

Text Scan Input Form - Title Page

TBRC Volume Number	4983
TBRC Work Number (W)	665
Title	ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་པའད།
	tshad ma rnam 'grel gyi rnam bshad
Author	དར་མ་རིན་ཆེན།
	dar ma rin chen
Descriptor	
Original Publication	
Place	zhang kang
Publisher	zhang kang then mA dpe skrun kung zi
Date	2000
Total Volumes	1
Current Volume (of Total)	1
Number of TBRC Introductory Pages	2
Number of Introductory Pages	3
Number of Text Pages	538
TBRC Scanning Information	scanned at m/s satluj infotech images, 63-f sujan singh park, new delhi 110003, india for the tibetan buddhist resource center, 150 w 17th st., new york city, ny 10011, usa 2005

LC SURROGATE CATALOGING RECORD

TBRC Control Number: W665

Type of Material: Text (Book, Microform, Electronic, etc.)

Personal Name: Rgyal tshab Dar ma rin chen, 1364-1432.

Main Title: Tshad ma rnam 'grel gyi tshig le'ur byas pa'i rnam bshad phyin ci
ma log par gsal bar byed pa.

Cover Title: Rnam 'grel thar lam gsal byed

Edition Information: Par gzhi 1.

Published/Created: Zhang kang : Zhang kang then mA dpe skrun kung zi, 2000.

Description: 3, 358 p.

ISBN: 9624509026-

Subjects: Dharmakirti, 7th cent. Pramanaviniarttika.
Buddhist logic.

CALL NUMBER: BQ2335 . R483+

ཨ། རྩམ་ལྟེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་

བཞག་སོ། །

༡༡། །ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་བྱི་ཆིག་ལེན་ཏུ་བྱས་པ་འདི་
རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུགས་སོ། །

ཐུལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་བཅུ་མས།

ཞང་ཀང་ཐེན་སྐ་དཔེ་སྐྱན་གྱིང་གི།

རྩོམ་པ་པོ་བཟང་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱིས་པར་བྱས་བྱས།

འཛིན་སྐྱོང་གཞི་རྒྱུ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱིས་པར་བྱས་བྱས།

释量论疏解

香港天马图书有限公司出版

青海省西海地图制印厂印刷

开本: 787 × 1092 1/16 印张: 34.125 字数: 450 千字

2000 年 6 月第 1 版 2000 年 6 月第 1 次印刷

印数: 1-2000

ISBN962-450-902-6/D · 40483

民文(藏) 定价: 45.00 元

དཀར་ཆག

མེད་དང་མ།

- མཚན་བརྗོད་དང་ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ། (1)
- སྒྲིང་གཞི (2)
- མཚན་དོན་དང་འཇུག་ཐུག (3)
- མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན། (4)
- བཤད་པ་ཉི་བར་དཔོན་པ། (8)
- རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། (8)
- རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ། (12)
- མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (26)
- འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཤད་པ (48)
- རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ཚུགས་ཚུལ་མ་གྲུབ་པ་སྒྲིང་བའི་སྒྲིན་ས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་དང་། དོན་
དམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ། (52)
- ཐུབ་པའི་སྒྲ་རྟག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱས་པར་བསྐྱབ་པ། (59)
- སྒྲ་རྟགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐུབ་པ། (63)
- ལོག་སྒྲིག་དང་སྒྲིག་སེལ་མཚུངས་པའི་ཚོད་སྒྲིང་། (67)
- ཡུལ་སྒྲིའི་གནས་ཚུལ་དང་དེ་སྒྲིང་གི་སྒྲིའི་འཇུག་ཚུལ། (71)
- སྒྲི་སྒྲིའི་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པ། (75)
- བརྗོད་པའི་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ། (81)
- སྒྲི་དོན་གཞན་མེད་ན་རྩིས་སྒྲི་སྒྲི་མི་འབྲས་པ་སྒྲིང་བ། (86)
- གཞན་སེལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་སྒྲིང་བ། (89)
- བརྗོད་པའི་ཡུལ་ངེས་གཞུང་བ། (92)
- སྒྲི་སྒྲིའི་འབྲས་པ། (99)
- གངས་ཅན་གྱི་ཡུགས་དགག་པ་དང་དེས་གཅིར་བྱ་བའང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ།
..... (102)

དགག་ཉགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད།	(118)
སྒྲོད་ན་དགག་མི་རིགས་པ།	(122)
གཞན་དག་གི་ལྷང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་དགག་པ།	(128)
རིག་བྱེད་མ་བྱས་པ་དགག་པ།	(134)
རིག་བྱེད་ཆད་མར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲར་གྱི་ཉགས་ལ་མ་ངེས་པ་གཞན་བསྟན་པ།	(147)
རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པ་སྒྲིམ་བྱས་བཏགས་པ།	(156)

ལེབ་གཉིས་པ།

ཉགས་བྱ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྟོད་པའི་ལམ་བཤད་པ།	(162)
ཆད་མ་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད།	(164)
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀྱན་མཁྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ།	(172)
ཀྱན་མཁྱེན་འཆོལ་བའི་རྒྱ་མཚན།	(179)
སྒྱེ་བ་སྒྱེ་ཡོད་པའི་སྒྱབ་བྱེད་དགོད་པ།	(182)
སྒྱེ་བ་སྒྱེ་མེད་པའི་སྒྱབ་བྱེད་དགག་པ།	(184)
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲིའི་བྱེད་པར།	(199)
སྒྲར་བྱ་ཉག་པའི་ཐབས།	(211)
དོན་གཉིས་སྤྱན་ཆོགས།	(213)
བདེན་བཞིའི་གྲངས་ངེས།	(217)
སྤྱག་བསྐལ་བདེན་པ།	(221)
ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ།	(228)
འགོག་པའི་བདེན་པ།	(231)
ལམ་གྱི་བདེན་པ།	(239)

ལེབ་གསུམ་པ།

གཞལ་བྱ་མདོན་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས།	(263)
གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ།	(266)
གསལ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཏགས་པ་ལ་དགག་པ།	(278)

གངས་མ་ངེས་པའི་ཚད་པ་དང་དེ་སྟན་དབྱང་བ།	(290)
མངོན་སྟུམ་རང་གི་རོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ།	(301)
སྒྲིལ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ།	(315)
མངོན་སྟུམ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དགོད་པ།	(316)
མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ།	(320)
ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྟུམ།	(338)
རང་རིག་མངོན་སྟུམ།	(343)
ནལ་འབྱོར་མངོན་སྟུམ།	(353)
མངོན་སྟུམ་ལྟར་སྤང་།	(357)
མངོན་སྟུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བྱ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ།	(363)
ཚད་འབྲས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(367)
རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས།	(373)
ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནམ་གཞག	(380)

ལེན་བཞི་བ།

རང་གི་གཞལ་བྱ་ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སྟུ་འཛིན་པའི་ཐབས།	(428)
རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་བཤད་པ།	(430)
དངོས་སྟོབས་ལྷལ་ལ་ལྷང་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ།	(453)
གཤས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ།	(477)
གཤས་པའི་དབྱེ་བ།	(483)
མངོན་སྟུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ།	(486)
གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ།	(499)
དངོས་བརྟན་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ།	(507)
མི་མཐུན་སྟོགས་མ་ཐུབ་པས་སྟོག་འབྲེལ་མ་ཐུབ་པ།	(522)
འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད།	(528)
གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཐིན་པའི་བྱ་བ།	(534)

ལེབ་དང་པོ།

མཚན་བརྗོད་དང་རྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

གང་གི་ཞབས་རྩལ་གཙུག་གིས་གྲུས་མཐོས་པས། །
རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རབ་རྒླེགས་ཤིང་། །
ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་ཆོགས་ཀྱན་གཏན་འཛིན་པས། །
རྩི་བཙུན་སྤྲུལ་རྣམས་ལ་གྲུས་ཐུག་འཆལ། །
རྒྱལ་བའི་མཆིན་བཅེ་མ་ལུས་གཅིག་བསྐྱས་པས། །
གང་ཞིག་རིང་ནས་ལྷག་པའི་ལྷར་བཞེན་པས། །
ཟབ་མོའི་གནས་ལ་སློ་ཤོས་རྒྱས་མཛད་པས། །
འཇམ་དབྱངས་དམ་པའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་འདུད། །
ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་གཙུག་ན་ལྷ་མ་མེ་བ། །
རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་དང་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་དག།
དཔོན་སྟོབས་རིགས་པས་ཀྱན་ནས་གསལ་མཛད་པས། །
རིགས་པའི་དབང་ཐུག་རྣམ་གཉིས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག།
དོན་དམ་བདེན་པས་ཀྱན་རྒྱལ་འགོག་བྱེད་ཅིང་། །
ཀྱན་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཆོད་དོན་དམ་ཉམས་འགྱུར་བ། །
ཉག་ཆད་མཐར་ལྷའི་གཞན་དབང་གྱུར་པ་ཡི། །
སློ་དམན་རིགས་པའི་སྤང་བ་རྒྱས་མྱིར་དང་། །
འི་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་དང་བཤེས་ཞིང་། །
ལུང་ཅམ་གཅིག་སྤར་འཆལ་བའི་སློ་ཅན་དང་། །
གང་དག་རྒྱུད་རྒྱུད་ཅམ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་། །
ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་འདོད་གཟུང་མྱིར་བཤད། །
གསུང་རབ་མཚོ་ཆེན་སྡེ་བདུན་སྐྱབ་ཤིང་གིས། །
ལེགས་པར་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་བའི་བདུན་ཅི་དེས། །

མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་ནད་བཙམ་ནས། །
སྒྲོ་ལྡན་འཆི་མེད་རྒྱལ་བའི་གནས་ཐོབ་བྱ། །
བྱབ་པའི་བརྟན་པ་ཀྲན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། །
གཞན་ལ་བཙེ་བའི་བསམ་པས་འདིར་བཤད་གྱི། །
སྒྲོགས་སུ་འཛིན་པས་དཀྲུགས་པའི་ཡིད་ཐོར་ལ། །
ཚེ་གཅིག་གྲུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེམས་ཏེ་ཉོན། །
བདེ་གཤེགས་ལམ་ནི་ཟབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་སྤ། །
བདག་ནི་ཐོས་ཏུང་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་དཔན་ཡང་། །
དམ་པའི་བཤེས་དང་འཇམ་མགོན་སླེ་མ་ཡི། །
དྲིན་ལས་རིགས་པའི་ལམ་བཟང་འབྱེད་པར་སྟོ། །

སྒྲེང་གཞི།

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་སྦྱན་མངའ་བ།
མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་ལྟས་པ་བྱངས་སྦྱང་བ། སེམས་ཅན་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲོ་
སྟོས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པར་གྱུར་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པ།
བདག་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ལམ་ཐར་པར་འགྲོ་བ་དང་མཐུན་པ་ལས་ཉམས་
པ་སྦྱབས་མེད་པ་སྦྱོབ་པར་མཛད་པའི་སྤྲད་དུ། བདག་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉེ་བར་སྟོན་
པ་ལྟར་མཛད་པ། ལན་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་མཐའ་དག་སྦྱག་བསལ་ལས་སྦྱོལ་
བར་བཞེད་པའི་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་དཔེ་རྒྱ་མེད་པ་
དེས། འགྲོ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པའི་སྤྲད་དུ། དྲང་བ་དང་ངེས་
པའི་དོན་གྱི། གསུང་རབ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བཀལ་སྦྱལ་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་
བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྦྱོས་བྱས་དགོངས་པ་བཀལ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་དབང་དུ་
རྟོགས་མི་རྒྱས་པས། དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་ལྷང་བརྟན་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཀལ་ཏེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་
གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་དང་ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་།
འབྲས་བུ་སྦྱ་གཉིས་སུ་གནས་པར་གཟིགས་ཤིང་། གཞན་དག་སྟོན་པ་དང་བརྟན་པ་གཞན་

དུ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུ་ལྡན་གྱིས་དབུས་པ་དག་ལྷུང་ཅམ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ལྷུང་གི་
གནོད་བསྐྱབ་ལ་མ་སྟོས་པར་རིགས་པས་བྱབ་པ་མི་སྲིད་སྟམ་དུ་དོགས་པ་བཀག་ནས་དངོས་
པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པས་བྱབ་པའི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ཉིད་སྟོན་དང་བུལ་
བར་བསྐྱབ་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཚད་མ་ཡང་དག་དང་ལྷུང་སྐྱང་ལེགས་པར་སྤེལ་། དེ་སྤྱི་བཞིན་
གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པར་གཟིགས་ནས་སྦྱིར་གསུང་
རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཞིང་གཙུག་པོར་ནི་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་མངོན་པའི་བསྟན་བཅས་མང་དུ་མཛད་ལ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་
ཚོས་གྱི་གྲགས་པས་ལྷུས་ལྷ་བྱ་དང་ཡན་ལག་གི་བསྟན་བཅས་ལྷེ་བདུན་མཛད་ལ། ལྷས་ལ་
རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅས་རྣམ་འགྲེལ་འདི་མཛད་དོ། །

མཚན་དོན་དང་འགྲུར་བྱག

འདི་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྲུར་གྱི་ཕྱག་དང་། མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་
དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་ཕ་ཞེས་པ་ཐོད་གྱི་སྐད་དུ་
དང་པོ་དང་རབ་སོགས་ལ་འབྱུག་ལ། ལྷ་ཁ་འཇལ་བ་ལ་འབྱུག་པས་དང་པོར་འཇལ་བ་ཞེས་
པ་དོན་འགྲུར་དུ་མཛད་ནས་ཚད་མ་ཞེས་བཤེད། །བར་ནི་ཀྲ་ནི་རྣམ་འགྲེལ། ཀྲ་རི་ཀ་ནི་ཆོག་
ལེའུར་བྱས་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་དང་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་
ལ་ཡང་ཚད་མའི་སྒྲས་བསྟན་ལ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མ་ཉོར་བར་འགྲེལ་པས་རྣམ་འགྲེལ་
དང་། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་བསྐྱགས་པའི་ལྷེ་བསྦྱིར་ཅན་གྱི་ཆོགས་བཅད་དུ་ཡོད་པས་ཆོག་ལེའུར་
བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱར་བའི་བར་ཚད་ནི་བའི་ཆེད་དུ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཞེས་
སོགས་གྲས་པས་འདུད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའོ། །

མཆན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ། བཤད་པ་ཉི་བར་དགོད་པ། བཤད་
པ་མཐར་ཐྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། དུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་བཟོད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།
སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བྱ་བ་བྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གོ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་དང་། བསྐྱུས་པ་དང་། ཆོག་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། དྲང་སྲོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཀྱི་པར་
ལ་ཐུག་བྱས་པ། སངས་རྒྱུ་པཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་
ནི་གནས་སྐབས་ཚེ་མ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་སོགས་དང་མཐར་ཐར་པ་འཛོལ་པར་འཇུག་བའོ། །
བརྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་
ན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་འབྲེལ་དོན་མེད་པར་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཐུ་གུ་སྐྱེད་པ་
ལ་ས་ཐོན་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་ལྷན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མེན་
པའི་རྒྱ་ས་ཐོན་ཡིན་ཡང་ཐུ་གུ་སྐྱེད་པ་རྒྱ་ལྷན་ལ་བརྟེན་པས་བྱལ་པ་མ་དེས་ལ། རྒྱ་ལྷན་ཁོ་ན་
ལས་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ན་རྟགས་མ་ཐུབ་ཅེ་ན། འཇུག་པའི་རག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དགོས་
འབྲེལ་གྱི་རག་ཡིན་ཡང་སྐྱབས་འགྲོའི་རག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་མི་འགལ་ལ། རག་
དེ་ཁོ་ན་ལས་འཇུག་པ་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན་མ་ཐུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཀླང་པ་བྱེད་དང་བཞིས་བཟོད་ནས། ཐུ་མ་བྱེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱབས་
སུ་སོང་ནས་ལྷས་རག་གིས་འདུད་པའི་ཚུལ་གྱི་བར་བྱེད་པའམ་སྒོ་གསུམ་ཆར་གྱིས་འདུད་ཅིང་
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་བརྟན་ཏེ། །བཟོད་པ་ལ་རང་དོན་སྤངས་པ་དང་རྟགས་པ་ཐུན་
ཆོགས་ཀླང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་ལ་ངོ་ཐོ་དང་དེ་སྐབས་པའི་ཐབས་གཉིས་དེ་
ནས་ཀླང་པ་བྱེད་དང་གཉིས་སོ། །རག་འདི་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ།
རྟག་མེད་ཆོག་དོན་བརྒྱད་ཡོད་པ་རིགས་སྟོར། བཅོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག། །ལྷ་ར་
ལྷ་ར་བཅས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། །སྐབས་པ་དང་ནི་ཐུན་འབྲེན་རག་ །ལྷ་ར་ལྷ་ར་བཅས་པ་
གཞན་རྟགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་རང་གིས་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་
ནས་གཞན་གྱིས་ངེས་སུ་འཇུག་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་འདུས་པ་སྐྱ་མ་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་དང་ཕྱི་

མ་བཞི་པས་སྟོན་ཅིང་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་ཕྱིད་དང་གཉིས་
གྱིས་སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྤངས་པ་དང་
བཅས་པ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་སྟོན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྲས་བུ་
དང་བཅས་པ་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་། རྩ་ཆེ་བ་དང་པོ་གསུམ་ག་ནས་སྟོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནི། ལྷས་ཅན་འཆིང་བར་བྱེད་པ་གང་
ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
སྤངས་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནི་
གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་
རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཙམ་ལས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
ཤེས་མི་རྣམས་པས་ཟབ་ཅིང་། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྟོན་ཡུལ་
དུ་མ་གྱུར་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤྱར་མི་ལྷང་བའི་ཚུལ་དུ་
མཉམ་པར་བཞག་པ་རི་ལྟ་བུ་མཐེན་པ་དང་། རྩ་ཆེ་བ་ཤེས་བྱ་རི་ཉིད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་
དག་ཡུལ་དང་དུས་དང་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལག་མཐིལ་གྱི་སྐྱུ་རུ་
ར་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པ་རི་ཉིད་པ་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་
ཆོས་ཅན། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ལ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུ་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ནི་གཞན་
དོན་ཡིན་ལ། དེ་གང་ལས་འབྲུབ་པའི་གཞུགས་སྐྱུ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་ལེགས་པའམ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲིས་པ་དང་། རྩ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པར་ལེགས་པའི་རིགས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་ཀྱན་ཏུའམ་ཀྱན་ནས་བཟང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གང་ལས་འབྲུབ་པ་
ནི་ནི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཞུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཕུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར།
འདིས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་མི་ཤེས་པའི་ཕུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་
པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་དག བརྗོད་བྱ་རྣམ་པ་ཀྱན་
ནས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། འབད་ཚེལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་འཁོར་བ་རི་སྟོན་པའི་དུས་ཀྱན་
ནས་དང་། ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཀྱན་
ནས་གདུལ་བྱ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་བྱུང་བར་མཛད་པའི་ཐབས་ལས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་གང་ལ་མངའ་
བའི་སངས་རྒྱས་བཙལ་ལྟ་བུ་འདས་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་གྲས་པས་འདུང་

པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་མངའ་ཞེ། །ཁྱད་གྱིས་གཟུགས་སྐྱ་
གཉིས་བརྟེས་པའི་མྱེད། །ཁྱད་ལ་བསྟོད་ཐུག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་འབྱུང་བའི་མྱེད།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་བཟུན་ཉན་པ་པོའི་སྒྲིབ་ངོས་བབྱང་ནས་རང་ལ་བསྟོས་
པའི་དགོས་པ་དང་། རྒྱགས་བཟུན་སྟོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ངོས་བབྱང་ནས་གཞན་ལ་བསྟོས་
པའི་དགོས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་སྟོན་ཏུ་གཏོང་བ་དག་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཡུལ་བྱད་
པར་ཅན་ལ་ཐུག་མི་བྱེད་པས་བྱ་བ་གང་ཙམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཟུན་བཅས་ཚུལ་པའི་བྱ་བ་ལ་
འཇུག་གོ་ཞེས་ཁྱོད་ནས་དྲང་རྒྱ། ། རྟོག་ལྟར་གྱི་བྱ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པས་བྱ་བ་པས་
དགོས་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་ཆམ་འབྲེལ་འདི་ཙམ་པ་ལ་དགའ་བ་བྱད་པར་
ཅན་སྟེས་ནས་ཚུལ་པའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོབ་དཔོན་རང་གི་སེམས་ནི་
སྤར་དུས་ཡུན་རིང་པོར་གསུང་རབ་དང་དེའི་དགོངས་འབྲེལ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ལ་སྟགས་
པའི་སྟགས་བཤད་ལ་སྟེམས་པར་བྱས་པས་དེས་སྟགས་སྟགས་ནས་ད་དྲུང་ལྟར་ཉེ་དང་ལེན་
ཆེད་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་མཐར་ཐིམ་པར་བྱ་བའི་མྱེད་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་མྱེད་རང་དོན་ལྟར་སྤངས་
ནས་གཞན་དོན་དུ་མི་ཚུལ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བདག་ལ་ཆམ་འབྲེལ་འདི་ནི་སྐྱེ་པོ་གཞན་
པལ་ཆེར་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པའང་མེད་དེ།
སྐྱེ་པོ་པལ་ཆེར་བྱང་གོལ་གྱི་ལམ་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་སྟགས་བཤད་ཆམས་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞིང་། རྒྱ་དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་རང་སྟོགས་འདིག་ཉེན་གྱི་བྱ་བ་པལ་བ་ལ་
ཆགས་ཤིང་། བཟུན་བཅས་ལ་ཞུགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་ལོག་པའི་བཟུན་བཅས་དང་ཐ་སྟོད་ཀྱི་
གཟུགས་ལག་ཙམ་སྟོན་པའི་པལ་པ་ལ་ཆགས་ལ། བྱད་པར་ཅན་ཆམས་ལ་གཞན་གྱི་ཕུན་
ཚོགས་ལ་སྐག་དོག་པའི་དྲི་མ་དག་གིས་རྒྱད་དཀྱགས་ནས་གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་བར་ཡང་ཡོངས་སུ་
ལྟར་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་མྱེད་རོ། །ཆགས་སྤང་གིས་རྒྱད་ལེགས་པར་མ་དཀྱགས་ཀྱང་ལེགས་
བཤད་དང་ཉེས་བཤད་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཙལ་མེད་པས་ན་མི་འཇུག་གོ། །དོན་གཉེར་
མེད་ཅིང་ཡོད་ཀྱང་གཟུ་པོར་མི་གནས། གནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེད་པའོ། །ཡང་ན་དོན་
གཉེར་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེད་ཅིས་སྤྱར་རོ། །འདི་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྟོས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱི་
སྟགས་ལ་རྟོགས་པ་ལ་དམིགས་པའམ། ཡང་ན་འདི་བཙམས་པ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་པ་ནི་མིན་ནོ་

ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཚོས་ཤུགས་ཚོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་བཙམས་པ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པ་འཕེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཁོ་
ནའི་ཆེད་དུ་མི་ཚོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གྱེ་བོ་པལ་ཆེར་ལེགས་བཤད་རྟོགས་པའི་མཐུན་
ཕྱེན་དང་བུལ་ཞིང་འགལ་ཕྱེན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་གྱེ་བོ་གཞན་སྤུལ་ཡང་པན་པ་མེད་པ་ཡིན་
ན། གྱེ་བོ་པལ་ཆེར་ཞེས་པ་སྒྲོས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སྤྱགས་སྒྲུང་ལ་སྒྲུང་བ་
དོར་བ་དང་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་བཙམས་པའི་དགོས་པ་ཡང་
མི་འབྱུང་ལ། པལ་ཆེར་ལ་མི་པན་ཡང་མང་པོ་དག་ལ་དོན་དུ་འབྱུར་ན། གཞན་ལ་པན་པ་
ཡིན་ཞེས་བསམ་པའང་མེད་པའི་ཆོག་མ་འབྲེལ་བར་འབྱུར་རོ། །ལེགས་བཤད་ཚོམ་པ་པོ་ལ་
ཕྱག་དོག་གིས་སྒྲུང་བ་མི་པན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་ཆོད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དགོས་པ་བསྐྱེད་པར་
འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ལེགས་བཤད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་སྟོད་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་དག་
སྒྲུངས་ལ། བཞི་བརྒྱ་པར། གཟུར་གནས་སྟོ་ལྟ་དོན་གཉིས་པའི། །ཉན་པོ་སྟོད་ཅེས་བྱ་
བར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྟན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྟོད་ཀྱི་སྐྱོན་
དངོས་སུ་བཟུན་ཅིང་། མཚན་ཉིད་ཤུགས་ལ་འཕངས་ནས་སྒྲིང་རྩི་བཟུན་བཙོས་ཚོམ་པའི་
རྒྱར་བཟུན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྒྱུའི་རྣམ་འགྲེལ་ཆོད་མ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ཚོམ་པ་པོ་ལ་རྟོག་
གེ་མི་ཤེས་ཞེས་སྟོད་པ་པོ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ལ་གནས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། དེའི་རྒྱ་ལྟ་
འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩི་ཚོམ་པའི་རྒྱར་སྟོན་བཞེད་ནས་ཕྱག་དོག་ཅེས་དང་སེམས་པའང་ཞེས་སོགས་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་འདོན་ཏེ། བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་པན་པ་ཡིན་ཞེས་
སེམས་པའང་ཡིན། །ཞེས་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་འདི་ནི་སྤར་གཞན་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་མ་
གྱུར་པས་ད་རི་ལྟར་གཞན་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འབྱུར་སྟམ་དུ་སེམས་པའང་ཚོམ་པའི་རྒྱ་
ཡིན་པས་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཚོམ་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་
ཚོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་འདི་བཙམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་གཞོན་
པར་བཞེད་ནས་ཚོམ་པའི་ཕྱིར། མཐོ་རིས་དང་བྱང་སྟོལ་གྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་
པའི་གཞུང་མཚན་འདིའི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཤེས་ལྡན་དག་རང་ལ་སྟོད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་དེ་དག་ཆོང་མ་ཆོང་རྟོག་ལ་ཆོང་ན་དགའ་བ་བསྟོམ། ཕྱི་མར་ཡང་དེ་དག་དང་མི་འབྲལ་
བར་སྟོན་ལམ་ཡང་ཡང་གདབ། མ་ཆོང་ན་ནམ་ཞིག་དེ་དང་ལྟན་པར་འབྱུར་སྟམ་དུ་དེའི་
རྒྱར་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྐྱབ་པ་སྒྱུར་བ་ལ་འབད། གཞན་དུ་ན། བཞི་བརྒྱ་པར།

འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་གང་། །དེ་ནི་བྱུང་བ་པའི་ལྟ་བུར་མངོན། །ཞེས་པ་ལྟར། བརྟན་
བཅས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་སྟམ་པས།
ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །གཞན་དང་ཁ་ཤིགས་
འབྱེད་པ་ཅམ་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། གཤམ་པ་རི་ཅམ་ཐོབ་ན་སྟམ་དུ་མི་བྱ་
སྟེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་། ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་
ཁམ་པོ་ཆེ་གསོག་པས་མཁས་པ་སྟེ་མ་དག་གསུང་བ་ལྟར། གཟུང་ན་ཆོག་མི་ཐིམ།
བསམས་ན་དོན་མི་གོ། བསྒྲུབས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྟེ་བས་སྟོན་པ་དག་གིས་གནས་
འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །གཞུང་དེ་དག་གིས་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད་
དང་ལྟན་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས། བརྟན་པ་ལ་
འཇུག་པའི་སྟོན་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ཐོས་བསམ་སོགས་ལ་འཇུག་
པར་བྱ་བར་བརྟན་ཏོ། །

བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ།

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དང་དེར་བཤོད་པའི་ལམ་
རང་གིས་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟོག་ཐུར་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་དང་དེར་བཤོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་དང་། མངོན་ཐུར་ངེས་པའི་ཐབས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་དང་། ལོག་རྟོག་སྒྲུན་
པའི་རྟགས་སུ་བརྟན་པའོ། །

རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

དང་པོ་ལ་གསུམ། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་
དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པའི་དོན་ཅི། དོན་དང་དོན་མ་
ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་རག་ལས་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མངོན་སུམ་

དང་པོར་བཤད་རིགས་པར་བཤམ། མངོན་སུམ་ལས་བསྐྱེད་བའི་ཚད་མ་མེད་པས་དོན་དང་
 དོན་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། འཇུག་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་
 བྱིད་དང་པོར་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་རྒྱས་ལ། དོན་བྱེད་སྣང་ཅན་གྱིས་དོན་ཐོབ་པའི་
 རྒྱས་སུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཀྱུན་ལས་བརྒྱས་པ་དང་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཉིད་ཏུ་རྗེས་སུ་
 དཔག་པའི་དགོས་པ་དེ་བསྐྱོད་པར་བཤམ། མངོན་སུམ་དང་པོར་བཤད་ནས་རང་དོན་རྗེས་
 དཔག་དེའི་རྗེས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་དང་པོར་བཤད་དོ་ཞེ་
 བ། ཡང་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཉིས་སྟོན་པའི་གོ་རིམས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 འོན་ཏེ་མངོན་སུམ་ནི་རང་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད། གཞན་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། རྗེས་
 སུ་དཔག་པ་ནི་རང་ཁོ་ན་ལས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
 ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ཡིན་ནོ་ཞེན་ཡང་། ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དོན་ནི་ཐར་པ་མུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞོད་པའི་བདག་ཉིད་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་རག་
 ལས་པས་དང་པོར་བཤད་དོ་ཞེན། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས། བན་པ་དང་མི་ཕན་པ་ཐོབ་པ་
 དང་སྤོང་བ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཞེས་དང་།
 འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་ཞེས་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་པར་
 བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་
 པ་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 དཔོན་སུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་སྟོན་ཏུ་མ་
 བྱུང་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་བ་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་
 ཚད་མ་ཡང་དག་དང་ཉྱར་སྣང་ལེགས་པར་སྟེན་ས་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྟེས་བྱའི་འདོད་
 དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཐོབ་རྒྱས་པའི་ཐབས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྟོན་ས་གསུང་རབ་འགྲེལ་
 པར་བྱེད་ལ། གསུང་རབ་ཀྱང་གྱི་རྣམ་འགྲེལ་ཚད་མ་ཀྱུན་ལས་བརྒྱས་པར་ཚད་མའི་མཚན་
 ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། འཇུག་ཚུལ་སོགས་བསྟན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་
 གཟིགས་ནས། སྟོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་ཚད་མའི་
 མཚན་ཉིད་སོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་

གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་རགས་པ་ཅམ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བར་ཞུགས་པའི་གཞན་ཕྱི་བྲག་པ་སོགས་
 གྱིས་ཆད་མའི་འབྲེལ་ཚུལ་སོགས་ནམ་པར་བཞག་པ་ནི་རིགས་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཞེས་རྒྱས་
 པར་ལེན་དང་པོ་འདིར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སོ་སོར་བྱེད་ནས་འཛོག་པར་བྱེད་
 པ་ཡང་རྗེས་སྤྲད་པག་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། དེ་ལ་ལོག་
 པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་དང་པོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དང་པོར་གཏན་
 ཆེགས་བཤད་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟམ་ན། རྗེས་སྤྲད་པག་པ་ནི། གཏན་ཆེགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 རང་གི་གཞལ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་བཞི་ལ་
 སོགས་པ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་མཐོང་བས། དེ་བསལ་ན་རྗེས་སྤྲད་པག་པ་འབད་མེད་དུ་
 འབྲུབ་པས་གཏན་ཆེགས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆད་མ་ནམ་ངེས་ལ་སོགས་པར་མངོན་སུམ་དང་
 པོར་བཤད་པ་ནི་སྟེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་བསལ་བའི་སྟོན་ནས་
 གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་གོ་སྟེ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གཞན་དུ་རྟོགས་
 དཀའ་བ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་པར་འབྱར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཙུག་པོའི་གདུལ་བྱའི་
 དབང་པོའི་རིམ་པ་ལ་བརྟོན་ནས་དེ་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་བྱས་ལ། ཕྱི་བདུན་འབྲེལ་གཅིག་ལ་
 བཅམས་ཤིང་འདི་ཉིད་ཐོག་མ་ཡིན་པས་འདིར་བརྟན་པའི་རིམ་པ་ངེས་ན་གཞན་དུ་བཤད་
 ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྟེགས་ཆོས་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་བཞིས་གཏན་ཆེགས་
 ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་གངས་ངེས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་། གཏན་ཆེགས་ལྟར་
 ལྟར་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལོག་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྟན་པའི་སྟོན་ནས་ལེན་དང་པོ་མདོར་བརྟན་དེ།
 དེ་ལ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ལྷ་མི་རྟག་པར་བྱུང་བའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱུང་
 གྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་སྟེགས་ཆོས་
 དང་། སྟེགས་བཏགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆ་ཉིད་བྱུང་བྱའི་ཆོས་གྱིས་བྱུང་བ་ཡི་
 ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཆེགས་དེ་ནི་ནམ་པ་
 གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བྱུང་པ་དང་། སྟེགས་
 ཆོས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མེད་ན་
 མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟུར་རོ། །ཚུལ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་གཏན་ཆེགས་ཆོས་ཅན། རྟགས་ལྟར་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སུ་བཞོད་པ་གང་ཞིག་
 ཚུལ་གསུམ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་པ་དང་པོ་ནི་གཞུང་ལྷན་མ་ཀྱན་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་ལ།
 རྒྱུ་པ་གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་ལ་ཞེས་པ་ནས་དེ་ནི་འབྲས་བྱའི་རྟགས་ལས་སྟེན་ཞེས་པའི་བར་དང་།

བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་དང་གསུམ་པ་དེ་མན་ཆད་གྱིས་འཆད་དོ། །རྒྱུ་པ་གཉིས་
 པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲངས་ངེས་མི་འགྲུབ་ན་དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ་མི་
 རུང་ལ། གལ་ཏེ་ཐུབ་ན་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་གསུམ་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་
 དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་སྟོན་ན་འཆད་ཚུལ་གཉིས་པ་མ་འབྲེལ་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། གཞུང་གི་སྦྱར་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ཆད་མས་བསྐྱུས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ལ་ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲངས་འབྲེལ་བ་ངེས་རྒྱས་ལ།
 སྦྱར་ཚུལ་དང་པོ་ནི་གྲངས་ངེས་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བས་
 གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་ཞེས་སོགས་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་དེ་
 གཉིས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོར་འཆད་པ་མི་འབྲུད་དོ་ཞེ་ན། དང་པོར་མཚན་གཞི་ངོས་
 བབྱང་ནས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པས་སྟོན་མེད་དོ། །ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ན་ལྷན་སྦྲེལ་ཚུལ་
 གསུམ་དང་མི་ལྡན་པར་ངེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྐ་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་པ་བཞི་པ་སྟོན་པ་
 དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་དག་དང་ལྷན་སྦྲེལ་སོ་སོར་ཤེས་པའི་དོན་དང་ཐེབ་སྦྱར་གྱི་དབང་
 ལས་བ་མར་བསྟན་གྱི། ཆད་མས་ངེས་པའི་དེ་མ་པ་ལས་ཉམས་པ་བྱས་སྟོང་དུ་མ་ངེས་པར་བྱས་
 པ་མི་ཉམས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་པ་ལྷན། ལྷན་སྦྲེལ་ཚུལ་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ངེས་
 པར་ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་སོ། །གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་
 པ་ན། ཆད་གཞི་ལ་སྟོགས་ཀྱི་སྦྱས་སྟོན་པ་མི་དེགས་པར་བཤལ། བྱད་པར་གྱི་གཞི་སྟོགས་མ་
 ཐུབ་ན་ཉམས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སུ་མི་འབྲུད་ལ། ཐུབ་ན་སྦྱར་ཡང་ཉམས་བཞེད་པ་དོན་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་བརྗོད་པར་དེགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆོས་
 ཅན་གྱི་སྦྱས་སྟོན་པ་ཡང་མི་དེགས་པར་བཤལ། དེའི་སྦྱ་ཆོད་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་
 དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས་དེ་མ་པ་བཞིན། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱུར་
 པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱས་སྦྱ་མི་ཉམས་པ་དང་ཉམས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་དང་པོ་ཐུབ་པ་མི་
 བེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་བེགས་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གིས་བྱབ་པ་སྦྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཉེས་པ་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྦྱས་མཐུན་དཔེ་
 བབྱང་ན་དེའི་ཆས་བྱབ་ཅེས་རྗེས་བྱབ་སྟོན་པའི་སྦྱ་ལས་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཉམས་ཡོད་པར་
 ཐུབ་ཟིན་པ་དང་སྦྱ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ལ། མི་མཐུན་དཔེ་བབྱང་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་
 མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་སྦྱ་འགལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་དང་། ཆོད་

གཞི་ལ་ཉེ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚྱད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཉེས་པ་གཉིས་ཏེ། མགོ་མཚུངས་དང་རིགས་པ་གཞན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱས་བརྗོད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པའི་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱས་ཚོགས་དོན་བཟུང་ན་ཉགས་དེ་ཚོགས་དོན་ཐར་མ་ཐུབ་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་བརྟན་པ་དང་སྐྱ་འགལ་བ་དང་། བསྐབ་བྱའི་ཆོས་བཟུང་ན་རྗེས་ཁུབ་སྟོན་པ་དང་སྐྱ་སྒྲོས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཚྱད་གཞི་ཁོ་ན་གཟུང་བར་གོ་བའི་ཕྱིར་གསུམ་ག་ཁས་སྤངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚྱད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བའི་འཐད། ཐུབ་ཟིན་ལན་དུ་མི་རུང་། རང་ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཚྱད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བའི་ན་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཐུབ་ཟིན་མི་འཐད་པ་དང་། ཐུབ་ཟིན་ཡང་སྒྲོས་སྟོན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐུབ་ན་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་ཐུབ་པས་མ་ཁུབ་པར་ཐལ། རྗེས་ཁུབ་ཐུབ་ན་བསྐབ་བྱ་ཐུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་གིས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་སྐྱ་སྒྲོས་པའི་སྟོན་ཅན་དུ་ཐལ། ཚུལ་གཉིས་པ་སྟོན་པ་ན། མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བརྟན་པས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པར་ཐུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་མེད་དེ། ཐུབ་ཟིན་ཀྱང་ཁུབ་པ་གཅིག་བརྗོད་པས་ཀྱང་གཉིས་པ་འཕེན་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པའི་དབྱེ་བ་བརྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་ཐུབ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཡང་བརྟན་ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྟན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རང་ལན་ནི། དེས་ན་ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པ་ན་ཚྱད་གཞི་ལ་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱས་སྟོན་རིགས་ཀྱི། ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྒྲོས་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་མིང་གིས་སྒྲོས་ན་སྟོན་དེ་དག་རིམ་པར་སྤང་དགོས་པས་ཉགས་དཀའ་ལ། སྟོགས་ཀྱི་སྐྱས་སྒྲོས་ན་སྟོན་དེ་དག་འབད་མེད་དུ་སྤངས་ནས་ཚྱད་གཞི་བདེ་ཐུག་ཏུ་གོ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཉགས་མ་གཉིས་ཀྱི་དོགས་གཙང་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

ཉགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་ཐུབ་པའོ། །

དོན་གྱི་འབྲེལ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ན་རྒྱུ་ལ་བཞི་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ན་མ་གསུམ་
ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་གཞུང་གི་རྒྱབ་བྱེད་ཏུ་སྦྱར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་དང་།
རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པའི་ཉགས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཉགས་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱེད་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་སྒྲུབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་
ལ་བརྒྱབ་བྱེད་ཆོས་དང་ངོ་མོ་བ་དད་དང་བ་མི་དད་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དང་པོ་ནི། འབྲས་
བུའི་ཉགས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གོ་བྱེད་ཡིན་ན། མེ་ལས་དུ་བརྒྱ་པོ་
དང་ཁམ་པ་དང་། རྩོ་བ་སོགས་སྒྲེ་བར་མཐོང་བས། རྒྱ་པོ་སོགས་ཀྱང་མེ་གོ་བྱེད་ཏུ་བལ།
འདོད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་ལོག་པས་དེ་དག་ལོག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དང་སོག་མའི་མེ་
དང་དེ་ཡང་གསལ་བ་དང་འབར་བ་སོགས་ལས་དུ་བརྒྱ་བར་མཐོང་བས་དེ་དག་ཀྱང་དུ་བའི་
གོ་བྱར་བལ། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། རྩོག་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལའི་ཉིང་དུ་དུ་བ་
མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། རྩོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་
གཞལ་བྱེད་ལའི་དུ་བ་དེ་ལའི་མེ་གོ་བྱེད་ཏུ་བལ། ལའི་མེ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རིགས་ཏེ། ཆང་མང་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་
ཉགས་ལས་ལ་ལ་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། མེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པའི་མི་ཉག་པ་ཡང་གོ་
བར་བྱེད་པར་བལ། མེ་ལས་སྒྲེས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་ཀྱང་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རིགས་ཏེ། མེ་ངེས་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་གྲུབ་མཐས་ཉག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
ཡང་མེ་གྲུབ་དུས་ན་དུ་བ་མ་སྒྲེས་ཤིང་། དེ་སྒྲེས་དུས་ན་མེ་འགགས་པས་དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་
པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། བརྒྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ནི་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
གིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཏུ་འདོད་པའི་ཆོག་གི་ཚུལ་འདི་ནི་མི་
རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ་རྒྱ་མེ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་རྣ་
བའི་རིགས་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་རུང་། དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཏུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་
འབྲས་བུ་དུ་བ་རྣ་བུ་ནི་རིགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་གྲུབ་པས་གཏན་ཆོགས་སུ་འབད་དེ། དུ་
བ་ཆོས་ཅན། དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་གོ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱབ་ཀྱི་ཚུལ་
གསུམ་གང་ཞིག་མའི་འབྲས་བུར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་ན་དུས་ན་མ་
ཡང་རྒྱ་དེ་ལས་སྒྲེ་བར་མཐོང་ལ། རྒྱ་དེ་སྦྱོན་དུ་མ་སོང་ན་ཡུལ་དུས་འགར་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་
མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་ངེས་པ་དེ་ཉིད་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་པས་
ཉེས་པ་སྐྱེ་མ་དེ་དག་མེད་ལ། ལའི་དུ་བ་ཡང་ཉགས་སུ་ཁོ་བོ་མི་འདོད་དེ། དེ་རྣམས་ལའི་མེ་

ཉིད་བརྒྱབ་བྱེད་ཆོས་སྤྱུ་འཇུར་བ་དང་། ལའི་དུ་བ་ཆང་མང་ལ་རྗེས་སྤྱི་འགྲོ་བས་རྗེས་
 བྱུང་ངེས་པ་ན་བརྒྱབ་བྱེད་བྱུང་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་དག་འགལ་ཉགས་སྤྱི་ཐལ་བ་དང་།
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གསུམ་མོ། །མདོན་སྤྱི་མ་གྱིས་ལ་ལ་
 དམིགས་པའི་དུ་བ་ཉགས་སྤྱི་འདྲི་བ་ཡང་ལ་ལ་ཡོད་པའི་དུ་བ་ཉགས་སྤྱི་འདྲི་བ་དང་བྱུང་
 ཆེ་ཆུང་མེད་པས་ཉེས་པ་སྤྱི་མར་འཇུར་རོ། །ཉགས་འགོད་པའི་ཆེ་དུ་བ་ཅམ་བཞོད་ལ།
 སོང་བ་ནི་ལའི་དུ་བ་སོང་བར་འདྲི་བ་དེ་ལ་ཡང་ཉགས་སྤྱི་གང་སོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་མོ་
 དེ་རྣམས་ཏུ་མེད་རོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཉགས་སྤྱི་འདི་སོང་ཞེས་སྒྲུས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་གང་སྒྲུས་པ་དེ་ཉགས་སྤྱི་མ་སོང་གང་སོང་བ་དེ་སྤྱི་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བསལ་ཁས་
 གུངས། གང་སོང་བ་དེ་སྤྱི་རྒྱས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བཞོད་པས་ཆོག་མོད་ནད་འོང་བར་མཐོང་
 བས་མ་བཞོད་དམ། ཡང་འགོད་པའི་ཆེ་ལའི་དུ་བ་རང་མཆོན་བཞོད་ལ། ཉགས་སྤྱི་
 མཆོན་སོང་བར་འདྲི་བ་དེས་ཀྱང་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱས་བས་ན་བའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པར་བྱས་ལ་
 ལེགས་པར་ཉན་དགོས་སོ། །ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དུ་བ་སྤྱི་མ་གནས་པས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་རྒྱ་
 པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འདྲི་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན།
 འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཕན་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོད་ན་གོ་བྱེད་དུ་མི་རྒྱུང་བར་ཐལ།
 དུ་བ་བྱུང་ན་ཕན་གདགས་བྱར་འགལ་བས་ཚུགས་ཆོས་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་ཉགས་དེ་
 བྱུང་པ་འགལ་བས་ཚུགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྗེས་ཐ་དད་མི་སྤྱི་བ་དང་
 ཁས་གུངས་ཀྱི་བསལ་བ་བཏུན་མི་རྒྱས་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མར་འཇུར་བས་ཉགས་ཆོད་འབའ་
 ཞིག་གོ། །དེས་ན་པ་གི་ན་དུ་བ་འདུག་པས་མེ་འདུག་སྒྲུལ་ཡང་ཉགས་སྤྱི་ནི་དུ་བ་ཉིད་སོང་བ་
 རྗེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་རྒྱ་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བརྒྱབ་བྱེད་ཆོས་སྤྱུ་འཇུར་བ་དང་འོ་པོ་ཐ་མི་དད་ཉགས་སྤྱི་བཞོད་པ་དེ་ནི་
 རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཏེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཅམ་དང་རང་ཆས་
 སྤྱི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་འོ་པོ་མི་ཉགས་པ་སྤྱི་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་
 ཏེ། དེ་སྤྱི་བ་ཀྱི་སྤྱི་བ་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་ མི་ཉགས་པ་དང་བདག་གཅིག་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ནི་འབྲས་ཉགས་སྤྱི་མ་ཟད་འདི་ཡང་རྣམས་རྒྱུར་གོ་བྱེད་རོ། །ཞེས་པའོ། །ཡོད་ཅམ་ཞེས་
 པས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པ་བཅད་ནས་བྱས་པ་ཡོད་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལག་རྗེས་
 འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་སོགས་མེད་དེ་ཉིད་མི་ཉགས་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་སོགས་མེད་ཡིན་པས་ཡོད་ཅམ་ནས་རང་ཆས་སྤྱི་རྗེས་སྤྱི་འབྲེལ་བ་ཞེས་

བྱའོ། །འདིར་བདག་ཅིག་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཅམ་བཤད་ནས་འོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་
ཉགས་མི་རུང་བའི་ཚྭ་སྤང་དང་སྦྱར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་
གསུམ་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའོ། །
དང་པོ་ལ་ཆོག་དོན་དང་། དེ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་དང་། ཉགས་འདིའི་དགོས་པའོ།

དང་པོ་ནི། ཤ་བཟལ་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་སྤྱིས་བྱའི་རྒྱད་གྱི་ཚད་མ་
རྣམས་ནི་འཇམ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་དེ་འདྲའི་གང་བཟག་
གི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་གྱི་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་ཤ་བཟལ་གང་བཟག་དེའི་རྩལ་ཡོད་ངེས་གྱི་ཐ་སྤྱད་
དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པ་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྩལ་དེ་མི་
འཇུག་པར་སྦྱབ་པའི་རྒྱལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མི་ཉག་པར་བསྐྱབས་ན་དེ་གོ་བའི་
འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཉགས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམས་ནི་ལྷང་གི་ཚད་མ་སོགས་མང་ཆོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་གཞིར་ཤ་བཟལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ཡོད་ངེས་མ་ཡིན་
པ་དང་། ཡོད་ངེས་གྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ་ཤ་བཟལ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེར་ཤ་བཟལ་ཡོད་ངེས་
སྟུ་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དམིགས་སྟུ་རུང་བ་ལ་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན།
འོ་ན་དེ་ཡོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་སྟུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་སྟུ་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་
དེ་ལྟར་མངོན་སྟུ་མ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞིར་ཤ་བཟལ་ཡོད་ན་ཁྱེད་གྱིས་
ཡོད་པར་གཟིགས་པའི་ངེས་པ་མེད། དེར་ཁྱེད་གྱིས་མ་གཟིགས་ན་མེད་པའི་ངེས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཤ་བཟལ་གཞི་གང་ན་ཡོད་ན་ཡང་དམིགས་པར་ཐལ། སྤྱིར་
ཤ་བཟལ་ཡོད། ཁྱེད་གྱིས་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སྟུ་མ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
ཉམས་སོ། །གཞི་དེར་ཤ་བཟལ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་དམིགས་པ་ཞེགས་པར་ཐལ། ཚད་མས་.....
དམིགས་པ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །འོ་ན་
ཁྱེད་ལྟར་ན་ཡང་གཞི་དེར་དེ་མེད་ངེས་སྟུ་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉགས་སྤྱི་མ་སྤྱི་ཆོས་བཟུངས་པ་ལྟེ། དེར་ཡོད་མེད་སྤྱི་ཆོས་བཟུངས་
བ་བཞིན་དུ། ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱང་སྤྱི་ཆོས་བཟུངས་པ་ལ་དེ་ལྟར་དེར་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་
གཟིགས་མ་གཟིགས་ཀྱང་ངེད་སྤྱི་ཆོས་བཟུངས་པའོ། །མ་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་ན། དམིགས་པར་ཁས་

ལེན་དགོས་པས་ཡོད་དེས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞི་འདིར་ཤ་བཟོད་པར་བཤལ། གཞི་
འདིར་ཤ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་གང་ཡིན། ཉགས་མ་གྲུབ་ན་དེར་དེ་མ་གྲུབ་
པར་བཤལ། དེར་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་ལན་ཐོབ་ཅིག
སྤྱི་ཕྱི་ཁྱབ་པ་མེད་སྟུང་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་པ་བཤད་བའི་སྐབས་ལ་སེམས་ཤིག །
འོ་ན་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེར་དེ་ཡོད་ཀྱང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་
སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བཏྱར་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི་དེར་དེ་ཡོད་ན་སྤྱིར་ཚད་
མས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱིར་བ་སྤང་མ་ཏྱར་རམ། ཡང་ན་མཐུན་གྱི་
གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་བཟོད་པར་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བ་དེས་དེ་ཡོད་ཅེས་དམ་འཆའ་
བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤོད་ན་ཁྱབ་བྱེད་མ་
དམིགས་པར་སྤྱད་ཅིང་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་འགོད་ན་རྒྱ་མ་དམིགས་པར་
སྤྱད་ལ། སྤྱིགས་ཆོས་མདོན་སུམ་དང་ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་སྐབས་ཚུལ་ཏྱར་རོ། །འགོད་ཚུལ་དེ་
ཏྱར་ཡིན་གྱི་ཤ་བཟོད་སྤྱི་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་
དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་ཆོས་གྱིས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །འོ་ན་རྒྱུའམ་ཁྱབ་བྱེད་མ་
དམིགས་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྐབས་པ་ལ་དུ་ཡོད་ཉགས་སུ་བཤོད་ན་འབྲས་
ཉགས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། མེ་ཡོད་དང་བདག་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འགོད་ཚུལ་
ཅམ་ཡིན་གྱི་མེ་ཉིད་སྤྱི་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་བསྐབས་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
འདིར་ཡང་འགོད་ཚུལ་དེ་ཏྱར་ཡིན་ཡང་། ཤ་བཟོད་པ་ཉིད་སྤྱི་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་
པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཏེ། ཡོག་སྤྱིགས་དམ་འཆའ་བ་ན་གཞི་དེར་ཤ་བཟོ་
ཡོད་ཅེས་དམ་བཅས་པས་སོ། །དེས་ན་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་སྤྱི་བ་པོའི་
འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྤྱིར་ཡོད། དེ་ཡོད་ན་སྤྱི་
ཆོས་གྱིས་དམིགས་སུ་རུང་བས་མ་ཁྱབ་པ་ནི་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་
གི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་བཏྱར་མི་རུང་བ་ཞེས་མི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་
ཏྱར་ན། གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་མེད་པར་བཤལ། དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་མེད་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱིད་ལ་ཡང་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་བཤལ།
དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་རུང་བྱང་མེད་
དེ། སྤྱི་ཉག་པར་བཏགས་པའི་དོན་མི་སྤྱིར་པར་བཤལ། སྤྱི་ཉག་པ་མི་སྤྱིར་པའི་ཕྱིར།
གང་དག་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་མི་སྤྱིར་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འདི་འདི་བར་

བྱ་ཤི། གྲུབ་མཐའ་ལ་སློབ་མ་སྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་
ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་རིགས་སམ་མི་རིགས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱི་བ་
ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཟ෍་མ་ལྟར་ན། དེ་མི་རིགས་པའི་
རྒྱ་མཚན་མེད་ན་མི་རིགས་ཞེས་སྤྱི་བ་སྟོན་པའི་ཆོག་དང་མཚུངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ཡོད་ན་སོ་སོ་
སྐྱེ་བོ་དེའི་རྒྱད་ལ་དམ་བཅའི་དོན་དེ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འབྲང་
པས། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཁས་སྤངས་ནས་ཐ་སྙད་ལ་སྤང་བ་ཅམ་དུ་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལས། ང་འམ་ང་དང་འདྲ་བས་གང་བཟག་གི་ཆོད་བབྱང་གི །
གང་བཟག་གིས་གང་བཟག་གི་ཆོད་མི་བབྱང་ཤི། ཉམས་པར་རྒྱར་ཏ་རེ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་གང་བཟག་འདི་སྟོན་འདི་དག་དང་བཅས་སོ། །ཡོན་
ཏན་ཅུང་བྱང་ཁྱད་དོ་ཞེས་སམ་འདི་དང་འདི་ལས་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་ཅུང་བྱང་ཁྱད་སྤྱི་
བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྤྱི་བ་དམ་པ་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་ཤིང་སྤྱི་བ་དམ་པ་ལ་
སྟོན་པ་ནི་ངན་འགྲོ་མི་བཟད་པའི་རྒྱ་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པར་མདོ་རྒྱད་ཀྱན་ནས་གསུངས་པས་ཐལ་
བས་གཡོགས་པའི་མེ་དོང་བཞིན་དུ་གནས་འདི་ལ་སློབ་ཤིང་ལྟན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བག་
དང་ལྟན་པར་བྱའོ། །སྤར་གྱི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་ལྟན་པར་བྱ་དགོས་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་
པས་སྤྱི་བོ་གཞན་དག་ལ་དག་སྤང་སྟོང་བར་མ་རྒྱས་ནའང་སྟོན་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་བ་ཅུང་ཅུ་བྱས་ན་
མཛེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤང་ཅུང་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་
གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་ཅུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
ཆོགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ཤེས་ཤིང་གོ་
བའི་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་
བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན། ཟ෍་གྲོ་ལ་སྤང་ཅུང་གི་བྱེ་བྲག་ལ་སྟོན་ནས།
རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཅེས་པ་མ་
དམིགས་པའི་ཉགས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་གྱི་བྱད་པར་འདི་དང་ལྟན་པ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་
ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། དབྱེ་བ་མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གཞི་འགར་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྤང་ཅུང་མ་

དམིགས་པ་ཚོས་ཅན། འགོད་ཚུལ་གྱིས་ནམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དགག་བྱེད་ཚོས་དང་ལྟ་
 ཅིག་མི་གནས་འགལ་དངོས་ཀྱི་འགལ་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་ཅིང་དམིགས་པ་
 ཉགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། དགག་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པའི་རོ་བོ་ཡོད་ན་བཟླ་
 རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་ཅིང་མ་དམིགས་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ནམས་ཡོད་པའི་
 ཟློན། ཡང་ན། བཟླ་རུང་དགག་བྱེད་ཚོས་དང་ཟློན་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྒྱིར་མ་
 དམིགས་པའི་ཉགས་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་དུས་དང་གངས་ངེས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་གནས་ཏེ།
 དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། དགག་གཞི་བྱེ་གྲོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་
 གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། མི་རུང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། དགག་
 གཞི་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་མེད་དགག་བྱགས་ལ་འཇལ་བ་མེན་པ་དགག་གཞི་དང་བལ་བའི་
 མེད་དགག་ཡན་གར་བ་རྒྱ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་མི་སྲིད་པའི་ཟློན་ཏེ། རྒྱུ་
 ངེས་ལས། འདི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་པ་དགག་གཞི་སྤང་མི་རུང་རོ། །དེས་ན།
 དེ་ལ་དགག་པ་བྱེད་ན་ངེས་པར་རྗེས་དཔག་འཇུག་དགོས་སོ། །སྤང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་དགག་
 བྱེད་ཚོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་བྱེ་གྲོལ་གྱིས་སྤང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་
 ངེས་པ་ལས། མི་རུང་ན་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས་ཉགས་གཞན་མི་འཇུག་གོ། །
 སྤང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་དགག་གཞི་དེར། བྱེ་གྲོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་དུ་རུང་བ་དང་མི་
 རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། རུང་ནས་ཉགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་ན་རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་སོ། །སྒྱིར་སྤང་དུ་རུང་ནས་དགག་གཞི་དེར།
 མངོན་སུམ་ལ་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་ལ། དེར་དེའི་འབྲེལ་རྒྱ་སྤང་རུང་དང་འགལ་རྒྱ་སྤང་རུང་
 གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། རོ་བོ་ལ་ཁྱབ་ཆེ་
 བ་དང་མཉམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། ཁྱབ་བྱེད་སྤང་རུང་ཡིན་ན། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་
 པའི་ཉགས་འཇུག་དུས་དང་། ཁྱབ་མཉམ་སྤང་དུ་རུང་ན་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པ་འཇུག་པའོ། །རྒྱ་སྤང་རུང་ཡིན་ན། རྒྱ་མ་དམིགས་པ་འཇུག་དུས་དང་འབྲས་བུ་
 སྤང་དུ་རུང་ན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཅམ་བཀག་པས་འགོག་མི་རུས་པས་དངོས་འབྲས་མ་
 དམིགས་པའི་ཉགས་འཇུག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་
 བཞེར་ངེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་དོ། །གཞི་དེར། འགལ་རྒྱ་སྤང་དུ་
 རུང་བ་དེ་བརྒྱབ་ནས་འགོག་པ་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་

འགལ་ཟླ་ཡང་འགོག་ཅུས་རྩོམ་ཆུ་འབྲས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། རྩོམ་ལ་རང་དང་
 རྒྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་དང་། རྒྱབ་ཆེ་བའི་འགལ་ཟླ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་ལ། རང་གི་
 འགལ་ཟླ་དངོས་དང་འགལ་ཟླའི་འབྲས་ལྟ་ཉགས་སུ་བཞོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རང་བཞིན་
 འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་གཉིས་དང་གཉིས་པ་ནི་རྒྱབ་བྱེད་འགལ་
 དམིགས་སོ། །ཆུའི་འགལ་ཟླ་ལ་ཡང་། དགག་བྱེད་འགོག་ཅུས་ཆུའི་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་།
 འགལ་ཟླའི་འབྲས་ལྟ་ཉགས་སུ་བཞོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཆུ་འགལ་དམིགས་དང་། ཆུ་
 དང་འགལ་བའི་འབྲས་ལྟ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། དགག་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་ལྟའི་འགལ་
 ཟླ་ལ་འབྲས་ལྟ་ཡིན་ཅམ་གྱི་འགལ་ཟླས་འགོག་མི་ཅུས་ཤིང་། དངོས་འབྲས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་
 དགོས་པས་འབྲས་ལྟ་འགལ་དམིགས་གཅིག་ཉི། དེ་ལྟར་ན་འགལ་དམིགས་སྟག་དང་།
 འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞིན་ངེས་པས། རྣམ་ངེས་ལས་དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་
 སྦྱར་བའི་བྱེད་གཞིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དག་
 བཟུན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་སེམས་སོ། འདིར་ཙ་བས་དངོས་སུ་དབྱེ་བ་བཞི་བཟུན་པ་
 བློ། འགལ་ཟླ་བཟུབས་ནས་འགོག་པ་ལ། དངོས་སུ་གཞོད་པའི་འགལ་ཟླ་དང་། དངོས་
 སུ་མི་གཞོད་ཀྱང་བཟུད་ནས་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་ཟུབ་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པའི་གཙུག་པོ་འགལ་
 དམིགས་གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འགོག་པ་
 ལ་དོན་གཞན་དང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འདིར་ཡང་གཙུག་པོ་
 འདི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པར་གཉིས་ཁ་བསྐང་བ་ནི།
 རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས། ཉགས་གཞན་
 འཕེན་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མཆོན་ཏེ་བཟུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྦྱར་བའི་
 བྱེད་གཞིས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྦྱར་བར་བྱ་བ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་
 ཏེ། གྲང་རེག་གཅིག་ལྟ་འགོག་པ་ལ་ཡང་དུ་མར་དབྱེར་རུང་ངོ། །ཡང་འདིར་བཤད་པ་
 ཉགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་དང་། འོག་ནས་བཤད་པ་
 མཆོན་གཞི་ལ་མཆོན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་ཡིན་ལ། ཡང་འདིར། མདོར་བཟུན་
 དང་འོག་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པས་དགོས་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོས་པའི་སྦྱོན་མེད་
 ནོ། །འདིས་མཆོན་ནས། བདག་མེད་ཉགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་
 པའི་ཚུལ་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱུང་། །

གསུམ་པ་ནི། དགག་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླའི་རྩོམ་ཆུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལ།

འགལ་སྒྲིའི་རོ་མོ་མེས་གྲང་རེག་འགྲོག་པ་ལ་ཚོད་པ་མེད་ཀྱི། མེད་རྒྱ་དང་འབྲས་ལྷ་གཉིས་
 གྲང་རེག་འགྲོག་པ་ལ་ཉེ་རིང་གི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པས་རྒྱས་འགྲོག་མི་རྒྱས་ན་འབྲས་ལྷ་
 གྲང་མི་རྒྱས་ལ། དེས་རྒྱས་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གྲང་རྒྱས་པས་གཞི་འགར་གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་
 ལྷ་གནས་པ་མེད་དེ། བྱད་ཤིང་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་འཕྱར་རོ་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་ལ་བྱབ་པ་མེད་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཆོས་བྱེད་
 གྱི་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་གང་ཡིན་པ་བྱད་ཤིང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་
 གཞིར། གྲང་རེག་འགྲོག་པ་བྱབ་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་འགྲོག་པའི་རྩན་ཅིག་མི་
 གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་གང་ཞིག གྲང་རེག་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དག་དང་ནི་བྱེད་འགལ་བ་ཉེད་མེད་པའི་སྤྱིར། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་
 དང་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་མོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཕྱར་བ་ཡོད་དེ། མེས་བྱབ་པར་ནོན་
 པ་དེ་རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། གྲང་འབྲས་སུ་མོང་བྱེད་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་
 པ་མེད་པར་རྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཤུགས་ལ་འཕངས་སོ། །སྦྱར་བ་
 དེས་འཕངས་པ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་ལྷ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་སྐབས་འདིར་
 འབྲེལ་པར་མ་དམིགས་པའི་སྦྱར་བ་བརྒྱད་བཅུན་ཏོ། །

དང་པོ་ལ། བྱབ་པ་མེད་པའི་ལན་ནི། འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཏུ་བ་དྲག་
 འཕྱར་བས་བྱབ་པར་ནོན་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར།
 རང་ཉིད་ཡོད་ཅམ་གྱིས་གྲང་རེག་འགྲོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་
 པ་འགྲོག་པ་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པའི་ཡུལ་དང་ཏུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱར་བཞིན་པའི་རྒྱས་དང་ལ་
 སྟགས་པ་གྲང་རེག་འགྲོག་རྒྱས་ཀྱི་མེ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སྟོས་པར་
 འདོད་རེགས་པའི་སྤྱིར། ཡང་ན་མེ་དང་གྲང་རེག་གཞི་དེར། སྤྱི་ཚོལ་གྱི་མཛོན་སུམ་ལ་
 རྩང་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཡུལ་དང་། ཏུ་བ་རྩང་ཏུ་རུང་བའི་རྒྱས་དང་སྟགས་པས་དེ་དྲག་ཏུ་
 འཕྱར་བཞིན་པའི་ནམ་པའི་བྱུང་པར་ལ་བསྟོས་ཞེས་སོ། །བྱད་ཤིང་གི་འཕྱར་བ་ཆོས་ཅན།
 གྲང་རེག་འགྲོག་པ་ལ་བྱབ་པ་འབྲེལ་བར་འཕྱར་ཏེ། དེ་འགྲོག་པ་ལ་འགལ་འབྲས་དམིགས་
 པའི་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་སྟགས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བསྟོས་པ་ལས་གཞན་ཏུ་དེ་ལ་
 མི་སྟོས་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་མི་གྲང་བ་གྲང་རེག་མེད་པར་རྒྱབ་པ་ལ་ཐལ་བ་རྟགས་སུ་བཞོད་
 པ་བཞིན། ཡང་གི་རྒྱས་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་རྩར་འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་རྟགས་གང་བྱུང་
 གིས་མི་ཆོག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡང་དག་གི་བྱད་པར་གསུམ་ཏུ་མ་འདུས་པ་དགག་པ་དང་།
ཉར་མྱང་གི་བྱད་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྡ་མྱེ་ལ་
བརྟེན་པའི་ཚོད་སྤང་དང་། ཏུས་མཉམ་ལ་བརྟེན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་ལས་འབས་ཕྱ་གོ་བས་ཉགས་སུ་འབད་ཅིང་ཉགས་ཚས་རྩལ་བ་དད་
དང་རྒྱ་ཉགས་སུ་བཞོད་པས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་ནམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པའི་ངས་
གཟུང་མི་འབད་དོ་ཞེ་ན། མཐའ་གཙོད་པའི་རིགས་པའི་འབྲེལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན།
རྩལ་བ་དད་ཏུས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གཉིས་ལས་སྡ་མ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ཀྱང་སྡ་མྱེའི་
ཉགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་ཉགས་སུ་མི་རྒྱང་བའི་ལན་ཚོགས་པ་ཞེས་དང་། མི་
མཉམ་པ་ལ་རྒྱ་འབས་མིན་པའི་ཚོགས་ཉགས་མིན་པ་ནི། མི་མཐུན་ཞེས་པ་འོག་མ་དང་རྒྱ་
འབས་ལ་འབས་ཕྱ་བཞོད་པ་དང་། རྒྱ་བཞོད་པ་གཉིས་ལས། འབས་ཕྱའི་སྐྱེས་རྒྱའི་སྐྱེ་
དཔོག་པ་འབས་ཉགས་སུ་བརྟེན་ཟིན་ལ་རྒྱའི་བྱད་པར་དཔོག་པ་ཉགས་སུ་མི་རྒྱང་བ་མི་མཐུན་
ཞེས་པ་སྡ་མ་དང་། འབས་ཕྱའི་བྱད་པར་གྱིས་རྒྱའི་སྐྱེ་དཔོག་པ་འབས་ཉགས་སུ་འོག་ཏུ་
འཆད་ཅིང་། རྒྱ་ལ་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་མས་འབས་ཕྱར་མ་ཟད་རྒྱང་བ་
དཔོག་པ་འང་མི་རྒྱས་པ་རྒྱ་མ་ཚོགས་ཞེས་པ་དང་། སྡ་མས་འབས་ཕྱ་སྐྱེ་རྒྱང་དང་འབས་ཕྱ་
བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས་རྒྱང་བ་དཔོག་ན་རང་བཞིན་ཏུ་འདུས་པས་གངས་ངེས་ལ་མི་གཞོད་ཅེས་
པ་ནི། རྒྱ་ནས་དང་རྒྱ་ལྟར་དྲོད་གཤེར་མོགས་ཚོགས་པ་ཆང་བའི་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལས་རང་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱུང་བའི་གཞིར། རང་འབས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྱ་སྐྱེ་རྒྱང་བས་རྩལ་
སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་བརྟེན་རིགས་ཏེ། དེ་
རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ལ་གསུམ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལས་རང་འབས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྱ་སྐྱེ་བ་ནི་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་དོན་
གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་བྱུང་ཅམ་ནས། དེ་སྐྱེ་རྒྱང་གི་རྩལ་སུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེར། དེ་ལས་
ནས་ཀྱི་ལྷ་གྱ་སྐྱེད་པ་དཔོག་ན་བྱུང་བ་མ་ངེས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གཞིར་འབས་ཕྱ་ནས་
ཀྱི་ལྷ་གྱ་སྐྱེད་པ་དཔོག་པ་ལ་ནི། བྱུང་བ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་འབས་ཕྱ་དེ་
སྐྱེད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་སྤྲད་ཅིག་སྡ་མ་དང་། བྱེ་མའི་རྒྱས་པ་ནམས་གོང་ནས་གོང་ཏུ་
འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་ཞིང་ལྟོས་པའི་སྐྱེར། བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་དེ་སྐྱེད་
པ་ལ་འགལ་བྱེན་གྱིས་གཤམ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དག་སྤྲིད་པའི་
སྐྱེར་རོ། །རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཆང་གི་སྟོག་པ་ཉགས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ།
རྒྱའི་དོན་གང་ཡིན་རང་འབས་སྐྱེད་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞི་དེ་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྱའི་རྒྱར་ངེས་ནས་

སྐྱེད་བྱེད་དུ་མ་ངེས་པ་མི་སྤྲིན་པར་བཤམ་ལོ། །འདྲོད་ན། དེ་སྐྱེ་བར་ངེས་ནས། སྐྱེ་རུང་མི་
རུང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྒྲིམ་གྱིས། །དེས་ན་ནས་དང་ཆུ་ལུང་རྒྱུད་གཤེར་སྐྱེས་ཆོག་ས་
པ་ཆང་བའི་ལུག་ལོའི་དཔྱིད་གྱི་ཞིང་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལས་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྱ་སྐྱེ་
རུང་ལྟེ། ནས་དང་ཆུ་ལུང་རྒྱུད་གཤེར་སྐྱེས་ཆོག་ས་པ་ཆང་བའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
དགོད་པར་བྱ་ཞིང་ཉག་ས་དང་ཚྭ་གཞིར་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྱ་སྐྱེད་ངེས་
ཡིན་ཡང་དེ་དག་ཡིན་ན་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་པ་མ་ངེས་ཤིང་། རུང་བ་ཅམ་གྱི་བྱ་བ་པ་ངེས་སོ། །འོ་
ན་ཞིང་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྱ་སྐྱེད་པ་ལ་འགལ་སྐྱེན་གྱི་གཤམ་མི་སྤྲིན་
པར་བཤམ། དེ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱམ་པ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་སྐྱེན་གྱི་གཤམ་
མི་སྤྲིན་པར་བཤམ། དེ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་ན། དེ་མི་སྐྱེད་པ་
མི་སྤྲིན་པས་བྱ་བ་པར་བཤམ། དེ་སྐྱེད་པ་ལ་འགལ་སྐྱེན་གྱི་གཤམ་མི་སྤྲིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར།
འདྲོད་ན། བྱམ་པ་མེད་པ་མི་སྤྲིན་པར་བཤམ། བྱམ་པ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར།
བསྐལ་པའི་བར་དུ་མ་ཆུང་ས་སོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ས་བརྒྱད་པ་བ་འཆང་རྒྱ་ངེས་
མ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་འགལ་སྐྱེན་གྱི་གཤམ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་
སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེད་ངེས་ཀྱིས་མ་བྱ་བ་པ་ཞེ་ན། ཆད་མ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲལ་བར་བཤམ། ཆད་མའི་
སྒྲོབས་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་ངེས་ནས་སྐྱེད་ངེས་མིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ཁས་སྤངས་སོ། །སྤར་བཤད་
པའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་ལ། ནས་ཀྱི་ལྷ་གྱ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྤྲིན་དམ་མི་སྤྲིན།
མི་སྤྲིན་ན། སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་བྱ་བ་པ་མ་ངེས་པ་དང་འགལ་ལ། སྤྲིན་ན། དེ་འདྲའི་
གཞི་མཐུན་དེ་ཆོས་ཅན། ནས་ཀྱི་ལྷ་གྱ་སྐྱེ་རུང་དུ་བཤམ། སྤར་བཤད་པ་དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་གྱ་མི་སྐྱེད་པའི་གཞིར་ཆད་མས་ངེས་ན། སྤྲིན་མི་རུང་
དུ་འཕྱར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མདུན་གྱི་གཞིར་བསྐལ་དོན་གྱི་ཤ་ཟ་སྤྲིན་དམ་མི་སྤྲིན། མི་སྤྲིན་
ན། མེད་ངེས་སུ་འཕྱར་བས་བསྐལ་དོན་ཉམས་ལ། སྤྲིན་ན། གཞི་དེར་བསྐལ་དོན་ཤ་
ཟ་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་དུ་མི་རུང་བར་བཤམ། ཆད་མས་ཀྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་དེར་
བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་ཡོད་པའང་སྤྲིན། མེད་པའང་སྤྲིན་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ཤ་ཟ་ཆད་མས་
ཀྱབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས། ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་ཞེ་ན།

འོ་ན། སྤར་བཤད་པའི་ཞིང་དེས་ལྷ་གྱ་སྐྱེད་པའང་སྤྲིན་མི་སྐྱེད་པའང་སྤྲིན་པས་ཞིང་
དེ་དང་ལྷ་གྱ་མི་སྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་སྤྲིན་པ་ཆད་མས་ཀྱབ་ཀྱང་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆད་
མས་ཀྱབ་པ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་ཀུན་ནས་མ་ཆུང་ས་སོ། །

23

བྱ་རམ་གྱི་རྩོག་བྱུགས་ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པར་བཤམ། ཉེར་ལེན་བྱ་རམ་གྱི་རྩོག་མའི་
 ལུས་པ་འཕྱག་པ་མེད་པར་ནི་ཉེར་ལེན་ཅན་བྱ་རམ་གྱི་རྩོག་མེད་ལ། རྩོག་མ་དེ་ཉིད་གཞན་བྱ་
 རམ་གྱི་གཞུགས་གྱི་འང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ། ཅིག་ཤོས་ལ་འང་སྒྱར་
 བས་མདོར་ན། བྱ་རམ་གྱི་རྩོག་མས་བྱ་རམ་གྱི་རྩོག་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་བྱ་རམ་གྱི་
 གཞུགས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་བྱེད་ལ། བྱ་རམ་གྱི་གཞུགས་སྒྲ་མས་དེ་ལས་ལོག་སྒྲ་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་གས་ཀྱི་ལུས་ཡུལ་དངོས་སུ་བཟུང་བ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་
 ཆམ་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྒྲིམ་ན་ཉན་གས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ།
 སྒྲར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་ཉན་གས་གཅིག་པོ་དེ་ལས་རང་དུས་ན་འདས་
 པའི་བྱ་རམ་གྱི་རྩོག་མས་གཞུགས་སྒྲིལ་པའི་ལུས་པ་དང་། རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་བྱ་རམ་
 ཀྱི་གཞུགས་ཆམས་ཉན་གས་པའི་ཆད་མ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་ཉན་གས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བཟུང་བ་ནི། བྱ་རམ་གྱི་རྩོག་མས་བྱ་རམ་གྱི་གཞུགས་ཉན་གས་
 པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཉིན་ཉན་གས་བཞི་པ་ངེས་པར་ཁས་སྐྱབས་དགོས་པ་
 མིན་པར་བཤམ། །ཁྱོད་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་སུ་ཉན་གས་ལས་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དག་གིས་བཞོད་པའི་ཉན་གས་ལྟག་ལྟན་དུ་བཟུང་བ་དང་།
 དེར་སྐྱབས་པ་དང་། ལྟག་ལྟན་གྱི་མིང་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། རྒྱ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བྱ་སྒྲིལ་དུང་དཔོག་པ་ཡང་ལྟག་ལྟན་དུ་བཟུང་བ་ནི།
 དཔྱོད་པ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ན་རེ། རྒྱ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བྱ་དཔོག་ལུས་ཏེ། ལུས་རྒྱས།
 དབང་པོ་དྲུངས། སྒྲོ་གསལ་བ་ཅམ་ལས་འདོད་ཆགས་སྒྲིལ་བར་མཐོང་ངོ་དེ་དག་ལས་འདོད་
 ཆགས་རྗེས་སུ་དཔོག་གོ་ཞེ་ན། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཆོགས་པར། འབྲས་བྱ་ལྷ་གྲ་རྗེས་
 སུ་དཔོག་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་རྒྱ་ལུང་དང་བཤམ་པའི་ནས་དེ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་རང་
 རྒྱུགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲ་སྒྲིལ་དུང་དཔོག་པའི་ཉན་གས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 པར་བཤམ། དེ་སྐྱབས་ཀྱི་ལྟག་མ་དང་ལྟན་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཁྱོད་ལུས་
 པ་འབྱར་ནས་ཀྱང་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲ་སྒྲིལ་པའི་ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱིས་རང་འབྲས་ལྷ་གྲ་
 སྒྲིལ་ངེས་ཡིན་ཡང་། ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་དང་བཤམ་བས་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ། །
 སྒྲིམ་བུའི་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ཆགས་བཤམ་ལ་མ་མཐོང་དུ་རྒྱག་ཀྱང་།
 རང་རྒྱུགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་འདོད་ཆགས་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་ཉན་གས་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པར་བཤམ། །ཁྱོད་ཆགས་བཤམ་ལ་སྲིད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལས་འདོད་ཆགས་སྒྲིལ་བར་

མཐོང་ཡང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་མེད་པར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་སྒྲིབ་ཞེས་པ་བཞིན་
 བོ། །འབྲས་བུའི་སྐྱེས་སྐྱུའི་བྱུང་པར་དཔོག་པ་ལྷག་ལྷན་དུ་བཞུག་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན་
 འབྲས་བུའི་སྐྱེ་ཚོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མཐོང་བ་ལས་སྐྱགས་ཚོས་བྱུང་ཅིང་མི་མཐུན་པའི་
 སྐྱགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། དེ་ཚོད་མ་སྟེ་ཉགས་ལྟར་སྤང་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དཔྱོད་པ་གང་དག་ཚིག་སྒྲ་བ་ལས་སྒྲ་
 བ་པོའི་སྐྱེས་བུ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་ཅན་དང་ཞེ་སྤང་ཅན་ལ་སོགས་པ་དཔོག་པ་བཞིན་བོ། །ཚིག་
 ཚོས་ཅན། སྒྲ་བ་པོའི་སྐྱེས་བུ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་ཅན་དུ་དཔོག་པའི་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པ་མ་དེས་པའི་སྒྲིབ། གལ་ཏེ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་
 བྱུང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པས་བརྗོད་འདོད་དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། མིང་འདོགས་
 པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དོན་འདོད་ཆགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་ལ་ཡང་དེ་ཡིད་པའི་སྒྲིབ།
 དེར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་སྟིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྒྲངས་ནས་ཚིག་སྒྲ་བའི་སྒྲིབ། སྟིང་རྗེ་དེ་
 ཉིད་འདོད་ཆགས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུའི་བྱུང་པར་དང་འཛིན་
 ལྟར་གྱི་བྱུང་པར་སོགས་ཀྱན་ནས་མི་མཚུངས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེ་སོགས་
 བོ་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚོས་ལ་དམིགས་པ་དང་།
 དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་
 སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་སྤང་པ་དང་། རྒྱག་བཟུལ་དང་བྲལ་བར་
 འདོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ཟིན་པའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་
 རས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟིང་བཞིན་དུ་དེར་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་སྟམ་དུ་དམིགས་ནས་
 རམ་པ་སྤྲུལ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་བདེ་བ་དང་སྤང་འདོད་བྱམས་པ་དང་རྒྱག་བཟུལ་དང་བྲལ་
 འདོད་སྟིང་རྗེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། ཉགས་མི་མཐུན་སྐྱགས་ལ་མ་མཐོང་བ་
 ཅམ་གྱིས་སྟོན་བྱུང་འབྲལ་བ་མེད་པ་ཅན་མིན་པར་ཐལ། ཅམ་ཡིན་ཡང་མི་མཐུན་སྐྱགས་ལ་
 འཇུག་པའི་འབྲལ་བ་སྲིད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དཔེར་ན། སྐྱུ་བའི་འབྲས་ལྷག་མ་
 བོ་ཚོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་པའི་འབྲས་དེ་དང་སྐྱེ་ཚོ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་བཅོས་པར་བྱུང་མེད་
 པའི་སྒྲིབ་ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ། གཞོགས་མེ་ལ་སོགས་པས་འགའ་ཞིག་མ་ཚོས་པ་དག་ཀྱང་སྲིད་
 པའི་སྒྲིབ་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དག་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་སྤྲུལ་མ་དང་
 ལྷན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱ་དཔོག་པ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའོ་ཞེས་ལྷག་ལྷན་གྱི་མིང་དོན་

གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། གཞན་དག་གིས་རྟགས་གང་ཞིག་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་
མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཞིག་བྱུང་བ་ལོ་ཞེས་རབ་དུ་སྟོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་རག་སྒྲུབ་དེ་ནི་
ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རག་སྒྲུབ་པའི་སྟེན་པུ་པ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་
པའི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟོགས་ཆོས་སྒྲུབ་མཐུན་སྟོགས་ལ་མཐོང་ཡང་།
མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ཞིག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་བྱུང་
པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་མ་ངེས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་ནི། བྱུང་པ་མེད་ངེས་ཡིན་པས་བྱུང་
ལ། ལྷག་ལྷན་བྱུང་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་འདོད་ན་ཡང་གང་ལ་རག་སྒྲུབ་པའི་སྟེན་པུ་པ་རོལ་པོ་
ཆགས་སྒྲུབ་དུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་དུ་སྟོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་
ཆད་མས་མཐོང་ཞིང་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དགོས་པས་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
གཞི་མཐུན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་དེ་ཡིན་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡིན་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པ་ལ་
སུན་འབྱེན་ཡང་དག་དུ་མཐོང་བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། མཐུན་སྟོགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་
དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའི་རྗེས་བྱུང་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་མིན་ནོ། །

མཆན་གཞི་ལ་མཆན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མཆན་གཞི་ལ་མཆན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
རྟགས་ཀྱི་ཞིག་བྱུང་འབྱུང་པ་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་པར་བཞུག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་
བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཞིག་
བྱུང་འབྱུང་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་བྱུང་པའི་དོན་དང་། མཐུག་བསྟེ་
བའོ། །དང་པོ་ལ། ཞིག་བྱུང་འབྱུང་པ་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་པ་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུབ་བཞེད་པ་
དང་། མི་བཞེད་པ་ལ་འགལ་བ་བཞུག་པ་དང་། མ་མཐོང་ཅམ་ཞིག་བྱུང་དུ་འདོད་པའི་
གཞན་ཞིང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཆོག་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཞིག་བྱུང་འབྱུང་པ་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་པ་སྟོབ་དཔོན་
སྟོགས་སྒྲུབ་གི་བཞེད་པར་རིགས་ཏེ། དེས་སྟོགས་ཆོས་སུ་མ་ཟད་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་
ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གའི་མཆན་ཉིད་ལའང་ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཡིས་ཚུལ་གསུམ་གའི་མཆན་ཉིད་ལ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པས་སྒྲ་
མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ། མ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་། ཞིག་དོན་འགལ་བ་དང་འབྲུལ་བ་

ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སྤྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་
 གྱི་དེ་ལས་མང་བ་མི་དགོས་ཏེ་འདི་ལྟར། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་
 དང་། མཚན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཚད་
 མའོ། །ཚད་མ་མི་མ་གཉིས་ལས་མེད་ན། རྟེན་སེར་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། རྟེན་
 ཚད་མས་བྱུབ། རྟེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཁྲིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྟེན་སེར་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་
 པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཉིས་པའོ། །ཚད་མ་གཉིས་པ་མེད་ན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་
 ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་དེ་རྟག་པ་ལ་ཁྲིགས་པའི་ཕྱིར།
 གཞི་མ་སྤྱུག་གྱི་རྟག་པ་ཁྲིགས་ན་ཉིས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། མོ་གསལ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྟག་
 པའོ་ཞེ་ན། རི་ཁོང་གི་མགོ་ལ་རྩ་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་ན་ཉིས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ལ་རྩ་མེད་པར་ཐལ།
 ཡོད་ན་དམིགས་སྤྱུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རི་ཁོང་གི་མགོ་ལ་རྩ་རྟག་
 པར་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱུབ་པ་མེད་ན། མི་
 རྟེན་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་པ་སྒྲུལ་བྱུང་ཁས་སྐྱབས་
 པ་ལ་ཡང་ཉིས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། དེ་ལ་རྩ་རྟག་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྩ་
 རྟག་པར་ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རྩ་རྟག་པར་མེད་པར་ཐལ།
 ཡོད་ན་དམིགས་སྤྱུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གསུམ་པ་མེད་ན། གཞལ་
 བྱ་དེ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། མཚན་གཞི་གཞལ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་རྟག་མི་རྟག་
 དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བ་སྟོར་གཅིག་གི་ཚྭ་བྱུབ་ངེས་ན། རྟེན་བྱུབ་ངེས་
 པས་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་དཔག་གིས། རྟག་པ་
 བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་ཀྱང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 བཤད་པར་བྱ་ཞྭ། མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཚྭ་བྱུབ་འགྱུར་པར་འདོད་པ་དག་གི་བསམ་པ་རི་
 རྟེན་ཡིན་བཤད་པ་དང་། རྟེན་སྤྱི་ཚྭ་བྱུབ་ཀྱི་བྱུབ་པ་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་དང་།
 ཚུལ་གསུམ་རོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟེན་བ་པོ་རྟོགས་སྤང་གི་རྟེན་མ་གཞུང་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པ་དག་དང་།
 གཞན་གྱི་རྟེན་བ་དག་རྟགས་མི་མཐུན་རྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་དེ་ཉིད་ཚྭ་བྱུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཚྭ་བྱུབ་
 འགྱུར་པ་དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་མི་རྟོགས་ཏེ། དེ་རྟེན་མི་མཐུན་པའི་རྟོགས་མཐའ་དག་ལ་
 ཡོད་ན་དམིགས་སྤང་དུ་འགྱུར་ལ། གཞི་འགར་ཆོས་འགའ་ཞིག་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་གཞི་

དེས་དགོས་པས་ཉགས་ཁེགས་པའི་གཞི་མི་མཐུན་ཚུགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་
ཡོད་ཀྱང་། མྱོ་སྐལ་ལ་སྒར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
གཞི་མཐུན་མི་མཐོང་བས་ཆོག་གོ། །གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་མཐོང་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་
སྒྲུལ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་མ་དག་ནི་མ་མཐོང་ཅམ་གྱི་ཕྱོག་པ་དང་མཐུན་ཚུགས་ལ་མཐོང་
ཅམ་གྱི་རྗེས་འགྲོ་དང་། ཚུགས་ཆོས་དང་། ཚུལ་གསུམ་པོ་ཆད་མས་དེས་པ་དང་། ཕྱོག་
ཚུགས་ཐུབ་པའི་ཆད་མ་མེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་དང་། དམ་
བཅའ་ལ་ཆད་མའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ཚུལ་རྒྱག་ཏུ་འདོད་དེ་དེ་དག་གྱང་རྗེས་
སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་འབྲེལ་བ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་དགོངས་པའི་ནམ་
འབྱུར་དུ་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ནམ་འབྲེལ་མཛད་པས་མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་པ་རྟོགས་
པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ལོག་པས་གཞན་ཕྱོག་པར་འདོད་པས་ནི་དེ་གཉིས་
རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་གྱང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཏན་
ཆོགས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་རྒྱུ་ཞེས་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བ་དང་ཕྱོག་པ་དེས་པ་མེད་དེ། དེས་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་དེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དེས་སྒྱིར་འབྲེལ་བ་གཏན་
ལ་ཐབ་པ་ལས། ཉགས་གསུམ་གྱི་ནམ་དབྱེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། དུ་བ་
མེ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་དང་ཐ་དད་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆན་
ལས་འབྱུང་ལ། མེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བ་ཕྱོག་པ་སྒྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གཞི་
འགའ་དུ་བ་ལོག་མ་ལོག་མེ་ཆོམ་ཟ་ནས་ཉགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ན་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཡང་
མེ་དུའི་རྗེས་འགྲོ་མངོན་སུམ་གྱིས་དེས་ཀྱང་གཞི་འགའ་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མེ་ཆོམ་ཕྱོག་པར་བྱེད་
པ་ལ་འབྲས་བྱའི་གཏན་ཆོགས་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ག་པ་དང་། ཤིང་གི་འབྲེལ་བ་
བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་འབྱུང་གོ། །
བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ཕྱོག་གི་ཚུགས་གཅིག་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མངོན་སུམ་གྱིས་
གྲུབ་ཅིང་། མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཕྱོག་པའི་ཚུལ་ནི་མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་
གཞི་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སར་
རྗེས་བྱུང་འབྱུང་བ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཐ་མཐོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་
བྱུང་བ་ནི། ཉགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་དུ་གཞིར་བབྱང་ནས་དེ་ཉིད་མཐུན་ཚུགས་ཁོ་ན་

ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
སྐར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བའི་དོན་སྟོག་ངེས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟག་པ་
བྱས་སྟོང་ཏུ་ངེས་ན་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ངེས་པ་འགལ་བས། འབྲེལ་བའི་
དོན་སྟོག་ངེས་པ་སྟོན་ཏུ་སྤང་བ་ལ་མི་སྟོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་
པས་སྟོང་པ་ཚོས་ཅན། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ།
རྟག་པ་བྱས་སྟོང་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ལ་
འགོད་ཚུལ་ལྟར་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་ཏུ་ངེས་པའི་གནོད་པ་ཅན་
གྱི་རྗེས་དཔག་ངེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གི་བྱུང་པ་ངེས་སམ་
མ་ངེས། ངེས་ན་ཚུལ་བྱུང་ཡིན་ན་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ངེས་ཚུལ་བྱུང་གི་
གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཚུལ་
བྱུང་གིས་ཚུལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་པ་ངེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། །སྐར་གྱི་
དེ་མ་ངེས་ན། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་ཤིང་བསྐྱབ་བྱ་མ་ངེས་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ངེས་རྟག་
པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་དོགས་སམ་མི་དོགས། དོགས་ན་
རྟག་པ་བྱས་སྟོང་ཏུ་ངེས་པའི་ཚད་མས་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་བྱུང་པ་རི་ལྟར་ངེས་སོམས་ཤིག །
སྐར་གྱི་རྟག་པ་དེ་དག་ལ་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ན། ཚད་མ་ངེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་
མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་འདྲིན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་གཙོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ།
དེ་ལྟ་ན་ཚུལ་བྱུང་ཡིན་ན། རྟག་པས་སྟོང་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ངེས་ཚུལ་བྱུང་གི་
གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་པ་ཡོད་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཚུལ་
བྱུང་གི་སྐྱ་ལ་ཡང་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་དགོས་པས་རྗེས་བྱུང་པ་ངེས་པའི་ཚད་མས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྐྱོ་
འདོགས་ཚོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །འོ་ན་ཚུལ་བྱུང་གི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ། རང་འདྲེན་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་སྐྱ་
མས་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་ནས་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བསྐྱན་ནས་སྐྱོ་འདོགས་
གཙོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱུང་པ་མེད་དེ། བཅད་ཤེས་ལ། ཚད་མ་སྐྱ་
མས་རྟགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དགོས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་གཙོད་པ་ཅམ་
གྱིས་མི་ཚོགས་ཤོ། །རྟགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཚུལ་བྱུང་གི་
རྟགས་ལས་ཚུལ་བྱུང་གི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ཚོས་
ཅན། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་རྟག་པས་སྟོང་པ་རྟགས་པར་ཐལ་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་ལ་

སྒྲོ་ཁ་སྒྲོགས་དེ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོགས་ཚས་གྱི་ཚད་མས་
 སྒྲོ་ཁ་སྒྲོགས་ཤིང་བྱལ་པའི་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱལ་པ་མེད་དེ།
 དེ་རྟགས་པ་ལ་ཚེལ་སྒྲུ་དེ་རྟག་པས་སྒྲོང་པའི་བྱུང་པར་གྱི་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོ་ཁ་
 སྒྲོགས་དགོས་ན་ཚུལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྒྲོང་དུ་
 དེས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྒྲོང་པའི་བྱལ་པ་
 དེས་སམ་མ་དེས། དེས་ན་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྟག་པས་སྒྲོང་བའི་བྱལ་པ་དེས་པའི་ཚད་མ་
 དེས་སྒྲུ་དེ་རྟག་པས་སྒྲོང་པའི་བྱལ་པ་ཡང་དེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་བྱལ་དེས་པ་ན་
 དགག་བྱ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐུར་གྱི་དེ་མ་དེས་ན། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་སྒྲིམ་
 བསྐྱབ་བྱ་མ་དེས་པའི་སྒྲིམ་དེས་བྱས་པའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་
 ཤིང་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཡང་མེད་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྒྲིག་གི་བྱལ་པ་དེས་པའི་
 སྒྲིམ་བས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོ་མེད་དེ། ཚད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་
 བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྒྲོང་པར་དེས་བྱང་རྗེས་བྱལ་དེས་ན་དགག་བྱ་ཁེགས་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། རྗེས་བྱལ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱང་གཞི་བྱས་པའི་སྒྲོང་དུ་སྒྲུ་དེ་རྟག་པས་སྒྲོང་
 པར་བྱལ་བྱང་སྒྲུ་བྱང་གཞིར་བབྱང་བ་ལ་རྟག་པ་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འདྲི་བར་
 བྱ་ཞི། ཤེས་བྱ་རི་སྒྲིད་ཡོད་པའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་རྟག་པ་ཡང་དེ་སྒྲིད་ཡོད་པས་སྒྲུ་རྟག་
 པས་སྒྲོང་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྲིམ་པ་ན་རྟག་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲོང་པར་དེས་བྱང་། བྱམ་
 པ་དང་སྒྲུ་མ་བྱུ་ཞི་རྒྱུད་ལོ་རྟག་པ་དང་རིག་བྱེད་དང་པེ་མང་གི་སྒྲུ་རྟག་པ་ལ་སྒྲིགས་པའི་རོ་ཙོར་
 མ་གྲུབ་པར་མི་རྟགས་པས་སྒྲུ་དེ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་གི་རོ་ཙོར་གྲུབ་པར་
 དོགས་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་སྒྲུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས། སྒྲུ་དེ་སྒྲུ་མ་ཡིན་ཅམ་ལས་ལོག་
 པར་གོ་ཡང་སྒྲུ་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་དང་སྒྲུ་མ་ལས་ལོག་པར་མ་གོ་བས་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་སྒྲུ་ཁོ་ནར་མི་དེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གཞི་སྒྲུ་ལ་རྟག་པ་ཅན་དུ་
 འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་ན་རྟག་པའི་སྒྲིག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟག་པའི་གསལ་བའི་
 དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་དགོས་ལ། རྟག་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲོང་བར་
 དེས་ན་ཡང་སྒྲིག་པ་དེས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྒྲོང་པ་
 དེས་དགོས་ལ། གཞན་དུ་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པ་མི་སྲིད་
 པར་འགྱུར་ཞིང་། རྟགས་མ་མཐོང་ཅན་གྱིས་སྒྲིག་བྱལ་འགྱུབ་པར་འདོད་པའི་གཞུང་ལོགས་
 པར་བཅུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་མོད། ཁོ་ཙོ་ཅག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་མེད་

མོད་གྱི་རིགས་པའི་གནས་ལ་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པ་གང་དག་ཚད་མས་སྟོ་འདོགས་གཙོ་
ཚུལ་སྤྱོད་པའི་མཆོད་པ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་གྱིས་སྟོས་ཤིག ། དེས་ན་གཙོ་དཔེ་ལ་ཚན་གྱི་རྒྱུ་
དཔེ་དེས་ཉག་པ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་ལྟོག་པ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྟོ་ལ་སྟོ་འདོགས་
ཚོད་ན་སྟོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་ལ་སྟོ་འདོགས་ཚོད་ཀྱང་སྟོས་སྟོང་པ་
ངེས་ན་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ངེས་མི་དགོས་སྟེ་ཞེ་ན།
ནམ་པ་ཀྱང་དུ་མཚུངས་པས་ཁྱོད་གྱིས་ལེགས་པར་བྱེ་ཞིག ཤ་རྒྱར་སྟོག་པོ་ཆོས་ཅན།
ཤིང་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དུ་རྒྱར་པའི་ཤ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ཉག་པ་ཡང་དག་དུ་ཁས་
སྦྱངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ཤིང་ཡང་ཡིན་ཤ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ངེས་ན་ཤིང་དུ་
མ་ངེས་པ་འགལ་བས། ཉག་པ་ལྟར་ལྟོག་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐེད་པར་འགྱུར་རྟེན་ཞེ་ན། འོ་ན་
སྟོ་མི་ཉག་ཉག་གི་ཚད་མ་དེས་སྟོ་ཡང་ཡིན་ཉག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་
ངེས་ནས་སྟོ་ཡང་ཡིན་ཤར་ན་ཡོད་པའི་ཉག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་མ་ངེས་
པ་འགལ་བས་སྟོས་སྟོང་པར་ངེས་ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་བྱུང་པ་བྱུང་པོ། །དེ་ལྟར་ན།
ཉག་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པ་ངེས་ན་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པར་
འགྱུར་བས། རྒྱུ་བྱུང་པ་ལ་ཚད་མ་དུ་དགོས་དཔྱད་པའི་སྐབས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
མི་འདྲ་ཞེ། ཉག་པར་ངེས་ན་མ་བྱས་པར་ངེས་དགོས་ན་བྱས་པར་ངེས་ན་མི་ཉག་པར་ངེས་
དགོས་པར་འདོད་ཀྱི། ཉག་ན་མ་བྱས་པའི་བྱུང་པ་ངེས་ན། བྱས་ན་མི་ཉག་པའི་བྱུང་པ་
ངེས་དགོས་པར་མི་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལུགས་གཞན་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་སྟོགས་རྣམ་པར་
བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྦྱབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བཞུན་པའི་བྱས་ན་མི་ཉག་
པས་བྱུང་པ་རྒྱུ་བྱུང་དང་། མི་མཐུན་སྦྱར་གྱིས་དངོས་སུ་བཞུན་པའི་ཉག་ན་མ་བྱས་པས་
བྱུང་པ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟོང་དུ་བྱུང་པར་བཞུན་པ་ལྟོག་བྱུང་གི་མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི། ལྟོག་པ་
དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་རྒྱར་པའི་སྦྱར་བ་དེ་སྦྱར་གྱི་བྱུང་པའི་མཚན་གཞི་ཐེད་དོ་ཞེས་བེར་
རོ། །དེ་ལྟར་ན། དངོས་པོའི་ཉག་པ་གྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་ཉག་པར་སྦྱབ་པའི་རྒྱུ་བྱུང་
ངེས་པའི་སྟོ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་སྟོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་ཉག་
པས་བྱུང་པ་ངེས་པའི་སྟོ་ཡིན་ན་ཉག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་སྟོ་ཡིན་དགོས།

དེ་ཡིན་ན། ཉག་ན་མཉན་བྱེད་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་སྒྲིམ་དགོས། དེ་
ཡིན་ན། མཉན་བྱེད་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་ཉག་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་སྒྲིམ་དགོས་པའི་མྱེད།
ཉག་ས་མ་ཁྱི་གཉིས་ཁས་སྒྲུང་དགོས་ཏེ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་
གི་བྱུང་པའི་མཆན་གཞི་སྒྲར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ཞོག་པ་གཞན་འཛོན་མི་རིགས་
པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཞོག་བྱུང་ཡིན་ན་མི་མཐུན་སྒྲིགས་
ཁོ་ན་ལ་བྱུང་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། དེའི་ཞོག་བྱུང་གི་དོན་ཞོག་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ནའི་ཉྱེད་
དུ་བྱུང་པས་མ་བྱུང་པའི་མྱེད། འདོད་ན། ཞོག་བྱུང་གི་མཆན་གཞི་ཞོག་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཐད་
པ་ཉམས་སོ། །ཉག་ས་མ་བྱུང་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་
པ་ཞོག་པའི་མྱེད་དུ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲུར་གྱི་སྐྱབ་ངག་སྒྲིམ་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་ཀྱི་ཞོག་བྱུང་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ན་བྱས་པའི་ཉྱེད་དུ་འགོད་ཚུལ་ཉྱེད་བྱུང་པ་
འགལ་བའི་མྱེད། འགལ་མ་ངེས་མ་བྱུང་བའི་གཏན་ཆོག་ས་གསུམ་པོ་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་
པ་ཞོག་པའི་མྱེད་དུ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་ངེས་པ་སྒྲིམ་པར་འདོད་པ་ནི་ནམ་པར་
འབྱམས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ཉྱེད་དུ་བྱམ་པ་འགོག་པའི་
ཉག་ས་སྒྲུལ་སྒྲུང་ས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་འཇུག་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞོག་བྱུང་གི་མཆན་ཉིད་དུ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱུང་པའི་ཚུལ་གང་ཞིག །
དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་ཉྱེད་དུ་བྱུང་པ་དང་རྗེས་བྱུང་ལ་མཐུན་དཔེ་ཁོ་
ནའི་ཉྱེད་དུ་བྱུང་པར་འཛོག་པ་ནི་དབྱུད་མི་བཟོད་པས་སྒྲོ་སྒྲིམ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་འདི་ལ་
ལན་ལེགས་པར་སྟོན་ཅིག ། སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱ་བྱུང་གིས་བྱམ་པ་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་ཞོག་བྱུང་
བྱུང་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་བྱུང་པ་
མི་སྲིད་པའི་མྱེད། ཉག་ས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ། མཆན་གཞི་ནི་གང་། བྱས་
པ་མཆན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་དུ་མཆོན་པ་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆོག་ས་མཆན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། བྱས་པའི་ཉྱེད་དུ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་
གསུམ་ཆང་བ་མ་བྱུང་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་མ་བྱུང་པའི་མྱེད། ཉག་ས་མ་བྱུང་ན།
ཞོག་བྱུང་ཡིན་ན་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་བྱུང་པ་ཉམས་སོ། །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་མའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མཆན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ཆོལ་བ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་ཀྱི་
ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་མྱེད།
ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཞེས་བཟོད་པས་སྒྲོ་བེད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་

གསུམ་ཚེས་ཅན། བྱོད་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤོད་པ་ན་དེ་སྤྲོ་མི་རྟག་སྤྱབ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་བལ་ཡོ། །མི་མཐུན་དཔེ་ཁྱོད་ལ་ཐུབ་པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་གྱི་མཚན་གཞི་དེ་གང་ཡིན་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཚེས་ཅན། བྱོད་གྱི་སྟེང་དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པར་ཐུབ་པ་མི་སྤྱིད་པར་བལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་ཁྲབ་པ་བྱོད་གྱི་སྟེང་དུ་ཐུབ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཐུབ་ན། བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་ཁྲབ་པ་དེ་ཡོད་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པ་དེ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ན་མ་མཁའ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པ་ཉམས་ཏེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པ་དང་དེས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པ་རྣམས་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་མེད་བྱད་པར་འབྱེད་ན་རི་བོང་གི་རྩའི་ཆེ་མོར་སྒྱུལ་མོ་བྱང་འཆའ་བར་བྱད་དོ་དེ་ཁྲབ་པ་མི་འཛིན་གྱི་རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པ་འོ་ཞེ་ན་མི་མཐུན་དཔེ་ན་མ་མཁའ་ལ་ཁྲབ་པ་དེ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཚེས་ཅན། མི་མཐུན་དཔེ་ན་མ་མཁའ་ལ་སྒྱུར་བ་དེ་སྒྲོར་གྱི་རྗེས་ཁྲབ་དེ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་ཐུབ་པར་བལ་ཡོ། །ཕྱོག་ཁྲབ་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འགལ་ཡོ། ། ཁྲབ་པ་མེད་ན། དོན་གྱིས་གོ་བས་ཅིག་སྟོས་ལ། །ཞེས་པའི་དོན་རི་རྩུར་ཡིན། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཁྲབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ལ་གཞལ་བའི་དོན་མིན་གྱི་ཕྱོག་ཁྲབ་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་གཞལ་ན་རྗེས་ཁྲབ་གཞི་གཞན་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་ཐུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོ་ཁ་ན་སྟག་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་བྱང་ཁ་ན་འཁྱོང་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་འཇུར་རོ། །ཚད་མ་གཅིག་གིས་འཇལ་བ་མིན་གྱི་ཕྱོག་ཁྲབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས། དེ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བ་ན་རྗེས་ཁྲབ་ངེས་བའི་ཚད་མས་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་ཁྲབ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱམ་འཛིན་གྱིས་བྱམ་པ་འཇལ་བ་སྤྲུལ་བྱ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་ཤུགས་རྟོགས་སུ་འདོད་པ་ནི་སྟོན་མ་བྱང་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱོད་རང་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན། བྱས་པ་ཚུལ་གཉིས་ཀའི་མཚན་གཞིར་རུང་རོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཚེས་ཅན། བྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་བྱས་པ་དེ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པར་བལ། བྱོད་སྒྱུར་བ་སྒྲོར་གཅིག་པོ་དེའི་རྗེས་ཁྲབ་དང་བྱས་པ་དེའི་ཕྱོག་ཁྲབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲབ་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱོག་པ་གཅིག་དངོས་ཤུགས་སུ་འགལ་བས་སོ་ཞེ་ན། ཁྲབ་པ་མེད་དེ། ཐུབ་ངག་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྲབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ན་དེས་ཁྲབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱལ་བ་གཉིས་གཅིག་དངོས་སུ་ངེས་པའི་ཤུགས་ལ་
 ངེས་པར་བྱེད་པས་ཕན་ཚུན་མི་འབྲལ་བ་གཞུང་གི་དོན་ནོ། ། སྤྱོད་མཆོས་མ་བརྟོན་གོང་གི་
 དཔེ་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། འབྲེལ་བའི་རང་ལྡན་དང་དོན་ལྡན་གི་སྤྱོད་མཆོས་གཅིག་
 བྱལ་བ་ངེས་པའི་རྒྱར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྱབ་རག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 བྱལ་བ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོན་པ་ལ་ཉགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་བརྟོན་པ་ལ་ངེས་པར་བསྟོན་
 ཏེ། བྱས་པ་གཞིར་བབྱང་བའི་སྟེང་ཏུ་མཐུན་སྤྱོད་མཆོས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་
 སྤྱོད་མཆོས་ལ་མེད་པར་བསྟན་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྤར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་སྤང་མི་
 ལུས་སོ། ། འོ་ན་ཉག་ན་མ་བྱས་པས་བྱལ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་
 ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་བྱལ་གྱི་བརྟོན་པ་རྫོགས་པར་ཐལ། དེས་ཉག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བྱས་ཞེས་ཉགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་བརྟོན་པ་དང་
 གཉིས་ཆོགས་ནས་བྱས་པ་བརྟོན་པ་གཞིར་བབྱང་ནས་ཉག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བརྟོན་
 དགོས་པས་ཉགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་མ་བརྟོན་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤྱོད་གི་བྱལ་བ་རྫོགས་པར་བརྟོན་
 པ་མི་མྱོད་དོ། ། ཆད་མའི་འདུག་ཚུལ་དང་། སྤྱི་བརྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སྤྱི་བྱས་པ་
 དངོས་སུ་བརྟོན་ནས་ཉག་པ་ལ་དེ་མེད་པར་བརྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཉག་པ་ལ་མེད་པར་གོ་
 བར་བྱེད་དོ། ། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤྱོད་གི་བྱལ་བ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཏུ་འདོད་པ་
 ཡང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པར་སྤང་སྟེ། གཞི་བྱས་པ་ལ་རྗེས་བྱལ་ཡོད་པར་སྤྱབ་པའི་
 སྤྱོད་མཆོས་ཀྱིས་སྤྱོད་བྱལ་ཤུགས་ལ་འབྱལ་བ་སོགས་ཕན་ཚུན་མི་འབྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
 འདོད་ན། རྗེས་བྱལ་གཅིག་ཕུ་ཅན་དང་སྤྱོད་བྱལ་གཅིག་ཕུ་ཅན་གྱི་ཉགས་འདོད་པ་མི་
 ཞེགས་པར་ཐལ་ལོ། ། མཐུན་དཔེར་སྟེང་ཏུ་རྗེས་བྱལ་བྱལ་པར་རྟོགས་པ་ན་མི་མཐུན་དཔེར་
 སྟེང་ཏུ་སྤྱོད་བྱལ་བྱལ་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མི་འབྲལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཉག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན་སྤྱི་མི་ཉག་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ།
 ཉགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་ལྟར་ན་སྤྱིར་བ་དེའི་སྤྱོད་བྱལ་བྱལ་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱལ་
 པར་ཐལ་ལོ། ། དེས་ན་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བདུས་པར། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །
 ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། ངེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་
 པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ག་གཉན་ཆོགས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་མ་བྱལ་ན་མཐུན་སྤྱོད་མཆོས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་
 ངེས་ན། མི་མཐུན་སྤྱོད་མཆོས་ལ་མེད་པར་བྱལ་བེན་པས་སྤྱོད་བྱལ་ལོགས་སུ་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་ཏུ་
 ཐལ་བའི་རྟོན་ལན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འབྱུང་རོ། ། ཚུལ་ཐ་དད་ཏུ་བཤད་པ་ན། མཆན་ཉིད་

དངོས་ལྷགས་ལ་གོ་བའི་སྒྱུར་བ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི་འགལ་བར་སྟོན་པ་མིན་
ནོ། །རིགས་ཐིགས་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཕྱོག་པ་ནི་པན་ཚུན་ནམ་པར་གཅོད་པའི་ངོ་
མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་ནི། སྟོན་ལྟར་བདག་མེད་ལས་ཕྱོག་ན་བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡིན་ཕྱོག་པ་ཡང་ཡིན་པ་འགལ་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་ཡང་སྒྱུར་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་གཉིས་འགལ་བའི་སྒྱུབ་
བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བརྗོད་པ་འབྲུལ་བར་བལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་
གྱི་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ལ་རིགས་སྒྲིའི་ངག་ཉམས་པར་བལ་བ་ནི། སེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། འབྲུལ་བ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གྱི་གཉིན་པོར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ངག་བརྗོད་
དགོས་པར་རིགས་སྒྲིར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རིགས་པར་བལ། དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ཤི། མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་མ་མཐོང་ཅན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་མི་མཐུན་སྒྱུར་སྟོན་མི་
དགོས་པར་བལ། དེ་མ་སྟོན་ཀྱང་རྟགས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་བལ། རྩར་ནས་མི་
མཐུན་ཚུགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཞིག་མཐོང་བ་ཞིགས་པ་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་ཡང་དག་སྤར་ནས་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་ཅིང་མ་
མཐོང་བ་གྲུབ་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་དོ་ཞེས་མ་བརྗོད་ན། བྱ་ཆོལ་གྱིས་མི་གོ་བས་བརྗོད་དགོས་
ལ། མཐོང་བ་མེད་ཅིང་མ་མཐོང་བ་མ་གོ་ན་བྱེད་ལྟར་དེ་ལ་མེད་པ་ཡང་མི་གོ་ཤི། དཔེར་
ན་སྟེས་བུ་འགལ་ལ་བདག་མེད་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་། རྟོག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བརྗོད་
ན་རྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་ཡང་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་དོན་དུ་སྒྱུབ་ངག་བརྗོད་རིགས་སོ་ཞེ་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་ཅས་བྱ་བའི་སྒྱུབ་པའི་ཆོག་
གིས་ཀྱང་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་པ་དེ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱེད་པ་མིན་པར་བལ། མ་མཐོང་
བ་བརྗོད་ཅན་མིན་པའི་རིགས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་སྒྱུབ་ངག་དེས་འབྲེལ་
བ་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་མེད་ཅས་བྱ་བར་རྟགས་པར་འབྱུར་
ཏེ་དེའི་ཆེ་མེད་པ་དེ་གོ་བའི་རིགས་པ་ཡང་དག་འབྲེལ་བ་དེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འབྲེལ་
བ་གོ་བ་ཅན་གྱིས་ཕྱོག་བྱུང་གོ་བར་བལ། དེ་དེའི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
འོ་ན་བྱས་པ་གོ་བ་ཅན་གྱིས་སྟོན་མི་རྟག་པ་གོ་བྱས་པར་བལ། དེ་དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས་

ལ་རྟགས་དགག་དགོས་པས། དེ་ཉིད་མི་མཐུན་སྒྱུར་གྱི་སྐབ་དག་གིས་ཚད་མའི་ཚུལ་ཏུ་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། རྟག་ལྡན་འབྲུལ་བ་ཅན་ཏུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་བཤལ་བ་ནི།
 གལ་ཏེ་མི་མཐུན་སྒྱུགས་ལ་མ་མཐོང་བས་ལྟོག་བྱུང་བ་པར་འབྱུར་ན། ཤིང་སྤང་འདི་ལས་
 སྒྲིམ་པའི་ཤིང་ཐོག་རྟག་མ་བཅས་ཅད་ཆོས་ཅན། རྩ་མངར་དང་ལྡན་ཏེ། རྩར་བཅོས་
 པའི་ཤིང་ཐོག་དང་གཟུགས་སྒྲིག་པོར་མཚུངས་པ་དང་། ཤིང་སྤང་འདི་ལས་སྒྲིམ་པར་
 མཚུངས་པའི་བྱིར། རྩར་ཐོས་པའི་ཤིང་ཐོག་བཞིན་ཞེས་པ་རྟག་ལྡན་ཏུ་བཤད་པའི་རྟགས་
 འབྲུལ་བ་ཅན་ཅི་སྟེ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། དེ་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 དེ་ལ་དབང་ཕྱག་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། རྟགས་མ་སྤྱབ་སྟེ། དེ་ནས་ཤིང་ཐོག་གཅིག་ཅམ་
 རྒྱངས་ནས་ཐོས་ན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་སྲིད་
 པའི་བྱིར། དེ་མཐོང་ན་ཤིང་ཐོག་རྟག་མ་བཅས་ཅད་རྩ་མངར་དང་ལྡན་པའི་དམ་བཅའ་ལ་
 གནོད་པ་སྲིད་པས་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མས་བྱུང་བ་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ལ་བྱེད་དམ། གནོད་པ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བྱེད།
 དང་པོ་རྟར་ན་འདི་ལ་ཡང་ཚད་བར་བཤལ། རྟག་མ་བཅས་ཅད་ཆོད་གཞི་ཡིན་པས་དེ་བྱུང་
 པའི་སྐྱོན་འབྱེན་ཏུ་བརྗོད་པ་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་ཤིང་བརྗོད་ན་ཡང་ཐེ་ཆོམ་དེ་ཉིད་
 ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར། བྱི་མ་རྟར་ན། དེ་ངེས་ན། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེན་པས་རྟགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཏུ་དོན་མེད་དོ། །ཡང་ན་རྟགས་མ་སྤྱབ་ཏུ་མ་སྒྱུར་བར་རྟགས་འདི་ལ་ཚུལ་གསུམ་
 ཚད་ཡང་གནོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚད་བས་རྟགས་རྟར་སྤང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ལན་
 རྩ་མ་རྟར་སྒྱུར་རོ། །དམ་བཅའ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་གནོད་པར་དོགས་པས་
 རྟར་སྤང་ཏུ་འབྱུར་ན་ཏ་ཅང་བཤལ་ལོ། ལྟོག་པ་ཅན་ཅམ་ཏུ་བཤད་པ་རྟགས་སུ་བཤལ་བ་ནི་
 མདོ་མཛད་པས་མ་མཐོང་ཅམ་ལ་ལྟོག་པ་ཅན་ཏུ་བཏགས་པའི་སྟོག་ལྡན་ཡང་ཆོས་ཅན།
 གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་འབྱུར་བར་བཤལ། ལྟོགས་ཆོས་དང་ལྟོག་བྱུང་བ་པའི་བྱིར།
 དབང་ཕྱག་སྟེ་རྟགས་ཚུལ་ཏུ་འདོད་པས་སྐྱོན་འབྱེན་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།
 སྒྱུན་མེད་དེ། སྐབས་འདི་དག་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཏུ་ངེས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོལ་
 བ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཆོགས་འདི་རིགས་པ་ཅན་པས་བདག་མེད་བྱམ་སོགས་ལ་སྟོག་མ་མཐོང་
 བས་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་བྱིར། བདག་དང་བཅས་པར་རྟགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་མ་
 མཐོང་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ལྟོག་བྱུང་མི་འབྱུང་ཅེས་དགག་པར་མཛད་དོ། །ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བ་
 རྟགས་ཡིན་པ་མ་ལོག་པར་བཤལ་བ་ནི། ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བའི་རྟགས་རྟར་སྤང་ཏུ་བརྗོད་

པར་བྱ་བ་མིན་པར་བཤད། མ་མཐོང་ཅམ་གྲུབ་ན་ཞིག་ཁྱབ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་མྱིར།
འདྲི་ན། ཞིག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྟར་སྤང་དུ་བཟུག་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྟགས་
ཚོས་མ་གྲུབ་པ་བཞི་དང་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྟགས་ཅི་རིགས་སུ་དཔེ་དོན་དུ་སྤྱར་བ་རིགས་
པ་མ་ཡིན་པར་བཤད། འདྲི་པ་དེའི་མྱིར། དེ་ཡང་གཏན་ཆེགས་མི་མཐུན་སྟགས་ལ་མ་
མཐོང་ཅམ་ཁོ་ནར་བད་ན་ཞིག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བཤད། ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་ན་དེ་ལ་ཡོད་པ་འམ་
མེད་པར་འཇུག་བའི་མྱིར། གལ་ཏེ་ཞིག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། ཞིག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་སྟམ་དུ་
དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་སྒྲིས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་ཞིག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་སློབ་
དཔོན་གྱིས་མ་བཀག་གོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་པར་བཤད། བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་
དེ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པ་འམ། སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རྒྱང་བ་ལ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
བ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་ཅིའི་མྱིར་སྒྲིས་ཤེ་
ན། རྒྱབ་ཉགས་ཀྱི་སྟགས་ཚོས་ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་དང་གང་རྒྱང་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་
དང་ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་སྟགས་ཚོས་མི་འབྲུབ་པའི་དཔེ་བཞི་དང་སྟགས་ཚོས་ཅན་དགྲའི་
རྗེས་སུ་འཕྲོ་ཞིག་གི་ཁྱབ་པ་ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་དང་གང་རྒྱང་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། མི་
མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཞི་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་སྤྱར་ཏེ་ཐ་
གསུམ་སྤྱར་ལ། ཐ་མ་མི་སྤྱར་བའི་དོན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱབ་ཉགས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཚོས་
ཅན་དུ་བྱས་ན་སྟགས་ཚོས་མི་འབྲུབ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བབྱང་ན་ཞིག་ཁྱབ་
གྲུབ་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་མྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚན་དང་། བམ་ཟེ་ཆེན་པོས།
སྟགས་ཚོས་ཅན་དགྲའ་བྱེ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་མཛད་པས་སྟགས་ཀྱི་ཚོས་ནི་ཚོལ་
བ་དང་མྱིར་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བབྱང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་སྟགས་ལ་ཡོད་
པ་དང་མེད་པ་ལ་སྟགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བབྱང་རོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་
སྟགས་ཚོས། ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དགོས་པར་བཟུག་པས་སྟགས་ཚོས་ཚོལ་བྱི་
ཚོལ་གཉིས་ཀ་དང་། གང་རྒྱང་ལ་མ་གྲུབ་པ་སྟགས་ཡིན་ན་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་
དག་མིན་པར་བཟུག་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཞེས་པས། ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གང་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་
དང་གང་རྒྱང་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་དང་ངེས་པ་ཞེས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནམས་གཞན་དོན་ཉགས་སུ་
མི་རྒྱང་བར་བཟུག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་སྟགས་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་མཐུན་སྟགས་ལ་
ཁྱབ་ཕྱིན་དུ་ཡོད་པ་དང་ཁྱབ་ཕྱིན་དུ་མེད་པ་དང་། རམ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པའི་སྟགས་ཚོས་

ཅན་དག་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དགོས་པ་ནི། ཚུགས་ཚས་ཚོ་ལ་མཉམ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་
 གྲུབ་ན་གཞན་དོན་ཉགས་ཀྱི་ཚུགས་ཚས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཚུགས་ཚས་ཅན་དག་འི་
 འགལ་ཉགས་གཉིས་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་གི་བྱུང་པ། ཚོ་ལ་མཉམ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པས་
 བྱུང་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཚུགས་ཚས་ཚོ་ལ་མཉམ་
 གྲུབ་ཀྱང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཚུགས་ཚས་ཅན་དག་འི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་གི་བྱུང་པ་ཚོ་ལ་མཉམ་
 ཚོ་ལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དང་། ཚུགས་ཚས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་།
 དགྲའི་ནང་གི་བྱུང་ཚུངས་མ་ཡིན་པའི་ཉགས་ཀྱི་བྱུང་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དཔེ་དོན་དུ་
 སྒྱུར་རིགས་ལ། ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཚུགས་ཚས་མ་གྲུབ་པ་དེ་དང་དགྲའི་ནང་གི་ཉགས་
 ཡང་དག་གཉིས་པོ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན་ཞོག་བྱུང་མི་འགྲུབ་པ་ནི་དཔེ་
 དོན་དུ་མི་སྒྱུར་བའི་དོན་ནོ། །དགྲ་པོ་འདི་དག་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག ཚོ་ལ་མཉམ་གཉིས་ཀ་
 ལ་ངེས་པ་དགོས་པའི་ནམ་བཙད་ཀྱི་གནས་ཉི་ཤར་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །
 འདི་དག་ཀྱང་སྒྲུབ་ཉགས་དང་དེ་ཡང་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སེམས་ཏེ།
 ཚོ་ལ་མཉམ་གཉིས་ཀ་ལ་བཞུགས་མི་དགོས་པའི་ཉགས་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཚས་ཅན་དུ་བཟུང་
 དགོས་པའི་དགག་ཉགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉགས་སྒྱིའི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་གི་བྱུང་པ་ཡང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མར་བཀོད་པ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཉགས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཁྱེད་རང་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་
 གཞི་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་ན་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། ཁྱེད་
 རང་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་དེའི་ཞོག་བྱུང་མ་གྲུབ་པས་མ་བྱུང་པ་ཉམས་སོ། །ཁྱེད་པར་མཉན་བྱ་
 ཉགས་སུ་རིགས་པར་ཐལ་བ་ནི། ཁྱེད་པར་མཉན་བྱ་ཚོས་ཅན། སྒྲུལ་ཉག་པ་དང་མི་ཉག་
 པ་གཉིས་ཀ་ནམ་པར་གཙང་པ་ཡི་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
 ཚུགས་ཚས་གྲུབ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡོད་པས་ཞོག་བྱུང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཉན་
 བྱས་སྒྲུལ་མི་ཉག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཞོག་བྱུང་གྲུབ་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་ཉག་པ་ཁོ་ན་ལ་
 གནས་ཀྱི་ཉག་པ་ལ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྒྲུལ་ལ་མི་ཉག་པར་མི་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཏན་ཚིགས་མར་མེ་བཞིན་དུ་རུང་བ་ཅམ་གྱིས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ།
 དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བསྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་སོགས་སྟོ་ཡུལ་དུ་
 སོང་བ་ཅམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱས་པར་ཐལ། མར་མེ་སྟོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་གཞུགས་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་

འགའ་ཡང་བདག་མེད་ལ་ཚྲོངས་པ་མེད་པས་འབད་པ་མེད་པར་སྒོལ་བར་ཐལ་ལོ། །ཕྱི་མ་
ཉུར་ན། མཉན་བྱ་སྒྲིམ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚྱགས་ཚེས་དང་། རྟོག་བྱ་བ་ཉིས་ཀ་ཚྱགས་
པ་མ་སྐྱབ་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་མ་སྐྱབ་པའི་སྐར་འབྲེལ་བ་དཔེ་ལ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱར་
གལ་ཉེ་ཚྲོངས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཉོན་པ་དཔེ་ལ་བཟོས་པ་ཡིན་གྱི། བཟས་པས་ནི་དཔེ་མེད་པར་
ཡང་། སྐར་བྱ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱབ་ནས་ཉགས་མཐོང་མ་ཐག་འབྲེལ་བ་དྲན་ནས་དེའི་
རྗེས་སུ་སྒྲིལ་མི་ཉག་པ་གོ་བས་དཔེ་ལ་བཟོས་པའི་སྐྱིད་བྱ་བ་མ་ངེས་ཀྱང་ནང་གི་བྱ་བ་པེས་
པ་ཡོད་པས་མཉན་བྱ་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་འཕྱར་རྟོག་ན། མི་རིགས་ཉེ། མཉན་བྱ་མི་ཉག་
པར་ངེས་ན་སྒྲིལ་མི་ཉག་པར་ངེས་དགོས་པའི་སྐྱིར་རོ། །འོ་ན། མཉན་བྱ་སྐྱའི་མཚན་
ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱིར་དེ་གཉིས་ལ་ངེས་དཀའ་སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་།
ཚེས་ཅན་སྒྲ་ཆད་མས་གཉན་ལ་མ་ཐེབས་པར་མཉན་བྱ་དེ་ལ་འགོད་ཚུལ་ཉུར་སྐྱབ་པའི་ཚྱགས་
ཚེས་སྐྱབ་པ་མི་སྲིད་པས། ཚྱགས་ཚེས་སུ་མ་སྐོང་ན་ཉགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་ལ། ཚྱགས་
ཚེས་སུ་སྐོང་བའི་ཆེ་མཉན་བྱ་ངེས་ནས་སྒྲིལ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་གོ་
བར་བྱེད་ན་ཡང་མཉན་བྱ་ལ་མི་ཉག་པའི་བྱ་བ་པེས་ནས་སྒྲིལ་མི་ཉག་པའི་བྱ་བ་མ་ངེས་པ་
མི་སྲིད་པའི་སྐྱིར་རོ། །གང་དག་མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་དགོས་པར་སྒྲིལ་
དེ་དག་གིས་མཉན་བྱ་སྐྱའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་
དགོས་ཉེ། དེའི་ཚྱགས་ཚེས་དང་རྗེས་བྱ་བ་སྐྱིར་ངེས། དེ་ཡང་རྗེས་བྱ་བ་སྐྱར་ངེས་ཟིན་
མ་བཤེད་པའི་རང་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་ཚྱགས་ཚེས་རྗེས་ནས་ངེས་
པར་བྱར་རྒྱུ་པའི་སྐྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། གཞན་དག་གིས་ལན་ཤིན་ཏུ་གདབ་པར་.....
དཀའོ། །དེས་ན་དོགས་པ་འདི་ཉུར་བསུས་ནས་ལན་འདི་བཞིན་དུ་བྱས་ཉེ་མཉན་བྱ་དང་
སྐྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པའི་སྐར་མཉན་བྱ་ལ་མི་ཉག་པའི་བྱ་བ་པེས་རྒྱས་སམ་མི་
རྒྱས། མི་རྒྱས་ན་ཁང་བའི་བྱ་བ་མང་མ་ཡིན་པའི་མིང་མི་ཤེས་ཀྱང་ཁང་པ་འཇིག་པ་མངོན་
སུམ་དུ་སྐྱབ་པ་དང་འགལ་ལོ། །ངེས་རྒྱས་ན། བྱ་བ་པེས་སྐྱར་ངེས་ཟིན་མ་བཤེད་པའི་རང་
ནས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚྱགས་ཚེས་ཕྱིས་གོ་བར་བྱར་ཡོད་པས་མཉན་བྱ་སྒྲིལ་
མི་ཉག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་འཕྱར་རྟོག་སྐར་མ་བདེན་མོད་ཀྱི་སྐྱིར་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་
བ་ངེས་ན། དེ་སྐྱོན་ཆད་མཉན་བྱ་ལ་མི་ཉག་པའི་བྱ་བ་པེས་པའི་ཆད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིལ་
མི་ཉག་པའི་བྱ་བ་པེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མཉན་བྱ་ལ་མི་ཉག་པའི་བྱ་བ་པེས་སྐྱར་ངེས།
དེའི་རྗེས་སུ་མཉན་བྱ་སྐྱའི་བྱ་བ་མང་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་སུ་ངེས། *དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲིལ་མི་ཉག་པ་

ངེས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་མིན་ནོ། འོ་ན་སྤྲོ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་
 ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་རྟོགས་ནས་རྗེས་དཔག་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 རྒྱུ་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་དང་ཕྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་
 ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲོ་མི་རྟག་པ་རྟགས་ལས་
 རྟོགས་ཀྱང་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་པ་མི་འགལ་ལོ། །རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་
 པས་བྱུང་པ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱུར་བའི་ཕྱོག་བྱུང་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་
 སྤྲོ་མི་རྟག་སྤྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་འབྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ།
 མཉན་བྱ་སྤྲོ་མི་རྟག་པར་བྱུང་པའི་ཚུགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ངེས་སྤྲོ་མི་རྟག་གི་ཚོམ་བ་
 བས་དྲིས་པ་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱུར་པའི་ཕྱོག་བྱུང་ངེས་པར་བྱས་
 བས་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲོ་མི་རྟག་པར་ངེས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཀྱུས་མ་བཤད་པར་བྱ་ཞྭ།
 མཉན་བྱས་སྤྲོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་འགོག་མི་རུས་ཏེ། དེ་འགོག་ན་རྟག་མི་རྟག་དངོས་
 འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་དོ་ཅེ་ན། འོ་ན། ད་ནི་ཅ་བའི་བྱུང་མཐའ་
 དོར་ནས་མ་མཐོང་ཅམ་ལས་མེད་པར་འབྱུང་པ་མིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་
 གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མེད་པར་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་
 གཞན་ལ་ཡང་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཕྱོག་བྱུང་བྱུང་པར་འདོད་པ་ལ། མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཕྱོག་
 བྱུང་བྱུང་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་དང་མཚན་ཉིད་
 མཚུངས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་ཞྭ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་
 གཅིག་ལ་གནོད་ན་དེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་
 པའི་ནམ་གཞན་མ་ཆགས་པ་དག་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་མཚན་འཇལ་བའི་
 ཚད་མས་བྱུང་ཀྱང་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གནོད་སྦྲམ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་
 སྦྱད་པའི་ཚད་མས་བྱུང་ཀྱང་གཉིས་སྟངས་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གནོད་པ་དང་། རགས་རྒྱན་
 ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་སྤྱི་བའི་ཚད་མས་བྱུང་ཀྱང་འཕགས་པའི་ཚད་མས་གནོད་སྦྲམ་པ་སོགས་ལོག་
 པར་རྟོག་པ་དུ་མའི་རྩོས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རགས་རྒྱན་གཞི་མ་བྱུང་
 པར་ཐལ། འཕགས་པའི་ཚད་མས་རགས་རྒྱན་འཇལ་བའི་སོ་སྤྱིའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱའི་ལོག་
 རྩོགས་གཞལ་བའི་སྒྲོན་ནས་ཚད་མ་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱན་མི་སྲིད་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རམ་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་མི་ཉག་གི་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཚན་
ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན། ཉག་ས་ཡང་དག་མི་སྤྱིད་པས་སྒོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་པ་
བཏབ་ཅིང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚོམ་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་
མཁྱེན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་
རྒྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་གི་ལམ་ནས་འོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
པའི་ལམ་ནས་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མ་ངེས་ཡང་རྒྱུར་དེའི་གཞུང་བྱ་འགོག་
ལུས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེད་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མི་རྒྱུར་བར་དགོངས་ནས་རྣམ་
འགྲེལ་མཛད་པས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གཞོན་པ་སྤྱིད་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་སུན་སྒྱུར་བ་ཞོ་ནར་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རྒྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་བྲག་པའི་སྒྱུར་བ་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་
མཐོང་བའི་རྣམས་སྐྱེ་གསུམ་པོ་ལ་རེག་བྱ་བཏར་སྒྲོམས་པ་མི་ལྡན་དེ། ཞེས་བསྐྱབ་པ་རྟོག་
བྱུང་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདྲོད་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱུར་གི་རབ་དུ་བྱེད་པ་ལས། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་
ཅམ་གྱིས་མཐོང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀག་པ་མི་
རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤང་རྒྱུར་ལ་མ་མཐོང་བས་འགོག་དུ་ཆུག་ན་
ཡང་སྤང་མི་རྒྱུར་གི་གཞི་ལ་གང་གིས་འགོག་ཅེས་དྲིས་པས། དེ་ཡང་མ་མཐོང་བས་འགོག་གོ་
ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། གང་ཡང་གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་སྤང་བ་དག་ལ་
འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤང་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་
བྱངས་པ་ནི་རབ་བྱེད་ཐོར་བྱ་བ་བྱངས་པའོ། །བྱེ་བྲག་པས་སྤང་དུ་རྒྱུར་མི་རྒྱུར་གི་སྐྱེ་གསུམ་
རྒྱུར་ཅམ་ལ་གཟུགས་ཡོན་ཏན་དུ་ལྡན་པས་མཐོང་བའི་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་རྒྱུར་གི་རབ་
བྱེད་གྱི་དོན་འདིར་བཤད་པ་མཐོང་བ་ལ་ཞེས་པས་སྤང་དུ་རྒྱུར་མི་རྒྱུར་གི་ཚོས་གསུམ་པོ་ཅམ་
ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་འགོག་པར་མཛད་ལ། ཀུན་ལས་བརྟུས་གྱིས་སྤང་མི་
རྒྱུར་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ་མཛད་དོ། །དགག་གཞི་སྤང་རྒྱུར་ཡིན་ཡང་དགག་བྱའི་ཚོས་སྤང་
དུ་མི་རྒྱུར་ན་ཡང་མ་མཐོང་བས་འགོག་མི་རུས་ན། གཉིས་ཀ་སྤང་མི་རྒྱུར་ན་འགོག་ག་ལ་
ལུས་སྒྲམ་དུ་དགོངས་ནས། འདིར་རང་འགྲེལ་དུ་སྤང་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་
ལ་ཡོད་པ་ཅམ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་བཟུང་ནས་དགག་
པ་སྤྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་མ་ནི། དགག་བྱའི་ཚོས་སྤང་རྒྱུར་དང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་

ཡུལ་ནི་དགག་གཞི་སྒྲུབ་ཏུ་རྒྱུ་། །དེ་ཙམ་ལ་འགྲོག་པ་མིན་པར་བྱེ་བྲག་པས་སྒྲུབ་ཏུ་རྒྱུ་མི་
རྒྱུ་གི་སྒྱུ་བཟུང་ནས་དགག་པ་སྒྲུབ་པས་མི་རིགས་པའོ། །བྱེ་བྲག་པས་མཐའ་གཞན་འགྲོག་
པའི་རིགས་པས་རིག་པ་བཏང་སྟོམས་པ་འབྲུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུང་ལ་བརྟེན་
པ་སྒྱུབ་འདོད་ནས་ཆོས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་འགྲོག་པའི་ཆེད་དུ་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞིས་པ་ནི། རྒྱ་རུ་རའི་ཞིང་འོ་མས་བརྒྱུས་པའི་ཞིང་པ་ནུམས་ཀྱིས་དེ་རྩི་མངར་བར་
མཐོང་གི་གཞན་ལ་མ་མཐོང་ན་རྒྱ་རུ་རའི་རྟགས་ལས་དེ་འདྲའི་ཞིང་ལས་སྒྲེས་པའི་རྒྱ་རུ་ར་རྩི་
མངར་དང་ལྟན་པར་དཔོག་རིགས་པར་བལ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ཞོག་བྱུང་འབྱུང་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྒྱ་རུ་རའི་རྩིས་དེ་ལ་གཅིག་རྩི་མངར་པོར་མཐོང་བས་གཞན་ལ་ཡང་རྩི་དེ་འདྲ་
ཡོད་པས་བྱུང་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བལ། ཡུལ་དང་རྒྱས་དང་སོ་ནམ་
ལ་སོགས་པའི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་རྒྱ་རུ་རའི་རྩིས་ལ་རྩི་མངར་རྒྱར་དང་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་
བ་དད་པ་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩི་རྒྱར་བ་དང་འདྲ་སྒྲུབ་དང་ནད་ཞི་བའི་རྒྱས་པ་
སོགས་སོ། །ཡུལ་དེ་པ་ནུམས་ཀྱིས་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་ཡུལ་གཞན་དུ་
གནས་པ་ནུམས་ཀྱིས་མཐོང་བས་བྱུང་པ་འབྲུལ་ཡོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དེ་པ་ནུམས་ཀྱི་རྩི་མ་མཐོང་
བ་ཆད་མས་བྱུང་པས་དེ་པ་ནུམས་ཀྱི་རྩི་མ་ཞོག་བྱུང་ཀྱི་དོན་ཆད་མས་བྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན།
རྟགས་དེའི་ཞོག་བྱུང་བྱུང་པའི་སྐབས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་སྐབས་ཡོད་
ན། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་པ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་
ཅིང་། རྒྱས་ཏུ་མཐའ་དག་གིས་མ་མཐོང་བ་བྱུང་དགོས་ན་རྟགས་ཀྱི་ནམ་གཞན་ཉམས་པར་
འབྱུར་རོ། །རྟག་ལྟན་འབྲུལ་བ་ཅན་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ། དེར་ཤིང་སོག་རྟག་མ་བཅས་ཅད་
ཆོད་གཞིར་བཟུང་བས་བྱུང་པ་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་མི་རྒྱས་ལ། འདིར་རྒྱ་རུ་ར་ཙམ་
རྟགས་དང་བྱེ་བྲག་གཅིག་ཆོད་གཞི་དང་རྩི་མངར་བ་ཆོས་སུ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ལ་མངོན་སུམ་
ཀྱི་བསལ་བ་བསྟན་རྒྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་དེ་ལ་
མེད་པའི་སྒྱུབ་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་བལ། གསོན་ལྷས་ལ་བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་པ་
དང་སོགས་པའོ་མ་ལ་ཞོ་མ་དམིགས་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྒྱུབ་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་མིན་
པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་གསོན་ལྷས་ལ་བདག་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། སོག་
ལྟན་དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པ་འབྱུང་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་དང་།
རྒྱུང་པ་ན། འབྲུང་བཞི་ལ་ཤེས་པ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་ཆོག་ལ་སོགས་པས་

ཀུན་མཁྱེན་འགྲོག་པའི་རྟགས་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་དང་།
 གྲངས་ཅན་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་
 རྟགས་ཀྱི་ཚྭ་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་བའོ། །ཡང་ན་གཞུང་འདིའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་། རང་
 རྩེར་བྱས་ནས་གཞན་རྩེས་བཞོད་པའི་རྟགས་དེ་དག་ལ་ཡང་ཚྭ་བྱབ་འགྲུབ་པར་ཐལ།
 འདོད་ན། དེ་དག་ལ་ནང་འགལ་བ་སྟན་མི་རྒྱས་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྩབ་པ་
 འགྲུབ་པ་རྟགས་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བཟླས་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་
 བཟླས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་མཐའ་དག་གྲུབ་མི་དགོས་པ་དང་། ཐོག་མར་དེ་སྐབས་རྟགས་
 གཉིས་ལ་བརྟེན་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བཟླས་
 པར་གྲུབ། མི་ཚྭ་ན་རྟ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་གིས་རྟགས་མི་མཐུན་
 ཚྭ་གས་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སྟེ་གྲུབ་དགོས་ན་དེ་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་རྩུང་རྩུང་ཐལ། འདོད་
 ན། མི་མཐུན་ཚྭ་གས་མཐའ་དག་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཚྱོད་ལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སྟེ་
 རྩུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་
 ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པས་རྟ་ཅང་ཐལ་ལ། དེས་ན་མ་མཐོང་བས་ཚྭ་བྱབ་གྲུབ་པོ་ཞེས་
 འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། འདི་ནས་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་པ་འཆད་དོ། །
 ཚོས་ཅན་དམིགས་བསལ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན་ཏུ་བཟུང་དོ། །རང་བཞིན་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྟགས་དེ་ཡོད་ཅམ་དང་རང་ཆས་སྟེ་རྩེས་སྟེ་འབྲེལ་བའི་ཚོས་བྱི་རྩ་
 ལོག་པའི་སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་བྱི་རྩ་ལོ་ཉིད་ཚྭ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་ཅམ་
 ཀྱིས་ཚྭ་བྱབ་གྲུབ་པ་ཞེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། འཕ་སྐྱས་རྒྱ་ལོག་པ་ཡིས་ནི་ངེས་པར་འབྲས་བྱ་
 ཚྭ་པར་བྱེད་དེ། འབྲས་བྱ་རྒྱ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚྭ་བྱབ་མི་
 ཚྭ་ན་རྟ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གཅིག་ཚོས་ལོག་པས་རི་ལྟར་གཞན་རྟགས་ཚྭ་པར་འགྱུར་ཏེ་
 མིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་ཅིང་འབྲེལ་བ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ཚྭ་བྱབ་
 གྲུབ་ན། མི་དེ་ལ་རྟ་ནི་བདོག་ཅེས་ཏེ་མེད་པས་ཐུགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི་མེད་པས་
 རྩབ་པར་ཐལ་ལོ། །རྩེས་འགྲོ་མི་ཚྭ་ན་རྟ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཏུ་རྟགས་གཅིག་ཅིག་
 ཉེ་བའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་ཚོས་གཞན་ཉེ་བར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་འབྲེལ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་དེ་ལ་ཐུགས་བདོག་ཅེས་ཏེ་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་རྟ་ཡང་བདོག་
 གམ་ཅི་ཡོད་པས་རྩབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་ལ་རྩེས་རྩབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས། དངོས་དང་། འབྲེལ་བ་སྟན་པའི་གདུལ་བྱ་དོས་གཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འབྲས་རང་གི་རྟགས་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྱབ་བྱབ་པ་ཆོས་མི་
མཐུན་དཔེ་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་བྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ཀྱང་ངེས་པར་རྟགས་རྟོག་པའི་གཞི་མི་
མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་བྱབ་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་མི་འདོད་ཅིང་འདོད་མི་དགོས་ཏེ།
དེ་མ་བྱབ་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་འབྱབ་
པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མ་བྱབ་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་མེད་ན་རྟགས་དེ་དག་
མེད་ཅེས་དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་བརྟེན་ཅིང་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་
ངེས་དེ་རྟོགས་ནས་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་ཞེས་པ་ནི། མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ན་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་
བྱབ་པས་བྱབ་པར་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་བྱབ་པ་འང་ཡོད་ཅེས་པ་ལོ། །སྐབས་འདིར་མི་མཐུན་
དཔེ་དང་མི་མཐུན་པའི་གཞི་དང་སྟོགས་ཆམས་ཆམ་གངས་སོ། །གཞུང་འདི། གཏན་
ཆོགས་ཀྱི་ནི་ཆུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་པ་ལ་འསྟོན་ནས་སྤར་ལྟར་དོགས་པ་གཙོད་པ་ཡིན་གྱི།
གང་དག་མི་མཐུན་དཔེ་ནི་དཔེར་བཞོད་པ་ཁོ་ན་ལ་བཟུང་ནས་དེ་རྩལ་སུ་བྱབ་པ་ལ་བརྟེན་མི་
དགོས་པར་བསྐྱབ་པ་དེའི་དོན་མིན་ཏེ། རྩལ་སུ་བྱབ་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། རྟོག་བྱབ་འབྱབ་
པ་ལ་གཙོད་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དུ་བས་མེ་སྐྱབ་པའི་མི་
མཐུན་དཔེར་ཆུ་སྐྱང་མི་རུང་བར་ཐལ་སོ། །མི་མཐུན་དཔེ་རྩལ་སུ་བྱབ་པ་ཡོད་ན་རྟོག་པ་
འབྱབ་པ་ལ་གཙོད་པའི་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ནི་
གཏན་ཆོགས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་གྱི། དེ་གཅིག་ཕུ་བཤད་པས་ནི་མཛོན་པར་
འདོད་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་མ་ཐག་པའི་གཞུང་གོང་འོག་གི་
འབྲེལ་ལས་གསལ་བར་རྟོགས་པར་འཇུར་རོ། །མ་བྱབ་སྐྱར་བའི་འསྟོན་ཀྱང་བར་སྐྱར་ན་ཅུང་
ཟད་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དོན་ཐོར་བར་འཇུར་བས་སྤར་ལྟར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་རང་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞུན་པ་དང་།
རང་ཉིད་ཤེས་ཟིན་མ་བརྟེན་ཀྱང་བྱབ་པ་གཉིས་ལ་དུན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞུན་
པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་རྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་
རྟགས་དེའི་རོ་བོ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུའི་དངོས་པོར་རྒྱར་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱི་
ཆོལ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བཞུན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྟེན་པའི་
མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
ལ་སྟོགས་ཆོས་མ་ཤེས་ན་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཏན་ཆོགས་འབའ་ཞིག་བརྟེན་དགོས་པར་ཟད་

པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྟེན་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱག་གི་བྱ་བ་པ་གཉིས་ཀ་
དངོས་སུ་བརྟེན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཤེས་ན་བྱ་བ་པ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རྒྱུ་བ་ཞིག་དངོས་སུ་
སྒྲིམ་པས་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་མ་སྒྲིམ་པ་ལ་དུན་པ་ཡང་དག་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་འགྱུར་
ཏེ། གཅིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས་སོ། །དེ་
གོ་སྟེ། མི་མཐུན་དཔེ་མཐའ་དག་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་འབྲེལ་
བ་བསྐྱབ་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་
པའི་བྱ་བ་པ་ངེས་དཀའ་སྟེ་མེད་པར་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ལ་འདི་འདི་བར་བྱ་སྟེ།
འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྟེན་པ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱ་བ་པ་བརྟེན་དགོས་སམ་མི་
དགོས། དགོས་ན་འབྲེལ་བ་དང་བརྟེན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཞུང་སྟེ་མའི་
དོན་དང་འགལ་ལ། མི་དགོས་ན། དེ་ལ་བྱ་བ་པ་གཉིས་ཀ་བརྟེན་མི་དགོས་ཀྱི་གང་རྒྱུ་
གཅིག་བརྟེན་པས་ཆོག་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་འོག་མ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཤེས་
ནས་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་འགལ་ལོ། །འོ་ན་
བྱེད་རང་ལྟར་ཡང་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྟེན་ན་བརྟེན་མི་དགོས་ལ། དེ་མ་བརྟེན་ན།
བྱ་བ་པ་བརྟེན་མི་རྒྱས་པར་བྱེད་རང་འདོད་པས་གཞུང་ཕྱི་མ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་
འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བཟུན་མི་དགོས་ཀྱང་། ཤེས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་བྱ་བ་པ་གོ་
བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཟུན་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་བྱ་བ་པ་གང་རྒྱུ་གཅིག་དངོས་སུ་སྒྲིམ་པས་གཉིས་པ་
ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཚད་མས་ངེས། དགག་ཆོས་དང་བསྐྱབ་ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་
ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལོག་ན་རྟགས་ཕྱོག་པའི་འབྲེལ་བ་མ་བཟུན་ན་བྱ་བ་པ་ཆང་བར་མི་གོ་ལ།
དེ་གསུམ་ཆང་ན་བྱ་བ་པ་རྟོགས་པར་གོ་བས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཟུན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱ་བ་ཟིན་མ་
བརྟེན་པ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་འགལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞི་འགར་རྒྱ་དང་བྱ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་མེད་པ་རྟགས་ཀྱི་
བཀོད་པས་འབྲས་སུ་དང་བྱ་བ་ཕྱེད་འགའ་ཞིག་དགག་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡང་གཏན་ཆོགས་སུ་
འགྱུར་ཏེ། བྱ་བ་པའི་རྩ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་བཟོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དགག་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་
གཉིས་སུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་ནི་རིགས་པ་དང་ཐུན་པ་ལས་དེ་
མི་དམིགས་པ་ཡང་གཞི་འགར་རྩ་བ་པ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། བྱམ་མེད་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་ཐུབ་ཟིན་པའི་ཐ་སྟངས་འབའ་ཞིག་ཐུབ་
 ཡིན་ལ། འགོད་ཚུལ་ལ་ཡང་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་འབྲུག་ཏུ་བྱུང་ཞི། ཞེས་འགོད་པ་ནི་
 ཞིབ་དུ་མ་དཔྱད་པ་ནི་བྱམ་མེད་ཐུབ་ཟིན་མ་བཞིན་ན་བྱམ་མེད་ངེས་ཟིན་པས་སྒྲིའི་ཐ་སྟངས་
 ཐུབ་ཏུ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྒྲིའི་ཤེས་ན་མ་གཏོགས། སྒྲིའི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་བཞིན་ཤེས་པས་
 སོ། །རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲིའི་ཤེས་ཐུབ། །ཅེས་པ་ནི། སྒྱུར་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་
 འགོད་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ལ།
 དེའི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་བཤད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགག་པ་ནི། ཉགས་སྒྲིའི་བཞོད་པའི་
 དམིགས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་ནི་བྱམ་པ་མེད་པའི་སྒྲིའི་ཐ་སྟངས་
 དོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་སྒྲིའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲིའི་དགག་གཞུང་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་པས། རྒྱ་ཆོགས་གངས་ཚང་གིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བྱུང་བྱུབ་པའི་ཉགས་སྒྲིའི་འདོད་
 པ་ནི་ཆེར་འབྱུང་སོ། །འདིར་མ་དམིགས་པའི་ཆ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བཞུན་ནས་གོང་དུ་
 བཞིར་བཞུན་པ་དང་། སྒྲིའི་འགལ་དམིགས་གཉིས་རྩ་བས་དངོས་སྒྲིའི་བཞུན་ནས་བྱུབ་བྱེད་
 མ་དམིགས་པ་མ་བཞུན་པ་དང་། ཡང་འདིར་དེ་ལས་སྟོན་སྟེ་བཞུན་པ་དང་གོང་དུ་མ་
 དམིགས་པ་སྒྲིའི་བཤད་ཟིན་ནས། ཡང་འདིར་བཞུན་པ་རྣམས་འགལ་བ་དང་སྒྲིའི་པར་རི་
 ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྱུར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ན་
 དགག་གཞི་དང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེར་བྱུང་བ་དང་མི་བྱུང་བ་གཉིས་སྒྲིའི་ངེས་པ་ལས། སྒྲིའི་
 བྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི་དུ་ངེས་ལ་བྱི་མ་ལ་རང་དབང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་
 གཉིས་སྒྲིའི་ངེས་པས་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་དུ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་བྱུབ་
 བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སྒྲིའི་འདུས་པས། འདིར་རྒྱ་དང་བྱུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་
 བཞུན་ལ། འགལ་དམིགས་དག་དང་འབྲེལ་བ་མ་དམིགས་པ་གཞན་རྣམས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་དང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མེད་པས་དེ་གཉིས་སྒྲིའི་
 བསྐྱས་ཏེ་བཞུན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གསུམ་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལ་བསྟོས་པའི་དགག་
 ཉགས་སྒྲིའི་གཙོ་བོ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གོང་དུ་བཞིར་བཤད་པ་ནི། གང་གང་དུ་
 འདུས་པའི་སྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྒྲིའི་པན་ཚུན་སྒྱུད་པའི་
 དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་ཉགས་འདི་བསྐྱས་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང་།
 སྒྱུར་བའི་སྟོན་ནས་རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱེ་བྱུང་ཞི། རྒྱ་བྱུབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་
 པོ་དེ་དང་། རྒྱ་བྱུབ་བྱེད་རང་བཞིན་དེ་དང་འགལ་བའི་འགལ་དམིགས་གསུམ་དང་ལ་

སོགས་པས་བསྐྱས་པ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱེད་མིགས་
པ་སོགས་འབྲེལ་ཟླ་མ་རྟོགས་པ་ཉི་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ཟླ་རྟོགས་ཤིང་དམིགས་པ་
རྟགས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་དང་། མཐུན་སྟོགས་ལ་
མཐོང་ཅམ་ལས་ཁྲབ་པ་གཉིས་འབྱུང་པ་མིན་ཏེ། རྟགས་ཚོས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱེད་དངོས་
པོའམ། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས། མེད་ན་མི་
འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟོས་པའི་དོན་བསྐྱས་
ནས། མི་རྟོས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དོན་གཞན་གྱི་ཏུ་བ་ནི་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ཡོད་ན་དོན་གཞན་གྱི་མེད་ག་ངེས་པར་ཡོད་པས་ཁྲབ་པའི་ངེས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་
ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཟུབ་པ་ལས་གཞན་ཏུ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་
ཁྱོད་པའི་རྒྱ་ལས་དོན་གཞན་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཚ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་འབྲས་བྱེད་
ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོས་དཀར་པོ་དམར་པོར་འབྱུར་བ་ལ་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཚན་ལ་བརྟོས་པས་
ཟུབ་ཅམ་ནས་དམར་པོར་མི་འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །བྱས་མི་རྟག་རྒྱ་སོ་སོ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་ཚད་
མའི་བསལ་བ་རྟོན་པ་ན། མི་རྟག་པ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་
མཚན་ཅན་འབྲས་བྱེད་པར་བྱུར་ན་བྱས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ལས་རྣམས་གཞན་ཉིད་
ཏུ་ཐལ། དེ་དང་རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱི་ལས་སྤྱི་རྒྱུས་ཕྱིས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མས་བསལ་
བ་ནི། མི་རྟག་པ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱེད་པར་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་མེད་ཡིན།
གསུམ་པ་ཉུང་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་ཏུང་བར་འབྱུར་རོ། །རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་
ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཟུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། འབྲས་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཁྲབ་པ་ག་ལ་ངེས་ཏེ་མ་
ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོགས་ཚོས་ཟུབ། མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། ཚོས་དོན་ཞེས་པའི་རྒྱ་དང་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་རིལ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྱུར་རོ། །
དེས་ན་རྟོག་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་སྐྱུར་བར་
འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་མི་འབྱུར་བའང་མིང་ཐ་དད་པར་བད་དེ་
དོན་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་སྐད་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཏུ་བསམས་ནས་
དངོས་པོ་བྱམ་པ་དང་རྣམས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ལྟ་བུ་དང་ཡང་རྣམས་གཅིག་པས་བྱམ་

ནུམ་གཉིས་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འཁྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེ་གཉིས་སྐྱེ་འགག་ཡང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་
དང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འཁྱུར་བས། རྒྱ་
ཆེ་ཆུང་ལ་རྩལ་གཅིག་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གཞོད་པ་འོག་ནས་འཆད་ཅིང་།
སྐབས་འདི་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། རིལ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འཁྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་
འཕངས་པ་ལ། གངས་ཅན་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་འདོད་དེ།
ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཡང་
གཅིག་པ་དང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་
ཏེ། རྒྱ་ཆོའི་འབྲེལ་བཤད་དུ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་པར་མེད་པའི་
སྤྱིར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་འབྲུང་བས་གངས་ཅན་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་མེར་པའི་
རང་བཞིན་དང་། མེར་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་ཡོན་པས་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙུག་པོ་
ལ་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། དུམ་པ་དང་
དངོས་པོ་རྩལ་གཅིག་ན། གཞོད་པ་དེ་དག་འབྲུག་པར་འདོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །

འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱབ་རྟགས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྟོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་དང་། རྟོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། ཆིག་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཚད་མ་སྤྱགས་གསུམ་དང་ལྷ་ལ་སོགས་
པ་ངེས་པར་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། དུམ་པས་རྒྱ་ཆོར་བའི་དོན་བྱེད་
རྒྱས་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པར་ཁས་སྐྱོངས་ན་གཞོད་པ་ཅི་ཡོད། དུམ་
པས་རྒྱ་ཆོར་བར་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པས། དེ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ཅི་དགོས་ཤེ་ན།
མེས་དུ་བ་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་ངེས་པར་མི་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་
སུམ་གཅིག་གིས་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར། དེ་མི་མཆུངས་ཏེ། ལན་

ཅིག་ཙམ་དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་། བྱ་རྒྱུ་དང་ཉ་ལ་ལྟར་ཡིན་སྲིད་པས། ཚད་མ་གཞན་མེད་
ན་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྲུལ་བར་མི་འབྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བྱམ་པས་རྒྱ་རྒྱུ་ར་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་
སོ། །གལ་ཏེ་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སྤྲེལ་པ་ལ། མེ་དུ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། དེ་
གཉིས་ཀྱི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤི་ན། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་བྱམ་པ་དང་རྒྱ་སོ་
སོར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། བྱམ་པས་དབེན་པའི་གཞིར། དེས་རྒྱ་རྒྱུ་ར་བའི་དོན་
བྱེད་པས་རྟོང་བར་དེས་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་དགོས་སོ། །མེ་དུ་སྤྲེལ་བྱེད་ཀྱི་
འབྲས་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་དང་རང་ནང་གི་རྒྱ་དུས་མཉམ་དུ་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་དམིགས་
སོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པར་བཤམ། དེ་དང་དུས་
མཉམ་ཡིན་པའི་མྱེད། འདོད་ན། རང་ནང་གི་རྒྱ་བྱར་དུ་རྒྱུང་བའི་གོགས་མི་བྱེད་པར་
བཤམ་ལོ། །དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་ར་བ་ནི། རང་གི་དེགས་འདྲ་སྤྲེལ་མ་ནམས་དང་། གོ་ས་མཚུངས་
པར་གནས་པའི་རྒྱ་དོན་བྱ་ཡུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་ནི་དོན་དེ་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པས་མེ་དུ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །འོ་ན། རྒྱ་འབྲས་དེས་པའི་ཚད་མ་དུ་མ་བཤད་པ་རི་
ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འོག་རྒྱུ་རྒྱས་པར་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་མེད་དུ་
འཛིན་པའི་འོག་རྒྱུ་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་འཛིན་པའི་འོག་རྒྱུ་གོ། །དང་པོ་ནི། དུ་
བ་གསར་སྦྱར་དེས་པའི་ཚད་མས་འགོག་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྩོམ་སྒྲིབ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བ་ཙམ་དང་། དབང་པོ་རྒྱལ་ན་རྒྱུ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་རྒྱུ་ཏུ་མེད་པ་ལ་གཞི་བཟོས་པ་རྒྱས་
པར་བཞུན་པ་ལ་བརྟེན་སོ། །འོག་རྒྱུ་གཉིས་པ་ནི། མེ་འཛིན་སོ་ནས་འབྱུང་བར་མཐོང་གི་
དེ་སྒོན་དུ་མ་སོང་བར་ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་མ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སྒོན་དུ་འགྲོ་བའི་མ་
དམིགས་པ་དང་། མ་དམིགས་པ་སྒོན་དུ་འགྲོ་བའི་མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་ལ། དེ་ཡང་།
དབང་པོ་རྩོམ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་ནི་སྒྲིབ་འདོགས་གཙང་པའི་བྱེད་པ་རྩོམ་མི་རྩོམ་ཁུང་པར་ཡིན་ལ།
རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དོན་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིག་བྱས་དང་བྱེད་པོར་ཤེས་
པའི་ཚད་དུ་བྱུབ་མཐའི་འོག་རྒྱུ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཚད་མ་ལྡུ་ལ་སོགས་པ་བཞུན་དགོས་ལ། འོག་
རྒྱུ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། འོག་རྒྱུ་སེལ་རྒྱུ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་བཞུན་
དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲུབ་པ་ཚད་མ་དེ་དག་ལ་དེས་པར་བརྟེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དུ་བ་མེ་ལས་སྦྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲུབ་པའི་མྱེད་
རོ། །སྒྲིབ་དཔོན་གྱུ་ལྟོས། རྒྱ་འབྲས་ལ་རྟ་དང་བ་སྤང་གིས་མ་དེས་པའི་རྩོད་སྤང་མཛད་
པའི་དོན་ཡང་། རྟ་དང་བ་སྤང་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་ཡུལ་འདབ་འབྱུར་འཛིན་པའི་

མངོན་སྲུང་ཆད་མས་འགྲུབ་ལ། ཏུ་བ་མེ་ཡོད་པའི་གཞི་དེ་ལས་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་
 མངོན་སྲུང་དེས་ཁྱེད་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉན་པ་དགོད་པ་ནི། ཏུ་བ་ཆོས་ཅན།
 མེ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བཞུགས་ནས་དེ་པན་བྱེད་ཏུ་མེད་ན་མེད་པའི་འབྲས་བྱ་སྤྱི་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་བསྐྱབ་པ་ནི། མེ་དེ་པན་བྱེད་ཏུ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་
 མེ་སྤྱོད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན། ཏུ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་དང་ལྷན་པ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་
 བར་ཐལ། ཏུ་བ་གང་ཞིག ། མེ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསལ་བ་
 བཏུན་པ་ནི། ཡུལ་ཏུས་ཉན་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་འགར་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
 དངོས་པོ་གང་ཞིག ། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས་སྤངས་ཏེ། རྒྱ་མེད་
 ཏུ་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །ཐལ་བ་དེ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ནམས་ནི་ཡུལ་ཏུས་རང་
 བཞིན་རེས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་རྒྱ་ལ་སྟོན་པའི་དབང་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རེས་
 འགའ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སྲུང་ཆད་མས། དངོས་པོ་ཉན་ཏུ་ཡོད་པ་དང་འགར་ཡང་
 མེད་པ་ལ་གཞོད་ལ། དབང་པོ་རྣམས་དེ་ཁྱེད་པའི་ཆད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མེད་ཁྱེད་པའི་
 གཞན་ཏུ་ན་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་དང་རྒྱ་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ལ་གཞོད་པའི་ཆད་མ་གཞན་
 ཡང་བཏུན་པ་ལ་བཞུགས་སོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱ་མེད་ཏུ་སྤྱོད་ན་ཉན་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་ནམ་ཡང་
 མེད་པར་ཐལ་བ་གང་རུང་གཅིག་འཕེན་པའི་ཚུལ་བཏུན་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་
 མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཏུ་ཡོད་ན་མེད་པར་འགལ་བས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱ་
 མེད་པས་འབྲས་བྱ་མི་སྟོན་ན། ཉན་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་ཡོད་པའི་རྗེས་སྲུ་མི་
 བྱེད་ན་ནམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཉན་པས་སོ་སོས་ཐལ་བ་སོ་སོ་འཕེན་པར་འདོད་པ་
 དག་ནི་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་གཉིས་ཀ་བརྗོད་ཏུ་མི་རུང་ན། ཉན་ཏུ་ཡོད་པ་
 དང་མེད་པ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྟོན་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། གང་སྟོན་
 དང་བཅས། ཕྱི་མའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྤྱོད་ན་ཉན་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ཁོ་ན་བརྗོད་
 རིགས་ཀྱི་མེད་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཕྱི་མ་ཡང་བརྗོད་པར་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན། སྤུ་མ་སྟོན་དང་བཅས་ན་ཡང་དེ་
 བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡིན་ན། ཉན་ཏུ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་
 བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཡ་གྲུལ་སོ་སོས་ཐལ་བ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་དང་བྱམ་
 མ་ཡིན་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་། ཡ་གྲུལ་སོ་སོས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་ཏུ་མི་རུང་སྟེ།
 དེ་ལྟ་མིན་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་དང་བྱམ་མ་ཡིན་

གང་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་ནས་བྱམ་མ་ཡིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་
ཉག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་ན་དེ་གཉིས་གང་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་ནས། ཉག་ཏུ་མེད་
པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྐྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཐལ་བ་ཐུ་མ་འཕེན་མི་རིགས་ལ།
འདོད་ན། ཕྱི་མ་མི་རིགས་པས། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་གང་བརྗོད་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་པ་སྐྱ་
དགོས་སོ། །གཞུང་འདི་ལ་བཞེན་ནས་ཐལ་བ་གང་འཕེན་མི་ཤེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
ཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྐར་གྱི་ཐལ་བ་དེ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན། བྱམ་པ་དང་བྱམ་མ་ཡིན་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
ཤེས་བྱ་ཡིན་ན། དགག་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། གཞི་བྱུང་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ན་དགག་པ་
ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་གཞི་བྱུང་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་
མེད་ལས་སྐྱེས་ན་ཉག་ཏུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་དངོས་འགལ་ལ་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕྱང་སྐྱམ་
ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བྱམ་ཡོད་དང་བྱམ་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་
ཁྱོད་རང་གིས་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ལ། བྱམ་ཡོད་ཡིན་ན་བྱམ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་
ཁྱིམ་པ་དང་བྱམ་མེད་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ཁྱིམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་
ཉག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པས་ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་འཕེན་རིགས་ཀྱི།
གང་རྒྱུ་གཅིག་ལ་གཞན་པ་དང་བཅས་ན་དངོས་པོ་རེས་འགལ་བར་འགྱུབ་པ་ལ་མི་པན་པར་
འགྱུར་རོ། །ཉག་རྩས་ཡིན་ན་ཉག་རྩས་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྲབ་མིན་པས་ཀྱང་ཁྲབ་ན། དངོས་
འགལ་ལ་ཁྲབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་ཡིན་ན་ཉག་རྩས་གཅིག་དང་དུ་མ་
དང་བལ་བས་ཁྲབ་བམ་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་ན་རྒྱུད་འགལ་ལ་ཁྲབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མ་
ཁྲབ་ན། གཅིག་དང་དུ་མ་ཅམ་དང་བལ་བས་མ་ཁྲབ་པས་གཞི་བྱུང་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་མེ་དུ་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་བས་སྒྲོས་ཀྱི་དོན་བརྟུ་བ་ནི།
གལ་ཏེ་མེ་མེད་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྤྱོད་མེ་སྤྱོད། དུ་བ་སྐར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་ན། སྤྱོད་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། མེའི་རང་བཞིན་དུ་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་ཏེ་དེ་མེའི་
རང་བཞིན་མིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས། དུ་བ་སྐར་
མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བ་འདི་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྲབ་སྤྱོད། སྐར་མེད་ཀྱི་དུ་བའི་ཉེར་
ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་མེའི་རང་བཞིན་དང་། མེའི་རང་བཞིན་མིན་ན་ཅིག་ཤོས་མིན་
པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དུ་བ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་མེ་དེ་ལ་དུ་བ་སྐྱེད་པ་ཡི་ཉེར་
ལེན་གྱི་རྒྱས་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པས་མེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལས་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྒྱས་

པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གྲོག་མའི་ཆང་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་གྲོག་མཁར་ལ་མིག་སྒྲོང་ལྷན་པའི་
བརྒྱ་ཕྱིན་དང་འབྲ་བས་བཏགས་པའོ། །དེའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཏུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་
མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། ཏུ་བ་གང་ཞིག ཏུ་བའི་རྒྱ་མིན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་སྒྱུའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཏུ་བ་དེའི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དུ་
འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྣ་མ་མེ་གང་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མི་
མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞེ། མེ་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེའི་
འབྲས་བུར་ལགས་པར་བྱལ་ཞེ། དེ་པན་འདོགས་ཕྱིད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་
རྒྲོག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བསྟུ་ཆོག་ནི། རང་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ཤོར་བ་ཡིན་པས་རྩ་རྒྱུད་དུ་
བྱི་མི་དགོས་ཏེ་དགོས་ན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པ་ནམས་དགོས་པར་འབྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། འབྲེལ་བ་ངེས་ཕྱིད་ཀྱི་ཆད་མ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་
བཞིན་ཉགས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་ཆོས་མ་བྱལ་བ་སྤྲོད་བའི་སྒྲོན་སྒྱུན་ཀྱན་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་ཉགས་ཀྱི་རྒྱུར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ངེས་ཕྱིད་
རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མ་ངེས་པ་སྤྲོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་ཉགས་སུ་མ་ཟད་རང་བཞིན་
གྱི་གཏན་ཆོགས་ལའང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། མི་ཉག་པ་དེ་བྱས་པ་ཡོད་པ་
ཅམ་དང་། རང་ཆས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེལ་བའི་རང་རྒྲོག་བསྟན་
ནས། དོན་རྒྲོག་སྟོན་པ་ནི། ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་ཉག་པ་
དང་འབྲེལ་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད་དེ་མེད་ན་ནི་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱང་མེད་པར་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རོ་པོ་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱབ་ཕྱིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྤར་བཤད་པ་ནི། དམ་བཅའ་ཅམ་དང་འདིར་ནི་འབྲེལ་བའི་སྐབ་ཕྱིད་མདོར་བསྟུས་ཏེ་
བསྟན་པས་མི་སྒྲོས་ལ། ཡང་ན། སྤར་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ངོས་བབྱང་ནས། འདིར་དེ་
ལ་ཆོད་པ་སྤྲོད་བ་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་འསྐྱེས་བཅའ་བའི་
ཕྱིར་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་རང་རྒྲོག་དོན་རྒྲོག་ངོས་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

རང་བཞིན་ཉགས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་ཆོས་མ་བྱལ་བ་སྤྲོད་བའི་སྒྲོན་སྒྱུན་

ཀྱན་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་དབྱེད་
པ་དང་ཆོག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་ཉགས་ལ་འསྐྱེས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེས་

ཡིན་ན་གཞལ་བྱར་སྒྲིམ་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་མི་རུང་ལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་
ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱབ་པར་སྒྲིམ་ཞིང་། དངོས་སུ་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་པ་སྒྲིམ་ནས་
བྱར་པན་གྱི་གཞུང་ལེགས་པར་འཇུགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མ་དང་། །གཞལ་
བྱ་ཀྱན་ལ་སྒྲིམ་པ་བཏབ། །སྒྲིམ་པས་གསུངས་པའི་ཐར་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པའང་
ལེགས་པར་བཀག། བདོར་ན་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །ནམ་བྱར་ཚོས་ནམས་བསྐྱེད་
པར་བྱས། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་བཞིན་ན། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲིམ་པ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པ་བཀག་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པའི་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་
ལས་ལོག་པར་སྒྲིམ་པ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་
ལོག་པར་སྒྲིམ་པའི་རང་མཚན་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་པ་
ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པ་མི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར། སྒྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་
པ་བཀག་ན། དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱན་ཚད་མས་སྐྱབ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་།
དངོས་པོ་ཁས་སྐྱབས་ན་སྒྱི་མཚན་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཀྱན་རྒྱུ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་
དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཉིས། གཅིག་ཚད་མར་བབྱང་ནས་ཅིག་ཤོས་སུ་འབྱེན་
པའི་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་འདི། གཞུང་ལུགས་འདིའི་རྟོགས་དཀའ་པའི་
གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་མ་རྟོགས་པར་རང་མཚན་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཁས་
སྐྱབས་ན་སྐྱབ་འཇུག་ཏུ་མོང་ནས་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྒྲི་དང་རྟོགས་ལ་
སོགས་པ་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཁས་སྐྱབས་ན། དེ་དག་རང་མཚན་ལ་ཡེ་མ་རེག་པར་འཇུག་ཚུལ་
ནམས་སྒྲིམ་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་གོ་སྒྲིམ་པའི་ལོག་རྟོག་ནམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་
རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་ཆོས་ལ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སྒྲིམ་མེད་རང་མཚན་དང་མཚུངས་པར་
འཇོག་མི་ཤེས་ན། སྒྱིར་ལུགས་དམ་པ་འདིའི་གནད་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་།
བྱད་པར་བ་སྒྲིམ་ཅམ་དུ་ཡོད་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་བྱི་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་དང་
དོན་བྱེད་ཀྱས་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྐྱབས་འདིའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་
ཚུལ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་། སྒྲིའི་འཇུག་
ཚུལ་མེད་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་རྟོགས་པ། གཞན་སེལ་དང་སེལ་བས་འཇུག་ཚུལ་མེད་ཅི་མ་ལོག་པ་
མ་རྟོགས་པས་བྱས་པ་ཡིན་པས། འདིར་གཞན་སེལ་གྱི་ནམ་གཞན་བྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་

ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱགས་གཞན་ནས་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྤྲུལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་སྤང་ཞིང་སྤང་པ་ལྟར་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་མ་ཞིགས་ན།
དོན་དམ་བདེན་པ་མི་རྟོགས་ཤིང་། དེ་མ་རྟོགས་ན་གཟུགས་སྤྲུལ་སོགས་པ་ཀྱན་རྒྱུ་ཆོད་བདེན་
པར་མི་རྟོགས་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ཞིགས་པས་དོན་བྱེད་ལྷན་པ་ཞིགས་ན།
ཆད་ལྟ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཁྱུར་བས། གཟུགས་སྤྲུལ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ལྷན་པའི་གཟུགས་སྤྲུལ་སོགས་པ་ཀྱན་རྒྱུ་
ཀྱི་བདེན་པར་ནམ་པར་བཞག་པ་མཛད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་
ཡོད་པ་སོགས་འདྲ་ལ། གཟུགས་སྤྲུལ་སོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཞིགས་ན་ཀྱན་རྒྱུ་
བདེན་པར་མི་འཐུབ་པས། དེ་དག་བདེན་པས་སྤྱོད་པའི་རིགས་པའི་ནམ་གཞག་རྒྱས་པར་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏུ་ལྷགས་འདིར་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་
པར་བཞག་པ་མ་གཏོགས་བཀག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
ཐུབ་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་འབའ་ཞིག་ཙལ་ཏུ་བཏོན་ནས་འཆད་པར་
མཛད་དོ། །ཡང་སྤྱི་མཚན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་
ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་མ་ཞིགས་ན། དེ་ཀྱན་རྒྱུ་ཆོད་ཏུ་མི་འཐུབ་པས་དེ་འཕྱག་
པའི་ནམ་གཞག་རྒྱས་པར་འཆད་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཐུབ་པས། དེས་
འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་བཞེད་ནས། གང་སྤྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་
གྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷགས་ཅིག་ཤོས་དང་སྤྱན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་བསྟན་བཞེད་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་མཚུངས་པར་ས་སྤྱེ་སྤྱོད་དང་
དབྱིག་གཉེན་དང་སྟོ་བརྟན་གྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གསལ་བས་ལྷགས་དེ་གཉིས་སོ་
སོར་བྱེད་ན་མཁས་པར་འཁྱུར་གྱི། གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱེད་ན་གཉིས་ཀ་མ་རྟོགས་པའི་
ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པས། གྱེ་ཤེས་པ་རྒྱུད་ཅ་དག་དུ་ར་མོས་པ་མིན་ནམ། མིག་ཡང་
དང་ཡང་ཏུ་ཕྱིས་ལ་སྟོས་ཤིག །དེ་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རང་མཚན་ཡིན་ན་ལྷལ་དང་
ཏུས་དང་རོ་བོ་མ་འདྲེས་པར་གནས་ལ། དེ་རང་མཚན་གྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྟོན་
ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། ལྷལ་མ་འདྲེས་པ་ནི། ཤར་ན་གནས་ན་རྒྱབ་ན་གནས་པར་འགལ་བ་དང་།
ཏུས་མ་འདྲེས་པ་སྔ་དྲོ་སྐྱེས་ན་སྐྱེ་དྲོ་སྐྱེས་པར་འགལ་བའི་དོན་དང་། རོ་བོ་མ་འདྲེས་པ།
ཁྲ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་དོན་ཏུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་ཅིང་
དངོས་པོ་དང་རང་མཚན་དོན་གཅིག་པས་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མིན་པར་འཆད་

པར་ཕྱེད་དོ། །གཞན་དག་ནི། རང་མཚན་གྱི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་ཤིང་། དངོས་པོ་
 ལ་རང་མཚན་གྱིས་མ་བྱུང་པས་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་སོགས་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་རང་མཚན་
 མིན་པས་དཔེ་ལ་རྗེས་སྤྲོ་མི་འགྲོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་མགྱིན་པ་བསལ་ནས་སྐྱབས་པར་ཕྱེད་
 དོ། །དུས་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་སྒོ་དེས་སྤྱི་དུས་ན་ཡོད་ན་མྱི་དུས་ན་
 ཡོད་པས་བྱུང་པར་གཟུང་བར་ཐལ། སྤྱི་སྤྱི་དུས་ན་མྱི་སྤྱི་མ་མྱི་སྤྱི་པས་བྱུང་པ་དེ་དུས་མ་
 འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེས་ཤར་ན་
 ཡོད་ན་རྒྱབ་ན་ཡོད་པས་བྱུང་པར་གཟུང་བར་ཐལ་བ་དང་། རོ་བོ་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་དེས།
 རྒྱ་བོ་ལ་ཡོད་ན་མེར་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པས་བྱུང་པར་གཟུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན། དུས་འདྲེས་
 པར་འཛིན་པའི་རྟག་འཛིན་གྱི་བཏགས་དང་ལྟན་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་དང་མྱི་དུས་
 མྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བས་དུས་མ་འདྲེས་པ་ཡང་སྤྱི་དུས་མྱི་དངོས་པོ་མྱི་དུས་མེད་པ་
 དང་། མྱི་དུས་མྱི་དངོས་པོ་སྤྱི་དུས་ན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་དངོས་པོ་ཚས་
 ཅན། སྤྱི་དུས་ན་མེད་པར་ཐལ། མྱི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ལ་ལན་
 འདེབས་ན་ཚས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོན་ཟ་བར་གསལ་བས་ཚས་ཅན་མ་གྲུབ་ཅེས་སྐྱེས་ན་མཛེས་སོ།
 དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པས་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་རང་གི་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་རྣམས་ལ་དུས་
 གཅིག་ཏུ་རེག་པ་ན། ཤར་ལ་རེག་པ་དེས་རྒྱབ་ལ་རེག་པར་གཟུང་གི་བྱུང་པ་གཟུང་བ་མིན་
 པས། ཤར་ལ་རེག་པ་དེས་རྒྱབ་ལ་རེག་པ་མིན་པ། ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དང་། རོ་བོ་
 འདྲེས་པར་འཛིན་པས་རྒྱ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་ལྟར་པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད། མེར་སྐྱེའི་རོ་བོ་ཡིན་པར་
 གཟུང་བས། མ་འདྲེས་པའི་དོན་ནི། རྒྱ་བོའི་རོ་བོ་དེ་ཉིད་མེར་སྐྱེ་ལ་མེད་པའི་དོན་ཏེ།
 དེ་ལྟ་མིན་ན། རྒྱ་བོ་ཡིན་པའི་རོ་བོ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་སྤྱི་མ་
 གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞི་རྣམས་ཤེས་ལ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ཚད་མས་ཞེགས་ན་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབས་པའི་འཇགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལོ་བར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་དང་། དུས་དང་།
 རོ་བོ་མ་འདྲེས་པ་ཅམ་ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་མཚན་གྱི་དོན་ནི་རྟག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པར་ཡུལ་
 རང་གི་དངོས་ནས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚོག་དོན་ལ་གསུམ། དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་དང་། ལྷལ་ཅན་སྒྲིའི་
འཛོལ་སྒྲུངས་དང་། སྒྲིའི་ལྷལ་དེའི་ལྷན་ཉོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་རྒྱལ་པའི་མེད་པའི་རྟ་བུ་ལ་ན། ལྷ་པ་ལ་ལྷ་མི་རྣམས་ལ་ལྷ་

དམ་བཅའི་སྒྲིགས་གཅིག་ཉགས་སུ་བཞེད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རྟེ། བྱས་མི་ཉག་རོ་བོ་བ་
དང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །རྒྱུ་པ་དང་པོ་བཞིས་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་བཞུན་
ནས། དེ་ནས་རྒྱུ་པ་ཕྱིད་དང་གསུམ་གྱིས། དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་བཞུན་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཀྱུན་རྫོང་དང་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །
དངོས་པོ་ཀྱུན་ཆོས་ཅན། རིགས་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་དང་གཞན་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་
པོ་དག་ལས། རྟོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་
ཅམ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་མ་འདྲིས་པར་རང་རང་གི་རོ་བོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར།
བསྐྱས་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མ་ཡིན་པ་དང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་རྟེ།
སྤྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་བྱས་
པ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་མཁའ་སོགས་དང་། རིགས་མཐུན་སྐྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་སོགས་སོ། །
རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀྱུན་ལས་རྟོག་པ་དེའི་ཕྱིར། ལོག་ས་གང་དང་གང་ལས་དོན་
དེ་རྟོག་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ། དེ་ལྟར་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
བྱས་མི་ཉག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་རྩ་མ་དབྱེ་རྩར་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱས་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་རྟོག་པ་རྩ་མ་དབྱེ་རྩར་ཉྩ། རང་གི་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀྱུན་ལས་རྟོག་པར་
རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། སྐྱ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་ལོག་ན་འདུས་མ་
བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྐྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་སོགས་ལས་མ་ལོག་ན་བྱམ་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་
སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་དགོས་ལ། ཡང་བྱམ་པ་དེ་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ན་སྐྱ་ཡིན་པར་
འགྱུར་བས། བྱམ་པ་དང་བྱན་མོང་རྩ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་།
བྱམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་རྟོག་པ་དང་བྱབ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་
པར་གྲུབ་པ་ནི། རང་མཚན་གྱི་གནས་ལྷགས་བཤད་པའི་ལག་རྗེས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས།
དེས་མཚོན་ནས་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱ་གཅིག་སུ་དེ་ལ་ཡང་རིགས་རྩ་མ་དབྱེ་རྩར་བ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་
བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་དག་རིམ་
ཅན་རྩ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དག་
རབ་རྩ་བེད་དོ། །སྤྱི་བྱད་ཆོས་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱི་རྩས་གཅིག་ཁོ་ནར་རྟོགས་པ་མ་
ཡིན་རྟེ། བྱད་ཆོས་གོ་དགའ་སྐྱ་རྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བྱད་ཆོས་རིམ་ཅན་རྩ་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་

བ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་གང་ཞིག་རང་གི་ནམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲོའི་ཆོས་གང་གིས་
གོ་བར་འགྱུར་བའི་བྱས་པ་དེ་དེའི་ནམ་པ་མ་ཤར་བའི་སྒྲོ་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་གོ་བར་བྱས་པ་མ་
ཡིན་ལ་མི་རྟག་པའང་དེ་དང་མཚུངས་པ་དེས་ན་ཆད་མའི་ཡུལ་ན་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་དུ་ནམ་
པར་གནས་པས་དམ་བཅའི་སྟོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་
བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་གང་ཞིག་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ཆོས་གང་གིས་བྱན་མོང་མ་
ཡིན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། དེ་ལས་གཞན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པའི་མིང་ལས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
པར་གོ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྟུར་རོ། །སྤྱེལ་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེས་བྱད་ཆོས་ཀྱང་
རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་ཆོས་དེ་ནམས་དངོས་མིང་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པ་ཐ་དད་
གྱི་ནམ་པ་མི་འདྲ་བར་གོ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྤྱེལ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའི་སྟོགས་
གཅིག་ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་གོ་དཀའ་སྤྱོད་པའི་
ཕྱིར། བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལས་སྐྱབ་ཏེ། བྱས་པ་
དང་མི་རྟག་པ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་གཉིས་ལ་ནམ་པ་སོ་སོར་ཤར་བ་ཤུགས་ལ་སྐྱབ་པས་སོ། །
བྱས་པ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དང་མི་རྟག་པ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་མི་རྟག་སོ་སོ་
གོ་འཕེལ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན། སྤྱེལ་ལྟར་ན། ཆད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་གོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་
དད་དུ་སྐྱབ་ཐེན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་
གོ་ན། རང་འཇལ་བའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་གོ་ན། སོ་སོར་མེད་པ་ཡིན་པས་རང་
རིག་མངོན་སུམ་ལ་སོ་སོར་གོ་བའི་བྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་དད་
དུ་སྐྱབ་མོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་གོ་བའི་ཆད་མ་སོ་སོར་ཡོད་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱབ་པས་
དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཡང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་སོ། །དེས་ན་བྱས་མི་རྟག་རྣམས་ཐ་དད་མིན་ཡང་
བྱས་པའི་རྣམས་དང་མི་རྟག་པའི་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ནོ། །
བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་
ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བེད་ན། དེ་ལ་རྟགས་དེའི་བྱབ་པ་དེས་པའི་ཆད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་
རང་གི་གཏན་ཆོག་དེ་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྐྱབས་བེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་
རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དགག་པའི་སྤྱོད་རྟོག་ནམ་གཅིད་ཀྱི་ཡུལ་
ཅན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་སོ། །

ཐུབ་པའི་སྒྲིག་ཤེས་བའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་སྒྱུས་པར་བསྐྱབ་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲིག་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པ། དེ་ལ་ཚིག་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་རང་འབྲེལ་དུ། ཡང་སྒྲིག་དང་ཉགས་དག་གིས་ནམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབས་པས་དངོས་པོའི་རང་གི་རང་ཁོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། ཆད་མ་གཞན་དང་སྒྲིག་ཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྒྲིག་དང་ཉགས་ཀྱི་ནམ་བཅད་གཞན་སེལ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པས་ཉ། དེ་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་དངོས་པོའི་རང་གི་རང་ཁོ་ཁོ་ན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས། གྲིས་པའི་དོན་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཉགས་དག་དཔ་ནི། ཆད་མ་གཞན་དང་སྒྲིག་ཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཞེས་པས་བཟུང་ཉ། ཆད་མ་གཞན་ནི་ཉགས་སོ། །དེས་ན། ཚིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་དང་ཉགས་དག་ནི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཉ། ཆོས་ཅན་འཇམ་པའི་ཆད་མ་དེ་ལས་ཆད་མ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲིག་ལས་སྒྲིག་ཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབ་ཉགས་དང་ཡང་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཉ། ཞེས་པའི་དགག་ཉགས་དང་གཉིས་བཟུང་ནས། དེའི་ཉགས་བསྐྱབ་པ་ནི། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོན་ལ། སྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི་ཆ་ཤས་སྟོ་འདྲགས་ཞེས་པ་ནས་སྟོན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། ཆོས་ཅན་འཇམ་པའི་ཆད་མ་དེ་ལས་ཆད་མ་གཞན་དང་སྒྲིག་ཞན་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་ན་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པར་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྱིར་བཟུང་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲིག་སྒྲིག་འཛིན་མཛིན་སྒྲིམ་གྱིས་མ་མཐོང་ཁིང་མ་གཞལ་བའི་ཆ་གཞན་ཆད་མ་ཕྱི་མ་ནམས་གྱིས་བཀྲག་ཅིང་གཞལ་བར་བྱ་བའི་ཆ་གང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། སྒྲིའི་སྒྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་རང་གི་རང་གཅིག་ཤིང་དེའི་བདག་ཉིད་མཛོན་སྒྲིམ་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཁིང་དེས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱང་དེ་དང་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིག་སེལ་བ་ལ་མི་འཇུག་ན། སྒྲིག་འཛིན་མཛིན་སྒྲིམ་གྱིས་སྒྲིའི་ཆོས་མཐའ་དག་མཛོན་སྒྲིམ་ཏུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། དེས་དྲངས་པའི་སྒྲིའི་ཆོས་པའི་དེས་ཤེས་དེས་སྒྲིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེས་པར་འཇུག་ལ། དེ་ཆད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་ཆད་མ་

གཞན་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། སྐྱེ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་
 དེས་སྐྱེ་དེ་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོའམ་མ་གོ། མ་གོ་ན་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིན་པའི་ཞེན་
 དུལ་ནུམ་པར་བཅད་པ་མ་གོ་བས་སྐྱར་ཡང་མ་གོ་བར་འཇུར་རོ། །སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་
 གོ་ན་སྐྱེ་དེ་རྟག་པ་ལས་ལོག་པར་གོའམ་མ་གོ། །མ་གོ་ན། སེལ་འཇུག་ཏུ་གྱུབ་ལ། གོ་ན།
 དེས་མཆོན་ནས་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་གཞན་ཡང་གོ་བས་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་མཁུན་ཏུ་
 འཇུར་རོ་ཞེས་པའོ། །སྐྱེ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱེ་གཟུང་བ་ན་སྐྱེའི་མི་རྟག་པ་ཡང་གཟུང་
 བས་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་བྱུང་མཉམ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱུང་པ་དང་
 སྤོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་ཏེ། དུམ་པའི་མཆུ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེས་དུམ་པའི་ཁབས་
 གཟུང་བར་བལ། དེས་དུམ་པ་གཟུང་བ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་བྱུང་མཉམ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྩལ་ཕན་ཀུན་མཐོང་བར་བལ། རྟགས་
 རྩ་མ་མ་གྱུབ་ན་དུམ་པའི་རྩལ་ཕན་ཀུན་མ་ཐོང་བར་དུམ་པ་མི་མཐོང་བར་བལ་ལོ། །དེས་ན་
 དུས་དང་རོ་བོ་དང་ཡུལ་གོ་ས་གནོན་པའི་རྩས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་བྱུང་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་རྣམས་
 གཅིག་པ་དགོས་སོ། །འོ་ན་དུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་རང་གི་གཟུང་ནུམ་དེ་ལ་
 མངོན་སུམ་ཏུ་བལ། ཁྱེད་རང་གི་འཛིན་ནུམ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་གོ་
 ས་གནོན་པའི་རྩས་པ་ཡོད་ན་ཡང་བྱུང་ཆེ་ཆུང་མེད། དུས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱུང་
 མཉམ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་རོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་
 ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ལན་གདབ་དཀའ་ལ། ཁོ་ཙམ་གྱི་རྟགས་རྩ་མ་མ་གྱུབ་
 པར་འདོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྐྱེ་རྟོག་
 ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སྐྱེ་ནས་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་
 རོས་གཟུང་བ་དང་། སྐྱེ་རྟོག་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་སེལ་བའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བུམ་བེ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཉམས་ན་གཞུང་འདིས་རྟགས་
 བཞེད་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་དང་། སྐུའམ་རྩོ་གཅིག་གིས་བྱུང་ན་
 ཞེས་སོགས་བྱུང་ཏུ་སྐྱེར་བ་མཛད་དོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་བསྟན་ན། ཐལ་འཇུར་
 དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ནི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱེད་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་དང་རྟགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིང་ཏུ་ཆད་མ་གཞན་
 དང་སྐྱེ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སེལ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་མཆུང་ས་སོ་ཞེ་ན། སེལ་བ་སྐྱེ་བ་ལ།

ལྷ་རྟགས་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་ཏུ་གཤམ་བས་སྒྲོན་མེད་དེ། གཤམ་ཏེ་སྤྱོད་ར་གི་འབྲུལ་བའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་སྒྲོ་འདོགས་གྱིས་སྒྲུབ་བར་མི་བྱེད་ན་
 ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་ན་ཡང་སྤྱོད་པ་སོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མཛོང་བའི་ཕྱིར། དེར་
 གཤམ། གཟུགས་ཀྱི་ཚོས་ཁ་དོག་དཀར་བར་མཐུན་པ་མཛོང་བ་ལས། ཉ་སྤྱིས་ལ་དངུལ་ཏུ་
 སྒྲོ་འདོགས་པའི་ནམ་པ་ཉར་མཛོང་བའི་ཕྱིར། ཉ་སྤྱིས་ལ་དངུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་གཞན་ཡོད་པས་
 དངུལ་ལོ་སྟམ་ཏུ་མཛོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱོད་པ་གཞན་ཡོད་ན་
 དམིགས་སུ་ཏུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲུལ་རྒྱ་དང་གཤམ་བས་ཀྱང་དེ་ཉར་
 མཛོང་བར་གཤམ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སྲུང་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དང་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་གཅིག་པའི་
ཡིན་ཏེ་ན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཡི་དངོས་སོ་གསུང་དོན་ཏུ་བྱས་ནས་མཐོང་
བ་ཡིས་སོ། །དེ་དེ་རྒྱར་མཐོང་ཡང་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་རག་རབ་ཏུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་
ཏེ། ཟଁ་ནང་གི་འབྲུལ་པའི་རྒྱས་མཐོང་བ་རྒྱར་ངེས་པར་མི་བྱེད་པས་འཇུག་དགོས་པའི་ཟଁར།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲ་རྟགས་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་ལ་གནོད་པ་བསྐྱེན་
པ་དང་། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སྲུང་མེད་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལོ། །

[illegible]

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་འགའ་ལའང་འདི་སྒྲོན་པོའོ་སྒྲུལ་དུ་
 དེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེལ་འདུག་ཅིན་པར་ཐལ། བསལ་བྱ་སྟོ་འདྲིགས་མངོན་
 བྱུང་མེད་པའི་མྱིར། འདྲིང་མི་རིགས་ཏེ། མྱི་ཡི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་
 ལ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་འདུག་དུ་ཁས་བླངས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་དེས་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། སེལ་བའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པའི་བར་ལ་གཞན་
 གྱིས་ཆ་སྟོ་མ་བཏགས་ཤིང་རང་གི་ལོག་སྟོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ནམ་པར་བཅད་པ་དེས་པའི་མྱིར།
 ལྷབ་ཏེ། དེ་ཅམ་གྱིས་སེལ་འདུག་དུ་འབྲལ་བའི་མྱིར། རྟགས་བསྐྱབ་པ་ནི་དེས་ཤེས་འདི་
 ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་ལོག་སྟོགས་ཀྱི་སྟོ་འདྲིགས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱིས་དབེན་པ་ལ་འདུག་ཅེས་
 བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པ་སྒྱུད་དང་རང་གི་ལོག་སྟོགས་ཀྱི་སྟོ་འདྲིགས་ཀྱི་ཡིད་གཉིས་
 དངོས་སུ་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བོ་ཡིན་པའི་མྱིར། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་འབྱུར་བའི་
 རྩལ་ནི། ཆད་མ་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་བར་ལ་དངོས་ཀྱི་གཞོད་བྱ་སྟོ་འདྲིགས་མངོན་
 བྱུང་སྟེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་ཡིན་གྱི། དེས་ཤེས་ཡིད་དུས་སྟོ་འདྲིགས་དངོས་སུ་མེད་པ་
 ཅམ་ནི། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སྟོ་མི་རྟག་
 རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ན། སྟོ་རྟག་འཛིན་ཀྱི་སྟོ་འདྲིགས་ལྟན་སྟེས་
 རྟེའམ་མི་སྟེ། རྟེ་ན་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཉམས་ལ། མི་སྟེ་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་།
 མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྟོ་མ་ལམ་བསྟོམ་པ་དོན་མེད་པར་འབྱུར་རྩོ་ཞེ་ན། རྟེ་ན་མེད་དེ།
 རྗེས་དཔག་དེས་སྟོ་རྟག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ནམ་པར་བཅད་པ་དེས་ཀྱང་ལྟན་སྟེས་
 མངོན་བྱུང་འཛོམས་མི་རུས་ཀྱི་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་ན། ཀྱན་བཏགས་མངོན་བྱུང་
 རྟེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པས་དེ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཀྱན་བཏགས་ནི་གང་
 ལྟན་སྟེས་ནི་གང་ཞེ་ན།

དང་པོ་ནི། སྟོ་རྟག་མི་རྟག་དབུང་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་རྟག་སྟུམ་པ་དང་། སྟོ་
 རྟག་པ་འཐད་སྟུམ་པའོ། །ཕྱི་མ་ནི། དེ་འདྲའི་མི་ལྟོས་པར་སྟེ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་ངང་གིས་སྟེ་
 བའོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དུ་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱང་གི་ལྟན་སྟེས་ནི་མངོན་བྱུང་ཡང་རྒྱན་གཙོད་མི་
 རུས་སོ། །ཆད་མའི་སྟོ་འདྲིགས་གཙོད་རྩལ་དང་། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཛིག་
 རྟོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤྱང་རྩལ་མི་འདྲ་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟོགས་རྟོགས་པར་སྟེས་ན། འདྲིང་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་བྱུང་ལྟག་མ་མ་ལུས་པར་སྟོག་

ཉེ། གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་ལས་ཡིན་ནོ། །ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་ན་ནི། ལུས་
བཞེན་ས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ས་པ་ཡིན་ཡང་། ས་གོང་མའི་སེམས་གྱིས་མི་སྤྲོད་ངོ། །གཞུང་
འདི་དག་བསལ་བུ་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་སུ་མེད་ན། སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་མི་རུང་སྟམ་པའི་
དོགས་གཙང་བྱུང་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་
ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་བཞོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕྱ་རྟགས་སེལ་བའི་ཡུལ་
ཅན་ཏུ་བྱུང་པ་དང་། རྒྱབ་འཇུག་དགག་པ་དང་། །དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

ཕྱ་རྟགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་བྱུང་བ།

དང་པོ་ནི་དེས་ན། ཕྱ་རྟགས་དེ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་སེལ་འཇུག་ཏུ་བྱུང་
ཉེ། རྒྱའི་ཆོས་ལ་ཆ་ཤས་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་རི་སྟེན་ཡོད་པ་དེ་བསལ་བའི་
ཁྱུང་དེས་པ་དང་སྒྲ་ཡང་དེ་སྟེན་ཁོ་ན་འཇུག་པར་བྱུང་བའི་ཁྱུང་། འོ་ན། ཉག་པ་བྱས་སྟོང་ཏུ་
དེས་པའི་ཆད་མ་གཅིག་པོ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་དེས་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཆད་མ་གཅིག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་ཏུ་མ་གཙང་པའི་བྱ་བ་
མི་བྱེད་ན། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཆད་མ་རྩལ་ཐ་དད་བཞུན་དགོས་ལ།
བྱ་བ་བྱེད་ན་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་ལྟན་པ་
དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱས་སྟོང་ཏུ་དེས་པའི་ཆད་མ་དེས་སྒྲའི་བྱས་སྟོང་ཏུ་ཡང་དེས། བྱམ་
པའི་བྱས་སྟོང་ཏུ་ཡང་དེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། རྒྱ་དེ་དག་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་རྟོག་པ་
དེ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེལ་བས་འཇུག་པ་ལས་གཞན་ཏུ་རྒྱའི་དངོས་པོ་གཅིག་པའི་ཆ་ཤས་
མཐའ་དག་ལ་སྒྲའམ་སྒྲོ་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་ཡུལ་ཏུ་བྱས་པས་ཁྱབ་ན་བྱས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་
དང་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ནམ་གྲངས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་པར་བཤམ། དེ་གཉིས་ཡུལ་
གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེའི་
ཁྱུང་། གཞུང་རྩ་སྤྱོད་འདི་དག་སྒྲ་དང་རྟགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་སྟོན་པའི་ལན་སོ་སོར་སྐྱར་
ན་སྐྱར་ཏུ་རུང་བ་ཅན་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེས་པར་སྐྱར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་སྟོས་ཀྱང་སོ་
སོར་བཤད་པ་མི་སྟང་ཞིང་། ཁྱད་པར་ཏུ་བམ་བེ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་འཇུག་ཚུལ་གཅིག་གིས་
འདི་ཉར་འཆད་དེ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པས་སྒྲ་རྟགས་གཞན་འཇུག་པའི་རྟགས་གྱིས་

སྤྱི་ཉལ་གྱིས་སྤྱི་ཉལ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པ་བསྟན་ལ།
 རྗེས་སྤྱད་པག་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟེན་ལ། ཉལ་དེའི་
 རྒྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་སྤྱི་ཉལ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱར་ནས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཆ་ཤས་ཞེས་པའི་
 ཚིགས་བཅད་གཉིས་རང་འབྲེལ་དུ་བར་ཚིགས་སྤྱི་མཛད་པ་ལ། དམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ན་རེ།
 གལ་ཏེ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། །ཞེས་པའི་རང་འབྲེལ་དུ། ཆ་ཤས་ཞེས་སྐོག་གསལ་
 བར་གསུངས་ཟིན་པས། རང་འབྲེལ་དུ་གསུངས་ཟིན་པ་ཡང་ཆ་བར་བཞོད་པ་ནི། བཟུ་
 ཚིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་ཉལ་གཉིས་ཀ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་དོན་བསྐྱར་ཡང་སྐྱར་
 རོ། །སྤྱི་ཉལ་གཞན་འཇུག་པར་གང་གིས་བྱབ་ཅིན། དོན་གྱི་རང་གི་རོ་བོ་ཞེས་སྐོག་
 དཔར་བྱ་ལ། སྤྱི་ཉལ་གཞན་འཇུག་ཀྱང་སེལ་བའི་ཡུལ་དུ་དེ་ལྟར་བྱབ་སྟེ་ན། རྗེས་
 སྤྱད་པག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །ཞེས་སྐོག་གསལ་པ་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་འབྲེལ་བཤད་དུ། ་དེས་ན། དོན་གྱི་རང་གི་རོ་བོ་གཅིག །ཅས་བྱ་བའི་གཞུང་
 འདི་དང་མཐུན་པར་འདི་གཏན་ཚིགས་སྤྱི་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྗེས་སྤྱད་པག་པ་
 ལས་ཀྱང་དངོས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། སྤྱི་མ་སྤྱོ་གཅིག་
 གིས་རྒྱབ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསྟོས་ཏེ། བཟུ་ལ་ཞིང་བཟུ་པའི་སྤྱི་དང་ཉལ་དག་ནི། སྤྱི་
 དང་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་ཉིད་གྱིས་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 དང་། ཡང་དེས་ན་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་སྤྱི་དང་ཉལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་
 བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ཉིད་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ལ་
 རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ། སྐྱབ་པས་དངོས་པོའི་རང་གི་རོ་བོ་ཉལ་པ་འགོག་པ་
 ལ་ནི་འགལ་བས་རྒྱབ་པ་དམིགས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱད་པར་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་།
 རྟོག་པས་ཀྱན་གཟུང་ཡང་མ་ངེས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱས་བཤད་དང་། དོན་
 བཟུ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་ལུགས་ལྟར་ན། རྒྱད་པར་སྤྱི་ཚིགས་པ་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱི་
 དང་། རྒྱད་ཚིགས་ནམས་རྗེས་ཐ་དད་ལ། ཚིགས་ནང་པན་ཚུན་ཡང་རྗེས་ཐ་དད། རྟོག་
 རྟོག་རྒྱད་ཚིགས་རེ་རེ་ཁོ་ནས་རྒྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་སྤྱི་སྤྱོ་རྣམས་གངས་པར་ཡང་མི་
 འཇུར་ལ། བསྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དེ་རང་གི་རྒྱད་ཚིགས་དོན་གཞན་
 གྱི་ཉིན་ཡིན་ན། དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱད་པར་བྱས་སྐོག་སྤྱི་

ཆོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་སྒྲིའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་
ལས་རྣམས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བ་བདེ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ་མེད། དེའི་བདག་ཉིད་དེ་
ཞེ་ན། སྒྲུབ་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པར་གཤམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
ལ་ཕན་འདོགས་ཕྱེད་ཏུ་གསྐྱུང་ཞིང་ངེས་པར་ཐལ། དེ་དག་ཀྱི་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་
པ་སྒྲུབ་པའི་སྟོན་པ་གསྐྱུང་ཞིང་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕན་གདགས་ཕྱི་ཕྱེ་ཕྱག་
ཕྱས་སོགས་གང་མ་ངེས་ཏེ་ཀྱི་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
ཕན་ཕྱ་ཕན་ཕྱེད་གཉིས་གང་ཏུ་གཅིག་སྒྲུབ་པའི་སྟོན་པ་མེས་ཀྱིས་གསྐྱུང་ཞིང་མེས་ན།
གཉིས་ཀ་ངེས་མེས་ཀྱིས་གསྐྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་དེ་དག་
སྒྲུབ་པའི་བྱང་གཞིར་ངེས་ན་ཕྱས་པའི་བདག་ཉིད་ངེས་དགོས་ལ། ཕྱས་པ་སྒྲུབ་པའི་བྱང་ཆོས་
སྟེ་ངེས་ན་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་ལ་འབྲེལ་ཞིང་བརྟོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲུབ་སྟོན་པ་
གངས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་སོ། །དཔེར་ན་མེ་ངེས་པའི་མེས་པ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་
ན། མེས་ཏུ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་དགོས་ལ། དེ་ངེས་ན་ཕན་འདོགས་ཕྱེད་
ཏུ་གནས་པ་ཡང་ངེས་དགོས་པས། དེ་ཉེ་ན་ཏུ་བ་ཡང་ངེས་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམས་
གཅིག་ན་ཉེས་པ་དེར་འཇུག་ཡང་། བྱང་ཆོས་ལ་ཕན་པའི་རྒྱས་པ་ཏུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་སྒྲུབ་
ལས་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཐ་དད་རྣམས་གསྐྱུང་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྒྲུབ་པ་
རྒྱས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་སམ་མེད། མེན་ན། རྒྱས་པ་དེ་དག་སྒྲུབ་དེའི་ཅི་ཡིན་ཏེ་
འབྲེལ་མེད་ཏུ་ཐལ། སྒྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་རྒྱས་པ་མེད། ཅིག་མོས་ཀྱིས་
ཀྱང་མི་ཕན་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྲེལ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་
ཕན་འདོགས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་བྱང་ཆོས་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཐུག་མེད་ཏུ་
འཇུག་བར་ཐལ། སྒྲུབ་པར་རང་གི་བྱང་ཆོས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་དེ་ལ་ཡང་ཕན་
གདགས་དགོས་པ་དེ་ཉེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུབ་བྱང་ཆོས་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་
པའི་རྒྱས་པ་ཅན་ཏུ་ནམ་ཡང་མི་ངེས་པར་འཇུག་ཏེ། བྱང་ཆོས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་
མི་ངེས་པར་སྒྲུབ་མི་ངེས་ལ། རྒྱས་པ་ངེས་པ་ཡང་། རྒྱས་པ་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་
ངེས་པ་ལ་བརྟོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲུ་མི་རྟག་པ་གཞུང་ན།
 དེའི་བྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞུང་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་བྱང་ཆོས་གཅིག་ལ་ཐན་འདྲགས་
 ཟེད་ཏུ་གཞུང་པ་གང་ཞིག ། དེ་ལ་ཐན་པའི་རྩས་པ་མཐོང་ན། དེ་དང་མ་མཐོང་བར་

འདྲོད་པའི་ཕན་པ་གཞན་མིན་པར་གྱུ་བ་བདེ་ཇུས་གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཉགས་ཁས་
 གྲངས། འདྲོད་ན། སྒྲོ་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་མ་གཟུང་བའི་ཆ་མེད་
 མོད་འབྲུལ་བའི་རྒྱས་ཐིག་པའི་ངེས་མི་རྣམས་པ་ཡིན་ལ། འབྲུལ་བ་དེ་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ངེས་
 ཤེས་སྒྲ་མས་གཟུང་ཐིག་པ་ལ་ཡང་ཆོད་མ་གཞན་འཇུག་པར་འདྲོད་དོན་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་མེལ་བའི་
 ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུ་བ་པ་དཔེར་བསྟན་པ་ནི། ངེས་པ་སྒྲ་མ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་
 ཅན་དུ་གྱུ་བ་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཁོ་ན་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྣམས་ཕྱི་མ་འང་དེ་དང་འདྲ་
 བར་བསྟན་པ་ནི། ངེས་ཤེས་སྒྲ་མ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ངེས་ཤེས་ཕྱི་མ་འང་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མ་
 དེ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ། སྒྲ་འདྲོགས་མེད་ཅིང་དཔེན་པའི་ཡུལ་ལ་
 ངེས་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ངེས་པས་གཟུང་བ་མ་ངེས་པར་འགལ་བ་ནི། ཉེས་
 པ་གཞན་ཡང་སྒྲ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྣམས་པའི་རོ་པོ་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་
 དེ་ནི། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱུ་བ་པས་འཇུག་པའི་
 ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱལ་པ་བསྐྱུ་བ་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྣམས་མེད་ལ་གྱུ་བ་བདེ་
 ཇུས་གཅིག་པའི་ཆོས་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་གྲངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། འོ་ན་དེ་
 མ་ཡིན་རྣམས་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྣོས་པར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་སྣང་བ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། གྱུ་བ་བདེ་ཇུས་གཅིག་པའི་ཆོས་རྣམས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བསྟོས་ཏེ། སྣང་མི་སྣང་ཆ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་མེད་ན་ཡུལ་དེ་ལ་གྱུ་བ་མ་གྱུ་བ་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་འཇུར་རོ་ཞེ་
 བ། འོ་ན་སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས། སྒྲ་ངེས་པ་དེ་མ་ཡིན་རྣམས་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྣོས་
 པར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ངེས་པ་དེ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་གྱུ་བ་བདེ་ཇུས་
 གཅིག་ལ་ངེས་མ་ངེས་ཆ་གཉིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གྱུ་བ་པའི་སྒྲ་ནས་ངེས་པ་
 འགལ་ལོ། །རྣམས་མ་གྱུ་བ་ན་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་ཡང་མ་ངེས་པར་འགལ་ལོ། །དེས་མེལ་བ་
 སྒྲ་བ་ལ་གྱུ་བ་བདེ་ཇུས་གཅིག་པའི་ཆོས་ལ། རྣམས་མེད་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཇུས་འགལ་ཡང་རྣམས་
 པས་ངེས་མ་ངེས་ཇུས་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་མི་འགལ་བས་སྒྲོན་མེད་ལ། ངེས་ཤེས་གྱུ་བ་འཇུག་ཏུ་
 འདྲོད་པ་ལ་ངེས་མ་ངེས་ཀྱང་ཇུས་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་འགལ་བ་ཡིན་གྱི། །གཞུང་འདིས་ང་། །
 ཡུགས་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ལ་ངེས་ཡུལ་གྱིས་རྒྱལ་པར་བསྟན་པར་འདྲོད་པ་ནི་རྣམ་
 གཞན་མ་ཆགས་པས་ཏེ། རྣམས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་
 རིགས་པ་སྐྱུ་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་

ལ་སྤང་མི་སྤང་རྩལ་འགལ་བ་ལྟར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྩལ་འགལ་བས་ཚད་མ་སྤྱི་མ་དོན་
མེད་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དེའི་བྱུང་
བདེ་རྩལ་གཅིག་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཚོས་སྤང་མི་སྤང་གི་ཆ་ཤས་ནམ་པར་སྤངས་པའི་སྤྱོད་ནས་
གཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱི་བ་པའི་སྤྱོད་ནས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། དེའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་
གཟུང་ན་ཀྱང་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་བྱུང་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་སྤྱི་དཔལ་མཐུན་སྤྱི་
ཚང་བར་ཡོད་ཅིང་། འགལ་སྤྱི་མེད་པ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་གོང་
བྱ་གཅིག་མཐོང་བ་ན། གོང་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་
དང་མཁན་པོ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་སྤྱི་འདོགས་རིམ་ཅན་དུ་གཙོད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ།
དེ་ཡང་ཡུལ་ངེས་དཀའ་སྤྲོད་དང་། རྩོག་མས་པ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་མཐུན་སྤྱི་གྱི་བྱུང་པར་ལས་
སོ། །གང་བྱིར་དངོས་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྤྱི་རྟོག་སེལ་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་
བསྐྱབས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དམ་བཅའི་སྤྱོད་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྱུ་
པར་འགྱུར་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལོག་ཕྱོག་དང་སྤྱི་གསལ་མཚུངས་པའི་ཚྭ་སྤྲོད་སྤང་དང་། གཞན་
སེལ་གྱི་སྤྱི་རོས་གཟུང་བ་དང་། བརྟེན་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བའོ། །

ལོག་ཕྱོག་དང་སྤྱི་གསལ་མཚུངས་པའི་ཚྭ་སྤྲོད་།

དང་པོ་ལ་སེལ་བ་སྤྱི་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱི་དངོས་དབང་གིས་འབྱུག་པ་ལ་
ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང་། དེས་ན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུག་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་
ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚྭ་སྤྲོད་དང་། ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དཔྱད་པ་པའི་སྤྱོད་པ་གཞོན་ཅུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ། སྤྱི་བ་དཔོན་
སྤྱོད་ཀྱི་སྤང་པོས་གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་དངོས་པོ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅན། སྤྱི་དོན་དུ་འདོད་པར་གོ་ནས་ལོག་པ་དང་ཕྱོག་པ་རྩལ་གཅིག་གམ་ཐ་
དད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱི་རྟོག་ཐ་དད་དུ་མི་འབྱུག་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་ཕྱོག་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པས། དེད་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་བྱིད་རང་ལ་
ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བ་སྤང་ལས་གཞན་རྟ་ལས་ལོག་པའི་རྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོག་པ་དང་།
གཞན་རྟ་ལས་ལོག་ཅིང་། བ་སྤང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལོག་པ་བརྗོད་པའི་སྤྱི་གཉིས་

དང་། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཉིད་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སེལ་བ་སྒྲིབ་པའི་ལྷགས་དེ་
ལའང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཐ་
སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་རྗེས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བར་ཐ་དད་
པ་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་ཟེ་ཆེན་པོས་དེ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅམ་དུ་
ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་བསྟན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་པ་པ་དོགས་པ་སྒྲིབ་པའི་གཞི་ནི། དངོས་མེད་
ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོར་རྒྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཞིང་། བ་སྒྲུང་མ་
ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་ཆོས་ཆོས་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འཇུག་
སྟམ་ནས་ཚིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོག་པ་ནི། ཕྱོག་པ་ཆེག་རྒྱུད་ཀྱི་དང་ལོག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱོག་པ་
གཉིས་ཆོགས་བྱེ་བཀའ་ཤོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་མི་འབད་པར་ཐལ་བ་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲིབ་ཐ་དད་དུ་
སྒྱུར་བའི་དགོས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་ཆོས་ཅན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། བ་ལང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་སྒྲིབ་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས། རྣམ་དབྱེ་དུག་པ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་སྒྲིབ་རྗེས་ཐ་དད་
དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྟ་སྒྱུར་གྱི་རིལ་པ་ཞེས་པ་བཞིན། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྒྲིབ་
རྣམ་དབྱེ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗེས་ཐ་དད་
ཁོ་ནར་མ་ངེས་པར་ཐལ། གཞི་གཅིག་ལ་བསྟོས་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་
གཉིས་ཀས་ཕྱོག་པ་གཅིག་ཅིག་བརྗོད་བྱས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྒྱུ་ལ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཆོས་ཅན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་
དབྱེ་དུག་པའི་སྒྲིབ་རྗེས་ཐ་དད་པའི་དོན་བཞིན་དུ། རྒྱུ་ལ་དུ་སྒྱུབ་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་
རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་ཆོས་ཆོས་ཅན་རྗེས་ཐ་དད་ལ་སྒྱུར་བ་མཐོང་བ་གོམས་པས་ཤན་
རྒྱབ་པའི་ཤུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྗེས་ཐ་དད་ལྟ་བུར་གོ་བའི་ཕྱིར། སྒར་གྱི་ཚིད་པའི་གཞི་
དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ། སྒ་མ་ནི་ཆོས་ཆོས་ཅན་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་ཅིང་རྒྱབ་ཆེ་རྒྱུད་ཡོད་པ་ལ་
བརྗོད་པའི་ལན་དུ་དེ་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི། དེ་ལས་
ཀྱང་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེ་ཕྱོག་པ་གཅིག་ཉིད་སྒྲིབ་སྒྱུར་རྒྱུ་གྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་
ཀར་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དཔེར་བརྗོད་ན། སྒྲིབ་རྟོག་ཅེས་བརྗོད་པའི་
ཆོ། སྒྲིབ་ཆོས་ཅན་དང་མི་རྟག་པ་ཆོས་སྒྲིབ་གོ་བར་བྱེད་ལ། སྒྲིབ་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན།
སྒྲིབ་ཆོས་དང་མི་རྟག་པ་ཁྱད་གཞིར་གོ་བར་བྱེད་པས། ཆོག་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་བརྗོད་པའི་

དག་དང་ཕྱི་མའི་སྤྱི་ཞེས་བརྗོད་པའི་དག་གཉིས་བརྗོད་བྱ་སྤྱི་ལོག་པ་གཅིག་ཕྱར་ཟད་ཀྱང་སྤྱི་
མས་ཚེས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དང་ཕྱི་མས་ཚེས་སུ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །བ་སྐྱེད་གི་རྩ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚོ་
ར་བྱུང་གཞི་དང་བ་སྐྱེད་བྱུང་ཚེས་ཡིན་པས། དེ་ལས་ལོག་པར་འདོད་པས་ནི། ལེབ་
གཉིས་པར། དེ་སྤྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ། །ཞེས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྲུར་
ཏུ་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚེས་ཚེས་ཅན་ཐ་དད་པ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་།
རྗེས་ཐ་དད་ཞེན་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་ཚུལ་རི་ལྟར་
བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚེས་བརྗོད་གྱི་སྤྱི་ལོག་པ་དེ་ཉིད་བྱུང་པར་གཞན་གྱི་ཉིན་ཏུ་རུང་བ་སྤྱི་
དེའི་རྗེས་སུ་འབང་བའི་སྤྱི་ཡུལ་ཏུ་སྤྱོད་བ་དང་ཚེས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱི་མི་སྤྱོད་བ་དག་ཚེས་
ཅན། དངོས་པོའི་དབང་གིས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་ཕྱི་བྱས་སྤྱི་མས་
རྟོགས་པར་འདོད་པ་པོའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཐ་དད་འབྱུག་པའི་གཞི་ཅམ་ཏུ་ཟད་
པའི་བྱུང་བྱུང་ཚེས་གཞན་གྱི་ཉིན་ཏུ་རུང་བ་དེ་དང་མི་རུང་བ་ལྟར་སྤྱི་ཡུལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་གོ་བར་
བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཀུན་ལ་རྗེས་ཚེས་ཅན་དང་། དངོས་པོ་ཚེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་དེ་
དག་ཚེས་ཅན། རྗེས་ཐ་དད་ལ་ཞེན་པར་བྱས་ཀྱང་ཁྱོད་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་རྗེས་ཐ་དད་གྱི་བྱུང་
པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཅིག་ཉིད་བརྗོད་ཐ་དད་གྱིས་གོ་བའི་བྱུང་པར་འདི་
ཉིད་ཏུ་ཟད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡོད་ཉན་དང་ཡོན་ཉན་ཅན་དང་། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་དང་ལྟན་
པ་དང་། སྤྱི་དང་སྤྱི་ལྟན་སྤྱི་གསལ་བརྗོད་པའང་། རྗེས་ཐ་དད་ཏུ་ཞེན་ཡང་། རྟོག་པས་
བཏགས་བའི་ཐ་དད་ཅམ་ཏུ་ཟད་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ཤེས་པར་འདོད་པས་ཁྱེན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་མི་
འདྲ་བ་བྱས་ཀྱང་རྗེས་ཐ་དད་ཏུ་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གོ་བར་འདོད་ནས་དེ་ལ་
པན་པའམ། བྱེད་ལྟན་གྱི་ཁྱེན་ནམ་ ཁག་ལ་ཉེ་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཁྱེན་གྱི་མཐའ་ཅན་གཞན་
གྱིས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། བྱུང་པར་གཞན་སྤངས་མ་སྤངས་ཅམ་དེ་ལས་བརྗོད་བྱའི་བྱུང་པར་
རྗེས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཞན་སེལ་སྤྱི་ཡུལ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ནི། སྤྱི་དང་སྤྱི་དེ་དང་ལྟན་པ་
རྗེས་གཞན་ཏུ་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་བསལ་ཅིང་མེད་དེ། ཡུགས་དེ་ལ་ཐ་

སྒྲིག་ཀྱང་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་བཅུན་པ་ནི། རིགས་དང་རིགས་
དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་དག་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲིགས་
སྒྲིང་གིས་བཞོད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་
ལྡན་མིན། །བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་སྲིད་ཕྱིར། །དེའི་དོན་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་དང་
ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤིང་གསལ་ནམས་ལ་ཤིང་གི་སྤྱི་སྤྱོ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དེ་
ནམས་ལ་ཤིང་གི་སྤྱོ་རང་དབང་སྤྱི་དངོས་མིང་ཏུ་འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་
ན་བཏགས་མིང་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་ཤིང་དང་ཤིང་གསལ་གྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །མང་ཆོག་སོགས་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་འཇུག་པར་བཅུན་པ་ནི། ཆོས་
ཆོས་ཅན་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན། ཏུག་པའི་སྤྱོ་དང་གཅིག་ཆོག་དང་མང་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་
ནམ་དབྱེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྒྱ་སྟོད་པ་དང་དཔྱོད་པ་པ་གང་དག་གི་འདོད་པ་
དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཏུག་པའི་ནམ་དབྱེ་དང་མང་ཆོག་ལ་སོགས་པ་ཆོག་གི་ནམ་དབྱེ་མི་
རུང་བའི་སྤྲན་ཀ་འཇུག་རིགས་པར་ཐལ། ཆོག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་སྤྱར་སྒྲིང་ས་
ནས་བརྗོད་ཅིང་། བརྗོད་འདོད་ལ་མི་ཉེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། གཞན་ལ་མང་ཆོག་སོགས་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །
དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་དོན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་མི་སྒྲོས་པའི་ཆོག་གང་སྤྱོ་བ་པོས་
བརྒྱ་ཇི་ལྟར་སྤྱར་བ་ལྟར། དོན་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པའི་སེལ་བ་སྤྱོ་བ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་མང་ཆོག་སོགས་མི་རུང་བའི་སྤྲན་ཀ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྗོད་བྱེད་དེས་སྤྱོ་བ་
པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་དོན། རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་སྤྱོ་
བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རུད་མེད་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཅུན་མོ་ནམས་ཞེས་པའི་ཐ་དད་
པའི་མང་ཆོག་བཞག་པའི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཏུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོང་ཏུག་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཕྱང་བ་ཞེས་ཐ་དད་མིན་པའི་གཅིག་ཆོག་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་མེད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པ་བྱེ་མ་ཉག་མ་གཅིག་ལ་མང་ཆོག་
སྤྱར་བ་སོགས་སོ། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཞེས་ཏུག་སྤྱོ་སྤྱར་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ནམ་
མཁའ་དང་དེའི་རང་བཞིན་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་ནམ་མཁའ་ཉིད་
ཅེས་དེ་པན་གྱི་ཕྱིན་སྤྱོ་སྤྱར་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ནམ་མཁའ་དང་ནམ་མཁའ་ཉིད་རྣམས་ཐ་དད་
ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོང་ཁྱོད་ཏུག་ལ། སྤྱོད་པ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཞིག་ཡོད་

པས་གཅིག་ཚིག་འབྲུག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། སྤང་ནི། རུལ་རིགས་མི་མཐུན་
ཚིགས་པ་ཡིན་ལ། རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་མི་ཚོམ་པར་ཁས་སྐྱེས་པས།
ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན་འགལ་བར་འབྱུར། སྤང་ནི་རྣམ་རིགས་མི་
མཐུན་སྤང་པའི་ཕན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ཅོ་ཞེ་ན་ཡང་ཁས་སྐྱེས་འགལ་བར་འབྱུར་ཏེ།
ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པར་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འང་ཞེས་པ་ནས་
འདི་ཡན་གྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་ཚུགས་སྐྱེས་གིས་གཞན་སེལ་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་དོགས་པ་
རྒྱས་པར་བཀག་ནས། རང་འབྲེལ་དུ་གཞན་སེལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་
ལས་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བཞུན་ཏོ། །

ཡུལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་དང་དེ་ཕྱང་གི་སྒྲིའི་འབྲུག་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་ཕྱང་གི་སྒྲིའི་འབྲུག་ཚུལ་ལ། །དང་པོ་
ལ། གྲུན་རྒྱུ་བ་བདེན་པའི་གྲུན་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཤད་དང་། དེ་ལ་ཕྱང་བ་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་
ཅམ་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་དེ་འཛིན་འབྲུལ་
བར་བསྐྱབ་པ་དང་། འབྲུལ་བ་གཞི་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
སྤང་དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར། རྟོག་པ་སྤྱི་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་སྤྱི་
འཛིན་གྱི་སྒྲོལ་ཕྱང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ནས། ཡང་གཞུང་འདིའི་མཆན་སྒྲོལ་དུ་
གཞན་ལས་རྟོག་པ་རི་ལྟར་སྤྱི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤང་གྱི་སྐབས་དེར་བཤད་ཅིན་ཅོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །འོ་ན་གཞུང་འདིའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ན་མེ། དེ་
སྤྱིའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་སྤང་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པས་འདིར་འཆད་
ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་གྱི་རང་འབྲེལ་ལ་གཞུང་འདི་འཕྲོས་སོ། །ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་
པའི་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་
ཕྱང་བའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཆས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་
གྲུན་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རོ་བོ་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་ཕྱང་བའི་སྒྲོ་དོན་གཞུང་
ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡིས་ཤིང་གསལ་གཞན་གྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རོ་བོ་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
མཐོང་བ་ལ་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གསལ་རྣམས་རྣམས་ཐ་དད་གྲུང་སྤྱི་སྒྲོ་
ལ་རིགས་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་ཕྱང་བ་ལ་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྒྲོ་དེས་རྣམས་ཐ་དད་པ་ཉིད་

གཟུང་ཡུལ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་། ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་ནམས་རང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྒྲིས་པའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སློ་དེ་ལ་སྤང་བའི་སྒྱི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། བསམ་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། སློའི་སྤང་བ་གང་ཞིག ། དམ་པའི་དོན་དུ་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་སྒྱི་འཛིན་གྱི་རྟག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེའི་མཆན་གཞིར། ཤིང་རང་མཆན་དང་ཤིང་གི་སྤྱ་དོན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྤང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱ་དོན་དང་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཅམ་ཡིན་ལ་དེ་སྤང་གི་སློ་ནི། ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤྱ་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་བྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་རང་མཆན་ནམས་ནི་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གནས་ཆོད་བདེན་པར་གནས་པས་སོ། །གཞུང་འདི་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པའི་སྤྱ་བཤད་འབྲུག་རྟོན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་གཞན་དུ། གཏི་ཐུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ལྟེ། ཞེས་དང་། ཡང་གཞན་དུ། གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་ཞིག་ལ། ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་ཡང་འཇུར་ཆིང་དུ། གཞུང་སྤྱ་མ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་པ། ཀུན་རྫོབ་དེས་བདག་ཐ་དད་ཀྱང་། ཞེས་པར་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཤེས་པའི་རྣམས་སྒྱི་རོལ་གྱི་སྒྱི་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤིང་གི་སྒྱི་སློ་དེ་ཡིས་རི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་དེ། གསལ་བ་རང་མཆན་དང་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་གསལ་བ་རང་མཆན་དང་རྣམས་གཅིག་དུ་མེད་དེ། གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་པ་ནམས་པན་ཚུན་རྣམས་སྤྱ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། གསལ་བ་ལ་རྣམས་སྤྱ་འགྲོ་བའི་རང་གི་སྒྱི་རྣམས་གཞན་སློ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འདི་དག་གི་སྤྱོགས་བྱལ་བྱལ་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་སྒྱི་སློ་དེ་མ་འབྲུལ་བར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་རང་མཆན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་འཕེན་ནོ། །འདོད་ན། ཤིང་གི་སྒྱི་སློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ཆ་ཅན་དུ་མི་སྤང་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཡོད་དེ། ཆ་ཅན་རགས་པའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་སློ་གང་ལ་སྤང་ཡང་། ཆ་དང་ཆ་ཅན་ནམ་པ་མི་འདྲ་བར་སྤང་བས་བྱལ་བས། ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཆོས་ཅན། རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། སློ་མ་འབྲུལ་བའི་གཟུང་ངོར་སོ་སོར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་གནོད་པར་འཇུར་རོ། །དེས་ན་

སྒྲིབ་འབྲུག་བལ་གསལ་བ་ནང་ཕན་ཚུན་རྗེས་སྤྱོད་བ་དང་། གསལ་བ་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་གང་རུང་དུ་སྤྲོད་བར་ཐལ། སྒྲིབ་འབྲུག་བའི་གཟུང་རྩེར། ཡུལ་ཆ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་མི་འཆར་བ་གང་ཞིག །ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སྤྱོད་བར་སྒྲིབ་འབྲུག་བལ་སྤྲོད་བའི་སྤྱིར། ཡང་ན་ཟླ་བ་དང་སྐར་མ་ལྟར་སྤྱི་དང་དེའི་རྗེས་སྤྱོད་བ་གཉིས་སོ་སོར་སྤང་དགོས་ལ། ཡང་ན་ཚུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ། རྗེས་སྤྱོད་བ་རྣམས་སོ་སོར་མི་སྤང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤང་ཚུལ་གཞན་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པའི་སྒྲིབ་བརྟགས་ཀྱང་མི་རྟོག་དོ། །རིགས་པ་འདི་དག་ཞིབ་དུ་མ་བཅའ་ན། སྤྱི་སྒྲིབ་སྤྲོད་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མ་བཞག་ན། བྱས་པ་སོགས་ལའང་མཚུངས་པར་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་དངོས་པོར་སྒྱུབ་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཡང་མི་ཁྲིགས་པར་མཐོང་ནས། དངོས་པོ་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་དག་འབྲུག་རྩེ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་སྤྲོད་བམ་གཏོགས་པ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རུས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་རྣམས་འབྲུང་བར་འབྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་རང་མཆན་ནི་རང་མཆན་མིན་ཏེ་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སྤྱོད་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་སྤྱོད་བ་ནི་ལྟག་ཆོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ལྟགས་སྤྱོད་བ་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་ལ་དམ་བཅའ་བྱུང་ན་ལྟགས་མི་འབྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ། གང་གི་རང་གི་རོ་བོ་ཡི། ཞེས་པས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་རྗེས་སྤྱོད་བརྟན་ལ། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། ཅས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྗེས་སྤྱོད་བའི་སྤྱིར་འབྱུར་ཏེ་མི་འབྱུར་བར་ཐལ་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་རྗེས་སྤྱོད་བ་དང་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་སྤྱོད་བ་དེ་རྗེས་གཅིག་པའི་སྤྱིར། དམ་བཅའ་ལ་ཆོད་མའི་བསལ་བ་བརྟན་ནས་སྤྱོད་བ་དེ་རྗེས་གཅིག་འགོག་པས་རྗེས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་གྱི། རོ་བོར་བཤད་པ་ནི་དེ་དང་རོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བདག་གཅིག་དུ་སྒྲོན་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་གསལ་བལ་རྗེས་སྤྱོད་བའི་སྤྱི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཤིང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རིགས་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འདི་ཆོས་ཅན། ལོག་ཅིང་འབྲུག་བལ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་མིན་པ་ཤིང་དུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ལ། འབྲུག་གཞི་རོས་བཟུང་བ་དང་། དུ་མས་འབྲས་བྱ་གཅིག་སྤྱིད་པའི་དཔེར་སྤྱིན་གསུམ་དགོད་པ་དང་། སྤྱོད་དགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ། སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་ལས་མི་སྤྱི་ན་རྒྱ་མེད་
ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རྟེ། ཏུ་མས་འབྲས་ཏུ་གཅིག་སྤྱིད་པ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་ཞེན། ཤིང་
ཞེས་པའི་མིང་གི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཤིང་དེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཤིང་གསལ་པན་ཚུན་
ཏུ་ཐ་དད་པ་ཚོས་ཅན། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་འདིའི་བརྒྱད་པའི་ས་ཚོན་ཡིན་རྟེ། དེ་ལ་བརྒྱད་
ནས་པན་འདོགས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤིང་གསལ་རྗེས་ཐ་དད་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་
མེད་པའི་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་རང་འབྲས་གཅིག་སྤྱིད་པར་ངེས་རྟེ། ཁྱེད་
ཤིང་གསལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་དང་། དོན་ཤིང་འཛིན་པའི་
དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་འབྲས་ཀྱི་དོན་གཅིག་བརྒྱབ་པ་ལ་རུས་པ་ངེས་པའི་སྤྱིར།
དཔེར་ན། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན། ཁྱེད་རང་གྱེ་བྲག་པ་ཡང་
བདག་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་། དེ་དག་སྤྲད་པ་ནམས་ལ་ཐུན་མོང་གི་སྤྱི་གཅིག་མེད་
ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་སྤྱིད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་ཏུ་གཅིག་སྤྱིད་པ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱན་པར་པ་ཏེ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་
ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བའམ་སོ་སོར་སྒྱུར་བ་ཡིས་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པ་ཞི་བའི་འབྲས་ཏུ་
གཅིག་བྱེད་པར་མཐོང་གི། །ཐ་དད་ཏུ་མཚུངས་ཀྱང་ཞོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་
མཐོང་བའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་དང་། བཞིན་ཞེས་པ་གཉིས་དཔེ་འདྲེན་པ་དང་ཐུབ་ཟིན་གོ་
བར་བྱེད་པའོ། །སྤྱན་དེ་དག་ལ། སྤྱི་གཞན་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དེས་འབྲས་ཏུ་གཅིག་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེན། སྤྱན་དེ་ནམས་ལ་རུས་པ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། རུས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་
སྤྱི་ཁྱེད་པར་མེད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིར། སྤྱི་དོན་གཞན་དེས་ནད་ཞི་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སྤྱན་དེ་དག་ཞིང་དང་སོ་ནམས་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་ནད་ཞི་བའི་རུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱེད་པར་མེད་
པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། ཡང་སྤྱན་ལ་ནད་ཞི་བའི་རུས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་
གཞན་དེས་འབྲས་ཏུ་ལ་པན་འདོགས་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྟེ། ཏུ་ག་ཅིང་བཟན་པས་
སོ། །གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་སྤྱི་སྒོ་ལ་གཞུང་དོན་དགོས་ཤིང་གསལ་བ་ཏུ་མ་
དེར་མི་འཐད་པས། སྤྱི་དོན་གཞན་ངེས་པར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་མེན་ན། སྤྱི་སྒོ་རྒྱ་མེད་ཏུ་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རྟོ་རྟོམ་པའི་དོགས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་སྤྱོད་འཕུག་ཚུལ་བཟུང་བ།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་སྤྱོད་འཕུག་ཚུལ་མདོར་བཟུང་བ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། རོན་བཟུང་བོ། །

དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་གང་ལས་འསྐྱོས་པ་དང་། རི་ལྗོངས་འསྐྱོས་པ་དང་། ཆོག་རོན་ཆམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བཟུགས། ། ཞེས་པ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་གསལ་བ་ཆམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ནམ། སྤྱོད་སྤང་བ་ཁོན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ། །

དང་པོ་ལྟར་ན། ཤིང་གསལ་རང་མཆན་པ་ཆམས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་ཡིན་དགོས་པས། རང་མཆན་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ཐུངས་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིང་གསལ་ཆམས་འབྲས་བུ་མཚུངས་ཤིང་། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་ཡང་མཚུངས་པས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དང་། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་གཉིས་དེ་དག་གི་སྤྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ། ། མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྟོག་པའི་སྤང་བ་ཅམ་ཁོན་ནར་ཟད་པས། སྤྱོད་སྤང་བ་ཅམ་ལས་ཐ་དད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟུང་བ་ཅམ་སུ་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཞིག་བྱས་པ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་ཞེས་པའོ། །ལན་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་རྟོག་པས་བཏགས་ཤིང་རོན་བྱེད་མི་རུས་ཀྱང་ཤིང་གསལ་རང་མཆན་པ་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་དག་སྤྱི་གསལ་དུ་འཐད་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་རང་མཆན་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་གསལ་རང་མཆན་ཡང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་། རང་ལ་རྒྱུངས་ཆད་དུ་སྤང་བའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་བྱ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་

པར་འབྲེལ་ནས་སྤང་ཞིང་སོ་སོར་མི་སྤང་བས་དེ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བ་དེས་བསྐྱབས་
ནས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་སྤྱན་མང་མ་ཡིན་པའི་རྩ་བོ་དེ། གཞན་དང་མ་འབྲེལ་པར་
མཐོང་མ་ལྟས་པས་ཤིང་རང་མཆོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་ག་ལ་འགྱུར། སྤྱི་གཞི་མཐུན་
དང་། བསྐྱབས་བྱ་སྐྱབས་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རང་ལྡོག་ནམ་པར་རྟོག་པའི་སྤང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱང་དེ་
དག་གི་གཞིར་དངོས་པོའི་ཆོས་ནམས་ཀྱང་འགྱུར་བས། སྤྱིའི་ཆོས་ལ་འཇུག་ནས་སྒོག་གྱུར་
ཀྱི་རང་མཆོན་ནམས་གོ་བར་བྱེད་པས། དེ་དག་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་
རྟོགས་པའི་ཐབས་སྤྱབས་པས་དགོས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གཞུང་ལོག་མ་ཀྱན་
གྱིས་སྟོན་ནོ། ། འོ་ན་དེ་འདྲའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དེའི་འཇུག་ཚུལ་དང་སྤྱི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་
ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་པ་ནི། ཤིང་གི་རང་བཞིན་དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་
བག་ཆགས་ལས་གཟུང་དོན་མེད་ཀྱང་། ཤིང་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་དང་འདྲ་བར་
སྤང་བའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་ནམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དང་མི་
མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དོན་
ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་ལས་བརྒྱད་ནས་སྤྱི་ཞིང་། ཤིང་གསལ་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་ལ་སྤང་བའི་རྩ་བོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་།
གཅིག་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
ཤིང་དེ་ཉིད་མིན་ཏེ། ཤིང་དོན་གཉེར་གྱིས་བཏགས་པ་ཡི་ཡན་ལག་ཤིང་གི་དགོས་པ་སྐྱབ་
ལུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དངོས་པོ་
ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་ཞིག་བཟུང་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་མ་འབྲུལ་བར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་ཤིང་དུ་ཐལ། རང་འཛིན་མ་
འབྲུལ་བ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་ལ་རྟོག་པའི་སྤྱོད་
གང་ན་ཡོད་པ་དེར་ཤིང་ཡོད་པས་འགའ་ཡང་ཤིང་གིས་ཐོངས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་
བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤང་བ་དང་ཤིང་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་
རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་
དེ་དག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། ནམ་གཞག་དེ་དག་བྱས་པའི་དགོས་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་སྤང་བའི་དོན་དེ་ནམས་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་
ལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱིས་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་རིགས་མི་

མཐུན་ལས་སྟོན་པའི་དོ་ཕོ་ཅན་གྱི་ཐ་དད་མིན་པ་ཉུང་ལྔ་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་
གཞི་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དག་གི་ཤེས་པ་དང་བརྟེན་པ་ཡིས། གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྟངས་
པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་གཞན་རིགས་མཐུན་ལས་ལོག་པར་ཡང་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྟངས་རི་
ཉུང་བའི་ན། རྩོམ་ཞིང་འབྲུལ་བའི་དོན་ཅན་ནོ། །ཤ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན།
ཤིང་ལ་བརྟོས་ཏེ་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟོས་ཏེ། ཤིང་མིན་ལས་ཀྱང་ལོག་ཤ་པ་མིན་
པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ཕྱིར། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཀྱང་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། ཤ་པའི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ།
ཤ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གསལ་ཀྱན་ལ་བུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྟངས་འབྲུལ་བ་
ཡིན་ན་རང་མཆན་འཛོལ་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱི་མི་རྟག་ཅེས་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་དང་དེ་ཉུང་
རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་དེ་ཀྱན་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་
གྱི་གཞན་མེད་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་པན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པའི་
རང་མཆན་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་དོན་མཐུན་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་
ཡོད་དེ། གང་ལ་དངོས་པོ་དང་བརྟེན་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐ་སྟངས་དོན་མཐུན་ཡིན་ན།
དངོས་པོ་ཉིད་ཅིང་ཐོབ་པའི་ཉིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་
རྗེས་དཔག་རང་མཆན་ལ་མི་སྦྱ་བར་རི་སྐད་བཤད་པ་རི་ཉུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་གང་དུ་བཤད་
ན། གཏན་ཆོགས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། །ཅེས་པའི་རང་འབྲེལ་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་
བའི་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་དངོས་ལས་མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་
སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་འབྲུལ་བ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ་མངོན་སུམ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཙུ་འབྲེལ་སྤྱི་བཙུམས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་
བཙུམས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འབྲུལ་བར་མཚུངས་ན་བསྡུ་བར་མཚུངས་པས་མ་ཁྱབ་པར་
བལ། གཞན་སྤྱི་རྟག་འཛིན་ལས་དོན་ཐོབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནོར་བུར་གཟུང་
ཡང་མར་མའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་ཐོབ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ཤིང་གསལ་དུ་མའང་ཆོས་ཅན།
བརྟེན་པ་དང་ཤེས་པས་སྤྱི་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐུར་པའི་ཤིང་གི་ཐ་སྟངས་ཁྱོད་ལ་རབ་དུ་འཇུག་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན།
ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་མི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་ལ།
གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་སྟོན་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཞེས་སོ། །ཤ་པ་ཉུང་བུ་
གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཤིང་

དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་དོན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་ཤ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་
དད་པས་ཕྱོག་ཆོས་སྣ་ཆོགས་ཅན་དུ་ཆད་མས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་
ཅན་དུ་བརྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱེད་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟན་ནས་
རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་གཞི་མཐུན་རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དང་། བཞག་
པའི་དགོས་པ་དང་། རང་མཆོད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཕྱོག་པ་ཆོག་ཀྱང་གི་སྤྱི་འདི་དང་ཕྱོག་པ་
གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འདི་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་རྟོག་པ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དངོས་
པོ་ལ་གནས་པ་མི་སྤྱིད་དེ། ཁྱེད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། རྟོག་པ་ལ་རི་ལྟར་
གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་རི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ལ་
དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།

གཉིས་པ་ནི། རྩས་གཅིག་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ནམ་གཞག་དང་། ཐ་དད་པ་
དང་ཐ་དད་མིན་པ་ཅི་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་དང་། སྤྱི་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རི་ལྟར་
གནས་པ་དང་མཐུན་པར་བྱུང་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་བརྟགས་
པར་ཆོས་འཇིག་རྟེན་པ་རྟོག་པ་ལ་རི་ལྟར་གྲགས་ཤིང་སྒྲུབ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་
ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་རྩས་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སྐབ་པར་བྱེད་པ་
ཀྱང་གྱི་ནམ་གཞག་མཐས་པ་ནམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དམ་པའི་དོན་ལ་སྒྲོལ་བ་དོན་གཉིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། བརྟན་བཅོས་འདིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་།
དེས་བརྟན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་
རྣམས། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་མཛད་ལ།
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་སྒྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉིས་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐུལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
འགོག་བདེན་ཐོབ་བྱར་བཟུང་ནས། དེའི་ཐབས་སུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྒྱད་ལ་བརྟེན་པར་
བྱེད་ལ་དེ་ལ་ཡང་སྟོན་དུ་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་
ཤུགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཐོག་མར་དེ་དག་མངོན་
སུམ་གྱིས་ངས་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཏན་ཆོགས་ལ་ངས་དཀའ་སྤྱོད་

མེད་ན་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བས། གཞི་རྩུ་གཅིག་ལ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་
 པའི་ནམ་དཔེ་དུ་མ་བྱེད་དགོས་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དང་། མྱུ་དང་གཞི་མཐུན་དང་
 བསྐྱུ་བྱ་སྐྱུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་
 རྣམ་དཔེ་བྱས་པ་ཡང་དམ་པའི་དོན་སྤྱེད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་རྟོགས་པ་དང་
 ཐར་པ་མུ་རན་ལས་འདས་པ་འཛོལ་པའི་ཐབས་སུ་མཁས་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་རྩ་
 ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་མཛད་དོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་ཤིང་། སློབ་
 དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱིས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ནམས་ཀྱི་སྐུ། །མེད་པར་ཡང་དག་
 ཁང་པ་ཡི། །སྤྱིང་དུ་འཛེག་པར་བྱ་བ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། དཔལ་ལུན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་སྒྱུར་པ་དང་། །དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་སྒྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནམས་སྤྱིའི་ཚུལ་མཚུངས་པས།
 འདིར་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་སློབ་ཐབས་དང་སྤྱི་བའི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་སློབ་ཐབས་
 སྒྱུར་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱུ་བྱ་སྐྱུ་བྱེད་སོགས་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་དེ་དག་གི་
 རང་ལྡན་རྟོག་པས་བཏགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཡིན་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པས་
 རུབ་པར་སྟོན་བ་ནི་ནམ་པ་ཀུན་རུ་མི་རུང་སྟེ། རྟགས་གཞན་དུ་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ཡིན་ཡང་བདེན་སྟོང་ཡིན་ན་དེས་མ་རུབ་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་བསྐྱུ་བྱ་
 སྐྱུ་བྱེད་རྟོག་པས་བཏགས་པར་རི་ལྟར་འཕྱར་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་རོང་གཞི་སྐྱུ་ལ་བྱས་པའི་རོ་
 བོ་སྤར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་། དེའི་རྩེས་སུ་མི་རྟག་པའི་རོ་བོ་སྤར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་པའི་སྤ་
 མྱུའི་རིམ་པ་འདི་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག །གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཉིད་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་སྐྱུ་མི་
 རྟག་པའི་རོ་བོ་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱུ་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་ན། རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ། དེ་
 བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་སྤྱིའི་རོ་བོ་སྤར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་ནས་དེའི་རྩེས་སུ་བྱས་པ་འཁར་
 གཞོང་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཉིན་པ་ལྟར་རལ། སྐབ་ཐིན་གྱི་སྤམ་པ་ཆོས་སུ་སོང་བ་ལྟར། ལྟར་བ་ཡང་
 རང་མཚན་ཡིན་ན། སྤ་མྱུའི་རིམ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འཕྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། རང་མཚན་དུ་མི་རིགས་པ་དང་། སྤ་དོན་དུ་རིགས་པ་འོ།

དང་པོ་ནི། རྩེས་ཐ་དད་ལ་རོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། རྩེས་གཅིག་ལ་དུ་མའི་ཐ་སྙད་སློ་
 འབྲུལ་པ་ཡིས་བསྐྱུ་བྱེད་ཅིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་པ་མ་འབྲུལ་པའི་གཟུང་དོན་གྱི་དོན་
 རྩེས་ཐ་དད་ནམས་ནི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲེ་བ་མེད་པར་གནས། རྩེས་གཅིག་རྩེས་ཐ་

དད་ཏུ་མེད་པའི་མྱེད། གཉིས་པ་ནི་རྩལ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འདི་ནི་སྤྱོད། །འདི་ནི་བྱུང་པར་རོལེས་
བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་བ་དད་པའི་ཆ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་སྒོ་ལ་སྤང་བའི་དོན་ཁོ་ན་ལ་
གནས་ཏེ། སྒྲ་དོན་ཡིན་པའི་མྱེད། རྩལ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་དུ་མ་དབྱེ་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་རྩལ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཞུག་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་རབ་
དུ་བརྟག་དུ་རུང་ཞེ། དེ་ཉིད་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལས་ཞུག་པས་སོ། །
ཆོས་ཆོས་ཅན་རྟོག་པའི་སྤང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་ན་རང་མཚན་ལ་དབྱེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་སྤམ་
ན། འདིས་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་ཏེ། འབྱེད་པའི་གཞི་རང་མཚན་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་བྱེ་
བའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་བ་དད་པའི་ཆ་བརྟགས་ཡོད་དུ་ག་ལ་འགལ་སྤམ་དུ་དགོངས་སོ། །དེ་དག་
རྟོག་པའི་སྤང་བ་ཡུལ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྩལ་དཔག་གིས་སྤྱང་རང་
མཚན་ལ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་སྤྱར་ནས་འཛིན་པའི་མྱེད་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་བ་ཡུལ་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དངོས་
པོ་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་ཉམས་པའི་མྱེད། འདི་ཡང་རྟོག་
པ་ལ་རང་མཚན་སྤང་བ་དང་རྟོག་པའི་སྤང་བ་རང་མཚན་མིན་པ་འགལ་སྤམ་པའི་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པའི་སྒྲོན་ཡིན་པས་དེའི་ལན་དུ་མཛད་དོ། །འོ་ན། སྒོ་བ་
དཔོན་སྟོགས་སྤང་གིས་གཞན་སེལ་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱུང་པར་འཛིན་ནོ། ཞེས་བཤད་
པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རང་སྤྱི་ནམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པས་ནོངས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི་
རྩལ་དཔག་གིས་བྱུང་པར་རང་མཚན་སྤྱི་དང་འདྲེས་པ་འཛིན་པར་བཤད་པ་འདིར་ཡང་རྩལ་
དཔག་གི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ་སྤམ་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་
མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་མྱེད། རྩལ་དཔག་གི་གཟུང་བྱ་རང་མཚན་དུ་མི་
རིགས་པར་ཐལ། རང་མཚན་གཅིག་པུ་དེ་ནི་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་ཀྱི་ནམ་པ་དང་། ཆོས་ཆོས་
ཅན་སོགས་སྤྱི་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་སོ་སོར་བྱུང་པར་གཟུང་བྱ་མིན་པའི་མྱེད།
དེར་ཐལ། བྱས་མི་རྟོག་སོགས་ཞུག་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་བ་དད་པའི་བྱུང་པར་མང་པོ་ནམས་
རང་མཚན་གཅིག་པུ་དེ་ལ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་
ནས་བྱུང་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་མྱེད།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱང་རང་མཚན་དེ་རི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱུང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དུས་གཅིག་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱང་རང་། རྟོག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། སྤྱི་དེའི་ངོ་བོ་རང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལས་ཡོག་པས་དེ་སྟེད་ཀྱི་གངས་དང་

མཉམ་པའི་སྒྲིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྤེ། སྤྱོད་པ་ཡུལ་ལ་སྤྱིའི་ཚུལ་ཉིད་ཏུ་འབྱུག་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན། རྟོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག ། ཅེས་པ་ནས་འདིའི་བར་གྱིས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
པ་ཁོ་ན་ལ་འབྱུག་པ་བཀག་ཅིང་། སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་པ་པར་གཅོད་པའི་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་
ཅན་ཏུ་འསྐྱོས་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་བསྟན་རྟོ། །ཡང་། དེ་སྤྱི་བྱུང་པར་ཞེས་བྱ་བའི། །
ཞེས་པ་ལས་ཀྱང་འསྐྱོས་པ་དང་། དེ་དེ་བཞིན་ཏུ་རྟོགས་བྱེད་པས། །སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་
ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལན་ཏུ་གཞུང་འོག་
མ་རྒྱུས་འབྱུང་བས། རྟོན་བསྟུན་ཆོགས་བཅད་འདི་བད་སྤྱོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟན་བཞེད་
ནས། གཞུང་འོག་མའི་ཚོད་པའི་སྐབས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བཞོད་དོ། །གཞུང་དེ་དག་སྤྱོད་
པ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ལ་འབྱུག་པ་འགོག་པ་ཚོད་སྤང་དང་བཅས་པ་དང་། སེལ་བ་ལ་འབྱུག་
པར་བསྐྱབ་པ་ཚོད་སྤང་དང་བཅས་པར་འདུས་སོ། །

བདེ་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གསུམ་པ་བདེ་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་བདེ་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་
པ་དང་། གཞན་སེལ་བདེ་ཡུལ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྤྱོད་པ་གཞན་བཀག་པ་མི་འཐད་
པའི་ཚོད་སྤང་རོ། །དང་པོ་ལ། དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པའི་གསལ་བ་རྒྱང་བ་མི་རུང་།
སྤྱོད་པ་བ་མི་རུང་། སྤྱོད་པ་བཅས་པའི་བསལ་བ་བདེ་ཡུལ་ཏུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ།
མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། ཆོག་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལྷགས་དང་། དེ་སྤྱོད་དབྱུང་བ་དང་། རང་གི་ལྷགས་སོ། །
དང་པོ་ནི། བྱངས་ཅན། དངོས་པོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་དང་རྟོན་དམ་པ་དང་།
རང་བཞིན་ཞེས་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་འདོད་ལ། དེ་སྤྱོད་པའི་གཏན་ཆོགས་ལྷ་
བྱངས་ཅན་རང་གི་གཞུང་ལས་བཞོད་དེ། བྱུང་པར་ཆང་ཕྱིར་རྗེས་འགྲུའི་ཕྱིར། །རྒྱས་པའི་
སྤྱོད་པ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དབྱེད་ཡོད་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་པ་ཆོགས་དབྱེད་
མེད་ཕྱིར། །མི་གསལ་པ་ཡི་རྒྱ་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་དུས་ནམ་ཡང་
མངོན་ཏུ་འབྱུར་མི་སྤྱིད་པས་མི་གསལ་བ་ཆོས་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་རང་བཞིན་དེའི་རང་
ལས་རྒྱལ་འབྱུར་སྤྱོད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཆོན་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རང་བཞིན་གཅིག་པས། རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱས་

བུའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་བྱམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི།
 རང་བཞིན་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱི་དང་གཙོ་བོ་ཞེས་
 བུའོ། །ནམ་འགྲེལ་ནམས་རང་སྤོང་དང་རྩལ་པ་སྦྱ་མ་ཉུ་བྱ་དང་གསོག་ཉིད་ཏུ་འདོད་ལ།
 རང་བཞིན་ཉག་དངོས་སུ་འདོད་དོ། །གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་ཉེས་ཆོགས་ཀྱང་གྱི་
 འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་རོ་མ་འཕྲོད་པས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། དེས་ན་ནལ་འབྱོར་པས་
 འཁོར་བ་ཅིའི་རྩ་བ་ཡིན་སྟམ་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་བསྟོམས་ནས་ཉུའི་མིག་
 བསྐྱེད་དེ་བཟུང་པས། ཉེས་པའི་གཞི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་རོ་ལེགས་པར་འཕྲོད་པ་དང་།
 རང་བཞིན་བཅའ་པོ་ཡིན་ཡང་སྤྱིངས་པའི་རྩལ་གྱིས་ནམ་འགྲེལ་གྱི་ཆོགས་སྦྱལ་པར་མི་བྱེད་པ་
 ཙམ་ཏུ་མ་ཟད་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་སོང་ནས་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
 རིག་པ་ཁ་གང་པོ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིག་གཅིག་གནས་པ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་
 འདོད་དེ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་བདེ་བར་གསེགས་པ་དག་གི་ལུགས་སུ་འཆོལ་བའི་
 རྣམས་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཏུ་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་གཞིར་བཞག་ནས་གྲངས་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་
 འཇུག་ཕྱོག་འདོད་པའི་རྩལ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་དོན་ངེས་པའི་
 རིགས་སུ་འབྱུང་བས་མ་བཤད་དོ། །བྱེ་བྲག་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོག་གི་དོན་བྱུག་ཏུ་
 འདུས་པར་འདོད་ཅིང་། སྦྱི་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་ཉི་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་སྦྱི་མ་ནི་བ་སྤང་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །སྦྱི་དེ་དག་
 ཀྱང་གསལ་བ་ལས་དོན་གཞན་དང་། དེ་ཉིད་བདའི་ཡུལ་ཏུ་འདོད་དོ། །དཀར་ཟལ་ལ་བ་
 སྤང་གི་བརྟ་སྒྱར་བས། རྟ་སྒྱར་སོགས་བ་སྤང་ཏུ་གོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བརྟ་སྒྱར་བའི་
 ཡུལ་སྦྱི་ཡིན་ལ། དཀར་ཟལ་ལ་ཡོད་པའི་སྦྱི་དེ་ཉིད་ནག་སྒྱར་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་མི་
 འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་བ་སྤང་ཏུ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཆ་འདི་
 ལ་བྱང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བྱུ་མོང་བའི་ཆོས་གཅིག་མེད་ན་དཀར་ཟལ་དེ་
 བ་སྤང་ནག་སྒྱར་དང་རྟ་གཉིས་ལ་དཀར་ཟལ་གྱི་ཆ་འདྲ་ནག་སྒྱར་ལ་བྱང་པར་མེད་པར་ཡོད་
 ལ་རྟ་ལ་མེད་པའི་བྱང་པར་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དཀར་ཟལ་ལ་བ་སྤང་གི་བརྟ་
 སྒྱར་ནས་ཕྱིས་ནག་སྒྱར་མཐོང་བ་ན་བ་སྤང་རོ་སྟམ་པའི་སྒྲི་སྦྱི་ལ། རྟ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྦྱི་བའི་
 བྱང་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྦྱི་བའི་བྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟམ་ཏུ་
 བསམས་སོ། །གྲངས་ཅན་ཡང་སྦྱི་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་མདོན་སྟམ་གྱིས་མི་མཐོང་ཡང་བརྟ་
 སྒྱར་བའི་སྒྲིའི་ཡུལ་ཏུ་གོ་བར་བྱེད་པས་དེ་ཉིད་བདའི་ཡུལ་ཏུ་འདོད་དོ། །རང་ཉགས་དང་

གཅིག་ལ་བརྟུར་བས་ཐིམ་གཞན་ཡང་གོ་བར་འདྲི་བ་འདྲ་ཡང་གོ་བའི་རྒྱ་མཚན་མི་འདྲ་
ཞིང་གཞན་དག་བརྟུར་བ་དེ་མིན་ནམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་རྟོས་པར་འདྲི་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཀར་ཟེལ་ལ་བ་སྒྲང་གི་བརྟུར་བ་ན་དེའི་ཉེང་དུ་ནོག་སོགས་དང་མི་
ལྟ་བུ་བ་སྒྲང་ཡིན་པ་བཀག་གམ་མ་བཀག། །བཀག་ན། དེ་མིན་ནམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་
རྟོས་པ་འགལ་ཞིང་དཀར་ཟེལ་དང་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་ཆོགས་པ་བ་སྒྲང་མ་ཡིན་པ་ལས་
ལོག་པར་གོ་ན་མེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །མ་གོ་ན་ཆོགས་པ་དེ་བ་སྒྲང་དུ་མ་གོ་
བར་ཐལ། འདྲི་ན་བརྟུར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །བརྟུར་བ་སྒྲུ་ནོག་སོགས་
དང་མི་ལྟ་བུ་བ་སྒྲང་ཡིན་པ་མ་བཀག་ན། བ་སྒྲང་གི་དུས་སྒྲུ་ནོག་སོགས་དང་མི་ལྟ་བུ་
ཡང་བ་སྒྲང་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་བརྟུར་བ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དངོས་པོ་མི་རྟག་
པར་འདྲི་བས་ཀྱང་བརྟུར་བ་དེ་མིན་ནམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་རྟོས་ན་བརྟུར་བ་ཀྱི་དོན་དེ་
ཉིད་བ་སྒྲང་གི་དུས་སྒྲུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །གཞན་དག་འདྲི་བའི་སྤྱི་འགོག་ཚུལ་འོག་དུ་
འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བརྟུར་བའི་གཞི་དཀར་ཟེལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་ཆོས་ནི་ནོག་སོགས་འདུས་
པའི་གོང་བྱ་ཅམ་མོ། །དཀར་ཟེལ་གཅིག་ཕུ་དེའི་ཉེང་ན་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་དཀར་ཟེལ་
མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྟོག་
པ་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་པ་བ་སྒྲང་གི་བརྟུར་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཉན་ཤེས་
ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་དུས་གཉིས་པར་མི་སྣོད་པའི་ཆོགས་པ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་
ཅེས་བརྟུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཞི་དཀར་ཟེལ་གི་ཉེང་དུ་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་མ་ཡིན་
པ་ལས་ལྟོག་པ་བ་སྒྲང་དུ་གོ་ཞིང་། དེ་དང་མི་ལྟ་བུ་བ་སྒྲང་ཡིན་པ་ཤིགས་པ་ན། ཐིམ་
གཞི་གཞན་གི་ཉེང་དུ་དེ་མཐོང་བ་ན་ཡང་བ་སྒྲང་དུ་གོ་བར་འཇུག་དོ། །འོ་ན་སྤར་བྱམ་པ་མི་
རྟག་པར་རྟོགས་ནས་ཐིམ་སྒྲ་ཐོས་ན་དེ་ཡང་མི་རྟག་པར་གོ་བར་འཇུག་བས་གཏན་ཆོགས་དོན་
མེད་པར་འཇུག་རྟོ་ཞེན། སྒྲོན་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟོག་པ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་གཞི་
རགས་པ་བྱམ་པ་དང་སྒྱུར་ནས་མདོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་རགས་པའི་མི་རྟག་པར་
འཇུག་ལ་ལོག་རྟོག་གི་དབང་ངམ་གཞི་སྤྱོད་པ་དང་སྒྱུར་ནས་རྟགས་ལས་ངེས་དགོས་ན་སྤྱོད་བའི་
མི་རྟག་པར་འཇུག་ཏེ། དཔེར་ན་རང་བྱུང་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྣོད་པ་དེ་ཆོས་
གཅིག་དང་ཆོགས་ན་རང་བྱུང་དུས་དེ། ཡུད་ཅམ་སུམ་ཅུའི་ཡུན་ཆད་དུ་འཇུག་ལ། དུས་
ཀྱི་སྤྱང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དང་ཆོགས་ན་ཁོམ་པ་གཅིག་གི་དུས་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་

སྤྱི་མར་ཡང་བ་སྤྱང་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་བ་སྤྱང་དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱབ་དགོས་པ་མིན་དོ་ཞེ་ན།
དེར་ནི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་དོན་ལོགས་པར་སྦྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་
ན་བྱམ་པ་དང་སྤྱི་གཉིས་སྦྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་སྤྱི་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་མེད་
ཅིང་། རྟེན་ཀྱང་བྱམ་པ་ལས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དབང་ལས་
ཡིན་ཏེ། བྱངས་ཙན་དང་བྱེ་བྲག་པ་སྦྱ་དེ་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་རྣམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་
ཡིན་པས་རྟག་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་སེལ་མེད་ཀྱང་གསལ་བ་རང་མཆན་ལ་བརྟེན་རྒྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་
མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ཉྩོས་པར་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་དེ་ལ་བ་སྤྱང་གི་བརྟེན་
བྱ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་ལ་མི་ཉྩོས་ན་བརྟེན་དུས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སྤྱི་
འོང་དགོས་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་དེའི་ཆེ་བརྟེན་དུས་ཀྱི་དོན་རང་གི་མཆན་ཉིད་འགགས་ནས་
མེད་པའི་ཕྱིར་བྱབ་སྟེ། བརྟེན་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སྤྱི་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། འདི་བ་སྤྱང་རོ་ཞེས་པའི་ངག་སྒྲས་པ་དོན་མེད་པར་བཤམ། དེ་མ་ཡིན་ནམ་པར་
བཅད་པ་ལ་མི་ཉྩོས་པར་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་དེ་ལ་བ་སྤྱང་གི་བརྟེན་བྱ་བར་མི་བྱས།
དེ་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པ་ལ་བ་སྦྱོས་ནས་ཀྱང་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་དེ་ལ་བ་སྤྱང་
གི་བརྟེན་མི་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་སྦྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་
གང་ལ་བརྟེན་བྱགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་ཅིང་གཞན་སྟོན་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་མིན་ནམ་
པར་བཅད་པ་ལ་མི་ཉྩོས་ན། སྦྱ་དོན་གཞན་བརྟེན་ཡུལ་དང་། ཡང་ན་བརྟེན་དུས་ཀྱི་དོན་དེ་
ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སྤྱི་སྤྱི་འོང་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་བརྟེན་བྱས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སྤྱི་གོ་བའི་དོན་མེད་
དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གཞན་སེལ་བ་མེད་ཅིང་། བརྟེན་དུས་ཀྱི་གསལ་བ་
ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སྤྱི་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀའི་དུས་སྤྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་རྣམས་སྤྱི་འགྲོ་བའི་སྦྱ་དོན་
གཞན་ལ་བརྟེན་རྒྱུར་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སྤྱི་དོན་གོ་ཞེ་ན། བརྟེན་རྒྱུར་བ་པོས་དཀར་ཟལ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་འདི་བ་སྤྱང་རོ་ཞེས་རྒྱུད་པར་བྱེད་པའི་བརྟེན་རྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ཆོས་
ཙན། ཡོངས་གཙམ་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཅི་ནས་ཀྱང་བཞོ་བཀལ་དོན་གཉེས་ཀྱི་ཉན་པ་
པའི་སྦྱེས་བྱ་འདི། གོང་བྱ་འདིས་འདོད་དོན་དེ་བྱེད་པར་བྱས་པ་ཤེས་ནས་དོན་དེ་སྦྱབ་པའི་
ཕྱིར་དུ་འབྲུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དེ་ཉྩོས་ཡིན་པ་ལ། རིགས་
དོན་གཞན་ཆོས་ཙན། བ་སྤྱང་ཞེས་པའི་མིང་སྟོན་ལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་དངོས་མིང་དུ་

སྐྱུར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཞོ་བཀལ་ལ་སྐྱེས་པའི་དོན་བྱེད་པར་རུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི རིགས་ཀྱི་དོན་མི་བྱེད་ཀྱང་རིགས་དེ་དང་ཕྱན་པའི་གསལ་བས་དོན་བྱེད་ཀྱས་པས། དེ་ལ་སྐྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུད་བྱེད་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ཁོ་ན་ལ་དངོས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱུར་བར་མི་བྱེད་དེ་སྐྱུར་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱི་དོན་གཞན་དང་ཕྱན་པའི་གསལ་བ་ལ་དངོས་སུ་སྐྱུར་བ་གང་ཞིག་སྐྱི་དོན་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་སྐྱི་མེད་ན་གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རེ་རེ་ནས་སྐྱུར་དགོས་ན་དེ་མི་ཀྱས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྐྱི་ཕྱན་གྱི་གསལ་བ་ལ་ཡང་སྐྱུར་མི་ཀྱས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་འདི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱིས་གསལ་བ་མང་པོ་རྒྱང་བར་བྱེད་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་དེ་བྱེད་པའི་དཀར་ཟལ་དེ་བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་འོག་པར་མཚུངས་པའི་གཞན་སེལ་ལ། ཅིས་ན་བདེ་མ་བྱས་དོན་མེད་པ་བདེའི་ཡུལ་དུ་རྩྭ་ག་པར་བྱེད་ཅིས་དྲིས་པས། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ཕྱན་མིན། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མི་མཚུངས་མོད། མཚུངས་སུ་ཆུག་ཀྱང་སྤྲེལ་ཉེས་པ་མཚུངས་མི་མཚུངས་ཀྱི་དབྱེད་པ་རེ་ཤིག་ཞོག་ཅིག་ཅིས་པའི་དོན་ནོ། །ཉེས་པ་མཚུངས་ཀྱང་སྤྲེལ། རིགས་དོན་གཞན་མི་དགོས་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་ཁས་སྤངས་ན། རིགས་དོན་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་དགོས་པ་མེད། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཅིག་ཤོས་ཁས་སྤངས་ཀྱང་དོན་གོ་བའི་ཀྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱ་བརྗོད་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རོག་སྐྱེས་དེ་དང་ཕྱན་པ་ལས་གཞན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་གོང་བྱ་དེ་ལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་འབྱུག་པར་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་གི་སྐྱས། སྐྱར་བལྟན་པའི་ཡོངས་གཙང་གི་དགོས་པ་ལྟར་དོ། །བདེ་སྐྱུར་བའི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། བ་སྤང་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལ་བཞེན་ནས་བ་སྤང་མ་ཡིན་པ་གཙང་དམ་མི་གཙང་། གལ་ཏེ་སྐྱ་དེ་ཡིས་བ་སྤང་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམས་ལས་བ་སྤང་འདི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་མི་གཙང་ན་བདེ་སྐྱུར་བའི་དགོས་པ་རི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གཙང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱ་འདི་ལ་བ་སྤང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཙང་ཅིང་། སྤང་མ་ཡིན་པ་ལས་འོག་པ་ཡོངས་སུ་གཙང་བའི་ཀྱས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བདེ་སྐྱུར་བའི་སྐབས་དེར་ཁྱེད་ལ་སྐྱི་དོན་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྤེད་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱས་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་གང་ཞིག །སྐྱ་རྣམས་སྐྱུར་བའི་དགོས་པ་དེ་མ་ཡིན་བཅད་ནས་

དོན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་དེ་ཙམ་ཏུ་བྱད་པ་མིན་ནམ་ཟླ་བྱད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ།
སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་རྩོམ་གྱི་སྒྲིམ་འབྲང་པ་སྤང་བ་དང་། སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་ལས་སྤྱི་བ་དགག
སྤྱི་སྤྱོད་ན་ལ་མི་སྤྱི་བར་བསྟན་པ་ལོ། །

སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་རྩོམ་གྱི་སྒྲིམ་འབྲང་པ་སྤང་བ།

དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཅིག་ཏུ་རྩོམ་པ་མི་སྤྱི་བར་བལ། སྤྱི་ཕན་ཚུན་རྗེས་སྤྱི་མི་
འཕྱོ། རྗེས་སྤྱི་འཕྱོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཚུ་སྤྱི་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
དེ་ལས་གཞན་པ་དང་བལ་བ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ནང་གི་སྤྱི་རྩོག་ནམས་ཀྱིས་ཚས་ཅན། གསལ་བ་སྤྱི་
སྤྱི་ནམས་རྩས་ཐ་དད་ཅིང་། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྤྱི་ཕན་ཚུན་ཅིག་ཏུ་སྤྱི་ནས་དེ་ཉིད་
འདོམ་ཞེས་རྩོམ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱི་མཚན་ཡོད་དེ། ཚུ་སྤྱི་བའི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པའི་
བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་མ་ནམས་མཚོང་ནས་དེ་ལས་རིགས་འདྲ་གཞན་མཚོང་ཡང་ཉག་འཛིན་གྱི་
བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་
འབའ་ཞིག་ལས་སྤྱི་བ་དགག སྤྱིས་ཕན་བཏགས་པའི་གསལ་བས་བསྐྱེད་པ་དགག
གསལ་བས་ཕན་བཏགས་པའི་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི་བྱེ་
བག་པ་གཞན་གྱི་རྩྱུར་ནའང་སྤྱི་སྤྱོད་དེའི་ནི་ཚས་ཅན། སྤྱི་འབའ་ཞིག་ཉིད་གཟུང་དོན་ཏུ་བུས་
པ་ལས་སྤྱི་བ་མིན་པར་བལ། གསལ་བའི་ནམས་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གསལ་བ་
མི་ཤེས་པར་བལ། ཉག་ཏུ་སྤྱི་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་ནམས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏུས་
ནམས་ཡང་སྤྱི་དེ་དང་། སྤྱི་ཕན་གསལ་བའི་འབྲེལ་བ་མ་གཟུང་བར་བལ། འདོད་པ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གསལ་བ་ནམས་སྤྱི་དེ་དང་ཕན་པར་ངས་པར་མི་འཕྱུར་བར་བལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསལ་བ་དེ་ལ་རི་རྩྱུར་བ་སྤྱི་འདོགས་ཏེ་འདོགས་མི་
རུས་པར་བལ། བྱེ་བག་པས་གསལ་བ་ནམས་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་མཚོང་བའི་སྤྱི་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་
འདྲུག་ཅིང་བ་སྤྱི་འདོགས་ལ། དེ་མ་མཚོང་ན་བ་སྤྱི་མི་ཚོགས་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་
བརྗོད་པ་ཡིན་པས། ཐལ་བ་ཀུན་ཁས་སྤངས་ཀྱང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་བརྗོད་པ་ནི་ཁས་སྤངས་གསལ་
བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གིས་ཕན་པའི་ཤོགས་བྱེད་པའི་གསལ་བ་
ནམས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་སྤྱི་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ཁོ་ན་ཤེས་པ་མིན་པས་བ་སྤྱི་མི་ཚོགས་པའི་

སྒྲིལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། སྒྱིད་ངོས་པོ་བ་གཅིག་ལུ་དེས་གསལ་བ་དེ་རྣམས་
ཀྱི་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་སེལ་ཏམ་ཅི་བསལ་བར་ཐལ། དེས་གསལ་བ་དུ་མ་སྒྱི་འཛིན་ཤེས་
པ་གཅིག་གི་རྒྱར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སྤངས་ཤིང་། དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི།
སྤངས་གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་རྒྱར་མི་འདོད་པའི་
ཕྱིར། དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ལའང་བསྟོས་མེད་དུ་དུ་མས་འབྲས་ལུ་གཅིག་
མི་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གསལ་བ་དུ་མའང་སྒྱི་གཅིག་ལ་བསྟོས་ནས་ཐ་དད་མེད་པར་སྤང་བའི་སྒྲི་
གཅིག་བསྐྱེད་ཅི་ན། སྒྱི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་གྱི་སྒྲི་
ནས་པན་འདོགས་པའི་བྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤང་པན་འདོགས་པའི་གསལ་བ་དེ་དག་སོ་
སོ་པན་བྱེད་དུ་མེད་པར་ཡང་། ཕྱིས་ཀྱི་གསལ་བ་གཞན་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་སྒྱི་གཅིག་གིས་
ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་སྒྲི་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་རྣམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར། གཞུང་དེའི་དོན་བསྟུས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་རྣམས་གཟུང་དོན་དུ་
བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཡོད་མེད་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་མི་འདྲ་
བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། སྒྲི་པོ་མེད་
པར་མེར་པོས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པས་སྒྲི་པོ་ལ་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པའི་བྱས་པ་མེད་པ་མིན་པ་ལྟར་
སྒྲི་པོ་མེད་པར་མེར་པོ་དང་ཐད་པའི་སྒྱིས་སྒྱི་སྒྲོ་སྐྱེད་པས། སྒྲི་པོ་ལ་སྒྱི་སྒྲོ་སྐྱེད་པའི་བྱས་
པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྒྲི་མེར་སྐྱེས་ཀྱིས་
མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་པན་འདོགས་པའི་བྱས་པ་སོ་སོར་མཐོང་བར་ཐལ། སྒྲི་པོ་མེད་པར་
མེར་པོས་མེར་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེད། མེར་པོ་མེད་པར་ཡང་སྒྲི་པོས་སྒྲི་འཛིན་མིག་ཤེས་
སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲི་མེར་ཆོགས་པ་ལའང་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པའི་བྱས་པ་འགྲུབ་
པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཆོགས་པས་ཀྱང་སྒྲི་མེར་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
མིག་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་རྣམས་ལ་ངེ་ལྟར་ཡང་སྒྱི་སྒྲོ་གཟུང་དོན་གྱི་སྒྲི་ནས་སྐྱེད་
པའི་བྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ལས་སྒྱི་སྒྲོ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་འཆར་བ་དེ་
ལྟ་མིན་པར། ཉག་དུ་སྒྱི་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ངེ་ལྟར་ཐ་སྟོད་
འདོགས། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སོན་གནས་སོ། །ཁ་དོག་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཡོད་མེད་ལས་མིག་
ཤེས་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་འཆར་བ་མཐོང་བས་གཟུང་དོན་གྱི་བྱས་པ་ཡོད་པར་གྱུབ་ལ།
གསལ་བ་ཀྱང་ཆོགས་སམ་གང་རུང་རེ་ལས་མེད་ཀྱང་སྒྱི་སྒྲོ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་

མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོང་པ། དེའི་ལན་དགག་པ། སྤྱི་གཞན་ཁེགས་པ་དྲན་པ་
ལ་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། གསལ་བ་དེ་དག་གང་རུང་རེ་རེ་གྲགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་
བསྟོས་ནས་སྤྱི་ངེས་ཀྱང་སྤྱི་འཛིན་སྦྱེད་རྒྱས་ཀྱི། སྤྱི་འབའ་ཁེག་འཛིན་པ་མིན་པས་གསལ་བ་
ལ་རྒྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྲུར་ཏེ། ཐག་བཟང་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཐག་བཟང་གཞན་གྱིས་རས་
ཡུག་འཐག་ལ་ཡེ་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རས་ཡུག་འཐག་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་མི་
འགྲུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་དུ་མ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་
མི་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱི་སྟོན་གཅིག་ལ་པན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་གཞན་
གཅིག་ལ་པན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འདི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྲུར་
བར་ཐལ། པན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། པན་འདོགས་བྱེད་གང་ཡིན་དེ་ལ་སྦྱེད་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྤྱི་གཅིག་གི་ནམ་
པ་སྤང་བའི་སྟོ་ལ་དུ་མའི་ནམ་པ་ཤར་ན། སྤྱི་སྟོར་མི་འགྲུར་བས། གསལ་བ་ཐ་དད་ནམས་
ལ་སྤྱི་སྟོ་སྟེ་བར་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་སྦྱེད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
སྤྱི་སྟོ་ཆོས་ཅན། སྤང་བ་ཐ་དད་པའི་ནམ་པ་ཤར་ཏེ། གསལ་བ་དེ་དག་མཚུངས་སོ་ཞེས་
འཛིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་འགལ་ཏེ་དེ་དག་མཚུངས་པར་འཛིན་ན། མཚུངས་ཆོས་ཐ་དད་
མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་གཟུང་མཚུངས་པ་པོ་དུ་མའང་གཟུང་དགོས་པས་ངེ་ལྟར་ཐ་དད་ཁོ་ན་སྟོས་
གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དུམ་གསལ་དུ་མ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་གི་སྟོན་ས་
མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་འདྲ་བ་གཅིག་བྱེད་པའི་སྟོན་ས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
མ་ཡུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རང་འཛིན་དབང་པོའི་སྟོན་ས་རྣམས་རྣམས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན།
དུམ་འཛིན་དབང་པོའི་སྟོན་ས་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དུམ་གསལ་
ནམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་སྟོན་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུམ་པའི་གསལ་བ་ནམས་
ཀྱང་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དུམ་སྟོན་གཅིག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་འགྲུར་
བའི་ཕྱིར། ཐ་མི་དད་དེ་ཉིད་སྤྱི་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་སྟོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་
ཡིན་པ་དང་བུལ་བའི་དུམ་གསལ་དེ་འང་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་ནམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་
པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞན་སེལ་དེ་
ལས་རྣམས་གཞན་པ་གསལ་བ་ལ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་
ཚད་མས་མཐོང་དགོས་པ་ལས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་རིགས་པས་བཀག་པའི་ཡང་

མྱིར་རོ། །རྗེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྤང་བ་མེད། །ཅེས་པར་རོ། །དེ་འདྲའི་སྤྱི་མེད་ན། བད་བྱས་
པ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བད་ནི་གཞན་སེལ་དེ་རིག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་མྱིར།
གསུམ་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྤང་བས་དོན་བྱེད་མི་
ལུས་ན། བད་བྱས་ཀྱང་རང་མཚན་ལ་མི་སྤྱི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱོད་ཁོ་ན་སྤྱིད་
པའི་མྱིར་རོ་ཞེན། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་རང་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་
མེད་པའི་རྟོག་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ལུས་པ་ཡོད་པར་
འདོད་དེ། རྒྱུ་རྒྱུར་བའི་དོན་མི་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་དེ་བྱེད་པ་ལ་འཕྲུག་པའི་རྒྱུ་
ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་མྱིར་དང་། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བུམ་
པ་ལ་བརྒྱན་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྤྱད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་མྱིར། རྟགས་སྤྱི་མ་དེར་ཐལ།
ཁྱོད་སྤྱི་ཐ་སྤྱད་གང་ཞིག ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གིས་བྱས་པའི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་རྒྱུ་རྒྱུར་
བའི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། དེ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་ངོ་བོར་སྤང་ཞིང་། རིགས་མི་
མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་དངོས་པོ་ཅན་གྱི་ས་བོན་ཅན་
ཡིན་པའི་མྱིར། དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ཚུལ་ཅན། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
ཏེ། རྒྱུ་རྒྱུར་གྱི་དོན་མི་བྱེད་པ་བརྗོད་བྱར་སྤང་ཞིང་། དོན་དེ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྒྱན་ནས་
བརྟེན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐ་སྤྱད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་མྱིར། འདི་ཡན་ཆད་གཞན་སེལ་
བདའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡུལ་གྱི་སྤོན་སྤྱོད་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་
དེ། བྱེད་པ་ལས་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བའི་སྤོན་སྤྱོད་འཕྲུག་པར་ཡང་
འདོད་ལ། སྤྱི་འཛིན་གྱིས་སྤྱི་རྟག་པ་ཁོ་ན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འདོད་པ་ལ་
ནང་འགལ་བཞུན་པའོ། །

གཞན་སེལ་གྱི་འཕྲུག་ཚུལ་ལ་ཚིན་པ་སྤང་བ།

གསུམ་པ་གཞན་སེལ་གྱི་འཕྲུག་ཚུལ་ལ་ཚིན་པ་སྤང་བ་ལ། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་
པར་ཐལ་བ་སྤང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་པར་ཐལ་བ་
སྤང་། དངོས་པོ། རྒྱས་བརྗོད་ན་སྤང་བ་ཆད་མ་བྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ཉེས་པ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
ནི་དཔྱད་པ་པའི་སྟོན་པ་གཞོན་ལུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་སེལ་བ་སྤྱི་བ་སྤྱིས་

དོན་སྦྱབ་པའི་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིན་པར། དེ་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲིག་སྒྲུབ་འཛིན་
དགོས་ན་ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་གཉིས་སོ་དག་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ། ཤིང་མ་
ཡིན་ལས་ཕྱིན་པའི་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཤིང་གི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཡོད་དེ། ཤིང་གོ་བའི་སྒྲི་
ངས་ཤིང་ཐོག་མར་ཤེས་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ཤེས་དགོས། གཅད་བྱ་ཤིང་མ་ཡིན་མ་
ཤེས་པར་དེ་བཅད་པ་མི་ཤེས་པས་ཤིང་མ་ཡིན་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་སྒྲི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་
པར་དེའི་སྒྲི་རྩོམ་ཀྱི་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་ཡང་ཤིང་བཅད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་གཉིས་གང་རྒྱུ་གཅིག་སྒྲར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདོད་ན། རྩལ་གཅིག་རྒྱ་
ཡང་མི་ཤེས་པས་གཉི་ག་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་འདོགས་པ་
མི་སྤྱད་པས་ཁོ་ཙག་གི་ལྷགས་ལ་བརྟེན་ན་མཛོས་སོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་
པ་ནི། དེ་དག་གི་ལྷར་ན་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྟེན་འདོགས་པ་ན་ཤིང་
མིན་ནམ་པར་གཅོད་དམ་མིན། གལ་ཏེ་ནམ་པར་གཅོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལྷར་ན་ཤིང་
འཛིན་པའི་གོང་རྒྱ་ཤིང་མ་ཡིན་ཅི་ལྷར་ཤེས་ཏེ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། དེའི་གོང་རྒྱ་ཤིང་གི་དོན་
འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་བརྟེན་ལས་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་དག་མི་སེལ་ན། ཤིང་གི་བརྟེན་
འདོགས་པར་བྱེད་པ་ནམས་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཤིང་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་
པར་ཐལ། དཔེར་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲི་ལས་སེང་མྱེང་སྤངས་ནས་ཤིང་གི་བྱེད་པར་ཤ་བ་ཁོ་ན་
ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་བཀག་ནས་ཤིང་མི་སྦྱབ་པར་མཐུན་ན་
གནས་པའི་ཤིང་སྒྲི་གཅིག་ཅིག་རབ་རྒྱ་བརྟན་ནས། འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་སྦྱབ་པའི་སྒྲི་ནས་
བརྟེན་ལ་བརྟེན་འདོགས་པའི་ཆེ་ན་ཡང་། དེ་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལ་མི་སྦྱོས་པར་ཤིང་སྒྲི་དེ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་དོ་སྒྲུམ་ན། ཤིང་སྒྲི་
དོན་གཞན་བརྟེན་ལྷུ་འདོད་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཐལ་བ་ཕྱིན་པ་མེད་པར་
ཐལ། བརྟེན་སྒྲི་ཚུལ་འདི་ཡང་ཤིང་ཡིན་ཞེས་པའམ། འདི་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་
གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། གང་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ཉེས་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ཤིང་
ཡིན་ཞེས་མི་ལྷན་ནམ་གཅོད་རྒྱ་སྒྲི་ན་སྤངས་ཀྱི་ཉེས་པ་གཉིས་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ཁོ་ན་ཞེས་
གཞན་ལྷན་ནམ་གཅོད་རྒྱ་སྒྲི་ན་ཉེས་པ་དང་པོར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པ་ནམས་རིགས་གཅིག་རྒྱ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
པ་གཅིག་སེམས་སྒྱུད་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་པོ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱིས་བརྟེན་ལྷུ་རྩོམ་ནས་
ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པའི་དོན་ནམས་དང་། དེ་དང་མི་ལྷན་པའི་དོན་ནམས་བདག་

ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་ནམ་པར་འབྱེད་ཅུས་པར་བཤམ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་སྤྱོད་ལ་ནས་ཡལ་ག་སོ་
འདབ་དང་ལྡན་པ་དེ་མེ་འབར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་ནམས་མེ་འབར་བའི་རྒྱ་མིན་པ་
རིགས་སོ་སོར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཡུལ་ཡལ་ག་སོ་འདབ་
དང་མི་ལྡན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་སྒྱུར་བ་ལ་
རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྒྱུན་མེད་པར་བཤམ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྱུ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡལ་ག་སོ་
འདབ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིའི་ནམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་སྤང་ཞིང་
དམིགས་པ་དང་། ནམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱ་མིན་པའི་རོ་བོ་དང་བཤམ་བ་དང་རོ་བོ་རིགས་གཅིག་
འབྲར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་ལ་ག་སོ་འདབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་
རིགས་ཐ་དད་པར་ཤེས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བསྟུས་ན། གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་སྒྱུར་བ་ལ་
རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྒྱུན་མེད་པར་བཤམ། གཞན་ལྡན་ནམ་གཅོད་ཤིང་པོར་ཡོད་
པའི་སྒྲོ་ནས་ཡལ་ག་སོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་སྒྱུར་བ་གང་ཞིག་དེ་དང་
ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་མངོན་སུམ་གྱིས་རིགས་སོ་སོར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའོ། །སྒྱུ་གཞན་མེད་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཏུས་ཀྱི་ཤིང་ཤིང་ཏུ་མི་རྟོགས་པའི་སྒྱུན་མེད་པར་བཤམ།
ཤིང་གི་བརྟེན་བྱས་པ་དེ་ལས་ཤིང་དེ་རྟོགས་པར་ཇུར་པའི་སྒྲོ་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་ཤིང་གི་
དངོས་པོ་སྤྱི་གཅིག་པ་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གཞི་དེ་ཤིང་དེ་ཤིང་ཏུ་ངེས་པའི་
སྒྲོས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཤོག་པར་མ་ངེས་ན་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྒྱུན་སྤྱོད་མི་ལྡན་ལ།
དངོས་སྤྱོད་པ་ན་དགག་སྒྱུབ་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་དབྱེད་ཀྱི་འབས་ཤུགས་རྟོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བྱ་བ་ལ་སེལ་འབྲུག་གིས་མ་བྱུང་པར་བཤམ་བ་སྤང་
བ་དང་། སེལ་བའི་སྒྲིའི་རང་ལྡན་ལ་དེས་མ་བྱུང་པར་བཤམ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི་བུམ་པ་སོགས་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་ལ་གཅད་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེལ་བས་འབྲུག་
པར་རིགས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་སོགས་བརྟེན་པའི་ཆོག་ལ་གཅད་བྱ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སོགས་
མེད་པའི་ཕྱིར། སེལ་འབྲུག་ཏུ་མི་འཐད་པས་རྣམས་བྱེད་ཀྱི་ནམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་མི་
འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
རང་གི་དོན་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། ཉན་
པ་པོའི་སྒྲོ་མི་འདྲོད་པའི་དོན་འགའ་ལས་ནམ་པར་ལྡན་ནས་འདྲོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་
འབྲུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་སྤྱི་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་ཏུ་སྒྲུ་
སྒྱུར་བ་དོན་མེད་པར་འཇུག་པར་བཤམ་ལོ། །དེས་ན་དགག་སྒྱུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཏུ་ནམ་པར་འཛོག་

པའི་དངོས་མེད་ཅེས་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གཞལ་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོག་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྣམ་གཅོད་འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཉན་པ་པོའི་
སྒྲིལ་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་ལྟོག་ནས་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་གོ་བར་
བྱེད་པའི་ཐ་སྟངས་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་ཡན་གར་བ་
ལ་བརྗོད་བྱ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྟོག་པ་བརྗོད་
ཅིང་དེ་ལྟར་གོ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བརྟའི་ཡུལ་རྩོམ་གཟུང་། དེ་ལྟོགས་སྒྲུང་གི་བཞེད་པར་བརྟན།
ཡུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །

བརྟའི་ཡུལ་རྩོམ་གཟུང་བ།

དང་པོ་ནི། ལུ་སྟོགས་འོད་བྱེད་པ་ན་རེ། གཞན་སེལ་འདི་གསལ་བ་སོ་སོའི་སྟེང་ན་
གཅིག་ཡིན་ནམ་ཏུ་མ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷི་དོན་གཞན་བརྟའི་ཡུལ་ཏུ་འཁྱུར་ལ། ལྷི་མ་ལྟར་ན་གསལ་བ་
བཞིན་ཏུ་མཐའ་ཡས་པས་བརྟ་སྒྲིལ་མི་རུས་པར་འཁྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གཞན་སེལ་འདི་ཉིད་
སྒྲིལ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན། ལྷས་སྒྲིལ་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
བྱེད་རང་གིས་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འཁྱུར། ཡིན་ན། ལྷུང་པའི་སྒྲིལ་ནས་བརྗོད་དམ་
དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲིལ་ནས་བརྗོད། དང་པོ་ལྟར་ན་གཞན་སེལ་བརྗོད་པར་བྱེད་
པ་དང་འགལ་ལ། ལྷི་མ་ལྟར་ན། གཞན་སེལ་བརྗོད་པའི་སྒྲིལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་
པར་བཅད་པ་བརྗོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡང་རང་མ་ཡིན་
བཅད་པའི་སྒྲིལ་ནས་བརྗོད་དགོས་པ་སོགས་སྟག་པ་མེད་པར་འཁྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞུང་འདིས་
ཆོག་ཀྱང་ངེས་གཟུང་གི་སྟེང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་གཞུང་འཇུགས་སུ་བམ་ཟེ་ཆེན་པོས་བཤད་ཅིང་
ངེས་གཟུང་གི་སྟེང་པོ་ཅན་ཡིན་ན་ལྟོགས་སྒྲུང་གི་གཞུང་གི་ཆ་དང་མི་འགྲིག་པའི་ལན་ཏུ་སྒྱུར་
རོ། །ཤིང་མ་ཡིན་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གི་བྱེད་པར་རྣམས་ཤིང་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཐ་
སྟངས་འཇུག་པའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟོགས་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་
ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་བརྟ་འགོད་པ་ལ་གསལ་བྱེད་པའི་སྒྲིལ་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ།
ཤིང་གང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་བརྟའི་

ཡུལ་དུ་སྒྲིགས་སྒྲུབ་གིས་རབ་དུ་བཤད་དེ། རྟོན་གཞན་ལས་ཞུག་པ་ཡིས་དངོས་པོ་དེའི་ཆ་
 འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པའི་སྒྲིབ་དང་། སྒྲུལ་ནི་རྟོན་གཞན་ལས་
 ཞུག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དག་ཁོ་ན་བརྗོད་དོ་ཞེས་དང་། སྒྲུལ་ནི་སྒྲུབ་
 རྟོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། གང་གི་རྟོན་རྗོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཙ་བར་དངོས་སྒྲུ་
 བཞོད་པའི་གཞུང་དེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷག་པར་སྒྲུབ་བའི་ཤིང་གི་དངོས་པོ་དེ་དེའི་ཆ་ཤིང་
 མ་ཡིན་ལས་ལྷག་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲིགས་རྟོགས་པར་བསྟན་ལ། བྱང་གཉིས་པས་ཤིང་མ་ཡིན་
 བཀག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲིགས་པ་དང་། གསུམ་པས་དེས་ན་སེལ་འཇུག་དུ་
 འབད་པ་སྟོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བམ་བེ་ཆེན་པོས། འདི་ལའང་། ཞེས་པའི་གཞུང་
 སྒྲིགས་སྒྲུབ་གི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་དག་གི་རྟོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་
 སྒྲུབ་རྟོ། །དེས་ན་དེའི་ལྟར་ན། ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་འདི་ལའང་ཆོས་ཅན། ར་པོ་
 ལུང་བད་ཀྱང་མེད་དེ། བྱུང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བད་པའི་སྒྲིབ། འ་ན་མེད་
 དགག་དེ་ལ་བརྗོད་དངོས་སྒྲུ་ཅིའི་སྒྲིབ་མི་སྒྲུབ་ཞེན། ཤིང་ལ་བརྗོད་སྒྲུབ་པའི་ཆོ། ཤིང་མ་ཡིན་
 ལ་ཤིང་མེད་པ་ལ་བརྗོད་དངོས་སྒྲུ་སྒྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲིགས་
 ལས་ཤིང་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷག་པར་དངོས་སྒྲུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
 ཤིང་ཞུག་པ་བྱགས་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ། ཞེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་མེད་
 དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། ཤིང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷག་པ་སེལ་པ་གཞན་དུ་མཛད་དོ། །
 ཡང་ན་གཞུང་སྒྲུབ་པའི་རྟོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞི་ནི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷག་པར་སྒྲུབ་བའི་འདི་
 ལའང་ཞེས་སྒྲུབ་རྟོ། །དེས་གསལ་བྱེད་པ་ཞུག་པ་རྣམས་སྒྲུབ་ཡོད་ན་མིང་ལ་མི་མཐུན་པ་ཅམ་དུ་
 བད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་རྩ་གྱི་དངོས་པོའི་ཆ་འགའ་ཞིག་ཤིང་གི་སྒྲུབ་རྟོན་དུ་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། ཤིང་གི་སྒྲུབ་སྒྲིགས་ལས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷག་པར་སྒྲུབ་བའི་ཤིང་
 དེ་དངོས་སྒྲུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷག་པའི་རྟོན་གྱི་གཞན་སེལ་
 བྱགས་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ། ཤིང་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཞུག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
 བས་རྟོགས་པ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་ཞུག་པ་རྟོན་གཞན་འགའ་ཡིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་
 རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་ཤིང་གི་
 ཞུག་པ་རྟོན་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་པའི་སྒྲིབ། དེས་ན་ཤིང་བརྗོད་པ་དང་ཤིང་མ་ཡིན་
 གཙོད་པའི་སྒྲུབ་གཉིས་སྒྲུབ་བར་བྱེད་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཤིང་མ་ཡིན་གཙོད་པའི་སྒྲིབ། དེར་བཤལ། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་མིན་

པར། སྤང་སྤུམ་མེད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ལྷང་གསུམ་པའི་དོན་བརྟན་
 ཏོ། །ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེན་ཏེ།
 དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་ཕན་པ་ཉིད་ཏུ་མཐོང་བ་སྒྲིམས་བསྐྱད་ཅིང་བཏགས་པ་
 ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་པོར་མེད་པ་ལས་གཞན་ཏུ་ན། ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་
 ལས་སྒྲིག་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་དངོས་པོར་ཏེ་ཤིང་ཏུ་མི་འཇུག་བར་ཐལ། ཤིང་
 མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྒྲེ། ཤིང་འདི་ཡིན་ན། ཤིང་མ་ཡིན་འདི་ལས་ཐ་
 དད། ཅེས་དེ་ལས་ལོག་པས་ལྷབ་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་ཅེས་པ་ནི། ཆད་མའི་
 མདོ་ལས་དོན་འདི་བརྗོད་པའོ། །ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཤིང་མ་
 ཡིན་ལས་ལོག་པར་འཇུག་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཤིང་ཏུ་འཇུག་རོ། །འདི་དག་གི་རིགས་པ་ཡང་སྤར་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ་སྤྱད་ང་ཆད་མ་སྤྱི་ཡུལ་ཐ་དད་ཏུ་བརྟན་པ། སེལ་བ་སྤྱད་པ་ལ་
 ཐ་སྤྱད་ཀྱང་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་རང་མཆོན་སྤྱི་བརྗོད་བྱར་འཇུག་ལ། དེ་ལྟ་ན།
 དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་སྤྱད་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆ་ཀྱན་བརྗོད་པས་སྤྱད་ང་ཆད་མ་གཞན་དོན་མེད་
 པར་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་ངོར་སྤྱད་ང་འབྲེས་པའི་རྟག་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན། སྤྱད་
 མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྤྱད་འམ་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱད་དེ་ལ་རྟག་པ་བཅད་པ་ཡི་
 སྤྱད་ནས་དངོས་པོའི་ཆ་མ་ལུས་པ་བརྗོད་བྱ་དང་རྟམ་ཡུལ་ཏུ་འཇུག་བའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་
 པར་ཐལ། སྤྱད་རྟག་འདི་ལྱི་སྤྱོད་འདོགས་གཅིག་པོ་གཅོད་པ་ཡི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་
 པར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་གི་ཆོས་གཅིག་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས། ཆ་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པར་
 འཇུག་པ་དངོས་པོའི་རྟམ་པའི་དབང་ལས་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འཐད་ནའང་དེ་མེན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་སྤྱད་རྟོག་སྤྱི་མ་དོན་མེད་ཏུ་མི་འཇུག་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་བརྗོད་པའི་སྤྱད་བརྟེན་གཅིག་ལ་སྤྱད་
 འདོགས་གཅོད་པའི་འབྲས་བུ་ཏུ་མ་ཅན་ཏུ་འཇུག་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སེལ་བ་སྤྱད་པ་ལ་གཞི་མཐུན་སྤྱོད་པ་འཐད་པ་དང་། དངོས་དབང་
 གིས་འབྲུག་པ་ལ་མི་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མེ་རྟག་འདི་ཡུལ་ལ་སྤྱད་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྤྱད་པོའི་སྤྱས་ཡིན་ཏན་
 དོན་གཞན་དང་ཡུལ་ལ་ཤས་སྤྱད་དོན་གཞན་བརྗོད་ཀྱི་རྣམས་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ན། སྤྱི་ཕྱི་མ་
 དོན་མེད་པའམ་སྤྱད་ནམ་གངས་པར་ཐལ་བ་སྤྱོད་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། གང་གི་ཆེ་སྤྱད་པོའི་སྤྱས་ནམ་གཅོད་གཅིག་ཅིག་སྤྱད་པ་ན། ཡུལ་ལ་མི་

[illegible]

གཉིས་པ་ལ། གཞི་མཐུན་མི་མྱོད་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱི་མི་འབད་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱི་མི་
འབད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གངས་ཅན་གྱི་ཕྱགས་དགག་པ་ནི། སྤྱི་མི་གྱོ་རོ་མོ་བ་དད་ཏུ་སྤྱི་མི་
འབྱུལ་བ་ལ་སྤྱང་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འབད་པར་བལ། སྤྱི་མི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་དང་
མི་དངོས་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མི་དང་བཞིན་མི་དངོས་རང་བཞིན་
ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཕྱོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བལ། སྤྱི་མི་འབྱུལ་བས་རང་བཞིན་སོ་སོར་
དམིགས། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདྲོད་ན་མི་རིགས་པར་བལ།
དོན་གཅིག་གཞི་གཅིག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྤྱིར་ཕྱལ་ཅན་ཏུ་ཏུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། གངས་ཅན་གྱི་ཕྱགས་སྤར་བཤད་པ་ལས་འདི་ཡི་དོན་ཤེས་པར་བལ། །ཕྱི་བྱག་པའི་
ཕྱགས་དགག་པ་ནི། བ་པ་དང་ཤིང་གཉིས། རྩས་དབྱེར་མེད་པའི་གཞི་མཐུན་གྱི་བ་སྤྱད་དག་
གང་རྒྱ་མེད་ཏུ་འཐུར་བར་བལ། སྤྱི་གསལ་རྩས་བ་དད་པར་བུར་པའི་སྤྱིར། རང་ལ་ཉེས་
པ་མེད་པ་མདྲོར་བསྟན་པ་ནི་སེལ་བ་སྤྱི་གཞི་མཐུན་མི་འབད་པའི་བལ་འཐུར་གྱི་ཉེས་
པ་དེ་དག་མེད་པར་བལ། རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ཕྱོགས་པ་གསལ་བ་ཀུན་ལ་
ཡོད་པའི་སྤྱིར། རྩས་པར་བཤད་པ་ནི། སྤྱི་གཞན་མེད་ན་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་མོང་བ་སྤྱིར་བ་དགས་

པ་མེད་པར་འཇུག་རྟོ་ཞེ་ན། རྩམ་གསལ་བ་དད་པ་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་དག་ལ་ཀན་པོ་
 བར་ཤེས་པས་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་གཅིག་བརྟན་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། དམོས་པ་ཡོད་དེ། རྩ་
 རྩུར་བ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩམ་གསལ་ནམས་ལ་སྤྱི་སྤྱི་
 རྩུར་བའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ། རྩ་རྩུར་བ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ལས་ཞོག་པར་རང་རྩ་
 ལས་སྤྱིས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་མེད་ན། སྤྱི་གཞན་ནམ་ཡང་མེད་པས་
 གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་བརྟུར་དམོས་པར་འཇུག་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་ནམ་
 པར་བཅད་པ་ལ་མི་ཉོས་པར་དངོས་པོ་ལ་བརྟུར་བ་བྱང་བ་མིན་པར་བཤལ། དངོས་པོ་ཀྱན་
 རང་རང་གི་རོ་བོ་ལ་གཞན་དང་མ་འདྲིས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་ལྟ། དེ་མིན་ནམ་
 པར་བཅད་པ་ལ་མི་ཉོས་ན། གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བ་དད་པ་དག་མིག་ཤེས་ལ་བསྟན་པ་
 དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་དེ་མ་ཡིན་མ་བཅད་ན། གཞན་དང་མ་འདྲིས་པར་བསྟན་མི་རྒྱས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། བསྟན་གྱི་ཆེ་དོན་གྱི་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དེ་མ་ཡིན་ནམ་
 པར་བཅད་པ་ལ་བསྟོས་ཏེ། མི་ཉོས་ན་ཞེས་རྟགས་གསུམ་པོ་སོ་སོར་རྒྱུར་རོ། །རྟགས་སྔ་མ་
 ལྷག་པར་བཤལ། བ་སྒྲང་ཁྱ་བོའི་རོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ། བ་སྒྲང་སེར་སྤྱུ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན།
 སེར་སྤྱིའི་རོ་བོ་དེ་ཁྱ་བོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་མི་འཇུག་པར་
 འཇུག་རྟོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ལ་བ་སྒྲང་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྤྱི་འཇུག་པར་བཤལ། བཞོ་བཀལ་སོགས་
 དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ལས་ཞོག་བའི་བ་སྒྲང་དེ་གཉི་ག་ལའང་བྱུ་མོང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་སྤྱི་འཇུག་པ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་དམོས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། དོན་
 གསལ་བ་ནམས་ལ་བ་དད་པའི་སྤྱི་གཞན་མེད་པར་ཡང་སྤྱི་སྤྱི་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་དད་ཁོ་ནར་
 འཇུག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གསལ་བ་ནམས་ལ་བ་དད་མེད་པའི་གཞན་སེལ་
 དེ་སྤྱི་སྤྱི་བ་མི་དད་གྱི་རྩུར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །བཞོ་བཀལ་དོན་གཉིས་ཚོས་ཅན།
 བཞོ་བཀལ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་བ་དད་པའི་གཞན་སེལ་འདོད་དམོས་པ་ཉིད་དེ།
 བཞོ་བཀལ་དེ་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ན། འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་
 གཞན་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་བ་དད་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་མོ་ཞེས་
 རྒྱུར་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་གཞན་ལ་སྤྱི་གཞི་མཐུན་མི་འབད་པ་དང་། རང་ལ་འབད་ཅིང་
 སྤྱི་སྤྱི་དང་སྤྱི་སྤྱི་འབད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་བསྟན་པའི་དམོས་པ་ནི། ལྷག་མཐའ་
 བཟང་ངན་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅས་ལ་གྲགས་པའི་བསྟན་ཕྱིན་ཅི་མ་ཞོག་པར་འབད་མི་
 འབད་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་ལ། བསྟན་བམས་ཅད་ཀྱང་ལྷགས་འདི་ལ་འབད་པར་སྤྱབ་པའི་ཆེད་

ཡིན་ནོ། །སྤྱི་སྤྱོད་འཐད་པའི་དཔེ་ནི། དཔེར་ན། ཞེས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་གསུམ་
པོ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་འབྲས་ལུ་དེ་སྤྱིད་པའི་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་
ནས་སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་གིས་སྤྱོད་པ་དག་གི་སྤྱིད་པར་འཕྱུར་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་གཟུགས་འཛིན་
ནམ་ཤེས་གཅིག་གི་འབྲས་ལུ་ཅན་ཏེ་རྒྱལ་ཞེས་སྤྱོད་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། སྤྱིན་གསུམ་དེའི་རྩ་
པོ་རང་གི་སྤྱི་ལས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་མེད་དུ་བྱིན་ནའང་། བན་ལས་སྤྱིར་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་གིས་
བསྟན་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་གི་ནམ་ཤེས་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱན་དུས་
ཅིག་ཅར་དུ་མིང་གཅིག་གིས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་
བརྗོད་པ་དང་དེ་དག་ག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གསལ་ཏེ་གསལ་བ་མང་པོ་དག་ལ་སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གནས་པ་ཡི་
སྤྱིར་ཡང་མཉན་པ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་འཇུག་སྟེ། སེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་གསལ་བ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་པ། གསལ་བ་ལས་དོན་
གཞན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྤྱོད་མེས་གཟུགས་ལྟར་གསལ་བས་སྤྱི་
གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྱི་དེ་ལ་གཉི་ག་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཉག་དངོས་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། གསལ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྟོན་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་
འདོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཉག་པའི་སྤྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཕན་མི་འདོགས་
པའི་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཕྱག་བརྟེན་པར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། འཁོར་གཞོང་ཆོས་ཅན། རང་
ནང་གི་རྒྱ་ཕྱག་ལ་ཕན་མི་འདོགས་བཞིན་དུ་རྟོན་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གེགས་མེད་ན་
འཕྱར་དུ་རྒྱར་བའི་ཚུལ་ཅན་གང་ཞིག ། ཁྱོད་གྱིས་དེའི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ནམས་རིགས་འདྲ་
སྤྱི་མ་ནམས་དང་། ཡུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་སྤྱིད་རྒྱས་པའི་སྤྱིར། སོགས་པས་གཞན་སྤྱིད་
དོ། །ཚུལ་དེ་ཡང་སྤྱི་དེ་ལ་མི་སྤྱིད་དེ་ཉག་པའི་སྤྱིར། སྤྱིར་མེད་གསར་དུ་སྤྱིད་པའི་རྟོན་མིན་
ཡང་ཁྱབ་བྱིན་གནས་པའི་རྟོན་ཡིན་པས་སྤྱིར་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་རྟོག་ཁྱབ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་
ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་ཁྱོད་ཁྱབ་བྱིན་གནས་པའི་རྟོན་དུ་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་
མེད་ན་ཡང་ཁྱོད་ཉག་པའི་དངོས་པོར་གནས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་གནས་པའི་དོན་བརྟགས་ན་
བརྟག་མི་བཟོད་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་ཁྱོད་གྱི་ཁྱབ་བྱིན་གནས་པའི་རྟོན་ཡིན་

པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་གནས་པ་བྱོད་ལས་རྩལ་ཐ་དད་དང་། རྩལ་ཐ་དད་མེན་པ་ཡིན་ནམ་པར་དཔྱད་པས་དབྱད་ན་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྩལ་ཐ་དད་ན་གནས་པ་མེན་པས་མི་གནས་པར་འགྱུར་ལ། རྩལ་གཅིག་ན་གནས་པའི་དོ་ཐོར་རྟག་པས་གནས་བྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར།

གཉིས་པ་ལ། མི་པན་པའི་གསལ་བྱེད་མི་འཐད། སྤྱི་ལོ་གསལ་བྱེད་ཅམ་གྱིས་སྤྱོད་དུ་མི་འཐད། དང་པོ་ནི་ཐུན་ཁུང་གི་བུམ་གཟུགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྒྲོན་འོད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་བདག་ལ་དམིགས་པའི་ནམ་ཤེས་སྤྱོད་རུང་བའི་སྤྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ། གཞན་སྒྲོན་འོད་ཀྱི་དོར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་འདོད་རིགས་ཏེ། དེ་བྱོད་རང་འཛིན་ནམ་ཤེས་སྤྱོད་རུང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འདི་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྤྱོད་རུང་ཉིད་དུ་གནས་དགོས་ཏེ། རྟག་དངོས་ཡིན་པས་སྤྱི་དེ་ལྟའོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་གསལ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་སྤྱོད་ནས་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཀྱི་གསལ་བ་ལས་གསལ་བར་བུས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་དོན་གཞན་གྱི་གསལ་བྱེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་སྤྱོད་འབྲས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ལ་རྟག་པ་ལ་དེ་མི་སྤྱོད་ཅེས་བརྟན་པ་དང་ཡང་གསལ་བས་སྤྱོད་ལ་པན་བཏགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་གསལ་པོ་སྤྱོད་པས་སྤྱི་ལོ་གསལ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་ནམས་ལས་མིག་གི་དབང་པོ་གསལ་པོ་གསལ་དུ་འདུ་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དེ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་འཕེལ་འགྱེད་ཀྱི་རུས་དག་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། འང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་དེས་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །མིག་སྒྲོན་ལ་སོགས་པས་མིག་དབང་ལ་གསལ་བའི་བྱོད་པར་བྱེད་རུས་ཏེ། དེས་མིག་དབང་གི་སྒྲོན་བསལ་བའི་སྤྱོད་ནས་མིག་ཤེས་ལ་གསལ་བའི་བྱོད་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ་མི་མཐུན་དཔེའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིགས་ནམས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་དུ་རྟག་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་རིགས་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པར་འདོད་ན། སྒྲོན་མེད་འོད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བ་སྤང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་འཛོལ་པར་ཐལ། དེའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲོན་འོད་ལ་བ་སྤང་དོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པར་ཐལ་ལ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་དོན་གཞན་མཐོང་བ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། གསལ་པའི་བར་ན་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱགས་དགག ། ཡོད་པའི་ཕྱགས་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གསལ་བྱུང་གི་བ་སྒྲུབ་ལ་སྦྱི་མེད་པར་གྱུ་བ། སྦྱོར་སྦྱུང་གཞན་ན་ཡོད་
 པའི་བ་སྒྲུབ་གི་སྦྱི་དེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་སྦྱི་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱད་
 བཞིན་རང་གི་གནས་ལས་མ་གཏོས་བཞིན་དུ་མེ་ཁོང་གི་ནང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར། སྦྱོར་སྦྱུང་ལས་མ་
 གཏོས་བཞིན་དུ་སྦྱི་མ་ལ་བྱུང་བ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། བཞིན་མ་འཕྲོས་བཞིན་དུ་
 འབྱུང་བའི་སྦྱང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དེ་ན་སྦྱི་སྦྱོར་སྦྱུང་ཡོད་པའང་མིན་པར་གྱུ་བ།
 གསལ་བ་མེད་པའི་སྦྱི་ཁས་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསལ་བའི་སྦྱི་སྦྱོར་ཡོད་པའང་མིན་པར་
 གྱུ་བ། གསལ་བས་སྟོང་པའི་སྦྱི་ཁས་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྦྱི་ཆ་གཅིག་གསལ་བ་སྦྱོར་སྦྱུང་
 གནས་ནས་ཆ་གཅིག་སྦྱི་མ་ལ་འཕྲོས་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུ་བ། སྦྱི་དེ་ཆ་དང་སྦྱོར་བའང་མིན་པའི་
 ཕྱིར། རིལ་པོ་སྦྱི་མ་ལ་འཕྲོས་པའང་མིན་པར་གྱུ་བ། སྦྱིས་ཉེན་སྦྱོར་སྦྱུང་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར།
 རྗེས་སུ་བརྟེན་བས་ན་ཁྱེ་མ་སྦྱི་འདོག་ཚུལ་དེ་སྦྱིས་སྦྱང་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་གྱུ་བ། གསལ་བ་
 སྦྱོར་སྦྱུང་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུབ་ན་སྦྱི་མ་ལ་མི་རུང་། སྦྱི་མ་ལ་ཡོད་ན་སྦྱོར་སྦྱུང་མི་རུང་། གཉི་
 གལ་ཡོད་ན་འདོད་པའི་སྦྱི་ཉམས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་རང་གི་གསལ་བ་ཀྱན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 བར་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ཆ་དང་བཅས་པས་ཡིན་ལ། གཞན་
 རྟེན་མས་ནི། སྦྱི་ཆ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཡུལ་དུ་མའི་གསལ་བ་ལ་བྱུང་བ་དེ་གསལ་བ་མ་ཡིན་

ནོ། །འོ་ན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆ་མེད་གཅིག་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
 དེ་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཆ་མེད་ནི། རང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ཆ་རྗེས་ཐ་དད་
 དུ་མ་དང་མི་ཐུན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྤྱི་འཇུག་ནི། རང་ཡིན་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་
 པའི་ཆ་ཡིན་པས་སྤྱོད་མེད་དོ། །སྤར་གྱི་དེ་དག་བཤད་པ་ནི། སྤར་མ་དེ་ལས་གནས་གཞན་དུ་
 སྤྱེས་པའི་གསལ་བ་ལ་སྤྱི་གནས་པ་ཤིན་ཏུ་རིགས་པར་ཐུན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་
 གསལ་བ་སྤར་མ་ལ་གནས་པར་ཐུན་པའི་སྤྱི་ནི་རང་གི་གནས་ལས་གཞན་དུ་མི་གཤེའི་སྤྱི་ལ་ཆ་
 ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བའི་ཡུལ་དེ་དག་གི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་
 གསར་བྱུང་གི་གསལ་བ་ལ་བྱུང་བ་ལ་ཆོས་ཆེ་སྤྱི་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་ན་གསར་བྱུང་གི་
 གསལ་བའི་དངོས་པོ་དེ་གནས་པར་ཐུན་པའི་ཡུལ་དེར་ནི་སྤར་ནས་ཁྱོད་འབྲེལ་ཞིང་ཡོད་པའང་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཤེ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་གསལ་བ་སྤར་མ་ལ་གནས་པར་འགལ་
 ཡོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེ་ལྷ་ཀ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 ཡུལ་ཀྱན་ན། རིགས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཕྱོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པས་རི་སྐད་
 བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གསལ་
 བས། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱན་དུ་འདུག་པ་མཐོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་
 གསལ་བ་གང་ཞིག །ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཆ་ཐ་དད་མེད་པར་གསལ་བ་ཡོད་མེད་
 ཀྱན་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གསལ་བ་མཐོང་ནས་དེས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་པས་གསལ་
 བ་མེད་པའི་ཡུལ་དང་གསལ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་
 མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འཕྱུར་བ་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་
 བརྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་བའི་སྤྱོད་ནས་གསལ་བ་ལ་སྤྱོད་འདུག་དགོས་པ་གང་
 ཞིག ། གསལ་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་གསལ་བ་མ་ཡིན། གསལ་བྱ་ཡོང་དག་པར་རྟོགས་པ་མིན་པ་
 འཐད་ཀྱི། གསལ་བྱ་མ་རྟོགས་པར་གསལ་བྱེད་མི་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་
 སྤྱི་ཉེས་གསལ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་མིན་ཏེ་ཞེ་ན། གསལ་བས་སྤྱི་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱི་དང་དེ་
 དང་ཐུན་པའི་གསལ་བ་དག་ཅི་ཞིག་ན་རྟོགས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པར་འདོད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 སྤར་སྤྱི་མཐོང་ནས་གསལ་བ་ལ་སྤྱོད་འདུག་དགོས་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་མེད་པ་ལས། སྤྱོད་སྤོང་མི་འཐད། གཞན་སེལ་སྤྱོད་སྤྱོད་རིགས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཡོད་དེ། དུ་མ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་དང་སྤྱི་སྤྱེས་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་མེད་
 ན་དུ་མ་ལ་དུ་མ་ཁོ་ནའི་སྤྱི་སྤྱེས་བྱེད་མོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱེས་མི་སྲིད་པར་འཕྱུར་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་

ཕྱི་དང་ཕྱི་སྐད་ཕྱི་བ་ལ་ཕྱི་དོན་གཞན་དེས་པར་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་དང་མེད་པའི་ཕྱི་
 དོན་གཞན་མེད་པར་ཡང་འབྲས་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་བུ་དུ་མ་ལ་འཛིན་པ་པོ་ལ་སྐོས་པའི་བརྗོད་
 པ་དང་ཕྱི་སྐད་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐབ་འཇུགས་པའི་ལས་དོན་གཞན་
 ཕྱི་སྐད་ཕྱི་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་མི་འཐད། སྒྲིམ་བུ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱི་གཞན་དེར་མི་འཐད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། སྒྲིམ་བུ་དུ་མས་ཐབ་འཇུགས་པ་སྐོས་ཕྱེད་པའི་ལས་དེ་ཉིད་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 སྒྲིམ་བུ་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་དེ་དག་ཚུལ་ཅན། གཅིག་གི་སྒྲིམ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མིན་པར་
 ཐལ། རྩམ་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར། ལས་དུ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ལ་ལས་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲིམ་མེད་
 ཅིག་སྐྱེན་མོང་དུ་ཡོད་པས་དེ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་དུ་མ་འདི་ཡི་རིགས་ཚུལ་ཅན།
 སྒྲིམ་བུ་དུ་མ་ལ་གཅིག་གི་སྒྲིམ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། ལས་ལ་དངོས་སུ་འཕྱོད་འདུ་
 འབྲེལ་ཞིང་། སྒྲིམ་བུ་ལ་དངོས་སུ་འཕྱོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཛིན་པ་ཉིད་
 ཅེས་པའི་མཉེན་པ་གཞན་ལས་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐབ་
 འཇུགས་པའི་ལས་འགགས་པའི་སྒྲིམ་བུ་དུ་མ་ལ་འཛིན་པ་པོའི་སྒྲིམ་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་ལ་
 ལས་ཀྱང་འགགས་ནས་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་པ་བཞི་གའི་བྱ་བ་པ་ཁས་
 བླངས་སོ། །ལས་ཀྱི་རིགས་ལས་དང་དེ་སྒྲིམ་བུ་ལ་འཕྱོད་འདུ་འབྲེལ་བས་རྒྱུད་ནས་ལས་ཀྱི་
 རིགས་སྒྲིམ་བུ་ལ་སྒྲིམ་འཇུག་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་སྒྲིམ་དེ་ལས་འགགས་པའི་སྒྲིམ་བུ་དུ་མ་ལ་
 ཕྱི་སྐད་ལ་རྒྱ་ཡིན་པ་མི་རིགས་པ་མིན་པ་མིན་ནས་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལས་འགགས་པའི་
 སྒྲིམ་བུ་དང་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལས་མེད་ན་ལས་ཀྱི་སྒྲིམ་མི་མིན་པས་
 སོ། །བྱ་བ་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲིམ་འཇུག་གི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ད་
 ལྟ་ལས་འགགས་ནས་མེད་ནའང་མ་འགགས་པའི་དུས་ཀྱི་ལས་ད་ལྟར་སྒྲིམ་བུ་དུ་མ་ལ་འཛིན་
 པ་པོའི་ཤེས་བརྗོད་དག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སྒྲིམ་འཇུག་པའི་
 དངོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་སྒྲིམ་མི་འཇུག་པར་
 ཐལ་ཞེས་པའོ། །ད་ལྟ་འབྲས་འཛིན་པའི་ལས་མི་ཕྱེད་ཀྱང་སྤར་བྱས་ཤིང་ད་དུང་ཕྱེད་པའི་
 ལུས་པ་ཡོད་པས། ལུས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་པོའི་སྒྲིམ་འཇུག་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་བུ་དུ་མ་ལ་
 ཡོད་པའི་ལས་ཀྱི་ལུས་པ་དུ་མའང་ཚུལ་ཅན། སྒྲིམ་བུ་དུ་མ་ལ་གཅིག་གི་སྒྲིམ་འཇུག་པར་
 ཐལ། དེ་ནམས་ལ་སྐྱེན་མོང་དུ་རྩམ་སུ་འཕྱོད་བཅེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ལས་དང་ལས་
 ཀྱི་རིགས་དང་ལས་ཀྱི་ལུས་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་དགག་པ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་
 ཉེ་འཛིན་པ་པོ་ཉིད་ལ་སྐོས་པའི་སྒྲིམ་འཇུག་འཛིན་པ་པོ་ལ་སྐོས་པ་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་

ཐུབ་ཅམ་ནས་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བས་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་འཕྲུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་
པའི་བྱ་བ་པའི་སྤྱོད་དང་བ་སྤྲང་དུ་སྦྱེས་ན་བ་སྤྲང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་བཞིན་ཏེ་དོན་ལ་འཕྲོད་
པ་འདུ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཅི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ནི། འདི་ཡི་སྤྱོད་བ་དང་ལྟན་ཅིག་འཕྲོད་པ་འདུ་
བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་ཁོ་ཁོ་ཅག་གི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འབྲས་འཆོད་པའི་
སྦྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ཉིད་དུ་སྦྱེས་ཅམ་ནས་འཆོད་པ་པོ་སྒྲམ་དུ་སྒོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་
འཕྱུར་བར་བཤམ། དེ་ལྟར་འཕྱུར་བའི་དངོས་རྒྱ་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནས་གསལ་བ་མེན་ན་ཕྱིས་འབྲས་འཆོད་པའི་དུས་ནའང་དེ་
ལྟར་གསལ་བར་མི་འཕྱུར་བར་བཤམ། སྤར་མི་གསལ་བ་གང་ཞིག །སྤྱོད་ལ་འཆོད་པ་པོ་
སྒྲམ་པའི་སྒོ་སྤྱོད་བའི་དངོས་རྒྱ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྒོ་ཡུལ་དུ་མི་
གསལ་བའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཕྱིས་ཐབ་འཕྲུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་སྦྱེས་བྱ་ལ་ཕན་འདོགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་བྱ་སྤྱི་གསལ་བྱེད་དུ་འཕྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྦྱེས་བྱ་
ཆེན་གྱིས་འཕྱུར་རམ་མི་འཕྱུར། མི་འཕྱུར་ན། བྱ་བའི་ཆེན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་བཤམ།
འཕྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་དོན་དུག་གི་ནང་ནས་རྣམས་སྤྱུར་བའི་སྦྱེས་བྱ་འདི་ནི་བྱ་བས་
སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱུང་པར་བྱར་ཡོད་དོ་ཞེ་ནའང་། འབྲས་འཆོད་པའི་སྦྱེས་བྱ་སྦྱེས་མ་ཐག་པ་
དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱོད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པར་བཤམ། ཁྱོད་ལ་དུས་ཕྱིས་འབྲས་འཆོད་པའི་
བྱ་བས་བྱུང་པར་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཕྱིས་ཀྱི་འབྲས་འཆོད་པའི་བྱ་
བ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་གསལ་བྱེད་དུ་འཕྱུར་ཏེ་མི་རིགས་པར་བཤམ། ཕྱིས་ཀྱི་བྱ་བའི་དུས་
ན་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱོད་དོན་གཞན་མེད་ན་དུ་མ་ལ་སྤྱོད་ཡི་སྤྱོད་ཀྱི་འཕྲུག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་དང་བ་སྤྲང་སྤྱོད་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་
ཡང་། ཤིང་གི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཤིང་གི་སྤྱོད་རབ་དུ་འཕྲུག་ལ། གཞན་བ་སྤྲང་ལ་
འཕྲུག་པ་མིན་ཏེ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཉེ་བ་གང་
གིས་ཤིང་གི་སྤྱོད་དང་ཤེས་པ་འཕྲུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། བ་ལང་ལ་རིགས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གྲངས་ཅན་གྱི་ཡུགས་དགག་པ་དང་དེས་གཅེར་བྱ་བའང་ཁོགས་

བར་བརྟན་པ།

གསུམ་པ་ལ། གྲངས་ཅན་གྱི་ཡུགས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་གཅེར་བྱ་བའང་
ཁོགས་པར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་ལས་ཐོག་པའི་གཞན་སེལ་སྤངས་པ་ཡི་དངོས་པོ་ནམས་
ལ་ཐོས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཞན་མེད་ན་ས་ཐོན་གྱི་འབྲས་ཀྱི་དེ་ས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་འབྲས་
བྱར་འབྲུར་བ་མིན་པར་བཤལ། ས་ཐོན་གྱིས་ལྷ་གྲུ་སྦྱིད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་སོགས་ལ་མེད།
ས་སོགས་གྱི་ལྷ་གྲུ་སྦྱིད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་ཐོན་ལ་མེད་པས་ལྷ་གྲུ་ལ་བཞུགས་ནས་རྣམས་པའི་
རང་བཞིན་མིན་ཏུ་བྱ་དག་པའི་ཕྱིར། རྣམས་པ་འཇུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་མིན་ཏུ་བྱ་དག་པ་ཁོ་
ནར་འབྲུར་བས། ལྷ་གྲུ་མས་འབྲས་བྱ་གཅིག་སྦྱིད་པ་མི་སྤྱིད་པར་འབྲུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
སྦྱིད་རང་ལྟར་ན། ཏུ་མས་འབྲས་བྱ་གཅིག་སྦྱིད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས།
གལ་ཏེ་ཁོ་ཐོ་ལྟར་ན། ས་ཐོན་གྱིས་ལྷ་གྲུ་སྦྱིད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་པའི་རང་བཞིན་དེ།
ས་སོགས་ཀྱི་འདུ་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་གང་ཞིག་ས་སོགས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་སྦྱིད་པའི་རྣམས་པའི་རང་བཞིན་
དེ། ས་ཐོན་གྱི་འདུ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིས་ལྷ་གྲུ་མ་གནས་སྐབས་
བྱ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས། འབྲས་བྱའི་རང་བཞིན་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན།

གཉིས་པ་ལ། ལྷ་གྲུ་མ་དོན་མེད་ཏུ་བཤལ་བ་དང་། ལྷ་འབྲས་འཆོལ་བར་བཤལ་བ།
འཇུག་པ་འཆོལ་བར་བཤལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ལྷ་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དོན་མེད་ཏུ་བཤལ་བ་དང་། ལྷ་འབྲས་དེས་མེད་ཏུ་
བཤལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། བཤལ་བ་དགོད་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་སྦྱིད་པ་ལ་ལྷ་ལྟར་སོགས་ལྷ་ཅིག་བྱེད་པ་
དོན་མེད་ཏུ་འབྲུར་བར་བཤལ། ས་ཐོན་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་པོ་ལའང་། ལྷ་གྲུ་སྦྱིད་པའི་
རྣམས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཡོད་པར་བཤལ། བ་
དག་མེད་པའི་རོ་བོ་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ས་ཐོན་ལ་ཐོས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་བཤལ། ལྷ་ལྟར་སོགས་ཀྱི་
བྱེད་པར་ནམས་ས་ཐོན་ལ་ལྷ་པའི་དེས་པ་དང་བཤལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཆོས་
ཅན། འབྲས་བྱ་སྦྱིད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མིན་པར་བཤལ། ཀྱིན་གྱི་བྱེད་པར་ནམས་དང་བཤལ་
བའི་ཉུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བཤལ་བ་ཐུགས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེད་པ་
ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །བཤལ་བ་གོང་མའི་དམ་བཅའ་ལ་ཆད་
བསལ་བཞུགས་པ་ནི། ས་ཐོན་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་སྦྱིད་པ་ལྷ་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་གྱི་བྱེ་
བྱག་ནམས་ལ་བཞུགས་ནས་དེས་པར་འབྲུང་ནི། བྱིད་ལྷ་གྲུ་སྦྱིད་པའི་ཞིག ། ལྷ་ཅིག་བྱེད་
ཀྱིན་གཅིག་དང་བཤལ་ནའང་བྱིད་ལས་འབྲས་བྱ་ལྷ་གྲུ་སྦྱིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཙོ་
བོས་འབྲས་བྱ་སྦྱིད་པ་མིན་ཏེ། ལྷ་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚུགས་

ཁྱབ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་གཙུག་པོ་དེ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་དང་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་འབྲས་བུ་མི་སྦྱེད་པ་གང་ཞིག །དོན་བྱེད་
རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཆུ་ལྷུང་སྐྱེས་
དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
གང་ཞིག་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
སྤྱོ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་དག་འདི་དག་གི་རང་འབྲེལ་དུ།
དེ་བས་ན་ཁྱད་པར་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ལོ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱེས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཡོན་ན་
འབྲས་བུ་མི་སྦྱེད་པས་ཁྱབ་པར་བསྐྱབ་ཏེ་ཞེས་བཤད་བཞི། འབྲེལ་བ་འབྲེལ་བ་ཤད་ཞིབ་ཏུ་མ་
བཏགས་པའི་གཞུང་ལུགས་འབངས་ཞིག་སྤྱོ། གཞུང་འདི་དག་གིས་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་གཙུག་པོས་
འབྲས་བུ་སྦྱེད་པ་ལ་སྐྱོས་སུ་དགག་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། སྤྱུ་སྤྱོས། དེ་བས་ན་དེ་
ལྟར། གཞན་དག་གིས་བཏགས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ།
རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ། ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། རང་བཞིན་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། བས་ཀྱི་ས་ཐོན་དང་། ས་ལུའི་ས་ཐོན་
གཉིས། བས་ཀྱི་ལྷ་ལུའི་ལྷ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་དུ་མི་རུང་བར་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་གཙུག་པོ་
ལས་འབྲས་བུ་མི་སྦྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་དེས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་
ན་ནས་ཀྱི་ས་ཐོན་འགའ་ཞིག་བས་ཀྱི་ལྷ་ལུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ལྷ་ཡིན་ལ། གཞན་པ་ས་ལུའི་ས་
ཐོན་དེ་ལྟར་མིན་པ་འགའ་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱས་པ་སོ་
སོར་དེས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རྟ་ཅང་ཐལ་བ་དང་།
རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བས་དང་ས་ལུའི་ས་ཐོན་གཉིས་ཅིག་ཅན་སྤྱི་ཞིང་འཇིག་པར་འཇུག་པར་
ཐལ། ས་ལུའི་ས་ཐོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། བས་ཀྱི་ས་ཐོན་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ཐ་དད་པ་
མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙུག་པོ་དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་ས་ཐོན་གྱི་རྣམ་འཇུག་ཐ་དད་པས་
ཉེས་པ་དེ་ལྟར་མི་འཇུག་ཞེ་ན། གཙུག་པོ་དེ་རྣམ་འཇུག་དེའི་རང་བཞིན་མིན་པར་ཐལ།
ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣམ་འཇུག་འཇིག་པའི་ཆོ། གཙུག་པོ་དེ་བདག་ཉིད་ཉེར་ལེན་པའི་དངོས་པོར་གནས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱོར་མི་འཇུག་པར་ཐལ།

བདག་ཉིད་གཅིག་མེན་པ་དེས་ནི་མྱུར།

གཉིས་པ་ལ། སེལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དོན་མེད་
དུ་བཤལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ཆོག་དོན་དང་། གཞན་སེལ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་
བ་འཇིག་པའི་ཆེ་སྤྱི་འཇིག་མི་འཇིག་བརྟགས་ན་སེལ་བ་སྤྱི་བ་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།
མི་མཚུངས་ཏེ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དེ་གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཆེ། མི་འཇིག་པར་
གནས་པ་དང་། མི་གནས་པར་རྟོག་པས་སྤྱད་དབྱང་བྱས་པ་མེན་ཏེ། ལྷག་པ་མེད་དགག་
གི་གཞན་སེལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་མྱུར། ལྷོ་ལྷོ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་དོན་ཅམ་
དུ་ཟད་པའི་མྱུར། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡང་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱད་དབྱང་དུ་མེད་དེ།
དེ་གསལ་བ་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་མྱུར། གཞན་སེལ་ལ་གཙོ་བོའི་མཚུངས་པས་སྤྱད་
དབྱང་བྱས་པ་ཡང་མེད་དེ། སེལ་བ་གསལ་གལ་སྤྱད་འབྱུང་མི་འཇུག་པ་དེའི་མྱུར། དོན་
གྱི་གཞན་སེལ་དངོས་སྤྱི་མ་བཞོད་པ་ནི། དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཆེ་མི་
འཇིག་གམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆུང་བའི་མྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་
ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་མ་ཡིན་བསལ་བའི་རྣམ་པ་དངོས་སྤྱི་ཤར་བའི་སྟེ་
ནས་དངོས་སྤྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ནི། དུམ་པ་
དུམ་མ་ཡིན་ལས་སྤྱི་བ་ནི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། དུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་
པ་དུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ལྷོ་ལྷོ་སེལ་བ་དང་། གཞི་དུམ་པ་ལ་དུམ་མ་ཡིན་མེད་པ་
མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལོ། །བམ་ཟེ་ཆེན་པོས། དུམ་མ་ཡིན་ལ་དུམ་པ་མེད་པ་དུམ་པའི་
མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དུ་མཛད་པར་སྤང་ངོ། །ཁ་ཅིག་དུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་མཚན་
ཀྱང་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་སེལ་ལ་དགག་པས་བྱབ་པའི་མྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་དུམ་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། དེགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མྱུར་རོ་ཞེ་ན། དགག་
པར་ཡང་ཐལ། དེགས་མི་མཐུན་འཇོག་མྱུར། དགག་པ་ལ། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟོ་ལ་ཤར་བ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སེལ་བ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ཤུ་
སྟོས། གང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དག་གིས་བམས་ཅད་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་
པ་ཡིན་ཏེ་བམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཅམ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་མྱུར་རོ་ཞེས་དང་། ཚད་མའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པར། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ། །མ་

ཡིན་པ་ཡང་ནམ་གཉིས་ཏེ། །སྒོ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས། མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་
ཡིན་པར་དགག་པ་དང་མེད་པ་སྟེ། མེད་པར་དགག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བ་ཆོག་གོ་
ཞེས་གསུངས་པས་དགག་པ་དང་སེལ་བ་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་མེད་པར་དགག་པའི་མཆན་
ཉིད་ནི། དགག་བྱ་དངོས་སྤྱོད་པའི་སྒྲ་ནས་རྟོགས་བྱ་གང་ཞིག །ཆོས་གཞན་འཕངས་
པ་མེད་པར་དགག་པ་བྱེད། མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཆོས་
གཞན་འཕངས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་བྱེད་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་གཞན་
དངོས་སྤྱོད་འཕངས་པ་དང་། རྒྱགས་ལ་འཕངས་པ་དང་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་པའོ། །
དེ་ལྟར། དགག་པ་དོན་གྱིས་བཟུང་པ་དང་། །ཆོག་གཅིག་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ལྟར་
རང་ཆོག་མི་སྟོན་པ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩ་ལུང་གིས་ངེ་ལྟར་ལྷ་གྲ་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་
བྱེད་ཀྱི་རྩ་བོ་གང་ཡིན་པའི་ས་བོན་དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྒྱུ་
པའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་པ་དེ་སྒྱུ་བྱེད་ཏུ་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་ལྷ་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་
དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་བྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ལྷ་གྲ་སྒྱུ་དེ་ལ་ས་བོན་
དང་རྩ་ལུང་སོགས་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ནམས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་ཁོ་ནས་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་
དང་མིན་པའི་གཙོ་བོ་རང་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་རྩ་ལུང་ཡོད་པས་སྒྱུ་དེ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་
དེས་འབྲས་བུ་དེ་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་
སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་དེ་མི་སྒྱུ་
མིན་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ནི། གཙོ་བོ་དེ་ནམ་འགྲེལ་ནམས་ལ་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་རྩ་ལུང་ཡོད་
པ་མིན་པར་ཐལ། ས་ལྷ་གྲ་སོགས་སྒོ་མ་འབྲལ་བ་ལ་སྤྱང་བའང་། གཞན་རང་བཞིན་
གཅིག་ཏུ་སྤྱང་བ་ལ་མི་བཞེན་པར་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཁོ་ནས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱི་སྒོ་མ་
འབྲལ་བས་རྩ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་རྩ་བོ་ཐ་དད་པའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་ཏུ་གཙོ་བོ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སོགས་སྤྱོད་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱེད་པར་རང་མཆན་
དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལས་འགྲེལ་པ་དང་། དེ་ནི་རྩ་ལི་
རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུར་བཤད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཏུ་འདོད་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཙོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྱུ་བུ་ཐམས་ཅད་འདྲུག་པའི་ཡུལ་ཡང་གསལ་བ་རང་མཆན་ཉིད་

ཡིན་ཀྱི་སྒྲིག་ཅོང་མེས་རིག་གི་སྒྲིག་པུའི་འདོད་དོན་བརྒྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་
རང་མཆོན་དེ་ནི་སྒྲུབ་དོན་གྱི་འབྲས་པུ་སྒྲིང་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་དེས་མི་རིགས་པའི་
སྒྲིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲིང་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པ་སྒྲིང་བྱེད་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་
ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲིང་བྱེད་ཏུ་འཇུག་རྟེན་ཞེ་ན། སྒྲུབ་ཅན་ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཉེས་པ་དེ་མེད་
པ་རི་ལྟར་ཐ་དད་མེད་པའི་གཙུག་ཅོང་རང་བཞིན་ཏུ་བྱད་པར་མེད་ན་ཡང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་
འབྲས་པུ་ཀྱན་གྱི་རྒྱབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གནས་སྐབས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
དབྱེས་སྐོར་ཡོད་པའི་སྒྲིར་ཞེས་འདོད་ན། དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཁོ་མོ་ཅག་ལ་འདྲ་གསལ་བ་རང་
མཆོན་རྣམས་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་བྱད་པར་མེད་ན་འདྲ་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་འབྲས་པུ་ཀྱན་གྱི་རྒྱབ་
བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་འདྲ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེས་སྐོར་དེས་པའི་སྒྲིར། བྱད་པ་
རིགས་མཚུངས་ལ་སྒྲིག་གོ། ། ཡང་ཐལ་ཚུས་སུ་མ་ལ་གསལ་བ་རང་མཆོན་རྣམས་རྣམས་ཐ་དད་
ན་འདྲ་དངོས་པོ་ཡི་ཚུས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་འགའ་ཞིག་འབྲས་པུ་འགའ་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོར་འཇུག་
པའི་སྒྲིར། གཉེས་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱེད་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་གསལ་གཅིག་
དང་ཐ་དད་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་འོ། །

[illegible]

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྲུར་རྣམས་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ན། སྤྱི་དེ་དང་ལྟན་
 པའི་རྣམ་འགྲུར་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཙོ་བོ་ཆ་མེད་
 དེའི་རང་བཞིན་དུ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་དུ་ཐལ། རྣམ་འགྲུར་རེ་རེ་
 རྣམས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། འམ་གླུམ་ཐལ་བ་ཡན་ཚུན་སྤྱད་
 རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། སྤྱི་གསལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་བའི་གཙོ་བོ་དང་མི་འདྲ་བའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་འགྲུར་རྣམས་ཡན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ།
 གཙོ་བོ་དེ་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན། རྣམ་འགྲུར་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་འདོད་དེ། སྤྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་
 པའི་རོ་བོ་མི་གསལ་བར་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྲུར་རྣམས་ནི་དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་
 མངོན་པར་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་བྱུང་པར་དང་།
 སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྫོགས་ཐ་དད་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་གསལ་བའི་རྣམས་པ་དང་། མངོན་
 པར་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་འཛོག་རྣམས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རི་ལྟར་བྱམ་སྒྲམ་སོགས་ཡན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་སྒྲོ་མི་སྤྱི་བ་བཞིན་དུ་སྤྱི་དང་
 བྱུང་པར་དུ་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་དང་རྣམ་འགྲུར་ལའང་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་གྱི་སྒྲོ་སྤྱི་བ་ཅན་དུ་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་ལྟ་ནའི་ཕྱིར། འང་གླུམ་ཐལ་བ་ལྷ་མ་སྤྱད་རོ། །གསུམ་པ་
 ལ། རང་ལ་འཇུག་པ་འཆོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ། གཞན་ལ་ཡོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བ་ཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་འདོད་པ་ཅན་གྱི་
 སྤྱིས་བྱ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དང་པོར། རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་དེ་ཐ་དད་པའི་
 གསལ་བ་རང་མཆོན་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱི་ཡིན་སྒྲམ་དུ་དབྱད་པར་བྱ་བ་རིགས་ན་
 ཡང་། གསལ་བ་ལ་འཇུག་རིགས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་གཙོ་བོ་དོན་དུ་གཉེར་མི་རིགས་
 པར་ཐལ། བ་སྒྲང་གང་གི་བདག་ཉིད་དམིགས་ལྷལ་ལམ། མངོན་སུམ་གྱིས་མདུན་དུ་བྱས་
 རྣམ་འཇུག་པར་འགྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབྱད་པ་ན། གཙོ་བོས་དོན་བྱེད་མི་
 རྣམས་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་རང་མཆོན་ཁོ་ནས་རྣམས་པ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། གཙོ་བོ་མེད་ན་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་ཤེས་པས་འཇུག་པ་འཆོལ་
 བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ཀྱང་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀྱན་ལས་ལྷོག་
 པ་མཚུངས་པ་ཉིད་དག་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱུང་གྱི་ལྷགས་དེ་ལ། མི་
 འདོད་པ་ཚུ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་འཛིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་

པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། མེའི་རང་བཞིན་དང་ཚུའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ཐལ་བ་ལས། མེ་ཚུའི་རང་བཞིན་པན་ཚུན་རྗེས་སྤྱོད་པ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་གྱི་
 འཇུག་པ་དང་སྒྲིལ་འཇིག་མོ་མོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་སྤྱོད་མས་ཁྲིགས་
 པར་བསྟན་པ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ཚུ་ལ་སྐྱེས་
 པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་གཅིར་བྱའི་བརྒྱལ་བྱས་
 འཇིག་པའི་འཇིག་མེད་པ་རྩ་མོ་ཞོར་འགྱུར་ཞིང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱུན་སྤྱོད་གང་ཅིའང་རྒྱང་བ་
 གླང་དོར་བྱ་མི་རྒྱང་བ་སྐྱོབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན་རྟེ། རྩ་མོ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམས་ཐ་
 དད་པ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་ལ་འཇུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བ། ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཐ་དད་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཞོ་དོན་གཉིར་ཞོ་འབྱུང་ཞེས་བསྐྱེད་བ་ན་རྩ་མོ་
 འབྱུང་བ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྒྱལ། །རྒྱལ་རིགས་པར་ཐལ། རྩ་མོས་མཚོན་པའི་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་རང་དང་རང་མ་ཡིན་གཉི་གའི་རོ་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ཐ་དད་པའི་བྱད་པར་
 བསལ་ཞིང་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཞོ་ལ་རྩ་མོ་ལས་སྤྱོད་དུ་བྱུང་བའི་བྱད་པར་འོ་མའི་རྣམ་
 འགྱུར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་བྱད་པར་ཞོ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི་རྩ་མོ་ལ་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ཉིད་ཞོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཞོའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩ་མོ་དེ་ཞོ་རྩ་གཉི་ག་མ་ཡིན་པར་ཞོ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ།
 འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་གཞན་རྩ་མོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐ་དད་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་སྐབས་ཐ་
 དད་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་སྐྱོབ་པའི་གཅིར་བྱ་བ་ལ། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མི་
 སྤྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱོད་སྤྱོད་ཐ་དད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཆིག་དོན་
 དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་རྣམས་སྐྱབ་
 པའི་སྤྱོད་ནས་འཇུག་གམ། སེལ་བས་འཇུག་ཅིན། དངོས་མེད་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་བྱམ་པ་མེད་
 ཅས་པའི་སྤྱོད་དེས་བྱམ་མེད་དེ། རོ་པོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ནས་བརྗོད་དམ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་
 བཅད་པའི་སྤྱོད་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་དབྱེད་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དོགས་པ་སྤྱོད་རིགས་པ་ཉིད་མ་
 ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཆོ་བམ་པའི་རོ་པོ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་དེ་ཉིད་
 དངོས་སུ་བརྗོད་པར་གོ་བའི་ཕྱིར། ཡང་བསྐྱབ་ཚས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་འཇུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་
 འཆའ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་སྐྱུར་རོ། །བྱམ་པ་མེད་ཅས་སྤྱོད་གིས་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་

མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པ་དངོས་སུ་གོ་བས་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་།
 དེ་ཉམས་གྲུབ་མཐའ་འཆར་བ་ཚོངས་པའི་ནམ་ཐར་དུ་སྟོན་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ལུམ་མེད་ལ་ངོ་
 བོ་མེད་པ་ཉགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ཉམས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་སུ་དབྱད་བྱ་མ་ཡིན་
 ཞེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ནམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ། སྐྱ་ཉག་གམ་མི་
 ཉགས་སྒྲུལ་དུ་དབྱད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པ་དང་འདྲའོ། །གལ་
 ཏེ་གཉིས་སུ་དབྱད་པ་མ་བྱེད་ཅེས་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བྱིན་ཡང་དབྱད་བྱ་མ་ཡིན་པར་
 སྐྱབ་མི་བྱས་སོ། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དང་རྟོག་པ་དེ་དག་ཉིད་ནམ་གཅོད་གཞན་སེལ་བརྗོད་པ་
 དང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་གྲུབ་ཞི། དགག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་སྐྱ་རྟོག་ཀྱང་དེ་ཉམས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཕྱི་དག་སྐྱ་རྟོག་ལ་སྐྱབ་འཇུག་གི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལུམ་
 པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚོ། སྐྱབ་པ་ཁོ་ནའི་ནམ་པ་འཆར་གྱི། དགག་པའི་ནམ་པ་ཅུང་ཟད་
 གྲུང་མི་འཆར་བར་མཐོང་བ་དང་དེ་མ་ཡིན་བཅད་པའི་སྐྱ་ནས་འཇུག་ན། རྟོགས་པ་ཕན་
 ཚུན་བརྟེན་པར་འགྱུར་སྒྲུལ་པ་དང་། བར་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དུས་སུ་
 མེད་ན་བརྟེན་བྱས་པའི་དགོས་པ་མི་འབྱུང་ལ། ཡོད་ན། དེ་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཅུང་ཟད་གྲུང་མེད་སྒྲུལ་པས། སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཇུག་ཚུལ་ཡང་
 སྐྱབ་པའི་སྐྱ་ནས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །སྐྱབ་པའི་སྐྱ་རྟོག་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པ་དོགས་པའི་
 གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། དེ་ལ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ལ། དགག་པའི་
 སྐྱ་རྟོག་ནམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་གྲུབ་བྱིན་གྲུང་ཐ་སྟངས་ལ་ཚམ་དུ་ཟད་
 པས་དོགས་པ་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་གཞུང་ཞུང་དུ་མཛད་དོ། །འོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཞུང་བས་སོག་མར་
 འཆད་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱགས་དེ་ནས་འཆད་རིམ་གཉི་ག་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པས་རིམ་པ་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་ལ། འདིར་ནི་རིགས་པ་སྐྱ་མ་ནམས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་།
 འདི་ཡང་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་ཏུ་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། གཏན་ཆོགས་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། སྐྱར་
 བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
 གཏན་ཆོགས་ཆོས་ཅན། སྐྱར་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྐྱ་འཇིག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་
 ཉགས་སུ་བཞོད་པ་བཞིན་དུ། ཉགས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
 འཕངས་པ་ལ་བསྟོས་པ་བྱེད་པར་བསྟོས་པ་དང་། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཉགས་སུ་བཞོད་པ་ལྟ་
 བུ། དེ་ཉམས་འཕངས་པ་ལ་མི་སྟོས་པའི་འབའ་ཞིག་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་འཇིག་

པར་སྐྱབ་པ་ལ་དངོས་པོ་རྟགས་སྤྱོད་པ་ཡང་བཞུགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འཁྱར་བ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འཁྱར་བ་ལ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ངེས་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་། དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་འཕེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ངེས་ན་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་བྱེད་པ་པོ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འཕེན་པ་ལྟར་བཞུགས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རང་བཞིན་གཏན་ཆོགས་སྤྱོད་རིགས་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རི་ལྟར་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྤྱོད་རིགས་པ་མིན། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་ཅམ་གྱུ་བ་ཟིན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྤྱོད་བཟུང་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས། གཙོ་བོ་དང་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་དག་ལས་ཉམས་པར་འཁྱར་རོ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ནི་གཏན་ཆོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྤྱོད་ཕྱི་རུང་ན་གཏན་ཆོགས་སྤྱོད་ཡང་མི་རུང་བར་འཁྱར་ལ། ཁྱོད་གཏན་ཆོགས་སྤྱོད་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་རྣམས་རྗེས་སྤྱོད་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། ཁྱད་པར་རྣམས་རྗེས་སྤྱོད་བར་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཆོས་ཅན་རྟག་གཅིག་སྟགས་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཙོ་བོར་སྤང་བ་ལ། ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་འཕྲ། ཡང་ན་སྤྱིར་ཡོད་ཅམ་སྐྱབ་འདོད་ནས་ཁྱོད་བཞོད་པ་གང་ཞིག་སྤྱོད་མ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྱུ་བ་ན་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཙོ་བོར་སྤང་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པས་གངས་ཅན་གྱི་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་པར་མི་འཁྱར་བར་ཐལ། ཡངས་ཅན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་འདོད་ནས། ཁྱོད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་བསྐྱབས་པས་འདོད་དོན་དེ་འབྱུང་པ་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྱུ་བ་ན། མེད་སྤང་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པས་མི་འབྱུང་པར་འཁྱར་རོ། །སངས་རྒྱས་པའི་སྤྱོད་ངོར་ཡང་ཁྱོད་བཞོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་འདྲ་བ་ཡང་བཀག་པ་མེད་པར་གྱུ་བ་ཟིན་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡངས་ཅན་གྱི་བསམ་པས་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཙོ་བོར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་དོན་འབྱུང་པར་བསམས་ནས་བཞོད་ལ། སངས་རྒྱས་པས་ནི་དེ་འདྲ་སྤྱི་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་དོན་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་

པར་སྐྱབ་པ་ཅམ་ཡིན་པས། མོལ་ཕྱི་མོལ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟོས་ནས་སྐྱབ་བྱེད་བཞུགས་པ་ལ་
 འབྲས་བུ་མེད་པར་འབྱུང་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་
 ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་དང་། བརྗོད་བྱ་དག་ཏུ་དེ་ཡང་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ་ཞེས། དེ་
 བས་ན་ད་ཅི་ཤེས་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཡང་བྲལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཅི་ཞིག་འབྱུབ་
 པར་འབྱུང་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་གང་དག་ཆོས་ཅན་ངེས་གཞུང་མེད་པའི་སྤྱི་ཚོས་ཅན་ལ་
 ཡོད་པའི་བྱུང་པར་སྐྱབ་ན། མོལ་བའི་འདོད་དོན་མི་འབྱུབ། ཕྱི་མོལ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བཞུགས་
 པ་དོན་མེད། ཆོས་ཅན་གཙོ་བོ་འདུ། གཙོ་བོའི་སྤྱོད་ལ་སྐྱབ་ན། བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་
 དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད། ཅས་པའི་ལན་གཞུང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་
 དཔུང་མི་བཟོད་དེ། བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་སྤྱི་བཞུང་བའི་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་དེ་ཉག་གཅིག་
 སོགས་བྱུང་ཆོས་སྤྱི་བཞུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡོད་པའི་བྱུང་པར་ཅམ་ཞིག་
 ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། གཞུང་འོག་མའི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་
 སྤྱོད་བསྟན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པ་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འདྲ་གཞི་
 ཆོས་ཅན་གང་གི་ཉེང་དུ་ཡང་སྐྱབ་པ་མི་སྤྱིད་པས། སངས་རྒྱས་པས་བཀག་པ་མེད་པར་སྐྱབ་
 ཟིན་དུ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ གཙོ་བོའི་སྤྱོད་ལ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞུང་ནས་
 བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་ལ་ཡོད་ཅམ་དང་། ཉག་གཅིག་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་
 གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་འདོད་ན། གཞུང་འདིས་གཞོད་པ་སྟོན་ལ། ཕྱི་མ་འདོད་ན།
 གཞུང་འོག་མས་གཞོད་པ་སྟོན་པར་འདོད་པ་ཡང་དཔུང་མི་བཟོད་དེ། ཡོད་པ་ཅམ་ཞེས་པ་
 དངོས་པོ་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སྤྱོད་བའི་
 ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞུང་འདིས་གཙོ་བོའི་སྤྱོད་དངོས་པོར་སྐྱབ་ཟིན་པར་
 བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་རྩོམ་ཆར་རྒྱུ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཉག་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་
 ཆོག་སྤྱོད་བཞུགས་པའི་ཡོད་པ་ཡང་དེ་ལ་འདོད་དགོས་པས། དེ་ལ་ནི་དགག་པ་འཆད་པར་
 འབྱུང་རྒྱུ། །རང་གི་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་དངོས་པོ་ཅམ་འཛིན་ལ། གཞན་ལ་བཟག་པ་བྱེད་པ་ན།
 དེ་ལས་བྱུང་ཆེ་བའི་ཡོད་པ་ཅམ་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་སྤྱི་བཞུང་པ་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཚུང་
 པ་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཚུང་པའི་ཚུལ་མ་ཉོགས་པའི་ནམ་འབྲུང་དང་།
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཟིན་ན་སྤྱོད་ཡོད་ལ། སྐྱབ་བྱེད་སྐྱབ་ཟིན་པ་ལ་སྤྱོད་དེ་མེད་པའི་ངོས་ནས་བྱུང་
 པར་འབྱེད་པ་སྐྱད་བྱེད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བསམ་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་ལུན་བྱུང་གི་
 གཞུགས་ལ་ལག་པ་བྱུགས་པ་ཅམ་ཀྱིས་མཐོང་བར་མི་རུས་སོ། །ཡོད་པའི་བྱུང་པར་དངོས་པོ་

བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྤྱུ་གཟུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཏན་ཆོགས་ཁྱད་པར་ནམས་རྗེས་སྤྱུ་
 འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཙོ་བོར་སྤྱང་བ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་
 སྐབས་འདིར་རྗེས་འགྲོའི་བྱབ་པ་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འཕྱུར་བར་བཤམ། རྩོགས་ཆོས་ཀྱུབ་པ་གང་
 ཞིག ། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་ཡོད་པའི་མྱུར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་དེའི་སྤྱང་ཏུ་
 ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཡོད་པའི་བྱད་པར་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱར་འཕྱུར་དགོས་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཡངས་ཅན་དེ་གཉིས་གང་རྩུང་གཅིག་སྐྱབ་འདོད་པ་གང་ཞིག །
 ཡོད་ཅམ་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་མྱུར། དེས་ན། ཆོས་ཅན་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་སྤྱོད་དོན་
 ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱབ་པར་འཕྱུར་ལ།
 དེ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་འབབ་པས་དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 ན་ཉགས་དེའི་རྩོགས་ཆོས་ཀྱུབ་ན་བྱབ་པ་མི་འགྲུབ། བྱབ་པ་སྐྱབ་ན། རྩོགས་ཆོས་མི་
 འགྲུབ་སྟེ། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་མྱུར། རྩོགས་བྱབ་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་ན། སྤྱོད་
 དོན་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འཕྱུར། དེས་ན་སྐྱབ་ཐིག་གྱི་སྤྱོད་སྟོན་པ། ཡོད་
 ཅམ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ན། ཉག་གཅིག་སྤགས་
 གྱིས་བྱད་པར་བྱུ་བས་པའི་ཡོད་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ལ་བཉགས་ནས་འགོག་པ་ན། དངོས་
 པོའམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྤྱུ་བྱེད་པ་ཡང་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡངས་
 ཅན་གྱི་ཉགས་ལ་བྱད་པར་ནམས་ལ་རྗེས་སྤྱུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་མྱུར། ཞེས་འགོད་པས་ནི།
 དེའི་དོན་མ་ཉགས་པས་ཏེ། བྱད་པར་ནི། བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་
 པའི་གནས་སྐབས་རྗེས་སྤྱུ་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཅམ་ལྷ་རྗེས་སྤྱུ་འགྲོ་ས་ཡིན་པས། དོན་ནི།
 དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་རྒྱས་པའི་རོ་བོར་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་དེ་ཅམ་ལྷ་ལ་
 མངོན་སྤྱུ་གྱིས་མཐོང་བའི་མྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་བྱད་པར་གསལ་བ་ནམས་
 ལ་རྗེས་སྤྱུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ཡངས་ཅན་གྱིས་ཉགས་སྤྱུ་བཞོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱད་
 པར་ནམས་ལ་ཞེས་མ་སྤྱོད་ཞིག ། བྱད་ལ་སྤྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྤྱུ་བཟུང་མི་རིགས་པས་བྱད་
 པར་བཟུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་བྱབ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཏུ་འཕྱུར་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་
 དངོས་པོ་དེ་ཡི་བྱད་པར་ཉགས་སྤྱུ་བཟུང་བ་མེད་པར། དངོས་པོ་ཅམ་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་བཞོད་པ་
 ན། སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩོགས་ཆོས་སྐྱབ་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཡི་ཆོས་གྱིས་བྱབ་པའི་རྗེས་
 འགྲོའི་བྱབ་པ་ཉམས་པའི་སྤྱོད་མེད་པར་བཤམ། རྩོགས་ཆོས་ཀྱུར་སྐྱབ། མི་ཉག་པ་དངོས་
 པོ་ཅམ་གྱི་བྱབ་བྱེད་ཏུ་ཆད་མས་དེས་པའི་མྱུར། གང་དག་རིགས་པ་སྐྱབ་པ་ནམས་གྱི་བཞེད་པ་

མཁས་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྟག་པ་ཚད་མས་སྐབ་མི་ཤེས་པར། རྟག་པ་ཡིན་ན་སྐབ་པོ་ནུམ་ས་ལ་
 གྲགས་པ་ལྟར་ཐུ་མི་གཅིག་ཏུ་ཐུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་བཟུང་ནས། ཡོད་ན་མི་
 རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པོ་ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་བྱབ་པ་དེ་ཆོས་
 ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་མྱིར། འཁོར་གསུམ་རི་ལྟར་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་སོམས་
 ཤིག །དེ་འདྲོད་དོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་མི་རྟག་ན་ཙ་བའི་བྱབ་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁོ་བོ་ཅག་
 སེལ་ངོར་ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི། སྒྱིར་ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་བྱབ་
 པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་བྱབ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། སེལ་
 ངོར་ཡོད་པའི་མྱིར། རྟགས་བྱབ་ཁས་སྒྲངས། འདྲོད་ན། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་འགལ་
 ལོ། །ཁོ་བོ་ཅག་སེལ་ངོར་ཡོད་ན། སེལ་ངོར་མི་རྟག་པས་བྱབ་ཅེས་ཟེར་གྱི། སེལ་ངོར་
 ཡོད་ན་སྒྱིར་མི་རྟག་པས་བྱབ་ཅེས་མི་སྒྲ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་མི་རྟག་
 པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་པའི་མྱིར། དེ་འདྲོད་དེ། ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲོ་འདྲོགས་པ་
 སྤྱད་པས་དེའི་ངོར་མི་རྟག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སེལ་ངོར་མེད་པས་བྱབ་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སེལ་ངོར་མེད་པས་བྱབ་པའི་དངོས་འགལ་ལས་ཀྱང་ཉ་ཅང་
 ཐལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གི་རྟག་ངོར་བྱབ་པ་དེ་ཡོད་པའི་མྱིར། སེལ་བའི་ངོར་སྒྱར་
 བས་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་དུ་རེ་ན་ནི། མི་གྲོལ་བར་མ་ཟད། ཉེས་པའི་གོང་ཁུར་འཁྱུར་བས།
 རོ་ཆ་བའི་གནས་ཀྱིས་རྫོམ་པར་མ་བྱེད་ཅིག ། རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་ནགས་མཐར་དུར་སྒྲ་
 འབྱིན། །མ་སྒྲེས་གྲོང་མཐར་གནས་ནས་ལྟས་ངན་སྒྲོག ། མཁས་པ་རིགས་པའི་གནམ་
 ལྷགས་ཐོག་ལྟར་འཕེན། །སྐབ་པོ་ལྷག་ཆོད་དུག་མདའ་མདེུ་མེད་འཕེན། །ཞེས་སོ། །སྐབ་
 བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟ་གྱི་གཙོ་བོར་སྒྲང་བ་དེ་དང་།
 དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཆོགས་དོན་རི་ལྟར་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐབ་བྱར་འཁྱུར་ཉེ་མི་འཁྱུར་
 བར་ཐལ། དེ་ལ་རྟགས་སུ་གང་བཤོད་ཀྱང་། ལྟར་སྒྲང་གསུམ་པོ་གང་དུང་གཅིག་ལས་མི་
 འདའ་བའི་མྱིར། དེ་བསྐབ་པ་ནི། ཡོད་ཆོས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་སུ་འགོད་དམ།
 དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་བྱབ་བྱེད་གྱི་ཆོས་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་དང་། དངོས་མེད་གྱི་ཆོས་དོན་
 བྱེད་རྒྱས་སྒྲང་ལྟ་བུ་གང་རྟགས་སུ་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡོད་ཆོས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་
 ཆོས་ཅན། དེ་སྐབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་གྱི་སྒྲོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་
 པའི་མྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། ཐལ་བ་ལྟ་མ་ལ། རྟགས་ནི་བྱབ་པ་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་མྱིར་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་

ལྟར་ན། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་དོན་བྱེད་ཅུས་སྟོང་ནི་ཆོས་ཅན། ཐལ་བ་སྤྲ་མ་ལ།
 ཉགས་ནི་བྱལ་བ་འགལ་ནས་མ་ཡུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །དེས་ན། ཡོད་ཆོས་དོན་
 བྱེད་ཅུས་པའི་ལྷག་པ་དེ་ཉིད་ཉགས་སུ་འགོད་དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེས་མཆོན་
 བས་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་ཡིན་པའི་བྱལ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་གང་ཉགས་སུ་འགོད་ཀྱང་། མ་ཡུབ་པ་
 ལས་མ་འདས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་བའི་གཞལ་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་དང་ལྷས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སོགས་གང་བཞོད་ཀྱང་བྱལ་བ་འབྲུལ་
 བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉགས་སུ་བཞོད་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱེད་ཅུས་སྟོང་ཡིན་པས་
 བྱལ་བའི་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཉགས་སུ་བཞོད་ཀྱང་། བྱལ་བ་འགལ་ནས་མ་ཡུབ་པར་
 སྟོན་པ་ཡིན་པས། གང་བཞོད་ཀྱང་ཡང་དག་དུ་མི་འབྱུར་བར་མཐར་དབྱེད་པའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་ནོ། །གཞི་མ་ཡུབ་ཉགས་སུ་བཞོད་ན་ལྟར་སྤང་དུ་རྟོགས་སྤྲོ་བས་འདིར་དེ་འགོག་ཚུལ་མ་
 བསྟན་ལ། ཆད་མས་ཡུབ་པའི་ལྷག་པ་གང་ཉགས་སུ་བཞོད་ཀྱང་། ལྟར་སྤང་གསུམ་ལས་
 མ་འདས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲ་བྱི་གཉིས་ལ་ཆོས་ཞེས་སྟོས་ལ། བར་བ་ལ་གཉི་ག་ལ་
 བརྟེན་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེས་ན་ཡངས་ཅན་ལ་ཉགས་གང་འགོད་ཅེས་འདྲི་བ་མིན་གྱི། བྱང་
 པར་ནམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉགས་ལུ་བཞོད་ཅིང་། བཞོད་པ་དེ་
 ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་དེས་ཟིན་པས། ཡངས་ཅན་རང་གིས་བཞོད་པའི་ཉགས་དེས་
 མཆོན་ནས། གང་བཞོད་ཀྱང་ལྟར་སྤང་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །
 མེད་ཆོས་འགལ་བར་སྟོན་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་དངོས་མེད་ཡིན་ཅམ་གྱིས་མི་
 ཆོག་ལྟེ། དུམ་མེད་ཉགས་སུ་བཞོད་པ་ལྟ་བུ། བྱལ་བ་འབྲུལ་བའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཡུབ་པ་བྱས་པ་སྤྲ་མི་ཉག་
 པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཆད་མས་དེས་ཤིང་།
 བྱས་པ་དེ་ལ་བྱལ་བྱེད་དུ་དེས་པ་ཡི་མི་ཉག་པ་སྤྲའི་སྟེང་དུ་གོ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་མི་ཉག་སྐྱབ་ཀྱི་
 རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་བྱི་གཉིས་ཀའི་ཉགས་སོ། །མི་ཉག་པ་འདི་ལྷག་
 པ་ན་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་ལྷག་པར་བྱེད་དེ། བྱས་པ་དེའི་བདག་གཅིག་པའི་
 བྱལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུང་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། གང་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་ཉག་པ་ཡིན་
 པས་བྱལ། དཔེར་ན་དུམ་པ་བཞིན། སྤྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རག་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཆོས་མཐུན་སྤྲུང་གྱི་སྐྱབ་རག་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་ཆོད་གཞི་གཉིས་ཉགས་ཆོས་སུ་མཚུངས་

པར་སྐྱོར་བའི་སྐྱབ་རག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མི་འཇིག་པ་ཡིན་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་།
དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས་ཞེས་བཞོད་པའི་རག་དེ་ཆོས་ཅན།
ཆོས་མི་མཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་རག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་ཚོད་གཞི་གཉིས་ཉགས་ཆོས་སུ་
ཆོས་མི་མཐུངས་པར་སྐྱོར་བའི་སྐྱབ་རག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །
སྐབས་འདིར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཞར་ལ་བརྟན་པ་ནི། བྱི་ཆོལ་ལ་བརྗོད་པ་ལས་བསྐྱབ་
བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། ཆོལ་བས་དངོས་སུ་བཞོད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་བརྟན་བཅས་སུ་
བྱིས་པ་མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྐྱོར་བའི་སྐྱ་
ནས་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་དཔོན། མྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ། དོན་བསྐྱ་
བཟོ།

དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུབ་ཅམ་ནས་འཇིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཏེ། བྱོད་འཇིག་པར་སྐྱེད་པ་བྱོད་རང་ཡོད་ཅམ་དུ་སྐྱེད་པའི་སྐྱ་
ལས་སྐྱ་རིགས་གཞན་མེད་པར་བྱོད་ཡོད་ཅམ་དུ་སྐྱེད་པའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། བྱོད་ཀྱི་འཇིག་
པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། བྱས་པ་མི་འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་མེད་དེ།
དེར་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སྐགས་པའི་ཡུན་ཆོད་དུ་ཡོད་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་
ཡུབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་ལུང་ཡུན་ཆོད་དུ་མི་འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་འཇིག་གོ་ཞེ་
ན། འོ་ན་སྐད་ཅིག་བཞི་བའི་དུས་སུ་སྐད་ཅིག་མ་ལུང་མི་འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་གནས་པ་དོར་
རམ། མ་དོར། དོར་ན། བྱས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་ལུང་མི་འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་གནས་པ་
ཉམས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་ཡུན་ལ་གནས་མ་རྒྱས་པར་སྐད་ཅིག་བཞི་པའི་དུས་སུ་སྐད་
ཅིག་ལུང་མི་འཇིག་པའི་རྗེས་དེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། མ་དོར་ན། སྐད་ཅིག་ལུང་མི་འཇིག་པར་
གནས་ཤིང་། སྐད་ཅིག་དུག་པའི་དུས་སུ་ཞིག་པས་བྱུང་པ་ཉམས་ཏེ། ལུང་སྐད་ཅིག་མ་
གསུམ་མི་འཇིག་པར་གནས་ཤིང་། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ལུང་མི་
འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་གནས་པས། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུན་ཆོད་དུ་མི་འཇིག་པར་གནས་
པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡུབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པ་པན་ཆད་དུ་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་མ་ལུང་གནས་པ་
མ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གཉིས་ལས་མི་གནས་ལ། ལུང་མ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་
ལུང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་དེ་ནས་བརྒྱུད་ཆེ་སྐད་ཅིག་ལུང་མི་འཇིག་
པའི་རྗེས་སུ་ཡོད་མོད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་དེ་ནས་བརྒྱུད་ཆེ་སྐད་ཅིག་ལུང་གནས་

པའི་རྣམས་སྤྱོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཉེས་པ་སོན་གནས་ལ། མེད་ན། དེ་ནས་བཟུང་ཉེ་
སྐད་ཅིག་མ་སྐར་གནས་པའི་རྣམས་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སྤྱོད་ལ། གཉེས་པའི་དུས་སྤྱོད་
མེད་པས་བྱས་པ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོན་ཅིང་། རང་གྲུབ་དུས་སྤྱོད་
འཇིག་པའི་རྣམས་སྤྱོད་གནས་པ་ལ་རང་ཡོད་ཅམ་དུ་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་མེན་པ་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་མེད་
པ་མེན་ཏུ་རྟོགས་སྟོན། །

གཉེས་པ་ནི། བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། འཇིག་ངེས་མེན་པར་ཐལ། འཇིག་
པར་འགྱུར་བ་ལྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་ངེས་པར་བརྟོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པར་ཐལ། རྣམ་བུའི་
དངོས་པོ་མེར་པོར་འགྱུར་བ་རང་གྲུབ་དུས་ལས་ལྱིས་བྱུང་གི་ཆོན་ལ་བརྟོས་པ་དང་བཅས་པ་
ནམས་ནི། ངེས་པར་མེར་པོར་འགྱུར་བའི་རྒྱབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན།
ཆོས་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཆོས་གསུམ་སྦྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྦྱེད་པ་ཆོས་གཉིས་ལ་
བརྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་ཉེ། རོན་གྱི་བརྟོས་ས་རྒྱ་ཡིན་པས་ཆོས་གཉིས་
ཆོས་གཅིག་གི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་གཅིག་གྲུབ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་གཉིས་བསྦྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །འོ་ན། ཆོས་གཅིག་གྲུབ་ཅམ་ནས་ཆོས་གསུམ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ཅམ་གྱིས་ཅིག་
མོས་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱབ་པ་མེད་རོ། །སྐར་གྱི་ཐལ་བ་ལ་རྒྱབ་པ་མེད་དེ། འཇིག་
རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་པས་གཅིག་དང་མ་སྤྱད་ཀྱང་གཞན་དང་ངེས་པར་སྤྱད་པས་ལྱིས་རྒྱ་ལ་
བརྟོས་ཀྱང་འཇིག་ངེས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་བྱས་པ་
འགའ་ཞིག་ལ་ནི་འཇིག་པ་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྱིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་མ་སྤྱད་པ་སྟོན་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་དང་མ་སྤྱད་པ་སྟོན་པ་དེས་ན་འཇིག་པ་ལྱིས་བྱུང་གི་
རྒྱ་མེན་དུ་སྦྱོར་བ་ནམས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དག ། འབྲས་བུ་འཇིག་པ་ལ་འབྲུལ་བ་
ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་སྐྱོད་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་བྱམ་པའི་འཇིག་
པ་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་དེ་ཉུར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྱིས་བྱུང་གི་སློབ་སྐྱོད་དེ་ཆོས་
ཅན། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་སྦྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམས་པ་
མེད་དེ། དེ་དངོས་པོ་བ་དང་དངོས་མེད་གང་ཡང་མི་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་
ནི་བྱམ་པ་རང་གི་རྣམས་མ་ཡིན་གྱི། བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེ་སློབ་སྐྱོད་ཀྱིས་བྱེད་རོ་ཞེ་ན།
ཡང་གི་རྣམས་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྦྱེད་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་ཞིག་པ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་དེ་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། །དངོས་མེད་བྱེད་ན། དངོས་པོ་མི་བྱེད་པས་དངོས་མེད་
འབྲས་བུར་ཐལ་བ་དང་། དངོས་པོ་སྦྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་སྟོན་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་གནས་མ་བྱ་

པའི་ཕྱི་པ་ལ་ཡོད་པ་ཡང་གི་ཐུས་བརྟན་རྟོ། ། རྫོག་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་ཚས་ཅན་རྩ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་འཇིག་པར་འཇུར་རྟེ། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཐུར། གང་ལ་འཇིག་པ་
 མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་རྩ་བོ་ཉིད་གྱིས་འཇིག་པར་འཇུར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་སྟོག་
 ཐུར་གྱི་དངོས་པོ་ལ་འར་ཚས་ཅན། རྩ་བོ་ཉིད་གྱིས་འཇིག་པར་འཇུར་རྟེ། མངོན་སུམ་
 གྱིས་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་དང་འཇིག་རྒྱལ་མཚུངས་པའི་ཐུར། ཡང་ན། འཇིག་པ་འདི་ནི་
 དངོས་པོ་ནམས་ལ་རྩ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བར་འཇུར་རྟེ། རང་གི་རྒྱལ་ས་འཇིག་པའི་རང་ཅན་
 ཏུ་འབྱུང་བའི་ཐུར་ཞེས་སྟུར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་
 རྒྱས་པར་བརྟན་པ་དེས་ན། བསྟུ་བ་བྱ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟེན་
 གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་རང་གཉིས་སུ་ངེས་རྟེ། སྟུ་བ་རྟགས་ལ། འབྲས་བྱ་
 དང་བྱ་བ་བྱའི་རྩ་བོ་དེ་དག་ལས་རང་གི་བསྟུ་བ་པའི་ཚས་རྒྱ་དང་བྱ་བ་བྱེད་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་
 མིང་། དེ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཐུར།

དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད།

གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ལ། དངོས་དང་། ཚྱོད་སྤང་རོ། །
 དང་པོ་ལ། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་
 རོ། །

དང་པོ་ལ། བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྟུ་བ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བ་བ་རང་བསྐལ་དོན་ཏུ་སང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་གང་
 ཟག་དེས་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་བ་རིགས་པ་འགོག་པ་ལ་ཚད་མར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 དེའི་རྩ་བོ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན། དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་དོན་མཐུན་འཇུག་པར་མི་བྱེད་
 པས་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཐུར། འཇུག་པར་མི་བྱེད་དེ། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་
 འཇུག་པ་དེ་དམིགས་པའི་སྟོ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཐུར། གང་ཏུ་
 བཤད་ན། ཚད་མ་ནམས་ནི་མི་འཇུག་པ། །ཞེས་པའི་རང་འབྲེལ་ཏུ་འོ། །སྤར་སྐབས་དེར་
 བྱུང་བ་མ་སྟུ་བ་པར་འདིར་སྟུ་བ་བཞེད་ནས། འཇུག་པ་སྟོ་སྟོན་ཅན་ཉིད་ཐུར། །ཞེས་བཀོད་
 པ་མིན་རྟེ། སྤར་རང་འབྲེལ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་དང་སྟོ་དང་ཐ་སྟོན་དགག་པའི་འབྲས་སུ་
 ཅན་ཡིན་རྟེ། དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཐུར་རོ། །ཞེས་སོགས་

ཐུས་པར་གསུངས་པས། གཞུང་འདིའི་དངོས་བཟུང་གི་དོན་ལྡན་གསུམ་ག་འབྲེལ་བ་འདིར་
 སྤར་བཤད་ཐེན་ལ་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་མྱེད། བསྐྱལ་དོན་མ་དམིགས་པས་མེད་
 པར་སྒྱབ་མི་བྱས། བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན་ཚད་མ་གསུམ་གང་རྒྱུ་གིས་དམིགས་པས་བྱལ་བོ་ཞེ་
 བ། བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན་བཟུང་བཅས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བྱེད་པའི་བྱལ་བ་མེད་དེ། བསྐྱལ་
 དོན་འགའ་ཞིག་བཟུང་བཅས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བྱེད་པས་ན། ཚུལ་པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་
 བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་མྱེད་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་གི་རྩོ་བ་སོགས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱ་
 བྱས་ཀྱང་ཉེར་མཁོ་མེད་ཅིང་། སྤྱིས་བྱའི་རྣམ་ཚྭ་གི་གངས་སོགས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱ་
 བཟུང་མི་བྱས་པའི་མྱེད། བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན་རང་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་མ་བྱལ་བར་ཐལ། བསྐྱལ་དོན་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་།
 དེའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་མྱིད་པའི་མྱེད། བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན།
 བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བ་དེའི་སྒྲུབ་ཉགས་གཉིས་ལ་བཞེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་པས་མ་
 བྱལ་བར་ཐལ། དེ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རོང་སྒྲུབ་ཉགས་ཡང་དག་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་མྱེད།
 དེས་ན། ཡུལ་དུས་རང་བཞེན་གྱིས་བསྐྱལ་པའི་དོན་དེ་རྣམས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་
 མས་མི་དམིགས་ན་མེད་པས་མ་བྱལ་བར་ཐལ། ཡོད་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་དམིགས་མི་
 དགོས་པའི་མྱེད། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་དེ་བསྐྱལ་དོན་ཡོད་པ་སྒྱབ་པ་
 དང་། མེད་པ་སྒྱབ་པ་གང་ལ་ཡང་། ཚད་མ་སྟེ་ཉགས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
 བསྐྱལ་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ཡང་དེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་མྱེད། གཉིས་པ་
 བྱི་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ལ་ལ་མེད་དེས་བསྒྱབ་པ་ལ་ཉགས་ཚད་མ་དག་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 ཉགས་ཀྱི་ཡུལ་བྱང་སྤང་རྒྱུ་གི་བྱེད་པར་ལ་བཞུགས་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་དེ་སྤང་འགྱུར་བའི་མྱེད།
 སྤར་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་གོ་མི་བྱས་པར་བཤད་པ་དང་འདི་མི་འགའ་ཏེ། མ་དམིགས་
 པས་མེད་དེས་མི་འགྲུབ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི། རང་གི་རང་བཞེན་ཡོད་ཀྱང་
 གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་
 ཡིན་པའི་མྱེད། རྒྱ་མེ་མི་ཤེས་ཤིང་མེ་མེད་པ་ཚོས་ཅན། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་སྤྱུ་བྱལ་པའི་
 གཞིར། འབྲས་བུ་དུ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་
 དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་བཀག་པ་ཉགས་སྤྱུ་སྒྱུར་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་
 པའི་མྱེད། གཞི་འགར་བྱལ་བྱའི་དོན་གྱི་རང་བཞེན་མེད་པ་ཉགས་ཅན་བསྒྱབ་བྱུང་ཡོད་པ་
 ལ་བྱལ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞེན་མི་དམིགས་པ་ཡང་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཤིང་མེད་དེ་རང་

ཚྭགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱུབ་པའི་གཞིར། ཤ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཕྱར་བ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་བྱུང་བའི་མེད་པ་ཆད་མས་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུན་མེད་པར་ཐལ།
 གལ་ཏེ་ཕྱི་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་གི་མངོན་སུམ་དང་། ཡང་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཆོགས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་དང་བྱུང་བའི་མེད་པར་རྟོགས་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར།
 བྱུང་བའི་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་འཇུག་དུས་ནི། གལ་སྐྱེད་རིམ་ལ་ཤིང་གི་ཆོགས་མང་
 བོ་ཡོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་འབྲེན་ཞིང་། ཤ་པ་དང་ཕྱག་པའི་བྱུང་པར་ལ་ངེས་པ་
 འབྲེན་མི་རྒྱས་པའི་ཤིང་གི་ཆོགས་དཔེར་བཞག་ནས། དེ་དང་ཐག་མཉམ་པའི་གཡོན་གྱི་
 རིམ་ལ་ཡལ་གཤེད་འདབ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ན། གལ་སྐྱེད་རིམ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་རྒྱས་
 ཤིང་ཤ་པ་དང་ཕྱག་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱང་། གལ་སྐྱེད་རིམ་ལ་ངེས་མི་རྒྱས་པའི་ཤིང་གིས་དག་
 པའི་གཡོན་རིམ་ལ་ཤ་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་ན། དེར་ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་རྟོགས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་དེར་ཤ་པ་ཡོད་ན། ཆོས་པའི་མངོན་
 སུམ་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པ་འབྲེན་མི་རྒྱས་ན། ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོན། གཞུང་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་
 འདི་ནི། རྒྱ་བྱུང་བའི་མ་དམིགས་པའི་ཚྭགས་ཆོས་ངེས་བྱེད་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རང་
 བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཆད་མས་སྐྱབ་པ་ནི་ཅི་ལྟར་མ་དམིགས་པ་ལས་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཅི་ན།
 ཡོད་ན་རྣང་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་བྱམ་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཅིག་པ་སོགས་མི་སྲིད་པར་ཐུར་བ་
 བ། ཡོད་ན་རྣང་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ལས། གཞི་འགར་
 བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོགས་པར་འཕྱར་ཏེ། རྣང་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་བྱམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པ་ལ་
 མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཀྱང་རང་ཚྭགས་
 ཀྱི་ཆོས་སྤྱུབ་པའི་གཞིར། དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་སྤྱུ་
 འཕྱར་བ་ཡོད་དེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་མེ་ཉེ་བར་ཡོད་
 བ། གནོད་བྱ་གང་རེག་དེ་རྒྱུ་ཆགས་སྤྱོད་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་
 གི་སྐྱུས་འབྲེལ་སྐྱེ་མ་དམིགས་པ་སྤྱད་དོ། །རྟོགས་འདི་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ནི།
 སྤར་གྱི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ངེས་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་ལ། རྟོགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ནི་སྤར་
 བཤད་བྱིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགག་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་གངས་ངེས་ལ་ཚོད་སྤང་། མི་རྣང་བ་མ་
 དམིགས་པའི་རྟོགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཙ་པོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དོན་
 ངོས་གཞུང་། དེ་དགག་མི་རྒྱས་པར་བཞུན། དེ་ལ་ཁྱུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྟོག་

པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཏུན་པ་དང་། དེ་རང་མཆན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་མཚུག་བསྐྱེད་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། བྱིད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ལ་ཡོད་དེས་འགོག་པ་དང་། མེད་དེས་བསྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་བྱས་པ་མི་འབད་པར་བཤལ། སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྐྱེད་གིས་གཙོ་བོ་ལ་སྟགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་ཉགས་འདི་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཡང་མ་འདུས་པའི་བྱིར། འདི་ལྟར་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་ཆོག་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་མེད་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲུར་མི་རིགས་པར་བཤལ། བརྗོད་བྱ་མེད་ན་རྗོད་བྱེད་མི་འཚུག་པའི་བྱིར། དེས་ན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་གཅིག་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དགག་པའི་ཡུལ་མ་མཐོང་བར་དེ་ལ་དགག་པ་མི་འཚུག་པའི་བྱིར་དང་། གལ་ཏེ་འཚུག་ན་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚོད་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་གྲངས་དེས་ལ་ཚོད་པའོ། །གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲུར་ན། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། སྟག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་ཡུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་ཤིང་སྒྲ་བཏགས་པའི་སྒྲ་དོན་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཡོན་པའི་བྱིར། སྒྲ་དོན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། གཉི་ག་ལ་བཞེན་པའི་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་ཆེད་ཁོ་ནར་སྒྲ་དོན་དེས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་རང་མཆན་མེད་ཀྱང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲིའི་དོན་ཡོད་པས་སྒྲ་སྒྲུར་བ་མི་འབད་པའི་སྟོན་མེད་པར་བཏུན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྐྱེད་གི་སྒྲུར་བ་འདིའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ན། གཙོ་བོ་རང་མཆན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ཡོད་པ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ལྟར་མངོན་ལ། དེའི་དགོངས་པ་རྣམ་འབྲེལ་འདིར་བཀྲལ་བ་ན། གཙོ་བོར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་རང་མཆན་གྱི་ཉེར་ལེན་ཅན་དང་། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལྟར་སྤང་། འདི་དག་གི་དགོངས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ག་མ་ལ་ཕྱི་ལས། གཙོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དགག་དགོས་ཀྱི། དེ་མིན་ན། དེ་རྣམ་འགྱུར་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ཀྱང་། གཙོ་བོ་རང་སྟོག་ནས་མི་ཁྱེད་ཀྱིས་པར་འགྱུར་ལ། ཉགས་ཆད་མས་དེས་པའི་གཞི་ནི་གཙོ་བོར་སྤང་བ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ལ་

བསྐྱེད་ནས་གཙོ་བོ་དང་དེ་ལྟར་གཉིས་གང་བཞག་ཀྱང་འདྲ་བར་སྤང་ལ། རང་ལུགས་ལ་
 ཚད་མས་བྱབ་མ་བྱལ་བྱུང་ཤིན་ཏུ་ཆེད། །དེས་ན་གཙོ་བོར་སྤང་བ་དེ་གཙོ་བོ་རང་མཚན་གྱི་
 དངོས་པོའི་ཉིད་ལེན་མེད་པ་ཅན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཉགས་ཚད་མས་མ་བྱལ་བ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་
 ཐལ་དེ་འདྲའི་ཉིད་ལེན་ཅན་ཏུ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་
 རྒྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གཙོ་བོར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྐྱར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཙོ་བོ་རང་མཚན་གྱི་
 དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ནམ་འགྲུར་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་ཉིད་ལེན་ཏུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤེད་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཆོས་
 ཅན་ཚད་མས་མ་བྱལ་བ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཙོ་བོར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ཚད་མས་བྱལ་བ་ཅིང་།
 དེའི་ཉིང་ཏུ་གཏན་ཚིགས་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཚད་མས་བྱལ་བ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མེན་པར་རྟོག་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་གཟུང་ཡུལ་ཏུ་བྱས་
 བས་འཇུག་པ་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན། ཟྱ་ནང་གི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆོས་
 ཅན་གྱི་དོན་རེ་རེ་བ་ནམས་ལ་སྒྲ་མི་འདྲ་བ་ཏུ་མ་འཇུག་པར་མི་འཇུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་
 འཇུག་པའི་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་
 ཐལ། དེ་དག་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་རྒྱན་པ་ཡི་དོན་ཅན་ཉིད་
 ཏུ་མི་འཇུར་བར་ཐལ། སྐྱ་དོན་དངོས་པོར་བྱལ་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན།
 སྐྱེས་བཏགས་པའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་ཅན་ཏུ་འདོད་རིགས་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་
 དངོས་པོར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྐྱ་དོན་དགག་མི་རིགས་པ་དང་།
 བསྐྱབ་རིགས་ཀྱང་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་མེན་པའོ། །

སྐྱ་དོན་དགག་མི་རིགས་པ།

དང་པོ་ལ། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྐྱོན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱོན་ན་
 ཉགས་དེའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འཇུར་བས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་ཆོས་ཅན་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་
 མེད་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱར་འཇུར་རོ། །དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཆོས་

ཡན་གར་བ་ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱར་མི་རིགས་པར་གྲུ། ཆོས་ཡན་གར་བ་ནི་དཔེའི་
སྒྲིབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་གཞུང་འདི་དག་གི་གཙོ་བོའི་ལྷ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་བསྟོན་པ་མ་
ཡིན་ཀྱི། གཙོ་བོ་རང་མཆན་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་དོན་ལ་བསྟོན་ན་གཙོ་བོ་
ཞེས་ངག་ཏུ་བརྗོད་མི་ཀུས་པས། རྣམ་འཇུག་གི་ཉེར་ལེན་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་
པར་འཇུག་ལ། དེ་ཅམ་ནི་གཞི་གཞན་ཏུ་མ་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཀྱིས་བྱུང་མི་
དགོས་པར་འཇུག་རོ། །གཞི་མ་བྱུང་ཆོས་ཅན་ཏུ་བཞག་པ་ནི། དེ་ཆད་མས་ཁེགས་པ་ཉིད་
དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཅན་
འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོད་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་པ་མེད་ཅིང་དེ་ཆད་མས་བྱུང་པའི་བཙོ་
བསྐྱེད་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཆད་མེད་ན་མེད་དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་དམ་
མེད་སྟུང་པའི་སྒྲིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དབྱད་པར་བྱ་རིགས་ཀྱི། རྟག་པ་ལ་མེར་སྤང་ཡོད་དམ་
མེད་སྟུང་ཏུ་འབས་བྱ་དེ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏུ་དབྱད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་འདི་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་
བྱའི་འབས་བྱ་འབྱུང་བ་རག་ལས་ཤིང་། རྟག་པ་ལ་མེད་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ཅམ་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་
འདོད་དོན་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་གྲུ། དོན་བྱེད་ཀུས་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ། འབས་བྱ་དོན་ཏུ་གཉེར་བས་ཡོད་མེད་ཏུ་བཉགས་པས་དགོས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་
ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདོད་ལྡན་འཁྲིག་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བྱད་མེད་རྣམས་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་དོན་དེ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏུ་མ་ཤིང་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས།
གཞུགས་བཟང་ངམ་མི་བཟང་ཞེས་བཉགས་པས་ཅི་ཡང་མི་ཕན་པར་གྲུ། དེས་དགོས་པ་
དེ་བྱུང་མི་ཀུས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་གིས་དགག་ཉགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་རྗེས་དཔག་
དེའི་གཞལ་བྱར་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དབྱད་དགའ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་རི་ཅམ་བསམས་
ཀྱང་རྗེས་དཔག་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ལ་ཁྱད་པར་དབྱེ་དགའ་བར་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞི་འགར་ཆོས་དེ་འཇལ་བའི་ཚུལ་ལ་ཡོད་པར་འཇལ་བ་དང་མེད་
པར་འཇལ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་མི་མེད་ཀྱི་མཆོལ་ཏུ་བ་མེད་པར་གཞལ་བྱ་ཉིད་ཏུ་བ་གཞལ་
བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆད་མ་དེས་མཆོལ་ཏུ་བ་བྱུང་པར་གྲུ། ཏུ་བ་མེད་པ་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་ཏུ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས། བཟ་ཤིས་མ་དང་སྤྲ་

ནག་མ་བཞེན་དུ། རྩོམ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མི་འདོད་བཞེན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་
བས། དང་པོ་ཉིད་ནས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཚལ་བ་མ་བྱས་ན་མེགས་སོ། །ཡང་དེར་དུ་བ་བཀག་
པ་ཡིན་གྱི། དུ་མེད་བསྐྱབ་པ་མིན། ཞེས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་བ་ཏུ་མ་བཟགས་པ་ཤི། དགག་
བྱ་ནམ་བཅད་ལ་ཁྲིགས་ཀྱི་བཀག་པ་ཡོངས་གཙོ་དུ་མ་བྱུབ་ན་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
མི་ཁྲིགས་ལ། བཀག་པ་ཡོངས་གཙོ་དུ་མ་བྱུབ་ཀྱི། དགག་བྱ་ནམ་བཅད་ལ་མི་ཁྲིགས་ན་
གཉིས་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མི་ཁྲིགས་སོ། །དེ་ལྟ་ན། མཚོ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྩོམ་
འདོགས་ཚད་ཀྱང་། དུ་མེད་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་རྩོམ་འདོགས་མི་ཚད་པར་འགྱུར་པས་
དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉམས་ལ། ཡང་རྩོམ་འདོགས་ཚད་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་མ་སྒྲུབ་སོ། ཞེས་
ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རྟེ། ལུགས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
ཉིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། བཙོ་བསྐྱེད་དོན་གཉེར་གྱིས་མེ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
གྱི། མེ་དོན་སྒྱི་ཤར་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྟན་རྟེ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱེད་སྒྲུབ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་པར་མི་བྱེད་ན། རྩོབ་དཔོན་སྒྲུགས་
སྒྲུབ་གིས་བཟགས་པའི་ཚོས་མ་དམིགས་པ། ཞེས་སྒྲུབ་དོན་གཏན་མེད་དུ་བརྟན་པ་དང་
འགལ་ཞེ་ན། རྩོབ་དོན་མེད་པར་རིགས་པ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོབ་དོན་དུ་
གྱུར་པའི་གཙོ་སྒྲུབ་དེ་ཚོས་ཅན་དང་། གཙོ་བོ་དངོས་པོ་པའི་ཉིན་ཅན་དུ་མ་བྱུབ་པ་འདི་
དེའི་བྱེད་ཚོས་སྒྲུབ་བཞེད་ནས་ལྷང་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བཟགས་པ་ཞེས་
པའི་དོན་ཅེ་ཡིན་ཞེ་ན། རྩོབ་དོན་ནི་ཚོས་ཅན། བཟགས་པ་ཞེས་རིགས་པ་ཡིན་རྟེ།
རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཡང་ན་སྒྲུགས་སྒྲུབ་གིས་གཙོ་བོ་མ་
དམིགས་པ་ཉིད་ཚོས་སྒྲུབ་ཞག་པ་དང་། བྱེད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་པའི་ཉིན་ལེན་ཅན་དུ་མ་
དམིགས་པ་ཚོས་ཅན་དེའི་ཚོས་སྒྲུབ་ཞག་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ལན་དུ་སྒྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་།
སྒྱིར་དགག་པ་དང་། དོན་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རྩོས་བྱའི་ཚིག་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མ་
བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དགག་པའོ།

དང་པོ་ལ། ཚིག་ཅམ་དགག་པ་དང་། བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། འགལ་བ་སྒྲུབ་པའོ།

དང་པོ་ནི། ཚད་མ་གསུམ་ལོག་པས་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུབ་བོ་ཞེས་བཤད་པ་མི་

རིགས་པར་ཐལ། ལྷང་ལོག་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷང་
ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་
ཏུ་ཡང་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ནམས་ཆོས་ཅན། རྗོད་ཀྱི་ཉགས་ལས་རྗོད་རང་
གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗོད་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་
དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གང་ལ་ཆད་
མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲ་གྲུབ་པའི་གཞིར། སྒྲ་བ་
པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅུས་ཏེ། རྗོད་དེ་དཔོག་པའི་
ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྷང་ཆད་མ་མེན་ན། སྒྲ་བ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་གིས། ཡིད་ཆེས་ཆོག་
ནི་མི་སྒྲ་བའི། །སྒྲི་ལས་རྗེས་སྒྲ་དཔག་པ་ཉིད། །ཅེས་ལྷང་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲི་རྗེས་དཔག་ཏུ་
བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལྷང་དེའི་ཆོག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་
དབབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲ་བ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་གིས། ལྷང་ཆད་མར་གསུངས་པ་དེ་ལྷང་གང་
ཡང་རྒྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོག་དེ། གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་མཚུངས་པའི་སྒྲི་ལས་རང་གི་བརྟེན་བྱ་ལ་མི་སྒྲ་བར་རྗེས་སྒྲ་དཔག་
པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཆད་མར་གྱུར་པའི་ལྷང་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་དང་། ཆད་མར་སྒྲུབ་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉག་པ་དང་ལྷན་པ་དག་སྒྲིན་
པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། འཆོ་བ་སོགས་ལ་
འཇུག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་ཐོས་ཤིང་། ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་
དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་ངེས་པའི་ཐབས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མ་མ་མཐོང་བ་
དང་། དེ་དག་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྒྲུང་དོར་མ་
བྱས་ན། དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་སྒྲ་དོགས་པ་དག། སྒྲུང་དོར་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བཞིན་
དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་དམ་མེད་སྟུང་པ་དག་རྗེས་སྒྲ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། གང་གི་རྗེས་སྒྲ་
ཞུགས་ན་མི་སྒྲ་བའི་ལྷང་ངོས་གཟུང་བ་ནི། སྒྲུང་བྱ་ཐར་པ་དང་། དེ་ལེན་པའི་ཐབས་ལམ་
བདེན་དང་། དོར་བྱ་སྒྲུག་ཀུན་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བ་འཇུག་ཞོག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲུང་

དོར་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་བྱའི་དོན་ནམས་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྤྱད་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་
 འབྲེལ་བ་དང་། སྐྱེས་བྱའི་འདོད་དོན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་དག་བསྐྱབ་པ་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་ངེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱེས་བྱ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན།
 རྗེས་པར་བྱེད་པའི་རག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆད་མར་གཟུང་བར་བྱ་བར་བརྟན་གྱི། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་ལུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཆེ་ནི། ཡོངས་སུ་
 བཏགས་ནས་དབྱད་པ་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དབྱད་པ་མ་དག་པར་ཁས་ལེན་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྟུས་ན། ལུང་གང་ཡང་རྒྱུ་བར་གི་བརྟན་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་
 ཏུ་འཇུག་བ་མིན་པར་ཐལ། དབྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་ཆད་མར་གཟུང་བར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་སེུ་བཅུ་པའི་རག་ལྟ་བུ་འབྲེལ་མེད་དང་།
 འཇོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པའི་ཕན་རག་ལྟ་བུ། དགོས་པ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་
 དང་། བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བརྟན་བཙོས་ལྟ་བུ་དགོས་པ་མེད་པའི་དོན་སྟོན་པ་དག་ཆད་མ་
 ཡིན་པ་སྤངས་ནས། སྤངས་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོན་དང་བལ་བ་དང་། སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་
 དང་ཐབས་བྱུང་གི་སྦྱོན་སྤངས་པའི་སྐྱོན་ས་བརྗོད་བྱའི་སྦྱོན་དང་བལ་བ་ཆད་མར་བརྟན་
 ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་
 སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པ། དཔེར་ན། སྟོན་པོ་མངོན་གྱུར་དུ་བརྟན་པ་
 ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དག་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་པའི་
 སྦྱོ་དོན་གཞན་སོགས་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཐོང་
 བ་སྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་སྟོན་པ་ལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པ་
 མེད་པ། དཔེར་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་གྱུར་
 བརྟན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་དེས་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དག་སྟོག་གྱུར་དུ་འདོད་པའི་
 བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་སྟོག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་སྟོག་
 གྱུར་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི་དོན་དེ་
 དག་རྗེས་བརྟན་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། ལུང་ལ་བརྟན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གྱུར་
 གནོད་པ་མེད་ཅིང་། རང་ཆོག་སྤྱི་འགལ་བ་དང་དངོས་ཤུགས་འགལ་བས་གྱུར་གནོད་པ་
 མེད་པ། དཔེར་ན་ཆགས་སོགས་ཤིག་པའི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན། རྒྱས་དང་མར་མེ་ལ་ཤུགས་པ་
 སོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་བཀག་པ་ལ་ནང་འགལ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་དཔག་ནམ་པ་

གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་པ་འོ། །འདི་དག་ནི་ལྷ་འདི་ཡི་མི་སྤྱི་བར་འཛག་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྟུན་ན། མེན་ཏུ་ཕྱོག་ཟུར་སྟོན་པའི་བཅའ་ལྟན་འདས་ཀྱི་གསུང་
 ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷ་འདི་
 པའི་ཕྱིར། འདིར་མཐོང་བ་མངོན་ཟུར་རྒྱུ་ཡང་པ་ལ་བྱེད་པ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་
 ཆོས་མཆོག་གིས་རྟེན་མིག་མཐོང་བས་ཀྱང་མཐོང་བར་བརྟུན་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཕྱོག་
 ཟུར་ལ་ཡང་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །མེན་ཏུ་ཕྱོག་ཟུར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དང་དངོས་
 ལུགས་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་དཔག་གིས་བྱུང་བ་མི་འཐད་དེ། ད་ཀྱང་དེ་མ་སྟེས་
 པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མས་ཀྱང་མ་བྱུང་། དེ་མེན་ཏུ་ཕྱོག་ཟུར་གྱི་དོན་ལ་མི་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། བར་འགལ་མེད་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཀྱང་།
 མེན་ཏུ་ཕྱོག་ཟུར་གྱི་དོན་དེ་བྱུང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བས་ཆོས་པ་ན་བདེ་བ་སྦྱེད་
 པར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་ན། དེས་བདེ་བ་མི་སྦྱེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞེགས་ལ། ཆོར་
 མ་བྱུག་པས་སྟུག་བསྐལ་སྦྱེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་ན། དེས་སྟུག་བསྐལ་མི་སྦྱེད་པ་
 ཞེགས་པས། བདེ་སྟུག་སྦྱེད་མི་སྦྱེད་དངོས་འགལ་ཏུ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་བྱུང་ལ། དེ་
 བྱུང་བ་ན། སྦྱོན་པ་བཏང་བས་བདེ་བ་སྦྱེད་པ་དང་མི་སྦྱེད་པ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་སྤྱི་
 ཕྱིར་བསྟན་པ་མཐོང་ན། ཆོག་དེ་ལ་ནང་འགལ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མས་བྱུང་པའི་
 ཕྱིར་དང་། མེས་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་ཏུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དེས། མེས་བྱ་མཐའ་
 དག་ལ་ཡོད་མེད་གཞི་མཐུན་ཏུ་འདུ་བའི་སྟོ་འདོགས་ཆད་ཀྱང་མེས་བྱ་མཐའ་དག་བྱུང་མི་
 དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མེན་ཏུ་ཕྱོག་ཟུར་ཏུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི།
 གཞུང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ཅམ་ཡང་མ་གཟིགས་པར་སྤང་ན། ཆད་མ་ཡང་
 དག་པར་བྱུང་པའི་ལེའུ་གཉིས་པའི་དོན་མེན་ཏུ་བསྐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆོག་མེན་ཏུ་ཕྱོག་ཟུར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
 འདིའི་ཡུལ་མེན་ཏུ་ཕྱོག་ཟུར་ཡིན་ནའང་། ཆད་མས་མ་བྱུང་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ།
 གཞལ་བྱ་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་པའི་གསུང་གཉིས་དང་མི་སྤྱི་བར་མཚུངས་པའི་སྤྱི་རྟགས་ལས་
 རྟགས་ལྷན་པའི་ཕྱིར། མེན་ཏུ་ཕྱོག་ཟུར་གསར་ཏུ་རྟགས་པའི་སྟོ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟེན་སྟུ་
 དཔག་པ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཆད་མ་
 འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་སྟོ་ཅམ་གྱིས་དེ་རྟགས་མི་ལྷན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་རྒྱལ་གཞན་བཏུན་པ་ནི། གཞན་ཤིན་ཏུ་ཕྱོག་གྱུར་གྱི་
 རྣོན་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་
 རྣོན་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ། དེས་རི་ལྟར་བཏུན་པ་ལྟར་མི་སྤྱོད་བར་དངོས་སྟོབས་
 གྱིས་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་བུའི་དེ་ཉིད་འགྲོག་བདེན་དང་། རྣོན་བུའི་དེ་
 ཉིད་སྤྱག་བདེན་གཉིས་ཐབས་དང་བཅས་པ་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་
 མས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས་སོ། །འདི་ནི་དཔེ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། ཆ་བའི་སྦྱར་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར། རྣོན་ཉིད་རྣོན་པའི་གསུང་དཔེར་བྱས་ནས། ཤིན་ཏུ་ཕྱོག་
 གྱུར་རྣོན་པའི་གསུང་ཆོད་གཞིར་མཛད་པ་དང་འདྲོའོ། །རྣོན་ནི། དབྱང་གསུམ་གྱིས་དག་
 པའི་ཡུང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་བཏུན་བྱ་ལ་མི་སྤྱོད་བས་བྱབ་ནི། དཔེར་ན། བདེན་བཞི་རྣོན་
 པའི་གསུང་བཞིན། རྒྱལ་བྱིམས་བསུངས་པས་ལྟར་སྦྱོར་བའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་
 ཡང་། ཞེས་རྟགས་དང་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞན་དག་གི་ཡུང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་དགག་པ། འཐད་
 པའི་སྦྱོགས་བཞག་པའོ། །

གཞན་དག་གི་ཡུང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱུས་ཁུ་ཕུལ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་
 ལྡན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་བཏོས་པའི་ཆོག་དེ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་གྱི་རྣོན་ཅན་ཏུ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པས་དེ་
 ཉིད་ཆད་མར་ཁས་ལེན་ལོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱུས་ཁུ་ཕུལ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་དེས་
 གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣོན་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར། དེ་འདྲའི་རྒྱུས་ཁུ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་
 ཉེས་ཟད་ཀྱི་ཆོག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར་ཡང་དེ་འདྲའི་
 རྒྱུས་ཁུ་ཆད་མས་ཤེས་པར་རུས་ན། དེས་གང་སྤྱོད་ཆད་མ་ཡིན་པའི་རྣོན་འདི་འདྲོད་རིགས་
 བའང་དེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར། གང་ཟག་དེའི་གསུང་རབ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་མ་
 རྟོས་པར་ཉེས་ཟད་ཀྱི་རྒྱུས་ཁུ་དེ་འདྲ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་མི་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གཞན་སྦྱོབ་
 དཔོན་གྱིས་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་མ་རྟོས་པར་རྒྱུས་ཁུ་འདི་ནི། རྒྱུན་ཡོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་
 དང་ལྡན་པའམ་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གང་ཟག་གཞན་ལ་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་དང་།
 རྒྱུན་ཡོ་མེད་པའང་རི་ལྟར་བ་བཞིན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་རྣམས་ནི་རྟོད་དཀའ་ཞིང་མི་རྟོད་

པའི་ཕྱིར། གང་དག་གཞུང་འདིས་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མི་རྟོགས་པར་
སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་འོག་མས་ཉེས་པ་ཟད་པ་སྲིད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲིམ་བ་ནི་
ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་སྟོན་མེད་པར་བྱུང་ན་ཉེས་ཟད་མ་བྱུང་པ་འགལ་ལ།
མ་བྱུང་ན་སྤར་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་བཤད་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་
ན་འདིས་ནི་གསུང་རབ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཉེས་ཟད་རྟོགས་མི་རུས་པར་སྟོན་ལ། འོག་མས་ཉེས་
ཟད་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱ་སྒྲིར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱ་བྱུང་པའི་རྟགས་དགོད། ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་
མི་རུང་བའི་ཚད་པ་སྤར། ཉེས་པའི་ཚ་བ་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་བྱ་ལ་ལ་
ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་བྱ་ལ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གོ་མས་
པ་ལས་སྒོ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་རང་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉེས་པ་
ཆགས་སོགས་ཀྱན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་ན་དེ་འགྲིབ་པ་དང་། འགྲིབ་ན་
དེ་ཕུལ་བྱུང་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཤེས་རབ་དེའི་གནོད་བྱེད་དང་
བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལན་ཅིག་ཉེས་པ་ཟད་ཀྱང་། ཉེས་པའི་ཡུལ་དང་སྤང་པ་ན་སྤར་ཡང་
འགྱུར་བས་གཏན་ཟད་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། སྤངས་པ་སྤར་ཞོག་ན་དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་
འབད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འབད་པ་མི་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་རང་གིས་ཞོག་པ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། སྟོན་མཐོང་བས་ཡིན་ནམ། སྟོན་མ་མཐོང་ཁིང་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་
མཐོང་བས་ཡིན། སྟོན་མཐོང་ནས་དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་མི་བྱེད་དེ། འཁོར་
བའི་འཆོབ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་བས་དེ་བརྒྱུག་པའི་འབད་པ་མི་
བྱེད་དེ། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱའི་སྒོ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་
སྒྲིགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་རང་གི་རང་གིས་བརྒྱུག་པར་འགྱུར་བའང་མ་
ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐར་
ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། སེམས་ཀྱི་དོ་སྟོན་ལ་འབྲལ་མི་རུང་དུ་བྱུགས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་སྒོ་སྟོན་ཅི་འོག་གིས་འབད་དུ་ཟེན་ཀྱང་། སྤངས་པ་མི་ཞོག་ཏེ། དེ་བརྒྱུག་པའི་རྒྱ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་བཟུས་ན། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཞོག་མི་སྲིད་དེ། བདག་མེད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཞོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉེས་པ་
ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་

འབྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་མ་
 རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུ་བཤད་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། འཇིག་ལྟ་ཉེས་བའི་ཙ་བར་བཤད་
 པ་དང་མ་རིག་པ་ཙ་བར་བཤད་པ་མི་འགལ་བར་བཤལ། འཇིག་ལྟ་དེ་ཉོན་མོངས་ཙན་གྱི་མ་
 རིག་པ་ཡིན། དེ་ལས་བདག་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་གི་བདེར་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་
 སྤང་ལ་སོགས་པ་འབྲུང་བའི་སྤྱིར། ཉེས་པ་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་གཉི་ལྷག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་
 བཅན་ཡོད་དེ། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་ལས་ཉེས་པ་ཀྱན་འབྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
 ལྟར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། བཛོ་གཞན་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་
 བརྟན་པ་ན། འཁོར་བའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ངོས་མ་གཟུང་བའི་རྒྱུ་མེད་དེ། འཇིག་ལྟ་དེ་
 སྤངས་པ་ན། ཉེས་པ་ཀྱན་སྤང་བར་བྱས་པས་ཉེས་པའི་ཙ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འཇིག་ལྟ་
 ཉོན་མོངས་ཙན་གྱི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ན། འཁོར་བའི་ཙ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྟོན་བཞེད་
 པ་ན་འཇིག་ལྟ་བརྟན་ན་མི་མཁས་པར་འབྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པས་རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།
 རྒྱགས་གཅིག་ལ་མི་སྐྱེ་བས་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་
 པ་དགག། མ་བྱས་པ་དགག། ཉག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཞོ་མཚུངས་
 ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་ནམས་དོན་ལོག་
 པར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བཙེ་བ་མེད་པ་དང་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་ནམས་སྐྱེས་བྱ་ལ་
 བརྟེན་པའི་སྤྱིར། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་ཡིན་ན། བདེན་པའི་དོན་ཙན་ཡིན་པས་
 རྩབ་ཉི། དེ་ལ་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་རིག་བྱེད་པ་ལ་ལ་བརྗོད་
 པར་བྱེད་དོ། །སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་ཡིན་ན་ལོག་པའི་དོན་ཙན་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་
 བཤལ། ཆོག་ནམས་དོན་བདེན་པར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བཙེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་ནམས་སྐྱེས་བྱ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སངས་རྒྱས་པ་གཞན་དག་བརྗོད་
 དོ། །གཉིས་པ་ལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག། །སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་
 བརྟགས་ལ་དགག། །རྗོད་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དོན་གྱི་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དོན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་
 དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ནམས་ཆོས་ཙན། རྒྱུད་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་ཡང་
 དོན་ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་གྱིད་པར་བཤལ། རྒྱུད་ལས་དོན་ཤེས་ཤིང་གོ་བར་བྱེད་པ་དག་གི་རྒྱ་

དག་གི་བརྟེན་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རིག་ཕྱེད་ལས་དོན་གོ་བ་འདི་ཡི་དོན་འདིའི་ཞེས་
བཤད་པ་ལ་བརྟེན་པས་སོ། །རིག་ཕྱེད་ལྷ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལྷེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་པས་སྦྱོན་
མེད་དོ་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་འདིའི་ཞེས་བརྟེན་པ་རིག་པ་མེད་པར་ཡང་སྤྲོ་ཚམ་གྱིས་
དོན་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིག་ཕྱེད་ལས་དོན་གོ་བའི་འབྲེལ་བ་འཕྲ།
བརྟེན་ལུང་ལ་མ་སྦྱོས་པར་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། རིག་ཕྱེད་དེ་ནི་དོན་དང་རྩ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་འབྲེལ་ཡང་། འཆད་པ་པོའི་དག་གི་བརྟེན་ལས་ཉན་པ་པོའི་སྒོ་ཡུལ་དུ་གསལ་དགོས་པ་
ཡིན་པས་སྦྱོན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན། དོན་གོ་བ་ལ། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་གཞན་དག་ཡོད་
པར་བརྟགས་པ་དགོས་ཀྱས་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དག་གི་བརྟེན་ལས་དོན་གོ་བ་དགོས་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཟུས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི་རིག་ཕྱེད་གྱི་ཆོག་ནམས་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྫོད་ཕྱེད་དུ་ངེས་སུ། དོན་དུ་
མ་དང་འབྲེལ།

དང་པོ་ལྟར་ན། འཆད་པ་པོས་བཤད་ཀྱང་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་
ཐལ། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་གོ་བྱ་གོ་ཕྱེད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རིག་ཕྱེད་གྱི་
ཆོག་གཅིག་འཆད་པ་པོ་མི་མཐུན་པས་བཤད་ན། གང་དུང་གཅིག་ལ་གོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
སྦྱོས་པར་ཐལ་སོ། །དོན་དུ་མ་དང་རྫོད་ཕྱེད་དུ་མངོན་པར་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། རིག་ཕྱེད་གྱི་
དག་རང་གི་བརྫོད་བྱའི་དོན་དུ་འགལ་བ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གི་དོན་ཡང་གསལ་བར་གོ་བར་ཕྱེད་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། བརྟེན་ལས་དོན་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆད་མར་སྟུབ་
པའི་དོན་དུ་སྦྱོས་བྱས་མ་བྱས་པ་སྟབས་ཕྱེད་དུ་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་
བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་པའི་སྟབས་ཕྱེད་མེད་པ་ནི་རིག་ཕྱེད་སྤྲོ་
དོན་ནམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཆད་
མའི་ཡུལ་དུ་ནམ་པར་གཞན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟབས་ཕྱེད་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་བརྫོད་དགོས་ན།
དེ་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩས་ཐ་དད་དེ་ལྟར་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིག་ཕྱེད་གྱི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་བརྫོད་བྱའི་དོན་སྟོན་
པའི་ཀྱས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོག་གང་ཞིག །སྦྱོས་བྱས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པར་
ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས་སྦྱོས་བྱའི་བརྫོད་འདོད་ཀྱིས་
ལེགས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན། རིག་ཕྱེད་གྱི་སྟབས་ཐམས་འདི་ནི་དངོས་སྟབས་ཆེན་གྱི་

ཁྱུ་དང་འདྲ་བར་འཇུག་བར་ཐལ། རྟོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་
ཆོག་སྒྲིལ་བྱས་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན། རྟོན་སྟོན་པའི་རྩས་མེད་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་པར་
ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་ཐུག་གཅིག་
དང་ཐ་དད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྟགས་དགོད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་སྒྲ་རྟོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཅན་ཁྱོད་ནམས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དེས་གྲུབ་པའི་རྟོན་ནི།
རྟོན་དང་སྒྲའི་འབྲེལ་བ་དེ་སྒྲིལ་བྱའི་སྟོན་ལ་ཡིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྱས་པར་ཐལ།
བརྟེན་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྟོན་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟན་ཅིག་སྒྲིལ་པ་དགག། རྟོན་ཞིག་ན་
བརྟེན་པ་མི་འཇིག་པའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོན་ཞིག་ན་བརྟེན་པ་འཇིག་པས་ཕྱིན་ཆད་རྟོན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་
འཇུག་ཏེ། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་ནི་ཞིག། ། འབྲེལ་བ་གཞན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར།
གསར་བྱུང་གི་རྟོན་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲེལ་བ་སྒྲིལ་སོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནམས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་སྒར་གསར་བྱུང་གི་རྟོན་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་གསར་དུ་ནམས་པར་སྟོན་པ་
མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་
གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་འདི་དག་མེད་པར་ཐལ། རྟོན་པས་ནམས་པར་བརྟགས་པ་ཅམ་
དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོན་འབྲེལ་བ་ཅན་འཇིག་ན་ཡང་།
བརྟེན་པ་འབྲེལ་བ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ཞིག་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་
པའི་རིགས་མི་འཇིག་པ་དང་འདྲ་བས། སྒར་གྱི་རྟགས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། རྩ་མཚན་གང་
གིས་གསལ་བ་དེ་རྟོན་གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་རྟོན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་
པ་ནམས་ལ་རྟོན་གྱིས་པན་འདོགས་པའི་རྩས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟོན་
ལ་ཡང་སྒྱུར་རོ། །སྒྱེད་པའི་རྩས་པ་མེད་ཀྱང་། མདོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པས་རྟོན་གཞན་
ཀྱི་རྟོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྩ་འབྲས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ནི། ལུན་ཁྱང་གི་བྱམ་གཟུགས་སོགས་
ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྟོན་མེད་འོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་མི་པན་བཞིན་དུ་གསལ་བྱེད་དུ་འཇུག་བ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་གྲུབ་ཟིན་སྟོན་མེད་འོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྒྱེ་བྱུང་དུ་
བྱེད་པ་ལ། རིགས་པ་ཤེས་པས་སྟོན་མེད་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་རང་འདྲིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡི་ལྟ་བུ་ཅིག་བྱེད་པ་ཡི་རྒྱ་དབང་པོ་
དང་ཡིད་བྱེད་ནམས་ཚོགས་པའི་ཆེན། སྒྲོན་མེའི་འོད་གྱིས་ཁྱོད་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེད་པར་རྒྱུང་བ་
ཉིད་ཏུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་ལ་མེད་པ་ནི། སྒྲོན་དེས་དོན་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་
གསལ་བར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་རང་གིས་དེ་ལ་
ཕན་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་བ་ལ་སྒྲུ་ཕྱིར་ཁྱོད་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། འཇུག་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་ཡང་སྐྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་ཏུ་སྐྱུར་ཏུ་རྒྱག་མོད། སྒྲོན་
གཉིས་དང་རྣམས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སྒྲོ་མ་འབྲེལ་བ་ལ། སྒྲོན་དང་
འབྲེལ་བ་ནམས། སྒྲོ་ཚོགས་པ་གསུམ་ཏུ་སྒྲུང་བར་འཇུག་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བྱི་
རྣམས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམིགས་རྒྱུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་སོ། །

དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲོན་གྱི་རྣམས་དེ་ཉིད་ཏུ་ཐལ། དེ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་མིན་པ་གང་
ཞིག ། དེ་གསུམ་བྱུང་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲེལ་བ་
དོན་གཞན་ཉམས་སོ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་མིན་ན། འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་མ་བྱུང་
པར་ཐལ། སྒྲོན་རང་མཚན་གཉིས་དང་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཏུ་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་ཉེ། རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་འདི་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འབྲེལ་བ་རྟོག་པས་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་རྗོད་
བྱེད་གྱི་དངོས་པོའི་རོ་བོ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། གཞན་སྒྲོ་
དོན་གཉིས་ལ་རག་ལས་པའི་གཞན་དབང་གི་འབྲེལ་བར་མི་འཇུག་བར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་
མེད་ཏུ་ཡོད་པའི་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྐྱུས་གཞན་དེ་གཉིས་དང་རྣམས་གཅིག་ཏུ་
འབྲེས་པའི་འབྲེལ་བར་ཇི་ལྟར་འཇུག་ཉེ་མི་འཇུག་བར་ཐལ། དེ་དང་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར།
རྒྱུང་པ་འདི་གཉིས་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟན་པའི་འཕྲོས་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་རྟག་
ནས་འཇུག་པའི་རིགས་པ་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱུན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་དེ་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ལ་ཡོད་
དམ། དེ་བསགས་པའི་ངག་ཚིག་སོགས་ལ་ཡོད།

དང་པོ་ལྟར་ན། མིང་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་
བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་རྩ་
པ་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞིང་ནི་འོག་མ་སྐྱུང་པའོ། །འདི་ནི་དོན་གྱི་རོ་བོ་དང་

ཁྱད་པར་སྟོན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡི་གེ་ལ་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི།
 ཡི་གེ་ཡིན་ན། དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་གི་སྤང་བའི་མཐར་
 ཐུག་པ་ཡི་གེར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་སྤང་
 ཅུང་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་སོགས་ལས་དོན་གོ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ནི།
 དཔྱད་པ་པ་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྟག་ཅིང་དེ་ལས་དོན་གོ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡང་རྟག་ཇུས་སུ་ཁས་
 སྤངས་པ་ལ་གཞི་དཔ་བརྗོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། རིག་བྱེད་གྱི་རག་ཆིག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དང་དངོས་
 པོ་ཡི་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འབྲེལ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་བརྗོད་
 བུའི་དོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་དེ། རྟག་པས་ཀྱང་བཏགས་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདི་ནི་རང་འབྲེལ་དུ། རྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆིག་གི་ཡན་ལག་གིས་དེ་དང་ཐུན་པར་གྱུར་ན་
 ཞེས་རག་ཆིག་སོགས་དོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རག་ཆིག་
 སོགས་དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པས་ནི། རྟེ་བདུན་གྱི་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛོག་པའི་རིགས་པའི་གསང་མ་གོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་
 ཡིན་ཏེ། དུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྲུལ་སྟེ་ཕྱིར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དོན། རྗོད་པར་བྱེད་
 པའི་ཆ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། གཞན་དུ་མི་འབད་པས། སྤྱི་དེའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱད་
 རྟགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། མི་རྟག་པ་བཞེན་དུ་ཡིད་གཏད་པ་ཅམ་གྱིས་ངེས་མི་རྒྱས་པ་
 མ་ཡིན་པས། བན་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་སྤྱི་དེ་ཐོས་ནས་ཡིད་གཏད་ན་སྟེ་ཕྱིར་བའི་རྣམ་པ་འཆར་
 བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟེ་ཕྱིར་བ་དེ་དུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་དེ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་
 དེ། དེའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱད་རྟགས་ཡིན་ན། དེ་དེས་བརྗོད་པ་བན་ལ་མི་སྟོས་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། བན་མི་ཤེས་པས་སྟེ་ཕྱིར་བ་མཐོང་བ་ན་ཡང་། དུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་
 པ་དེ་དེའི་དངོས་མིང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དུམ་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་།
 དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་ཀྱན་རྗོད་ཅམ་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་པས། རིག་བྱེད་གྱི་
 ཆིག་ལ་བན་ལ་མ་སྟོས་པར་དོན་གོ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལོག་རྟག་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 རོ། །གཞན་ཡང་། ཆིག་ཀྱན་སྤོང་གི་འདུ་བྱེད་ལས་སྤྱེས་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་ཇི་ལྟར་
 མི་འགལ་བ་བསམ་དགོས་སོ། །

རིག་བྱེད་མ་བྱས་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ལ། མ་བྱས་བའི་སྐབས་བྱེད་ལྟར་སྤང་དུ་བཅུན་
པ་དང་། ཡིག་དང་ཆོག་ལ་བཅགས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་མི་འབྲང་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པ་ཅགས་སུ་མི་རུང་། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པ་ཅགས་སུ་
མི་རུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་སྐྱེས་ལྱས་མ་བྱས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ནམས་མི་དྲན་པའི་ཕྱིར།
མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་མར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དཔྱད་པ་པོ་ཆོས་ཅན། རིག་ཅོག་རན་པའི་ཐུན་
པས་བྱབ་པར་བལ། དམ་བཅའ་དང་སྐབས་བྱེད་ལྟར་སྤང་འདི་ལའང་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །
ཞེས་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད་ཅིང་ཞེན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། མི་དྲན་པའི་ཅགས་མ་བྱུང་གྱི།
བདེ་བར་གཤེགས་པ་པ་དག་གིས་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་ནམས་བརྒྱད་པ་དང་། མིའུ་
ཐུང་དང་། མིའུ་ཐུང་ལྟ་དང་། ལྟ་ཆོགས་བཤེས་གཉིན་དག་གིས་བྱས་པར་དྲན་ལ་
གཤེགས་ཐབས་པས་དཔྱིག་གི་སྒྲིང་པོས་བྱས་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པའི་སྐྱེས་ལྱ་
འདི་སློབ་དཔོན་གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིག་དང་ཆོག་དང་། ཆོག་གི་
བཀོད་པ་དག་བརྗོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གཞན་དེ་ལའང་གཞན་ལ་མ་
སྟོས་པར་རྒྱས་པ་མེད་པས། ད་ལྟར་རིག་བྱེད་འདོན་པ་པོ་ཆོས་ཅན། འདོན་པ་པོ་གཞན་
སྟོན་དུ་སོང་གྱི། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཅགས་ལས་ཐོག་མ་མེད་པར་བྱུང་
ལ། དེ་ལས་སྐྱེས་ལྱས་མ་བྱས་པ་དང་། དེ་ལས་ཆད་མར་བྱུང་པོ། ཞེས་དཔྱད་པ་པོ་
འགའ་ཞིག་སྤོ། །དེ་དགག་པ་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་སྐབས་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་བྱུང་། ཐོག་
མེད་ཏུ་བྱུང་པས་མ་བྱས་པར་མི་འབྲུབ། དེ་བྱུང་ཀྱང་ཆད་མར་མི་འབྲུབ་པོ། །

དང་པོ་ལ། ཅགས་མ་དེས་པ་ནི། ཅག་མོ་འབངས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་ལྱས་སྤེལ་
ཞིང་བཅམས་པར་མཐུན་སྤང་དུ་བྱུང་པ་ཡི་གཞུང་གཞོན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གཞན་
དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན། རིག་བྱེད་བཞི་པོ་དེ་ལྟར་སོག་མ་མེད་པ་དང་
སྐྱེས་ལྱས་མ་བྱས་པར་རྗེས་སུ་མི་དཔོན་གྱི་དཔོན་རིགས་པར་བལ། སློབ་དཔོན་སྤེལ་མན་
རག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་ད་ལྟ་གཞན་དག་གིས་འདོན་པ་གང་མཐོང་གྱི་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
ཆོས་པའི་རྒྱ་སྐྱེས་ལྱ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རག་གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན།
རང་རྒྱ་སྐྱེས་ལྱ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ། ཆོས་པ་པོ་དངོས་སུ་མཐོང་
བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རག་དང་གཉིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་རག་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཡོད་པར་

ཐལ། མེ་དང་བྱ་དྲི་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་རིགས་གང་སྐྱེས་བྱ་གང་ལས་ཐུབ་པ་དེ་དང་
རང་བཞིན་བྱུང་པར་མེད་ན་སྐྱེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་བྱུང་མེད་གྱི་
ཉགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་གཞིན་པ་བརྗོད་པའོ། །སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ལས་
ཐུན་མཛུགས་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་དག་ནི་མ་བཟུན་པར་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་
ཆོགས་ཀྱི་རབ་དུ་སྐྱོས་པ་སྐྱར་བཞོད་པ་གང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱུང་པ་འབྲལ་བ་ཅན་དུ་ཐལ།
དེ་ལ་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་སྐྱེས་བྱའི་འབྲས་བུར་མཚུངས་པར་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཕྲོན་པོས་བཏར་བའི་མེ་འདི་ཆོས་ཅན། མེ་གཞན་སྐྱོན་
དུ་སྤང་སྟེ། འཕྲོན་པོས་བཏར་བའི་མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འདྲའོ། །ཐུན་མཛུགས་ཡིན་
པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སྐྱེད་ཀལ། བསྐྱུག་དཀལ། རྩས་པའི་བྱུང་པར་མི་རེངས་དུག་ཞི་
བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའང་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་ཆོག་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་
བྱེད་པ་སོགས་ཡི་གེ་ཉག་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་ནི། ཡི་གེའི་སྐད་དོན་ཡུལ་ཞེས་པ་འཇུག་མེད་
ལ་འཇུག་ལ། དེའི་དོན། གཞན་དག་ཡི་གེའི་རྩ་བའི་འཇུག་བར་འདོད་ཅིང་རང་ལུགས་
གདངས་ཀྱི་ནམ་པ་གཞན་དུ་མི་འཇུག་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ནམ་པ་ཀྱན་དུ་
རིག་བྱེད་ཐོག་མ་མེད་པར་ཐུབ་པར་རྒྱུར་དུ་རྒྱག་མཛད་ནའང་། དེ་ལྟར་སྐྱེས་མིན་ཁོ་ན་ལ་
བརྟེན་པ་ཅན་དུ་ཐུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། མིས་བྱས་པ་གཞན་ཡང་མི་ལ་མི་བརྟེན་
ཞིང་། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་བ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར། ལྷ་སྟོ་ལ་སོགས་པས་
མ་བག་མར་ལེན་པའི་ཐ་སྙད་དང་། རྒྱུང་པན་པས་ལས་འབྲས་མེད་པར་སྐྱོ་བའི་ཆོག་ནམས་
ཀྱང་ཆོས་ཅན་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་བར་ཐལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། སྐྱོན་མ་སྐྱོན་མས་འདུས་བྱས་པའི་རྒྱུ་རྩས་པ་ལས་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་ཐུབ་པས་ཆད་མར་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་
ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ལོག་པ་ནམས་ཀྱང་ཐོག་
མ་མེད་པས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་ཆོས་ཅན།
བརྗོད་བུའི་དོན་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
འཆད་པ་པོ་མི་མཐུན་པ་དུ་མའི་འདུ་བྱེད་གྱི་བྱུང་པར་ནམས་ལས་དོན་གྱི་བྱུང་པར་མི་མཐུན་
པ་དུ་མ་ལ་སྐྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡང་དག་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉམས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། དག་མ་བྱས་པ་དགག་པའོ། །དང་

པོ་ནི། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་ན། ཡི་གེ་འཕ་རག་མ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་
 བ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་ན།
 ཆད་མར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་ཅིར་འབྱར་ཏེ་མི་འབྱར་བར་བཤ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་
 གཞན་དང་ཆད་མ་ཡིན་མིན་དང་། སྒྲིམ་བྱས་བྱས་མ་བྱས་ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ། ཡི་གེ་ལས་ཇས་ཐ་དད་པའི་མ་བྱས་པའི་རག་དགག་པ་དང་། ཡི་གེའི་གོ་རིམས་ཁྱོད་
 པར་ཅན་མ་བྱས་པའི་རག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཉགས་དགོད། སྒྲིམ་ཆོས་
 སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་རག་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན།
 ཆ་དེ་རྣམས་ཐ་དད་རེ་རེ་ནས་དོན་སྟོན་པའི་བྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་དམ་ཡོད། མེད་ན། རིག་
 བྱེད་ཀྱི་རག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བརྗོད་བྱ་ལ་གོ་བ་སྒྲིམ་པའི་དངོས་པོ་ཅན་མིན་བཞིན་དེའི་
 དངོས་པོ་ཅན་དུ་འདོད་པས་བཀྲགས་པར་བཤ། ཁྱོད་དོན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རག་ཆ་ཅན་གང་
 ཞིག ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་དོན་ལ་གོ་བ་སྒྲིམ་པའི་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
 བམ་ཟེ་བྱེད་ལ་མེ་ཉིད་དུ་བཀྲགས་པ་སོགས་བཞིན། འདོད་ན། སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པའི་རག་
 ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆ་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་བྱས་པ་དང་བཅས་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནའང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་སྤྱི་ཕྱི་རྣམས་པན་ཚུབ་བསྟོས་པ་མི་སྤྱིད་པར་
 བཤ། ཉག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བརྗོད་བྱ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཆ་སྤྱི་དུ་མ་
 ཅན་ཉིད་དུ་བཀྲགས་པ་ཡོག་ཅིང་དོན་མེད་པ་ཡིན་པར་བཤ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་དོན་རྗོད་པས་
 པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་རྟོགས་པས་ཀྱང་། རག་གི་དོན་
 དག་རྗོགས་པར་རྟོགས་པར་འབྱར་བར་བཤ། ཉགས་སྤྱི་མཐོང་། །ཆ་སྤྱི་བམས་ཅད་ཅིག་
 ཅར་ཐོས་པ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེན་ཡང་། རིག་བྱེད་འཆད་པ་ཞག་རིལ་པོ་དང་། ཟླ་
 བ་དང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱོད་པར་ལ་བསྟོས་པ་མི་རུང་བར་བཤ། རིག་བྱེད་ཀྱི་རག་
 གི་ཆ་བམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཐོས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་རག་ཆ་
 མེད་མི་སྤྱིད། སྤྱིད་ཀྱང་མི་འབད། དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་རག་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
 རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྤྱིད་པར་བཤ། ཉག་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་

ཐལ། ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན། སྡ་མྱ་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པས་བྱལ་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མི་རྟག་པ་དགག་པ་དང་། རྟག་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རག་
ཆ་མེད་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག ། མི་རྟག་གོ་ཞེ་ན། རྩ་དང་རྩེན་ལ་བརྟོས་པར་འགྱུར་ཞིང་།
རྩ་གཞན་མ་མཐོང་བས་རིག་བྱེད་གྱི་རག་ཆོས་ཅན། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཚྭ་བ་ལས་བྱུང་བར་
ཐལ། དེ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་བྱེད་པར་མཐོང་གི་རྩ་གཞན་མ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅིས་ན་སྦྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མི་ཐོས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐལ་བ་
གཞན་གྱིས་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རག་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། རྟག་པར་དམིགས་
པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཐོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྡ་དེ་
ཐོས་པའི་འགལ་རྩེན་བྱེད་པའི་སྦྱོབ་གཤམ་གས་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱས་པ་
ཉམས་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྐབས་འགར་མ་ཐོས་པ་དེ།
འགལ་རྩེན་གྱིས་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་མིན་གྱི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྩེན་རིག་བྱེད་འཆད་པ་
པོའི་ཀྱན་སྦྱང་གི་ཚྭ་བ་སྐབས་འགའ་ཞིག་རྩ་མ་ཆང་བས། རྟག་རྩ་ཐོས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
རིག་བྱེད་གྱི་སྡ་ཐོས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་རྩེན་གཞན་ལ་བརྟོས་པ་ཡིན་པ་སྦྱ་ཏེ། རིག་བྱེད་གྱི་རག་
ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་དག་ནི་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩེན་གཞན་
ལ་བརྟོས་པའི་ཕྱིར། སྦྱ་ཏེ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྷན་ཡིན་དུ་རྒྱག་མོད་ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་
བྱེད་རྩེན་མེད་དོ། །ཞེས་མི་སྦྱ་ལ། བྱོད་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ། མ་བྱལ་པ་དགག །བྱལ་ཆེས་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རག་དེ་
དག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་མིན། གལ་ཏེ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་
འཆད་པ་པོའི་ཁའི་རྩང་མ་གཏོགས། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉན་ཤེས་གྱིས་དམིགས་པར་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དེ་ཁོ་ནར་གནས་པའི་རྟག་པ་གང་ཞིག ། ར་བའི་དབང་པོས་སྡ་
སྤང་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁས་སྤངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ།
དེའི་ལན་དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། རག་དེ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་བྱལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
རིག་བྱེད་གྱི་སྡ་ཐམས་ཅད་ཉན་པའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པའི་སྦྱེས་བྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཅིག་ཅར་
ཐོས་ཤིང་། དམིགས་པ་དག་རྩ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉན་ཤེས་གྱི་གཟུང་དོན་གང་ཞིག །

ཉག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་འདུས་བྱས་པ་དགག་པ། དབང་པོ་འདུས་བྱས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཆད་པ་པོའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཐོས་རྩལ་དུ་འདུས་བྱས་པ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་། རིག་བྱེད་གྱི་རག་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་པར་འཕྱར་བ་མི་འབྲད་པར་བཤམ། འཕྱར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་ནི་གཤམ་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་དེས་ཐོས་པར་འཕྱར་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་བའི་དབང་པོ་གཅིག་ཕྱི་དེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་རིག་བྱེད་གྱི་རག་མ་ལྷན་པ་གཅིག་ཅན་དུ་ཐོས་པར་འཕྱར་བར་བཤམ། རིག་བྱེད་གྱི་རག་ཐོས་རྩལ་གང་ཞིག ། དེ་ཉག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་ཀྱང་སྐྱེའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་བྱེད་དུ་དེས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅན་དུ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུལ་སྐྱོན་དེས་པའི་རིག་བྱེད་དེས་པ་འཆད་པའི་རྩལ་དུ་བསྐྱད་པའི་བྱེད་པར་ལས། རྒྱ་བའི་དབང་པོས་སྐྱེ་ཐོས་པའི་རྩལ་པ་བ་དད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་མི་ཆོགས་པ་དུ་མ་ཡི་ཅ་ཅ་ཅིག་ཅན་དུ་རི་ལྟར་ཡང་ཐོས་པར་འཕྱར་བ་མི་འབྲད་པར་བཤམ། རྒྱ་བའི་དབང་པོ་སྐྱེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་བྱེད་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཤམ་ཏེ། བརྗོད་བྱ་མི་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཅམ་ཡན་གར་བ་དུ་མ་དུས་གཅིག་དུ་ཐོས་པར་འཕྱར་བ་ཡིན་གྱི། རྗོད་བྱེད་དུ་མ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དུལ་གཅིག་དུ་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་དུ་མས་རིག་བྱེད་ཅིག་ཅན་བཤད་པའི་ཆོ། སྐྱེ་ཅམ་ལས་རྗེས་བ་དད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་དད་པར་བྱ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རིགས་པ་མེད་པར་བཤམ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རྩལ་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མ་ཕྱུག་པོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་གཞན་དག་མི་འདོན་པར་གནས་ནས་རིག་བྱེད་གཅིག་ཅིག་འདོན་པ་ན་ཡང་། སྐྱེ་ཅམ་ལས་རྗེས་བ་དད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཐོས་དགོས་ན། དེ་མི་འབྲད་པར་བཤམ། དེ་འདྲ་བཅས་རི་ལྟར་ཡང་ཐོས་པ་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རི་ལྟར་ཡང་སྐྱེ་ཅམ་རྗེས་བ་དད་དུ་མ་རྟོགས་པར་འཕྱར་བ་ཡང་མི་འབྲད་པར་བཤམ། རྒྱ་བའི་དབང་པོ་སྐྱེ་རེ་ཁོ་ན་ཐོས་པའི་རྩལ་པ་དེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ཅམ་ལས་རྗེས་བ་དད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡོད་དེ། སྐྱེ་ཅམ་གྱི་ཆ་རེ་དེས་དོན་སྟོན་མི་རྩལ། ཆ་སྐྱེ་ལྟན་ཅིག་དུ་ཆོགས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པས། སྐྱེ་ཕྱིར་གོ་རིམས་མེད་པའི་རྗོད་བྱེད་དེ། གོ་རིམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཅམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་

ནོ་ཞེ་ན། རྫོང་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་སྟོན་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། ཉེས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་
སྐྱེ་ཅམ་རྫོང་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་རི་ལྟར་རྫོང་བྱེད་ལ་མེད་དེ་ཡོད་པའི་མྱིར།
རྫོང་བྱེད་ལ་སྤྱི་མཉམ་ཆ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱི་མཉམ་ཆ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་ཅམ་དག་
གིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་མྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ཡི་གེ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་རིམ་པ་མེད་པ་
བཤད་ཟིན་དུན་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རྩལ་བྱས་བྱས་པར་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ཡི་གེ་སྤྱི་མཉམ་ཆ་བཞོད་པ་མ་བྱས་པའི་རག་ཡིན་པ་དགག། །གསལ་བའི་
རིམ་པ་མ་བྱས་པའི་རག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ། ཡི་གེ་སྤྱི་མཉམ་ཆ་བཞོད་པའི་
རིམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྩལ་བྱས་མ་བྱས་པའི་རག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་སྟོན་ཅན།
རྩལ་བྱས་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩལ་བྱས་བྱས་པའི་ཡི་གེ་རྩལ་སྤྱོད་རྩལ་ཐ་དད་མེད་
པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་མྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་རྩལ་པར་བཞག་པའི་གོ་རིམ་སྟོན་
མེད་པར་ཐལ། འདོད་པས་གོ་རིམ་སྟོན་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྒྱུར་དུ་བྱུང་བའི་མྱིར། བྱབ་
སྟེ། འདོད་པས་བཞག་པའི་གོ་རིམ་སྟོན་ལས་གཞན་ནི་འགལ་ཞིང་མེད་པའི་མྱིར་རོ། །ཡང་ན།
ཉག་པ་ཡིན་ན། གོ་རིམ་སྟོན་གཞན་དུ་བསྒྱུར་རྒྱས་པ་འགལ་བའི་མྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཉེས་པ་
གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཅམ་ཅན། བདུན་ནས་རྒྱབ་དུ་འགོ་བ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་གོ་རིམ་སྟོན་
དང་། སྤྱི་མཉམ་ཆ་བཞོད་པ་མཉམ་ཆ་བཞོད་པ་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་མེད་
བཞིན་དུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་དང་། དུས་ཉག་པར་ཡོད་པར་བརྫོད་རིགས་པའི་མྱིར།
མི་ཉག་པ་དང་བྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ལྷགས་དེ་ལ་མི་བྱུང་བར་ཐལ། དེའི་སྦྱོར་ཡང་སྤྱོད་
བརྫོད་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་མྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཉག་པ་ལ་གསལ་བ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་མི་ཉག་པར་ཐལ་བ། གསལ་
བའི་དོན་བཙགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་པ་པོའི་ལྷོ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་
གྱིས་གསར་དུ་མི་སྦྱོད་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་རྒྱུས་གསལ་བའི་རིམ་པ་རྩལ་བྱས་མ་བྱས་པའི་རག་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུལ་བ་ལས་གསལ་བའི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་འང་མ་བྱས་པའི་རག་ཡིན་ཏེ། ཉག་
པ་ལ་རྒྱུ་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྤྱོད་བསལ་ཟིན་པའི་མྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་སྟོན་ཅན། གསར་དུ་གྲུབ་པའི་འབྲས་
བྱ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷོ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྩལ་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་ཉིད་ལས་
གསར་དུ་གྲུབ་པའི་མྱིར། འདོད་དོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་ཉེར་ལེན་ལས་འབྲུང་བ་དང་འདི་

སྐྱེད་ཚུལ་བྱང་པར་ཅི་ཡང་མེད་པར་བཤམ། གསལ་བྱེད་ཅམ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་ཆན་ལས་སྐྱར་
མེད་གསར་དུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཡོད་པར་བཤམ། རང་ཉིད་ཤེས་པའི་སྒྲིན་ས་རིགས་
འདྲ་བྱུང་བའི་གསལ་བྱེད་དོན་གཞན་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་རྒྱུ་བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་
རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལུན་ཁུང་གི་བྱམ་གཟུགས་དང་སྒྲིན་མེ་བཞིན་ནོ། །རིག་
བྱེད་ཀྱི་རག་ཚུལ་ཅན། བྱེད་པ་སྐྱེ་ཆན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཡི་བྱ་བའི་སྐྱར་མེད་
གསར་བའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་ལས་གསར་དུ་ངེས་པར་ཡང་འཁྱར་བར་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། བྱང་པར་བཤམ། གསལ་བྱེད་ཅམ་གྱི་རྒྱ་ལ་རིགས་འདྲ་སྐྱར་མེད་གསར་
དུ་བྱེད་པ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྐྱ་ཚོས་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་གསལ་བའི་
དོན་དུ་མི་འབད། ཉན་ཤེས་སྐྱེས་པ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འབད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། སྐྱ་རྟག་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དག་གི་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
ཉེ་བྱིད་ཀྱི་ཉམས་ན། སྐྱ་རྟག་གིས་སྐྱ་དེའི་རྩ་པོ་ཚོས་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་ཅམ་
གསལ་བར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱ་ཚོས་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཅམ་ཚུལ་ཅན།
ཁྱོད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེ་ཆན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་བྱས་པ་འཁྱག་ཁུང་དུ་འཁྱར་བ་མི་འབད་
པར་བཤམ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཁྱོད་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་པའི་
རྒྱ་གཞན་དག་ཀྱང་གསལ་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འཁྱར་བར་བཤམ། སྐྱ་རྟག་གིས་སྐྱ་སྐྱེད་
ཚུལ་དང་བྱང་པར་མེད་པ་གང་ཞིག དེ་གསལ་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
ཁས་ལེན་ནོ། །ཞེ་ན། རྒྱ་རྣམས་ཀྱན་དོན་མེད་པར་བཤམ། རྩ་པོ་སྐྱར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་
པ་མི་སྲིད། དེ་མེད་ན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་མི་འབད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིའོ་ཞེས་
རྩ་ཤེས་པ་དང་། ཡོད་ཟིན་དོན་ལ་སྐྱེར་བ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་ལུ་
སོགས་པའི་དཔེ་ལས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱུང་པར་བྱེད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྟག་པར་
སྐྱུང་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་བཤམ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱར་ཅིག་གིས་
འཛིག་པས་བྱང་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྟག་པར་སྐྱུང་པའི་རྟགས་ངན་གཞན་ཡང་ལུན་དཔྱར་
བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཤམ། རྟགས་ངན་དེ་དག་འཆད་འཁྱར་གྱི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་གསལ་བའི་དོན་ནི། བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་
པར་ལ་པན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱ་ཉན་ཤེས་ལ་གསར་དུ་གསལ་བར་སྐྱང་བ་གསལ་བའི་
དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཉམས་ཉན་ཤེས་རྟག་པར་འཁྱར་བས་སྐྱེས་བྱུ་ལ་མི་བཞེན་པར་འཁྱར་ལ།

རིགས་མཚུངས་པས་སྒོ་གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཉིད་ཚད་མ་དུ་མ་
 དང་འགལ་རྟེ། དཔྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། སྒོ་ཆགས་སོགས་སྐྱེས་བུ་ཉིན་ཅན་མ་ཡིན་པར་
 ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། རྩུ་སྐྱེས་བུ་ཉིན་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་
 གཞོད་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྐྱེས་བུ་ཉིན་ཅན་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེ་ལ་རང་རིག་པའི་མངོན་སྲུང་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། སྒོ་ཉན་ཤེས་སྐྱེས་བུ་ཉིན་ཅན་
 མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དབང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པས་གཞོད། མངོན་རྗེས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་དོན་ལ། བྲགས་པས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་
 གཞོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱ་རེས་འགའ་ཐོས་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 འགྱུར་ལ། སྐྱ་རྟག་ན་ཉན་ཤེས་ལ་གསལ་བ་འཕོ་འཕྱུག་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་ཉན་ཤེས་རྟག་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་བས་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པ་
 ལ་ཡང་གཞོད་པ་བརྟན་རྟེ། །ཡང་ན། ཉན་ཤེས་ཉིད་དབང་ཡིད་ཀྱི་འབས་བུ་ཡིན་པའི་དོན་
 མངོན་སྲུང་གིས་སྐྱབ་ཅིང་། བ་སྟངས་རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱབ་པས་དེས་ཀྱང་གཞོད་ཅེས་སྐྱར་
 རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནམས་ལས་རྗེས་བ་དད་པའི་རིམ་པའང་སྐྱེས་བུས་མ་
 བྱས་པའི་ངག་རྒྱ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་ཐུར་རིགས་པས་གསལ་བར་དཔྱད་ནས་
 བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡི་གེའི་གོ་རིམས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་
 བུ་ཉིན་ཅན་མིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པས་ཆོས་དུ་མ་ལ་སྒོ་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིག་སྐྱ་རྟག་པ་དགག་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་
 དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁྲིགས་པ། རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་གཞན་
 དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཅ་བ་དང་བྱབ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་དགོད། དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་རྟེ། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་རྟེ། ཁྱོད་འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པར་རང་ཡོད་
 ཙམ་དུ་སྒྲེད་པའི་རྒྱའི་རིགས་དེ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བརྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་མ་སྐྱབ་པ་སྤང་། སྐྱབ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་། ཅ་
 པའི་རྟགས་མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། ། དང་པོ་ལ། འཇིག་པ་དོན་གཞན་དགག་པ། རྗེས་

གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མེ་ལས་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་ཐུར་པ་དག །ཕྱིས་སྐྱེ་
བས་ཕྱིས་ཐུང་གི་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པ་མ་ཐུབ་ཅེ་ན། མེས་བསྐྱེགས་རྗེས་སུ་ཡང་ཤིང་མཐོང་བ་
ཉིད་ཏུ་འཐུར་བར་བལ། དེའི་སྐར་མཐོང་བ་གང་ཞིག། ཤིང་འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིས་ཐུང་གི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཉིད་ཤིང་འདི་ཡི་འཇིག་པ་ཡིན་
པས་ཕྱིས་མི་སྐྱང་རྩ་ཞེ་ན། མེ་ལས་ཕྱིས་ཐུང་གི་འཇིག་པ་གཞན་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ཉུར་
གཞན་ཤིང་གི་འཇིག་པར་འཐུར་བ་མི་འབད་པར་བལ། དེ་ལས་ཕྱིས་ཐུང་བའི་ཕྱིར། དེ་
ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཡིན་ཡང་སྟེ། མེས་བསྐྱེགས་རྗེས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་ཤིང་མི་སྐྱང་སྟེ་སྐྱང་རིགས་
པར་བལ། སྐར་སྐྱང་བ་གང་ཞིག། ཕྱིས་མི་སྐྱང་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་དོན་
གཞན་དེས་བཟུང་ཞིང་ཟིལ་གྱིས་མཐན་པའི་ཕྱིར་སྐྱང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤིང་གི་སྟགས་
བཅས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་དོ་ཤོ་ལ་བྱུང་པར་མ་སྐྱེད་པར་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེས་ཟིལ་གྱིས་མཐན་པ་
མིན་པར་བལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟ་ན། དེས་དེ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པར་བསྐྱབས་པ་
ཅམ་ཏུ་འཐུར་བ་གང་ཞིག། དོན་གཞན་དེ་ཡིས་དེ་མི་སྐྱབ་པའི་དོན་གཞན་དེ་ཆོས་ཅན།
འཇིག་པ་ཅན་ཏུ་བལ། རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་གི་སྐྱད་ཅིག་
གཉིས་པ་དེར་ཁྱོད་ཞིག་པར་བལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་།
དུས་དེར་ཤིང་མཐོང་བར་འཐུར་བར་བལ། དུས་དེར་ཤིང་མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་འཇིག་པ་དོན་
གཞན་དེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། དུམ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གོས་བསལ་བ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་གི་དོན་མ་
ཉོགས་པར་ཞིག་འཇིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས། གནོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལས་སྐྱེ་རྩ་ཏུ་ཐུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དངོས་པོ་དེའི་
རྗེས་ཉམས་པའི་ཞིག་པ་ཉིད་དེའི་འཇིག་པར་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་རང་ལྷགས་
མིན་ནོ། །བྱབ་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ན། བསད་ཟིན་གྱི་ནག་
པ་སྐྱར་འབྱུང་བ་མིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་འདི་ལའང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱར་ཤིང་མི་
འབྱུང་བ་སྟེ་མ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ནག་པའི་གསོད་བྱེད་
བསད་ཀྱང་ནག་པ་སྐྱར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཞིག་ཀྱང་། ཤིང་སྐྱར་མི་འབྱུང་བ་
དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་བལ། ནག་པའི་གསོད་བྱེད་ནག་པའི་བསད་པ་སྟེ་སྟོག་
འགགས་པའི་ཆ་ཉིད་མ་ཡིན། ཤིང་གི་འཇིག་པ་དེ་ཤིང་ཞིག་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
ཁས་བྱངས་སོ། །ཡང་ན། ཐལ་ཆོས་སྟེ་མ་ལ། ཉགས་ནི་ནག་པ་བསད་རྗེས་སུ་མི་དེ་

བསད་ཀྱང་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱིས་ཀྱི་མི་དེ་ནག་པའི་
 བསད་པ་ལས་ཕྱིས་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར། ནག་པའི་གསོད་བྱེད་ནག་པའི་བསད་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་
 དགོས་སོ། །འོ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་ཕྱིས་ཀྱི་དེའི་གསོད་བྱེད་ངས་ཕྱིས་བསད་དོ། །ཞེས་པའི་
 བ་སྒྲུང་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་མེད་དེ། ཚྱོད་པ་པོས་ཤིང་ལས་ཕྱིས་
 ཕྱུང་བའི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ངས་བཟུང་དུ་བྱས་ནས། དེས་ཤིང་མེད་པར་བྱས་པའི་
 དཔེར་བཞོན་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན། ནག་པ་ཐུབ་དུས་ལས་ཕྱིས་ཕྱུང་
 བྱི་མི་དེ་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་དུ་ངས་གཟུང་དུ་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ནག་
 པའི་བསད་པ་སྐྱེ་རིགས་ཏེ། དེ་ནག་པ་སྐྱོག་འགགས་པ་དང་དུས་མཉམ་མམ། དེ་ཕྱིན་
 ཆད་ཁོ་ནར་ཕྱུང་བྱི་སྐར་མ་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱིར་ཕྱིས་ཀྱི་གཅིག་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་ཀྱང་
 ཡིན། དེ་ཕྱིས་བསད་པ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོ་ན། ནག་པ་ཤི་
 བའི་རྗེས་སུ་འདིས་ནག་པ་བསད་དོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་མེད་དེ།
 འདིའོ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ན། སྐྱེ་ཕྱིར་ཆ་ཅན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་པ་ཤི་བའི་སྐར་མེད་
 པའི་ཕྱིས་ཀྱི་མི་འདི་ཁོ་ནས་བསད་ཅེས་ཟེར་ན། བ་སྒྲུང་སྒྲུབ་ཅན་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དེས་ན་ཤིང་ཉིད་འཇིག་པའི་རྗེས་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཤིང་ལས་རྗེས་
 གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་ཐུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ལས་ཕྱིས་ཕྱུང་བྱི་མི་ལ་
 སྐགས་པ་ཤིང་གི་འཇིག་པའི་རྒྱ་མིན་པ་ཉིད་དུ་བལ། དེ་རྗེས་དུ་སྐར་མ་མེད་པར་ཡང་ཤིང་
 གི་འཇིག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤིང་དང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། རྗེས་གཅིག་དང་བ་
 དད་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་ཡང་མེད་པར་བལ། རྗེས་སུ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ། ཐལ་བ་དགོན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དུམ་པའི་འཇིག་པ་
 རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ན་ཉག་ཏུ་ཡོད་པར་བལ། འདོད་ན། དུམ་པའི་དངོས་པོ་
 དང་དེའི་འཇིག་པ་དུམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་དག་དུས་མཉམ་དུ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དུམ་པ་གནས་པའི་སྐབས་མི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིས་ནི་
 མོ་བ་སྐགས་རྒྱུན་དུམ་པ་ཞིག་པ་ལ་དུམ་པའི་འཇིག་པར་བསམས་ལ། དེ་མི་འཐད་དེ།
 དུམ་པའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཉག་པའི་རྗེས་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་བལ།
 དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་མ་བྱུ་པའི་ཕྱི་པ་སྐགས་ཀྱིས་དུམ་པ་ཞིག་པ་ཉིད་དུ་དུམ་
 པའི་འཇིག་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྒྱན་པ་
 ཡིན་གྱི། ཉག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། གཞུང་འདིས་བརྒྱན་པར་འདོད་པ་

ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། ལུས་པ་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་
 པ་ཡིན་པའི་མིར། འདྲོད་ན། ཞིག་འཇིག་གཅིག་ཏུ་འདྲོད་པའི་ལུགས་ལེགས་པར་གནས་
 པར་འགྱུར་རོ། ། ཉགས་མ་གྲུབ་ན་ཡང་། འཇིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ཉག་པ་མ་
 ཡིན་པའི་མིར། འདྲོད་ན་ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། ཉགས་སྒྲ་མ་མ་གྲུབ་ན།
 ལུས་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་ནས་ཞིག་པ་མི་སྲིད་ན། ཉག་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་གངས་ཅན་
 གྱི་ལུགས་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེས་ན་གང་ཟག་གི་འཇིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་
 པའི་མེད་པར་དགག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཉག་པ་ཡིན་པ་ཁོང་ཏུ་མ་རྒྱད་པ་དེས་ནི། གང་
 ཟག་གི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེ་མེད་པར་དགག་པ་ཡང་། བདག་མེད་རྟགས་པའི་
 རྟེན་རབ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཡང་ཁོང་ཏུ་མི་རྒྱད་པས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སློ་ཁ་མ་སྟོགས་
 པར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ལ་རི་སྲིད་བག་ཆགས་འབྱུག་པོ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་ཏུ།
 སངས་རྒྱལ་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྐྱར་ཡང་། རྟོང་ཉིད་བཟུན་པའི་རྟོད་ཏུ་མི་རྒྱད་པས་སློ་ཁ་མ་སྟོགས་དང་
 ལྟན་པ་དག་གིས་ལེགས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་རོ་ཁར་གྱུར་པའི་
 འཇིག་པ་མེད། ལུས་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ལུས་པའི་འཇིག་པ་ཡང་བྱེད་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་པ་
 མེད་པའི་མིར་རོ་ཞེ་ན། ལུས་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ལུས་པའི་འཇིག་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས། ལུས་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་ལུས་པའི་འཇིག་པ་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་ལུས་པའི་
 དངོས་པོ་ཡིན་པ་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཉིད་གྱི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གནོད་བྱེད་ཏུ་མི་རྒྱད་
 པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ལུས་པའི་དངོས་པོ་ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིས་འཇིག་
 པ་དག་ཏུ་མི་འདྲོད་ཅིང་དངོས་པོ་ཀྱན་རང་གི་རྒྱ་ལས་འཇིག་པའི་རང་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བར་
 འདྲོད་རིགས་པའི་མིར། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། འཇིག་པའི་རྗེས་ཡིན་ན་དངོས་པོའི་
 འཇིག་པ་ཞེས་བྱུག་སྒྲ་མི་འགྲངས་པར་འགྱུར་ལ། རང་གི་རྒྱ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་ན། རྒྱ་
 མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། ཞེས་བྱེད་རང་གིས་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
 བ། དངོས་པོ་ཏུས་གཉིས་པར་མི་རྟོད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་རྒྱ་མེད་ཅན་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་བརྟོས་པ་
 མེད་པ་དེ་ཤེས་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་པའི་མིར། དངོས་པོ་དང་འཇིག་པ་རྗེས་ཐ་དད་པས་བྱུག་
 སྒྲ་འབྱུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་མེས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་དེའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ལས་ཐ་
 དད་ཏུ་སློ་བཅུགས་ནས་བྱུག་སྒྲ་སྐྱུར་བའི་མིར། རང་རྒྱ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟག་པ་

མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། རུམ་པ་ཞིག་ནས་མེད་པ་རུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཞིན་དུ་
 ཡོད་པར་ཐལ། རུམ་པ་འདི་ཞིག་པ་རུམ་པ་རང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཞིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རུམ་པའི་ཞིག་པ་རུམ་པ་དང་རྩལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བཟགས་ན། ཞིག་རྩལ་ཕྱ་མཐོང་
 བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་རྩལ་རྟོག་འདི་ནི་བྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སེ་ཞེ་ན། རུམ་
 པའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། རུམ་པ་དང་རྩལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བཟགས་པ་དེ་ཡི་རྩོད་ནས་ཉེས་
 པ་ཅུང་ཟད་དུ་ཡང་འཁྱར་བ་མེད་དེ། ཁྱོད་རུམ་པ་མེད་པར་ཁྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་གི་དངོས་མེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རུམ་པའི་ཞིག་པ་རྩལ་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ལ་རྩལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཟགས་
 བ། སྤང་བཤད་པའི་རྒྱུན་གྱི་རྩལ་རྟོག་འདི་འབྱུང་བར་འཁྱར་ཏེ། འཇིག་པ་སྤྱིས་བྱུང་གི་
 རྒྱས་བྱུང་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་ལ་ངེས་པར་དངོས་པོ་དང་རྩལ་གཅིག་དུ་འབྲེལ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་རུམ་པ་སྤྱིས་ཞིག་ནས་མེད་པར་འཁྱར་རོ། །ཞེས་ཞིག་པ་རྒྱ་
 ལས་འབྱུང་འཁྱར་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྤྱད་ཅིག་མར་སྤྱོད་བས་སྤྱིས་
 རུམ་པ་ཞིག་ནས་མེད་པ་ཡིན་པར་འཁྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རུམ་པའི་ཞིག་
 པ་རྩལ་བྱུང་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བར་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རུམ་པ་ཞིག་ནས་རུམ་པའི་དངོས་པོ་
 བྱུང་པ་མེན་ཞེས་བྱ་བའི་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རུམ་པ་ལས་སྤྱིས་
 བྱུང་གི་ཐོབ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཆོས་ཅན། རུམ་པའི་འཇིག་པ་འགའ་ཞིག་གི་དོན་
 གཞན་གྱི་བརྟོས་པར་འཁྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རུམ་པའི་འཇིག་པ་ལ་ཐན་བའི་བྱ་བ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐན་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན།
 དོན་གཞན་དེ་ལ་བརྟོས་པར་འཁྱར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱ་ལས་འཇིག་པར་སྤྱོད་བར་
 བརྟེན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་རྒྱ་ལེ་མེད་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།
 དངོས་པོ་མ་སྤྱིས་པ་ལས་སྤང་འཇིག་པར་འཁྱར་བར་ཐལ་བ་དང་། སྤང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་
 འཇིག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་རང་རྒྱ་ལས་
 སྤྱོད་བར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་ཡིན་ན། ཉག་དུ་ཡོད་པས་སྤྱིས་པའི་སྤང་ཡང་
 ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་དེ་འདོད་ན། འཇིག་པ་ལ་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་གཉིས་
 གང་སྤྱིས་པའི་སྤང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཚིག་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཐན་གྱི་རུམ་
 སོགས་འགའ་ཞིག་ཉིད། ཐོགས་བཅས་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་སོགས་པ་སོགས་མེད་ཡིན་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཐན་གྱི་ཡོད་པ་རུམ་སོགས་རྩལ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་སྤྱོད་ཐན་
 མེན་པའི་དངོས་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པ་མེན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འཇིག་པས་

ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། འབྲས་པུ་མྱོ་དང་པུ་མ་པའི་རང་བཞིན་
ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི་རྩ་
པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ།
དེ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྩ་མས་མེད་ཅིང་། དངོས་པོ་འཇིག་པར་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་འཇིག་པས་ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན།
སྐྱ་དང་དོན་དེ་རྩ་མས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོ་ཡིན་ན་འཇིག་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔྱད་པ་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་བད་མ་
སྐྱར་ཡང་དོན་ལྟོན་པའི་རྩ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་ལ་ཡང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་དོན་ལྟོན་པའི་རྩ་པ་འང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྲེལ་བ་རྣམས་གྲུབ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་བྱུང་དུ་མ་སྐྱོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་
འགོག་པའི་སྐྱོན་གྱིས་བསལ་བ་གོ་རྩ་པས་མ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཆད་མར་སྐྱབ་པའི་སྐར་གྱི་རྟགས་ལ་མ་ངེས་པ་གཞན་བརྟན་
པ། རྟགས་གཞན་དགག་པ། སྐགས་མ་བྱས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །

རིག་བྱེད་ཆད་མར་སྐྱབ་པའི་སྐར་གྱི་རྟགས་ལ་མ་ངེས་པ་

གཞན་བརྟན་པ།

དང་པོ་ནི། སྐྱེས་པུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ཉིད་རིག་
བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རི་ལྟར་བརྟན་པ་བཞིན་གྱི་དོན་ཤེས་པའི་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱར་སྐྱབ་བྱེད་
ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་པུའི་ཉེས་པས་བྱས་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་མེ་དང་ཆེ་བའི་འོད་
ཟེར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་གཞན་དུ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་མཐོང་བས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་མི་འབྱུར་བར་ཐལ། མ་
བྱས་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཤི། རྟག་པ་དག་ལས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་དངོས་
པོའི་རྩ་པའི་དབང་གིས་འབྲས་པུ་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནམ་
མཁའ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་མི་སྤྱད་པར་ཐལ། རྟག་པས་རང་འཇིན་ཤེས་པ་ཅམ་
ཡང་སྐྱེད་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རྟོག་པའི་སྐྱོ་དག་ཆོས་ཅན།
འབྲུལ་སྤང་འབའ་ཞིག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་འབྱུར་གྱི། གཟུང་དོན་གྱི་
སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ངེས་

སྒྲིབ་ཀྱི་གསལ་པོ་སྒྲིབ་ལྟ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། རྩེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་ཡིན་ན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་
ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། ཉགས་ཞུག་པ་རྩེས་བྱས་བྱས་པ་དེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་ལྟ་
པའི་དོན་ཅན་ལ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩེས་བྱས་བྱས་པའི་རག་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་པའི་
དོན་ཅན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཞུག་བྱུང་དང་སྒྲིགས་ཆོས་ཡོད་པས་ཞུག་པ་
གཅིག་ཕྱ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་པོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ལ། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་
ཆད་མ་མེད་པ་དང་། གོ་བྱེད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཞུག་བྱུང་གཅིག་ཕྱ་ཅན་མི་སྤྱི་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆོགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་སྒྲིགས་ལ་ཡོད་པར་དོགས་
པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཞུག་བྱུང་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་ལ་མ་མཐོང་པ་ཡིན་
ཡང་། དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞུག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་མ་བཟུན་པའི་
ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྟ་པའི་དོན་ཅན་ལ་རྩེས་བྱས་མ་བྱས་པ་མེད་དེ། རྩེས་བྱས་བྱས་
པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྩེས་བྱས་བྱས་པ་མཐོང་བས་རྩེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཡོད་པ་
དགག་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། རྩེས་ཅན་དང་རྩེས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་འགལ་བ་དག་ལ་
ཡང་ཤེས་བྱས་བྱན་མོང་དུ་བྱུང་པར་བྱེད་པས། ཤེས་བྱ་ལ་དེ་གཉི་ག་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
ལྟ་པའི་དོན་ཅན་ལ་མ་བྱས་པའི་ཆོག་མེད་དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་གཞོད་དོ་ཞེ་ན།
མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཀྱན་ལ་མེད་པ་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་མི་དམིགས་པས་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱབ་
བྱེད་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉགས་དེ་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ལས་ཞུག་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་
ཆོམ་ཟ་བར་ཐལ། དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ། ཡོད་པར་ཡང་མ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རྩེ་མི་ཉག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ཆད་མེད་ཤེས་པ་ཡིས་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་
ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ངེ་ཉ་བྱ་ཞེ་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་
སྒྲིགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོའི་བྱུང་པ་དང་། མི་མཐུན་སྒྲིགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་
ངེས་པའི་ཞུག་པའི་བྱུང་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་འགྲོད་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
ངེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཞུག་བྱུང་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རྗེས་འགྲོའི་བྱུང་པ་ཅན་
དུ་ཐལ། ཉགས་གང་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ལས་བསྒྲིག་པར་ངེས་པ་

ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ནི། འདི་ཡི་ཚོས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་འཕྱར་བ་ངེས་
ནའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་ཀྱང་སྟོན་ཁྱབ་ཡོད་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་བསྟན་
གྱི། རྟགས་ལ་སེལ་ཡོད་ན་ཚུ་ལ་ཉ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟགས་སྟེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། སྟགས་སྟེས་
བྱས་བྱས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། སྟེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྟགས་ཀྱིས་ཞི་སྟགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྟེད་པ་བརྟའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་།
དེ་ལ་མི་སྟོས་པར་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དུག་ཞི་བ་སྟགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པའི་སྟགས་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཡི་
གེ་པལ་བ་ལ་མེད་པའི་འབྲས་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྐྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
སྟགས་ཚོམ་པའི་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱུ་བ་པའི་སྟེས་བྱ་འགའ་ཡིས་བརྟ་བྱས་པའི་དབང་ཉིད་
ལས་འབྲས་བྱ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། གོ་རིམས་དོན་གཞན་དགག། བགག་པ་ལ་
གཞོད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅི་ཉེ་བརྟུན་ལ་མི་སྟོས་པར་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཉིད་ལས་ཞི་སྟགས་
ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོན་པ་དང་ཆོ་ག་སྟགས་ལོག་པར་སྐྱར་བ་གཞན་
ལའང་འབྲས་བྱ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་བར་འཕྱར་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཡི་གེའི་རོ་བོ་ཁྱད་པར་
མེད་པར་ཚང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་བཤད་ཟིན་དུན་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། གོ་རིམས་ལོག་པར་སྐྱར་བ་ལས་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་ཉེ། ཡི་གེ་ལས་དོན་
གཞན་པའི་གོ་རིམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཞི་སྟགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྱེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་དུ་སྐྱར་པ་ཡི་བཞོད་པའི་རིམ་པ་སྟགས་སུ་མི་འབྲད་
པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བཞོད་པའང་སྒྲུབ་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྟགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། སྟགས་བསྐྱས་མི་རྒྱས་
པར་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟགས་མ་བསྐྱས་ཀྱང་དུག་ཞི་བ་སྟགས་ཀྱི་དོན་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་པར་འཕྱར་
བར་ཐལ། དངོས་པོའི་རྒྱས་པའི་དབང་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་ལྷན་འབྲེལ་པ་ཚོ་ག་བྱས་པ་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་དབང་ཁོ་ན་
ལས་འབྲས་ལྷན་འབྲེལ་པའི་རྣམས་མེད་ཏུ་འཁྱུར་བར་བཤམ་སོ། །གལ་ཏེ་བརྟེན་ལ་མི་བསྟོས་པར་
ཐུགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རྣམས་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་ལྷན་འབྲེལ་པ་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་
ཐུགས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། གདོལ་པ་སོགས་ཀྱང་གྱི་འབྲས་ལྷན་འབྲེལ་བྱེད་ཏུ་འཁྱུར་བར་བཤམ།
བརྟེན་ལ་མི་སྟོས་པར་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་རྣམས་ཁོ་ན་ལས་དེ་ལྟར་འབྲས་ལྷན་འབྲེལ་པའི་སྦྱར།
འབྲས་ལྷན་ལ་ཉི་དྲུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་བེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཟང་རན་དང་ཚོ་ག་
སོགས་ལས་འབྲས་ལྷན་འབྲེལ་པའི་རྣམས་པ་སོ་སོར་ངེས་སོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཚོས་ཅན།
སྦྱར་བར་བྱེད་པ་པོའི་རིགས་ཀྱི། རྒྱད་པར་ཡང་བསྟོས་པ་མི་རྒྱུད་བར་བཤམ། རྒྱུན་གྱིས་
ལེགས་པར་བྱས་པ་མིན་པའི་སྦྱར། ཉགས་མ་བྱུང་ན། ཐུགས་སྒྲ་ཉག་པ་བམ་བེ་དང་
དམངས་རིགས་སོགས་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱད་པར་ལས་ཐུགས་ཀྱི་རྣམས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་
བཤམ། དངོས་པོ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། འབྲས་ལྷན་པའི་རྒྱད་པར་འབྲེལ་པ་
རིགས་བཟང་རན་ཅམ་གྱིས་བསྒྱུར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་རྒྱ་རིགས་གཅིག་དང་བ་
དད་ཀྱིས་འབྲས་ལྷན་པའི་རིགས་གཅིག་དང་བ་དད་བྱེད་དགོས་པའི་སྦྱར། རིགས་བཟང་རན་ཡང་
བརྟེན་ལ་མི་སྟོས་པར་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རིགས་བཞིའི་བ་སྦྱང་ཀྱང་
བརྟེན་དབང་ལས་སོ་སོར་འཁྱུར་བའི་སྦྱར། ཡང་ན། བརྟེན་དབང་ལས་ཐུགས་ཀྱིས་ཞི་
སོགས་ཀྱི་འབྲས་ལྷན་འབྲེལ་པ་དེའི་ཚེ་བྲམ་བེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཟང་རན་ལས་འབྲས་ལྷན་
འབྲེལ་མི་འབྲེལ་སོ་སོར་ངེས་པ་མིན་དེ། སྦྱོར་ལྷན་པར་ཅན་གྱིས་བརྟེན་ལྷན་བྱས་པ་
བཞིན་ཏུ་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་ལྷན་འབྲེལ་པའི་སྦྱར།

གཉིས་པ་ནི། བྲམ་བེ་ཚོས་ཅན། བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ནས་ཀྱང་ཐུགས་སྦྱར་བའི་བྱེད་
པ་པོར་འཁྱུར་བ་མི་འབད་བར་བཤམ། ཐུགས་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱད་པར་བྱར་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་
སྦྱར། གལ་ཏེ་ཐུགས་གསར་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་བྱུང་བེན་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་
ཅམ་ཐུགས་སྦྱར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐུགས་སྒྲ་ཉག་པ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བ་མི་འབད་བར་
བཤམ། ཉག་པ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བ་དེ་ནི་གོང་ཏུ་བསམ་བེན་པའི་སྦྱར། གལ་ཏེ་ཐུགས་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་གང་ལས་ཐུགས་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་སྒྲོ་དེ་ཐུགས་སྒྲ་གསལ་བ་ཡིན་ལ། གསལ་
བ་དེ་ནི་དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་ལྷན་འབྲེལ་པར་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐུགས་མི་བསྐྱེད་
པའི་ཉན་པ་པོར་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་ལྷན་དང་འབྲེལ་བར་འཁྱུར་བར་བཤམ། སྒྲ་བ་པོའི་
ཐུགས་སྒྲ་གསལ་བའི་ཉན་ཤེས་འབྲས་ལྷན་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་སྦྱར།

མདོན་པར་གསལ་བོ་མེན་པར་སྐྱབ་སྐྱེད་གི་ཕྱེད་པ་ཕྱེ་རྟག་ལ་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
ཤུབ་ཀྱིས་བཟུངས་པའམ་ཡིད་ཀྱི་བཟུངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་བཤལ། ཞི་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་
ཀྱི་ཉིང་པའི་སྐྱབ་སྐྱེད་ནི་རྣ་བའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་སྦྱོད་ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པས་སྐྱབ་སྐྱེད་
སྐྱེ་རང་མཚན་པ་དེ་ལས་ཡིད་སྦྱོར་བཟུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཡིད་བཟུངས་ཀྱི་ཡིད་སྦྱོར་དེའང་།
སྐྱབ་སྐྱེད་གསལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཡིད་སྦྱོར་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་སྐྱེད་ཀྱི་གཟུང་དོན་
ཅན་ཡིན་པ་མི་འགྲུབ་པར་བཤལ། རྟག་པས་བཏགས་པའི་གཟུང་ལུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་
ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་ཡིད་བཟུངས་དོན་མེད་པར་བཤལ། སྐྱབ་སྐྱེད་རང་མཚན་པ་
ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། སྐྱེ་ལྟར་ལྟར་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་
བཟུངས་པ་སྐྱབ་སྐྱེད་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྱེད་བའི་འགལ་བར་བཤལ། སྐྱབ་སྐྱེད་ཀྱི་བརྟེན་ཕྱེད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་སྐྱབ་སྐྱེད་རང་མཚན་པ་དང་། ཡིད་ལ་ཤར་བའི་སྦྱོར་རང་བཞིན་རྣམས་སོ་སོར་མ་སྦྱེ་
བར་སྦྱོར་ཞི་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་ཀྱི་འབྱེན་པའི་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པར་འདོད་པས་ཀྱུན་ནས་
བསྐྱངས་ནས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་ལ་མི་སྦྱོས་པར་དངོས་པོའི་རྣམས་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་
འབྱེན་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་འབད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། སྐྱབ་སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་སྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་
ཀྱི་ཉིང་བ་བརྟེན་ལ་བསྦྱོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། མདོར་བཞུན། རྣམས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གོ་རིམས་མེད་ན། རས་ཞེས་
ཐོས་པ་ལས་རོ་དང་། རས་ཞེས་པ་ལས་མཚོ་གོ་བའི་འབྲས་ཀྱི་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཡི་གེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གོ་རིམས་
དོན་གཞན་མི་འདྲ་བར་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། གོ་རིམས་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འབྲས་ཀྱི་རོ་མཚོ་སོ་སོར་མི་གོ་བའི་སྦྱོན་མེད་པར་བཤལ།
སྦྱོས་ཀྱི་ཉིང་ཅན་གྱི་གོ་རིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གོ་རིམས་ཉིད་བཤད་པ། དེ་སྦྱོས་ཀྱིས་བྱས་པར་སྦྱུལ། མ་བྱས་པ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་རྒྱུའི་གོ་རིམས་ནི། ཡི་གེ་རས་ཞེས་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་གོ་རིམས་མེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་སྦྱོར་ཀྱུན་སྦྱོར་གི་ཤེས་པ་ལས་སྦྱོར་མ་ཀྱུན་སྦྱོར་གི་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱོས་ལ།
ཤེས་པ་རིམ་ཅན་ལས་སྦྱོར་དེ་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་དངོས་འབྲས་ཀྱི་གོ་
རིམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་སྦྱོར་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ནི། རང་འཛིན་རྣ་

པའི་ཤེས་པས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་མྱིར།
བརྒྱད་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་སྣ་མ་སྣ་མ་ངེས་བསྐྱེད་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཡིག་དེ་དག་ཐོས་པ་མུར་མིན་དལ་བྱས་ཐོས་པ་ན། སྣ་མ་ངེ་བྱན་པ་ལ་
བརྟེས་ནས་མྱིས་མྱི་མའི་བདག་ཉིད་ལ་བྱན་པ་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་མྱིར། ཡི་གེ་ལས་དོན་
གཞན་པའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམས་འདོད་པ་དང་། གང་དག་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཐོས་ཀྱི་
ཡི་གེ་མི་ཐོས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས། ཆོགས་རྒྱན་ལེགས་པར་འཛག་མ་ཤེས་པས་ནོངས་
པའི་ལྷག་ཆོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཡི་གེ་ནམས་ཀྱི་གོ་རིམས་དེ་དག་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རང་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལྷུ་མེད་པ་དང་འཛིན་པ་དང་བྱན་པའི་འབྲས་
བྱའི་མེད་པ་ཀྱི་ཁ་ཅིག་གི་རྒྱ་དང་ཁ་ཅིག་གི་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམས་དག་ནི་ཡིན་ལ། དེ་
སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་མྱིར། ཡི་གེའི་རྩ་བ་དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་
པར་བལ། ཆོག་སྣ་མ་དང་ཆོག་མྱི་མ་དེ་དག་ལ་རྣམས་གཞན་ཉིད་དུ་གནས་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་
མྱིར། དེར་བལ། འདོན་པར་བྱེད་པ་པོའི་ཀྱན་སྒྲོང་གི་འདུ་བྱེད་ལས། སྣ་མྱི་བ་དད་དུ་
སྐྱེས་པའི་མྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་གོ་རིམས་དོན་གཞན་ཡོད་པས། རྩ་མཆོ་སོ་སོར་གོ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ན། བདའི་དབང་གིས་རྩ་མཆོ་སོ་སོར་གོ་
བའི་འབྲས་བྱའི་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་མྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་
ནམས་ཀྱི་སྣ་མྱི་མི་གོ་རིམས་དེ་འཆ་ཆོས་ཅན། ཉན་པ་མ་ཡིན་པར་བལ། སྐྱེས་བྱའི་འདོད་
པས་སྐྱེལ་བོར་བྱེད་པ་ལས་འཇུག་ཅིང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་མྱིར། ཁྱབ་པར་བལ། སྐྱེས་བྱའི་
འདོད་པ་དང་མི་འགལ་བར་བྱུབ་པ་ཅན་གྱི་གོ་རིམས་ཡིན་ན་ཉན་པར་གནས་པ་འགལ་བའི་
མྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཀྱན་སྐྱེས་བྱ་ལས་སྐྱེ་བར་བྱུབ་ལྟེ།
སྐྱེས་བྱ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་ནམས་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་དུ་བྱུབ་པ་གང་ཞིག། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་
དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲར་མཚུངས་པའི་མྱིར། རིགས་འདའི་
དཔེ་ནི། མི་གཅིག་བྱང་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་བྱུབ་པ་ན། དེ་དང་མེར་མཚུངས་པའི་རིགས་པ་
ལས་མི་གཞན་ཡང་བྱང་ཤིང་གི་འབྲས་བྱར་བྱུབ་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱགས་ལ་སོགས་པས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྟེར་བ་དེ་དག།
འདུས་མ་བྱས་སུ་མི་འབད་པར་མ་བད། བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་བསྐྱབ་

པ་ནི། དུག་ཞི་མི་རངས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་ཀྱི་ཅན་ལྷགས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཡི་གེའི་
གོ་རིམ་ས་གསར་དུ་བྱེད་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་ཀྱི་ཚེས་ཅན། སྒྲིམ་ཀྱི་ཐ་མལ་བ་དང་ཐུན་
མོང་མེན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཤི། དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དང་། ཚེས་ལ་སོགས་
པ་གསར་དུ་ཚེས་ཤེས་ཤིང་རང་རི་ཉམས་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་ཀྱི་འབྱེན་ལྷགས་སྒྲིམ་གྱིས་
སྒྲོལ་པའི་མཐུ་དག་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིམ་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་ཤི། ཐ་མལ་བའི་སྒྲིམ་ཀྱི་
གཞན་ལ་ཤེས་མཐུ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་མཐུ་དེ་དག་དང་མི་ལྷན་
པའི་ལམ་ཐོ་ཆེའི་སྒྲིམ་ཀྱིས་ལྷགས་བསྐྱས་པ་ལས་དུག་ཞི་བ་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རང་ཐོ་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡི་གེའི་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་ནམ་མཁའ་ཤིང་གི་རྒྱུད་རིག་པའི་
སྒྲིམ་ཀྱི་འགའ་ཞིག་གིས། དེའི་གསར་ལྷགས་འགའ་ཞིག་བྱེད་པར་འཇུག་བ་ལས། དུག་ཞི་
བ་སོགས་མཐོང་བ་དེ་དག་ཚེས་ཅན། བྱེད་གི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲིམ་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་ལྷགས་
གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་གཙོ་ཐོ་རྒྱུད་ཚེས་པ་ཐོ་དེའི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེས་བཤད་པའི་དམ་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། ལྷགས་ལས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་ཀྱི་འབྱུང་བར་འདོད་ཅིང་། གྲུབ་
མཐའ་འཆང་བའི་སྒྲིམ་ཀྱི་དེས་ལྷགས་ནམས་སྒྱིར་བྱས་པ་དང་བྱེད་པར་སྒྲིམ་ཀྱིས་བྱས་པ་
བཞེད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། སྒྲིམ་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་ལྷགས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། བརྟེན་ལ་མི་སྒྲིམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པ་སྒྲིམ་
ཀྱིས་བཏགས་པ་དང་། སྒྲིམ་ཀྱི་བྱེད་པར་ཅན་མེད་ན་དོན་ངེས་འདོད་པ་འགལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་ཀྱི་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ལྷན་པ་མེད་པའི་
རྒྱབ་བྱེད་ནི། སྒྲིམ་ཀྱི་བྱེད་པར་ཅན་རྒྱབ་པའི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ།
འདིས་སྒྲིམ་ཀྱི་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་ཅན་སྒྲོང་བའི་རྒྱབ་བྱེད་རི་
ཉམས་ཀྱི་ཞེ་ན། རག་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིམ་ཀྱི་འདི་དག་ཚེས་ཅན། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་
མཐོང་བའི་ལྷན་པ་མེད་དེ། སྒྲོ་དང་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་དང་རག་སྒྲུབ་དང་སྒྲིམ་ཀྱི་ཉིད་
ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དུ་གང་བཞེད་པའོ། །ཉག་ས་དེ་དག་ལས་རི་ཉམས་པ་བཞིན་དུ་
དོན་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཚད་མ་ཉམས་ལྷན་སྒྲོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་
དཔོག་པས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག། དེས་ངེད་དཔྱེད་པ་པ་ལ་བཤད་པས། རིག་བྱེད་གྱི་
དོན་ངེས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་དོན་ངེས་འདོད་པའི་དོན་འདི་དཔྱེད་པ་པའི་སྒྲིམ་ཀྱིས་

བཅུགས་པར་ཐལ། དཔྱད་པ་པ་དེ་ལྟར་འདྲི་པ་གང་ཞིག། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲི་ནི་ཁོ་ཙམ་དོན་
འདི་རྒྱུ་པར་བྱེད་པས་བྱུང་ཞིག། འདི་ཁོ་ཙམ་དོན་མེད་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
དཔྱད་པ་པས་འདྲི་པའི་ཚད་མར་མི་འབྱུང་པར་ཐལ། དཔྱད་པ་པ་དེ་ཡང་འདྲི་ཆགས་
ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཉགས་ཀྱི་ནུམ་པ་འགས་ཀྱང་ཁྱོད་ཅི། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་
གཞན་འགའ་མི་འདྲི་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱལ་དཔོག་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་རིག་
པ་གང་ཞིག། དེ་གཅིག་ལུས་དེ་ཉིད་རིག་ལ་གཞན་གྱིས་མིན་པའི་བྱེད་པར་ཡང་ནི་སྤྲུལ་ལས་ཀྱང་
བྱས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་བྱ་བྱེད་པར་ཅན་སྤྱོད་པའི་སྒྲིམ་བྱེད་མཐུན་དཔེ་མཚོང་
ཅམ་གྱིས་འགོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་། དཔེ་རྒྱལ་དཔོག་པ་མཚོང་བས་སྒྲིམ་བྱ་ཉིད་ཡིན་
པ་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཞོད་ནས། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པའི་སྒྲིམ་བྱ་གཞན་ཡང་ཡོད་
པར་ཁྱོད་གྱིས་སྒྲུབ་རིགས་ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་
མང་ཡང་། གང་གི་ཆོག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྒྲིམ་པའི་མང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་
ཆད་མ་ཡིས་ཀྱབ་པའི་སྒྲིམ་བྱ་དེ་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྟ་དང་ཆངས་
པ་ལ་སོགས་པ་ནུམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་དཔོག་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་འཇལ་བྱེད་དུ་
ཡོད་པ་སྤྱི་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིན་དུ་སྒྲིག་དུ་སྒྱུར་པའི་ཕྱིར། ལྷང་ཆད་མའི་མཚན་
ཉིད་དུ་སྒྲིམ་བྱས་བྱས་པ་མིན་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཆོག་རང་གི་བཞུན་བྱ་
ལ་མི་བསྒྲུབ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིས་ཀྱབ་པའི་སྒྲིམ་བྱ་དེ་ཡིས་བྱས་པའི་ཆོག་དེ་ལྷང་ཆད་མ་
ཡིན་ཞེས་སྐོབ་རིགས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེས་ན་གལ་ཏེ་དབང་སྐྱེལ་འདས་པའི་དོན་རིག་པའི་
སྒྲིམ་བྱ་འགའ་ཡོད་དོ་ཞེས་མངོན་པར་འདྲི་རིགས་པར་འབྱུར་བར་ཐལ། མིན་དུ་སྒྲིག་
སྒྱུར་གྱི་དོན་ལྷང་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། མདོར་བཞུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་སྤྱོད་པ་བ་བདག་ཉིད་གྱིས་མི་ཤེས་པར་ཐལ། དེ་
མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་འདྲི་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་བྱ་གཞན་ལས་ཀྱང་རིག་བྱེད་
དོན་ངེས་རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་
ལས་ཀྱང་གཞན་ལ་བརྟེན་མེད་དུ་དེ་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་རིག་བྱེད་སྐོས་
བསམ་གྱིས་དོན་ངེས་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཡམས་ཉི་ཤུ་ལྷང་ཉི་ཞེས་པའི་རིག་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤྱུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་མར་མེ་ནང་དུ་ལྷགས་པ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་དུ་ཆད་མ་གང་

ལས་ཀྱང་རྟགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྟགས་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན། བཅོམ་རིས་འདྲིང་པས་མེ་ལ་སྦྱོན་སྟེག་སྦྱོན་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་ཐོས་པའི་ཨ་མེ་བའི་སྐྱ་ཆོས་
ཅན། བྱི་ཤ་བཟའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཚད་མ་གང་
ཡང་མེད་པར་ཐལ། བན་སྐྱར་བའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡང་རྗོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐབས་གཞན་ལས་མི་རྟགས་པ་དང་། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་མི་
རྟགས་པའོ། །

དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་པ་ལས་མི་རྟགས་པ་དང་། ལྷང་ལས་མི་རྟགས་
པའོ། །

དང་པོ་ལ། གཤམ་པ་མ་རྟགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ། འོག་རྟག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ། བེ་ཆོམ་
གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོག་ལས་སྐྱ་དེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་རབ་དུ་གཤམ་པས་དོན་
དེ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་པ་གང་གིས། ཨ་མེ་བའི་སྐྱའི་དོན་འདི་
ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཞན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཤམ་པ་དེ་
སྐྱ་ཆོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་
བའི་རྒྱས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆོས་སྐྱ་མ་ལ་རྟགས་ནི། རིག་བྱེད་ལས་མཐོ་
རིས་དང་ལྟ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་འཇིག་རྟེན་ན་གཤམ་པ་མིན་པའི་དེ་ལས་དོན་འོག་པར་
བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་རིས་འབྲིག་པ་དང་ལྟ་མོ་གཙུབ་སྟན་ལ་བརྗོད་པར་མཐོང་
ངོ། །ཨ་མེ་བའི་སྐྱ་དེའི་འགྲེལ་པས་བཤད་པའི་ཆོ། ཐུར་བཤད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་གྲུབ་
སོ་ཞེ་ན། ཙ་བ་དེ་འདྲའི་སྐྱ་གཞན་རིག་བྱེད་འགྲེལ་པ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཙ་བའི་དོན་
དེས་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དེས་
འདྲིང་པ་ལ། ཙ་བ་དེ་འདྲ་བའི་སྦྱོན་གྱི་རྣམ་རྟག་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔྱེད་པ་པ་ཆོས་ཅན། ཐུར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་པ་དེ་ལས་
རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་དེས་རྟགས་པར་འདྲིང་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇིག་
རྟེན་གྱི་གཤམ་པ་དག་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་རྟག་པ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་གིས་བསྐྱས་ལ།
ཆོག་དེ་ཡང་ཚད་མ་མི་འདྲིང་པར། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
དེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་གཤམ་པ་ལས་བཀལ་ནས། བྱི་ཤ་བཟའ་བ་ལ་འཇུག་པར་རྟག་
པ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། མེ་ལ་སྦྱོན་སྟེག་བྱེད་པ་ཨ་མེ་བའི་སྐྱའི་དོན་དེར་འཇིན་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་

མཚན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་པ་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད། འཇིག་རྟེན་
ན་རབ་ཏུ་གསལ་པ་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད། འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གསལ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་
མ་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གསལ་པ་ཉིད་གྱིས་སྒྲུབ་འདོད་པ་ལ་
དོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་གོ་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་མཁས་ཤིང་
འཛུགས་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཏུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་གི་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ལས་ལུང་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་
པར་འདོད་པ་ལ་དོགས་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་སྒྲུབ་མི་རུས་པར་
ཐལ། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ངེས་བྱེད་ཡང་དག་མ་མཐོང་བ་དག་གི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དོན་གཞན་ཏུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་
དེ་དོན་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རིག་བྱེད་གྱི་དོན་ངེས་འདོད་པ་སྒྲུབ་བྱས་བཟགས་པ་དང་། དོན་
གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་བྱེད་ཏུ་མི་འཐད་པ། བརྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ལོ། །

རིག་བྱེད་གྱི་དོན་ངེས་པ་སྒྲུབ་བྱས་བཟགས་པ།

དང་པོ་ནི་རིག་བྱེད་གྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ་
ལ་བཤད། རྒྱལ་དཔོག་པས་ངེད་དཔྱོད་པ་པ་ལ་བཤད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུས་བྱ་གཡོ་ཅན་འགའ་
ཞིག། གྲོང་རྒྱུར་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་གཡས་མ་འདི་ཡིན་ཏེ་ཡིན་མོ་ཞེས་སྤང་ཏུ་མ་འདི་ནི་སྒྲུབ་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲུབ་དང་། རྒྱུས་བྱ་གཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟན་པར་བདག་
ཉིད་གྱིས་ལམ་གཡས་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་གཉིས། རྒྱུས་བྱ་རང་གི་འདོད་པས་སྒྲུབ་མ་སྒྲུབ་
གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུས་བྱ་དེ་གཉིས་གྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་གང་ཞིག་སྤང་ཏུ་མ་ལ་
ལམ་སྟོན་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ལྟར། རྒྱལ་དཔོག་པས་རིག་བྱེད་ལ་བསྟན་
བཟགས་ནས། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་གཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་མ་
བསྟན་པར་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲུབ་མ་སྒྲུབ་གྱི་
བྱེད་བྱས་བཟགས་པར་གྱིས་ཏེ་བྱེད་བྱས་མེད་པར་ཐལ། ལུ་སྟེགས་དེ་གཉིས་གྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་
གང་ཞིག། རིག་བྱེད་ལ་བརྟེན་ལ་མ་སྟོན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་སྟོན་

པའི་ལྷན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་
གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བན་སྐྱར་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར།
ཐལ་ཆོས་སྒྲུབ་ལ་ཉག་པ་ནི། བརྫོང་འདོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་གྱི་ངེས་པ་མ་གཏོགས་པར།
གང་གིས་ཀྱང་བན་ལ་མ་སྟོས་ཤིང་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པ་མི་འབད་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་དེ་མེད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་།
མཇུག་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བརྫོང་འདོད་དེ་བརྫོང་བྱའི་དོན་སྐྱོད་ལྟེ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བརྫོང་
འདོད་ལ་སྐྱང་བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་བརྫོང་པའི་ཕྱིར། བན་ནི་དོན་སྐྱོད་ལྟེ་པའི་དེ་ཡི་གསལ་
བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ཉག་པ་གཏོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོས་ལ་བར་བྱེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་དེ་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ཅན་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབད་པར་
ཐལ། དོན་སྐྱོད་ལྟེ་པའི་རྒྱ་དེ་ནི་རྒྱུས་བྱས་བྱས་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་
ཁས་སྐྱང་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བན་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྐྱོད་ལྟེ་པའི་ཡིན་མོ་ཞེ་ན།
འཆད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དོན་གཞན་ལ་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་གོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱེད་མི་རུང་
བར་ཐལ། འདིའི་དོན་འདིའོ་ཞེས་འཆད་པ་པོས་བན་བྱས་པ་ཡང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བར་ཐལ་སོ། །སྒྲུབ་མེད་དེ། བན་ལས་རྫོང་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་ལ་
འབྲེལ་བའི་བྱེད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པས་དོན་མེད་མིན་མོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན།
དོན་གཅིག་ཁོ་ན་གསལ་བའི་ངེས་པ་འང་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གོ་བ་བན་
ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོས་ལ་རྩོམ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སྐྱོད་ལྟེ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་གང་
ལས་ཀྱང་མི་འབད་པར་ཐལ། དོན་གང་ལ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པས་རང་དགར་སྐྱར་བའི་
ཕྱིར། དེས་ན། ཡམས་བའི་སྒྲུབ་ཆོས་ལ་བའི་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་
ཐལ། དེ་བནའི་དབང་གིས་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྫོང་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། མེ་ཁྱང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་སྒྲུབ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡིན་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་

ངག་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱོན་སྟེག་བྱའོ། །
 ཞེས་སོགས་རིག་བྱེད་གྱི་ངག་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་དེ་སྐད་དཔྱད་པ་པ་གཞན་དག་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ། རྒྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་དུ་
 བཏུན་པ་དང་། བརྒྱབ་བྱེད་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་བཏུན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་པ་ཤེས་
 པ་སྟོགས་གྱི་སྒྲུང་པོས་འདི་འདྲ་སྒྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ། འདི་དང་མཚུངས་པ་
 ལྟག་ལྟན་འབྲུལ་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བཏུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤིང་སོག་ལྟག་མ་འདི་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། རོ་མངར་པོར་འདྲ་སྟེ། རོ་པོ་སྟེ་གཞུགས་སྒྲུག་པོར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། སྤར་ཆོས་པའི་ཤིང་སོག་བཞིན་ཞེས་པ་བཞིན་དང་། སྤར་ནང་གི་འབྲས་ལྟག་མ་
 འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ཆོས་པའི་འབྲས་དང་སྟོད་གཅིག་གི་ནང་དུ་
 རྒྱད་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤར་ཆོས་པའི་འབྲས་བཞིན་ཞེས་པའི་ཉགས་
 རྣམས་ལྟག་ལྟན་དུ་བཏུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཆད་མས་
 བཀག་པའི་དོན་བརྟུན་པར་ཐལ། རྒྱུས་བྱུ་ཉག་པ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་རྣམ་སྦྱོན་ཡོངས་
 སྟོད་པ་པོ་ཉིད་དུ་བརྟུན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆོས་སྤུ་མ་ལ། ཉགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཉག་པར་བཏུན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་སྦྱོད་ན་གཞན་དང་ཡོན་
 ཏན་དོན་གཞན་སོགས་དབང་པོས་གཞུང་བྱར་བཏུན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་
 མི་མཉམ་པ་ཉག་པ་རྒྱར་བརྟུན་པ་དང་། གནས་པ་མི་མཉམ་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིན་གྱིས་གནས་པ་
 དང་། འཇིག་པ་མི་མཉམ་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱས་འཇིག་པར་བཏུན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
 ཆད་མ་དང་འགལ་བ་དག་ནི་རྟོག་པར་བྱེད་པར་ཐལ། ཆད་མ་རྣམས་གཉིས་གྱིས་རྣམས་པར་
 བསལ་ཞིང་བཀག་པའི་སྟོད་ཡུལ་ལམ། ལུང་ལ་བཏོས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བ་རྟོག་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྫོ་སྟོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ལ་མངོན་སྟེན་གྱིས་བསལ་བ་དང་། རིག་
 བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་སྟོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་དང་། རྒྱས་ལ་
 སོགས་པ་ཞིག་པ་འདག་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་ལ་ཁས་སྤངས་གྱིས་བསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རིག་
 བྱེད་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་གཡེམ་མ་སྟུ་ཙམ་གྱི་བདག་པོ་ལས་རྒྱལ་
 བ་དང་མཚུངས་ཏེ། ཆད་མ་དང་འགལ་བ་ཀྱན་ཏུ་མ་བསལ་ཞིང་། བཏུན་བཙས་གྱི་དོན་
 འབྲེལ་བ་དང་རྗེས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་དང་། རྒྱུས་བྱུ་ཉག་སྤྱོད་པར་མཐར་ཐུག་གི་
 དོན་མ་བཏུན་པར་སྟོགས་གཅིག་ལ་མི་སྦྱོ་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་བཏུན་བཙས་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟོགས་གཅིག་ལ་མི་སྦྱོ་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་

རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་སྒྲུབ་ན། འོ་ན། རག་སྤྱོད་པའི་སྒྲིམ་བྱ་འདི་ལ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཆོག་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རྩོགས་གཅིག་ཅམ་མི་སྤྱོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིམ་བྱ་མང་དུ་སྤྱོད་པ་ལ། བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོག་གཅིག་ཅམ་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྒྱུར་དགག་པ་ནི། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྤྱོད་ཅོས་ཅན། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུ་འབྲས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྫོང་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཅམ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་པས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ལས་རྣམ་པར་བརྒྱུག་པས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། རྫོང་བྱེད་ནམས་ཀྱིས་དོན་བརྗོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཚད་མས་མཐོང་བས་བྱེད་པས་དོན་ལ་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་བྱ་གཅིག་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ཐད་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་པན་ཚུན་དག་འགལ་བའི་དོན་དེ་ནི། སྤྱོད་བྱ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འབྱུར་བ་རི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ། ལྷང་ཡོད་ན། ཞེན་དོན་ལ་མི་སྤྱོད་པས་མ་བྱུང་བ་ནི། དེས་ན། ལྷང་དེ་ལས་རྟོགས་པ་པོའི་ཞེན་དོན་གྱི་ནམ་པ་འགའ་ཡང་ངེས་ཅུས་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷང་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་ནམས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷང་ལོག་པས་དོན་མེད་ངེས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བ་ནི། ལྷང་དེ་ནི་དོན་རྫོང་བྱེད་ཡིན་པ་ལོག་ན་ཡང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་བར་ཐལ། ལྷང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱེད་དོན་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བར་ཐུབ་པ་ན། ཕྱི་ཚལ་གྱིས་ཚད་མས་མི་དམིགས་པས་ནི། དོན་དེ་མེད་ངེས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་དུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་ཚལ་གྱིས་དམིགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དེས་ན་འཕྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱེད་རང་ཡང་། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལས། ཞེས་ཚུགས་གཅིག་བདེན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷང་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ནི་མེན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གནས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲིག་གྱུར་དང་། རྩོལ་སོགས་པའི་མངོན་གྱུར་གྱི་གནས་ནམས་ལ་དབྱེད་པ་ལོགས་པར་དག་ཅིང་། མེན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་གནས་ལ་ཡང་། རང་ཆོག་འགལ་བ་སོགས་མེད་པའི་དབྱེད་པ་དག་ནས་མེན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་མི་སྤྱོད་པར་རྗེས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དབྱེད་པ་མ་དག་བཞིན་དུ་ཚུགས་གཅིག་བདེན་པས་ལྷུང་ལ་མི་སྤྱོད་པར་དཔོག་པ་དང་།

གཞལ་བྱེད་གནས་གཉིས་ལ། ལྷང་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མེན་ནོ། །དེས་ན།
ལེན་དང་པོ་འདིར། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་
ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱས་པར་བཏན་ལ་པབ་ལ། དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡང་སྒྲ་
རྟོག་སེལ་བས་འབྱུག་པའི་ཚུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་པ་ལས་ཡིན་པས། གཞན་སེལ་
དང་དེའི་འབྱུག་ཚུལ་ཀྱས་པར་བཏན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྱིར་རྗེས་དཔག་སྒྲེ་བ་ལ་སེལ་བའི་ནམ་དབྱེ་
ཤེས་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་འབྱུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐར་བ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པས། དེ་ལ་སེལ་བའི་
ནམ་དབྱེ་མ་ཤེས་ན་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པ་ལ་ཆོད་སྒྲུམ་པ་དང་བཅད་མི་དགོས་པ་ལ་དགོས་སོ་
སྒྲུམ་ཏུ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པས་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་བསྒྲོག་པའི་དོན་
ཏུ་ཡང་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྤྱོད་ཆོལ་གྱིས་མཛོད་རྗེས་གྱིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་
ཀྱང་། ལྷང་ལས་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འགྲུབ་ཏེ། ཤེས་བྱའི་གནས་ལྷགས་
མཐའ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷང་རྩལ་པས། ཡོད་ན་ལྷང་ལས་བཤད་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
དགག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རིག་བྱེད་ཆོད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པར་མཛད་དེ། སྒྱིར་སྤྱོད་ཆོལ་གྱིས་
ལྷང་ལས་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ཏེ། ལྷང་ལས་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་།
སྤྱོད་ཆོལ་གྱིས་མཐོང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལྷང་ཅམ་ལས་
གསར་ཏུ་གོ་བར་བྱེད་ན་བརྟུ་ལ་བརྟོས་ལ། ལྷང་གིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་གྲུབ་ན་ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོད་མར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ལྷང་སྟོན་བྱེད་ཏུ་ལོག་པ་དགོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཅིག་
ཅམ་མཐོང་བས་མི་འགྲུབ་ལ། ལྷང་དེ་ཡང་སྤྱོད་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མི་བྱང་ཏེ།
དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་བྱས་བྱས་པའི་ལྷང་ཆོད་མར་ཁས་ལེན་པའི་
ཐབས་ཀྱང་། ངེས་སྒྲུས་པའི་ཆོག་ལ་བརྟགས་ནས་དབྱད་པ་ལོགས་པར་དག་ན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་
གྱི། ཐོག་མར་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་ཆོད་མར་གྲུབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དེས་སྒྲུས་པའི་ཆོག་
ཆོད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་མཛད་དོ། །གཉིས་
པ་ལོག་རྟོག་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཏན་པ་ན། དཔྱད་པ་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་
འཆལ་བའི་བྱན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟགས་སུ་ཆོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་བྱས་
པ་དང་སྤྱོད་པ་གཅིག་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགལ་བ་ཏུ་མ་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་ཆོད་མར་སྤྱོད་
བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པ་འགས་འབྲས་བྱ་བྱེད་པར་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་དང་།

འབབ་སྟེགས་ཀྱི་སྒྲུས་ལས་ཚས་འཕེལ་བར་འདོད་པའི་བྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་མེད་
ཀྱང་བུམ་ཟེའི་རིགས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་བས་དྲེགས་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་ཕྱིག་པ་གཞོམ་པའི་
བྱིར་དུ་མེར་མཚོར་བ་སོགས་གདུང་བ་དུ་མ་རྩོམ་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ནམས་སོ། །བྱང་སྟོལ་
རྒྱ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་དང་། །ཚད་མའི་བཅད་དོན་ཚད་མས་འགོག་པ་དང་། །དངོས་
སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལྷང་གི་གཞོད་སྒྱབ་འདོད། །སྤྱན་པོ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་ཉགས་གསུམ་.....
ཡིན། །ཚད་མ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་ནམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལས་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་
པའོ། །འདིས་ཀྱང་བྱབ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་
དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། ། །

ལེབ་གཉིས་པ།

རྟོགས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་བཤད་པ།

རྗེ་བཙུན་སློམ་མ་ནམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་དང་དེར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། སློབ་དཔོན་སྦྱོགས་སྤང་གིས་བཤད་པ་དཔོན་པ་དང་། དེའི་དོན་ནམ་
འགྲེལ་མཛད་པས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཚད་མར་གྱུར་བ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། རྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སློབ་ལ་
ཕྱག་འཆའ་ཏེ། རྟོག་གེ་ངན་འབྲུལ་འགྲོ་བ་ལ་བརྟེན་པས། ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཚུལ་བཞེན་བཤད་
པར་བྱ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདིའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། བྱེད་སྤྲེལ་མས་མཛོད་བརྗོད་དང་།
ཕྱི་མས་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བསྟན་ཏེ། མཛོད་བརྗོད་ཀྱིས་རྟོན་པ་ལ་རྒྱ་ཕྱན་ཆོགས་དང་།
འབྲས་བྱ་ཕྱན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྟོད་དོ། །རྒྱ་ཕྱན་ཆོགས་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་དང་
སྦྱར་བ་ཕྱན་ཆོགས། བསམ་པ་ནི། འགྲོ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་
ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། སྦྱར་བ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་
གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྟོན་པ་ལོ། །འབྲས་བྱ་ལ་ཡང་། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་ཕྱན་
ཆོགས་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་རང་དོན་ནི། སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་
གཤེགས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་དོན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་
པའི་ལམ་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་བ་སྦྱོབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ཕྱན་
སུམ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་དོན་གཉིས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚད་མར་
འབྲུངས་པར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་འདས་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡང་དག་ཅེས་བྱའོ། །ཚད་
མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི། དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟོག་གེ་ངན་པའི་ཚད་མའི་མཆན་
ཉིད་སྟགས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་སྦྱར་བས། གནས་ལྷགས་ལ་འབྲུལ་བའི་འགྲོ་བ་དག་རྗེས་སུ་
བབྱང་བའི་ཆེད་ཏུ་བཤད་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོགས་བཅད་བྱེད་སྤྲེལ་མ་དོན་ལྟར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་ཏེ། ཚད་མར་
གྱུར་བ་དང་། འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་། བདེ་གཤེགས་དང་སློབ་
པ་ལོ། །དེ་ཡང་། དང་པོ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་། ལྟག་མ་ནམས་དེ་

གཏན་ལ་འབེབས་པ་བྱུང་པར་གྱི་ཚས་སོ། །དེ་ལ་ཚིགས་བཅད་གྱི་གོ་རིམས་དང་མཐུན་པར་
བཤད་པ་ལྷགས་འབྱུང་དང་། དེ་ལས་ཕྱོག་ཉེ་བཤད་པ་ལྷགས་ཕྱོག་གི་འཆད་ཚུལ་གཉིས་
སོ། །དེ་ལྷན་གཉིས་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཚད་མ་ཚོགས་ལྷན་དོན་ཤེས་ཡིན། །དེ་རྒྱབ་
བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཆད་མར་ལྷན་པའི་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གང་
ཞིག་གོམས་པས། དེར་འཇུག་པའི་ཀྱན་མཆིན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེད་པ་དང་།
ཡང་དེ་འདྲའི་ཀྱན་མཆིན་ཡོད་དེ། དེའི་འབྲས་བྱའམ་རང་བཞིན་འདི་འདྲ་མཐོང་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ལྷན་བྱེད་ཀྱན་མཆིན་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སྐྱེད་པ་དག་གི་སྟོན་པར་རྟོག་པ་
དང་ཐོད་གཤག་པའི་ཆེད་དུ་ལྷགས་འབྱུང་གི་བཤད་པ་མཛད་ལ། གཉིས་པ་དག་གི་པའི་ཆེད་
དུ་ལྷགས་ཕྱོག་གི་བཤད་པ་མཛད་དོ། །བསམ་པ་ཐུན་སྟུང་ཚིགས་པ་ལྷགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི།
དང་པོའི་རྒྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་དངོས་སུ་བཟུན་ལ། དེས་མཚོན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་།
སྦྱར་བ་ཐུན་ཚིགས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཞན་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྦྱོད་
པའི་གཙུག་པོ་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་ནས་སྦྱོན་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སྟོན་པ་ལ་སྦྱོབ་པ་ཡང་
སྦྱོན་པས། འཆད་ཚུལ་དང་པོས་ནི། སྦྱོན་པ་ལམ་གང་ནས་སྦྱོན་པའི་ཚུལ་གོ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་པ། འཆད་ཚུལ་གཉིས་པས་ནི། ཐོག་མར་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། དེ་ལས་
རྟོགས་པ་ཐུན་ཚིགས་དང་། དེ་ལས་རྒྱ་ཐ་མ་ཐ་མ་སྦྱོན་དུ་སོང་བར་རྟོགས་ཀྱིས་བརྒྱབས་ནས།
ལམ་དེ་ནས་ཚུལ་རི་ལྷན་སྦྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་སྦྱོན་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོན་པ་དོན་གཉེར་གྱིས་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ།
བཟུན་པ་སྦྱོན་མེད་པར་རྒྱབ་པའི་སྟོན་པ། སྦྱོན་པ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཆད་མར་རྒྱབ་པའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོས་བྱའི་འདོད་དོན་འབྱུང་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱབ་པ་ཆད་མར་བརྒྱབ་པ་དོན་
མེད་པར་ཐལ། མཛོན་རྗེས་ཀྱི་ཆད་མ་དག་ལས་དེ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་གང་ཡང་
བྱང་བརྒྱབ་པའི་དོན་དུ་རྒྱབ་པ་ཆད་མར་བརྒྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། མཛོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་
པར་ལེགས་པ་ཐབས་དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱབ་པ་ཉིད་ཆད་མར་བཟུན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་
དག་གི་དོན་དུ་ཡང་། རྒྱབ་པ་ཆད་མར་བརྒྱབ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱེ་བ་ཐ་ཐེ་དང་
བདེན་བཞི་ལ་སྟོན་པ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་རྒྱབ་པར་བྱིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ཐོག་མར་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལ་མ་བཞེན་པར།
བདག་མེད་པ་དང་། རྒྱ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟོན་ལ་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་མི་འཇུག་ན། དེ་དག་
རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་ལྷན་ཅི་སྟོན། ཐོག་མར་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་མཛོན་མཐོངས་

ལེགས་དང་། དེ་དག་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སྲུང་ཆད་མ་ལ་སྐྱག་པ་བར་
མ་ཆད་དུ་བསྟན་པ་དག་མཐོང་བ་ནི། ནམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་རི་ལྷོ་བསྟན་པ་དེ་
ཁོ་ན་ལྷོ་གནས་སམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་ནམ་པར་དབྱད་པ་ན། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཚུལ་
དེ་དག་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐབ་པ་ཆད་མར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཆད་མའི་སྟོན་ས་བསྟོད་པའི་
དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ལྷགས་འབྱུང་གི་སྟོན་ས་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་
དང་། ལྷགས་སྟོན་གི་སྟོན་ས་དེ་ལྷོ་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཆད་མར་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་ས་ཆད་མའི་སྟེས་བྱའི་མཆན་
གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པའི་སྟོན་ས་ཆད་མའི་སྟེས་བྱའི་མཆན་ཉིད་
དང་། དེར་འགྲོད་པའི་ལམ་ངོས་གཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ཆད་མ་སྟེའི་མཆན་ཉིད་དང་། སྐབ་པ་འང་མཆན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་
པར་བསྟན་པའོ། །

ཆད་མ་སྟེའི་མཆན་ཉིད།

དང་པོ་ལ། མཆན་ཉིད་བྱི་ངོ་བོ་དང་། བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། མཆན་ཉིད་དང་།
མཆན་གཞི་དང་། མཆན་གཞི་ལ་མཆན་ཉིད་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། མི་སྐྱ་བ་ངེས་
གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་མ་བྱུང་པ་སྤང་བ་དང་། བྱུང་ཆེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ།
མངོན་པར་མཐོང་བ་དང་། ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐབས་དང་བཅས་པའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་
ཆད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷོ་བྱའི་ཡུལ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡང་སྐབ་པ་ཉག་གཅིག་ཆད་མ་
ཡིན་ན། མཆན་ཉིད་གང་དང་ལྡན་པས་ཆད་མར་འགྱུར་བའི་ཆད་མ་སྟེའི་མཆན་ཉིད་དེ་
གང་ཞེ་ན། སྟོ་འཛིན་མངོན་སྲུང་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་ཡིན་ཏེ་གསར་དུ་སྐྱ་བ་མེད་པ་
ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཤེས་པ་ཆད་མ་ཡིན་ན། ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་
བཅས་སུ་སྟོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སྲུང་གིས་ཤེས་པ་སྐྱབ་པ་ན། དེ་
དང་སྐྱབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པའི་མི་སྐྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱབ་བྱིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་སྐྱ་བ་རྗོགས་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཙོ་

བཞེག་ལ་སྐྱེས་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་རང་གིས་རི་ལྟར་གཞུགས་པ་ལྟར་གནས་པ་ནི་ལས་ལ་
མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱང་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལས་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ནི། དུལ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ན། སྐྱེ་ལ་སྐྱེས་པ་
སྐྱེས་ཀྱང་ཐོབ་མི་རྣམས་པས། ཉན་ཤེས་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མ་ཞུགས་པར་འཇུག་རྒྱུ་ལྡོག་ན།
སྐྱེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉན་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཚད་མར་མི་རྣམས་པའི་སྐྱོན་མེད་
དེ་རང་གི་གཞུགས་བྱུང་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གསལ་དུ་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་གི་སྐྱེས་སྐྱོག་མཐོང་བའི་མངོན་སྲུང་སྐྱེས་སྐྱེས་སྤྱད་དོ། བཟུན་བཅས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་ཚད་
མར་ཇུག་པས། དེ་ལས་འདོད་དོན་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པས་ཅི་བྱ་
ཞེ་ན། བཟུན་བཅས་ལ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ན་མས་རང་གི་བརྒྱུད་བྱའི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མངོན་མཐོང་ལེགས་སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འབྲས་ཉིད་ཡང་དག་མིན་
པར་ཐལ། དེ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་རང་སྐྱེས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་བྱེད་པའི་གཞིར། རང་སྐྱེ་བ་པའི་
བྱེད་པ་བརྒྱུད་འདོད་འབྲུག་པའི་དུལ་ཉན་པ་པོའི་སྐྱེ་ལ་རབ་དུ་གསལ་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་
དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཞུང་སྐྱེ་
མའི་དོན་ཡང་སྐྱེ་བྱེད་ཕྱི་མ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་རྒྱུ་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་ཐལ་ཏེ། མི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
སྐྱེ་ཀྱན་རྒྱུ་ཐོབ་པ་བཅད་ཤེས་ནི་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། རང་འདྲེན་
བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྐྱེ་མས་གཟུང་ཞིང་རྟོགས་ཐིག་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྐྱེས་ཡང་
དུན་པས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མིག་ལ་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དོན་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རང་དུལ་གྱི་ནམ་པ་ཤར་བའི་སྐྱོན་ནས་གསལ་དུ་བསྐྱེ་བ་
མེད་པའི་སྐྱོན་ནི་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་ཚད་པ་དང་མཚན་པའི་འབྲས་
བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་ཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་ཚད་པའི་འབྲས་བྱ་སྐྱབ་
བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི་དུལ་འདོར་ལེན་ལ་སྐྱེས་བྱུ་འབྲུག་པ་ལ་རྒྱུའི་
གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚད་མས་མཚན་པའི་འབྲས་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་
དུལ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བར་མ་ཚད་དུ་འཛིན་རྣམས་པ་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་
འདོགས་གསལ་དུ་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཤར་བའི་དུལ་གྱི་ནམ་པ་ཐ་དད་པས། སྐྱེ་ཡིས་དུལ་
རྟོགས་པ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་རྣམས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་སམ།
ཚད་མ་ཕྱི་མ་གཞན་ལ་བསྟོན།

དང་པོ་ལྟར་ན། འགའ་ཡང་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ནམ་དབྱེ་ལ་མི་སྤྱོད་ས་པར་
འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་དེ་ཡང་། ཕྱི་མ་གཞན་ལས་མི་སྤྱོད་པར་ངེས་
དགོས་ལ། དེ་ཡང་གཞན་ལ་བསྟོན་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཀྱང་
རང་ལས་ངེས་པའམ་གཞན་ལས་ངེས་པས་བྱལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད།
གཞན་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་བལ། རང་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་
ཚད་མ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟགས་པ་ན། དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པའི་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་
ཆ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། ཚད་མ་ཁ་ཅིག་རང་གི་གཞལ་
བྱ་རྟགས་དུས་ལས་བྱིས་འབྱུང་བའི་བསྟན་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས། མི་སྤྱོད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་
ངེས་དགོས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། ཡང་ན། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ནམ་དབྱེ་མཐར་ཐུག་
དུས་པའི་རིག་ཤེས་གྱི་ངོར་མེད་དེ། དེའི་ངོར་རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་
གཉིས་མེད་གཞུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་རྟགས་པའི་བྱིར།
དེའི་ངོར་མེད་ན་ནམ་དབྱེ་དེ་མི་འཐད་པའི་སྟོན་མེད་པར་བལ། བ་བརྟགས་པར་འབྱུག་
པའི་བསྟན་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལས། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ནམ་དབྱེ་ཉིད་འགྲུབ་པའི་བྱིར།
རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་པའི་ཆ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞུང་ལྷ་མས་བསྟན་ཞིང་། རང་
ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ། དུས་བྱིས་བྱུང་གི་དོན་བྱེད་སྤང་ཅན་གྱི་ཚད་མས་
གྲུབ་པ་གཞུང་བྱི་མས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། རང་ངེས་དང་གཞན་ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཞོ། །ཡང་ན། སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོའི་བཞེད་པ་ལྟར་སྤྱར་ཏེ།
སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ཡོད་ཙམ་དུ་རང་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལས་
རྟགས་ཀྱང་། དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་རྟགས་པའི་ངེས་པ་
མེད་པར་བལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་དུས་བྱིས་བྱུང་གི་དོན་བྱེད་སྤང་ཅན་གྱི་བསྟན་པའི་
ཚད་མ་ཉིད་ལ་རྟགས་དགོས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ། རང་ངེས་དང་གཞན་ངེས་
དང་གཞན་ངེས་ཞེས་པ་དེ་ཅི། ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ལས། ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་
འདྲེན་མི་འདྲེན་གྱི་དབང་ལས་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལས་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཕྱི་མ་བཅད་ཤེས་སུ་བལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་

མི་འདྲེན་ན་མེ་ཆོམ་རྒྱུ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཙང་
 པ་ཆད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་མཆན་མཆོན་གཞི་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལས།
 ཆད་མའི་མཆན་གཞི་སྔ་འཛིན་ལྟ་བུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ལུས་མི་ལུས་གཉིས་ལས་འབྱེད་པ་
 ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁ་སྒྲིའི་བལྟའི་ཤེས་པ་སྔ་འཛིན་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རང་ཡོད་ཅམ་དུ་རང་སྟོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་
 པ་ཆད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཆན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཆན་བྱ་ཆད་མའི་བ་སྟེང་རང་
 སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལས་དབྱེ་བ་ཡང་མི་འབྱེད་དེ། ཆད་མའི་བ་སྟེང་མ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིས་པ་དང་། རྒྱུ་པ་བྱ་གྱི་རྗེས་དཔག་རང་ལས་ངེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །མཆན་
 ཉིད་མི་སྒྲིའི་བ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་མི་ངེས་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་ན་ཡང་། རྒྱུ་པ་བྱ་གྱི་རྒྱུད་
 གྱི་རྗེས་དཔག་རང་ངེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བསྒྲིའི་བས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
 བ། སྒྲིའི་མེད་དེ། འདི་ནི། ཆད་མའི་མཆན་གཞི་ལ་མཆན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་
 དཔྱེད་པའི་སྟོབས་ཡིན་པས། རང་གི་གཞལ་བུའི་ཆ་གང་ལ་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མི་
 འདྲེན་པའི་ཆད་མ་མི་སྲིད་ལ། དེས་ན། མི་སྒྲིའི་བའི་ཆ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་རང་ངེས་
 དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་གཞན་ངེས་སོ། །འོ་ན་རྗེས་དཔག་ལ་རང་ངེས་ཀྱིས་མ་
 བྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྒྲིའི་མེད་དེ། རྒྱུ་པ་བྱ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དུ་བའི་རྟོགས་ལས་དུ་ལྟན་ལ་ལ་
 མ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ། རི་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་དྲངས་
 པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲིའི་བའི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་སོ། །ཆད་མ་རང་ཉིད་དང་ཕྱིས་བྱུང་ལས་ཆད་མ་
 དང་ཆད་མིན་སོ་སོར་ངེས་ན་བསྟན་བཅས་བཅམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 བསྟན་བཅས་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་ཆད་མར་བྱེད་པ་སོགས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་
 རྫོངས་པ་ལྟོག་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆད་དུ་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་ཉིད་ལ་སྦྱར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། མི་སྒྲིའི་བ་ཅམ་གྱིས་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མ་
 ཤེས་པའི་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་དེ་དང་པོ་འཕ། གསར་དུ་ཤེས་ཀྱང་དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་
 སྒྲོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི། ཆད་མའི་སྐད་དོན་གྱི་སྒྲ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་
 དང་པོར་མི་སྒྲིའི་བ་འཕ། གསར་དུ་མི་སྒྲིའི་བ་ཞེས་བའི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་
 སྤར་མ་དང་འདི་གཉིས། ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་འབྱེད་དེ།
 འདི་གཉིས་ལ་དོན་སྒྲིའི་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འཆར་བའི་ཕྱིར། མཆན་བྱའི་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་

འཕྱར་དགོས་སོ། །ཡང་སྤྱི་མས་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་དང་། འདིས་དོན་དམ་
 པའི་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་བཏུན་རྟེ། །ཞེས་པ་ཡང་མི་འབད་དེ། འོ་ན་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དེ་
 ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མར་ཐལ། མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་ཡང་
 དོན་དམ་པའི་ཚད་མར་ཐལ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་
 དམ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་མ་ཤེས་པ་གསར་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་མས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་བཏུན་པར་འཕྱར་རྟེ།
 དོན་དམ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་ལ་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲིམ་པས་ཆོག་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འདིས་ཀྱང་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་བཏུན་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་པས་སོ་སོར་གཙོད་པ་མི་འབད་དོ། །འོ་ན་རྒྱན་མཁན་པོས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཆན་གཞི་ལ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་བཏུན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་
 རྒྱལ་པ་སོ་སོར་བཏུན་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་སྤྱི་འཆན་ཉིད་བཏུན་པ་ཅམ་གྱིས་རུས་
 པའི་ཕྱིར། དོན་གསར་དུ་གསལ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྤྱི་པོ་ངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱང་
 ཚད་མར་འཕྱར་རྟེ། སྤྱི་གསར་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་བཅད་
 ཤེས་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྤྱི་པོ་མེད་དེ། སྤྱི་འཛིན་མཛོན་སྤྱི་པོ་སྤྱི་པོ་མཛོན་པོ་མ་ཡིན་
 པའི་རང་གི་རྩ་བ་རྣམས་པའི་འོག་དུ་དེའི་སྤྱི་བས་ཀྱིས་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཐོབ་
 པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་རང་དབང་དུ་ཡུལ་གཙོད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། སྤྱི་
 པོ་འི་རང་གི་རྩ་བ་རྣམས་པའི་འོག་དུ་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱི་པོ་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མ་
 ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འཕྱར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་གཞུང་འོག་མ་དང་སྤྱར་རོ། །རང་མཆན་ལ་མ་
 བཞེན་ཅིང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་འམ། རང་མཆན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྤྱི་འཛིན་
 ཚད་མ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱི་རང་རྒྱད་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་མི་སྤྱི་དཔར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་
 བ། རང་གི་མཆན་ཉིད་སྤྱི་པོ་མི་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འམ་དེ་ལ་བཞེན་པས་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་འཛིན་ཚད་མ་ཡོད་ན་ཡང་། བཅད་ཤེས་ཚད་མར་ཐལ་བའི་
 སྤྱི་པོ་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་མཐར་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྤྱི་པོ་མི་ཤེས་པ་གསར་
 དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་པར་འཕྱར་རོ། །ཞེས་དགོངས་ནས། སྤྱི་
 འཛིན་ཚད་མ་དེའི་ཐབས་སྤྱད་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྒྲིམ་

པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དོན་གཉེས་མཐར་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་
ལ་འབྲུག་དགོས་ཏེ། དེས་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེས་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་
སྒྲིགས་གཉེས་སུ་སྒྲེ་ནས་དབྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོས།
ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་དངོས་སུ་བཟོད་ནས་
རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པས་བྱབ་པ་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་དུ་མཛད་དོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་
བཤད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་དང་སྒྱུ་འཕྲུལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཉེས་ཡོད་པས།
བཅད་ཤེས་འདིས་ཀྱང་སྒྱུ་འཕྲུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པས་ཚད་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ། ཤེས་གང་རིག་མེད་ཕྱིར་བསམ་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་དབྱད་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདོན་ཏེ། སྒྱུ་རང་རྒྱད་པ་འཇལ་བ་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ།
ཤེས་པ་གང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱད་པ་ན། སྒྲོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོད་ལུགས་གཉེས་
སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་མི་འདྲ་བ་གཉེས་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒྱུ་
རོལ་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་གཏུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། སྒྲོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉེས་མེད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོད་ལུགས་ལ་རྣམ་པར་དབྱད་པ་ན། གཞུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་གྱིས་
སྒྲོང་པའི་གཉེས་མེད་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ལ། ཚད་མའི་དོན་བཤད་ཟིན་དང་སྒྱུ་རྒྱུ་འཕྲུལ་དང་། སྒྱུ་པའི་དོན་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲོབ་པ་བཙམ་ལྟར་འདས་ཆས་ཅན། ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྒྲོད་པའི་དོན་
ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་དེ་དང་
ལྟར་ཞིང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་དབང་སྒྲོའི་འགྲེལ་བའི་འཕྱར་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་ཞེས་
དཔེ་དང་སྒྱུར་རོ། །དེ་ནི་འདི་དབྱད་དེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་
ཚད་མ་ཡིན་ནམ་མེད། མེད་ན། བཟུན་པ་ཚད་མར་སྒྱབ་པའི་སྒྲོན་ནས་སྒྲོན་པ་ཚད་མར་
སྒྱབ་པའི་ངལ་བ་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འབྱུར་ཞིང་། རང་གི་སྒྲོན་པ་དང་
གཞན་གྱི་སྒྲོན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲུག་བྱ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་འབྱུར་
རོ། །

དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སྲུང་དུ་

གསར་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡིན་མོད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཆད་མ་མིན་པར་ཐལ། གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡང་། སྐར་མ་རྟོགས་པའི་གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པས། ལམ་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྤྱིབ་མ་བཟད་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ། ཡང་མི་སྐྱབ་བ་ཅམ་ཡོད་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ན། དང་པོ་ལམ་གསར་དུ་མི་སྐྱབ་བ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། བཅད་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་ཁྱེད་གསར་དུ་རོ་ཞེན་དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཉག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ།

དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཀྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེས་འབྱུང་འགྱུར་དུ་རྟོགས་པས། ཡང་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དུས་ན། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་བྱུང་བྱེད་ནམ་མ་བྱེད། བྱུང་བྱེད་ན། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཞིབ་ཆ་དོན་མེད་ལ། མ་བྱེད་ན། དེ་བྱུང་བྱེད་གྱི་ཆ་ལ་གསར་རྟོགས་བྱར་ཡོད་པས་ཚད་མ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་སྐྱབ་ཆད་ཤེས་བྱ་གསར་ཡོད་མི་སྲིད་ན། དངོས་པོ་གང་ཡིན་ཉག་པར་འགྱུར་ལ། སྲིད་ན། གསར་ཡོད་དེ་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་དགོས་པས། གསར་རྟོགས་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །ཡང་ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སམ་མ་རྒྱས།

དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱེས་སྐྱབ་རྒྱུ་དུའི་འབྲིང་མ་སྐྱབས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པས་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་བྱད་པར་དོན་མེད་ལ། སྲིད་ན། དེ་སྐར་མེད་པས་ཕྱིས་དེ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ། དེ་གསར་རྟོགས་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དུ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཁོ་པོ་ཅག་ད་ལྟར་བ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན། བྱུང་བྱེད་དང་འབྱུང་འགྱུར་ཐམས་ཅད་དེའི་རྒྱ་འབྱས་སུ་བྱགས་ལ་རྟོགས་མི་བྱས་པའི་ཀྱན་མཁྱེན་མི་སྲིད་པས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ལ་གཞལ་བྱ་གསར་རྟོགས་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱུང་ཐེད་
 པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་རྒྱུར་ལམ་གྱི་དུས་ནས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་ཕྱིད་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་
 པའི་སྒྱུར་ཞེས་སྒྲུས་ན། ལན་ཅི་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ཅམ་གྱི་ཕྱོག་པ་ལ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་
 བྱུང་ཐེད་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་སྐྱུར་བའི་ཆ་གསར་དུ་རྟོགས་དགོས་པས་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། འོ་ན། དེས་པོ་འབྲུང་འབྲུར་ནམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རྟོགས་ཟིན་ཀྱང་།
 དེ་ཉིད་བྱུང་ཟིན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱུང་ཡོད་དོ། །འདས་
 མ་འོངས་ལ་འབྲུང་འབྲུར་མི་སྲིད་པས་འབྲུང་འབྲུར་ཡིན་ན་བྱུང་ཟིན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པོ་ཞེ་ན།
 འོ་ན་བྱུང་མེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་ཐོན་སྤངས་ཟིན་དུ་ཐལ། སྒྲིང་འབྲུར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཟིན་དུ་ཐལ། འཆང་རྒྱ་འབྲུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱིར་འབྲུང་འབྲུར་
 ཡིན་ན་བྱུང་ཟིན་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅིང་། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འབྲུང་འབྲུར་ཡིན་ན་བྱུང་
 ཟིན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་ཐེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐར་བྱུང་མ་ཟིན་པའི་བྱུང་
 ཟིན་ཕྱིས་ཡོད་དགོས་པས་དེ་ལ་གསར་དུ་རྟོགས་ཡོད་པར་འབྲུར་ལ། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་མེམས་ཅན་སྒྲིབ་པ་གསར་དུ་ཟད་པ་སྲིད་ན། སྒྲིབ་པ་གསར་དུ་ཟད་
 པ་དེ་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་དགོས་པས། གསར་རྟོགས་ཀྱི་ཆད་མ་ཐེད་པ་ཉམས་སོ། །དེས་
 མཚོན་ནས་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་བོས་ནི། ཁ་ནང་དུ་སྒྲིགས་ནས་ངེ་ཅམ་
 བསམས་ཀྱང་། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་མཁུན་དང་། ཚད་མ་ལ་གསར་རྟོགས་ཀྱིས་མ་
 ཁྲབ་པ་མ་ཆོར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐྱུར་བ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཚད་སྤང་རོ། །

དང་པོ་ནི། མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དུ་སྐྱུར་བ་སྒྲོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། ཀྱན་མཁུན་དེ་རང་གི་རྒྱ་ལས་མ་སྒྲིས་པ་ཕྱོག་པའི་དོན་དུ། དེར་སྐྱུར་བ་ཉིད་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གཙོ་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀྱན་མཁུན་དེ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་
 ཕྱིད་ཁྲད་པར་ཅན་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟོས་ནས། ཚད་མར་འཁྲུངས་པ་
 ཡིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱུར་བ་སྒྲོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཀྱན་མཁུན་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་
 སྒྲིས་བྱུར་རིགས་ཏེ། ཀྱན་མཁུན་དུ་སྒྲུབ་ཕྱིད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟོས་ནས་ཆད་
 མར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀྱན་མཁུན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ངེ་ཉར་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཀྱན་མཁུན་དུ་བསྐྱབ་

པའོ། །

ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀྱན་མཁྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱག་གི་ངོ་པོ་དགག་པ་དང་། སྐབ་
བྱེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཉག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མི་ཉག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱག་དེ་ཉིད་ཉག་པ་རང་བྱུང་གི་ཆད་མའི་སྒྲིམ་བྱ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆད་མ་ཉག་པ་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཡིན་ན་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་
ཡོད་དེ། ཡུལ་ཤེས་བྱ་མི་ཉག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་ན། དེ་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་དེ་ནི་མི་
བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་མཐོ་འཆམ་པ་གང་དག།
འདི་དག་གིས་ཐ་སྐད་པའི་ཆད་མ་ཉག་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། རྟོན་དམ་པའི་ཆད་མ་ཉག་པ་
བཀག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཉག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་ནམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མ་ཆགས་པའི་གཏམ་སྟེ། ཐ་སྐད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཉག་པ་ཡོད་ན། ཉག་དངོས་ཀྱི་
ཆད་མར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་དང་། ཁྱོད་འདོད་པའི་རྟོན་དམ་
པའི་ཆད་མ་གཉིས་ལ་རྟོན་དམ་པ་དང་། ཐ་སྐད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་འདུག་སོམས་ཤིག། མིག་
མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ན་གཟུགས་རིམ་གྱིས་འཛིན་ཡང་། མིག་ལ་བྱེད་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་
པར་མེད་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་མི་ཉག་པས་དབང་ཕྱག་གི་ཤེས་པ་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་
པར་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱག་ཉག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱག་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་
ཕྱག་ཉག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱི་རིམ་པ་བཞེན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཅན་དག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་བརྟོས་ནས་ཀྱང་དེ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉག་པ་རྒྱུ་ལ་བརྟོས་པ་མི་རུང་བ་
ཡི་ཕྱིར། མིག་ལ་བྱེད་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་ན་ཡང་། སྤྱི་མ་འཛིན་ཏུས་ན་སྤྱི་མ་འཛིན་པར་
འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི དབང་ཕྱག་དེ་ཉིད་མི་ཉག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། སྤར་འཁོར་པའི་རྣམས་སྤ་
ཆགས་སོགས་ཉམས་སྤ་ཚུང་ནས། དེའི་གཉེན་པོ་སྤྱིན་སོགས་གོམས་པའི་སྐབ་བྱེད་ལ་བརྟོས་
པ་མ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆགས་བྱལ་དང་ཀྱན་མཁྱེན་ཏུ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤ་མ་

ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱག་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀུན་
མཁྱེན་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབ་ཕྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྤྲུལ་གང་ཡང་
སྤར་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བུར་གི་སྒྲིགས་ཀྱི་ཕྱིན་
ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་གཞོད་བྱའམ་ཕན་གདགས་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ལྷ་དབང་
སྒྲོ་སྤྲོས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་རྒྱུ་པ་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་ཕྱེད་དུ་སྐྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་ཕྱེད་ལྷར་སྤྲུལ་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་གྱི་ཕྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་
ཆད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལྷས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཕྱེད་པ་པོའི་སྒྲོ་
སྤྲོས་དུ་སོང་སྟེ། སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བཞིན། དབྱིབས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དུམ་སོགས་བཞིན། འོན་ཕྱེད་ལྷས་པའི་ཕྱིར། དག་ལྷ་
བཞིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་དག་ལས། སྒྲོ་སྤྲོས་དུ་བཏང་ནས་ཕྱེད་པ་པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ།
དེ་ཡང་དབང་ཕྱག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་སྒྲོ་སྤྲོས་དུ་སོང་བ་ཙམ་སྐྱབ་ན། སངས་རྒྱས་པའི་
འདོད་པ་སྤར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་ཕྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱ་སེམས་པའི་ལས་ལས་
སྐྱེས་པར་སངས་རྒྱས་པས་གྲུབ་ཐིག་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། འམ་སྐྱས་བཀྲག་པ་ཕྱི་མ་སྤྱད་དོ། །
སྒྲོ་རྟག་པ་ཞིག་གིས་བྱས་པར་སྐྱབ་ན། གཏན་ཆོགས་དེའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་
པོ་རྟག་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཕྱེད་པ་པོ་གཞན་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་ཙམ་སྐྱབ་ན།
ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ། དབང་ཕྱག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་ནས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱག་སྤྱོད་ཅིང་འཇུག་པ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་མཛོང་
པས། དེའི་དངོས་རྒྱ་ལ་རིམ་ཅན་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བཀྲག་པ་ཕྱེད་པ་
མ་གཏོགས་སྤྱིར་བ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྷར་སྤྲུལ་གསུམ་གའི་གཞོད་པ་འཇུག་པ་མི་སྤྱིད་
དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་ཕྱེད་ཀྱི་འོན་བཀྲགས་ལ་དགག། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་
ཞིགས་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་འོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ། དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱ་འཇུག་པ་རྟགས་
སུ་མི་རུང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲིགས་ཆོས་མ་གྲུབ། དབྱིབས་ཙམ་མ་ངེས་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཕྱིན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཕན་ཕྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་
པ་ཙན་གྱི་དབྱིབས་ལྡན་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལྷས་ལོངས་སྤྱོད་

སྤྱིས་བྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་བཀའ་ནས་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཉལ་ལང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུམ་
སྤྱིས་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་ན། རྒྱུ་ལས་དེ་ལྟར་རྒྱུ་དཔེ་ག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི། རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱུ་གྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྱིས་ཆོས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། མ་ངེས་པའི་དཔེ། ངེས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ཉལ་
ཆོད་ཏུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུམ་པའི་དབྱིབས་དང་དབྱིབས་ཅམ་ཏུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་ཉལ་ལས་དེ་དག་སྤྱིས་བྱས་བྱས་པར་རྒྱུ་དཔེ་ག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་
དབྱིབས་སྤྱིས་བྱས་བྱས་པའི་དབྱིབས་དང་སྤྱི་རིགས་ཐ་དད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སྤྱི་བར་རབ་ཏུ་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་ཅམ་ཏུ་ཐ་དད་མེད་དེ། དབྱིབས་ཞེས་པའི་སྤྱི་འཇུག་པར་མཚུངས་
པས་སོ། །དཔེར་ན། རྒྱ་པོའི་རྒྱས་ལས་རང་ཡོད་པའི་གཞིར་མེད་པོ་ག་པ་བཞེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མེན་ན། སྤྱི་ག་མཁར་ཡང་རྒྱ་མཁན་དེས་བྱས་པར་བྱུང་པར་
འཇུར་བར་ཐལ། དེ་དག་རྒྱ་མཁན་གྱིས་བྱེད་པའི་རྒྱའི་ལུམ་པ་ལ་སྤྱི་གསལ་པ་འཇིག་པའི་ནམ་
འཇུར་འགའ་ཞིག་འཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་ཉལ་སྤྱི་བཞོད་པའི་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་
ལ་བཀྲགས་ནས་སྤྱོད་བཞོད་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ཉལ་ཆོད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རང་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་
འདོད་པ་ལ་ཡང་བཀྲགས་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་
ཉལ་སྤྱི་བཞོད་པ་ལ། བྱུང་པར་ལ་བཀྲགས་ནས་སྤྱོད་འབྱེན་ན། སྤྱོད་འབྱེན་པ་པོ་རང་
གིས་བསྐྱབ་བྱེད་གང་བཞོད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་འཇུག་པས་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ཉལ་ཆོད་ཡིན་གྱི།
བསྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤྱོད་བཞོད་པ་ལ་སྤྱོད་འབྱེན་བཞོད་པ་ཉལ་ཆོད་ཏུ་འཇུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དུང་
སྤྱི་འབྲས་བྱར་བསྐྱབ་པ་ལ། ཚེས་བྱང་ཉལ་སྤྱི་བཞོད་པའི་ཆོ། ཚེས་བ་ལས་སྤང་ཡོད་
གསལ་བ་ཉལ་སྤྱི་བཞོད་ན་མ་ངེས། སྤང་མེད་གསལ་བྱང་འགོད་ན་མ་བྱུང་ཅེས་པའི་ཆོད་
པ་འདི། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ཉལ་ཆོད་ཏུ་འདོད་རིགས་ཏེ། ཆོད་པ་དེ་ཚེས་བྱང་གི་སྤྱིས་
ཀྱང་དུང་སྤྱི་འབྲས་བྱར་བསྐྱབ་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་ཉལ་སྤྱི་བཞོད་པ་ལ། འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཐ་
དད་ལ་བཀྲགས་ནས་ཐ་དད་པའི་སྤྱོད་བཞོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉལ་སྤྱི་དེས་
བསྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་བྱས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་བྱུང་པ་དང་། སྤྱིས་ཆོས་
བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་དེ་རྒྱང་མིག་པས་བཞོད་པ་ལ། རིགས་པ་ཅན་པས་བྱུང་
པར་ལ་བཀྲགས་ནས་སྤྱོད་བཞོད་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ཉལ་ཆོད་ཡིན་པ་རྒྱང་མིག་པ་འདོད་
ཅིང་། སྤྱི་དཔོན་ཡང་བཞེད་དོ། །འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་མིང་དོན་ནི། འབྲས་བྱ་བསྐྱབ་

བྱེ་ཚོས་སྤྱུ་བྱས་ནས་ཚྷ་ཡ་བྱང་ཅམ་རྟགས་སྤྱུ་བཞོད་པའི་ཚེ། བྱང་པར་ལ་བརྟགས་ནས་
སྤྱུ་འབྱེན་བཟོད་པ་ནི། སྤྱུ་འབྱེན་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱུ་བ་བྱེད་གང་བཟོད་པ་ལ་ཡང་།
དྲང་སྤྱུ་ཚྷ་ལ་བའི་སྤྱུ་མེད་གསར་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནམ། སྤྱུ་ཡོད་ཚྷ་ལ་བས་གསལ་བའི་
འབྲས་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྟག་པ་འབྱུག་གོ། ཞེས་པའི་དོན་
ཏེ། མདོར་ན། འབྲས་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ན། དེ་སྤྱུ་
འབྱེན་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་གིས་བཞོད་པའི་སྤྱུ་ར་བ་ལ་ཡང་འབྲས་སྤྱུ་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་
པས་འབྲས་བྱ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུ་མི་རྟག་སྤྱུ་བ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སྤྱུ་བཞོད་
པ་ལ་ཡང་། གཞན་དག་གིས་སྤྱུ་འབྲས་པ་རྟགས་སྤྱུ་བཞོད་ན་འགལ་བ་དང་། དུམ་པའི་
བྱས་པ་འགོད་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་རྟག་པ་ལ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། སྤྱུ་མོང་མ་
ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྤྱུ་འབྱུར་རོ། །ཞེས་ཚོད་པ་ཡང་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་
དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་སྤྱུ་མཚོང་བ་ཅམ་རྟགས་སྤྱུ་མི་རིགས་པའི་དཔེ་དང་། ཏ་
ཅང་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དབྱིབས་དང་ལྷན་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱང་པར་བྱམ་པ་སོགས་ལ། དབྱིབས་
ལྷན་ཀྱི་སྤྱུ་འབྱུག་པར་གྲུབ་པ་དང་མཚུངས་པར་དབྱིབས་ཀྱི་སྤྱུ་འབྱུག་བར་མཚོང་བ་ལས་
གནས་ལུས་སོགས་སྤྱུ་བྱས་བྱས་པར་སྤྱུ་བ་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྤྱུ་བ་
པའི་བྱུ་བ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དག་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། སྤྱུ་ཞེས་པའི་
སྤྱུ་མཚོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། ར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དཔོག་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱུ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་
པར་ཐལ། དེའི་སྤྱུ་ཡོད་པས་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱུ་ཉེ། ཚོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུ་ནམས་གང་
ནའང་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཟོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཅམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་པའི་རྟགས་སྤྱུ་འབྱེན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཚོས་
ཅན། བྱང་ལ་བརྟེན་ནས་མེར་སྤྱུ་པ་དང་། གཅེར་བྱ་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུ་བ་བྱེད་ལྟར་སྤྱུ་
གཞན་ཡང་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་འགོག་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། མེར་སྤྱུ་པས་སྤྱུ་བ་དེ་ཚོས་ཅན།
མེས་མེད་དང་སོགས་པས་བེམ་པོ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སོགས་པས་སྤྱུ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡང་གཅེར་བྱ་པས་སྤྱུ་བ་དེ་ཚོས་ཅན། མེས་ལྷན་ཡིན་ཏེ།

ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནམས་བརྟགས་ནས་འགྲོག་ཕྱིས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། བྱད་པར་གཉིས་ལས། རོ་བོ་གཙོ་བོའི་དཔེ་ནི།
གཏན་ཆོགས་ལ་རོ་བོ་དང་བྱད་པར་གཉིས་ལ་རོ་བོ་གཙོ་བོ། ཉགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རོ་བོ་ཤེས་
འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཉིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་
འདི་འཐད་ཀྱི། དེ་གྲུབ་ན། བྱད་པར་ཆོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱས་པའི་རོ་བོ་སྒྲིའི་ཉིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་ན།
བྱད་པར་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་བྱས་པ་སྒྲིའི་ཉིང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་
གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཞིན། ཡང་ན་སྒྲིའི་ཉིང་དུ་གྲུབ་ན་བྱད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་
པའི་སྒྲིལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་མིན་པ་བཞིན། མིང་དང་དོན་གཉིས་ལས་དོན་གཙོ་བོའི་
དཔེ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེ་ཁྱོད་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཚུགས་ཆོས་གྲུབ་པར་འབྱུར་ཏེ།
དངོས་པོ་ཁྱོད་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲིལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱུག་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་འབྱུང་བཞིན་རྒྱལ་ཕྱོད་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་
ཉི། ལྷས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་བཞིན། སོགས་པས་སོགས་
པ་དང་བཅས་པ་བཟུང་ངོ། །ལྷས་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྦྱར་ས་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་
མ་གྲུབ་ཉི། བྱེ་བྲག་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོག་གི་དོན་རྒྱལ་དུ་འདུས་པར་འདོད་དེ་ རྩས་
དང་ཡོན་ཏན། སྒྱི་དང་བྱེ་བྲག། ལས་དང་འདུ་བའོ། །རྩས་ལ་ཡང་། ཐམས་ཅད་དུ་
སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྩས་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ཡིད་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་རྩས་ནི།
བདག་དུས་སྒྱགས་ནམ་མཁའ་བཞིའོ། །ཆད་ནི་ཆོག་དོན་རྒྱལ་གི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་ཏེ།
ཆད་ལ་དབྱེ་ན། ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུ་དང་། རིང་པོ་དང་ཐུང་དུའོ། །ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའོ། །རྟག་པའི་ཆེན་པོ་ནི། རྩས་ཕྱི་མ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་
ནོ། །མི་རྟག་པའི་ཆེན་པོ་ནི། རྒྱལ་ཕྱོད་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
རྩས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་ལ་ཡང་། རྟག་པའི་རྒྱུ་དང་ནི།
རྒྱལ་ཕྱོད་ཡིན་ལ་རྒྱུ་པོར་སྒྲུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་དང་ནི།
ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་ལ་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རིང་ཐུང་ནི། མི་རྟག་པའི་ཆེན་པོ་དང་
རྒྱུ་དང་གཉིས་དང་འདུའོ། །དེ་ལ་རྟག་པའི་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ཆད་གཞན་རྩམས་ལ།
ལྷས་ཅན་གྱི་སྒྲ་འབྱུག་པར་འདོད་ལ། ལྷས་ཅན་གྱི་དོན་རིག་བྱ་ཅན་ནི། འབྱུང་བཞིན་
ཉིང་དུ་འགོད་ཚུལ་ཉམས་ཚེལ་བ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པ་རྒྱལ་

ཐུན་ཐོགས་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དོན་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་འགེགས་པ་
སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །དེས་ན་རིག་བྱ་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཀྱི་མིང་ལྟས་ཅན་ཞེས་
པ་དེ། བྱེ་བྲག་པའི་རོར་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཐན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་རོར་ཁྱད་ཀྱིས་
འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཐན་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྒྲགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་མ་
གྲུབ་ཀྱང་། དོན་ཁྱད་དེའི་རོར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཉེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་
མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དེ་འབད་པའི་རྒྱ་
མཆན་ནི། དོན་དེ་ཉིད་འབྲུལ་བ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན།
སྤྱི་ལྟུང་པ་མེད་ན་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་སྒྲིན་ལྡན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཉི། འབས་བྱ་དང་བྲབ་བྱའི་
དངོས་པོ་ལས་རྒྱ་དང་བྲབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གྲུབ་ཀྱི། སྤྱི་ཚལ་ལས་དོན་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། བ་སྤང་བྲ་བོ་ཆོས་ཅན། ར་ཅན་ཡིན་ཏེ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་པོ་ཆེའི་
སྒྲག་གུ་ཆོས་ཅན། སྤང་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། ལག་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་
པ་ན། ར་ཅན་དང་སྤང་པོ་འདི་ཡི་མིང་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་དང་། ལག་ལྡན་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཆོས་
ཅན། ཁྱད་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ར་ཅན་དང་སྤང་པོ་ལ་མི་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས།
ཁྱད་དེ་དགག་གི་མིང་དུ་སྐྱར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་འབྲུལ་ཡང་གཤགས་པའི་དབང་ལས་ཁྱད་སྐྱོར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་དང་ལག་ལྡན་གཉིས་ར་ཅན་དང་
སྤང་པོ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲག་ཆགས་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། རྟག་པ་རྒྱར་མི་རུང་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ།
ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། དབང་སྒྲག་གི་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཆན་གང་གིས་རྒྱར་
འདོད་པའི་དུས་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་དུ་མི་འདོད་པ་མི་འབད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་རྒྱ་ཡིན་པའི་
རང་བཞིན་དེ་ཉི་ཤུ་ལས་མ་འཕོས་བཞིན་དུ། དེ་ཉིད་དུས་གང་གི་ཆོ་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི་རང་
བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྲབ་པ་མེད་ན། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྤྱང་དུ་མ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྩ་
སོས་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་རྟག་པར་མི་བྱེད་དེ་རྟག་རིགས་པར་ཐལ། སྤྲུལ་ལ་བྲབ་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མཆོན་དང་སྤྲུལ་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ལས།
ནག་པའི་ལྟས་ལ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲུ་བས་ཤིང་སོས་པ་འབད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་མི་
འབད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འབས་བྱ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་ཡང་མི་རུང་ཉི། འབས་
བྱ་མི་སྐྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཀྱིས་འབས་བྱ་ལ་ཕན་འདོགས་
པའི་རྒྱ་འབས་ཀྱི་རྩས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟགས་པར་དཀའ་ཉི། ཁྱད་པན་བྱེད་དུ་ཤོག་པས་འབས་

བྱ་སྤྱི་བ་ཕྱོག་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉུག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་དེས་མ་
ནོན་པ་མི་སྲིད་པས། རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་དེས་པ་བྱར་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་པ་ལ་གནོད་པ་
ཅན་གྱི་ཚད་མ་བརྟན་པ་ནི། འབྲས་བུ་བམས་ཅད་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་མས་སྤྱག་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་
བལ། རྒྱ་གར་དག་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་གར་སྤྱི་བར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་
མཐོང་བའི་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་འབྲས་བུ་དེ་ཡི་རྒྱར་ཉོག་པ་འབྲད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་བྱེད་རང་ལ་ཡང་ས་སོགས་ལྷ་གྲུ་མི་སྤྱིད་པའི་སྐབས་དང་བྱེད་པར་
མེད་པས་ལྷ་གྲུ་མི་སྤྱིད་པར་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། ས་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ལྷ་གྲུ་འི་
རྒྱ་མ་ཡིན་པར་བལ། ལྷ་གྲུ་མི་སྤྱིད་པའི་སྐབས་ལས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འཇུག་ན། དེའི་
ཆེ་ལྷ་གྲུ་སྤྱིད་པ་ལ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ། ཞིང་དེ་ལྷག་པར་ཆོ་བ་སོགས་སོ་ནམ་
ལེགས་པར་བྱས་པ་ན། ལྷོན་ཐོག་དེ་ཡི་བྱེད་པར་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
རི་ལྷར་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྒྱལ་ས་ཆོགས་པ་དང་མ་ཆོགས་པ་ལ་རྒྱལ་པ་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་
དབང་སྒྲིའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྷར་དབང་ལྷག་འདི་ཡང་ཡིན་རོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་སོགས་ལ་བྱེད་
པར་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་བལ། དབང་ཤེས་དེ་ལའང་གསལ་མི་གསལ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་
པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་མིན་ན་ཆེན་གསུམ་ཆོགས་ཀྱང་དབང་ཤེས་སྤྱིད་པའི་རྣམ་པ་མེད་
པར་འཇུག་པར་བལ། མ་ཆོགས་པའི་ས་སོ་སོ་སོར་རྣམ་པ་མེད་པ་གང་ཞིག། དེ་རྒྱལ་ས་དང་
ཆོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆེན་གསུམ་ཆོགས་མ་ཆོགས་ལ་
བྱེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོགས་མ་ཆོགས་ལ་དབང་ཤེས་སྤྱི་མི་སྤྱིའི་བྱེད་པར་མཐོང་བ་
དེའི་ཕྱིར། དབང་ལྷག་སོགས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མི་
སྤྱིད་པ་དང་རང་བཞིན་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པར་བལ། གར་ལ་སོ་སོར་བྱ་ན་
མོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་སྤྱིད་པའི་རྣམ་པ་མེད། ཆོགས་ན་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྲིད་པར་འཇུག་
བ་དེ་དང་བྱ་ན་མོང་གི་འབྲས་བུའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཆོད་པ་ནི། ཚུ་རྩ་མཛེས་པ་པ་དང་། དཔྱུད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། བྱེད་ཀྱིས་དབང་ལྷག་བཀག་པ་དེ་ལྷར། བྱེད་རང་གི་ཀྱན་མཁུན་ལ་ཡང་ཉེས་
པ་མཚུངས་ཏེ། ཆོད་མའི་སྤྱིས་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་ལ།
གང་བསྐྱམས་པས་ཀྱན་མཁུན་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་བབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།
བབས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་མ་ཟད། ཤེས་
བྱེད་ཀྱི་སྐབས་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རབ་རྩ་བརྗོད་དོ། །འདི་ལྟར། མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་དང་
སྐྱེན་ལ་སྐྱེས་པས་ཀུན་མཁྱེན་རྩ་མི་འབྱུང་པར་བཤམ། དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་ཡོད་པས་བསམས་
ཅད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པར་བཤམ་བའི་ཕྱིར། རྟོག་ཐུར་བསམས་ཅད་དབང་ཤེས་གྱིས་མི་ཤེས་
པར་བཤམ། བར་རྩ་ཚོད་པ་སྐྱེས་ལ་འབྱུག་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་གྱི་ཤེས་པས་
ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དབང་ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་སྒྲོས་
ཀྱང་རྟོག་ཐུར་བསམས་ཅད་མི་ཤེས་པར་བཤམ། ཆོག་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། ཡོད་ཀྱང་
མངོན་སུམ་རྩ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བསམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཤེས་པ་མི་འབད་པར་
བཤམ། དེ་ལྟར་བད་མཐའ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅན་ཤེས་ན། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་
མ་ཡོད་པར་བཤམ། ཤེས་པ་གང་རྩ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཀུན་
མཁྱེན་ཡོད་པ་རྟགས་ལས་མི་ཤེས་ཏེ། ཆོག་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་མེད་ལ། ཆོག་སྒྲོགས་
གཅིག་ལ་མི་སྒྲུབ་སྒྲེས་བྲུ་ཀུན་ལ་ཡོད་ལ། བསམས་ཅད་ལ་མི་སྒྲུབ་རབ་ཐུབ་ན། དེ་ཉིད་ཀུན་
མཁྱེན་རྩ་བཤམ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་བྲུབ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་རྩ་འབྱུར་རོ། །
རང་གིས་ཤེས་བྱ་བསམས་ཅད་མི་ཤེས་པར། འདིས་ཤེས་བྱ་བསམས་ཅད་ཤེས་སོ་ཞེས་ངེས་མི་
བྱས་པས། ཀུན་མཁྱེན་སྟེང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ་ཞེས་
བེད་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ཆོལ་བའི་རྒྱ་མཚན། ཆོལ་བའི་ཚུལ། ཀུན་
མཁྱེན་ངོས་གཟུང་བའོ། །

ཀུན་མཁྱེན་འཆོལ་བའི་རྒྱ་མཚན།

དང་པོ་ནི། རྟོག་བསམ་ཞི་བའི་བབས་མི་ཤེས་བཞིན་རྩ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་
འགའ་ཞིག་ལ་སྟོན་པར་གཟུང་ནས། སྟོན་པ་ཡང་དག་རྩ་འབྲུལ་བར་དོགས་པ་ཅན་གྱི་སྟོལ་
བ་དོན་གཉིས་རྣམས་གྱིས་ཆོས་ཅན། རྟོག་བསམ་ཞི་བའི་བབས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་
སྟོན་པ་འགའ་ཞིག་ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་བཤད་
པའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩ་ཆོལ་བའི་ཕྱིར། སྟོལ་བ་དོན་གཉིས་རང་གིས་མི་ཤེས་
བཞིན་རྩ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཆོ་མོར་བ་བྱུང་དོགས་ནས་བཤེས་གཉིན་ཆོལ་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་གི་
དོན་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་འདི་ཡིས་སྟོལ་བ་དོན་གཉིས་དེ་ཡི་མངོན་པར་འདོད་
པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྩ་བའི་འཁོར་བའི་འབྱུག་ཞིག་མཁྱེན་ན་མ་མི་མཁྱེན་སྟུམ་རྩ། དེ་མཁྱེན་

པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་ནམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་ཡི། སྤྱིན་བྱའི་གྲངས་མ་ལུས་པ་མཆིན་པ་ཡིན་
མིན་ཐོག་མར་དབྱེད་པར་མི་བྱ་ཞེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ངེད་ལ་སྤྱིན་བྱའི་གྲངས་མ་ལུས་པ་
མཆིན་པ། དེ་ཤིག་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་ཅིང་། གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེའི་ཕྱིར། འོ་
ན། དེ་ལྟར་དབྱེད་པའི་ཆོས་པར་འཛིན་པའི་སྤྱིན་བྱ་དེ་ལ་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་མཆིན་པའི་
ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཤེས་སམ་མི་ཤེས། ཤེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱུག་བཟུལ་ཞི་བའི་ཐབས་ཤེས་
ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་བ་དོན་ཅིང་ལ། མི་ཤེས་ན་བཞེན་པར་བྱ་བ་དང་། བཞེན་པར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་དབྱེ་མི་བྱེད་པར། ཐོག་མར་གང་ཟུང་པ་དེ་བཞེན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་
ན། སྤྱིན་ཅིང་དེ། འདི་ནི་རྟོག་ལྟན་གྱིས་བཤེས་གཉེན་ཆོས་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི།
ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དོན་རགས་པ་ཆད་མས་ཤེས་ཤིང་རྩང་བྱང་ཕྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡིད་
དཔྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ལ་དྲིས་པ་དང་། གྲགས་པ་སོགས་ལས་
ཀྱང་སྤྱོགས་ཅམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་ཆད་མ་
ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་འཇུག་ཐོག་ཐབས་དང་
བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མཐར་ཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིན་བྱའི་གྲངས་
ཐམས་ཅད་རིག་པར་མཛད་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཅམ་ལ་ཉེར་མཁོ་ཅིང་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐག་རིང་སྤོ་མཐོང་ངམ།
མིན་ཡང་རྩང་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱིན་པར་རིགས་ཏེ། འདོད་པའི་དེ་ཉིད་བདེན་བཞིའི་
གནས་ལུགས་མཐོང་བ་མཐར་ཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་པར་གལ་ཏེ་ཐག་རིང་
མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཆད་མའི་སྤྱིན་བྱའི་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་གྲོལ་བ་དོན་
གཉེར་རྩྱུར་ཤོག་བྱ་རྟོག་སོགས་སྤྱིན་པར་བཞེན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་རིགས་པར་ཐལ་
ལོ། །དེས་ན་གཞན་དག་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཆིན་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པ། དཔེར་ན།
ཐུས་དང་། མགར་བ་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་བྱེད་ཤེས་པ་ལ། ཀུན་མཆིན་གྱི་ཐ་སྙད་
འཇིག་ཉིན་ན་བརྫོད་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་པ་མཆིན་པས་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་མཆིན་
ཡིན་ན། རན་འགྲའི་སྤྱུག་བཟུལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེས་བྱས་པས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པ་ལ་ཀུན་མཆིན་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བྱེད་པར་བསྐྱབས་ནས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་རི་ལྟར་
གནས་པ་ལྟར་གཟིགས་པ་ལ་ཀུན་མཆིན་དུ་སྤྱིན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། བྱེད་པར་གྱི་
ཆོས་བཞི་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་ཆད་མར་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བསམ་པ་ལུན་ཚོགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་སྦྱར་བ་ལུན་ཚོགས་
སྦྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་ལུན་ཚོགས་ཟུབ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་བསམ་པ་ལུན་ཚོགས་དང་པོའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་བཟུང་བ་དང་། དེ་མ་ཟུབ་པ་
སྦྱང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཆད་མའི་སྦྱོས་བུ་དེ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དང་པོར་
སྦྱོན་དུ་སོང་དགོས་ཏེ། དང་པོར་མཐའ་དག་སྦྱག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་སྦྱིང་རྗེ་
བསྦྱེད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྦྱག་བསྐལ་ཞི་བའི་ཐབས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྦྱོན་པར་
འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་
ལས་མི་འབྱུང་སྟེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱུ་མ་གོམས་པ་ལས་ཟུབ་པའི་ཕྱིར། སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་
ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྒྲོམ་པའི་སྟེན་མའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོབ་པ་ཉགས་ཀྱི་
བསྦྱབ་བྱར་བྱས་ནས་དེ་བསྦྱབ་པ་ལ་ཡང་། ཐོག་མར་འདི་ཟུབ་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི་འོག་དུ་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚྩད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱང་པན་པ་རེ། སྦྱིང་རྗེ་སྦྱོབ་དུ་མར་གོམས་པས་ཟུབ་པ་མེད་དེ། སྦྱོ་
བ་སྤྱི་བུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་སྦྱོ་རྟོག་པ་ནི་ལྷས་ལ་བརྟེན་པས་ལྷས་ཞིག་
པ་ན་དེ་ཡང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྦྱོན་མེ་ལ་འོད་ལྟར། ལྷས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕྲུ་
ཆང་དང་སྦྱོས་པའི་རྒྱས་པ་ལྟར་ལྷས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་ཅིག་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རི་མོ་ལྟར་
རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། སྦྱོབ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་སྲིད་པ་དགག་པ་དང་། གོམས་པ་སྲིད་ཀྱང་
མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བཟུང་དང་། རྒྱས་
བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། ཡིད་སྦྱོ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ལྷས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་
སྦྱོན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟེན་ཡིན་པ་ཆད་མས་བཀག་ཅིང་འགོག་
པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྦྱོབ་སྤྱི་མེད་པའི་རྒྱམ་ཚན་གྱིས་སྦྱིང་རྗེ་སྦྱོབ་དུ་མར་
གོམས་སུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པ་ཆད་མས་བཀག་ཅིང་འགོག་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་སྦྱོབ་སྤྱི་ཆད་མས་ལེགས་པར་བསྦྱབས་ནས། འོག་ནས་འཆད་
པའི་ལས་འབྲས་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་སྦྱོ་མ་པན་ཆད་ཀྱི་མདོན་མཐོའི་གོ་
འཕང་ཙམ་ཞིག་ཟུབ་ལ། དེ་གཞིར་བཞག་ནས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལྷགས་གཏན་ལ་པབ་པ་

ལས་ངེས་པར་ལེགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་བཅས་པ་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་ཉམས་སྲུབ་ཐུག་
བར་བྱ་བའི་བྱ་མོང་བ་ཅམ་ཞིག་གྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་སྤྱོད་རྗེ་མཐའ་མེད་ཏུ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་
གྱིས་བརྒྱན་ནས། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པར་འབྱུར་བའི་ཚུལ་
རྒྱབ་པ་ལས་ཀྱན་མཐེན་འབྲུབ་པས་ཕྱི་མའི་མངོན་མཐོ་ཅམ་དང་། ངེས་ལེགས་ལ་ཡང་ཐར་
པ་ཅམ་དང་། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་
ལེན་འདིར་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་མཐོའི་བྱད་པར་འདོད་པའི་ལྟ་དང་། ཚངས་
པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་ཐུར་པས་ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སྲུང་ཤོག་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ལེན་དང་པོར་རྒྱས་པར་བརྟན་
ནས་དེའི་རྒྱབ་ཉེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་ལེན་གསུམ་པར་སྟོན་ནོ། །ཚད་མ་ནམ་ངེས་ལྟར་
ལེན་གསུམ་ཏུ་སྟུང་ན། འདི་མངོན་སུམ་གྱི་ལེན་འདུས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཐུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱེ་བ་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། མེད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་
དགག་པའོ། །

རྒྱེ་བ་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དགོད་པ།

དང་པོ་ལ། ཉགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་
མལ་བ་རྒྱུས་མ་ཐག་གི་དབྱགས་འབྲུང་རྒྱབ་དང་། དབང་པོ་དྲངས་པ་དང་། རྫོའི་བྱད་
པར་གཡེར་བག་ལ་སོགས་པ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱེ་བ་ཡོངས་སྲུ་ལེན་པ་ན། རང་གི་རིགས་
འདྲ་སྒྲུ་མ་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱགས་འབྲུང་རྒྱབ་སོགས་ཅན་ཡིན་པའི་
ཐུར། རྫོ་གཡེར་བག་སོགས་རང་རྒྱ་གོམས་པ་ལས་རྒྱུས་པར་རྗེས་སྲུ་འགྲོ་སྟོག་ངེས་པས་
འབྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་མེན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ངེས་བྱེད་
ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཐུར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲུང་བའི་ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་རྒྱེ་བ་
མེན་ཏེ། རྫོ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་འདྲ་སྒྲུ་མ་ལས་རྒྱུས་པའི་ཐུར། དེ་ལྟ་མེན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་
ནས་འབྲུང་བ་ཀྱན་སྟོག་ཆགས་སྲུ་ཐལ། ཡིད་རྫོ་འབྲུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་རྒྱེ་བའི་ཐུར།
ཐུ་ནས་ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་ཆེ་ཡང་རྒྱུའི་ཆ་གང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཀྱང་དབང་
སོགས་རིགས་འདྲ་ཐུ་མ་མཚམས་སྦྱར་བ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆེ་རང་གི་རིགས་འདྲའི་

ཐུ་ཚང་བ་གང་ཞིག། སྒར་རིགས་འདྲ་ཐུ་མ་ལས་ཐུ་མ་མཆམས་སྒྱུར་བར་བྱས་པ་དང་ཐུ་
 པར་མཚོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། ཐུ་གཞན་ཞུག་པོ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐུར་པ་མི་འཐད་
 པའི་ཐུར། རོན་བསྐྱུས་ན། ཐུ་མལ་བ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་ཐུ་མ་
 སྒྲོན་དུ་སོང་ཞེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཐུར། དེ་འཆི་ཁའི་ཡིད་སྒྲོ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་
 ཐུ་མ་མཆམས་སྒྱུར་ཏེ། ཆགས་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཐུར། འབྱུང་བ་ཀྱན་སྟོག་ཆགས་
 ཐུ་མི་འབྱུར་ཏེ། རྟོ་ལ་སྟགས་པ་དབང་པོ་དང་སྟོ་སྐྱེད་པའི་བྱས་པ་མེད་པ་འགའ་ཞིག་སྟོག་
 ཆགས་ཐུ་མི་འབྱུར་རྟོ་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ས་པོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
 དུ་ཐལ། གང་དུ་རྟོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བར་མི་འབྱུར་བའི་ས་སྟགས་
 འབྱུང་བའི་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཐུར། སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ཐུ་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོག་
 ཆགས་ཐུ་འབྱུར་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་དེ་ཉིད་སོ་ན་གནས་སོ། །ཡང་ན། ཐུ་རྒྱ་མ་མེད་པ་
 བཅགས་ནས་བཞག་པའི་ནང་དུ་སྟོག་ཆགས་མགོ་དམར་ལ་ལྷས་སེར་བ་དང་། དེ་ལས་ཐོག་
 པའི་མི་འདྲ་བ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་ཅམ་གྱི་ཐུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐུར། ཁོ་བོ་
 ཅག་གི་ལྷགས་ལ་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་ས་པོན་གྱི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཐུར། དེས་ན་རྟོ་ལ་འབྱུང་བ་གཅིག་སྟོག་ཆགས་ཐུ་འབྱུར་བ་བཞིན་
 དུ་ཀྱན་འབྱུར་བར་ཐལ། དབང་སྟགས་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་
 ཅམ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཐུར། རྒྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་ན་སྟོག་ཆགས་ཐུ་སྐྱེ་
 མི་སྐྱེའི་ཐུ་སྐྱེན་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཐུར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ཡང་དབང་པོ་ལས་བརྒྱད་ནས་ཡིད་
 སྒྲོ་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱུར་པ་འདོགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཡང་ཐོག་བྱེད་
 ཀྱི་ཐུ་བྱེད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་སྒྲོ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ལོག་ན་དབང་པོ་ཐོག་པའི་རྟོན་ཡིན་
 ཏེ། ཡིད་སྒྲོ་རྟོག་པ་འདི་ཆོས་ཅན། མིག་ལ་སྟགས་པའི་དབང་པོ་རྟམས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་
 པར་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟམས་རེ་རེ་ལ་རབ་རིབ་སྟགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱོད་ལ་
 གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐུར། ཁྱོད་མིག་སྟགས་དབང་པོའི་རྟོན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་དེའི་རོན་གཞན་གྱི་རྟོན་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཐུ་རན་སྟགས་ཀྱིས་འབྱུར་ན་དེ་དག་ཀྱང་
 འབྱུར་བ་དག་ཏུ་མཚོང་བ་ཡིན་པའི་ཐུར། འོ་ན་ཡིད་སྒྲོའི་རྟོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ད་ལྟར་
 རྟམ་སྐྱེན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡིད་སྒྲོ་རྟོག་པ་འདི་རྟོན་མེད་དུ་གནས་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། རིགས་
 མཐུན་སྟོ་ཐུ་མ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་གྱི་སེམས་པའི་ལས་འགའ་ཞིག་ད་ལྟར་རྟམ་སྐྱེན་གྱི་
 ཡིད་སྒྲོ་འདི་གནས་པའི་རྟོན་ཡིན་པ་དེའི་ཐུར། ཡིད་སྒྲོ་རྟོག་པ་ལས་དབང་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་

ཏེ། ལུས་ལ་སྲིད་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་པ་སྤྲུལ་འགའ་ཞིག་མིག་སྟགས་དབང་པོ་ནམས་
གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་དབང་སྟགས་ཀྱང་སྤྲུལ་པ་དེ་
དང་འདྲ་བར་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆོམས་སྦྱར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་འདྲ་དེ་འདྲའི་
འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལུང་འགལ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་སྟོན་པས་ལུས་དང་སེམས་ཉིད་ཕན་
ཚུན་རྗེས་སྤྱོད་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་
མེད་དེ། ལུང་ལས་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ལུས་དེ་ཡི་ནམ་
པར་ཤེས་པས་ཡིད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་གྱི་རྟོན་
ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་
དབང་པོ་མེད་པར་ཡིད་སྟོ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་དེ་ཡང་
ཡིད་སྟོ་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པར་དབང་པོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྟ་
ནའང་རྒྱན་ལ་བརྟོས་ནས་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕན་ཚུན་ཕན་འདོགས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕན་ཚུན་རྒྱན་ལ་བརྟོས་ནས་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལུས་ལ་བརྟེན་ན། ལུས་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ལ་བརྟེན། དང་
པོ་མི་འཐད་དེ། ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་སྟོ་རིམ་ཅན་ཏུ་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་རིམ་ཅན་མིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་ལ་བརྟོས་ནས་རིམ་ཅན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་
འང་མེད་དེ། རྟོན་གྱིས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་སྟོ་སྤྲུལ་རིམ་ཅན་
དང་ཆོགས་པའི་ལུས་ལས་རིམ་གྱིས་ཡིད་སྟོ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་ལུས་གཅིག་པོ་ལས་སྟོ་
བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་དེའི་ཡང་སྤྱོ་རིམ་པ་ཡོད་པ་གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཡིད་སྟོ་སྤྲུལ་ལ་བརྟོས་ནས་ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སྟོ་ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གོ་བར་བྱས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་སྟོ་རིམ་ཅན་ཅིག་བྱེད་རྟོན་ལུས་སྐད་ཅིག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མི་སྟོན་མེད་
པའི་ལུས་སེམས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རེ་རེ་བ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་དང་ཚད་པ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཆི་ཁ་དང་སྟེས་མ་ཐག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ན། ལུས་སེམས་ཕན་
ཚུན་རྒྱར་མཐོང་བ་ཉིད་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

སྟོབ་སྤྱོ་མེད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བཟུང་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བཟུ་
བཤོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་མ་ངེས་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་འཆི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆོམས་མི་སྐྱུར་བས་བྱབ་
ཏེ། དཔེར་ན། ཆགས་བྲལ་འཆི་ཁའི་རིག་པ་བཞིན། བ་མལ་པའི་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱང་
འཆི་སེམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་མེད་པར་གྲུབ་ལ། འོན་ཏེ་ལོག་པས་
གནོད་པའི་ཕྱིར་འདི་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལོག་པ་ལ་ཡང་འདིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་
གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་འདྲའི་རྟགས་དེ་འགལ་བྱབ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བཤལ། བ་མ་འཆི་ཁའི་སེམས་ནི། རིགས་འདྲའི་
སེམས་གཞན་མཆོམས་སྐྱུར་བ་དང་འགལ་བ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དཔེ་རྒྱུ་ཕྱི་ཕྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟག་པ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དཔལ་བཙམ་ཐ་མའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཐ་མལ་པའི་
 འཆི་སེམས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆམས་སྒྱུར་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉགས་ཆོས་གཉིས་ལྟན་གྱི་
 མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཆད་མ་གང་ལས་ཀྱང་མ་སྒྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་མ་སྒྲུབ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་བཙོན་པ་འགལ་ལོ། །འོ་ན་རང་ལྷགས་ལ་དཔལ་
 བཙམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་ཁས་ལེན་ནམ་མེ་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་
 སེམས་ཆོས་ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མ་མཆམས་སྒྱུར་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 ཉགས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་མི་རིགས་ཏེ། ཆད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པར་གསལ་བར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་སྒྱུན་མེད་དེ། རང་ལྷགས་ལ་དཔལ་བཙམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་
 ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོ་དང་། ཉི་མ་སྤྲས་པས། སངས་རྒྱས་
 པའི་ལྱང་ཆད་མ་ཡིན་ན། ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆམས་སྒྱུར་བར་ཁས་
 ལེན་དགོས་ལ། ལྱང་དེ་ཆད་མ་མིན་ན། དཔལ་བཙམ་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱང་མ་སྒྲུབ་པས་དེ་
 མཐུན་དཔེར་མི་རུང་། དཔལ་བཙམ་ཐ་མའི་སེམས་རང་ལྷགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། འོན་ཕྱེད་རྒྱས་སྒྲོང་དངོས་མེད་གྱི་མཆན་ཉིད་ཏུ་བཞག་པ་ལ།
 དཔལ་བཙམ་ཐ་མའི་སེམས་གྱིས་མ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་ན། སེམས་ཅན་ཏུ་བགང་བའི་སྐད་ཅིག་
 གཞན་གྱི་ཉིད་ལེན་མི་ཕྱེད་པས་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་ཡི། འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཕྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཀྱན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལ་ཐན་འདོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཏུ་བགང་

བའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆམས་མི་སྦྱར་བར་བཞིན་པར་གསལ་
ལོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས། དེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལས་ནི། དག་བཙམ་ཐ་མའི་
སེམས་འབའ་ཞིག་མཆམས་སྦྱར་བ་དང་འགལ་བར་སྟོན་གྱི། འཆི་སེམས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་
ན་ཞེས་བཤད་དོ། །ཉི་མ་སྤྲས་པས་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་བེམ་རིག་རྒྱན་ཆད་པར་བཤད་པ་ཕྱི་
རོལ་དོན་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཉན་མོངས་དག་པའི་
སེམས་འབའ་ཞིག་རིགས་འདྲ་མཆམས་སྦྱར་རོ། །ཞེས་བེད་རོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་
བྱག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞེད་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདི་དག་གིས་མཐར་བྱག་ཐེག་པ་
གཅིག་དུ་ངེས་པར་བརྟན་པར་འདོད་ན། གྲུབ་མཐའི་ཆམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་
མོ། །འོ་ན་སྒྲིབ་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་པའི་ཉགས་མ་ངེས་པ་རི་ལྟར་སྤྲོད་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་
པའི་འབྲེལ་པར། སློབ་དཔོན་ཀླ་མ་ལ་ཤེལ་ས། གང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་
ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་གིས་ཉེ་བར་སྤྲང་བར་བྱ་བའི་སེམས་གཞན་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྲང་བྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བཞིན། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་
སེམས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་གི་རྒྱབ་བྱེད་མི་འཐད། རིགས་པའི་རྒྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉེས་བྲལ་འཆི་ཁའི་རིག་པ་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་ལས་བཤད་པས་ངེས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི་ཉྟེ་དེ་རྒྱབ་བྱེད་དུ་མི་རྒྱང་བར་ཐལ། གྲུབ་
མཐའ་དེ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལྷུང་དོན་
འགོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། ཚྱད་པ་སྤང་བ། འབྲས་བུ་ལྷོག་པའི་
རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་ངོས་གཟུང་བའོ།

དང་པོ་ནི། དག་བཙམ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་མཆམས་མི་སྦྱར་ཏེ།
དེའི་རྒྱ་དབྱགས་འབྲུང་རྒྱབ་དང་དབང་པོ་སྟགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཐ་མལ་
པའི་འཆི་སེམས་མཆམས་སྦྱར་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་འདིར་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཅིས་མ་བརྗོད་དེ་
བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། འདི་དང་སྤྲང་བྱ་ཉགས་གང་རྒྱང་གཅིག་བརྗོད་འདོད་ནས།
སྤྲང་བྱ་དེ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི། མིག་སྟགས་དབང་
པོ་ཡིད་སྒྲོ་རྟོག་པ་ལྷོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་ན། ཉེར་ལེན་དང་བདག་སྐྱེན་གང་རྒྱང་

ལས་མ་འདས་པས་ཐུ་མ་འོག་ཏུ་འགོག་ཅིང་། བདག་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་དང་
བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ལས་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན།
གཟུགས་དེ་འཛིན་པའི་མིག་སྒྲོ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གསལ་བར་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
དབང་པོ་ཀུན་ཚོགས་པའི་བདག་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་སྐྱེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་
ནམས་ལུལ་སོ་སོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་
གི་སྐྱས་ཚེས་ཐུ་མ་ལ། ཉགས་ནི། དབང་པོ་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་འདི་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་རྟོག་པས་ལུལ་རྒྱག་ཀ་གསལ་བར་འཛིན་ན། དེ་དབང་པོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་
སྐྱེད་པས་དབང་པོ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཤི་བའི་ལུས་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡིད་སྒྲོ་
བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་ཏེ། དེ་ལ་ཉེར་ལེན་སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ལྟ་བུ་གཅིག་གནས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་དབང་ཡིད་
ནམ་སྐྱེན་གྱིས་བསྐྱས་པ་ནམས་ལྟ་བུ་གཅིག་གནས་སུ་རྒྱུ་ཞེ། སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་གཅིག་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དབང་པོ་ཐུ་བཞིན་དང་། ཉེན་དང་བཞེན་པ་མེད་ཀྱང་
ལྟ་བུ་གཅིག་གནས་པའི་གཟུགས་དང་རོ་བཞིན་ནོ། །དུག་ལ་སོགས་པས་ཡིད་སྒྲོང་སྒྲོང་པོར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུས་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་དག་དམིགས་ལུལ་བྱས་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་སྒྲོ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱང་པར་ཅན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མར་མེད་འདྲ་ཚེས་
ཅན། མར་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། མར་མེད་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་
སྤྲོ་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཉག་ཏུ་ཁྱོད་མར་མེད་ཡིད་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ལས།
འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་བདུན་པ་དང་། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
འདི་སྐྱེ། ཞེས་ཐུ་བ་འབྱུང་བྱངས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱ་བྱང་པར་ཅན་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་སེ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ཆགས་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་ན། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འབྱུང་ངེས་ཡིན་པས་བྱབ་པས། དེ་ཐ་
མལ་བའི་འཆི་སེམས་དང་སྐྱར་ནས་བསྐྱབ་པ་ན། ཕྱི་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་ངེས་སུ་འབྱུང་བས་འབྱུང་
རྒྱུ་ཅམ་དཔགས་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་ངེས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་སྔོན་པ་དེ་མི་འཇུག་གོ། དུས་
འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ན། ལུས་དེ་སེམས་རྒྱན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པ་སྤྲེ།
དེ་ཅམ་གྱིས་ལུས་ལོག་སྐྱབས་ཀྱིས་སེམས་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། རྗེས་ཐ་དད་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་

བྱད་པར་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩའི་བྱམ་པ་སོགས་ལ་མེ་ལ་སོགས་པས་གནས་སྐབས་ཕན་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ལུས་སྒྲིའི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་བཀག་པ་ལ་གཞོན་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་ཡིད་སྒྲིའི་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་བོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྲ་སྤྲི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དུས་མཉམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། མི་བའི་ལུས་ཆས་ཅན། རྒྱུད་ལ་སེམས་སྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུད་ལ་དེའི་ཉེར་ལེན་ལུས་ཆར་བར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཐུན་རྟེན་མ་ཆར་བའི་ལན་དགག་པ་དང་། འགལ་རྟེན་གྱིས་བཙམ་པའི་ལན་དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་ལུས་ཡོད་ཀྱང་རྟེན་དབྱགས་མེད་པས་སྡོག་པ་མེད་པར་མི་འཕྱར་ཏེ། རྒྱལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་སྒྲིའི་རྟེན་པ་དེ་ལས་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་འབྱུང་གི། དེ་ཡིད་སྒྲིའི་རྟེན་པའི་བདག་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་སྒྲིའི་རྟེན་པ་དེ་ཡོད་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་དབྱགས་དེ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དྲག་ཞན་དུ་རྒྱ་བཙལ་བའི་གཞན་དབང་དུ་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུས་བའི་རྒྱུར་ཕྱིར་འབྱེན་པ་དང་། བར་དུ་འདྲེན་པ་ནི་འབད་ཚུལ་སྡོན་དུ་སོང་བ་ལས་འབྱུང་གི། དེ་མེད་པར་རྒྱ་གར་ལས་ཀྱང་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཉིད་མཐུག་གི་དུས་ན་འབྱུང་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་སྒྲིའི་རྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་ད་ལྟོ་གཉིད་མཐུག་གི་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་ཀྱང་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་སྡོན་གྱི་སེམས་པའི་ཡིད་རྟོག་གིས་འཕངས་པས་བྱབ་པས་དུ་བ་ཡིན་ན་བྱད་ཤིང་སྡོན་དུ་སོང་བས་བྱབ་ན། དུ་བ་ཡོད་པའི་དུས་དེ་ན་བྱད་ཤིང་ཡོད་པས་བྱབ་ག་ལ་དགོས། དབྱགས་དེ་དག་ཕྱི་དུ་བྱུང་བ་དང་འབྲིབ་པ་ལས་ཡིད་སྒྲིའི་ཕྱི་དུ་བྱུང་བ་དང་འབྲིབ་པ་ཐོབ་པར་འཕྱར་བར་ཐལ། དེ་དག་དེའི་བདག་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུགས་དེ་དག་གི་བའི་ལྷན་ལ་ཡང་ཕྱོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་ཏེ།
དེའི་ཉེར་ལེན་ལྷན་ཚང་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྒྱུན་ཡང་ཚང་བས་ཡིད་སློ་མི་
ཕྱོག་པར་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །འོ་ན་བྱིད་རང་ལ་ཡང་གི་བའི་ལྷན་ལ་སེམས་ཕྱོག་པ་མེད་
པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་སེམས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སེམས་དེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་གི་
བའི་ལྷན་ལ་མི་ཕྱོག་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ལྷན་
སེམས་ལྟ་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཞན་དག་གྱང་དེ་གཉིས་ལྟ་ཅིག་གནས་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
ཏེ་ཐུགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་སྤོང་བྱ་ལ་སོགས་ལ་མེ་མི་འབར་བ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་རྒྱུར་མཁྱིས་ལ་
སོགས་པས་སེམས་གནས་པ་དང་། མི་མཐུན་པར་བྱས་པའི་གི་བའི་ལྷན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་
པས་ཐལ་བ་དེ་དག་མི་འཇུག་སྟེ། འགལ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོམ་པས་འབྲས་བྱ་མི་སྦྱེད་པ་བྱིད་རང་
ཡང་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། གི་བའི་ཆེ་ལྷན་ལ་སྤྲོད་ཡང་སེམས་འཆོ་བ་དག་ཏུ་འཁྱུར་བར་ཐལ།
ཉེར་ལེན་ལྷན་གནས་ཤིང་། འགལ་རྒྱུན་ཉེས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་མེད་པར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར།
ཡང་ན་ཐལ་བ་སྤྲོ་མ་ལ། ཉུགས་ཉེས་པ་རྣམས་ཉམས་པར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་ཕྱོག་ན་ཡང་དེས་བསྦྱེད་པའི་ཤིང་གི་འཁྱུར་བ་མི་ཕྱོག་པ་
བཞིན་དུ། འགལ་རྒྱུན་ཉེས་པ་ནད་ཀྱིས་འཁྱུར་བའི་རྒྱ་ལོག་གྱང་། ནད་ཀྱི་འཁྱུར་བ་ཆེན་
པོ་གི་བའི་ཕྱོག་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ནད་ཀྱི་འཁྱུར་བ་ཕྱོག་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ནད་གསོ་བའི་སྦྱར་བ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེས་བྱས་པའི་ཤིང་གི་འཁྱུར་བ་དང་། ནད་ཀྱི་
འཁྱུར་བ་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཤིང་ལ་མེས་བྱས་པ་བཞིན། འཁྱུར་བ་བྱེད་པ་
པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ལར་སྤྲོད་མི་འབྱུང་བར་འཁྱུར་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཡིན་ན།
འཁྱུར་བ་རྒྱུར་ཡང་ཕྱོག་མི་སྤིད། གསེར་ལ་མེ་བཞིན་དུ་འགའ་ཞིག་ཕྱོག་ཏུ་བྱེད་པའི་
རིགས་ཡིན་ན་འཁྱུར་བ་ཆེ་ཡང་ཕྱོག་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་དང་མཚུངས་ན།
ནད་ཀྱི་འཁྱུར་བ་རུང་ཟད་རིམས་ལ་སོགས་པས་བྱས་པ་ཡང་ཕྱོག་མི་སྤིད་པར་འཁྱུར་རོ། །
འཁྱུར་བ་དང་པོ་རྒྱུར་ཡང་ཕྱོག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤིང་སྤྲོ་ནག་ཅམ་ཡང་ཤིང་དུ་ཕྱོག་པ་མིན་
པའི་ཕྱིར། སྤྲོ་ཕྱོག་ཏུ་རུང་བར་བྱས་པའི་འཁྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེ་ཡང་སྤྲོད་ཡང་
འབྱུང་འཁྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། གསེར་གྱི་སྤྲོ་བ་རྒྱ་བཞིན་དུ་སོང་ཡང་སྤྲོ་བ་ཉིད་དུ་ཕྱོག་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་ནད་ཀྱི་འཁྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཡང་ཕྱོག་པས་བྱུབ་པར་ཐལ། འཁྱུར་བ་རྒྱུར་དུ་ཕྱོག་

པའི་མྱིར། འདྲོད་ན། གསོར་མི་རྒྱུད་བའི་ནད་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཅུང་
 ཟད་གསོ་བྱ་མིན་པར་བརྟེན་པའི་ནད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསོ་མི་རྒྱུད་གི་རིགས་ཡིན་པས་དེ་
 ལྟར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་འཆོས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་དང་སྐྱབ་པ་ཉིད་པར་དཀའ་བའི་
 མྱིར་རམ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ནད་པ་ཆེ་ཟད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་མྱིར།
 མཐུན་ཁྱེན་མ་ཆང་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཉེས་པ་རྒྱུད་མཁྲིས་ལ་སོགས་པའི་ནད་འབའ་ཞིག་འཆི་
 བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། གསོ་རྒྱུད་མིན་པའི་ནད་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བལ། འགལ་ཁྱེན་གཞན་མེད་
 མཐུན་ཁྱེན་ཆང་ན་ནད་ངེས་པར་གསོ་རྒྱུས་པའི་མྱིར། ཏུག་གིས་ཤི་བའི་ལུས་དེ་ཅིས་ན་སྐྱར་
 ཡང་འཆི་བར་མི་འགྱུར་བ་མི་འབད་པར་བལ། ཉེར་ལེན་ལུས་གནས། འགལ་ཁྱེན་ཤི་
 བའི་ཏུག་སོགས་སྐྱགས་ལ་སོགས་པས་ཞེག་པའི་མྱིར་རམ། ཏུག་སྐྱུལ་དེ་ཡིས་སོས་ཟིན་པའི་
 ཏུག་ཟ་ཁར་འདུས་པ་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་ནད་ཀྱི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དང་བལ་བའི་མྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལུས་སེམས་ལ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 སྐྱོན་མེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱོན་མེའི་འོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་
 པར་ཉེར་ལེན་ཅན་སྐྱོན་མེའི་འོད་དག་གི་རྩ་བོ་འགྱུར་བར་བྱེད་པར་མི་རྒྱས་པར། དེའི་རྩ་བོ་
 ཅན་གྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྒྱུ་དངོས་སུ་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་མྱིར། དཔེར་ན།
 འཛིམ་པ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྒྱུ་བུམ་པ་སོགས་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་དང་ལུས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་བལ།
 བ་ལང་དང་བ་མེན་དེ་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་འགྱུར་བར་མི་བྱེད་པའི་མྱིར། རྒྱབ་ཉེ་རྒྱུའི་
 དངོས་པོ་གང་འགྱུར་བ་མེད་པར་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ནམ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དེ་
 དེའི་ཉེར་ལེན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་མྱིར། དཔེར་ན། བ་ལང་དང་བ་མེན་ལ་སོགས་པ་བཞིན།
 འོ་ན་ཆོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ལུས་སེམས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་
 སུ་རྒྱུ་ཉི། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་གཉིས་པན་རྩལ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཁྱེན་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་
 བའི་མྱིར། དཔེར་ན། མེ་དང་ཟངས་མའི་ལྷ་བ་ཉིད་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཏུས་མཉམ་གྱི་ཉིན་དགག། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁོགས་པ།
 རྟོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག། མངོན་སུམ་དང་
 འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཡིད་སློམ་ཆོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཏུས་མཉམ་པའི་ཉིན་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྣམས་སྡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་ཏུས་མཉམ་པའི་ཉིན་རྣམས་གཞན་རྟོན་
 མེད་པའི་མྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱབ་ཟིན་དུ་ཡོད་པའི་གནས་ཐུང་གི་རྒྱ་རྟེན་གྱི་དོན་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལུས་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་
 གནས་པ་པོ་ཁྱོད་རང་ལས་གཞན་མིན་པར་རང་རྒྱ་ལས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱེས་པའི་ཐུང་།
 ཉགས་མ་གྲུབ་ཞེ། རྣམ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ལུས་དེས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གནས་
 པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་
 གནས་པ་དེའི་རྒྱ་རྟེན་ཡིན་པའི་ཐུང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་སྤྱབ་ཟིན་དུས་གཉིས་པར་གནས་པའི་ཐུང་། གལ་ཏེ་དེ་འཇིག་རྒྱ་ལས་
 འཇིག་པར་འདོད་པས་ཉག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་སྤྱབ་ཟིན་གནས་པ་ལས་སྦྱེས་འཇིག་
 རྒྱས་འཇིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལའང་ཡིད་སྤྲོད་འཇིག་པ་ཡིད་སྤྲོད་དང་རྣམ་གཅིག་
 དང་ཐ་དད་བརྟགས་ན། ཐལ་བ་ཐ་མ་དང་སྦྱོན་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཐུང་། གནས་པས་
 རྒྱས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྒྱ་དང་མ་སྤང་ན་སྤྱབ་ཟིན་གནས། སྤང་
 བ་གནས་རྒྱས་གནས་པར་བྱེད་མི་ལུས་པའི་ཐུང་། གལ་ཏེ་གནས་རྒྱ་མེད་ན་སྤང་ནས་འཇིག་
 པ་ལ་འཇིག་རྒྱ་དང་སྤང་པའི་བར་དུ་གནས་རྒྱ་དེས་གནས་པར་བྱེད་པས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།
 འཇིག་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྒྱ་དང་
 མ་སྤང་པར་ཡང་འཇིག་པ་སྤྲིད་པའི་ཐུང་། འདོད་ན་གནས་པའི་རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་སྤྱབ་ཟིན་
 གནས་མི་ལུས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཐུང་། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དཔེར་ན། ས་
 རྩོགས་རྒྱ་སྒྲིགས་ཀྱི་སྤྱབ་ཟིན་ནས་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མངོན་སྲུང་གིས་སྤྱབ་པ་བཞིན་དུ་ལུས་
 སེམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་རྩོད་གྱིས་རྒྱ་སྤྱབ་ཟིན་གནས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
 འདོད་པ་འདི་ལ་འང་དོན་ལ་བཞོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་པའི་ཐུང་། འོ་ན་འཇིག་
 རྟེན་ན་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱ་རྩོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ནང་གི་རྒྱའི་རྟེན་ཡིན་
 ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཇིག་པའི་རང་ཅན་གྱི་རང་ནང་གི་རྒྱའི་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རྒྱན་སྦྱི་མ་
 ཐ་མའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུར་ཡུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཐུང་། བན་འདོགས་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་ན། དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །མི་ཉག་པ་ལ་རྟེན་
 འཐད་ཀྱང་། ཉག་པ་ལ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱ་སྒྲིགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་འཕོ་བ་ཡི་གེགས་བྱེད་པའི་ཐུང་། ཡན་ཉན་དང་། སྦྱི་དང་།
 ལས་ནམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅི་དགོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྐད་
 ཅིག་སྦྱི་གང་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཐུང་། གཉིས་པ་ནི། སྤྱབ་ཟིན་གནས་

པའི་རྟེན་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་།
རྣམས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱབ་ཟེན་གནས་
བའི་རྟེན་མེད་པར་བཞུན་པའི་ཕྱིར། འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མེད་ན་དེ་ལ་འཕྲོད་པ་
འདུས་པ་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་མེད་པར་ཡང་ནམ་པར་
གནས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གསལ་བ་དེ་རིགས་སྤྱབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་ཏུ་མེད་དེ་ཞེས་པ་ལ་
རྟགས་སྐྲ་མའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་ཏེ།
ཞེས་པ་ལ་རྣམས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་བཞེད་པའི་རྟགས་སྟུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིས་འབྱུང་གི་འཇིག་རྒྱལ་བ་རྟགས་ན་སྤྱབ་ཟེན་གནས་པའི་རྒྱ་མི་
འཐད་པ་ནི། དངོས་པོ་དེའི་གནས་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་གཞན་
ལས་དངོས་པོ་འཇིག་དགོས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྩ་བར་མ་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་འཇིག་རྒྱ་གཞན་
མེད་པར་རང་གི་རང་གིས་འཇིག་ན་ཡང་གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་སྤྱབ་ཟེན་གནས་པའི་རྒྱས་པ་
མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་ཡོད་ན་མི་འཇིག་པར་ཐལ་བ་ནི།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ནའང་འཇིག་པར་མི་འཇུག་པར་ཐལ། སྤྱི་བ་
ཅན་ཀུན་མཐར་བདག་ལ་སོགས་པའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇིག་པར་གནས་པ་དང་
ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རང་གིས་བརྟགས་ན་དེ་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་
པོ་རང་ཉིད་འཇིག་པའི་རང་རྩལ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་གནས་བྱེད་གཞན་གང་
སྤྱབ་ཟེན་གནས་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་དེ་མིན་ན། དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་ཡང་
དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ།

གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་དགག་དང་།
འཁོར་བའི་རྒྱ་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་བདག་སྤྱིན་ཡིན་པ་
དགག་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་བདག་སྤྱིན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་
དགོད་པ་ནི། ཤེས་རབ་དང་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་
ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ལུས་བྱུང་དང་འགྲེལ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མེད་པར་སྒྲིལ་མ་གོམས་
པ་ཡི་འདུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ལུས་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲེལ་པ་དག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་ལ་སོགས་པ་ཉེར་ལེན་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་
རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུད་ལེན་སོགས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ལས།

ཤེས་རབ་སོགས་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། ལྷས་བྱད་པར་དུ་གྱུར་བ་དེ་ལས་
ཀྱང་ཤེས་རབ་སོགས་འདི་ཅུང་ཟད་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་མོད། ལྷས་དེ་རྟོན་བྱད་པར་ཅན་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལྷས་ཀྱིས་ལྷས་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་ཕན་བཅུགས་པའི་སྒྲིལ་
ཤེས་རབ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པར་མིན་པའི་སྤྱིར།
གཉིས་པ་ལ། ཆགས་སོགས་ལྷས་ལས་དངོས་སུ་མི་སྤྱི་བ་དཔེ་དང་བཅས་པ། རོན་བརྩ་
བའོ། །

[illegible]

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ནི་ཚོས་ཅན། སེམས་སྡེ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
ཡོན་ཏུ་མེད་ན་མི་འཕྲུང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཉིད་ཡོན་ལྷན་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་པར་
སེམས་སྡེ་མ་གང་ཡང་ཏུང་བ་ཉིད་ཀྱི་གོམས་པའི་འདུ་ཕྱིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱའི་ལྷན་ནི་པ་མའི་ལྷན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་
ལས་སྒྲིལ་བ་ཡིན་ལ་སེམས་བྱང་ལྷན་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། སེམས་སྣ་མའི་འདུ་བྱེད་གྱི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་བརྒྱབས་པས་ལྷན་ལ་མི་བརྟེན་པར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞིན། རི་རྩུབ་རང་གི་
སེམས་སྣ་མ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་གོམས་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་། བཟོ་ལ་སོགས་
པའི་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན། སེམས་ལ་སད་པའི་དུས་ལ་སོགས་པའི་ཆེ། གསལ་བར་མངོན་

དུ་ཐུར་པ་དེ་ལྟར་ལུས་ལའང་གསལ་བར་སྤང་བར་འཐུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིད་གཏང་ན་
ངེས་རུང་གི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག ལུས་སེམས་རྩིས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་རྩིས་གཟུང་། དེ་ལ་ཚྩད་པ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། རྟུག་བསྐལ་འདོར་
བར་འདོད་པའི་སྲིད་པས་མངལ་ལ་སོགས་པའི་དམན་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་ལེན་ཏེ། དབང་
ཐུག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བགྱི་བ་མིན་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་
དང་རྟུག་པས་དེ་དག་ལེན་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཡིན་ན། རྟུག་བསྐལ་
གྱི་གནས་རང་འགར་ལེན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགལ་བར་ཐལ། རྩིས་བྱ་ཀྱན་ནས་
འཆིང་བའི་རྒྱ་རྟུག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་སྒོ་དང་། བདེ་བ་ཐོབ་
འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ལ་ལྟག་སྲིད་དེ་
མེད་པའི་དགྲ་བཙུན་པ་དེ་ནི་དེ་ཐད་པར་སྤངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་མི་འཐུར་
བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། རྩེ་བ་གཞན་ནས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་མེད་དེ། མ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུད་པན་གྱིས་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འབྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱུད་
པན་དབང་པོ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་མི་གསལ་བ་ཡིས་དུ་བ་རྒྱུད་དུ་ཡོད་
ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན། མིག་གིས་མ་མཐོང་ཡང་ལུས་ལ་ཐོགས་པ་སྲིད་པ་ལ། དེ་མ་
དམིགས་པས་མེད་དོ་ཞེ་ན། བར་སྲིད་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། ལུས་
ཅན་ཡིན་ཡང་ལ་ལར་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་ཏེ། སྤྲ་ཞིང་དྲུང་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྩིས་མ་ལ་རྒྱུ་བཞིན་དང་། གསེར་ལ་དདུལ་རྒྱུ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
རྒྱུད་པན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་པན་གྱིས་མ་
མཐོང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལུས་རགས་པའི་ཆ་མེད་ཡིད་སྒྲོའི་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་
དང་། རུལ་ཕྱན་དེ་ཡིན་པ་དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྟགས་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་དགོད་པ་འོ། ། དང་པོ་ལ། བྱ་བ་ལ་
བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི། རྩིས་བྱའི་ལུས་ཀྱི་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ། འདུ་འབྲེལ་གྱུ་བ་
པའི་ཡན་ལག་ཅན་གཡོ་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་དག་གཡོ་བར་འཐུར་བར་
ཐལ། དེ་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། གཡོ་མི་གཡོ་འགལ་བ་

ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་གཞི་མ་བྱུན་མི་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། གཞན་
 ཏུ་ཆ་བ་དད་ཅན་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་བཤམ། གཡོ་མི་གཡོ་འགལ་བ་འདུས་པའི་ཕྱིར།
 མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི། རྒྱུས་བྱའི་གདོང་གཅིག་ཕུ་མོས་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ན།
 ལུས་ཐམས་ཅད་དག་གོས་གྱིས་བསྐྱབས་པར་སྒྲུར་བར་འགྱུར་བར་བཤམ། དེའི་ཡན་ལག་ཅན་
 གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕ་སྒྲུས་ཡན་ལག་གོས་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གྱི།
 ཡན་ལག་ཅན་མ་བསྐྱབས་པས་དེ་ལ་བསྐྱབས་མ་བསྐྱབས་ཆ་གཉིས་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་
 ཆེ་གདོང་གི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མ་བསྐྱབས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་བཤམ། དེ་མ་བསྐྱབས་
 པར་མཐོང་རྒྱུ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི། གདོང་གཅིག་
 ཕུ་སྒྲོན་པའི་ཆོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་ན་ལུས་རིལ་ཁ་བསྐྱར་བར་སྒྲུར་བར་བཤམ། དེའི་ཡན་ལག་
 གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕ་གྱི་སྒྲུས་ཡན་ལག་ཆོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་གྱི་ཡན་ལག་
 ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཆེ། ཏུས་གཅིག་ཏུ་ཆོན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་གདོང་སྒྲོན་པོ་
 གཅིག་དང་ཆོན་གྱིས་མ་བསྐྱར་བའི་གདོང་གཉིས་སོ་སོར་རྟོག་པར་འགྱུར་བར་བཤམ། ཆོན་
 གྱིས་བསྐྱར་བའི་གདོང་སྒྲོན་པོ་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་། ཏུས་དེར་དེ་གང་ལ་འདུ་འབྲེལ་གྲུབ་
 པའི་གཞི་ཆོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གདོང་མི་ཤ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་མཐོང་རྒྱུ་ཏུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུས་བྱའི་ལུས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཆོས་ཅན། རགས་པ་ཆ་མེད་
 གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཡོ་མི་གཡོ་སྔགས་ཀྱི་འགལ་བ་ཏུ་མ་འདུས་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱེ་
 བྲག་པ་དག་ཕྱི་དོན་རགས་པ་ཆ་བཅས་ཡིན་ན། ཆ་དང་ཆར་བྱེ་ནས་དབྱེད་ན་རྩལ་སྒན་
 བསགས་པ་ཅམ་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྒྱུ་ཐོགས་སྔགས་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མི་
 སྲིད་པར་འགྱུར་བས་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་
 བོ། །གང་དག་རགས་པ་ཡིན་ན་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་པས་བྱུབ་པར་འདོད་པ་དང་། ཆོགས་པ་
 དང་ཆོགས་པ་ཅན་རྣམས་བ་དད་ཏུ་འདོད་པ་དག་ནི། ཆོགས་རྒྱན་འཛོག་མ་ཤེས་པའི་ལོག་
 པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་གོ། ཡན་ལག་ཅན་འདི་བྱེ་བྲག་པའི་ཚ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་།
 རྒྱུ་པན་ལུས་ཡིད་སྒྲིའི་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ཏུ་འདོད་པ་ན། རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་སོ་ལ་
 དབྱེད་ནས་འཁོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། གཞུང་འདི་དག་གི་ཕྱི་ཚོལ་ནི་རྒྱུ་པན་ཡིན་
 བོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་དོན་དབང་ཤེས་གྱིས་མི་རྟོགས་པར་བཤམ་བ་སྤང་བ་དང་། དེས་
 རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁྱིམ་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་

ཐག་ཏུ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རགས་པའི་ཕྱི་དོན་རྒྱལ་ཕྱན་ལས་རྣམས་ཐ་དད་མེད་ན། རྒྱལ་ཕྱན་ཏུ་
མའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་། རྩ་མ་རྒྱལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་
མ་གྱུར་པའི་དུས་བཞིན་ཏུ། ཕྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པར་བཤལ། རྩ་མ་དང་
ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་ཕྱན་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་
ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྤྱོད་བྱེད་པའི་གཞུགས་དེ། དམིགས་སྤྱོད་མི་བྱེད་པའི་གནས་
སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་མ་གྲུབ་ཤི། རྩ་མ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་
ནམས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པ་
ནི། དུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་ཕྱན་མིན་པར་བཤལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཅུས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདིའི་འབྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་
ལྟ་དབང་སློལ། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་ཕྱན་དེ་དག་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།
དབང་ཤེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐ་སྟད་མི་རྟོགས་པའི་དོན་ཏེ། དབང་ཤེས་དེས་ནི་གཞུགས་སོ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པའི་ཐ་སྟད་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་རགས་པ་ཡིན་ན་
རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་བཞིན་ཏུ། གཞུང་འདིས་རྒྱལ་ཕྱན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་མི་
སྲིད་པར་བཟུན་ཏོ། །ཞེས་བེད་བ་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། རྩོན་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་ཕྱན་ཡིན་
པར་བཤལ། ཕྱི་དོན་གང་ཞིག་། རགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དམ་
བཅའ་རྩ་མ་དང་འགལ། འདོད་ན། རྒྱལ་ཕྱན་མིན་པར་བཤལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་
བའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱིས་རྩོན་པོ་མི་མཐོང་བར་ཁས་ཁོངས་ཤིག དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགལ་བར་བཤལ། རྒྱལ་ཕྱན་དེའི་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད།
རགས་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དུ་མ་ཉིད་ན། ཞེས་པའི་རྩོད་
པ་སོར་བཞག་ནས། རྩ་མ་བཞིན་ཞེས་པ་ལན་ཏུ་བྱས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལྷན་འདི་རྒྱལ་ཕྱན་དུ་མ་
ཡིན་ན། རགས་པ་མི་སྲིད་པས་རྩ་མ་རྒྱལ་ཕྱན་སོ་སོར་གནས་པ་བཞིན་ཏུ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སོ་
སོར་རིག་པར་བཤལ་ལོ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་མི་སྲིད་ན་རྒྱལ་ཕྱན་ཉིད་ལས་
མ་འདས་པས། རྒྱལ་ཕྱན་སོ་སོར་རིག་པར་བཤལ་ལོ་སྒྲུལ་པ་ལ། འོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་
གང་ཏུ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིག་པར་བཤལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་ཅན་གྲུབ་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རགས་པའི་ཆ་
མེད་མི་སྲིད་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་ཅུས་པ་མེད་པ་དག་གྱང་བསལ་

བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་ཕྱན་བསགས་པས་བྱ་བ་དེ་དག་ཕྱི་དང་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དགོས་ན་ཏ་
ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དབྱལ་ཁྱུ་གསེར་སོགས་དང་འབྲེས་པའལ། རྫོང་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་
སྤང་བ་མི་འབད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་
རིགས་མི་མཐུན་ཆོགས་བྱའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བར་
བྱུར་པའི་ཆོ་མེ་ལྷགས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་དུ་རྒྱུ་
ངེས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་། འདི་དང་རྒྱལ་མི་མཐུངས་པར་དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་
ཆོས་མཆོག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དབང་སོགས་སྟེན་གསུམ་གྱིས་
གཞུགས་རྟོགས་པའི་འབྲས་བྱ་བུན་མོང་བ་དག་རི་ལྟར་ཡང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་མི་འབད་པར་
ཐལ། དེ་རྣམས་མ་ཆོགས་པའི་སོ་སོར་རྒྱས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག། དེ་རྣམས་ཆོགས་ཀྱང་
ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟེན་གསུམ་ཕྱད་པའི་ལྷན་པ་ལས་དབང་ཤེས་
སྟོའོ་ཞེ་ན། སྟེན་གསུམ་གྱིས་ལྷན་པ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མི་འབད་པར་ཐལ། ལྷན་པ་བསྐྱེད་
པར་འདོད་པ་འདིར་ཡང་། ཆོགས་མ་ཆོགས་ཀྱི་ཐལ་པ་དེ་མཐུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
གསེར་དང་དབྱལ་ཁྱུ་འབྲེས་པ་འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་མི་མཐུན་ཕྱད་
པའི་ལྷན་པ་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྟེན་པ་རྒྱལ་ཕྱན་ཕྱད་པ་གང་ལས་ཀྱང་
དབང་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟེན་རྒྱལ་ཕྱན་མཐོང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། འདིས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཕྱན་མི་མཐོང་རྒྱལ་ཕྱན་བསགས་པ་མཐོང་ཞེས་སློབ་
དག་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམས་རིགས་མི་མཐུན་སྟེ་ཆོགས་སྐྱུར་བའི་བརྒྱུ་བ་ཆོས་
ཅན། རོ་ཞིམ་པ་དང་གཞུགས་བཟང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་འགལ་བར་
ཐལ། དེ་ལྷན་པའི་གཞི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་
དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། ཡན་ལག་གི་རྫོགས་ཀྱིས་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་བརྒྱུ་བ་རོ་
ཞིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐྱད་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བརྒྱུ་བ་དེ་ལ་འང་རང་རང་གི་བྱན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་རྫོགས་ཀྱིས་ལ་སོགས་མ་འབྲེས་པར་སྤང་བའི་སྟོབས་ཐ་དད་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་གྱི། བྱན་
མོང་དུ་སྐྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྫོགས་ཀྱིས་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་
སོགས་སུ་མ་འབྲེས་པའི་ཡན་ལག་གི་རྫོགས་ཀྱིས་ལ་རོ་ཞིམ་པ་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་འབྱུངས་པའི་རྫོབ་བའི་སྟོབས་ཐ་དད་པར་

རྣམས་སྒྲིལ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་བརྒྱུད་པ་ལ་རྩ་གཞན་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་རྩ་
ལ་རྩེ་ཞེས་པ་སོགས་སྤྱོད་པའི་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཀྱི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་
ལྷོ་མེ་ཉོག་བརྒྱུ་ཚར་དུ་དང་ར་བའི་སྤང་བ་ལ་སྤང་བ་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད། ལྷན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་
གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཉགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་པ་
སྤངས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྷན་པའི་བྱམ་པ་རང་གི་རྩ་བོ་དང་།
བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པར་བྱམ་པའི་གྲངས་དང་
ལྷན་པ་དང་ལས་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བོ་མེད་དེ། དེ་ལྷན་ཡོད་ན་སྤྱོད་པ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤང་དགོས་
པ་ལས། སྤྱོད་པ་འབྲུལ་བ་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྱོད་པ་དང་འཇུག་པས་དོན་
རྣམས་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བ་དགག། དེ་མ་བྱུང་ན་སྤྱོད་པ་དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་འོ། །

དང་པོ་ནི། བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གྲངས་སོགས་ཡོད་དེ། བྱམ་པ་གཅིག་
གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས། སྤྱོད་པ་རྣམས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་མཐོང་བ་
ཅམ་གྱིས་དོན་རྣམས་ཐ་དད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱམ་པའི་
གཅིག་མེད་ཀྱང་། བྱམ་པ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་མེས་གྱི་རྣམས་
སྤྱོད་པའི་རྣམས་ཉོག་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡོན་ཏན་
སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་གཅིག་ཅེས་པ་མཐོང་བ་འཇུག་
བྱམ་པ་ཞིག་པ་དང་མ་སྤྱོད་པ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་
པའི་ཐ་སྤྱོད་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ལ་གྲངས་ཀྱི་ཐ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་འདིར་
ནི་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་དོ་ཞེས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དག་གི་ཐ་སྤྱོད་བཏགས་པའི་
རྒྱས་ཅིས་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། བྱོད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གང་གིས་འདས་མ་འོངས་ལ་གྲངས་སོགས་ཀྱི་མིང་དེ་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་པ་གང་ཞིག །
གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཀྱན་ལ་
མིང་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། དངོས་མིང་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་རྣམས་ཐ་དད་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་པས་ཉེ་དངོས་མིང་དང་། དེ་
མེད་པའི་མིང་འཇུག་པ་བཏགས་མིང་རྩེ་ཞེས། བྱོད་ཆོས་དོན་གཞན་ལས་མིང་འཇུག་པ་
དངོས་མིང་དང་། དེ་མེད་པའི་མིང་བཏགས་མིང་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་
ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་བྱེད་བྱག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བྱེད་པའི་

མྱེ།

གཉིས་པ་ལ། ལྷ་ཐ་དད་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། རྒྱལ་ལྷ་མི་འཐད་པར་
ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལ་ལྷ་ཐ་དད་སྐྱུར་བ་དོན་མེད་དེ།
སྐྱུར་ཡང་རྣམས་གངས་པ་ཅམ་ཏུ་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་ལྷ་ཐ་
དད་ཡིན་ན། རྣམས་གངས་པར་འཁྱུར་བས་མ་ཁྱུབ་པར་ཐལ། དཀར་པོ་ལས་དོན་གཞན་
པའི་གངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང་། དཀར་པོ་གཅིག་གཉིས་ཞེས་རྗོད་པའི་གངས་
སོགས་ཀྱི་སྤྲ་དང་། གངས་དེ་དང་ལྡན་པའི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲ་རྣམས་གངས་པ་མིན་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཀར་པོ་དེ་ལ་འང་གཅིག་དོན་གཞན་དང་ལྡན་ནོ་ཞེ་ན་ཡོན་ཏན་དང་
རྣམས་ནི་བྱུང་པར་མེད་པར་འཁྱུར་བར་ཐལ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཞན་གཉིས་པ་
བཞེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྲ་རྣམས་ཐ་དད་འཁྱུག་པའི་རྒྱ་ནི་རྣམས་ཐ་དད་ཅེས་པར་དགོས་པ་
མིན་པར་ཐལ། རྣམས་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་ལྡན་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྲ་ཐ་
དད་འཁྱུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལས་ལ་རྣམས་མིན་པ་དང་། རྣམས་ལ་ལས་མིན་པའི་
བྱུང་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་རྣམས་འདི་ལས་མིན། ལས་རྣམས་མིན་ཞེས་པའི་སྤྲ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་པར་དང་། རིགས་བརྗོད་
དང་ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་པར་རོ། །

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་པར།

དང་པོ་ནི། འོ་ན་བྱམ་པའི་གངས་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་འཁྱུར་ཏེ། དེ་ལས་
དོན་གཞན་པའི་གངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱལ་ལྷ་སྐྱུར་བའི་དགོས་པ་ནི། དངོས་སོ་རྩེ་
ཆོས་བརྗོད་པའི་སྤྲ་རྣམས་ཀྱིས་གངས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱམ་པ་ལས་ཐ་དད་བཞིན་ཏུ་
བརྟན་པ་གང་དེ་འང་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱམ་པའི་གངས་བྱུང་པར་ཏུ་གོ་བར་
བྱེད་པ་ལ་སྐྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྲས་བྱུང་པར་གཞན་སྤྱིང་པར་བརྟན་པ་ནི།
སྐབས་ལ་ལར་སོར་མོ་ཡི་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྲ་ཆོས་ཅན། སོར་མོ་དེ་སོར་མོའི་ལྡན་པ་
ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་བཞིན་ཏུ། རྗོད་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སོར་མོའི་
གཤེབས་པ་དེ་ཅམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་ལྡན་པ་གཞན་ཀྱན་སྟོ་ཡུལ་ཏུ་

འཕངས་པ་མེད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཙན་བརྗོད་པས། བྱུང་པར་གཞན་མི་སྤྱོད་པར་བརྟན་པ་ནི། སོར་མོ་ལྷན་པར་འཇུག་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཙན། ཆོས་ཙན་བརྗོད་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། སོར་མོའི་བྱུང་ཆོས་དུ་མའི་ནང་ནས་གསེབས་པའི་དོན་གཅིག་པོ་བརྗོད་ཀྱང་། སོར་མོའི་བྱུང་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པ་ཉེ་མ་སྤངས་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱུང་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། དོན་གཅིག་བརྗོད་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཅིག་སྤྱད་ཀྱི་ཉིད་བྱུང་པར་གཞན་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱི་སྐྱ་ནས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཙན་དོན་གཞན་མེད་པར་ཡན་ལག་ཙམ་ཡིན་ན། བྱམ་པ་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ཙམ་དུ་འཇུག་ཀྱི། བྱམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་མི་རྒྱུ་པར་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡན་ལག་ཙན་དོན་གཞན་ལ་འབྱུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པའི་རྩལ་རྣམས་བརྒྱུད་པོ་དེའི་མཚུངས་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་མིན་པ་རྣམས་པར་གཙོད་པའི་ཆོགས་པ་ལ། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དངོས་མིང་དུ་འབྱུག་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་བྱམ་པ་དང་། བྱམ་པའི་གཟུགས་གཉིས་གཞི་གཅིག་པ་ཙན་ཏེ། གཞི་མཐུན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེས་བྱམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་པའི་བྱུང་པར་བརྗོད་བྱར་སྤྱོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་བྱམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་། གཞེས་བྱམ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པས་སྤྲུ་མ་བརྗོད་བྱར་སྤྱོད་ཞིང་། བྱི་མ་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཡིན་ལ་བྱི་མ་མ་ཡིན་པ་ནི། འབྲིགས་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱི་མ་ཡིན་ལ་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེས་ན། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱས་རིགས་དོན་གཞན་དང་། ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱས་ཡན་ལག་ཙན་རྣམས་གཞན་དེས་པར་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲུ་མས་རིགས་ཙན་བརྗོད་བྱར་མི་སྤྱོད་། བྱི་མས་ཆོགས་པ་ཙན་བརྗོད་བྱར་སྤྱོད་པ་འདི་ནི། རིགས་བརྗོད་དང་ཆོགས་པ་བརྗོད་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཙན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་བྱམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་དག་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བྱམ་

པའི་གཞུགས་ཁྱད་གཞི་དང་། ཆོགས་སྤྱི་བུམ་པ་དེ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བུས་ཏེ་བཟུལ་
པས་བུམ་པའི་གཞུགས་དེས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྦྱོང་བའི་རྒྱུ་པའི་ཁྱད་པར་སྡོ་ཡུལ་དུ་སྟོན་
པར་བྱེད་པའི་མྱེད། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྤྱོད་པ་འདིས་ཅན་གྱི་དྲི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་
གཞན་ལའང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། ཅན་གྱི་དྲི་ཞེས་
བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཆོ། ཅན་ཁྱད་
ཆོས་དང་། དེའི་དྲི་ཁྱད་གཞི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩལ་ཐུན་ཀྱན་ཆོགས་པ་ཡིད་སྡོའི་རྒྱུ་དགོས་པ་དགག་ ། རེ་རེ་རྒྱུ་
བས་རྒྱས་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་སྤྲ་མོ་གཅིག་དང་བཤམ་ནའང་། ཡིད་སྡོ་སྦྱོ་བ་མིན་པར་ཐལ།
ཡན་ལག་གི་ཆ་མ་ལུས་པ་དེའི་རྒྱ་ཉིད་དེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་པའི་མྱེད། གཉིས་པ་ལ།
ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ཡན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱེས་ཏུ་
གཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་ཡིད་སྡོ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བར་ཐལ། རྩལ་ཐུན་རེ་རེ་ནས་བརྟེས་
མེད་དུ་ཡིད་སྡོ་སྦྱོང་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་མྱེད། གཉིས་པ་ལ། དབྱགས་ཀྱི་སྦྱོར་གྱིས་ཅིག་
ཅར་དུ་མ་མི་སྦྱོ་བ་དགག་ ། དང་པོ་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་སྦྱེས་ཀྱང་སྦྱིས་རིགས་འདྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་
སྦྱོ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱགས་རྟག་པ་ལས་སྦྱོ་བ་དགག་ མི་རྟག་པ་ལས་སྦྱོ་བ་
དགག་ རང་ལ་ཉིས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་དབྱགས་འབྱུང་རྩལ་དག་ཆོས་ཅན། ཆ་དུ་
མ་མེད་པས་ཡིད་སྡོ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྦྱོ་བར་ངེས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ལུས་དང་རྩལ་གྱི་ཆ་ཤས་དུ་མ་
ཅན་ཉིད་དུ་མཆུངས་པའི་མྱེད། དེ་མ་ཐུབ་པའི་ དབྱགས་རྟག་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
ཡང་ཡིད་སྡོ་མང་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་འབྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་རྟག་པ་རྟག་དུ་ཉེ་བའི་
མྱེད། གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་དུ་ཡིད་སྡོ་གཅིག་ཁོ་ན་རྒྱ་ཡིན་གྱི་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
དབྱགས་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཡིད་སྡོ་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཅར་མིན་པ་
གང་ཞིག །རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་མྱེད། དབྱགས་རྟག་པ་ཞིག་སྤྱིད་ཀྱང་།
ཡིད་སྡོ་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་རྒྱུ་མི་འཐད་པ་ནི། དབྱགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་སྡོ་རེ་
ཁོ་ན་སྦྱོ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འབྱུང་རྩལ་གང་དུང་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཡང་དོན་
སྦྱོ་དུ་མ་འཛིན་པའི་ཡིད་སྡོ་དུ་མ་སྦྱོ་བའི་མྱེད། སྦྱོ་དུ་མ་ཡིད་སྡོ་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་ཡིན་
གྱི། ཡིད་སྡོ་དུ་མ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡིད་སྡོ་སྤོང་སྦྱོ་དུ་མ་ནམ་ལྟར་དུ་ཤེས་སམ།
ནམ་མེད་དུ་ཤེས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡིད་སྡོ་དུ་མར་ཐུབ་ལ། མྱེ་མ་ལྟར་ན། ཡིད་སྡོ་

ཆོས་ཅན། རྣམ་ཐུ་ཐུ་མ་དེ་ནི་ཅིག་ཅན་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཤེས་
པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཐུར་ཡང་ན་རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་པའི་
ཐུད་པར་མེད་པའི་ཐུར།

གཉིས་པ་ལ། དབྱུགས་ཏུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་ཡིད་སློང་དེ་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་དགག།
ཅིག་ཅན་འབྱུང་བའི་ཏུ་མས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷན་ལས་
འབྱུང་གི་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཐུ་མ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པའི་ཏུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་
དབྱུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མང་པོ་དག་ཐུ་ཐུར་འབྱུང་བ་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་རེ་རེ་ཉིད་གྱིས་དངོས་
རྒྱ་ཡིན་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པས་ཡིད་སློང་ཏུ་མ་ཅིག་ཅན་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དབྱུགས་དེ་དག་
ཆོས་ཅན། ཐུ་ཐུ་རིམ་ཐུན་ཏུ་རི་ལྟར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གོ་
རིམས་དང་ཐུན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཐུར་ཏེ། ལྷན་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐུར། མ་
ཐུབ་ཤེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་ཐུ་མའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། དང་པོ་མངལ་ཏུ་སྐྱེས་མ་
ཐག་དབྱུགས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེའི་རྒྱ་རིགས་འདྲ་ཐུ་མ་དེ་འདྲ་ཡོད་
པ་མིན་པའི་ཐུར། མ་ཐུབ་ན། སྐྱེ་བ་ཐུ་མ་མེད་པར་འགལ་ལོ། །སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབྱུགས་
འབྱུང་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་ཐུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཆ་ཏུ་མ་ཅན་ཉིད་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ།
གོས་ཐ་དད་ཏུ་མའི་ཡུལ་ན་བྱུང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཐུར། འདོད་ན། ཡིད་སློང་ཏུ་མ་ཅིག་ཅན་
སྐྱེ་བར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་ལྷན་རྟག་པ་དང་། རྒྱུན་དབྱུགས་ཏུ་མ་རྒྱས་པ་མ་ཉམས་པར་
ཆར་བའི་ཐུར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབྱུགས་ཏུ་མའང་ཏུས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། ཏུ་མའི་རྒྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབྱུགས་རྒྱ་བ་ཞན་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྐབས་སུ་དབྱུགས་རྒྱ་བ་དྲག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་ཆར་ནའང་ཡིད་སློང་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་
ཐལ། དེ་དག་ཀྱང་ཆོགས་པ་ཡིད་སློང་རྒྱུ་དགོས་པའི་ཐུར། ཅི་ཉེ་མ་ཐུབ་ཤེ། དྲག་
ཞན་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིད་སློང་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབྱུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་
ཡང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཐུད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབྱུགས་དྲག་ཞན་རི་ལྟར་
ཡོད་པ་ཡིད་སློང་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཐུར། ཐུབ་ཤེ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་གང་གི་འཕེལ་
འགྲིབ་ཐ་དད་ལས་ཐ་དད་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེ་དེའི་དངོས་འབྲས་མིན་པའི་ཐུར།

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་སློང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཡང་
ཏུ་མ་ཅིག་ཅན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་ཐུ་མ་གཅིག་ནི་རིགས་འདྲ་གཅིག་ཁོ་ནའི་
དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རིགས་འདྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པའི་ཐུར།

དེར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་གཟུགས་ལ་སྟག་པར་ཆགས་པ་ཡིས་དེའི་ཆོ་དེ་ལས་
 དོན་གཞན་པའི་སྐྱ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆོ་དེ་འཛིན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་
 གྱི་རུས་པ་ཉམས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དང་པོ་མངལ་དུ་སྒྲིས་མ་ཐག་
 ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་ཡིད་སློ་དུ་མ་སྒྲིས་ཤིང་། ཕྱིས་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་ཡིད་སློ་རེ་རེ་སོ་
 བ་སྒྲི་བར་ངེས་པས་ཕྱིས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྒྲི་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་རུས་པ་ཆོས་ཅན།
 ཡིད་སློ་དུ་མ་སྒྲིས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲིད་པ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་
 སྒར་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྒྲིད་པ་གང་ཞིག ། ཉག་པའི་ཕྱིར། སྒར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་
 བརྩས་ནས་བརྩུབ་པ་ནི། ཡིད་སློ་རྣམ་པར་རྟག་པ་འདི་སྒྲིད་པའི་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། ཕྱི་མ་
 མི་འཐད་པ་ནི། ལུགས་ཕྱོག་གི་སྐབས་སུ། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་སྒྲིད། ཞེས་པ་དང་།
 འདོད་རྒྱལ་མིན། ཞེས་པ་དང་། སྒ་བ་མེད་པ་འཕྱུང་བ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །
 རྒྱ་ཡོད་ན་ཉག་པའལ། མི་ཉག་པ་ལས་སྒྲི། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ལ། རྒྱབ་པའི་ཉག་པ་
 ལས་སྒྲི་བ་མི་འཐད་པ་ནི། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་སྒྲིགས་དང་དུས་ཉག་པ་ལས་སྒྲི་
 བ་སོགས་ཀྱང་མཆོན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་རྒྱབ་པའི་ཉག་པ་ལས་སྒྲི་བ་མི་
 འཐད་པ་ནི། ཞོང་དུ། རིམ་ཅན་མིན་ལས་རིམ་ཅན་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། མི་
 ཉག་པ་ལས་སྒྲིས་ན། ཡིད་སློ་རང་གི་རོ་པོ་ཉག་གམ་མི་ཉག། ། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི།
 རོག་དུ་བདག་ཉག་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ། རང་གི་རོ་པོ་མི་ཉག་ཅིང་རྒྱ་
 མི་ཉག་པ་ལས་སྒྲིས་ན། ལུས་སེམས་རྩིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི།
 དེ་ལྟར་ལུས་ལའང་ཡོན་ཏན་འཕྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྒྱ་བཅ་པོ་ལས་
 རྒྱས་སལ། རིག་པ་ལས་སྒྲིས།

དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷ་མ་གྱིས་ཡིད་མྱོའི་ལྷ་ཅིག་བྱེད་ཆེན་ཅམ་བྱེད་པ་ནི་ལྷ་པ་ཟིན་པས་
 མི་འཇོག་ལ། རྒྱ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་ན་ཉེར་ལེན་བྱེད་དམ། བདག་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་
 བྱེད། དང་པོ་མི་འཇད་པ་ནི་ རྒྱ་ཁྱད་དང་དྲུག་མཉམ་ལ་བརྟགས་ནས། ལྷ་མ་ནི་གནས་
 པ་ཉིད་ན་ལེམས། །ཞེས་པ་དང་། ཡོད་མེད་དག་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། ལྷ་མ་མི་
 འཇད་པ་ནི། ལྷ་མ་གྱི་ལྷ་མ་ལྷ་པོ་འགྲེལ་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། ཡང་ན།
 གཞུང་འདི་ཉེར་ལེན་འཇོག་པ་ལ་རྒྱུར་བར་བྱ་ཏེ། རིགས་པ་ལྷ་མོང་བར་སྤང་བའི་ལྷ་པོ་
 བདག་ཆེན་འཇོག་ན་མིག་གི་དབང་པོས་མིག་ཤེས་ལ་སན་འདྲོགས་པའི་ཚུལ་ལྟར་གནས་པ་
 འཇོག་པ་དང་རྒྱུར་རོ། །ཉེན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་པའི་ལྷ་མ་དེའང་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་

ཡིན་ནམ། དབང་པོ་མེད་པ་ཡིན། རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ནམ། ས་མོ་དུ་མ་ཡིན།
 དང་པོ་གཉིས་མི་འབད་པ་ནི། དེ་སྒོ་བཞིན་དུ་འཛིན་འཇུག་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ།
 གསུམ་པ་མི་འབད་པ་ནི། ལག་སོགས་གཡོ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་སྐབས་དེར་
 ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་འགྲོག་གི་རིགས་པ་དུ་མ་བརྟན་པ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒོས་ཞར་
 རྒྱུད་དུ་གསུངས་པས་དུལ་མའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན། ལེའུ་དང་པོར་སྒྲ་རྟོག་གི་འཇུག་ཚུལ་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྒྱེད་ཅན་གཞན་སོགས་འགྲོག་པའི་སྐབས་དེར་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་
 སྟན་དུ་མའི་ལུས་ཀྱི་ཡིད་སྒྲོའི་ཉེན་ཁུད་པར་ཅན་བྱེད་པ་མི་འབད་པ་ནི། མ་ལུས་རྒྱ་ཉིད་
 ཡིན་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །ཡང་ལུས་ལ་རང་ལུས་དང་པ་མའི་ལུས་གཉིས་སུ་སྒྲེ་
 བས་འགྲོག་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་སོབ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། པ་མའི་
 ལུས་སྐབ་ཅམ་གྱིས་དེའི་སྒྱེ་བ་སྒྲ་མ་ཡོད་པར་སྐབ་པར་འཇུག་ནོ། །ཡིད་སྒྲོ་དེ་རིག་པ་སྒྲ་མ་
 ལས་སྒྲེས་ན། རང་གི་རིག་པ་སྒྲ་མ་དང་། པ་མ་ལྟ་བུའི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་སྒྲ་མ་གཉིས་
 སུ་ངེས་ལ། སྒྲེ་མ་ལྟར་ན། དེས་རང་གི་ཡིད་སྒྲོའི་ཉེར་ལེན་ནམ། ལྟ་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་
 ཁུད་པར་ཅན་བྱེད་ན། པ་མ་བཟོ་མཁས་ཤིང་མང་དུ་སོས་པ་སོགས་ཡིན་ན་བྱ་ཡང་དེ་ལྟར་
 འཇུག་བ་དང་། པ་མ་སྒོ་མི་གསལ་བར་སོང་བའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་བྱ་ཡང་དེ་ལྟར་འཇུག་བར་ཐལ་
 བ་ནི། དེ་སྒྱུར་ངེས་པར་གང་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་པའི་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་སོ། །རང་གི་
 རིག་པ་སྒྲ་མ་ལས་སྒྲེ་ན་འདོད་པ་ལེགས་པར་སྐྱབ་པོ། །དེ་དག་གི་དོན་བརྟུན་ན། སྒྲེས་མ་
 ཐག་གི་ཡིད་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྒྲ་མ་སྟོན་དུ་སོང་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ། ད་ལྟར་གྱི་ཆགས་པ་ལས་ཞེ་སྟར་འཇུག་བར་མཐོང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་དང་ཐ་མལ་པ་འཆི་
 ཁའི་ཡིད་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྒྲེ་མ་མཆོམས་སྦྱར་ཏེ། ཆགས་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེ་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུགས་བྱུང་ལེགས་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་སྒྲེ་
 བ་སྒྲེ་སྒྲེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པོ། །གཉིས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁུད་པར་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་
 ལྟན་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་
 ཤི་བའི་ཆེ་ལུས་སྒྲོག་པ་ན་སེམས་འབའ་ཞིག་གནས་པར་འཇུག་བར་ཐལ། ལུས་སེམས་ཀྱི་
 ཉེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནམ་པར་སྒྲེ་ལྟ་གདབ་པ་དང་། ཆེ་སྒྲེ་མའི་ལུས་ཀྱི་
 ཉེར་ལེན་ངོས་གཟུང་བའོ། ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆེ་འཕོས་མ་ཐག་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེ་
 འཇུག་གྱི་འདོད་པའི་སྒྲེས་བྲུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤི་བའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་དེ་འཇུག་བའི་ལུས་ལ་
 མི་བཞེན་པར་ཡང་གནས་པར་འཇུག་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་རྒྱན་སྒྲེ་མ་གནས་པའི་རྒྱ་འཆི་ཁའི་

སེམས་དེ་ཕྱི་མའི་ལུས་དེའི་རྒྱ་འཛིལ་འཛིལ་ལུས་དེའི་རྒྱས་པ་འཇུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་ལྷན་
ཅིག་ཕྱེད་ཕྱེན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤི་འཕྲོས་མ་ཐག་འདྲོད་པར་སྒྲེ་འགྱུར་གྱི་
འདྲོད་པའི་སྒྲེས་བྲུ་ཆོས་ཅན། ཤི་མ་ཐག་ཁྱོད་གྱི་སེམས་དེ་ལུས་ལ་བརྟེན་མེད་ཡན་གར་བར་
གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་འཛིལ་འཛིལ་སེམས་གཉིས་པན་ཚུན་གྲོགས་བྱས་ནས་ཕྱི་མའི་
ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་སྒྲེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། གནོད་བྱེད་སྤང་བ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྒྲེས་བྲུ་ཕྱི་མ་དེའི་ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མིག་སྒྲུབ་སྒྲེ་མཆོད་ཐ་མ་ལྷ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་
མའི་ལུས་གཞན་སྒྲེ་མཆོད་ལྷ་སྒྲེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རོ་བོའི་ལག་རྒྱུས་དངོས་སྤྱ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ད་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་ཞེ། འདྲོད་པ་ནས་གཞུགས་མེད་དང་། དེ་ནས་
འདྲོད་པར་སྒྲེས་མ་ཐག་གི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གར་ཡིན།
གཞུགས་མེད་ནས་འཛིལ་འཛིལ་སྒྲེས་བྱེད་པ་མི་འབྱུང་དེ། བེམ་རིག་པན་ཚུན་ཉེར་ལེན་
བྱེད་པ་འགོག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཞུགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མི་འབྱུང་དེ། དེ་ན་
གཞུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་འདྲོད་པ་ནས་འཛིལ་འཛིལ་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་དེ་
དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གར་ཐག་དེ་ཤི་འཕྲོས་མ་ཐག་གཞུགས་མེད་ཏུ་སྒྲེ་བ་
མི་འབྱུང་པར་ཐལ། དེ་འཛིལ་འཛིལ་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་དེས་ཕྱི་མའི་འདྲོད་པའི་དབང་
པོ་གཞུགས་ཅན་པའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྱུང་ན་ཡང་འདྲོད་པ་
དང་གཞུགས་མེད་ཏུ་ཅིག་ཅར་སྒྲེ་བ་འཛོན་པར་ཐལ་ལོ། །སྒྲོན་མེད་དེ། སྤར་གྱི་དབང་པོ་
གཞུགས་ཅན་ཐ་མ་དེས་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཅན་དེའི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་ཕྱེད་ཕྱེན་ཆང་ན་དེ་
ལྷན་ཡིན་ཡང་། དེའི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་ཕྱེད་ཕྱེན་གཞུགས་མེད་ནས་འཛིལ་འཛིལ་སེམས་དེ་
སྤར་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤར་གྱི་འདྲོད་པའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ཐ་མ་དེས་གཞུགས་
མེད་ནས་འཛིལ་འཛིལ་སེམས་དེ་སྒྲེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་ནས་དེ་སྒྲེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཆོགས་
ནས། ཕྱིས་ཀྱི་འདྲོད་པའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་དང་པོ་དེ་དངོས་སྤྱ་བསྒྲེད་དམ།
གཞུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཐ་མ་དེའི་སྤར་ལ་དུ་འགགས།

དང་པོ་ལྷན་ན། ཉག་དངོས་སྤྱ་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྷན་ན། ཕྱིས་ཀྱི་འདྲོད་པའི་
དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤར་གྱི་འདྲོད་པའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ཐ་
མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲེ་བ་ལ་མཛོན་དུ་སྒྲོགས་པ་ཁྱོད་

རང་གི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་འགགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན།
 འོག་ནས། དེ་ཆེ་མེད་ཕྱིར་དོན་ལས་མིན། །ཞེས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་འཁྱར་དུ་
 གསལ་ལོ། སྤར་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐ་མ་དེའི་ཆེ། ཕྱིས་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
 དང་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཉགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདྲོད་
 པ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སེམས་ལྟས་ལ་བརྟེན་མེད་དུ་གནས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འཆི་
 ཁའི་ལྟས་གྱིས་སྐྱེ་མའི་ལྟས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཕྱག་པ་ད་དུང་མ་ཐོབ་པར་བཤད་
 པ་རི་ལྟར་ཡིན་བསམ་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྐྱེ་མའི་ལྟས་གྱི་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན་ད་དུང་ཐེ་ཆོམ་དུ་
 གནས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་བར་དུ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་། རིགས་
 མཐུན་དུ་མས་བར་མ་ཆོད་པས་ལན་འདེབས་པ་དེ་དག་གིས་སྤར་གྱི་གཞོན་པ་རྩང་བཤད་ཀྱང་
 སྤར་མི་རྣམས་པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་གྱི་སྤང་ན་གཟུགས་སྐྱེད་པའི་ས་ཐོན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་
 གཟུགས་གྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལ། དེ་ལྷན་ཡང་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་ཡོད་པར་མི་འཁྱར་ཏེ།
 དེ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་གཟུགས་ཅན་དུ་མི་འཁྱར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་མཐུག་
 ལས་སང་མ་ཐག་གི་ཡིད་ཤེས་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་གཉིད་དུས་ན་ཡིད་ཤེས་མི་གསལ་བ་ཡོད་པས་
 དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀླ་མ་ལ་ཕྱེ་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། འཆི་ཁའི་ལྟས་སེམས་གཉིས་སྐྱེ་མའི་སེམས་དེ་ཡི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་
 གི་དངོས་པོ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་རྒྱང་པན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་
 དམིགས་པ་ཅམ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཕྱི་སྐྱེས་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་ངེས་གོ་བྱེད་མིན་
 པར་རབ་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་འགོག་པའི་ཉགས་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་འགོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 ཆེ་འདྲིའི་དབང་པོ་སྤར་མ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལ་ཐན་འདྲོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་ནི་ཆོད་མས་
 མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ་དབང་པོ་སྤར་མ་དུང་བ་དང་རྟོག་པ་སོགས་ལས་སྐྱེ་མ་དུང་བ་དང་རྟོག་པ་
 སོགས་སུ་འཁྱར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་དབང་པོ་གཞན་དང་གཞན་རིགས་འདྲ་ལས་
 སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་འབྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་དང་སྐྱེ་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆེ་འདྲིའི་དབང་པོ་དེ་ལྟས་ལས་སྐྱེ་ལ། དེས་སྐྱེ་མའི་
 དབང་པོ་ལྟས་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འབྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེའང་བཟགས་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྟས་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་གཞན་
 པའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་ན། ཉེས་པ་སྤར་མ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འཁྱར་བའི་ཕྱིར། སྤར་མ་དོར་

བཟུག་ཏུ་དབང་པོ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་བཟླ་པ་བྱས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོ་འདིའི་དབང་པོ་
སེམས་ལས་སྒྲུའོ་ཞེ་ན། བྱི་མའི་ལུས་གཞན་ཡང་སེམས་འདི་ཉིད་ལས་སྒྲུ་བར་འཁྱར་བར་
ཐལ། ཆོ་འདིའི་དབང་པོ་སེམས་ལས་སྒྲུ་བ་གང་ཞིག། སྤྱི་ལུས་སྒྲུའི་རིགས་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུ་བ་ཕྱི་མ་གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ལུས་ཡིད་སྒྲུའི་
ཉེར་ལེན་དང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། ཐ་མལ་པ་དང་། དགྲ་
བཙམ་པ་ཐ་མ་ཡིས་སེམས་ནམས་ཀྱན་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྒྱུར་བ་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྱུར་བའི་སྒྲུ་དབྱགས་འཁྱར་རྒྱབ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་སེམས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ནམས་ཉགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་ཏུ་བསྐྱབས་
པ་དེའི་ཕྱིར། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟག་ལེན་ཏུ་
འདོད་རིགས་ཏེ། རྒྱགས་ཆོས་གྲུབ། མི་མཐུན་རྒྱགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྟག་པ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲུ་བ་ཏུ་མར་གོམས་པ་སྤྱིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་ཏུ་འཕེལ་བ་མི་
འཐད་པ་སྤང་བ་ལ། ཆོད་པ་ནི། བཙེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་རྩལ་བྱེད་གོམས་པས་
ཁྱད་པར་ཏུ་འཁྱར་ན་ཡང་། ཆོད་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་འདས་ནས་མཐའ་མེད་ཏུ་འཕེལ་
བར་འཁྱར་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཚོངས་པ་གོམས་པས་རྩལ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཏུ་འཁྱར་
ན་ཡང་མཐའ་མེད་ཏུ་མི་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱུའི་རྒྱུ་མཐའ་དམར་འབར་བར་མི་འཁྱར་བ་
བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ། མཚོངས་པ་དང་རྒྱུའི་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉགས་མེད་པ་
དང་། བཙེ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཆོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཉགས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་རྩལ་བྱེད་ནས་དེ་དཔེ་གཉིས་ལ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དེ་ཡོད་ན་མཐའ་མེད་ཏུ་
འཕེལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཙེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། མཐའ་
མེད་ཏུ་མི་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་སྐད་
ཅིག་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་སྤྱར་ཡང་འབད་རྩལ་ལ་བརྟེན་པར་འཁྱར་རམ། ཉེན་མི་བཟླ་པ་ཉིད་
ཏུ་འཁྱར་ན་ཁྱད་པར་དག་མཐའ་མེད་ཏུ་མི་འཕེལ་ཡང་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་མིན་པའི་ཕྱིར།
མཚོངས་པ་ཆོས་ཅན། གོམས་པས་རྩལ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མེད་ཏུ་འཕེལ་
བའི་རང་བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ། རྒྱད་རྩལ་བས་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །རྒྱད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྤར་
ལ་ཕན་འདོགས་རྒྱས་པའི་རྩལ་བ་ནམས་རྒྱད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་དག་ལ་ཕན་པ་སྤྱབ་པའི་རྒྱས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་རྩལ་བྱེད་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མེད་ཏུ་
འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ། ཉག་ཏུ་རྒྱད་ཀྱི་ཉེན་རྒྱ་དེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་

བསྐྱམས་ནས་རྒྱལ་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཚོངས་པ་དང་རྒྱའི་དྲོད་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་སྤྱིད་པར་བཤམ། གང་གི་ཆེ་གོམས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་
 ཚློལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་བརྟོས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཚློལ་བ་སྤྲོ་མས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་གཞན་གོང་ནས་
 གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སྤངས། ཡང་ན་བརྩེ་སྟགས་
 ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་རང་རྒྱུད་དུ་བཟོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སྟགས་པ་ཆོས་ཅན།
 ཉེན་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གསལ་རིག་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲོ་མ་
 གོམས་པ་ལས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་རེ་རེ་ནས་ཚློལ་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ལ་
 བརྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གོམས་པར་བྱས་པས་སེམས་ལ་རང་གི་རང་གིས་འདུག་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ལ་སྟགས་པས་ཤིང་དག་ལ་བཤམ་བར་སོང་གི་བར་དུ་རང་གིས་
 འདུག་པ་དང་། དེའལ་རྒྱ་འདུལ་རྒྱུང་ལེགས་པ་གསེར་ལ་སྟགས་པ་ལ་རང་གི་རང་གིས་
 འདུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་དེའལ་རྒྱ་དང་གསེར་འདུལ་རྒྱུང་ལེགས་པར་བྱས་ཟིན་པ་རང་
 གི་རང་གིས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་གཡའ་ལ་སྟགས་པ་དང་བྲལ་བར་སྤྱི་བར་འགྱུར་གྱི། དྲི་མ་དག་
 པར་བྱེད་པ་ཡང་རྒྱུ་ཁྱུར་གཉིས་པ་ལ་བརྟོས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 ལ། ཉེན་བརྟན་པ་ནི། གོམས་པ་དེ་དག་ལས་སྤྱིས་པའི་བརྩེ་བ་སྟགས་ཆོས་ཅན། ཉེན་
 བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་སྤྱིས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གོམས་པ་
 འབད་ཚློལ་རྒྱར་མ་ལ་མི་རྟོས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གོམས་པའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ།
 རྒྱམས་ངེས་པར་ཚློལ་བ་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གོམས་པའི་ཚློལ་བ་ཕྱི་མ་
 དང་ཕྱི་མ་གཞན་གྱི་ཚློལ་བ་རེ་རེས་ཀྱང་རིགས་འདྲ་དུ་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཉོན་བསྟན་བ་ནི། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་
 རབ་ལ་སྟགས་པའི་སྤྱོད་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུར་བ་གཉིས་ལྟན་གྱིས་གོམས་པར་བྱུར་ན་ཆད་
 ཅན་དུ་གང་ཡང་གནས་པ་མི་འབད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་གི་རིགས་མཐུན་སྤྲོ་མ་ཡིས་
 ཐོན་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ།
 རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་ཚློད་པ་སྤང་། ཉེར་ལེན་རིགས་འདྲ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་ཚློད་པ་
 སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མཚོངས་པ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་བཤམ། གོམས་པ་ལས་འཕེལ་
 བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བརྩེ་སྟགས་དེ་ལྟར་མཚོངས་པ་རིགས་འདྲ་སྤྲོ་མ་ཉིད་ལས་མཚོངས་པ་ཕྱི་མ་

འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འབད་ཚྱལ་རི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་
ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཆོངས་པ་ཆད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་
རྒྱ་ལུས་སྟོབས་དང་འབད་ཚྱལ་དག་མཆོངས་པ་ཆད་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར། འོ་ན་ལུས་སྟོབས་ནར་སོན་པས་མཆོངས་པ་རི་ཙམ་སྐྱུངས་ཀྱང་གོང་དུ་འཕེལ་བ་མི་
སྲིད་པར་འབྱུར་ལ། འདོད་ན། བཅོམ་སྤྲུམ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དང་པོར་མཆོངས་པ་
སྐྱོང་བའི་ཐ་མལ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ཉིད་ནས་སྤྱིས་མཆོངས་པའི་ཆད་བཞིན་དུ་
མཆོངས་པ་མིན་ཏེ། བསྐྱུན་ཆེན་ཆང་ཡང་བད་ཀན་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཡང་བ་དང་མི་མཐུན་
པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཚྱལ་བས་རིམ་གྱི་མི་མཐུན་པ་བད་ཀན་སོགས་བསལ་ནས་བྱང་ན་ཡང་
མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་གི་ལུས་སྟོབས་རི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དུ་
ཆད་གནས་པའི་ཕྱིར། མཆོངས་པ་རིགས་འདྲ་ལས་སྤྱིས་ན་མཆོང་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་པ་
བཞེན་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱང་རིང་པོར་མཆོངས་པར་ཐལ་བ་དང་། གོམས་པ་ཙམ་མཐའ་མེད་དུ་
འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་བྱ་བྱུང་དང་སྤྱུ་གོམས་པ་མཉམ་ན་མཆོངས་པ་མཉམ་པོར་ཐལ་
བའོ། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། བརྟེ་བ་ལ་
ཐོག་མ་མེད་ཅིང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ། རང་གི་རིགས་
འདྲའི་ས་པོན་ལས་བྱུང་བའི་བརྟེ་བ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་
སེམས་ལ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འབྱུར་ཏེ། བཅོང་ལམ་པ་དེས་
གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟིང་རྩེ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་པོན་གྱི་རྒྱ་ཅན་
མི་མཐུན་སྤྱོད་ཞེ་སྤང་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་གནས་
པར་ཐལ་བའི་སྤྱོན་མེད་དེ། བྱིད་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིས་ཀྱང་ཞེ་སྤང་སོགས་
ཀྱིས་བཙོམ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་པལ་པ་ལ་སྤྱིས་པའི་རང་གི་གཞེན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱོད་
བསྐྱུང་དང་བྲལ་ན་སྟུམ་པ་ནི་བརྟེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རེ་
རེའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་ཀྱན་ལ་དེ་ཙམ་སྤྱི་མ་སྤྱང་བ་མི་སྲིད་དེ། སེམས་ཅན་རེ་
རེ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ས་དང་མ་བྱེད་མ་སྤྱང་བའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ཞེ་སྤང་གིས་མ་བཙོམ་ན་དུས་གཅིག་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱོད་བསྐྱུང་
དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་ལ། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་
དམིགས་པའི་བརྟེ་བ་ཙམ་སྤྱིས་ཀྱང་། ཡང་དེ་ཞེ་སྤང་གིས་བཙོམ་ནས་ཉམས་པར་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །མཐུན་ཆེན་གོམས་པ་དང་མ་བྲལ་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་ནི། འདི་ལྟར་སེམས་

ཀྱི་ཆོས་བརྟེ་བ་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཆོས་ཅན། བྱེད་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅམ་རིགས་འདྲ་ལས་སྦྱེ་ཡང་
 བྱེད་ཀྱི་གོམས་པ་སྤྲ་མ་དང་དེའི་ཡང་སྤྲ་མ་ནམས་བྱེད་པར་ཆེས་གསལ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི་ཙ་བ་
 ཡིན་ལ། དེ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། སྦྱར་བ་གཉིས་ལྟན་གྱིས་
 གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་རང་གི་རང་གིས་འབྱུག་པའི་བརྟེ་བའི་བདག་ཉིད་ཏུ་འཕྱར་ཏེ།
 དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཆགས་བྲལ་དང་ཆགས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་སྦྱག་པ་བསྐྱེད་པ་
 ལ་ཡིད་ལོག་གི་སྒོ་རང་གིས་འབྱར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དོན་བསྐྱུས་ན། དང་པོར་རྩ་
 བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདྲིད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་ལྷགས་
 ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་ཡང་རྩ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པ་ན་རྩ་བ་བ་རེ་རེས་སྒྲིང་རྩེ་
 རིགས་འདྲ་ཏུ་མ་བསྐྱེད་ནས་ལ། དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པས་རི་ཞིག་ལྟར་རྩ་བ་ལ་མི་སྦྱས་
 པར་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རང་གི་རང་གིས་འབྱུག་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་འཕྱར་བ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་
 བས་རྩ་བ་ལ་མི་སྦྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཆོངས་པ་ནི། ལུས་གོས་གཞན་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་སྐད་
 ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྩ་བ་བ་རེ་རེ་དགོས་ཏེ། རྩ་བ་བ་གང་ཏུ་སྐྱོད་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་
 ལུས་ས་ལ་བྱུང་བར་འཕྱར་བས་སོ།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། ལྷན་བཤད། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བརྟེ་ལྟན་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐོག་མར་རང་ཉིད་སྦྱག་
 བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་ནམས་ལ་མདོན་སྦྱར་ཏུ་མཐོང་བའི་ཆེད་ཏུ་སྦྱར་བ་གཉིས་ལྟན་གྱིས་
 གོམས་པར་མཛད་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱེད་གཞོམ་པར་བཞེད་པའི་
 ས་སྦྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་པར་ཐལ། ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱག་བསྐྱེད་དང་། འགོག་
 པའི་བདེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྒྲིག་ཏུ་ཕྱར་པ་ཡིན་ན།
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་ཤེས་པ་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་ཡང་
 དངོས་པོ་སྦྱབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པས་བྱལ་གྱེ། མི་ནག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དོན་སྦྱེའི་རྩ་བ་གྱིས་
 རྟོགས་པ་ལ་གསལ་སྤང་ཐོན་མ་ཐོན་སོགས་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། དོན་སྦྱི་ལ་གསལ་སྤང་ཐོན་
 པ་ལ་ཡང་ཐོག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་སུ་དེས་པ་སོགས་དངོས་སྦྱབས་ཀྱིས་
 བྱལ་ལ། ཐོག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲིན་ནས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྦྱི་ལ་གསལ་སྤང་
 དང་ལྟན་བཞིན་པས་བྱེད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་ཞེས་
 བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་ལ་རྟོག་པའི་ཐབས། གཉིས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་
བརྟགས་པའི་དགོས་པའོ། །

སྒྲུབ་ལ་རྟོག་པའི་ཐབས།

དང་པོ་ནི། བདེན་བཞིན་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མོག་
མར་ལྷང་ལ་བརྟེན་པ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ནས་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་
པས་ནམ་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཐབས་སོ་སོའི་སྒྲུབ་
ནས་དཔྱད་པར་བྱ་ཞི། ཤིན་ཏུ་མོག་ཐུར་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷང་དང་། གནས་
གཉིས་ལྷང་གི་གཞོད་སྒྲུབ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རིགས་པས་ནམ་པར་དཔྱད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
ཅན། རྒྱག་བསྐལ་རང་གི་རོ་ཁོ་ཁོར་དུ་རྒྱད་པ་ན་རྒྱག་བསྐལ་དེའི་རྒྱ་ཡོད་མེད་དང་། རྒྱ་
དེ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་རྒྱའི་རང་བཞིན་ལ་རྟོག་པར་མཛད་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་
རྒྱག་བསྐལ་དེ་གཞོམ་བཞེད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་རྒྱག་བསྐལ་རྒྱ་མེད་དམ། རྒྱ་རྟག་པར་
གནས་ནས་འབྲས་བུ་རྒྱག་བསྐལ་གཉིས་པོའི་སྒྲུབས་ཀྱིས་ལོག་པ་གཟིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་རྒྱག་བསྐལ་རྒྱ་བཅས་དང་། རྒྱ་དེ་མི་རྟག་པར་ཁོར་དུ་རྒྱད་བྱས་ཏེ།
རྒྱག་བསྐལ་ཉིད་རེས་འགའ་སྟེ་བ་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་བྱེད་པར་གྱིས་
དེ་ལྟར་ཁོར་དུ་རྒྱད་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་རྒྱག་བསྐལ་ལ་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་དང་། ཀྱན་
འབྱུང་སྤྱང་འདོད་དང་། འགོག་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཀྱན་འབྱུང་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིས་པོ་ལ་བརྟག་པ་མཛད་པར་རིགས་ཏེ།
རྒྱག་བསྐལ་དེའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་གི་གཉིས་པོ་བརྟེན་ནས་གཞོམ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
བརྟགས་པ་ན། ཀྱན་འབྱུང་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱང་ཆད་མས་ངེས་པར་འབྱུང་ཏེ། རྒྱ་
བདག་འཛིན་དེའི་རོ་ཁོ་ཁོར་ལ་བཞེན་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ལོག་
སྟོགས་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་གཉིས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལམ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་
བསྟན་ཏོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་གིར་འཛིན་པས་བྱས་པའི་འདུས་བྱས་སྤང་པོ་
ལ་སྒྲུབ་ལུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་རྒྱག་བསྐལ་ལ་ཆགས་པའི་སྟེད་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རྒྱག་
བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་དེ་ཡི་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འཛིན་
སྤངས་འགལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཙམ་ནས་སྟན་འབྱེན་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྟེད་པ་དེ་

ཡི་གནོད་བྱེད་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེའི་རྒྱ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། དུལ་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་གསལ་བ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དུལ་ཅན་ཉེས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་སྒྲོལ་བ་གཞན་ལས་བྱུང་བྱུགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷང་དང་རིགས་པས་ནམ་པར་དཔྱོད་པའི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བསྐྱེམས་པས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤང་བའི་སྒྲིན་དང་། གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་རབ་དུ་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གྱིས་ལན་གྲངས་གྱི་ནམ་པ་དུ་མར་སྐྱག་བསུལ་ཞི་བའི་ཐབས་མང་པོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བདག་འཛིན་སྤངས་པས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་མེད་ཀྱན་མཁྱེན་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཆགས་བྲལ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྤེལ་མའི་མཐར་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཀྱན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་ཞེས་སྒྱུར་ནས། ཉགས་ནི། ཁྱོད་གྱིས་སྤང་སྟེང་རྗེའི་སྟོབས་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་བྱུང་པར་ནམ་པ་དུ་མར་སྤངས་པའི་སྒྲིན་ནས་འཁོར་འདས་གྱིས་བསུས་པའི་ཐབས་གྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་སྐྱག་བསུལ་གྱི་རྒྱའི་བག་ཆགས་ཀྱང་བད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ་ཐུགས་ཀྱང་རབ་དུ་གསལ་བའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། བ་ན་དག་མ་བྱང་བ་ཅམ་ཡང་ལོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཅོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བསེ་རུ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོལ་བ་གཞན་ལས་བྱུང་བྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཐབས་འདི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཐབས་གོམས་པ་སྟོན་པར་འཆད་མི་རིགས་པར་བལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་སྤང་དུ་ཡང་སྒྱུར་བ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། སྒྱུར་བ་ནི། ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་ཁོ་ན་སྟོན་པར་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་གོམས་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བརྟན་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་

དུ་གོ་མས་པར་བྱས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཆོས་ཅན། རྟོན་པར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོན་པ་མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་པ་བཤད་པའི་བསམ་སྦྱར་སྤྱོད་སུམ་ཆོག་སྤྱོད་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན།
རྟོན་པ་མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ། རང་གཞན་གྱི་དོན་སྤྱོད་
པའི་བདེ་གཤེགས་དང་། སྤྱོད་པ་ལས་དང་པོ་ཁྱེད་ལམ་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དེ་ཉིད་
གོ་མས་པ་ལས་དེ་དག་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤྱོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། དང་པོ་
འབྱུང་བ་ཞེས་བསམ་སྦྱར་གཉིས་དང་པོར་སྤྱོད་པ་དང་། མཚན་བརྟུན་གྱི་ཆོག་སྤྱོད་བཅད་གྱི་
དང་པོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྒྱུ་བཤད་ཅེས་སོ། །

དོན་གཉིས་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་

གསུམ་པ་ལ། རང་དོན་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་དང་། གཞན་དོན་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་སོ། །དང་པོ་ལ།
ཁྱེད་པར་གསུམ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ།
མངོན་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ།

དང་པོ་ནི། རྒྱས་བསྟན་གྱི་རྒྱ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཆོས་
ཅན། བདེ་བཤེགས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྟར་གྱི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ལེན་འདྲིར་ཉོན་ཐོབ་དང་། མི་ཉག་སྤྱོད་པ་འཁྱེད་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་ཐོབ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སྤངས་པ་ཅམ་བདེ་གཤེགས་
སུ་རྟོན་གྱི། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་རྟོན་པ་ལ་ཤེས་ཐོབ་དུ་བྱས་པའི་སྤངས་པ་
མ་བསྟན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བྱ་མོང་གི་རྟོན་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟོན་པའི་
མཚན་ཉིད་རྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བདག་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཅམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་འོག་དུ་འཆད་པར་འབྱུང་རོ། །འོ་ན་སྤྱོད་པ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ཡང་རྟོན་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྤངས་པ་ལས་དེས་པར་སྤྱོད་པ་ཞིག་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སྤངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ལགས་པར་
སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་བསྟན་གྱི་རྟོན་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཤེ་ནམས་ལ་སྤངས་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱབ་བསྐྱལ་དང་འབྲེལ་བས་ལེགས་པར་སྤངས་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐབས་ལེགས་པ་སྤྲོད་དུ་སོང་ཞེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པ་མངོན་སྲུང་གིས་གསར་དུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྦྱར་ཞིང་གོམས་པ་ལས་སོབ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྤྲུལ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་སྤངས་དང་སྒྲོམ་སྤངས་སོ་སོར་སྤྲོང་བ་
ལྷུང་དོ། །སྤྲོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྤྲོ་ལྷར་ན། བདག་མེད་མཐོང་བ་དང་རིགས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་
རོལེས་དྲངས་ནས། རིགས་པ་ནི། རིགས་པས་མཐོང་བའི་ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པ་ལས་གཤེགས་པའི་ཕྱིར་སྤྲུགས་སོལེས་འཆད་དོ། །སྤྲུང་ཕྱོག་པའི་སྤངས་
པ་གང་ཡིན། གང་སྤངས་པས་སྤྲར་མི་ཕྱོག་པར་འཕྱར་ཞེ་ན། རྒྱུན་ལྷགས་སྤྲིད་པ་ལན་
བདུན་པ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྲར་ཡང་འཁོར་བར་ཕྱོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་མཚམས་
སྦྱར་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱབ་བསྐྱལ་དང་། སྦྱོར་ཆགས་སོགས་ནི་སྤྲིད་པ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཀྱན་ཏུ་
འཕྱར་བ་དག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྤྲར་གྱི་སྤངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྲར་མི་ཕྱོག་པར་
གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདག་ལྷའི་ས་པོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་
པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་ངེ་ལྷར་གནོད། འཛིན་
སྤངས་འགལ་བ་ཅམ་གྱིས་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་གནོད་པར་འཕྱར་རོལེ་ན། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
ལ་དངོས་སུ་གནོད་དེ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་གཞན་ལ་སྤང་བྱ་གང་ལུས་པ་ཡིན། གང་སྤངས་པས་མ་ལུས་
པར་སྤངས་པར་འཕྱར་ཞེ་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཅམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་
གནས་ངན་ལེན་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་
དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷན་ཡང་སྤྲར་འཁོར་བར་ཕྱོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཉན་མོངས་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱིས་ཡིད་གདུང་བའི་ནད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ལ་ཐར་ལམ་བཤད་པ་ལ་སྤྲོ་མི་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་ཅམ་སྤངས་ཀྱི་
གནས་ངན་ལེན་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲར་གྱི་སྤངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མ་ལུས་
པའི་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་སོབ་བའི་སྤངས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱབ་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་

ཟད་པ་མིན་ཏེ། རག་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
ལམ་པོ་ཆེའི་སྒྲིམ་བྱ་བཞིན་ཟེར་རོ། །རྟགས་དེ་མ་དེས་པར་བཞུན་པ་ནི། རྟགས་འདི་ཆོས་
ཅན། རྟོག་བྱུང་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྒྲིམ་
བྱ་རག་སྒྲ་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པས་སྐོལ་བ་
རང་ཉིད་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ལ། ཕྱི་སྐོལ་གྱི་རྩལ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་འདྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་
ཤེས་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །རྟགས་འདིས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཞོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཉེས་ཟད་སྒྲིམ་བ་
གྲུབ་ཟིན་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་ཐེ་ཆོམ་འདྲེན་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན། ཐུབ་པ་འདི་
སྟོན་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་པས་ཆོས་གསུངས་པ་ལྟར་རག་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ཟད་པ་མ་
ཡིན་ནམ། ཆགས་བཅས་རག་སྒྲ་བ་ལྟར་སྟོན་མ་ཟད་པ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་བརྟག་པ་བྱས་
ནས་སྐོལ་བ་ལ་དྲིས་པ་ན། ད་དུང་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟོག་བྱུང་དེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་
པའི་དོན་ནོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་
བ་དེ་དག་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལེགས་པར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པས་མཐའ་དབྱེད་ནས་དགག་
པ་ནི། ཉེས་པ་ཟད་པ་མི་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཆོན་སྟོན་ཆགས་སྐྱེས་ནམས་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
སྤྱོད་མི་རྒྱས་སམ། རྒྱས་ཀྱང་སྤྱོད་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་ཐབས་དངོས་
པོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རམ། ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་གཞན་དག་དོན་གཉེར་བྱེད་
པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རམ། དོན་གཉེར་སྤྱོད་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདོམས་པའི་བཙེ་
བ་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་གྲང་ན། ཉེས་པ་
ཆགས་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་
སྤྱོད་བའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་བདག་དུ་འཛིན་པ་ཡི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་
ཟད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྤྱོད་བའི་ཐབས་དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་
རང་བཞིན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྟག་པ་སྤྱོད་མ་གཉིས་ལན་དང་བཅས་
པ་ནི། ལྟར་བཙེ་ལྟན། ཞེས་པ་དང་། འོག་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ནས་གོ་བར་འགྱུར་བས་
འདིར་མ་བཞོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཙེ་ལྟན་འདས་ཆོས་ཅན། སྐོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱོད་པ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་ལམ་གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་གཟིགས་པའི་ལམ་དེ་
ཉིད་ལན་དང་གཟིགས་པ་སྐྱེས་ལ་མི་བལྟ་བར་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་གསུང་བར་མཛད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། དྲི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་

ནི་བདེ་གཤེགས་ལས་སྐྱབ་པ་ཁྱབ་པ་འི་ཚུལ་བཟུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉགས་ཕྱི་མ་མ་ཁྱབ་ཅི་ན།
 འོ་ན་གཞན་ལ་ཐར་ལམ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གསུང་ངམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུང་། དང་པོ་མི་
 འཐད་པ་ནི་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་སྟོན་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་ལ། ཕྱི་མ་ཉར་
 བ། ཁོང་རང་གིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུངས་པར་སྒྲོམ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་
 བ་ཡིན་ནམ། རང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུང་བཞེད་པ་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི།
 སྐྱབ་པ་འི་སྐྱབ་བྱེད་བདེ་གཤེགས་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁྱབ་ལ། ཕྱི་མ་ཉར་ན། སྐྱབ་པ་
 རན་པ་ཉར་བདག་ལ་ཆགས་ནས་རང་འདོད་མ་ཁྱབ་དོགས་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་ལ་.....
 དམིགས་པ་འི་བཙེ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པས་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་སྐྱམ་དང་
 འདྲ་ལ། ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི། སྟོན་པ་འི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་སྐྱགས་རྗེ་བཞོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁྱབ་
 བོ། །དེས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐར་ལམ་རྟུན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་གསུང་ཉེ། དེ་ཉར་
 གསུངས་པ་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གང་ལ་བཟོས་ཀྱང་འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་
 མདོན་སྐྱམ་ཏུ་གཟིགས་པ་འི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་གིས་སྐྱབ་པ་འི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། སྟོན་
 པ་དང་སྐྱགས་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པ་འི་
 ཐར་ལམ་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུང་བར་མཛད་དེ། སྐར་སྐྱབ་ལམ་ཏུ་མི་ཉག་པ་
 དང་བདག་མེད་སོགས་སྒྲོམ་པ་འི་རྩོམ་པ་ཀུན་ཡང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་
 སྐྱར་ཞིང་གོམས་པར་མཛད་ལ་དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པ་འི་ཕྱིར། འདིས་སྟོན་པ་ལས་བདེ་
 གཤེགས་འཁྱབ་པ་འི་ཚུལ་བཟུན་ནོ། །དེ་འདྲའི་རྩོམ་པ་ཀུན་གཞན་དོན་ཏུ་སྐྱར་བའི་སྐྱ་
 མཆོན་ཡོད་དེ། སྐར་སྐྱབ་ལམ་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་འི་སྐྱགས་བཙེ་བ་
 ཆེན་པོ་དང་རྟུན་པ་དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་འི་ཕྱིར། འདིས་སྐྱགས་རྗེ་ལས་སྟོན་པ་
 འཁྱབ་པ་འི་ཚུལ་བཟུན་ནོ། །དེ་ཉར་སྐྱགས་འབྲུང་གི་སྐབས་འདིར་སྐྱབ་པ་ཉགས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བུར་བུས་ནས། གཞན་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་བཞོད་པ་ན། མཐར་གཏུགས་པ་འི་
 སྐྱབ་བྱེད་སྐྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཆད་མའི་སྐྱེས་བུར་འཁྱར་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ལམ་ལ་རིམ་
 གྱིས་འཇུག་པ་ན་ཡང་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པ་འི་ལམ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པ་འི་
 འཇུག་སྟོང་དང་། ཐབས་དང་སྐྱབ་བྱེད་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། སྐྱབ་བྱེད་སྐྱགས་རྗེ་
 ཞེས་སྐྱགས་རྗེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་ཀུན་ལས་ཆད་མར་
 ཁྱབ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་བཟོས་ནས་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཏེ།
 སྐྱལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཐར་ལམ་བཟུན་པ་འི་སྟོན་པ་དེའི་སྐྱབས་མཛད་ཅིང་དེ་སྐྱབ་པ་འི་བྱས་པ་

མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་བ་མི་འུས་ན་རྒྱུ་བས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་ལ། རྒྱུ་བས་མི་
ཕྱེད་ན་རྒྱུ་བས་བཅོལ་བའི་དགོས་པ་མི་འབྱུང་བ་སེ། རྟོན་པ་འདི་ལ་དགོས་འུས་གཉིས་ཀ་
ངེས་པར་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། བྱད་ཚེས་དེ་དག་ལྷ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་
ཚུལ། དེ་དག་ཀྱང་ལས་ཚད་མར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། རྒྱུ་བ་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་བདེ་གསེགས་དང་།
དེ་ལས་རྟོན་པ་དང་། དེ་ལས་བཅེ་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་བཞིན་
གནས་ལུགས་རང་དབང་དུ་རྟོན་པས་རྒྱུ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་
དོན་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལུགས་འབྱུང་གིས་རྟོན་པ་ལམ་
གང་ནས་གསེགས་པའི་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཡང་ན། དེ་ལྟར་གསེགས་པའི་ཤེས་ཕྱེད་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལུགས་ལྟེན་གྱི་སྒྲོན་པ་རྟོན་ཞེས་པའོ། །རྒྱུ་བ་བཅོལ་ལྡན་འདས་ཚེས་
ཅན། སྒྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་བདེན་པ་བཞིན་
གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོན་པའི་མཚན་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
ཕྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་བཞིན་གྲངས་རེས་པ་དང་།
གོ་རིམས་རེས་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །

བདེན་བཞིན་གྲངས་རེས།

དང་པོ་ནི། ཐར་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། འཁོར་
བ་དང་ལྷ་རྣམས་འདས་པས་བསྐྱས་པའི་ཚོགས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཡང་རྒྱ་
འཛིང་ཕྱེད་ཀྱང་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། འབྲས་བྱ་བཅིངས་པ་རྒྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་
གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །རྣམ་བྱང་ལ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བར་ཕྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱ་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་དང་། སྒྲོལ་བ་འབྲས་བྱའི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་འཁོར་བ་
འཇུག་ལྟེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་བཞིན་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
ཀྱང་འབྱུང་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་པོར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱག་བསྐྱལ་དང་
འགོག་པ་ཕྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་
དང་མཐུན་པར་གོ་རིམས་གཞན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་གྱེ། འདི་ལྟར། རྒྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་
པ་དང་། ཀྱང་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱེ། ཐོག་མར་འཁོར་བ་ཕྱི་དང་ཕྱི་བྱག་

གི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་པའི་སྒོ་ནས། དེ་ལ་འབྲེལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྒྱུད་པར་བྱེད་
 དགོས་ཏེ། དེ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན་དེའི་རྒྱ་ལ་སྤོང་འདོད་སྒྱེ་བ་མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱག་
 བསྐལ་ལ་འབྲེལ་འདོད་སྒྱེས་པ་ན་རྒྱག་བསྐལ་འདི་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་ཀྱས་སམ་མི་ཀྱས།
 འདི་ལ་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། རྒྱ་དེ་ཡང་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྟམ་དུ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་
 དེ། རྒྱག་བསྐལ་རང་གི་རྩ་མེད་མ་འདོན་པ་བཞིན་དུ་སྤོང་མི་ཀྱས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་དེའི་རྒྱར་ཁོང་དུ་ཚུད་ནས་དེ་ལ་
 སྤོང་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྒྱེ་བས་ཀྱན་འབྱུང་དུས་གཉིས་པར་བརྟན་རྟོ། ། ཀྱན་འབྱུང་སྤོང་ཀྱས་སུ་
 མཐོང་བ་ན་རྒྱག་བསྐལ་འཕོག་ཀྱས་སུ་མཐོང་བར་འབྱུར་ལ། དེ་ནས་རྒྱག་བསྐལ་འགགས་
 པའི་འཕོག་པ་ཡང་མངོན་དུ་བྱ་ཀྱས་སུ་མཐོང་བས་འཕོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བརྟན་རྟོ། ། དེ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ལམ་བཞེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་བས།
 ལམ་གྱི་བདེན་པ་དུས་བཞི་པར་བརྟན་རྟོ། ། གལ་ཏེ་དུས་དང་པོར་རྒྱག་བསྐལ་འཕོག་ཀྱས་སུ་
 མཐོང་ན། རྒྱག་བསྐལ་འགགས་པ་མངོན་དུ་བྱ་ཀྱས་སུ་མཐོང་བས་བྱལ་བས་འཕོག་པ་དུས་
 གཉིས་པར་བརྟན་རིགས་ལ། ཡང་ཀྱན་འབྱུང་སྤོང་ཀྱས་སུ་མཐོང་ནས། རྒྱག་བསྐལ་
 འཕོག་ཀྱས་སུ་མཐོང་དགོས་པས་ཀྱན་འབྱུང་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་སྤར་བརྟན་པར་རིགས་སོ། ། ཀྱན་
 འབྱུང་སྤོང་ཀྱས་སུ་མཐོང་བ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཐོག་མར་དེ་ཉིད་
 བརྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམས་མ་དེས་སྔོན་ཁོ་ན་བཤད་
 པར་བྱ་ཏེ། སྤྱིར་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་དེ་ལ་འཕྱག་པ་ལ་ཕན་ཡོན་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལས་སྒྲིག་
 པ་ལ་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པས། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་
 བསམས་པས་འཁོར་བ་ལ་མེད་དོང་ལྟར་དུ་མཐོང་ནས། དེ་དང་འབྲེལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཙམ་
 ཞིག་དང་པོར་བསྒྱུད་པ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་ཀྱས་སུ་གོ་བ་མིན་ནོ། ། དེ་ནས་དུས་གཉིས་པར་
 ཀྱན་འབྱུང་སྤོང་ཀྱས་སུ་ཆད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་བ་ན་འཕོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་
 ཀྱས་སུ་མཐོང་བས། ཀྱན་འབྱུང་དུས་གཉིས་པ་དང་འཕོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བརྟན་རིགས་
 སོ། ། ལམ་ཐ་མར་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། ། དེས་ན་ནལ་འབྱོར་པའི་རྒྱད་ལ་བདེན་
 པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྒྱེ་བ་ན་ཡང་གོ་རིམས་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྒྱེ་བ་ཡིན་
 ནོ། ། གསུམ་པ་ནི། ད་ལྟར་མཁལ་མའི་གཞུག་གཟེར་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བ་ནི། རྒྱག་
 བསྐལ་གྱི་རྒྱག་བསྐལ་དང་། ཟས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་རྟག་པར་སྤྱད་ནས་རྩ་བའི་ཆོར་བ་
 སོགས་འབྱུར་བའི་རྒྱག་བསྐལ་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་ཟག་བཅས་གྱི་

སྤང་པོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བཟུལ་རྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་
 བདེན་པ་ལོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་འབྱུང་གི་
 བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱག་བཟུལ་འགགས་པའི་བྲལ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་།
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །བཞི་པ་ལ། ལོག་རྟོག་
 བཅུ་དྲུག་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ངོས་གཟུང་
 བལོ། དང་པོ་ནི་སྤྱག་བཟུལ་ལ་ལོག་པར་བྱགས་པ་གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཉག་
 པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞི་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ལ་ལོག་པར་བྱགས་པ། སྤྱག་
 བཟུལ་རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱར་འཛིན་པ་གཉིས། བྱི་མ་ལའང་རྒྱ་
 གཅིག་ཁོ་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། དབང་རྒྱལ་ལ་ལོགས་པ་གཞན་གྱིས་སློ་སློན་དུ་
 བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་ཉག་ལ་གནས་སྐབས་འབྱུང་བར་འཛིན་
 པ་ལོ། །འགོག་པ་ལ་ལོག་བྱགས་ནི། ཐར་པ་ཡི་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་གྱི་
 བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་གྱི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་གུ་ལྟོ་
 པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་ཟད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡང་སྟོག་པར་འཛིན་པ་ལོ།
 ལམ་ལ་ལོག་བྱགས་ནི། ཐར་ལམ་ཡི་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་གོམས་པ་ལམ་དུ་
 མི་རིགས་པར་འཛིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཙམ་ཐར་ལམ་དུ་
 འཛིན་པ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་མི་སྟོག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལོ། །
 གཉིས་པ་ནི། སྤྱག་བཟུལ་གྱི་སྤྱག་བཟུལ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་པ་ཡིན་རྟེ། དེས་འགའ་རྒྱ་
 བའི་བྱིར་དང་། སྤྱག་བཟུལ་བ་ཡིན་རྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 རྟོང་བ་ཡིན་རྟེ། དབང་རྒྱར་བ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་མེད་པའི་བྱིར། བདག་མེད་པ་
 ཡིན་རྟེ། རང་དབང་བའི་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི།
 ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་སྟེན་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་རྣམ་པ་ཡིན་རྟེ། རང་འབྲས་
 སྤྱག་བཟུལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་རྟེ། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་སྟེན་པའི་བྱིར། རབ་སྟེ་ཡིན་རྟེ། དེ་ཤྱགས་དྲག་སྟེན་པའི་བྱིར། སྟེན་པའི་
 སྟེན་པ་ཆོས་ཅན། རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་རྟེ། རང་འབྲས་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་རྟོན་ཅིག་བྱེད་རྟེན་
 ཡིན་པའི་བྱིར། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཉེན་པོའི་སྐབས་ཀྱིས་སྤྱག་བཟུལ་གཏན་ཟད་
 པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་རྟེ། སྤྱག་བཟུལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་རྟེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གྲུ་ཚོམ་པའི་ནུམ་པ་ཡིན་ཏེ། བན་པ་དང་བདེ་བའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་མྱེད། དེས་པར་
 འབྲུང་བའི་ནུམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་མི་ཕྱོག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་མྱེད། ལམ་གྱི་
 ནུམ་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། །ལམ་གྱི་ནུམ་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཐར་བར་བསྐྱོད་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་མྱེད། དེག་པའི་ནུམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་
 མོངས་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་མྱེད། རྒྱབ་པའི་ནུམ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་
 མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་མྱེད། དེས་པར་འབྲེན་པའི་ནུམ་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་བསྐལ་སྒྲར་མི་ཕྱོག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་མྱེད།
 རྩལ་ཀྱན་གཉིས་གྱི་ནུམ་པ་བརྒྱད་གཞུང་དུ་མཆོམས་སོ་སོར་གཙོད་པ་གསུངས་ལ། འགྲོག་
 ལམ་གྱི་ནུམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་གཞུང་གི་མཆོམས་སོ་སོར་བཅད་ན་སྒྱུར་ས་སྤང་མོད་གྱི། སྒྲོབ་
 དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོས། འགྲོག་པའི་ནུམ་པ་དང་ལམ་གྱི་ནུམ་པ་གཉིས་དངོས་སུ་གསུངས་
 པས་ནུམ་པ་ལྟག་མ་རྩལ་གོ་རུས་པར་དཔྱད་ས་ནས་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པར་
 བཤད་དོ། །མདོར་ན། རྟོག་ལུན་འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་འཁོར་བ་འབྲུག་ཕྱོག་གི་ཚུལ་.....
 བསམས་ནས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འབྲུང་ཉེ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་སྒྲིབ་པའི་
 ཐབས་བཤད་པ་ནི། གཞུང་འདི་ཉིད་མཆོག་ཏུ་ཐུར་ཤོས་གཅིག་ཏུ་སྤང་བས། གཞུང་འདི་
 ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་དག་ཁ་ཐྱིར་བལྟ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར། འཁོར་
 བ་སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་ནས་དེ་ལ་ཡིད་འབྲུང་ཅི་སྒྲི་དང་ཐར་
 བ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ཅི་སྒྲི་བྱ། དེ་ལྟར་སྒྲིས་པ་ན་ལྟག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྲུབ་པ་གཞིར་
 བབྱར། ལྟག་པ་སེམས་གྱི་བསྐྲུབ་པའི་ཡང་རི་ཅམ་སྒྲོ་དང་འཆོམ་པ་རེ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ནས།
 དེ་ནས་ལེན་འདིར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཆོས་གྱི་
 བདག་མེད་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྒྲོམ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས། བཏུན་
 བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལུན་ཞིང་རང་གི་དལ་འཕྱོར་གྱི་ཉེན་ལ་སྤོང་པོ་
 ལེགས་པར་ལོན་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ལ་འབད་པས་ནན་ཏན་དུ་བྱ་ཡི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཉིད་པ་
 དང་བཀུར་ཉི་དང་གསལ་པ་རི་ཅམ་སྒྲོ་བ་ན་སྒྲམ་ན་སྤྲིག་ལྷུང་གིས་རྒྱད་ལེགས་པར་རྒྱད་ཐོས་
 བས། གཞུང་ན་ཆོག་མི་བྲིན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ། བསྒྲོམ་ན་རྒྱད་ལ་མི་སྒྲི་བས། ཆེ་
 གང་པོ་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་པ། སྤང་བྱས་ཀྱང་སྒྲོ་རང་འགའ་བའི་འགྲོས་འདོད་པ་ཆེ་རྒྱང་
 དང་། སྒྲོ་གས་ཆེ་རྒྱང་སོགས་ཞིང་པ་རང་འགའ་བ་ནམས་དང་བྱད་པར་བྱང་བྱང་ཐད་ཀྱང་མེད་
 པར་འབྱུང་བས། ལམ་སྒྲོའི་དམིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར་སྒྲོའི་རོ་བོར་བསྐྱེད་ལ་

ནུ་ཏུ་འབད་པར་བྱའོ། །ཐར་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་གཞན་དག་གིས་ཐར་ལམ་
ཏུ་བཏགས་པའི་མི་ཅི་ལྟ་བུ་འོ་སྐྱེད་པར་བྱུང་ནས་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
སྐྱོགས་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་དངོས་པོ་སྐྱོབས་ཤུགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྐྱབ་
པའི་རྒྱལ་སྐྱོགས་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷན་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ལྷན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་།
འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །

ལྷན་བསྐྱེད་བདེན་པ།

དང་པོ་ལ། ལྷན་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་སྐྱབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོག་མ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། སྐྱོག་མ་ཡོད་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷན་བསྐྱེད་རྩིས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་སྐྱོག་མ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་
རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ལྷན་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཡིན་
ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཅན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་
རྒྱན་འཛོག་མི་ཤེས་པ་དག་འཆི་ཁའི་གང་ཟག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཞུགས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ།
མིན་པ་ཕྱི་མའི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་འཁོར་བར་མི་འབད་དེ། དེས་སྐར་གང་ཏུ་ཡང་མ་ཕྱིན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བ་ཞེས་པ་འབྲུལ་སྤང་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱོབ་
དང་། ཡང་གང་ཟག་རྟག་པ་འཁོར་བར་འདོད་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་པ་འདི་
དག་གི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐྱོག་མ་མེད་པའི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱབ། རྒྱ་མེད་ཏུ་སྐྱེ་བ་
དགག། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་
ལ་སྐྱོགས་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྐྱོག་མ་སྐྱོན་ཏུ་སོང་ཞི། རང་ཉིད་གོམས་པ་ལས་གོང་
ནས་གོང་ཏུ་རང་གི་རང་གིས་ཆེས་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷན་འབྱུང་བཞུགས་མེད་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཉིད་
མིན་ཏེ། དེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པར་ཐལ། རྒྱ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རྒྱང་སྐྱོགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་
སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བད་ཀན་ལས་
འདོད་ཆགས་དང་། མཁྲིས་པ་ལས་ཞེ་སྤང་དང་། རྒྱང་ལས་གཉི་ལྷག་སྤྱོད་ཞེ་ན།
ཆགས་སོགས་རྒྱང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗེས་སྤྱོད་
སྤྱོད་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། བད་ཀན་ཅན་འདོད་ཆགས་རྒྱང་ལ་ཞེ་སྤང་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་བད་ཀན་ལ་ཞེ་སྤང་གི་རྒྱ་མཁྲིས་པའི་རང་བཞིན་འབྲས་
པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྤང་འཕེལ་བ་ཡིན་པས་འབྲུལ་བའི་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་
མཁྲིས་པ་དེ་ཡི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་དུས་མིན་གྱི་སྒྲ་དཀར་དང་ཤ་སེར་རྩལ་མང་སྟོ་གསལ་བ་
སོགས་ཞེ་སྤང་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་
དངོས་རྒྱ་མཁྲིས་པ་ཆང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཁྲིས་པས་དུག་གསུམ་གསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྒྲིས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདོད་
ཆགས་སོགས་ཆེ་རྒྱང་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
དུག་གསུམ་གཉིས་པ་ཀྱན་གྱི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་
པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲུང་བ་ཅམ་ལས་སྒྲིས་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྒྲིས་བྱའི་
གཟུགས་ཆེ་རྒྱང་སོགས་མི་མཚུངས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན། སྒྲིས་
བྱའི་གཟུགས་ཆེ་རྒྱང་དེར་ཡང་ཆེ་རྒྱང་མེད་པའི་ཚོད་པ་སྤྲ་མ་དང་མཚུངས་པར་འབྲུག་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། སྒྲིས་བྱའི་གཟུགས་ཆེ་རྒྱང་དེ་ལ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིན་གྱི་ལས་རྣམས་བདག་པོའི་
ཁྱེན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་རྒྱ་འབྲུང་བ་མཚུངས་པ་ལས་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འཕེལ་འབྲིབ་མི་མཚུངས་པས་རྒྱ་འབྲས་མིན། ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ།
རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཉགས་དགོད། རྒྱལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། རྒྱང་མཁྲིས་སོགས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲིན་རྣམས་བྱུང་པར་དུ་འཕེལ་བ་ཡོད་ནའང་བྱེད་རྣམས་བྱུང་པར་དུ་འཕེལ་བའི་
ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བད་ཀན་འཕེལ་ནས་ལྷན་རྒྱུད་ན་ཆགས་པ་འབྲིབ་པར་མཐོང་
བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། མཁྲིས་པ་འཕེལ་ནས་ལྷན་གདུངས་པས་ཞེ་སྤང་སྒྲི་
བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཅམ་གྱིས་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བད་ཐམས་ཅད་
འབྱུར་བ་ཡིས་ཞེ་སྤང་སྒྲི་བར་འབྱུར་བར་མཐོང་བས་དེ་ཀྱན་གྱི་འབྲས་བྱར་ཐལ་བའི་ཕྱིར།
ཞེ་སྤང་དེ་ནད་ཀྱན་ལས་དངོས་སྤྱོད་སྒྲིས་པའང་མིན་པར་ཐལ། བད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ཞེ་

ལྷན་མཆོངས་པའི་སྒྲིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་སྐྱེད་པ་ན། ལྷན་གྱི་ཙུང་པའི་རྟགས་ལ་འབྲུག་
 པ་ཡོད་པར་ཐུག། ལྷན་བདེ་ལྷན་འཕེལ་བར་ལྷན་པ་ན་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་མི་འཕེལ་ཡང་
 འཕྲིབ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཁུའི་པ་འཕེལ་ན་ཆ་བ་ལ་སྟགས་པའི་ནད་འཕེལ་
 བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་སྐྱེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆགས་སྟགས་ཀྱི་འཕྱར་བ་ཆོས་ཅན།
 འཕྱར་བ་ཅམ་ལས་དངོས་སྤྱུ་སྤྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སྐྱེ་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱུ་ལས་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་སྤྱེས་པའི་ཆོར་བ་སྤྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 སྟགས་བྱས་ནས་མི་སྤྱེད་པ་ཡིན་པས། ལ་ལར་འགལ་བྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པས་འབྲས་བུ་མི་སྤྱེད་
 པར་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་འབྲས་འཇིག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདོད་ཆགས་ཅིས་
 སྤྱེད་སྤྱེས་ཤིག་ཅིས་ངེས་པས། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འཕེལ་དེ་ལས་འདོད་
 ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་འབྲུལ་
 བར་ཐུག། འགའ་ཞིག་དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལ་འང་ཁྱོད་སྤྱེ་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
 ཁྱོད་དེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་འབྲུལ་བར་ཐུག། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་གཞན་ནི་དེ་
 གསུམ་ཆ་མཉམ་ན་འང་ཁྱོད་སྤྱེ་བ་མིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་འཕེལ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་
 འབྲུལ་བར་ཐུག། ཆགས་ཅན་གཞན་ནི་སྐྱེ་བ་ཅན་ནས་ཁྱེད་ཀྱང་ཁྱོད་སྤྱེ་བར་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར། ཆགས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱད་མེད་གཟུགས་མཛེས་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་
 ཆགས་པ་དྲག་པོ་ཅན་དུ་མི་འཕྱར་བར་ཐུག། སྤྱད་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་
 འཕེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་སྤྱོད་ཚུལ་མཛེས་པ་
 སྟགས་ཀྱང་ཆགས་པ་སྤྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱད་པར་ཅན་ལས་ཆགས་པ་སྤྱད་པར་
 ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་མ་
 ཡིན་པར་ཐུག། དེ་དག་ཀྱང་དེའི་སྐྱེ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མཛེས་སྟགས་ཀྱི་ངེས་
 པ་མེད་པར་ཆགས་པ་འབྱུང་བ་འང་མིན་པར་ཐུག། དེ་དག་ཆགས་པའི་སྐྱེ་མ་ངེས་པར་
 དཀོས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མཛེས་སྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མི་འཇིན་པ་ལ་འང་ཆགས་པ་
 སྤྱེ་བར་འཕྱར་བར་ཐུག། གཟུགས་དང་སྤྱོད་ཚུལ་མཛེས་པ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཆགས་པ་སྤྱེ་
 བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཇིན་པ་དེ་ཡང་ཆགས་པ་སྤྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། དེ་ལ་སྐྱེ་ཅི་དགོས། དུལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གནས་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱད་མེད་
 གཟུགས་དང་སྤྱོད་ཚུལ་མཛེས་པ་མཐོང་བའི་སྤྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེའི་ལྷན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་
 འཇིན་པ་ཅན་དུ་འཕྱར་བར་ཐུག། དེ་ལྷན་འཇིན་པའི་སྐྱེ་ལ་སྤྱད་པར་མེད་པར་ཆང་བའི་

ཐུར།

གཉིས་པ་ནི། གནས་སྐབས་གང་ལ་བད་ཀན་ལྟག་པར་འཕེལ་བཞིན་པའི་གང་ཟག་
དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆེ་ཞེ་སྒང་དྲག་པོ་ཅན་དུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཆགས་པ་དྲག་པོ་
ཅན་དུ་འདྲིན་རིགས་པའི་ཐུར། རྒྱབ་པར་ཐལ། ཆགས་སྒང་དེ་གཉིས་འཛིན་སྒྲངས་ཀྱི་ངོ་
མོ་མི་མཚུངས་པར་འགལ་བའི་ཐུར། འདྲིན་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་
འདི་ལ་ངེས་པར་ཞེ་སྒང་མི་འབྱུང་བས་རྒྱབ་པར་མཐོང་བའང་མེད་པའི་ཐུར་རྟེ། དེས་
འགའ་ཞེ་སྒང་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཐུར། གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་སྐྱ་བ་གང་གི་ལྷགས་དེ་ལ་
ཆོས་ཅན། བད་ཀན་ཅན་ཞེ་སྒང་ཅན་དུ་མི་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་འདིར་ཐལ་བ་མེད་
དེ། འདྲིན་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱོད་པར་ལ་རག་
ལས་པས་འཇུག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བྱོ་རོལ་གྱི་དམིགས་སྒྲིན་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པའི་ཐུར།
གཉིས་པ་ལ། བཤད་ཟིན་དྲན་པ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་
པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ནད་གསུམ་གྱི་
དངོས་འབྲས་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་
དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་འབྲུལ་བར་སྐྱབ་
པའི་ཐུར། འབྱུང་བཞི་ཆགས་སོགས་སྐབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་ཡང་
ཡོད་མེད་དག་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུར།

གཉིས་པ་ལ། དཔེ་དགག་པ་དང་། རྟོན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱོད་ཀྱི་འབྱུང་འབྱུར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་བཞིན་དུ་
ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཡིན་རྟེ། གཞན་དུ་ན་བྱོད་རང་ལ་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན།
དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་འབྱུར་ཆོས་ཅན། བྱོད་ས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་བྱུབ་ཟིན་
གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། བྱོད་དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཐུར།
དེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་སྒྲིའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཅན། དུས་མཉམ་ཆོགས་པ་གཅིག་པ་ལ་
རྟེན་དུ་བཏགས་པ་དང་། སྤངས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིན་རྟེན་དུ་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་
སྐབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་སྤངས་སྐྱེད་དོན་ནམ་ཡང་
ན་དུས་མཉམ་ཆོགས་པ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པའི་ཐུར་རང་གི་རྟེན་དག་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་
ཡིན་པའི་ཐུར། གལ་ཏེ་ཆང་དང་ཚུས་པའི་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དང་
བརྟེན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་

ན། ཡང་ན་ཚོགས་པ་དབྱེར་མེད་ཅམ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འཕྱུར་ཏེ། ཆང་དང་
 དེའི་རྩམ་པ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཆང་གི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་རྩམ་
 པ་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་ཇས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་
 མིན་ན་ཆང་ཆ་བར་གྱུར་པའི་ཆེ། ཆང་གི་དངོས་པོ་འཇིག་པར་འཕྱུར་བར་ཐལ། དེའི་
 རྩམ་པའི་རྩམ་པ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆང་ཆང་བར་གནས་ན་བརྟེན་པ་རྩམ་པའི་རྩམ་པ་
 འཇིག་པ་སྟེ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཆང་དང་རྩམ་པའི་རྩམ་པ་བཞིན་ཏེ་འཕྱུར་
 སེམས་དེའང་ཇས་ཐ་དད་ཏེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། འཕྱུར་སེམས་
 ཇས་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩོམ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤང་བ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཏེ་
 རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕྱུར་བ་རིག་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཆོར་བ་སེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 ལ་སོགས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་སྤྱོད་ལྷན་གཞན་ཏེ་འཕྱུར་གྱི་བར་ཏེ་
 ཡིད་སློ་རྟོག་པའི་རོ་བོ་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་འཕྱུར་བར་ཐལ། དེ་རྟོག་པ་གང་ཞིག། དེ་ལ་
 བདག་སྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོན་ནས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་འཕྱུར་འཕྱུར་འཕྱུར་
 བའི་རྗེས་སུ་འཕེལ་འགྲེལ་བྱེད་པ་བཞིན་ལོ། །དམིགས་སྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཞན་ཏེ་
 གྱུར་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་
 ཉིད་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་སྐྱེ་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་ལྷན་སེམས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ་མི་ཏུང་བ་གང་གི་ཆེ་འཕྱུར་བའི་ལྷན་ལ་
 བརྟོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་འགའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་མ་འགའ་ཞིག་འཕྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
 བརྟོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱར་
 འཕྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འཁོར་བ་ལ་སོགས་མ་ཡོད་པ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ། འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 རྟགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སོགས་མ་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་སྤང་མེད་གསར་
 ཏེ་སྐྱེ་བའི་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཏེ་
 ཏུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྩམ་
 པ་རྣམ་ཤེས་མི་གསལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་མིན་པ་
 གྲུབ་ཅིན་སྐྱབ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱ་ལ་འབྲས་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྩམ་པའི་རོ་བོར་ཡོད་དོ། །
 ཞེས་གྲངས་ཅན་ལས་གཞན་སུ་ཡང་དེ་ལྟ་ཏེ་བརྗོད་པའི་རྩོམ་པ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རྒྱར་པ་ན་ཁྱོད་དོ་ཆ་དང་བཅས་པར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྩོན་ཆེ་རྒྱ་རྒྱ་སོགས་

ཅེ་ན་འབྲས་བུ་སྒྲུང་ཆེན་བརྒྱུ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དེ་སྐད་སྒྲུས་པ་ཡང་ས་ཅན་
ལྷགས་དང་འདྲ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཇི་
ལྟར་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྒྱུ་རྩེ་རྩོ་ཐོར་ཡོད་པར་འཕྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་རྩེ་རྩོ་ཐོར་
ཡོད་ན་རྒྱ་ལན་བརྒྱར་ནམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་བཟགས་སུ་བྱིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྩེ་རྩོ་ཐོར་གང་ཞིག་སྤར་
རུང་དུ་འཕྱར་བའི་རྩོ་ཐོར་དེ་ནི་སྤར་རྒྱུ་རྩེ་རྩོ་ཐོར་ན་མི་སྤར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བ་མལ་བའི་སེམས་ཅན་སྐྱེས་མ་ཐག་ཆགས་ཅན་སོགས་སུ་འབྱུང་བའི་
དེས་པ་མེད་པར་འགའ་ཞིག་ཆགས་བྲལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྤྲིད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤར་
ན་མེད་པ་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་རིགས་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་འཕངས་པ་ནི་འགལ་
བྱབ་དམིགས་པའི་ཉགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པ་དང་པོ་ཆགས་
བྲལ་མི་སྤྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད། ལྷིས་ཆགས་བྲལ་དུ་འཕྱར་མི་སྤྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་
མི་འཐད། དེའི་དཔེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བོ་ཀྱན་རྒྱ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར།
ཆགས་སོགས་དང་ལྟན་པས་བྱབ་པའི་དང་པོ་ཆགས་བྲལ་དུ་འབྱུང་བ་དེ་འདྲ་མི་སྤྲིད་དོ་ཞེ་ན།
ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་པར་འཕྱར་བར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ལས་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་དུ་
འཕྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོག་ཆགས་ནམས་ལ་སྟོག་ཆགས་དང་ཆེས་སྟོག་ཆགས་ལ་སོགས་
པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། །དེས་ན་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་གི་
བྱུང་པར་འདིའི་ཉེན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འབྲིབ་པ་བཞིན་དུ་
ཆགས་སོགས་ཀྱང་འཕེལ་འབྲིབ་དུ་འཕྱར་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་བཞིན་དུ་
སྟོག་ཆགས་ནམས་ལ་སྟོག་ཆགས་དང་ཆེས་སྟོག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་
ཆགས་ཅན་ལ་ཆེས་ཆགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆགས་
སོགས་དེ་སྤར་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཡེ་མེད་དུ་འཕྱར་བ་སྤྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཡེ་མེད་
དུ་བྱུར་བ་སུ་ཡང་སྤྲིད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་མི་རྟོག་པས་བྱབ་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀྱན་ལ་འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་ཡང་འདྲ་བར་འཕྱར་བར་ཐལ། འབྱུང་

བའི་བདག་ཉིད་འདྲ་བ་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་འདྲ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
བ་སྐྱེད་འཛིན་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་བ་སྐྱེད་དང་ཆེས་བ་ལང་དང་ཆེས་ཤིན་
ཏུ་བ་སྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ནམ་པ་ཤར་བའི་རིམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བ་སྐྱེད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཆོངས་པའི་བདག་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕ་གྱི་སྐྱེས་རྒྱུ་པར་གྱི་ལྷན་པ་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། ས་སོགས་
འབྱུང་བ་ནམས་ལ་སོག་ཆགས་ཉིད་དང་ཆེས་སོག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་ལ་
ལར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཆོངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཆགས་ཅན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོ་
བ་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་འང་རྫོ་བ་མེད་པའི་མེ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་
བཞིན་དུ། འདི་ཡང་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཀྱང་ཆགས་པ་ཡེ་མེད་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དཔེ་
དོན་མཆོངས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྫོ་བ་ལས་མེ་ཆུས་གཞན་ཡིན་པ་ཆོད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར།
གང་ཞིག་ལྷན་པས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན།
འབྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ལར་རྒྱུད་ཆད་པར་འཁྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་འཕེལ་འགྲིབ་
གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་དང་ལྷན་པ་ལས་རྒྱུད་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཁྱུར། རྒྱུད་དེ་
དང་འབྲལ་རུང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པའི་ཆོས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན།
ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་འབྱུང་འཁྱུར་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་གནས་པར་
ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་འབྲལ་མི་རུང་ཡིན། རྒྱུད་དེ་
དང་འབྲལ་རུང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལ་འབྲལ་རུ་མི་རུང་
བར་མཆོངས་སོ་ཞེ་ན། མཆོངས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ཆགས་སྤངས་སོགས་ལྟན་ཅིག་
ཏུ་སྦྱོར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ལྟན་ཅིག་སྦྱོར་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་གཅིག་ལས་སྦྱོར་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དམིགས་སྤྱོད་གྱི་དབང་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྦྱོར་འོ་ཞེ་ན། ཆགས་སྤངས་
ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གྱི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་རྒྱུད་ངེས་འགའ་སྦྱོར་བར་ངེས་བྱེད་མིན་
པར་ཐལ། རྟོག་པས་ནམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུང་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཐ་མལ་པ་ནམས་ལ་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་དེ་ཡེ་
མེད་དུ་ཐལ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་ཉེར་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ནམས་ཀྱན་སྦྱོས་བྱ་བམས་ཅད་ལ་དུས་ཀྱང་གྱི་ཆེ་སྦྱོར་བར་འཁྱུར་
བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་འབྱུང་བ་ཏག་པ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུད་ཆོས་

བཞིའི་དང་པོ་ནི་སྤྲུག་བསྐལ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། རེས་འགའ་སྟེ་བ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྲུག་བསྐལ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཉེན་པའི་ཕྱིར་དང་
སྤོན་གྱི་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་
དབང་བའི་བདག་གི་ངོ་མོ་མིན་ཏེ། མི་ཉག་པ་དང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། རྣང་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
པའང་མིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་ཚོས་ཅན། བདག་དེས་ཁྱོད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་མིན་ཏེ།
དེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉག་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པར་ཐལ། ཉག་པ་
རི་ལྟར་ཡང་སྟེད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉག་པ་གཅིག་ལས་སྤང་པོ་དུ་མ་
དུས་སྤྱི་བ་དང་པར་སྟེ་བར་འཁྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉག་པ་རྒྱ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། དབང་ཡིད་ལས་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་གཞན་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་
དཔོག་བྱས་པར་འཁྱུར་ཏེ། སྐབས་འགར་རྒྱ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ཚོགས་ན་ཡང་འབས་བྱ་
ཁྱོད་སྟེ་བ་མེད། སྐབས་འགར་ཁྱོད་སྟེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉག་པ་རྒྱར་མི་དུང་བར་ཐལ།
རྒྱ་འབས་ཀྱི་ལྷག་པ་དེ་ནི་ཉག་པ་ནམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ།

གཉིས་པ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་རྒྱུའི་ནམ་པ་ནི། སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་སྤང་པོ་འདི་ཚོས་
ཅན། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་སྟེ། རེས་འགའ་སྟེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་
སྤྱབ་པ་ནི། རྒྱ་བྱིན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། རྒྱ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཉག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་ནམ་ཡང་མེད་པར་འཁྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ཆོར་མ་དང་སྒྲན་མ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱི་རྩྭ་བ་ཉིད་དང་རྒྱུམ་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱ་སྤྱ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར། དངོས་པོ་འདི་དག་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་
འཁྱུར་ངོ། །ཞེས་རྒྱང་པན་པ་དང་དཔྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་རབ་དུ་བརྗོད་དོ། །ཆོར་
མའི་རྩྭ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་གཞན་སྤྱ་མ་གང་ཡོད་པ་ཉིད་ན་སྤྱི་མ་གང་སྟེ་
བའམ། སྤྱ་མ་གང་འཁྱུར་ན་ཡང་ནམ་པར་འཁྱུར་བའི་སྤྱ་མ་དེ་ནི་སྤྱི་མ་དེའི་རྒྱར་རབ་དུ་
བརྗོད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷག་བྱ་ས་དེ་ནི་ཆོར་མའི་རྩྭ་བ་སོགས་དེ་ནམས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཚེགས་པ་གཅིག་པའི་རེག་པ་གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འབྱུང་བའི་རེག་པ་ཚེས་ཅན། གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་
ཤེས་ལ་དངོས་སུ་མི་པན་ཡང་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅམ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེའི་སྐལ་མཉམ་མམ་
ལྟ་བུ་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དུས་མཉམ་ཚེགས་པ་གཅིག་པ་ལྟ་
བུ་ཅིག་འབྱུང་བ་ཅམ་རྒྱར་བཏགས་པའོ། །དེས་ན་འབྱུང་བའི་རེག་པ་ཚེས་ཅན། རང་འབྲས་
འབྱུང་འབྱར་གྱི་གཟུགས་མཐོང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་
ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གཅིག་ལས་
ཀྱང་ལྷག་བསྐལ་འབྱུང་བ་སྤྱད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཉག་པ་རྣམས་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་བསྐྱེད་མེད་ཀྱི་རེ་རེ་
བ་ལྷག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་ནས། རྒྱ་ཚེགས་པ་ལས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་དགོས་པར་བསྟན་
ཏོ། །རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ལ་རབ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་དང་། ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་མེད་དང་ཉག་པ་ལས་སྤྱི་བ་མི་སྤྱད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། སྤྱད་པ་མངོན་པར་
འདོད་པའི་སྤྱད་སྤྱེད་རང་འབྲས་ལྷག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་རྣམས་གནས་
ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ལེན་པ་ནི་དེ་ཐོབ་འདོད་
ཀྱི་སྤྱད་པའི་བསམ་བས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་འཛིན་དང་ཀུན་འཛིན་ཅིས་པ་འདིར་ལེན་
པ་ལ་བརྗོད་པས། སྤྱད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལེན་པ་ཞེས་མངོན་པར་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མདོ་ལས། ལྷག་བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་འབྲས་པའི་
བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་སྤྱད་པ། ཞེས་སོགས་སྤྱད་པ་གསུམ་རྒྱར་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱད་པ་གསུམ་རྒྱར་གསུངས་པ་དང་གནས་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་དོན་ཏུ་གཉིས་
བ་རྒྱར་བཤད་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་དོན་ཏུ་གཉིས་བའི་
སྤྱད་པ་དེ་ནི་སྤྱད་པ་འདོད་པའི་སྤྱད་སྤྱེད་ཡིན་ལ། ཡང་སྟོག་ཆགས་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་
འདོད་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་འདོར་བར་འདོད་པས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱད་པ་དེ་དག་ནི་
རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་འདོད་སྤྱད་དང་འཇིག་སྤྱད་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་
སྤྱད་པ་རྒྱུ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། བརྒྱུངས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱད་པ་ཚེས་ཅན། རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཡང་སྤྱད་ཕྱི་
མའི་ལྟ་བུ་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་པ་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་
མིན་པ་ལ་བདེ་བར་འདྲུ་ཤེས་པས་ཉམས་པ་དག་དམན་པའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་

འབྲུག་བ་དེའི་མིར། འདུ་ཤེས་མིན་ཅི་ལོག་དེ་རྒྱ་མེད་མིན་ཏེ། དེ་བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་
ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་མིར།

གཉིས་པ་ནི། མེད་པ་ཡང་མིན་མེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་དགྲ་བཙམ་
པ་མེད་པ་བཟད་པར་སྤངས་པའི་དབང་གིས་ཡང་མིན་མིན་གྱི་མར་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་མིར་རོ། །
ཞེས་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ནམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མིར།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ལུས་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་འབྱུང་སྟེ། ལུས་མེད་ལ་ཆགས་པ་
མ་མཐོང་བའི་མིར། དཔེར་ན་ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བས་ཆགས་པ་མིན་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཙམ་ཏུ་སྐྱབ་ན་སྐྱབ་ཟིན་སྐྱབ་སྟེ། རྒྱ་ཙམ་ཏུ་
སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་མིར། དེར་ཐལ། ལྟན་ཅིག་ཕྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཙམ་ཏུ་
སྐར་ཁས་བྲངས་པའི་མིར། འོ་ན་སྐར་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུས་
ཆགས་པའི་རྒྱ་ཙམ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་ཉིད་དང་ལྟན་ཅིག་ཕྱེད་ཀྱིན་ཁྱད་
པར་ཅན་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་པའི་མིར། རྒྱང་པན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་སྐྱེ་
བ་སྐྱེ་མེད་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པར་འབྲུག་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་རིགས་པ་ཆགས་པ་
ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་བཞོད་ནས་ལུས་ཆགས་པའི་
རྒྱར་འདོད་པའི་མིར། གལ་ཏེ་ལུས་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་གི་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བའི་
མིར། ལུས་སྐྱེ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་འདོད་ཆགས་འབྱུང་གི་སྐར་མ་ཡིན་པས་ལུས་འདོད་ཆགས་
ཀྱི་འབྲས་བྲལ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བྲལ་མིན་པར་ཐལ། དེ་
གཉིས་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་མིར། འདོད་ན་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྐར་འདོད་
ཆགས་སོང་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བའི་མིར། མེད་པ་
གཅིག་པུ་རྒྱ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་དང་མེད་པ་དང་ལས་གསུམ་ག་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་བཤད་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་ཤེས་ཤིང་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་མིན་མིན་གྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་
ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་རྒྱ་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བརྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་
པའི་རྒྱ་མིན་པས་མ་བརྟོན་པ་ཡིན་པའི་མིར། མེད་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་མིན་མིན་
མའི་རྒྱར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རང་འབྲས་ཡང་མིན་མིན་གྱི་མའི་རྒྱན་བསྐལ་ཞིང་
འཕེན་པར་བྱེད་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་མིར་དང་། དེ་མ་ཐག་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་མིར། ལས་ཀྱང་ཡང་མིན་མིན་གྱི་མའི་རྒྱའི་གཙ་བོ་
མིན་ཏེ། མེད་པ་དེ་ཡོད་ན་ལས་རང་གིས་ཡོད། མེད་པ་དེ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་མིན་པར་

སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྦྱིར་རྟེ། མེད་པ་མེད་ན་ལས་ཀྱིས་སྐྱོབ་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱང་འདྲར་བའི་སྦྱིར་རྟེ།

འགོག་པའི་བདེན་པ།

གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ། འགོག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། གུ་ལོ་མ་པའི་རྣམ་པ་ལོ། ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། ལམ་བདེན་གྱི་དེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། འཇུག་པ་གཅིག་གིས་འཆད་པས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། འགོག་བདེན་སྐྱབ་པའི་ཉགས་དགོད་པ་དང་། ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ཆོག་དོན་དང་། བཟའ་དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བ་མལ་པའི་ཡུང་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱན་འགག་ཏུ་མི་རུང་བའི་གཏན་དུ་བ་མིན་རྟེ། རང་གི་རྒྱལ་འགལ་སྤྱི་བྱ་གཉེས་སྟོབས་ལྡན་དང་མཐུན་སྤྱི་བ་མ་ཆང་བ་སྐྱེས་སྤྱི་བའི་སྦྱིར་རྟེ། གཉིས་པ་ལ། བར་པ་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་དང་། གུན་མཐུན་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། གང་རང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱན་ཟད་པའི་རིགས་ཡོད་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་གང་རིག་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བས་གང་འབྲས་སྤྱོད་ཡོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཟད་པ་མཐོང་བ་བཞིན། བ་མལ་པའི་ཡུང་པོ་འདིའི་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྡན་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་སྟེ། འདིའི་བྱུང་བ་མངོན་སྲུང་ཆད་མས་བྱུང་ལ། སྤྱིགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ནི། གང་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་ལ་ལོག་པར་བྱགས་པ་དེ་ལ་དེའི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་མེ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྦྱོ་འདྲགས་བཞིན། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་ལས་ལོག་པར་བྱགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་བས་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་རྒྱལ་གཞོད་པར་གང་གིས་སྐྱབ་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་རྒྱལ་འབྲས་སུ་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ལས་སོ། ། དེ་གང་ཞེ་ན། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། ཞེས་པས་བསྐྱབ་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བདག་དང་མི་འབྲལ་པའི་སྤྱི་བ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་པ་མངོན་སྲུང་གིས་བྱུང་ལ། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྤྱི་བ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དབང་སྐྱེས་

དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་སྟེད་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་སྦྱབ་པའི་མེད་ཏུ་
 མྱོག་སྦྱུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་འདོད་པའི་དོན་མ་ཐོབ་པ་དང་མི་
 འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཚོར་བ་སྦྱག་བསལ་སྟེ་བ་མངོན་སྦྱུམ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཆེ་འདིའི་སྦྱག་བསལ་དང་བདག་འཛིན་རྒྱ་འབྲས་སུ་མངོན་སྦྱུམ་ཚད་མས་བྱབ་ལ། འཆི་
 ཁའི་སྟེད་པ་ལས་རིགས་འདུ་ཕྱི་མ་མཆོམས་སྦྱོར་བ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་བྱབ་པ་ན།
 མཆོམས་སྦྱོར་བའི་རིགས་འདུ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྦྱག་བསལ་ཞེས་བ་སྟེད་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་པས།
 ཕྱི་མའི་སྦྱག་བསལ་དང་རྒྱ་འབྲས་སུ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་སོ། །རིགས་འདུ་ཕྱི་
 མ་དེ་དོན་ལ་སྦྱག་བསལ་ཡིན་ཡང་ཆེ་འདིའི་ལས་ཉོན་དང་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ཅམ་
 བྱིས་དེའི་སྟེད་ཏུ་སྦྱག་བསལ་གྱི་སྟོག་པ་དངོས་སྟོབས་བྱིས་རི་ལྟར་ངེས་ལྷན་ཤིན། ལས་ཉོན་
 བྱིས་འདུས་བྱས་པ་སྦྱག་བསལ་གྱི་དོན་སྟོག་ཏུ་དངོས་པོ་སྟོབས་བྱགས་གྱི་ཚད་མས་ངེས་ལྷན་ལ།
 དེ་ངེས་ཟིན་མ་བརྟེན་པ་ན་འཆི་ཁ་རྒྱུན་ཚད་ཏུ་ལས་དང་སྟེད་པ་མངོན་སྦྱུམ་ཚད་མས་བྱབ་ལ།
 དེ་ལས་རིགས་འདུ་ཕྱི་མ་མཆོམས་སྦྱོར་བར་རྗེས་དཔག་གིས་བྱབ་པ་ན་རིགས་འདུ་ཕྱི་མ་དེ་
 ཉིད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཏུ་བྱབ་པས་སྦྱག་བསལ་གྱི་དོན་ལེགས་པར་
 བྱབ་པའི་ཕྱིར། བ་སྟེད་ཀྱང་སོགས་པར་འཇུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་གང་ལས་འབྱབ་ཅིན། དེ་ནི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ངེས་པ་ལས་འབྱབ་སོ། །དེ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། བདག་མེད་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱལ་སོ། །དང་པོ་ནི།
 འོག་ནས། མཆོག་གཞན་དོན་ཏུ་གཉེར་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོ་ལྟན་སྦྱེས་འདི་
 ལ། སྤང་པོའི་ཆོགས་པ་དང་ཡ་བྱལ་དང་རྒྱན་གང་ཡང་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་གང་ཟག་
 དང་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པ་ཡོད་དེ། ཞེན་པ་དེས་སྤང་པོའི་ཆོགས་པ་འདི་ཅམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་
 བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་འདི་དང་ལྷའི་ལུས་ལྟ་བུའི་སྤང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་
 བརྗེས་སྤང་ན་ངེས་པར་སྤང་མ་འདོར་ཞིང་ཕྱི་མ་ལེན་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བྱེད་པར་བཏགས་པ་འདྲ་མིན་ཏེ། ད་ལྟར་
 གྱི་སྟོ་མི་གསལ་བ་དང་ཀྱན་མཁུན་གྱི་སྟོ་ལྟ་བུ་བརྗེས་སྤང་ན་ཆོང་པ་ཆོང་བྱེད་པ་བཞིན་ཏུ།
 ཞེ་ཐག་པ་ནས་བརྗེས་པའི་བརྗེས་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཆོང་པ་ལ་
 ཆོང་བྱེད་དེ་ཉིད་ལ་ཆོང་པར་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་བྱེད་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་མེད་
 པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་རང་ཉིད་གཞན་གྱི་ཆོང་བྱེད་གི་གཏར་ཤོར་དོགས་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་

ཚོང་ཚོང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་གཞན་གྱི་ཚོང་ཚོང་སྐོབ་ན་དེ་ཉིད་དེའི་དོད་དུ་མ་སོང་དོགས་བྱེད་
 པ་འདི་འགལ་བའི་མིར་རོ། །དེས་ན་སྤང་པའི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་ཟུལ་གང་ལའང་བཏགས་པ་
 ཅམ་དུ་བད་པ་མིན་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་བར་ཞེན་པ་ཡོད་ལ། དེས་ཞེན་པའི་གང་ཟག་
 རང་དབང་བ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་ཐ་སྟོད་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་རང་དབང་
 བའི་ཚུལ་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་སུ་རྩང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་མིར།
 ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྲུབ་ལ། ཡང་ན་སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་
 དད་དུ་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་ཁོང་གི་རྩ་བཞིན། གང་ཟག་
 རང་དབང་བ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་བོ་ཞེས་
 བྱ་བའོ། །བྱབ་པ་ངེས་སྟེ། མཉམས་ཚོས་ནི་གང་ཟག་རང་དབང་བ་དང་བྱུང་བ་དེ་གཅིག་
 གི་རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་རྒྱའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་མིར། ཁྱོད་དེ་ལས་རང་
 བཞིན་གཞན་དུ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རྩང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་མིར། རྟགས་
 དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱན་བཏགས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྟག་
 བཟུལ་བདེན་པའི་བྱད་ཚོས་སུ་སྦྱར་པའི་སྤང་པ་དང་བདག་མེད་འབྲུབ་ལ། མ་བའི་རྟགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་བདག་མེད་འབྲུབ་
 བོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་ལགས་པར་ངོས་ཟིན་ནས་ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་རིགས་
 པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ། གང་ཟག་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བ་པ་ཅུང་བད་ཀྱང་མི་འདུག་སྟམ་དུ་
 ཚེ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པས་མཉམ་གཞག་
 ལས་ལངས་པ་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བད་དོ་
 སྟམ་དུ་ངེས་པར་འབྲུར་བ་དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡོད་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྟུས་ན།
 གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟག་བཟུལ་གྱི་རྒྱན་གཏན་བད་པ་ཡོད་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་སྟགས་གྱི་
 རྟགས་ཀྱིས་བྱུང་ལ་བད་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགོག་བདེན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བར་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་གི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱ་
 མཐའ་དག་བད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རིགས་ཡོད་པས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་
 སྟོབས་ལྡན་ཉི་བའི་གཞིར་གཞོད་བྱ་གང་རིག་གི་རིགས་མཐའ་དག་བད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
 ཚོགས་པ་མཐོང་བ་བཞིན། བདག་མེད་པ་སོགས་བདེན་བཞིན་གནས་ལྷགས་རྟགས་པའི་སྟོ་

འདི་ཡང་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ལས་བདེན་བཞིའི་གནས་
 ལུགས་རྟགས་པའི་སྟོང་རང་གི་གནོད་བྱེད་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལས་གོལ་བའི་དྲི་མ་མཐའ་
 དག་ཟད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ལ། དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ་
 དང་ཆོགས་པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟགས་པའི་སྟོང་འགྲུལ་མཁྱེན་ཞེས་བྱའོ། ། ཡང་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་པའི་སྟོང་ཆོད་གཞིར་བབྱང་ནས་བསྐྱབས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ཆོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་པའི་སྟོང་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ལ།
 སྟོང་ཉིད་ཀྱུན་མཁྱེན་ཏེ། འདི་ནི་སྐབས་འདིའི་ཞར་གྱུར་རོ། ། ཚུལ་འདི་དག་ལ་དཔགས་
 བས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པས་འགྱུ་བ་
 པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཏེ། ། འདིར་ནི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་སྟོན་པ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་
 མཐོང་བ་དང་ཆོས་ན་ཡང་ཡིད་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་གསུང་བར་
 འདོད་པས་མ་སྟོན་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོད་སྐྱང་ལ། ཐར་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྐྱང་བ་དང་། ཐར་པ་དོན་
 གཉིས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྐྱང་བ། ཐར་པ་ཐོབ་ཐིག་སྲིད་པར་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་གནས་པ་མི་
 སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྐྱང་བའོ། ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་
 དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་རྟག་པ་མེད་ཅིང་གང་ཟག་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
 ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། སྐར་མ་ཐར་པ་ཕྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་ཉིད་འཁོར་
 བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་གཞན་སྟེ་ཐར་པ་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་ཆོད་ལ།
 ཡང་ན། ཐར་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་དཔྱད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། འཁོར་བ་ལས་
 ཐར་པ་མེད་དེ་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གང་ཟག་འཁོར་བའི་ཆོས་ཅན་ལས་མ་
 འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་རོ། ། འཁོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ཐར་པ་མེད་པར་སྐྱབ་
 རུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་ལ་བརྟོས་ནས་འདོད་པ་དང་། རྟགས་མ་
 གྱུ་བ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བཅིངས་སྟོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རྟག་པ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་ལ་བརྟོས་ནས་འདོད་ལན་དང་རྟགས་མ་གྱུ་བ་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐར་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དེ་ཉིད་སྟོལ་བར་གྱུར་པའི་
 བདག་མེད་ན་ཐར་ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་པོ་དེ་ནི་ཆོས་
 ཅན། རི་སྲིད་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཅོམ་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་སེམས་རྒྱད་ཐར་པའི་
 རང་བཞིན་ཏུ་བདེ་བར་གནས་པ་མེད་དེ། དེ་སྲིད་ཏུ་སྐྱག་བསྐལ་བ་པོའི་བདག་ཏུ་སྟོ་

བདག་ས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡངས་སུ་གདུང་བར་ཐུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བ་པོའི་
བདག་མེད་ན་ཡང་ཐར་ལམ་ལ་ངེས་པར་བཅོན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཡང་བདག་ཏུ་ཡོག་
པར་སྒྲོ་བདག་ས་པ་གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ན་དག་བཅོམ་པ་འཁོར་བར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་
གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་རེ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན།
སྲིད་པར་ཅུང་ཟད་གནས་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བརྟེན་བའི་དབང་
གིས་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆེའི་ལྷག་མ་མ་རྒྱལ་གས་པས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆེའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་གནས་པ་ལ་འགལ་བ་
མེད་དེ། དེ་དེ་མ་ཐག་རྣམས་པར་འདོད་པ་མེད་པར་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ཀྱང་
གནས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དག་བཅོམ་པ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ཡང་ལས་དེ་ལས་
ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེ་ན། སྲིད་པའི་སྲིད་པ་ལས་རྣམས་པར་བཞུགས་བའི་དག་
བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་དེས་སྲིད་པ་གཞན་འཕེན་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ལྷན་ཅིག་ཕྱེད་པའི་ཕྱིན་སྲིད་པ་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་བའི་རྣམ་པ་ལ། ཆགས་བྲལ་ཉེས་པ་མ་ཟད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། སྲིད་
པ་ལས་མ་སྤྱོད་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ། བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་
སྤང་བའི། །

དང་པོ་ལ། བདག་ལྷ་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་ནི། དག་བཅོམ་པས་བདག་ལྷ་མ་
སྤངས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་དུ་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན་བརྟེན་བ་ཡོད་པར་འགལ་
ལེ་ཞེ་ན། དག་བཅོམ་པའི་བརྟེན་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་དབང་པའི་སེམས་ཅན་དུ་ལྷ་བ་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གདུངས་པར་མངོན་
སུམ་གྱིས་ཤེས་ནས་དེ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་སྤྱི་མའི་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ལས་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་སྒྲེབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་
གཞི་ཆོས་སྤྱི་མ་ལ་ཉགས་ནི། བྱོད་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་ཉག་སོགས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཤིང་།
རང་གི་འགལ་རྒྱ་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་སྤྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་སྒྲེབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་ཆོས་ཅན་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བདག་ས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིང་

རྗེ་སྤྲེལ་པའི་དོན་ནོ། །འདྲོད་ཆགས་ཅན་དུ་བལ་བ་སྤངས་པ་ནི། འདྲོད་ཆགས་ཅན་དུ་
 བལ་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྲིང་རྗེ་དང་འདྲོད་ཆགས་
 གཉིས་རྒྱ་དང་ནམ་པ་སོགས་ཀྱན་ཏུ་མི་མཚུངས་པར་བལ། གཙང་བདེ་སོགས་དེའི་བདག་
 ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་དེར་འཛིན་ཅིང་ད་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་གནས་པའི་སྒྲོ་
 འདྲོགས་པ་ལས་ཆགས་པ་སྤྱེ། བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཕུང་པོའི་
 རྒྱན་རིག་པ་ཅམ་ལས་བཙེ་བ་སྤྱེ་བར་འཕྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བལ་ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་
 བལ་བ་སྤང་བ་ནི། ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་འཕྱར་ཏེ། བཙེ་བའི་ཡུལ་ལ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་
 བ་ཞེ་སྤང་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དག་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉེས་པའི་རྒྱ་ལས་ཁོང་ཁྱོས་སྤྱེ་བ་
 མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་བལ། གཏི་ལྷག་
 ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འཛིན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གྱི་རྒྱན་གྱི་བཙེ་བ་ཉེས་མེད་དུ་འདྲོད་རིགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མཐའ་
 དག་གིས་དབེན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དག་བཙམ་པ་ལ་ལས་གྱིས་འཕངས་
 པའི་ལུས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྤྱག་བདེན་ཡིན་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་མ་གྲོལ་བར་འཕྱར་རོ་ཞེ་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། སྤྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བཙམ་པའི་སྒྲོ་
 བས་སྒྲོན་གྱི་ལས་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་འབས་བྱ་འདི་ཟད་ནས་སྤྲིད་པ་གཞན་ཉིད་མཚམས་མི་སྦྱར་
 བའི་ཕྱིར། སྒྲོན་གྱི་ལས་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྩས་པ་ལྟག་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་མ་ཟད་ན་ཡང་
 གང་དེ་སྤྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་གནས་པ་ཉོན་མོངས་གྱི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མེད་པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། སྤྲིད་པ་རི་
 སྤྲིད་པར་གནས་པ་འདམ་གྱི་པར་ལྟར་ཉེས་པས་གོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཆོགས་གཉིས་གྱི་
 འདུ་བྱེད་གྱི་རྩས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཆོགས་པ་མ་ཟད་ཅིང་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྲིང་རྗེས་སྤྲིད་
 པར་གནས་ན་དེའི་རིགས་འདུ་མི་འཆད་པས་ཉག་ཏུ་གནས་པར་འཕྱར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་རང་
 དག་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྲིད་པར་ཅུང་ཟད་གནས་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་གནས་པའི་འབད་
 རྩ་ཆེན་པོ་མེད་དེ། སྤྲིང་རྗེ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་གོམས་པ་དམན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ས་
 ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་དག་ཆོས་ཅན། སྤྲིད་པ་རི་སྤྲིད་པར་
 གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བཙེ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་
 པ་གང་ཞིག། དེ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་
 འཇིག་རྒྱུ་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ན། རྒྱན་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ལམ་དང་

པོར་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མཆམས་སྐྱེར་བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་
 འཇིག་ཚོགས་ལ་ཉ་བ་མ་ལུས་པ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཇིག་ཉ་ཉམས་སྐྱེས་མི་འདོད་པ་
 དག་གིས་ཚད་དོ། །རྒྱན་ཁྱེད་མཆས་ཅན། འཇིག་ཉ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཆམ་གྱིས་
 ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ཉ་ཉམས་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཟད་པར་མ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ཟད་པར་སྤངས་སོ་ཞེན་འང་། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་
 མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ན་རྒྱན་ཁྱེད་མཆོང་ཆོས་ཞི་ཆོས་ཅན། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ག་ལ་
 ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་གང་ཞིག། མཆོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེ་ལ་འཇིག་ཉ་ཟད་
 པར་སྤངས་ནས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པ་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་འཇིག་ཉ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་
 པའི་ཀུན་བཏགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐས་སློ་མ་བསྐྱུར་བར་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འཇིག་ཉ་ཉམས་སྐྱེས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་
 ཉམས་པའམ་ཕྱག་བསྐྱེད་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ལུལ་འདོད་པ་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟོས་པ་
 མེད་ཅིང་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པར་རང་དབང་བའི་རའོ་སྐྱམ་དུ་འཇིན་པའི་སློ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་མེམས་ཅན་ལ་བདག་དུ་ཉ་བ་ཉམས་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རའོ་སྐྱམ་
 པའི་སློ་ཅམ་འཇིག་ཉ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་དུ་འདོད་པ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་པ་
 འདེབས་པའི་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ཉ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅམ་པ་
 རྣམས་ལ་ཡང་ངའི་རྣུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཞེས་པ་སོགས་རའོ་སྐྱམ་པའི་སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་མེད་ན། དགྲ་བཅམ་པའི་ཆོས་གོས་དང་རྣུང་བཟེད་བརྒྱས་པས་ཕམ་པ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད། ཉོན་པ་མུ་རན་ལས་འདའ་བའི་རྩལ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ཉོན་
 པའི་དགོར་བརྒྱས་པ་སློ་པོ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཕམ་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་དོགས་གཙང་
 འདུལ་བའི་སྤེ་སྤོད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པར་མཛད་པ་ཡང་། མུ་རན་ལས་འདའ་
 བའི་རྩལ་མ་བསྟན་པའི་གོང་དུ་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་དེ་རྣམས་དོགས་གཙང་
 མཛད་དེ་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །དེས་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ཉ་བ་ནི། སྤང་པའི་ཚོགས་རྒྱན་གང་
 ལ་ཡང་མ་བཏགས་པའི་རང་དབང་བའི་རྩལ་གྱིས་ངར་འཇིན་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་སྤྲོབས་
 གྱིས་དྲངས་པའི་ང་རང་དབང་བ་དེའི་དབང་བསྐྱུར་བྱུར་འཇིན་པ་ང་ཡིང་འཇིན་གཞིས་ཡོད་
 ལ། དེ་ལ་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་
 ཉམས་སྐྱེས་གཞིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཉ་མིན་པར་རའོ་སྐྱམ་དུ་འཇིན་པ་ཅམ་འཇིག་ཉ་ཡིན་ན།

གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་ཅམ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་བཤམ་ཡོ། །འདྲོད་ན། གང་ཟག་ལྟ་
 གྱིན་ནི་མཆོད་གྱིན་ནི་སྒྲམ་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འཕྱར་བས། གང་ཟག་དེ་
 ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཕྱར་རོ། །དེ་འདྲོད་ན། ལུང་པོ་མི་སྲིད་པར་བཤམ། གང་ཟག་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རེ་སྒྲམ་དུ་འཛིན་པ་སྒྱུན་ཅན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན། ར་སྒྱིན་པ་གཏོང་།
 ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱར་རོ་སྒྲམ་པ་སོགས་ཀྱང་སྒྱུན་ཅན་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཤམ་ཡོ། །དེས་ན་གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་སྐྱབ་ན་རང་འཛིན་ཅམ་ཡང་དེར་འཕྱར་
 ལ། ར་ཅམ་ཁས་སྤངས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འཕྱར་སྒྲམ་པ་ནི།
 བདག་ཀྱག་པ་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་དེ་ཉིད་ལ་བྱགས་ལེགས་པར་གཞོལ་བ་ཞིག་གོ། གང་ཟག་པ་
 རོལ་ལ་དམིགས་ནས་ལུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་རང་དབང་དུ་སྐྱབ་པར་ཞེན་པ་ནི།
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་འཇིག་ལྟ་མིན་ནོ། །རྒྱན་བྱགས་སོགས་འགའ་ཡང་ཆོས་
 ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། རང་དབང་པའི་ཚུལ་གྱིས་ང་ཞེས་མཐོང་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གང་བདེ་བ་འདྲོད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་མངོན་པར་རྒྱག་པ་
 མིན་པར་བཤམ། བདག་ལ་སྲིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུ་ལྗོས་པའི་ནམ་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་ན། སྤར་བཅིངས་པ་ལས་ཤོལ་ནས་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པའི་བྱང་
 པར་ཐོབ་པས་ཐར་པ་དེ་གྲུ་ལྗོས་པར་འཕྱར་བ་ཡིན་ན། བདག་མེད་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་པས་
 བཅིངས་ཤོལ་གྱི་གཞིར་སྐྱར་པའི་གང་ཟག་ཀྱག་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཉན་མོངས་ཆོས་ཅན།
 སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་པའི་སྐྱག་བསུལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཀྱག་པ་ལ་འཆིང་བྱེད་དང་བཅིངས་པ་དེ་དག་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་བཤམ།
 དེ་རྒྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན།
 སྲིད་པ་ལས་ཐར་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྲིད་པའི་སྐྱག་བསུལ་མི་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
 ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱག་པ་ལ་ཐར་བྱེད་དང་ཐར་པ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་
 པར་བཤམ། དེ་འབྲས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གནས་མ་བྱ་བ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་
 མེད་དེ། གང་ཟག་དེ་ཀྱག་མི་ཀྱག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདྲོད་པས་སོ་ཞེ་ན།
 གང་ཟག་གང་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་འགའི་འང་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། མི་ཀྱག་པ་ཉིད་
 དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་འང་རི་ལྟ་བུར་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པར་བཤམ། ཀྱག་མི་ཀྱག་གང་དུ་འང་བརྗོད་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱག་པ་ཡིན་པར་བཤམ།
 བཅིངས་ཤོལ་གྱི་གཞི་གང་ཞིག །འཇིག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་བཤམ། རང་གི་

རང་བཞིན་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཚོས་དེ་ལ་མཁས་པ་ནམས་ཉག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
འདིས་འཇིག་པ་ལོག་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉག་པར་འབྲད་པ་བཟུན་ནས་ཉག་པ་ཡིན་ན་
དངོས་པོས་བྱུང་པ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཉག་པར་འདྲོད་པ་ལེགས་པར་བཀག་གོ། གནས་
མ་བྱ་བ་ཚོས་ཅན། དངོས་འགལ་ལ་ཕྱང་སྒྲུལ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་ཚད་ལྟ་བུ་འདི་སྤྲོད་ས་ལ་གང་
ཟག་དེ་ནི་ཉག་པར་སྒྲོས་ཏེ་སྒྲུ་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ནི་འཇིག་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་
དེས་ནའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ཡན་ཆད་ནམ་པ་ལྟག་མ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བཅད་པར་འགོག་པའི་
ནམ་པའི་འཕྲོས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱར་རོ། །

ལམ་གྱི་བདེན་པ།

བཞི་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྤྲིད་པ་ལ་གྲོལ་པའི་
ལམ་ཏུ་བསྐྱབ་པ། བདག་འཇིན་སྤྲིད་པའི་རྩ་བར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། གྲོལ་ལམ་
ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་བཤད་ཟིན་པའི་བདག་
མེད་མདོན་སྒྲུལ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཚོས་ཅན། སྤྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ།
བདག་འཇིན་གྱི་དངོས་གཉེན་ཏུ་ཁྱོད་གོམས་པ་ལས་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་གནས་ལྟར་
མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤངས་པ་སྤྲོད་པའི་རྩོད་སྤང་། ཇི་མ་རྟོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྩོད་
སྤང་། རུང་ཟད་རྟོག་ཀྱང་གཏན་ལྷན་མི་སྤྲིད་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ། །

དང་པོ་ལ། སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་རྟོག་མི་སྤྲིད་པ། དེ་རྟོག་པའི་ཐབས་མི་སྤྲིད་པ།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཇིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འབྲད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། གནས་ལྟར་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ། ཡོད་ཀྱང་
ཡུན་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མདོར་བཟུན། རྒྱས་བཤད། རྟོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
རེ་ཤིག་ཉེས་པ་ཡེ་མེད་ཏུ་གནས་ལྟར་ཀྱང་ལམ་སྤང་མེད་གསར་ཏུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏུ་སྒྲིན་
ཆགས་སོགས་སྤང་ཡང་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འགོག་ལམ་གཉིས་ངེས་འབྱུང་དང་།
ངེས་འབྱུན་ཏུ་མི་འབྲད་པའི་རྩོད་པའོ། །གནས་ལྟར་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་སྤང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་ཉེས་

པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡེ་མེད་དུ་བྱས་པའི་སྒྱུར་གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དུ་
 བརྟན་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དེའི་
 གནས་ལུགས་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་
 དེའི་གནས་ལུགས་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་སམ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཟུར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་རང་གི་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་རི་ལྟར་ཡོད་
 པ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྐྱོ་འདི་ཡི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་གཟུགས་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ།
 གཟུགས་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་སྒྱུར། རྒྱུ་སྐྱེད་པར་བརྟན་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་
 གནས་ལུགས་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སྟགས་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲར་ནས་སྐྱོ་མ་འབྲུལ་བས་
 བཅོང་ན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་
 ཐལ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། སེམས་དེ་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལ་སྟགས་བའི་སྐྱོན་གཞན་གྱིས་
 གནས་ལུགས་འདི་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་པའི་སྒྱུར། འོ་ན་འབྲུལ་གྱི་སྐྱོན་ལས་འགྱུར་བས་
 རྒྱུ་ཆ་བ་བཞིན་དུ་རང་ལོག་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པར་རང་ལོག་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཞོག་པ་ལ་ནི་སྐྱོན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་སྒྱུར། དེ་
 ལྟར་གོམས་ན་ཞོག་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་གྱི་ཅ་བ་ཅན་ཡིན་པས་མི་བརྟན་
 པའི་སྒྱུར། ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་གྱི་སྐྱོ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་
 གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་སྟགས་པའི་སྐྱོན་པས་རི་ལྟར་བསྐྱེབས་པ་དེ་ལྟར་སེམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་། སེམས་དེ་འཛིན་པ་ལ་སྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་
 པའི་སྒྱུར། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུ་མས་མ་བསྐྱེབས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལ་
 བདག་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་པ་བབས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། ཞུགས་ན་
 བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྒྲུངས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དག་མཐུན་པར་
 འགྱུར། དེ་ལྟ་ན་བདག་མེད་མེད་ཅིང་བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆགས་སྟགས་རྒྱུ་མ་
 རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱོ་བྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་
 སྐྱོ་ཡིན་པའི་སྒྱུར། དུས་མཇུག་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། སྒར་སྤང་བོ་ཐོས་བསམ་གྱིས་དཔྱད་པའི་དུས་ན་
 ཡང་བདག་འཛིན་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དེའི་སྒྱུར།
 གཉིས་པ་ནི། ཟུར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་
 ཡང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་

བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དང་སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱི་
དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་སྒོན་པ་ལ་མེ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ལོག་པའི་ཕྱིར་དུ་
འབད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་འབད་ཀྱང་ལོག་མི་རྣམས་ཏེ། འགལ་སྐྱེན་འཁོར་བའི་ཉེར་འཆོ་བམས་
ཅད་མེད། ཡང་དག་པའི་དོན་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རང་རྒྱུད་གྱི་
སྒོས་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་དེའི་སྒྲིགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོག་དོན་ནམས་ནི་སྤར་ལེའུ་དང་
པོར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཉེན་པོར་མི་རུང་། ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འཇིག་ལྟ་ལས་རྣམས་གཞན་མིན་པར་སྒྱབ་པ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཉིད་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་སྒྲོ་ནས་གཉེན་པོར་བསྐྱན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་གྱིས་
ཀྱང་གཞོད་པར་འཁྱུར་ལ། ཆགས་སྤང་ཡང་པན་ཚུན་དུ་གཞོད་པར་འཁྱུར་རོ་ཞེ་ན།
འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་པན་ཚུན་དུ་འཛིན་སྤངས་བ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ཡང་གཞོད་བྱ་
གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བཤལ། བདག་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་གཅིག་གི་སྟོབས་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་ཉིད་
དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་གཉིས་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར།
ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱམ་པ་སོགས་གཉེན་པོ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བྱམས་
སོགས་ཆོས་ཅན། ཤིན་དུ་ཉེས་པ་རྩ་བ་ནས་ཆར་གཙང་པའི་དངོས་གཉེན་སྤུལ་དུ་བྱིན་པ་
མིན་པར་བཤལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྤངས་པ་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་བཤལ། ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཀྱན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེའི་
རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། མ་རིག་པའི་སེམས་བྱུང་མི་གསལ་བའི་ནམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འཇིག་ལྟ་ནི་ཡོངས་སུ་
གཙང་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་མི་འབད་དོ་ཞེ་ན།
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཡིན་
ལ། དེ་ལ་གསུམ་ལས། རིག་པའི་མེད་པ་མི་མཐུན་སྒྲིགས་དང་གཞན་པ་མི་མཐུན་སྒྲིགས་
གཉིས་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། མ་རིག་པ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་ནམ་
འཛིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་དང་བདག་
གིར་བ་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་

གཞན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་
 འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་ལྷག་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རིག་པ་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྟོགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཟླ་བ་སྟོན་མེད་མདོ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞེ་
 བ། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་སྟོ་འདོགས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་
 ཡིན་པའོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་དུ་ཉེས་པར་སྟོང་པ་
 ཟྱེ་བ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ།
 བདག་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་མེད་རྟགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དངོས་འགལ་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བསྟན་པ་ན་
 བདག་འཛིན་མ་རིག་པར་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། བདག་དུ་མ་གཟུང་བར་དེའི་དངོས་
 འགལ་འཛིན་པ་མི་སྟིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཅུ་བའི་མདོ་འདིས་ཀྱང་བདག་འཛིན་མ་རིག་
 པར་བསྟན་པར་ཐལ། གཞན་ན་དུ། ཉོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་
 ཡན་ལག་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཆོ། དེ་དོར་ནས་བདག་འཛིན་སྟོན་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་དེས་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པ་ནི་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྟོན་ས་
 མ་རིག་པ་འཕངས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་དེ་གཉིས་ལྷང་ལས་མཚུངས་ལྡན་དུ་
 བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་པར་ཁས་ལྷངས་ན་དེ་གཉིས་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་བཟད་པ་གང་ཡིན་པ་འདིར་འགལ་བའི་སྟོན་ཅི་
 ཡང་མེད་པར་ཐལ། མཚུངས་ལྡན་དུ་སྟོན་པའི་ལྷང་དེས་དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་སྟོན་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། པ་ལ་ཤ་དང་ལྡན་པའི་ནགས་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་མ་རིག་པའི་སྟོགས་གཅིག་
 དུ་སྟོན་པར་བཤད་པར་བྱ་རིགས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་
 རྒྱབ་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་ལ་མ་རྒྱབ་སྟེ། ཉན་འཛིན་ལྟན་སྟེས་སྟགས་ལ་མ་རིག་པ་དེ་མཚུངས་ལྡན་
 དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་མགོན་པོ་
 ལྷ་སྐུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་འགྲེལ་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱམས་སྟགས་རྫོངས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་ན། འོ་ན་འགལ་བ་དེ་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་འདིར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ལྟ་བ་དང་དེ་འཛིན་སྤངས་དངོས་

སྤྱ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་པ་སྤྱ་མ་འདྲིའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡང་བཤད་དགོས་ཀྱི་འགལ་སྤྱང་
འབབ་ཞིག་སྟོན་ན། ཚིག་གི་འདྲེན་ཚུལ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚེས་ཅན། མ་རིག་པ་དེའི་རང་བཞིན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཉེས་པ་
ཆགས་སོགས་ཀྱི་དང་འགལ་ཞིང་གཞོད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དེ་དང་
འཛིན་ལྟངས་དངོས་སྤྱ་འགལ་བའི་སྒྲོན་ན་དེ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པ་
གཏན་ཟད་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་གཞུགས་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་ཟད་དུ་མི་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་གྱུ་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུགས་དང་འབྲེལ་བ་ན་
ཡོན་ས་ལྟོག་པ་དག་ཀྱང་ཆད་མས་མཛོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཉེས་པ་རེ་ཤིག་ཟད་ཀྱང་གསེར་གྱི་སྤྱ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཡང་ལྟོག་གོ་ཞེ་
ན། ཉེས་པ་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་པར་འགགས་ཤིང་ཟད་པ་ནི། གསེར་གྱི་སྤྱ་བ་
བཞིན་དུ་སྤྱར་ཡང་སྟེ་བ་མེད་པར་ཐལ། གནས་ལྷུང་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་ལ་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གཅིག་ཏུ་ལྷུར་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཞོད་བྱེད་ལོག་ན་གཞོད་བྱ་ལྟོག་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། མེ་ལོག་ཀྱང་
ཐལ་བ་ཤིང་དུ་མི་ལྟོག་པ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བདག་འཛིན་ཉེས་པ་ཀྱན་གྱི་ཙ་བར་བསྟན་པ། བདག་འཛིན་མ་
སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྒྲུབས་སྲིད་པ་ལས་ཤོལ་བ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷག་
བསྟེན་གྱི་ཙ་བར་བསྟན་པ། ཉོན་མོངས་ཀྱན་གྱི་ཙ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་སྤྱི་
སྟེ་པོ་ཐ་མལ་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ང་ཞེས་ཉག་ཏུ་བདག་དང་མི་འབྲས་བུའི་སྲིད་ཞེན་
སྟེ་བར་འཁྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མཛོང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་
གི་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པར་འཁྱུར་ཏེ། བདག་དང་མི་འབྲས་བུར་ཞེན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་དབང་
སོགས་བདག་གི་བ་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲོན་ནམས་སྒྲིབ་པར་བྱེད། མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཛོང་བས་
ཡོངས་སུ་སྲིད་པར་འཁྱུར་བར་ཐལ། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པས་སོ། །དེས་ན་ངའི་ཞེས་
བདག་དེའི་སྐབས་བྱེད་ལོན་པ་ལ་འཇུག་བར་འཁྱུར་ཏེ། ཐལ་ཆོས་སྤྱ་མ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་
འཁོར་བར་འཁོར་བར་འཁྱུར་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྟེ་པོ་ཡིན་པ་དེས་ན་འི་
ཕྱིར། ལྷག་པར་ཐལ། བདག་ལ་མཛོན་པར་ཆགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་
དུ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདི་གཞན་ཕྱེ་ནམས་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་

ནམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་གཉིས་ཡོད་དེ། འགལ་འདུ་དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་
 རྩེ་འཆིས་བསྐྱུས་པའི་རྩྭ་ག་བསྐྱུས་རྩྭ་ཆད་པར་འདོད་པ་དང་དེ་དག་གི་ཙ་བ་བདག་དང་གཙོ་
 བོ་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པར་འདོད་པ་འགལ་ཏེ། རྩེ་མ་ལོག་པར་འབྲས་བྱ་རྟོག་པ་མི་སྲིད་ཅིང་
 རྟག་པར་དངོས་པོ་དུས་ནམ་ཡང་རྟོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་
 འགལ་འདུ་ནི་རྩྭ་ག་བསྐྱུས་བྱི་ཕྱང་པོ་འགགས་པའི་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། གང་
 ཟག་གི་བདག་རིགས་པས་བྱུང་བ་པ་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡོད་ན། འཁོར་
 བའི་རྩྭ་ག་བསྐྱུས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། །དེ་
 ཆོས་ཅན། ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་མ་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་
 འབྱུང་། ལས་བདག་གཞན་རོ་པོ་ཉིད་གྱིས་རིགས་དང་ཆ་སོ་སོར་བྱེ་བ་ལས་རང་སྟོགས་ལ་
 འཛིན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། གཞན་སྟོགས་ལ་སྤང་བའི་ཆགས་སྤང་འདི་དག་དང་རྒྱད་
 ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བདག་ཁས་བླངས་ནས་བདག་གི་བ་
 ལ་ཞེན་པ་སྤང་བ་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་། དབང་ཕྱུག་གི་བཀའ་ལྟར་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་
 རུང་། ལས་དང་ལུས་ཟད་བྱེད་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་རོ། །

དང་པོ་ལ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་སྲིད་ན།
 གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་བླངས་པ་དོན་མེད་དུ་འཇུག་བ། དེས་ན་འཛིན་ལྟ་སྤང་དགོས་པར་
 བརྟེན་པའོ། ། །

དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྩེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྩེ་མ་ཐལ་དེ་མ་དོར་
 བར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་ཏེ། དེས་པར་བདག་ལ་རྩེ་མ་ཐལ་དེ་དབང་གིས་
 ཀྱང་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྩེ་མ་ཡང་དེ་སྲིད་དུ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དེ་འཁོར་བའི་ནམ་འཆེ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པའི་རྩེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བདག་སྟོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་པ་
 སྤང་བ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད། རྩྭ་ག་བསྐྱུས་བྱི་རྩྭ་ག་བསྐྱུས་བསྐྱུས་པ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་
 དོ། །

དང་པོ་ལ། དྲིས་ལན་གྱིས་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 གལ་ཏེ་བདག་དང་བདག་གི་བསྟོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་ན་འཁོར་བར་འཆིང་བས་བདག་

ལ་ཆགས་པ་སྒྱུ་བཅས་སུ་བསམ་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བསམས་པ་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར།
 ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་སྒྱུ་བཅས་ཏུ་མཐོང་བས་ཞེན་ཆགས་དེ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་
 ལ་ཆགས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྱུ་བཅས་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་ཞེན་ཡུལ་བདག་དེ་རིགས་པས་སུན་ཕྱང་བ་མེད་པར་མ་ཟད། དེ་སྒྱུ་
 མེད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཁྱོད་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱལ་བར་ཐལ། ཡུལ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་
 སྒྱུ་མཐོང་བ་ལས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདོད་པ་དང་སྤང་བ་སོགས་སྤང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་
 གཟུང་བ་ལྟར་སྒྱུ་ཡོན་དེ་དག་ཡུལ་དེ་ལ་མ་མཐོང་བས་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། ཟུ་རོལ་ཆེར་མ་
 འདོན་པའི་ཚུལ་དག་གིས་སྤང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 སྒྱུ་བཅས་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་སྤང་བར་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཆགས་པ་ཁྱོད་རང་
 ཡོན་ཏན་ཅན་ཏུ་གཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་ཕྱང་བ་མིན་གྱི། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་
 བདག་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏུ་མཐོང་བས་ཕྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆང་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་
 གྱི་བར་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུ་བཅས་ཏུ་མཐོང་ཡང་། ཆང་གི་རྩ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏུ་གཟུང་བས་
 དེ་ལ་ཆགས་པ་མི་འདོར་བ་བཞིན་ནོ། །བདག་ལས་ལེན་པའི་སྒྲིས་བྱ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བྱ་
 བདག་ཆགས་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲིག་པར་བྱེད་མི་བྱས་པར་ཐལ། དེའི་མ་ཆང་བ་མེད་
 པའི་དངོས་རྒྱ་བདག་ལྟ་དེ་ལ་སྒྱུ་མེད་ཏུ་འཇོན་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སྒྱུ་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་སྟེ་མཐོང་མི་སྤྱད་པར་ཐལ།
 སྟོལ་བའི་བདག་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྒྱུ་
 ཅན་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྱད་པའི་སྒྲིག་བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་
 འདི་ལ་ཆོས་ཅན། སྒྲིག་བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་འང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་
 པར་ཐལ། རའི་སྒྲི་ཞེས་བདག་གི་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་འཁོར་བའི་སྒྲིག་
 བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བ་
 བཞིན། ཡང་ན་རྟགས་ལ་བདག་སྒྱུ་མེད་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་
 ཞེན་ཆགས་དང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མེད་པའི་བདག་ཡན་གར་བ་སྒྲིག་
 བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མིན་པས་སྒྱུ་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཞེན་ཆགས་སོགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན།
 བདག་དེ་དང་འདྲ་བར་སྒྱུ་མེད་ཏུ་ཐལ། བཅིང་སྟོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་མེད་པའི་ཁྱོད་ཡན་
 གར་བ་སྒྲིག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་དང་དེ་ལ་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་
 ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་འང་སྒྱུ་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བྱེ་བྲག་པ་འི་ལྷགས་དགག་པ། བྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། ལྷག་བཟལ་སྒྲིམ་པར་གསྲངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། ། དང་པོ་ལ། དཔེ་དགག་པ་ དང་། རྟོན་དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ། རང་ལྷགས་ལ་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་འདོར་བའི་རྒྱ་མཚན་འབད། གཞན་ལྷགས་ལ་མི་འབད་དོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ན། ལྷག་རྒྱལ་གྱི་སྤོ་བ་བཟུང་ བའི་ཡན་ལག་སོར་མོ་ལ་སོགས་པ་བཞེན་དུ། དབང་སོགས་བདག་གི་བ་དང་བདག་ལ་ ཆགས་པ་ལྷག་བཟལ་གྱི་རྒྱར་བསྒྲིམས་པས་སྤོང་བར་འཁྱར་པ་ཡིན་པས་ལྷལ་མ་བཀག་ན། དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་མི་རུས་པའི་ཉགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ནི་འདུ་བྱེད་ལྷག་བཟལ་གྱིས་ཡིད་ འཁྱར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོར་བ་ལྷག་བཟལ་གྱི་ལྷག་བཟལ་ལ་ཡིད་འཁྱར་བ་སྒྲིམ་པ་ཅམ་སྤོང་ ལམ་དུ་འདོད་པའི་ལྷགས་སོ། ། ལྷག་རྒྱལ་གྱི་སྤོ་བ་གཟུང་བའི་སོར་མོ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་ བདག་གི་བར་ཞེན་མེད་ལས་སྤོང་པ་ཞེན་པ་མ་དོར་བཞེན་དུ་སྒྲིམ་དུ་བཟུང་པ་ཅམ་གྱིས་བྱེད་ ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་འཁྱར་བ་མིན་པར་བཤམ། བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་སྤོང་བཅམ་པས་བྱེད་ལ་ ཞེན་པ་འདི་འདོར་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཉེར་མཁོ་མ་དོར་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་རང་གི་བར་འཛིན་པའི་སྤོང་བཅམ་གང་གིས་ཀྱང་ བསྒྲིག་པར་འཁྱར་བ་མི་འབད་པར་བཤམ། བྱེད་བདག་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལོངས་ སྤྱོད་ཀྱི་ཉེན་ཉིད་དུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་བྱེད་ལ་ཆགས་བྲལ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་ འབད་པར་བཤམ། དེའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་ཉེར་མཁོར་གཟུང་བ་བདག་གི་ བར་ཞེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་གཟུང་བ་དེར་ཞེན་པའི་རྒྱ་མིན་པར་བཤམ། ལྷས་ལས་ བོག་པའི་སྤྱོད་སེན་སོགས་བདག་གི་ཉེར་མཁོར་ན་གཟུང་བ་ལ་ཡིད་འཁྱར་གི་སྤོང་བར་འཁྱར་ ཞིང་ཉེར་མཁོར་གཟུང་བའི་ལྷས་གཞན་ལ་ཞེན་བཅས་སྤྱོད་བར་འཁྱར་བ་སྤྱོད་པོ་བཅས་ཅད་ཀྱི་ མཛོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འདུ་འབྲེལ་སོགས་ཞེན་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱར་མི་འབད་པ། དེའི་ལན་དགག་ པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་གི་བ་ལྷག་བཟལ་དུ་མཐོང་དུ་བྱེད་ཀྱང་ཞེན་པ་སྤོང་བར་མི་འཁྱར་ ཞིང་མི་རུས་པར་བཤམ། བདག་དེ་ལ་འདུ་བ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལས་ དབང་སོགས་ལ་རང་གི་བའི་སྤོང་བར་འཁྱར་བ་གང་ཞིག། འབྲེལ་བ་དེ་ལྟར་ལྷག་བཟལ་མ་

སྒྲིམ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྤྱད་སྐྱེས་པ་བདག་ལ་འདྲ་འབྲེལ་དང་། ལུས་དང་ན་བའི་དབང་པོ་ལྷན་འབྲེལ་དང་། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་ལ་སྐྱེས་པ་ལྷན་པ་ལ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་གཟུགས་ཉིད་ལ་སྐྱེས་པ་སྤྲེག་པ་ལ་འདྲས་པར་འདྲ་བ་དང་། ན་བའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་སྐྱེས་པ་བདག་ལ་ལྷན་པ་ལ་ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བར་འདོད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་བསམ་གོས་སྐྱེས་པ་བདག་གི་བའི་སྒྲིམ་སྒྲེ་བར་ཐལ། དེ་དག་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་ལས་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་འབའ་ཞིག་བདག་གི་བའི་ཞེན་པ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་བསམ་གོས་སྐྱེས་པ་བདག་ལ་འདྲ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ཡང་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་ཕྱེད་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ལས་སྒྲིམ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ལ་སྐྱེས་པས་བདག་ལ་ཕན་པ་མཐོང་ཡང་སྤྱད་བཟུལ་སྒྲེད་པའི་ཕྱིར། དུག་གིས་བཟུང་བའི་སྐར་མོ་བཞིན་དུ་རང་གི་བའི་སྒྲིམ་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཅིག་དུ་སྤྱད་བཟུལ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། དེས་འགའ་བདེ་བའི་རྒྱ་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར། དུག་བཅས་ཀྱི་བསམ་བཞིན་དུ་ཕལ་ཆེར་སྤྱད་བཟུལ་གྱི་རྒྱ་མིན་པས་ཞེན་པ་འདོར་རོ་ཞེ་ན། ཕལ་ཆེར་སྤྱད་བཟུལ་གྱི་རྒྱ་མིན་ཡང་ཞེན་པ་མི་སྒྲེ་བས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། བྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་དེ་དང་འགལ་བ་ཕལ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བུལ་བར་འགྱུར་ཡང་། དེ་མ་རྟོག་ན་ཕལ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་སྒྲེད་པའི་བསམ་སྐྱེས་ཉིད་ན་དེ་ལ་སྒྲེད་པས་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་བསྒྲེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་ལ། མ་རྟོག་ན་དུག་བཅས་ཀྱི་བསམ་ལ་ཡང་ཡོངས་སྤོང་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་ཅན་མ་རྟོག་ན་རི་ལྷོད་ཉིད་པ་བཞིན་གྱི་བདེ་བའི་རྒྱ་ལ་འདྲུག་སྟེ། ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་ནམ་དཔྱད་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་ཅིང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་སྒྲེས་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ལྷན་དག་བྱད་མེད་དག་མ་རྟོག་པར་དུད་འགྲོ་ལ་འདོད་པ་སྤོང་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟག་པའི་སྒྲིམ་སྐྱེས་སྤྱད་བཟུལ་བསྒྲིམ་པ་མི་སྒྲིད། སྤྱད་བཟུལ་དུ་བསྒྲིམ་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ། དབང་སྐྱེས་སྒྲིམ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤྲེག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསམ་བ་བརྟན་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་བདག་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཡོད་ན་ཞེན་པའི་གཉིན་པོ་བརྟེན་

པ་འབྲས་ལུ་མེད་པའོ།

དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའི་སྤྱིས་ལུ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་
ལྟར་སྤྱག་བཟུལ་བསྒྲུབ་པས་བདག་ཆགས་བྲལ་དུ་འཁྱར་བ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། བདག་དེ་
ནི་འཇིག་པར་འདོད་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར། སྤྱོལ་བའི་བདག་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བདག་སྤྱིས་
ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཡིན་པར་འདོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་སྤྱག་སྐྱེས་ཚུང་བ་དང་།
ལྷང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། བཅེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་ཡིན་
པ་ལོག་པའི་སྤྱིར། རྒྱབ་པར་ཐལ། བདག་སྤྱིས་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་དེ་འདྲ་
མེན་པར་བཅིང་སྤྱོལ་ཀུན་གྱི་གཞིར་ཉག་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱོལ་བའི་བདག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་གིས་ཞེན་པའི་གནས་སྐབས་
དེ་ཉིད་དུ་གནས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་མ་འཕྲོས་པའི་སྤྱིར།
རྒྱབ་པར་ཐལ། དེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བདག་
གིས་ཞེན་པའི་ས་ཁོན་མཐུ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྤྱིས་ལུ་ཆོས་ཅན། བདག་
འཛིན་མ་སྤངས་ན། བདག་གི་བ་སྤྱག་བཟུལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་ཆགས་པ་གཏན་
ཟད་དུ་མི་འཁྱར་བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་ལྟ་དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་
བྲལ་དུ་འཁྱར་བའི་གཞུང་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རྩོན་ཡང་རྒྱིབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ།
དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལ་ཆགས་པ་
མཛོན་སྤྱར་དུ་འཇུག་ཅིང་སྤྱི་བ་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་
བདག་གི་བ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་འང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེ་ན། ད་ནི་ཐར་པའི་གནས་
སྐབས་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཞེན་པ་དོར་ནས་
སྤྱིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སྤྱོལ་བའི་བདག་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྤྱག་བཟུལ་བསྒྲུབ་
པ་དོན་མེད་དུ་འཁྱར་བར་ཐལ། ཐར་འདོད་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་བདག་གི་བ་བཞིན་དུ་སྤྱིས་བདག་
ཀྱང་འདོར་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྤྱིད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་སྤྱག་བཟུལ་དུ་བསྒྲུབ་ས་
པས་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཏན་ཆགས་བྲལ་དུ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཁྱར་བ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱག་
བཟུལ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཡང་ནད་ལ་སྐྱེས་པས་ཟིན་
པའི་ཆོ་མཛོན་སྤྱིས་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱིར་བདེ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་

མཐོང་ན་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལྷག་བཟུལ་བསྐྱེད་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱི་བུ་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བ་
ཡིས་གཏན་ཆགས་བྲལ་དུ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། ཉེས་པ་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཙམ་ལ་
ཆགས་པ་དེ་ཡི་སྒྲོ་ལོག་ཀྱང་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདྲོད་ཅན་བྱད་མེད་
གཅིག་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་བྱད་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་།
ཡང་ཅིག་ཤོས་ལ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་གཏན་ཟད་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ལ་སྒྲང་བྱ་དང་དོར་བྱར་མཐའ་གཅིག་དུ་ཞེན་པའི་བྱད་པར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་བྱད་བའི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་སྐྱེན་གྱི་ནམ་གངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་རང་འབྲས་ཆགས་པ་ཀྱན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་དུ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྐྱོན་མེད་དེ་དོན་གཉེར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལྟར་རྟོ། །དབང་སྟགས་ཀྱང་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་མེད་ཡིན་པར་
ཐལ། བདག་སྐྱོན་མེད་དེའི་བདེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་མཆོད་
པ་ལྟར་རྟོ། །དེ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་ཆོས་ཅན། གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། བདག་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་དང་། བདག་གི་བ་གསུམ་ག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་
ལ། འཁྱོ་བ་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པའང་རྒྱ་དེ་ཙམ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་བའི་གནས་དེར་བདག་གི་བ་དེ་སྐྱོན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེས་ལྷག་བཟུལ་སྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ། ལྷག་བཟུལ་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བདག་ལའང་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་སྤྱི་བུ་དེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བར་
ཐལ། འཁོར་བའི་གནས་དེར་བདག་དེའི་སྐྱོན་མཐོང་ཡང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྐྱོན་མཐོང་བ་ཙམ་ཞེན་པ་ལྷོག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན། དབང་སྟགས་ལ་ངེ་
ལྟར་ཡོད་པའི་སྐྱོན་མཐོང་བ་ཡང་མི་སྤྱིད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆང་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། ཆང་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཉེས་པ་མཐོང་
བས་ཁྱོད་འཇིག་ཅིང་འདྲོར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཆང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱད་བའི་
ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབང་སྟགས་ལ་ཞེན་པ་དེ་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་

འཕྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཡོན་གྱི་ནམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་སོགས་ལ་འང་ཞེན་པ་དེ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྒྱུན་ཅན་ལ་ཡང་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་
ལྡན་ཡང་གཞན་གྱི་མིག་སོགས་དག་ལ་རང་གི་མིག་སོགས་སུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་
ཏན་ཅན་ཡིན་ཡང་། སྤར་རང་གིས་བདག་གི་བར་གཟུང་བའི་འདས་པའི་སྤྲེལ་སོགས་པ་
དག་ལ་ད་ལྟ་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་སོགས་བདག་གི་བར་ཞེན་
པའི་སྒྲིའི་རྒྱུའང་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཤིག་
འབྲུལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཡོན་ཏན་ཅན་མིན་པའི་རྒྱུན་ཅན་ཏུ་མཐོང་བས་
ཞེན་པ་དེ་ཡང་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་སོགས་སྤྱུག་བསྐལ་ཏུ་བསྐྱེམས་པས་རྒྱུན་ཅན་ཏུ་མཐོང་བའི་ངེས་
པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱོ་འདོགས་པའི་ཆགས་
པས་ཡོན་ཏན་ཅན་དེར་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟོན་བསྟུ་བ་ནི། བདག་གི་བ་སྤྱུག་བསྐལ་
གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཏུ་བསྐྱེམས་པས་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་དེ་ལ་རི་ལྟར་ཡང་གཞོད་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། དེ་བསྐྱེམས་པས་ཞེན་པ་དེའི་རྒྱལ་གཞོད་པ་མེད་པ་ཅན་བསྟུ་བ་པ་ཅམ་ཏུ་བད་
པའི་ཕྱིར་ཉི། བདག་འཛིན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
རང་བཞིན་དང་སྤྱིས་ཏུ་ཐ་དད་ཏུ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱོལ་ལམ་ཏུ་མི་འཐད། སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་སྤྱུག་
བསྐལ་གྱིས་ཡིད་གདུངས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱར་མི་འཐད། ཆགས་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་
གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་ན་རེ་ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ན། དབང་སོགས་ཡོན་ཏན་
ཅན་ཏུ་མཐོང་བ་འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་། རྒྱུན་ཅན་ཏུ་མཐོང་བ་ཐར་པའི་ལམ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་
གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེན། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱུས་ཏུ་གཉིས་སྒྲོས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་
པའི་ཆགས་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡོན་ལ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཤེས་པས་རྒྱུས་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོ་འདྲོར་
བའི་ཕྱིར། རྒྱུས་ཏུ་ཆགས་བྲལ་ཏུ་འཕྱུར་བས་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་རྒྱུས་ཏུ་ཐ་དད་
ཏུ་མངོན་སུམ་ཏུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཐར་ལམ་ཡིན་ལོ་ཞེན། རང་བཞིན་དང་རྒྱུས་ཏུ་ཐ་དད་ཏུ་
མངོན་སུམ་ཏུ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྲིད་པ་ལས་གྱོལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་
བྱིས་པའི་སྐྱེ་ཁོ་འདི་ཡིས་རང་གི་དབང་པོ་དང་། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་རྒྱུས་ཏུ་
བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཏུ་གྱུར་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུས་ཏུ་བདག་ཉིད་རྟོན་ཏུ་
གཉིས་བ་པོར་ཞེན་ནས། ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་དང་བདེ་བ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་རྟོན་
ཏུ་གཉིས་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་སྤྲ་བྱི་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས། རང་གི་བདེ་སོགས་སྐྱེ་

འཇིག་ཕྱིད་པར་རྟགས་པའི་སྒོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ། རང་བཞིན་དང་སྒྲིས་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་ཏུ་
 སྒོས་མཐོང་ཞིང་ཞེན་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱིད་པར་ཆགས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་
 ཏུ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་བའི་རྒྱར་མི་འཐད་པ་དེའི་སྒྲིབ། རང་བཞིན་ནི། རྟོག་ཏུ་རྒྱར་པའི་
 གཙོ་མོ་ལ་ཟེར་མོད་ཀྱི། སྒྲིས་ཀྱི་དང་བདེ་སྟགས་ཐ་དད་ཏུ་ཤེས་ན་བདེ་སྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དང་ཡང་ཐ་དད་ཏུ་ཤེས་ནུས་སོ། །ཞེན་ཕྱིད་ཀྱི་སྒོ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ལེན་མོ་དང་།
 སྒྲིས་ཀྱི་རིག་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་འཁོར་
 བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཀྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་སྟགས་ལ་དམིགས་པའི་
 ཉར་གྱི་ཡན་ལག་མིག་སྟགས་དབང་པོ་ལ་ངོ་མོ་ཞིད་ཀྱིས་རྗེས་སྤྱོད་ཆགས་པ་འདྲེན་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། བྱིད་བདག་འཇིན་གྱི་རང་སྟོབས་ལས་བྱུངས་པའི་སྒྲིབ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱག་
 བསྐྱལ་བསྐྱོམས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་གཏུངས་པའི་ཆེ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་
 སྒྲོ་ནས་ཆགས་བྲལ་ཏུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་ཞེན། སྒྲིས་ཀྱི་གང་ཞིག་ད་ལྟར་ཆོར་བ་སྤྱག་
 བསྐྱལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་གཏུངས་པས་སྒྲིས་པའི་ཡིད་འབྱུང་དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྤང་
 དང་མཚུངས་ལྡན་ནམ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་སྒྲིས་པ་དེའི་ཆེ་
 ཡང་བྱིད་རྒྱད་ལྡན་གྱི་སྒྲིས་ཀྱི་དེ་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ། དེར་ཐལ། བདེ་བའི་གནས་
 སྐབས་གཞན་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་ནས་ཆོལ་བའི་སྒྲིབ། ཞེ་སྤང་རྒྱན་ཏུ་སྒྲིས་ན་ཆགས་པ་སྒྲི་
 བའི་སྐབས་བཙམ་པས་ཆགས་བྲལ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཞེ་སྤང་ཅན་གྱི་སྒྲིས་ཀྱི་ཆོས་ཅན།
 ཞེ་སྤང་སྒྲིས་པ་ཅམ་གྱི་ཆགས་བྲལ་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེ་སྤང་དེ་ནི་ཆོར་བ་སྤྱག་
 བསྐྱལ་དེ་སྤྱིད་ཅམ་ཏུ་གནས་ཀྱི་དེ་ལོག་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆགས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་སྤྱར་
 བཞེན་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ། ཉགས་སྤ་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཅན་
 ཡིན་པའི་སྒྲིབ། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བྱིད་རང་ལྟར་ན་ཆགས་བྲལ་གང་ཡིན་ཞེན། དག་
 བཙམ་པ་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཡས་གཡོན་ནས་ཅན་དན་
 གྱི་ཕྱི་ལྷས་ལྷགས་པ་དང་ཉེའུས་གཙོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་ཆགས་དང་ཁོང་སྒོ་བདེ་པར་
 སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་མཉམ་སྒྲིམས་པ་ཅན་ཏུ་མཚུངས་པའི་སྒྲིས་ཀྱི་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེར་ཐལ།
 ལྷང་བྱ་དང་དོར་བུའི་ཆགས་སྤང་བདེ་པར་སྤངས་པའི་སྒྲིས་ཀྱི་ཡིན་པའི་སྒྲིབ།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་རི་
 ལྟར་ཡིན་ཞེན། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཅམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཆེད་ཏུ་བྱབ་པ་འདྲེན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་དགོངས་

ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་
 ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལྟར་བདག་ཉག་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྩ་ལས་ཉོན་ཀྱི་སྤྱན་
 ལས་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱིན་པ་ལས་
 དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ཁྱེད་པའི་
 ཉོན་ནམ་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིན་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་ལམ་མིན་ཡང་ངེས་
 པར་སྤྱོད་དགོས་ཏེ། སྤྱིན་ཉོན་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་གོམས་པས་སྤྱིན་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བར་
 འཇུག་ལ། བསྐྱེད་པ་སྤྱག་མ་འདུས་བྱས་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྤྱག་
 བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་དེའི་ཐབས་ཀྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་སྤྱོད་
 དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པ་
 ལས་ཟག་བཅས་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་པ་ལས་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ། སྤྱིན་བཤད་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་
 བྱུང་དེ་ལྟར་གནས་པས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དཔེ་སྤྱོད་དག། གཟུགས་
 ཉག་པ་ཡིན་ནམ། མི་ཉག་པ་ཡིན། བཅུན་པ་མི་ཉག་པ་ལགས་སོ། །གང་མི་ཉག་པ་དེ་
 སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ནམ་བདེ་བ་ཡིན། བཅུན་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ལགས་ཏེ། གང་མི་ཉག་པ་
 དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་རྣམ་པར་འཇུག་བའི་ཆོས་ཅན་ལགས་སོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་ངའི་འོ། །འདི་ནི་
 ང་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ངའི་བདག་གི་ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱང་ངམ། བཅུན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཞོ་རིམས་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྩ་མཆན་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པའི་
 ལག་རྩེས་ལ་རང་དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བརྟན་རྒྱང་བའི་ཆ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ལ།
 ཟག་བཅས་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་པས་ཡིད་འབྱུང་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱིན་བདག་གི་བདེ་བ་
 སྤྱོད་བྱུང་འཛིན་པ་དང་། དེ་ཉག་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཆོགས་པ་ལས། བདེ་བ་དེ་འཇུག་
 མེད་ཀྱི་ཡིད་བརྟན་དུ་རྒྱང་བའི་གནས་སུ་འཛིན་པ་ཡོད་ལ། བདེ་བ་དེ་ནམ་མི་ཉག་པར་
 རྟོགས་པ་ན། དེ་ཉོན་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ཁམས་གོང་མའི་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ། རང་དུས་ནས་ཁྱིམ་འབར་བའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་
 འབྱུང་གི་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་པའི་མི་ཉག་པ་རྟོགས་པ་སྤྱོད་དུ་སྤོང་བ་ལ་ངེས་པར་བསྐྱོས་སོ། །ལས་
 དང་ཉོན་སྤོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་ཁྱོད་དུ་རྒྱུད་པ་ན་རང་དབང་བའི་གང་ཟག་མེད་
 པར་ཡང་ཁྱོད་དུ་རྒྱུད་པར་འཇུག་དོ། །རགས་པའི་མི་ཉག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དང་བདག་
 མེད་པ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་ནི་གོ་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་བའི། གྲོལ་བའི་བདག་

ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་དང་ལྷན་པར་བལ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བལ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། སྤང་དོར་གྱི་ལས་ཀྱི་ཚམ་པ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པར་བལ། འདྲོད་ན། ཉོན་
 མོངས་པ་དང་ལས་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར་བལ། འདྲོད་པ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། འདྲོད་
 ན། དེ་འདྲུ་འཁོར་བ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བལ། རླུས་བྱ་གང་ཞིག། འདྲོད་པ་དེའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་སྲིད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་སྤངས་པ་དགོས་པ་མེད་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན།
 རྒྱུད་ཀྱི་དུས་དེའི་ཆེ་བདག་གི་བ་དེ་ཡི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད་པར་བལ། བཟའ་བྱ་བདག་གི་བ་
 ཉིད་ནི་མི་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེས་བདག་ཀྱང་མེད་པར་བལ། འདྲོད་པ་དེའི་
 ཕྱིར། རྒྱབ་པར་བལ། བདག་ཅག་པ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ལས་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཅན་དང་
 འབྲས་བྱ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གྲོལ་བ་འདྲོད་པ་དག་ཅེས་བརྗེ་བས་བོས་ནས། ཐར་པ་ཐོབ་པར་
 འདྲོད་ན། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དག་ཅ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་ཉེ་དབྱུང་རིགས་
 པར་བལ། འཇིག་ལྟ་འཁོར་བའི་ཚ་བ་ཡིན་ཞིང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་
 དངོས་གཉེན་དུ་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་རང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་
 བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབང་ཕྱུག་གིས་ཐར་ལམ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་
 རྒྱབ་བྱེད་དགག། གནོད་བྱེད་བརྗོད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲོལ་ལམ་དུ་
 བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ནི། ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཆོ་ག་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་སྤྲུལ་བ་ཡང་རྟོག་ལྷན་ཡོངས་
 ལྷ་མགུ་བྱེད་མིན་པར་བལ། དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོ་ག་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་སྟོན་པའི་ལུང་ནི་རང་
 གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
 རྣམས་ནི་གཞན་ཡང་མཆོན་པའོ། །ཏ་ཅང་བལ་བ་ནི། ལུང་དེ་ལས་བཤད་པའི་སྤྲུལ་ས་
 བོན་ལ་བཏབ་པས་རྒྱ་བྱ་མི་སྦྱེད་པ་ལྟར། བརྗོད་བྱ་ལ་མི་འབྲུལ་ལོ་ཞེ་ན། ས་བོན་སྤྲུལ་
 གྱིས་རྒྱ་བྱ་མི་སྦྱེད་པར་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་མཐོང་བས། དབང་ཕྱུག་གི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་མ་ཐག་
 རླུས་བྱ་ཡང་སྲིད་དུ་མི་སྦྱེད་པར་བྱེད་ལུས་པ་མིན་པར་བལ། དེ་ལྟ་ན། ལུས་ལ་ཉིལ་མར་
 བསྐྱས་པ་དང་མེས་བསྐྱེགས་པ་སྤྲུལ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་བལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་
 རིག་གི་མེས་སེམས་ཀྱི་ཕྱིག་པ་བཙོམ་པར་བྱས་པ་མིན་པར་བལ། སྦྱོར་རིག་གི་མེས་ལུས་

གདུངས་པས་ཐུར་སྤང་ཁར་མྱེ་བ་དག་མྱིས་ཡང་བར་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིན་སྤྱིག་གིས་སྤྱིས་བྱ་འདི་ཡི་ལྷས་ཀྱི་མྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་འགའ་མེད་པར་འཕྱར་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྱིག་པ་སྤང་ཁར་མྱེ་བ་མིན་པར་བཤལ། དེ་ལྷས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བཀའ་ལྷང་ཅམ་གྱིས་ཡང་སྤྱིད་མྱེ་མའི་རྒྱ་ལ་མི་གནོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ། བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིག་བཟུལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་དང་། དེ་ལས་ཐུང་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིད་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐུན་པའི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། གང་གི་རྒྱད་ལ་ཁྱོད་གཉེན་པོའི་སྤྱིབས་གྱིས་བཅད་པ་དེ་ཡང་སྤྱིད་མྱེ་མར་འགྲོ་བར་མི་འཕྱར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་དག་གིས་དམན་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་ནམས་སྤྱི་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐ་མལ་པ་སྤྱི་བ་ལ་ལོག་སྤྱིད་དང་མཚུངས་ཐུན་གྱི་སེམས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཕན་འདོགས་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅམ་རྒྱར་ཡོད་པ་ལས་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་རྒྱར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱིད་པར་སྤྱི་བ་ལ་སེམས་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། ལོག་ཤེས་དང་མཚུངས་ཐུན་དང་སྤྱིད་པ་དང་མཚུངས་ཐུན་གྱི་སེམས་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ཡང་སྤྱིད་མྱེ་མ་སྤྱིད་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་གི་ཆ་ག་ཅམ་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་མིན་ཏེ། དབང་དེ་ཐོབ་ཅམ་གྱིས་སྤྱིས་བྱས་སྤྱིད་པར་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྤྱིས་བྱ་ཡང་སྤྱིད་མྱེ་མར་འགྲོ་བ་མེད་པར་བཤལ། དུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་པོ་སྤྱིས་བྱ་དེ་དུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་རྟེན་ནི། བྱེད་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་སྤྱི་བར་འཕྱར་ཞིང་མ་མཐོང་བའི་ལས་དབང་བསྐྱར་གྱིས་ཞིག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་ཀྱང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་འདོད་པའི་སེམས་པ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་དབང་སོགས་མངལ་དུ་སྤྱིད་པ་ལ་ལོག་སྤྱིད་དང་མཚུངས་ཐུན་གྱི་སྤྱི་སེམས་པ་དེ་ཡིས་ཕན་འདོགས་པའི་རུས་པ་མཐོང་གི། །ཆོག་སོགས་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་བཤལ། དེ་ཅམ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཞིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཡང་སྤྱིད་མྱེ་མར་ཅིས་མི་འགྲོ་སྟེ་འགྲོ་བར་བཤལ། དེའི་རྒྱ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དབང་བསྐྱར་གྱིས་ཡིད་སྒྲོའི་རུས་པ་བཅོམ་པ་མི་འབད། ཏ་ཅང་བཤལ་

བ་དང་། བདག་ཉག་པ་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལོག་སྟེང་དེ་དག་དབང་གིས་ཡང་སྟོང་ཕྱི་མ་སྟེང་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ཡང་སྟོང་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྟེས་བྱ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དབང་བསྐྱར་སོགས་བྱས་མ་ཐག་རང་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་པའི་དབང་གིས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡུལ་རང་དགར་འཛིན་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་གཡེང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟེན་གྱིས་དེ་འཁོག་པ་མེད་པར་འཕྱར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སེམས་པའི་རྒྱས་པ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཡེང་བ་བརྒྱལ་ནས་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། འཁོག་པ་ཐབས་གྱིས་སྤར་ཡང་སོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་ལྟེ་ཤི་བ་དེའི་ཆོས་མེད་པའི་ཆོ་འཁོར་བའི་ཆོས་ནམས་ཀྱང་འཕྱར་བར་མི་འཕྱར་རོ་ཞེ་ན། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་འཆི་ཁ་མའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་ནམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆམས་སྟུར་ཏེ། དེའི་དངོས་རྒྱ་རྒྱས་པ་སོགས་མེད་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནམས་རིགས་འདྲ་མཆམས་སྟུར་བའི་རྒྱས་པ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་པས་མེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་གསོན་པ་ཉིད་ནའང་རིགས་འདྲ་མཆམས་སྟུར་བའི་རྒྱས་མེད་དུ་འཕྱར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱས་པ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་ཅན་ཉིས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་ཆོས་ཅན། དབང་བསྐྱར་བ་ཅམ་ལས་ལྟོག་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་ན་འགྲིབ་རང་གི་རྟོགས་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་འཕེལ་ན་ཁྱོད་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁྱོད་བདག་མེད་པར་སྒྲ་བ་ལ་ཐར་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་འཐད་ཀྱི་བདག་ཉག་པ་སྒྲ་བ་ལ་མི་འཐད་དེ། བདག་ཉག་པ་ལ་བཅིངས་ཐར་གྱི་གནས་སྐབས་རིམ་གྱིས་སྟེང་པར་བྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། ཉག་པ་སྟེན་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབས་བྱ་སྟེང་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡང་འགལ་བར་ཐལ། ཉག་པ་ལ་འབས་བྱ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་དག་རྒྱས་པ་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་འབས་བྱ་འང་གཅིག་པར་འཕྱར་བར་ཐལ། བདག་ཉག་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབས་བྱ་སྟེང་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབས་དེ་དག་བདག་ཉག་པ་དེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། བདག་ཉག་པ་དེ་ཉིད་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབས་བྱ་བ་པོ་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་འཕྱར་བར་ཐལ་འོ། ། ཉག་པས་འབས་བྱ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཡང་ནི་འབྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་ལ་རྗེས་སུ་

འགྲོ་ཞོག་གི་རུས་པ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ན་གཞན་གྱི་ཚུང་བ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་
 དང་། གཞན་གྱིས་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྟོན་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚུང་
 དྲན་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་མར་སྦྱ་བ་ལ། གཞན་གྱིས་
 ཚུང་བ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྟོན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཐལ་བ་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉག་པའི་སྤྱིས་ལུ་འགའི་ཡང་སྐར་
 ཚུང་བ་སྤྱིས་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལས་བྱས་པ་རྒྱད་ཚེས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་སྤང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། དུལ་མཚུངས་པའི་ཚུང་བ་ལས་དྲན་པ་རྒྱུ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི་སྤྱི་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
 རྒྱག་བསྐལ་ཉག་ཅིང་བཟན་པ་དང་བདེ་བ་དང་། ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས་ཡང་དག་པ་མིན་
 པ་བཞི་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དང་བཅས་པས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་
 སྤྱི་ཅིང་སྤྱི་པའི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྟོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་སྤྱི་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡང་
 དག་པར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཅན་ལེགས་པར་སྟོམ་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་
 བ་ཡིས་སྤྱི་པ་རྗེས་འབྱུང་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་ནས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་པ་
 མེད་ཀྱང་ལས་དང་ལྟས་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དག་བཅོམ་པ་
 ཆོས་ཅན། ལས་དང་ལྟས་དག་གནས་ན་ཡང་སྐར་འཁོར་བར་སྤྱོད་པ་སྤྱི་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཙོ་པོའི་རྒྱ་གཅིག་སྤྱི་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་ལྟ། སྤྱི་པར་སྤྱོད་པ་རྒྱ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ས་པོན་མེད་པར་ལྷ་གྲུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལས་ལྟས་འཛད་པའི་
 ཐབས་ཅན་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ཚུད་སྤང་རོ། །

དང་པོ་ནི། ལམ་མཁའི་གོས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ན་ནེ། ལས་དང་ལྟས་ཟད་པས་ཀྱང་
 སྤྱི་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་པ་རྒྱ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་ལྟས་
 འབའ་ཞིག་གི་གཉེན་པོ་བཞེན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱི་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་དང་ལྟས་
 དག་སྤྱིང་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལྟས་རྒྱང་པ་སྤྱིང་བའི་གཉེན་པོ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྤྱི་པ་མ་སྤངས་པར་དེ་དག་ཟད་པར་སྤྱིང་བའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 སྤྱི་པ་ཡོད་ན་སྐར་ཡང་ལས་དང་དེ་ལས་ལྟས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལས་སྲིད་གཉིས་ཀ་འཛོམས་པའི་གཉིན་པོ་ཤིང་མཚུངས་སུ་བཞེན་པ་
དགག་པ་དང་། དཀའ་སྟབ་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འདྲེས་ཤིང་བད་པར་བྱེད་པ་དགག་པ།
ལས་སྲིད་སྤང་བྱར་མཚུངས་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ལས་སྲིད་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་བད་པའི་དོན་དུ་འབད་པར་རིགས་ཏེ།
གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལས་ལོགས་སུ་བད་པའི་གཉིན་པོ་ལ་དུབ་པ་
དོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་སྤོང་མི་རྒྱས། ལོགས་སུ་སྤངས་པ་དགོས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཙ་བ་གཅིག་སྤངས་པས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤོང་རྒྱས་ལ།
ལས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་མེད་དེ། རྒྱུས་བུའི་ལས་རྣམས་རྒྱས་པ་བད་དཔ་པ་དུ་མ་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་
དཔོག་རྒྱས་ཏེ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་རྩ་ཆོགས་པ་ཅན་དུ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་སྟབ་ཀྱི་གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་
གཅིག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འཛད་པར་ཐལ། ལས་གཅིག་སྤངས་པས་ཀྱན་སྤོང་བར་
འཁྱར་བའི་ལས་ནི་མེད། ལས་མཐའ་ཡས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་
ལས་ལས་བབར་པོ་སྤོན་དུ་སོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལས་ལས་བན་དང་ཡིད་དུ་འོང་
མི་འོང་རྩ་ཆོགས་པ་ལས་ལས་བབར་བན་རྩ་ཆོགས་སྤོན་དུ་སོང་བར་དངོས་པོ་རྟོགས་ཀྱི་
ཉགས་ལས་དཔོག་རྒྱས་ཀྱི། ལུས་འདིའི་སྤོན་གྱི་ལས་ཡུལ་གང་དུ་བྱས་པ་དང་། དུས་ནམ་
གྱི་ཆེ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་བྱས་པ་སོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒོག་ཡུར་རོ། །དཀའ་སྟབ་ཀྱིས་ལུས་
གདུངས་པའི་རྣམ་པ་འགས་ལས་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་
མཐའ་དག་བད་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དཀའ་སྟབ་ཀྱི་ལས་དེས་གདུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་
བཞེད་པའི་སྤོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྤོང་བས་ཅུང་བད་ཅུང་བར་འཁྱར་བ་ཙམ་དུ་
བད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཅི་ལྟེ་དཀའ་སྟབ་ཀྱིས་བདེ་སྟག་གི་འབྲས་བུ་རྩ་ཆོགས་འབྱེན་པའི་རྒྱས་
པ་གཅིག་དུ་འདྲེས་པར་བྱས་པ་ཡིས་རྒྱས་པ་འདྲེས་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་གདུང་བ་
གཅིག་ཉམས་སུ་སྤོང་བས་བད་པར་འཁྱར་རོ་ཞེན། གལ་ཏེ་དཀའ་སྟབ་དེས་ལུས་གདུང་
ཞིང་སྟག་བསལ་བའི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་སྤྱོད་པ་དང་རྒྱལ་བྱིས་ལ་སོགས་པར་འདོད་
དམ། གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལས་འབྲས་བད་པའི་ཕྱིར་དུ་
མེ་ལྷ་བཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་གདུང་བ་དྲག་པོ་རྩོམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་ཉག་མ་གཅིག་
བཏོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་ཤས་འགས་ལས་འབྲས་མ་ལུས་པ་སྤོང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

འམ་གྱི་སྐྱུ་གཏུང་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་དཀའ་སྤྱབ་གྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱས་པར་
 འཕྱར་བར་བཤམ། དཀའ་སྤྱབ་དེ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པར་བྱེད་པའི་
 མཐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དཀའ་སྤྱབ་འདིས་ལས་གྱི་རྒྱས་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་
 དང་། རྒྱས་པ་རགས་པ་བཟད་པར་བྱེད་པ་སོགས་སུ་འཕྱར་བ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དཀའ་
 སྤྱབ་དེ་ནི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་སྤང་གིས་ཞིང་རྫོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་
 བཞིན། འོ་ན་བྱེད་རང་ཡང་བྱམས་སོགས་གོམས་པ་དང་གཟུངས་སྤགས་བསྐྱས་པ་ལས་སྤྱི་བ་
 པ་འདག་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལ། ཡང་སྲིད་པ་བཙམ་ན་ལས་མཐའ་དག་ཀྱང་བཙམ་
 པར་འཕྱར་བས་ལས་གྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་སྦྱོར་ཆགས་སོགས་
 རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་སྦྱི་
 བར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པ་ལ་གནོད་རྒྱས་པར་
 འཕྱར་རྟེ། མ་འོངས་པ་ན་སྦྱི་བར་འདོད་པའི་ཉེས་པ་བཙམ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ལས་བྱས་
 པའི་འབྲས་བྱ་ཞར་བ་དང་སྐྱར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཟེན་ཉམས་པར་འཕྱར་བ་མ་ཡིན་པར་
 བཤམ། འབྲས་བྱ་ལྟ་བུ་ཟེན་པ་མི་སྦྱི་བར་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་གཟུངས་
 སྤགས་བསྐྱས་པ་སོགས་གྱིས་ལས་སྤྱི་བ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བྱ་རྣམས་སྤྱི་བ་མི་རུང་ཏུ་བྱེད་རྒྱས་
 ཀྱང་། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་མཐའ་དག་བཟད་པར་བྱེད་རྒྱས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་སྤྱ་ཡང་
 མེད་དོ། །ཡང་ན་གཞུང་སྤྱ་མས་སྲིད་པ་བཟད་པར་སྤངས་ན། དེ་སྦྱོར་ཆད་ལས་གྱི་རྣམས་སྤྱི་བ་
 འབྱེན་པའི་རྒྱས་པ་ཅུང་བཟད་ཀྱང་མེད་པར་བྱེད་རྒྱས་པར་བཞུན་ནས། རྒྱུ་པ་ཐ་མས་སྲིད་
 པ་མ་སྤངས་པར་སྦྱོར་བྱས་པའི་ལས་མཐའ་དག་གིས་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པའི་རྒྱས་མེད་ཏུ་བྱེད་མི་
 རྒྱས་པར་བཞུན་རྟེ། །གཞུང་སྤྱ་མས་སྦྱོང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་སྤྱོད་རྒྱས་པ་དང་། ཕྱི་མས་
 སྦྱོང་ངེས་གྱི་ལས་སྤྱོད་མི་རྒྱས་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། དེགས་པས་
 ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཏུ་མས་སྦྱོབས་བཞི་ཆང་བའི་བཤགས་པས་སྦྱོང་ངེས་གྱི་
 ལས་གྱི་རྣམས་པར་སྤྱི་བ་པ་འབྱེན་པ་ཡང་འདག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་ན་སྦྱོང་ངེས་སུ་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཉེན་པོ་དང་མ་སྤང་ན་སྦྱོང་ངེས་པའི་དོན་ཏུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྲིད་པ་ཡོད་ན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལས་ཡོད་ན་ཡང་སྲིད་པ་འབྱུང་བས་
 གཉེས་ཀ་མཚུངས་པར་སྤང་བའོ་ཞེ་ན། སྲིད་པ་མེད་པའི་ལས་ལས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་སྦྱི་
 བ་མ་ཡིན་རྟེ། སྲིད་པའི་སྦྱོར་རྣམས་དང་ལུག་པ་རྣམས་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པར་འཕྱར་གྱི།
 བསྐྱོག་པ་སྲིད་པ་མེད་པ་ལས་ལས་གསོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་

འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱིད་པ་འབྱུང་རྒྱུ་ཞིན། དག་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན།
བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མི་འབྱུར་བར་ཐུག། ཚུལ་མེད་ཡིད་བྱེད་གྱི་སྤྱིག་པའི་
ནམ་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གཞན་དག་གིས་སྒྲོལ་ལམ་ཏུ་བཏགས་པའི་ལམ་བདེན་
གྱི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་གྱི་གཙོ་བོ་བཞི་ངོས་གཟུང་ནས་དགག་པ་མཛད་དེ། དབང་སྤྲུགས་
བདག་གི་བ་སྤྲུག་བསལ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་ཏུ་ཤེས་པ་དང་།
དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོ་ག་དང་ལས་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་གཏུང་བར་བྱེད་པ་ནམས་སོ། །དོན་
བསྐྱེད་ན། དེ་དག་སྤྱིད་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ལམ་ཏུ་མི་འཐད་དེ། བདག་ཅག་པ་བཅིངས་
སྒྲོལ་གྱི་གཞིར་གཟུང་ནས་ནམ་གཞན་བྱེད་པ་གཉིས་ཏུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱེད་
བཙམ་གང་ཏུ་བདག་མེད་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པ་དེར་ནི་སྤྱིད་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་
བསྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཙམ་ལྟར་འདས་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ།
བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་ཏུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། མཐུན་པ་བཟན་པ་
ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག། བྱིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
བསྐྱེད་པའི་གསུང་རབ་ཀྱན་ལ་སྤྱི་དངོས་ལྷགས་འགལ་བ་སྤྲུགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
ཕྱིར། མ་ལུས་པའི་བྱིད་པར་མཐུན་པར་བྱ་བ་ལྟེ། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་
ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཏུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པ་ལས་སོ། །ལུགས་སྤྱིག་གི་སྐབས་འདིར་བདེ་བར་.....
གཤེགས་པའི་སྤྱི་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོབ་པ་ལས་མཐུན་
པ་ནམ་དག་དཔག་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ་སྒྲོལ་
བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོབ་པ་བསྐྱེད་བུར་བྱས་པའི་ཆེ། དེ་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་
དགོད་དགོས་ལ། སྐབས་འདིར་སྒྲོབ་པའི་ཅགས་ལས་མཐུན་པ་ནམ་དག་དཔག་པ་ཡིན་པས།
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱི་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་འཆད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱི་རོལ་
པ་དང་སྒྲོབ་པ་དང་ཉན་རང་དག་བཙམ་པ་ལ་སྤྲུགས་མི་སྒྲོབ་པ་ལས་རྟོགས་པ་ལྟག་པ་ཡིན་ཏེ།
རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐུན་པ་སྤྲུགས་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཞིན། གཞན་གྱི་དོན་
ཏུ་མ་ལུས་པ་མཐུན་པ་ལ་སྒྲུབ་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་སྟོན་ཏུ་སང་ལྟེ། རྟོགས་པ་
ལུན་ཆོགས་མངའ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཐུབ་པར་ཐུག། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་ཏུས་ཀྱི་ལམ་དེ་

སྐབས་འདིར་སྟོན་པར་བཏུན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མིན་ན་མཆིན་པ་བྱུང་པར་ཅན་
 འགྲུབ་པ་མི་མིན་དོ། །བཞི་པ་ནི་བཟེ་བ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ལུས་པ་
 མཆིན་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱར་བ་བཙོན་འགྲུས་གྱིས་ལམ་གོ་མས་པར་མཛད་པ་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར།
 བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མ་ལུས་པར་མཆིན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱར་འགྲུབ་བ་མ་
 ཡིན་ནམ། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱར་འགྲུབ་
 པ་ལ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། སྟོང་རྩེ་གོ་མས་པ་མཐར་ཕྱིན་
 པའི་དབང་གིས་རང་དོན་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་གྱི་དོན་ཆོས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མི་འདོར་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་རྩེ་མེད་པ་ནི་མཆིན་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ལ་དུས་སུ་མི་འདོམས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་དེ་དག་གྲུན་ལས་ཆད་མར་བསྐྱབ་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཙོན་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན།
 གདུལ་བྱ་ལ་ལེགས་པ་དང་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་གསུང་གི། མི་ཕན་པ་མི་གསུང་ཏེ། བཟེ་བ་
 སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་གོ་མས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་སོ། །འདིས་སྟོན་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱབས་སུ་འོས་
 བེར་སྐྱབས་མཛད་པ་ཉིད་བཏུན་རྟོ། །བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུང་བར་མཛད་དེ།
 མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་མངའ་བ་ལས་ཏེ་མངའ་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྐྱབས་བྱེད་
 ལུས་པ་ཉིད་དུ་བཏུན་རྟོ། །མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྩ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྩ་
 ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། བཟེ་བ་དང་བཅས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གོ་མས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྟོན་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཆིན་པ་དེ་གཞན་ལ་གསུང་
 བར་ཡང་མངོན་པར་སྦྱར་བའི་བཙོན་འགྲུས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་དང་ལྡན་པའི་མཆིན་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་བ་དོན་གཉེར་ལ་མི་སྦྱབ་པའི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་གྲུབ་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་ན་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཏོད་
 པའི་དགོས་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཙོན་ལྡན་འདས་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པ་དེ་ཉི་ཤུའི་དངོས་པོར་
 བཏུན་པའི་སྟོན་པ་བཏོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་དེ་ཡི་བཏུན་པ་གསུང་རབ་ཉིད་
 ལས་ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཏུན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་དེའི་སྟོན་པས་
 བཏོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆད་
 མའི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་དང་འདུག་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་རྩས་པར་
 གསུངས་པར་བཏུན་རྟོ། །དེ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་
 སོགས་ཀྱང་བཏུན་པ་ན། སྤྲ་མའི་ལྡེ་མིག་གིས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་ལེགས་པར་
 ཕྱིད་པར་འགྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །དང་པོར་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉན་

བཤད་མ་བྱས་པར་དོན་དེ་དག་རྟགས་མི་བྱས་པར་མཐོང་ནས། བར་པ་དང་ཀྱང་མཐུན་
 བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་ཡུང་གི་སྐབ་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། རིགས་པའི་ཚུལ་ལྷགས་མི་ཤེས་
 ཤིང་། ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བའི་ལུ་ཙར་སྐྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་
 སོགས་རི་ལྟར་བསྟན་ཞིན། རི་སྐྱད་དུ་སྟོན་པོ་ཤེས་པ་དང་ལྟན་པའི་སྐྱེས་བྱས་ནི། སྟོན་པོ་
 ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ།
 དང་པོས་མ་འབྲལ་བ་དང་། གཉིས་པས་རྟག་བྲལ་ལོ། །རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཆད་མར་བསྟན་ཏེ།
 དེ་ཆད་མར་སྟོན་མི་བཞེད་ན་དེ་ཆད་མ་ཡིན་པ་འགོག་རིགས་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཆད་
 མ་ཡིན་པ་མ་ཞོག་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི།
 འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་དུ་མར་རྗེས་དཔག་འདི་ཡི་ཉེན་སྦྱར་བ་
 འང་གསུངས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་འབྲས་
 བྱའི་གཏན་ཆོགས་བསྟན་ཏེ། སྐབ་དག་ཡང་དག་བསྟན་པས་དོན་གྱི་ཤུགས་གྱིས་རྗེས་དཔག་
 བཞེད་པ་ཡང་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
 རྟགས་ནི་རྗེས་དཔག་གི་ཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་གསལ་
 བར་བཤད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་གཏན་ཆོགས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་
 ལ་བྱབ་པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་གསུང་རབ་ལས་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ལན་དུ་མར་མ་གསུངས་པར་ལན་རེ་ཙམ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་གྱི།
 ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་རྗེས་དཔག་གི་ཉེན་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་མི་སྲིད་
 པས། གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལས་གསུངས་པར་ཤེས་པའི་མཚན་བྱེད་དུ་མངོན་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་དམ་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་དང་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐབ་
 པའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྐབ་པའི་ཚུལ་
 ཁོང་དུ་ཆུད་ནས། དེས་ གྲངས་པའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བ་དང་།
 སྐབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐབ་དགོས་པ་དང་།
 སྐབ་རྒྱས་པ་གཉིས་ཆད་མས་ལེགས་པར་བྱུང་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ལ་དམ་བཅའ་འཛོག་ཅིང་
 རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་བདེན་བཞིའི་གནས་ལྷགས་རྟགས་པའི་སྒོ་
 གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས། །འཁོར་བ་འཇུག་ཞོག་གིས་བསྐྱས་པའི་
 བདེན་པ་བཞི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཅའ་ཏེ། དེའི་དོན་ལ་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་འདོར་ལེན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདིའི་མགོ་ཞབས་ཀྱང་གྱིས་སྐབས་

འགྲོ་མ་འཕངས་པ་འང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྡོ་འདྲགས་གཙོད་པའི་ཐབས་མ་བཟུན་པ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་སྡོ་འདྲགས་རི་ཙམ་བྲལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་དགོན་
 བཙུག་གི་གཞི་བཙུགས་པ་ཡིན་ལ། བམ་སྡོ་འདྲགས་ཀྱི་ས་པོན་དང་བྲལ་བ་ནས་བྲལ་བ་
 མཐར་ཐུག་པའི་བར་ཆོས་དགོན་མཚོག་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་སྡོ་འདྲགས་མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་བ་
 ལ་དོན་གཉེར་ཞུགས་པ་ནས། སྡོ་འདྲགས་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལ་དོན་གཉེར་ཞུགས་
 པའི་སྡོ་ཀྱན་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པའི་བཟུན་པ་རིགས་པས་
 ལེགས་པར་གྲུབ། །དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཡིད་ཆེས་རྟེན། །དེ་དོན་ཚུལ་བཞིན་
 སྐྱབ་ལ་བཙོན་ཞུན་པ། །སྐྱེས་བུ་གང་དེ་རྟོག་ཞུན་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཚད་མ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་
 ལེའུར་བྱས་པའི་ནམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཚད་མ་ཡང་དག་
 པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ། ། ། །འདིས་ཀྱང་སྐྱབ་པའི་བཟུན་པ་
 རིན་པོ་ཆེ་སྡོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཚྭ་གསལ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པར་
 བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག། ། །

ལེའུ་གསུམ་པ།

གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས།

རྗེ་བཙུན་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གསུམ་པ་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ངེས་པའི་
ཐབས་ལ། ཚད་མའི་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། མངོན་སུམ་རང་གི་རོ་བོ་ལ་
ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་
པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། དེར་མ་ངེས་པའི་ཚད་སྤང་རོ། །
དང་པོ་ལ། ཉགས་དགོད་པ་དང་། ཚྱགས་ཆོས་སྤྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་མྱེར།
འདིར་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྟོན་པ་ནི་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་རིགས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི་མཆན་ཉིད་མཆན་གཞིའི་
མཐར་ཐུག་ནས་མཆན་གཞི་དེ་ཁོ་ན་ལ་འབྱུག་པར་ངེས་པའི་མྱེར་རོ། །གཞལ་བྱ་ལ་ལོག་པར་
རྟོག་པ་འགོག་པ་ཡང་གྲངས་ངེས་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་གྲངས་ངེས་
པའི་སྟོན་པ་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྤྱབ་དགོས་ཀྱི་དེ་མ་ངེས་པར་ཅིག་ཤོས་མི་ངེས་པའི་མྱེར་
རོ། །ཉགས་འདིའི་ཚྱགས་ཆོས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཆེ། མི་གསལ་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་
པའི་སྟོན་པ་སྟོ་འདོགས་གསར་དུ་གཙོད་པ་དང་། གསལ་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་པ་
སྟོ་འདོགས་གསར་དུ་གཙོད་པ་གཉིས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་
ཡོད་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལ་མ་དམིགས་པའི་མྱེར། གཞལ་བྱ་
གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། ལོག་ནས་འཆད་པའི་ཉགས་དུ་མ་བཞོད་པ་
དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚྱུན་མེད་དེ། དོན་བྱེད་བྱས་པ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྟོ་
འདོགས་གསར་དུ་གཙོད་པ་དང་། དོན་བྱེད་མི་བྱས་པ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྟོ་འདོགས་
གསར་དུ་གཙོད་པ་ཞེས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
སྟོན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དེས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དགོས་
ན་བསྟན་སྤྱབ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དང་དེའི་དབང་གིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་

པ་དང་། མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། གཞལ་བྱ་སྤང་སྤུང་དགག་པ་དང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་གྱི་རྩ་བོ་རྩ་བ་
གཟུང་བ་དང་། རང་མཚན་ཁོ་ན་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། གཉིས་ཡིན་གྱི་སྤང་སྤུང་དགག་པ། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་སྤུང་དགག་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་བྱེད་
རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཆོས་སྤྲུལ་ལ་འདྲ་བ་བྱུན་མོང་བ་
གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཙོད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་བྱུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཙོད་དགོས་པ་གཉིས་སུ་
ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་རྒྱུད་བྱེད་སྤྱི་ཡོད་གཞིན་ཅམ་གྱིས་སྤང་བའི་ཡུལ་དང་། དེ་ཅམ་
གྱིས་སྤང་བའི་ཡུལ་མིན་པར་རང་གི་རྩ་བོ་འོ་སྒྲོ་ནས་བྱུང་བའི་ཡུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་
དང་། རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ལས་རྒྱ་མཚན་གཞན་བདེ་དང་རྩོལ་བ་སོགས་ཡོད་པ་ན་དེ་ཅམ་
གྱིས་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ནི་ཡོད་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ཅམ་ལ་བསྟོས་པ་མིན་པར་རང་ཉིད་རྩ་
བོ་སྒྲོ་ནས་བྱུང་བ་མེད་ན་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མེད་པའི་ཡུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་སྤྱོད་ཤད་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ལ། སྤྱི་
མཚན་མིན་ཏེ། གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
རང་མཚན་མིན་ཏེ། དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྤང་པོ་
གསུམ་པ་ཡོད་པས་གངས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤང་བའི་སྤྱོད་ཤད་ལ་སོགས་པ་
ཆོས་ཅན། ཆད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་དོན་དུ་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་
པོས་ཕོས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཆད་མ་དེ་ཉིད་ཆད་མ་
འམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་མངོན་སྤུང་དང་རྗེས་དཔག་གང་དུ་ཡང་མི་རིགས་པས་
གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཆད་མ་སྤང་པོ་གསུམ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རིགས་པ་
གང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སྤུང་ཆད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་
ཆད་མ་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན།
ཆད་མ་ཅམ་དེ་ཉིད་ཆད་མར་མི་རྒྱུང་བ་ལྟར་མངོན་སྤུང་ཆད་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས། ཆད་
མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཞེས་བྱེད་ཏེ། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཆད་མ་ཡིན་ཞེས་ནི་

མི་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚད་མའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་
མདུན་གྱི་ས་ཚྭ་གསལ་གྱི་ཁ་དྲིལ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །ཚད་མ་ཙམ་ཚད་མར་ཁས་སྒྲུབ་ས་ན་གནོད་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་མངོན་སུམ་ཚད་
མར་ཐུག། ཚད་མ་གང་ཞིག་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་མདུན་གྱི་ས་
ཚྭ་གསལ་གྱི་ཁ་དྲིལ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ས་ས་སྒྲེ་པོའི་དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐུག། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གང་ཞིག་
འཕགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཀླན་ནས་མཚུངས་
སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་གྱི་རག་དེ་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་དུ་ཐུག། གཞི་ཐུབ་
དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་ཁས་སྒྲུབ་ས། འདོད་ན། ཐལ་རག་དེས་སྒྲི་
ཆོལ་ལ་གོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྦྱིད་པར་འཁྱུར་རོ། །པ་རོལ་པོས་ཚད་མ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་གྲག་པའི་རྣམ་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་སམ། མ་ཐོས།

དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལེས་པོར་ཐུག། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ རིག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་པ་དང་ཉགས་སྒྲ་མ་ཁས་སྒྲུབ་ས། འདོད་ན། ཚད་མ་ཚད་མ་མིན་པ་ཉམས་ཏེ།
བསྐལ་པའི་བར་དུ་མཚུངས་སོ། །སྒྲ་དེ་གྲག་པར་ངས་མ་ཐོས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་
རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དམ་འཆའ་རིགས་པར་ཐུག། པ་རོལ་པོས་ངག་སྒྲས་པའི་སྒྲ་གྲག་པའི་རྣམ་
པར་ཐོས་སམ་མ་ཐོས་ཞེས་དྲིས་མ་ཐུག། མ་ཐོས་སོ་ཞེས་ལན་འདེབས་རིགས་པའི་ཕྱིར།
པ་རོལ་པོས་སྒྲ་གང་ཡང་མ་ཐོས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་མ་ཐུག་པའི་ལན་དེ་གང་ལས་རྒྱུང་སོམས་
ཤིག་ དེས་ན་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ལ། ཚད་མ་ཙམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། གྲངས་
ངེས་འཇིག་པར་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ལྟ་བུ་ཚད་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐུག། རང་ཉིད་
ཀྱིས་ཚད་མའི་མཚན་གཞི་གང་ཁས་སྒྲུབ་ས་པ་ལ་སྒྲུབ་འབྱེད་དེ་ཉིད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་ནི། ཚད་མའི་མཚན་གཞི་རང་རྒྱུད་དུ་བཟུང་ན་ཉམས་པ་མཚུངས་པར་མཐོང་ནས་སྒྲ་
འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་གང་
ཡང་ཉག་པ་མཐའ་གཟུང་མ་གཏོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་རྒྱས་པར་འཁྱུར་ཞིང་། པ་
རོལ་པོས་འགལ་བ་ཁས་སྒྲུབ་ས་པ་ཡང་རྒྱབ་མི་རྒྱས་པས་ཐུབ་མཐའ་ལ་དད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །
འདི་དག་ནི་དགག་པར་སྒྲ་བས་རེ་ཤིག་གཞན་གྱི་ ། རྣམ་གཞན་འདི་དག་འཁྱལ་ངོར་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་བ་མ་གཏོགས་ཁས་ལེན་མི་རྒྱས་པ་ལ་ནི་ལེའུ་དང་པོར་གནོད་པ་
བརྗོད་ཟིན་ནོ། །དེས་ན་གྲངས་ངེས་བསྐྱབ་པ་ལ་དགག་སྒྲུགས་ཀྱི་ཕྱང་སུམ་ཐེལ་བ་དང་སྐྱབ་

ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུང་སྤུམ་སེལ་བའི་ཆད་མ་གཉིས་ཡོད་དེ།

དང་པོ་ནི། སྐྱེའཇོན་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པ་གཞིར་བྱས་ལ། དེ་ཆད་མ་མིན་པ་སེལ་
 བ་དང་། དེ་ཡིན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ་སེལ་བའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པས་དེ་མངོན་སུམ་
 ཆད་མར་ཡོངས་སུ་གཙོད་བྱས་པས་སེལ་རྟེ། དེ་ཆད་མ་མིན་པ་བསལ་ཞིང་། དེ་ཡིན་པའི་
 རྗེས་དཔག་ཡོད་པ་ཆད་མས་བསལ་ཡང་། ད་དུང་མངོན་སུམ་ཆད་མར་སྒོས་ཡོངས་སུ་
 གཙོད་མི་བྱས་ན་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་སུམ་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི། མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མིན་
 པའི་ཆད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པས་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་པོ་གསུམ་པར་ག་ལ་འགྱུར། དཔེར་ན།
 སྤྱར་ངེས་ནས་རྟག་པ་དང་གཞི་མཐུན་ཆད་མས་ཁེགས་ཀྱང་། མི་རྟག་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་
 མི་བྱས་ན། རྟག་མི་རྟག་ལ་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་སུམ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་
 འོ། །སྐྱེའཇོན་མངོན་སུམ་དེ་མངོན་སུམ་ཆད་མར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་དཔག་
 ཆད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤང་སུམ་སེལ་ལོ། ཆད་མར་
 ངེས་ནས། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་རྟོབས་ཀྱིས། མངོན་སུམ་
 ཆད་མར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་གཉིས་མིན་གྱི་སྤང་སུམ་སེལ་བའི་རྒྱལ་དུ་འོས་མེད་ཀྱིས་རིགས་
 པར་བྱས་ནས། ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བྱས་ན། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཆད་མར་ཁས་
 ལེན་མི་བྱས་ཤིང་། དེ་ཁས་སྐྱངས་ན་གྲངས་ངེས་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ཕན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་གསར་དུ་རྟོགས་
 པའི་སྒྲོར་ངེས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས། དེ་ཆད་མ་མིན་པ་སེལ་བའི་ཆད་མ་དང་། དེ་ཡིན་
 པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་སེལ་བའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པས་དེ་རྗེས་དཔག་
 ཆད་མར་ཡོངས་སུ་གཙོད་བྱས་པས་གཉིས་མིན་གྱི་སྤང་སུམ་སེལ་ལོ། །འདིར། སྐྱ་ཡི་ཡུལ་
 དང་ཡུལ་མིན་གྱིས། ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་ཙམ་གྱིས་
 རང་མཚན་དང་། སྤྱི་མཚན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་དོན་མིན་རྟེ། རྗོད་བྱེད་སྤྱི་བདག་གི་
 ཙམ་ལས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་སྤྱོད་འཆར་བྱས་པ་དང་མི་བྱས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། ཟུས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ལ། གཞུང་གི་ཁུ་སྲི་མཆན་ཉིད་རྣམ་གཟུང་བ་དང་། དེལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

གནས་ཏུ་གནིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རོས་གྲུང་པ།

དང་པོ་ལ། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བརྟན་བཅོས་འདིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤོང་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟངས་ནི་ཆོས་ཅན། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ཕྱོག་གཉིས་པོ་དེ་དག་རང་མཆན་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། ཟྱའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཏུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རོན་ཕྱོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་མཆོན་བྱ་གཉིས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་སོ་སོར་འཛིག་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གཞུང་འདི་བཞོད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་མཆན་གཞི་གང་སྟོན་པ་དང་། བྱུང་མཐའ་གང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཟྱའ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་དང་། དངོས་པོར་སྒྲ་བ་དག་བདེན་གཉིས་མི་མཐུན་པ་ཚད་པའི་གཞི། འབྲས་བུ་སྟེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་དོན་དམ་པར་བྱུང་མ་བྱུང་འབའ་ཞིག་ལ་ཚད་ལ། དེ་ལ་དངོས་པོར་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་འདི་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་འབྲས་བུ་སྟེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། ཟྱེ་མ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལ།

དང་པོ་ལྟར་ན། རོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ལེགས་པར་བྱུང་པས། དེ་ལ་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་མིང་སྟོན་བྱས་ཀྱང་། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་མི་འཕྱར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་ལ། དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ལེགས་པར་བྱུང་པ་མེད་པས་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི། རོན་དམ་པར་མེད་པར་བཞེད་ལ། དབྱ་མ་ཐལ་འཕྱར་པ་རྣམས་ནི། འབྲས་བུ་སྟེད་པའི་དངོས་པོ་རང་ལྷགས་ལ་ཆད་མས་ལེགས་པར་བྱུང་ཀྱང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་བྱུང་པ་མེད་པར་བཞེད་ལ། སྐབས་འདིར་ནི། ལྷགས་དང་པོའི་གཞུང་ལེགས་པར་བཅུགས་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཏུ། ལྷགས་གཉིས་པ་ཡང་འགོག་ཅིང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། ལྷགས་གསུམ་པ་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཏུ་མཛད་དོ། །དེས་ན་དེ་དག་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་འདི་སྒྲོས་སོ། །

མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀླ་མ་ལ་གི་ལ་ནི། དངོས་སུ་དོན་དམ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་འཇུག་མི་རུས་པ་
ཆམས་རིམ་གྱིས་བཞི་བའི་ཆེད་དུ། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱི་བདུན་འདིར་དངོས་པོ་དོན་དམ་
པར་གྲུབ་པ་མ་བཞག་ཅིང་སྒྲུབ་པའི་ཆམ་གཞག་མཛད་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་སྒྱུར་ན་ཡང་རྒྱུ་བ་ཅམ་ཡོད་
མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གྱི་འབྲེལ་
བཤད་དུ། ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་དུ་གསལ་ཏེ། གཞུང་གི་འབྲོས་
དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་གཞི་ལ་ཚོད་པ་ཤས་དག་ཏུ་སྒྲུབ་གི། དོན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་
པར་ཚོད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མི་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་
སྟེ། འདིར་མདོ་སྟེ་བའི་ལྟ་བའི་ཆམ་གཞག་རི་ལྟར་གཏན་ལ་པབ་པ་དེ་ལྟར་ལམ་ལ་ཞུགས་
པའི་ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་པ་ཆམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདིར། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རུས་པ་གང་། །ཞེས་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོས་པའི་དགོས་པ་
ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་དོན་བྱེད་རུས་པར་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་ཉོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཆོག་
ཟུར་ཕྱིན་པར་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་བྱེད་རུས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རུས་པ་དང་མི་
རུས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི། དབུ་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཐུབ་མཐའ་གཞི་གང་ལས་གྱིས་པ་
དང་། མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་ཆམ་གཞག་ལེགས་པར་མགོ་བའི་བབ་ཅོལ་འབའ་
ཞིག་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདིས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་
ངོས་གཟུང་ནས། སྒྲུབ་བྱེད་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་རང་མཚན་གྱི་མཚན་
ཉིད་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དོན་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་
བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་དེ། དོན་བྱེད་རུས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་
དང་། དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། ཚུལ་
དེ་ལྟར་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་ཟུར་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་།
ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་མི་གསལ་ཡང་། དོན་དེ་ལྟར་སྒྱུར་ན། མདོ་སྟེ་པ་
འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པ་དག་དོན་བྱེད་རུས་པ་གང་ཡིན་པ་
བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཏན་ལ་
དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། སྒར་བཤད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་ཐུབ་མ་ཐུབ་འབའ་

ཞིག་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་པས། རྟོན་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་མཆན་གཞི་མི་འབད་པ་སྤང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་
མཆན་གཞི་ལ་ཚོད་པ་སྤང་། སྐྱེ་ཤད་སོགས་སྤྱི་མཆན་དུ་བལ་བ་སྤང་ངོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོན་བྱེད་རྒྱས་པ་རྟོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་མཆན་གཞིར་མི་རུང་
བར་བལ། དངོས་པོ་བམས་ཅད་ལ་རྟོན་དམ་པར་རྟོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེར་བལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་
པའི་ཆས་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། ས་ཐོན་གྱིས་ལྷ་གྱུ་སྦྱེད་པ་བཤག་ཁྲ་
ལ་སྦྱལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་ནམ། ས་ཐོན་རང་གི་རྫོད་
ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ལྷ་གྱུ་སྦྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད། དང་པོ་མི་འབད་པར་བལ། དེ་ལྟར་ན་
མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པ་མི་འབད་པ་ལ། ས་ཐོན་སོགས་ནི་ལྷ་གྱུ་སོགས་ལ་པན་འདོགས་
པའི་རྒྱས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རྟོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་མིང་
མི་འདོགས་ཀྱང་རྟོན་གྱུ་བ་པོ། །གལ་ཏེ་ས་ཐོན་གྱིས་ལྷ་གྱུ་སྦྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སུས་ཀྱང་
དགག་མི་རྒྱས་མོད་ཀྱི། རྟོན་དམ་པར་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་བྱུ་བ་དཔུང་པ་ན། རྟོན་
དམ་པར་ཡོད་པ་སྤྱི་ཆེ་མོ་བརྒྱར་གཤགས་པའི་ཆ་ཅམ་ཡང་མ་དམིགས་པས། རྟོན་བྱེད་
རྒྱས་པ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་བྱུ་བ་པར་འདོད་ཀྱི། རྟོན་དམ་པར་བྱུ་བ་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ས་
ཐོན་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྫོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ལྷ་གྱུ་སྦྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ན། ས་ཐོན་
གྱི་ངོས་ནས་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པ་ཤེས་བྱ་ལ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྦྱེད་པ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡང་
མི་འབྲུབ་པར་བཤག་ཁྲ་ལ་སྦྱལ་དུ་རྫོམ་པ་ལྟར་འབྱར་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོས་ནས་བྱ་བ་
བྱེད་ན། ཅི་ཕྱི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་སྦྱེད་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་འབད་པར་འབྱར་ཏེ་མི་འབད་པར་བལ།
རྟོན་དམ་པར་སྦྱེ་བའི་རྟོན་ཞིགས་པར་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་། མི་རྒྱས་པ་ཀྱན་ལ། ཀྱན་རྫོབ་དུ་
ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆས་དེ་ཡོད་པས་རྟོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་མཆན་
གཞིར་མི་འབད་དོ་ཞེ་ན། རྟོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དུ་བལ། ཀྱན་
རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྦྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
མིན་པར་བལ། རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོགས་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས་སྤངས། མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་འཛིན་
དབང་པོའི་སྒོ་ལ་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་མི་

མཐུན་དཔེ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲིའི་བཞེད་པ་ལྟར། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་
 གྱིས་ཀྱང་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཁས་ལེན་ན། སྤྱི་མཆན་ཀུན་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དེ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་མཆན་གྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྤྱིད་པ་ཙམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་མི་
 བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེས་གཞན་ཡང་གོ་དགོས་པར་བཞུན་པ་ནི། སྤྱི་མཆན་གྱིས་
 རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྤྱིད་མི་རྒྱས་པར་བཞུན་པ་དེ་ལས་ནི་དོན་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ།
 བྱམ་པ་འདེགས་འཛིག་ལ་སོགས་པའི་ལས་དོན་གཞན་དང་། བྱམ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་དོན་
 གཞན་དང་། བྱམ་པའི་བྱངས་དོན་གཞན་སོགས་རང་ལ་རྟོག་པའི་སྒྲིག་བྱུང་ཡུལ་གྱི་སྒྲིག་ནས་
 སྤྱིད་པ་མིན་པར་བཤད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་རྟོག་པའི་སྒྲིག་ཆས་
 ཅན། བྱེད་ལས་དོན་གཞན་སོགས་གྱིས་གྲུབ་དོན་བྱས་ནས་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་
 རང་རྒྱ་བརྒྱ་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཡོད་ཀྱི་ཚལ་བ་སོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲུག་
 རྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚད་སྤང་དོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་སྤྱི་མཆན་ཡིན་ན། སྤྱི་ཤད་སོགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལོ་
 ཞེན། རབ་རིབ་ཙན་ལ་སྤང་བའི་སྤྱི་ཤད་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཆན་མིན་ཏེ། སྤྱི་
 ཀྱང་རི་ལྟར་སྤང་བ་དེའི་དོན་དུ་མོས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྱི་
 མཆན་མིན་པར་ཐལ། དོན་དུ་མོས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དངོས་པོར་མེད་པ་
 ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བལ་ཙམ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས་སྤྱི་མཆན་མིན་
 པའི་ཉེས་པ་དག་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱེད་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་མེད་པར་
 དགག་པའི་སྒྲིག་ནས་ཤེས་བྱར་འཛིན་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤྱི་ཤད་སོགས་ཀྱང་སྤྱིར་
 ཐལ་ཏེ། ཤེས་བྱར་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྤྱི་ཤད་བདེན་རྒྱུན་དཔུང་ནས་བདེན་
 པར་མེད་དོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲིག་དེ་དག་གི་ཡང་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཤད་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
 དངོས་པོ་སྟེ་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་ལ་བཀག་པ་མེད་དེ། དེ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ན་སྤྱི་ཤད་ལ་རྟོག་པའི་སྒྲིག་དེ་དག་གི་ཡང་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་སྤང་བའི་སྤྱི་ཤད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་
 དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་མེད་དེ། བྱེད་སྤྱི་ཤད་དོ་སྒྲུལ་དུ་རྟོག་པའི་སྒྲིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྤྱི་ཤད་ཉིད་ཤེས་བྱ་མིན་ན་གསལ་བར་སྤང་བ་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། སྤྱི་
 ཤད་གསལ་བར་སྤང་བའི་ནམ་པ་ཉིད་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྐྱོ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པའི་སྒོ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལྟལ་ཅན་ཡིན་ཏེ།
 རྟོག་སྤྱི་གཟུང་ལྟལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ལྡང་དབང་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུང་རྟོག་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་ལྟལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་སྐྱོ་སྐྱེས་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་ཤེས་པའི་རྩ་བའི་རྟོག་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་སྤྱི་སྒྲུབ་
 བའི་རྣམ་པ་ཡང་ནི་རྟོག་པའི་རྣམ་སྤྱི་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་མཆན་དུ་ཐལ་བར་འབྱུང་བས་
 གསལ་བར་སྒྲུབ་བར་འབྱུང་རྩ་ཞེ་ན། བྱམ་སྤྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ན་ཅ། རང་མཆན་དུ་ཐལ་
 པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་ལོ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་མཆན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རྟོག་
 པ་ལ་གསལ་བར་མི་སྒྲུབ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རྟོག་པས་སྤྱི་རྩལ་གྱི་རྟོག་གྱི་རྩ་བའི་ཞེན་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གསལ་བ་ཀྱན་ལ་རྩ་བའི་མཆོངས་པར་རྣམས་འགྲོ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རང་མ་ཡིན་ལས་སྤྱི་གཤམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་མཆན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ། རང་མཆན་དངོས་པོར་བརྟེན་
 པ། སྤྱི་མཆན་གྱི་དབྱེ་བཤོ། །

དང་པོ་ལ། རྟོག་དམ་པར་སྤྱི་བརྟེན་བྱ་བ་གཤམ་པའི་སྒོ་ནས་དགག་པ། རིགས་པ་
 གཞན་གྱིས་དགག་པ། རྟོག་བརྟེན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་རྟོག་དམ་པར་སྤྱི་བརྟེན་བྱ་བ་ཡིན་པ་དགག་པ། སྤྱི་བརྟེན་
 བྱ་རྟོག་དམ་པར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པ། བརྟེན་དུ་ཡོད་པའི་ལན་དགག་
 པའོ། །

དང་པོ་ལ། བགག་པ་དངོས་དང་། སྤྱི་བརྟེན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། གསལ་བ་རང་མཆན་རྟོག་དམ་པར་སྤྱི་བརྟེན་བྱ་མིན་པ། ལྟ་མིན་
 འདུ་བྱེད་དེར་མ་གྲུབ་པ། སྤྱི་ཡན་གར་བ་དེར་མ་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཟུགས་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རྩལ་གྱི་དངོས་པོའི་རྩ་བའི་ཞེན་པར་ཐལ།
 རྟོག་དམ་པར་སྤྱི་བརྟེན་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱུང་པར་ཐལ། གཟུགས་མཐོང་བའི་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དབང་པོ་སྐྱེས་འབྱས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དེས་
 འཕངས་པ་ནི། རྟོག་དམ་པར་སྤྱི་བརྟེན་བྱ་མེད་དེ། གཟུགས་སྐྱེས་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དངོས་
 པོ་མཐོང་བའི་དབང་སྒོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟེ་གཟུགས་སྐྱེས་སྤྱི་རྟོག་དམ་པར་སྤྱི་
 བརྟེན་བྱ་ཡིན་ན་སྤྱི་བརྟེན་ཅམ་གྱིས་སྤྱི་རྩལ་གསལ་བར་སྒྲུབ་བར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་དབང་
 ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་ཐལ་བར་འབྱུང་རྩ། །དེས་ན་སྤྱི་མཆན་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྤྱི་བརྟེན་བྱ་རྟོག་

དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ལྱེད་ཀྱི་དོན་ཁྱེད་ཀྱིས་པས་བྱམ་པའི་དོན་
སྤྱོད་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་སྤྱི་བཟོད་བྱ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་བྱམ་པར་འགྱུར་དགོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། ། བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ན་ལྟ་མིན་འདྲ་བྱེད་ཀྱིས་
བསྟན་པའི་མིང་རང་མཚན་དངོས་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་ལས་དོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཇུག། དེ་
ལས་སྤྱོད་ལྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པས་མིང་སྟགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་ལ་དབང་པོའི་ཆོག་ཀྱི་དོན་
མེད་པར་མི་འགྱུར་རྟེན་ན། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་སྒྲིལ་ན་དང་འབྲེལ་བ་དང་།
བཟོད་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དང་རྗེས་སྤྱོད་འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། དེ་གསུམ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་
མེད་པ་ཅན་གྱི་མིང་སྟགས་རང་མཚན་དོན་དམ་པར་སྤྱི་བཟོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་
འོག་ནས་གཞོན་པ་སྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲིལ་ན་དང་འབྲེལ་བ་བཟོད་པ་དགག་པ། འབྲེལ་མེད་བཟོད་པ་
དགག་པ། དོན་དང་འབྲེལ་བ་བཟོད་པ་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ལས། དོན་བྱམ་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་འཇུག་པར་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱིས་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྒྲིལ་ན་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་རང་མཚན་
བཟོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིང་གིས་དོན་གྱི་མཚན་མ་བཟོད། དོན་གྱི་མཚན་མ་དང་།
སྤྱོད་ལྱེད་ཀྱི་དོན་ཚུལ་འདྲ་བ་ལས་འབྲེལ་ནས་སྤྱོད་ལྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རྟེན་ན།
དུས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དོན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་རེས་འགའ་དོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཇུག་པར་
ཐལ། དེ་གཉིས་འདྲ་བས་འབྲེལ། འབྲེལ་བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དུས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་
གནས་པར་འབྲེལ་བ་མིན་པར་ཐལ། ནམ་པ་མེད་བཞིན་དུ་དུས་ཐ་དང་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤྱང་བའི་དོན་སྤྱོད་བཟོད་པ་ལ། སྤྱོད་ལས་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་
ཉེས་པ་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་ལས་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བའི་མངོན་སྲུང་གིས་
སྤྱོད་པའི་དོན་གྱི་ནམ་པ་དེ་འདྲ་སྤྱང་བའི་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་དེ་འདྲ་མེད་
དེ། སྤྱོད་ལྱེད་ཀྱི་ནམ་པ་སྤྱང་བའི་སྒྲིལ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མིང་རང་མཚན་གྱི་
ནམ་པ་ཤར་བར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེན་ཡང་། མིང་འཛིན་པའི་ནམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་

རྩམ་ཐ་དད་པའི་མིང་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིང་རྒྱལ་
 ཉིན་ཆད་མ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིང་རང་མཆན་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་
 རང་འཛིན་ཤེས་པ་ཕྱོག་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཀྱན་གཟུང་དོན་རང་མཆན་དང་
 ལྡན་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཟླ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་
 ཤེས་པ་རྣམས་པ་གཞན་དུ་གཟུང་དོན་དང་མི་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཟླ་ལམ་གྱི་སྟོ་སོགས་
 ལྡང་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ་
 བ་མིན་ཏེ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་ལྡང་བའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ལ་ལྡང་བའི་སྟོ་སོགས་དེ་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སོས་གཞོན་པའི་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་དེ་རང་ལྡང་མཁན་གྱི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རུང་ཡུལ་དེར་གནས་
 པའི་སྟེས་བྱ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དེས་ནི་མིང་
 སོགས་ཀྱང་རང་ལྡང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་མིན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རུང་
 ཡུལ་དེར་གནས་པའི་སྟེས་བྱ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་
 བདག་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་
 པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཆན་གང་གིས་འདོད། གལ་ཏེ་དོན་གྱིས་རྣམས་པ་གཏད་པའི་སྟོ་
 ལས་ཐན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ལས་གཞན་པ་
 མིང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་སྟོབས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
 དེས་ཐན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འཆད་ཉན་བྱེད་པ་པོའི་སྟོ་དང་དོན་རང་མཆན་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་
 མེད་ཀྱི་མིང་རང་མཆན་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། ཟླ་ལས་དོན་ལ་འདུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་
 ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་རང་མཆན་དང་འབྲེལ་བ་དང་ལྡན་པའི་མིང་རང་མཆན་
 བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དོན་ལ་བཞེན་པའི་མིང་རང་མཆན་སྟེའི་བརྗོད་བྱ་མིན་
 པར་ཐལ། དེ་ནི་དོན་རང་མཆན་དང་ལྡན་ཅིག་ཟད་ཅིང་མ་སྟེས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ལྟས་སྟེ་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པ་མི་སྟི། སྟིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་སྟེ་ཡིས་དངོས་པོ་བརྗོད་ཀྱང་སྟེ་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཆོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་འདོད་ཅིང་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ལྷགས་དེ་
 ལ་སྟོན་དེ་མི་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ལྟས་སྟེ་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་དོན་ཞེན་ཡང་། སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བའི་
མཚུངས་པ་མིན་པར། གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བསྟོས་མེད་
ཡན་གར་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་ཅན་དུ་
དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་བསྟོས་མེད་ཀྱི་ཅན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་ཡང་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལས། སྤྱི་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡིན་
པས་བསྟོས་མེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱིས་བདག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་མན་
འདྲིགས་པའི་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དུས་ཅན་དུ་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ།
འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གང་ཞིག་ཅན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་རྒྱས་མེད་
དུ་འགྱུར་ན། དེ་ནི་དུས་ཀྱན་གྱི་ཆེ་རྒྱས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་
རྒྱས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ཅན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། སྤྱི་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་
སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་དུས་ཅན་དུ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་འཇུག་པའོ། མེད་ན་ཅན་དུ་རྒྱས་པ་མེད་
པ་ཅན་དུ་རྩོམ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གནས་པའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་འཕེལ་བའམ་ཟད་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཐུན་ཆེན་དང་། འགལ་ཆེན་གྱི་རྒྱས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་པར་ཐལ།
ཆེན་གྱིས་བཅོས་སྤྱོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འཛོན་པ་ཡི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་དེ་དང་ཆེས་སྤྱོད་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་ཆ་བསྟོན་མི་
རྒྱས་པར་རྣམ་པར་ངེས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་སྤྱི་སྤྱོད་དེ་ལ་རྒྱ་གང་གིས་
ཀྱང་རྒྱལ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེད་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་རི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་། སྤྱི་
སྤྱོད་སྤྱི་ཡན་གར་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཆེན་སྤྱོད་ལ་
བཞེན་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་པས་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དོན་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛོན་པ་
ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་དོན་
དམ་པར་སྤྱོད་བརྗོད་ཀྱང་དབང་པོའི་ཆོགས་དོན་མེད་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་དང་
གཟུགས་སྤྱོད་སོགས་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་བ་དང་
དུ་སྤང་བ་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གཅིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་
ནས་འཛོན་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་དེ་རིགས་ལྡན་གསལ་བ་དང་རྣམ་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་
ཕྱིར་ན་གསལ་བའི་རོ་བོ་གཞན་ལ་བཞེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་གསལ་

རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་གྱུ་བ་པོ་ཞིན། སྤྱི་ཚུས་ཅན། གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཏུ་བརྒྱུད་རིགས་
 པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་གཞན་གྱི་བརྟོས་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྣམས་སྤྱུ་གྱུ་བ་པ་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཏུ་བ་གྱུ་བ་ཟིན་པའི་
 འོག་ཏུ་ཡང་མེ་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཏུ་བ་རང་གི་རྒྱ་ལས་ངེས་པར་གྱུ་བ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཏུ་བ་ཚུས་ཅན། མེ་ལ་རག་ལས་པ་ཟིན་ཏེ། གྱུ་བ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 གཞུང་འདིའི་དོན་ཟིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ན། ཏུ་བ་ཚུས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སན་
 གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཏུ་བ་གྱུ་བ་ན་སན་
 གདགས་བྱར་འགལ་བས་སྟོགས་ཚུས་མི་འབྱུང་། མ་གྱུ་བ་ན། དམ་བཅའ་ཚད་མས་གསལ་
 བས་བསྐྱབ་བྱ་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཏུ་བ་འདིའི་རྒྱ་འདིའི་ཞེས། ཏུ་བ་གྱུ་བ་པའི་
 འོག་ཏུ་མེ་ལ་རག་ལས་པ་ཉི་ཤུའི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། འབྲེལ་བ་དེ་རྣམས་སྤྱུ་གྱུ་བ་ན།
 དོན་ཡང་དེ་ཉིད་གྱུ་བ་དགོས་པས་དེ་ལ་དགག་པ་མཛད་དོ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་བང་
 སྟོས་དེ་ལ་གྱུ་བ་པའི་འོག་ཏུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་པ་དེས་ན། དེ་ནི་རག་
 ལས་པ་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །སྤྱི་དོན་གཞན་དང་གསལ་བའི་འབྲེལ་བ་ཇི་ཉིད་ཡང་རྣམས་སྤྱུ་
 གྱུ་བ་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཟིན་པའི་རྣམས་ཐ་དད་གང་ཞིག།
 རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་རྣམས་སྤྱུ་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དེ་ཚུས་ཅན། གསལ་བ་དང་
 འབྲེལ་མེད་ཏུ་ཐལ། དེ་ལ་བརྟོས་མེད་ཀྱི་རྣམས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚུས་ཅན།
 རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུ་བ་ཉི། གསལ་བ་རང་མཆན་དང་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཏུ་
 ཡང་མ་གྱུ་བ་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱི་དངོས་པོར་མེད་ན་རི་བོང་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྱིར་འབྱུར་རོ་
 ཞེན། མེད་པ་རིགས་སྤྱུ་ཐལ་བར་མི་འབྱུར་བར་ཐལ། མེད་པ་གསལ་བ་དེ་ལ་བརྟོས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིགས་སྤྱུ་བཏགས་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཚུས་ཅན། རང་པོ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཏུ་མ་གྱུ་བ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱོད་རྒྱས་
 བརྒྱུད་པས་དོན་རང་མཆན་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། དོན་རང་མཆན་གྱི་རོ་སྤོ་
 ལ་བརྒྱུད་ནས་བཞེན་ནས་བྱུང་པར་རང་མཆན་དེ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་
 རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་རོ་བོར་སྤྱང་
 བའམ་དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པའི་སྤྱི་སྟོན་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཚུས་ཅན། སྤྱང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སོག་མ་མེད་པའི་ཏུས་

ཅན་གྱི་ཤིང་རང་མཚན་མཐོང་བ་སྟོམས་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་
 རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་ཤིང་གསལ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་གང་ཡིན་པ་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
 རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཤིང་སྤྱི་འདི་དག་གིས་གང་བརྗོད་པའི་གཞན་སེལ་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་རྩོམ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ཡང་ཤིང་གསལ་ནམས་ལ་རིགས་གཅིག་པའི་སྤྱི་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞིང་ཞེན་པའི་སྤྱི་
 སྤྱོད་ལྷན་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྩོམ་ཅུང་ཟད་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་འདོད་པའི་སྤྱི་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རྟོན་ཤིང་གསལ་ནམས་ལ་རིགས་གཅིག་དུ་འབྲུལ་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་ལྷན་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་སྤྱོད་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གཟུང་རྟོན་གྱི་རྩོམ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱད་
 པའི་སྤྱིར་དང་། ཁྱོད་ལ་ལྷན་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་རྟོན་རང་མཚན་དུ་དངོས་སུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། རིགས་དེ་རྣམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། རྩོམ་ཅན་
 པས་སོ། །འདི་ཡན་ཆད་སྤྱོད་བརྗོད་བྱ་རྟོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བཏུན་བཞེད་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་རིགས་ལ་བཏགས་ནས་དགག་པ་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱམ་པའི་སྤྱི་རང་གི་གསལ་བ་ལས་རྣམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་
 བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་མེད་དུ་མི་འཇུག་ཏེ། ལྷན་བྱ་ལ་སྟོགས་པའི་བརྗོད་བྱ་འགའ་ཞིག་
 ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བྱམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་
 ཡང་བྱམ་པ་ལས་རྣམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་བྱ་མིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ནམས་དངོས་པོར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་བྱ་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
 ཡང་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱམ་སྤྱི་དང་ལྷན་བྱའི་སྤྱི་སྟོས་སྟོར་
 བརྗོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྟོས་སྟོར་བརྗོད་པ་མི་འགལ་ཏེ།
 ཉེར་ལེན་བྱམ་སྤྱི་རྣམས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་དད་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་རྟོན་ལའང་། སྤྱི་དངོས་པོ་བཤེད་པ་ཡི་རྒྱ་ཅན་
 གྱི་མཉེན་པ་དག་འཇུག་པར་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་སུ་
 ཇི་ལྟར་ཡང་འཇུག་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་དེ་འདས་མ་
 འོངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་སྤྱི་དེ་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་
 སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷན་བྱ་ལ་དངོས་མིང་དུ་མི་འཇུག་ལ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་
 འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་རྟོན་གཞན་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཡོད་པས་དངོས་མིང་
 དུ་འཇུག་པ་གང་ཞིག ། ཁྱོད་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ལྷན་

སོགས་ལ་མེད་ལ། ད་ལྟར་བའི་བྱམ་པ་ཡི་དངོས་པོར་མེད་པའི་འདས་མ་འོངས་དང་ཉེ་བའི་
རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པའི་མྱིར། རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སེམས་ཞེས་པའི་མིང་དངོས་མིང་
དང་། བྱམ་ཟེའི་བྱེའུ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་མིང་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
མིང་གང་ལས་སྟོ་འབྲུལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་མིང་དེ་དོན་དེའི་དངོས་མིང་དང་། སྟོ་
འབྲུལ་མེད་དུ་མི་འཇུག་པར་འདྲ་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ནས་དངོས་མིང་གི་ཡུལ་སྟོ་འདོགས་
པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་མྱིར། དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་
སྟོར་བ་ལ་བྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ལྟ་བུ་པ་དང་མི་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡིས་སོག་མར་གང་ལ་བྲགས་པས་མིང་གི་སྒྲ་བཤོད་
པའི་དོན་དེ་ལ་མིང་དེ་དངོས་མིང་དང་། དོན་དེ་དང་ཆོས་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པའི་འབྲུལ་
ནས་དེའི་མིང་དུ་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་ལ་མིང་དེ་པལ་བ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་
ཡིན་པའི་མྱིར། དེའི་དཔེ་ནི། སྟོ་འཇུག་པ་དངོས་པོ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
རི་ལྟར་དག་འདུལ་བའི་རྩས་པ་མེད་པའི་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་པའི་བཏགས་མིང་
གངས་ཅན་གྱི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེད་དུ་དོན་བྱེད་རྩས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཀན་པོ་
ལའང་། གཙོ་ཁོ་ལ་སོགས་པའི་མཉན་པ་སྟེ་པོས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་མྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྟེ་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་
དང་། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཞིག་པ་ད་ལྟར་བའི་
བྱམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྟེའི་བདག་སྟེན་ལས་ཞིག་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྟོ་ལ་ཅི་འདྲ་སྤང་བ་དེ་དང་འདྲ་
བར་མི་གསལ་བར་སྤང་བའི་མྱིར། བྱམ་པར་ཐལ། རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་མ་པར་ཤེས་པ་
རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་ལ་འདས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་སྤང་ཚུལ་མཚུངས་པ་དག་
མེད་པའི་མྱིར། སྟེ་ཡན་གར་བ་ཅམ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་མྱིར། སེམས་
གཉིས་པོ་དག་སྤང་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་མི་འཛིན་པ་མིན་ནོ་ཞེན། སྟེ་འཛིན་གྱི་
ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ལ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟེ་འབའ་ཞིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་རྩ་མ་པར་བརྗོད་ཟིན་པའི་མྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གསལ་བ་དང་ཇུས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ། །འབྲས་བུ་
ཡིན་མིན་བརྟགས་ལ་དགག་པ། །བར་ལ་སྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ། །ཤེས་པ་ལ་ཡན་གར་
བར་མི་སྤང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །

གསལ་བ་དང་རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པ་ལ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། ཕན་ཚུན་བྱད་པར་ཅན་ནམ་འབྲུར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་པ་ནམས་
 ཆོས་ཅན། ཆ་གསལ་གྱི་བྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོའི་རྩ་ཡང་འབྲུར་བའི་འཐད་
 པར་ཐལ། རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་པ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་གནས་
 སྐབས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་གསལ་དེ་དངོས་པོ་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཏུ་རྩ་ཡང་
 འབྲུར་བའི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་དང་ནམ་འབྲུར་རྣམས་ཐ་དད་པའི་
 རྩ་བོ་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་གི་མཚུངས་པ་ཡི་དངོས་པོ་སྤྱི་
 དེ་དག་གསལ་བ་དེ་དག་ལས་རྣམས་གཞན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་དེ་དག་གི་སྤྱི་ཞེས་པ་
 འབྲེལ་མེད་ཏུ་འབྲུར་བར་ཐལ། སྤྱི་གསལ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། དུམ་གསལ་
 ཏུ་མ་ལ་དུམ་པའི་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་འབྲེལ་མེད་ཏུ་ཐལ་ཞེས་པའོ། །ཞུག་པ་སྤྱི་བ་ལ་སྤྱི་གསལ་གཉིས་
 བརྟགས་ནས་སྤྱན་དབྱུང་ཏུ་མེད་དེ། སེལ་བའི་སྤྱི་སྤྱོན་མེད་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། གསལ་
 བ་ནམས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ།
 རང་མཚན་དང་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་དེ་གསལ་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནམ་མིན། འབྲས་བྱའོ་ཞེ་ན། སྐད་
 ཅིག་རྩ་སྤྱི་ཏུ་མ་ཅན་དང་འཇིག་པའི་རྩ་བོར་འབྲུར་བར་ཐལ་ན་དེ་ཡང་ཁྱོད་འདོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཉག་པ་དང་གཅིག་ཕྱར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཉག་པ་ཉིད་མིན་པར་
 ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་ཐལ། འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཡོད་ཅམ་དང་རང་
 ཆས་སུ་རྣམས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་ནམས་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་གསལ་བའི་འབྲས་བྱ་
 མིན་པའི་ཕྱིར་ཏུ་མ་སྐྱེས་སུ་མི་འབྲུར་རོ་ཞེ་ན། དེས་ན་གསལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ།
 དེ་དང་རྣམས་ཐ་དད་རྒྱ་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ཏུ་འབྲུར་བར་ཐལ། གསལ་
 བའི་འབྲས་བྱ་མིན་པ་གང་ཞིག། རྒྱ་གཞན་ལས་ཀྱང་མ་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ཡི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་ཡུལ་སྤང་བ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་བརྟུན་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་མེད་པར་བརྟུན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བྱད་
 པར་ཐལ། གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ཡི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱི་བ་རང་
 གི་ཡུལ་གྱི་བརྟུན་པ་དག་བརྟུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནག་སྤྱར་དེ་དགར་ཐལ་དང་

རིགས་གཅིག་པའི་སྒྲིམ་ལ། ཉ་དང་རིགས་གཅིག་པའི་སྒྲིམ་སྒྲིལ་ཅི་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་
དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་བ་ལ། བརྟེན་ལ་བརྟོས་པ་མེད་ན་ཡང་རིགས་ཐ་དད་མེད་པར་འཛིན་
པའི་སྒྲིམ་ལ་ཞིག་རྗེས་སྤྱོད་ལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་
ཅན་མིན་ཏེ། བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡོག་པར་མཚུངས་ཤིང་། བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་
ཉེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན། མིག་གི་ཤེས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་
ཅན་གྱི་མིག་སྟགས་རིགས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཉེ་བ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་
བཞིན་ནོ། །བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་སྒྲིམ་འབྲས་
པའི་རྒྱ་རིགས་ཀྱང་རྗེས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་
པར་སྤྱེ་ཞིང་ཡོག་པ་ཡིས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་དེ། ཡོད་ན་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་མེད་ཡན་
གར་བར་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལ། རྣམ་པ་འགའི་སྒྲིམ་ནས་ཀྱང་། རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་
འབྲེལ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་དུ་མི་སྒྲུབ་བས་མེད་པར་གྲུབ་ན། མིག་
ལ་སྟགས་པ་ཡང་མེད་པར་འབྱུར་རྟེན་ཞེ་ན། མིག་ལ་སྟགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ད་ལྟ་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་སྟོག་པའི་
རྟགས་ལས་གྲུབ་ལ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། དེ་ལ་ཁྱོད་གྱི་ལུས་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་གསལ་བ་ལ་བརྟོས་མེད་ཡན་གར་
བར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སུས་ཀྱང་ཡན་གར་བ་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་མིན་
པའི་ཕྱིར། ཤེས་པས་གསལ་བ་འཛིན་པའི་ཆེན་འང་སྤྱི་ཡན་གར་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ།
དེའི་ཆེ་རྒྱུ་པ་ལ་གསལ་བའི་སྒྲིམ་སྤྱི་དང་། དོན་སྤྱི་དང་། རྟོག་མེད་མ་འབྲུལ་བ་ལ་གསལ་
བའི་རོ་པོ་ལས་རྣམས་གཞན་སྒྲུབ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྤྱི་མཚན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་
ཅམ་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་རུས་སྟོང་དེ་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ན། གལ་ཏེ་ཀྱང་ལ་དེ་ཡོད་ན། །ཞེས་པ་ནས། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་
མདོར་བསྟན་དང་། ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་བྱ་འདི་དོན་བསྟུ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་རྒྱས་བཤད་

དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་མཆན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྱུར་ཞིང་། སྤྱི་མཆན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་
རིགས་པ་བརྒྱད་འདོད་པ་དག་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྒྲོའི་འབྲེལ་པ་ལ་སྒྱུར་དུ་རུང་བ་
ཅམ་སྤང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྒྲན་བཤད་པའི་གསལ་བ་རང་མཆན་དང་རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་
དུ་བརྒྱན་དུ་མེད་པ་སོགས་ལས་སྒྲོག་པ་གང་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཚྱད་སྤང་ངོ་། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་མཆན་དེའང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དངོས་པོར་ཞེན་
པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་དངོས་མེད་ལ་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་
ཀའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟུན་
མཁན་པོས་སྤྱི་མཆན་དངོས་པོར་མེད་ན་དབྱེ་བ་མི་རུང་བས་གཏན་ཆོག་གསུམ་དུ་དབྱེར་མི་
རུང་བར་འཇུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་
གསུམ་ཡོད་པས། ཉགས་གསུམ་དུ་དབྱེར་རུང་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
བྱེད་པས་དེ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པར་འཇུར་རོ་ཞེ་ན།
དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་དེས་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ།
དེ་ལ་དབང་པོའི་ཆོག་སྒྲོལ་དོན་དུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
འདས་མ་འོངས་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་སྒྲོ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་དངོས་མེད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པས་དངོས་མེད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
ན། དེའི་ཡུལ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཉིད་ཉམས་པས་རྟོག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་དབྱེ་
བ་མི་རུང་བར་ཐལ་བར་འཇུར་རོ་ཞེ་ན་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
ཡུལ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་འདི་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་
རང་མཆན་དང་། དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དངོས་པོའི་དོན་
སྤྱི་དེ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་ཤིང་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རང་མཆན་གཅིག་སུ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་
ཚྱད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་གི་མཆན་ཉིད་གཅིག་སུ་གཞལ་བྱར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། །

དོན་དུ་གཉེན་བྱའི་འབྲས་བྱའོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་རྟོག་ལྡན་རྣམས་
ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ནི། རང་མཚན་གཅིག་བྱ་དེ་ལས་སྐྱབ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་
དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲིའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་བྱ་གཞལ་བྱ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོག་ལྡན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དུ་དཔྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་པའི་རྟོན་
མཐར་ཐུག་པ་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱབ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱབ་པ་གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། ཞིབ་
དུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་འགལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་དོན་གཉེན་གྱིས་འབྲས་བྱ་དེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་
ཡོད་མེད་དུ་དཔྱད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་གཞི་འགར་དེ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཚད་
མའི་གཞལ་བྱ་དངོས་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་དགག་
རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དགག་བྱ་འཇལ་བར་འདོད་པ་ནི། ཆེས་ཤིན་ཏུ་
རིགས་ཏེ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དང་སྒྲི་འདོགས་གཉིས་འཛིན་སྟངས་
མཚུངས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྗེས་དཔག་དེས་དགག་གཞི་འཇལ་བར་འདོད་པ་ཡང་
རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་མི་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བཞོ་བཀལ་དོན་གཉེན་
དོན་དུ་གཉེན་བྱ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་རྟོན་ནི་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་སྒྲིབ་བྱས་ཀྱི་
དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་གཞི་འགར་དེ་མེད་པར་ངེས་ན་སྟོག་པར་བྱེད་ལ།
ཡོད་ན་འབྲུག་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་འབྲུག་སྟོག་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་མེད་ཚད་མས་མ་
གཞལ་ན། འབྲས་བྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན། བཀའ་པའི་
དབང་པོ་ཀླ་མ་ལ་ཤི་ལས་དངོས་མེད་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ནི། མཚོན་བྱའི་
ཐབས་བསྟེན་ཞེས་པ་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲུར་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་
ཡིན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རུང་ན། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་
མཚན་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཉམས་ལ། མི་རུང་ན། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་
མི་རུང་བ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་ཐལ། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་
ཉིད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཁས་སྐྱངས་ཤིང་། གཞལ་བྱ་སྒྲི་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པར་གསུངས་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་ནས་སེལ་བའི་ངོར་དང་
འབྲུལ་བའི་ངོར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་མ་སྒྲུར་བར་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་མི་
བྱས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྔངས་པ་རྣམས་ཐུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་ཀྱང་

གཞལ་བྱ་ལ་དེས་མ་བྱལ་སྟེ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་ཡོངས་གཙོ་དེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཞེས་པ།
རྣམ་པར་བཅད་རྩ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྫོང་དམ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་གཞི་སྟེ་ལ་རྣམ་པ་རྣམ་པར་
བཅད་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྫོང་།

དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ཡང་དག་གི་དག་ག་བྱ་ཆད་མའི་གཞལ་བྱར་འདོད་ན། ཆད་
མ་ལ་མི་སྟུ་བས་མ་བྱལ་པར་འགྱུར་རྟེ། ཆད་མ་དེའི་གཞལ་བྱར་གང་སྐད་བ་དེ་རྣམ་པ་ཡང་
དག་གིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟེ་རྣམ་པ་འགོག་པ་ལ་མི་སྟུ་བས་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། དེ་
ནི་སྟེ་རྣམ་པ་དང་། སྟེ་རྣམ་པ་བཀག་པ་གཉིས་སོ་སོར་མ་སྟེད་པའི་རྣམ་རྟོག་འབའ་ཞིག་གོ་
ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སྟེ་ལ་རྣམ་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཆད་མས་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་བྱུང་པར་བྱེ་བས་དགོས་པ་ཅི་
ཞིག་འགྱུར་པར་འགྱུར། རྣམ་པ་མ་བྱལ་སྟེ། ཁོ་པོ་ཅག་ཆད་མས་གཞལ་བྱ་ལ་དམིགས་
པས་མ་བྱལ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྟེ་ལ་རྣམ་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་དེས་སྟུ་ཐལ།
དེ་ཡོད་ན་ཆད་མས་དམིགས་དགོས་པ་ལ་དེ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཡོད་ན་མི་རྣམ་པའི་སྟེ་བྱུང་བསྐྱབས་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་འགྱུར་པར་འགྱུར། སྟེ་ཡང་མི་
རྣམ་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཆད་མས་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་པས་མ་བྱལ་ན། དེ་མེད་པས་
ཆད་མས་ཁེགས་ཤིང་མ་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཆད་མས་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་
ངོ་མཚར་རོ། །ཡང་མེད་དག་གི་དག་ག་སྟེ་དག་ག་བྱ་ལ་འཇུག་པར་བཞེད་པ་དག་ཀྱང་
དཔུང་མི་བཟོད་དེ། སྟེ་ལ་རྣམ་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྟེ་དེས་སྟེ་ལ་རྣམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་
ཟེར་རམ། སྟེ་རྣམ་པ་འོ་ཞེས་གང་ཟེར། རྣམ་པའི་དབང་པོ་ཞིག་པར་སྟོགས་དགོས་སོ། །
ལྷགས་ཁ་ཅིག། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱལ་པར་འདོད་བཞིན་དུ།
ཡང་རྣམ་པ་དང་བསྐྱབས་བྱ་སོགས་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཡིན་པས་བྱལ་པར་འདོད་པ་དག་
ཀྱང་སེམས་ནས་དུ་ཞོག་ལ་སྟོན་ཤིག། མདོར་བསྟན་ན། སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོན་སྟེ་ལ་ཡང་
དཔྱོད་པ་འཇུག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེ་རི་ལྟར་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཅི་
ན། བདེན་རྟེ། འོ་ན་ཀྱང་སྟེ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ན་འགའ་ཞིག་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཅི་དེ་འགའ་
ཞིག་ལ་རུང་བའམ། མ་ཡིན་ཞེས་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པ་ལ་དཔྱོད་པ་རུང་བྱུང་མི་རུང་ངོ། །མེད་པའི་ལྷལ་ཅན་

གྱི་དཔྱད་པ་ཡང་དངོས་པོའི་ཉིན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 ཉིད་ཏུ་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་ནི། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། སྤྱི་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡང་ཆད་མའི་
 གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷང་འདིའི་དོན་ནི། རྟོག་ལྟར་དཔྱད་པའི་ཡུལ་
 ཡིན་ན་དངོས་པོས་མ་བྱལ་བར་ཐུག། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་གཞན་ཕྱིས་བཏགས་པའི་སྤྱི་ལ་
 ཡང་དཔྱད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་ལ་དཔྱད་པ་ཡང་རང་མཆན་དཔྱད་
 པའི་ཡུལ་ཏུ་དོར་ནས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་
 བཏགས་པའི་སྤྱི་དེ་དངོས་པོར་སྦྱོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། དེ་འདྲའི་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་འགའ་
 ཞིག་ལ་ཡོད་པ་རུང་ངམ། མི་རུང་ཞེས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡང་རང་མཆན་དང་།
 དེར་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་གཞན་དག་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་བསམས་ནས་དཔྱད་
 པར་བྱེད་ལ། དོན་དེ་གཏན་མེད་ཏུ་ངེས་ན་དེའི་དཔྱད་པ་རྟོགས་པས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་ཆད་མ་ཡང་སོག་མར་དཔྱད་པའི་ཉིན་རང་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་སྦྱོན་གྱི་ཆད་མའི་
 གཞལ་བྱ་ལ་དངོས་པོས་བྱལ་བར་སྦྱོན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཤེས་བྱ་
 ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་ཉིན་དངོས་པོར་ངེ་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། དེ་ལ་སོག་མར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 ནམ་མཁའ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་གསལ་བས་དེ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མིག་ཤེས་
 ལ་སྒྲུབ་བའི་བར་གྱི་སྒྲུབ་བ་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཞུགས་འདི་མངོན་སྲུང་ཆད་མས་ཀྱབ་
 པ་གཞིར་གཞུང་ནས། དེར་སོགས་པའི་རིག་བྱ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་སོགས་པའི་རིག་བྱས་
 སྟོང་པར་ངེས་པ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་མཆན་གཞི་ལེགས་པར་ཀྱབ་པ་ཡིན་པས།
 དེར་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་། ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་ཆོས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་
 ཞེན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷང་འགལ་སྤང་བ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་རང་དང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ལས་གཞལ་བྱ་གཞན་ཡོད་པ་
 མིན་ནོ། །ཞེས་རང་མཆན་ལ་བསྟོས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་མཆན་གཞལ་བྱར་བཞག་པ་དང་ངེ་ལྟར་མི་
 འགལ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་མཆན་ལ་བསྟོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་རང་
 གི་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་མོང་མིན་པར་ཀྱབ་པའི་སྤྱི་མཆན་གཞལ་བྱར་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཆན་གྱིས་གཞལ་བྱ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐུག། རང་མཆན་དེ་ནི་མངོན་ཏུ་ཐུར་
 པའི་ཆོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་རོ་བོ་སྒྲུབ་བའི་སྟོན་ནས་རྟོགས་
 པར་བྱེད་ལ། རང་མཆན་དེ་ནི་སྟོག་ཏུ་ཐུར་ནས་ཐེས་དཔག་གིས་གཞལ་དགོས་པའི་ཆོ།

རང་མཚན་ཁོ་ན་མིན་པའི་ཚས་གཞན་དང་འདྲེས་པའི་རྩ་བོ་སྤང་བ་ཡི་སྒོ་ནས་རྟགས་པར་
བྱེད་པས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད་པའི་བྱིར། ཚེད་པ་བའི་བསམ་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་
གཞལ་བྱར་བཤད་པ་ཡང་སྔ་མེད་དང་མཚུངས་ཤིང་། གཞན་གྱིས་སྤྱི་མཚན་རྩལ་གྱུ་བ་
བཏགས་པ་ལྟར། རྩལ་སྤྱུ་གྱུ་བ་སྤྲུལ་དུ་རྟགས་པ་ཡིན་ལ། ལན་གྱིས་དེ་ལྟར་མིན་གྱི་
འཇལ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འཇལ་ཚུལ་གྱི་དབང་ལས་མིན་ན། གཞལ་བྱ་
གཉིས་སྤྱིར་ཆད་མ་གཉིས། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་དོན་ཆད་མར་སོང་
ས་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་སྐྱབ་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་རང་མཚན་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པས་གཞུང་འདི་
ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་འགལ་བ་དང་། སྤ་བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་སོ་སོ་སྤྱི་བོས་རྟགས་པར་བྱར་
མེད་པས་ཆད་མ་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་གཞུང་བཙུགས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན།
མངོན་སུམ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། །ཞེས་པ། གཞལ་བྱ་གཉིས་བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་བསྐྱུ་མ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད་ཀྱི་ཆད་མར་སོང་ས་མངོན་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་སྐྱབ་པ་ལ།
ངེས་པར་སྔོན་དུ་འཇལ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་སྐྱབ་དགོས་པས། དེ་གྲུབ་པ་ན་མངོན་
སྒྲིག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡང་བདེ་སྐྱག་ཏུ་འགྱུར་བོ་ཞེས་དོན་བསྐྱུས་པ་ཡིན་གྱི། གཞལ་
བྱ་སྒྲིག་གྱུར་དང་སྤྱི་མཚན་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། །འདིར། །དེ་ནི། ཞེས་པ།
མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བའི་རང་མཚན་དེ་ཉིད་རྗེས་དཔག་གིས་འཇལ་བར་སྔོན་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་དངོས་སུ་མ་རྟགས་པར་ཐལ། ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་རྩ་བོ་མི་སྤང་བའི་བྱིར། རྟགས་མ་གྱུ་བ་ན། མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་
བསམ་མ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཚས་ཅན། རང་མཚན་
དངོས་སུ་སྤང་ཡང་འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། དེ་སྤང་ཡང་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
བཞེན་དུ་གྱུ་བ་པ་མིན་པར་རང་མཚན་མིན་པ་ལ་རང་མཚན་དུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
བྱིར། གལ་ཏེ་རང་མཚན་དེའི་རྩལ་མིན་པ་གཞན་གྱི་རྩ་བོ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་དེ་
རྟགས་ན་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་མཚན་དངོས་སུ་རྟགས་པའི་ཆད་མ་མིན་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཚས་ཅན། འབྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་
ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསམ་པའི་དོན་སྤ་མི་རྟག་པ་ལ་གསར་དུ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲུལ་ན་རང་མཚན་དངོས་སུ་རྟགས་པར་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རང་མཚན་མིན་པ་ལ་རང་མཚན་ལྟར་སྤང་བའི་ནམ་པ་གཞན་གྱིས་གྲང་རང་མཚན་གསར་དུ་

རྟོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་མངོན་སུམ་དང་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་དོ་
ཞེན། རྟོན་མེད་པར་བཤམ། རྟོགས་འདི་ལ་ནི་རིམ་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན། ཞེས་པ་དེར་
ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། རྟོན་མེད་པར་བཤམ། དེ་ལ། དེ་ནི་རང་གཞན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལན་བཏབ་
ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །འདི་དག་གི་དོན་ནི་རང་མཚན་གྱི་བྱ་ལོང་མིན་པའི་དོ་བོ་མི་སྤང་ན་
དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འགལ་ལ། སྤང་ན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་སྤང་བས་མ་འབྲུལ་
པར་འགྱུར་ཞིང་། འབྲུལ་ན་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པའོ། །བྱ་ལོང་མིན་པའི་དོ་
བོ་མི་སྤང་ན་དེ་ལ་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མི་རུང་བ་བདེན་ལ། དེ་སྤང་ན་མ་འབྲུལ་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། དེ་སྤང་ཡང་གཞན་དང་འདྲེས་ནས་སྤང་གི། མ་འདྲེས་པར་མི་སྤང་དོ། །དེས་
ན་བྱ་ལོང་མིན་པའི་དོ་བོ་ཡང་སྤང་ལ། བྱ་ལོང་བའི་དོ་བོ་ཡང་སྤང་ཡང་། དེ་གཉིས་
སོ་སོར་མི་སྤང་དོ། །འདྲེས་མ་འདྲེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤར་གཞན་སེལ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །འབྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་རང་མཚན་ལ་མི་སྦྱ་བའི་དཔེ་རྟོན་པ་ནི། འབྲུལ་བ་ཡིན་ན།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཚན་ཐོབ་ཏུ་མི་རུང་བས་མ་བྲལ་པར་བཤམ། ཅོར་བུའི་འོད་དང་།
རྟོན་མེའི་འོད་དག་ལ་ཅོར་བུར་ཞེན་པའི་སྒྲིལ་མངོན་པར་རྒྱག་པའི་ཤེས་པ་ལོག་པའི་ཤེས་
པར་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་རིམ་ལྔར་ཅོར་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་
སྒྲིབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས། ཅོར་བུ་ར་བའི་སྤྱགས་ན་གནས་ཤིང་། འོད་སྒྲིག་གསེབ་ན་
འདུག་པ་མཐོང་ནས། དེ་ན་གནས་པའི་འོད་དེ་ཉིད་ཅོར་བུའི་སྟམ་པའི་སྒྲིབ་དཔེར་བྱས་ནས་
དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ་རིམ་ལྔར་དབྱེད་པའི་དོན་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱེད་པ་སྒྲིག་གསེབ་
ན་ཡོད་པར་དབྱེད་ནས། དེར་མ་ཐོབ་པར་ར་བའི་སྤྱགས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །
སྒྲིབ་དཔོན་ལྷན་སྟོན། ཅོར་བུའི་འོད་ལས་ཅོར་བུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དཔེར་བབྱང་ནས།
རྗེས་དཔག་ཀྱན་དེ་དང་མཚུངས་པར་རྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པའི་
བཤད་པ་རུ་མ་སྤང་ཡང་། སྒྲིབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་བཞེད་པ་ཉིད་འགྲིག་པ་ལྟར་སྤང་
དོ། །དཔེ་དེ་ལྟར་སྒྲིལ་རྟོག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། དེར་སྤང་བའི་སྒྲིབ་སྤང་དག་རི་
ལྟར་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་དོན་མེད་པར་མཚུངས་ནའང་། རྒྱ་མི་རྟོག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་
མ་ཉིད་རུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་དོན་བྱེད་པ་སྒྲིལ་རྟོག་པ་དང་གསལ་རུ་རྗེས་སུ་འགྲེལ་
བའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཚད་མར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་དབང་གིས་ཚད་མ་གཉིས་
སུ་ངེས་པར་རྒྱབ་པ་ན། གང་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་

སྒྲོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་པོ་དེ་ལ་འཛིན་པ་
 རང་དབང་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཙང་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་
 པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་འདས་
 པའི་གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། བྱུང་རྟོགས་པའི་རྟོན་ནི་དོན་གཞན་ཚུལ་གསུམ་པའི་
 ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་གི་བདག་ཉིད་གྱི་རོ་ཙེ་ཚུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བར་
 ཉགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུ་ཐུན་ལ་ལ་མེ་སྐབ་
 པ་དེའི་ཆེ་དུ་བ་གོ་བྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་དུ་བ་དེ་རང་གི་རྟོན་ཆོས་ཅན་དུ་ཐུན་ལ་
 དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་ཐུན་ལ་ལ་མེ་
 སྐབ་པ་དེའི་ཆེ་དུ་བའི་ཉགས་ལས་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་མེ་ཚུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མེ་མ་ལས་བྱུང་
 བ་དང་། གསལ་ལ་འབར་བ་དང་། ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱུང་པར་དུ་རྟོགས་
 པ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དུ་ཐུན་ལ་ལ་གོ་བྱེད་དུ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མེ་ཅམ་སྤྱིའི་རོ་
 ཙེ་ཉིད་དུ་རྟོགས་བྱས་ཀྱི། བྱུང་པར་ཐམས་ཅད་རྟོགས་མི་བྱས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཞལ་
 བྱ་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་རྗེས་དཔག་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་
 འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཉགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་
 གྱི་བ་གང་ཡིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ནི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན། སྒྲོག་གྱུར་ཉགས་ལས་རྟོགས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚྭ་སྒྲུང་རོ། །

དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། གཞལ་བྱ་གཞན་ཕྱང་
 སུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཙང་པར་བྱ་བ་དང་། ཉགས་
 སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཙང་པར་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྒྲོབ་དཔོན་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བས་
 ཆད་མའི་དབྱེ་བ་བཞག་དགོས། གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཆད་མ་
 ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་གཅིག་ཕྱར་ངེས་པའི་གངས་ཆད་མས་བསལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ཆད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
 རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མིན་པ་ལ་གཞོད་པ་བཞུན་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ངེས་པར་ཁས་
 ལེན་དགོས་པ་དང་། མི་ལེན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བཞུན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚུལ་རྣམས་མཛེས་པ་པ་ན་རེ། དངོས་པོར་མེད་པ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་

མྱུར། གཞལ་བྱ་རང་མཆན་གཅིག་ཕྱར་ངེས་ལ། དེས་ན་ཆད་མ་ཡང་མངོན་སུམ་གཅིག་
ཕྱ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། རྟོག་ཐུན་དཔྱད་པའི་རྟོན་མཐར་སྒྲུག་པ་རང་མཆན་ཁོ་ནར་བསྐྱབས་པས་
ཁོ་ཙམ་མི་འདོད་པ་སྐྱབ་པའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བཤམ། དེ་རང་མཆན་གཅིག་ཕྱར་ཁོ་
ཙམ་འདི་འདོད་པའི་མྱུར། མྱུར་རང་མཆན་མིན་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པར་འདོད་ན། ཁས་
སྐྱངས་དང་། རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་ན་གཞལ་བྱ་ནི་མིན་པས་
ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བཤམ། དངོས་པོར་མེད་པ་འང་ཆད་མས་ངེས་
པའི་མྱུར། མ་སྐྱབ་ན། དེས་སྤྱོ་སོགས་གཞལ་བྱ་མིན་པར་སྐྱབ་ནུས་པ་འགལ་ལོ། །དམ་གྱི་
སྐྱས་ཆད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་སྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་བཤམ། དངོས་མེད་དེ་ཆད་མས་ངེས་
པའི་མྱུར། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་མེད་པ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱབ་
དགོས་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་ཁས་མི་ལེན་པས། དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་གཞི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་པ་རྣམས་གྱི་ལྷ་མི་སོགས་
མེད་པའི་མེད་དགག་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་དམ། མེད་དགག་ཡན་གར་བ་དངོས་སུ་
རྟོགས་པར་བྱེད།

དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དགག་གཞི་དེ་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་མི་རུང་དུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་
མྱུར་དང་། སྤང་དུ་རུང་ན་ཡང་ཁས་སྐྱངས་དང་རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་མྱུར།
གཉིས་པ་ལྟར་ན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་མ་འབྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་
གྱི་ལྷ་མི་མེད་པ་སོགས་གྱི་མེད་དགག་ལ་དངོས་སུ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་
གཟུང་དོན་གྱི་སྒྲོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་མྱུར། གཟུང་འདིས་མེད་དགག་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་
རྟོགས་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་སྟོན་གྱི། ཤུགས་ཡུལ་ཡང་མིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཆད་མ་རྣམས་
ངེས་ལས། འདི་འགའ་ཞིག་རྩ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་དགག་གཞི་སྤང་མི་རུང་ལ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཀར་ནས་འགའ་ཞིག་རྩ་ཞེས་བཤད་
པའི་མྱུར་རོ། །གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱབ་ན། དབང་སྐྱེས་གྱི་སྒོ་མ་འབྲུལ་བ་ཆོས་ཅན།
རང་གི་ཡུལ་བར་ཆད་པ་དང་བསྐྱལ་པ་ལ་སོགས་སུ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཁྱོད་སྐྱེ་
བར་འཇུར་བར་བཤམ། ཁྱོད་ཁ་མྱུར་བལྟའི་ཆད་མ་གང་ཞིག། གཟུང་དོན་གྱི་རུས་པ་ལ་
བསྟོས་པ་མེད་པའི་མྱུར། གལ་ཏེ་ཆོ་སྤྱོ་སྤྱོ་མེད་པ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དངོས་རྟོགས་སུ་
སྤང་ནས་དེ་འཇལ་བར་མི་སྤྱའི། དགག་བྱ་ཆོ་སྤྱོ་སྤྱོ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་འཇལ་
བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཞོག་པ་ལས་ཆོ་སྤྱོ་སྤྱོ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་དེ་ཅི། ཆོ་

སྤྲུལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་ནམ། ཚད་མ་གཞན་མི་དགོས་པར་ཆེ་སྤྲུལ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་
བྱེད་དུ་ལོག་ཅམ་དེ་ཉིད་ཆེ་སྤྲུལ་མེད་པར་ངེས་བྱེད་ཡིན། བྱི་མ་ལྟར་ན། ཆེ་སྤྲུལ་ལ་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་སྒྲིག་ཅམ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་གཞན་གང་ཡང་མེད་
པར་ཆེ་སྤྲུལ་མེད་པ་ངེས་བྱེད་དུ་འགལ་བར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་
སྒྲིབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོའི་བཞེད་པ་ལྟར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལོག་ཅམ་ཡིན་ན། ཆེ་
སྤྲུལ་མེད་པ་ངེས་བྱེད་དུ་འགལ། དེ་ཡིན་ན་ཡང་ཅིག་ཤོས་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་རང་ཆོག་འགལ་བར་མཛད་དོ། །འམ་གྱི་སྤྲུལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ།
དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་རང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱུང་བའི་གཞིར་སྒྲིག་པ་དང་རྗེས་
འགྲོ་ཅན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་པན་
གྱིས་གཞན་རང་གི་སྒྲོབ་མའི་སེམས་དག་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་དོ། །རག་སྤྲུ་བའི་
སྤྲུལ་བྱ་དེ་ཡི་སེམས་ཀྱི་རྩི་བོ་ངེས་པར་བྱུང་སྟེ། དེ་གསོང་པོར་སྤྲུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷས་རག་
གི་བ་སྤྲུ་ལ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་བསྤྲུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོ་རྒྱུ་པ་ཆེན་པོ་འབྲས་
རང་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་སོ་སོར་སྤྲུར་ནས་དགག་པ་མཛད་དོ། །
གལ་ཏེ་ལྟས་བྱིན་གྱི་བྱ་ལས་སྤྲུ་བསངས་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་ཉགས་ལ་ལ་དག་ཏུ་ནི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར།
མཚན་ཉིད་མཚུངས་པས་ཀྱན་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་པན་ཆོས་ཅན། ཉགས་
འགའ་ཞིག་འབྲུལ་བར་མཐོང་བས་ཀྱན་འབྲུལ་པར་མི་འབྱུང་པར་ཐལ། ཉགས་ལོག་པ་
འགའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ཉགས་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཉགས་གང་ལས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་དེ་ཡི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་
སྤྲུར་པའི་གཏན་ཆོགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལས་སྤྲུལ་པའམ།
དེའི་བྱུང་བྱའི་རྩི་བོར་གདོན་མི་བྱ་སྟེ། རང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱུང་བའི་གཞིར་དེ་སྤྲུབ་པའི་
ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བས་སྟོང་པའི་གཞིར་དུ་བའི་དོན་ནི་སྤྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། དུ་བ་
རང་གི་རྒྱ་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྤྲུལ། ཤིང་མེད་པར་གཤམ་པའི་དོན་སྤྲུབ་པ་མིན་པར་
ཐལ། བྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྩི་བོ་ཤིང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རང་གི་ཉགས་ཡང་དག་དེ་དག་
སྤྲུགས་ཆོས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་མི་འབྲུལ་བའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པའི་རྒྱལ་

གསུམ་དེ་ཉིད་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་གཞན་དུ་འང་མཚུངས་
པའི་མྱེར་ཤིང་གིས་སྤྲོང་པའི་གཞིར་ཤིང་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཤ་པའང་རི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་
ཐལ། དེར་ཡོད་ན་ལྟར་རུང་རང་གི་ངོ་བོ་ཤིང་མེད་པའི་མྱེར། འཇ་གྱི་སྤྲུལ་མེས་སྤྲོང་པའི་
གཞིར་མེད་དང་ལྡན་པའི་དུ་བ་འང་རི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེར་དུ་བའི་རང་རྒྱ་མེ་
མཚོང་བའི་རྒྱ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ཡོད་པར་ཡོད་ན་སྤང་རུང་གི་མེ་སྤང་བ་མེད་པའི་མྱེར།
དོན་བསྟུས་ན། རྟགས་ཡང་དག་སྟེ་ཡང་བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲུལ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་ག་འབྲུལ་བ་མི་སྲིད་པས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
དཔག་བསྟུ་བ་མི་སྲིད་པའི་མྱེར། རྒྱང་པན་རང་ཉིད་སྤྲོང་ས་པ་ཙམ་དུ་བྱད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་འཛིན་པ་ཡི་སྒྲོ་ནི་ཆད་མ་མིན་པས་བྱབ་ན། དེ་ལྟ་སྟོག་ཏུ་མྱུར་པའི་
དོན་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཐོབ་པར་འབྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་
མཚོང་བའི་མྱེར། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བཞིན། གལ་ཏེ་སྟོག་མྱུར་དེ་དག་དེ་ལྟ་
མ་མཚོང་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནམས་གྱིས་ཡུལ་གཞན་དང་། དུས་གཞན་དང་གཞན་
དུ་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། སྟོག་ཏུ་མྱུར་པའི་དོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་
རྟོགས་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་དང་རྒྱས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
སྤ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་པོའི་སྒྲོ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་མྱེར། གལ་ཏེ་
དེ་དག་ཡོད་ན་དམིགས་སྟེ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པར་འབྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དབང་པོའི་སྒྲོ་དང་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་བ་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བར་
ཐལ། དབང་པོ་དང་རྒྱས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་མྱེར།
མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ནམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་དང་མ་འབྲུལ་བ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱི་འཛིན་ཆད་མ་ཡིན་ན། རྗེས་
དཔག་ཉིད་ཡིན་པས་བྱབ་ཏེ། ནམ་རྟོག་མེད་པར་སྤྱི་འཛིན་མིན་པ་དེའི་མྱེར། དེ་ལ་སྤྱིར་
མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་
ན། རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་མོད་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ། །ཞེས་པ་འདི་
དང་། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་
འདི་དག་གིས་ཡུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀའ་ནས་རང་གི་རྟགས་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་
ཆད་མ་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་མིན་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་རྟོག་པ་མིན་

པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་སྲུང་ཡིན་ན་དེའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྤང་དགོས་པ་དང་། དེ་
ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་དེའི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་
ལྟ་རེ་ཤིག་མ་སྟོས་སོ། །

གཞུགས་མ་ངེས་པའི་ཚྭ་པ་དང་དེ་སྟན་དབྱུང་བ།

གཉིས་པ་ལ། གངས་མ་ངེས་པའི་ཚྭ་པ་དང་། དེ་སྟན་དབྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། རང་སྤྱི་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་ཆད་མ། སྤང་སྲུང་ཡོད་པར་ཚྭ་པ་ནི།
གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སྤྱེས་ན། ཁ་དོག་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་
བལ། དེ་རྟོགས་ན་དེའི་སྒྲ་ཆད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་བལ། དེ་སྤྱི་འཛིན་
པས་མངོན་སྲུང་མིན། རྟགས་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པར་ཡོད་པས་རྗེས་དཔག་མིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱད་པར་རྩོམ་ཆད་མ་སྤང་སྲུང་དུ་ཚྭ་པ་ནི། སྤང་ཁང་ནང་དུ་ཅན་དན་གྱི་མེ་མཐོང་
ནས། ཕྱིས་དུ་བའི་རྟགས་ལས་སྤང་གྱི་མེ་དེའོ་སྒྲུམ་པ་དེ་ནི་ཆད་མ་གཞན་ཡིན་པར་བལ།
ཁྱད་པར་རང་མཆན་མཐོང་བ་ལ་ཆད་མ་གང་ཞིག། རྟགས་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་
མེད་པར་རྗེས་དཔག་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུལ་མངོན་སྲུང་དུ་མ་མཐོང་བས་མངོན་སྲུང་
མིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྟུ་བ་ནི། གཞལ་བྱ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆད་མ་རྣམས་གཉིས་
ལས་མང་པོ་ཉིད་དམ་གཞལ་བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་ཆད་མ་དུ་མ་ཉིད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་
ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་སྒྲ་བཞིན། ཆད་མ་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་གངས་ཀྱང་སེལ་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། དེ་སེལ་ན་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་དུལ་སོ་སོར་ངེས་དགོས་པ་ལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཆད་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གངས་ཀྱང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་
ལས་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། རང་སྤྱི་འདྲེས་པའི་སྒྲ་ཆད་མ་སྤང་སྲུང་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཁྱད་
པར་རྩོམ་གྱི་སྒྲ་ཆད་མ་སྤང་སྲུང་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཁ་དོག་ལ་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲ་རྗེས་དཔག་དུ་བསྟན་པ།
རགས་པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སྲུང་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ། གཞན་དག་གི་མི་རྟག་པ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། འཕྲོས་དོན་གྱིས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན།
ཚད་མ་ཕྱང་ལྷན་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་འདྲིའི་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་གི་སྒྲིབ་ལ་མི་རྟག་པའི་
སྒྲིབ་རྟགས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་འཛིན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་དོ་ཤོ།
ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་མ་རང་བཞིན་སྤང་མེད་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་གྲོས་
ཞར་བྱང་དུ་གསུངས་པས་དཔྱུས་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁ་དོག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་
སྒྲིབ་དཔག་པས་མི་རྟག་སྟགས། །ཞེས་པ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་རྟགས་བཤད་དོ། །འཕྲོས་ཚུལ་ནི་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ཁ་དོག་གི་སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་ན། སྒྲིབ་ཆོས་སྒྲིབ་པའི་དེ་ལྟར་ན།
སྒྲིབ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ཡང་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་
ཀྱིས་ཁ་དོག་གི་སྒྲིབ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྒྲིབ་རྟགས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་དོ་
ཤོར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་ཉིན་བྱས་པ་དེས་ཁ་དོག་རང་མཆོན་པ་དང་མི་རྟག་པ་
རང་མཆོན་པའི་ཆོགས་དོན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱིད་རྟགས་དེར་བཞེན་གྱི་
རྗེས་དཔག་གང་ཞིག། སྒྲིབ་མཆོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཆོགས་དོན་རང་མཆོན་པ་
སྒྲུབ་ཅིང་རྟགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཐལ་ཆོས་སྤང་མ་ལ། རྟགས་ནི། ཁ་དོག་ལ་མི་
རྟག་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་རང་མཆོན་པའི་ནམ་པར་སྤང་བར་སྒྲུབ་པས་ཆོགས་དོན་
རང་མཆོན་པ་སྒྲུབ་ཅིང་རྟགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་མཆོན་དང་རང་མཆོན་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་སྤང་
བས་ཚད་མ་ཕྱང་ལྷན་དུ་འགྱུར་སྒྲིབ་དུ་ཚད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྒྲིབ་
གཟུང་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཚད་མར་སྤང་ས་མིན་ལ། ཚད་མར་སྤང་ས་ནི། ཆོགས་དོན་རང་
མཆོན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྒྲིབ་གཟུང་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་འགྱུར་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་གནས་ལུགས་ལ་གཞན་སྒྲིབ་མཆོན་སྒྲུབ་པ་
མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིབ་མཆོན་གཟུང་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རང་མཆོན་རྟགས་ན་དེ་རང་མཆོན་
ལ་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེ་བྱང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ཁ་དོག་གཅིག་དུ་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་
ན་སྒྲིབ་མཆོན་རང་མཆོན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲུབ་དགོས་ལ། དེ་མ་སྒྲུབ་ན། གཅིག་གཟུང་
བས་གཞན་རྟགས་པ་མི་འབྲང་ཅེས་ཚིག་པའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྒྲིབ་མཆོན་

གཞུང་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མི་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བྱོན་ཀྱིས་ཁ་
དོག་མི་རྟག་པ་དེའི་སྤྱི་རྒྱུ་ཆམ་ཤར་བའི་སྒྲོན་ས་ངེས་པར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཐུབ་ཅིང་
རྟོགས་དགོས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐུབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་མཆན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་
དང་དགག་པའི་རྗེས་དཔག་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཆན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། མའི་དངོས་པོ་གང་དུ་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཅི་ལྟ་བུར་ཐུར་པ་དེ་འདྲ་བའི་
མེ་དེ་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དུ་བ་དེ་
ནི་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་ལས་དུ་ཐུན་ལ་ལ་མེ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་
ནས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་རྟགས་འཛིན་སེམས་
ངེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཕན་བརྟགས་པའི་སྤྱིར། འབྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས།
རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བ་སྒྲོན་མེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཡུལ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་ལ་ངེས་པར་སྟོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་འབྲེལ་འཛིན་
པ་དང་། ཚྡོད་གཞི་ལ་འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་གཉིས་ལས་སྤྲ་མ་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། སྤྱི་
མ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་
རྗེས་དཔག་ཉིད་རྟགས་འཛིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་འབད་པར་དཀའོ། །དེས་ན་རྟགས་ཚྡོད་
གཞི་ལ་འཛིན་པ་ཉིད་རྟགས་འཛིན་གྱི་གཙུག་པོ་དང་། འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་ཕལ་བའི་ཚུལ་དུ་
གནས་ཏེ། གཞུང་འདིར་སྒྱུར་བ་སྒྲོར་གཅིག་པོའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། རྟགས་ཅན་
རྗེས་དཔག་རྒྱ་འབྲས་སྤྱི་རྒྱུན་པར་སྤྲང་བས་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་རྟགས་འཛིན་དུ་མ་བསྐྱས་
ན། རྗེས་དཔག་རང་མཆན་ལ་འབྲེལ་བའི་རྒྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤྲང་དུ་འཐུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་
ངེས་པའི་སྒྲོ་རྒྱུན་དུ་འགོ་དགོས་པར་དངོས་སྤྱི་རྒྱུན་པའི་ཆོག་གི་ཚུལ་གཞན་ཡང་མི་སྤྲང་བའི་
སྤྱིར། རྟགས་འཛིན་ལ་ཆད་མ་མིན་པས་བྱུང་བ་གཞུང་འབྲེལ་བ་བྱངས་མ་གང་ན་ཡང་མི་
སྤྲང་བས་ཚུགས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དང་འབྲེལ་བ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་རྟགས་འཛིན་
སེམས་སྤྱི་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས་སོ། །ལ་མེ་ཐུན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
ཆད་མ་དེ་དངོས་པོ་རང་མཆན་དེར་སྤྲང་བ་ལྟར་ཐུབ་པ་ཡིས་སྟོང་ཡང་། ལ་མེ་རང་མཆན་
ལ་བསྐྱབ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་
རྗེས་དཔག་དེ་བསྐྱེད་པ་ཡིས་རྗེས་དཔག་དེའི་གཞལ་བྱ་ལ་མའི་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར།

ལ་མེ་ལྷན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལ་མེ་རང་མཚན་དེའི་དངོས་པོ་ལ་
 བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མིན་ཡང་འབྲུལ་བར་ནམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྤང་བ་ལྟར་
 གྲུབ་པ་དེ་ཡི་རྩ་བ་སྟོང་ཡང་ལ་མེ་རང་མཚན་པ་དེ་ཡི་རྩ་བར་ཞེན་པ་ལྟར་གསར་དུ་མི་སྐྱུ་
 བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་གང་འབྲེལ་བ་དེ་མ་ཐོབ། ཐོབ་པ་དེ་ལ་མ་འབྲེལ་ཡང་།
 དེ་ཤིག་སྐྱ་ཕྱི་གཅིག་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ནས་བཞག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི།
 རྒྱན་འཛིག་མ་ཤེས་པའི་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དེ་
 སྒྲོན་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོན་པོ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་པ་སྒྲོན་མེད་དུ་
 ཁས་སྐྱངས་ན་གཞོད་པ་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་གང་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་སྒྲོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
 པས་སྤང་ཡོད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། འོ་
 བ་གང་ཟག་ལྟ་སྟེན་དེས་སྐྱ་མཉན་བྱར་བལ་བ་ལ་འདོད་མ་ཐག །སྐྱ་མཉན་བྱ་མིན་པར་བལ་
 བ་ལ་འདོད་ལན་བྱས་པས་དངོས་འགལ་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྒྲོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་བལ།
 འདོད་པ་སྐྱ་མའི་དུས་གྱི་ལྟ་སྟེན་དེ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་འགགས། བལ་བ་ཕྱི་མ་འདོད་པའི་ལྟ་
 སྟེན་དེ་སྐྱ་མའི་དུས་ན་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་དུས་མི་མཚུངས་ཀྱང་ལྟ་
 སྟེན་གྱིས་ཡ་གྱལ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྐྱངས་པས་སྒྲོན་དང་བཅས་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲོ་འཛིན་
 མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྒྲོན་པོ་དེ་ཕྱིས་མེད། ཕྱིས་ཐོབ་པའི་སྒྲོན་པོ་སྤང་མེད་པར་ཁས་
 སྐྱངས་ཀྱང་སྒྲོན་པོ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དེ་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཕྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་ན། མགོ་ལ་ཐོག་འབབ་པའི་ཉེས་པ་མཐོང་རལ།
 ལ་མེ་ལྷན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འདི་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན། ལ་རང་མཚན་པ་ལ་
 འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ཡང་སྤང་
 བཤད་པ་ནམས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྐྱར་རོ། །སྟོག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་
 པར་བྱ་བ་ལ་བྱས་པའི་བྱ་བ་ཕྱེད་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་ཏེ། བྱས་
 པ་དེའི་བྱ་བ་ཕྱེད་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་
 རྟགས་འཛིན་སེམས་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 འཛིན་སེམས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་
 འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕ་གྱི་སྐྱས་རྒྱ་མེད་གཞི་ཅན། དུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུ་བ་དང་། རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་
 ཡང་སྐྱར་རོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྤང་དང་། འགལ་
དམིགས་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་ཡུལ་བསྟན་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། དགག་པ་ཉིད་ནི་འགལ་དམིགས་སོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་བྱ་ཆད་
མས་མི་དམིགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མ་བཀག་པར་
དགག་པ་འབྱུང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆད་མས་དམིགས་པས་བྱུང་བར་
འཛོག་པར་སྒྲིབ་ནས་ཡོད་ཅེས་ཀྱི་དོན་གྱི་སྟོན་པའི་བསྟོན་པའི་ཆོས་དམིགས་རྒྱུར་བ་
དམིགས་པ་ཉིད་ལས་མེད་ཅེས་འཛོག་པར་སྒྲིབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་འབྱུང་བ་
ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་ལ་སྟོན་མི་དགོས་ཏེ། འགལ་དམིགས་
ཀྱི་རྟགས་ལས་ཀྱང་དགག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགག་པ་འབྱུང་བ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་
དེ་དང་འགལ་བའོ། དེའི་རྒྱ་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་རྟགས་སུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཡང་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དམིགས་པ་ཡི་ཆད་མ་ཉིད་མེད་པ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། གཞན་དུ་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་གཞི་དེར་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་
བརྗོད་པས་གཞན་མེད་པ་དེ་ནི་གང་ལས་ཀྱང་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་
དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཀག་པས་དགག་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། མེད་ང་གང་རེག་འགལ་
བས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འགལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཅིས་འབྱུང་ཅིས་ངོས་པས། ལྟན་
ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། ཆ་གང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་
བ་དེ་འང་གང་ལས་ཀྱང་བྱུང་བར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དགག་པ་འབྱུང་བ་ལ་
དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་གཞི་དེར་དགག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེ་ཡོད་པའི་
གཞིར་ཡོད་ན་སྤང་དུ་རྒྱུར་བའི་གང་རེག་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་བྱུང་བ་པོ་ཞེ་ན།
དམིགས་རྒྱུར་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་དགག་པ་འབྱུང་བའི་ཆད་མའམ་ཐབས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྟགས་སུ་མ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་དགག་པ་འབྱུང་བ་ལ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
མ་མེད་པ་འཕེན་དགོས་པར་ཐལ། དམིགས་རྒྱུར་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་དགག་བྱ་དམིགས་
བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགལ་དམིགས་
རང་ཉིད་སྒྲས་ཟིན་པར་རྟགས་སུ་བརྗོད་ན་ཡང་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་དེ་
ཉིད་དགག་བྱ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟ་མིན་ན་དགག་པ་འབྱུང་བའི་ཐབས་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། གང་
ལ་སྤར་བཤད་པ་དེ་ནི་དགག་པ་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཆད་མ་མིན་པར་འདོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

འགལ་དམིགས་ཉགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་
དང་འགལ་བའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉགས་སུ་བརྗོད་པ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་ཉགས་དེ་
ཡང་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པ་འཕེན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་.....
དམིགས་ཀྱན་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་དེས་ནི་མྱེད། མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱན་ལ་དགག་པ་
འབྱུང་བའི་དོན་གྱི་ཐབས་ལ་ཐ་དད་པའི་བྱབ་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དགག་སྐྱབ་
ཉགས་སུ་སྐྱུར་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་མྱེད།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཞིང་ག་དགག་པ་འབྱུང་བ་ལ་ཆོད་མ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་
འགལ་བ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནི་ཐབས་དང་བཅས་པ་བཀག་པ་མེད་པར་དགག་པ་འབྱུང་བར་
འདོད་པ་ཡིན་པའི་མྱེད། དཔེར་ན་རག་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པས་རག་སྐྱབ་པའི་སྐྱེས་བུ་པ་རྩལ་པ་
ཀྱན་མཁྱེན་མེན་པར་སྐྱབ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གཞན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་དག་ངེས་ལྟར་ཉགས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རག་སྐྱབ་པ་རག་སྐྱབ་པའི་སྐྱེས་བུ་པ་རྩལ་པ་ཀྱན་
མཁྱེན་མེན་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རག་སྐྱབ་
ཀྱན་མཁྱེན་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྣམས་དང་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
བྱུང་བ་མེད་པའི་མྱེད། ཉགས་མ་བྱུང་ན། དེ་གཉིས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་
ཡང་མེན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྐྱབ་པ་པོ་ཡང་ཡིན་ཤེས་བྱ་ཀྱན་རིག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
སྲིད་པའི་མྱེད། རག་སྐྱབ་པ་ལ་ཀྱན་མཁྱེན་མེད་དེ། དེ་འདྲ་མ་དམིགས་པའི་མྱེད་ཞེ་ན།
ཀྱན་མཁྱེན་རག་སྐྱབ་ལ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དེ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་སོག་མར་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པར་སྐྱབ་འདོད་པ་གང་ཞིག། སྐར་བཞོད་པའི་
འགལ་དམིགས་ཉགས་སུ་མི་རུང་བའི་མྱེད། དེ་ལྟ་བུ་ཉགས་སུ་བརྗོད་ན་ཡང་ཉགས་སུ་མི་
དམིགས་པར་ཐལ། སྐྱོལ་གྱིས་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་མེད་པ་ངེས་བྱེད་མེན་པར་རབ་རུ་
བརྗོད་ཟིན་པའི་མྱེད། ཀྱན་མཁྱེན་རྒྱང་པན་གྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆོད་མས་ཡོད་མེད་གང་དུ་
ཡང་ངེས་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱང་པན་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་རུ་སྐྱར་པ་དེའི་
མྱེད།

གསུམ་པ་ནི། འགལ་དམིགས་ཉགས་སུ་རབ་རུ་སྐྱུར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
དགག་བྱའི་ཆོས་དང་རྗེས་ཐ་དད་དམ། རྗེས་ཐ་དད་མེད་པ་ཉགས་སུ་བཞོད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་
གོ་བའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་མྱེད། དཔེར་ན། མེས་ཞོན་པའི་གཞིར་ཁ་བ་རྒྱན་ཆགས་

སྤྱུག་ནས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མེས་བྱུང་པར་ནོན་པ་རྟགས་སྤྱུག་པོད་པ་དང་། བྱངས་ཅན་
སྤྱུག་སྤྱུང་ཉུས་ན་ཡོད་པ་ཡང་སྤྱེད་པར་འདོད་པ་ལ། སྤྱུག་ཆོས་ཅན། སྤྱུར་ཡང་སྤྱོད་ཅིག་
གཉིས་པར་སྤྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་སྤྱུང་རྩ་པོར་ཡོད་པའི་སྤྱུར།
ཞེས་སྤྱུར་ཡང་སྤྱེ་བ་ལ་སྤྱུང་རྩ་པོར་ཡོད་པ་གཞོན་བྱེད་སྤྱུག་པོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱུབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྤྱུ་
མཚན་དང་། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་འབྲེལ་བའི་སྤྱུ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱུ་དང་བྱུང་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་རང་ཉིད་ལྟོག་ན་དེ་ལོག་པའི་སྤྱུབས་
གྱིས་འབྲས་བྱ་དང་བྱུང་བྱེད་དངོས་པོ་ནམས་ལྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་སྤྱུགས་གྱི་ཆོས་
སྤྱུག་པའི་གཞིར་རི་ལྟར་སྤྱུ་དང་བྱུང་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་སྤྱུབ་པ་ལ་འབྲས་བྱ་དང་བྱུང་
བྱེད་དངོས་པོ་ནམས་གྱི་སྤྱུབ་བྱེད་འདོད་རིགས་པའི་སྤྱུར། དེ་བཞིན་ཞེས་པ་འབྲས་བྱ་དང་
བྱུང་བྱེད་འཕྱོག་ན་འབྲེལ་ཡུལ་དགག་དགོས་ཞེས་བརྟན་ནོ། །འབྲེལ་བ་དངོས་པོའི་སྤྱུབས་ལ་
གནས་པར་བརྟན་པ་འདིས་ནི་རྟོག་པས་སྤྱུར་བའི་ཆོས་སྤྱུགས་དང་མཐུན་པའི་སྤྱུགས་དག་
ལས་གང་ཡང་རྩང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་
འབྲུབ་པ་མི་འབྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་སྤྱོས་པར་བརྟན་པའི་སྤྱུར། དེ་འབྲེལ་རྟགས་དེ་ཆོས་
ཅན། སྤྱེ་མི་རྟག་པའམ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསལ། རྟག་མི་
རྟག་ཅི་ཡང་རྩང་བ་སྤྱིད་པར་འདོད་བས་སྤྱུར་རྩང་བའི་སྤྱུར།

གཉིས་པ་ནི། མི་འབྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟོས་པར་འདོད་པ་དེ་ལའང་འབྲེལ་ཡུལ་
གང་ཡང་རྩང་བ་ལོག་པས་ལྟོག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱུ་དང་བྱུང་བྱེད་པའི་
ཆོས་ལོག་པ་རང་སྤྱུགས་གྱི་ཆོས་སྤྱུག་པའི་གཞིར། འབྲས་བྱ་དང་བྱུང་བྱེད་ལྟོག་པའི་གོ་བྱེད་
རྩ་འདོད་རིགས་པའི་སྤྱུར། དེར་བསལ། གལ་ཏེ་སྤྱུ་དང་བྱུང་བྱེད་ལོག་པའི་རང་གི་ལྟོག་པ་
ནམ་པ་འགར་ཡོངས་སྤྱུ་བཅད་པ་ན་གོ་བྱེད་རྩ་འབྱུར་བའི་སྤྱུར། རྟགས་དེ་གཉིས་ལ་དོན་
སྤྱུབ་འཐད་ལ། བྱམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་སྤྱུ་རྩང་བ་ལས་དེ་ཉིད་དམིགས་
བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་མེད་པ་རྟགས་སྤྱུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་པ་མེན་རྩ་ལྟོངས་པའི་དོན་
ཅན་ལ་ཡིན་ཏེ། སྤྱུར་རྩང་མ་དམིགས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྤྱད་གནག་རྗེ་མའི་བར་ལ་གསལ་ཤིང་
སྤྱུབ་པའི་སྤྱུར། འབྲེལ་ཡུལ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་མེད་
པ་ལ་ངེས་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོད་ན་སྤྱུར་རྩང་བར་འདོད་པ་ཡི་སྤྱུ་འམ་
རང་བཞིན་དང་བྱུང་བྱེད་སྤྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་རྩ་ངེས་པ་དེའི་ཆོག་བྱེད་རྩ་འབྱུར་བའི་སྤྱུར།

ཞར་བྱང་འདི་དག་གི་སྤྱི་མཆན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་རང་མཆན་རྟགས་ཤིང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་
མཆན་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པར་སྤྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ཆད་མ་སྤངས་
སུམ་དུ་བལ་བའི་རྒྱུ་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་ཆད་མས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་མཆན་གཟུང་
ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རང་མཆན་རྟགས་པའི་རྒྱལ་འདིར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འབྲུལ་རྒྱ་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཐུབ་ཡོད་ན་རྗེས་དཔག་གིས་ཐུབ་པ།
ཁ་དོག་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའང་རྗེས་དཔག་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་སྤངས་སུམ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་
རྗེས་སུ་སྤྱེས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའོ་སྟམ་པའི་དུན་སྟོལ་བརྗོད་ན། དེ་ཆད་མ་མིན་པས་
རྒྱུ་མེད་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ལས་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་དངས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའོ་
སྟམ་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་སྤངས་སུམ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བལ། རང་
འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྟམ་མས་གཟུང་ཟིན་པ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་འཛིན་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ། ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་དུན་ཤེས་ལས་སྤངས་དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ། ཁ་དོག་འགག་ཁ་མའི་དངོས་པོ་ལས་
དེའི་མི་རྟག་པ་ཐུབ་བདེ་གཞན་དུ་མེད་པར་དེ་གཉིས་ཁ་དོག་ཐ་མ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་གཅིག་གི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ལྷན་གྱི་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁ་དོག་གི་མི་
རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་པར་བལ། དེ་གཉིས་ཐུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཆོས་ཆོས་ཅན་རྗེས་དུ་མའི་དངོས་པོ་དེ་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་
བལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་རྟག་པས་བསྐྱེད་ཅིང་བཏགས་པའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་ཆོས་དང་
ཆོས་ཅན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་གི་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་འཛིན་པའི་དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
སྤྱི་ཉིན་ཁ་དོག་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་དང་
འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་འཐུབ་ཚུལ་དང་། ཚད་པ་སྤངས་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐབས་འགར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཐུབ་ན་དཔེ་ལ་ཐུབ་པ་དེ་ལྟར་དེ་རྟགས་ལས་རབ་དུ་ཐུབ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ལ་ལར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། བར་གི་

འབྲེལ་རྒྱ་སྐྱོ་ཞན་པ་དང་། མྱེའི་འབྲེལ་རྒྱ་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་དང་། ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་
 རྣམས་ཆོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་སྤྱི་བ་དང་
 ཏུ་མཐོང་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་ངེས་མི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་འབྲེལ་མཁན་གྱིས་སྒྲིང་གི་བ་དང་
 མཐོང་ཡང་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་འདི་ལྟར་འབྲེལ་རྒྱ་མེད་ན་མར་མེ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་ཡངས་སུ་གཙོད་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 འབྲེལ་རྒྱ་མེད་ན་རྟགས་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པར་གྱིས་པའི་བར་གྱི་སྒྲུབ་སྤྱོད་མར་མེའི་རིགས་འདྲ་
 བྱིས་འབྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་
 གྱིས་རྟགས་རྒྱས་ན། སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ས་པོན་གྱིས་ལྷ་གྲ་
 སྒྱུད་པའི་རྒྱས་པ་ས་པོན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་རྒྱས་
 མེད་ཏུ་སྒྲིང་ས་པར་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།དེ་མཐོང་ཡང་ངེས་ཤེས་འདྲེན་རྒྱས་གྱི་གསལ་བ་
 དེ་མེད་པས་སྒྲིང་ས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་མིན་པ་དང་འདྲ་བར་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་
 མེད་པས་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་མེད་པས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷ་གྲ་
 སྒྱུད་པའི་རྒྱས་ལྡན་ཏུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཇུག་པར་བརྗོད་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་མེད་
 ཏུ་སྒྲིང་ས་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཆེད་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་རྒྱ་དང་ཐལ་བའི་སྒྲོ་སྒྲོས་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་གྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྒྲོ་སྒྲོས་ཆེན་པོས་དངོས་
 པོ་མཐོང་ཅམ་ཉིད་ལས་མི་རྟག་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་
 བྱི་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ནི། ཐ་མལ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མངོན་
 སུམ་ཏུ་རྟགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོས་སྒྲོ་སྒྲོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པའི་
 གང་ཟག་ལ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཐོང་ན་རྟག་པས་
 ཀྱང་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམས་བ་དང་
 མེད་པའི་དོན་སྐྱར་རང་མཆན་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རུམ་ལྷམ་སོགས་རྣམས་བ་དང་པའི་རྟེན་ཅན་
 གྱི་སྒྲོ་རྟག་བཞིན་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀྱང་ལས་ལྡོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་སྒྲོ་རྟག་པ་
 དང་། ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་གསལ་པའི་སྒྲོ་ཏུ་མ་འཇུག་པར་འབྱུར་ཏེ། རིགས་མཐུན་རིགས་མི་
 མཐུན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྒྲུས་ཤིང་། འབྲེལ་རྒྱ་ཏུ་མས་བྱིན་པའི་ཕྱིར།
 སྒྲོ་དེ་ཡིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ནང་གི་འབྲེལ་རྒྱ་མེད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་གནས་ལུགས་ངེ་

ཉམས་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྟགས་པའི་སྒྲིལ་བར་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡང་ན་རང་གི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ཁ་དོག་སྤར་ཡོད་ཕྱིས་མི་དམིགས་པའི་
རྟགས་ལས་ཁ་དོག་གི་འཇིག་པ་འབྱུང་པའི་ཚད་མ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་སྤང་སྟུང་དུ་
ཐལ་བའི་སྒྲིལ་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་བཞག་པ་ལ་མི་
རྟག་པར་བརྗོད་དེ། སྤར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་རང་སྡེ་གཞན་གྱི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་རང་ལྷགས་མིན་
ཡང་། གཞུང་འདི་རང་གི་ལྷགས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ཉམས་ན་ཡང་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟགས་ལས་
རྟགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་པས། ཚད་མ་སྤང་སྟུང་མིན་པར་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་མི་རྟག་པ་རྒྱས་པར་དགག་པ་དང་། རང་
ལྷགས་གྱི་མཐུག་བསྟུང་པོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོལ་པ་གང་གི་ཉམས་ན། ཡོད་པ་ཅམ་མི་
རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་
པ་ཡང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མི་རྩལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐའ་
གཉིས་སུ་ཆོད་པའི་དབྱས་ན་ཡོད་པའམ། དབྱས་ན་ཡོད་པ་དེ་ལ་འཕྲོད་འདྲའི་འབྲེལ་བ་
ཤུབ་པར་བརྗོད་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིལ་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་མི་རྟག་པར་མི་རྩལ་བར་ཐལ། མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་ལ་
བརྗོད་ཅེས་དྲིས་ན་སྒྲིལ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤར་མེད་པ་དང་། ཕྱིས་མེད་པ་
གཉིས་སུ་སྒྲིལ་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤར་མེད་དང་ཕྱིས་མེད་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཅེས་མ་ཡིན་
ཞེས་དྲིས་པས། དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་དབྱས་པ་དང་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་གནས་
ཞེས་པའི་བདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིལ་བ་མི་རྩལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་མཐའ་གཉིས་པོ་
དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡི་སྤར་མེད་དང་ཕྱིས་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཅི་ཉམས་ཡང་སྤར་དུ་མི་རྩལ་བར་ཐལ།
དེ་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་དབྱས་སྒྲིལ་སྤར་དུ་མི་རྩལ་བའི་ཕྱིར། སྤར་མེད་པ་
ནི་མ་སྒྲིལ་པ་ལ་འདོད་ལ། ཕྱིས་མེད་ཞིག་པ་ལ་འདོད་པས། མ་སྒྲིལ་པ་དང་ཞིག་པ་གཉིས་
ཀྱི་དབྱས་ན་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ལ་འཕྲོད་འདྲའི་འབྲེལ་བ་མི་རྟག་པར་འདོད་
དོ། །མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་དེ་དང་འཕྲོད་འདྲའི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན།
སྤར་མ་སྒྲིལ་པ་དང་། ཕྱིས་ཞིག་པའི་མཐའ་ཡིས་ཁྱད་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ།
རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱ་སྤར་མའི་མཐའ་དང་། འབྲས་བྱ་ཕྱི་མའི་མཐའ་

ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་འདྲེལ་བ་མི་ཉག་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱུང་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རིགས་
 པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་དངོས་པོ་སྤར་མེད་འདོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་
 སྤར་མེད་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དེ་ཡིས་བྱུང་
 པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མི་ཉག་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 སྤར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤར་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རང་
 རྒྱ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་པོ་རྒྱ་ཡིན་ལ་རྒྱ་འབྲས་ལྟན་ཅིག་སྤར་པའི་ཆ་འབྲས་སུ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲག་ན། འོ་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་དང་རང་རྒྱ་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲེལ་འདྲེལ་
 འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། འདི་ཉེ་བྱུང་གི་འབྲས་སུ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བྱུང་ཉག་
 པའི་ཕྱིར། འབྲས་སུ་གང་ཞིག་སྤར་མེད་པ་དེ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། བྱུང་གི་ལྷགས་ལ་དེ་མི་འབྲས་
 པར་ཐལ། དངོས་པོ་སྤར་མེད་ལྟན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤར་
 མེད་དང་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རིལ་འདི་ཆོས་ཅན།
 ཉག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག། སྤར་མེད་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། བརྗོད་བྱ་རྩལ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན།
 འབྲེལ་བ་རྩལ་གྲུབ་གཟུང་ལྷལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། རྩལ་མཉམ་དུ་མེད་པའི་དོན་རྒྱ་འབྲས་
 གཉིས་དུས་མཉམ་ལྟར་སྒྲ་འདོགས་པའི་སྒྲ་ནས་འབྲེལ་བར་ཞེན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩལ་ཐ་དད་
 མེད་པའི་དོན་དུ་མཛོན་པར་འདོད་པ་ཅན་གྱི་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་དེ་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལའང་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་བ་རྩལ་གྲུབ་ལྷལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་
 པས་བཏགས་པའི་ཐོག་པའི་རྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གཞན་འདོད་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལྷགས་དང་། ཚུད་སྤང་
 རོ། །

དང་པོ་ནི། སྤར་ཁང་ནང་དུ་མཐོང་བའི་ཅན་དན་གྱི་མེ་དེ་ཕྱིས་ཁང་པའི་ཕྱི་རྩལ་དུ་
 སུ་བའི་ཉགས་ལས་སྤར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་འདིའི་སྒྲུལ་དུ་རྩོམས་པ་ཆད་མ་སྤང་སྒྲུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 མེའི་སྐད་ཅིག་སྤུ་གཅིག་དུ་ཞེན་པ་བྱུང་པར་རྩོམས་ཀྱི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་
 ཅིག་སྤུ་མེ་སྤར་རྩལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་རང་མཚན་གཟུང་ལྷལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་
 ཉིད་ཀྱང་མིན་པར་ཐལ། སྤར་མཐོང་བའི་མེ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དེ་མཚུངས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤར་མཛོན་སྒྲུལ་གྱིས་མཐོང་བའི་མེ་དེ་ཉིད་དཔེ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དེ་

དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཐ་མི་དད་པས་སྤྱི་འདོན་རྗེས་དཔག་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
 སྤར་གྱི་མེ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་རྟགས་ཀྱིས་དཔོག་པའི་ཆེ་ན་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྟེན་པར་ཐལ།
 རྟོན་རྟགས་དེའི་དཔེ་ཡང་དག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོན་འཇལ་བ་ལ་ཆད་མ་
 གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་
 རྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་སྤར་མཐོང་པའི་མེ་ལ་སྤར་མ་མཐོང་བའི་མེའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཕྱིས་ཆད་མས་གྲུབ་པས་རྟོན་
 མེད་དོ་ཞེ་ན། རྟོན་པར་རྩ་ཤེས་གྱི་སྟོ་ཆོས་ཅན། ཞེན་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ཡིག་ཏུ་འབྱུང་བར་
 ཐལ། སྤར་གྱི་མེའི་དངོས་པོ་ལས་རྣམས་གཞན་ལ་སྤར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མེད་བཞིན་ཏུ་སྟོ་
 འདོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱབ་ཉེན་ཆད་མ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་མེ་དང་། ཕྱིས་ཅིག་ཤོས་
 རྟགས་ལས་རྟོགས་པའི་མེ་ཆོས་ཅན། རྟོན་གཉིས་གཅིག་གྲུབ་པ་ན་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིས་ཏུ་བའི་རྟགས་ལས་སྤར་གྱི་མེ་དེའི་སྟོ་ཆོས་ཅན།
 མཁས་པས་དྲན་པར་ཤེས་ཏེ། སྤར་གྱི་མེ་གཞན་དང་ཕྱིས་གྱི་མེ་གཅིག་ཏུ་མཆམས་སྤྱོད་བའི་
 ཞེན་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོ་དེ་ཏུ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟོས་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
 རྟགས་ལ་བརྟོས་ན་དྲན་པ་མིན་པས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

མངོན་སུམ་རང་གི་རྩོམ་ཡིག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་རང་གི་རྩོམ་ཡིག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། མངོན་སུམ་
 བཤད་པ་དང་། མངོན་སུམ་ཉམ་ཉམ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། མཆན་གཞིའི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྟོག་བཅས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྐབས་བྱེད་དགོད། ཞན་བྱུང་གཞན་གྱི་སྐབས་བྱེད་དགག། རང་གི་སྐབས་
 བྱེད་གཞན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཡུལ་མཐས་མ་བསྐྱད་པའི་མཁས་པ་ལ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བཤམ་བར་
 རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་མིན་པར་བཤམ། དེར་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འཁྱུང་བར་འཁྱུར་བའི་
 མྱིར། དེར་བཤམ། མྱེ་པོ་ཀུན་གྱི་ནམ་རྟོག་དོན་མྱི་དང་མིང་མྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་མྱེ་བ་ཅན་གང་ཟག་སོ་སོ་རང་གིས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པར་རིག་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་མྱིར། རྟོག་བཤམ་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་ནས་བསྐྱད་རྗེས་དཔག་གིས་
 སྒྲུབ་པ་སོགས་ཚུལ་དུ་མ་སྤང་ནའང་། མངོན་སུམ་རྟོག་པར་ཡུལ་མཐས་བསྐྱད་ཅིང་སྒྲོ་
 བཟགས་པ་ཡིན་པས། དེ་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་ཅིང་དེ་དག་གི་ངོར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་
 པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ། །དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་མི་འཕྲོ་བའི་ཆོད་དབང་ཤེས་
 མི་སྒྲེ་བར་བཤམ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་མི་འབྱད་པར་བཤམ། མྱེ་རོལ་གྱི་ཡུལ་བམས་ཅད་ལས་
 སེམས་སྒྲིར་འཕྲོ་བ་བསྐྱུས་ནས་ནང་གི་བདག་ཉིད་རྟོག་པའི་སྒྲུང་གིས་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་
 པ་ནའང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་བའི་སྒྲོ་དེ་དབང་པོ་ལས་སྒྲིས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 མྱིར། དེའི་ཆོ་ཡང་རྟོག་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤར་བཤད་པའི་རྟོག་པ་མི་འཕྲོ་བའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྟོགས་པ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་བཤམ། དུས་དེའི་ཆོ་རྟོག་པ་ཡོད་ན་སྤར་
 རྟོག་པ་རི་ལྟར་ཡུར་ཅིས་སྤར་ཡང་རྗེས་སོབ་ཏུ་ཅུང་ཟད་ནམ་པར་རྟོག་ན་སྤར་ཁོ་བོའི་ནམ་
 རྟོག་འདི་འབྱར་ཡུར་རྟོ་ཞེས་རིག་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་མྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་རྟོག་བཤམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མཐོང་རྟོག་གཅིག་དུ་འདོད་
 པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བརྟེན་དུས་གཅིག་དུ་མཐོང་བའི་བྱད་པར་རང་མཚན་གཞན་བསྐྱད་ཀྱི་
 དུས་འགའ་ཞིག་དུ་མཐོང་བར་མི་འཁྱུར་བར་བཤམ། དངོས་པོ་སྤྱི་པན་ཚུན་རྗེས་འགྲོ་མི་
 བྱེད་པའི་མྱིར། གསལ་བ་དེ་ལས་སྤྱི་གཞན་རྗེས་བསྐྱད་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤམ། དེ་ལྟར་
 ཡོད་ན་རྗེས་བསྐྱད་དུ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ཡོད་དགོས་པ་ལ། སྒྲོ་དེ་འབྲེལ་པའི་མྱིར། དེས་
 བསྐྱད་པོ་ལས་སྒྲིས་པའི་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་བམས་ཅད་བྱད་པར་རང་མཚན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་གྱི། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་པན་ཚུན་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད།
 རྗེས་སྤྱི་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པ་དེའི་མྱིར། དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། བྱད་པར་
 རང་མཚན་ནམས་ལ་དོན་དམ་པར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དག་འཇུག་པ་སྤྱིད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
 དོན་དམ་པར་བརྟེན་འཇུག་པ་མེད་པའི་མྱིར། དེར་བཤམ། བྱད་པར་རང་མཚན་པན་ཚུན་
 རྗེས་སྤྱི་འགྲོ་བ་མེད་པའི་མྱིར། སྤར་མ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ནམས་ཀྱི་ཡུལ་

ཡང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྟོག་པས་བརྟེན་ནས་ཉིད་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་
 བྱི་དོན་དམ་པར་རང་མཆོན་བརྟེན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྱུར་རང་མཆོན་
 བརྟེན་དངོས་ཡུལ་དང་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འགོག་ན་
 ཡང་མི་རུང་ངོ། །དོན་དམ་པར་བརྟེན་པའི་ཡུལ་མིན་པའི་དོན་ཡང་རང་མཆོན་མངོན་སྲུང་རུ་
 ལྟར་བ་ལྟར་མིན་པ་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྒྱི་ཤར་ནས། དེའི་དེ་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པའི་
 སེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་དགོས་ཤིང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་
 བཅོས་ནས་ནམ་གཞག་བྱེད་པས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་ལྷགས་པ་
 མིན་པའི་དོན་ནོ། ། འོ་ན་སྒྲེའི་ཡུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་
 ཡུལ་དེ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་སྒྱུར་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། དོན་དེའི་མིང་
 འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ། སྒྲ་སྒྱི་དང་དོན་སྒྱི་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དག་ཉིད་བརྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པར་ཐལ། བརྟེན་
 བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡི་དོན་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ལ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ཐ་དད་རུ་རི་ལྟར་འབྲུབ་ཅེ་ན། དབང་ཤེས་གྱི་གཟུང་དོན་དང་རྟོག་པའི་
 གཟུང་ཡུལ་ནམས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་འཛིག་བྱེད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་མི་གསལ་གྱི་
 ཤེས་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིས་འཛིག་རུས་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་
 འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བརྟེན་སྒྱུར་བ་ན་བརྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་དོན་གསལ་བར་སྒྲུང་
 བས་དབང་ཤེས་ཉིད་རྟོག་པའོ་ཞེ་ན། མིག་ཤེས་ལ་དོན་རང་མཆོན་སྒྲུང་བ་ན་བརྟེན་བྱེད་པའི་
 ཆོ་ན་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་གི་སྒྱུར་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བརྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་
 པས་གཟུང་ཡུལ་རུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་གཞན་གྱིས་སྒྲུ་ཡིས་སྒྱུར་
 བར་བྱེད་ཅིང་བཞུན་པ་ན་རྟོག་པ་ལ་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྟོག་པའི་སྒྲུང་
 ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་དོན་དམ་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། བརྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པའི་
 རྟོག་པ་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ལྟར་དོན་གསལ་བར་སྒྲུང་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཆོན་
 བརྟེན་དངོས་ཡུལ་རུ་མི་རུང་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། རང་མཆོན་རྟོག་པས་
 གྲུང་དངོས་རྟོགས་མི་རུང་བར་ཤུགས་རྟོགས་འབའ་ཞིག་རུ་འཇུར་བ་དང་བཞུན་བཅོས་ཀྱིས་
 གྲུང་ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱ་རང་མཆོན་ལ་སོགས་པ་དངོས་བཞུན་མི་རུང་བར་ཤུགས་བཞུན་
 འབའ་ཞིག་རུ་འཇུར་ངོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གཞུང་འོག་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུང་གསལ་བར་ཤེས་
 ཏེ། དོན་དམ་པར་བརྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་

ཡང་གཞན་གྱི་རག་ཅམ་གྱིས་རྟོག་པ་ལ་དོན་གསལ་བར་སྤང་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དོན་དམ་པར་བརྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་ལྟ་ན་བརྟེན་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པར་
ཡང་གཞན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པར་བཤམ་བར་འཇུག་ན་དེ་ལྟར་ཤེས་
པ་ཅན་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཚོད་སྤང་ངོ་། །

དང་པོ་ནི། རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་དེ་དག་ལ་སྤྲོན་པོ་དག་གཅིག་ཏུ་
ཞེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཏུས་ཅིག་ཅར་ཏུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རམ།
འཇུག་པ་ཕྱུར་བས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པར་བཤམ་བ་སྤང་བ་དང་། དེའི་
ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མཐོང་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་མཐོང་བ་དབང་ཤེས་
རྒྱུ་ཆད་ཅིང་ཆད་ཅིང་འཇུག་པར་ངེས་པར་འཇུག་བར་བཤམ། རྟམ་རྟོག་གིས་བར་བཅད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་རྟོག་མི་གཅིག་ཅིང་ཤེས་པ་ཏུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ནའང་། ཡུལ་རིགས་ཐ་དད་པའི་སྤྲོན་གྱི་སྤྲེལ་
ནམ་པར་རྟོག་པའི་ཆེ་མཐུན་གྱི་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་བར་ཆད་ཅིང་འཇུག་ཅིང་
ངེས་པ་ཅི་ལྟར་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་གཉིས་ཀ་ད་ལྟ་མཚུངས་པར་ཡུལ་ལ་འཇུག།
ཤེས་པ་ཏུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དོན་དགག་པ་དང་། དཔེར་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མགལ་མེ་ཕྱ་ཕྱི་བར་ཆོད་ཀྱང་འཇུག་པ་ཕྱུར་བས་རྟོག་པས་བར་མ་
ཆད་ཏུ་མཚམས་སྦྱར་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་འཁོར་ཡོད་ནམ་པར་མཐོང་བ་བཞེན་ཏུ།
དངོས་པོ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་རྟོག་པས་བར་ཆོད་ཀྱང་བར་
མ་ཆད་པ་ལྟར་སྤང་ཞིང་ཞེན་པས་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན།
མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་ཏུ་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལའང་ཆོས་ཅན། མཐོང་རྟོག་གཉིས་ཀ་
ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ། དབང་ཤེས་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་ངེས་པར་བཤམ་བའི་སྟོན་མེད་
པར་བཤམ། དངོས་པོ་འཛིན་པའི་སྟོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཡིག་ས་རུ་ར་སུའང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འབྲུལ་བར་འཇུག་བར་བཤམ། ཐོས་
པ་ཆེས་ཕྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རོ་མཚོ་རིམ་ཅན་ཏུ་མི་གོ་བར་བཤམ་ཡོ། །ཤེས་པ་ཏུ་མ་

ཅིག་ཅར་མི་སྤྱི་བར་འདོད་པའི་ཡུགས་འདིར་གཟུགས་སྤྲུལ་སྐྱེས་པའི་དོན་དངོས་པོ་ཀྱན་
 དང་ཅིག་ཅར་དུ་འདུས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་དང་དབང་པོ་ལྷ་པོ་ནམས་ལྷ་པོ་ཡིད་ཅིང་
 རྟོག་པ་ཡང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེན་ཤེས་པ་རྒྱག་པོ་རེ་རེའང་གཞན་ལྷ་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཆོད་
 ཅིང་སྤྱི་བར་ཐལ། རྒྱག་ཀ་རྒྱ་ལྷ་པོ་མཚུངས་པར་ཡོད། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྤྱི་བར་
 ཟུར། འདོད་ན། གང་དེ་བར་ཆོད་མེད་ཅིང་མིང་གི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡི་གེ་ས་རུ་ར་
 སུ་ཐོས་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་བར་ཅིག་ཅར་དུ་འབྲུལ་བ་མི་སྤྱི་བར་འདྲེས་པ་སྤྱི་བར་མ་ཆད་
 པར་སྐད་ཅིག་སྤྱི་བར་མེད་ཆོད་པར་སྤང་ཞིང་ངེས་པ་དེ་ངོ་མཚར་ཞིང་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 ཤེས་པ་རྒྱག་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ། གཞན་ལྷ་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཆོད་ན་ཡང་ཆོད་པ་མེད་པ་
 བཞིན་དུ་སྤང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཟུར། དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། གཞན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཡི་གེ་ས་
 རུ་ར་སུ་ཐོས་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འབྲུལ་བ་མི་སྤྱི་བར་རིམ་ཅན་དུ་ཐོས་པར་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། འཇུག་ཤེས་རྒྱག་པོ་གཞན་ལྷ་པོ་སྤྱི་བར་དུ་ཆོད་ན་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་འཛིན་པར་
 འབྲུལ་བའི་ཟུར། མིང་གི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཡི་གེ་ངོས་འཛིན་བཞིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཡི་
 གེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཐོས་པར་འདོད་པ་དང་། མིང་རྟོག་པས་བཏགས་པར་འདོད་པ་ཡང་
 འདི་དག་གིས་ལེགས་པར་བཀག་གོ། དེས་ན་སྤྱི་བར་མ་ཅིག་ཅར་སྤྱི་བར་འཇུར་བར་ཐལ།
 དེ་ལྟར་མི་སྤྱི་བར་ལ་ཆད་མས་གནོད་པ་དེའི་ཟུར། ཡིད་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་
 དང་། རྒྱག་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ། ཤེས་པ་གཞན་གྱི་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་བར་
 ཆད་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ཅི་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་རྟོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 བར་ཆོད་མ་ཆོད་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཟུར། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་
 འབའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལའང་ཡུལ་སྤྱི་བར་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པར་མི་འཇུར་བར་ཅིག་ཅར་
 དུ་འཛིན་པར་འབྲུལ་བར་ཐལ། འཛིན་པ་ཆེས་ཆུང་བའི་ཟུར། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྤྱི་
 བར་རེས་འགའ་ཡུལ་སྤྱི་བར་ཡིད་ཀྱང་ཡུལ་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་པར་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེ་ན། སྐབས་ལ་ལར་ཡིད་གཟུགས་མངོས་ལ་ཀྱན་དུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱི་བར་
 བར་ཡོད་པ་ལའང་སྤྱི་བར་འཛིན་མེད་པར་གཟུགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་གང་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྤྱི་བར་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱི་བར་འཛིན་མ་སྤྱི་བར་མིན་ཏེ། ཡིད་གཟུགས་
 མངོས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་གཞན་སྤྱི་བར་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཁྱེན་གྱི་ལྷ་པོ་ཉམས་
 ལས་དེ་མ་སྤྱི་བར་ཡིན་པའི་ཟུར། ཡིད་གཟུགས་མངོས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྐབས་སྤྱི་བར་
 འཛིན་མི་སྤྱི་བར་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཆོད་པ་འདི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྤྱི་བར་

འདྲིང་པ་ཁོ་ནས་སྤང་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བར་འདྲིང་པ་གཉིས་ལ་ཡང་སྔོན་པ་འདི་ཡོད་པས་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སྤང་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཡུལ་སྤྱོད་ཡང་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཆེན་ཡོད་གཞུགས་མངོས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ན། ཉན་ཤེས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་བདག་ཆེན་དང་དམིགས་ཆེན་རུས་ལྡན་དུ་ཡོད། དེ་མ་ཐག་ཆེན་མ་ཆང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་མ་སྐྱེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མགལ་མེ་དེ་འཁོར་ཡོར་མཐོང་བ་རྟོག་པས་རྒྱ་ཕྱི་མཚམས་སྒྱུར་བའི་དབང་ལས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་དབང་བསྐྱད་པ་ལས་འཁོར་ཡོར་འབྲལ་བའི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བདག་ཆེན་མིག་དབང་བསྐྱད་པ་ཡིན་ཏེ། མགལ་མེ་རྒྱར་དུ་འཇུག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མིག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཅན་ལས་བསྐྱད་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པས་གྲུར་འཇུག་པ་སོགས་གཞུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་དགག་པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་ཞིགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་དབང་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལ་ན་རེ། ཀན་པོའི་དབང་པོའི་སྒོ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཟུང་བའི་རྒྱལ་པས་འཇུག་པ་དང་། ཡོད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་པའི་དབང་སྒོ་བཞིན། དཔེ་སྐྱབ་པ་ནི། ཕྱིས་པའི་དབང་སྒོ་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན། བན་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །འོ་ན་ཕྱིས་པ་དེ་དག་གི་སྒོ་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་ཐལ། བན་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། ཕྱིས་པའི་སྒོ་དེ་དག་མངོན་སུམ་སྟེ་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདྲིང་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདྲིང་ན། ཕྱིས་པའི་རྟོག་པ་དེ་ནི་དུས་ཕྱིས་ཀྱང་མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་ལ་དཔྱད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བན་འཛིན་པ་ཡི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ད་ལྟ་བུ་ལ་མ་བྱང་བའི་ཡོད་དེ་ཉིད་དོན་ལ་དཔྱད་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དེས་ན་དེ་ཕྱིས་བན་འཛིན་པར་འདྲིང་དོ་ཞེ་ན། ཡོད་རྟོག་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྐྱེས་བན་འཛིན་པའི་རུས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟ་ཕྱིས་པའི་ཡོད་སྒོ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས། ཡོད་སྒོ་རྟོག་པ་དུས་ཕྱིས་བན་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱིས་པའི་དབང་ཤེས་དུས་ཕྱིས་བན་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྟགས་འདི་འདྲ་འདི་ཡང་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱས་པས་སྟོང་པ་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། ཕྱིས་པའི་
དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་
འཛིན་པའི་རྒྱས་པས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་པོའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པ་འདིར་ཡང་
གཏན་ཆོགས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱིས་པའི་སྟོ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་གང་ཞིག
རྟགས་དེས་དབང་པོའི་སྟོ་གཉིས་ཀ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་རྒྱས་མི་རྒྱས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཀུན་དབང་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་
སྤང་དུ་བསྟན་པ་འདིས་ནི་སྟོང་བའི་རྣམ་པས་འབྲུག་པ་སོགས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ལྟར་སྤང་དུ་
བཤད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་ལྟར་སྤང་དུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་དབང་སྐྱེས་
ལྟར་སྤང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དབང་ཤེས་དོན་སྟོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ།
སྤྱི་སྟོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རྒྱབ་པ་སྐྱབ། རྟགས་དགོད། རྟོགས་ཆས་སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དང་འབྲུག་པར་གྱི་གཞི་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་སྟངས་རྣམས་གཞན་དུ་སོ་སོར་འཛིན་མི་ཤེས་
བཞིན་དུ་བསྟོམས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། དང་པོར་སོ་སོར་གཟུང་ནས་སྐྱེས་དེ་དག་
བསྟོམ་པར་བྱས་ཏེ་འདི་བ་ལང་དཀར་པོའི་སྟམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་སྐྱེས་ཏུ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེས་ཏུ་དང་དབྱུག་པ་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱང་འབྲུག་གཞི་
འབྲུག་ཆོས་ཀྱི་ཆ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དབྱུག་པ་འདི་ཡང་སྐྱེས་ཏུ་ཅན་ནོ་
སྟམ་པའི་སྟོ་སྐྱེ་བར་འཇུར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེས་ཏུ་མའི་ནང་ནས་གཅིག་ལ་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་
སྟམ་པའི་སྟོ་སྐྱེ་བ་དབྱུག་པས་སྐྱེས་ཏུ་སྐྱེ་མ་རྣམས་ལ་པན་བཏགས་ནས་དུས་མཉམ་པའི་སྐྱེས་
ཏུ་དང་དབྱུག་པ་འབྲུག་གཞི་འབྲུག་ཆོས་སུ་སྟོ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། རིགས་དོན་གཞན་དང་།
རིགས་སོགས་དེ་དང་ལྷན་པའི་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྟོར་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རིགས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིང་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་སྟོར་
རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འང་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྐྱར་བྱ་རིགས་སོགས་དོན་གཞན་མ་གྱུབ། དེ་སྐྱར་བ་འཕྲོད་འདྲ་
དངོས་པོ་བ་མ་གྱུབ། རིགས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་གཅིག་གི་སྤྱོད་མི་འགལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་དོན་གཞན་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཚེ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བ་
ལང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སྤྱོད་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འང་
ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་དོན་སྤྱི་དང་།
རྟོག་མེད་ལ་སྤྱི་རང་མཆོད་དང་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར།
བྱབ་པར་བཤམ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཡིས་སྤྱང་བ་ཞིག་ལ་བ་ལང་ཉིད་
ཅེས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་སྤྱང་བའི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་དེ་ཉིད་བ་
ལང་གི་གསལ་བ་བཤམ་ཅད་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ལ་མི་
གསལ་བར་སྤྱང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱི་དོན་གཞན་མིན་པར་བཤམ། སྤྱི་དོན་གཞན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
མཚོང་བར་ཁས་སྤངས་ཤིང་། མིག་གི་ཤེས་པའི་རྩོད་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ལ་མི་གསལ་བར་
མཚོང་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སྤྱང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་
བཤམ། མིག་ཤེས་ལ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤྱང་བ་དང་། མི་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་སྤྱང་བ་
གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་གཉིས་བ་དང་དུ་འཛིག་པ་འང་ཉིད་
པར་དཀའ་ཞིང་འཛིག་བྱེད་མེད་པར་བཤམ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྤྱང་ཡུལ་གསལ་བར་
སྤྱང་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྤྱང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་སྤྱི་རྟོག་གི་རྒྱར་མི་རུང་བ་དང་། དེ་མི་སྤྱི་དང་པོ་
དང་། རྗོད་བྱེད་སྤྱི་བརྗོད་བྱེད་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་པ་མི་འབད།

དང་པོ་ནི། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་གིས་མཚོང་བ་མེད་པར་
གནས་པར་བཤམ། དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་གིས་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་མེད་པར་
རིགས་པ་ཅན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་ཤིང་། དེ་དོན་ལ་ཡང་དབང་མངོན་གྱིས་འཛིན་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དོན་ལ་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་ཡོད་དེ། སྤལ་མ་འདི་ལ་སྤམ་བྱུ་ཡོད་
དོ་སྤམ་པ་དང་། རྩ་ལ་བ་ལང་ཡོད་དོ་སྤམ་པའི་རྒྱ་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་རྒྱ་མཆོད་དུ་བྱས་ནས་སྤལ་མ་འདི་ལ་སྤམ་བྱུའོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་འཇུག་
པར་འདོད་པ་འདི་དག་ཀྱང་རིགས་པ་ཅན་པ་རང་གིས་རྟོག་པས་བྱས་པར་བཤམ། རིགས་པ་
ཅན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག། དེས་རི་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་ལྟར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར།
རྩ་ལ་བ་ལང་ཡོད་སྤམ་པ་ཡང་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོའི་རྒྱ་མཆོད་གྱིས་མ་ཡིན་པར་བཤམ། བ་
ལང་ལ་རྩ་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་ཀྱི། རྩ་ལ་བ་ལང་ཡོད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་ན་གསལ་

པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་ལ་རྩ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདི་ཡང་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་མ་གཏོགས་པའི་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་
ནམས་དང་། རྟེན་གི་རྩ་བར་ནམ་པར་བཅད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པར་བར་མ་
ཆོད་དུ་ཆོགས་པ་གཅིག་དུ་འདུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒར་གྱི་སྤལ་མ་དེ་
ནམས་ཀྱི་སྤལ་བྱ་འདིའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མཐོང་བས་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཇི་
ལྟ་བུར་ཡང་དུས་གཅིག་པའི་སྤལ་མ་ལ་སྤལ་བྱའི་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་སྤལ་མའི་སྤལ་བྱ་
ཞེས་པའི་སྒྲ་རྟོག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། སྒར་གྱི་སྤལ་མ་དེ་ནམས་ཀྱི་སྤལ་བྱ་འདི་ཞེས་
བརྗོད་པའི་ཆོ་སྤལ་མའི་སྒྲ་རྒྱུ་གནས་སྐབས་ལ་འཇུག་ལ། སྤལ་བྱའི་སྒྲ་སྒར་གྱི་སྤལ་མ་ཐག་
པ་སོགས་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་མིང་པོ་གཅིག་གི་
གནས་སྐབས་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒར་གྱི་སྤལ་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན།
སྤལ་བྱ་ལ་དམིགས་ནས་དུས་མཉམ་དུ་འདིའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྤལ་བྱ་ལ་སྒར་
གྱི་སྤལ་མ་འདིའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་སྤལ་མའི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཡི་རྟེན་སྟོན་པ་ན་འགའ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྤལ་བྱ་ལ་
རྒྱ་སྤལ་མར་སྒྲོ་བཏགས་པ་འཕྲ། སྤལ་མ་གཅིག་ལོགས་སུ་བཀར་བར་བྱས་ལ་འབྲས་བུས་ཀྱི་
སྤལ་མ་ལ་སྤལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲས་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུས་ན་སྤལ་
མ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྤལ་བྱ་མེད་ན། འབྲས་བུས་ཀྱི་སྤལ་མ་རེ་རེ་ལ་
སྤལ་བྱའི་དངོས་མིང་མི་འཇུག་པར་དེའི་ཆོགས་པ་ལ་དངོས་མིང་འཇུག་པ་མི་འབད་དོ་ཞེ་ན།
སྤལ་བྱའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྤལ་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པར་ཐལ། ཆོགས་པ་
ཅན་སྒྲ་ཕྱི་པན་གདགས་བྱ་དང་པན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དམ། སྤལ་མ་ནམས་ཐག་པ་སོགས་
གྱིས་འདུས་བྱས་ནས་བར་ནམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་བཞོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་བྱས་པར་
སྒར་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྤལ་བྱའི་མིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། བྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྒྲ་འཇུག་པའི་དཔེ་དང་། བྱད་ཆོས་
དོན་གཞན་དགོས་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བསྟན་པ། དངོས་མིང་དང་་་
བཏགས་མིང་གི་བྱད་པར་རོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་མིང་འཇུག་པ་ལ་བྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། སྒྲོ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་སྒྲེ་བར་ཤེས་ཤིང་། འདོད་རྒྱལ་དང་པོར་སྒྱུར་བ་ཡི་
བདེ་ཡི་སྒྱུད་ཡུལ་གང་ཡིན་པའི་དོན་དེ་ལ་དང་པོའི་མིང་དེ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གསལ་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཇས་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རིགས་སོགས་ཡོད་པར་སྐབ་པ་ལ་རྗེས་དཔག་
མེད་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་བྱ་དབྱག་པ་ཅན་ལ་སོགས་
པའི་དོན་གཞན་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སྤྱ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་དཔེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབྱག་པ་ཅན་ལ་
སོགས་པའི་ཐ་སྐད་ཐམས་ཅད་ལའང་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་ཇས་ཐ་དད་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། རྩས་མཉམ་པའི་དབྱག་པ་དང་རྗེས་བྱ་དོན་གཞན་པའི་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་དང་
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཅམ་ལས་རྗེས་བྱ་དབྱག་པ་ཅན་གྱི་
ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་གཞན་རྩས་མཉམ་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་དང་། རྟེན་དང་
བརྟེན་པར་ཐ་སྐད་བྱེད་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། དོན་
གཞན་ལ་རྒྱ་འབྲས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱད་ཆོས་དོན་གཞན་གྱིས་དབང་གིས་ངེས་པར་སྐྱེ་འབྱུག་པ་མིན་པར་
ཐལ། ཆོག་དོན་བྱག་ལ་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་དང་། ཁང་བཟང་དུ་མ་ཆར་དུ་དངར་བ་ལ་
ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་བྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ཡོད་པ་ལ་ངེས་པར་རྟོས་པ་
མིན་པའི་ཕྱིར། རྟོས་ན་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་ཇས་མི་ཚོམ་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན།
ཆོག་དོན་བྱག་ཏུ་འདུས་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁང་པ་བཟང་པོ་ཇས་མ་ཡིན་གྱི། རྩོ་ཤིང་
སོགས་རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་ཐུད་པའི་ཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁང་བཟང་དེའི་སྤང་བ་དེ་
ནི་ཆོག་དོན་བྱག་གི་ནང་ནས་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ཁང་པ་ཡན་
ལག་ཅན་གྱི་ཇས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དང་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
ཕྱིར། འདུ་བ་དང་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་ལས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་
སྤྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོག་དོན་བྱག་གི་ནང་ནས་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁང་པ་
ཡན་གར་བ་གཅིག་ཀྱང་ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་ཞེས་པའི་དངོས་མིང་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་
འགྱུར་བ་ལ། ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་ཁང་བའི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཤིང་གསལ་དུ་མ་ལ་ཤིང་གི་སྐྱས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་མང་པོ་ལ་ཁང་
བཟང་གི་སྤང་བ་དེའི་དངོས་མིང་གི་སྐྱ་ཅི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ལ་རིགས་
གཉིས་པ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་སོགས་ལ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུད་དུ་ལ་
སོགས་པའི་ཐ་སྐད་མི་འབྱུག་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མི་
བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འབྱུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་
ན། ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པར་ཐལ།

ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་རི་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་དངོས་དང་བྱད་མེད་
དུ་ནམ་ཤེས་ཀྱིས་ཆེན་པོར་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱད་ཆོས་དོན་
གཞན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་དངོས་བཏགས་ཀྱི་མིང་གི་བྱད་པར་འབྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
མིང་དངོས་སུ་འབྱུག་པར་མཛོན་པར་འདོད་པ་ལའང་རྒྱ་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མིན་པ་
ཉིད་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་དོན་དུག་པོ་ནམས་ལ་ཆོག་དོན་གྱི་སྐྱ་འབྱུག་པའི་རྒྱ་
ཡང་དུག་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཆོག་དོན་གང་ལ་བསྟོས་པར་མཐོང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཐལ་ཆོས་སྐྱ་མ་ལ། ཉགས་ཅི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་ཐོག་
མར་མིང་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དེའི་དངོས་མིང་དང་དོན་དེ་དང་འང་འབྲེལ་ལ་
སོགས་པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དོན་གང་ལ་མིང་དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་མིང་དེ་
ཕྱིས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་ཕལ་བ་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་ཕྱེད་ནུས་སྟངས་ལ་
དངོས་མེད་ཀྱི་སྐྱ་དངོས་མིང་དང་། དུ་མེན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་དུ་མེད་ཅེས་དངོས་མེད་ཀྱི་སྐྱ་
བཏགས་ནས་སྐྱར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གྲགས་པ་ལས་དངོས་གཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གྲུབ་ཀྱང་
གྲགས་པ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འབྱུག་གོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན།
དངོས་པོ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་འབྱུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བརྟ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐྱ་མ་ལ། ཉགས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་མིང་ཐ་དད་སྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐ་
སྐད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲེའ་སྐྱར་མཁན་གྱིས་སྤྲེའ་སྐྱར་
ཀྱི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ། མེ་རྟོག་སྤང་འཛིན་ཅེས་པའི་མིང་བཏགས་པ་དང་། སྐྱ་པས་
སྤྲེའ་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་ལ་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་དང་བྱིན་ལ་སོགས་པར་མིང་བཏགས་པ་བཞིན་
ནི། །

གསུམ་པ་ལ། དུ་མ་ལ་སྐྱ་གཅིག་འབྱུག་པའི་རྒྱ་མཆན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དུ་མ་ལ་སྐྱ་གཅིག་འབྱུག་པ་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཆན་ཅན་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། གང་ཤིང་གསལ་དུ་མ་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་
ཀྱིས་རིགས་གཅིག་པ་དེ་འདྲར་འཛིན་པའི་སྤྱི་འཛིན་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱེད་ལ། སྤྱི་འཛིན་ཤེས་
པ་དེས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་ཡི་དོན་ཤིང་གསལ་དེ་དག་ལ་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་
འགྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གསལ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དུ་མའང་ཆོས་ཅན།

རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིང་གསལ་རྣམས་ཐ་དད་པ་རང་འཛིན་ཤེས་པས་རིགས་ཐ་
 དད་མིན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཕན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱིང་གྱིས་རང་འབྲས་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་
 གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱིང་གསལ་དུ་མ་ཆོས་ཅན། བྱིང་རྣམས་ལ་རྣམས་སྤྱི་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་
 རྣམས་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིང་དེའི་འབྲས་བྱ་མེད་པ་དང་
 བྲལ་པ་བྱིང་མ་ཡིན་ལས་ཕྱོག་པ་བྱིང་རྣམས་ལ་བྱང་ཡོང་དུ་རྣམས་སྤྱི་འབྲེལ་བ་དེའི་ཕྱིར། བྱིང་
 གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པའི་བྱིང་ཞེས་པའི་མཉམ་པ་དེ་དོན་གྱི་གཞན་མེད་གྱི་
 མཐའ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བྱིང་མ་ཡིན་ལས་ཕྱོག་པ་དེ་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བྱིང་གི་བར་སྐྱར་བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཚྱུང་སྐྱར་དང་། སྤྱི་བཟོད་བྱ་དོས་གཟུང་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚྱུང་བྱེད་གྱི་སྤྱི་བྱིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཕྱོག་པའི་མཐའ་
 ཅན་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཁོ་ན་སྤྱི་བཟོད་བྱར་འཇུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱར་སྤྱི་བྱིང་གསལ་བཟོད་
 བྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། ཚྱུང་བྱེད་གྱི་སྤྱི་རྣམས་སྤྱི་རྣམས་དོན་བྱེད་བྱས་པ་རང་མ་
 ཡིན་རྣམས་པར་གཅོད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་རིག་པ་མེད་དེ། སྤྱི་བཟོད་བྱ་དངོས་པོར་མེད་
 པའི་ཕྱིར། བྱིང་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེ་ནི་བྱིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་རིག་པ་མེད་
 བྱང་དངོས་པོ་ཕྱོག་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། བྱིང་སྤྱི་དེའི་བཟོད་བྱ་བྱིང་
 འཛིན་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནི་བྱིང་རང་མཆོན་དེ་ཐོབ་པ་ཡི་མཐར་ཐུག་པ་
 རྣམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱིང་ཞེས་པའི་མཉམ་པ་གཞན་མེད་སྟོན་པར་བྱེད་
 པར་བཟོད་པའི་སྤྱི་མཆོན་ཡོད་དེ། བྱིང་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེ་བྱིང་མ་ཡིན་ལས་ཕྱོག་པའི་གཞན་
 མེད་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་གྱིས་བཟོད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་སྤྱི་བྱེད་དཔོན་ལྟ་དབང་
 གྲོས། སྤྱི་དངོས་པོ་ཕྱོག་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་དོན་བཟོད་བྱར་བྱེད་པ་འགལ་
 པའི་ཚྱུང་སྐྱར་དུ་སྐྱར་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་བྱིང་ཞེས་པའི་སྤྱིས་བརྟན་པའི་བྱིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་
 པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྤྱི་དེ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འཇུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བྱིང་གི་
 རྒྱལ་བདེ་རྣམས་གཅིག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་དེས་བཟོད་ཅིང་། སྤྱི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་
 འཇུར་བས་དངོས་པོ་ཁོ་ན་བཟོད་བྱར་འཇུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱར་སྤྱི་བྱིང་གསལ་བཟོད་བྱར་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པ་ཚྱུང་པའི་བསམ་པའོ། །ལན་ནི། བྱིང་སྤྱི་བྱིང་མ་ཡིན་ལས་
 ལོག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་རིག་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དངོས་པོའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ནས་སྤྱི་བྱིང་མཐར་བས་སྤྱིས་
 ལ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་རྣམས་སྤྱི་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་ཆ་ཤས་རེ་རེ་དོན་སྤྱི་འཆར་བས་སྤྱིས་

དངོས་པོ་ཡང་བསྟན་ལ་སྒྲིལ་དོན་བརྟུན་བྱུང་ཡང་བྱེད་པའོ། །དངོས་པོ་ལ་ཅུང་ཟད་བྱང་མ་
རེག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་རེག་འཇུག་པ། དེ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་
པར་སྐབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། མི་འདོད་པའི་སྒྲིགས་སྒྲུབ་དབྱུང་བ་དང་། འདོད་པའི་སྒྲིགས་བཞག་
པ་དང་། སྒྲུབ་གཞན་སེལ་བརྟུན་དགོས་པའི་སྐྱེ་མཆན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་བ་སྒྲིལ་བྱི་ཤིང་དུ་བྱུང་པར་སྤང་བས་
སྒྲིལ་བྱི་ཤིང་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྒྲིལ་བྱི་དོན་ཁོ་ན་བརྟུན་དོ་ཞེ་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་
བདག་ཀྱིས་དག་ལས་ཤིང་གི་སྒྲིའཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཤིང་རང་མཆན་པ་གཞན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤང་ལུགས་སྒྲིལ་བྱི་ཤིང་རང་མཆན་དེ་ཤིང་མ་
ཡིན་ལས་ཤྲོག་པ་བཞིན་དུ་སྤང་ཡང་སྒྲིལ་བྱི་ཤིང་གི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་པའི་རྣམས་
མིན་ཏེ། རྟོག་པ་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་རྟོག་པའི་གཟུང་ནམ་ཁོ་ན་བརྟུན་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེད་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་
ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་ས་ཤིང་གི་དོན་གྱི་ཆ་གང་ཡང་རྟོགས་པར་འཇུག་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
རྟོག་པའི་གཟུང་ནམ་དེ་ནི་ཁོ་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པས་བརྟུན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཤིང་དེ་རྟོག་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཤིང་གི་བརྟུན་པ་དོན་མེད་དུ་འཇུག་པར་ཐལ། ཤིང་སྒྲིལ་
བཞེན་ནས་ཤིང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དོན་གྱི་ཆ་ཅི་བརྟུན་ཅེས་
འདྲི་བ་དེ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཤྲོག་པའི་གཞན་སེལ་བརྟུན་ཅེས་བརྟུན་པར་བྱ་ཞྩ། དེ་ཤིང་
སྒྲིའི་བརྟུན་བྱ་མཐར་བྱག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་གཟུང་ནམ་དེ་བརྟུན་པ་ཅམ་གྱིས་ཅི་
ལྟར་སྒྲིལ་བྱི་དོན་བརྟུན་བྱུང་བཞེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པར་ཐལ། གཟུང་བའི་ནམ་པ་དེ་
ཡང་སྒྲིལ་བྱི་དོན་རང་མཆན་ལ་མེད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ངེས་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཤིང་གསལ་ནམས་ལ་རྣམས་སྒྲིའཛིན་བ་ཅན་གྱི་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
དེ། ཤིང་གསལ་ནམས་རྣམས་སྒྲིའཛིན་བ་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་དོན་གོ་བའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཤིང་རང་མཆན་མཐོང་བ་གོམས་པས་སྒྲུལ་པའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་ནམ་
དེའང་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་གསལ་བ་ནམས་ལ་རྣམས་སྒྲིའཛིན་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་
སྒྲིའོ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པར་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན། རིགས་མི་མཐུན་ལས་
ཤྲོག་པའི་གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟུན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཤིང་སྒྲིལ་བཞེན་

ནས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་བ་དེ་ཤིང་གི་དངོས་པོར་སྟོ་བཏགས་པ་རྟོགས་པ་ཡིས་གཞན་
 ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཕྱོག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་སྟུང་ན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་མ་བཟང་ཅས་
 པའོ། །ཤིང་གི་སྟུང་འཛིན་ཤེས་པ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྟུང་ཡིས་ངེས་པར་སྟུང་ཞིང་བརྟེན་པའི་ཤིང་
 འཛིན་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཕྱོག་པར་སྤང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། རྟོན་གྱི་ཆ་ཤིང་
 གསལ་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནམས་ཀྱི་སྟུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཤིང་གི་སྟུང་
 རྟོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་བྱུང་ན། སྟུང་མ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
 འདི་ལ་ལན་གཞན་སེལ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཐིག་མོད་ཀྱི། འོ་ན་ཀྱང་ཤིང་གི་གསལ་བ་
 རྟོན་པ་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཕྱོག་པར་སྤང་བ་གཞན་སེལ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་སྟོབ་
 དཔོན་གྱིས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་སྟུང་བ་ལ་ཤིང་གི་གསལ་བ་རྟོན་པ་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་
 མ་ཡིན་ལས་ཕྱོག་པར་སྤང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཕྱོག་པར་སྤང་བ་ཤིང་གསལ་
 རྟོན་པ་རྟོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འབད་ཐེད་ཏུ་བྱུང་བེན་ལ། འོ་ན་ཀྱང་དེ་སྟུང་ན་ཡིན་པ་ལ་འགལ་
 བ་ཅི་ཡོད། དེ་སྟུང་ན་ཡིན་ན། སྟུང་ན་ཡང་ཤིང་གསལ་རྟོན་པ་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་
 སྟུང་ན། དེ་ནི་བརྟེན་ཕྱིན་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་
 གཞན་སེལ་རྗོད་པར་བྱེད་དེ། སྟོན་སེལ་བ་དང་། རྟོན་གྱི་སེལ་བ་བརྗོད་པར་སྟུང་མ་ཐག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ཞེས་པའི་སྟུང་གཞན་སེལ་དང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཏུ་འབྲེལ་བར་
 འཇུག་ཏེ། ཤིང་གི་བརྗོད་པ་ཡི་དུས་ནའང་ཤིང་རང་ཉིད་མཐོང་ཞིང་ཐོབ་པའི་འབྲས་ཀྱི་
 ཅན་སྟར་བསྟན་མ་ཐག་པའི་རྟོན་སྟོན་སེལ་བ་དང་། རྟོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། བརྗོད་བྱ་
 རྗོད་བྱེད་ཏུ་འབྲེལ་བ་སྟུང་གྱི་དུས་སུ་ཡང་རྟོན་དེ་དག་གོ་བ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཞན་སེལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྟུང་ནི། གཞན་སེལ་དང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་
 བྱེད་ཏུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་ཀྱི་སྟུང་གཞན་དངོས་པོ་བ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཏུ་མི་བྱུང་སྟེ། ཤིང་ཞེས་པའི་
 སྟུང་ལས་ཤིང་གི་རྟོན་གོ་བ་ཤིང་ལས་གཞན་ཏུ་ཤིང་གི་བརྗོད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་དེ་ཉིད་ངེས་པ་
 ལ་སྟོན། ཤིང་གསལ་ལ་ཡང་ཤིང་དེའི་བརྗོད་པ་མཐོང་བ་ལ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་རྟོན་ནི། རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀྱན་ལ་སྟུང་བ་མཐོང་ན་ཐེ་ཆོམ་ཏུ་འཇུག་བས་
 ཤིང་འབའ་ཞིག་མི་གོ། ཤིང་གསལ་ལ་སྟུང་བ་མི་མཐོང་ན་ཡང་ཤིང་མི་གོ་བས་ཤིང་གོ་བ་
 ཤིང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལ་སྟོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལ་མ་བསྟོན་པར་ཤིང་
 གི་དངོས་པོ་ལ་བརྗོད་པ་རྟོན་པ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞན་ཤིང་ཡིན་པ་མ་
 བཀག་པས་ཤིང་ལ་སྟུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་གོ་བ་ཅུང་བཟང་ཀྱང་མི་སྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་དང་རིགས་སྐྱེས་དོན་གཞན་དེ་དང་
ལྡན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཚད་མས་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
རིགས་སྐྱེས་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་ཤིང་དང་རིགས་
སྐྱེས་དོན་གཞན་དེ་དག་ལ་ཤིང་ཞེས་པའི་མཉམ་པ་བརྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པ་རིགས་པ་མིན་པར་
བལ། དེ་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་མི་སྲིད་ན་ཤིང་གི་སྐྱ་སྦྱར་བ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཐོག་པ་ཉིད་ལ་ཤིང་གི་སྐྱ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར།

སྐྱ་སྦྱར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་སྐྱ་སྦྱར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། རྩ་མི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱས་པས་
སྦྱང་པའི་ཉགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱ་སྦྱར་
རྟོག་པ་དེར་ཅི་ལྟར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་རིགས་ལ་སྐྱ་མི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱས་པས་
སྦྱང་པ་ཡི་ཕྱིར། བྱལ་པར་བལ། སྐྱ་སྦྱར་རྟོག་པ་ཡིན་ན། སྤར་བརྟེན་བྱས་པ་དྲན་པ་ཡི་སྐྱ་
ཅན་གྱི་ཕྱིས་བ་སྟོད་ཀྱི་དྲུས་སུ་མཐོང་བའི་དོན་དང་། བརྟེན་དུས་ཀྱི་མིང་གཉིས་མིང་དོན་
གཅིག་ཏུ་བསྟེན་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་བྱལ་པར་ཡི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་རྟོག་པ་འཇུག་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་
ཀྱི་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་དབང་ཤེས་དེར་ནི་གསལ་བར་གཟུགས་
དེ་ཡི་བརྟེན་མི་འཛིན། གཟུགས་ཀྱི་བརྟེན་འཛིན་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་འང་མེད་དེ།
རྟོག་པ་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་སྦྱོར་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ཅིག་ཅར་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་
བྱའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་སྐྱ་ལ་རྟོག་བཞིན་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་མེད་དེ། ཞེས་
སྟེ། །དབང་པོ་ལས་སྦྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་སྦྱར་རྟོག་པ་མིན་པར་བལ། སྐྱའི་
བརྟེན་བྱ་བྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་བལ། གང་ལ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དེས་
པར་འགོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟོག་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན།
ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བར་བལ། འདོད་པ་ཡིས་འཇུག་པར་
འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

མངོན་སུམ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དགོད་པ།

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དགོད་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་
དང་། རྟོན་བསྟུ་བཤོ། །

དང་པོ་ལ། གཞུགས་འཛིན་ཚུང་བྱེད་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། འདས་པ་དྲན་པ་མི་
སྲིད་པར་བཤད་པ་དང་། རང་མཚན་མཐོང་བའི་སྒྲིལ་སྲིད་པར་བཤད་པ་ཤོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་བཅས་ཅད་འདིའོ་སྟུམ་པའི་རྟོག་པར་འདོད་ན། གཞུགས་ལ་
འདི་གཞུགས་སོ་ཞེས་མཐོང་བའི་ཆོ་ན་གཞུགས་འཛིན་དེའི་ཚུང་བྱེད་མེད་པར་བཤད། དེ་
ཡོད་ན་དེ་གཞུགས་དེ་འཛིན་པའི་སྒྲིལ་ཤེས་པ་དེས་ཚུང་དགོས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་སྒྲིལ་དེར་
རི་རྩུབ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འབད་པ་ནི། གཞུགས་འཛིན་དེ་ཡི་
ཉམས་སྟུ་ཚུང་བའི་སྒྲིལ་ཡོད་དེ། དེའི་དྲན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཚུང་བྱེད་དེ་ནི་རྟོག་
མེད་ཅི་རྩུབ་ཡང་ཡིན་པ་མི་འབད་པར་བཤད། ཤེས་པ་བཅས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞུགས་འཛིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཚུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱིད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་དེ་མི་འབད་
པར་བཤད། དེ་རྩུབ་འདི་གཞུགས་སོ་སྟུམ་པ་དང་འདི་གཞུགས་འཛིན་པའོ་སྟུམ་པའི་རྟོག་པ་
གཉིས་སྒྲིལ་དུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྒྲིལ་གོས་ན། དེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་
དེས་ནི་གཞུགས་འཛིན་དེ་དང་དུས་མཚུངས་པའི་ནུམ་པར་ཤེས་པ་ཇས་གཞན་གྱིས་ཚུང་བ་མ་
ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མེད་པས་དེ་འདྲའི་རིགས་འགོག་ཀུས་སྟུ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལྷགས་དེ་ལ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུང་བ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་
དུས་མཉམ་གྱིས་མི་ཚུང་བར་བསྟན་ཏོ། །རང་ལས་སྒྲིལ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཚུང་ངོ་ཞེ་
ན། གཞུགས་འཛིན་ཚུང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞུགས་འཛིན་ལ་དམིགས་པའི་
དྲན་པར་འཇུར་བར་བཤད། རང་དུས་ན་འདས་པའི་གཞུགས་འཛིན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིལ་
གང་ཞིག། དྲན་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འབད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཅི་རྩུབ་ཡང་མི་
འབད་པར་བཤད། དེའི་ཚུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིལ་ཚུང་བའི་སྒྲིལ་དང་གཞན་
རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིལ་རྟོག་པའི་སྒྲིལ་གཉིས་ལྷལ་ཡོངས་སྟུ་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་འཕ་ཚུལ་གཅིག་པར་འཇུར་
བར་བཤད། གཉིས་ཀ་ལྷལ་གྱི་དོན་སྒྲིལ་ཅམ་ལ་རྟོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རང་དུས་ན་འདས་པ་སྐད་ཅིག་དུ་མས་ཆོད་པའི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་

རང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཆད་མ་ཅིས་འགྲུབ་མི་འཐད་པར་བཤམ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་
 མངོན་སུམ་ཡང་འཐད་བྱེད་དུ་འབྲུག་པ་མ་ཡིན། ཉགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མིན་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་བཤམ། དེ་སྐབས་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དང་བཤམ་བས་ཉགས་ཡང་དག་
 ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྐྱ་མ་མ་གྲུབ་ན། རང་དུས་ན་སྐད་ཅིག་དུ་མས་བར་དུ་ཆོད་
 པའི་འདས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ། ཤེས་པ་རང་དུས་ན་ཚུང་བྱེད་མེད་པ་
 ཡང་ཉམས་སོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སློལ། མངོན་སུམ་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་
 བཤད་པ་དུས་མཉམས་ལ་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། རང་རྒྱུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མི་
 སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཞོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བསྐལ་བ་དུ་མ་འདས་པའི་དངོས་པོ་དུན་པའི་སློད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་
 འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྟོགས་སྤྲུལ། དབང་
 པའི་མངོན་སུམ་ནི་ད་ལྟར་ཡོད་མ་ཐག་ཅེས་བཞོད་པ་ལྟར་ད་ལྟ་ཡོད་མ་ཐག་པ་རང་གི་སྐད་
 ཅིག་སྐྱོལ་གས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དགོས་ཀྱི། དེ་པན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚུ་རྣམས་
 མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ། །དེས་ན་དོན་རིག་འདས་པ་ཞེས་པ་
 རང་དུས་ན་འདས་པ་ཅམ་མིན་གྱི། རང་གི་དངོས་རྒྱུད་དུས་ན་འདས་པའོ། །སྐར་གྱི་བཤམ་
 བ་དེ་འདོད་ན། སྐར་ཁོ་བོས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཚུང་ངོ་ཞེས་དུན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་བཤམ་ལོ། །
 འདི་དོན་རིག་འདས་པ་རང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་རང་གི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་བཤམ་བ་འཕེན་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་འདོད་ན། བ་སྐད་བྱར་མེད་པའམ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སློ་ཡིན་ན་རང་ལ་ཉགས་
 ལས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་མཐུན་དཔེ་མེད་པས་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །དོན་བརྩུ་བ་ནི།
 དོན་རིག་འདས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཤམ། རང་དུས་ན་ཚུང་བྱེད་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་སློ་ཡོད་པ་ཉགས་ལ་སློས་དགོས་པར་འགྱུར་ན།
 དེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་རང་རྒྱུད་ལ་སློ་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་གཟུགས་དེ་ཡི་རྣམ་
 པའི་རོ་བོར་སྤང་བ་ཅན་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་དབང་པོའི་སློས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་དོན་
 དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་བཞེན་དུ་དོན་རིག་འདས་པ་ཡང་དེ་མ་ཐག་པའི་སློ་ཕྱི་མས་འཛིན་ཅིང་
 ཚུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་རིག་འདས་པ་ཚུང་བྱེད་ཀྱི་སློ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་རིག་
 འདས་པའི་སྐད་ཅིག་བ་མ་མ་གཏོགས་དེའི་སྐར་སོང་བའི་སློ་དེ་ནི་དངོས་སུ་འཛིན་ཅིང་ཚུང་
 བར་མི་འགྱུར་བར་བཤམ། དེ་དག་གི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་ཚུང་

བྱེད་མེད་པས་དྲན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོན་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་ཚུང་བྱེད་
 རྟོག་མེད་ཡིན་ལ། གཟུགས་འཛིན་དེ་ཉིད་རྟོག་པའོ་ཞེན། ཇི་ལྟར་གཟུགས་རང་གི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་ནམ་མེས་མ་འབྲུལ་པ་ཉམས་སྡུ་ཚུང་བྱེད་དེ་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི། བརྟ་བྱ་
 བར་མི་རྒྱས་པའི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཟུགས་འཛིན་ནམ་མེས་
 མ་འབྲུལ་བ་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྟ་བྱ་བར་མི་རྒྱས་པའི་དོན་རང་
 མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ།
 དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེད་པར་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འབྲུག་པར་ཐལ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་
 པར་ཐལ། རྟོག་བྱེད་སྒྲ་ཐམས་ཅད་སྡི་མཚན་བརྗོད་པའི་རང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ལ། རྟོག་
 པའང་དེ་དང་དོན་གཅིག་པས་སྡི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་
 རྟོག་མེད་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས་དེས་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ནོ་ཞེན།
 དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་དུ་ཐལ། རྟོག་མེད་དུ་འདོད་པའི་
 དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་དེ་དང་ཕྱིན་གསུམ་ལས་སྡི་བར་མཚུངས་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པ་རྒྱ་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་ལས་
 འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་མི་རུང་ཞེ། རྟོག་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་ལ་
 བརྟོས་པ་མེད་པར་བརྟ་བྱ་པ་ལ་རྒྱུར་ཞིང་སྡི་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་
 འཛིན་མིག་གི་སྒོ་མ་འབྲུལ་བ་བརྟ་བྱ་པ་མེད་པར་གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཉིད་
 ལས་སྡི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་རང་གི་བརྟ་བྱ་པ་དང་ཚོགས་པ་ལ་རྟོས་ནས་
 དབང་པོའི་སྒོ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་གྱི། བརྟོས་མེད་དུ་མ་ཡིན་པས་དབང་
 སྒོ་རྟོག་པའོ་ཞེན། གཟུགས་ཚས་ཅན། དེ་ན་མ་བྱ་ཡོད་དེ། མ་བྱའི་སྒྲ་གྲག་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་རྟགས་དེ་རྟགས་ཚས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དྲན་པ་ལ་དངོས་སྡུ་ཕན་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་རང་གི་
 བརྟ་བྱ་པ་ཉིད་ལ་དངོས་སྡུ་ཕན་འདོགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་གྱི། རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་
 དངོས་སྡུ་མི་ཕན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་སྡིད་པ་ངེས་པར་ཁྱོད་རང་གི་

བརྟུན་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། དབང་སྟོང་བརྟུན་པར་ཐལ་ཞེས་པ་འཕྱར་འདི་ལྟར་ན་ཆོག་དོན་
ལ་མི་འགྲིག་གོ། དབང་པ་ཉིད་དུ་འཕྱར། ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་ན། གཞུགས་འཛིན་དབང་
ཤེས་ཆོས་ཅན། ཉགས་ལ་བརྟུན་པའི་དབང་པ་ཉིད་དུ་འཕྱར་བར་ཐལ། བརྟུན་པའི་
ཉགས་ལས་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་བརྟུན་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་ཉགས་
ལས་སྟོན་གྱི་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། ཡུལ་ལ་མངོན་པར་སྟོན་པ་ཅམ་གྱིས་
སྟེ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ལྷག་པར་ཐལ། དབང་པ་དེ་ནི་ཡིན་ན། ཡུལ་ལ་
མངོན་པར་སྟོན་པ་ཅམ་གྱིས་སྟེ་བས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། ལྟ་དབང་སྟོང་འབྲེལ་པའི་འཕྱར་
ལྟར་རོ། །འཕྱར་འདི་ལྟར་ན། དབང་སྟོང་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྟུན་པ་ལས་སྟེ་བར་
འཕྱར་བར་ཐལ། དབང་ཤེས་གང་ཞིག །རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྟུན་པ་ལ་སྟོས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། འཕྲི་སྟེ་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཐལ། རྟེན་གསུམ་དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་
ཆོགས་པ་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞུགས་ཡོད་པ་དེ་ལས་དུས་གཞན་དུ་འང་
སྟེ་བར་འཕྱར་བར་ཐལ། གཞུགས་ཀྱི་བརྟུན་པ་ཅམ་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། གཞུགས་འཛིན་
དབང་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་ཆོགས་པའི་སྐབས་ལ་ལར་མི་སྟེ་བ་སྟེ་བར་ཐལ། དེར་ཡིད་
གཞུགས་ལས་གཞན་ལ་རྣམ་པར་གཤེད་བ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་གཞུགས་དེ་
བརྟུན་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་ཅིག་ཅར་དུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞུགས་ཆོས་ཅན།
སར་བརྟུན་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཉིད་ན་དབང་ཤེས་སྟེ་བར་འཕྱར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྟེ་ད་
པ་གང་ཞིག། ཁྱིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྟེ་སྟེ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པ་ཉི་
སྟོང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་སྐད་ཅིག་སྟེ་མ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སྟེ་བ་དེ་ལ་
གཞུགས་ཀྱི་བརྟུན་པ་དོན་མེད་དུ་འཕྱར་བར་ཐལ། གཞུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་སྟེ་བའི་
ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལ་བརྟུན་པ་དངོས་རྒྱུ་དོན་ཅི་ཡོད་མེད་པར་ཐལ། བརྟུན་གཏགས་པ་
མེད་པར་ཁྱད་པར་རང་མཆོན་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པར་ཐལ།
བརྟུན་དངོས་རྒྱུ་སྟེ་བ་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཇི་ལྟར་བརྟུན་གསུམ་པའི་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་
པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ལ་བསྟོས་མེད་ཀྱི་སྟེ་ཡན་གར་བ་ཅམ་
གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི། ལྷག་པར་རང་མཆོན་གཞུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་
སྟོས་པར་མི་དུང་བར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། མིག་དང་གཞུགས་ལ་སྟོན་པའི་རྟེན་གསུམ་དག་ལ་བརྟུན་ནས་
གཞུགས་འཛིན་མིག་གི་སྟེ་བར་འཕྱར་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་སྒྱིར་མངོན་སུམ་ཅམ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པའི་
 རིགས་པ་རྒྱས་པར་བརྟན་པ་ནི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྱིར་རིགས་པའི་བརྟན་བཅས་ཞེས་པ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་
 གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བ་སྟོན་པའི་མངོན་སུམ་ལ་བྱག་གི་བར་དུ་
 བར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱབས་ནས་སྟོན་པ་སྒྱིའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཆོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ནས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མཐར་གཏུགས་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 གྱིས་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡང་དག་དང་ལྷན་སྐྱེས་མ་ཆེད་ན།
 ལྷན་སྐྱེས་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་མི་འབྲུབ་པས་དབང་ཤེས་རྟོག་
 པར་འདོད་པ་སྐབས་འདིར་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་
 པ་ཡིན་ལ། མ་འབྲུལ་བའི་དོན་ནི། དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་ལ་སོགས་པས་གོང་
 དུ་འང་བསྐྱབས་ཟིན་ཅིང་འོག་ཏུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་
 གྱིས་བྱབ་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་ཞིག་ཞེས་པར་གཏན་ལ་མ་ཐབས་ན། གཞུང་འདིའི་
 ལུགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་ཙ་བ་སྟོར་བ་ཡིན་པས་རྣམ་
 དཔྱད་དང་རྟོན་པ་ཀུན་གྱིས་ཐོས་པ་དང་སེམས་པའི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཚུལ་དེ་ལྷན་དུ་བསམ་པར་
 བྱ་ཡི། དེ་ལྟ་མིན་ན་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཀུན་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པར་
 དཀའ་བས་འབད་པ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །སྤྱོད་ལ་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ནི་གསལ་ཆེ་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

མཆོད་གཞིའི་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་མཆོད་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་
 མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སོ། །

དང་པོ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་བ་སྟོན་མི་འབད་པ་སྒྲང་བ་དང་། རྟོག་བྲལ་ལ་ལྷང་
 འགལ་སྒྲང་བ་དང་། རྟོག་པ་དུ་མ་དང་སྒྱི་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་
 དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་པོ་བཞིན་དུ་
 དམིགས་རྒྱུན་ལུལ་གྱིས་ཀྱང་པན་འདོགས་རུས་པ་ཡིན་པ་འོ་ན། ཅིའི་སྒྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་རག་

ལས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི། དུལ་ཤེས་ཞེས་ཡུལ་དེས་ཐ་སྟངས་མི་བརྗོད་པར་དབང་ཤེས་
ཞེས་དབང་པོའི་སྒྲིག་སྟངས་ཐ་སྟངས་བརྗོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱར་བརྗོད་པ་ཉག་ས་པའི་དགོས་པ་ནི།
སྒྲིག་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཅེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཐ་སྟངས་དེ་ལས་རྣམས་ཤེས་ལྟ་པོ་དེ་སྦྱར་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཚན་ནས་སྦྱར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ཐ་སྟངས་ལ་རྣམས་ཤེས་ལྟ་པོ་དེ་སྦྱར་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་
བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་དག་གི་སྦྱར་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩའི་སྒྲིག་ཞེས་པ་བཞིན། དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་མིང་དུ་སྦྱར་བར་
བྱ་བར་འོས་པའང་སྦྱར་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་མོང་མ་
ཡིན་པར་གོ་བ་དེ་དེའི་བྱ་བ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་སྒྲིག་སྟངས་འཛིན་པའི་
རྣམས་ཤེས་ལྟ་པོ་འདི་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་སྦྱར་བར་བྱ་འོས་པ་ཡིན་ཏེ།
དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ལས་སྦྱར་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་རང་བཞིན་
ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ། རྟགས་ཆོས་བདག་གཅིག་
པའི་ཕྱིར། དུལ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ལས་སྦྱར་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་རྟགས་པར་འཇུག་པར་
ཐལ། བྱ་བ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུལ་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་སྦྱར་བར་འོས་པ་དེ་ལྟ་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ར་སྒྲིག་ལ་དབྱུག་གུའི་སྒྲིག་ཞེས་པ་བཞིན། གཞན་ཡང་རྣམས་ཤེས་
དབྱུག་གི་གངས་ཅེས་སྒྲིག་པ་ན། གཟུགས་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ན། ཅི་གཟུགས་དེ་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ། ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་
དོགས་པར་འཇུག་པས་རྣམས་ཤེས་དབྱུག་གི་གངས་ཅེས་མི་རྟགས་པར་འཇུག་རོ། །དེ་ལྟར་དབྱུག་
པ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་གོ་བར་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཐོག་
མ་ཉིད་དུ་མིག་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ན་སྦྱར་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་འཇུག་པས་དེ་ཉིད་བརྗོད་
རྟགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་ལུང་
དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། མདོའི་དགོངས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་ལས་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སྒྲིག་པས་ལ་དམགས་པ་ཅན་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྩལ་བསགས་པ་དག་ནི། རྩལ་དུ་མ་ཆོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་སྦྱི་ཡིན་པས་སྦྱི་དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒྲིག་འཛིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་རྣམས་པར་རྟག་པར་འཇུག་
ཏེ། སྦྱིའི་སྒྲིག་དོན་མི་བླ་བར་ཡང་རྣམས་པར་རྟག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ལྷན་དེས་ཆོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་སྤན་
ལྷ་མ་དོན་གཞན་དང་། རྩལ་དང་རྩལ་ཅན་དུ་མངོན་པར་འབྲེལ་བ་ལས་དབང་ཤེས་སྤྱི་དོན་
ལུས་ཀྱི་རྩལ་སྤན་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་གང་སྤྱིས་པར་འཇུག་པའི་རྩལ་སྤན་དེ་དག་འདུས་པ་
ཅམ་ལ་བསགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཀྱི་རྩལ་སྤན་དེ་
དག་ལ་བསགས་པ་ཞེས་སྤྱི་ལྟོན་པའི་རྩལ་སྤན་ཡོད་དེ། རྩལ་སྤན་དེ་དག་རེ་རེ་བས་དབང་
ཤེས་སྤྱི་ལྟོན་མི་ལུས་པར། རྩལ་སྤན་དུ་མ་འདུས་ནས་རང་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་རྩལ་
སྤན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚིག་སྤྱང་ངོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱོད་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ་ལ་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཆམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྷ་འདོད་ཀྱི། རྩལ་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱི་ལྟོན་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རིགས་མཐུན་པའི་རྩལ་སྤན་གཞན་དག་པན་
འདོགས་ལྟེན་དུ་མེད་པར་དབང་ཤེས་སྤྱི་དུས་ཀྱི་རྩལ་སྤན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡང་མེད་དེ།
ཟླ་མེད་ཀྱི་རྩལ་སྤན་རེ་རེ་བས་དབང་ཤེས་སྤྱི་ལྟོན་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་པོའི་མངོན་
ལུས་ཆོགས་སྤྱི་ལྟོན་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་རྩལ་སྤན་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་དེ་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྩལ་
སྤན་གཅིག་ལ་སྤྱི་ལྟོན་པའི་ལུས་པ་དེས་པར་ཡོད་པ་མིན་པས་ཆོགས་སྤྱི་ལྟོན་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་
པའི་ཕྱིར། འདིར་སྤྱོད་དཔོན་ལྟ་དབང་སྤྱོད། ཟླ་མེད་ཀྱི་རྩལ་སྤན་གྱིས་དབང་ཤེས་ལ་
ཆམ་པ་གཏོད་པའི་ལུས་པ་དེས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དུ་མ་འདུས་ནས་དབང་ཤེས་སྤྱི་དོན་
དགོས་པས་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་རང་མཆོན་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཀྱི། རྩལ་ཀྱི་རང་མཆོན་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་
ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི། རྩལ་མཆོད་ཀྱི་རང་མཆོན་ཞེས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་། རྩལ་སྤན་གྱི་
ཆམ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་ལྟོན་ཡུལ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་
པ་ལ། ཉིལ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་བས་མ་དེས་པ་དང་། ཁྱ་པོའི་སྤྱང་བས་མ་དེས་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་རང་མཆོན་གཅིག་ཡིན་ཡང་།
རྩལ་སྤན་དུ་མ་ཡོད་པས་ཅིག་ཅན་དུ་མ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ལས་རིམ་གྱིས་འཛིན་ལ། རིམ་གྱིས་
གཟུང་ཡང་འཛིན་པ་ལྟར་བས་ཅིག་ཅན་འཛིན་པར་སྤྱོད་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
ཉིལ་དང་དབྱིག་ལ་སོགས་པ་རྩལ་སྤན་དང་པ་དུ་མ་ལ་ཁྱ་ལྟར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཅིག་ཅན་འཛིན་
པར་སྤྱང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དུ་མ་སྤྱོད་གཅིག་གིས་དུས་ཅིག་ཅན་དུ་འཛིན་པ་

མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འཛིན་པ་མཁྱེས་པས་ཅིག་ཅར་དུ་གཟུང་བར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པ་ཡང་ལན་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་མི་རིགས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་ལ་
ནམ་མཁའ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་རི་ལྷོ་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་
ཞེན་པར་མི་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཛིན་པ་ཆེས་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། རི་ལྷོ་སྒྲོ་དེ་
དག་ལ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་སྤང་བ་དང་། གཞན་རིམ་ལྷན་དུ་སྤང་བར་
འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲོ་ནམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་ལྷུང་བར་འཛིན་
པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་འདི་ནི་དོན་ཀྱན་འཛིན་པ་ལ་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་
ཞེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་འཛིན་པ་ཆེས་ལྷུང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་
དགོད་པ་དང་། ལྷོ་ཆོགས་གཅིག་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཟླ་མ་ལེབ་གྱི་
ཁྲ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དུ་མའང་དབང་ཤེས་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ཅི་ལྟར་ཡང་སྤང་བར་
འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་ཁ་དོག་སྤྲོ་ཆོགས་དེ་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་ཅིག་ཅར་
སྤང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཟླ་མ་ལེབ་གྱི་ཁྲ་པོ་དེ་བས་དམ་བཅའ་འདི་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་ཐལ།
འགལ་བ་གཞི་མཐུན་དུ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དོན་སྤྲོ་ཆོགས་ཡིན་པས་རགས་བའི་ཆ་མེད་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པ་དགག་པ་དང་། སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་སྤང་བའི་རྟགས་གྱིས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཟླ་རོལ་གྱི་དོན་སྤྲོ་ཆོགས་ཡིན་པ་དེ་ནི་རགས་པའི་ཆ་མེད་གཅིག་པའི་རང་
བཞིན་མིན་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་གཟུགས་དུ་མ་བཞིན། ཟླ་མ་ལེབ་གྱི་ཁ་དོག་
ཁྲ་པོ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་དེ་ཡང་དོན་སྤྲོ་ཆོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྟགས་འདི་དུ་མ་རྟགས་སུ་
བཀོད་ནས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྟུགས་ཆོས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
ཡང་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་འགོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་
འགོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རུལ་ཕན་དུ་མ་ཆོགས་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཡང་དུ་མའི་ནང་གི་ཡ་གྲུལ་དེ་ནམས་དང་བདག་མི་
གཅིག་ན་དུ་མ་ཚང་བས་ཀྱང་སྐྱབ་པ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྤར་གྱི་རྟགས་དེ་ལ་ཡང་སྟུགས་
ཆོས་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩིས་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
དག་གིས་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། མདོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཟླ་མ་ལེབ་གྱི་ཁྲ་པོའི་ཁ་དོག་སྒྲོ་པོ་དང་མེར་

པོ་ལ་སོགས་པ་རགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུབ་ས་པས་དེ་
ནམས་དུ་མར་ཚད་མས་བསྐྱབས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་
འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དོན་མི་མཆུངས་ཏེ། ཝེར་བུ་དུ་མའི་ཁ་དོག་སོ་སོར་དབྱེ་
རུང་ལ། ཟླ་མ་ལེབ་གྱི་བྲ་བོའི་ཁ་དོག་སོ་སོར་དབྱེ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རུང་མི་རུང་གི་
ཁྱད་པར་མེད་པར་བཤམ། རྩེ་སེར་སོགས་སོ་སོར་ནམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ནི། ཟླ་མ་ལེབ་གྱི་
བྲ་བོའི་ཁ་དོག་དེ་དང་རྩམ་བུ་བྲ་བོ་དང་། ཝེར་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་དག་ལའང་།
མཆུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྩམ་བུ་བྲ་བོ་སོགས་དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་རྩེ་སེར་སོགས་
འབང་ཞིག་བྲ་བོ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྲ་བོ་མེད་ངོ་ཞེ་ན།
གལ་ཏེ་ཟླ་མ་ལེབ་གྱི་བྲ་བོ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་གི་རྩེ་སོགས་སྒྲུབ་ས་ཤིང་རྩས་ཐ་དད་པ་ཡི་ཡན་ལག་
ཅན་གྱི་བྲ་བོ་དོན་གཞན་མཐོང་བ་ངོ་མཚར་ཏེ་མི་རིགས་པར་བཤམ། དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར། རྩེ་མ་འབྲུལ་བ་དག་ལས་བཅས་མའི་བྲ་བོ་གཅིག་ནི་སྤྱི་ལོ་ལྟར་དུ་དོན་མང་པོར་
སྤང་བ་དང་། བཅས་མིན་གྱི་བྲ་བོ་གཅིག་ནི་དུས་རིམ་མིན་དུ་དོན་གཅིག་གི་ནམ་པར་སྤང་
བ་མི་འབད་པར་བཤམ། དུས་གཅིག་དང་དོན་གྱི་ནམ་པ་དུ་མ་ཅན་དུ་མཆུངས་པར་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྩས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུས་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་
གྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟླ་མ་ལེབ་གྱི་བྲ་བོའི་ཁ་དོག་རྩེ་སེར་དཀར་དམར་ལ་སོགས་པའི་
དོན་ནམས་ཆོས་ཅན། རྩེ་ཆོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་རྩེ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་རྩེ་
ཆོགས་གྱི་ནམ་པ་བཏད་པའི་རྩེ་ནས་རྩེ་ཆོགས་པའི་ངོ་བོའི་ནམ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
རྩེ་མ་འབྲུལ་བས་རྩེ་ཆོགས་སུ་དམིགས་པ་དེ་རྩས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྩེ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
རྩས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་འདི་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་འབྲུབ་པ་མི་འབད་པར་བཤམ། རྩེ་མ་
འབྲུལ་བས་དེ་ལྟར་དམིགས་པས་དེ་ལྟར་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། རི་མོ་བྲ་བོ་དང་རྩན་བྲ་བོ་ལ་
སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྲ་བོ་ཡོད་པས་དབང་ཤེས་ལ་དུས་གཅིག་དུ་བྲ་བོར་སྤང་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རི་མོ་སོགས་རྩེ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་གྱི་རྩེ་ཆོགས་སུ་སྤང་
བ་མིན་པར་བཤམ། རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་ནམས་སྤང་ནས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩས་རྩེ་མ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། རྩེ་མ་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་རང་གི་གཞུང་དང་འགལ་ཡོ། །རི་མོའི་རྩེ་ཆོགས་པ་ནི།
རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་སྤང་པའི་ལྟན་པ་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་
དེ་ལ་མེད་ངོ་ཞེ་ན། རྩལ་སྤང་པའི་ལྟན་པ་དོན་གཞན་རྩེ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་རྩེ་སེར་སོགས་རྩེ་

ཚྭ་གསུམ་སྤྲུལ་བ་མེན་པར་བཤམ། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་པའི་མྱེད།
 རྩ་ཚྭ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཡང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྲ་ཐོ་དང་འདྲ་བས་
 ལྷན་པ་ལ་རྩ་ཚྭ་གསུམ་པའི་ཁྲ་ཐོར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདྲ་བས་ཁྲ་ཐོར་ཉེ་
 བར་བཏགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་ལྷན་པ་ཁྲ་ཐོར་འཛིག་པའང་འཐད་པ་མེན་པར་བཤམ། འདྲ་
 ཡུལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་མ་ཐུབ་པའི་མྱེད་དང་། འདྲ་བ་ཐོ་ཐུང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་རེ་རེ་བ་
 དང་། དེ་ཐུང་པའི་ལྷན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རྩ་ཚྭ་གསུམ་ཡོད་པ་མེན་པ་དེའི་མྱེད། རྩ་ཚྭ་གསུམ་དེ་
 དག་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་བ་ལ་རྩ་ཚྭ་གསུམ་མྱེད་ཐུང་བའི་སྒྲིལ་བ་ལྟེ་
 བས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མེན་པར་བཤམ། སྒྲིལ་བའི་གཉིས་དོན་དུ་མ་
 ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པའི་མྱེད།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིལ་བའི་གཉིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་ཅན་དུ་ཐུབ་པར་བཤམ།
 སྒྲིལ་བའི་གཉིས་ཁྲ་ཐོ་ཅིག་ཅར་མཐོང་། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ཞེས་པ་དེའི་མྱེད། ཁྲ་
 འཛིན་དབང་ཤེས་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་མྱེད་ན་ཁྲ་ཐོའི་ཁ་དོག་གི་
 དོན་གྱི་སྒྲིལ་བའི་གཉིས་ལ་ཡིད་ཀྱིས་རྟོག་པའི་དུས་ནའང་། ཁ་དོག་གཞན་དག་གསལ་བར་
 མཐོང་བ་དེའི་མྱེད། ཐུབ་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྒྲིལ་བ་མེད་པའི་མྱེད་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྲུལ་བཤད་པའི་སྒྲིལ་བའི་དེ་དག་མི་འཐད་པའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་།
 ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ན་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་འཛིན་པ་ལ་གནོད་པ་གཞན་བསྟན་
 པའོ། །

དང་ཐོ་ལ། ཚོད་པ་དང་། ཡན་ནོ། །

དང་ཐོ་ནི། རྩ་ཚྭ་གསུམ་སྤྲུལ་བ་ཅན་གྱི་དོན་ཅམས་ལ་གལ་ཏེ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཉིད་མི་རིགས་ན། དེ་ཞིག་ཁྲ་ཐོ་སྤྲུལ་བའི་དབང་ཐོའི་སྒྲིལ་བའི་དེ་ཉིད་རྩ་ཚྭ་གསུམ་ཅི་
 ལྟར་སྤྲུལ་ཏེ་མི་འཐད་པར་བཤམ་ལོ། །དོན་ནི། དོན་རྩ་ཚྭ་གསུམ་ཡིན་ན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དུ་མི་འཐད་པས་ཐུབ་ན། སྒྲིལ་བའི་དགའ་དམར་རྩ་ཚྭ་གསུམ་སྤྲུལ་བའི་དབང་སྒྲིལ་ཅན་
 གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པར་བཤམ། རྩ་ཚྭ་གསུམ་སྤྲུལ་བའི་མྱེད། འཁོར་གསུམ་
 གཞུང་སྤངས་སྤངས་དུ་བསམས་སོ། །འདི་ལ། མྱེད་ལ་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བ། དབང་སྒྲིལ་མ་འབྲུལ་པའི་རྩལ་དེ་ཉིད་མྱེད་ལ་གྱི་དོན་གཉིས་དང་། རྩ་ཚྭ་གསུམ་གང་དུ་
 ཡང་སྤྲུལ་བར་མི་འཐད་པས་ཉགས་མ་ཐུབ་ཀྱི་ལན་འོག་ནས་འདེབས་ལ། མྱེད་ལ་གྱི་དོན་
 ཁས་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་དེ་ཉིད་སྒྲིལ་བའི་དགའ་དམར་

སོགས་ཀྱི་རྣམས་སྤྱི་ལོ་ལྟར་བས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དེ་མ་ཐག་འདེབས་པར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ལན་ལ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ལྷགས་ལ་བདེན་ནས་ལན་གདབ་པ་
དང་། དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལན་གདབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མདོར་བཏུན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཚེད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱི་རོལ་དོན་གྱི་ནམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་མེད་
དེ། ཁྱོད་རྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པའི་གཅིག་དུ་ཡང་མ་གྲུབ། བདེན་པའི་དུ་མར་ཡང་མ་
གྲུབ་པའི་མེད། དེའི་ཉགས་ཐུ་མ་སྤྱབ་པ་ནི། བྱི་རོལ་དོན་གྱི་ནམ་པ་རྣང་བ་ལྟར་གྱི་བདེན་
པའི་གཅིག་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ན། དབང་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བའི་གཟུང་རྩོད་རགས་
པའི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆ་མེད་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་ན། རྒྱལ་སྤྱོད་ཆ་མེད་མི་
སྲིད་པའི་མེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆ་མེད་གཉིས་བར་མེད་པར་གོ་ས་སོ་སོར་ནོན་པའི་
རྒྱལ་གྱིས་གནས་པར་ཁས་ལེན་ན། དེ་གཉིས་རིག་པར་ཐལ། གོ་ས་སོ་སོར་ནོན་པའི་
གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཐ་དད་གང་ཞིག། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་མེད་པའི་མེད། འདོད་ན། རྒྱབ་
རྒྱལ་དེའི་རོས་གཅིག་གིས་ཤར་རྒྱལ་དེ་ལ་རེག་གམ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་
རེག།

དང་པོ་ལྟར་ན། ཆ་མེད་ཉམས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གོ་ས་གཅིག་དུ་འདྲེས་
པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་བཅས་ཀྱང་མི་
སྲིད་དེ། ཆ་དང་ཆ་སོ་སོར་སྤྱོད་ནས་དབྱད་ན་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་མེད་ལ་ཐུག་དགོས་ཏེ། དེ་
ལྟ་མེད་པར་ཆ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན། བྱི་རོལ་དོན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་མི་རུང་ངོ། །དེ་ལྟར་བྱི་རོལ་དོན་གྱི་ནམ་པ་རྣང་བ་ལྟར་གྱི་བདེན་
པའི་གཅིག་ཞིགས་པ་ན། དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་ཡང་ཞིགས་སོ། །དེ་ཞིགས་པ་ན། རི་ལྟ་
རི་ལྟར་བྱི་རོལ་དོན་གྱི་ནམ་པ་རྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མར་གྲུབ་མ་གྲུབ་
བསམས་པ་ན། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣང་བ་ལྟར་གྱི་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མ་
གྲུབ་པས། རྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པའི་བྱི་རོལ་དོན་གྱི་ནམ་པ་དང་བལ་བས་ཁྱབ་སྤྱོད།
བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདེན་པར་གནས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་
མེད་ཞེས་པའོ། །དེ་འདྲའི་གཅིག་དང་དུ་བལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་མཁས་པ་སངས་རྒྱས་ནམས་
ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྤྱོད་པས་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་དངོས་པོ་
སྤྱོད་པས་ཐུགས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་མེད། དང་ལྷགས་ལ། དབང་པོའི་མདོན་སྤྱོད་ལ་བྱི་

རྩལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྤང་བ་ཁས་ལེན་བཞེད་ནས་དེ་ཉིད་ཕྱེ་བྱ་ཆོས་ཅན་ཏུ་བསྐྱར་བ་མ་
ཡིན་གྱི། གཞན་དག་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བར་འདོད་པ་ལས། རང་ཉིད་ཉོག་པ་ལ་སྤང་
བར་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཏུང་ཕྱི་རྩལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅམ་གཞིར་བསྐྱར་ནས་སྤང་བ་ལྟར་ཏུ་
བདེན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རྩལ་དོན་བཀག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དོན་ཁས་བླངས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་
ནས་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། སྤང་བ་ལྟར་ཏུ་བདེན་ན་དགག་མི་བྱས་པ་དང་། སྤང་བ་ལྟར་མི་བདེན་
པའི་རིགས་པ་དང་། དེས་བྱབ་པའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཕྱི་རྩལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྤང་ཆོག་སྤང་བ་དེ། སྤང་བ་
ལྟར་བདེན་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། གློ་གཅིག་སྤྱད་པ་ལས། ཕྱི་རྩལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྤང་
ཆོག་སྤང་བ་ལྟར་ཏུ་བདེན་པར་མི་འགྱུར་བར་བཤམ། དེ་ལྟར་བྱབ་ན་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་གྱི་བྱ་
དགོས་པ་ལས་དེ་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱི་རྩལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་སྤང་བ་ལྟར་བྱབ་
པའི་བདག་ཉིད་འདིར་འདོད་རིགས་ན། དེ་ལས་ངས་དགག་པ་ཅི་ཡང་བྱ་བར་མི་རིགས་
པར་བཤམ། ཚད་མས་བྱབ་པའི་དོན་དགག་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རྩལ་དོན་ལ་བསྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དགག་པ་དང་།
ནང་ཤེས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གཟུང་བྱ་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་མ་བྱབ་པར་བཤམ། ཕྱི་རྩལ་དོན་
དེའི་བདག་ཉིད་རིགས་པའི་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་ཐུན་
མང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་རགས་པར་སྤང་བ་འདི་
སྤང་བ་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤམ། དེ་བདེན་པར་ཡོད་ན། རགས་པའི་ཆ་
མེད་བྱབ་དགོས་པ་ལས། རགས་པར་སྤང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ཆ་མེད་གཅིག་
ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་ཐུན་མང་བ་ལ་ཡང་སྤང་ཚུལ་དེ་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་
པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ད་ཏུང་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་མ་ཁེགས་
པར་བཤམ། རྩལ་ཐུན་ཐོགས་དབང་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་སྤང་བ་འདི་སྤང་བྱུང་དགག་མི་
བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནང་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་མེད་

པར་བལ། སེམ་གཏུང་སོགས་འཛིན་པའི་ངོ་བོར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་འདི་ནང་འཛིན་པ་
ཡིན་ཞིང་རྩོམ་སོགས་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་ཞིང་གནས་པ་འདི་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩམ་སུ་
ཟུར་པའི་གཟུང་བའི་ཆ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་ཡི་གཟུང་འཛིན་རྩམ་ཐ་དང་
དུ་ཟླང་བ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྩམ་ཐ་དང་མེད་པ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འདུང་ཉམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལ་གཟུང་བ་དོན་གཞན་གཅིག་པོ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གཉིས་
སྟངས་ཤེས་པའི་གནས་ལུགས་སུ་བྱལ་བ་དང་། གཉིས་སྟངས་འབྲལ་བར་བྱལ་བ་དང་།
གཟུང་འཛིན་རྩམ་ཐ་དང་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟངས་བཙུགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
བཤད་པའི་མདོའི་དོན་དུ་བྱལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྩམ་ཐ་དང་གཉིས་ཀྱིས་སྟངས་བའི་སྟངས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ཆོས་ཅན། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་མ་བཟད་གཉིས་སྟངས་དེ་ཡི་འང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱེད་བཟོད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རི་ལྟར་
ཉམས་སུ་བྱང་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་བྱའི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་
ཀྱིས་དབྱེད་བཟོད་ཅིང་། རིགས་ཤེས་དེ་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སྟོང་བ།
ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག། མཐར་ཐུག་
དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་མ་སོང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཅམ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། ཀྱན་བཏགས། གཞན་དབང་།
ཡོངས་བྱལ་གསུམ་ལས། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དང་པའི་ཆ་དང་། བྱས་མི་རྟག་ཐ་
དང་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ལ། གཉིས་སྟངས་གི་ཤེས་པ་འབྲལ་བ་
རྣམས་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། ཡོངས་བྱལ་ལ། འཇུག་མེད་ཡོངས་བྱལ་དང་། ཐུན་ཅི་
མ་ལོག་པའི་ཡོངས་བྱལ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི། རྩམ་བཤད་པའི་གཉིས་སྟངས་དང་། བྱི་མ་ནི། གཉིས་སྟངས་དང་བྲལ་
བའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་སོ། །འཇུག་མེད་ཡོངས་བྱལ་ནི། གང་ལ་དམིགས་

ནས་གོམས་ན། ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས།
རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
ཡིན་ནམ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་དམིགས་ནས་
བསྒྲུབས་པས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡོངས་ཀྱི་འཁྱེད་
བྱས་པ་དང་འགལ་ཡོ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ། རྟག་པས་བདག་པ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་
གི་ངོས་ནས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་། འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག་གི་གཞལ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་རྒྱང་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བྱེད་པའི་ཆོ།
ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་
པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་སྒྲིབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་
ཅམ་ཡིན་ནམ། བྱེ་བྲག་རྟག་པ་དེ་དང་དེའི་གཟུང་བྱ་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཅམ་ཡིན་ནམ།
དབང་པོའི་ཤེས་པ་རང་གི་གཟུང་བྱ་དང་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅམ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཤེས་པ་དང་རྣམས་
ཐ་དད་ཏུ་མ་བྱུང་པ་ལྟར་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་སྟོས་མེད་ཏུ་ཐ་སྟོད་པའི་
ཆད་མས་ཐུབ་པའི་སྒྲིབ་དང་། དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་ཞེན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་
འཁོར་བའི་རྩ་བ་སོགས་སྒྲིབ་ཏུ་རོ། །རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་ལ།

གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྟངས་གི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་
གཟུང་བྱ་དང་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་མ་བྱུང་པ་བྱུང་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཀན་པོ་བད་བྱང་གིས་
ཀྱང་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟགས་པས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་
རྟགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིགས་དེ་དག་མི་འདོད་མོད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བ་
ལ་རང་གི་གཟུང་བྱ་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་རྟོག་སྟངས་བ་འདི་རྣམ་པར་རྟག་པས་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་
བའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་ཞེན་པའི་སྟོ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་འདི་
ཡིན་པས་འདི་ཉིད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལྟས་པར་མ་སྦངས་བར་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཆིན་
པ་ཐོབ་མི་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་མེད་
པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་ཀྱི་འཁྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དབང་

པོའི་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བ་མི་སྲིད་དེ། ཟྱེ་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
དེ་ལྟ་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ལྟར་མངོན་སུམ་ཆད་མར་མི་རུང་བར་ཐལ། མེད་པ་
གསལ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་བྱུབ་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་སྤྱི་མེད་སོགས་
དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱང་མེད་པ་གསལ་སྤང་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྤང་བའི་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
དབང་ཤེས་ལ་ཟྱེ་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་ཏུ་གསལ་བར་སྤང་ན་བདག་གྱེན་དབང་པོ་བསྐྱེད་པ་
སོགས་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མངོན་སུམ་མིན་
པར་འགྱུར་རྟེ། འབྲུལ་རྒྱ་བཞིས་བསྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་སྒྲེབ་ཏུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་
གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་
ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤང་ན་གསལ་བར་སྤང་ངམ། མི་གསལ་བར་སྤང་།

དང་པོ་ལྟར་ན། མེད་པ་གསལ་སྤང་གིས་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ནས་ཆད་མར་མི་འདོད་
པ་ཡིན། ཟྱེ་མ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་
དད་ཀྱིས་སྤོང་བའི་མེད་པར་དགག་པ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་བྱུབ་ཅས་བརྗོད་པ་དེ་དོན་
དམ་པར་ཡོད་དམ་མེད།

དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་པོར་ཐལ། ཟྱེ་མ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་པ་དེར་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་
དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རྟེ། མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱམ་མེད་ཀྱང་དོན་
དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་རིགས་པས་
ལེགས་པར་བཏགས་པ་ན་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་སྐྱགས་ལྟ་བུ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་བད་ལ།
འགྱུར་མེད་ཡོངས་བྱུབ་ནི་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཏགས་པ་ན་རང་བཞིན་སེམས་པའི་སྒྲོ་
མཐར་ཐུག་པ་དེས་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་སྐྱགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་
དོན་དམ་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། ཆད་མ་རྣམས་ངེས་ལས། འདིར་ནི་
ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཆད་མ་རྣམས་སུ་ཀུན་ཏུ་ཐ་
སྙད་པའི་ཆད་མ་རྣམས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ནི། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་ཏུ་ཡོད་པའི་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཀུན་རྒྱུ་བྱི་
བདེན་པར་བཞེད་པར་གསལ་ཡོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་རྗོད་པའི་དོན་དམ་དང་།

བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་
ཚུད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རིམ་ལྔ་འཆམ་པ་རེ་དང་
དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་བྱར་སྤང་བའི་སྔོ་མེར་དཀར་དམར་སོགས་རང་སྤང་མཁན་གྱི་
ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་རིགས་པ་རིམ་ལྔ་འཆམ་པ་རེ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་ནས།
གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ནམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་
མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་ལངས་པ་ན། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་
འདི་དག་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་སྤང་བ་ཅམ་དུ་བྱེད་ཀྱི། ཡང་དག་པར་མེད་དོ་སྟམ་དུ་
ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་སྤང་མཁན་གྱི་
ཤེས་པ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་ཡུལ་ལས་རྣམས་
ཐ་དད་དུ་སྤང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཐ་དད་པའི་སྤང་ཞེན་དེ་དག་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཅམ་དུ་
འགྱུར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཞིང་ཞེན་པ་དེ་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གནས་
པའི་སྤང་ཞེན་འདི་གཟུང་འཛིན་འདི་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཞིང་ཞེན་པ་ལ་བཞེན་པ་སྟེ་དེ་ཅམ་
དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གཞུང་འདི་སྤྱོད་ལ་དོན་གྱིས་བཟུས་པའི་གཟུང་
འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་འགོག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི། ཅུང་བྱེད་སྤྱོད་དུ་རུང་ཡང་། བར་ཤེས་པ་ལ་
སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་དང་། གཉིས་ཀ་བཀག་པས་བྱལ་བའི་དོན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་།
དེ་འགོག་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ། དེ་ཕྱིར་དོན་དང་། ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་བཞེད་དང་། ཡངས་
གཙོད་ནང་ཡིན། ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་བཞེད་ལ་སོ་སོར་སྤྱོད་པ་འགྲིག་སྟེ། རྒྱུ་པ་དང་པོ་བཞེད་
རྣམས་པའི་རྣམས་སུ། སྤྱོད་དཔོན་ལྟ་དབང་སྤྱོད། དེ་ལྟར་ནི་འགྱུར་མོད་ཀྱི། སྤྱོད་ལ་གྱི་
དོན་ནི་མེད་མོད་ཀྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཅན་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་
ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ནང་གི་དོ་སྤང་ཡངས་གཙོད་ཅེས་བཤད་དོ། །
གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་བདེན་པ་བས་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། གཟུགས་སུ་རུང་
བས་གཟུགས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཆེ། མཚོན་པར་བྱ་བ་གཟུགས་དེ་གཟུང་བྱ་ལོགས་སུ་
ཆད་པ་ལྟར་སྤང་བ་དང་། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དེ་
འཛིན་བྱེད་སྤྱོད་ལོགས་སུ་ཆད་པ་ལྟར་སྤང་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་
ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཟུང་འཛིན་

རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ལས་ཚས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
རབ་ཏུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དང་། མཚན་ཉིད་
བདེན་པ་བས་སྤྲོད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས་ན་འཛིན་ཕྱིར། དེས་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་
མཚོན་པའི་ཆེ་མཚོན་བྱ་ལས་སྤྲོད་བྱ་བ་གཟུང་བྱའི་སྤྱེས་སྤྲོད་ཆད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལས་སྤྲོད་
བྱ་བ་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་པའི་སྤྱེས་སྤྲོད་ཆད་པ་ལྟར་སྤྲོད་བྱ་བ་ལས་མ་གཏོགས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་སྤྲོད་པ་ལྟར་སྤྲོད་མཚོན་མི་ཤེས་ལ། སྤྲོད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་
དད་ཏུ་སྤྲོད་བས་བྱུང་བས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤྲོད་པས་མཚན་ཉིད་བདེན་པས་
སྤྲོད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྲོད་པ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་དངོས་ནམས་ཐ་དད་ཅེས་པའི་གཞུང་
དབྱེས་པའི་སྤྲོད་ཉིད་སྤྲོད་པར་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅམ་ནམ་རྒྱུན་པ་ལ་དབྱེས་པར་བྱས་པ་
དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གཉིས་སྤྲོད་གི་ཤེས་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོད་པའི་སྤྱེས་སྤྲོད་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ལན་ཏུ་མར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཏུ་མ་སྤྲོད་པས་སྤྲོད་པོ། འབྲས་བྱའི་འབྲུང་ཁྲུང་སྤྲོད་པས་
ཁམས། སེམས་སེམས་བྱུང་སྤྲོད་ཞིང་མཆོད་པར་བྱེད་པས་སྤྲོད་མཆོད་ཅེས་པ་ལ་སྤྱེས་པའི་བྱེ་
བྱག་གིས་སྤྲོད་ཁམས་སྤྲོད་མཆོད་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཀྱང་མཚན་ཉིད་
བདེན་པར་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཡི་ཁྱད་
པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱ་བྱེད་དེ་འང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་བྱུང་བ་མིན་པའི་
ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ཀྱང་མདོ་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་བྱ་
བྱེད་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་པའི་དོན་ནི། ཐོག་མར་བྱེད་པ་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་སྤྲོད་མེད་གསུང་
བ་ལྟ་བུར་སྤྲོད་པ་ཏུ་ཤར་ནས། དེའི་རྗེས་སྤྲོད་པས་སྤྲོད་བྱ་བ་མཚོན་བྱ་རོ་བོ་སྤྲོད་མེད་གསུང་བ་
ལྟ་བུར་བྱུང་བར་སྤྲོད་ལ། ལས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་བསྐྱེད་བྱ་
སྤྲོད་བྱེད་ཉིད་ཏུ་འབྲུང་བས་བྱ་བྱེད་བདེན་པ་བས་སྤྲོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་སྤྲོད་པ་ལྱེད་དོན་
ཁས་སྤྲོད་པ་ནས་ཀྱང་ནམ་གཞག་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། འབྲུལ་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་རྒྱ་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་སྤྲོད་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་
ཐ་མལ་པས་ཀྱང་མདོན་སྤྲོད་ཏུ་སྤྱེས་པར་ཐལ་བ་སྤྲོད་བ་དང་། སྤྲོད་པས་སྤྲོད་པ་ལྱེད་དོན་
གསུང་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་སྤྲོད་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྲོད་པ་ལྱེད་དོན་མེད་ན་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་ཏུ་ཐ་མལ་པ་ནམས་ལ་དེ་སྤྲོད་
གི་སྤྲོད་བ་མི་འཐད་པར་འབྲུར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དག་གིས་

ཐུད་བསྐྱད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐ་མལ་པ་ཚོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་མི་སྲིད་
ན་ཡང་ཁྱོད་ལ་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རིག་པ་མེན་པའི་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་
རྣམས་རིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དེ་རང་
ཉིད་འཛིན་གྱིད་ཅི་ལྟ་བུའི་རང་གི་སད་གྱིད་ཀྱི་ཁྱེན་ལ་བསྟོས་ནས་རྣམས་རིག་དེ་འདྲ་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་པོར་གི་མགོ་ལ་རྩ་མེད་ན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལྟར་གཟུང་
འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་རི་པོར་གི་རྩ་ལྟར་མེད་ན། གཉིས་སྒྲུང་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་
སུམ་དུ་རིག་དགོས་པས་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ས་རྩོལ་དོན་
དམ་བཤེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མེན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ཚོས་ཅན། གཟུང་
འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་རི་པོར་གི་རྩ་ལྟར་མེད་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གཉིས་སྒྲུང་གི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པས་
ཐུད་བསྐྱད་ཅིང་དེ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པར་ཐལ། གཟུང་བ་
དང་འཛིན་པ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་བསྐྱད་པ་དག་མེད་ན། ཕྱིས་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་
དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚོད་སྤང་འདི་ནི་སྤང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། རྩབ་པས་བཀའ་དང་པོར་སྤྱོད་རྩོལ་དོན་གྱི་རྣམས་གཞག་གསུངས་པ་མི་
རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་རྩོལ་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་མེད་
ན། ཕྱིན་ཅི་མོག་གསུང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་དེས་ན་གཉིས་སྒྲུང་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་
བསམ་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་པ་ཅན་གྱི་སྐབ་པ་བཙམ་ལྟན་
འདས་ཚོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཀྱང་མ་གཟིགས་པ་ལྟར་སྤང་ཆེན་གྱི་གཟིགས་
སྤངས་ཉིད་མཛད་ནས་སྤྱོད་རྩོལ་རྣམས་པར་དཔྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ཕྱོག་པའི་བྱུགས་དགོངས་འབའ་ཞིག་གིས་དོན་གྱི་རྣམས་གཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་བསྟན་བཙམ་འདིར་སྤྱོད་རྩོལ་དོན་གྱི་རྣམས་གཞག་མཛད་པ་ཡང་། རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་
ལམ་གྱི་རྣམས་གཞག་སྟོན་བཞེད་ལ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་པ་ཞི་བ་བསྟོད་པ་གཅིག་པུ་བ་
ལྟ་བུ་ལ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ཐར་ལམ་ལ་བཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་

སུ་མྱེ་རྩལ་དོན་གྱི་ནམ་གཞག་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཚད་
མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དོན་བསྐྱོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ལོག་ཤེས་འགའ་
ཞིག་ཏུ་འབྱུར་བར་བལ། མྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་ཏུ་མྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་གཞིར་བཞག་ནས་མི་
ཉག་ལྷག་བཟུལ་སོགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་མཛད་པའི་མྱེ་རྩལ་ཞེ་ན། མྱེ་རྩལ་མེད་དེ། ཚད་མས་
རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤང་པོ་མི་ཉག་པ་སོགས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། མྱེ་རྩལ་དོན་ཏུ་ལྷུང་
པའི་སྤང་པོ་མི་ཉག་པ་འོ་ཞེས་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་ལ། རྩལ་འཕྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ་ན་
ཡང་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཏུ་ཡིན་པས། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་ནམ་གཞག་མཛད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་འདོད་པ་
ནི་སུ་ཡང་མེད་དོ། །མྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་གྲུབ་མཐས་ཁས་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་མདོ་སྤེལ་དག་ཀྱང་སྤྱི་
མི་ཉག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་མྱེ་རྩལ་དོན་གྱི་སྤྱི་འདི་མི་ཉག་པའི་སྤྱི་མ་དུ་རྟོགས་དགོས་
པར་མི་འདོད་ཅིང་། རྩལ་འཕྱོར་སྤྱོད་པ་པས་ཀྱང་མྱེ་རྩལ་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་སྤྱི་འདི་མི་
ཉག་པའི་སྤྱི་མ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་མི་བཞེད་པས། ཚད་པ་དེ་ནི་སེལ་བའི་འཇུག་ཚུལ་མ་
ཤེས་པའི་ཚད་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཉ་ཅང་བལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རྩྭ་སེར་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་གཟུང་དོན་ཏུ་བྱེད་པའི་ཤེས་
པའི་བྱུང་པར་བྱ་འཛིན་དབང་ཤེས་མ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། རང་ལས་རྩས་གཞན་པའི་རྩྭ་
སེར་དཀར་དམར་སོགས་སུ་སྤྱང་བ་ལ་བཞེན་ཅིང་། རྩྭ་སེར་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྱང་
བ་དེར་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་རང་འཛིན་ཤེས་པ་མ་འབྱུང་བས་ཡན་གར་
ཏུ་མཐོང་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མཐོང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་མྱེར། འོ་ན་བྱ་བ་ལ་ཆ་འདི་
སྤྱོད་པོ་འོ། །ཆ་གཞན་སེར་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ནམ་དབྱེ། མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་
འདྲའི་ནམ་དབྱེ་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཆོ་དབང་ཤེས་མ་འབྱུང་བ་ཉིད་མྱེ་རྩལ་གྱི་རྩྭ་སེར་སོགས་སྣ་
ཚོགས་སུ་སྤྱང་བ་ལ་དེ་འདྲའི་ནམ་དབྱེ་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་བལ། དེ་འདྲའི་
ནམ་དབྱེ་མྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འབྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་མྱེར། མྱེ་རྩལ་དོན་ཁས་ལེན་
ན་དབང་ཤེས་མ་འབྱུང་བ་ལ་མྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་སྤྱང་ཞེས་བྱ་ཡི། དབང་ཤེས་དེ་ཉིད་མྱེ་རྩལ་གྱི་
དོན་ཏུ་སྤྱང་འོ་ཞེས་ཁས་མི་སྤང་དོ། །དེས་ན་སྤྱང་གྱི་ཚད་པ་དེ་ལ་དབང་ཤེས་གཅིག་ཉིད་མྱེ་
རྩལ་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྱང་བ་ཉགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་
གང་ལ་ངེ་ལྟར་མྱེ་རྩལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྱང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མྱེ་རྩལ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་

དེ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ལྟ་ཉིད་ཏུ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་ཚུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ཁྲ་འཛིན་དབང་པོའི་སེམས་ལ་སྡོ་སེར་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྤང་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་
ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པས་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཇས་ཏུ་མར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ།
ཁྱོད་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་དོ་ཐོར་གྱུ་བ་བདེ་ཇས་གཅིག་ཏུ་འཁྱུར་པའི་ཕྱིར། གལ་
ཏེ་ཤེས་པའི་སྣ་ཚོགས་ཇས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ལྟར་རས་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་སྣ་
ཚོགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པའི་སྣ་ཚོགས་དེ་
བཞིན་ཏུ་རས་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་རྣམས་ཀྱང་ཡ་བྲལ་ཏུ་རྣམ་དབྱེ་བྱར་མེད་པར་འཁྱུར་བར་
ཐལ། དེ་དག་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར། སོ་སོར་དབྱེ་བ་ཡན་ལག་ལ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་གི་སྡོ་སོགས་རྣམ་པར་བསལ་པའི་ཆ་ཐ་དད་མེད་
པའི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་གྱི་ཁྲ་ཐོ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་
མཐོང་དགོས་པ་ལ། མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ན་དབང་ཤེས་གྱིས་རྒྱལ་ཐན་འཛིན་
དགོས་པར་འཁྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྡོ་གཅིག་གིས་རྒྱལ་ཐན་ཏུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་མི་རུས་པས་
རིམ་གྱིས་འཛིན་དགོས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འཁྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་སྒྲིབ་ར་གྱུར་
བའི་རྒྱལ་ཐན་མང་པོ་དག་ཅིག་ཅར་རང་འཛིན་དབང་སྡོ་ཡི་རྒྱར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་ལྟར་འཁྱུར་ཡང་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཔེར་ན་
དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིན་གསུམ་གྱིས་དབང་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནམ། རིགས་པ་
ཅན་པ་ཁྱོད་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་དབང་པོ་དང་བདག་ཡིད་ཐད་པ་ལས་ཤེས་པ་གཅིག་སྒྲིབ་
བར་འདོད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་ཏུ་རྒྱ་ཡིན་ཡང་གཟུང་དོན་ཏུ་མི་རུང་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཟུགས་
གྱི་རྒྱལ་ཐན་ཏུ་མ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་འཛིན་དབང་པོའི་སྡོ་དེ་ཡི་གཟུང་བར་བརྟེན་པ་ལ་
འགལ་བ་མེད་དེ། རང་འཛིན་དབང་པོའི་སྡོ་ནི་གང་གི་རྣམ་ལྡན་ཏུ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་དེའི་
ལག་རྗེས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་
དངོས་སུ་གཏོད་པའི་རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཟུང་བའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅིང་
མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བ་ལང་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་མ་དང་ལྡན་པར་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་།
དངོས་པོ་ཇས་གཞན་མཐོང་ཡང་སྡོ་རྣམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་ཁོ་ནར་ཐལ་བ་དང་། ཅིག་ཅར་ཏུ་
མ་འཛིན་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ལ་ཡང་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རི་ལྷོ་རང་གི་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་བཅས་ནས་ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་ཅན་བ་
ལང་གཟུང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སློག་ཤལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་མ་མཐོང་བ་མེད་པར་བ་ལང་
འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སུ་མ་
ཐུར་པའི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཡོན་ཏན་དེ་བྱད་པར་དང་། གཙོ་བོ་བྱད་
པར་གྱི་གཞི་དག་དུ་འཐུར་བའི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་འདོད་དོན་ཞེ་ན་ཡང་། བ་ལང་དེ་
ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་རྫོགས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། བ་ལང་ན་
བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ན་ན་བ་དེ་གཡོ་འགལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
པའང་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། སློས་དུ་མ་འཛིན་པའི་ཆེ་བྱད་གཞི་རྫས་བྱད་ཆོས་རེ་རེ་བའི་
རྫས་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་གྱི་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་མིན་པའི་དོན་དུ་མ་མི་
འཛིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་ཀྱང་རྫས་སུ་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་དང་བྱད་
པར་ཅན་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བ་ལང་
དེ་ཞོག་སོགས་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། དོན་དུ་མ་འཛིན་ན་
བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། བྱད་ཆོས་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཉི་བར་གཟུང་བ་གང་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་གྱིས་བྱད་གཞི་དེ་
བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འཐུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དུམ་སྒྲམ་ལ་སོགས་པའི་རྫས་གཞན་དང་གཞན་མཐོང་ཡང་སློ་རྒྱལ་པ་
གཅིག་པ་ཅན་དུ་འཐུར་བར་ཐལ། དུམ་སྒྲམ་རང་གི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་རྫས་
གཞན་དག་ལས་ཐ་དད་དུ་རྒྱལ་པ་འཆར་བའི་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་རྫས་ཐ་
དད་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའང་དུས་དེའི་ཆེ་མ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ་མ་མ་གྱུབ་ན།
གཞན་གྱི་སློ་སྒྲེ་བ་གཞན་ཉིད་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་འགལ་ལ། ཕྱི་མ་མ་གྱུབ་ན། སློ་
གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དོན་དུ་མ་མི་འཛིན་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒར་རྫས་བཟུང་ནས། ཕྱིས་
ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་དུ་མ་རྟོགས་པར་འཐུར་བ་ཡིན་ན་
ཞེ་ན། ། རིམ་གྱིས་དུ་མ་རྟོགས་པར་འཐུར་མོད་གྱི། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གི་བྱད་
གཞི་བྱད་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཆོལ་བར་འཐུར་བར་ཐལ། ཡང་དེ་དག་སློས་ཅིག་ཅར་མི་
འཛིན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ལ་ཡང་སློ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དོན་དུ་མ་འཛིན་

པར་འདོད་དགོས་པར་བྱའུ་བར་ཐལ། སྤྲོ་སྐྱེས་དེ་ཙམ་ལྟ་བུའི་སྤྲོ་སྐྱེས་སྐྱེས་སྤྲོ་སྐྱེས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་མ་གཟུང་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ཙམ་ལྟ་བུའི་ཏན་གསུམ་ཀྱི་བཀོད་པ་ཙམ་དུ་ཁས་སྤངས་པ་གང་ཞིག་བཀོད་པ་ཙམ་མ་གཟུང་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་དེའི་བཀོད་པ་འཛིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཆོས་ཙན་གཅིག་གི་ཕྱོག་པ་དུ་མ་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གཞན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དང་པོའི་ཆོས་ཙན་རྗེས་དཔག་གིས་བྱའུ་ན་བྱུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱའུ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱོག་ཆོས་དུ་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་རྟེ། ཆོས་ཙན་སྤྲོ་སྐྱེས་དུ་མ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཙན་སྤྲོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱོག་པར་རང་རྒྱལ་སྤྲོ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྤྲོ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་སྤྲོ་སྐྱེས་གང་དང་གང་ལས་ཕྱོག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྲོ་སྐྱེས་པ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་ན་མས་ཆོས་ཙན། རྟོག་པའི་བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཙན་ཡིན་རྟེ། ཕྱོག་པས་བྱས་པའི་ཐ་དད་གང་ཞིག། རྗེས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་སྤྲོ་སྐྱེས་སྤྲོ་སྐྱེས་བ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཙན། རྟོག་པ་མེད་པའི་དབང་པོའི་སེམས་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤྲོ་སྐྱེས་སྤྲོ་སྐྱེས་བ་མིན་རྟེ། གཟུང་དོན་ལས་རེས་འགའ་སྤྱེ་བ་ཡི་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཞིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེས་རིགས་ཙན་གཞན་ཡང་ཁྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དགའ་པོ་ཉིད་ལ་སྤྲོ་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པར་བྱུར་བྱང་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་འདྲ་བ་དེ་ནི། སྤྲོ་སྐྱེས་བརྗོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་དང་སྤྲོ་སྐྱེས་ཤེས་པའི་སྤྲོ་སྐྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་སྤྱོད་དང་རྟོག་པ་ན་མས་གཟུང་དོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ཉེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཙན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྤྲོ་སྐྱེས་ལ་བཞེན་པས་སྤྲོ་སྐྱེས་ཐ་དད་པ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ན་བ་ལ་སྤྲོ་སྐྱེས་པའི་དབང་པོའི་སེམས་མ་འབྲུལ་བ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་པའི་གཟུང་དོན་ཙན་དེ་སྤྲོ་སྐྱེས་བྱེད་གང་ལས་བྱུང་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་གཅིག་ཡིན་ཡང་བདག་སྤྲོ་སྐྱེས་ཐ་དད་པས་སྤྲོ་སྐྱེས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་གཞིས་སེམས་ཀྱི་ཉེན་གཞན་དང་གཞན་ལས་སྤྲོ་སྐྱེས་སྤྲོ་སྐྱེས་བྱུང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་སྤྲོ་སྐྱེས་སྤྲོ་སྐྱེས་བ་དེ་ནི་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་

ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུལ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་
པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་
དོན་ལ་བྱིས་འདོམ་ཞེས་རྩ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་གཟུང་དོན་
ལས་བ་ལང་རྩ་སྒྲུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནི་སྒྱུ་བ་སྟོག་པར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་རང་མཆོན་གཟུང་དོན་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་རྫོང་བྱེད་སྒྲུ་
དང་རྣམ་རྟོག་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ། བ་ལང་རྩ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བ་ལང་གི་རིགས་སོགས་བརྫོད་པའི་སྒྲ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་
རྣམ་རྟོག་དག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟོགས་ལས་རིགས་སོགས་དོན་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་སུན་སུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འབྲུག་
པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་བ་ལང་གི་བསལ་བ་རྣམས་སྒྱུ་དོན་
གཞན་མེད་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རིགས་གཅིག་དུ་རྩ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་སྒྲོ་བ་སྒྱུད་པ་
ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་རྣམ་རྟོག་གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བརྫོད་
བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ།

གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་སྒྲོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་དབང་མངོན་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡིད་
ཀྱི་མངོན་སུམ་ཁས་སྤངས་པ་ལ། ལུ་ཉྟེགས་ན་བ་མ་ལུག་པ་ན་རེ། རྩོད་འདོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་
མངོན་སུམ་དེས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བྱེད་འཛིན་ནམ། གཟུང་བ་འཛིན།
སར་སྤྱོད་བའི་དོན་འཛིན་པ་ཡིན་ན་བཅད་ཤེས་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་
མ་ཡིན་པར་འཇུག་ལ། སར་མ་མཐོང་བའི་དོན་རང་མཆོན་འཛིན་ན་ཁོང་པ་ལ་སོགས་པ་
ཡིས་ཀྱང་དོན་རང་མཆོན་མཐོང་བར་འཇུག་རྩི་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་དོན་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་མཛོད་ལས། རྩལ་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་

ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་བསྟན་པར་
བསམས་ནས། འདས་པ་ལས་འདས་པ་མི་སྟེ་བའི་སྟེ། ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་
སྟེ་བའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། དབང་མངོན་སྟངས་ཅིག་བཅུ་སྟེ་
བའི་ཆེ་ཡིད་མངོན་ཀྱང་དེ་དང་གྲངས་མཉམ་དུ་སྟངས་ཅིག་བཅུ་སྟེ་ལ། སྟན་དུ་དབང་མངོན་
སྟངས་ཅིག་གཅིག་སྟེ་བ་དེས་ཡིད་མངོན་སྟངས་ཅིག་དང་པོའི་དེ་མ་ཐག་སྟེ་བེད་ལ། དབང་
མངོན་སྟངས་ཅིག་བཅུ་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྟངས་ཅིག་དགུ་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་
སྟེ་ཡིད་མངོན་སྟངས་ཅིག་གཅིག་སྟེ་ལ། དེ་དག་གྲང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲབ་པར་
བཞེད་པ་དག་གྲང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། བདག་སྟེན་གྱིས་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་དེ་འདྲ་སྟེ་
བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ཁྲངས་མ་གང་ནས་གྲང་མ་བཤད་ཅིང་། རིགས་པས་གྲང་
མི་འཐད་པའི་སྟེར་རོ། །མཛོད་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་དོན་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་
དུས་ན་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་བདག་སྟེན་དུ་སྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་
པས་ཁྲབ་པར་སྟན་པ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་རང་གི་བདག་སྟེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་གྲང་མ་
བྱས་པའི་སྟེར། མ་གྲབ་ན་ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་འང་ཉམས་སོ། །
ཁྲབ་པ་མེད་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་སྟེན་གྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་
མ་བྱས་པར་མཚུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མཁན་པོའི་ལུགས་སྟེ་བྱས་ནས་དོན་ཉེ་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པའི་འདིའོ་སྟམ་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་།
སྟོན་གྱི་སྟེ་འཇུག་དུ་འདོད་པ་ལ་ཕར་ལ་འཕངས་པའི་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ལ་
འཇུག་པར་འཇུར་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་ཅུང་ཟད་གྲང་བསྟན་དུ་མེད་པར་
འཇུར་རོ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་འབའ་ཞིག་འཐད་པར་སེམས་ཏེ།
དེ་ལ་སྟེན་གསུམ་ངེས་གཟུང་བ་དང་། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཐེབས་གཅིག་གི་དབང་
མངོན་སྟངས་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་མངོན་རང་དབང་དུ་སྟེད་པའི་ཆ་བདག་སྟེན་དང་
ཅུང་བར་སྟེད་པའི་ཆ་དེ་མ་ཐག་སྟེན་ཡིན་པས་རྗེས་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །
དབང་མངོན་ཐ་མ་དེའི་གཞུང་དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྟངས་ཅིག་གཉིས་པ་ནི། ཡིད་མངོན་དེའི་
དམིགས་སྟེན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་མངོན་རྗེས་པའི་རྗེས་དེར་ཡིད་མངོན་དུས་ཀྱི་སྤང་

པའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་གཞན་དག་གིས་ཡིད་མངོན་མེད་པར་སྐོལ་བ་ལ། དེ་དག་གི་དོགས་པ་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་མཚན་པས། ལུང་ལས་གྲགས་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་འདི་ལ་ཚད་མ་གཞན་བཙལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྟོབ་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ཐུག་སུ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བར་བཞེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་དགོས་པས་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིད་ཆེས་ཆེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སྟངས་ཀྱི་ཚད་མ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་བོ། ། སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་འདི་ལ་ཚད་མ་གཞན་བཙལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་གཞན་ཞེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་ཚད་མ་གཅིག་བཞེད་པར་གོ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཤེས་པ་མིན་ན་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་བས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་ལྟར་བྱེད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ལྟར་དགོས་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་སྐད་སྟེ་བའི་གང་ཟག་ཁྱོད་རང་གིས་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དུས་ཀྱི་སྤང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འཕགས་པར་ཐལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་རང་རིག་གིས་ལྟར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡིད་མངོན་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། ། གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རང་རྒྱད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་རྒྱད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་ལྟར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཞིན་ཞག་གཅིག་ལ་དུས་ཀྱི་སྤང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་རྣམ་ཏྟག་གྲངས་ཇི་ཙམ་བརྒྱས་པའི་གྲངས་དེ་སྟེད་ཀྱིས་བརྒྱས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་རང་རྒྱད་ལ་མ་ལྟར་ན། རང་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པར་འགལ་ལ་ལྟར་བ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་

ལྟར་མིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུབ་པས་རང་རྒྱུད་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚུང་ཞེས་པ་ཡང་ཚུང་བ་
དེ་འདྲ་སྟེས་བ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་མིན་ནོ། །འོ་ན་
རང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། རང་རྒྱུད་ལ་དབང་
མངོན་སྟེ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ན། དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་
ངེས་པར་སྟེ་བས་ཁྱབ་པ་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་
རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་སྟོོ་སྟོག་གྱུར་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབྱེད་པ་པ་
དག་རང་རྒྱུད་ལ་སྟོོ་ཡོད་ཅམ་རྟགས་ལས་རྟགས་དགོས་པ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་
གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོོ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་ཀྱང་
སྟབ་མི་ལུས་སོ། །སོ་སོ་སྟེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་དམ་མེད།

དང་པོ་ཉུར་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པར་གྲུབ་དགོས་པས། ཏུས་ཀྱི་བྱང་བའི་
མཐར་ཐུག་པ་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྟེ་མ་ཉུར་ན་ཡིད་ཀྱི་
མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་སྟིང་པའམ། འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན་ངེས་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པས། སོ་སོ་
སྟེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མེད་ལ། ཡིད་ཀྱི་
མངོན་སུམ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ན་དེས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་དེའི་ཁྱེན་གསུམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་
སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་སྟོན་ཅིག་ཐ་མ་དངོས་
སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེས་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཁྱེན་བྱེད་པའི་ཆ་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་
གྲུབ་དགོས་ཞེས་སྟེ་བོའི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དང་པོའི་ལན་དང་། གཉིས་པའི་ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གཞུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་དེ་མ་ཐག་
ཁྱེན་དེ་ཡི་གཞུང་དོན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞུང་དོན་ཏུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་ཁྱོད་རང་གི་དེ་མ་ཐག་ཁྱེན་གྱི་ཏུས་ན་འདས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
སྟོན་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མཆོན་
པ་ལ་མཆོན་ཉིད་གསར་ཏུ་མི་སྟེ་བོའི་ཤེས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བར་
འགྱུར་བར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་སྟོན་ཅིག་མ་མིན་པའི་གཞུང་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལས་སྟེས་པ་ཅན་གྱི་གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མམ།

གཞན་དག་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་
སྤར་མ་རྟོགས་གསར་དུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མར་རི་ལྟར་ཡང་འདྲི་མི་རིགས་པར་ཐལ།
རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྤྲུམ་སྤྱོད་འདྲི་གཙང་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབས་ཟིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་
ལ་ནི། སྤྱོད་འདྲི་གསལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཙང་པར་མི་བྱེད་པར་རྟོགས་ཟིན་
དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སྤངས། དབང་པོ་ཅན་ནམ་
ཞེས་པ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྤྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་བཅད་ཤེས་ཡིན་གྱི་ཆད་མ་
མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་དེ་འདྲ་བར་ཐལ་ཞེས་པ་ལོ། །འདི་དག་ནི།
སྤྱོགས་སྤྲུམ་སྤྱོད་པས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་ལ་བཟུང་ཟིན་འཛིན་པ་དང་མི་
འཛིན་པའི་བཟག་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་བཟུང་ཟིན་འཛིན་ན།
ཉེས་པ་བརྗོད་ནས་བཟུང་མ་ཟིན་པའི་དོན་འཛིན་པ་སྦྱབ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་
སྤྱད་ཅིག་དང་པོ་ཆད་མར་བཞག་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱི། དུས་ཀྱི་སྤྱང་བའི་
མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ན། ཡིད་མངོན་དང་འདྲ་བར་སོ་སྤྱོད་ཆད་མར་མི་རུང་ངོ། །གཟུགས་
འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོའང་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དུས་
ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་འཇུག་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་སྤྱད་པའི་ལས་དངོས་སྤྱོད་
སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། ཟུན་དེ་ལ་བཞུགས་ནས་ཀྱང་སྒྲོ་
གཉིས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། ཟུན་གཞན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱ་བ་མིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་
དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས། གཟུང་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེའི་དེ་
མ་ཐག་ཟུན་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་དོན་རིག་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། དེ་
མ་ཐག་ཟུན་གྱི་གཟུང་དོན་འཛིན་པ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་གིས་དབང་
མངོན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་དོན་འཛིན་པས། ཡོང་པས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། གཟུང་དོན་རིགས་མཚུངས་པའི་དབང་མངོན་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཟུན་ལས་བྱུང་སྤྱོད་
བ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཡུལ་ངེས་མེད་འཛིན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། དེའི་གཟུང་
ཡུལ་དབང་མངོན་དང་ལྟན་ཅིག་ཆོགས་ནས་ཟུན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། དེ་
འཐད་ན་གཟུང་འཛིན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་

མངོན་ལས་གཟུང་ཡུལ་གཞན་འཛིན་ན་ཡང་། གཟུང་ཡུལ་ངེས་པ་ཅན་འཛིན་པར་འདོད་
པ་ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་ཆེས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
དང་དུས་གཅིག་དུ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིལ་བྱེད་ཀྱི་
དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཅི་ལྟར་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་ཆོགས་ནས་དེ་ཡི་ལྟ་བུ་ཅིག་བྱེད་པའི་ཕྱིན་བྱེད་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
དང་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་དུས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཐལ། དེ་ནི་
རང་འཛིན་ཤེས་པའི་དུས་ཅན་གྱི་དོན་དག་ཡིན་ལ། དབང་མངོན་ནི་དེའི་སྒར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལྡན་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་
རྒྱ་ཁྲུབ་པའི་དུས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་ཐན་པ་ཉེ་བར་མི་སྒྱུར་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་
དང་དུས་མཉམ་དུ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན།
རང་འཛིན་གྱི་སྒྲིལ་དང་བཅས་ནས་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲིལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འཛིན་མངོན་
སུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པར་ཐལ། རྒྱ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རང་འབྲས་གྱི་སྒར་
ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ཅི་ལྟར་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་
འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་
གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་གྱི་མངོན་
སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་འཛིན་ཀྱས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པར་ཐལ།
རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས་དེ་འདྲའི་རྒྱ་ཉིད་ལ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་འཛིན་བྱེད་དུ་ཤེས་པའི་
ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་རྒྱད་དུ་མ་ཉིད་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། གཟུགས་
སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིད་མངོན་དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཆེས་སུ་
བྱེད་ཅིང་སྒྲིལ་བ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་དེའི་རོ་ཁོའི་ལག་ཆེས་འཛིན་བྱེད་དེ་ལ་གཟུང་དོན་ཞེས་
བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཟུགས་དེས་བཞག་པའི་ཕྱིར།

རང་རིག་མངོན་སུམ།

གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ། མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་པ་དང་། མཚན་གཞི་བསྐྱབ་

པམོ། །

དང་པོ་ནི། བརྟའི་དུས་ཀྱི་བདེ་སྐྱེག་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གཞན་ཐ་སྟོན་གྱི་དུས་
སྐྱེས་འགྲོ་བྱེད་པ་ལ་མི་ཉིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྐྱ་བྱ་པན་ཚུན་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་མྱེད།
བདེ་སོགས་རང་མཚན་པ་དེ་ལ་དེ་མུང་རང་རིག་གིས་བརྟ་བྱེད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས།
དེ་བརྟ་དང་ཐ་སྟོན་གྱི་དུས་གཉིས་སྐྱེས་འགྲོ་བྱེད་པར་མ་མཐོང་པའི་མྱེད། དེས་ན།
བདེ་སོགས་དེ་དག་མུང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྟ་དང་སྐྱ་དང་རྗེས་སྐྱ་
འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་ཡུལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་གཟུང་ཡུལ་རང་
མཚན་འཛིན་པ་དེའི་མྱེད།

གཉིས་པ་ལ། བདེ་སོགས་ནང་གི་བཅའ་པོར་འདོད་པ་དགག། མྱའི་བཅའ་པོར་འདོད་
པ་དགག་པམོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྟ་དང་པ་དང་། དེ་དགག་པམོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བདེ་སོགས་དེ་དག་རང་གི་རོ་བོ་
ཅི་ལྟར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་རིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་རིག་མིན་
ན་འདིས་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་མྱེད། འོ་ན། བདེ་སོགས་རིག་པར་ཆོར་
བ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་སྐྱེག་དེ་དང་བདག་གི་དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་འབྲེལ་བྱུང་པ་ལ་བརྟེན་
པའི་ཡིད་ཀྱི་ནུམ་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་སྐྱེག་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་
ལྟར་ཆོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགའ་ཞིག་བེད་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མུང་བྱར་
བསྐྱབ་པ། དེ་དོན་རིག་ཏུ་བསྐྱབ་པམོ། །

དང་པོ་ལ། མྱུར་ཤེས་པར་སྐྱབ། མུང་བྱེད་གཞན་གྱིས་མུང་བ་དགག་པམོ། །

དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ཆོས་
ཅན། རྩ་མཚན་ཅིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་ནུམ་
པར་ཤེས་པ་དེའི་རྩ་ལས་གཞན་མིན་པ་དེ་དང་རྩ་ཆོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་མྱེད། བྱུང་བ་
ཡིད་དེ། འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེ་དང་། འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་
དངོས་རྩ་འདྲ་བ་དེ་དང་། འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་དངོས་རྩས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་མྱེད། དེའི་
སྐྱེགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་འཁོར་གྱི་
ཆོར་བ་བདེ་བ་གཉིས་སྐྱེན་གསུམ་མཚུངས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་དང་
བཅས་པའི་བདག་སྐྱེན་དབང་པོ་རུང་བ་དང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་

བདག་ཉིད་རི་ལྷ་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཡོད་ན་འཁོར་གྱི་ཚར་བ་བདེ་བ་སོགས་སྒྲེ་བར་
མཐོང་ལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡིད་ཀྱང་། དེ་དག་ཕྱིན་གསུམ་
མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚུངས་པ་མ་གྲུབ་ཏུ། རྣམ་ཤེས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་
བྱེད་ལས་རིགས་སྒྲེ་ལ། བདེ་སོགས་ལ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱིན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཟུགས་
འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་སྒྲེ་ཡི། གཞན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་སྒྲེ་བ་མིན་
པར་ཐལ། ཕྱིན་གསུམ་དེ་དག་ཐན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ན་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱད་ལ་ཚར་བ་
བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཙོ་བོ་དབང་སྒྲེ་བ་དང་། དེ་ཐན་བྱེད་དུ་མེད་ན་མི་སྒྲེ་བར་
མཐོང་གི་ཅིག་ཤོས་དེའི་རྣམ་པ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན། བདེ་སྤྱད་གི་བྱད་པར་ཡང་
ཐ་དད་དུ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་དོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཁོར་གྱི་ཚར་བ་བདེ་སྤྱད་
ལ་སོགས་པ་ཚེས་ཅན། ཕྱིན་གསུམ་ལས་སྒྲེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་གསུམ་
པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་བྱད་པར་ལས་སེམ་གདུང་ཐ་དད་དུ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་ལས། ཡུལ་གཏན་ལ་ཐེབས་མ་ཐེབས་ཀྱི་
གསལ་མི་གསལ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཇུག་པ་ལ་ཚུང་བྱེད་གཞན་གྱིས་ཚུང་བ་དགག།
ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་ལ་དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བདེ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་དབང་ཤེས་གྱིས་ཚུང་བ་མི་འཐད།
སྒྲིས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་གྱིས་ཚུང་བ་མི་འཐད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་གྱིས་རང་གི་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཚུང་
བར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཟུགས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཐོར་ནས་རང་གི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་
ཉིད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེས་ཅི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་
ཀྱི་དོན་གང་གཟུང་དོན་དུ་ཉེ་བས་རང་འཛིན་དབང་པོའི་སྒྲོ་དང་། བདེ་སོགས་དེ་དག་སྒྲེ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་དང་། སྒྲིས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་གྱིས་དོན་དང་བདེ་སོགས་
རིམ་གྱིས་འཛིན་གྱི་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་དེ་ཚུང་བ་ཐོར་རྣམ་པར་ཆད་པ་
མེད་པར་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ངེས་
པར་བཅད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་དེ་ཚུང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐལ། ཅིག་
ཤོས་ངེས་པར་བཅད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་མཁྱོགས་པའི་ཕྱིར། བར་མ་ཆད་དུ་

སྤང་ངོ་ཞེ་ན། རྩོ་གཉིས་ཀ་མྱོང་བ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་བར་ཆད་པ་མེད་པར་སྤང་བ་ཅིས་མ་ཡིན་
 ཉེ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་པ་མཚོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 གཉིས་ཀ་བར་མ་ཆད་དུ་རྩོ་མ་འབྲེལ་བ་ལ་སྤང་ན། གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པས་མྱོང་
 བྱེད་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྤྱི་བ་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དང་བདེ་བ་
 གཉིས་ཀ་རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་མི་འཐད། ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མི་འཐད། བདེ་བ་རྒྱང་བ་
 འཛིན་པ་མི་འཐད། དོན་གཅིག་ཤུ་འཛིན་ན་བདེ་བ་འཛིན་པར་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 བདེ་བ་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་མ་གྲུབ་ཤི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དང་གཉིས་ཀ་རིམ་གྱིས་མྱོང་ངོ་
 ཞེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་བདེ་བ་གཉིས་གཟུང་དོན་དུ་
 བྱས་ནས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཉེ། ཆོར་བ་བདེ་བ་ནང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའོ། དབང་
 པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སེམས་ནི་གཟུགས་ཤུང་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཆོར་བ་བདེ་བ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཆོར་བ་བདེ་སྐྱེས་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་དག་ལས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། གཟུང་འདི་དག་
 གིས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འདོད་པ་
 དང་། རང་ལ་ཤར་བའི་གཟུང་རྣམས་མཚོགས་པར་འདོད་པ་དག་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་
 ཅོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དང་བདེ་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་སེ་སེ་སེ་སེ་ཡང་དབང་ཤེས་སྤྱི་དུས་
 ལ། ཆོགས་པས་ཀྱང་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་བདེ་སྐྱེས་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པས་བདེ་སྐྱེས་ལ་
 རྒྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ཤི། རྩོ་པོ་མེད་པར་སེར་པོ་ལས་དབང་ཤེས་སྤྱི་བས་རྩོ་པོ་ལ་
 རྒྱས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞེན་ནོ་ཞེ་ན། རྩོ་སེར་ལ་སྐྱེས་པ་བཞེན་དུ་དབང་མངོན་གྱིས་
 བདེ་སྐྱེས་འབའ་ཞིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འཇུག་པར་ཐལ། ཡུལ་དེ་གཉིས་
 སེ་སེར་བསྐྱེས་མེད་དུ་ཡང་དབང་མངོན་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་པན་འདོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདེ་སྐྱེས་དེའི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་རྒྱུའི་དོན་ནི་མ་གཟུང་བར་བདེ་
 སྐྱེས་དེ་མྱོང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དོན་དང་བདེ་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་དབང་མངོན་གྱིས་
 འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་མངོན་སྤྱི་བའི་བདེ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ།
 གང་གི་ཕྱིར་ན་བདེ་སྐྱེས་དེས་བསྐྱེད་པའི་དབང་རྩོ་དེ་དང་ཀྱང་མི་འདོད་རིགས་པ་ཅན་པ་
 ཁྱོད་རང་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡིད་ཤེས་འབའ་ཞིག་གིས་ཆོར་བར་ཁས་

ཐུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟོན་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མིག་ལ་སོགས་པའི་
དབང་ཤེས་ནམས་ཀྱིས་གཟུང་རྟོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་ན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ནམས་
བྱང་མེད་དང་སྒྲིས་པ་སོགས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་བདེ་སྟག་སྟབ་པའི་རྒྱར་མིག་གི་ཤེས་པས་འཛིན་
པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །བྱབ་པར་ཐལ། རང་གི་ཡན་ལག་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པའི་གཟུང་
རྟོན་གྱི་སྒྲ་ནམ་མིག་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་རུས་པའི་རྟོན་ཡོད་ན་ཕྱི་རྣམས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་
བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་ནི། གཟུགས་སོགས་རྟོན་རྒྱང་བ་གཟུང་རྟོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ན། དབང་
མངོན་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་རྟོན་དུ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་
རྣམས་གཟུང་རྟོན་དེ་ལས་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དང་། བདེ་སོགས་དེ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་ལས་དེ་
མྱོང་གི་སྒྲ་རྣམས་ཐ་དད་ཅིག་ཅར་སྒྲུའོ་ཞེ་ན། དུས་ཅིག་ཅར་སྒྲིས་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་མི་
འདོད་ཀྱི་རྟོན་ཡོད་པ་ན། དེ་འཛིན་པའི་བདེ་སྟག་དང་ཅིག་ཅར་མྱོང་ཞིང་རིག་པར་འགྱུར་
བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཡུལ་ཡོད་ཅམ་གྱིས་བདེ་སྟག་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ནང་གི་ཉེར་
ལེན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་བརྟོས་ལ། དེ་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་ཡོད་ན་
སྟག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་ཡང་ཡིད་ཤེས་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དུས་གཅིག་ཏུ་བདེ་
སྟག་འགལ་བ་ཡི་ཉེར་ལེན་མིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་ཤེས་པ་བཅས་པོ་ཡི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་པོའི་སྐྱེན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་ཤེས་བདེ་སྟག་གི་
བདག་སྐྱེན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བདག་སྐྱེན་དེ་ནི་བདག་འབྲས་འགལ་བ་དག་ལ་འང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དཔེར་ན་རྣང་བ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་བྱས་མཚན་མོ་རྒྱ་བ་འཁྱུག་པ་དང་། དེ་
ལས་གཞན་པའི་མི་ཡི་མིག་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་
མི་མཐུན་པ་དང་། མཐུན་པའི་བདག་སྐྱེན་སོ་སོར་ཅིག་ཅར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟོན་རིག་ཏུ་སྟབ་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་

འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། འོན་ཏེ་རྒྱ་བལ། རང་ཉིད་ལ་འཕྲོ་ཤིང་གཏད་པའི་
 བྱ་རྒྱུ་རྒྱ་བལ་ལྟར་བའི་སྒྲིལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འོན་གྱི་ནམ་པ་སྤང་བས་
 འོན་ཕྱིར་བར་མི་འཐད་དེ། དེ་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱ་རྒྱུ་རྒྱ་བལ་ལྟར་
 དངས་སུ་ཕྱིར་བ་མིན་པར་ཐལ། འོན་གྱི་ནམ་པ་དེ་ཕྱིར་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་རྒྱ་བལ་བར་
 འཇིག་ཉེན་ན་ཐ་སྤྲད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འོན་དང་འབྲུལ་མེད་ཏུ་འབྱུར་རྒྱུ་ཡིན་ན།
 རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། འོན་མ་ཕྱིར་ན་རྒྱ་
 དང་འབྲུལ་མེད་ཏུ་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འོན་ལས་སྤྱོད་བ་ཅམ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 འཇིག་ཉེན་ན་ངས་རྒྱ་བལ་ཞེས་རྒྱ་བལ་བར་བཏགས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
 འོན་གྱི་ནམ་པའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་བྱུར་པའི་འཛིན་ནམ་
 དེས་ཕྱིར་བ་ལ་བཏགས་ནས་རྒྱ་བལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འོན་དམིགས་
 པ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྒྲིལ་འབྲུལ་བ་དེར་རྒྱ་བལ་ལྟར་བའི་སྒྲིལ་
 བས་རྒྱ་བལ་སྒྲིལ་འདོགས་གཅོད་ལྟས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བདེ་སོགས་སྤྱོད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་
 བྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། རིགས་པ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱངས་ཅན་པ་འགའ་ཞིག་བདེ་སོགས་སྤྱོད་རྒྱུ་ན། དེ་ཅམ་ལུ་བདག་
 ཉིད་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་མེད་པའི་ལམ་པོ་དང་། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཟུང་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུལ་ཞི། བྱངས་ཅན་དེ་ཡི་ལྷགས་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་སོགས་དང་
 བདེ་སོགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་གཟུང་རྒྱ་བལ་ནས་འཛིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དབང་
 པོའི་སེམས་ནི་ངས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
 ཉེས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱོད་སོགས་ནམ་འབྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་
 སོ་ཡིན་པས། བདེ་སོགས་དང་། སྤྱོད་སོགས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་
 གཅིག་གི་ཅིག་ཅར་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་པོ་དང་བདེ་བ་དེ་ཅི་ལྟར་ཡང་རང་བཞིན་ཐ་མི་
 དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནམ་པ་ཐ་དད་ཏུ་སྤང་བ་ཅན་གྱི་མ་འབྲུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རང་
 བཞིན་ཐ་དད་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། བྱ་རྒྱུ་རྒྱ་བལ་
 གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱོད་མ་འབྲུལ་བ་ལ། སྤང་སེམས་ཞིང་དགའ་བར་སྤང་བ་གོམས་པ་ཡི་

ཁྱད་པར་ལས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་ཁྱད་པར་དུ་སྤངས་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རྒྱུ་ཡུལ་གཅིག་ལུ་དེར་དམིགས་པར་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་སྤྱོད་མ་འབྱུང་བ་ལ་སེམས་གདུང་སོ་སོར་སྤངས་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཆེན་པོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྤྱོད་ཡང་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་སྤྱོད་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་ཙམ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སོགས་མ་ཡིན་པས་གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བས། དེ་ཙམ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཁྱེགས་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་པས་རི་རྒྱད་བཤད་པ་རྣམས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ད་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱ་དོན་དེ་ཙམ་ལྟ་པོ་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཅི་ལྟར་ཡང་ཆད་མས་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་བདེ་སོགས་འདི་སྤྱོད་བདག་ཉིད་ཡིན། དེ་མ་གཏོགས་པའི་བདེ་སོགས་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁྱེགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱ་དོན་དེ་ཙམ་ལྟ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བདེ་བ་དང་གཟུང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཉེ། རིགས་ཐ་དད་དག་གཟུང་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་རིག་གི་སྤྱོད་པ་ཉི་ཆོས་ཅན། དེ་ཙམ་ལྟ་པོ་ཀུན་གྱི་འཛིན་ཕྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་དང་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་གི་ཟ་བ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རིགས་ཐ་དད་ལ་གཟུང་འཛིན་མི་རུང་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ཉི་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་ཀྱི་མི་རུང་བ་ཡང་བསལ་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་ཤེས་རིག་གི་སྤྱོད་པས་མ་དེས་པར་བཟུན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་ལྟ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བདེ་བ་དང་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཉེ། རིགས་ཐ་དད་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་རུང་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་རིག་གི་སྤྱོད་པ་དེ་ཙམ་ལྟ་དང་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་གཟུང་དོན་དུ་ཕྱེད་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །སྤྱོད་དེ་ཙམ་ལྟ་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རྒྱ་དང་འབྲས་ཀྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན་གཉིས་ཀ་བཅས་པོར་མཚུངས་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་རྣམས་པ་འཛིན་ཕྱེད་དང་གཞན་གྱི་ཡིན་པས་གཟུང་འཛིན་དུ་ཡོད་ལ། དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྤྱོད་པ་དང་དེ་ཙམ་ལྟ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཙམ་ལྟ་འཛིན་པ་དེ་ནི་གཞན་སྤྱོད་པ་ལ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་ཀྱི་ལ་བཅས་པོས་ཁྱབ་པ་ཉམས་སོ། །མ་ཐུབ་ན། དེ་ཙམ་ལྟ་འཛིན་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་

ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སེམས་སྤྱུང་བ་བའི་དོན་བསྟུ་བ་དང་། དེ་ལ་ཚད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བར་གི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ཡང་སེམས་གྱི་
བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚུང་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་མྱེད། དེར་ཐལ།
ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིགས་ཤིང་། ཚུང་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་པ་ཞིགས་པ་དེའི་མྱེད། དམ་
བཅའ་སྤྲ་མས་གངས་ཅན་དང་། སྤྲ་མས་རིགས་པ་ཅན་པ་ཞིགས་པའི་དོན་བསྟུ་སོ། །དེ་
ལྟར་མིན་པར་དེ་ཅམ་ལྟེ་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྤྱེས་བྱས་ཚུང་ན། ཤེས་རིག་གི་སྤྱེས་
བྱ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདེ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཅམ་ལྟེ་པོ་དེ་ཡི་ཡུལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་
ཚུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཅམ་ལྟེ་པོ་གང་གི་ནམ་པའི་རང་བཞིན་ཚུང་ཞིང་ཤར་བ་མ་
ཡིན་པའི་མྱེད།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱོད་ཚུང་རྣམས་ཐ་དད་དགག། རྣམས་ཐ་དད་འདྲེས་པས་མ་མྱེད་པའི་
ལན་དགག་པ། སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཅམ་ལྟེ་པོ་དེའི་ནམ་པའི་རང་བཞིན་ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚུང་
བ་ཤེས་རིག་དེས། སྤྱོད་པོ་ལ་གནས་པའི་མྱོ་རྩ་དེ་ཅམ་ལྟེ་བདེ་བའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་
རིག་པ་ལ་མྱོ་རྩ་གྱི་བདེ་སྐྱེས་རིག་གོ་སྟོན་དུ་སྤྱོད་ཚུང་བ་གཉིས་གཅིག་དུ་འབྲལ་བ་ཡིན་
ནི་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཚུང་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་
ནམ་པ་ཅན་དང་། རྒྱུ་གྱུར་དུ་བྲན་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཚུང་བ་ཤེས་རིག་འདི་མ་གཏོགས་
པ་དེ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་གང་ཡང་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་མྱེད།
དེར་ཐལ། ཡུལ་ཡོད་དུ་འོང་མི་འོང་དེ་དང་དེའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་
སྐྱེས་ཚུང་བའི་ཚུང་བ་གཅིག་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བར་མཐོང་གི་མྱོ་རྩ་དང་
ཚུང་བའི་བར་དུ་སྤྱོད་རྣམས་གཞན་མ་མཐོང་བའི་མྱེད།

གཉིས་པ་ནི། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བར་འབྱུར་བའི་ཆོ། ལྷགས་དང་མེ་གཉིས་
རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་འདྲེས་ནས་མ་མྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཚུང་གཉིས་ཀྱང་འདྲེས་པས་
སྤྱོད་པོ་ནམ་པར་གཞན་ལ་འདིའོ་ཞེས་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་
ནི་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྣམས་ཐ་དད་དང་། ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ནམ་པ་གཞན་ཉམས་ནས་
མི་འབྲུབ་པར་ཐལ། སྤྱོད་པོ་འབྲལ་བས་རྣམས་གཅིག་དུ་དམིགས་ཀྱང་རྣམས་ཐ་དད་འདྲེས་ནས་
མ་མྱེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་མྱེད། དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤྱུབ་བྱེད་ཡང་དག་གིས་འབྲུབ་པ་

མ་ཡིན་པར་བཤམ། སློ་མ་འབྲུལ་བས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་འདི་རྣམས་གཅིག་གི་སྒྱུབ་ཕྱིན་མ་
ཡིན་པའི་སྒྱུར། རྒྱལ་པར་བཤམ། སློ་མ་འབྲུལ་བས་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པར་སྒྱུར་བ་རྣམས་
གཅིག་གི་སྒྱུབ་ཕྱིན་ཡིན་ན། དེ་ལས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་དེ་ལྟར་གང་མིན་པར་རྣམས་ཐ་དད་
ཏུ་སྒྱུར་བ་དེས་རྣམས་ཐ་དད་ཅན་ཏུ་སྒྱུབ་པའི་སྒྱུར། རྣམས་ཐ་དད་པའི་སྒྱུབ་ཉེན་ཚད་མ་ཅི་
ཡང་མེད་པར་བཤམ། རྩལ་བཤམ་དང་། དཀར་པོ་སྐྱེས་སློ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་
སྤང་ཡང་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་སྒྱུར། རྣམས་ཐ་དད་མེད་པའི་སྒྱུབ་ཉེན་ཚད་མ་ཅི་ཡང་མེད་
པར་བཤམ། སློ་དང་སྒྱུར་བ་ནི། སློ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པར་སྤང་ཡང་རྣམས་ཐ་
དད་ཡིན་པའི་སྒྱུར།

གསུམ་པ་ནི། སློ་སྒྱུར་ཐ་དད་ཏུ་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་འབྱུང་ན། བྱིད་རང་
སེམས་ཀྱི་འཁོར་ཏུ་སེམས་བྱུང་ཏུ་མ་ཅིག་ཅན་སྒྱུ་བར་ཁས་སྤྲངས་པ་དང་། ཏུས་འགའ་ཞིག་
གི་ཆོ། བདེ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལས་གཞན་མ་དམིགས་ཀྱང་མེད་པར་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་འདིར་
ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཏུས་གཅིག་གི་ཆོ་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བྱུང་གཅིག་ཆེས་གསལ་བས་
བརྒྱབས་ནས་དེས་མ་བྱས་ན་ཡང་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་ཏུ་མའི་ནམ་གཞག་སྒྱུབ་པ་ཡིན་པར་བཤམ།
དེ་ལྟར་ན་ཡང་སེམས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱི་རྒྱན་དག་ལ་སེམས་བྱུང་ཏུ་མ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བའི་
སྒྱུར། དཔེར་ན། ཉིན་པར་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྐར་མ་ཐིམ་གྱིས་མཚན་ནས་མ་མཐོང་ཡང་
ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ་སེམས་བྱུང་ཡང་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྟན་ན། སེམས་བྱུང་ཏུ་མ་ཡོད་ཀྱང་
སྐབས་འགར་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་སློ་སྒྱུར་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་མ་མཐོང་བས་
མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་བཤམ། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་སེམས་བྱུང་ཏུ་མ་
ཚད་མས་མཐོང་། སློ་སྒྱུར་རྣམས་ཐ་དད་ཏུས་ནམ་ཡང་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་སྒྱུར།
གཞུང་འདིས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འབྲེལ་
བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འབྲུང་དེ། དེ་ལྟར་ན། སེམས་བྱུང་
ནང་པན་ཚུན་ཀྱང་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་འཇུག་བས་གཙོ་པོ་ནམ་ཤེས་རྟོག་པ་གཅིག་སྒྱེས་པའི་ཆོ།
འཁོར་ཏུ་སེམས་བྱུང་ཀྱན་འགྲོ་ལྟ་བུས་པར་སྒྱུ་བས་སྒྱེས་བུ་གཅིག་ལ་ཏུས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པ་
རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་གྱུ་སྒྱུ་བར་བཤམ་ལོ། །འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དམིགས་ཏུང་མ་དམིགས་པས་
ཞིགས་པའི་སྒྱུར་དང་། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅན་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྒྱུབ་ཕྱིན་ལྟར་སྤང་ཏུ་
འཇུག་བའི་སྒྱུར། རྟོག་པ་རིགས་མཐུན་གཉིས་ཅིག་ཅན་ཏུ་མི་སྒྱུ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི།
རིགས་མི་མཐུན་ཏུ་མ་ཅིག་ཅན་མི་སྒྱུ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད། རྣམ་

ཤེས་རྒྱལ་དུ་ངེས་པའི་གཅིག་གི་ཡ་ཤུལ་དུ་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཡུལ་
 འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་དུ་མ་
 ཅིག་ཅར་སྟེ་བ་བཀག་སྟེ། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་།
 དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པའི་སྤྱར་རོ། །སྟེ་མ་ལྟར་ན།
 རིགས་པ་ཅན་པས་འདི་གཟུགས་འཛིན་པའི་སྟུང་པའི་རྟོག་པ་དང་། འདི་གཟུགས་སོ་སྟུང་
 པའི་རྟོག་པ་དབང་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྟེ་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས།
 རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད་པའི་གཞོན་བྱེད་བཞོད་པ་ལྟར་སྤང་དུ་བལ། རྟོག་པ་དེ་
 གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་བ་དད་པའི་སྤྱར། འོག་ནས་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྟེ་
 བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྟོག་པ་རྣམས་བ་དད་རིམ་གྱིས་སྟེ་བར་མཐོང་གི། ཅིག་ཅར་སྟེ་བ་མ་མཐོང་
 པའི་སྟབ་བྱེད་བཞོད་པ་ལྟར་སྤང་དུ་བལ། བྱོད་ལྟར་ན་དེའི་རྟོགས་མི་འབྱུང་པའི་སྤྱར།
 གཙོ་བོའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། གཙོ་བོ་རྟོག་པ་
 དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བར་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཙོ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་བ་དད་དུ་
 མ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་སུ་རུང་ངམ་མི་རུང་། མི་རུང་ན།
 གཙོ་བོ་རྟོག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་འདུག་ལ། འཁོར་རྟོག་པ་རྣམས་བ་དད་དུ་མ་འདུག་སོ་སྟུང་དུ་
 གང་ལས་ངེས། དམིགས་རུང་ཡིན་ན་སྟེ་ཅམ་ལ་མ་འཆེལ་བར་ཁ་ནང་དུ་སྟོགས་ལ། རྟོག་
 པ་རྣམས་བ་དད་དུ་མ་དུས་ཅིག་ཅར་སྟུང་མགོའི་གདེངས་ཀ་ལྟར་འདུག་མི་འདུག་ལེགས་པར་
 བསམས་ན་དེ་མ་ཐག་ཤེས་པར་འབྱུར་རོ། །དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་གཅིག་པ་དང་།
 གཙོ་བོ་གཅིག་གི་འཁོར་སེམས་བྱང་རྣམས་ཀྱང་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །སེམས་སེམས་བྱང་གི་
 བྱང་པར་ནི། ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་སེམས་ཡིན་ལ། ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་
 རིག་པ་གཞིར་བྱས་ནས་བྱེད་ལས་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པའི་བྱང་པར་གྱི་ཆས་བཞག་དགོས་
 པའི་སྟོའི་ཆ་སེམས་བྱང་རོ། །དེ་ལྟར་དབྱས་མཐའ་ལས། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་
 ཤེས། །དེ་ཡི་བྱང་པར་སེམས་ལས་བྱང་། །ཞེས་པ་དང་། འབྲེལ་པར་དོན་ཅམ་མཐོང་བ་ནི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེའི་བྱང་པར་ནི་སེམས་ལས་བྱང་བའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་བཤད་
 པར་ཅམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟུང་ནི་བྱེ་བྱག་སེལ་བའི་སྤྱར་ཏེ། རོ་བོ་ཅམ་དམིགས་ཀྱི་བྱང་པར་མ་
 དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བཙོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། ཡུལ་གཟུགས་སོ་
 སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞིར་བྱས་

ནས། དེའི་སྤྱིང་དུ་བྱུང་ཆོས་སེམས་ཡུལ་ལ་སྦྱགས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་སེམས་པ་ཡིན་པ་ནས།
འདྲིས་པའི་ཡུལ་མི་བརྗེད་པའི་ཆ་དུན་པ་ཡིན་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བཞག་པ་
དང་། ཁ་ཅིག་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པ་སོགས་སེམས་བྱུང་གི་མཆན་ཉིད་རྒྱས་པར་
སྒྲོན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཞིབ་དུ་བལྟས་ན་དེ་མ་ཐག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །
དོན་གྱི་བྱུང་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། ། ཞེས་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་ལོག་པར་བརྟོན་ནས།
སྒྲོན་པོ་མཐོང་བ་ན་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དོན་གྱི་རོ་བོ་དང་། སྒྲོན་པོ་མ་ཡིན་པ་
ལས་ལོག་པ་སོགས་དོན་གྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱེས་ནས་ལྷ་མ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཆ་སེམས་དང་།
བྱི་མ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཆ་སེམས་བྱུང་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དོན་གྱི་རོ་བོ་དང་། བྱུང་
པར་དེ་གཞིར་གཟུང་ནས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་བྱུང་པར་དོན་གྱི་རོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་
རིག་མི་རིག་ལ་འཛོག་པ་སོགས་ནི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་
རྣམ་འགྱུར་རོ། །གཞུང་དག་པ་ལས། དེ་ཡི་བྱུང་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་གི་
དོན་གྱི་བྱུང་པར་ཞེས་མི་འབྱུང་བའི་སྦྱར་རོ། །འདི་དག་ནི། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་པར་
བཤོ། །

ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

བཞི་པ་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་དོན་སོ་སོར་བཤད་་་
པའོ། །

དང་པོ་ལ། མཆན་ཉིད་དང་། མཆན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཆན་གཞི་གྲུབ་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྱལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་
ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་བསྒྲོམས་པས་ཆོས་མཆོག་གི་སྒྲུབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེའི་བདག་པོ་ལས་
མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་
ཤེས་སྦྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་མཆོག་གི་དུས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་རང་གི་
རིགས་འདྲ་བྱི་མའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཡང་། རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལྷག་མཐོང་བྱི་མའི་

བདག་པོ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
བདག་པོ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དང་།
འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷག་བསྐལ་མི་རྟག་སྐྱེས་སུ་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན།
གོམས་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བཤལ་ན་མི་རྟག་སྐྱེས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་རེས་པར་
འབྱུང་ཞི། རྟེན་བརྟན་གོམས་པའི་རྩོལ་བ་རེ་རེས་ཀྱང་མི་རྟག་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོ་རིགས་འདྲ་དུ་མ་
བསྐྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་མཛད་
དོ། ། རྟེན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག ། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས། རི་ལྷ་བ་མཐེན་པའི་ཀྱན་མཐེན་
དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གསུངས་ཀྱང་། རི་སྟེད་པ་མཐེན་པའི་ཀྱན་
མཐེན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་མ་གསུངས་ཞེས་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། རི་
སྟེད་པ་ཅམ་མཐེན་པའི་ཀྱན་མཐེན་དང་། དེ་གཉིས་སྐྱབ་བྱས་སུ་མཚུངས་ཤིང་དེ་སྐྱབ་པའི་
རྣལ་དོན་གྱིས་གོ་བར་ལེའུ་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་གཞི་དང་། མཆན་ཉིད་དང་རྟོག་
བཤལ་གྱི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐུར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱད་གྱི་བདེན་བཞིའི་
གནས་ལྷགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་མཐོང་
ལམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བཤལ་མ་
འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་མས་བསྟན། ། མ་
འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅམ་མཐོང་། ། ཞེས་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་བདེན་གཞིའི་གནས་ལྷགས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱ་དང་མ་འདྲེས་པར་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པའི་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟོག་བཤལ་གྱི་དོན་དང་། མ་འབྲུལ་བའི་དོན་ནོ། །
དང་པོ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་པར་བསལ་བ་
ཡིན་ཏེ། རང་ལྷུལ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ། ། དེའི་དཔེ་ནི། འདོད་

ཆགས་དང་། འཇིགས་པ་དང་། བྱ་ཤི་བའི་ཕྱར་ན་གྱིས་བསྐྱམས་པ་དང་། ཀླུ་པོ་མི་བ་
 སྟགས་གྲོམས་པ་ལས་གསལ་སྤང་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱུ་དེ་ནམས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མཐུན་ན་གནས་
 པ་བཞིན་དུ་གྲོམས་ཡུལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་གསལ་བར་མཐོང་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར།
 རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རྟོག་བྱལ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་རྟོག་པའི་སློ་ཡིན་ན། རྟོན་གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་མ་
 ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་ལམ་ན་རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 མི་ལམ་ན་ཡང་འདས་པ་དབྱེ་བའི་རྟོག་པ་དེ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གསལ་སྤང་དེ་འདྲིའི་དོན་ཐུན་མེད་པར་མི་གསལ་བར་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟེན་གྲུ་སྤྱོད་པ་ན་རེ།
 ཚད་མས་བྱུང་བའི་དོན་གྲོམས་པ་ལས་གསལ་སྤང་འབྱུང་ཡང་། རྒྱུ་ཅི་ལོག་གི་དོན་གྲོམས་
 པ་ལས་གསལ་སྤང་འབྱུང་བ་མི་འཐད་དེ། གྲོམས་པས་དེ་ལ་ངོ་མོ་སྤང་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཅི་ལོག་གི་དོན་གྲོམས་པས་གསལ་སྤང་འབྱུང་ཞིང་། མི་གཙང་བ་དང་།
 ཟད་པར་ས་ལ་སྟགས་པ་ཡང་དག་པ་མིན་པའང་བསྟོམ་པ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་སྤྱུལ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་
 ཤེས་པའང་རྟོགས་མེད་དང་། གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དང་སྒྲ་སྒྲོས་
 པ་ནི། ལོག་རྟོག་དགག་པའི་རིམ་པ་ལ་བསྟོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲོམས་པའི་སློ་ཐམས་ཅད་བསྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་ཡུལ་དེ་
 གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་སློ་འབྲས་བྱུར་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་སྟགས་ཡང་དག་པ་དང་།
 ཀྱང་རུས་སྟགས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གང་དང་གང་ཤིན་ཏུ་སྟོམ་པར་བྱུར་པས་བསྟོམ་
 པ་རྟོགས་པ་ན་གསལ་སྤང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྲོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་ཐུར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཀླུ་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མར་
 འདོད་དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཡང་དག་པའི་
 དོན་ལ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མ་མི་རྟོག་པ་
 སྟོམ་པའི་སློ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་
 བར་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རྟོག་པ་ངེས་གཟུང་བ་ནི། སྤྱོད་སྟོམ་པའི་སློ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྟོག་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་དོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ།
 ཤེས་པ་གང་ཡུལ་གང་ལ་བསྟོས་ནས། དེའི་སྤྱོད་དང་དོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཇོག་

པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་མྱེད། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་ལ། མཐའ་
དཔུང་པ་དང་། ཆོག་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གང་དག་ཤེས་པ་གང་ཡིན་རང་གི་རོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་
པ་ནི་མི་འབད་དེ། དཔེར་ན། སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་རང་གི་རོ་བོ་ལ་
མངོན་སུམ་ཞེས་པ་དེ་རང་གི་རོ་བོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་
ཞིང་། རྗེས་དཔག་གྲང་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་རང་གི་རོ་བོ་
གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་གཟུང་རྣམ་ཡང་མིན་པའི་རྗེས་དཔག་
གི་རོ་བོ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་མྱེད་མི་འབད་པ་ནི་རྟོགས་པར་སྒྲིལ།

དང་པོ་ལྟར་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱོད་རང་གི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་
ལ་མངོན་སུམ་དུ་བྲལ། བྱོད་བྱོད་རང་གི་འཛིན་རྣམ་ལ་མངོན་སུམ་གང་ཞིག། དེ་གཉིས་
ཡུལ་དང་དུས་དང་རོ་བོ་གང་ལ་བསྟོན་གྲང་། བྱུང་མཉམ་གྱུ་བ་བདེ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་
མྱེད། བྱུང་བ་མེད་ན། དོན་གྱི་རང་གི་རོ་བོ་གཅིག། ཅས་པའི་རིགས་པ་ལ་བྱུང་བར་ཅི་
ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདོད་ན། རྟོག་བྲལ་དུ་བྲལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ནང་བཟུ་ལ་རང་རིག་
མངོན་སུམ་དང་། མྱེད་བཟུ་ལ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན། ཁ་ནང་བཟུའི་ཆ་
རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། མྱེད་བཟུའི་ཆ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན།
དེ་སྐད་སྒྲིལ་བར་རིགས་གྱི། མྱེད་བཟུ་བམས་ཅད་ནང་དུ་བཟུས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྒྲིལ་བར་མི་
རིགས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དེ་སྐད་མ་སྒྲིལ་སོ་ཞེ་ན། ཁ་མྱེད་བཟུའི་ཤེས་པ་བམས་ཅད་གྲང་
རང་གི་རོ་བོ་འཛིན་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་ཁ་
མྱེད་དུ་རིམ་གྱིས་བཟུ་བ་ཡིན་ནམ། ཅིག་ཅར་བཟུ་བ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། ཁ་ནང་དུ་མི་བཟུ་བའི་ཤེས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་འམ། ཤེས་པ་
རྟག་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། རང་གི་གཟུང་རྣམ་དང་
འཛིན་རྣམས་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་སྤང་ན་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཛིན་
རྣམས་གསལ་བར་སྤང་། གཟུང་རྣམས་མི་གསལ་བར་སྤང་རོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་རྟོག་
པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྟོག་མེད་གྲང་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནད་བྱེད་དྲི་བའི་ཀླུ་པོས་
གྲང་བརྗོད་མི་བྱས་སོ། །ཡང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་རང་གི་རོ་བོ་ལ་རང་རིག་
མངོན་སུམ་ཆད་མར་འདོད་པ་ཡང་། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་མྱེད་དང་། ཞེས་གཟུགས་

ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྩ་བ་
འཛིན་ཆམ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བཤམ། དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་
མྱེད། འདོད་ན། འཛིན་ཆམ་གཞལ་བྱ། གཟུང་ཆམ་ཆད་མ། རང་རིག་འབྲས་བྱ།
ཞེས་ཆད་འབྲས་གྱི་ཆམ་བཞག་མྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན།
ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་འཛིན་པའི་ཆམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་
གཟུང་ཆམ་ལ་པར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཁ་མྱེད་བལྟའི་ཤེས་པ་འཛིན་ཆམ་ལ་
ཚུར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་གལ་སྲིད། འོ་ན། རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་ཆམ་ལ་དེའི་གཟུང་
ཆམ་གསལ་བར་སྣང་བར་བཤམ། དེ་གཟུང་ཆམ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་མྱེད་ཞེ་ན།
འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྟོག་པའི་གཟུང་ཆམ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། གསལ་བར་སྣང་བའི་མྱེད་
ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་མྱེད་ཞེ་ན་ནི་རྟོགས་མ་གྲུབ་ལ། དེ་ཚུང་
རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་མྱེད་ཞེ་ན། བྱལ་པ་མེད་དེ། རྟོག་པའི་
གཟུང་ཆམ་རྟོག་པ་ལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བས། དེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྒྲིམ་སྲིད་པ་སུས་
ཀྱང་མུབ་མི་བྱས་སོ། །ཁྱོད་རང་ལྟར་ན། རྟོག་པའི་གཟུང་ཆམ་ཚུང་བའི་རང་རིག་མངོན་
སུམ་མི་སྲིད་ན། དེ་བཅའ་པོར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་གནོད་པ་ཚུང་བྱད་ཀྱང་མེད་ལ། སྲིད་ན་དེ་
ཉིད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བས་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་རྟོག་པའི་གཟུང་ཆམ་མ་ཡིན་པར་བཤམ་བའི་ཉེས་
པར་ཅིས་ཉེ་མི་འགྱུར། དེས་ན། རིགས་པ་དང་བཤམ་བའི་དོན་ཁས་སྒྲངས་བར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པའི་སྒྲུབ་མང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་རྩ་བ་འཛིན་ཆམ་ཆོས་ཅན།
སྐྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཉེ། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྟོགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་
མྱེད། འཛིན་པའི་ཆམ་པ་དེ་ལ་ཤེས་པ་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཉེ། དེས་ཤེས་པ་
ཀུན་གྱི་སྐྱོད་མི་འཛིན་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
པ་དེའི་མྱེད། ཡང་ན་བྱེ་བྲག་དུ་བཀར་ནས་རྟོག་པའི་གཟུང་ཆམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཚུང་
བའི་འཛིན་ཆམ་ཞེས་བསྟན་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་ལ་ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཉེ།
དེས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོད་མི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཁྱོད་ཀྱི་རང་མཆོན་གྱི་རྩ་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
འཛིན་པ་དེའི་མྱེད།

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ལ། ལྟར་སྤང་གི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བའི་དགོས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་སྒྲགས་སྒྲུབ་གིས་ལྟར་སྤང་བཟུང་བྱ་བ་ཤད་དེ། འབྲུལ་དང་ཀྱན་རྒྱུ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་རྗེས་སྒྲུབ་པ་ལས་བྱུང་། །དུན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བུའོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ནུམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པ་ལོ། རྟོག་པ་ལ་བྱག་སྟེ། རྟོག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུར་འཛིན་ལྟ་བུ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་། རིགས་རྒྱུ་ལ་རྟོག་པའི་སློ་ལྟ་བུ་ཀྱན་རྒྱུ་ལ་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་འཛིན་པ་རྗེས་དཔག་དང་། རྟོགས་ཅན་འཛིན་པ་རྗེས་སྒྲུབ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འདས་པའི་དོན་དུན་པ་དང་། བཤོངས་པའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པ་ལོ། །རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། རབ་རིབ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལོ། །ནུམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ནུམ་པ་གསུམ་དང་། རྟོན་དབང་པོ་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་དགོས་པ། རྟོག་མེད་ལྟར་སྤང་ལོགས་སྒྲུབ་གར་བའི་དགོས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། བཤོངས་བསྐྱུང་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་རྒྱུ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བྱ་བ་ཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐུབ་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དབང་སྐྱེས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་དེར་འབྲུལ་བ་མཐོང་བས་དེ་རྟོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་པ་རི་ལྟར་མཐོང་ཞེ་ན་རིགས་པ་ཅན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་དབང་པོ་དང་དོན་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་སྒྲིམ་ནས་ལྷ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་སོགས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་དབང་དོན་སྤྱད་པ་སྒྲིམ་ལ། རྟོག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུར་འཛིན་ལྟ་བུ་དེས་གཙོད་མི་བྱས་པར་མཐོང་ནས་འབྲུལ་པ་མེད་པ་སྒྲིམ་སོ། །རྗེས་དཔག་སོགས་བཞི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐུབ་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་གཉིས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤོ་མཛད་པས། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བྱག་

དུ་ཕྱི་བ་ན་མ་འགྲེལ་མཛད་པས་སྡེ་ཚན་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཚྭ་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་གཉིས་སུ་འདུས་པར་བསྐྱུས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཚྭ་གཞི་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྐྱུས་ནས། ཉམ་མ་བཞི་ཀ་དེའི་མཐུན་དཔེར་རིགས་གཅིག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བརྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདྲགས་པའི་ན་མ་པར་རྟོག་པ་དག་ཆོས་ཅན། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེད་དབང་ཤེས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་རང་མཚན་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། དུས་དུས་ཉེ་བར་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཉམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེ་རྟོག་པར་བསྐྱུས་པ་ནི། རི་ཉམ་ཡུལ་སྒོག་དུ་སྐྱར་པའི་རྟོག་ཅན་དྲན་པ་དང་། མངོན་འདོད་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། དུས་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱར་པའི་རྟོག་ལ་གཟུང་རྟོག་གི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པར་མི་ཕྱེད་པར་རྟོག་སྐྱེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྟེན་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་པ་བསྐྱུས་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དཔེ་དེ་ཉམ་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། དུས་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོགས་པ་དག་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱབ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་དབང་ཤེས་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱོད་སྟོན་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཡུལ་གྱི་བརྟེན་དྲན་པ་མེད་པར་བྱོད་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྟེན་པ་ལ་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་ཅན་ནི། ཉམ་ཉམས་ཞབས་ཞུམ་པ་ལ་དུས་པའི་སྐྱེས་དུ་རྟོག་པ་དེས་པར་བརྟེན་པ་ལ་བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུ་ཉི། སྒྲོ་དེ་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་འཛིན་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི་བརྟེན་དྲན་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། ། རྟོག་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདྲགས་པ་ནི། སྒྲིག་རྒྱ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱར་སྒྲོ་འདྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཉི། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་རྟོག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། འཐད་པའི་སྒྲིགས་བཞག་པ་དང་། དམིགས་གསལ་གྱི་རྟོག་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རབ་རིབ་བཅས། ། ཞེས་མོགས་སུ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། གུན་ལས་བདུས་སུ་མངོན་སུམ་ཉམ་རྒྱུ་བདུན་པ་ཡིན་པ་ན་མ་འགྲེལ་འདིར་ནི་བཞི་པར་བསྐྱུས་པ་རབ་རིབ་སྐྱེས་གྱིས་བསྐྱུད་པའི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་པའི་སྡེ་ཚན་ལས་དམིགས་གྱིས་

ལོགས་སུ་བསལ་ནས་བཏུན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་ཤེས་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མངོན་སུམ་ཏུ་ཐལ། རྟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱལ་པ་མེད་ན། གུན་ལས་བདུས་ལས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱར་བ་ཡི། །
 རྟག་པ་དང་བལ་མངོན་སུམ་སོ། །ཞེས་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་གིས། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་རྟག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་
 སྒྲུབ་བཤད་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདིར་བཞི་པ་གུན་ལས་བདུས་སུ་བདུན་པར་བཏུན་
 པའི་རྟག་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་འབྲལ་བ་ནུམ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ།
 མིང་དང་། ཞེས་སོགས་མ་འབྲལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ལྟག་མར་གོ་བའི་སྦྱིར་བཏང་
 གི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མངོན་སུམ་རྟག་བལ་མ་འབྲལ་བ། ཞེས་སྒྲིམ་པས་ཆོག་
 མེད་སོ་སོར་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་གི་
 དབྱེ་བ་གཉིས་དངོས་སུ་ཤེས་ནས་མ་འབྲལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཏུ་དགོས་པ་
 རོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་ཅན་པ་མངོན་སུམ་རྟག་པར་འདོད་པ་དག་གི་སོག་
 རྟག་དགག་པའི་ཆེད་ཏུ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱར་བའི་རྟག་པ་དང་
 བལ་བ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་སྦྱིར་བཏང་གི་ཆོག་དེ་སྒྲིམ་སོ། །དེ་ལ་བལ་བྱ་རྟག་པ་གཉིས་
 །གསུངས་པ་ནི། གཞན་དག་དབང་ཤེས་མིང་སྦྱར་རྟག་པ་དང་རོན་སྦྱར་རྟག་པར་འདོད་པ་
 དགག་པའི་ཆེད་དང་། ཡང་ན་མིང་སོགས་སྦྱར་བ་རང་ལྷགས་ཀྱི་རྟག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་།
 རིགས་སོགས་སྦྱར་བ། གཞན་དག་གི་རྟག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་དང་
 བལ་བ་དགོས་ཞེས་བཏུན་རྟོ། །འོ་ན། རང་རིབ་བཅས། སྒྲིམ་པས་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་
 པ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རྟོ་ཞེ་ན། རབ་རིབ་བཅས། ཞེས་སྒྲིམ་པ་དེས་ནི་
 རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་བཏུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་
 རྟེན་དབང་པོ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་གྱིས་ཉེ་བར་གཞོད་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་གོ་བའི་ཆེད་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་
 ཅམ་སྒྲིམ་ཤེ་ན། དེ་ལ་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་འབའ་ཞིག་དངོས་སུ་བཏུན་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་གྱིས་ཉེ་བར་གཞོད་པའི་རྟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་
 པ་འབྲལ་བ་ཐམས་ཅད་འབྲལ་རྒྱུ་ལྟེན་ནས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོག་རྟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་

དུ་བཞག་པའི་ལོག་པའི་དཔེར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་
རྟོག་མེད་ཡིན་པ་དམིགས་གྱིས་བསལ་བའི་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ལུང་དང་སྒྱུར་བའི་རིགས་པས་དགག་པ། མ་སྒྱུར་བའི་རིགས་པས་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་སྒྲིབ་མ་རྟོག་བྲལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སྟོན་གས་
སུ་བསམ་པ་ཁ་ཅིག། གླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་རྟོག་བྲལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་
ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ལོག་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ལོག་པའི་དཔེར་ཤེས་པའི་དོན་དུ། རབ་རིབ་
བཅས། ཞེས་སྟོས་ལ། གླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་། ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྟོག་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མིག་གི་དབྱས་ན་རབ་རིབ་
གནས་པས་གླ་བ་དེ་ཉིད་ཟུར་གཉིས་སུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན། ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པར་སྒྲི་
བཅགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པར་སྒྲིབ་དཔོན་
སྟོགས་སྤང་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། དེ་བཞེད་པར་འདོད་པ་སྒྲིབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་
གིས་ཚིད་སྒྲུབ་མཁན་པོ་ལ་རྩལ་ཕྲན་དབང་ཤེས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་མིག་གི་
དབང་པོ་འང་། སྒྲིབ་པོ་དང་གླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྤང་བའི་དབང་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་བཤལ།
རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་དང་འདོད་པ་དེ་དག་འགལ་བའི་ཕྱིར། གྲུན་
ལས་བཅུས་གྱི་ཚིད་སྒྲུབ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཚིད་སྒྲུབ་མཁན་པོས་བྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་སྟེན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་རི་ལྟར་སྤང་
བའི་བྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་དེ་ལས་དམིགས་སྟེན་གྱི་སྒྲིབ་སྟེས་སམ། སྤང་རྩལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་
སྒྲིབ་སྟེས། དང་པོ་མི་རིགས་པར་བཤལ། རྣམ་ཤེས་ལྡ་ལ་ཡུལ་རགས་པར་སྤང་ཞིང་
རགས་པ་རྣམས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའང་མི་འབད་པར་བཤལ། རི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་
ལས་གཞན་པའི་དོན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྤང་ཡང་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྩལ་ཕྲན་དབང་ཤེས་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་ཕྲ་
རབ་ཀྱང་དབང་ཤེས་གྱིས་དམིགས་པར་བཤལ། ཞེས་བརྗོད་པའོ། །འང་ཞེས་པ་ནི། ཕྱིའི་
རྩལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་མ་བྱེད། དབང་པོའི་རྩལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱང་དབང་ཤེས་གྱི་རྒྱུར་གཞན་དག་
འདོད་པར་བཤལ་བར་འཇུག་རོ་ཞེས་པའོ། །དམིགས་བཅག་དུ། །དབང་པོ་རྣམ་པར་རིག་
པའི་རྒྱ། །ཕྱ་རབ་རྩལ་དག་ཡིན་མོད་གྱི། །ཞེས་པ་དང་། གྲུན་ལས་བཅུས་དོན་གཅིག་པས།
རྩལ་ཕྲན་ཚིད་སྒྲུབ་མཁན་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡོད་ན་རྒྱ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དམིགས་སྟེན་

དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་རེ་མིག་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་དུ་ཁས་སྒྲངས་ནས་དམིགས་ཆུན་ལ་དགག་
 པ་མཛད་དོ། །འོ་ན། རྩལ་ཕན་ཡོད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཆུན་ཡིན་པས་བྱལ་པ་བརྟག་
 པ་མཐའ་གཟུང་དུ་རང་ལྷགས་ལ་ཁས་སྒྲངས་པས་ཆོག་པས་སྐྱ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།
 བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྩལ་ཕན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་
 ཆུན་ཡིན་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཀྱང་ལས་བརྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་བརྟུན་
 པས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ། རྩ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པའི་རྒྱར་སྟོན་པ་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་རྩོད་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་ཆུན་དག་ལ་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་
 རྩལ་ཕན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པའི་དམིགས་ཆུན་དུ་ཐལ་བ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཅི་ལྟར་ཡང་འཇུར་
 བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྐྱུ་འབྱེད་དུ་འཇུར་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། བདག་ཆུན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས།
 གལ་ཏེ། ཤེས་པ་གང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཞིག་བྱེད་པ་ཅན་
 རོ་ཞེ་ན། རྩ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་སུ་མཚུངས་པར་ཐལ།
 བདག་ཆུན་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཞིག་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་དབང་པོ་འཇུར་རྗེས་སུ་འཇུར་བ་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་འཁོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྩ་མཚན་དེ་འདི་ཉིད་
 ལ་ཡང་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། ཐག་ཁྲ་
 ལ་སྐྱལ་ལ་སོགས་པར་འབྲུལ་བ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་འཇུར་བ་ཡོད་ན་ཡང་ཞིག་པར་འཇུར་
 བར་ཐལ། དབང་པོའི་བསྐྱད་པ་ལོག་ཀྱང་ཞིག་པར་མི་འཇུར་བར་ཐལ། དེ་བཞིན་དུ་
 འདི་ན་སྐྱལ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱལ་འཛིན་སྟེ་བ་བཞིན་དུ། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྩ་
 གཉིས་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ། ཁྱོད་འཛིན་ཅིང་སྟེ་བར་ཐལ།
 རང་གི་ཡུལ་མཐོང་བ་བརྟ་དྲན་པ་ལ་བཞུགས་པར་འཇུར་བར་ཐལ། ཡུལ་ཡོངས་སུ་གསལ་
 བར་སྤང་བར་མི་འཇུར་བར་ཐལ། རྩ་གཉིས་སྤང་བའི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྩ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་དེ། ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་ཡང་རྟོག་པ་
 ཡིན་པས་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་གྲོ་བའི་
 ཆེད་དུ། རབ་རིབ་བཅས། ཞེས་སྟོས་སོ་ཞེ་ན། གཉིད་ལོག་པའམ་སད་པ་ན། །ཡུལ་
 གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་གྱི་སྟོག་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་གསལ་

སྤང་མི་སྲིད་པར་སྐྱབ་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདས་པ་དྲན་པའི་སྒོ་ཆས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་སྐབས་གཉི་གར་ཡང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར་མི་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་མེད་ཡིན་ན་ཡང་། ཆད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་རང་ཡུལ་ལ་བསྐྱུ་བར་བཞུན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པའི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མ་འབྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་མ་བྟན་རྟོག་མེད་འབྲུལ་བ་ནམས་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དེའི་དོན་དུ་འང་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

མངོན་སུམ་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོག་རྟོག་དགག་པ།

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། ཆད་འབྲས་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། གཞན་དག་གི་འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། རང་གི་ལྷགས་བཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤང་མངོན་སུམ་ལེའུའི་ཆ་ཤས་ཆད་མ་གྲུབ་པར། སྤྱིར་ཆད་མ་ཞེས་པ་ཆད་མས་ཆད་པ་དང་། མ་ཆད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ལ་ཆད་མ་ཞེས་བྱ་ལ། ཆད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སྤང་དོར་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་རྟོགས་ནས་ལྷགས་པས་མི་འདོད་པའི་དོན་སྤངས་ནས། འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་མཛད་ལ། དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་མཐར་སྐྱག་གི་ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ་བརྩམས་ནས། ལེའུ་དེར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ཟིན་ལ། བཞུན་བཅས་འདི་ཡི་མགོ་མཐུག་ཀྱང་དུ་ཆད་མ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དགོས་པའི་གཙུག་པོ་དེ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཆད་མས་མ་ཆད་པའི་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པ་སྒོམ་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་ནི་འདོད་དོན་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་བའི་རང་རང་གི་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་བཞུན་ཟིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། ཆད་འབྲས་ལ་ཡོག་པར་རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་བཞེད་ནས་མཛད་པས་འདིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟོན་ལ། དེ་གང་ལས་འབྲུང་བ་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་

སུམ་ལ་འཕྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་ཀྱི་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པ་རིགས་པ་སྟེ། བ་ཀྱན་གྱི་
ལྷགས་ཡིན་ལ། ཚད་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱེ་བྲག་པ་དག་ནི། དབང་དོན་ཐུང་ཅིང་
འབྲེལ་བ་ཚད་མའི་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །དེའི་དུས་པ་དག་ནི། དང་པོར་དོན་ལ་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་
རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཚད་མའི་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སྤྱོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གྱི་
ཚས་འཛིན་པ་ཚད་མ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་འཛིན་པ་འབྲས་བུའི་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །ཁྱད་པར་
ཅན་པ་ནི། རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་འཕྲུག་པ་ཚད་མ་དང་། ཕྱེ་བྲག་སྟེ་བ་རྟེན་
བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་
གཞག་དང་། དོན་ཁས་མ་སྒྲུབ་ཤིང་། རྒྱུ་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་བཀག་པའི་རྒྱུ་གཞག་དང་།
དེ་ཡང་བཀག་ནས་རྒྱུ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞག་གསུམ་མཛད་པ། སྟོབ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱུ་གཞག་དང་། ཕྱི་མ་དོན་དམ་པའི་རྒྱུ་གཞག་ཏུ་མཛད་པར་བཞེད་པ་ནི། དེའི་
དམོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལྷགས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡང་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པའི་རྒྱུ་རིག་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡང་མེད་དེ། རང་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་
བཀག་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་འཛོག་པ་ནི། རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་ལུ་ཅོར་སྟེ་བ་འབའ་ཞིག་
ཡིན་ཏེ། རང་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཁས་སྒྲུབ་ན། རང་ཉིད་འདོད་པའི་དོན་དམ་དེ་
བཞག་པ་མ་བདེ་བར་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བཞོད་པའི་སྟེ་ནས་བདེན་གཉིས་ལ་འགལ་བ་
མཐོང་བ་སྲིད་ཀྱི། རང་ལྷགས་ཀྱི་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་འཇལ་
བའི་ཚད་མ་གཉིས། གཅིག་གི་ཡུལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས། དང་པོ་
ཉིད་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་མཁས་པའི་སྟེ་བ་སྟེ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །ཐ་སྟངས་ཏུ་གྲུབ་ཀྱི་དོན་
དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ། དོན་ཕྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་
ཀྱང་འཕྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་གམ།
འོན་ཏེ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལྟར་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་
ཕྱེད་རྒྱས་སྟོང་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་པའི་སྟེ་བ་སྟེ་མ་གཟུང་
ཞིག། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཁས་སྒྲུབ་པ་དང་འགལ་ལ།

དང་པོ་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་སྟེད་པའི་བྱ་བ་ཕྱེད་པ་དང་། བདེན་སྟོང་གཞི་མཐུན་ཏུ་
སྟེད་པ་རྒྱུ་རིག་པའི་ལྷགས་སུ་འདོད་པས་ནི། ཁོ་བོས་ནི། དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀའི་

ལྷགས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྒྲགས་སོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་རྒྱ་མཁན་པོས་ཕྱི་རྒྱལ་
 འོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡང་། སྤར་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་
 འབྲས་རྟོག་དང་པོ་མདོ་ཐེ་པ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་སུ་སྒྲུབ་དང་། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་
 རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བཅས་པ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བཟུང་
 བས། རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་སུ་སྒྲུབ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས།
 གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ལ་མ་དབྱེད་པའི་ཆེ། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ། དབྱེད་ན་རང་
 རིག་འབྲས་བུར་བྱེད་ཅིང་། དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་
 དེ་ཉིད་མདོ་ཐེ་པ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་སུ་ཁ་ཅིག་སྒྲུབ་ཞིང་། ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་
 ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྒྲུབ། དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མ་དང་། །ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལེགས་པར་བཀའ།
 རིགས་པ་སྒྲུབ་བའི་དགོངས་པ་འདུག་དོར། །རང་ཉིད་མི་ཤེས་གསལ་བར་བསྒྲགས། །ཞེས་སོ། །
 རྩ་མེད་སོགས་འཇལ་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་པ་བས་ཁས་
 ལེན་ནམ། མི་ལེན།

དང་པོ་ལྟར་ན། རྩ་མེད་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་འི་
 ཤེས་པ་ཚད་མ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ། འབྲས་བུར་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི།
 འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་མོད། མདོ་ཐེ་པ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་འབྲད་
 པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་པ་བས་དེ་འདྲ་བའི་དབང་དོན་ཁས་ལེན་པ་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་མི་ལེན་པ་ཡང་མི་འབྲད་དེ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་
 ཤེས་ཚད་མར་རྣམ་རིག་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་སོགས་སུ་རིགས་པ་སྒྲུབ་ས་
 གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་མིན་ན།
 ཟླ་བ་གཉིས་ལྷང་གི་དབང་ཤེས་ལྟར་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། སློབ་
 དཔོན་རྒྱུགས་གྲང་གིས་ཚད་སྒྲུབ་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་དོན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་
 དབང་ཤེས་འབྱུང་བ་དང་། མ་འབྱུང་བའི་སུན་འབྱེན་གཉིས་བརྗོད་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་
 འགྱུར་ཞིང་། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པའི་ཕྱིར་བཟང་། དམིགས་བསལ་སོགས་
 རང་ལྷགས་ལ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བས། ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པར་རང་ལྷགས་ཀྱི་མངོན་
 སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བརྟན་པར་འགྱུར་རྒྱུ་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་རིག་པས་དབང་
 མངོན་ཁས་ལེན་ན། ཡིད་མངོན་ཀྱང་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བས་སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་མངོན་སུམ་
 ཡིན་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། མི་རིགས་པ་

ཤིན་ཏུ་མང་ལྟེ་རེ་ཤིག་གཞག་གོ། འབྲས་རྟོག་དང་པོར་བྱི་རྩལ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པས་མདོ་ལྟེ་
 པ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་སོ་ཞེ་ན། གཟུགས་བྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མདོ་ལྟེ་པའི་ལྷགས་
 ཡིན་ཡང་། གཟུགས་ཙམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་དབང་མདོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 བྱ་རོག་གིས་ཐོས་པ་ནི་མེད་དོ། །ཡང་། མདོ་ལྟེ་པས། གཟུང་རྣམ་རང་རིག་མདོན་སྤྱུ་
 ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་ལ། ཁས་ལེན་ན།
 གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་དང་། འདོན་རྣམ་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམ་
 རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་སྐབས་སྤྱི་ཡང་མ་དཔྱད་པ་
 བྱ་བྱི་རྩལ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དཔྱད་ན། རང་རིག་འབྲས་བྱར་འདོད་པ་ཡང་།
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྒྲར་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་
 པས། ལན་ཡང་སྒར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ལྷགས་དེ་མདོ་ལྟེ་
 པའི་རང་ལྷགས་སྤྱི་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་
 དཔྱད་ནས་དབང་པོའི་མདོན་སྤྱུ་གཞལ་བྱ་བྱི་རྩལ་གྱི་དོན་འགོག་པ་དང་། བྱི་རྩལ་གྱི་
 དོན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་དུ་འདོད་པའི་མདོ་ལྟེ་པ་སྤྱི་ཡང་མེད་
 པའི་བྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་སྤྱི་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱི་རྩལ་གྱི་དོན་
 དབང་མདོན་གྱི་གཞལ་བྱར་འདོད་པའི་རྣམ་རིག་པ་སྤྱི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དཔྱད་ན་
 དབང་པོའི་མདོན་སྤྱུ་གྱིས་ཤེས་པ་རང་ཉིད་འཇལ་ལ། མ་དཔྱད་ན་བྱི་རྩལ་གྱི་དོན་འཇལ་
 ལོ། །ཞེས་པ་ཡང་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་སྟེ། མིག་སྒྲན་སོགས་བསྐྱས་པས་མིག་
 ཤེས་ལ་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་སྤྲོ་རང་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ལྷན་གྱི་ཚུལ་དུ་མཐོང་བ་སྟེད་
 ཀྱི། དཔྱད་པ་རུང་བྱེད་ཅིག་བྱས་པས། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་རིགས་སོ་སོར་འཕོ་བ་ག་
 ལ་སྟེད། དཔྱད་པ་བྱེད་པ་པོ་ཁྱོད་རང་གི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་མ་བྱས་པའི་གོང་དུ་
 གཟུགས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་དེ་ཉིད་དཔྱད་པ་བྱས་མ་ཐག་མིག་ཤེས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་
 མིན་ཁ་ནང་དུ་ཚྭ་གསལ་སོམས་ཤིག། སྒར་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བྱི་རྩལ་གྱི་དོན་འཇལ་བར་མདོན་
 པར་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ན། དེ་ལས་ལྡོག་པར་ཤེས་པ་འཇལ་བར་རྟོགས་པའི་
 དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྒར་དཔྱད་པ་མ་བྱས་པའི་གོང་ནས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པ་
 འཇལ་བ་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལ་བྱིས་དཔྱད་པ་བྱས་པས་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཁས་སྤྲང་གི། དཔྱད་
 པ་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་དབང་གིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལོག་པར་ཁས་ལེན་པོ། །དེས་ན་འབྲས་
 རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་བྱམ་མོང་དུ་ཁས་སྤྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷན་བཞུགས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དེ་ཡང་དོན་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་བྱམ་མོང་དུ་ཁས་ལྷང་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བྱི་རོལ་དོན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་དང་པོ། མདོ་ལྷེ་
པའི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། འོག་ཏུ་རྒྱ་
ལྷན་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་ནི།
བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཚུལ་
བཟུལ་ལན་དང་བཅས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་མན་ཆད་དོན་ཁས་
ལྷང་ས་ནས་རང་རིག་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐབས་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་བསྟན་བཅས་འདིའི་
ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚད་
འབྲས་ཀྱིས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་བཟུལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་མཐོང་བའོ། །

ཚད་འབྲས་ཀྱིས་པར་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ། བྱ་བྱེད་སྦྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཚད་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་བཏགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དོན་
རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྦྱོབ་དབང་པོ་ལ་རག་ལས་པའི་སྦྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་
འགའ་ཞེག་གི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་བྱ་དང་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་ལ་
སོགས་པ་ལས་ཀྱན་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དག་ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱེད་པ་གང་ལས་རང་གི་ལག་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་འགྱུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་དེ་
ནི་བྱ་བ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཀྱན་གྱི་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་པོ་དང་།

གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའོ། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཉམས་སྦྱོང་བ་ཅམ་དུ་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་
ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆད་མ་གང་གིས་རང་གི་ལས་སོ་སོ་ལ་དོན་རྟོགས་སོ་
སོར་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འཛིག་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་
ཞེག་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་དོན་རྟོགས་ཆད་མར་འཛིག་བྱེད་ཡོད། ཁྱོད་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པས་
འཛིག་མི་རུས་པའི་སྦྱིར། ཡང་ན་གངས་ཅན་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །རྒྱ་དབང་པོ་ལ་དོན་
དང་ཐད་མ་ཐད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྦྱོ་

མེད་སོགས་ཐ་དད་ཀྱི་ལས་ལ་རིག་ཅམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་དབང་པོ་དག་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་ཡོད་དུ་རྒྱག་གྱང་། ཁྱོད་དོན་རྟོགས་
 ཐ་དད་པར་འཛིག་ཅིང་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་
 འདོགས་གཙང་རྩས་ཀྱི་གཟུང་བའི་ནམ་པ་ཐ་དད་པ་གང་ལས་འདི། དོན་འདིའི་རྟོགས་
 པར་བྱེད་པའི་ཆད་མར་འཛིག་རྩས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་དོན་
 རྟོགས་ཆད་མར་འཛིག་བྱེད་ཡོད། དེ་ལས་ཐ་དད་པ་འཛིག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར།
 བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་ལས་ཀྱན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་པར་བྱེད་པ་
 ཡི་ལས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ནམ་པར་བཞག་བྱ་དེ་འཛིག་བྱེད་དེ་ཡི་རྒྱབ་བྱེད་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་བཞག་པ། གཞན་ལུགས་དགག་པ།
 ཆོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་དང་། དུལ་ཐག་ཉེ་རིང་དང་། ཡིད་བྱེད་
 གོམས་པ་ཆེ་རྒྱང་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དོན་
 རྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་འགལ་ལོ་ཞེན། མིག་དབང་གསལ་མི་གསལ་
 ཀྱི་ནམ་པ་འགས་མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་བྱེད་ན་
 ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་རྟོགས་ལ་མེད་པོ་མ་རྟོགས་པ་སོགས་སུ་འཛིག་མི་རྩས་པར་ཐལ།
 མིག་ཤེས་གསལ་བ་ལ་སྔོ་མེད་གཉིས་ཀ་སྒྱན་མོང་དུ་གསལ་བར་སྤང་། མིག་ཤེས་མི་གསལ་བ་
 ལས་སྔོ་མེད་གཉིས་ཀའི་ཆ་སྤུ་མོ་མི་མཐོང་བ་སྤིད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ནི།
 དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་དོན་གྱི་ནམ་པའི་རྩ་པོ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ལས་
 གཞན་དུ་འཛིག་རྩས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་ཤར་བ་མེད་ན། དོན་གང་
 ཡང་རྟོགས་པར་འཛིག་མི་རྩས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྒྱབ་བྱེད་ཆད་མ་ནི།
 གཞལ་བྱའི་ནམ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱབ་མ་ཐག་
 པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་ལས་གཞལ་བྱ་
 དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་རྟོགས་སུ་རྒྱབ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་
 ནམ་པ་ཤར་བ་ལས་རྣམས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆད་མའི་འབྲས་སུ་ཆད་མ་ལས་དོན་གཞན་
 མིན་ཏེ། དོན་གྱི་ནམ་པ་ཤར་བ་དེ་ཡང་དོན་རྟོགས་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་དོན་རྟོགས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཐུགས་མ་ཆང་
 བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷ་རེ་ཤིང་གཙོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། རྒྱུས་བྱས་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་
 ལ་བརྟེན་པ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་ཏུ་ལྷུང་པ་དང་། འཕར་བ་དང་། འབབ་པ་ལ་
 སྐྱེས་པའི་རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤིང་རྒྱུ་ལྷུང་སྤང་བ་སྐྱེས་གཙོ་བོར་
 ལྷུང་པའི་བརྒྱབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ལྷ་བྱ་ཆོས་གསུམ་མ་ཆང་རྩོམ་ན། དོན་ལ་སྦྱོར་འདྲིམས་
 གཙོད་ལྷུས་གྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་ཏུ་ལྷུང་པ་ཡིན་
 ཏེ་ཁྱོད་ལས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཁྱོད་རང་ལྱུང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་
 དེས་སྤྱང་ཞིང་གཟུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པའི་
 དོན་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་བཤད་པ་ལྟར། རའོ་སྒྲུལ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་འདྲིམས་
 པའི་གཞི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པས། འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ། དཔེར་ན།
 རས་སྒར་སྒོན་པོ་མཐོང་རྩོམ་དུན་པའི་ཚེ། སྒར་སྒོན་པོ་མཐོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུན་པ་དང་།
 རས་སྒར་མཐོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཅན་དུན་པ་གཉིས། དུན་པའི་འཛིན་སྤངས་ལ་ཡོད་པས་
 དེས་དཔག་པར་བྱ་བའི་སྤྱང་བ་ལ་ཡང་། ཡུལ་སྤྱང་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྤྱང་བ་གཉིས་ཡོད་
 ལ། སྒར་ཡུལ་སྤྱང་བ་སྦྱོར་འཛིན་དང་། ཡུལ་ཅན་སྦྱོར་འཛིན་དེ་སྤྱང་བ་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པས་
 རས་སྤྱང་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་
 དོན་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོར་ལྷུང་པའི་བརྒྱབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་
 སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལས་གཞལ་བྱ་ལ་དེ་མ་ཡིན་ཏུ་འཛིན་པའི་སྦྱོར་འདྲིམས་གཙོད་པའི་བྱ་
 བ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྷ་བྱར་སྤང་ཞིང་། ལྷ་བ་ལྷར་སྦྱོར་འདྲིམས་གཙོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
 ལྱུར་ནི། དོན་དམ་པར་བྱ་བྱེད་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚེ། སྟོན་པོའི་རོ་
 པོ་སྒར་མེད་གསར་ཏུ་བརྒྱབ་པ་ལྷ་བྱར་སྤང་གི། ལྷ་བ་ལྷར་ཏུ་མ་གྲུབ་ཉེ། གྲུབ་ན།
 སྟོན་པོའི་རོ་པོ་སྒར་མེད་གསར་ཏུ་བྱུང་བྱེད་ཡིན་པས་སྤྱིད་བྱེད་ཏུ་འཇུག་ལ། དེ་ལྷ་ན་ཆད་
 འབྲས་ཇེས་ཐ་དད་ཏུ་འདྲོད་པའི་ལྷགས་སུ་འཇུག་པས། དེའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་
 སྦྱོས་སོ། །གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྤྱང་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན།
 བདག་ཉིད་གཟུགས་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེན་ན་ཡང་། རས་གཟུགས་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཁྱོད་
 ལ་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གྱིས་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་གཟུང་རྣམ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་རས་གཟུགས་
 རྟོགས་སོ་ཞེས་དེ་ལྷར་བཞག་ཅིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་རོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་

ལ། བྱེད་པའི་ངོས་ནས་བཤད་ན། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན།
 བྱེད་རང་གི་བདག་ཉིད་རས་གཞུགས་རྟོགས་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་ཡང་། བྱེད་
 གྱིས་གཞུགས་རྟོགས་པར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞུགས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཙང་རྩས་
 གྱི་གཞུགས་དེའི་ནམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་བྱེད་གྱིས་གཞུགས་རྟོགས་པ་དང་བཞག་པའི་
 བྱིར། གཞུགས་ལས་སུ་རྒྱུར་པ་ཡིན་ལ། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཞུགས་
 རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་དང་། དེ་སྤྱང་འཛིན་པའི་ནམ་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི། རས་གཞུགས་
 རྟོགས་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱེད་པ་པོ་དོན་གྱི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་ལྟ་བུ་ཞེས་
 སྒྲོས་སོ། །གཞུགས་རྟོགས་པ་ནི་བྱ་བའོ། །དཔེར་ན། ལྷས་པའི་གཞུགས་དངོས་སུ་འཛིན་
 པའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་འཛིན་ཉིན་ན་ལྷས་རྒྱ་པའི་གཞུགས་འཛིན་ཅེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་བུའི་གཞུགས་རྒྱ་པ་ནམས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་
 འདྲ་བར་འབྲུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་དང་། དབང་དོན་འབྲེལ་བ་དང་།
 སྤྱི་དང་ལས་སོགས་འཛིན་པའི་བྱེད་པར་གྱི་སྒྲོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་འཛིན་པའི་
 ཆེད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ཅིང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་འཛིན་པ་ལ་འཛིན་
 བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དོན་རྟོགས་འཛིན་བྱེད་བྱེད་ནམས་ལས་
 གཞན་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པ་དེའི་བྱིར། དབང་དོན་འབྲེལ་བ་སོགས་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་
 ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་སྒར་མེད་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱི་དང་པར་བྱེད་པའི་
 རྒྱ་ནམས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་དོན་རྟོགས་ལ་ཕན་པ་ཉི་བར་སྒྱུར་ན་ཡང་། དོན་
 རྟོགས་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་སྤྱན་མང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལྟོག་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། སྤྱི་བྱེད་ཀྱིས་འཛིན་མི་རུས་ཀྱང་འཛིན་བྱེད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་བྱེད་
 གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཐ་མའི་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་
 རྟོགས་ཐ་དད་དུ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་པར་འདོད་རིགས་པའི་བྱིར། དེ་དག་གི་དོན་ནི།
 དབང་པོ་གསལ་ཡང་དོན་རྟོགས་འཛིན་མི་རུས་ཏེ། དབང་པོ་གསལ་བར་ཅིས་སྐྱབ། དུལ་
 གྱི་ནམ་པ་གསལ་བར་སྤང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱབ་བྱེད་ཐ་མ་དུལ་གྱི་ནམ་པ་སྤང་བ་དེས་
 དོན་རྟོགས་འཛིན་པར་ཁས་སྤང་རིགས་ཀྱི། བར་དུ་བརྒྱད་པ་དུ་མ་ལ་དགོས་པ་དང་རུས་པ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་མིག་ཤེས་དེས་
 རྟེན་པོ་རྟོགས་ལ་མེར་པོ་མ་རྟོགས་པའི་བྱོད་པར་འདི་འདྲ་འཛོག་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བྱོད་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱན་གྱི་མཚུངས་པའི་བདག་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་མྱེར།
 དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་གྱིས་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་ཏུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྟེན་
 བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། མིག་ཤེས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་ཏུ་བསྐྱེད་ཀྱང་།
 གཟུགས་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་ཐ་དད་པའི་བྱོད་པར་མེད་པའི་མིག་ཤེས་འདིས་རྟེན་པོ་འདི་
 རྟོགས་ལ། མེར་པོ་འདི་མ་རྟོགས་ཞེས་པ་འལ། གཟུགས་འདི་རྟོགས་ལ། ལྷ་མ་རྟོགས་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ། བྱོད་ཀྱིས་གང་ལས་ཀྱང་འཛོག་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། བྱོད་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་
 རྟེན་ཡིན་པའི་མྱེར། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ཚད་མ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན།
 ལྷག་མ་དཔྱོད་པ་པའི་འདོད་པ་སྐྱེས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་
 ཤར་བ་མེད་པར་དོན་རྟོགས་འཛོག་མི་རྒྱས་པར་བཞུན་པའི་མྱེར། དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ།
 དོན་མ་ངེས་ཀྱང་། དང་པོར་དོན་ལ་བརྟ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་ལ་
 སྐྱེས་པར་ཞེན་པའི་སྐྱོ་འབྲས་བྱ། ཡང་ཞེན་པ་དང་། དུལ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཚད་མ་
 དང་འབྲས་བྱ། འཇུག་པ་དང་། དུལ་ཐོབ་པ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ། དུལ་ཐོབ་པ་དང་།
 འདོད་བྱ་བྱ་བ་པ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཀྱན་གྱི་མཚུངས་རྒྱ་ཡིན་པའི་མྱེར། །
 འདི་འདྲ་དོན་བརྟ་སྐྱེས་ལ་མེད། །ཅེས་སྒྲུར་རོ། །རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།
 བྱམ་པའི་སྐྱེ་འཛོན་པའི་བྱོད་པར་གྱི་སྒྲོ་དང་། ལྷམ་བུའི་སྐྱེ་འཛོན་པའི་བྱོད་པར་གྱི་སྒྲོ་ཡང་
 ཚོས་ཅན། བྱམ་པའི་སྐྱེ་འཛོན་པ་དང་། ལྷམ་བུའི་སྐྱེ་འཛོན་པའི་བྱོད་པར་ཐ་དད་ཏུ་
 བཞག་ཏུ་མེད་པར་འཇུར་བར་ཐལ། དུལ་དེའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཤར་བ་མེད་པའི་མྱེར།
 འདོད་ན། དེ་བཞིན་ཏུ་བྱམ་པ་དང་། ལྷམ་བུའི་རྣམ་པའི་སྒྲོ་གཞན་དག་ཀྱང་བྱོད་
 ཀྱིས་འཛོག་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་མྱེར། བྱམ་པའི་སྐྱེ་འཛོན་དང་། བྱོད་
 པར་རྣམས་འཛོན་གྱི་སྒྲོ་ཚོས་ཅན། དུལ་གཅིག་ལ་བརྟོས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཏུ་མི་རུང་
 བར་ཐལ། དུལ་རྣམས་ཐ་དད་ཁོ་ན་འཇུག་པའི་མྱེར། བྱམ་པར་ཐལ། དུལ་གཅིག་གི་བྱ་
 བ་འབྲས་བྱ་དང་། དེའི་སྐབས་བྱེད་གཉིས་དུལ་རྣམས་ཐ་དད་པའང་མི་འདོད་ཅིང་མི་རིགས་
 པའི་མྱེར། ཁོ་ཐོང་། གཟུང་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དུལ་གཅིག་པོ་དེ་
 འཇལ་བ་ལ་ཚད་མ་བྱེད་གཉིས་རིམ་ཅན་ཏུ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱོད་གཉིས་སྐྱེ་བྱེད་
 རིམ་བཞིན་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་འཇུར་བར་ཐལ། གཟུང་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བའི་མྱེར།

འདྲོད་དེ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་རྒྱུ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཕྱེད་ཏུ་
མེད་པར་འབྱུར་བར་ཐལ། རྫོང་གཉིས་ནི་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་
ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་ཆད་འབྲས་མི་རུང་བར་ཐལ། ཏུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཏུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ན། ཆད་འབྲས་མི་རུང་བའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། རྩལ་གཅིག་པོ་དེ།
རྟོག་པས་བྱས་པའི་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་པོ་གཅིག་ཀྱང་། རྟོག་པའི་ཆ་དག་
ཐ་དད་པ་གཉིས། ཆད་འབྲས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཕྱེད་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་
པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་འབྲེལ་བ་རྒྱག་ཡོད་དེ། སྦྱར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྦྱར་
བར་འདུ་བ་དང་། སྦྱར་བར་འདུས་པར་འདུ་བ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་།
འདུས་པར་འདུ་བ་དང་། སྦྱར་བའི་བྱུང་པར་དང་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བའོ། །དེ་དག་
རིམ་པ་བཞིན་དུ། མིག་གི་དབང་པོ་གཞིར་བྱས་ནས་བྱམ་པ་དང་། བྱམ་པ་ལ་འདུ་བའི་
གཟུགས་སྟགས་དང་། གཟུགས་སྟགས་ལ་འདུ་བའི་གཟུགས་ཉིད་ལ་སྟགས་པ་དང་།

བཞི་པ་དང་ལྷ་པའི་དཔེ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་མཚུངས་ལ། རྒྱག་པ་ནི།
མིག་གི་དབང་པོ་ས་སྟོགས་དང་སྦྱར་འབྲེལ་གྲུབ་ལ། ས་སྟོགས་བྱམ་མེད་དང་བྱུང་པར་དང་
བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བའོ། །དེས་ན། དབང་དོན་ཐུན་ཅིང་འབྲེལ་བ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཆད་
མ་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །བྱམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་བྱམ་པའི་དྲི་ལ་སྟགས་པ་མ་རྟོགས་ལ་དེའི་
ཁ་དོག་གི་ཆོས་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་འབྱུར་བའི་ངེས་པ་དེར་ནི་མི་འབྱུར་བར་ཐལ། མིག་
གི་དབང་པོ་དེ་བྱམ་པའི་གཟུགས་དྲི་སྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་འབྲེལ་ཞིང་།
དེ་དག་ཀྱང་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན།
རྟོགས་མི་མ་ཁོ་ན་འགོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། དབང་དོན་འབྲེལ་བ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཛིན་
ཕྱེད་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་བྱམ་པ་དང་། བྱམ་པའི་གཟུགས་དྲི་སྟགས་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ། དངོས་བརྒྱད་ཀྱན་གྱིས་འབྲེལ་ན་ཡང་། བྱམ་པའི་ཁ་དོག་གི་ཆ་རྟོགས་
ལ། དྲི་ལ་སྟགས་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྦྱབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ལྟར་ན།
དབང་དོན་འབྲེལ་བ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཛིན་ཕྱེད་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་
གཟུགས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་སྟགས་གྲུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་གི་ཆོས་ཀྱན་དང་ཐུད་
པར་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་ཀྱི། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་འབྲེལ་བ་དེ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་གང་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ། རང་
ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲིན་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྱར་བའི་ཤེས་པ་དེ། དོན་རྟོགས་ཆད་མ་

འདི་ཡི་འཛིག་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འཛིག་བྱེད་ཡོད། དེ་ལས་ཐ་དད་པ་
 དེའི་འཛིག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གཟུགས་དང་གྲུབ་བདེ་ཇས་
 གཅིག་པ་ལ་མིག་དབང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་འདྲའོ། །རྣམ་
 པ་མེད་ཀྱང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཛིག་བྱས་སོ་ཞེ་ན།
 རྣམ་པ་མེད་པར་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་ཀྱང་། དོན་རྟོགས་འཛིག་བྱས་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་དོན་དངོས་པོ་མེད་ན། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་དེ་ཡང་
 བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་འདྲ་བ་དང་དོན་རྟོགས་ཇས་ཐ་དད་
 ཏུ་ཐལ། བྱ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། བྱ་བྱེད་ཡིན་ན་ཇས་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
 བྱ་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་པ་མི་བདེན་ཞིང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཇས་
 གཅིག་ཀྱང་ཕྱོག་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཇས་གཅིག་ཀྱང་དོན་
 དམ་པར་དངོས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཅམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ཆད་འབྲས་གྱིས་བྱ་བྱེད་འགའ་ཞིག་དོ་དོ་ཐ་དད་མེད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཉི། བྱ་བ་དང་
 བྱེད་པའི་ཐ་སྐྱད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩ་རྩ་ཐ་དད་མེད་ཅིང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་དེ་
 ལྟར་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་རེས་ཤིང་གཅོད་པ་སོགས་བྱ་བྱེད་ཇས་ཐ་དད་མཐོང་བ་
 དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལས་བྱ་བྱེད་
 ཇས་ཐ་དད་དུ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་འང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་
 པས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཉི། ལྟ་རེས་ལས་ཇས་ཐ་དད་པའི་དེའི་
 འཕར་བ་དང་འབབ་པའི་བྱ་བ་མེད་ལ། ཤིང་ལས་ཇས་ཐ་དད་པའི་དེ་དུམ་བུར་སོང་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོར་སྒྲོང་ཤེས་པ་དེས་སྒྲོན་པོ་རྟོགས་ལ་མེར་པོ་མ་རྟོགས་པ་དང་།
 མིག་ཤེས་གྱིས་གཟུགས་རྟོགས་ལ་སྒྲུ་མ་རྟོགས་པར་འཛིག་བྱེད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དགོས་
 ཤིང་། འཛིག་བྱེད་དེ་ཡང་མཚན་གཞི་དང་བདག་གཅིག་པ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཇར་བཤད་པ་དེ་དག་ཐ་སྐྱད་ཐོར་ཡང་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། གང་རྟོགས་པ་དེའི་རྣམ་པ་
 ཤར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཉི། དེ་ལྟ་ན་ཤུགས་རྟོགས་མི་རུང་བའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཆད་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒྲོན་པོ་གཞལ་བ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲོ་
 བས་སྒྲོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མ་སྒྲོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བུའོ། །

གཉིས་པ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ། མྱ་རྩལ་རིག་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ། མྱ་
རྩལ་རིག་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགོན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། མྱ་རྩལ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དང་འགལ་བ་སྒྲུབ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འདི་དག་མྱ་རྩལ་གྱི་དོན་རིག་པའི་ཆ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་འབྲས་
དང་པོ་རིལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལྷེ་པ་བྱིད་མྱ་རྩལ་གྱི་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུར་འདོད་
པའི་མྱ་རྩལ་དོན་རིག་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། རྩ་སེར་སོགས་སོ་སོར་རིག་ཅིང་འཇལ་
བའི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཁོ་ཁོ་ཅག་གྲུང་འདོད་མོད་
གྱི། དེ་འདྲའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་མྱ་རྩལ་གྱི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས།
རྩ་དེ་མྱ་རྩལ་གྱི་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་དེ་རིག་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དང་འདྲ་བ་
དེ་རྟགས་པའི་འཛོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་བྱུང་པ་འབྲུལ་བར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཟླ་གཉིས་དང་འདྲ་བར་སྒྲུབ་ཡང་། ཟླ་གཉིས་མ་རྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དོན་སྒྲུབ་བ་ན་ནི།
འོན་ཏེ་མྱ་རྩལ་གྱི་དོན་མེད་ན། རྩ་འཛོན་མངོན་སུམ་འདི་ཡི་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བྱ་གཞལ་བྱ་གང་
ཡིན་པ་དེ། རྒྱ་མཚན་གང་ལས་གྲུང་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། མྱ་རྩལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། དོན་རིག་ལ་དབྱུད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། སེམས་ཅམ་པ་ཆོས་ཅན། མདོ་ལྷེ་
པས་མྱ་རྩལ་གྱི་དོན་མེད་ན་རྩ་འཛོན་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན། སེམས་ཅམ་པ་ལ་
འདྲི་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདིས་མྱ་རྩལ་གྱི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ན། སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་ཁོ་
ཅག་གྲུང་དེ་ཉིད་རྟགས་པར་འདོད་ནས། རྩ་འཛོན་མངོན་སུམ་འདི་ནི་མྱ་རྩལ་གྱི་དོན་རིག་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེས་དེ་ཉིད། མདོ་ལྷེ་པ་ལ་འདྲི་ཞིང་ནམ་པར་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མྱ་རྩལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་གྲུང་མི་འཐད་པ་ནི། མྱ་རྩལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་ན།
དོན་སྐབ་དང་འདྲ་འཇལ། རགས་པ་དང་འདྲ།

དང་པོ་ལྟར་ན། རྩལ་སྐབ་དེ་དག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མ་འབྲུལ་བ་ལ། རང་
འདྲའི་ནམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་ལ་ཡུལ་རགས་པའི་
ནམ་པ་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་བ་གང་ཞིག། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་རྩལ་སྐབ་ལ་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་
རགས་པར་སྒྲུབ་བ་དེ་འདྲར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མྱ་མ་ལྟར་ན། མྱ་དོན་
རགས་པ་ཆ་མེད་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་སྲིད་པར་བསྐྱན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མྱ་
རྩལ་རགས་པ་ཆ་བཅས་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩལ་སྐབ་མེད་
པས་དེ་བསགས་པའི་མྱ་རྩལ་རགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་མངོན་དེ་ནི་ཆོས་

ཅན། མྱེ་རྩལ་དོན་གྱི་དངོས་པོས་རྣམ་པ་གཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ཐ་རགས་གང་གིས་གྲང་མ་བཞག་པ་དེའི་མྱེར། མྱེ་རྩལ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། དེ་གཟུང་དོན་དུ་མྱོང་བ་ཡི་རྩི་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་མྱེར། ཉགས་མ་སྐྱབ་ཉྱེ། གལ་ཏེ་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་འདྲ་བ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྩི་འཛིན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཁྱེན་སྤྱོད་འཛིན་སྤྱོད་མ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་མྱེར། འདྲ་བར་ཐལ། དོན་སྤོང་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་མྱེར། ཡང་ན་སྤོང་བ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྤྱོད་ལྟར་སྤོང་བའི་བཅད་ཤེས་དེས་སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདོད་ན། མྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་ལ་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་བོས་གཟུགས་འདི་མཐོང་རོ། །སྤྱོད་འདི་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡུལ་གཟུགས་སྤྱོད་གང་ལས་ངེས་པ་དེ་འདྲེན་རྣམ་པའི་སྤྱོད་དེས་མྱེ་རྩལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བ་ཡིན་པས། དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་རྣམ་དང་གསུམ་ཆོགས་པ་དོན་རིག་གི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐག་ཁྱེན་ལ་ངེས་པ་མི་འདྲེན་པས་ཉེས་པ་དེར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྩི་མཆན་གང་གིས་མྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་རྣམ་དེ། རྩི་འཛིན་མངོན་སུམ་མྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་རིག་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་རིག་དེ་ཡི་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཟུགས་སྤྱང་བ་དང་མཐོང་བའི་སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་དག་གི་གཟུང་དོན་དུ་མྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་ཉེ་བ་ཡིན་མིན་དེ་ཉིད་དབྱེད་པར་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་མྱེར། རྩལ་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་མྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་དེ་དག་གཟུང་དོན་དང་གཟུང་དོན་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་བཞེན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱོད་ཐོགས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་མྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཆད་མས་རྟོགས་དགོས་པའི་མྱེར།

གཉེས་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་དགག་པ་དང་། དེར་སྤྱང་འབྲུལ་ཤེས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུར་སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མྱེ་རྩལ་དོན་ལ་བསྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་དགག་པ། ཉེས་པ་དེ་ནས་ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་ལ་ཡང་མཚུངས་པ། དེ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩི་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་མྱོང་བ་སྤོང་བའི་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་

མངོན་སུམ་དེ་ལས་ཇས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྩོམ་པོ་ལྷན་པོ་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་ཚུང་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོན་པོ་དང་ཇས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་རྩོམ་པོ་དོན་དུ་མི་འགྲུབ་པར་བཤལ། རྩོམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་ཚུང་བྱ་རྩོན་པོ་དེ་ནི། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྩོན་པོ་དེ་རྩོམ་པོ་དོན་ཡིན་པ་ཞིགས་ཀྱང་། ད་དུང་རྩོམ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལས་རྩོན་པོ་ཇས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་བ་སུས་ཀྱང་དགག་མི་ཐུས་པས་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་ཅམ་མི་ཞིགས་སོ་ཞེ་ན། རྩོན་པོ་ཤེས་པས་ཇས་སུ་འདོད་པ་དེ་ལའང་རང་ཚུང་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ཇས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དེའི་ཉམས་སུ་ཚུང་བྱ་ཇས་གཞན་མེད་པར་གྲུབ་པ་དེས་ན་འི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩོན་པོ་དང་རྩོམ་འཛིན་མངོན་སུམ་ནང་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། དེར་ཡང་རྩོམ་པོ་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་པར་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩོམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་རང་གི་ཇས་ཉིད་གཟུང་ལུལ་དུ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཞིག། ཇས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་རང་གི་རོ་བོ་ཚུང་ཞེས་རིགས་ཀྱི་རྩོན་པོ་ཚུང་ཞེས་འཛིག་ཉེན་ན་གསལ་བ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྩོམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་རང་གི་རོ་བོ་ཚུང་བར་གྱུར་ཀྱང་། རྩོམ་པོ་གསལ་ཚུང་བར་གསལ་ཤིང་སྒྲུབ་བ་གང་ཡིན་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། རྩོམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་རང་གི་གཟུང་བྱར་སྒྲུབ་བ་དེ་རྩོམ་པོ་གསལ་ཀྱང་ཡིན་ལ་དེ་རང་གི་རང་བཞིན་ཉམས་སུ་ཚུང་བའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྩོན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ་རལ་གྱི་འི་སོ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་མེད་པར་བཤལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩོན་མེད་དོན་གཞན་གྱི་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྩོན་མེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རོ་བོ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་དེ། གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་བརྟེན་མེད་དུ་རབ་དུ་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤལ། ཇི་ལྟར་གསལ་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲེས་པས་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ལྟར་རྩོམ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་བྱ་རིག་ཅིང་གསལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་གཞན་ལ་བརྟེན་མེད་དུ་རྩོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་དངོས་སུ་ཚུང་བྱ་ཚུང་བྱེད་

ཁྱེ་ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་ཏུ་འཐད་པར་དགའ་ཞིང་མི་རིགས་པར་ཐུག། རྩོམ་ཞིག་དང་། དེ་ལི་
རིག་བྱ་རྩོན་པོ་གཉིས་རྩེ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་མེད་ན་མཁས་པ་ནས་བྱས་པའི་བར་ལ་
བསྟོན་མི་བྱས་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་རི་ལྟར་ཞེས། དོན་དམ་པར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ནམ་པ་
དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། སྒྲུབ་པ་མཁས་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་བྱ་ཤེས་པ་དེ་ལས་རྩམ་ཐ་
དད་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། གང་གི་ཆོ་སྒྲུབ་མ་
མེད་པ་ནས་གཟུང་འཛིན་རྩམ་ཐ་དད་དུ་ནམ་པར་སྟེ་ཞིང་། ནམ་པར་ཞེན་པའི་མཆན་ཉིད་
ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེས་རྒྱད་ནམ་པར་བསྒྲུབ་པས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་སྒྲུབ་པོ་གཟུང་བྱ་དང་། སྟོན་པོ་ལྟར་བའི་སྟོ་འཛིན་པ་ཡི་མཆན་ཉིད་
ཐ་དད་པ་ཅན་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཅད་ཅིང་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། རི་ལྟར་འདི་ནི་གཟུང་བའོ། །འདི་ནི་འཛིན་པའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་འབྲུལ་བས་མཐོང་
བར་འབྱུར་བ་དེ་ལྟར། གཟུང་འཛིན་རིགས་གསུམ་ཐ་དད་པ་འདིའི་ནམ་གཞག་ཐ་སྟད་
ཅན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་
པའི་ཆ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པས་དགག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དགག་མི་བྱས་སོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་
རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་རིགས་ཏེ། དོན་གཞན་གྱི་རིག་བྱ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།
གཞུང་སྣ་མ་ནམས་ཀྱི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་གི་བདག་
ཉིད་དུ་ལྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པར་གནས་ཏེ། སྒྲུབ་བརྟན་པ་ནམས་
དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་འཛིན་རྩམ་གཞན་འགོག་པ་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།
ནམ་རིག་པའི་བྱ་ལོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ནམ་གཞག་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ།
རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ལྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པའི་གཟུང་ནམ་གཞལ་བྱ། སྟོ་འདོགས་
གསར་དུ་གཙོད་པའི་འཛིན་ནམ་ཆད་མ། རང་རིག་གི་ཆད་མ་འབྲས་བུའོ། །དེས་ན་རང་གི་
བདག་ཉིད་དུ་ལྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པའི་སྟོ་འཛིན་གཞལ་བྱ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཟ࿃་རྩ་འགྲུ་པས་མི་འབད་པ་དང་། ཟ࿃་རྩ་རྩ་ལ་གཞོད་པའི་
རྩ་ལ་ཞོད་པ། དེས་ཟུང་པའི་རྩ་ནི། །

དང་པོ་ནི། གཤམ་ཉེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་པར་གྱུར་ན། ཁྱིད་
ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ན། སྤྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་ན། ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་

ཐལ། རིགས་པས་འབྲད་པའི་དོན་སྲས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུབ་བར་འོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་
 དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱང་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འདྲོད་
 པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཐུབ་པར་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་དོན་ནམ་
 བཅས་ནམ་མེད་གང་གི་སྒྲིལ་ཀྱང་རིག་པར་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར། ནམ་མེད་ཀྱི་སྒྲིལ་རིག་
 པ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་སྒྲིལ་
 ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་དོན་དེའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པས་ནམ་ལྡན་གྱི་སྒྲིལ་རིག་གོ་ཞེ་ན། རྩ་སེར་ལ་
 སོགས་པའི་ནམ་པར་རྗེས་སྲ་ཞུགས་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་དེ་ཡོད་མོད། དེ་ནི་
 ཆོས་ཅན། ཕྱི་རྒྱུ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པར་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་ཤར་བའི་ནམ་པ་
 འདི་ནི། ཕྱི་རྒྱུ་དོན་གྱིས་གཏད་པའམ། གཞན་ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་ཞེས། དབྱུང་པར་
 རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དབྱུང་ན་ཡང་ཕྱི་རྒྱུ་གྱིས་བཞག་པ་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཆོག་དོན་དང་། གཏན་ཆོགས་ཚད་མ་གང་གིས་འགྱུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 རིག་པར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩན་པོར་སྤང་བའི་རྩན་པོ་དེ་རང་མཐོང་བའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གཞན་ཡིན་པ་
 མི་འབྲད་དེ། མཐོང་བ་སྒྲིལ་བྱུང་པར་སྒྲིལ་འཛིན་དང་བལ་བར་རྩན་པོ་མི་འཛིན། རྩ་
 འཛིན་དེ་འཛིན་པའི་ཆེན། རྩན་པོ་ཡང་ངེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱི་རྒྱུ་ཡན་
 གར་བ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩན་པོ་དང་སྒྲིལ་འཛིན་རྩས་ཐ་དད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཉགས་དགོད་པ་དང་ཚུལ་སྒྱུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩན་པོ་ཆོས་ཅན། རྩར་སྤང་ཤེས་པ་ལས་རྩས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 དང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྩས་ཐ་དད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྩས་
 ཐ་དད་ཆོས་ཅན། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འབྲེལ་བ་ཐུབ་ན། རྩས་ཐ་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་པས། དེ་ལྟན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྟན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་ནི། རྩན་པོ་དམིགས་ན་སྒྲིལ་འཛིན་དམིགས་པས་བྱུང་བ་དང་། རྩ་
 འཛིན་དམིགས་ན་རྩན་པོ་དམིགས་པས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩན་པོ་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་
 དང་། རྩ་འཛིན་རང་རིག་མངོན་སྲུང་གྱིས་དམིགས་པས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སོ་སོ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔོན་པོ་དམིགས་པའི་ཚེ། སྔོ་འཛིན་དམིགས་བྱེད་ཐུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་
 ཏུ་ཡོད་པར་ངེས་པས་ཁྲུབ་པ་དང་། སྔོ་འཛིན་དམིགས་པའི་ཚེ་སྔོ་དེ་ལ་སྔོ་འཛིན་ཁྲུབ་མཉམ་
 ཐུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ངེས་པས་ཁྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྔོན་པོ་འཇལ་བའི་སྔོ་དང་།
 སྔོ་འཛིན་འཇལ་བའི་སྔོ་ཁྲུབ་མཉམ་ཐུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པ་དུས་ན་མ་ཡང་འབྲས་མི་སྲིད་
 པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་ཚད་བཞིན་དུ་
 དུམ་འཛིན་སྐབས་འགར་མི་སྐྱེ་བ་མི་འབད་པར་བཤམ། དེ་མི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་དམིགས་སྐྱེན་མ་
 ཚད་བས་མ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ཚས་ཅན།
 ཕྱི་རྒྱུ་གྱུ་གྱུར་དོན་ལ་སྟོས་པའི་དབང་གིས་དུམ་འཛིན་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་
 པར་བཤམ། ཕྱི་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་དུམ་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་གྱི་དབང་གིས་དུམ་འཛིན་
 གྱི་སྔོ་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། ཕྱི་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་དོན་རྣམ་
 གི་ཤེས་པ་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་རབ་དུ་སད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེན་
 ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པའི་རྩལ་གཅིག་ལ་གྱུར་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། ཕྱི་རྒྱུ་དོན་ཞིགས་པ་དེའི་ཕྱིར། གྱུར་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་བཤམ།
 གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟར་རྟོག་མེད་གྱིས་སྦྱང་བ་དང་རྟོག་པས་དུན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གཉིས་
 ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ཡི། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་མི་འབད་པའི་སྔོན་མེད་པར་
 བཤམ། གྱུར་བའི་རྣམ་པ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་ཡིན་
 ལ། རང་སྦྱང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པར་
 འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྔོ་བ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྔོ། འདི་ཡན་ཆད་གྱིས་ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་
 དངོས་གཞི་རྩལ་ནས་འཆད་འཇུག་གྱི་ཚོགས་བཅད་གསུམ་དེའི་འཕྲོས་དོན་དུ་འཆད་དོ། །
 གང་གི་ཚེ་སྔོན་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྣམ་པར་རིག་གི་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་རྩལ་གཞན་དུ་མི་འབད་པར་བཤམ།
 སྔོན་པོ་དེ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པར་སྤང་བའང་ཉེར་ལེན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་སྔོན་པོ་དེའི་
 རོས་ནས་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་དངོས་པོར་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། སྔོ་འཛིན་དེ་ནི་རང་གི་
 བདག་ཉིད་དུ་ཐུག་པའི་སྔོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དེ་ལྟར་སྦྱང་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རྒྱུ་ལ་མི་བསྟོས་
 པར་ཉེར་ལེན་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁོ་བོས་ཕྱི་རྒྱུ་དོན་རིག་གོ་
 ལྟམ་དུ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་སྔོན་སྤང་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་
 དེའི་ཚེ། སྔོ་སྤང་ཤེས་པ་ཚས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་སྔོན་པོ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྔོ་འབྲུལ་བས་ཕྱི་རྒྱུ་དོན་དུ་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཤེས་པ་རང་གི་རྩལ་གྱི་ཆ་སྟོན་པོ་དེ་ཉིད། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ལྷག་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལྱེད་གྱི་
 འོན་ཏེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱོད་ལྱེད་རིག་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་
 འབྲུལ་བས་དེ་ལྟར་ཞེན་ཞེས་པའོ། །ཤེས་པ་རང་གི་རྩལ་དེ་ཉིད་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པར་
 ལྷང་བ་དེས་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏེ་བྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་
 འབྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤྱོད་འཛིན་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏེ་བྱུར་བའི་སྟོན་པོ་འདོད་པའི་
 ཆམ་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་ཆམ་པ་བཞེན་ཏེ་ལྷོང་བར་འབྱུར་གྱི། དེ་ལས་རྩལ་གཞན་གྱི་
 སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་ཏེ་མ་ལྷོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཆད་འབྲས་ཀྱི་ཆམ་གཞན་དང་། སྤྱོད་ལྱེད་ཀྱང་ཆམ་
 གཞན་དེ་ཉིད་བྱུང་བའོ། །

ཆད་འབྲས་ཀྱི་ཆམ་གཞན་

དང་པོ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ། གང་ལས་འསྐྱེས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འསྐྱེས་པ་དང་། མཐའ་དཔྱད་
 པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆམ་གཞན་འདི། གཉིས་པར་སྤྱོད་ལྱེད་ཀྱི་དོན་བཀག་པ་ལས་འསྐྱེས་
 པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་ལྱེད་དོན་མི་སྲིད་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་འབྲས་
 འཛིན་པའི་ཆེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་སྟོན་པོ་ཡངས་སུ་གཙོད་པའི་གཟུང་ཆམ་
 ཡིན་པར་ཀུན་གྱིས་འདོད་དགོས་པས། དེའི་ཆེ་རང་རིག་འབྲས་བུར་ཐལ། སྤྱོད་ལྱེད་
 དོན་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་ན། འཛིན་ཆམ་ཆད་མར་ཐལ། རང་རིག་འབྲས་བུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་མེད་ན། ཆད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་ཁོ་ན་ལ་འབྱུག་པར་ཐལ། ཞེས་
 པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་དང་། གཞལ་བྱ་ལ་དཔྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་
 པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་དེ་སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱོད་ལྱེད་
 མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཆད་མའི་འབྲས་བུར་འབྱུར་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྤྱོད་འཛིན་རང་
 གི་བདག་ཉིད་ཏེ་བྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་བརྒྱུད་པའམ། འོན་ཏེ་འབྲས་བུ་དེ་

ཉིད་ལ་སྤྱོད་ཕྱེད་རང་རིག་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་གཞག་གསུམ་པའི་འབྲས་བུའི་རོ་མོ་རོས་མ་གཟུང་བར་ཐལ་བའི་བྱུང་། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཐལ་བ་སྤུས་ཀྱང་ཞོག་མི་རུས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་འགོག་པ་ལ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་སྤྱོད་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཛོན་སྤུས་དུ་རྟགས་པར་ཐལ། སྤོབ་པོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། དབང་པོའི་མཛོན་སྤུས་རང་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤོབ་མེད་དེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །སྟོགས་གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རོས་མ་གཟུང་བར་དེ་ཉིད་ལ་རང་རིག་ཡོད་དོ་ཞེས་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤོབ་པོ་འཛིན་གྱིས་སྤོབ་པོ་རིག་པ་འདི་ཇུས་གཞན་རིག་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤོབ་པོ་རིག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། སྤོབ་པོ་འཛིན་སྤོབ་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་སྤོབ་པོ་འཛིན་གྱིས་རྟགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤོབ་པོ་འཛིན་གྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྤོབ་པོ་རྟགས་པ་ཡིན་ཡང་། སྤོབ་པོ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་། སྤོབ་པོ་འཛིན་གྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྤོབ་པོ་རྟགས་པ་ཡིན་པ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་སེམས་པའི་སྤོབ་པོ་སྤོབ་པའི་བྱུང་། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ན། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་གོ་སྤུས་དུ་བསམས་ནས་སྤོབ་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། སྤོབ་པོ་འཛིན་ཡོངས་སུ་གཙོད་ཕྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཚད་མར་འཛོག་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་སྤོབ་པོ་ཉིད་ཚད་མར་འཛོག་ན། དེ་ནི་སྤོབ་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ཕྱེད་དུ་འཇུག་པས་ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། སྤོབ་པོ་འཛིན་མཛོན་སྤུས་ཀྱིས་སྤོབ་པོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ལ། སྤོབ་པོ་ལ་ངེས་པ་མ་དྲུངས་པར་སྤོབ་པོ་ཉིད་རིག་ཅིང་ངེས་པའི་བྱིར་རོ་སྤུས་པའོ། །དེས་ན་རྣམ་གཞག་གསུམ་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སྤོབ་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་རང་རིག་འབྲས་བུར་མི་རིགས་པ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་ཐལ་བ་དང་། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བའི་ཚོད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་སྤྱང་བར་མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནམ་མེད། བྱི་མ་མི་འཐད་དེ།

དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་རིག་
འབྲས་བུར་ནམ་པར་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་དོན་གཞལ་
བུར་བྱུང་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་ལྡན་པ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བལྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
ཏེ། འདྲ་བར་སྐྱེད་བྱེད་གཞལ་བྱ་ཕྱི་རྒྱུ་དོན་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ། ཕྱི་རྒྱུ་དང་
འདྲ་བ་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དོན་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་གསལ་བུར་
འགྱུར་བར་ཐལ། ཞེས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། གང་གི་ཕྱིར་དོན་རྒྱ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར། དོན་དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
འདྲ་བར་ངེས་པ་ནི། གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། ནམ་པ་དང་བཅས་པའི་
ཚུགས་ལ། དོན་ནི་ལྟར་གང་གིས་ཀྱང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ན། དེ་རི་ལྟར་འདྲ་བར་བཞག་
ཅེས་སོ། །ནམ་གཞག་གསུམ་པ་འདི། ནམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། བདེ་ལྡན་པ་ལ་
སྦྱར་བ་ནི། འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་སྤྱ་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་
སྟོན། ཕྱིར་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་དོན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་
འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ནམ་གཞག་གསུམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་ན་ནམ་པར་རྟོག་པ་
གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་རྒྱུ་དོན་ནི་ཡོད་ན་
ཡང་། ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རྒྱུ་དོན་ནི་མེད་མོད་ཀྱི། ཡོད་དུ་རྒྱག་ན་ཡང་ཞེས་བཞག་པ་
མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་དུ་ཁས་བླངས་ནས། ཐོག་མར་འབྲས་བུ་ལ་དབྱེད་པ་མཛད་བཞེད་པ་
ཡིན་ནོ། །རང་ལུགས་ནི། བདེ་ལྡན་པ་ཕྱི་རྒྱུ་དོན་དུ་འདོད་པའི་དོན་སྟོན་པོ་གཞལ་བུར་
བྱས་པའི་ཆེ་ནའང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རྒྱར་བའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི།
དོན་གཞན་རིག་པ་འབྲས་བུར་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། ། གཉིས་པ་ལ། འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་
དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། གཞལ་བྱ་ལ་དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདེ་ལྡན་པ་ཕྱི་རྒྱུ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བུར་ཡོད་པའི་ཆེ་ན་
ཡང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རྒྱར་བའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་རིགས་པར་ཐལ། ཇི་
ལྟར་སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པོ་དེ་ལ་འདོད་མི་འདོད་
སོ་སོར་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིག་གི། །ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་རྩོས་ནས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
སྟོན་པོ་དེ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྟོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། སྟོན་པོ་རང་
གི་ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་རྩོས་པའི་སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་ལྟར་ན། སྟོན་དེ་དུས་ནམ་ཡང་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་རང་གི་རྩོས་ཉིད་

གྱིས་གནས་པར་བལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེན་
 ཡང་། སྒྲིན་པོ་ལ་དག་གཉིན་གཉིས་གྱིས་བལྟས་པའི་ཆེ་འདྲོད་མི་འདྲོད་གཉིས་པོ་དག་ས་ས་
 བ་དད་པར་སྤང་ཞིང་སྒྲིང་བར་མི་འཕྱུར་བར་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་སྤང་བར་འཕྱུར་བར་བལ།
 སྒྲིན་པོ་སྒྲོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྱེ་རྩལ་གྱི་རོལ་ནས། ཏུས་ནམ་ཡང་
 འདྲོད་མི་འདྲོད་གཉིས་སྒྲིན་གནས་པའི་ཕྱིར། བ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱག་ཕྱུར་གྱི་ལས་གྱི་དབང་
 གིས་གང་ཏུང་རེ་རེ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། རེ་རེས་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་མིན་ནོ་ཞེན། སྒྱེ་རྩལ་
 གྱི་དམིགས་སྒྱེན་གྱི་དོན་གྱི་དབང་གིས་འདྲོད་མི་འདྲོད་ཏུ་རྒྱགས་པར་མི་འཕྱུར་བར་བལ།
 ལས་དབང་གིས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བ་མཐོང་བའི་
 ལས་དེའི་དབང་གིས་ཅི་ལྟར་ན། སྒྱེ་རྩལ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་མཐོང་བར་
 བྱེད་པར་འཕྱུར་བ་ཡིན་པ་མི་འབད་པར་བལ། འདྲོད་མི་འདྲོད་ཏུ་མའི་བདག་ཉིད་ཏུ་
 གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཅིག་མོས་གྱིས་བསྐྱབས་ནས། གང་ཏུང་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་
 མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདྲོད་པ་དང་མི་འདྲོད་པར་སྤང་བ་རྒྱག་པའི་འཛིན་
 ལྟངས་ཡིན་གྱི་དོན་འཛིན་དབང་པོའི་སྒྲིའི་འཛིན་སྤངས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དབང་ཤེས་ལ་
 འདྲོད་མི་འདྲོད་མི་སྤང་བ་མ་ཡིན་པར་བལ། དབང་ཤེས་དེ་ལ་འང་སྤང་ཡིད་ཏུ་འོང་བར་
 མཐོང་བ། གྱིས་འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པར་ཕྱུར་པའི་ཆོ། ཡིད་ཏུ་འོང་བར་.....
 བཅའ་སྒྲོལ་བ་མེད་ཅིང་། ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བར་སྤང་བའི་དབང་པོའི་སེམས་སྒྲིམ་མཐོང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་སྤེལ་སྒྱེ་རྩལ་དོན་ཏུ་འདྲོད་པའི། སྒྲིན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་
 པ་ལ་འང་། རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཕྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་ཉམས་སྒྲིལ་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་
 རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། རི་ལྟར་སྒྲིན་པོ་འདི་སྒྲོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་འདྲོད་མི་
 འདྲོད་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་སྤང་བ་དེ་ལྟར། དོན་སྒྲིན་པོ་ནི། འདྲོད་མི་འདྲོད་གྱི་རྣམ་པར་
 འཛིན་ཅིང་རེས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྱེ་རྩལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 བལ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། གང་གི་ཕྱིར་
 གཟུང་བའི་རྣམ་པ་བདེ་བའམ་སྒྲིག་བསྐྱེད་བར་རེས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་གྱི། འོན་ཀྱང་
 གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཉིད་ཏུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པའི་འཛིན་པ་བདག་ཏུ་
 འཛིན་པའི་གཞི་ཉིད་བདེ་བ་དང་སྒྲིག་བསྐྱེད་བར་མཐོང་རོ་ཞེས་པ་དང་། དེས་ན་ཅི་ལྟར་
 སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྱེ་རྩལ་གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་བཤད་པ་
 དང་། ཅི་ལྟར་ཉམས་སྒྲིལ་བ་བཞིན་ཏུ། འདྲོད་པ་དང་མི་འདྲོད་པ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་

པར་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུང་བའི་ནམ་པར་གཏོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ། འཛིན་ནམ་ཚད་མར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཚད་འབྲས་ལུལ་སོ་སོར་ཐལ་བ་
སྤང་བ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་ན། འཛིན་པའི་ནམ་པ་ཉིད་ཚད་མར་འཁྱར་
རྩ་ཞེ་ན། སྤྱོད་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ། དེ་ལ་འཛིན་ནམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེའི་ཚེ་དོན་སྤྱོད་པོ་སྤང་བའི་གཟུང་ནམ་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་འདི་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འཛིན་པའི་ནམ་པའི་བདག་ཉིད་མྱེ་རྩལ་གྱི་སྤྱོད་པོ་ལ་བསྟོས་པར་བྱ་བའི་ཚད་མ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་ནམ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལ་རང་གི་སྤང་ལུལ་གཉིས་སྤང་བྱ་བ་
པའི་ཚུལ་དུ་སྤང་གི་དོན་གཞན་ལྟར་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་ནམ་ཚད་མ་ཡིན་ན།
དོན་རིག་འབྲས་བྱར་འཁྱར་རྩ་ཞེ་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཁྱུང་བའི་སྤྱོད་པོ་རིག་པ་འབྲས་
བྱ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རི་ལྟར་དོན་སྤྱོད་པོ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཁྱུང་བ་དེ།
སྤྱོད་པོ་ཤེས་པ་ལ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྤང་ཞིང་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུར། སྤྱོད་པོ་འདི་ནི་འདོད་
མི་འདོད་དེ་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་གྱི་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་
པོ་འཛིན་མངོན་སྲུང་ལ་ཕྱི་རྩལ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དངོས་སུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་
གི་བདག་ཉིད་དུ་ཁྱུང་བའི་སྤྱོད་པོ་རིག་པ་དེ་ཉིད་དོན་རིག་དུ་འདོད་ཅིང་ཞེན་པ་དེའི་ཕྱིར།
དེས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཁྱུང་བའི་སྤྱོད་པོ་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱལ་བྱེད་ནི། སྤྱོད་པོ་ཕྱི་སྤྱོད་
ལ་གནས་པ་དོན་སྤྱོད་པོ་དང་འདྲ་བའི་གཟུང་ནམ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བྱེད་དེ་ཡི་ནམ་པར་བཞག་
པར་བྱ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཁྱུང་བའི་སྤྱོད་པོ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རི་
ལྟར་དོན་སྤྱོད་པོ་དེ་ནི། སྤྱོད་པོ་འདོགས་གཙང་བྱས་གྱི་སྤྱོད་པོ་སྤང་ཞིང་གནས་པ་དེ་ལྟར་དེ་རབ་
དུ་གསལ་ཞིང་རྟོགས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཚད་འབྲས་ལུལ་སོ་སོ་ཁོ་ནར་ཐལ། ཚད་མས་སྤྱོད་པོ་གཞལ་ལ།
འབྲས་བྱས་སྤྱོད་པོ་འཛིན་རིག་པའི་ཕྱིར་རྩ་ཞེ་ན། སྤྱོད་པོ་འཛིན་མངོན་སྲུང་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་
དུ་ཁྱུང་བའི་སྤྱོད་པོ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་རིག་པར་འདོད་
ཅིང་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་པོ་དེ་
སྤྱོད་པོ་འཛིན་མངོན་སྲུང་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་འབྲས་ལུལ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་
ནར་ངེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པོ་འཛིན་མངོན་སྲུང་ཚད་མས་སྤྱོད་པོ་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་
རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཁྱུང་བའི་སྤྱོད་པོ་རིག་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྗེས་ཀྱི་

རྟོག་པ་ནི། ཚད་མའི་ལག་ཁྲེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་མ་ཡིན་གྱི། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་རྟོག་པ་
གཞན་ཞིག་གོ། ཚད་འབྲས་དངོས་ནི། སྟོན་པོ་གཞལ་བ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་
བའི་སྟོན་པ་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྲུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རྒྱུར་པའི་
སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱ་ཞེས་བཤེད། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོན་པོ་རང་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ།
རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རྒྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་
པ་འབྲས་བྱ་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་རང་གི་རོ་བོ་སྟོ་འཛིན་ལས་ཇས་གཞན་དུ་
ཡོད་མེད་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན། ཇས་གཞན་དུ་མེད་པར་བྱུང་
པས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རྒྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་
གཉིས་ཇས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་རིག་དུ་འདོད་པའི་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྟོ་འཛིན་དེ་སྟོན་པོ་དེ་དང་འདྲ་བའམ། གཞན་དང་འདྲ་བར་བྱུང་
ཀྱང་རུང་། སྟོ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཚེས་ཅན། དོན་སྟོན་པོ་དེ་བྱོད་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་
པ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་པས་གཞལ་བུ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། འདྲ་བར་བྱེད་
བྱེད་གཞལ་བུའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག། བྱེ་རྩལ་དོན་དང་འདྲ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དབང་པོ་དང་ཡོད་བྱེད་དང་བྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་ཡང་རྒྱར་ཁས་སྤངས་པས་དབང་
ཡོད་གཉིས་ཀྱང་གཞལ་བུར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྲོ་ཤད་སྟགས་སྤང་བའི་ཤེས་པའི་རྣམ་
པ་འགའ་ཞིག་ལྟར་སྟོ་འཛིན་དེའི་བྱེ་རྩལ་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྟོན་པོ་སྤང་བ་
ཅན་ཡིན་ན། དེ་དེ་ལྟར་བྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་རྩལ་དོན་
གྱི་རྣམ་པ་མི་སྤང་ན་བྱེ་རྩལ་དོན་གཟུང་དོན་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་རྣམ་རིག་པ་ལ་གཞོད་
བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མི་
འཛིན་པ་དེ་བདེན། དེ་འདྲ་རྣམ་རིག་པ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་ཡིན་པ་དང་།
གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་བདེན་པར་བྱུང་བ་དགག་པ། རྣམ་རིག་པའི་ཚད་
འབྲས་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོ་འཛིན་གྱི་སྟོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཇས་
ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་གཟུང་བྱ་དང་། འཛིན་པ་དང་། སྟོང་བ་རིག་པ་

དག་ཇས་ཐ་དད་པ་དང་ལྷན་པ་བཞིན་དུ། འབྲུལ་བས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། མཐོང་བ་མྱོན་ཅི་ལྟ་ནམས་གྱིས་དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དབང་
པོ་སྐྱུགས་སྐྱུགས་གྱིས་བསྐྱད་པ་ནམས་ལ་འཇིམ་དུ་མ་སྐྱུགས། ཉ་དང་སྤང་པོ་དེ་ཡི་གཟུགས་
དང་བུལ་བ་ཡང་ནམ་པ་གཞན་དུ་ཉ་སྤང་དུ་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །སློབ་སྤྱད་པའི་དབང་གིས་དེ་
ལྟར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཇིམ་དུ་མ་དེ་དག་རང་གི་ངོས་ནས་ཉ་སྤང་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ནམ་བསྐྱད་པའི་མིག་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་མཐོང་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མཐོང་
བམེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཐག་རིང་པོ་ཐུང་ན་གྱི་སྒྲིགས་ན་རྒྱུར་དུ་ཡང་ཆེན་པོར་སྤང་
བ་བཞིན་ནོ། །སྤྲ་མ་བརྟན་བཙས་དང་། ཕྱི་མ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དཔེའོ། །གཟུང་
བ་དང་། འཇིན་པ་དང་། རིག་པ་དག་ཐ་དད་པའི་ཆ་འདི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཡང་། ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད་དེ། སློུ་ཇས་གཅིག་ལ་གཞལ་བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་དང་།
འབྲས་བྱར་གནས་པའི་ཆ་ཐ་དད་པའི་ཆ་འདི། ཇི་ལྟར་འབྲུལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་སྤང་བ་བཞིན་དུ་
བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་གཟུང་བའི་ནམ་པ་དང་།
འཇིན་པའི་ནམ་པ་དང་། རང་རིག་པའི་ཆ་གསུམ་པོ་ཐ་དད་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་
ཡང་གཅིག་དུ་བདེན་པ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློུ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་ངོ་པོར་
སྤང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་བ་ལྟར་བདེན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་
མ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ནམ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
རྟགས་མ་བྱུང་ན། ཇས་གཞན་ལ་ཇས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་ཉམས་པར་ཐལ།
སློུ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་དུ་མར་སྤང་ཡང་དུ་མར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། གཅིག་
དུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
མ་བྱུང་ན། ཐ་དད་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སློུ་མ་འབྲུལ་བའི་དངོས་པོས་ཐ་
དད་མེད་པར་ངེས་ཤེས་འདྲིན་བྱས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཟུང་འཇིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་
པའི་ཆ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གི་ཡང་བདེན་པའི་དངོས་པོར་བྱུང་མ་བྱུང་ནམ་
པར་དབྱེད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དེ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་
བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འབྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་རྒྱུན་

ཕན་ཚུན་ཆོས་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་དབྱེ་དེའི་བདག་ཉིད་མིན་པའི་ཉ་མྱིས་ལ་
 དབྱེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཞེན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་འབྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། གཟུང་
 འཇིག་རྣམས་ཐ་དད་འདི་ལ་ཕན་ཚུན་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏུས་གཉིས་
 པར་མི་སྣོད་པར་འཁྱོ་བའི་དངོས་པོ་འདི་ལ་ཕྱི་རྣམ་གྱི་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས་འབྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་འདི་འང་ཡོད་པ་ཡིན་
 མོད། གཟུང་བྱ་ཕྱི་རྣམ་གྱི་དོན་ཏུ་ཞེན་པ་འདི་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་སོགས་ཅན་ཉིད་ལ་
 བརྟུངས་པ་མེད་དེ། དེ་མེད་ཀྱང་འདི་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉང་གི་གཟུང་འཇིག་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་
 ཞེན་པའི་བདག་འཇིག་གིས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་དེ་ཙམ་གྱིས་གཟུང་འཇིག་རྣམས་ཐ་
 དད་ཏུ་ཞེན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལ་མི་བརྟུངས་པའི་འབྲུལ་པ་ནི།
 དཔེར་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་གཟུང་པའི་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་འཇིག་པའི་རྣམ་པར་
 འདོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་རིག་དེ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་ཡི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་རིག་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་
 པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདོད་ཆགས་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས། དེ་མྱོང་བའི་
 འཇིག་རྣམ་ཚད་མ། དེ་རིག་པའི་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ཤེས་པ་རང་གི་
 བདག་ཉིད་ལྷུལ་ཏུ་བཞག་པ་ན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཇལ་བྱེད་འཇིག་རྣམ་ཚད་མ།
 རང་རིག་འབྲས་བྱར་གནས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་རིག་པ་
 སོགས་ཀྱན་གྱི་ལྷགས་ལ་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཀྱན་གྱིས་ཁས་སྤང་བར་འོས་པའི་ཕྱིར། རང་
 རིག་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་ཀྱན་ལའང་སྐྱར་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། བཛོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་དེ་ལ་འང་ཆོས་ཅན། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་དེ་དག་རང་གི་
 བདག་ཉིད་འཇིག་རྣམ་གྱིས་མྱོང་བར་རུང་སྟེ། ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་མྱོང་བར་བྱེད་རུང་ཉིད་དེ་ཚད་མ། ཤེས་པ་རང་
 གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ།
 ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འབྲད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལ།
 འཇིག་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་དང་། ཉང་ཏུ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་
 དང་། ཤེས་པ་དེ་མྱོང་བར་བྱེད་རུང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། འདིས་རང་རིག་པར་བྱེད་པ་

ཞེས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མིང་ཐ་དད་ཅམ་མ་གཏོགས། རྣམ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
 རིག་དེའི་ཆད་མའི་དོན་གྱི་རྣམ་ཐངས་ཅམ་ཏུ་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རང་རིག་
 འབྲས་བྱར་བྱས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཚྭ་གས་སྤང་གིས་རང་རིག་ཆད་མར་བཤད་པ་གཉིས་
 འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ཚྭ་གས་སྤང་གིས། འདིས་རིག་པར་
 བྱེད་པས་ན་རང་རིག་པ་ཞེས་པའི་བྱེད་པའི་ཆ་དེ་ཆད་མར་བཞག། འདིར་འདི་རིག་པས་
 རང་རིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆ་འབྲས་བྱར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩ་འཛིན་མངོན་སྲུང་
 དེ་ལ་རང་རིག་གི་བྱ་བྱེད་གྱི་སྒྲ་བཤད་ན། འདི་དེའི་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་རང་རིག་
 ཅེས་སྒྲ་བཤད་པའི་ཆོ། ལས་སྲུ་གྱར་པ་རྩ་འཛིན་མངོན་སྲུང་དེ་ལ་བཤད་ལ། འདི་རིག་པ་
 ཞེས་པའི་བྱ་བའི་ཆ་དེ་ནི་མཆོན་བྱ་ལ་བེར་ལ། འདིས་རིག་པར་བྱེད་པས་ན་རང་རིག་ཅེས་
 བྱེད་པ་ལ་བཤད་པའི་ཆོ། འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་རང་རིག་ཡིན་ནོ། །འདིར་རང་རིག་ཏུ་མཆོན་
 བ་ལས་སྲུ་གྱར་པ་དེའི་མཆོན་གཞི་མ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མཆོན་གཞིར་བྱེད་ན། རྩ་འཛིན་
 མཆོན་གཞི། རིག་པར་མཆོན། འཛིན་རྣམ་གྱིས་སྤང་བ་ཞེས་སོ། །ཡོངས་སྲུ་གཙོད་པ་
 ཞེས་པ་ནི་ནང་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དངོས་སྲུ་ཡོངས་སྲུ་གཙོད་བྱེད་དོ། །སྤང་བར་བྱེད་ཏུ་ཞེས་པ་
 ཡང་ཤེས་པ་སྤང་བྱེད་ཏུ་ཏུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྣམ་པ་ཤར་བ་ཞེས་པ་ཡང་བྱམ་པའི་རྣམ་
 པ་ཤར་བ་ནི། བྱམ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དང་། སློའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ནི། སློའི་རྣམ་པ་
 ཡིན་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་སྤང་བ་ལ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །
 གཉིས་པ་ཆད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་འཐད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། སློ་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་
 རིགས་པ་དང་། རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡིས། ཞེས་པའི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཏུས་
 ཕྱིས་བྱན་པ་ལས་ཀྱང་ཉེ། ཞེས་པའི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ། དོན་ཁས་སྤངས་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཁས་མ་སྤངས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་།
 སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་གཞན་བརྟན་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ། ཚྭ་གས་སྤང་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་
 པ་རང་ཉིད་གྱིས་བཞོད་པའི་རིགས་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ། ཚྭ་གས་སྤང་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་འགྲེལ་དང་། ཇི་ལྟར་
 འཆད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་རིགས་པ་གཞན་
 བརྟན་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ། གཟུང་དོན་རང་མཚན་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གཉིས་
 གྱུབ་པ་དང་། དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་པོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བ་མི་འབྲང་དེ། རྣམ་སྒྲུང་ཡང་
 ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱངས་པ་ཡིན་ན་མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་རྒྱངས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་
 བ་སྒྲུང་། དབང་ཤེས་ལ་ཡང་མིག་གི་དབང་པོའི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། ཟྱ་རྩལ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་
 ཅད་དག་ཆོས་ཅན། གཟུང་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་།
 གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་འགས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟས་དང་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། རྩ་སྒྲེ་
 བའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། རྩ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ས་མ་གང་རྒྱང་གཅིག་གི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛིན་
 བར་འགྱུར་ལ། ཟས་ལ་སོགས་པ་གཞན་འགའི་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་བྱེ་
 བྲག་འགའ་ཞིག་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུང་ཡུལ་དེ་ལས་
 གཞན་དབང་ཡིད་དང་། ཟྱ་རྩལ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེའི་རྒྱ་ཉིད་རྩ་
 མཚུངས་ན་ཡང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཤར་བའི་ཆ་ནས། དེ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རང་གི་དམིགས་སྤྱོད་
 དེས་ཁྱོད་ལ་རྣམ་པའི་ལག་རྟེན་དེ་བཞག་པ་མེད་པར་ནི། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་སྤྱོད་དེར་མི་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚྱེད་སྤང་དོ། །

དང་པོ་ནི། གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་སེམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གྱི་
 རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་དོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟྱ་རྩལ་གྱི་དོན་རྣམ་པ་མེད་པར་སྒྲུག་སྤང་
 རྩ་འཛིན་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་འདས་པའི་དོན་འཛིན་པའི་དྲན་པ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དང་། རང་རིག་གི་ཁྱོད་བྱར་
 གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་
 རྣམ་མེད་ན། འདས་པ་སྒྲུག་སྤང་རྩ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་རིག་མེད་ན། དེ་
 འདྲའི་སྒྲོ་མ་ཁྱོད་བར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། དྲན་པས་རིགས་དོན་གཞན་འཛིན་པ་དགག། ལྡན་མིན་འདྲ་བྱེད་

འཛིན་པ་དགག། མྱོ་རྩལ་རང་མཆན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁ་དོག་དྲན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དེགས་དོན་གཞན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་མེར་སོགས་ཁ་དོག་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཆམ་པ་སྤང་བའི་མྱོར། བྱ་བ་པར་ཐལ། མྱོ་དོན་གཞན་དེ་ཁ་དོག་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་མྱོར། དེགས་དོན་གཞན་དེ་འང་མི་རྟག་ན། གསལ་བ་ཀྱན་ལ་འབྲུག་པའི་ཆ་མེད་ཀྱི་སྒྱིར་མི་འཁྱར་བར་ཐལ། རྟག་ན་འང་སྒྱི་འཛིན་ཤེས་པ་རི་ལྟར་ཡང་སྒྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་མཆན་མ་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤར་བཀག་ཟིན་པའི་མྱོར།

གསུམ་པ་ནི། འདས་པ་དྲན་པའི་ཚུལ་འདི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་སྒྲིན་གྱི་དོན་གྱིས་པན་འདོགས་པའི་རུས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་མྱོར། དེར་ཐལ། འདོད་པ་ཅན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མྱོར། དྲན་པ་ཡུལ་གྱི་ཆམ་པ་དང་ལྡན་ཡང་། མྱོ་རྩལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཆམ་པ་དང་མི་ལྡན་ནོ་ཞེ་ན། དྲན་པ་དེ་ནི་ཅི་ལྟར་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཆམ་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་འཁྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་རང་མཆན་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་གྱི་ཆམ་པས་སྟོང་པའི་མྱོར། བྱ་བ་པར་ཐལ། འདས་པའི་ཆམ་པ་མི་གསལ་བར་སྤང་བ་འདི་འདྲིའི་ཤེས་པ་ནི་དྲན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤར་དོན་རང་མཆན་སྟོང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མྱོར། ཡང་ན་སྤར་གྱི་སྟོང་བ་དེ་ལས་བྱུང་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །དྲན་པ་སྟོང་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དམིགས་སྒྲིན་རང་མཆན་ལས་བྱུང་རོ་ཞེ་ན། འདས་པ་དྲན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་དེ་མ་ཐག་སྒྲིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ལས་གཟུང་དོན་གྱི་ཡུལ་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲིལ་ལ་མངོན་དུ་སྒྲིགས་པ་དེའི་ཆོ། དེ་འགགས་ནས་མེད་པའི་མྱོར། དོན་ལས་སྒྲིས་པས་དོན་གྱི་ཆམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་འཁྱར་ན། སྟོང་བ་དབང་ཤེས་ལའང་ཆམ་པ་སྤང་བ་དེར་འཁྱར་བར་ཐལ་ལོ། །དྲན་པའི་ཆམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱིས་དངོས་སུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྤང་བའི་ཆམ་པས་དབེན་པའི་མྱོར། དྲན་པའི་ཆམ་པ་དེ་ནི། དྲན་པ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རུང་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་སྒྲིས་བྱ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། དྲན་པ་པོའི་སྒྲིས་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འཁྱར་བར་ཐལ། དེ་ཡུལ་གྱི་ཆམ་པ་གང་ཞིག་རང་སྤང་བའི་སྒྲོ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་མྱོར། སྒྲིས་བྱ་བདག་ཉིད་ཁོ་མོའི་རྒྱུད་ལ་རྟག་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་ཤེ་ན། འོ་ན། དྲན་པའི་ཆམ་པ་འདི་

ཉུང་བའི་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་བཤམ། དྲན་པ་པོ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་
 ཏུ་འབྱེལ་བའི་ཕྱིར། འཆད་པ་པོ་དང་། ཉན་པ་པོ་བརྗོད་བྱ་ཇུས་ཐ་དད་པར་རེ་རེ་དག་
 དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཏུ་འབྱེལ་ལོ་ཞེན། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་འཇམས་དག་གི་ཡུལ་དོན་
 གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་མཆམས་སྒྱུར་ཞིང་། ཟུར་བ་ལྟར་དོན་
 གཅིག་ཐུན་མོང་ཏུ་གོ་བར་མི་འགྱུར་བར་བཤམ། བཤད་པའི་ཡུལ་དང་། ཐོས་པའི་ཡུལ་
 གཉིས་ཇུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
 གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་གཉིས་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱང་འདྲ་བ་ལས་དེ་གཉིས་གཅིག་པའི་བ་སྒྲད་འཇིག་རྟེན་
 བ་ཡོད་དོ་ཞེན། འཆད་པ་པོ་ལ་རི་ལྷོང་སྒྲུང་བ་དེར་ཉན་པ་པོའི་སྒྲོལ་འབྲུལ་མེད་ཏུ་སྤང་བ་
 མ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཇུས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་འདས་པ་
 དྲན་པའི་སྒྲོ་གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བར་བཤམ། རི་ལྷོང་ཇུས་ཐ་དད་པའི་བདག་
 ཉིད་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་བཅས་འབྲད་པ་དང་། རྣམ་མེད་མི་འབྲད་པ། དོན་བསྐྱེ་
 བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི། རྩེ་བྲག་ལས་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད། །ཡུལ་ཤེས་
 པ་སྒྲོ་འཇིན་དང་། དེ་ཤེས་པ་སྒྲོ་འཇིན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡུལ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་བྱེ་
 བྲག་ལས་སྤར་གྱི་སྒྲོ་འཇིན་དེ་གཟུང་རྣམ་དང་འཇིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་ཏུ་གྲུབ་པའི་
 དོན་ནོ། །སྒྲོ་པོ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན།
 གཟུང་རྣམ་དང་འཇིན་རྣམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་གཟུང་
 བའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ལྟག་པས་བྱུང་པར་ཏུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོད་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ཡིས་ཚུལ་
 དེ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། རས་སྤར་སྒྲོ་པོ་མཐོང་ཞེས་དྲན་
 པའི་ཆོ། སྒྲོ་པོ་དང་སྒྲོ་འཇིན་གཉིས་དྲན་པས་སྤར་སྒྱུར་ཏུས་ན། གཉིས་ཀའི་སྒྱུར་བ་
 ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲོ་སྒྱུར་བ་གཟུང་རྣམ་དང་། སྒྲོ་འཇིན་སྒྱུར་བ་འཇིན་པའི་རྣམ་པ་
 ཡིན་ལ། སྒྲོ་འཇིན་ལ་སྒྲོ་པོའི་གཟུང་རྣམ་གཅིག་ལུ་དང་། དེ་དྲན་པའི་སྒྲོ་ལ། སྒྲོ་
 འཇིན་གྱི་གཟུང་རྣམ་ཡང་སྤང་བས། གཟུང་རྣམ་གཅིག་གིས་ལྟག་པ་ཡིན་གྱི་འཇིན་རྣམ་
 གྱིས་ལྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་ཏུ་སྒྲོ་འཇིན་དེ་སྒྲོ་པའི་རྣམ་ཅན་མིན་ན། ཅི་ལྟར་
 སྒྲོ་འཇིན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲོ་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྤང་ཞིང་གནས་པར་འགྱུར་བ་མི་
 འབྲད་པར་བཤམ་ལོ། །སྒྲོ་འཇིན་དང་། དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དང་། དྲན་ཤེས་དེ་དྲན་པའི་

ཤེས་པ་རྣམས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཡི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལས་གཞུང་རྣམ་གཅིག་གིས་ལྷག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་ཤེས་པ་གཉིས་པ་དྲན་ཤེས་དང་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་དོན་གྱི་རྩོམ་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་
གཉིས་དང་། བདག་གི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཏུ། གསུམ་པ་ཡི་ཤེས་པ་རང་
དྲན་པ་དེ་ཡིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་ཤེས་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དྲན་པ་ན།
དོན་ཡང་དྲན་པའི་ཕྱིར། དྲན་ཡུལ་གྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་འབྲུལ་བ་ཡིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེ་
བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་རྒྱ་རྒྱང་པ་དང་།
དབང་པོ་དང་། ཡིད་བྱེད་ལའང་དོན་ཤེས་དང་། གཅིག་ཏུ་བསྐྱེ་བ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ།
དོན་ཤེས་དེ་དག་གི་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བས་བྱབ་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་
ཡིན་པ་ཅམ་གྱི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དྲན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩ་མཐའ་ལ་སྤྲུལ་པ་དྲན་
པ་མེད་པར་རྒྱུ་ལྷན་པ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ལ་དོན་
གྱིས་བྱས་པའི་བྱབ་པར་དབང་ཡིད་སྤྲུལ་གྱིས་མ་བྱས་པ་དག་ཡིད་པས་དོན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དྲན་
ནོ་ཞེ་ན། དོན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱབ་པར་གང་ལས་ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲ་བ་སྤྱི་དོན་དང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་བསྐྱེ་བ་བསྐྱེན་པ་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱབ་པར་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དང་འབྲ་བ་ལས་
གཞན་ཅིར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དྲན་པའི་སྤྱན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོམ་སྤྱན་དང་མིག་འབྲུལ་མཐའ་གྱི་སྒྲོ་ང་སྤྲུལ་ལ་འབྲ་བས་
གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་པ་གཉིས་པ་དྲན་ཤེས་དང་པོ་དེའི་རང་བཞིན་
འཛིན་རྣམ་གཅིག་པོ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་གནས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དང་པོ་སྤྱི་རྒྱང་ཤེས་པའི་
རང་བཞིན་གཞུང་རྣམ་དང་གཉིས་པ་ཅན་མིན་པར་འཛིན་རྣམ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་གང་ཞིག།
རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དྲན་ཤེས་དང་པོ་དེས་པར་འཛིན་ཅིང་དྲན་པའི་
སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་
སྤྱི་མ་དེ་གཉིས་འཛིན་རྣམ་རྒྱུང་བ་ཅན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན། དྲན་ཤེས་ཀྱི་མཐུན་ན་གནས་པར་འགྱུར་བའི་དབང་སྒྲོ་སྒྲོ་
སྤྲུལ་གྱི་རྣམ་པའི་རྩོམ་གྱུབ་པར་ཐལ། སྤྱི་འཛིན་དོན་སྤྱི་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེ་བའི་བྱ་
བ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་སྒྲོ་གཉིས་པ་དྲན་ཤེས་དང་པོ་དེས་སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་
དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཉིས་པ་སྤྱི་མར་འགྱུར་བ་དེའི་

མྱེད། རྣམ་པ་ལྷན་བཤས་གཞན་དུ་ན། དུལ་གང་ཡིན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚད་པར་བྱག་
སྒང་དུ་འཛིན་དམོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། འོན་གྱིས་ཤེས་པ་བརྒྱད་ནས་བརྒྱེད་པ་
མི་སྲིད་པས་དྲན་ཤེས་ཤོགས། འོན་ལས་མ་ལྷན་བར་བལ། འདོད་ན། ཤེས་པ་དང་ཕོ་
སྒྲོ་འཛིན་གཅིག་ཕུ་ཉིད་འོན་དང་འབྲེལ་བར་དྲན་པར་འགྱུར་གྱི། སྒོ་སྒྲ་མའི་འོན་དང་།
དྲན་ཤེས་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་མེད་པར་བལ། དེ་གཅིག་ཕུ་འོན་ལས་ལྷན་ཞིང་། ཤེས་པ་
མྱེ་མ་མྱེ་མ་འོན་ལས་ལྷན་བཤས་ཡིན་པའི་མྱེད།

གསུམ་པ་ལ། སྒོ་སྒྲ་ལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དང་།
ཚད་པ་སྒྲང་བ། འོན་བརྒྱབ་འོ། །

དང་པོ་ནི། དུལ་སྒྲོན་པོ་ནི་སྒྲོ་འཛིན་དེ་ལས་རྣམས་གཞན་ཉིད་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་
གང་གིས་ཀྱང་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བ་མི་འབད་དེ། དེ་ངེས་པར་སྒྲོ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དང་ལྟན་ཅིག་
ཏུ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོང་ཞིང་དམིགས་པར་འགྱུར་བས་བྱབ་པའི་མྱེད། ཉགས་དེ་མཐུན་
སྒྲོགས་ལ་མཐོང་ཉེ། རྣམ་ཤེས་འབྲེལ་བས་སྒྲོ་བ་གཉིས་མེད་པར་སྒྲོ་བ་བ་དད་པ་གཉིས་
མཐོང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་མྱེད། ཙ་བའི་ཉགས་ལ། རྒྱག་བྱབ་བྱབ་པར་བལ། སྒོ་མེར་
རྣམས་བ་དད་དག་ལ་ངེས་པར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྲོང་བའི་ངེས་པ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་མྱེད།
ཙ་བའི་ཉགས་བརྒྱབ་པ་ནི། སྒོན་པོ་དང་སྒོ་སྒྲ་ཤེས་པ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་བལ།
སྒྲོང་བ་སྒོ་འཛིན་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམས་སུ་མེད་པར་འོན་སྒོན་པོ་དམིགས་པ་འགའ་འཕ།
འོན་སྒོན་པོ་དམིགས་པའི་རྣམས་སུ་མེད་པ་ཡི་སྒོ་འཛིན་སྒྲོང་བ་དུས་ནས་ཡང་སྒྲོང་བར་འགྱུར་
བ་མ་མཐོང་ཞིང་དེ་གཉིས་དམིགས་པའི་མྱེད། འདོད་ན། དེ་དག་རྣམས་བ་དད་མ་ཡིན་
པར་བལ། འདོད་པ་དེའི་མྱེད། ཤེས་པ་རང་དུས་ན་སྒྲང་བ་ཡི་འོན་སྒོན་པོ་ནི་སྒྲོ་སྒྲང་
ཤེས་པ་ལས་རྣམས་གཞན་མིན་པ་རྒྱག་པར་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་
པར་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དེའི་མྱེད།

གཉིས་པ་ལ། མྱེ་འོན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགས། མེད་པའི་གནོད་བྱེད་སྒྲང་
བའོ། །

དང་པོ་ལ། ཆོག་འོན་དང་། རྣམ་རིག་པའི་སྒྱེན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒོ་འཛིན་དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ཡོད་ན་
ཡང་། དེ་འདྲའི་དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་སྒྱེ་བ་མེད་པ་མཐོང་ཞིང་། སྐབས་འགར་སྒྱེ་བའི་
མྱེད། དེ་གཉིས་ལས་རྣམས་བ་དད་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་པར་རྣམས་སུ་དཔོག་བྱས་པར་འགྱུར་ལ།

དེ་ཡང་སྤྱི་རིམ་གྱི་དོན་ཡོན་ལོ་ཁེ་ན། གཤམ་ཉེ་དབང་ཡིད་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་བོ་སྤྱོད་པའི་
 ཉམས་ལུས་སྤྱི་རིམ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་བཤམ། སྤྱི་འཛིན་ཡོད་མེད་དེ་སྤྱི་རྣམས་གི་
 བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་བཤམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་ཡོད་མེད་ལས་དེས་པར་མི་སྤྱི་ན་སྤྱི་
 དོན་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་མ་བཤམ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་དེས་འགའ་སྤྱི་བར་དེས་པ་ཡོན་པའི་སྤྱི་ར།

གཉིས་པ་ནི། སྡེ་མཁན་ཤེས་པ་ལ་དབེར་བརྗོད་ན། སྡེ་འཛིན་རང་དབེར་བཞུགས་པ་ལ་
སྡེ་པ་པོ་དེ་དམིགས་སྡེ་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྩལ་སྡེ་མེད་ན་སྡེ་ཏུ་འགལ་ལ།
རྩལ་སྡེ་ཡོད་ན་རྩལ་ཐ་དད་མི་འཐད་པས། རྩལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན།
བདག་སྡེ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མེད་པ་སྡེ་རྩལ་མེད་སྡེ་དང་། །ཞེས་
སྡེ་གས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལྟར་སྡེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྡེ་རོ། །འོ་ན། གཅིག་ཆ་འང་མི་
འགྱུར་སྡེ་ར་སྡེ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི། ཤེས་པ་རང་གི་རྩལ་གྱི་
ཆ་སྡེ་པོ་དེ་ལ་རྩལ་སྡེ་འགྲོ་སྡེ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་སྡེ་ཏུ་
བདགས་པ་ཡིན་གྱི། སྡེ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབང་མཛོན་ལ་དམིགས་སྡེ་
མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མདོ་དང་། དམིགས་པ་ཏུ་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
ཁྱེད་སྡེ་རོ་ལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན། རི་ལྟ་བུ་ཞིག་དམིགས་སྡེ་ཡིན། གལ་ཏེ། སྡེ་
འཛིན་ལ་སྡེ་པོའི་རྣམ་པའི་ལག་རྩལ་འཛིག་བྱེད་དམིགས་སྡེ་ནོ་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་
དམིགས་སྡེ་མི་འཐད་པའི་སྡེ་མེད་པར་ཐལ། སྡེ་འཛིན་གྱི་མཆོངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྡེ་གྱི་
རྩལ་ལ་ཡོད་པའི་སྡེ་འཛིན་སྡེ་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྡེ་པའི་རྩལ་པ་དེ། དེའི་དམིགས་སྡེ་
ཏུ་ཁས་ལེན་དམིགས་པའི་སྡེ། དེའི་ལག་རྩལ་འཛིག་པའི་རྩལ་པ་མེད་ན། དེ་སྡེ་མེད་ཏུ་
འགྱུར་ལ། ཡོད་ན། དེ་མ་པོའི་རྩལ་སྡེ་མི་འཐད་པས་ཤེས་པའི་རྩལ་ལ་ཡོད་དོ། །ཡང་རང་
གི་དེ་མ་ཐག་སྡེ་དང་རྩལ་གཅིག་པའི་སྡེ་པོ་དེ་སྡེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་སྡེ་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་པ་
ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོ་ན་སྡེ་འཛིན་གྱིས་དེ་འདྲའི་སྡེ་པོ་དམིགས་པར་ཐལ། དེའི་
དམིགས་སྡེ་ཡིན་པའི་སྡེ། འདོད་ན། དེ་མ་ཐག་སྡེ་ཡང་དམིགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།
བྱལ་པ་མེད་དེ། སྡེ་པོ་དམིགས་སྡེ་སྡེ་པོའི་མི་རྟག་པ་མ་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་སྡེ་
རོ། །སྡེ་རོ་ལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། སྡེ་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྡེ་པའི་སྡེ་པོ་ཡོད་པའི་སྡེ་
ཞེ་ན། བྱལ་པ་མེད་དེ། སྡེ་རོ་ལ་གྱི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་སྲིད་ལ། སྡེ་པོས་རང་
གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྡེ་སྡེ་དཔ་མཐོང་བའི་སྡེ། བདག་པོའི་སྡེ་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་རྩལ་སྡེ་རང་བསགས་པའི་རྩལ་སྡེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་སྲིད་པས་ཤེས་པའི་རྩལ་

འབའ་ཞིག་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་མིག་གི་དབང་པོ་བདག་པོའི་སྐྱོན་དང་། ཡིད་བྱེད་སྣ་མ་དེ་མ་
ཐག་པའི་སྐྱོན་དང་། དེ་མ་ཐག་སྐྱོན་དང་། རྩལ་གཅིག་པའི་སྣོ་འཛིན་སྣོན་པོའི་རྣམ་ལྟན་
དུ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་སམ། དེ་དང་རྩལ་གཅིག་པའི་སྣོན་པོ་དམིགས་པའི་སྐྱོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། འབྲས་ཉགས་མི་འཐད་པ་སྤང་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། ས་བོན་ལས་ཐུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱེད་པ་པོ་དང་དུ་བ་ལས་མེ་ཐུབ་པ་ཞེས་པའི་
ཤེས་བྱེད་འབྲས་ཉགས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟླ་རྩལ་གྱི་དོན་མེད་
པའི་ཕྱིར། བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲས་ཟླ་རྩལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩོམ་ཞེ་ན།
གལ་ཏེ། ཟླ་རྩལ་གྱི་དོན་མེད་ན། རྒྱ་འབྲས་དང་། འབྲས་ཉགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་པའི་
སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་དེ་ཡི་པོ་བོར་སྤང་བ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་འབྲེལ་ཞིང་མི་སྤྱི་བའི་
སྤྱིའི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་འབྲས་སུ་རྩོག་ཅིང་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་
ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཟླ་རྩལ་མེད་ན། བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་གིས་སྐྱེད་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དུ་བ་མེས་སྐྱེད་པར་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་བག་ཆགས་
འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་ཀྱང་དུ་བའི་ཉགས་ལས་རྒྱ་མེ་རྩོགས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མེ་སྤང་དེ་དུ་སྤང་གི་རྒྱ་དག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་
ཡང་། དུ་བའི་འབྲས་ཉགས་གང་ལས་མེ་ངེས་པར་རྩོགས་པར་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དུ་སྤང་སྤར་འབྱུང་ཞིང་མེར་སྤང་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྩོམ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་གྱི་དོན་དུ་
བསམས་ནས་འགོད་ཚུལ་ལ། ལར་སྤང་ཆོས་ཅན། མེར་སྤང་ཡོད་དེ། དུ་སྤང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ནས་ཉགས་སུ་སོང་ཚུལ་ལ། དུ་སྤང་གི་ཉགས་ལས་མེ་སྤང་བའི་བག་ཆགས་
གསལ་བར་སད་པ་ཅན་གྱི། མེ་སྤང་གི་སྒྲོ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བྱུང་དཔོག་པར་འདོད་པ་
དག་ནི་ལྷགས་འདི་ལས་ཟླ་རྩལ་དུ་ཐུར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ལྷགས་ལ། མེ་དུ་དང་། ས་བོན་
དང་། ཐུ་གུ་སྐྱེགས་ཁས་ལེན་ན་མ་མི་ལེན།

དང་པོ་ལྟར་ན། འགོད་ཚུལ་ལ། མེ་དུ་སྤང་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་བཀོད་པ་
དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། མདོ་སྤེ་པ་ལྟར་མེ་ཡོད་དེ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲོས་པས་
ཆོག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་དེ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དེ་དག་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན།
འོ་ན་སྤར་དེ་དག་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འཐད་པར་བཙད་པ་ལ་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད།

ཅེས་ལན་འདེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱིད་ལྟར་ན། རྒྱ་འབྲས་མི་འབྲད་པའི་འདོད་ལན་
 འདེབས་རིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདོད་པའི་དོན་དེ་དག་མེད་པ་ཡིན་པ་ཞིན་
 ཏུ། མེད་ལྟར་རྒྱང་བ་ཅམ་ཡིན་པས་དུ་བར་རྒྱང་བ་རྟགས་སུ་སྒྲིམ་སོ་ཞེ་ན། བྱིད་འདོད་པའི་
 རྟགས་དེ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་རྒྱང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་
 འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཞུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 དེར་རྒྱང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ལན་དེ་ནི་རང་ཉིད་གྲུབ་
 མཐའ་གང་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ལོག་པར་རྟག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་
 ནོ། །འོན་ཏེ། དུ་རྒྱང་རྒྱ་ཡིན་ལ་མེར་རྒྱང་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷ་གྲུར་རྒྱང་བ་རྒྱ་དང་།
 ས་ཐོན་དུ་རྒྱང་བ་འབྲས་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་
 བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་སོ་ནམ་བྱེད་པ་དག། ཐོག་མར་ལྷ་གྲུར་རྒྱང་བའི་ཐབས་བྱས་ནས།
 དེའི་རྗེས་སུ་ས་ཐོན་དུ་རྒྱང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚོད་པ་དང་
 ལན་གྱི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། བྱིད་ལ་སྒྲོ་ལ་མེད་དང་དུ་བར་རྒྱང་བ་ཅམ་དུ་
 ཟད་གྱི་དེ་དག་སྒྲོ་ལས་ལོགས་སུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཐོག་མར་སྒྲོག་གྲུར་གྱི་མེ་རྒྱང་ན།
 རྟགས་ཀྱིས་དཔག་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ཐོག་མར་དུ་བར་རྒྱང་ཞིང་། དེ་
 རྗེས་མེར་རྒྱང་བས། དུ་རྒྱང་རྒྱ་དང་། མེ་རྒྱང་འབྲས་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དུ་
 བས་མེད་པོག་པའི་འབྲས་རྟགས་མི་འབྲད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཚོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་
 ནོ་ཞེས་ལན་མ་འདེབས་ཤིག། དེས་ན་འདི་ལྟར། མདོ་སྡེ་པ་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན། དུ་བའི་
 རྟགས་ལས་སྒྲོག་གྲུར་གྱི་མེ་རང་མཆོན་དཔགས་པར་གང་ལས་ཤེས་དུས་པས། སྒྲོག་གྲུར་གྱི་
 མེ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུགས་པས་བཙོ་བསྐྱེད་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་བྱེད་རྩིས་པའི་མེ་གསལ་བར་
 མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོའི་རྗེས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མེ་དུ་ཁས་
 མི་ལེན་པའི་ལྷགས་དེ་ལའང་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་དོན་གྱི་མེ་
 ཉིད་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ཡང་། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེད་པོག་པའི་འབྲས་རྟགས་མི་དུང་བའི་སྒྱུན་མེད་
 པར་ཐལ། དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེད་པོག་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་དུ་བར་རྒྱང་བའི་སྒྲོས་བག་ཆགས་
 གསལ་བར་སང་པ་ཅན་གྱི་བཙོ་བསྐྱེད་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་བྱེད་རྩིས་པའི་མེར་གསལ་བར་རྒྱང་བའི་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་ཉིད་དང་། དེ་གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སང་བའི་མེ་རྟགས་པ་སྟེ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རྟགས་འགོད་ཚུལ་ཡང་།
 མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ལ། དུ་བར་རྒྱང་བའི་སྒྲོས་ཞེས་པ་ནི། སྒྲོ་ལ་རྒྱང་བའི་རྗེས་མ་

གཏོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་འབྲས་ཉགས་ལས་མེ་སྤང་བའི་དོན་བྱེད་སྤང་ཅན་གྱི་མངོན་
 སུམ་སྒྱུ་ཚུལ་འདི་ལྟར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འོ་ན་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཕྱར་བའི་ཚུལ་རི་ལྟ་
 བུ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་མེ་ལས་དུ་བ་སྒྱུ་བ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱད་
 མངོན་སུམ་ལ་མེ་དེར་སྤང་བ་འབྱུང་དུ་རུང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་མེར་སྤང་
 གི་སྒྲོ་དང་། དེའི་རྣམ་ཀྱི་མེ་ཉིད་དང་། དུ་བར་སྤང་བའི་སྒྲོ་དང་། དེའི་རྣམ་ཀྱི་དུ་བ་
 དག་གསལ་ཞིང་སྒྱེད་པར་བྱེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་
 པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ། སྒྲོའི་རྣམ་སུ་ལྟར་པའི་མེ་དུ་
 རྒྱ་འབྲས་སུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་གཞག་ཡང་དག་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 བཞུན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར། ཕྱི་རོལ་ཁས་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་
 རྒྱ་འབྲས་དང་། སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྱབ་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་
 གང་ཟག་ཐར་ལམ་ལ་བཞི་དགོས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཞུན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གང་
 ཟག་དེའི་ངོར་སྒྲོ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཆད་མས་
 མ་སྒྱབ་པའི་རྒྱུན་མེད་པར་བཤམ། ལྟན་ཅིག་ཚུང་ཞིང་དམིགས་པའི་ངེས་པ་ལྟན་ཅིག་……
 དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཉགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི། སྒྲོན་པོ་དང་། སྒྲོ་འཛིན་རྣམས་
 ཐ་དད་འགོག་པའི་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་སྒྲོ་འཛིན་གྱི་
 རྣམ་པ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་འགོག་པའི་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམས་འབྲེལ་
 མཐེད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པ་གཞན་བཞུན་པ་ལ་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་
 ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྱབ་པ་དང་། འབྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་དོན་ལས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ན།
 སྒྲོན་པོ་གཅིག་སུ་ལ་བཞུས་པའི་ཆེ། སྒྲོན་པོ་དེའི་དོན་ཅན་གྱི་ཡིད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 ཀྱན་གྱི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་སྤང་ཚུལ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འཕྱར་བར་བཤམ། དོན་གྱི་རང་
 བཞིན་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་བཤམ། ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ཆེ་
 རྒྱུད་དང་། དུལ་ཐག་ཉེ་རིང་དང་། གསལ་མི་གསལ་གྱི་དབང་པོའི་བྱེད་པར་གྱིས་དུལ་
 གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་འདྲེས་མ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་ཐ་དད་དུ་འཆར་ཞིང་འཛིན་པ་
 ཡི་ཤེས་པ་སྒྲོན་པོའི་དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཁས་ལེན་པ་
 ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེར་འཕྱར་རོ་ཞེ་ན། དོན་སྒྲོན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འཕྱར་ཞིང་སྒྲོན་

པོ་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་ངོ་བོའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྡོམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྡོམ་
པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ལྟར་པར་མེད་ཀྱང་རྒྱ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ཤས་འགའ་ཡིས་གསལ་མི་གསལ་བ་
དད་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། སྡོམ་པོ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་
བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེ་འདི་ལྟར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་
པ་དེའི་གཞུགས་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་ཆ་འགའ་ཡིས་བ་དད་པར་དམིགས་པ་
ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་ལས་བ་དད་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མར་མེའི་ཆེ་མོ་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྲ་བོའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་སྡོམ་
ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་བཤམ། མར་མེའི་ཆེ་མོ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་ཟ་བུའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
སྡོམ་བ་དང་དམར་བ་དང་། མདངས་གསལ་བས་མིག་མི་གསལ་བས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་སྤྱི་རྣམ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དབང་པོ་གསལ་བ་ལ་ཅིས་ན་སྤང་
བའི་རྣམ་པ་མེད་པ་མི་འབད་པར་བཤམ། དེ་སྤྱི་རྣམ་ཡིན་ན་ངེས་པར་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཁྲ་བོ་དེ་མཐོང་བ་བདག་ཀྱིན་དབང་པོ་ཉམས་པའང་ངེ་ལྟར་ཡིན་པ་མི་འབད་པར་བཤམ།
ཡང་དག་པར་བྱུབ་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་རིབ་ཀྱིས་མིག་དབང་གི་སྡོམ་
སྤངས་པར་བཤམ། རབ་རིབ་དེའི་དབང་གིས་གསལ་བའི་མིག་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་
ལས་འདས་པའི་དོན་རང་མཆོན་མཐོང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྲ་སྡོམ་བ་སྤང་བའི་དབང་
ཤེས་དེ་ལ་དབང་པོ་སྡོམ་མེད་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཁྲ་སྡོམ་བས་དབེན་པའི་མར་མེའི་དོན་དེ་
ཡང་ངེ་ལྟར་བྱུར་ན་གསལ་བར་སྤང་བ་མ་ཡིན་པ་མི་འབད་པར་བཤམ། མར་མེ་དེ་ལ་མར་མེའི་
རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་དོན་རང་མཆོན་དབང་པོ་སྡོམ་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། དེ་དབང་ཤེས་འབྱུང་བ་དེའི་གཞུང་དོན་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི།
མར་མེ་ལས་གཞན་མར་མེའི་ཆེ་མོའི་ཁྲ་སྡོམ་བ་དེར་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་བཤམ།
རང་རྒྱ་སྤང་བ་དང་། དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་ནི་སྤྱི་རྣམ་གྱི་མར་མེ་གཅིག་
གི་རྣམ་པ་ཆད་མས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྲ་སྡོམ་བའི་རྣམ་པ་མ་རྟོགས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་འདྲོད་ན། དེ་
ངེ་ལྟར་སྤྱི་རྣམ་གྱི་གཞུང་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པ་མི་འབད་པར་བཤམ། དེ་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདིར་སྤང་བ་ནི་བར་སྤང་གི་མངོན་པ་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཞུགས་ཏེ། དེ་མེད་པར་བཤམ་རིང་
པོའི་བྱམ་པ་སོགས་མཐོང་བ་མི་སྲིད་ལ། དེ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་
ལ། སྤང་བཤད་པའི་ནི་མའི་འོད་ཟེར་དང་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་སྟེ། དེས་དབང་
ཤེས་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་གཞུང་དོན་དུ་འགྱུར་ཡང་གཞུགས་གཞན་གསལ་བར་

མཐོང་བའི་ཆད་དང་། མི་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཆད་དག་པོའི་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
 འདི་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལས་གཞན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོ། །
 རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མདོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་
 ཡིན་གྱི། དེ་ནི་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་ཀྱང་
 གཞན་ལས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ཁ་བོ་དེ་ཉིད་སྒྲོ་འབྲུལ་བ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དེ་སྒྲེ་བ་ཇི་ལྟར་མར་མེ་ལ་ངས་པར་བརྟོས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མར་མེས་དབེན་
 པའི་དོན་རང་མཆན་གཟུང་ཡུལ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མར་མེ་དང་ཁ་བོ་གཉིས་ཀྱི་དག་ཀྱང་
 འབྲུལ་སྤང་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་བཤད་པའི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་
 མར་མེའི་རྒྱ་ཅམ་གྱིས་འབྲུལ་སྤང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་ཁས་མ་སྤངས་པར་
 ཚུལ་གཉིས་སྟབས་པའི་རིགས་པ་ལ། རིགས་པ་བརྗོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པ། དོན་བསྟུ་
 བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྤངས་པ་དང་། དོན་ཁས་མ་སྤངས་པའི་གཞུང་གི་
 གཅོད་མཆོམས་འདི་དག་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོའི་འགྲེལ་པས་གསལ་བར་སྒྲེ་བ་བཞིན་
 དུ་བཀོད་དོ། །ཡུལ་གཅིག་ལ་ཐག་ཉེ་བ་དང་། རིང་བ་ནས་བརྟ་བ་ལ་སྔགས་པའི་བྱད་པར་
 གྱིས་ཡུལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་སོ་སོར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་པ་མེད་ན་གསལ་མི་གསལ་གྱི་འཛོག་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དང་། ཐུག་ཐད་དུ་
 འཛོན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྤང་བའི་བྱད་པར་གྱི་ལན་དགག། སྤང་བ་གསལ་
 མི་གསལ་གྱི་ལན་དགག། །ལས་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་དང་དབང་པོའི་བར་གྱི་སྤང་བའི་བྱད་པར་ལས་གསལ་མི་
 གསལ་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པའི་བྱད་པར་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤང་བས་དོན་དེ་
 ཆོད་ཅིང་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནམ། མ་ཆོད་ཅིང་མ་བསྐྱབས་པ་དག་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན།
 ཐག་ཉེ་རིང་གཉིས་ཀྱི་ནས་གསལ་བར་མཐོང་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐབས་བྱེད་
 མེད་པར་རྣམ་མེད་དུ་མཐོང་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ལྟར་ན། དམ་གྱི་སྒྲས་གཉིས་ཀས་ཐག་ཉེ་རིང་གི་གཟུགས་མི་མཐོང་བར་
 མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བར་དུ་སྐབས་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤང་བའི་བྱད་པར་སློབ་བྱེད་ལ་མི་བེད་གྱི། དུལ་ཐག་རིང་
བའི་ཆེ་སྤང་བ་དེ་ཉིད་མི་གསལ་བས་ཡུལ་དེའི་ཆ་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་མ་མཐོང་ལ། ཐག་ཉེ་བ་
ནས་དེ་ལས་ཐྱོག་པ་དེའི་ཕྱིར། དུལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་ཏུ་སྤང་གི་ཡུལ་གྱི་ནུམ་པའི་
དབང་གིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱི་དོན་ཆ་མེད་བཀག་པས་ཆ་བཅས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་
བས་གཟུང་བྱའི་དོན་དེ་རགས་པའི་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ནམ། སྤང་བའི་ཆ་མེད་ཏུ་མ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དོན་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་པོ་དེ། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་
གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་། མི་མཐོང་བའི་རྒྱལ་ཐ་དད་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་བའི་དབང་ཤེས་གཉིས་གསལ་དེ་ནུམ་མེད་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཉགས་དེ་ཉིད་ལ་ཐལ་བ་ནི། སྤང་བའི་ཆ་མེད་པ་གསལ་བར་མཐོང་བ་
དང་མི་མཐོང་བའི་རྒྱལ་ཐ་དད་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་
དབང་བར་གྱི་སྤང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་སྤྱོད་ལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་ཏུ་
འདོད་ན། འདིས་ཀྱང་གཞོད་དེ། སྤང་བའི་བྱད་པར་གང་ལས་ཕྱི་རྒྱལ་གསལ་མི་གསལ་
ཐ་དད་པར་སྤང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་བ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་འབྲེལ་
མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་བར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་གཞན་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་
མེད་པའི་དོན་གཅིག་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐག་རིང་བའི་སྤང་བ་
དེ་ཡང་རྒྱ་མཆན་ཅིས་མི་གསལ་བ་ཡིན་དེས་པས། ཏུ་བ་དང་ཁྱུག་ལྷ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་ཐག་ཉེ་བ་འདིར་སློབ་བྱེད་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྒྱ་མཆན་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བ་ནས་སློབ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཅིང་ཏུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བར་
གྱི་སྤང་བའང་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟ་ཉིད་ཏུ་ཐལ། ཐག་ཉེ་བའི་སློབ་རྒྱལ་དང་སྤྱོད་པ་མཐུག་མཆུངས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐག་ཉེ་བ་ནས་བལྟ་བ་ན་མི་གསལ་བར་ཐལ། གསལ་བར་སྤང་
བའི་རྒྱ་ཤས་རྒྱང་བའི་ཕྱིར། ཐག་ཉེ་བ་ལས་གཞན་ཏུ་ཐག་རིང་བའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ན།
བར་གྱི་སྤང་རྒྱལ་ཡང་སྤྱོད་པ་མཐུག་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ། དེར་སློབ་རྒྱལ་མཐུག་པ་གང་
ཞིག། དེ་གཉིས་སྤྱོད་པ་མཐུག་གི་རྒྱལ་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། སློབ་རྒྱལ་ཏུ་
འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཀྱན་ཏུ་ཡུལ་འདབ་འབྱར་ཏུ་སྤང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱར་བས་བྱལ། སྤང་རྒྱལ་
གྱི་ཡུལ་འདབ་འབྱར་ཏུ་སློབ་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱར་བས་བྱལ་བ་གཞན་དག་གིས་ཁས་ལེན་དགོས་
པའོ། །ཐག་ཉེ་བ་ཆེས་གསལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། མིག་དབང་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་མིག་གི་ཡ་ཐོག་
དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ན་ཆེར་གསལ་བར་སྤང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། མིག་དབང་ལ་

མེན་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་རིང་དེར་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་དགེ་མི་དགའི་ལས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་གྱི་རྣམ་མྱོན་དུ་གྱུར་པའི་གསལ་མི་གསལ་གྱི་གཞུགས་
གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པའི་དབང་གིས་མེན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་
གྱི་རྣམ་མྱོན་གྱི་གཞུགས་དེ་དག་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་སྤྲིབ་བམ་མི་སྤྲིབ། བསྐྱབས་པར་འབྱུར་
རོ་ཞེ་ན། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བཟུང་བའི་སྤྱིས་ཤུ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གསལ་བའི་ལས་གཞུགས་
གཅིག་ཤུ་དེ་སྤྲིབ་བར་འབྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལས་གཞུགས་སྤྲིབ་བ་གང་ཞིག།
མི་གསལ་བའི་ལས་གཞུགས་དེ་ཐག་ཉེ་བའི་སྤྱིས་ཤུ་དེའི་མདུན་ཚུགས་ན་གནས་པས་གསལ་
བར་སྤྲིབ་བའི་ལས་གཞུགས་ལ་དེས་སྤྲིབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཕན་ཚུན་དུ་མ་
བསྐྱབས་སོ་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་གཞུགས་དག་མཐོང་
བར་འབྱུར་བར་མཚུངས་པར་ཐལ། གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་མ་བསྐྱབས་པར་མཐོང་རུང་དུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་མེད་པའི་ལས་གྱིས་གང་རུང་གཅིག་བསྐྱབས་པས་གཉིས་ཀ་མཐོང་
བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་གཞུགས་ལ་བཟུང་བའི་སྤྱིས་ཤུ་དེ་ལམ་མཐོང་བ་དགེ་མི་
དགའི་ལས་གྱིས་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་གྱི་རྣམ་མྱོན་གྱིས་གཞུགས་མཐོང་བའི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་
བྱེད་པ་མི་འབྲང་པར་ཐལ། ཐག་ཉེ་རིང་གི་དབང་གིས་གཞུགས་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་
བར་སྤྲིབ་བའི་གཞུགས་གང་གིས་དོན་ཕན་པ་དང་། དོན་མེན་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ན་དེའི་རྒྱ་སྐྱེམས་པར་བྱེད་པའི་རྟའི་གདོང་དང་འདྲ་བའི་
མེ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་གྱི་རྣམ་མྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕན་གནོད་མི་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་ན་གནས་པའི་སྟག་ཆགས་དུ་མ་དང་། རྟོན་ཤུ་ལེན་པའི་མི་
ཁ་ཅིག་ལ་ཡང་གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིས་པར་གྱུར་པའི་ཚུང་བ་དབང་ཤེས་དེ་དག་
དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་སྟགས་རི་ལྟར་ཡོད་པའི་རྒྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བ་དང་སྤྲིབ་ཞིང་འཛིན་
པར་བྱེད་དེ། ལྷག་མ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་སློ་སྟོས་རན་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་
ལུགས་རན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚུལ་གཉིས་སྤྲིབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་བཟུན་པ་ལ། རིགས་པ་དངོས་དང་།
དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་དང་སྤྲི་དང་མར་མེ་རྣམས་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་རང་འཛིན་མངོན་

སུམ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྤང་བར་འཕྱར་བ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དུལ་དུལ་ཅན་གྱི་དྲན་ན་ཡུལ་དེ་དག་དང་། དེའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཡུལ་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དྲན་ན་ཞིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྐྱེད་བྱེད་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལས་སྤང་མར་ཕྱར་པ་ཡི་སྤྲད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་
ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་ན་དོན་ཀྱན་གསལ་བར་འཕྱར་བར་ཐལ། དེ་
སྤྱོད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་མེད་གཞན་ཡིན་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་
གསལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་དྲན་མཉམ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་ཆོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་
སྤྱོད་གཟུང་དོན་དུ་ངེས་ལ། གཞན་མི་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཆོགས་པ་
གཅིག་ལ་རག་ལས་པས་སྤྱོད་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ལ་འདི་ཡང་འཐད་པར་མེད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དབང་
པོ་འང་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་དེས་སྤྱོད་རང་དང་ཆོགས་
པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་འཛིན་ལ་འདི་ཁོ་བོའི་
རྒྱུ་རིགས་ཡིན་པས་གཟུང་བར་བྱའོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་འཐད་ན་ཡང་ཤེས་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་པ་
འདི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་སྤྱོད་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་འཛིན་ཤེས་པའི་དྲན་ན་
སྤྱོད་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་དོན་དུ་རྣམ་པ་སྤང་བ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དྲན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། དྲན་མཉམ་པའི་སྤྱོད་
འཛིན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེའི་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་བར་ཇི་ལྟར་ཡང་འཕྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དེ་ལ་རང་
གི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིས་རྣམ་པ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྣམ་པར་
འབྱེད་ཅིང་གསལ་བ་མིན་ཞེས་སོ། །སྤྲད་ཅིག་མ་ནི་རྣམ་མེད་དུ་མི་གསལ་ཡང་། ཉག་པར་
འདོད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་གསལ་བར་སྤང་ངོ་ཞེ་ན། ཉག་ཅིང་བརྟན་པའི་དངོས་
པོ་གང་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་ཤེས་པ་དྲན་ཅིག་ཅར་
རང་ཉིད་ཁོ་ནས་སྐྱེད་པར་འཕྱར་བར་ཐལ། རྒྱུ་གཞན་ལ་བརྟེན་མེད་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་
པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པས་ཕན་འདོགས་པ་ལ་རྟེན་པའི་ཕྱིར།
འདི་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་དག་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྒྱུ་སོགས་སྤྲད་ཅིག་སོ་སོར་
རྣམས་གཞན་དང་གཞན་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་
བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་གིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་

འདིར་ཡང་དུས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གང་ཡང་མི་གསལ་བའི་སྐྱོན་ཕྱར་བཞིན་འབྱུང་
 བར་ཐལ། དུས་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། དུས་ཐྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་
 ཉེ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིལ་གཉིས་སུ་སྦྱབ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་པ་སྟགས་རྣམ་མེད་པའི་
 རོར་སྐྱོན་པོ་དང་སྒྲིབ་པའི་འཛིན་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཅམ་ལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་
 ཅན་སྦྱབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པའི་འཛིན་དེས་སྐྱོན་པོ་དེ་བདག་ཉིད་དམ་རྟོག་ཉིད་
 གྱིས་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིབ་པ་ལ་བཅད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུ་བ་ཐེན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཉེ་ན་ཡང་ཚུལ་གཉིས་བསྦྱབ་པ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པའི་འཛིན་དེ་
 དོན་སྐྱོན་པོའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་དང་ཕན་པ་ཉིད་དུ་མ་གྱུ་བ་པ་དེ་སྦྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྱུ་བ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དུས་ཡང་དག་པར་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་འབྱུང་
 པའི་ཕྱིར། གཞུགས་དང་སྒྲིབ་པ་སྟགས་པ་ཐ་དད་པར་གསལ་བོར་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཐལ།
 དུས་ཅན་རང་གི་སྐྱོད་དུས་གྱིས་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བས་སོ་སོར་བྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ལ་གཞུགས་འདི་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་ཐ་
 དད་དུ་དྲན་པའི་སྒྲིབ་པའི་མེད་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པ་འདིའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པའི་
 ཞེས་ཉམས་སུ་སྒྲིབ་པ་ཅམ་གྱིས་དྲན་པས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དུས་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་སྟགས་གྱིས་བྱས་པའི་བྱེད་པར་སྒྲིབ་པ་མོ་ཡོད་ཀྱང་།
 དྲན་པས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་མི་ཅུས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་ཐལ།
 ཐ་དད་དུ་གསལ་བར་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དྲན་སྒྲིབ་མེད་པས་བྱུ་བ་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཆོམ་སྦྱོར་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་སྦྱབ་པའི་
 རིགས་པ་ལ། རིགས་པ་སྦྲུམ་མས་སྦྱབ་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་སྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། གཞུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་པལ་ཆེར་ཏེ་ཞར་རམ་འཁྱགས་ལ་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རང་གི་རོ་བོར་གྱུར་
 པའི་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་སྤང་བར་གྱུ་བ་པ་དེའི་ཆོ་དེ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་སྒྲིབ་པར་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཞུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྦྱབ་པ་ན།
 དེ་གཉིས་སྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་སྦྱབ་ལ། སྒྲིབ་བྱེད་དེ་ཉིད་རང་རིག་མངོན་སུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲིབ་བྱེད་དོན་གཞན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་དགག་པ་དང་། དྲན་པའི་རྟགས་
 གྱིས་རང་རིག་སྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་ཀྱང་རང་རིག་མེད་པ་མི་
 འབད། རང་སྒྲིབ་ཞོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སློ་ཤྲ་ཕྱི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག། དཀར་སྟགས་གསལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་
དགག། རང་རིག་མེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མྱོང་བ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་།
དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་རིག་མེད་ཀྱང་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིས་ཕྱང་གི་ཤེས་
པ་གཞན་གྱིས་མྱོང་ངོ་ཞེ་ན། སློ་ཤྲ་མ་དེའི་ནམ་པའི་དངོས་པོ་ཅན་གྱི་སློ་ཕྱི་མ་ཡིས་ཤེས་པ་ཤྲ་
མ་རི་ལྟར་ཡང་མྱོང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཤེས་པ་ཤྲ་མ་འགགས་
པའི་ཕྱིར། རྟོན་དང་ཤེས་པའི་ཉམས་སྲུ་མྱོང་བ་མ་ལྟས་པ་རྟོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
ཤེས་པ་ཤྲ་མ་དེས་རྟོན་དུ་མ་ཟད་རང་གི་ངོ་བོ་འང་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མྱོང་བྱེད་སློ་ཕྱི་མ་
དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁ་ཕྱི་རྩལ་དུ་མངོན་པར་སྟོགས་པར་སྤང་བར་ཐལ། རང་ལས་རྩལ་ཐ་
དད་པའི་རང་མཆན་གཟུང་རྟོན་དུ་སྤང་བ་དང་རྟོན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རིགས་པར་ཐལ། སློ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་ནམ་གྱི་སློ་རྟག་དུ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ།
ཁ་ནང་ཁོ་ནར་མངོན་པར་སྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟོན་མི་མྱོང་བར་ཐལ་བ་དང་།
དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུལ་སྟོན་པོ་གང་གི་ནམ་པ་སྤང་བའི་སློ་གང་ཡིན་པ་
དེས་སྟོན་པོ་དེ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའང་འཐོབ་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། རྟོན་དང་འདྲ་བ་ཅམ་རྟོན་རིག་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་མི་འཐད། འདྲ་བ་ཟུང་
པར་ཅན་རྒྱ་མཆན་དུ་མི་ཉའཐད། འདྲ་བ་ཉིད་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོན་མྱོང་བ་མེད་པར་མ་གྲུབ་ཤི། རྟོན་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྟོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་མྱོང་བའི་རྒྱ་མཆན་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
འདོད་ན། བཞིན་དང་དེའི་གཟུགས་བརྟན་སྟགས་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་གི་ཁྲི་རྒྱུན་དུ་མྱོང་བ་
ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོར་གྱུར་པའི་འདྲ་བས་དེ་
མྱོང་བར་འཛིན་གོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདྲ་བ་ལས་མྱོང་བར་འཛིན་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
འཛིན་པ་ལ་སློམ་ཁུད་པར་དུ་བྱས་པའི་འདྲ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མྱོང་བ་རང་རིག་དེ་
ནི་རྟོན་དང་འདྲ་བའི་ནམ་འཛིན་གི་རྒྱ་མཆན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དེའི་མྱོང་བ་
རང་རིག་དེ་རང་ཉིད་མྱོང་བའི་འཛིན་ནམ་དེའི་ནམ་པར་བཞག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་
རིག་འཛིན་མི་རྒྱས་ན་རྟོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་ལ་མི་སྲུ་བའི་རྟོན་དང་འདྲ་བ་
འདི་ནི། འཛིན་ཉེན་ན་བྱ་བ་ལས་སྲུ་གྱུར་པའི་རྟོན་རྟོགས་ཀྱི་ནམ་གཞན་གི་རྒྱར་འགྱུར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་ཉེན་ན་ཕྱི་རྩལ་གྱི་རྟོན་མྱོང་བར་གྲགས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་

ལས་རྣམས་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ཚུང་བ་ལས་སྤྱོད་ལ་ཚུང་བར་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་
 འཛིན་རང་གི་རྩ་བའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་དེའི་ཚུང་བ་ལ་དོན་དུ་སྤྱོད་འདོགས་པའི་སྤྱོད་འབྲུལ་
 བ་ལས་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚུང་བར་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་
 སྤྱོད་ལ་གྱི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཚུང་བ་ལ་སྤྱོད་ལ་ཚུང་བར་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ན། སྤྱོད་ལ་
 གྱི་དོན་ལ་ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ཡོ་ཞེ་ན། རྩ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ལ་མཆོས་ཅན། རི་
 ལྷར་དོན་སྤྱོད་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཚུང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ལ་གྱི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཚུང་བའི་ཆ་ཅི་ཞིག་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཉེ་བར་མི་བྱས་པར་ཐལ། གང་གི་ཆ་
 ཤེས་པས་ཚུང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆ་དོན་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ལ་མཆོས་ཅན་མ་ཡིན་
 པ་དེའི་ཆེ། འདི་ཤེས་པ་དེ་རང་ཉིད་ཚུང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ལ་དང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདྲ་ན་ནི། རྩ་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཉིད་
 མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ཡོ། །ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མཆོངས་པས་དོན་ཚུང་བར་འཛིན་ན།
 འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ་ཡོ། །རི་ལྷར་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་
 རྩིས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་རྩ་བའི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་
 འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་དེས་གཟུང་དོན་དུ་ཉམས་སྤྱོད་
 ཚུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉམས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དེ་ལས་རྩིས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་རྩ་བའི་མ་ཡིན་
 པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་
 ཉམས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དེའི་སྤྱོད་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱོད་འཛིན་གྱིས་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་
 དོན་ལ་འང་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་ཤེས་དེ་ནི་སྤྱོད་པོ་ལ་ཉག་ཏུ་འདྲེན་པའི་
 དེས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་
 རྩིས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ཚུང་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་དབང་ཤེས་སྤྱོད་མཆོས་ཅན། རྩིས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་དེས་དེས་པ་འདྲེན་པ་མེད་པ་འང་ཅིའི་སྤྱོད་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྩིས་
 ལས་རྩིས་ཤིང་རྩིས་དང་འདྲ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་
 བཏགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་དཀར་སྤྱོད་པ་མཆོན་སྤྱོད་པ་མཆོང་བ་ན་
 ཤེས་པ་ལ་དཀར་སྤྱོད་པ་མཆོན་པར་གསལ་བ་ཡི་རང་བཞིན་དཀར་པོ་རིག་པ་གསལ་བ་སྤྱོད་
 པ་ཐལ། ཤེས་པའི་སྤྱོད་པ་འདི་གང་ཡིན། དེ་ནི། དཀར་པོ་སྤྱོད་པ་དཀར་སྤྱོད་པ་མཆོན་
 པར་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ལས་རྣམས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ། འོ་ན་ཉེ་ཤེས་པ་དེའི་

བདག་ཉིད་དུ་སྐྱུར་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ལ། གསལ་བྱེད་ལས་རྩལ་གཞན་ཡིན་པ་དགག་པ་
དང་། གསལ་བྱེད་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་རང་རིག་སྐྱབ་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། ཡུལ་མི་གསལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་ཤེས་པའི་བྱེད་པར་ཅན་དུ་མི་
འཛིན་པར་ཐལ་བ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་མཛོན་པར་གསལ་བའི་དཀར་སོགས་ལས་རྩལ་གཞན་པའི་དངོས་
པོ་ཡིན་ན། ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་བྱེད་དཀར་སོགས་ལ་
བར་འཕྱར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ།
ཤེས་པ་རང་གསལ་བ་ཡིན་ན། ཡུལ་གསལ་བ་འབྱེད་ལ། ཤེས་པ་དེ་རང་གསལ་བ་མ་ཡིན་
ན། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་མི་གསལ་ཡང་
ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གསལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱག་པ་མེད་
པར་ཐལ་བར་འཕྱར་ཏེ། གསལ་བའི་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་རང་མི་གསལ་བར་ཤེས་པ་རྩལ་གཞན་
གྱིས་གསལ་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་པས་དཀར་སོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཅི་ལྟར་ཤེས་པ་དཀར་སོ་དེ་ཡིས་བྱེད་
པར་དུ་བྱས་པ་དྲན་པར་འཕྱར་བ་མི་འབྱེད་པར་ཐལ། མཐོང་བྱེད་ཤེས་པ་དང་། རྟོན་གྱི་
འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ལས་
གང་རུང་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཆོ་གཉིས་པ་མཐོང་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་
ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོན་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དག་དུ་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་ན་
ཤེས་པས་རྟོན་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྩལ་མཆོན་
གང་གིས་མཐོང་བ་དཀར་འཛིན་དང་། དཀར་སོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་
སེམས་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་འཕྱར་བ་དེ་ལ་ཤེས་པས་དཀར་སོ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན་གྱི། རྟོན་མཐོང་དུས་ན་ཤེས་པ་མཐོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་
ཕྱི་མ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་རིག་སྐྱབ་པར་ཐལ། དཀར་སོ་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་སྤྲང་བའི་
ཕྱིར། ཅི་ལྟར་དཀར་འཛིན་རང་གི་དངོས་པོ་རང་ལྗོང་བྱེད་གྱིས་མི་རིག་ན། དཀར་འཛིན་
ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་དཀར་སོ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་པ་མི་འབྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞུང་འདིས་
རང་རིག་མིན་ན་གཞན་རིག་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་བསྐྱར་པ་མི་འབྱེད་དེ། བཤོ་བཟུག་ཀྱང་
དུ་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་སོ་སོར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོན་དང་འདྲ་བ་ལས་ལྗོང་བ་

འཛིག་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཛིག་ལྷན་སོ་ཞེས་པའང་སྐར་ཉིད་རྣམ་པར་བསལ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ལོ་ཤེས་པ་དེས་ཅི་ལྟར་དཀར་པོ་དེ་ནི་མཐོང་བ་དཀར་འཛིན་དང་འདྲ་
 བ་ཡིན་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོན་སྐར་མཐོང་བའི་དུས་ན་ཤེས་པ་
 རྩུང་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་ཐལ། ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དག་ནི་
 སུན་ཚུན་འདྲ་བར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་
 པའི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་སོགས་གང་ཡིན་པའི་ལྷགས་དེ་ལ་རྟོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་
 མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་ཅིང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེའི་ཆོའདི་ནི་རྟོན་དང་། འདི་ནི་ཤེས་པ་ཞེས་རྟོན་ཤེས་དེ་དག་སོ་སོར་སྒྲིམ་སྒྲུག་ལ་
 ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་
 དཀར་པོ་གསལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་རང་ཉིད་རབ་རྒྱ་གསལ་བར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡུལ་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དེ་རང་
 མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན། དེ་ལ་རྟོན་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་མི་
 གསལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་དང་།
 བདེ་སོགས་ལ་རང་རིག་སྒྲུབ་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་གཞན་གྱིས་རྩུང་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་བདག་ཉིད་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིགས་དག་ལ་ཤེས་པ་སྟོན་མཐོང་
 བ་མེད་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་འདི་ཡིས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་སྟོན་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་
 གང་ཡིན་པའི་དཔྱད་པ་པ་དེ་ལའང་ལན་བཏབ་ཐིག་ཏེ། རྟོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་རིག་པའི་སྟོ་
 མེད་པར་ཐལ་བའི་གཞོན་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོར་བ་བདེ་སྒྱུག་དང་།
 འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་
 མ་འབྲུལ་བའི་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་སྟོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དེ་དག་ནི་སྟོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་དབང་པོ་དང་། དམིགས་པ་ཡུལ་དང་། ཡོད་
 བྱེད་གོམས་པའི་བྱེད་པར་ལས་འདོད་མི་འདོད་ཐ་དད་པར་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ཅི་གྲུབ་ཅེ་ན། རང་རིག་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེ་སྒྱུག་དེ་དག་སྟོ་གང་ཞིག། དེ་
 ལས་ཐ་དད་པའི་རྣམས་གཞན་དེ་ཤེས་ཤིང་རྩུང་བ་གང་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཚད་མས་རྟོགས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 བདེ་སྒྱུག་ཤེས་པ་རྣམས་གཞན་གྱིས་རིག་ཅིང་རྩུང་དགོས་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་ལོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་

རང་གི་བདེ་སྤྱད་དེ་སྤྱད་ཅིང་སྤྱད་བར་འགྱུར་བར་བཤམ། རང་གི་བདེ་སྤྱད་སྤྱད་བའི་སྤྱོད་དང་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་རྟོག་པའི་སྤྱོད་གཉིས་པོ་དེ་སྤྱད་ཚུལ་མཚུངས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བདེ་སྤྱད་དེས་བསྐྱེད་པ་དང་དེར་སྤྱད་བའི་སྤྱོད་རིག་ཅིང་སྤྱད་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་སྤྱོད་རང་གི་བདེ་སྤྱད་ལས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་སྤྱད་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་གི་བདེ་སྤྱད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིད་རྟོག་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདེ་སྤྱད་སྤྱད་བར་བཤམ། རང་གི་བདེ་སྤྱད་ལས་སྤྱོད་པ་དང་དམིགས་པའི་གཉིས་ཆོགས་འདི་གཞན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆམ་མེད་ཐུག་ཐང་དུ་སྤྱད་བ་འགལ་ལ། ཁྱི་སྤྱོད་བདེ་སྤྱད་དེ་ལས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བདེ་སྤྱད་དེར་སྤྱད་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ན། གཞན་གྱི་ཡིད་སྤྱོད་རྟོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཟུང་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་བཤམ། རང་ཡུལ་གྱི་ཆམ་པ་མ་ཤར་བའི་བྱིར། བདེ་སྤྱད་དེ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་། དེའི་སྤྱོད་ཡན་གར་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱད་ལ་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། བདེ་སྤྱད་དེ་མ་གཟུང་ན། དེའི་སྤྱོད་ཡན་གར་བ་དག་ཀྱང་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་པར་བཤམ། སྤྱོད་ཡན་གར་བ་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྤྱད་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར། གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱད་ལ་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ལ་དོན་སྤྱད་བ་དེ་ནི་སྤྱོད་དེ་ལས་ཇས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཇས་སྤྱོད་མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། དེས་ན་བདེ་སྤྱད་མངོན་སྤྱོད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་བདེ་སྤྱད་ཉིད་འཛིན་ཆམ་དེས་རིག་པར་གྲུབ་ཏེ། སྤྱད་ཇས་གཞན་རིགས་པས་མི་འཐད་པ་དེས་ནའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱི་དཔོན་དཔོན་པ་དང་། ཆལ་འབྱུར་མངོན་སྤྱོད་ལ་ཏ་ཅང་བཤམ་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱད་པའི་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱང་དེ་མངོན་སྤྱོད་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ལ། རང་གི་བདེ་སྤྱད་སྤྱད་བའི་མངོན་སྤྱོད་དེས་མངོན་སྤྱོད་དུ་འཛིན་པས་སྤྱད་བའི་ཚུལ་མི་མཚུངས་སེ་ཞེ་ན། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱད་གྱི་སྤྱད་བའི་སྤྱོད་པས་མངོན་སྤྱོད་དུ་སྤྱད་བ་དང་། གཞན་སྤྱད་གྱི་རྟོག་པས་སྤྱོད་ཀྱང་དུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དེ་རྒྱ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་བཤམ། དེ་གཉིས་གསུམ་དོན་ཁྱོད་ཆམ་མེད་ཐུག་ཐང་དུ་འཛིན་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཆམ་པ་འདྲ་ཡང་སྤྱད་མི་སྤྱད་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འགལ་བར་བཤམ། རང་གི་བདེ་སྤྱད་རང་གིས་སྤྱད་བའི་རྒྱ་སྤྱོད་གྱི་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཡོད་ལ། གཞན་ལ་རང་གི་བདེ་སྤྱད་སྤྱད་བའི་རྒྱ་དེ་མེད་པའི་བྱིར། རང་གི་བདེ་སྤྱད་དང་དེ་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་མ་བདག་གི་དོན་གཅིག་ལ་ཐུན་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་འབྲེལ་ལ། གཞན་ལ་

དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གལ་ཏེ་མྱོང་བྱེད་གྱི་སྒོ་སྤྲོད་པའི་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་
 བདེ་ལྷན་གཞན་གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་མི་འཕྱུར་བར་ཐལ། དེ་འཛིན་པའི་རྒྱ་སྒོན་
 གྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདེ་ལྷན་རང་སྒོ་ཕྱི་མས་མྱོང་ལ་སྐྱེས་བྱ་གཞན་
 མྱོང་གྱི་སྒོ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་པར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྱིས་མྱོང་བ་དང་མི་
 མྱོང་བའི་དབྱེ་བའང་གསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མྱོང་བན་པ་དང་། དཔྱད་པ་པ་
 སོགས་མ་གཏོགས། རྣམ་འཕྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་པ་གང་དག་རྣམ་འཕྱོར་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་ཞིང་དམིགས་པའི་རྣམ་འཕྱོར་བ་དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་གཞན་
 དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བས་སེམ་ཞིང་སྐྱེས་བཟུལ་གྱིས་གདུང་བར་འཕྱུར་བར་ཐལ། བདེ་ལྷན་
 ཅན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་དེ་དང་ཉམས་སུ་མྱོང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ན། མེས་པ་ཇས་
 གཞན་གྱིས་རྣམ་པ་མེད་པར་འཛིན་པར་མཚུངས་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་བདེ་ལྷན་སྐྱེད་པའི་
 དུལ་དང་། རྣམ་འཕྱོར་བའི་དབང་པོ་འདུས་ཤིང་སྤང་བ་མེད་པས་དུལ་དབང་འདུས་པ་དེ་
 ལས་མྱོང་བའི་བདེ་བ་དང་སྐྱེས་བཟུལ་ནི་རྣམ་འཕྱོར་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
 བདེ་བ་དང་སྐྱེས་བཟུལ་ལ་དམིགས་པའི་མེས་པ་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེ་ལྷན་མྱོང་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བདེ་བ་དང་སྐྱེས་བཟུལ་མྱོང་བྱེད་གྱི་རྩ་བར་སྐྱེས་པར་ལྷུང་བ་ཉིད་ནི། བདེ་བ་དང་
 སྐྱེས་བཟུལ་མྱོང་བའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྣམ་པ་མེད་པའི་མྱོང་བྱེད་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་ཅམ་
 གྱིས་མྱོང་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་འཕྱོར་པས་ཀྱང་གཞན་གྱི་བདེ་ལྷན་མྱོང་
 བར་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །འོ་ན། མྱོང་རང་ལ་ཡང་རང་གི་བདེ་ལྷན་མྱོང་བྱེད་དང་།
 རྣམ་འཕྱོར་པ་གཉིས་ཀས་རང་གི་བདེ་ལྷན་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།
 རང་རྒྱུད་གྱི་སྐྱེས་བཟུལ་གྱིས་རྣམ་འཕྱོར་པ་ལ་གདུང་བ་དང་། བདེ་བས་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་
 པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་དང་། སྐྱེས་བཟུལ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བྱེད་གྱི་རྩ་བར་སྐྱེས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གང་གི་ཆེ། བདེ་ལྷན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་མེས་པ་ཇས་
 གཞན་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། བདེ་ལྷན་ཅན་དེ་ལྷན་སེམ་ཞིང་གདུང་བར་ཐལ་བར་མི་
 འཕྱུར་བར་ཐལ། མྱོང་བྱེད་རང་ཉིད་མྱོང་བུ་སྐྱེས་བཟུལ་གྱི་རང་གི་རྩ་བར་སྐྱེས་བཟུལ་བ་དེའི་ཆེ།
 སྐྱེས་བཟུལ་གྱིས་གདུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དམིགས་མྱོང་དག་
 ནི་འཛོག་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དམིགས་བྱའི་རྩ་བར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་དམིགས་
 བྱའི་དོན་དང་འདྲ་བས་དོན་དེ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་འཛོག་ལ། མྱོང་བྱེད་རང་ཉིད་མྱོང་
 བྱའི་རྩ་བར་གསལ་བར་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་མྱོང་བྱའི་བདག་ཉིད་མྱོང་བར་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་

མྱེད། གཉིས་པ་ལ། རང་སློ་རྟགས་ལས་རྟགས་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདྲིན་ན་
མི་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་རྒྱད་ལ་སློ་རྟགས་ལས་རྟགས་དགོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་སློ་
འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། ཚད་མ་གཞན་ཡང་མདོན་སྒྲུལ་མེད་པའི་མྱེད། གཉིས་
པ་ལ། རང་རྒྱད་ལ་སློ་རྒྱབ་པའི་རྟགས་མི་སྲིད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་སློ་ཕྱོག་
ཏུ་གྱུར་ན་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབང་སྟགས་ལས་
གཞན་རྟགས་སྒྲུ་མི་རུང་བ། དབང་སྟགས་ཉིད་རྟགས་སྒྲུ་མི་རུང་བ། རང་སློའི་ཚས་
རྟགས་སྒྲུ་མི་རུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་རྒྱད་ལ་སློ་རྒྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཡང་མིག་སྟགས་
དབང་པོ་དང་། གཞུགས་སྟགས་དོན་ནམ། སློ་དབང་ཤེས་སམ། ཡང་ན་ཡིད་བྱེད་སྒྲ་
མར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འདྲི་འབྲས་རྟགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚོགས་པ་
འདི་དག་ལས་སློ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་བདག་ཡིད་ལྟད་པ་སྟགས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པའི་མྱེད།
དེར་ཐལ། བདག་ཡིད་ལྟད་པས་སྒྲུ་ལ་ཡང་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཚད་མས་མཐོང་བ་
མེད་པའི་མྱེད།

གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་
གི་དབང་པོ་རྩ་བུ་ཚས་ཅན། རང་རྒྱད་ལ་སློ་རྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སློ་དེ་ལ་འབྲེལ་བའི་མྱེད། དོན་ཡང་ཚས་ཅན་ཏུ་གཞུང་ནས་དེ་བཞིན་ཏུ་ཐལ་བ་འཕེན་
ནོ། །སློ་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་བྱེད་སྒྲ་མ་དེ་ཡང་ཚས་ཅན། རྟགས་དེར་མི་རུང་བར་ཐལ།
ཤེས་པ་ཡིན་པས་བརྒྱབ་བྱ་གྲུབ་པའི་སྒར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་མྱེད། རྒྱབ་པར་ཐལ།
བརྒྱབ་བྱའི་སྒར་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་མིན་པས་རྒྱབ་པའི་མྱེད།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། རྩོན་པོ་ལ་སྟགས་པའི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བས་དེ་སློ་
རྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་འདྲིན་དོ་ཞེ་ན། དོན་གསལ་དེ་ཉིད་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
གསལ་བྱེད་ཡིན་ནམ། འདི་གསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་རྒྱད་པར་ཡིན། དང་པོ་རྩྱུར་ན།
དེ་རང་རྒྱད་ལ་སློ་རྒྱབ་པའི་རྟགས་སྒྲུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མིན་ནམ་ཡིན་པའི་
མྱེད། དེ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པ་འདིས་ནི། ཤེས་པས་གསལ་བར་གྱུར་
པའི་དོན་ཡང་རང་སློ་རྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་བསལ་ཏེ། གསལ་བར་བྱེད་པའི་སློ་ཉམས་སྒྲུ་
མྱོང་བ་མ་ཡིན་ན་དེ་ཡིས་གསལ་བར་གྱུར་བའི་དོན་མི་ངེས་པའི་མྱེད། འོན་ཏེ་རང་སློའི་

ཉགས་དོན་གསལ་བ་དེ་དོན་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འགའ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མྱི་རྩལ་
 ཀྱི་དོན་ལ་བྱ་བ་ལ་དགའ་ཡང་བྱར་མེད་པར་ཐལ། དོན་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པའི་
 མྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཉགས་པ་ཉམས་སོ། །སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་དེ་འདོད་ན་ཡང་། དོན་
 འཇིག་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་སོ་སོར་སྐྱེས་པའི་ཆེ། དེའི་རྒྱུ་དོན་ཡང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པའི་མྱིར། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་འདོད་
 བ། སྐར་མི་གསལ་བར་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་མྱིས་གསལ་ནས་སྒྲིའི་ཉགས་སུ་འགྱུར་བ་
 ཉམས་སོ། །དོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་གསལ་བ་དེ་ཡང་ཚད་མས་ཤེས་ཟིན་པ་འཇམ། ཚད་མས་ཤེས་
 པར་མ་གྱུར་པའི་དོན་གསལ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིལ་བ་པའི་ཉགས་ཡིན། གལ་ཏེ་ཚད་མས་ཤེས་
 ཟིན་པའི་དོན་གསལ་ཉགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་དེས་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིལ་བ་པའི་ཉགས་སུ་གང་ལས་བྱང་མི་འབྲས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཉིད་ད་དུང་
 ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་མེད་པའི་མྱིར། ལྷག་པར་ཐལ། དོན་གསལ་དེ་ཚད་མས་
 ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་བཅད་པ་མེད་བྱང་དེ་ནི་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཅི་ལྟར་ཡང་གོ་བྱེད་ཡིན་
 པ་མི་འབྲས་པའི་མྱིར། གལ་ཏེ་མཐོང་བ་དོན་གསལ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིལ་བ་པའི་སྐར་རང་
 གི་ཚད་མས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མིན་པའི་དོན་གསལ་གཅིག་སྒྲིལ་བ་པའི་ཉགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 རྒྱུས་དུ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་དོན་གསལ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིལ་བ་པའི་ཉགས་ཡང་
 དག་ཏུ་ཐལ། གསལ་བ་དོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིལ་བ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག།
 དེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྐར་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་མྱིར། གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་
 པའི་དོན་དེ་རང་གིས་འགར་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མེད་པས་ཉགས་སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན།
 གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་གསལ་པའི་ཉགས་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིལ་གསལ་པར་འགྱུར་བར་
 ཐལ། ཉགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་དོན་གསལ་དེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་གསལ་ལ་འང་ཡོད་པའི་
 མྱིར། དེས་ན་རང་སྒྲིལ་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཆོས་ཡན་གར་བ་ལས་རང་སྒྲི་
 རེས་སུ་དཔོག་རུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིལ་བ་ཟིན།
 མ་གྲུབ་ན། ཉགས་སུ་མི་རུང་བ་དེའི་མྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྒྲིལ་རེས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིལ་
 ཆོས་ཉགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། རེས་གཞན་ཉགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་
 སྒྲིལ་ཆོས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིལ་བ་པའི་ཉགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲིལ་བ་པའི་
 ཉགས་མདོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་རང་སྒྲིལ་ཆོས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་
 སྒྲིལ་སྐར་རེས་གཞན་དུ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་གི་གཙོ་བོ་ནམ་ཤེས་དང་། དངོས་

རྒྱ་མཚུངས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡང་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་
པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་པར་བཤམ། རྫོང་དང་དངོས་རྒྱ་མཚུངས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་རྫོ་ལས་
རྣམས་བཤད་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྫོང་རྒྱ་ལས་གཞན་ལ་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་ལས་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྫོ་མི་འགྲུབ་
པར་བཤམ། བདེ་བ་དེ་ཡང་རང་གི་ཡིན་ནམ་གཞན་གྱི་ཡིན་མ་ངེས་པས་རང་གི་རྫོ་ལ་འབྲུལ་
བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱད་ལ་རྫོ་རྒྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མི་མིན་པར་བཤམ།
གཞུགས་སོགས་ལྷལ་ལྷ་པོ་དང་། དབང་པོ་ལྷ་དང་། དམིགས་པར་བྱེད་པ་དབང་མེས་ལྷ་
དག་མ་གཏོགས་རྫོང་རྫོང་དེ་ཡི་འབྲས་ཀྱི་གཞན་ཉི་ཤེས་མཚོན་ལུས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་
རྫོང་འབྲས་རྟགས་སུ་མི་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། དེ་ལ་དབང་པོ་དང་མེས་པ་ལྷ་ཚན་
གཉིས་པོ་ནི། དབང་པོའི་མཚོན་སུམ་གྱི་ལྷལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོན་ལྷ་པོ་དག་
ལ་གཞུགས་མཐོང་བའི་མེས་པ་ལྷ་ཀྱང་གང་རྒྱུད་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་ཏུ་སྐྱེ་བ་མིན་པ་
དང་བཤམ་བ་གང་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་གཅིག་ཀྱང་ཆད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་
དབང་སོགས་གང་ཡིན་དེ་རང་རྒྱད་ལ་རྫོ་རྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་པར་མ་
བརྟགས་པའི་བབ་བཅོལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤམ། རང་རྒྱད་ལ་རྫོ་མ་གྲུབ་པའི་རྣམས་
རྟགས་དེ་དག་ཆད་མས་མེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
མ་མེད་པ་དང་། དེ་མེད་པས་གཞན་རྒྱད་ཀྱི་རྫོ་ཡང་མི་རྟོགས་པར་བཤམ་བ་དང་། རྫོ་རྣམས་
གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་ལ་གཞོན་པ་གཞན་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་
འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་ལས་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྫོ་ཅི་རྣམས་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་
པར་བཤམ། དེ་དང་རྫོ་རྟོན་ཅིག་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་
བཤམ། རྟགས་དག་ནི་འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་བ་རྟོག་གུར་གྱི་རྟོན་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རང་རྒྱད་ལ་རྫོ་རྒྱབ་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ལས་རྣམས་གཞན་རྒྱད་ལ་རྫོ་དེ་ནི་གྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་བྱས་
ནས། ཕྱིས་རང་རྒྱད་ལ་རྫོ་རྒྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བརྒྱུད་དོ་ཞེ་ན། རང་རྒྱད་ལ་རྫོ་རྒྱབ་པའི་
འབྲེལ་བ་རྒྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བར་བཤམ། རང་རྒྱད་ཀྱི་རྫོ་རྒྱབ་པའི་རྣམས་གཞན་རྒྱད་
ལ་རྫོ་རྟགས་ཀྱིས་རྒྱབ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་མཐུན་དཔེ་སྤྱིས་ཀྱི་གཞན་ཞིག་ལ་རྫོ་རྟགས་ཀྱིས་
བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་རྫོ་མཚོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་རྫོ་
རྟོག་གུར་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྫོ་མཚོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་
སུ་སྤྱོད་བ་ལས་དོན་གྲུབ་གྱི། དོན་གྱི་རྟགས་ལས་ངེ་རྣམས་ཡང་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྫོ་དེ་གྲུབ་པ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། སློ་དེ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་རབ་རྒྱ་མ་གྲུབ་པར་དོན་རང་ཉིད་སྤྲུལ་ཀྱང་རབ་རྒྱ་
 གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱད་ལ་མངོན་སྤྲུལ་ཚད་མས། སློ་རྒྱ་དང་དེ་
 ལས་རག་བརྗོད་པ་དང་ལྷན་གཡོ་འབྲུལ་སྐྱེས་སྤྱུང་བར་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གཞན་
 ལ་ཡང་དེ་དག་མཐོང་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་སྤྲད་པལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། བདག་
 རྒྱད་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་རྒྱ་ཡིད་ཀྱི་སློ་རྒྱ་
 པ་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་པར་རྒྱབ་པ་ལ། དམིགས་སྤྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་དོན་གྱི་རྣམས་ལས་འབྲུབ་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་སྤྱི་བྱ་བྱེད་རབ་རྒྱ་མ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སློ་
 རྩ་ཕྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། དེས་ན་རང་རིག་ངེས་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱོད་ཀྱི་ཉམས་ན། དོན་སློམ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་
 ཉམས། སློ་ཡང་རང་གིས་མ་སྤྱོད་བར་སློ་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་
 རིགས་ཏེ། འདི་ཉམས་སློ་ནི་སློ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཉམས་ཡང་རབ་རྒྱ་གསལ་བར་འཇུག་པ་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། སློ་རྩ་ཕྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་རྒྱ་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་གསལ་བ་མིན་པའི་བདག་རྒྱ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 རོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཅི་ཉམས་ཡང་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བ་སྤྲད་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློན་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་མ་ཡིན་ཡང་གསལ་ལོ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གསལ་བ་དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་པའི་རོ་བོ་འཕྲོ་བས་དེ་ཉམས་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དབང་ཤེས་དེའང་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རབ་རྒྱ་གསལ་བ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་གི་ཚུང་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཉམས་སློ་ཕྱི་མ་ལ་སློ་རྩ་ཕྱི་མ་འཕྲོ་བར་འདོད་ན། སློ་ཕྱི་མ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་
 རིག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉམས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡང་
 སློ་ཕྱི་མ་དང་ཉམས་ཅིག་སློ་གཞན་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་ཆོས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། རང་རིག་
 མེད་པར་མཚུངས་པ་གང་ཞེས། སློ་ཕྱི་མ་སློ་གཞན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་དུ་གྱི་
 ཉམས་ན། སློ་རང་ཉིད་གསལ་བའི་རོ་བོར་སྤྱེས་པས་རབ་རྒྱ་གསལ་ཞིང་གཞན་ཕྱི་རོལ་གསལ་
 བ་ཤེས་པ་དེར་རྣམ་པའི་རོ་བོ་འཕྲོ་བ་ཡིས་དེ་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ན། རབ་རྒྱ་གསལ་བ་ཉིད་
 ཅེས་བརྗོད་དེ། དེ་ཉམས་ཤོང་དུ་བརྒྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར། སློ་གཞན་སྤྲུལ་མ་ཆོས་ཅན། སློ་ཕྱི་
 མ་བྱོད་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡིས། བྱོད་རབ་རྒྱ་གསལ་དགོས་པ་མི་འདོད་ཅིང་མི་རིགས་
 ཏེ། རང་ཉིད་རབ་རྒྱ་གསལ་བའི་རོ་བོར་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར། དོན་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་

མཚན་ཡོད་དེ། རོན་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་རོ་ཤོ་ཁྱོད་ལ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་སྒྲོན་མེ་གཉིས་ཀྱི་གསལ་བར་མཚུངས་པས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཏུ་མི་འབྲང་པ་
 བཞིན་དང་། མར་མེ་དང་། ལུན་ཁྲུང་གི་བྱམ་པ་དག་ཀྱང་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རོ་ཤོ་
 ཡི་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོན་མེའི་འོད་དེར་བརྟེན་ནས་དེ་སྒྲོ་
 ཡུལ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་གང་ལས་ཁོ་ཤོས་གཟུགས་
 མཚོང་ཞེས་པའི་དྲན་པ་འདིར་འགྱུར་བ་དོན་མཚོང་བར་མ་བྱེད་དོན་ལས་གཞན་ཤེས་པ་
 དེའང་མཚོང་ཞིང་མྱོང་བ་ཡོད་པར་གདོན་མི་བྱ་ཉེ། ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཅམ་གྱིས་ཁོ་ཤོས་
 གཟུགས་མཚོང་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་འདྲིན་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པས། མྱོང་བའི་ལག་རྗེས་
 འཛོག་བྱེད་དེ་མ་ཐག་ཕྱིན་གྱི་རྒྱས་པ་ཡང་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དྲན་པའི་
 ཉགས་ཀྱིས་རང་རིག་སྒྲུབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི།
 རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 ཉེ། དྲན་པའི་ཉགས་ལས་ཀྱང་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་རིག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དྲན་པའི་
 ཉགས་ལས་མྱོང་བ་ཅམ་དབག་ནས་མྱོང་བ་དེ་དོན་གཞན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་མཐའ་གཞན་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རང་རིག་སྒྲུབ་མོད་གྱི། དྲན་པ་ལས་རང་རིག་
 དཔོག་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་གོ་བར་བྱ་ཉེ། ཁོ་ཤོས་སྒྲུབ་པ་མཚོང་སྒྲུབ་ཏུ་དྲན་པའི་ཚོ།
 སྒྲུབ་གཟུགས་མཚོང་སྒྲུབ་པ་དང་། རས་མཚོང་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་དྲན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་
 དྲན་པ་གཉིས་དྲན་པའི་འཛོན་སྒྲུབ་ལ་ཡོད་ལ། དྲན་པའི་ཡུལ་ཏུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
 གཉིས་མྱོང་བ་ན་མྱོང་བའི་ཡུལ་ཏུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པོ། །མྱོང་བ་ཡོད་
 དེ། དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཉགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་བྱེད་ན། ཡུལ་མྱོང་བ་ཡོད་
 དེ། ཡུལ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་མྱོང་བ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཅན་
 དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ཡུལ་མྱོང་བ་ནི། རྒྱ་འཛོན་ལྟ་བུ་
 གཟུང་རྣམ་དང་། ཡུལ་ཅན་མྱོང་བ་ནི། རྒྱ་འཛོན་མྱོང་བྱེད་འཛོན་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དོན་
 གྱི་གཙོ་ཤོས། །ཤེས་པ་འདི་ལ་ཁ་ནང་ཏུ་སྒྱུགས་པའི་ཆ་དང་། ཕྱིར་སྒྱུགས་པའི་ཆ་གཉིས་
 ཡོད་ལ། རྒྱ་མ་ནི་འཛོན་པའི་རྣམ་པ་རང་རིག་པའི་མདོན་སྒྲུབ་ཏུ་གསལ་པ་དེ་ཡིན་ལ།
 གཙོ་ཤོས་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་ནས་བཤད་པའི་རང་རིག་གི་དཔོག་
 ཚུལ་ནི། འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་ཉེ། རང་རིག་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་
 གཞན་གྱིས་ཀྱང་། རྒྱགས་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་སྒྱུགས་སྒྲུབ་པར་བཞོད་ནས་དྲན་པས་མྱོང་བ་དཔོག་

བྱས་ཀྱང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚྭ་བ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དཔྱག་མི་རྩལ་པར་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ། རང་རིག་མེད་ན། དེ་གེ་རིང་པོ་སྐྱེས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་
བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཇུགས་པར་བཞེད་ནས་ཁ་སྐྱུར་སྐྱེས་ནས་ཡུལ་འཛིན་པ་མི་
སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལམ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། དྲན་པའི་ཉགས་ཀྱིས་ཚུང་བ་ཅམ་སྒྲུབ་ན། སྒྲུབ་ཟིན་པས་
 ཡང་སྒྲུབ་ཀྱིད་བཞོད་པ་དོན་མེད་པའི་མ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། རང་རིག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ན་
 མ་སྒྲུབ་དཔེ་མེད་པས་སྒྲུབ་མི་རུས་པའི་འགལ་ཉགས་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་སྣ་མ་
 རྣམས་ཤེས་པ་རྣམས་གཞན་གྱིས་རིག་ཅིང་ཚུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་། རྒྱང་
 རྩ་མོགས་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྣ་མ་འཛིན་པའི་
 ཆོ། དེ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཚུང་ཀྱིད་མེད་པས་དེ་ཆད་མས་མ་སྒྲུབ། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་
 ཉན་ཤེས་རྣམས་པའི་རྣམས་སྒྲོ་ཚུང་ཀྱིད་རྣམས་གཞན་སྒྲེས་པའི་ཆོ། ཡི་གེའི་ཆ་སྣ་མ་ཆ་བ་མ་
 འཛིན་པའི་སྣ་མོགས་ཀྱི་བར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་མེད་པའི་མྱུར། དོན་བསྒྲུབ། ཡི་གེ་
 རིང་པོ་འཛིན་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་བ་མ་སྒྲོས་པའི་ཉན་ཤེས་བ་མ་ཁོ་ན་
 ཚུང་གི། སྣ་མ་རྣམས་ཚུང་ཀྱིད་མེད་པའི་མྱུར། ཞེས་པའོ། །སྣ་མའི་ཉགས་མ་སྒྲུབ་ན།
 ཡི་གེ་རིང་པོ་ལ་ཆ་སྣ་མའི་གོ་རིམས་མེད་པར་ཐལ། ཆ་སྣ་མ་ཆ་བ་མའི་བར་དུ་གནས་པའི་
 མྱུར། འདོད་ན། རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ལ་ཆ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་སྒྲུབ་པར་ཐལ། ཆ་དེ་དག་
 ཉན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གང་ཞེས། སྣ་མའི་གོ་རིམས་མེད་པའི་མྱུར། འདོད་ན། ཡི་གེ་
 རིང་པོ་སྒྲོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དེ་ལ་ཆ་སྣ་མའི་རིམ་པ་མེད་པའི་མྱུར། ཆ་སྣ་མའི་ཀྱན་
 ཀྱིས་ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྐྱེད་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་དེ་དག་
 ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ན། ཆ་སྣ་མའི་རིམ་པ་མེད་པའི་ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གཟུང་
 དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྐྱེད་པར་ཀྱིད་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུས་གཅིག་དུ་
 འདྲེས་པའི་ཆོགས་པ་མེད་པ་ཡི་སྣ་མའི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་མྱུར། གཉིས་པ་ལ།
 ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཀྱན་གྱིས་ཉན་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེད་པའི་ཚུགས་མི་འབད་པ། དུ་མས་ཉན་
 མོ་དུ་མ་སྐྱེད་པའི་ཚུགས་བཟགས་ལ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆ་ཐུ་མ་ཐུ་མའི་བར་དུ་གནས་པ་དག་ག་པ་དང་། ཆ་དེ་དག་ཅིག་ཅན་
སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྐྱ་མ་མཐའི་ཆའི་བར་དུ་གནས་ནས། ཀུན་གྱིས་ཉན་ཤེས་གཅིག་སྟེང་ལ་དེ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྤྱང་ངོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྐྱ་མ་སྟེས་པའི་ཆོ། ཆ་སྐྱ་མ་དེ་དག་ཕྱི་མ་དང་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ལ། སོ་སོར་གནས།

དང་པོ་ལྟར་ན། འོག་ནས་འོག་ཏུ་ཡི་གེ་རིང་པོའི་སྐྱ་རེ་ཆེ་རེ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལ་ཡི་གེའི་ཆ་སྐྱ་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཆ་སྐྱ་མ་སྟེས་པའི་ཆོ་སྤྱང་དུ་དང་པོ་མང་གི་སྐྱ་ལྟར་ཅིག་ཅར་དུ་མ་སྐྱ་མ་པར་ཐལ་ལོ། ། ཆ་སྐྱ་མར་ཡི་གེའི་ཆ་རིམ་ལྡན་དུ་འཛོན་པའི་ཉན་སྒྲོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆ་སྐྱ་མས་ཅད་རིམ་མེད་ཅིག་ཅར་འཛོན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྐྱ་མ་དེའི་འོག་ཆ་སྐྱ་མ་དེའི་ཕྱི་ལྷགས་སུ་ཆ་སྐྱ་མ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་རང་ཉིད་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་སྐྱ་མའི་དུས་ན་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཆ་སྐྱ་མ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མེན་ན། ཕྱིས་ཀྱང་ཉན་ཤེས་དེ་མི་འཇིག་པར་གནས་པར་ཐལ། སྤར་རང་ཉིད་ཉན་ཉན་པར་གནས་པ་གང་ཞིག། སྐྱ་ཕྱི་ལ་ཉན་མི་ཉན་གི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྐྱ་ཕྱི་རིམ་མེད་ཅིག་ཅར་སྟེས་ནས་ཉན་ཤེས་སྟེང་པ་ལ་ཡང་སྒྲོན་འདི་ཡོད་པར་ཐལ། སྤར་ཉན་པ་ཡིན་ན། ཕྱིས་མི་ཉན་པར་འགྱུར་བ་མི་སྤྱང་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྐྱ་མ་ཕྱི་མ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཚལ་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དང་པོར་ལན་ཅིག་བཅའ་བ་ལས་སྐྱ་ཕྱི་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟེས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རྣམས་སྤར་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱི་ཕྱིས་གསལ་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྒྲོན་འདི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆ་སྐྱ་མས་ཅད་གསལ་བྱེད་གཅིག་གིས་གསལ་བའི་ཐོན་ན། གསལ་བྱེད་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དོན་འཛོན་པའི་སྒྲོ་དང་། སྒྲོ་དེ་སྒྲོང་བྱེད་རྣམས་གཞན་རིམ་གྱིས་སྟེ་བ་དགག། ཅིག་ཅར་སྟེ་བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྒྲོང་བྱེད་རྣམས་གཞན་མ་སྟེལ་བར་སྟེ་བ་མི་འཐད། སྟེལ་ནས་སྟེ་བ་མི་འཐད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཤེས་སྐྱ་ཕྱི་དུ་མ་ཡིས་ཡི་གེའི་ཆ་དུ་མ་དེ་འཛོན་ལ། དེ་རྗེས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱང་བྱེད་སྟེའོ་ཞེ་ན། སྤྱང་བྱེད་སྒྲོ་ཕ་ཚལ་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛོན་པའི་སྒྲོ་མ་སྤྱང་བར་ཐལ། ཡི་གེའི་ཆ་སྐྱ་མ་འཛོན་པའི་ཉན་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་སྤྱང་ལ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛོན་པ་མེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་དེ་འཛོན་པའི་སྒྲོ་དུན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲོ་དེ་སྤྱང་བྱེད་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།

ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེའི་ཆ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་
 རྣམས་སོ་སོ་བ་དང་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྤེལ་ནས་སྒྲུབ་རོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་སྒྲོ་རྣམས་
 པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཆ་སྒྲུ་སྒྲོ་མ་འབྲལ་བ་ལ་བར་ཆོད་པ་མེད་པར་སྤང་བར་མི་འཇུག་བར་ཐལ།
 སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་གཞན་གྱིས་བར་བཅད་པའི་ཕྱིར། འབྲུག་པ་མུར་བས་བར་མ་ཆད་དུ་
 བཅའ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་བསལ་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བར་ཆད་པར་མཐོང་ཞིང་སྒྲོ་རྣམས་ལ་འབྲུག་པ་མུར་བས་བར་རྣམས་
 ཆད་པ་མེད་པར་འབྲལ་བར་འཇུག་ན། ཡི་གེ་སར་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་བརྒྱུད་ན་ཡང་བར་
 རྣམས་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འབྲལ་བར་འཇུག་བར་ཐལ། རྣམས་པ་ཆེས་མུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཆའ་སྒྲུབ་བའི་འཐད། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་མཆའ་སྒྲུབ་
 བའི་འཐད། གཉིས་ཀ་འབྲུག་ནས་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུ་སྒྲུར་
 བས་བར་མ་ཆད་དུ་མཆའ་སྒྲུབ་བའི་དབང་ཤེས་ཡིན་ནམ། ཡིད་ཤེས་ཡིན། དང་པོ་
 ལྟར་ན་ཉན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཡི་གེའི་བར་རྣམས་པར་བཅད་པར་མཐོང་ཞིང་སྒྲོ་རྣམས་
 ལ་དང་། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཏེ། དེས་པར་ཆད་པ་མེད་པར་སྒྲོ་འདྲེགས་པ་མི་བྱང་
 བར་ཐལ། དེ་ལྟར། དབང་པོའི་སྒྲོ་མ་འབྲལ་བར་འདྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་
 ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཆ་དང་བཅས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཡི་གེའི་
 བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་མཐའ་ཡ་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་ཡང་མིག་འཕྱུ་མས་པའི་ཡུན་ཆད་དུ་གནས་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་སྒྲུབ་གཅིག་གོ་ས་དུ་མ་དག་ཏུ་འཕོས་པའི་ཡུན་གྱི་དུས་ཆོད་དང་
 འབྲེལ་བས་རྒྱུགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྒྲུབ་གཅིག་གོ་ས་གཅིག་ཁོ་ནར་བསྐྱེས་པའི་
 ཡུན་གྱི་དུས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་འདྲོད་དེ། དུས་རྒྱུང་ཞིང་སྒྲུབ་བ་
 ཡི་མཐར་སྒྲུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་རྣམས་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རྒྱགས་
 ཤིང་སྒྲོ་བར་འཇུག་ཏེ། ཡི་གེ་རིང་པོ་སྒྲོ་མ་འབྲལ་བར་འཕྱུ་མས་པའི་ཡུན་ཆད་དུ་
 གནས་དགོས་ལ། དེའི་ཆ་སྒྲུབ་བའི་མཐར་སྒྲུག་པ་ཡང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་
 ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་སྒྲུབ་དང་གཞུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དབང་སྒྲོ་མ་འབྲལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་
 རྣམས་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་ན་ཡང་ཆོད་པ་མེད་པར་སྤང་བ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ལྟག་པའི་
 འོན་ཅན་དུ་འཇུག་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདྲིར་ཡི་གེ་རིང་སྒྲུབ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཆ་དང་བཅས་
 པའི་ཆ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲོ་མ་འབྲལ་བར་སྤང་བའི་སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཆ་དང་བཅས་པའི་
 ཆ་ཅན་ནོ། །ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་རེ་རེ་བ་རྣམས་ཡི་གེ་རིང་པོ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱུ་མ་པ་བཞིན་

ནོ། །གང་དག་ཡིག་ཅི་ཆ་ཤས་ཐོས་པ་ཡིན་གྱི། ཡིག་མི་ཐོས་སྤྱོད་པས་ནི། ཡིག་སྒྲུབ་
མི་འབྲད་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོར་ཡང་མི་འབྲད་པས། དངོས་མེད་ཏུ་འགྱུར་
ལ། དངོས་མེད་ལ་རིང་ཐུང་འདྲོད་པ་ནི། སྒྲུབ་མེད་པ་ཞིག་གོ། དེས་ན་གཞུང་འདི་
དག་གི་འབྲེལ་ནི། ཡིག་རིང་པོ་འཛིན་པའི་སྒྲུབ་པ་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་
ན་ཡིག་ཡིག་རིང་པོ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་
སྒྲུབ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཉན་ཤེས་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱེད་སྒྲུབ་པར་འདྲོད་ན། ཆ་ཐ་མ་
ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ལས་གཞན་མ་སྒྲུབ་ལ། དེ་ནི་ཡིག་རིང་པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་
བྱེད་རྣམས་གཞན་སྤེལ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཡིག་རིང་པོ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆ་རེ་རེ་
བ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཡིག་རིང་པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིག་རིང་པོ་འཛིན་པ་ལ་
མིག་འཕྱུམས་པའི་ཡུན་ཆད་ཏུ་མས་རྒྱལ་དགོས་པའི་སྒྲུབ། ཆ་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་
ཀྱི་ཆ་དེ་དག་ཆ་ཤས་སྤྱི་ཉན་པའི་ཆ་ཅན་གྱི་ཉན་ཤེས་དེ་ཡང་ཡིག་རིང་པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་གཞན་གྱིས་བར་ཆད་པས་དེ་དག་བསྐྱེམས་པའི་ཆ་ཅན་གཅིག་མི་
སྲིད་པའི་སྒྲུབ། དངོས་པོ་ལ་བར་ཆད་ཀྱང་བར་མ་ཆད་ཏུ་ཞེན་པས་སྤྱི་བསྐྱེམས་པའི་ཆ་
ཅན་ཏུ་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་དེ་ཡིག་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཡིན་ན། དབང་ཤེས་
ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བར་ཆད་ཀྱང་བར་མ་ཆད་ཏུ་སྒྲུབ་བ་དེ་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་
འབྲུལ་བ་ལས་གཞན་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འབྲུལ་བ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཅིག་སྤྱི་
སྤྱི་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ནམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ།
སྤྱི་འཛིན་ཆ་ཐ་དད་ཏུ་མཆོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཡིན་པའི་
སྒྲུབ། འདྲོད་ན། སྒྲུབ་དེ་ལ་སྤྱི་བར་མ་ཆད་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་ཉིད་ག་ལ་ཞིག་མི་འབྲད་
པར་ཐལ། ད་བརྗོད་པ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཅན་གཟུང་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པའི་སྒྲུབ། ཐུབ་
པར་ཐལ། དབང་པོའི་ཤེས་པས་གཟུང་བའི་དོན་རང་མཆོན་ལ། དོན་དམ་པར་སྤྱི་སྒྲུབ་
བ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་སྒྲུབ། གསུམ་པ་ལ། གནོད་བྱེད་དགོད་པ་དང་།
དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པས་བར་ཆད་པར་མཐོང་ན་
ཡང་། གལ་ཏེ་རྟོག་པས་བར་མ་ཆད་ཏུ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡིག་དོན་འཛིན་པའི་
ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་ཡི་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བར་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རིགས་པ་གང་
ལས་ཀྱང་མི་འབྲད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་བར་མ་ཆད་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་གྲུབ་

པ་དག་ལ། རིགས་པ་དམ་པ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སློ་ཏུ་མ་
 ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ལ་རིགས་པས་གནོད་དེ། སློ་སྐྱེ་མས་སྐྱེ་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དེའི་གནོད་བྱེད་ཏུ་མི་འབྲད་པར་བཤམ། རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་པ་
 ངེས་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་གང་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་འདོད་པ་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་སློ་ཏུ་
 མ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་པ་ངེས་པར་ལྷག་པ་ཞེ་ན། སློ་ཏུ་
 མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་སློ་སྐྱེ་མས་སྐྱེ་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པའི་
 ལྷག་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་བཤམ། ལྷག་བྱེད་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་འདི་ལྟ་བུར་དབྱད་པར་
 ལྷག་བྱེད་ཞིང་བསྐྱབ་བྱ་དེ་མ་ལྷག་པའི་སྐར་དེ་ཉིད་མ་ལྷག་པའི་ཕྱིར། ཏུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་
 ལ་ལྷང་གིས་གནོད་དེ། བཛོ་ལས། འདི་ལྟར་མེམས་གཉིས། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་གང་
 ཡིན་པ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་དོ་ཞེ་ན། ལྷང་དེའི་
 དཀོངས་པ་སྐྱིར་ཤེས་པ་ཏུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་སྐྱེ་མས་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་རེ་རེ་ཁོ་ན་དངོས་སྐྱེད་ཀྱི། ཏུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེད་པ་
 ལ་དཀོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་མ་དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དངོས་སྐྱེ་པ་པ་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ཀྱི། སྐྱེས་པ་
 གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་རྣམས་བྱེད་ཏུ་མ་ཏུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་
 གི་དོན་ནི་ཤོང་ཏུ་བཤད་ཐིག་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཏུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་
 སྐྱེ་བར་བརྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། དཔྱེད་པ་བ་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་
 དོན་ལ་འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དག་ཤུལ་གསལ་བར་སྤང་བས་དབང་པོའི་
 མངོན་སུམ་ཏུ་འདོད་པའི་བྱ་བ་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རིགས་
 མཐུན་ཏུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་སྐྱེད་དང་། མིག་འབྲུལ་མཐུན་གྱི་སྒོ་
 ང་གཉིས་དང་། བར་མེའི་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེས་བྱེད་པ་དག་ལ་འདིའོ་སྐྱེས་ཏུ་གཅིག་ཏུ་
 རོག་པར་སྐྱེ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཛོན་སུམ་ཏུ་བཤམ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་
 འདོད་མི་རིགས་པར་བཤམ། ཅི་ལྟར་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འབྱུང་བ་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར།
 སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་ལས་ཡིག་དང་གཟུགས་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་བཤམ།
 ངོ་ཤེས་ཚད་མར་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། སྐར་གྱི་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་ཤེས་པའི་སློ་དེ་
 ཡང་ཆོས་ཅན། བཛོན་སུམ་ཏུ་མ་བྱེད། རི་ལྟར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་

ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩོན་ཚུང་བའི་དོན་དུན་པ་ལས་སྤྲོ་མ་དེ་ཡི་ཚོས་ད་ལྟར་གྱི་དོན་
དང་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་དོགས་པ་མེད་པར་བྱོད་སྒྲེབ་མེད་ཅིང་སྤྲོ་སྒྲིལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁས་སྐྱབས་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ཚུང་
བྱེད་རྩལ་གཞན་རིམ་གྱིས་འབྲུང་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་འབྲུང་བར་བརྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ན། དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་དེ་ཚུང་བའི་
ཚུང་བྱེད་རྩལ་གཞན་ཅིག་ཅར་སྒྲེབ་ཏེ། བྱོད་རང་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྒྲེབ་བར་འདོད་པ་
བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་འཛིན་དང་ཤེས་པ་དེ་འཛིན་པའི་ཚུང་བྱེད་རྩལ་གཞན་ཅིག་ཅར་དུ་
འབྲུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་རྩོན་པོ་འཛིན་པ་དང་སྤྲོ་སྒྲིལ་ཤེས་པ་ཚུང་བའི་ཚུང་བ་
རྩལ་གཞན་དག་ཅིག་ཅར་འབྲུང་བར་རིགས་པ་ཅན་པ་བྱོད་རང་ཡང་འདོད་པ་མིན་ཞིང་།
རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྒྲེབ་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྟགས་སོ་
ཞེས་ཁས་སྐྱབས་པས་སོ། །རྟགས་སྒྲིལ་མ་དེར་ཐལ། དོན་རྩོན་པོ་སྤྲོ་སྒྲིལ་ཤེས་པ་
དང་སྤྲོ་སྒྲིལ་ཤེས་པའི་ནམ་པ་སྤྲོ་སྒྲིལ་ཤེས་པ་གཞན་དག་དུས་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ཡོད་ན་
རྟགས་དཔོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྟགས་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲོ་དེ་གཉིས་ཡོད་
ཀྱང་སྤྲོ་པོའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲོ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས་ཐ་དད་དུ་མ་རྟགས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཚད་མ་མིན་ན། སྤྲོ་འབྲུལ་བས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ཡང་
ཚད་མས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ལ། ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྩོན་པོའི་དོན་དུ་སྤྲོ་སྒྲིལ་ཤེས་པ་
ནམ་ཤེས་དང་སྤྲོ་རྩལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་ཚོས་ཅན། རྩལ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ།
ཚད་མས་རྩལ་ཐ་དད་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྤྲོ་སྤྲོ་པོའི་ནམ་པ་ཅན་གཅིག་གིས་གཅིག་
ཏུ་གཟུང་བའི་སོ་སོར་དབྱེར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་རྟགས་
པའི་ཕྱིར། དོན་རྩོན་པོ་དང་། དོན་དེ་སྤྲོ་སྒྲིལ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ སྤྲོ་ནས་ཇི་
ལྟར་ཡང་སོ་སོར་དུན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་ཤེས་འདྲིན་ལུས་སྤྲོ་
ལེགས་པར་རྟགས་པའི་བྱོད་པར་གྱིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚུང་བྱེད་སོ་སོར་ལེགས་པར་རྟགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། རྩོན་པོ་དང་སྤྲོ་སྤྲོ་སྒྲིལ་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས་སོ་སོར་མ་བྱེད་པ་ལ་
གནོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། རྩོན་པོ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོ་སྤྲོ་སྒྲིལ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཚུང་བྱེད་རྩལ་
གཞན་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས་མ་བྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་
རྩོན་པོ་འཛིན་བྱེད་དང་། རྩོན་པོའི་དོན་གྱི་ཡིད་སྤྲོ་སྤྲོ་སྒྲིལ་ཤེས་པ་དག་གི་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཚུང་
བ་རྩལ་གཞན་སྤྲོ་སྤྲོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲེབ་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལའང་། རྩོན་པོ་

འབྲས་ཞིག་པའི་རྣམ་པ་སྤང་བ་དང་། རྩོ་སྤང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོག་ས་
 པ་ ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཚུང་ཕྱེད་རྣམས་གཞན་དམིགས་རྒྱང་མ་དམིགས་པའི་བཙུང་བའི་རྩོན་འདི་
 གདོན་པར་དགའ་ཞིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དོན་དང་ཤེས་པའི་ཚུང་ཕྱེད་རྣམས་གཞན་དམིགས་
 མི་སྤྱི་བར་ཐལ། དེ་དམིགས་རྒྱང་མ་དམིགས་པས་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེའི་རྒྱ་
 མཚན་འདི་ལྟར། གཡུའི་ཁ་དོག་རྩོན་པོར་སྤང་བའི་ཚུང་བ་རྩོ་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་དེ་ཚུང་
 བའི་ཚུང་ཕྱེད་རྣམས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྩོན་པོ་འཛིན་པའི་ཆེ།
 རྩོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་ཉིད་དམ། དེ་ཚུང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཆོག་ས་ཀྱི།
 རྩོ་སྤང་ལས་རྣམས་གཞན་པའི་དེ་ཚུང་ཕྱེད་མ་ཆོག་ས་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པའི་སྤྱུ་སྤྱུ་སྤྱུ་
 འཛིན་སོགས་ཕྱད་དོ། གཉིས་པ་ལ། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྤོ་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་དང་། དེགས་པ་གཞན་བཟུང་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་བྱལ་པ་སྤྱུ་བ་ལ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། རྩོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་རྣམས་སྤྱུང་བར་འཇུར་བར་
 འདོད་པ་དེ་ལའང་ཚུང་ཕྱེད་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དེ་ནི་གང་གིས་ཚུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུང་ཕྱེད་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེ་ལའང་དྲན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤོ་སྤྱི་མ་དེ་ལང་ཚུང་ཕྱེད་རྣམས་
 གཞན་གྱིས་ཚུང་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དང་། དེ་དེག་ཅིང་ཚུང་བའི་སྤྱུང་བ་སྤྱི་སྤྱི་རྣམས་སྤྱི་
 འབྲེལ་བ་ཅན་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་འདི་སྤྱི་ཕྱེད་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཕྱེད་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེ་རྒྱ་མེད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྤྱི་ཕྱེད་ཀྱང་སྤྱི་མའི་སྤོ་རང་གི་ཚུང་བྱ་དེ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྩོ་སྤང་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཞན་རྩོན་པོ་ལ་འཕོ་ཞིང་དམིགས་པ་
 མི་འཇུར་བར་ཐལ། རང་སྤྱི་ཕྱེད་ཀྱི་སྤོ་སྤྱི་མ་དེ་གཟུང་དོན་གྱི་སྤོ་ནས་དམིགས་ཤིང་ཚུང་
 བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྩོ་སྤང་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚུང་བྱ་སྤོ་སྤྱི་མ་དེ་དག་མི་འཛིན་
 པར་ཅི་ལྟར་གཞན་རྩོན་པོ་འཛིན་པར་འཇུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱིད་རང་གི་ཚུང་བྱ་སྤོ་
 སྤྱི་མ་དེ་བྱིད་ཀྱི་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིར་ཇུར་པའི་སྤོ་ནས་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་དང་། དེ་
 བྱིད་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། བྱི་རོལ་ཉེ་བར་གནས་པ་ན། རང་གི་
 ཚུང་ཕྱེད་སྤོ་སྤྱི་མ་སྤྱི་བ་ལ། དེས་སོགས་བྱས་པས་སྤོ་སྤྱི་མ་དོན་ལ་འཕོ་འཕོ་ཞེ་ན། རྩོ་སྤང་
 ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དེའི་ནང་གི་ཡན་ལག་གི་རྒྱ་རྩོ་སྤང་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་སྤྱི་
 མ་དེ་བྱིད་པ་ལ་གཞན་སྤྱི་ཡི་ཡན་ལག་གང་གིས་ཀྱང་གོགས་ཕྱེད་པར་འཇུར་བ་མི་འཐད་པར་

ཐལ། བྱོད་བདག་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིལ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་གཟུང་ཡུལ་དང་ཉེར་ལེན་གཉིས་
ཀའི་སྒྲིལ་སྒྱུད་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་རུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་
བས་ཀྱང་སྒྲིལ་མ་དེས་ཕྱི་མ་དེ་སྒྱུད་པ་ལ་ཐོགས་བྱེད་རུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ཏུ་ན།
ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་བ་ན། སྒྱུས་བུ་འགས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིལ་བར་མི་འཕྱར་བའི་ཕྱིར།
ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་མི་ཉེ་བའི་སྐབས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིལ་བ་ཡང་མེད་
པར་ཐལ། ཅ་བ་སྒྲིལ་བ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། སྒྲིལ་བ་མེད་པའི་བྱུ་
བ་འདྲིང་པ་ཨ་རེ་མཛེས་མི་འབྲང་བའི་ཕྱིར། འདས་པའི་སྒྲིལ་སྒྱུས་ལ་ནམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲི་
གང་དག་ཆོས་ཅན། བྱོད་དོན་ལ་འཕོ་བའི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་
དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། དོན་ལ་སྒྲིལ་བ་མི་སྒྲིལ་བར་འཕྱར་བར་
ཐལ། འདྲིང་པ་དའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་བའི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་དག་ག།
དོན་དང་ནམ་ཤེས་སྒྲིལ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་ལན་དག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དག་ག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲི་སྒྲི་
མས་ཕྱི་མ་སྒྱུད་པའི་རུས་པ་བཟད་ནས་འཕོ་བ་དག་ག། རྒྱ་ཡིན་ཡང་གཟུང་ཡུལ་མིན་པ་དག་ག་
པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། ཚད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། སྒྲི་སྒྲི་མ་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྒྱུད་པའི་
རུས་པ་རིམ་གྱིས་བཟད་པ་ན། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཡུལ་གཞན་ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་བར་འཕྱར་རྒྱེ་ན།
དོན་ལ་འཕོས་པའི་སྒྲི་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྒྱ་གང་ལས་ཀྱང་སྒྱུས་པ་ཡིན་པ་མི་འབྲང་བར་ཐལ།
ཤེས་པ་གང་ཞིག། བྱོད་རང་གི་སྤར་གྱི་སྒྲི་ནི་བྱོད་སྒྱུད་པའི་རུས་པ་བཟད་པའི་ཕྱིར། བྱུ་
བར་ཐལ། སྒྲི་སྒྲི་མ་རུས་པ་ཅན་མེད་པར་སྒྲི་སྒྲི་མ་འཕྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་ཆགས་ནས། སྒྲི་འཛིན་ཤེས་པ་སྒྱུད་པའི་རུས་པ་
ཉམས་ན། ཤེས་པ་དེ་སྒྱེ་བ་ཆད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱོད་གི་ཐལ་བ་འདྲིང་ན། སྒྲི་
ཕྱི་མ་དོན་ལ་འཕོ་བར་མི་འཕྱར་བར་ཐལ་ལོ། །རྒྱང་པ་འདི་ཁ་ཅིག་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་ཆོག་ཏུ་
མཛད་དེ། དེགས་པའི་འབྲེལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཅ་ཆོག་ཏུ་མཛད་ནོ། །གཉིས་པ་ལ།
ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚད་སྤང་འོ། །

དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཀུན་གཞིའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་འཕྱུག་ཤེས་རྒྱལ་གའི་ཉེར་ལེན་ཏུ་

བཤད་པ་མི་འབྲང་པར་བཤམ། ཡིད་བྱེད་སྤྱི་མཐོང་གྱི་རྣམ་ཐོག་ལྟ་བུ་འགྲོ་ཞོག་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ཡོད་དེ། ཀྱན་གཞི་ལས་སྐྱེ་ན། ཡིད་བྱེད་སྤྱི་མཐོང་གྱི་རྣམ་ཐོག་ལྟ་
 སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཀྱན་གཞི་རི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་།
 རྣམ་ཐོག་ཅན་དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་སྐྱེ་ཡང་། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྟ་
 པར་ཆགས་པའི་སྐབས་འགར་ཀྱན་གཞི་ལས་འཇུག་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཆོ་ཡིད་གཟུགས་ལ་གཏོད་པའི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས་འཇུག་ཤེས་གཞན་སྐྱེད་
 པའི་རྣམ་ཐོག་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་འདི་ནི། ཀྱན་གཞི་རི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་མ་ཐག་གྱེན་ནས་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པས། དབང་ཡིད་ཡོད་
 པའི་སྐབས་འགར་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་མི་འབྲང་པར་བཤམ་བའི་ཚྭ་པ་འདི་ལ། ལན་
 རི་ལྟར་འདེབས་ཤིང་། དེར་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཐོག་ལྟ་བུ་འགྲོ་ཞོག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་འཇུག་ཤེས་ལས་རྣམས་བཤད་པའི་ཀྱན་
 གཞི་སྐྱབ་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །ཡིད་སྤྱི་མཐོང་གྱི་འཇུག་པ་མཚུངས་པ་ཅན་ལ་ཡིད་སྐྱེ་མ་གཞན་
 སྐྱེ་བ་བཞེད་པར་མི་འཇུག་བར་བཤམ། སྐྱོ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་མ་རྣམས་པ་ཅན་ལ་བཞེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་
 ཕྱིར། སྐྱོ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་མ་རྣམས་པ་ཅན་ལ་བཞེད་པར་རབ་ཏུ་ཐུབ་པ་ཡིན་པར་བཤམ། ཡིད་དོན་
 གཞན་ལ་ཆགས་པའི་ཆོ། ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་བའི་རིགས་པར་མ་བཤད། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་རིམ་པ་བཞེན་སྐྱེ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱེད་བྱས་པ་ན་རེ། ཡིད་རྒྱལ་སྤྱན་ཅན་གྱི་ཉག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་སྐྱོར་བྱས་ཏེ། ཡུལ་གཞན་དེ་ལ་ཆགས་པ་ན། དབང་པོ་གཞན་ལ་མི་འགྲོ་བའི་
 ཕྱིར་ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རིགས་འབྲེལ་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་པ་ཅན་ལ་བཞེད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་ཉག་པ་གཅིག་ཡིན་པས་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་མིན་པར་བཤམ།
 སྐབས་ལ་ལར་ཤེས་པ་དུ་མ་ཐོག་ཅན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇུག་ཤེས་དུག་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་
 མཚུངས་པར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་། ཡུལ་གཅིག་ལས་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འཇུག་བར་བཤམ།
 རྣམ་ཐོག་ཅན་གྱི་ཆོ་ཡིད་གཅིག་ཁོ་ནར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་ཡང་ཤེས་པ་
 དུ་མ་ཐོག་ཅན་སྐྱེ་བར་འཇུག་བར་བཤམ། ཉག་པའི་རྣམ་ཐོག་ལྟ་བུ་མི་སྐྱེད། བདག་ཡིད་
 ཉག་པ་སྤྱད་པའི་ལྟ་བུ་ཅན་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཡིད་གཅིག་ལས་
 བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་པས་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཅི་ལྟར་མར་མེ་གཅིག་སྐྱེས་ཏུ་
 མས་མཛོང་བ་མི་སྐྱེད་པར་བཤམ། བྱེད་པ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཡིད་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་དུ་མ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་ཐལ།
 ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག། སྐྱིས་ཀྱང་རྒྱས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཡིད་ཅག་པ་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི། ཟུང་པན་འཇུང་
 བའི་ལྷས་ཅག་པས་ཤེས་པ་དུ་མ་སྐྱེད་པ་དང་། བྱངས་ཅན་སྐྱེས་པུ་ཅག་པས་ལྷལ་དུ་མ་ལ་
 མོངས་སྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོན་འབྱེད་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅག་པས་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་
 དེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་ནི་འབྲས་པུ་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅག་པའི་ཕྱིར།
 ཅག་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་སྐྱིས་སྐྱེས་པའོ་ཞེ་ན། རྒྱ་གང་ལས་སྐྱེས་དྲིས་པས། རྫོ་སྤ་མ་ཉིད་ལས་
 སོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྐྱེ་མའི་ཉེར་ལེན་དེ་མིང་རི་ཉྐར་ཡང་རྫོ་སྤ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་མོད་གྱི་མི་
 འདོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། རྫོ་སྤ་མ་རྒྱས་པ་ཅན་ལ་ཉྐར་ནས་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བ་
 ཁོ་ཙོ་ཡང་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་
 ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོ་སྤ་མ་སྐྱེ་མའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཉམས་
 པའི་ཆེ་སྐྱེ་མ་དོན་ལ་འཕོའོ་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་ལ་གཟུང་དོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 པ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་ཉིད་གཟུང་དོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན། ཉེར་ལེན་རྫོ་སྤ་མས་སྐྱེ་མའི་གཟུང་དོན་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། རྣང་བས་མ་དེས་སོ་ཞེ་ན། ལྷལ་དབང་བར་གྱི་རྣང་བ་རང་འཛིན་དབང་པོའི་
 མངོན་སྲུལ་གྱི་གཟུང་བའི་དོན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་
 གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣང་བ་བཞིན་དུ་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་སྤུལ་སྐྱེ་མའི་གཟུང་དོན་མི་
 བྱེད་པའི་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣང་བ་ཐག་ཉེ་བ་རིང་བ་དང་རགས་པ་སྤ་
 བར་སོང་ནས་དབང་མངོན་གྱིས་མ་གཟུང་བ་སྤིད་ཀྱང་། ལྷལ་གྱི་ཆ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྤུལ་
 ལ་སྤ་རགས་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྤུལ་ལ་རྒྱས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་སྐྱེ་མའི་གཟུང་
 དོན་གྱི་རྒྱས་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱས་པ་གཉིས་ལས་སྐབས་འགར་གཟུང་བའི་རྒྱས་པ་
 ཉམས་ནས་སྐྱེ་མ་དོན་ལ་འཕོ་བར་འཇུག་གི། སྐྱེད་བྱེད་ཉེར་ལེན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་པ་
 གཞན་ཉམས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྤུལ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་སྐྱེ་མའི་གཟུང་དོན་ལས་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གཞན་མེད་དེ། སྤུལ་དེས་ཁྱོད་གཟུང་དོན་གྱི་སྐྱོན་སྐྱེད་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དྲི་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་བྱེད་དུ་སྐྱེད་པ་

དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་
 མེད་དེ། དེ་ལ་རང་འབྲའི་ནུམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ལྟར་སྒྲོ་སྒྲ་
 མ་དེ་ཡང་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་དེ་ཉིད་ཏུ་ནུམ་པར་གནས་པར་བཤམ། སྒྲོ་སྒྲ་མ་ལའང་ཕྱི་མ་དེ་
 ཡི་རང་འཛིན་བྱེད་ཏུ་དངོས་སུ་སྒྱེད་པ་དེར་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱལ་ཉེ། གཟུང་བའི་དོན་
 གྱི་མཆན་ཉིད་རང་འཛིན་བྱེད་ཏུ་དངོས་སུ་སྒྱེད་པ་ལས་གཞན་གཟུང་དོན་འདི་ཡི་དངོས་པོར་
 འཛིན་པའི་ཐབས་ཀྱི་ངེས་པ་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་རང་འཛིན་
 བྱེད་ཏུ་སྒྱེད་པ་ཕྱིའི་གཟུང་དོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་གྱི། བྱང་སྒྲོའི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་
 རྩ་མ་ཆས་ཅན། ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་ཏུ་བཤམ། དེ་རང་འཛིན་བྱེད་ཏུ་དངོས་སུ་སྒྱེད་
 པའི་ཕྱིར། བྱལ་པར་བཤམ། བྱང་སྒྲོའི་གཟུང་དོན་ཡོད་ན་རང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཉེར་
 ལེན་ཡིན་པ་དེ་མྱོང་བ་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བརྟག་པ་
 མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་ཡིན་གྱི། རང་ལྷགས་ལ་སྒྲོའི་གཟུང་དོན་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་
 གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་ནུམ་འབྱོར་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་
 པར་བཤམ། དེའི་བྱང་སྒྲོ་ལ་སྒྲོས་པའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སྟགས་
 པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཏུ་བཞག་པ་དང་། སེམས་སྒྲ་མ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་
 ཡང་ཡིན་མྱོང་བ་ཡང་ཡིན་ན། དེའི་གཟུང་དོན་ཏུ་བཤམ་བ་འཕངས་པ་ལ། གཞན་སེམས་
 ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་གཏོད་བྱེད་ཏུ་མི་འཇུག་པར་བཤམ། དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་མཆན་
 ཉིད་སྒྱུད་པ་འདི། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་མ་དག་པའི་སྒྲོ་ཅན་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་
 མའི་གཏོད་བྱེད་སྟོན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ནུམ་འབྱོར་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་
 པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་པ་རྟགས་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ཚུ་རྣམས་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་
 མས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི་དོན་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ནུམ་འབྱོར་
 པའི་རྟགས་པ་སོ་སྒྲེའི་ཆད་མས་རྟགས་མི་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ནུམ་འབྱོར་པའི་རྟགས་
 པ་འགའ་ཞིག་སོ་སྒྲེའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡིད་ཆེས་ཆེས་དཔག་གིས་ཅི་
 རིགས་སུ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། སོ་སྒྲེའི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། ངེས་པར་དེའི་དངོས་
 སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མས་བྱལ་པས་བྱལ་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་
 བཤད་བྱིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་སྒྲ་མ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ཡང་ངེས་འགའ་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་
 པར་འཇུར་ཏེ། གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་བཞེན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ།
 གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་སྒྲར་གཟུང་བ་ཕྱིས་གཟུང་དོན་མིན་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུར་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་

དེ། དེ་ལ་སྐར་རགས་པ་ཕྱིས་སྤྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགལ་རྒྱུན་གྱི་རྩོམ་ཡིས་དེ་ལྟར་འབྱུར་
 པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་སློ་སྤྲ་མ་ལ་སྐར་མེད་པའི་རང་ཚུང་བྱེད་སློ་ཕྱི་མས་མི་ཚུང་
 པའི་འགལ་རྒྱུན་གང་ཕྱིས་ཕྱིས་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུང་བྱེད་མེད་པའི་
 སློ་མི་སྤྲ། དེ་ཡང་ཚུང་བྱེད་དོན་གཞན་གྱིས་ཚུང་བས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 སློ་ཕྱི་མས་སློ་ལས་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འབྱུར་བར་ཐལ། དེས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་ཡི་
 སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་འཛིན་པར་འབྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་སློ་
 སྤྲ་མ་ཕྱི་མ་ཁོ་ནས་འཛིན་ཅིང་ཚུང་བར་འབྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་
 གཞུང་དོན་ལས་གཞན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་མི་འབྱེད་དེ། དངོས་པོ་ནམས་ལ་རྒྱས་པ་དོན་
 གཞན་དུ་མ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ནམས་ལ་རྒྱས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་
 པས་འབས་བྱ་དུ་མ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱས་པ་ཅན་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་རྒྱས་པ་དུ་
 མ་དང་གཅིག་མེད་ཀྱང་། དངོས་པོ་ནམས་རྩོམ་གྱིས་རང་གི་འབས་བྱ་གཅིག་དང་དུ་མ་
 བྱེད་ཅིས་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྒྱས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པས་
 འབས་བྱ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅིག་ལས་དུ་མ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
 རྒྱས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པས་རྒྱ་གཅིག་ལས་འབས་བྱ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དངོས་པོ་འགལ་ཞིག་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་མ་གཅིག་འབྱུང་། འབས་བྱ་པལ་ཆེར་
 རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཇི་ལྟར་གཅིག་ལས་དུ་མ་འབྱུང་
 ཞེས་བརྒྱན་ཅི་ན། རྒྱས་པ་ཅན་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྒྱས་པའི་དབང་གིས་གཅིག་ལས་དུ་མ་
 འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་གཅིག་ཀྱང་རང་གི་འབས་བྱ་སོས་ལ་རྟོས་ནས་ཉེར་ལེན་དང་
 ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གྱི་ཆོགས་པ་གཉིས་སུ་འབྱུར་བས། དེ་ནི་རང་གི་འབས་བྱ་དུ་མ་བྱེད་ཅིས་
 བརྒྱན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སློ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་སྐྱེ་རྩོམ་གྱི་དོན་དང་ནམ་ཤེས་
 སྤྲ་མ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་འབྱུར་བས་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡ་ཡི་འཛིན་
 པའི་ཤེས་པ་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེས་པ་ན། ཡི་ལ་སྐྱེད་པའི་སློ་གཅིག་ཀྱང་དེ་ལ་བརྒྱན་པ་ཡ་ཡི་
 གཉིས་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་སྐྱར་བར་འབྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་གཞུང་དོན་ཡི་དང་།
 དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཡ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་
 གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡ་ཡི་གཉིས་ཐོས་པའི་དུས་
 ཉིད་དུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྤྱིར་སྐྱར་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པས་གཞན་སྤྱད་དོ། །ཡ་གཅིག་སྤྱི་ཐོས་པའི་ཆེ། གཅིག་ཀྱང་ལན་

གཉིས་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་བར་བཤམ། ཡ་བདག་ཉིད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེ་
 རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོན་གཞན་ལ་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་གཞན་ཕྱི་
 རྒྱལ་ལ་འཕོ་བ་ན་འཕོ་ཁ་མའི་སྒྲོ་བ་མ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བ་མེན་པར་
 དེའི་སྒྲོ་ཕྱི་མ་དེས་དོན་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་
 རང་གིས་མ་སྒྲུབ་བ་བཞིན། རང་གི་སྒྲོ་ཕྱི་མ་བམས་ཅད་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བཤམ་བར་འགྱུར་
 ཏེ། རང་གི་སྒྲོ་བ་མ་དོན་ལ་འཕོ་ཁ་མ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་གང་ཞིག། དེ་དག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་
 ཡོད་མེད་མཆོངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་བདག་གི་སྒྲུབ་བྱ་རང་ལ་མངོན་
 སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་བའི་བདེ་སོགས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས།
 རང་གི་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་བྱ་བཞིན་དུ་བཤམ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་གང་
 གིས་བདག་དང་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་བྱ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཐུབ་མ་ཐུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་
 འགྱུར་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། བདག་གིས་སྒྲུབ་བདེ་ཚད་མ་གང་ལས་ཀྱང་ཐུབ་པ་མི་
 འབད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཐུབ་ན་རང་རིག་མེད་པ་ཉམས་སོ། །རང་རིག་མེད་པས་སྒྲུབ་བ་མི་
 འབད་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་གསལ་ལོ་ཞེས་པའི་བ་སྐད་མི་འབད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རིག་པའི་རོ་བོར་མ་ཐུབ་པར་ཡང་གསལ་ལོ་ཞེས་པའི་
 བ་སྐད་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གསལ་བ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱ་
 ཡིན་པས་བ་སྐད་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་གསལ་བར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།
 རང་གསལ་བའི་རོ་བོར་མ་ཐུབ་བཞིན་དུ། ཡུལ་གསལ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། ཡུལ་ཅན་གྱི་
 སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་བཤམ། གལ་ཏེ་རང་གསལ་བར་མ་ཐུབ་ཀྱང་། དོན་གྱི་
 གསལ་བྱེད་ཡིན་ན། འཕྲོ་བ་འདི་ཀྱན་གྱིས་དོན་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚད་མ་
 ཡུལ་བཅས་ཀྱངས་ཀྱི་ངེས་པ་དང་། །མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་ཚད་འབྲས་དང་། །ཐུན་
 མོང་མེན་པའི་བདེན་གཉིས་རྣམ་དཔེ་མཁས། །མངོན་སུམ་ལེའུའི་བྱེད་ལས་ཡིན་པར་
 ཉོགས། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་
 ལེའུའི་འགྲེལ་བ་སྟེ། ལེའུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །འདིས་ཀྱང་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་
 ཐམས་ཅད་ནས་ཚུགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་
 ཅིག། ། །

ལེའུ་བཞི་བ།

རང་གི་གཞུང་བྱ་ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སྤྱོད་པའི་ཐབས།

རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ནམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་གིས་གཞུང་བྱ་ངེས་ནས་གཞན་
རྗེས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ལ། མཐའ་གཉིས་སྤྱོད་གས་པའི་ཐེ་ཆོམ་གཙང་པའི་ཚུལ་དང་།
མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ། རྗེ་བྱེད་རག་
གི་རང་བཞིན་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལྷོ་འོ་དོ་དང་།
ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།

དང་པོ་ལ། ལྷོ་བ་རག་དང་། ལྷོ་འོ་དོ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར། རང་
དོན་ལེའུ་དང་གཞན་དོན་ལེའུ་དེ་དགོས་པའི་བྱུང་པར། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་
ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་ལྷོ་བ་རག་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་
ལྷོ་འོ་དོ་གྱི་ཐལ་འཕྱར་གཉིས་ལྷོ་བ་པའི་རག་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ།
གཉིས་ཀས་ཀྱང་། ལྷོ་ཆོས་ཀྱི་དོར་མི་འདོད་པ་འཕེན་ཞིང་འདོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་ལ།
ཆོས་བའི་འདོད་པ་ལྷོ་བ་པར་བྱེད་ཅིང་། མི་འདོད་པ་འགོག་པའི་ལྷོ་བ་རྗེ་ན། ལྷོ་མེད་
དེ། གཉིས་ཀས་འབྲེལ་བ་སྟོན་པར་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་།
ཐལ་འཕྱར་གྱི་རྟགས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་སྟེ། ཐལ་འཕྱར་ལ་ནི་
རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་བྱུང་པ་དེས། ལྷོ་ནི་རྟག་པའི་ལྷོ་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ན།
ལྷོ་མི་འདོད་པའི་དོན། ལྷོ་མ་བྱས་པར་འདོད་དགོས་པར་འདུག་སྟུང་པ་ནི་མི་འདོད་པ་
འཕེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བྱུང་པ་དེས་ཐལ་འཕྱར་གྱི་རྟགས་རྟག་པ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་
དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ལྷོ་བ་རག་ལ་ནི་ལྷོ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་རྟགས་ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་ཞིང་། བྱུང་པ་དེས་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། ལྷོ་འོ་དོ་གྱིས་ནི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་
རྟོག་ལོག་ནས་སྒྲོ་ཐེ་ཆོམ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལྷོ་བ་རག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སྤྱོད་
དགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་གཙང་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་ལེའུ་ལས་ལོགས་སྤྱོད་གཞན་
དོན་ལེའུ་བཅམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། གཞན་དོན་ལེའུ་ནི། ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་
རག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་རང་དོན་ལེའུ་ས་བསྟན་ཟིན་པའི་ལྷོ་བ། དེས་ཐལ།

[illegible]

པ་དང་སྒྲིལ་སོ། །སྤྱི་སྤྱོད་ཞུགས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་བྱུང་ཅིང་། བྱུང་པ་ལྟར་ཆད་མས་
ངེས་ཅུས་པས། ཉགས་སྒྲིལ་དང་བཅས་པར་རི་ལྟར་འབྱུར་ཞེས། ཆད་མ་ནུམ་ངེས་ལས་
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སྤྱད་པས་པར་ཆོག་གི་སྒྲིལ་ཡོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པས་སྤྱོད་པ་པོ་ལ་སྤྱན་ཀར་འབྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྐལ་ཕྱི་སྐལ་ཚོད་པའི་སྐབས་སྤྱི་སྤྱོད་ཅན་གྱི་དག་བཤོད་ན་
སྐལ་པ་ཕམ་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གིས་མཐོང་བ་ནི། ཚུལ་གསུམ་སྐལ་པ་
རང་གི་ཆད་མས་མཐོང་བ་ཞེ། དེ་ཉིད་ཕྱི་སྐལ་གྱི་སྒྲིལ་ལྟ་གསལ་བར་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ། རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་བཤད་པ། དོན་ཞེས་སྒྲིལ་པའི་དགོས་པ།
གསལ་བྱེད་སྒྲིལ་པའི་དགོས་པ་རོ། །

རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་དགག་པ་རོ། །

དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པའི་ཉགས་སྒྲིལ་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གོ་ཞེས་སྒྲིལ་པས་
ཆོག་མོད། རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་སྒྲིལ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས། ཚུལ་གསུམ་རང་ལ་
བརྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་རང་གིས་བྱུང་པ་དགོས་ཀྱང་། ཕྱི་སྐལ་གཞན་ལ་ཚུལ་གསུམ་བརྟན་
ནས་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུང་བྱ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་སྐལ་
པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆད་མས་མཐོང་བ་མིན་ཡང་། ཕྱི་སྐལ་གཞན་དག་གིས་ཆད་མའམ་ཁྱང་
ཅམ་ལ་བརྟན་ནས་མཐོང་བ་སྤྱོད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་པས་དེའི་ལོག་
རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ལོག་རྟོག་གི་སྒྱུར་བ་ནི། སྒྲིལ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་
ལེམ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཅམ་ལ་
པོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྟོགས་ཆོས་གཉིས་མཐུན་དཔེའི་སྤྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཁྱང་ལས་ཁས་
སྒྲངས་པ་དང་། ཉགས་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྤྱི་བ་དང་། སྤར་ཡོད་གསར་དུ་འཇིག་པ་ཡང་
སྒྲིལ་དང་བདེ་བ་ལ་བྱུང་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཁྱང་ལས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། སེམས་པ་ཅན་ལ་
སྤྱི་འཇིག་མི་བྱེད་པས་ཁྱབ་པ་ནི། གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ཏེ། སེམས་པ་ཅན་
ནི། བཅིངས་ཤོལ་ཀུན་གྱི་གཞིར་བྱུར་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལྷན་འདྲར་ལེན་བྱེད་པ་པོའི་བདག་
ཡིན་པས་ཉག་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱིས་ཁས་

སྤངས་ཅམ་སྐྱབ་ཕྱེད་ཏུ་མི་རུང་བ། རང་གི་ཐལ་འཕྱར་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
ལ། མདོར་བཅུན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ཚུལ་ཅན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་
ཉིད་འཆད་པ་ན། བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཆོག་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཟུང་སྒྲོས་གྱིས་
ཁས་སྤངས་ཅམ་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་བ་དེ་སྤང་བའི་མིར་ཏུ་སྒྲོས་པའི་མིར།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱབ་ཕྱེད་ལ་བཟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
དོན་ལ་བཟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་སྤངས་ཅམ་སྐྱབ་ཕྱེད་ཏུ་
མི་རུང་། གྲངས་ཅན་རང་ལ་བྱུང་བའི་རྒྱབ་ཕྱེད་བརྗོད་རིགས་པ། ཁས་སྤངས་ཅམ་སྐྱབ་
ཕྱེད་ཡིན་ན་ཅ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལྷང་གི་གནོད་སྐྱབ་མི་
རུང་བ་མྱེད་བཅུན། ཉགས་འདི་ལ་མི་རུང་བ་ཕྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་
སྟོབས་རྗེས་སྐྱབ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་
རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དེར་ལྷང་དོན་ལ་
དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་མིར། ལྷབ་པར་ཐལ། ལྷང་གི་དོན་ལ་ཚད་མས་ཡོངས་སྐྱབ་
བཟགས་ནས་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷང་དེ་མིན་ཏུ་སྒྲོག་གུར་གྱི་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་ཕྱེད་ཏུ་
ཡོངས་སྐྱབ་ཡོན་རིགས་ཀྱི། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡོན་མི་རིགས་པའི་མིར། གནས་དང་པོར་
ཆོག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་ཕྱེད་ཡིན་ན། སྒྲོན་མེས་གཟུགས་གསལ་བར་ཕྱེད་པ་བཞེན་ཏུ།
རང་ཉིད་སྒྲོ་ཡུལ་ཏུ་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་གསལ་ཕྱེད་ཏུ་འཕྱར་ལ། དེ་ལྟ་ན།
སངས་རྒྱས་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པའི་ཆོག་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པས་སྒྲོ་བའི་སེམས་པ་ཅན་
དེར་ནི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གནོད་ཕྱེད་ཏུ་འཕྱག་པ་རྩས་པ་དང་བཅས་པར་མི་
འཕྱར་བར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོག་ཅམ་གྱིས་བྱུང་བའི་མིར། སྒྲོ་བའི་སེམས་མེད་
དེར་ནི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་འཕྱག་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པར་མི་འཕྱར་བར་ཐལ།
དེ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཆོག་ཅམ་གྱིས་བྱུང་བའི་མིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲོ་བའི་སེམས་མེད་ཏུ་
བསྐྱབ་པ་དེ་ཡི་ཆོ། སངས་རྒྱས་པའི་ལྷང་དེ་ནི། རྒྱབ་ཕྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
ཡི་ཆོ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷང་དོན་ལ་གནོད་པའི་མིར་ཏུ་ལྷང་དོན་ལས་གཞན་སྒྲོ་བའི་སེམས་མེད་
ལ་སྐྱབ་ཕྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་མིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ལྷང་འབའ་ཞིག་པ་
དེས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དང་། ཉགས་དེས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་སྒྲོ་བའི་
སེམས་མེད་སྐགས་མ་ལྷས་པ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་བས་ནའི་མིར། གལ་

ཉེ་ཁོ་ཅག་གིས་སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་བཟོད་པས། དེད་ཀྱི་རོར་ཚད་མ་
 མེན་ཡང་ལུང་དེ་ཚད་མར། ཁས་སྒྲངས་པ་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱུ་པ་ཁོ་ན་ལ་ཚད་མར་
 གྲུབ་པས་དེས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ན། བརྒྱབ་བྱ་མི་འདོད་
 བཞེན་དུ་ཡང་གྲུབ་ཐོ་ཞེས་ན། ལུང་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱུ་པ་ཁོ་ན་ལ་གནོད་ཚུབ་དུ་
 འབྱུར་བ་དེ་ཁས་སྒྲངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནམ་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་སྦྱེས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་མིག་
 བཞེན་དུ་རོ་ཐོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྷན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་སྟོབས་ལ་དཔྱོད་
 པའི་སྐབས་འདིར་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་པ་ས་གནོད་བྱེད་དང་རྒྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་པ་ཁོ་ན་ལ་ལུང་དེ་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། སངས་རྒྱུ་པ་གང་
 གིས་གནོད་ཚུབ་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ལུང་དེ་
 ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་པ་དང་རོ་ཐོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་
 ལ་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། སངས་རྒྱུ་པ་གང་གི་དང་པོ་ནས་རོ་ཐོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་
 ལུང་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་དུ་མ་ཟད་སངས་རྒྱུ་པའི་རོར་ཡང་སངས་
 རྒྱུ་པའི་ལུང་དེ་རྒྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་རི་ལྟར་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་བཤམ། ལུང་
 དེའི་དོན་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་
 ཤིང་། ཚད་མར་ཞེན་པས་དེ་ལས་བརྒྱབ་བྱེད་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེན། སངས་རྒྱུ་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་སློབ་དེ་སེམས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་ཚད་མ་ལྟར་སྤང་དུ་མི་ཤེས་ཤིང་། ཚད་
 མར་ཞེན་པས་རྒྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་རི་ལྟར་ཡང་འབྱུར་བ་མི་འཐད་པར་བཤམ། ལུང་དེའི་
 དོན་དང་འགལ་བ་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་པར་བཤམ།
 ལུང་དེའི་དོན་ལས་གཞན་པ་དངོས་འགལ་ཁས་ལེན་ན། ལུང་དེ་རྒྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པ་
 དོར་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་རྒྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་ལྟར་ན།
 དངོས་སྟོབས་ལུལ་ལ་ལུང་གི་གནོད་ཚུབ་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་དང་། ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་དོར་བ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོངས་བརྟགས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚོལ་བས་དོར་བ་དང་། ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་དོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་
 ལ་གནོད་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །ཕྱི་མ་ནི་ཚད་མས་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ལུང་ལ་གནོད་ཕྱིར་དང་། ཚད་
 མས་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ཞེས་པས་རིམ་པ་བཞེན་དུ་ལུང་འདོར་བའི་དུས་གསུམ་བརྟན་
 ཉི། ལུན་འབྱིན་ལ་ན་བ་གཉོད་པའི་དུས་དང་། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་དུས་
 དང་། ལུང་དོན་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་དེ་དག་ལྷ་མར་མ་དོར་ཡང་ཕྱི་མ་གཉིས་

སྤྱུང་སྤྱུང་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གངས་ཅན་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས་སྐབས་དེར་སྤྱུང་བྱེད་དུ་ག་ལ་རིགས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་གངས་ཅན་རང་གིས་རྟོགས་པའི་ཐབས་དེ་བརྗོད་རིགས་པ། དེ་ལྟར་གིས་གྲུབ་པ་མི་འབད། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འབད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གིས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གང་ལས་གྲུབ་བར་གྱུར་བའི་སྤྱུང་བྱེད་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་མི་བརྗོད་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་སློབ་དེ་སེམས་མེད་རྟོགས་ཡང་དག་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཆོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ཅག་གིས་ལྟར་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ལ། དེ་ཁྱོད་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པས་མ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། ལྟར་དེ་ཆད་མ་ལེན་ན་གངས་ཅན་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལས་རྟོགས་པར་མི་བྱང་ལ། ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་ལྟར་ཆད་མར་འཛིན་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་བརྗོད་རིགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་པ་འདིས་ཀྱང་དེ་ཅི་ནས་ཆད་མར་མི་འཛིན་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་སློབ་རྒྱུ་སློབ་དེ་སེམས་མེད་གྲུབ་འདོད་ཀྱི་ཆོལ་བ་གང་ཞིག། དེ་ལྟར་ཆད་མ་ཁོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ལ་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བ་ཁོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་མ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤར་ནི། སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་བ་མལ་བར་གྱུར་པ་ལས་ཕྱིས་ལམ་སྐོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུང་བྱེད་གང་དག་གོམས་པར་བྱས་པ་དག་གིས། སློབ་དེ་སེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པ་དང་ཐབས་གང་ལས་དབང་པོ་ཉི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བའི་སྤྱུང་བྱེད་དེ་དག་ཐབས་དེའི་འབྲས་བུའི་དོན་སྤྱུང་བྱས་པར་ཤེས་ནས་གང་ཟག་དེ་ལ་ཐོག་མར་ཐབས་དེ་བརྟན་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།

དང་པོ་ནས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གངས་ཅན་ཁྱོད་རང་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སློབ་དེ་སེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེའི་ཐབས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བརྟན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཡི་རྒྱུ་སློབ་དེ་སེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་སྤྱུང་འདོད་ཀྱི་ཆོལ་བ་གང་ཞིག། དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཐབས་འགའ་ཞིག་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་པས། དོན་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྤྱི་ལྟུང་གིས་ཀྱང་བརྟན་པར་མི་བྱས་པས་མ་བརྟན་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སློབ་དེ་སེམས་མེད་དང་། སླེ་འཇིག་ཅན་གྱི་དོན་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་
 སྐྱབ་བྱེད་གྱི་དཔྱེད་པ་བྱས་པ་ལ་དཔོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། སློབ་དེ་སེམས་མེད་
 རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག། རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་ཐབས་གང་
 དང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་པར་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱི་ལོ་སྟོན་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་འཇལ་བའི་ཆད་
 མའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་འོག་ནས་
 འཆད་པས་གཞུང་འདིའི་དོན་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིས་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་ཅམ་
 དག་གིས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དེ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་མིན་པའི་ལྷན་སྤང་འཛོག་ཀུས་པར་
 ཐལ། སྤྱི་ཆོལ་གྱི་ཁས་སྤངས་ཅམ་ཚུལ་གསུམ་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དང་། དེར་སྤང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་འཇུར་བར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པར་ཐལ། སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ཇི་
 ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་རང་འགར་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་
 མེད་པ་རྟོག་པས་དེ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུར་བ་མིན་པར་ཐལ།
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་དེ་ལྟར་ཆད་མས་ཤེས་པ་ལ་བརྟོས་པ་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་
 དང་། འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པ་བཞིན་ཏུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཡོད་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་སླེ་འཇིག་གི་རྟགས་ལས་དེ་རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྟོགས་
 པ་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་། འབས་བྱའམ་ཡོད་ན་སྤང་ཏུ་
 རྒྱུང་བ་ལས་ཡོད་པར་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་གང་རུང་ཏུ་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན།
 འབྲེལ་བ་དེ་གངས་ཅན་རང་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པར་དངོས་པོའི་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་ན། སངས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས།
 གཞན་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ཁས་སྤངས་རྟགས་སུ་མི་རྒྱུང་ན། བྱིད་དང་སྟོན་གྱི་སྤྱོད་
 དཔོན་སྤྱོགས་སྤང་སོགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཁས་སྤངས་རྟགས་སུ་བཞོད་ནས། མི་འདོད་པའི་

ཆོས་གཞན་ཐལ་བར་བསྐྱབ་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕྱི་བྲག་པས་བ་ཡང་གི་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ལ། བ་ཡང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་ནམས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་དེའི་རྟགས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྤངས་ཅན་གྱིས་རང་རྒྱད་དུ་འདོད་པའི་རྟགས་ཁས་སྤངས་ཅན་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་ཞེས་པ་མི་མཆོངས་པར་ཐལ། ཐལ་བ་འདི་ནི། རྟགས་ཕྱི་བྲག་པ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་ཁས་སྤངས་ཅན་རྟགས་སུ་བཤོད་པ་ཡིས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་ཐལ་བར་རྒྱབ་ཅིང་འཕེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ཆོས་གྱི་སློ་རོར་མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཅིང་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་བ་དེ་འཕངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བ་ཡང་གི་སྤྱི་དེ་ཆ་བཅས་གཅིག་ཏུ་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆ་བཅས་སུ་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དགག་བྱས་པར་ཐལ། དེ་ཆ་བཅས་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་བྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་ཆད་མ་ནམ་ངེས་སུ་ཐལ་བས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱད་དངོས་སུ་བརྟན་པ་ནི། ཐལ་འཇུག་རང་རྒྱད་ཀྱི་མཐའ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱད་འཕེན་པའི་ཐལ་འཇུག་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་བརྟན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་རྒྱད་ཀྱི་སྟོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྤངས་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཆད་མས་གྲུབ་ན། རང་རྒྱད་རྟགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ཆད་མས་བསལ་བར་འཇུག་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྲུབ་པ་ཡང་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་སོ། །ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཆེ། བ་ཡང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བུམ་པའང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། བུམ་པ་དུ་མ་ཡིན་ན། གཅིག་གི་མཆན་གཞི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོག་ལ། དེ་མ་རྟོག་ན་དུ་མ་ཡང་མི་སྟོན་པར་འཇུག་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན། བ་ཡང་གི་སྤྱི་དེ་ཡང་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་ཆད་མས་མ་བསལ་བར་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། བ་ཡང་གི་སྤྱི་ཅན་ཆོད་གཞིར་གཟུང་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་། ཕྱི་བྲག་པས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་པ་མེད་དོ། །གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་ན། ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་བྲུབ་པ་ཕྱི་བྲག་པའི་སློ་རོར་གྲུབ་བཅ། མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དེའི་

རྩོམ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འཕྱར་ཡང་དག་ཏུ་མ་སྤང་བར་ཐལ་ལོ། །འོན་ཏེ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
 དེས་བཏགས་པའི་བ་ཡང་གི་སྤྱི་ཆས་ཅན། དེའི་རྩོམ་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེའི་
 རྩོམ་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས་སྤངས་སྟེ་ཞེ་ན། འོན་
 ཆད་མའི་རྩོམ་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་རྒྱབ་པ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆད་མའི་
 གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འཕྱར་རོ། །གྲུབ་ན། ཆད་མའི་རྩོམ་པ་ཡིན་ན། ཆད་མའི་རྩོམ་
 མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་རྒྱབ་པར་ཐལ། འདྲི་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་སྤྱི་གསལ་ཆས་གྲུབ་པ་ན།
 བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། ཆད་མའི་རྩོམ་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་
 རྒྱབ་པ་གྲུབ་ཀྱང་། ཆད་མའི་རྩོམ་པ་ཡིན་ན། ཆད་མའི་རྩོམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱབ་
 པ་གྲུབ་མི་དགོས་སྟེ་ཞེ་ན། སྤུ་མ་ལ་ཡང་མཆུངས་སོ། །རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འཕྱར་གྱི་དབྱེ་བ་
 སྟགས་ནི། གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་
 ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་སྟོན་པ་དེ་ནི་ཆས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་རང་
 མཆན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དག་དང་། རྟག་པས་སྒྲ་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་མིན་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདྲི་བ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་བྱང་སྟེ། རང་མཆན་དང་
 འབྲེལ་བའི་རྒྱབ་བྱའི་དོན་ལས་རང་མཆན་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ནི་དེས་པར་གྲུབ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤུ་བཤད་པ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི། ཆད་མའི་
 ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་དངོས་སུ་རྟགས་སྒྲར་དོན་གསུམ་སྒྲ་
 བཏགས་ཡིན་ཡང་། བརྒྱུད་ནས་དེ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དོན་རང་མཆན་འཇལ་བའི་ཆད་
 མའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱབ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཆད་མ་གང་ཡང་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 རང་མཆན་དང་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་གཞན་གྱིས་སྒྲ་བྱར་དུ་བཏགས་པ་དག་ནི་
 མངོན་པར་འདྲི་བའི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་རྒྱབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྟག་པར་བྱེད་པ་པོ་
 དང་བྱང་དག་བྱེད་པ་པོའི་འདྲི་བ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པར་ཐལ།
 དེ་དག་གི་འདྲི་བ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལས་གཞན་དུ་ཡང་འཇུག་སྟེད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ། ཆོག་གཉིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་བྱས་པར་མཆུངས། སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་པའི་
 རུས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཆུངས། རྫོང་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གསལ་བར་
 བྱེད་མི་བྱས་པའི་སྤྱི་གསལ་ཆོག་ལ་སྟགས་པ་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་དུ་འདྲི་བ་དག་པའི་ཆེད་
 དུ་གསལ་བྱེད་ཅེས་སྟོན་ལ། རྟགས་ཆོག་གིས་ཚུལ་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་ཀྱས་ཀྱང་།

ལྷ་མི་ཉག་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལྷ་མི་
ཉག་པའི་ཚུགས་ཆོག་དང་། གཏན་ཆོགས་བརྗོད་པའི་ཆོག་རྩ་མེད་པར་
བཤ། བྱས་པ་ལྷ་པའི་བཟུང་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་ཉགས་སུ་བཤོད་པའི་དོན་གྱིས་དོན་ལྷ་མི་
ཉག་པ་དེས་པར་ཉགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོག་དེ་དག་རང་གི་རྩ་མེད་ལས་
ལྷ་མི་ཉག་པར་ལྷ་པའི་བྱུང་བྱེད་པར་གནས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤ། འདོད་པ་དེས་ནའི་
ཕྱིར། ཅི་ལྟ། ཚུགས་ཆོག་བཟུང་བྱེད་པར་མ་འབྲེལ་བས་དེའི་ལྷ་མི་ཉག་པའི་བྱུང་བྱེད་
ཉགས་ཆོག་ཀྱང་ལྷ་པའི་གཅིག་པོ་དེའི་བཟུང་བྱེད་ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་
ཀྱང་ལྷ་མི་ཉག་པའི་བྱུང་བྱེད་པར་འཕྱར་རྟེ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེན་རྟེ།
གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྩ་མེད་ལས་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་ལྷ་མི་ཉག་པའི་
དག་མ་ཡིན་པར་བཤ། རང་ཚུགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱུང་བའི་གཞིར། རང་སྐྱབ་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་
གི་བསམ་པ་ཉོན་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ལ་ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་དཔོན་གྱིས་
ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཚུགས་ཀྱི་ཆོག་དེ་ནི་ཆོས་
ཅན། ལྷ་མི་ཉག་པའི་ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ན། དོན་གང་གི་ལྷ་མི་ཉག་པའི་བྱུང་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་པར་བཤ། རང་ཚུགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱུང་བའི་གཞིར་རང་སྐྱབ་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་གི་
བསམ་པ་ཉོན་ཞིང་དཔོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མི་ཉག་པ་
དངོས་སུ་ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་མེད་རྟེ། ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་མེད་ཀྱང་། དེ་ལས་ཐེ་ཆོས་དག་གྱེ་ཡི་དེས་པ་དངོས་སུ་
མི་ལྷེད་པའི་ཕྱིར། གཞིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བཟུང་བ་ཡིས་ཀྱང་ལྷ་མི་ཉག་པའི་ལྷ་མི་
པའི་བྱུང་བྱེད་པར་བཤ། ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་མེད་ཀྱང་ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མི་
ཉག་པར་ལྷ་མི་ཉག་པའི་གཏན་ཆོགས་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ལ་ལྷ་མི་ཉག་པའི་ལྷ་མི་
པའི་བྱུང་བྱེད་ཀྱང་། དེའི་ལྷ་མི་ཉག་པའི་བྱུང་བྱེད་ཀྱང་ལྷ་མི་ཉག་པའི་བྱུང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཚུལ་གསུམ་ཉོན་པར་བྱེད་པའི་ཉག་ཆད་དང་བཤ་བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདྲིར་
ཉགས་ཆོག་བཟུང་ནས་ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་དཔུང་མི་བརྗོད་དེ། དོན་གང་
དངོས་སུ་ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་མེད་ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མི་ཉག་
པར་ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་ཚུགས་ཆོག་ཚུགས་དངོས་སུ་ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཆོག་གཏན་ཆོགས་དངོས་སུ་ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་མཚུངས་
རྟེ། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་གིས་ཚུལ་གསུམ་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚུགས་ཆོག་གིས་
ཚུགས་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་སྐར་ལྷ་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་མེད་པའི་ཕྱིར་

པར་བྱེད་དམ། མ་བརྟེན་བཞིན་དུ་བྲན་པར་བྱེད། དེ་གཉིས་ཀ་སྟོགས་ཆོག་ལ་ཡང་
མཚུངས་པའི་བྱེད། དེ་སྟོགས་སྟབ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་བལ། སྟོགས་ཆོག་ལས་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་
སྟེའི་བྲན་པ་མི་སྟེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཅི་ཡིན། སྟོ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཆོམ་བྲན་དུས་པ་ན།
སྟོ་མི་རྟག་ཅེས་བརྟེན་ན་ཐེ་ཆོམ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་སྟེར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟགས་ཆོག་
ཀྱང་རྟགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་སྟེད་པར་བྱེད་ཀྱི་བྲན་པ་སྟེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བལ། སྟོགས་
བྱུང་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྲན་བཞིན་དུ་དུས་པའི་ཆོ། སྟབ་རག་བཞོད་ན་ཡང་ཐེ་ཆོམ་དེ་ཉིད་ལས་མ་
འདས་པའི་བྱེད། གལ་ཏེ། སྟབ་རག་བཞོད་པའི་ཆོ་ཐེ་ཆོམ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། གང་
ཟག་དེའི་རོར་རྒྱལ་གསུམ་ལགས་པར་བསྟབས་ནས། མཐར་ཆོག་ལས་བྲན་པ་སྟེའོ་ཞེ་ན།
འོ་ན་སྟོགས་ཆོག་ཀྱང་སྟོགས་སྟབ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བར་བལ།

དང་པོར་ཐེ་ཆོམ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། མཐར་སྟབ་བྱེད་མཐོང་བའི་ཆོ། ཆོག་ལས་
ཀྱང་དེས་པ་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད། གལ་ཏེ། སྟར་རྒྱལ་གསུམ་སྟབ་བྱེད་བརྟེན་ནས་མ་
བྲན་པ་བྲན་རུང་དུ་ཡོད་པ་ལ་རྟགས་ཆོག་བརྟེན་པས་བྲན་པ་སྟེད་པའི་བྱེད། རྒྱལ་གསུམ་
སྟབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྟོགས་ཆོག་ཀྱང་སྟོགས་སྟབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་བལ།
སྟར་སྟོགས་སྟབ་བྱེད་བརྟེན་ནས་བྲན་རུང་དུ་ཡོད་པ་སྟོགས་ཆོག་གིས་བྲན་པར་བྱེད་རུས་པ་
ཀྱང་ནས་མཚུངས་པའི་བྱེད། སྟོགས་ཆོད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་རྒྱལ་གསུམ་ཆོད་མའི་ཡུལ་
དུ་སོང་བ་ལ་དེས་པར་བརྟོས་པས་ཆོག་དེའི་མཐུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱལ་གསུམ་ལ་བྲན་
པ་སྟེད་པ་རྟགས་ཆོག་གི་མཐུ་མ་ཡིན་པར་བལ། རྒྱལ་གསུམ་ཆོད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེས་
པར་དེའི་སྟབ་བྱེད་ཆོད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟོས་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་བྱེད། དེས་
ན་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་གིས་དོན་གང་དངོས་སུ་བསྟབས་ནས་སྟོགས་བརྟེན་ནས་སྟབ་བྱེད་
ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བ་སྟོད་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ། རྒྱལ་གསུམ་སྟབ་བྱེད་དུ་མི་སྟོ་ཡི་རྒྱལ་གསུམ་
སྟོན་པར་བྱེད་པས་སྟོགས་བརྟེན་ནས་སྟབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱུང་བ་ལེགས་པར་
བསྟབས་དགོས་སོ། །རྒྱལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་
པ་ཅམ་ཞིག་སྟོ་འམ། འོ་ན་ཉེ་རྒྱལ་གསུམ་ལ་བྲན་པ་སྟེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སྟོ།

དང་པོ་ལྟར་ན། ལེགས་པར་སྟོས་སོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་གི་རྒྱལ་
གསུམ་སྟབ་པའི་ཆོད་དུ་བཞོད་པའི་སྟབ་རག་དེ་ནུམ་ཀྱང་ཅ་བའི་རྒྱལ་གསུམ་དུ་སྟབ་བྱེད་
ཡང་དག་ཡིན་པར་བལ། དེ་ལ་བྲན་པ་སྟེད་པའི་བྱེད། འཁོར་གསུམ་ག་ཁས་སྟངས་སོ། །
རྟགས་མ་སྟབ་ན་སྟར་རྒྱལ་གསུམ་སྟབ་བྱེད་རྟགས་ཆོག་གིས་བྲན་པར་བྱེད་རུས་པ་འགལ་

ལོ། །བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ལྷན་པའི་དོན་བཟོད་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཕྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ན།
བྱས་ཞེས་བཟོད་པའི་ཆོག་དེ་སྐྱེ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་ཕྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། བྱས་པ་དེ་ཅིག་མོས་
དེ་སྐྱབ་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་དུང་སྐྱབ་ཕྱེད་མེད་བཞིན་དུ་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་ཕྱེད་ཡིན་པས་
བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཕྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་ཤིག། འོ་ན་སྟོགས་ཆོག་ལ་བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་ལྷན་པ་མེད་
ཅེས་སྟོན་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། །འོ་ན། སྐྱེ་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྐྱབ་ཕྱེད་
མིན། །ཞེས་པས་སྟོགས་ཆོག་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་ཕྱེད་ཡིན་པ་དང་། རྟགས་ཆོག་དངོས་སུ་སྐྱབ་
ཕྱེད་ཡིན་པ་འཕེན་པར་ཐལ། སྟོགས་ཆོག་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་ཕྱེད་མིན་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་
དེས་རྟགས་ཆོག་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་ཕྱེད་ཡིན་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དངོས་བརྒྱད་གང་གི་སྟོ་
ནས་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྐྱབ་ཕྱེད་མིན་པར་མཚུངས་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྐྱེ་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་
ན། སྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལེགས་པར་བཀག་ནས། སྐྱབ་དག་གི་ཡན་
ལག་ཡིན་ན། སྐྱབ་ཕྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པར་ཕྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། ཆོག་དེ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་
ལ་སྐྱབ་པའི་ལྷན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། རྒྱང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ།
རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། ། དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་ཕྱེད་དུ་
བཞེད་པ་མ་ཡིན་ན། སྟོགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དག། བཟོད་པ་ལས་གཞན་སྤང་
བར་བ། །ཞེས་པ་རི་ལྟ་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་སྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་
དུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་བྱ་དེར་བསྟན་པ་ནི། །གཏན་ཆོགས་དོན་གྱི་ཡུལ་
དུ་འདོད། །ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྟོགས་ཆོག་དེས་སྟོགས་སྐྱབ་པའི་ལྷན་པ་མེད་པའི་
སྟོགས་དེ་ནི་བཟོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོག་སྟོན་མའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཆན་ཉིད་པ་མིན་
ནོ། །གང་དག་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ཆོག་དེའི་དོན་དུ་བརྒྱུད་ནས་འགལ་སྟོང་
ཕྱེད་པ་ནི་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་
ཡིན་པའི་སྐྱེ་མཆན་དག་པ་དང་། རང་གི་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ།
འབྲེལ་ཕྱེད་གཞན་གྱི་ཚོད་ལན་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། སྟོགས་
ཆོག་དེ་ལ་རང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ལྷན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་འབྲུག་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཆོས་དང་། ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་དང་།
སྐྱབ་ཕྱེད་འདྲི་བའི་སྐབས་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་དུ་ཐལ། རྟགས་ཆོག་དེ་ནི་
ཐེ་ཆོས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་མཐའ་གཅིག་དུ་ཤེས་པར་འདོད་པས་སྐྱབ་ཕྱེད་འདྲི་བའི་སྐབས་ལ་

བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲེལ་མི་རྟག་པའི་སྐབ་བྱེད་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བར་
 ཐལ། སྤྲེལ་མི་རྟག་པའི་མི་འབྱུང་ཚྭ་གས་སྤྲེལ་རྟག་ཅེས་ཁས་ལེན་ན་ཡང་སྤྲེལ་མི་རྟག་པའི་རྟགས་
 ཆིག་དེ་འཇུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་དེ་དག་པའི་ཆེད་ཏུ་སྐབ་བྱེད་
 གྱི་རག་འགོད་པ་ཡོད་པས་སོ། །སྤྲེལ་མི་རྟག་པའི་སྐབ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྤྲེལ་པ་དོན་མེད་པར་
 ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་སྐབ་པའི་རྩས་པའང་མེད། ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་
 རྩས་པའང་མེད། དགོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲེལ་དེར་ཐལ། རྟག་གི་
 ཡན་ལག་བསྐྱབ་བྱ་སྐབ་པའི་རྩས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་
 གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བར་པ་དེར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལ་དྲན་པ་སྐྱེད་པའི་རྩས་པ་ནི།
 དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་རྟགས་ཆིག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ཀྱི་སྤྲེལ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་གར་འབབ་ངེས་པ་མེད་པའི་སྐབ་ལྟར། གཏན་ཆིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་
 བཟན་པ་མེད་པར་གཏན་ཆིགས་འཇུག་པ་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་འཇུག་པའི་
 ཡུལ་སྤྲེལ་པ་དངོས་སུ་བཟན་པ་དག་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ལས་རྟགས་ཆིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 སྤྲེལ་མི་རྟག་པའི་སྐབ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྤྲེལ་པ་ལྟ་བུ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྐབ་རག་ཡན་ལག་ལྟ་
 ལྟ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གོང་ལོག་ཀྱང་ཏུ་བཀག་ཅིང་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ངེས་པར་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། སྐབ་པ་བརྗོད་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་
 ཅན་གྱི་རག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟ་བུ་པ་ལ། སྤྲེལ་མི་རྟག་པའི་སྐབ་རག་དེས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་
 དགོས་རྩས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་སྤྲེལ་མི་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གང་
 བྱས་པ་འདི་འདྲ་ཀྱང་མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྲེལ་དེ་ནི་འཆིག་པར་
 རྟགས་པའི་སྤྲེལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཤད་ཟིན་འདི་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། ཁེས་པ་ལྟར་ན།
 སྤྲེལ་མི་རྟག་པའི་སྐབ་རག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལན་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
 ཁེས་ཏེ། གཞུང་ལྟག་མ་ནི་སྤྲེལ་མ་ལྟར་རོ། །གཞུང་འདིར་སྤྲེལ་མ་ཆོས་སྟོན་ཏུ་བརྗོད་པ་ཆིག་
 གི་ཐེབ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ཡིན་པའམ། ཡང་ན། དམ་བཅའ་སྟོན་འགྲོ་འགོག་པའི་མཚོན་བྱེད་
 ཏུ་བྱེད་སྟོན་ཅན་ཁེས་སྤྲེལ་སོ། །འདིར་བསྐྱབ་བྱ་ཤུགས་རྟགས་སུ་བཤད་པ་ཚུལ་གསུམ་འཐལ་
 པའི་ཆད་མའི་ཤུགས་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། ཚུལ་གསུམ་ག་མངོན་སུམ་ཆད་མས་
 སྐབ་པའི་ཆོ། བསྐྱབ་བྱ་སྤྲེལ་པ་དེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་རྟགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 དེས་ན། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེས་ཤུགས་ལ་རྟགས་པའི་དོན་མེན་
 བོ། །ཡང་ན་གཞུང་འདི་ཡི་དོན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ཆོལ་བ་གང་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་

གོ་བའི་ཆེད་དུ་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བརྒྱན་པ་དགོས་པ་མེད་པར་བཤམ། དེ་དངོས་སུ་བརྒྱན་པ་མེད་ཀྱང་སྐོམ་བས་སྐྱ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་པ། གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་ཀླན་མི་རྟག་ཅེས་བརྒྱན་པས་ཀྱང་། སྐྱ་དེ་ནི་འཆིག་སྟོ་ལྟེ། དེ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་ཕྱི་སྐོམ་གྱིས་དོན་གྱི་ཕྱགས་གྱིས་སྐོམ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི། གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་འདོད་འགྱུར་ཞིང་། ། ཞེས་པ་ལྟར། ཆོག་དེ་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཕྱགས་རྟགས་མ་ཡིན་གྱི་སྐོམ་བ་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་ཐེར་འདོད་པའི་འདོད་པ་ཕྱགས་རྟགས་སོ། །སྟོགས་དངོས་སུ་བཟུན་པ་མེད་ན་ཡང་། སྐབ་རག་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་སྟོན་མེད་པར་བཤམ། དེ་དངོས་སུ་མ་བཟུན་ཡང་བཟུབ་བྱ་འབྲུབ་པ་ལ་ཐེགས་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་མ་བཟུན་ན་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ཡིན་པར་བརྒྱན་རིགས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོགས་ཆོག་ཕྱི་སྐོམ་གྱིས་མ་ཐུབ་པ་བརྒྱན་པ་ཡིན་པས་བཟུབ་བྱ་བརྒྱན་པ་ཡིན་གྱི། སྐབ་ཕྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན། བྱེད་རང་གིས། བཟུབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་སྟོགས་མཆོན་ཉིད། །ཅེས་བཟུབ་བྱ་བརྒྱན་པ་དམ་བཅའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པས། དཔེ་རྟགས་མ་ཐུབ་པ་བརྒྱན་པ་ཡང་བཟུབ་བྱ་བརྒྱན་པར་བཤམ། ཕྱི་སྐོམ་གྱིས་མ་ཐུབ་པ་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་བཤམ་མེ་ཞེ་ན། ཁོ་ཁོ་ཅག་གིས་བཟུབ་བྱ་བརྒྱན་པ་དམ་བཅའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མ་སྟུས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་སུ་ཚུག་ནའང་བཟུབ་བྱ་བརྒྱན་པ་དམ་བཅའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སྐབ་དེ་ལ་དཔེ་རྟགས་མ་ཐུབ་པ་བརྒྱན་པ་སྐྱར་བ་སྐྱར་གཅིག་པོའི་དམ་བཅའ་བཤམ་བའི་སྟོན་འཐད་པ་མིན་པར་བཤམ། དེ་ལ་རྟགས་མ་ཐུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྐྱར་བརྒྱན་པ་སྐྱར་བ་སྐྱར་གཅིག་པོའི་དམ་བཅའ་བཤམ་བའི་སྟོན་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤམ། དེ་སྐྱར་བ་སྐྱར་གཅིག་པོའི་སྐབ་ཕྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མ་ཐུབ་པ་བརྒྱན་པ་ཡིན་གྱི། བཟུབ་བྱ་བརྒྱན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལན་གཞན་ཡང་ཁོ་ཁོ་ཅག་གི་དམ་བཅའི་མཆོན་ཉིད་བཞག་པ་ལ་དཔེ་རྟགས་མ་ཐུབ་པ་བརྒྱན་པ་དམ་བཅའ་དོགས་པའི་སྟོན་མེད་པར་བཤམ། རོ་ཤོ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་གི་བྱེད་པར་མེད་པར། སྐྱར་བཟུབ་བྱ་བརྒྱན་པ་ཅམ་དམ་བཅའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བརྒྱན་ན་དོགས་པ་དེ་སྟེ་ན་ཡང་། བཟུབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྒྱན་པ་དམ་བཅའོ་ཞེས་སྟུས་པའི་ཕྱིར། སྐབ་པར་བཤམ། རིགས་གཅིག་པོའི་བ་ལང་དང་བ་མེན་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་བར་རིགས་པར་འགྱུར་གྱི་བྱེད་མིང་དག་ལ་བ་ལང་གི་དོགས་པ་སྟེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཐུབ་པ་བརྒྱན་

པ་ཅམ་དུ་རིགས་པས་དམ་བཅར་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་ན། ར་མཁན་ར་བྱམ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ཀྱན་ཡང་དམ་བཅར་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། དེས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་དོན་བརྗོད་པའི་
 ཟུར། དེ་དག་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་སྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་རག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་
 བཀག་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་
 ཟུན་འབྲེན་དུ་འཕེན་པ་མི་རིགས་རྟེ། བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའོ་ཞེས་སྟོས་པ་ན།
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཞི་མཐུན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ངེས་གཟུང་
 གི་ཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཟུར། ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་མི་རིགས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་ཐ་
 དད་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་མི་རིགས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་གང་
 ཡང་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རྟེ། སྐྱ་དང་རྟག་པ་ཡང་རིགས་མི་མཚུངས་པའི་ཟུར།
 གལ་ཏེ་སྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་རག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་
 པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། སྐྱབ་ཐེན་བརྗོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་
 ཡིན་པའི་ཟུར། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྐང་གིས་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་བརྗོད་པ་ཅི་ལྟར་
 རིགས་ཤེ་ན། ད་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བརྟན་པའི་ཆོག་དག་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ཡིན་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། ཟུ་ཆོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཟུར། གསུམ་པ་
 བྱི། རིགས་སྟོའི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་དམ་བཅའ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་རྟེ། སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱང་
 དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་པའི་ཟུར། ཞེས་རིགས་པ་ཅན་པ་ཟེར་ན། བའོན་སྐྱམ་གྱིས་མ་ངེས་
 པ་དང་། ཆོག་ཡིན་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འགོད་ན། ཟུན་འབྲེན་གྱིས་མ་ངེས་སོ་ཞེས་
 སོགས་གཞན་གྱི་དོགས་པ་བཞོད་པ་དང་དེ་ལ་ལན་འདེབས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བཞད་གང་གྱི་
 གནས་ཡིན་རྟེ། དོགས་པ་འབྲེལ་མེད་རང་གིས་བཞོད་ནས། དེ་ལ་ལན་འབྲེལ་མེད་བཟུབ་
 པ་ཡིན་པའི་ཟུར། འོ་ན་ལན་རི་ལྟར་འདེབས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་སྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་རག་གི་
 ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལ་ལྟོག་ན་གནོད་པ་ཅན་
 གྱི་ཆོད་མ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཐེན་པའི་ཟུར། དེ་ཡང་རིག་བྱེད་འགོག་པའི་སྐབས་སྐྱེ།
 འདི་ལྟར་འདོན་པ་ནི་འདོན་པ་གཞན་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྩ་ར་ཏ་
 འདོན་པས་མ་ངེས་པར་བརྗོད་པ་ན། རིག་བྱེད་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཟུར་རོ་ཞེས་ལན་
 བརྗོད་ན། རིག་བྱེད་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། གང་ཞིག་གཞན་དུ་གདོན་པར་མི་རུས་
 པའོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ལན་མ་ཡིན་རྟེ། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱད་
 པར་གྱིས་ནི་དེ་ལས་གཏན་ཆོགས་ལྟོག་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་རང་འབྲེལ་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་

པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ལ། རྒྱལ་ས་བཏུན་བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་དང་། དངོས་
བཏུན་གཏན་ཆོག་གི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་གྱི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་
མཆན་ཉིད་དགག་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།
མདོར་བཏུན། རྒྱལ་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་རྩ་མི་རྩུང་ན། བྱིད་སྐྱབ་
ངག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་འཆད་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རྟེན་ཞེ་ན།
སྐྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་།
སྐབས་འདིར་ཚུགས་གྱི་མཆན་ཉིད་སྤྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དག་ཚུགས་གྱི་
མཆན་ཉིད་ལ་སྤངས་པ་མཐོང་བས། དེ་དག་གི་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཏན་ཆོག་སོ་སོར་ངེས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ། དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་
ཀྱང་བཏུན་བཅོས་སུ་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་སྤྲོས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་ནོ། །དམ་
བཅའི་མཆན་ཉིད་དུ་བྱི་ཆོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་ཙེ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྤྲོས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་བྱི་ཆོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་
ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ནའི་ཆོག་ཐད་སྤྲོས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་
ཡང་དག་ཡིན་ན། སྤྲོར་བ་སྤྲོར་གཅིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞིན་པ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་
པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་འདོད་ཅེས་པའི་འདོད་པ་དང་བདག་ཉིད་
སྤྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དངོས་སུ་མ་སྤྲོས་ཀྱང་དོན་གྱི་
བསྐྱབ་བྱར་བརྗོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ཆོལ་བས་ཁས་སྐྱབས་པ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱར་གཟུང་
ངོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུགས་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བཞི་སྤྲོས་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་ལྷག་རྟོག་ཐོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདིར་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བཞི་ལས་མ་སྤྲོས་པ་ནི། ཚུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མཆན་གཞི་གང་ལ་
ལྷགས་དཔྱེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ་ཆད་མས་བསལ་བ་ནི་མཆན་ཉིད་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱེད་
པའི་གཞིར་རྩུང་བ་མ་ཡིན་པས་མ་སྤྲོས་སོ། །དེས་ན་འོག་དུ་ཡང་། བསལ་བ་གནོད་དང་
ལྷག་མ་ལ། །མཆན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསལ་བ་ཟུར་དུ་བཅད་ནས་གསུངས་
སོ། །འོ་ན་རྒྱལ་བཤད་དུ་ཡང་ལྷགས་སུ་འཆད་པར་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རྟེན་ཞེ་ན། དེར་ནི་
དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཆད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་

ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཡན་ལག་ལྔ་གསུངས་པ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་
 སེལ་བ་དང་། རིག་རྟོག་སེལ་བ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་སྤྱོད་གསུམ་
 གྱུས་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་ལ། གཉིས་གྱུས་ལོག་རྟོག་སེལ་ལོ། །དེ་ལ་ཁྱོལ་བས་དམ་བཅར་
 ཁས་མ་སྤངས་པ་དང་། ཁས་སྤངས་ཀྱང་སྤྱོད་དང་མ་བཤལ་བ་གཉིས་སུ་འབྱུང་ལ། དང་པོ་
 ནི། འདོད་པས་སེལ་ལ། ཕྱི་མ་ལ་བྱུང་བྱིན་པས་སྐྱབ་མི་དགོས་པ་དང་། བསལ་བྱིན་
 པས་སྐྱབ་མི་རུས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རོ་བོས་སེལ་ལ། ཕྱི་མ་མ་བསལ་བས་སེལ་ལོ། །
 ཁྱོལ་བས་མི་འདོད་པའི་བརྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་སྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འདོད་
 པས་བསལ་བྱིན་ཡང་། དེ་ཡང་སྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པའི་གནས་ལོག་
 པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་བྱུང་དུ་སྟོས་ལ། ཕྱིས་སྐྱབ་དགོས་ཤིང་ད་ལྟ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞིན་
 པའི་དཔེ་ཉགས་མ་བྱུང་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་རྟོག་པའི་ཆེད་དུ་ཆོག་པ་དང་
 སྟོས་ལོ། །དེས་ན་ཆོག་པ་དང་ལ་རུས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཞི་མཐུན་སྟོགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བ་དང་། ཆོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་དང་། བརྟན་
 བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་ཡུལ་གཞི་མཐུན་སྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བའོ། །སོ་སོར་སྤྱོད་
 དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ལྔ་མ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ལོག་རྟོག་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །དོན་བསྟུས་ན།
 བསྐྱབ་བྱའི་རོ་བོ་ཁོ་ན། ཁྱོལ་བ་རང་ཁོ་ནས་འདོད་ཅིང་ཆོད་མས་བསལ་བ་མ་ཞུགས་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཐ་སྙད་ཟེར་ཡང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྟོས་གྱི། དོན་ནི་སྤྱོད་
 དང་མི་ཉག་པའི་ཆོགས་དོན་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱར་མཚན། རོ་བོའི་དོན་
 སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྤྱོད་དང་མི་ཉག་པའི་ཆོགས་དོན་དེ། གང་ལ་
 བསྐྱབ་བྱར་སོང་བའི་ཕྱི་ཁྱོལ་དེས་བྱུང་བྱིན་པས་བྱུང་པ་རོ་བོས་སེལ་བ་ནས། དེ་ཕྱི་ཁྱོལ་གྱིས་
 བསལ་བྱིན་པ་མ་བསལ་བས་སེལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་
 གྱི་བྱུང་དུ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཞེས་སྟོས་དགོས་ན་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་།
 ཉགས་ཡང་དག་དུ་འདོད་པ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྟོས་ཤེ་ན། དེ་ནི་ནམ་པ་ཀྱང་དུ་མི་མཚུངས་
 ཏེ། ཉགས་ཡང་དག་ནི། མ་བྱུང་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་
 པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་ཁྱོལ་གྱི་རོ་བོ་ཚུལ་གསུམ་ཆོད་མས་བྱུང་ན་ཁྱོལ་བས་ཉགས་ཡང་དག་དུ་ཁས་
 སྤངས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་ལ། ཕྱི་ཁྱོལ་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་ཆོད་མས་མ་བྱུང་ན། ཁྱོལ་བས་
 ཉགས་ཡང་དག་དུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་། ཕྱི་ཁྱོལ་གྱི་རོ་བོ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་མི་འབྱུང་བས་
 དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཕྱི་ཁྱོལ་གྱི་

རོར་རྒྱལ་དགོས་ཀྱང་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་དམ་མ་བཅས་ཤིང་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་ཚོལ་བའི་དམ་
 བཅར་འཕྱར་མི་སྲིད་ལ། ཚོལ་བས་དམ་བཅར་ཁས་སྒྲངས་ན་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་རོར་རྒྱལ་མི་དགོས་
 ཀྱང་ཚོལ་བའི་དམ་བཅར་ཅམ་ཞིག་ཏུ་འཕྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དམ་བཅར་འདྲོད་པ་དང་
 ཁས་ལེན་ལ་བརྟེན་པས་དེ་མི་འདྲོད་ཅིང་དེས་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་དེའི་ཁས་ལེན་ཏུ་མི་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་ཏུ་འདྲོད་པ་དེས་པར་སྒྲོས་དགོས་སོ། །
 གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྟན་འབྱིན་ཡང་དག་མི་འཇུག་ཅིང་། དེ་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཚོལ་བས་འདྲོད་པས་དེར་འཕྱར་
 རོ། །ཚུལ་གསུམ་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ། སྟན་འབྱིན་ཡང་དག་འཇུག་ཅིང་བསྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
 སྟོན་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེས་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པ་གཙོ་ཡི། ཚོལ་བའི་འདྲོད་པ་ཅམ་མི་
 གཙོ་ཡོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། འདྲོད་པ་རྒྱས་བཤད། རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད། མ་
 བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་གཙོ་དུ་དགོས་པ་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་
 དགོས་པ་ཡོ། །དང་པོ་ལ། ཚོལ་བའི་ཞེ་འདྲོད་བསྐྱབ་བྱར་བརྟན་པ་དང་། དེ་མིན་ན་ཏ་
 ཅང་ཐལ་བ་ཡོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་ཏུ་འདྲོད་པ་སྒྲོས་པ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་། ཚོལ་བས་ཞེ་བའི་འདྲོད་པས་བྱུང་
 པའི་རྒྱགས་དེ་བསྐྱབ་བྱར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གྲངས་ཅན་གྱིས། མིག་
 སྟགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བལ་ཆ་
 དང་རྟན་ལ་སྟགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན། ཞེས་བཞོད་པ་ན། བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ངག་
 ཏུ་མ་སྒྲས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་འདྲོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིར་གང་དག་མིག་གི་སྟགས་ཁོངས་
 བས་ན་བལ་སྟགས་པའི་དབང་པོ་བཞིན་གཟུང་གི། བེམ་པོ་ཉེར་གསུམ་མི་གཟུང་ཞེ། དེ་
 ལྟ་ན་རྒྱགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེ་ལྡར་འདུས་པར་འདྲོད་ལ། དེའི་
 ཉེར་བཞི་བེམ་པོ་དང་། ཉེར་ལྔ་པ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཡོངས་སྟོན་པ་པོའི་བདག་
 དང་། ཉེར་བཞི་ལས་ཁ་ཅིག་བདག་གི་ཡོངས་སྟོན་བྱ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་བདག་གི་ཡོངས་
 སྟོན་དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་བདག་གི་ཉེར་མཁོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ལ། བེམ་པོས་ཤེས་
 པའི་དོན་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་འདྲོད་པས། བེམ་པོ་མཐའ་དག་དེ་ལས་གཞན་
 གཅིག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་ན་བདག་ཉག་པ་འགྲུབ་པར་འཕྱར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་ཤེས་

རིག་གི་བདག་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་སུ་གཞན་ནམ་མེས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་
 འབྲས་བུ་ནམ་མེས་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ། སངས་རྒྱས་པས་འདོད་པས་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འཁྱོ་
 བྱེད་སྒྲམ་དུ་བསམས་སོ། །དེས་ན་མིག་གི་སྐྱེས་ཁོངས་ནས། དེམ་པོ་ཉེར་གསུམ་བཟུང་ལ།
 རྩལ་ས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། སྒྲ་གངས་ཅན་གྱིས་བེམ་པོར་འདོད་ཀྱང་སྒྲོ་ཅམ་
 སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་འདོད་ཅིང་། གངས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲོར་བ་སྟེད་འདོགས་པའི་གཞི་
 གཟུང་ནམ་ལ་བསམས་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོའི་བ་སྟེད་མི་འདོགས་ཀྱང་བདེ་ལྷག་བཟང་སྟོམས་
 གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཆ་སངས་རྒྱས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།
 རྒྱ་མི་རྟག་པར་རྒྱབ་པའི་ཆོ་ཡང་། ཚོད་གཞི་མཐུན་སྟངས་དུ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རྟེ། གངས་
 ཅན་གྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ། ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཆོལ་བའི་འདོད་
 ཡུལ་བཟུབ་བྱུར་སྟོན་ན། ཆོལ་བས་མི་འདོད་པའི་དོན་མཐའ་དག་བཟུབ་བྱ་ཡིན་པ་བསལ་
 ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཆོལ་བ་མི་འདོད་པའི་བསྟན་བཅས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་
 རྩལ་ས་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོས་པ་དགོས་པ་
 མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་སྒྲོས་པས་ཆོལ་བ་མི་འདོད་ཅིང་ཆོལ་བ་ལས་གཞན་པའི་
 འདོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རྩལ་ས་ཡིན་པ་རྟོག་ཟིན་ན་ཡང་། ཀྱན་ལས་བཟུས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་
 བདག་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་བཤད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོལ་བས་དངོས་
 སུ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་ཚོད་པའི་ཆོ་བསྟན་བཅས་མཁན་པོའི་འདོད་ཡུལ་ཡང་རྩལ་ས་སུ་བྱེད་དགོས་
 སམ་སྒྲམ་པའི་དོགས་པའི་གནས་ནི་རྟོག་པ་དེའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོགས་པའི་
 གནས་ནི་དོགས་པའི་རྒྱ་སྟེ། ཆོལ་བས་ཀྱང་རང་གི་ཆོད་མར་ཁས་སྲུངས་པའི་བསྟན་བཅས་
 ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་བ་ཞིག་རྩལ་ས་སུ་བྱེད་དགོས་སྒྲམ་པ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་ལ། དེས་ན་ཚོད་པའི་ཆོ་རང་ཆོད་མར་ཁས་ལེན་པའི་བསྟན་བཅས་མཁན་པོའི་འདོད་
 ཡུལ་ཡང་བཟུབ་བྱུར་བྱེད་དགོས་སམ་སྒྲམ་པ་དོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཆོལ་བའི་ཆོ་འདོད་ཀྱི་
 ཆོགས་དོན་འབའ་ཞིག་བཟུབ་བྱ་ཡིན་ན། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་ཏུ་བྱེད་པའི་འགལ་བ་ཡང་གཅིག་
 ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་འགལ་བ་དུ་མར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འགལ་རྟགས་
 ཡིན་ན། ཆོགས་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འགལ་རྟགས་དུ་མར་དབྱེ་
 མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོགས་དོན་དེ་ནི་སྒྲིའི་སྒྲིའི་ཆུ་ལ་བསྟོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 དག་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་དུ་མ་དབྱེ་རུང་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མིག་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་

ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་མྱིར་ཞེས་བཤོད་པ་ན། ཆོས་
 གྱི་བྱུང་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་སུ་འཕྱར་རྟེ། གཞན་དོན་བྱེད་པ་བྱུང་པར་གྱི་གཞི་ཡིན།
 འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། རྩལ་དང་
 སྐད་ཅིག་བསགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་ནི་ཤེས་རིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ། མིག་སྟགས་
 བྱུང་པར་གྱི་གཞི་དང་། ཅིག་ཤོས་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །ཆོས་གྱི་རྩ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་
 ཉགས་ནི་རྟགས་པར་སྤྲུལ། ཆོས་ཅན་གྱི་རྩ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ནི། དངོས་པོར་
 བྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ལྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་མྱིར། ཞེས་པ་ལྟེ་
 དེ་ཡང་སྤྲི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་གྱི། དོན་ནི། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་རྟེ།
 འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་མྱིར། ཞེས་པ་ལྟེ། འདི་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འཕྱར་རོ། །རྟགས་
 ཡང་དག་ལ་ཡང་ཆོས་གྱི་བྱུང་པར་བསྐྱབ་པ་སྟགས་བཞིར་དབྱེ་རུང་བར་བཤམ། འགལ་
 ཉགས་ལ་བཞིར་ཡོད་པའི་མྱིར་ཞེན། འདོད་པ་ཡིན་རྟེ། འགལ་ཉགས་ལ་བཞིར་བྱེ་བ་ནི།
 གཞན་གྱི་ལོག་རྟག་ལྟོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་རྟེ། བྱངས་ཅན་ལ་བདག་རྟག་པ་དངོས་སུ་མ་སྤྲུས་
 གྱུར་རུང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་དུ་སྤྲུས་གྱུར་རུང་། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་དེ།
 དེ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་གི་འགལ་ཉགས་སུ་འཕྱར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་
 ཅོ། །རྟགས་ཡང་དག་ལ་དེ་ལྟར་བྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ན་དབྱེ་རུང་ལྟེ། སྤྲུལ་ཆོས་ཅན།
 སྐད་ཅིག་མའི་དངོས་པོ་ཡིན་རྟེ། བྱས་པའི་མྱིར་ཞེས་བཤོད་པ་ན། ཆོས་གྱི་བྱུང་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཕྱར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་འདོད་མིག་སྟགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་སྐྱབ་
 འདོད་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཆོས་ཅན། མིག་སྟགས་བདག་
 དོན་བྱེད་པ་བྱུང་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་དེ་བྱངས་ཅན་གྱི་ཞེ་བས་འདོད་
 པའི་བསྐྱབ་བྱར་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྐབས་ལས་རྟགས་པར་འཕྱར་བ་ཡིན་རྟེ། བྱངས་ཅན་
 གྱི་ཞེ་འདོད་དེ་འཕྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བྱུང་སངས་རྒྱས་པའི་སྤོ་རྩེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཤོད་པ་
 ཡིན་པའི་མྱིར། རྟགས་དེའི་ཞེ་འདོད་གྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་དེ་མཐུན་དཔེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་
 ཡི་སྤྱོད་ཡང་ཡོད་དེ། བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་མཐུན་དཔེ་མལ་ཆ་སྟགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་
 མི་བྱེད་པའི་མྱིར། བྱངས་པར་བཤམ། ཅི་སྐད་དུ། །སྤོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཞིན་གྱིས། བྱུང་
 གྱི་བེམ་པོ་ཉེར་བཞེ་ལས་གཞན་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། རྟག་པའི་བདག་དེ་ཉིད་གཞན་
 གྱི་སྤྲུས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུས་པའི་ཆོན། སྤོ་བ་དཔོན་གྱིས་དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མ་སྐྱབ་

ཅེས་བཤད་པའི་མྱེད། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲུ་མེད་པའི་ཉེས་པ་སྟོན་
 པའོ། །རྟགས་དེར་ནི་ཆོས་ཅན། ཞེ་འདོད་མིག་སྟགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་
 གནོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟགས་སྟགས་སྟབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མྱེད། གཉིས་པ་ནི།
 གལ་ཏེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མིག་སྟགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་
 སྟབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྟབ་བྱ་ཅི་ཡིན་མེད་པར་བཤལ། མིག་སྟགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་
 བྱེད་པ་ཡིན་མིན་གང་ལ་ཚིང་པ་ཡིས་དོན་དེ་སྟབ་པར་བྱེད་པའི་སྟབ་བྱེད་དུ་ཁྱོད་བཞོད་པའི་
 དོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྟབ་བྱ་མིན། སྐབས་དེར་ཞེ་འདོད་སྟབ་སྟབ་གཞན་མེད་པའི་
 མྱེད། ཞེ་འདོད་ལས་གཞན་དུ་སྟབ་ཆོས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་བསྟབ་བྱ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་
 ཆོལ་བ་སྟབ་མི་འདོད་པ་བསྟབ་པའམ། བྱ་ཆོལ་གྱི་རོར་སྟབ་བྱེད་བཞོད་པ་འབྲས་བྱ་མེད་
 པར་འབྱར་བར་བཤལ། མིག་སྟགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྟབ་བྱ་གང་
 ཞིག། དེ་བྱ་ཆོལ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་ཁྱར་ནས་བྱལ་བེན། ཁྱངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་
 དག་གིས་འབྲས་བྱ་བྱེད་པ་ཅམ་ཞིག་སྐབས་འདིར་སྟབ་མི་འདོད་པའི་མྱེད། དཔེར་ན།
 བར་སྟོན་པའི་སྟོབ་མ། སྟེ་བྱ་བྱ་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་
 གཉིས། སྟེ་ལ་ལྟས་བྱིན་ཞེས་པ་ཉུ་བྱ་མིང་གི་སྟེ་དང་། བ་ལང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་ཀྱི་སྟེ་
 གཉིས་ལས། བྱེ་བྱ་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པས། སྟེ་གཉིས་ཀ་བར་མ་སྟར་པའི་
 སྟོན་རོལ་ནས་ལྟས་བྱིན་པའི་དོན་གྱིས་ན། ལྟས་བྱིན་ཞེས་པ་དང་། འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་ན།
 བ་ལང་ཞེས་སྟེ་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་དོན་ལྟ་བུ་མཚུངས་པར་འདོད་ལ། རོ་མ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྟ་
 དུ་མི་འདོད་དོ། །བྱེ་བྱ་ཏུ་བཤད་དུ་མེད་པར་འདོད་པ། རིགས་ཀྱི་སྟེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་།
 མིང་གི་སྟེ་བར་མ་སྟར་པའི་སྟོན་རོལ་ནས་རོ་མ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ལྟ་ཡིན་གྱི། །སྟེ་རོལ་གྱི་དོན་
 ལྟ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པས། བྱེ་མ་འདིས་སྟེ་མ་ལ་མིང་གི་སྟེ་རོ་མ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ལྟ་དུ་
 རོལ་བཤས་ཀྱི་སྟར་བས་སྟབ་འདོད་ནས། མིང་གི་སྟེ་ཆོས་ཅན། དོན་དང་ལྟ་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྟེ་རྟེན་དེ་བསྟན་དང་ལྟ་པར་མཚོང་བའི་མྱེད། དཔེར་ན་རིགས་ཀྱི་སྟེ་བཞིན་ཞེས་
 བཞོད་པ་ན། རོ་མ་ཉི་དོན་ལྟ་བསྟབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། དག་ཏུ་མ་སྟར་པའི་མྱེད།
 འདོད་ན། ཆོལ་བ་སྟབ་མི་འདོད་པའི་སྟེ་རོལ་གྱི་དོན་ལྟ་བསྟབ་བྱར་འབྱར་ལ། དེ་ལྟ་ན་
 བྱ་ཆོལ་གྱི་རོར་ཡང་བྱལ་བེན་སྟབ་པའི་ཉེས་པར་འབྱར་བའོ། །རོ་མ་ཉི་དོན་ལྟ་ནི་དཔེར་ན།
 གོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྟེ་གཅིག་ལ་བརྟེན་འདོད་ཀྱི་ཉིག་པ་དང་། རང་གི་བརྟེན་བྱའི་དོན་དང་།
 ག་དང་། ཡོ་དང་། ཡུ་ལ་སྟགས་པ་དོན་གསུམ་གསུམ་གོ་བའི་བྱས་པ་བར་ལ་མི་བརྟེན་

པར་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཞིང་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་
ཞིགས་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་ཆོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པས་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
གཞོད་པར་འདོད་པའང་ཞིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་པན་གྱི་སྤྱི་དོན་ལ་ཉམས་སྤྱོད་བྱ་བ་
རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱངས་ཅན་གྱི་ཚོལ་སྤྱི་དོན་ལ་འགོག་པའི་དེགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་
པན་གྱི་གཉིས་བཅས་སྤྱི་དོན་ལ་ཡང་ཉེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཞིང་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པའི་འགལ་བ་དག་
ཏུ་བཞུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུ་པན་པས། སངས་རྒྱས་པ་ལ། རྩམ་པ་ཆོས་
ཅན། ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པའི་སྤྱི་དོན་དང་རྩམ་པ་གང་རུང་གི་གཉིས་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩམ་ལྷན་ཅིག་པ་བཞིན་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞིང་འདོད་རྒྱུ་པ་དག་ཏུ་སྤྱི་དོན་རྗེས་འགོ་མེད་པས་འཇིགས་ཤིང་། རྩམ་
པ་རྩམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཟླ་བོར་འགལ་བས། རྩམ་པ་ལྷན་སེམས་དང་རྣམས་གཅིག་པའི་ལུས་ཀྱི་
ཟླ་བཅས་སུ་བྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པས་ལུས་ཞིག་ན་སྤྱོད་ཡང་མེད་པར་
འཁྱར་བས། སྤྱི་དོན་སྤྱི་མེད་པར་འབྱུང་སྐྱེས་ཏུ་བསམས་སོ། །ཅི་སྤྱི་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
ནི། གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་ཟླ་བོར་བཅས་པར་སྐྱབ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྩམ་པ་དེ་ལུས་སེམས་
རྣམས་གཅིག་པའི་ལུས་དང་རྩམ་པ་གང་རུང་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་བྱུང་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྩམ་པ་དེ་ཉིད་རྩམ་པ་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་དང་རྣམས་གཅིག་པའི་
ལུས་ཀྱང་རྩམ་པ་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་མི་འཁྱར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྩམ་པ་ལྷན་ཞིང་འདོད་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པར་བྱུང་བ་ཞེ་ན། ཉམས་ཀྱི་རྩམ་པ་ལྷན་ལྷན་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཉམས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གི་རྩམ་པ་ལྷན་སོ་ཞེ་ན།
རྒྱུ་པན་གྱི་དམ་བཅའི་ཆོག་འདིའི་རྩམ་པ་ལྷན་ཞིང་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཞིང་འདོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱས་སྤྱོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩམ་པར་ཐལ། བརྗོད་
བྱས་སྤྱོད་པ་བརྗོད་པའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འདི་འཕེན་ན་ཞེས་པ་དེ་མི་
ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་པན་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་བས་སྤྱི་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་ན་སྤྱི་
འཇིག་པ་དང་རྩམ་པའི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་པན་གྱིས་རྟོག་ན། དེ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པས་
སྤྱི་འཇིག་པ་ལའང་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྩམ་པ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལ་

འཇིག་པའི་བྱང་པར་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པས། འཇིག་པ་ཙམ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དཔེ་དེ་དང་
 མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། སྤྱི་དང་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་པ་
 ཙམ་ཚད་མས་བྱལ་པ་ཡིས་སྤྱི་ནི་འཇིག་པ་ཙམ་དེ་དང་ལྡན་པར་མི་ལྡན་ནམ་གཙོད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱལ་པ་ཡིན་པའི་མྱེད། དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་འང་ཆོས་ཙན། བྱང་པར་
 སྤངས་པའི་བྱས་བྱམ་གང་རུང་གི་སྤྱོད་ཀའན་དེ་དང་ལྡན་པར་འཇུར་བ་མ་ཡིན་པར་བཤལ།
 དེ་འདྲའི་གང་རུང་གི་སྤྱོད་ཀའན་ཡོད་པར་ཇུར་ན། དེ་ལྟར་འཐད་ན་ཡང་དེ་མི་སྤྱི་པའི་
 མྱེད། མི་རྟག་པའི་མྱེད། །ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན། སྤྱི་ཁོ་ན་ལ་གནས་པའི་མི་
 རྟག་པ་སྤྱི་ཡི་བྱང་པར་ཙན་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་འཇུར་ལ། དེ་དཔེ་བྱམ་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་
 པས་ད་དུང་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཁོ་ན་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་
 པར་བཤལ། སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་མ་འབྲེལ་བ་ནམ་པར་ཁྱོག་ཅིང་གཙོད་པ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱབ་
 བྱར་བྱེད་པའི་མྱེད། རྟམ་གཙོད་བྱེད་ན་གཞན་ལྡན་ནམ་གཙོད་ཁོ་ནར་འཇུར་བ་མ་ཡིན་
 པར་བཤལ། མི་ལྡན་པ་གཙོད་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྡན་པ་ནམ་པར་གཙོད་པའི་ཚུལ་ནམ་པ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་མྱེད། དེས་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཙན། སྤྱི་ལས་གཞན་དང་རྗེས་འགྲོ་
 མེད་པར་འཇུར་བ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། སྤྱི་ལ་མི་ལྡན་ནམ་གཙོད་དུ་ལྡན་པའི་མྱེད། མི་རྟག་
 པ་ཙམ་དཔེ་ལ་བྱལ་བའི་མྱེད་པའི་མྱེད་དུ་འཇུར་རོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དེ་
 ཆོས་ཙན། སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་སྐྱབ་པའི་ཆོ་བྱལ་བའི་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པར་བཤལ། སྤྱི་དེའི་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཙམ་དང་ལྡན་པར་མ་བྱལ་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་མྱེད། དེས་ན། ཆོས་ཙན་སྤྱི་ཡི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ཙན་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་
 གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། སྤྱི་མི་ལྡན་ནམ་གཙོད་
 ཙམ་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་མྱེད། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་སྤྱི་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཙན།
 སྤྱི་ལ་རྟག་པ་ཙམ་བཀག་པས་ཆོས་ཙན་སྤྱི་ཡི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་དག་གི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་
 རྟོན་གཞན་དང་། ཆོས་མི་རྟག་པ་དག་གིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ཙན་གྱི་ཆོས་ཙན་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་
 རྟོན་གཞན་བཀག་པས་སྤྱི་ལ་རྟག་པ་འགོག་པའི་འགལ་བ་དག་དུ་འདོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་བཀག་ཀྱང་། ཞེ་འདོད་འགོག་པའི་འགལ་བར་མི་འཇུར་བར་
 བཞུན་པའི་མྱེད། བྱས་པ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཙན་སྤྱི་ལ་ཆོགས་པའི་སྤྱོད་ཀའན་
 དག་བསལ་བའི་སྤྱོད་ནས་ཞེ་འདོད་ལ་གཞོད་པའི་འགལ་བར་འཇུར་བ་མ་ཡིན་པར་བཤལ།
 ཆོས་ཙན་སྤྱི་དེ་ཆོགས་སྤྱོད་ཀའན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་ཆོལ་བས་མི་སྐྱབ་པའི་མྱེད། དེར་

ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟར་སྐོལ་བས་སྐྱབ་འདོད་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སྐྱལ་ཉག་པ་འགོག་པ་འདིར། ཆོས་མི་ཉག་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདི་ནི། རྩེ་བྲག་པས་གངས་ཅན་ལ། སྐྱལ་ཉག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་པ་ན།
གངས་ཅན་ན་རེ། སྐྱལ་ཉག་པ་ཅམ་བཀག་པ་ན། སྐྱེ་ཉག་པ་དོན་གཞན་ཡང་བཀག་ལ།
དེ་བཀག་ན། ཆོས་ཅན་སྐྱལ་ཡང་བཀག་པས་ཞེ་འདོད་ལ་གཞོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རྟེ་
ཞེས་སྐྱབ་པ་ལ། སྐྱབ་དཔོན་གྱིས་སྐོལ་བ་སྐྱབ་འདོད་མེད་པ་བཀག་པས་སྐོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ལ་
གཞོད་པར་མི་འགྱུར་རྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འགལ་ཉགས་ལ་ཞེ་འདོད་འགོག་པའི་འགལ་
ཉགས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱུས་པས་སྐྱལ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ན། སྐྱེ་ཉག་པར་
སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་ཡང་། ཞེ་འདོད་ལ་གཞོད་པའི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྔགས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་སྔོས་པ་དོགས་པའི་གནས་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་བཤད་མ་མཛད་ལ། ཆོག་
ཕྱད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞར་བྱང་ཅམ་ཡིན་པས། རྒྱས་བཤད་མང་པོ་མ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་
རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ལ། དེས་དང་། ཞར་བྱང་ཆོག་ཕྱད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། རང་
ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགོས་པ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་
བཤད་པ། སྔགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲུན་ལས་བདུས་
སུ། སྔགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཆད་པ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་སྐྱལ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ། རང་གཞན་གྱི་བསྟན་བཅས་ལས། ཉག་མི་ཉག་
བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམས་པར་བཞག་ཀྱང་། ཚད་པའི་ཆེ་སྐོལ་བ་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཆེ་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉགས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི། ལྷང་
དོན་མཐའ་དག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རང་སྐྱའི་དགོས་པ་འཐད་པའི་སྔགས་བཞག་པ་དང་། མི་འཐད་པའི་
སྔགས་སུན་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་སྤེལ་བྱང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་
དང་། རང་སྤེལ་བྱང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེགས་
པ་ཅན་པ་སོགས་ན་རེ། རང་གིས་ཁས་སྲུངས་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་དང་མི་
འགལ་བའི་དོན་གཅིག་ཚད་པའི་ཆེ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་གྱི། ལྷང་གི་དོན་
གང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་གཞོད་ན། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡང་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་
མཆན་རང་གིས་ཁས་སྲུངས་པའི་ལྷང་ཆད་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས། དེའི་དོན་གྱི་

རྩོགས་གཅིག་གཞན་ལ་རྩོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དམ་བཅའ་ཡིན་ལ། ལྷང་དེའི་དོན་གྱི་རྩོགས་
 གཅིག་ཉགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁེགས་ན་ལྷང་དེ་ཆད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་
 བ་སྐབས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ལྷང་ཆད་མའི་རྩོགས་གཅིག་ཡིན་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་
 བ་རང་གིས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ལྷང་གི་དོན་གྱི་རྩོགས་གཅིག་གཞན་ལ་དམ་བཅའ་བྱས་
 བས་བསྐྱབ་བྱ་འགལ་བས། དེས་ན་གལ་ཏེ་བརྟེན་བཅོས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཆད་མས་འཐད་པར་གཟུང་བས། དེའི་དོན་གཅིག་ལ་ཚོད་པའི་སྐབས་
 གྱི་གཏན་ཆོགས་དེས་རབ་རྒྱ་གཞོད་པ་བྱས་ནའང་། གཏན་ཆོགས་འགལ་བ་དང་སྐབས་ཀྱི་
 དམ་བཅའ་བ་དག་ཀྱང་ཆད་མས་བསལ་བའི་རྩོན་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན།
 རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲེལ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ན་རིགས་པ་ཅན་པའི་ལྷང་ལས་བཤད་པའི་དྲི་ལ་ཉག་པ་སའི་
 ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཀྱང་རྒྱུད་སྤྲེལ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་འགལ་བར་འགྱུར་
 བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་བྱེ་བྲག་པའི་ལྷང་དོན་གཅིག་བཀག་པའི་ཕྱིར། དྲི་སྐབས་སྤྱབ་བ་པའི་
 ཆོས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྤྲེལ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པ་འགལ་
 བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་པས་སྤྲེལ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ། སྤྲེལ་ནམ་མཁའི་
 ཡོན་ཏན་བཀག་པའི་སྒྲོན་མེ་ཀྱང་། སྤྲེལ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲེལ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཚོད་པའི་སྐབས་མིན་པ་དེ་ནི། གཞན་ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མི་མཚུངས་ཏེ། ཅི་ཉེ་འདིར་ཆོས་ཅན་སྤྲི་
 ཆོས་ལ་ཚོད་པ་སྐབས་སྤྱབ་བ་པ་ཡིན་པས། སྤྲི་ཆོས་སྤྱུར་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་
 གཞོད་ན། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་གྱི། དྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་
 མི་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེ་ན། བྱས་པས་སྤྲེལ་མི་ཉག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་བཀག་པ་དང་། དྲི་
 ལ་ཉག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ཅན་བཀག་པས་སྤྲེལ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
 གཞོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྤྲི་ཆོས་སྤྱུ་འབྲེལ་
 མེད་ཏུ་མཚུངས། དེ་གཉིས་ལ་གཞོད་ན། བརྟེན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་ཏུ་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་ནི། སྤྲེལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་བཀག་པས་
 རིགས་པ་ཅན་པའི་བརྟེན་བཅོས་ཆད་མ་ཡིན་པ་བཀག་ལ། དེ་ལྟ་ན། དྲི་ཉག་པ་སའི་ཡོན་
 ཏན་ཡིན་པ་བཀག་པས་དེའི་ཆེ། དྲི་སའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་མེ། བྱས་པ་
 སྤྲེལ་མི་ཉག་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་སྤྱུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞེས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། །ཅི་
 ཉེ་སྤྲེལ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ། ཆོས་ཅན་སྤྲི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། སྤྲེལ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་

བསྐྱབ་བྱ་སྤྱི་ལོ་སྟགས་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་པའི་བྱད་པར་ཡིན་པ་སྟགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས། རྒྱལ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡང་སྐབས་དེར་ཆོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་བརྟུན་དོ་ཞེ་ན།
སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོ། ཆོལ་བ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་དཔག་འདོད་སྤྱི་བར་འབྱར་བའི་སྤྱི་
མཆོན་ཡོད་དེ། སྤྱི་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འདི་བའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་དེ་ལྟར་སྤྱི་བར་
འབྱར་བའི་ཕྱིར། ཆོལ་བ་དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ། སྤྱི་ཆོལ་གྱིས་རྟགས་
པའི་སྤྱི་མཆོན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཆོ་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་རྟགས་པའི་
ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་བཞིན་ཏུ་ནན་གྱིས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོལ་བ་ཁྱོད་ནམ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་འདི་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ཅེས་པ་གསལ་བར་དབང་སྒྲགས་གི་སྤྱོད་པ་དང་
མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་མེད་བཞིན་ཏུ་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་
འགོད་པའི་ཆོག་དེ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་རྟགས་པར་འབྱར་བ་
ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོལ་བ་སྤྱི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དགག་པར་འདོད་
པ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཆོག་གི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བརྟུན་རིགས་པར་ཐལ།
དེ་འདྲའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
ཆོག་དེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དཔག་འདོད་ལ་འབྲལ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཡིས་
གནོད་པར་འབྱར་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་ལ་གནོད་ཀྱང་། གཞན་
མི་རྟག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱལ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན། མི་རྟག་
པ་མི་འབྱར་བ་མེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ཡུང་གནོད་བྱེད་ཏུ་མི་
རུང་བ། ཡུང་གིས་གནོད་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ཡུང་གནོད་བྱེད་ཏུ་མི་རུང་བ།

དང་པོ་ནི། ཡུང་ཡུལ་ཀྱན་ལ་གནོད་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་
སྟོབས་རྗེས་དཔག་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་འབྱུང་བ་ལ་ཡུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་བཤད་
ཟིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པ་དེའི་ཆོ། བརྟན་བཙས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་
བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཆད་མ་དེས་སྐྱབ་པའི་དོན་དེ་ནི། ཆད་མ་དེས་
ལེགས་པར་སྐྱབ་ཅིང་། ཡུང་གིས་ནམ་པ་གཞན་ཏུ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤྱིར་
དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རང་གི་སྟོན་པས་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སྟགས་གསུངས་

པ་ཡང་ཐོས། གཞན་དག་གིས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ཡང་
 མཐོང་ནས། འདི་དག་ལས་གང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན། གང་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྒྲོས་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་
 གྲོའི་མཐུ་ཡིན་དུ་བྱུང་བ་དག་སྐབས་བྱེད་མ་མཐོང་བཞིན་དུ། རང་གི་སྟོན་པས་བཤད་པ་འདི་
 ཉིད་བསྐྱབ་བྱའོ་སྟམ་དུ་འཇིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་དཔྱད་པ་མ་དག་བཞིན་དུ་ཡུང་
 གནོད་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པར་འཕྱར་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ནི་སྤར་མ་མཐོང་།
 རང་གི་སྟོན་པས་གསུངས་པས་སྟམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་གཞན་དག་གིས་བདག་ལ་
 སོགས་པ་སྐྱས་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་མེད་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འཕྱར་བས་
 སོ། །དེས་ན་ཡུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་གནོད་སྐྱབ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ།
 རང་གི་སྟོན་པས་གསུངས་པ་སྐྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པ་མི་རུང་བའི་
 དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་ལ་དཔྱད་པ་དེའི་ཆོ། རང་གཞན་གྱི་སྟོན་པའི་
 ཡུང་གི་དོན་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས། ཡུང་ཆད་མར་ཁས་མི་ལེན་
 བ། ཡུང་གི་དོན་ལ་ཚོད་པ་དོར་བར་འཕྱར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་སྦྱོད་པ་དེའི་
 ཆོས་ཅན། ཡུང་གནོད་བྱེད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་སྐྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ཁས་མ་སྒྲུངས་ན་ཡུང་གི་
 དོན་ལ་ཚོད་པ་དོར་བར་འཕྱར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུང་གནོད་བྱེད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་ཡུང་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་གནོད་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕློག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལ། ཡུང་གནོད་
 བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དུས་གང་གི་ཆོ་ཡུང་
 གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅི་ན། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཕློག་གྱུར་ལ་དཔྱད་པ་དེ་ཡི་ཆོ་དཔྱད་པ་གསུམ་
 གྱིས་དག་པའི་བརྟན་བཙས་གྱིས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དོན་ལ་གནོད་པར་འཕྱར་ཏེ། དེ་
 ལྟར་གཞལ་བུའི་གནས་གྱི་ཡུལ་གཉིས་ལ་དཔྱད་པ་ནམ་པར་དག་ན། དེའི་ཆོ་དཔྱད་པ་
 གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བརྟན་བཙས་ཆད་མར་ཡོངས་སུ་འཇིན་ཅིང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་པར་
 འདོད་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བརྟན་བཙས་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་
 དེ་དང་འགལ་བར་སེམས་པ་མི་རུང་ཞིང་འགལ་བར་ཁས་སྒྲུངས་ན་བརྟན་བཙས་གྱིས་གནོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་པར་སྦྱོད་པ་འཕོ་བ་ན། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་
 པའི་བརྟན་བཙས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཕློག་གྱུར་
 ཆད་མས་གྲུབ། དངོས་སྟོབས་དང་གཤམ་པ་སྐབས་དེར་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

མེན་ཏུ་སྒྲིག་ཐུང་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་
འཐུང་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཉགས་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཉགས་ཉིད་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་གཞན་ལ་
གནོད་པས་ཉགས་ཀྱི་སྒྱུན་དུ་འཐུར་བ་མེན་ཏེ། དེ་ཉམ་ན་འགལ་བ་བྱག་པ་མེད་པར་བཤམ་བའི་
ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་ལ་ཡང་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཀུན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དཔྱོད་པའི་གནས་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅས་དག་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་གཟུང་དགོས་སེ་ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་བྱས་ཤིང་
ཐུབ་པ་མི་འབད་པར་བཤམ། སྐྱབ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་བྱས་པ་
ཡིན་ན། ད་ནི་ལུང་གི་བྱབ་མཐའ་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། དུ་བའི་
ཉགས་ལས་མེ་རྟགས་པར་མི་འཐུར་བར་བཤམ། གནས་གསུམ་ག་ལ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་
ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་དོ་དོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་
རང་དགའ་བ་རྣམས་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ།
འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་པོར་ལུང་གི་ཡན་ལག་མེད་པར་རེད་ལུང་སྐྱེ་བར་འཐུར་པའི་
ཕྱིར། ལུང་གི་སྒྱུན་ཡོན་ཆད་མས་མཐོང་བའི་སྒྲོན་ས་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ལུང་
སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བཤམ། ལུང་དོན་ཆད་མས་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
ཆད་མས་གནོད་པའི་ཉེས་པ་གང་ཡང་དེ་དག་གིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་གི་བྱབ་
མཐའ་མི་བཟད་པའི་གདོན་དང་འདྲ་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་འདི་ནི། རྩེ་མ་
སུ་ཡིས་གསར་དུ་བཞོས་པ་ཡིན་ཏེ་བཞོས་པར་བཤམ། དང་པོ་ནས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་མེད།
མི་འདོད་བཞིན་དུ་གསར་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དཔུས་པའི་ཆོག་གོ། །གསུམ་པ་ལ།
དངོས་སྟོབས་ལ་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ། དོན་བསྐྱབ་པ། ཆོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ།
བྱབ་པ་ལུང་ལ་སྟོས་པ་དགག། ལུང་དོན་བགག་ཀྱང་མི་འབྲུལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ལུང་གིས་མི་
གནོད་པ། ལུང་དོན་བགག་པ་ཆོལ་བའི་སྒྱུན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མཐུན་དཔེར་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་བསྟན་བཅས་དེའི་དོན་
ཀུན་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་བྱབ་པར་བསྟན་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཐུར་
བས་ལུང་དོན་ཉགས་ཀྱིས་བཀག་ན། ཉགས་ཀྱི་སྒྱུན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཐུར། རང་གི་བྱབ་
བྱེད་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་དོན་ཀུན་གྱི་བྱབ་པ་སྐྱབ་པའི་
ཉགས་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་བཤམ། རིགས་པ་ཅན་པས་དེ་

ལྷ་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག། འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་འདི་ན་དེ་འབྲེལ་རྟེན་གསུམ་མི་སྤྱད་པའི་
 ཟུང་། འབྲེལ་མེད་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་མི་རྟག་པ་བཀག་པར་འཇུར་བ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྤྱི་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་མ་གྲུབ་པས་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པར་རི་ལྷ་ར་
 ཡང་འཇུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཟུང་། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པ་དེ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ན། དེ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མ་གྲུབ་པས་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་གྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྟོན་ཐུག་རི་
 ལྷ་ར་ཡང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པ་དེའི་སྐབས་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་
 ཡིན་གྱི། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྐབས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཟུང་། གལ་ཏེ་གཏན་ཆོག་སྟོན་ཡང་དག་ཡིན་ན།
 ཆོས་ཅན་ཏུ་གང་བབྱུང་དེའི་ཆོས་སུ་ལྷང་ལས་བཤད་པ་ཀུན་གྱིས་བྱུང་པ་གྲུབ་ཅིང་བཟུན་པ་
 སྐབས་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུར་དགོས་པས། སྤྱི་ལ་ཆོས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་གཏན་
 ཆོག་སྟོན་ཅན་ཏུ་རི་ལྷ་ར་མི་འཇུར་ཞེ་ན། གཏན་ཆོག་སྟོན་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་ཏུ་
 གང་བབྱུང་དེའི་ཆོས་སུ་ལྷང་ལས་བཤད་པ་ཀུན་གྱིས་བྱུང་པ་གྲུབ་ཅིང་བཟུན་པ་དགོས་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་མ་ལྷས་པས་རྟག་སྟོན་ཡང་བྱུང་པ་མཐུན་དཔེར་བླངས་པ་
 མེད་པ་ཁོ་ནར་སྟེ་ཁོའི་ཆོག་དང་ཏུ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟག་སྟོན་ལས་གཞི་འགར་སེམས་ཐུག་དང་། མི་
 ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་ཚུང་བས་གྲུབ་པའི་ཟུང་། གཞིས་པ་ནི། བྱས་པ་
 ཆོས་ཅན། སྤྱི་ལ་རང་གི་རང་བཞིན་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་ཆོ། འགའ་ཡིས་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པས་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཀྱས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལས་ཐུག་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུགས་ཆོས་དང་། བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་བ་
 གྲུབ་པའི་ཟུང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཏུ་ཐུག་ལ་ལ་རང་རྒྱ་མེད་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏུ་བ་ཆོས་
 ཅན། འགའ་ཡིས་སྤྱི་ལ་མི་མེད་བཟུ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཏུ་བ་སྤྱི་ལ་གཞོད་པས་དེ་སྐབས་ཀྱི་
 རྟག་སྟོན་ལས་ཐུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཟུང་ཞེས་སྟུར་རོ། །གལ་ཏེ་
 ལྷང་མི་ཤེས་པའི་རྩོད་རྟགས་ཡིན་པ་མི་ཐུག་ཀྱང་། ལྷང་དེ་ཆང་མར་ཁས་ལེན་པའི་རྩོད་
 ལྷང་དོན་བཀག་ན་རྟགས་དེ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་རོ་ཞེ་ན། ཐུར་སྤྱི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཏུ་
 སྟོན་པའི་ལྷང་ཁས་བླངས་ཤིང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་བྱུང་འབྲེལ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གཞན་
 དག་ཆོས་ཅན། གཏན་ཆོག་སྟོན་བྱས་པ་དེས་རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་མི་རྟག་པ་
 ཅི་ལྷ་ར་ཡང་རྟག་པར་འཇུར་བ་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་ནི། འདོད་
 པའི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་མི་རྟག་པའི་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་རྟག་
 པའི་ཟུང་། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷང་དོན་བཀག་པས་རྟག་སྟོན་ཅན་ཏུ་མི་འཇུར་ན་

ཡང་ཚེ་ལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཏུ་འགྱུར་རྟེ། རང་གིས་སྤར་ཁས་སྤངས་པའི་ལྷུང་དོན་ལ་གནོད་ཕྱིན་
བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚེ་ལ་བས་གཏན་ཆེགས་བཞོད་པའི་ཆ་ནས་སྐྱ་རྟག་པ་འདིར།
གསར་དུ་གནོད་པ་ཅི་ཡང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཆེགས་བརྒྱུད་དམ་མ་བརྒྱུད་
ཀྱང་བྱུང་། བྱས་པ་རྟག་པ་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ཚེ་ལ་བ་དེས་གཏན་ཆེགས་བརྒྱུད་པའི་ཉེས་པས་བརྟན་བཙས་ཀྱི་དོན་ལ་དེ་གནོད་ཕྱིན་ཏུ་
གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་མ་བརྒྱུད་པའི་སྤར་ནས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་གཏན་ཆེགས་དེ་གནོད་ཕྱིན་ཏུ་མ་བརྒྱུད་ན། གཞན་གྱིས་ལྷུང་ལྷུང་སྤར་དུ་མི་ཤེས་པ་
ལ་གནོད་ཕྱིན་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་གོ་བར་བྱས་པས་ཚེ་ལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པ་ཞེ་
ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞོད་མཁན་གྱི་ཚེ་ལ་བ་ཆོས་ཅན། བྱས་
པ་དེ་སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གནོད་ཕྱིན་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ཆ་ནས་མི་རིགས་པ་ཕྱིན་པ་
མིན་རྟེ། གལ་ཏེ་མ་བརྒྱུད་ན་དེ་ཅི། གནོད་པ་མིན་ན་མ་བརྒྱུད་ཀྱང་གནོད་པའི་ཕྱིར།
སྐྱ་མཆན་ཅིས་ན། ཚེ་ལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་དང་མཐུན་པར་
གནོད་ཕྱིན་ཡང་དག་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཏན་ཆེགས་ལྷུང་སྤར་བརྒྱུད་པས་ཚེ་ལ་བ་
སྐྱོན་ཅན་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་བྱས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། གཏན་ཆེགས་ལྷུང་སྤར་འགོད་པའི་ཚེ་ལ་བ་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བར་
ཐལ། གཏན་ཆེགས་དོན་མེད་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་ཚེ་ལ་གཞན་
དག་ལ་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་འགོད་པར་ཁས་སྤངས་ནས། རང་འདོད་ཉིད་སྐྱབ་པའི་བྱས་
པ་མེད་པའི་གཏན་ཆེགས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་སྐབས་ལ་བྱས་པ་རྟག་སུ་བཞོད་པ་
འདིར་ཚེ་ལ་བ་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་སྐྱབ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་བརྟན་བཙས་ལ་ལར་བཤད་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱེས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་
རིགས་པས་སྐྱབ་པ་མིན་པ་བཀག་པས་རིགས་པས་སྐྱབ་པར་སྐྱ་བའི་སྐྱ་མི་རྟག་པ་གཞན་པ་
དག་ཀྱང་འགོག་ཕྱིན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་པའི་ཚེ་ལ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་རིགས་རན་
པའི་ལྷགས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རིགས་པ་བཀག་པས་རིགས་པ་ཡང་འགོག་
དགོས་པར་སྐྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྷུང་ཁས་ལེན་པའི་དུས་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་ཕྱིན་ཡང་དག་གི་
ནམ་གཞག་འདི་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁས་སྤངས་པའི་ལྷུང་དོན་ཀྱན་གྱིས་ཁྱབ་པ་
སྐྱབ་པ་སྐྱབ་ཕྱིན་ཏུ་འགྱུར་དགོས། དེ་འདྲའི་ལྷུང་དོན་ཀྱན་མཚུངས་པར་ཁྱབ་ཕྱིན་ཏུ་བྱས་

ནས་བྱུང་བྱེད་ཡང་དག་སྲས་ཀྱང་བཟོད་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་འདི་ལྟར་
 རང་གིས་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཡུང་གི་དོན་སྒྲུགས་གཅིག་དང་འགལ་ན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 བཀག་པར་འཇུག་བས་ཁས་སྐྱབས་པའི་བསྐྱན་པའི་བསྐྱན་བཅས་དེའི་དོན་ཀྱན་དང་འགལ་
 བ་མེད་པ་ཉགས་དེའི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱི་ཚད་ཀྱི་ཡུང་
 དོན་མཐའ་དག་ཉགས་གཅིག་གི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ཚོལ་བ་སྤྱི་ཡང་མི་སྤྱི་ཅིང་།
 འདིར་སྤྱི་པར་བྱས་ནས་འགོག་པ་ཡང་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་
 རྒྱུན་མིན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། ཡུང་དོན་ལ་གཞོད་པ་ཉགས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་འདོད་པ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་པ་རྒྱུན་ཅན་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྤྱི་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ཀྱང་གཏན་ཆེགས་དེའི་རྒྱུན་དུ་མི་འཇུག་བའི་ཕྱིར་
 རྒྱབ་པར་ཐལ། དེར་ཡང་དངོས་འགལ་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པས་རྒྱུན་དུ་མིང་བ་
 ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་སྤྱི་ལ་མི་ཉགས་པ་བྱས་པས་བྱུང་ལ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡུང་ལས་
 རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་རྩོམ་ན། བྱེད་བྱས་པའི་སྒྲོབ་མས་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་གཏན་ཆེགས་
 བཞོད་པ་རྒྱུན་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་དག་གིས་ཆོས་ཅན་བ་ལང་གི་སྤྱི་གཅིག་ལུ་ལ། བ་ལང་གི་
 གསལ་བ་མེད་པའི་བར་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དངོས་ཀྱི་འགལ་བ་དག་གཞི་མཐུན་དུ་མི་
 རུང་བ་ལ། རྒྱབ་ཏེན་ཡུང་ཅམ་ལ་བཞེན་ནས་དངོས་འགལ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྐྱབ་བྱེད་
 བཞོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མི་ཉགས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་ཉགས་སྤྱི་བཞོད་པ་འདིར་ནི། ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་དེ་འདྲ་བའི་འགལ་བ་སྐྱབས་མཚུངས་སྤྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་
 ལ་མི་ཉགས་པ་དང་འགལ་བར་དེས་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཅིག་ཤོས་དེས་གཞོད་པར་
 འཇུག་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དངོས་འགལ་དེས་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་
 ལ་ཆད་མས་གཞོད་པར་འཇུག་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འགལ་བ་དག་གཞི་མཐུན་དུ་མི་རུང་
 བའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ནི་སྤྱི་མ་བཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལས་མི་ཉགས་པ་
 གཞོད་བྱ་དང་། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་གཞོད་བྱེད་མིན་ཞིང་། མི་ཉགས་པ་ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ན་བསྐྱན་བཅས་ཀྱི་དོན་
 བསྐྱད་ཅིང་བཀག་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཉགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོད་པར་འཇུག་བར་ཐལ། ཡུང་དོན་འབྲེལ་མེད་གཅིག་
 བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྤྱི་
 ཆོས་སྤྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་ཉགས་ཀྱིས་གཞོད་ན། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་

གནོད་པར་འགྱུར་གྱི། གྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་གནོད་པར་
འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་པས་སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་
བཀག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྐབས་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཤོས་
བརྒྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པར་བཤམ། རྟགས་ཀྱི་རང་གི་བརྒྱབ་བྱ་ལ་ཉམས་ནས་
དེ་བྱུང་མི་རྣམས་ལ་སྒྲོན་ཅན་དང་། རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྐར་གྱི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ད་ཏུང་མ་འདས་པ་ནི། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བརྒྱབ་པ་
འདིར་ནི། སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བྱུང་པའི་གཏན་ཆོག་ས་
སྒྲོན་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བ་བཟུང་བཅས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་སྒྲོན་ཅན་ཏུ་
སྐར་བ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་འདྲའི་ལུང་དོན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོན་ཅན་ཏུ་སྐར་བ་གང་ཞིག།
ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འདིར་
ཆད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ལུང་གིས་དུང་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་བཀག་པ་
དང་། རྟགས་གཞན་གྱིས་གྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བྱུང་
པའི་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་བར་བཤམ། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་དེ་ནི། རྟགས་གཞན་གྱིས་
གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་རང་ཕྱེ་ལུང་དོན་བརྒྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བཟུང་བཅས་ཆད་
མར་ཁས་སྐངས་པའི་ཕྱིར་རང་གིས་ཁས་སྐངས་པའི་བཟུང་བཅས་དེ་ལས་བཤད་པ་མཐོང་
བའི་དོན་མ་ལུས་པ་རང་གིས་བརྒྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ཏེ། བཟུང་བཅས་རང་དབང་ཏུ་བྱུང་
བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བཟུང་བཅས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་ཆད་མ་གཞན་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བཟུང་བཅས་ཆད་མར་
རྟགས་ཡང་དག་གི་བརྒྱབ་བྱ་ཡིན་པས། ཁས་སྐངས་པའི་ལུང་དོན་གཅིག་ལ་གནོད་ན་ཡང་
སྐབས་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པས་རྟགས་སྒྲོན་ཅན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འབྲུག་ལ་འདི་ནི།
ཁས་སྐངས་པའི་ལུང་དོན་མཐོང་དག་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་གཅིག་གི་བརྒྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་
ཞེས་སྒྲ་བ་ཡང་མིན་ལ། དངོས་སྒྲོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཟུང་བཅས་གནོད་བྱེད་ཏུ་འདོད་པ་
ཡང་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་རང་གིས་ཁས་སྐངས་པའི་བཟུང་བཅས་ནམ་འབྲེལ་ལྟ་བུ་རང་གི་
བརྗོད་བྱ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྒྲི་ཞིང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ།
དེས་ན་ནམ་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ཆད་མ་ཡིན་མིན་ཆོད་པ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་རང་གི་བརྗོད་བྱ་
ལ་མི་སྒྲི་བའི་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དངོས་སྒྲོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བརྒྱབ་བྱར་བྱས་

ནས་སྐྱབ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚོད་པ་མཁན་པོ་འདིའི་འདོད་པ་རང་
 ལུགས་སུ་དབྱད་པའི་སྒྲིགས་སུ་བྱང་ན་ཡང་ལེགས་ཤོས་གཅིག་ཏུ་འོང་བར་སྤང་རོ། །རང་
 གིས་ཁས་སྐྱངས་པའི་ལྷང་ལས་དཔེ་དང་གཏན་ཆེགས་མ་ཟུབ་པར་སྐྱབ་པ་ཡང་དམ་བཅའ་བར་
 ཐལ་བར་འཇུག་ཏེ། རང་གིས་ཁས་སྐྱངས་པའི་བརྟན་བཙས་དེ་འདྲའི་དོན་ལ་མི་སྐྱབ་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་བབྱང་ནས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཉིད་ཏུ་བརྒྱན་པའི་དཔེ་ཉགས་མ་ཟུབ་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་འདོད་པ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཆོག་ལས་དེ་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་པ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱབ་བྱར་རིགས་པས་ཟུབ་ཅིང་སྐོབ་པའི་ཕྱིར།
 དེ་འདྲ་ཆོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆོལ་བས་
 སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཁས་སྐྱངས་པའི་བརྟན་བཙས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཆོས་གཞན་ཡང་
 སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་ཆོལ་བས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེའི་ཆེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཁས་སྐྱངས་པའི་ལྷང་དོན་གྱི་སྒྲིགས་གཅིག་ལ་
 གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འཇུག་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཡང་སྒྲིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལས་སྤྱོད་ཏུ་ཟུར་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་
 གྱི། དེའི་བྱར་ཏུ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་ཏུ་འཇུག་བར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་
 ཁས་སྐྱངས་པའི་ལྷང་དོན་དངོས་སུ་བསྐྱབ་བྱར་བབྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་
 པའི་སྒྲིགས་སུན་དབྱང་བ་ལ། བརྟན་བཙས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་རྟོག་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་
 དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག། ཆོས་ཅན་ཟུབ་ཟེན་ཏུ་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག། ཆོས་
 ཅན་རང་མཆན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། ། དང་པོ་
 བློ། ཁས་སྐྱངས་པའི་བརྟན་བཙས་ལ་མ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་ན། དེ་དོར་ནས་བརྟན་
 བཙས་གཞན་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཏུ་རང་ཉིད་འདོད་ཅེས་སྒྲོས་ཤིང་།
 དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འོ་ན། བརྟན་བཙས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་རྟོག་བྱེད་མི་རུས་སམ་སྒྲུམ་པའི་
 དོགས་པ་རྟོག་པའི་ཆེད་ཏུ་རང་སྐྱ་སྒྲོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་འདི།
 གང་ཟག་སུ་ལ་ཡང་རྒྱ་གང་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ལྡན་གྱི་དོགས་
 པ་དེ་འདྲ་རྟོག་པའི་ཆེད་ཏུ་རང་སྐྱ་སྒྲོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ནི་ལྷང་དེའི་དོན་
 ཆད་མས་བཀག་པ་མེད་པར་ཟུབ་ན། དེ་ཆད་མར་འཛིན་པ་གང་གིས་ཀྱང་རྟོག་པར་རུས་པ་
 མི་འཐད། གལ་ཏེ་དེའི་དོན་ཆད་མས་བཀག་པར་ངེས་ན་ཡང་ཆོག་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་

ཀྱང་དེ་ལ་འབྲུག་པར་འབྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་མྱིར། ལྷན་པོའི་དྲགས་པ་དེ་འདྲ་སྒྲིག་པའི་
ཆེད་ཏུ་ཡང་རང་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་ཏུ་བལ། ཆོལ་བ་ལྷན་པོ་དེ་དག་སྤར་ཡང་ཐུབ་མཐའ་
རང་གི་འདོད་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མར་འཛིན་པ་དེ་ནི་འདོད་ན། མྱིས་ཀྱང་དཔྱིད་པ་མེད་
པར་རི་ཞིག་ལྟར་ལུང་གཞན་ཆད་མར་འཛིན་པ་ཅིས་མི་ཐོབ་ཤེ་ཐོབ་པའི་མྱིར། འོ་ན་རང་
ཉིད་སྐྱོས་པའི་དགོས་པ་དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཀྱན་ལས་བཏུས་པ་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོས་
པར་མཇོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
མྱིར། དེར་བལ། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་འདོད་ལུལ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་
ཤེས་པ་དང་ཁས་ལེན་པའི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པ་དང་།
ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་ན་ཉེས་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་བསྐྱན་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་མྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བྱེད་གཞན་དག་ནི་མྱི་ནང་གི་གཞུང་ལུགས་
ཀྱིས་བྱས་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་། འབྱུང་བ་ལས་ཐུར་པས་བྱུང་པར་ཏུ་བྱས་ནས་སྐྱ་
དག་ཆོས་ཅན་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཆོལ་བྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་ཏུ་རབ་
ཏུ་གཤམ་ཤིང་ཐུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱ་དག་ཆོད་གཞིར་བཟུང་བ་ཤེས་པའི་དོན་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་
སྐྱ་བཟོད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་རོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཚོད་པའི་ཆེ།
ཆོལ་བ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྒྲུབ་ཏུ་ཐུབ་པ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་རང་སྐྱོས་པ་དོན་
མེད་པར་བལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་བྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས། བྱུང་པར་
ཀྱི་ཆོས་ལ་དབྱེད་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟེན་
དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གཤམ་པའི་རྟེན་ཏུ་འབྱུང་པར་ཐུར་པའི་མྱིར། དེར་བལ། རང་
རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་ཙམ་ཀྱིས་བཏགས་ནས་བཞག་པའི་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱི་
དངོས་པོ་ནམས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཏུ་བཟུང་ནས་བྱུང་པར་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཚོད་
པ་མེད་པའི་མྱིར། འདི་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྐྱོས་པའི་དོན། བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཐུབ་པའི་བྱུང་པར་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཚོད་པའི་ཆེ། རྟེན་མཐུན་
སྒྲུབ་ཏུ་ཐུབ་དགོས་པ་གཞུང་ལྷ་མས་བསྐྱན་པ་ཡིན་གྱི། ཚོད་གཞི་མཐའ་དག་མཐུན་སྒྲུབ་ཏུ་
ཐུབ་དགོས་པ་འོག་ནས་འཁོག་པའི་མྱིར་རོ། །གཞུང་འོག་མས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
ཀྱི་རྟེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པས་བཞག་པ་ཙམ་ཀྱིས་མི་ཆོག་པར་རྟོན་པ་ཡིན་གྱི།
གཞན་ཏུ་ན་མཐར་གཏུགས་པའི་རྟེན་བདག་རྟག་པ་མོགས་སུ་འདོད་པ་ལ་ཚོད་པ་མེད་པར་
བལ་བའི་མྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་ཤེ་ཆོས་ཅན་ཐུབ་ཟིན་ཏུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་མ་ཟད་

གྱི་ཚེས་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱལ་བྱེད་པར་བརྟན་པ་ཡི་སྒོ་ནས་རང་མཆན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་
 ཚེས་ཅན་ཡན་གར་བ་བརྒྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་གྱི་སྐྱ་བཙོན་དོ་ཞེ་ན།
 སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་མཆན་གྱི་ཚེས་ཅན་ཡན་གར་བ་བརྒྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་
 རང་སྐྱོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་རོ་བོ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་འདི་ཉིད་གྱིས་ཏེ། འདི་ལ་བརྟན་ནས་དེ་བརྒྱབ་བྱ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། བྱ་ཚོ་ལ་གྱིས་བྱལ་བྱེད་དང་། བྱལ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དུས་ན་བརྒྱབ་བྱའི་རོ་
 བོར་བརྟན་པ་དག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་བརྒྱབ་བྱའི་རོ་བོ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བརྟན་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཚེས་ཅན་བརྒྱབ་བྱ་
 མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྐྱོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་སོ་སོར་
 མ་ངེས་པའི་སྤྱི་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པས་དེ་གོ་བ་ཡིན་པ་འདྲ་ཕྱིར། རྟོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་
 འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་སྐད་མ་བརྟན་ཀྱང་རྟོགས་ལ་མ་བྱལ་བྱལ་ཆེས་གྱི་འགལ་
 བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚེས་ཅན་བརྒྱབ་བྱ་ཡིན་པ་རྟོག་པའི་ཆེད་དུ་རང་
 སྐྱོས་པ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་དགོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྗེས་དཔག་སྤྱི་
 མཆན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པས་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱོས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཉེ་ན་
 རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཆན་མི་འཇལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལ་གནོད་པ་གོང་དུ་རྒྱས་
 པར་བཙོན་བྱེད་ཏེ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི། ལ་ལ་མེ་
 དཔོག་པ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་རང་མཆན་ཅམ་ཞིག་རྟོགས་གྱི། གསལ་བ་དང་།
 འབར་བ་དང་། ལྷ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོག་མ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་གྱི་བྱུང་པར་མི་རྟོགས་
 པར་བརྟན་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་མཆན་གྱི་ཚེས་ཅན་ཡན་གར་བ་བརྒྱབ་
 བྱར་བྱས་ན་དེ་ལས་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་དྲིས་པས། དེ་བརྒྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚེས་
 དང་བལ་བའི་ཚེས་ཅན་ཡན་གར་བ་དེ་བྱལ་བའི་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་བྱས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དྲིས་
 པས། དེ་བྱལ་བའི་རྟགས་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་མེད་པས་རྟགས་དཔེ་དང་ཚོད་གཞི་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྒྲིབ་དང་། མཐུན་དཔེ་ལ་
 རྗེས་འགྲོ་བྱེད་མི་སྤྱིད་པས་བརྒྱབ་བྱའི་ཚེས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྒྲིབ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །རྟགས་དཔེ་དང་ཚོད་གཞི་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་། བརྒྱབ་བྱའི་ཚེས་དཔེ་ལ་རྗེས་
 འགྲོ་མེད་པ་འདི་ཚེས་ཅན། སྤྱིར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་རྟོགས་སྒྲིབ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱིར་བ་
 དེའི་རྟགས་དང་དཔེ་དག་གི་སྒྲིབ་མིན་ནམ་ཉི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བའི་ཕྱིར་བ་

སྐྱོར་གཅིག་གི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྟགས་དང་། དཔེ་ལ་ལྟ་བུ་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་གས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་གཞི་
 མཐུན་ཏུ་འདོད་པ་རིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་རྒྱུ་གས་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱུ་གས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་ལ་
 སྟགས་པའི་ཉེས་པ་མ་ལྟས་པ་ཡང་རྒྱུ་གས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་བལ་བར་འགྱུར་རྟེ། དེ་བམས་ཅད་ཀྱིས་
 རྒྱུ་གས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་ཅིང་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་
 དཔེར་བརྗོད་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲིའི་ཉིང་ཏུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་
 པའི་ཆ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྒྱུ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱི་རྒྱུ་གས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་རྟེ།
 དེ་ཁྱད་ཆོས་སུ་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་རྒྱུ་ཅན་ཏུ་སྤང་བ་ཡིན་ཀྱི། དེ་
 ཡོད་པ་དང་མེད་པས་རྒྱུ་གས་རྒྱུ་ཅན་དང་རྒྱུ་མེད་ཏུ་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོད་གཞི་
 ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་རྒྱུ་གས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་འདོད་པ་ནི། དེའི་རྒྱུ་དང་མཚན་ཉིད་
 ཀྱི་བསལ་བྱ་མ་ཐུང་པའི་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏུ་འདོད་པ་
 ནི། ཁྱད་པར་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཡོན་ཏན་མ་ཐུང་པས་ནོངས་པའོ། །ལྟར་སྤང་གསུམ་སོ་
 རྟགས་ཡང་དག་གི་རྒྱུ་དུ་འདོད་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་
 པར་བལ། གཞི་སོ་སོ་ལ་བརྟོས་ནས་ལྟར་སྤང་རོ་བོར་མི་ལྟན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་ཏུ་སྒྲ་མི་རྟག་རྒྱུ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བའི་ཆེ་བྱས་པ་སྒྲ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མ་
 གྲུབ་པའི་ཆ་དེ་རྒྱུ་གས་ཆོས་སུ་མཚན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་བསལ་བྱ་ཡིན་ཀྱི་དེའི་རྒྱུ་
 མིན་ལ། དེ་སྒྲ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཆ་རྒྱུ་གས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་
 ཏུ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
 གྲུབ་ཟིན་ཀྱི་སྒྲ་མཉན་བྱར་དམ་བཅས་པའི་ཆོ། ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཆ་དེ་རྒྱུ་གས་ཡང་དག་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་མ་ཡིན་ལ། ཆད་མས་གྲུབ་པས་ལ་མ་ཁྱུགས་པའི་ཆ་རྒྱུ་གས་ཡང་དག་
 གི་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲ་རོ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་རྟེ། གྲུབ་བསལ་མ་
 ཁྱུགས་པ་ཅམ་རྒྱུ་གས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཏུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། རྒྱུ་ཉེན་ཆད་མ་མེད་
 པ་རྒྱུ་གས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྒྱུ་གས་ཡང་
 དག་གི་རྒྱུ་དུ་འདོད་པ་ཡང་རྣམ་པ་བམས་ཅད་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུ་གས་རྒྱུ་ཀྱི་དོན་
 ནི། རྒྱུ་གས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ་རྒྱུ་གས་རྒྱུ་ཅན་ཏུ་འཛོག་པའི་བྱ་བ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་།
 དེ་བཞིན་ཏུ་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་རྟགས་རྒྱུ་ཅན་ཏུ་འཛོག་པའི་བྱ་བ་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། །འདིར་དམ་བཅའ་ཡན་ལག་སྤྲུལ་དང་། དཔེ་རྟགས་ཡན་ལག་

ཕྱི་མར་བཞག་པ་ནི། རྒྱབ་ངག་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་པའི་ཐ་སྟང་དེ། ཁྱོད་ཡན་ལག་ཕྱི་མར་
 འདྲོད་པའི་རྟགས་དང་དཔེའི་རྒྱུན་དེ་དག་ཡན་ལག་ལྷ་མར་འདྲོད་པའི་དམ་བཅའི་རྒྱུན་དུ་མི་
 རིགས་ཞེས་པ་འོ། །དེས་ན་དམ་བཅས་པ་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཕྱོགས་
 གི་རྒྱུན་དུ་འདྲོད་རིགས་ཀྱི། དཔེ་རྟགས་སོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུན་ཕྱོགས་རྒྱུན་མིན་
 པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ། རྒྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན། རུམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་བཞིན་གོ། །
 གསུམ་པ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་། བརྒྱས་ནས་
 བརྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རྒྱར་ལྷན་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་དགོས་པ་དང་།
 བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བྲེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དཔེ་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་
 སེལ་བ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མཆོན་གཞི་འགའ་ལ་མ་བྱལ་བ་དང་།
 མཆོན་གཞི་མིན་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་བྱལ་ཆེས་པ་དག་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གང་
 གིས་གང་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཆོག་སྤང་ངོ་པོའི་རྒྱ་མ་བསལ་བ་དང་བཅས་
 པ་དག་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མ་བྱལ་བ་ལས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པ་ལ་བྱལ་ཆེས་
 པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པའི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 ངག་རྒྱ་མ་རྒྱས་པའི་ཞེ་འདྲོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མ་བྱལ་ཅིང་མ་
 བྱལ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་རྒྱ་
 བརྒྱབ་པ་ལ། དམ་བཅར་འོས་པ་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱི་རྩོད་རྩོད་པོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡོང་བ་བྱལ་བྱེད་
 ཡང་དག་རྒྱ་འགོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་དེས་རྒྱ་མི་རྟག་
 པ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་མ་དེས་པས་དེ་ལ་རྩོད་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡོང་བའི་ཕྱོགས་
 ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་ཆོད་མས་གྲུབ་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྩོད་དོན་དེ་ལ་
 འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་འགལ་བས། དེ་ལས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱམ་པ་ཆོད་མས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། མངོན་
 སུམ་དང་འགལ་ཞིང་། གཞི་གྲུབ་ན་བྱམ་མེད་ཡིན་པས་བྱལ་བར་འགྱུར་ལ། ཆོད་མས་
 གྲུབ་ན། གཞི་བྱམ་པ་ལ་མེད་དེས་ཆོད་མའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་ན།
 བྱམ་ཡོད་ཡིན་པས་བྱལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲུས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གཞི་བྱམ་པ་
 ལ་མེད་དེས་ཆོད་མའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་བྱམ་པ་མེད་དེས་ཡིན་མི་དགོས་པས་བྱམ་མེད་ཡོད་པ་
 དང་། བྱམ་པ་མེད་པ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱི་རྩོད་རྩོད་ཀྱི་རྒྱ་མི་རྟག་པ་

ཚད་མས་ཐུབ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་ཐོན་སྐྱེས་ཚུ་ཚང་བ་ཡང་ཡིན་པ་མི་འགལ་བར་ཐུག་
ཏེ་ཐུ་ཚོལ་དེས་སྤྱོད་ཏེ་ཐུ་ཚོལ་ཐུབ་པ་ཡང་ཡིན། དེ་ཐུ་ཚོལ་གྱིས་མ་ཐུབ་པ་
གཞལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྟན་ན། རྒྱ་མི་ཐུ་ཚོལ་དེ་ཐུ་ཚོལ་གྱི་ཚད་མ་
དེ་ཐུ་ཚོལ་དེ་ཐུ་ཚོལ་ཐུབ་པ་ཡང་ཡིན། རྒྱ་མི་ཐུ་ཚོལ་དེ་ཐུ་ཚོལ་ཐུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་དོན་
ཏེ། དེ་ལ་ཚད་མས་མ་ཐུབ་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཚད་མས་ཐུབ་པ་ཞིག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རྒྱ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མི་ཐུ་ཚོལ་ཐུབ་ཏེ། ཐུ་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་བྱུང་འོས་
པ་བསྐྱེད་བྱུང་ཁས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པར་ཐུག་ བསྐྱེད་བྱུང་འོས་པ་བསྐྱེད་བྱུང་ཁས་
སྤྱོད་པ་ཐུ་ཚོལ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་སྤྱོད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་
ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་མ་བསལ་བ་ཐུ་ཚོལ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
རིགས་སྤྱོད་ཐུ་ཚོལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་པ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་གཙོ་བོར་
བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ལས་བདུས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། རིགས་སྤྱོད་སེལ་བ་གཙོ་བོར་
དོན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཚིག་ཐུར་ཐུར་ཐུར་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། ། རིགས་སྤྱོད་དོན་དེ་ཀུན་ལས་
བདུས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་མ་ལ་ཐུ་མའི་དོན་དེ་མ་ཚང་ན། དོན་སྤྱོད་
གཞན་ཏུ་འཕྱར་རོ། ། རིགས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་བསྐྱེད་བྱུང་ཁས་སྤྱོད་པ་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་
ཁས་སྤྱོད་པ་ཡང་ཐུགས་ཀྱིས་གནས་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡོད་ལ། དེ་ལ་གཏུག་པའི་ཐུ་ཚོལ་དེ་
ཐུ་ཚོལ་དེ་ཐུ་ཚོལ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་གནས་པར་འཆད་པར་འཕྱར་རོ། །
ཚད་མས་གནོད་པ་འབབ་པ་ཐུ་ཚོལ་སྤྱོད་པ་མཚན་པ་མཚན་བས། དེས་ན་འདི་ལ་ཐུ་ཚོལ་
ཡང་དག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཚད་མས་བསལ་བ་སྤྱོད་དེ་ཐུ་ཚོལ་ཡང་ཐུ་ཚོལ་
ཡང་དག་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྤྱོད་བར་འོས་པ་མེད་དེ། ཚད་མས་བསལ་བ་ནི་མཚན་གཞི་ལ་ཚད་
མས་གནོད་ཅིང་བསལ་བ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུབ་དགོས་ཀྱི་ཐུ་ཚོལ་དེ་ཐོར་ཐུབ་ཐུབ་
སྤྱོད་ཏེ་ཐུ་ཚོལ་མ་བཞི་ཚད་མས་མ་བསལ་ཡང་དེ་ལ་ཐུ་ཚོལ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཕྱག་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། འདིར། བསལ་བ་གནོད་དང་། ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ནི།
མཚན་གཞི་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་འཕྱག་མི་འཕྱག་
དཔུང་མི་དགོས་ལ། མཚན་གཞི་དེ་སྤྱོད་ཡོད་ན། འདོད་པའི་དོན་དེ་མཚན་གཞིར་རུང་
མི་རུང་དཔུང་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞིག་མ་ཞིག་དཔུང་དགོས་པའི་དོན་ནོ། ། གཉིས་པ་ནི།
ཀུན་ལས་བདུས་སུ་ཚིག་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པར་ཐུག། ཚོལ་བ་རང་ཉིད་བསྐྱེད་བྱུང་

འདྲོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་དེས་གཟུང་གི་དོན་རྟོགས་པའི་མྱེད། དེ་མི་རྟོགས་ན།
 རིགས་སྒྲིབ་ཡང་དེས་གཟུང་སྒྲོས་དགོས་པར་འགྱུར་རྟེ། མཆན་ཉིད་ཀྱི་ནམ་བཙད་མ་ཆང་
 པའི་མྱེད་རོལ་ན། རྩོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་རང་ཉིད་འདྲོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡིས་
 ཆོས་ཅན། བརྟན་བྱ་བ་ཁྱད་གཞིར་མ་འབྲེལ་ན་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་གཟུང་གི་ནམ་
 བཙད་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་བྱེད་དང་གཞི་མཐུན་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཁྱོད་
 ཆོས་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདྲོད་ཡུལ་རྩོགས་སུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་པའི་རྩོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
 ནམ་བཙད་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་མྱེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་གཟུང་གི་དོན་རྟོགས་ན་ཡང་།
 ཀྱན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་རྩོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཆོག་སྤང་བཤད་པ་དགོས་པ་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་རྟེ། མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་དུ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་དུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་
 བཞིན་པའི་དུས་ན་རྩོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཙང་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་མྱེད། ཀྱན་ལས་
 བརྟུས་ཀྱི་སྐབས་དེར་ཆོག་སྤང་དེས་པར་སྒྲོས་དགོས་རྟེ། རྩོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཉིད་
 འདྲོད་པ་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ཅན་བྱེད་པའི་ཁྱེན་ཀྱི་མཐའ་ཅན་བརྟན་བྱ་བ་ཁྱད་གཞིར་ཆུ་
 གིས་དེ་དང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བའི་མྱེད། འོ་ན་རིགས་སྒྲིབ་ཡང་ཆོག་སྤང་སྒྲོས་
 དགོས་པར་འགྱུར་རོལ་ན། རིགས་པའི་སྒྲིབ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། འདྲོད་པའི་ཆོག་ལ་ནི་
 ལའི་མིང་ཅན་གྱི་ཁྱེན་ཡན་ལག་གམ་ཁྱད་ཆོས་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་མིན་རྟེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་
 ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱད་གཞི་སྟོན་པའི་ཆོག་དུ་ཡོད་པའི་མྱེད། ཡང་ན་ཐ་མས་སྐབ་པའི་
 དོན་དུ་སྐྱར་རྟེ། འདྲོད་ཆོག་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱེན་དེ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་འདིར་ནི་མ་འོངས་པ་
 གཙང་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། འདིར་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 བརྟན་བྱ་ཁྱད་གཞིར་འབྲེལ་བའི་མྱེད། རིགས་སྒྲིབ་རང་ཉིད་འདྲོད་པར་གྱུར་པའི་ཆོག་དག་
 དེ་ཡིས་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞིན་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་སྐབ་པ་དང་དཔེ་མ་སྐབ་པ་སོགས་
 དུས་དེར་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་རུས་རྟེ། དེ་བརྟན་བྱ་བ་ཁྱད་གཞིར་མ་འབྲེལ་བས་མ་
 འོངས་པ་གཙང་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་རྩོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཉིད་འདྲོད་
 པར་འགྱུར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་མྱེད། འདྲོད་ཁྱེན་འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཡིན། །ཞེས་འདོན་པ་
 ལྟར་ན། ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལ་སྒྱུར་བའི་ཆོ། འདྲོད་ཆོག་ཡན་ལག་གམ། ཐལ་པ་ཡིན་
 ཞེས་སྐྱར་ལ། རིགས་སྒྲིབ་དང་སྒྱུར་ན། མ་འོངས་པ་གཙང་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཞེས་སྐྱར་རོ། །
 དོན་ནི་བརྟན་བྱ་བ་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ཅན་གསུམ་པས་དེ་ཁྱད་གཞིར་འབྲེལ་བ་ན་འདྲོད་པ་ཡང་
 འདྲོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་ཞུགས་པས། ད་ལྟ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞིན་པ་ཡིན་ཡང་དཔེ་

ཉགས་མ་ཐུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པར་འགྱུར་བའི་མྱིར། ཞེས་པར་
འགྱུར་བས་དེ་གཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཆོག་ཐུན་སྒྲོས་སོ། །འོ་ན་ཆོག་ཐུན་གྱིས་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ན་
བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བ་གཅོད་མི་རུས་པར་ཐལ། དེ་ཡང་བཟུན་བྱ་བ་བྱུང་གཞིར་འབྲེལ་བས་
མ་འོངས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་འོངས་པ་དང་འབྲེལ་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་
ཡང་དུས་ན་མ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་བྱེད་གཞི་མཐུན་དུ་ཐུབ་པ་ཆོག་ཐུན་གྱིས་གཅོད་པའི་མྱིར་
རྟོ། །འོ་ན་རིགས་པའི་སྒྲོ་ལྟར་སྒྲོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་སྒྲོས་པར་རིགས་གྱི། ཉེས་པ་མང་པོ་
སྤང་དགོས་པའི་བཟུན་བྱ་བ་སྒྲོས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་རེ།
ཐུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་དུ་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་ཆོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་དམ་བཅའ་སྐྱབ་
ངག་གི་ཡན་ལག་དུ་བཟུན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གལ་ཏེ་བཟུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་དུ་ཚུགས་
ན་ཡང་། མཆན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བཟུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པོ་ཞེས་བཟག་པ་
མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་དུ་སྒྲོས་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་བཟུས་ཏེ་
བཟུན་པ་ནི། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་བཟུན་བཅས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྡན་བྱེད་པར་
ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡང་ཡིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དོན་ཆོད་བྱེད་མིན་པའི་མྱིར།
སྒྲོལ་བ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེས་སྒྲོལ་བ་བདག་ཉིད་འདོད་པ་མིན་པའི་བཟུན་བཅས་ཀྱི་
དོན་ཀྱན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྒྲོལ་བ་དེའི་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་དུ་གོ་བར་བྱེད་
དེ། དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པ་དེས་ནའི་མྱིར། དེས་ཅི་ཞིག་ཐུབ་ཅི་ན། སྒྲོལ་བ་མི་འདོད་པ་
དང་འབྲེལ་བའི་བཟུན་བཅས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་ན་སྐབས་སུ་བབ་པའི་
སྒྲོགས་དང་གཏན་ཆོགས་ལ་སྒྲོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བཟུན་ཏེ། བྱང་དོན་གྱི་སྒྲོགས་གཅིག་ལ་
གནོད་ཀྱང་སྒྲོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་བཟུན་པ་དེས་
ནའི་མྱིར། གསུམ་པ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་ལ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ་བ་དང་།
གཞི་གང་ལ་མ་བསལ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་གནོད་པ་ལ་སྒྲོགས་པའི་དཔེ་མི་
སྟོན་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བཟུན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོལ་
བས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐྱེད་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་དག་གིས་བཀག་པ་མེད་པ་ཡིན་
པར་འདོད་རིགས་ཏེ། ཆད་མས་བཀག་ན་སྐབས་མི་རུས་ཤིང་ཁྱོད་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐྱེད་
འོས་པའི་མྱིར། བསལ་བ་སྒྲོགས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཆད་མས་བསལ་བ་
སྐྱེ་ཉག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་
འཇུག་པའི་ཉིན་མ་ཡིན་པའི་མྱིར། དེར་ཐལ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་མྱིར། བྱབ་

པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྷན་པ་ལ་
 བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆད་མས་བསལ་བའི་དོན་ནི། གཞི་གང་ལ་བསལ་བྱ་
 སེལ་བྱས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་སྟོན་བསྐྱབས་ནས་སེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆད་མའི་སྟོན་སྐྱབ་པ་ཞིག་
 དགོས་པས། དེ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སྟུང་འདུས་ན་སྤར་གངས་ངེས་བསྐྱབས་པ་དང་འགལ་
 ལ། དེ་གཉིས་སྟུངས་ན་ཆད་མའི་གཞོད་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཆད་མས་
 གཞོད་བྱ་ལ་གཞོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 མངོན་སྟུང་ཆད་མ་དང་རྗེས་སྟུང་པག་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ཡིས་དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཕྱིར།
 ཆད་མའི་བསལ་བ་ཉིད་ལ་བཞིར་བྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་
 བ། ཆད་མས་གཞོད་པའི་རྒྱལ་བཞིར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞོད་རྒྱལ་བཞིར་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཆད་
 མར་ཁས་སྒྲང་བར་འོས་ཤིང་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཡུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་སྟོགས་ཀྱི་
 ཆོས་སྟུང་བའི་གཞིར། རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ།
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་གསུམ་ཆད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་པས་འོངས་
 སྟུང་ཁྱིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ཡུང་ལྟ་བུ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དང་།
 བརྗོད་བུའི་འག་སྟོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་སྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་མི་རུས་ཤིང་མི་
 རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཚན་གིས་དེ་འདྲ་བ་ཡང་སྐྱབ་པ་པོའི་ར་རྒྱལ་གྱི་
 རྗེས་སྟུང་པག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཡུང་ཆོག་དང་རང་ཆོག་གང་ཡིན་
 ཡང་རུང་། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤར་གང་ཡིན་ཡང་། རང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པ་པོས་ཆོག་
 དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་ལ་མི་འབྲལ་ཞིང་། ཆོག་དེ་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་རྟོགས་པར་
 འདོད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྗེས་སྟུང་པོག་པའི་སྟོན་སྐྱབ་པ་པོའི་བསམ་ངོ་ནས་བཞག་པའི་རྗེས་དཔག་
 ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རེ་ཤིག་ཡིད་ཆེས་ཉགས་ཡང་དག་གི་སྟོགས་
 རྒྱབ་ཆད་མས་ངེས་མི་རུས་པ་དེ་སྟོན་དུ་རང་གིས་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་འཆད་པ་པོའི་ཆོག་
 དེ་ཉིད་ལས་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པར་བྱ་
 བའི་གཙོ་བོ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱལ་གསུམ་ཆད་མས་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཉགས་
 སྟུང་འབྱུར་བ་ནི་གཙོ་བོ་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སྟུང་བ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་དམ་བཅའ་ཡང་
 དག་ཡིན་ན། ཡུང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་
 རྗེས་དཔག་གི་དམ་བཅའི་བསལ་བྱ་སེལ་རྒྱུས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་ལ་གཤམ་
 པ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། རི་པོར་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་རང་

བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག། ཟླ་བའི་
སྐུས་བཙོང་རུང་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་འོག་ཏུ་འཆད་པར་
འཁྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། གྲགས་པས་མ་བསལ་
བའི་ཚུལ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་།
ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། ལུང་གནོད་བྱེད་དང་གཞན་གྱི་ཏུ་འདོད་པའི་ལྷགས་སོ་སོར་བཤད་པ་
དང་། འཐད་པའི་སྟོགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། བསལ་བྱ་མེད་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་སྟོགས་
པ་འཆད་པ་སུན་དཔུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་གནོད་བྱེད་ཏུ་འདོད་པ་དག་དཔུང་པ་
གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན་རང་གི་བཙོང་བྱ་སྐབས་ཀྱི་ཡང་དག་དང་། འོག་སྟོགས་ལ་
གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དཔེ་སྟོན་པ་ན།
སྤྱི་སྟོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་བདེ་བ་འབྱེན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཆོ།
སྤྱི་སྟོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེ་བ་སྤྱི་དཔེ་རུས་པ་ཁས་སྐྱངས་ལ།
དེ་ནས་བདེ་བ་འབྱེན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ན། དམ་བཅའ་ལྷ་མས་སྤྱི་མ་ལ་
གནོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་སྟོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་
དག་པའི་ལུང་ཁས་སྐྱངས་པ་ཅམ་གྱིས་བྱུང་པས། ལུང་རང་གི་བཙོང་བྱའི་འོག་སྟོགས་ལ་
གནོད་བྱེད་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་ལྟར་སྐྱང་གནོད་བྱེད་ཏུ་འདོད་པའི་རང་སྤེལ་སུ་ཡང་
མེད་དོ། །ལུང་གཞན་གྱི་ཏུ་འདོད་པ་དག་ནི། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་
ཡང་རང་གིས་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་སྤྱི་པར་བྱེད་གྱི། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཡང་དག་
དང་དེའི་སྟོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཁྱུར་བ་མིན་གྱི་གཞན་གྱི་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་
ཉག་མི་ཉག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནས་དྲིས་པ་ན། ཟླར་ཡང་སྤྱི་མི་ཉག་ཅེས་དམ་བཅས་པ་ལྟར་དམ་
བཅའི་ཆོག་ཅམ་ཏུ་འཁྱུར་བས་སོ། །སྤྱི་སྟོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་སུ་ལུང་གི་གཏན་ཆོགས་ཡང་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་མི་འབྱེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཁྱུར་པ་ཡིན་གྱི་ཁས་
སྐྱངས་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུང་རང་གི་བཙོང་བྱའི་འོག་སྟོགས་ལ་གཞན་གྱི་ཅམ་དང་། རང་
གི་བཙོང་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་སྤྱི་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཡང་དག་ཏུ་འཁྱུར་བ་མི་
མིན་དེ། རང་གི་བཙོང་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་མཐོང་ན་བཙོང་བྱ་དེ་ཉིད་བྱུང་བའི་པས་
སྐབས་མི་དགོས་ལ། འབྲེལ་བ་མ་བྱུང་ན་སྐབས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་གི་

བརྗོད་བྱ་སྐབ་བྱེད་ཡིན་ན། ལྷང་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟ་ན། སྤྲི་མི་རྟག་པར་སྤྲིས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྲི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་
རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཚུགས་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་གེགས་བྱེད་ཀྱི་ཚུགས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་
འཐད་པའི་ཚུགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིན་སྟགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་བདེ་བ་འབྱེན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དམ་བཅས་པ་ཙམ་ཡིན་ན། ཁས་སྤངས་སྤྲི་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རྟེ། དཀར་པོའི་ཆོས་སྤྱི་
དམ་བཅས་པའི་ཆོ། བདེ་བ་འབྱེན་པར་ཁས་སྤངས་ནས། སྤྲིས་ཡང་བདེ་བ་མི་འབྱེན་
པར་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །ཡ་གྲུལ་གང་རུང་གཅིག་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཆད་མ་མེད་ན། ཁས་སྤངས་
སྤྲི་མི་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཙམ་ཏུ་འགྱུར་གྱི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །ནམ་ཁས་
སྤངས་སྤྲི་མི་ཆད་མས་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། རང་ཆོག་
དང་འགལ་བ་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྤྲིས་ན།
དམ་བཅས་དངོས་ཤུགས་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་རྟེ། གཞི་ཆོས་ཅན་ཆད་མ་
གཅིག་པོ་དེའི་སྤྱིང་ཏུ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ཏུ་མེད་པར་དངོས་སྤྱི་དམ་བཅས་ནས། ཤུགས་
ལ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཆད་མས་གཞལ་བར་དམ་བཅས་པས་རང་ཆོག་གི་
ཁས་སྤངས་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཆད་མའི་འགལ་བ་མ་ཡིན་རྟེ།
གཞི་ཆོས་ཅན་ཆད་མའི་སྤྱིང་ཏུ་ཡ་གྲུལ་གང་ཡང་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིད་
ཆེས་བསལ་བའི་ཚུགས་མཆོན་གྱི་དཔེ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གསལ་བའི་དཔེ་མ་ཡིན་རྟེ། ཆད་མ་
གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ཏུ་མེད་པ་ལ་དངོས་སྤྱི་བས་གྱི་ཆད་མས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་
བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་འཆར་བའི་དམ་བཅས་སྤྱིང་སྤྱིང་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི།
གང་དག་ཡིད་ཆེས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷང་ཡིན་ན་
རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཁ་མཐུན་ཏུ་བྱས་ནས། ཁ་
ཅིག་དེ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །ཚུགས་དེ་གཉིས་ཀས་ལེགས་པར་མ་སྤྲིས་རྟེ། གཅིག་གིས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྟེན་གྱུར་མཐའ་
དག་ལ་སྤྱར་བ་བཏབ་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་ཏུ་བསམ་མེ་བསྐབ་པ་བཞིན་ཏུ། ལྷང་རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐབ་བྱེད་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་ཤིང་། སྐབ་བྱེད་བརྗོད་པ་ན་ཡང་དོན་དེ་ཡིན་
རྟེ། ཡིན་པར་ལྷང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མ་གཞོགས་ཏུང་ཟད་ཀྱང་སྤྲི་བར་མི་
ཅུས་ལ། གལ་ཏེ་ལྷང་ནམ་དག་ལས་དོན་མཐུན་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱོད་ཞེ་ན།

སྒྲུ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟག་ས་སྤྱུ་བཞོན་པ་ལྟ་བུ། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་
ཏུ་བྱས་པ་ལོ། །ལྷང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་ཚུགས་གཉིས་ལས་མེ་
མ་རིགས་མོད་ཀྱི། མིན་ཏུ་སྒྲོག་ཡུར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟག་ས་ནི་དེ་མིན་ཏེ། དཔུང་པ་གསུམ་
གྱིས་དག་པའི་ལྷང་ཙམ་ཞིག་གིས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། མིན་ཏུ་སྒྲོག་ཡུར་གྱི་
དོན་མེད་ངེས་སྤྱི་བཤམ། ཡོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མ་
གཟིགས་པའི་ཕྱིར། རྟག་ས་མེ་མ་ཡུབ་ན། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་པ་རང་གི་ཆད་
མས་སྐྱབ་ན། དོན་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆད་མས་སྐྱབ་པར་ངེས་པར་ཁས་ཁྲུང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷང་གཞོན་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་བའི་ཚུལ་དང་། ཆད་མར་ཡུར་པའི་ལྷང་
ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་ལས་བརྒྱས་སྤྱུ་ལྷང་དང་རང་ཆོག་མེལ་བྱེད་ཚུགས་
གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། ལྷང་གིས་གཞོན་པའི་ལྷང་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
རང་ཆོག་སྐྱབ་པའི་སྒྲོལ་བ་བདག་དང་གཞན་ལྷང་བྱེད་པ་པོའི་སྒྲིམ་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་ཆད་
མར་ཁས་ལེན་པ་པོའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སྤྱུ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེས་བརྗོད་བྱའི་
དོན་ཡང་དག་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོན་ས་རང་ཆོག་དང་ལྷང་ཆོག་བརྗོད་པར་
འདོད་པས་དེ་ལྟར་སྐྱས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ལས་བརྒྱས་སྤྱུ། སྒྲོལ་བ་རང་གི་ཆོག་དང་བཟུན་
བཅོས་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
གཉིས་རང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པ་པོས་ཁས་ཁྲུང་བར་བྱ་བའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆོག་ཏུ་མཆུངས་པས་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རི་ལྟར་སྒྲོལ་བ་བདག་
ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པ་མིན་ན་རང་གི་བསམ་དོན་གཞན་ལ་བཟུན་པའི་ཆེད་ཏུ་
ཆོག་འཇུག་པར་མི་འཇུག་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། བཟུན་བཅོས་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་རྟོན་ན་
བཟུན་བཅོས་དེར་གཤགས་པའི་མིན་ཏུ་སྒྲོག་ཡུར་གྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་ཡང་མི་འཇུག་པར་
མཆུངས་པར་བཟུན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལྷང་འདི་རང་གི་ཆོག་དང་ལྟན་ཅིག་
ཏུ་བསྐྱས་ནས་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བཟུན་བཅོས་ནམ་དག་དེའི་གཞོན་སྐྱབ་ཏུ་
འཇུག་པའི་ཏུས་ནི། སྐབས་ཀྱི་རྟོན་ཆོས་ཅན་མིན་ཏུ་སྒྲོག་ཡུར་ཉིད་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་པའི་དོན་འདི་བཟུན་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་འབྲུལ་
བར་ཁས་ཁྲུངས་པ་ནི། ཆད་མར་ཁས་ཁྲུངས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོལ་བ་ཡང་དག་གིས་དེ་ལྟར་
ཁས་ཁྲུངས་ན། བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱབ་པའི་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། སྒྲུ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་
རྟོགས་ནས་སྒྲུ་མི་རྟག་ཅེས་སྐྱས་པ་ན། ཆོག་དེ་ཆད་མ་དེ་ལས་སྐྱེས་ལ། དེ་རང་གི་གཞན་ལ་

བྱ་ལ་འབྲེལ་བས་ཚིག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདིར་ཡང་།
 ཚིག་བརྗོད་བྱ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་འགལ་བ་འདི་
 ལ་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དཔེ་དག་ཀྱང་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་
 བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཤེས་པའི་
 ཆད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་དཔེ་བྱ་མོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། ཆད་མ་ནམས་ཡོད་པ་མིན་ན། བསྟན་བཅས་དང་ཚིག་ཆད་མར་མི་རུང་བར་
 ཤེས་པའི་ཆད་དུ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གང་དག་སྟོབ་དཔོན་ཆས་མཚོག་གི་འབྲེལ་པའི་
 དོན་དུ་བསམས་ནས། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྟེན་ན། དངོས་
 སྟོབས་ཀྱི་བསལ་བར་འགྱུར་ལ། ཆད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་སྟེན་ན།
 ཡིད་ཆེས་བསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་བསལ་བ་བཞིན་བྱེད་པའི་ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་
 ཆད་མ་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་འཆའ་བའི་གང་ཟག་དེའི་ཁས་སྒྲངས་དངོས་
 རྒྱུགས་འགལ་བ་ཡིན་ལ། འགལ་བ་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མ་བསྟན་བར་དུ། དམ་
 འཆའ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་འགལ་བར་ངེས་མི་རུས་སོ། །གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དཔེ་ནི། ཆད་མ་ཆོས་ཅན། གཞལ་
 བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་དེ། ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་གཞི་ཆོས་ཅན་ཆད་མ་དེ་ལུང་གིས་མ་བཞག་
 པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དཔེར། ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན།
 གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་རང་ཚིག་འགལ་བ་ལ་གསལ་
 བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་དཔེར་བཞོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་འགལ་བ་ལ་
 གསལ་བའི་དཔེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དཔེ་དངོས་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྟོགས་ཅམ་ཞིག་མཚོན་ནས་
 བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དཔེ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། རང་ཚིག་འགལ་
 བ་ཆོས་ཅན་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་རྒྱུགས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་དེས་
 མཚོན་ནས། ལུང་དང་འགལ་བ་ཆོས་ཅན་ལུང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་སྟོན་ནས་དངོས་རྒྱུགས་
 འགལ་བར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུང་དང་འགལ་བའི་གསལ་བའི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་
 ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་སྤྱད་པ་ལས་མའོངས་པ་ན། བདེ་བ་མི་འགྱུབ་
 ཅེས་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་ལུང་དང་འགལ་བའི་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལུང་ཁོ་
 བས་གྲུབ་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་ཁྲའི་འགལ་

བ་ལྟར་སྒྲུང་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་དག་དང་
ལུང་ཆོག་དང་འགལ་བ་གཉིས་སུ་སྟེ་བ་ནི། ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་
ཤེས་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཁས་སྒྲུངས་ཅམ་གྱི་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྒྲས་ཤིང་དེ་མ་དོར་
བཞིན་ཏུ་བྱུང་ཆོས་དམ་བཅས་པ་ན། ཁ་ཅིག་དངོས་སྟོབས་འགལ་བ་དང་། གཞན་དག་
ཁས་སྒྲུངས་འགལ་བར་འཇུར་བས་ཡིད་ཆེས་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་དམ་བཅའ་སྒྲུང་སྒྲུང་གི་
དཔེ་གཉིས་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། སྒྲ་མ་ནི་ཡིད་ཆེས་བསལ་བར་བཏགས་པ་ཅམ་
མོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་གྱིས་ཐུབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གེགས་བྱེད་ཏུ་
བཞུན། ཤིན་ཏུ་ཆོག་ལྟར་གྱིས་ཐུབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གནོད་བྱེད་ཏུ་བཞུན། དེའི་ལན་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་ཐུབ་པ་དེར། ལུང་ཁས་སྒྲུངས་པས་གནོད་
བྱེད་ཏུ་འཇུར་ན། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་གྱིས་ཐུབ་པ་དེར་ཡང་ལུང་ཁས་ཞེན་པ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་ལུང་གནོད་བྱེད་ཏུ་འཇུར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་ཐུབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་
པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲ་ལྟ་བུ་ལ་ཆད་མས་མ་ཐུབ་བཞིན་ཏུ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ།
སྒྲ་ན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏུ་སྟོན་པའི་བཞུན་བཅས་དང་འགལ་ཞིང་གནོད་བྱེད་བརྗོད་ན་
ཡང་གནོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གཉིས་པོ་དག་པན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཅམ་ཏུ་
འཇུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་ཀ་གཞི་གཅིག་ལ་ཆད་མ་མེད་བཞིན་ཏུ་ཆོས་འགལ་
བ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་རྒྱས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདེན་ཞེན་
གྱིས་ཁོ་བོའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་པའི་རང་གི་ཆོག་འགལ་བ་བྱ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དང་
མེད་པ་གཉིས། གཞི་བྱད་མེད་གཅིག་ཕ་དེའི་སྤང་ཏུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ།
གེགས་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞུན་བཅས་དེ་ཡང་གཞི་ཆོས་ཅན་
དངོས་སྟོབས་གྱིས་ཐུབ་པ་དེའི་ཆེ་རང་ཆོག་གི་བདག་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། གེགས་
བྱེད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་མ་དེས་ན་སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བཞུན་
བཅས་དང་རྒྱས་པ་མཚུངས་སུ་རྟག་མོད། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་ཐུབ་ན་རི་ལྟར་ཞེ་ན།
དམ་བཅའ་དེ་དག་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གང་ལ་རྒྱབ་ཉེན་ཆད་མ་ཡོད་ན། དེ་ནི་སྒྲ་རྟག་པར་
སྟོན་པའི་བཞུན་བཅས་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་ཏུ་འཇུར་ཏེ། ཆད་མས་ཐུབ་པའི་དོན་
གྱིས་རང་གི་ལོག་སྟོགས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་ཉེན་ཆད་མ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ལོག་
སྟོགས་ལ་གནོད་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། ཆད་མས་ཐུབ་བཞིན་ཏུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་

དང་། སྤྱི་ཏྲག་སྟོན་གྱི་བརྟན་བཙུག་གཉིས་ཀྱས་པ་མཚུངས་པ་ཡི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའམ།
ཡང་ན་སྤྱི་ཏྲག་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གནོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆོས་
དངོས་འགལ་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག། སྤྱི་ཏྲག་པས་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཆད་མས་རིམ་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་དོན་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཏྲག་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་
གནོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བརྟན་བཙུག་དེ་རྒྱབ་རྟེན་རིགས་བྲལ་གྱི་དམ་བཅའ་
ཡིན་ཞིང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་བྱུང་བའི་དོན་ལ་ལྷུང་གིས་རིམ་བཞིན་ཡང་གནོད་པ་
མི་འཐད་པའི་སྟོགས་སྟེ་མ་དེར་ཐལ། ལྷུང་ནམས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གནོད་བྱེད་
ཆད་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་ཏྲག་ནམ་པར་ལྟོག་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཁས་སྤངས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཚན་དང་། རང་ཆོག་བརྟན་བཙུག་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷུང་སྐབས་བྱེད་དུ་ཁས་སྤངས་ནས་དཔྱེད་པའི་གནས་དག་ལ་ལྷུང་དང་
འགལ་ན་དེས་གནོད་པའི་སྟོན་འདི་འཇུག་པར་འདོད་དེ། ཆོས་ཅན་ཆད་མས་བྱུང་བ་ལ་
ལྷུང་གིས་མི་གནོད། ཆོས་ཅན་ལྷུང་གིས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ལྷུང་གིས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྷུང་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆོས་
ཅན། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ལས་སྟོར་ལ་ལྷུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་གང་ཞིག། ཏྲགས་
ལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་ནས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དོན་ལ་གནོད་དགོས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྟོན་
དེ་ལས་སྟོར་ལ་ལྷུང་པ་མིན་ཡང་། སེལ་བྱེད་ཙུ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རྗེས་
དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་
གཞིར་བབྱང་ནས་དེ་ལ་རྟོན་གྱི་ཡུལ་གྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་
བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་སོགས་སུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། རྗེས་
དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་སྐབས་དེར་རྗེས་དཔག་
ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པར་ཐལ། དགོས་པ་དེ་དང་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་བརྟན་པ་གང་རྒྱུང་གཅིག་
གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་གང་ཞིག། ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་དེར་འབྲས་རང་གི་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གསལ་
བའི་དབྱེ་བ་ཡང་བརྟན་དགོས་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སེལ་བྱེད་ཙུ་བའི་
དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་རྗེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བརྟན་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་ཡིད་
ཆེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འམ་སྤྱི་ཏྲགས་གསུམ་ལ་

བཞེན་པའི་ཆེས་དཔག་ཆེས་དཔག་ཅམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་ཟིན་པའི་སྤྱིར། འོགས་སྤྱུ་བྱས་པ་
 འོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡིད་ཆེས་ཆེས་དཔག་ཆེས་དཔག་ལས་འོགས་ཤིག་ཏུ་བྱས་པ་དོན་
 མེད་པར་འཇུག་བར་ཐལ། དེ་ཡང་ཆེས་དཔག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ།
 མངོན་སྲུང་དོན་དང་ཆེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་ཉིན་ལོ། །ཞེས་བཤད་
 པའི་བཞིར་སྤྱེ་བའི་ཆེས་དཔག་ཅམ་པ་དེ་དངོས་སྟོབས་གྱི་ཆེས་དཔག་ཡིན་ཡང་ཆེས་དཔག་
 ཅམ་དུ་བསྟན་ཅིང་། ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པ་དེ་ལས་འོགས་སྤྱུ་བསྟན་པ་ན་དེ་དག་ཆེས་
 དཔག་ཏུ་མ་འདུས་སམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་གྱི་དངོས་སྟོབས་ཆེས་
 དཔག་ཏུ་དེས་ཟིན་ན་དོགས་པ་སྤྱེ་བའི་གཞི་མེད་པའི་དངོས་སྟོབས་ཆེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་
 བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་དོན་མིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཞེས་
 པའི་དོན་ཡང་ཆེས་དཔག་ཅམ་གྱི་གཞལ་བྱ་གཞིར་གཟུང་ནས་དེ་ལ་ཡུང་གི་ཉགས་ཁོ་ན་ལ་
 བཞེན་ནས་བྱུང་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་སྒྱུར་གྱི་འོག་སྒྲིགས་གྱི་དོན་ལ་གནོད་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིགས་སྟོར། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཡིན།
 ཞེས་པ་ཉི་ཤུ། རང་ཆོག་གི་གནོད་པ་དང་ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བ་ལས་དེ་ཐ་དད་
 དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་སྟོར་དངོས་སྤྱུགས་འགལ་བའི་རང་གི་ཆོག་
 གུང་ཡུང་དང་འགལ་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཉིན་ཆོད་མ་མེད་
 པའི་ཆོག་ཅམ་རང་གི་འོག་སྒྲིགས་བརྗོད་པ་ལ་གཞིགས་བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུང་ཁས་སྒྲུངས་པས་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་ན། སྟོན་པ་དེ་
 ཡིས་གཞལ་བྱ་ཀྱན་ལ་བསྟན་བཅོས་ཆོད་མར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་སྤྱིར། གཞལ་བྱའི་དངོས་པོ་
 ཀྱན་གྱི་འོག་སྒྲིགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་
 འདོད་བཞིན་དུ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ལ་བསྟན་བཅོས་
 རྒྱུ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཀྱང་རྒྱུ་བྱེད་དུ་འཇུག་བའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱུ་བསྟན་
 བཅོས་དེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་སྒྱུར་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་དེའི་
 དོན་གྱི་སྒྲིགས་གཅིག་དངོས་སྟོབས་གྱི་སྐབས་ལ་ཆོད་པ་བྱེད་ན་ཡང་བསྟན་བཅོས་སྐབས་དེ་ལ་
 རྒྱུ་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་བྱེད་ཡིན་པ་དོར་དུ་མི་རུང་སྟེ། དོར་ན་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་
 བར་འཇུག་དོ་ཞེ་ན། རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་གཉིས་གཞི་
 མཐུན་མི་སྤྱིར་ཐ་དད་པ་མེད་པར་འཇུག་བར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ཡང་

རང་ཚིག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་སྟོབས་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཏེ་
 འདོད་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྟན་བཅས་འདི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་
 རྒྱགས་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་བཤམ། སྒྲེས་བྱའི་འདོད་པ་ཆད་མར་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ལྷང་ངོས་གཟུང་བ་ནི། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་
 རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་དག་ལ་བརྟན་བཅས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དོར་ནའང་ཉིས་པ་མེད་པར་
 བཤམ། དེར་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཏེ་མི་རུང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། མེན་ཏུ་ཞོག་གྱུར་གྱི་དོན་དག་ལ།
 བརྟན་བཅས་སྒྲུབ་བྱེད་ཏེ་མི་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་བཤམ། དེ་མི་འདོད་ན། ཆད་མའི་
 སྟོང་པ་ཉིད་སྐབས་དེར་མི་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷང་གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཏེ་ཁས་
 གྲུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། ལྷང་འདིའི་དོན་ལ་བརྟག་པ་བྱས་པ་ན་པལ་ཆེར་ནང་
 འགལ་བ་བརྒྱུད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་ལྟེ། དེར་བཤམ།
 ཆགས་སོགས་ཆོས་མེན་ཕྱིག་པའི་ཚ་བར་ཁས་གྲུངས་ནས་ཁྱེས་ཀྱིས་ཆོས་མེན་ཕྱིག་པ་དག་པར་
 འགྱུར་བར་སྟོན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཁས་གྲུངས་འགལ་བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།
 གང་ཞིག་གང་གི་རྒྱ་ལ་མི་གཞོད་པ་དེ་ནི། དེའི་རྒྱ་བཀག་པའི་སྟོན་པ་འཛམས་བྱས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱམ་པའི་རྩིས་ཀྱིས་བད་ཀན་འགོག་མི་བྱས་པ་བཞེན་བྱས་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་
 མངོན་གྱུར་ལ་ཡང་མི་གཞོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིག་པ་སྟེད་པའི་བྱས་པ་
 མངོན་སྲུང་གིས་མི་འབྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་བྱས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པ་ཡང་མངོན་སྲུང་གིས་མི་འབྲུབ་
 ཡུང་། བྱས་བྱས་པས་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་ཆུང་ཏུ་མི་འགྲོ་བ་རང་རིག་མངོན་སྲུང་གིས་བྱུང་
 པས་ཁས་གྲུངས་སྒྲུབ་འགལ་བར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མེན་ཏུ་ཞོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་མངོན་
 སྲུང་གཞོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིག་པ་སྟེད་པའི་བྱས་པའི་བྱུང་
 པར་དང་། བྱས་པའི་བྱུང་པར་དེ་ལ་བྱས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པ་མངོན་སྲུང་གིས་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོ་ན་ལྷང་རི་ལྟ་བུ་ཁས་གྲུང་བར་བྱ་ཞེ་ན། མེན་ཏུ་ཞོག་གྱུར་གྱི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་དཔྱད་
 པ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ལྷལ་ལ་དངོས་
 སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་པས་བྱུང་བ་དང་། མ་མཐོང་བ་མེན་ཏུ་ཞོག་གྱུར་དག་ལ་སྒྲུབ་འགལ་བ་
 དང་། དངོས་སྟོབས་འགལ་བའི་རང་ཚིག་གིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་
 དག་པའི་བརྟན་བཅས་གང་ཡིན་དེ་གནས་གསུམ་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཏེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆད་ཏུ་
 དཔྱད་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གཤམ་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་གཤམ་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལ། མྱེད་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ལ། གཤམ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཚུལ་རི་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། གཤམ་པའི་
རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བུད་ཀྱང་པར་དང་། གཤམ་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་རྟོག་
ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཟླ་བའི་སྐྱེས་བཟོད་རྒྱུ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། བུ་མ་པ་བཞིན།
རི་བོར་ཅན་ཡང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྟོགས་ཚུལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་
ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། བྱུང་པ་ནི། གང་འདོད་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་
འཇུག་ཏུ་རྒྱུ་སྟེ། དཔེར་ན་ཅམ་རྟོག་རང་འགའ་བ་བཞིན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཡང་
འདོད་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་
སྟོགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཀྱིས་ཕྱགས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
སྟོན་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་བསྐྱབ་བུད་ཚོ་ནས་བྱུང་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ནས་
མ་ཡིན་རྟེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་མཐར་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཤམ་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བུད་ཀྱི་འདོད་པ་ཅམ་གྱི་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་བྱུང་པར་བྱུང་པ་སྟེ། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་
རྒྱུ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་གང་ལ་ཡང་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།
ཕྱི་མ་འདོད་ལ། སྐྱ་མ་བྱུང་པ་མེད་དེ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རྒྱུ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་
བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཤམ་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལྟགས་ལས་གྲུབ་པའི་
ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱུང་པས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་གཞོད་བྱེད་མཆོན་
ཉིད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟ་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གཤམ་པ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་བས་སོ། །
གཞོད་བྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་བཟོད་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཤམ་པའི་མིང་གིས་
བཏགས་པའོ། །ཁ་ཅིག་བར་མ་སྐྱར་བའི་དུས་ན་སྐྱ་དེ་འཇུག་པ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཅམ་
ལ་རག་ལས་བས། དེས་བཟོད་རྒྱུ་བསྐྱབ་པ་བརྟེན་གཤམ་པའི་མིང་གིས་བརྟན་པ་དང་།
ཕྱིས་ཐ་སྟངས་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་སྐྱ་མཆོན་དེས་པ་ཅན་ལས་ད་ཀྱིག་ཤིང་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་ཐ་

སྒྲིབ་ཀྱི་གཤམ་པའི་མིང་གིས་བཏུན་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ནི་མི་འབྲང་དེ། དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལ་
དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཤམ་པས་གཞོད་པའི་དཔེར་སྒྲུལ་པ་
ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ད་ཅིག་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲུལ་བཟོད་ཏུ་མི་རུང་པ་ལ་གཤམ་པས་གཞོད་
པར་བཏུན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཤམ་པས་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། གཤམ་པའི་དབྱེ་བ་དང་། རྗེས་
དཔག་ལས་ཐ་དད་ཏུ་བཏུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བཏུན། རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུ་པོ་ནམས་ཀྱི་འདོད་པ་ནམ་ཉིག་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞག་པའི་
འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ལ་
གཞོད་པ་མེད་པའི་རག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་བཟོད་བྱ་ཉིད་ཏུ་རུང་བ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་
བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་སྒྲུལ་བྱའི་འདོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབེལ་
བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཤམ་པའི་མིང་དོན་དང་། གཤམ་པས་ཀྱན་ལ་བྱབ་
པར་བཏུན་པ། དེ་ཡུང་དང་རྒྱར་ཉེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཟོད་ཏུང་གིས་གཞོད་ན་
གཤམ་པས་གཞོད་ཅེས་ཇི་ལྟར་བཟོད་ཅེ་ན། རི་པོང་ཅན་སྒྲ་བའི་སྒྲུལ་བཟོད་ཏུང་དེ་ཆོས་
ཅན། གཤམ་པའི་སྒྲ་ཡིས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཤམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནམ་
པར་ཉིག་པའི་ཐ་སྐད་ལས་སྒྲུལ་པ་ཡི་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེའི་ཡུལ་ཉགས་སུ་བཞོད་པ་འཕམ། ཉིག་
པའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཉགས་སུ་བཞོད་པ་ལས་བྱོད་འབྱུང་པས་དེ་ལྟར་ཏུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱང་
ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་འབྱུར། །ཞེས་སོགས་དེར་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་
ཏུ་བཏུན་པ་མ་ཡིན་ཉེ། མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གཞོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ལ་
འཇལ་བྱེད་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་གི་སྒྲ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བཟོད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དེ་
དག་གིས་ཡུལ་ཅན་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏུན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གཞོད་བྱེད་ལ་ཡུལ་
ཅན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བཏུན་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉགས་དགོད་པ་དང་།
དེའི་ལོག་སྒྲུགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཏུ་བཏུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ཅམ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་
འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་སྒྲ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་དགག་ཏུ་
མེད་པ་ཡིན་ཉེ། འདོད་པས་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་པོང་ཅན་ཆོས་ཅན།
བྱོད་ལ་སྤར་བར་བྱས་པ་དང་། སྤར་བར་མ་བྱས་པའི་རྒྱུད་བྱེད་སྒྲ་ཆོགས་ནམས་སུ་བྱང་བའི་
རྒྱུད་བྱེད་ཀྱིས་བཟོད་ཏུ་རུང་སྟེ། ཉིག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་

ནི། རི་ཁོང་ཅན་སྐར་བརྒྱུད་ཟིན་པའམ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་བྱུང་མ་ཟིན་པའི་རྒྱུད་ཕྱེད་
 ལྷའི་བརྒྱུད་རྒྱུད་ཉིད་དེ་ཡིས་རང་འགལ་མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་དག་ལ་གཞོན་པར་འབྱུར་ཏེ།
 རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་དོན་ཅམ་དེ་སྐབས་ཕྱེད་དང་། དེའི་བསྐྱབ་བྱུར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་
 མིར། གསུམ་པ་ལ། ལྷ་དང་ས་ནས་འབྲེལ་དགོན་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། སྐྱབ་དཔོན་གྱིས་གང་ལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ།
 ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་གསུམ་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཚུགས་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཟླ་བའི་སྐྱ་དངོས་སུ་གསུམ་པ་མེད་ཀྱང་
 རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་ཟླ་བའི་སྐྱ་དེ་ནི་བརྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་
 རྒྱལ་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་དོན་ཅམ་རྒྱུད་ཕྱེད་ལྷའི་བརྒྱུད་རྒྱུད་
 སྐབས་པ་དེ་ཡི་རྒྱལ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་རྒྱུད་ཕྱེད་ཀྱི་སྐྱ་བྱུན་གྱིས་བརྒྱུད་རྒྱུ་
 འབྲེལ་ཞིང་སྐབས་པ་དེས་ནའི་མིར། གཉིས་པ་ལ། ལྷ་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང་།
 ལྷ་གི་དཔེར་བརྒྱུད་ལ་བཅལ་བའི་ལན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། ལྷ་དང་པོའི་དོན་གསུམ་པ་ལ་གཞོན་ཕྱེད་མེད་པ་དང་། ལྷ་གཉིས་
 པའི་དོན་སྐྱ་བྱུང་གསུམ་པ་ལ་སྐབས་ཕྱེད་ཡོད་པར་བརྟན་པ། ལྷ་གི་དོན་གཞན་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་རྒྱུད་གསུམ་པར་བཞེད་པ་ལས་གཞན་རྒྱུ་གསུམ་ཟིན་ཉིད་གསུམ་
 པར་བཞེད་པ་ཡིན་ན། བརྒྱུད་པས་གཞོན་ཕྱེད་རྒྱ་བཞོན་པའི་རི་ཁོང་ཅན་ལ་འདོད་རྒྱལ་
 བའི་ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྒྱུད་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་ཉི། ཞེས་པ་འདིར་ནི་མཐུན་ཚུགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་
 གཏན་ཆེགས་བྱན་མོང་མིན་པ་ཉིད་རྒྱུ་མི་འབྱུར་བར་ཐལ། ཟླ་བར་མ་གསུམ་པའི་དོན་རྒྱ་མ་
 ཡོད་པའི་མིར། རི་ཁོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྒྱུད་རྒྱུ་དེ་འགོག་ན་རྗེས་དཔག་ལས་འགོག་
 པར་འབྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཆད་མས་འགོག་པ་གང་ཞིག། ལྷའི་དོན་ལ་དབང་པོ་ལ་མེགས་
 པའི་མདོན་སྐྱམ་འཛིན་ཕྱེད་རྒྱ་འཇུག་པ་མེད་པའི་མིར། དེ་འདོད་དེ། མེགས་ཚུགས་སྐྱབ་
 པའི་རྒྱལ་ཡུལ་དེས་གཞོན་པའི་མིར་ཞེ་ན། དེས་གཞོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་ཡུལ་དེ་
 མཐུན་ཚུགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་མིར། རི་ཁོང་ཅན་ཟླ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཡོད་པའི་མིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཆེགས་འདིས་མི་གཞོན་ཀྱང་རྒྱལ་ཡུལ་གཞན་གྱིས་
 གཞོན་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་ལྟར་སྐྱབ་གི་དཔེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རི་ཁོང་ཅན་ཟླ་
 བའི་སྐྱས་བརྒྱུད་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་ཉི་ཡོད་པའི་མིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྐྱབ་དཔེར་
 བརྒྱུད་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བྱ་དང་ལྷན་པར་འདོད་དེ། རི་ཁོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྒྱུད་

མི་རྒྱུ་གང་ལ་ཡོད་པ་མཐུན་སྟོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་རྟགས་དེ་དེ་འདྲའི་རྟགས་ནམས་
མཐུན་སྟོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་བྱུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་མཆོན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་མྱིར།
དགོས་པ་དེ་དང་མི་ལྡན་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤྲང་གི་སྐབས་སུ་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤྲང་གི་
དཔེ་སྟོས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐུ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་ཞེས་
གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་བྱེད་སྐུ་ཡིས་བརྗོད་རྒྱུ་ལ་འདི་དོན་གང་ལ་
ཡང་མི་འབྲུབ་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཆེད་རྒྱ་གསུངས་པའི་མྱིར། དེ་དོན་གང་
ལ་ཡང་མི་འབྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་ནི་བན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ།
བན་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་མྱིར།

གསུམ་པ་ལ། གང་ལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་པའི་
ལྷང་དེས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་བྱུབ་པའི་དོན་ལ་འོག་སྟོགས་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་
བརྟན་པ་དང་། རི་པོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་སྒྲ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རྒྱུ་འབལ་བའི་རྗེས་
དཔག་མེད་པར་བརྟན་པའོ། །ལྷང་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་
སུ་དཔག་པས་སྐྱབ་པའི་དོན་ནམས་ལ་འོག་སྟོགས་སྐྱབ་བྱེད་འགལ་བ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་
མེད་པར་རྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཕྱགས་ལ་བརྟན་པའི་ཆེད་རྒྱ་བྱུང་གྲགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
ལྷལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་
མྱིར། སྐྱབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོས་གང་ལ་ཞེས་པའི་ལྷང་ལྟ་མས་སྐྱ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་གནོད་
བྱེད་མེད་པར་བརྟན་ནས། སྐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་པའི་ལྷང་གཉིས་པས་དངོས་སུ་གྲགས་
པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བརྟན་ནས། ཕྱགས་ལ་དངོས་སྟོབས་
རྗེས་དཔག་གི་ལྷལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་མེད་པར་རྟོན་ཞིང་། ལྷང་གཉིས་པའི་དོན་དེ་
ཉིད་ནི་གཞུང་འདིས་འཆད་པ་ལ་སྒྱུར་རོ། །སྐྱབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་ལྱགས་དེ་བཀག་ནས།
སྐྱབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོས་ལྷང་གཉིས་པའི་དོན་རྒྱ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལྷང་དང་པོའི་དོན་རྒྱ་འཆད་
ཅིང་། གཞུང་འདི་ཡང་ལྷང་དང་པོའི་དོན་འགྲེལ་རྒྱ་སྒྱུར་རོ། །གཞུང་འདི་ནི་ཆོད་མ་ནམ་
ངེས་ལས་སྒྲ་བའི་ཆོད་མ་མེད་པས་ངེས་པར་བརྟན་པའི་མྱིར་རོ། །ཞེས་པས་འཆད་དོ། །སྐྱབ་
དཔོན་རྒྱུ་མཐུན་པོས་ལྷང་ལྟ་མས་སྐྱ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པ་གཙོ་བོ་དང་།
ལྷང་མུ་མས་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་གཏན་ཆོགས་མེད་པ་གཙོ་བོར་བརྟན་པ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷང་དེ་དག་གི་དོན་སྤྲུལ་བཤད་པ་ལས་ཡང་ན། ལྷང་དང་པོ་སྟོས་པ་
ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་རི་པོང་ཅན་སྒྲ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་པ་ལ་དངོས་

པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེས་ཅན། དངོས་
 སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཤུགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡུལ་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་
 ཉིད་ཏུ་བརྟན་ཏེ། རི་ཁོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་སྒྲ་བའི་སྒྲས་བརྟེན་རྒྱང་ཏུ་འཇལ་བའི་
 རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྟེན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དངོས་པོ་ནམས་ཡོད་པ་
 དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཞིག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཤུགས་པ་ཡུལ་
 ཐ་དད་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་དམོས་པ་ཡོད་དེ། ཤུགས་པ་དེ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་
 དེ་འདྲིན་པ་ལས་སྒྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྟན་ཞིང་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷང་
 སྒྲ་མའི་དོན་རི་ཁོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་སྒྲ་བའི་སྒྲས་བརྟེན་རྒྱང་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་
 མེད་པར་བཤད་པ་ན། དཔེ་དེའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ལྷང་གཉིས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ལྟར་
 བཤད་དེ། རི་ཁོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་སྒྲ་བའི་སྒྲས་བརྟེན་རྒྱང་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པ་
 ཉུགས་སུ་བཞེད་པ་མཐུན་སྟེགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟན་པ་ནི།
 གཞན་ཏུ་འདིར་ནི་ཞེས་སོ། །དེ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་བྱུང་ཅེ་ན། དེ་སྒྲུབ་རྗེས་དཔག་ལས་
 འཇུར་ཏེ། །སྒྲ་དོན་ལ་དབང་འཇུག་མེད་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །གཏན་ཆོགས་དེས་མི་སྒྲུབ་
 གྱུར། གཏན་ཆོགས་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་ཅུས་སོ་ཞེ་ན། གང་ལ་ཡོད་རྗེས། ཞེས་བཤད་
 དོ། །སྒྲུབ་བྱེད་མེད་མོད་གནོད་བྱེད་གྱུར་མེད་དོ་ཞེ་ན། གནོད་པ་སྟན་པ་ནི། སྒྲ་ནི་བར་
 ལ་བརྟེན་པ་ཅན། ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རི་ཁོང་ཅན་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དཔེ་ལ་རྩོད་པའི་ལན་ཏུ་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་
 དཔེ་ལ་རྩོད་པའི་ལན་ཏུ་སྒྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རི་ཁོང་ཅན་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་མཐུན་
 སྟེགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་འགལ་ཉུགས་མ་ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟར་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཚེས་ཅན། རི་ཁོང་ཅན་སྒྲ་བའི་སྒྲས་བརྟེན་མི་རྒྱང་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་
 བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉུགས་སུ་འདྲིན་ཅིང་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ། མཐུན་སྟེགས་
 ལ་རྒྱང་ཟེད་གྱུར་མི་འཇུག་ཅིང་ཤུགས་པ་མཐུན་དག་ལ་ཡོག་པར་ཞུགས་པའི་བར་སྟོན་པའི་སྟོ་
 རོར་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་ཡང་མི་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བར་སྟོན་པའི་རོར་རི་
 ཁོང་ཅན་ཤུགས་དབང་གིས་སྒྲ་བའི་བརྟེན་རྒྱང་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་དེ་འང་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་བར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཤུགས་པའི་རི་ཁོང་ཅན་ཡང་ཤུགས་དབང་གིས་སྒྲ་
 བའི་སྒྲས་བརྟེན་རྒྱང་ཏུ་མི་འདྲིན་པ་གང་ཞིག དེ་མི་འདྲིན་ན་ཤུགས་དབང་གིས་སྒྲ་བའི་

སྐྱུ་བརྗོད་རྒྱུ་གཞན་གང་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པར་འགྱུར་བ་མི་འབད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཇིག་
 ཉིན་ན་ཟླ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཉག་ས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། རི་
 ལྟར་ཉག་ས་དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་རོ་ལ་བལྟས་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅེ་ན། རི་བོང་
 ཅན་འདོད་རྒྱལ་བའི་ཟླ་བའི་སྐྱུ་བརྗོད་མི་རྒྱུ་བ་པའི་དཔེ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་
 པས་གཞོད་པའི་དབང་རྒྱུ་ཐུན་མོང་ལྟར་དང་པོ་སྐྱུ་བ་པར་བཤད། འཇིག་ཉིན་ན་ཟླ་བ་གཅིག་
 མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལོག་སྟེགས་སྐྱབ་པའི་ཉག་ས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ལྟར་དེས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་དབང་རྒྱུ་ཐུན་མོང་ལྟར་དང་པོ་
 དེ་སྐད་བཤད་པ་མིན་པར་བཤད། རི་བོང་ཅན་འདོད་རྒྱལ་བའི་ཟླ་བའི་སྐྱུ་བརྗོད་རྒྱུ་བ་
 བསྐྱབ་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་ད་རིག་ཤིང་གི་སྐྱུ་བརྗོད་རྒྱུ་བ་མིན་མོ་ཞེས་
 བརྗོད་ཅིང་དམ་འཆའ་བ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གཞོད་དོ། །ཞེས་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་སྤྱི་
 མཚན་ཉིད་བཟུན་པའི་ཆེད་རྒྱུ་དང་པོ་སྐྱུ་བ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་བརྗོད་ཐུ་
 བཞིན། ཞེས་བཀོད་ན་མཐུན་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟར་མཐུན་སྟེགས་ལ་མི་
 འབྱུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་
 ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྐྱུ་བརྗོད་རྒྱུ་བ་པའི་མཐུན་སྟེགས་ལ་མི་འབྱུག་པའི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་
 དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མཐུན་དཔེ་མེད་པར་བཤད། ཟླ་བར་ཆེས་གྲགས་པའི་རི་བོང་
 ཅན་ཡང་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྐྱུ་བརྗོད་རྒྱུ་བ་པའི་འདོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་གཞན་
 གང་ཞིག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པར་འགྱུར་བ་མི་འབད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཅིག་ལས་མེད་
 པས་ཉག་ས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་
 གིས་ཟླ་བའི་སྐྱུ་བརྗོད་མི་རྒྱུ་བ་པའི་དམ་བཅའ་གཅིག་རྒྱ་དེ་ཉིད་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་
 པའི་དབང་རྒྱུ་ཐུན་མོང་སྐྱུ་ལས་ཐུང་བའི་གྲགས་པ་དང་ཞེས་པའི་ལྟར་གཉིས་པ་གསུངས་པར་
 བཤད། འཇིག་ཉིན་ན་ཟླ་བ་གཅིག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྱུ་བརྗོད་
 རྒྱུ་བ་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་རྒྱུ། ལྟར་དང་པོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་དབང་རྒྱུ་
 ཐུན་མོང་དེ་སྐད་རྒྱུ་ལྟར་གཉིས་པ་བཤད་པ་མིན་པར་བཤད། དེ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་
 བཞིན་རྒྱ་ད་རིག་ཤིང་གི་སྐྱུ་བརྗོད་རྒྱུ་བ་མིན་པར་དམ་བཅའ་པ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གཞོད་

ཕྱོག་པ་མེད་པར་བཤམ། ཡིད་ཚིམ་པ་དང་། དཀར་པ་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རི་ཁོང་ཅན་རྩ་བའི་སྐྱེས་བཞེད་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྱི་བཞེད་རྒྱུ་ལྟ་བུ་པའི་
 རྟོན་རྒྱ་སོང་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་རྩ་བའི་སྐྱེ་འཇུག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་རི་ཁོང་ཅན་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རི་ཁོང་ཅན་ལ་རྩ་བའི་སྐྱེ་
 འཇུག་པ་ཕྱོག་གྱུར་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། རྩ་བའི་སྐྱེ་དེ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་གང་
 ཞིག། དེ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་རི་ཁོང་ཅན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བཟུམ་པ་དང་། ཚྱོད་སྤང་དང་། རྟོན་བཟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་
 པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་བར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལས་ཐུབ་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་བཞེད་རྒྱུར་རྟོན་རྣམས་བམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལྟར་སྐྱེ་འདོད་
 པས་འཇུག་པ་ལ་གཉིས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ག་ཡུར་སྐྱེས་ལ་
 ཡང་རྩ་བའི་སྐྱེ་དེ་འཇུག་པར་བར་སྐྱོད་པའི་སྐྱོ་རོར་ཡང་བྱུང་པས་དེའི་རོར་མཐུན་དཔེ་མེད་
 པ་མ་གྱུར་པོ་ཞེ་ན། བར་སྐྱོད་པའི་རོར་རྩ་བའི་སྐྱེ་དེ་ནི་ག་ཡུར་སྐྱེས་ལ་ཡང་དངོས་པོའི་
 རྟོགས་ལས་བྱུང་པ་ཡིན་པར་བཤམ། བཞེད་རྒྱུར་རྟོན་སྐྱེས་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་རྩ་བའི་སྐྱེ་གྲགས་པས་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། རི་ཁོང་ཅན་ལ་འང་
 བར་སྐྱོད་པའི་རོར་རྩ་བའི་སྐྱེ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཕྱོག་ཏུ་མེད་པར་བཤམ། དེའི་
 རོར་རྟོན་སྐྱེ་མ་ལ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་གང་ཞིག། སྐྱེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ལྟར་རྒྱ་
 འཇུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཅི་ཞིག་བྱུང་ཅི་ན། རྟོན་བམས་ཅད་ལ་རྩ་བའི་སྐྱེས་
 བཞེད་རྒྱུ་རྒྱུར་བ་ཉིད་དགག་མི་རུས་པར་བཤམ། དེ་འགོག་པ་ལ་རྟོན་གང་ལ་ཡང་འདོད་པས་
 བར་སྐྱོར་བ་འགོག་ཏུ་མེད་པའི་རྟོགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སྐྱེ་དཔག་པ་
 བཞེད་རྒྱུར་གི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པར་བཟུམ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་དག་གིས་བྱུང་པའི་རྟོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། སྤང་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ལྟར་སྐྱེ་དེ་དག་
 རྣམས་རྟོན་བམས་ཅད་དེར་འཇུག་ཏུ་རྒྱུར་བ་འགོག་པ་ཆོད་མ་དང་འགལ་བར་བཟུམ་པ་ཡིན་
 ཏེ། བར་སྐྱོར་རྗེས་སྐྱེ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ལྟར་སྐྱེ་རྣམས་ལ་བཞེད་བྱའི་རྟོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་
 པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་འདོད་པས་འཇུག་པར་བཟུམ་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་ཅན་

གྱི་སྒྲ་ཡི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནམ། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་ནམས་གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དོན་དམ་པར་
 བྱལ་བ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པར་བཞུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དོན་དམ་
 པར་མ་བྱལ་བར་བཞུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་པས་སྒྱུར་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ནི་
 འགར་ཡང་མིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོ་ན་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡུལ་ངེས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་
 ཐམས་ཅན་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མིང་གང་ལས་སྟོ་མེར་ཞབས་ཞུམ་པའི་
 སྒྲོ་འབྲལ་མེད་དུ་འབྱུག་པའི་མིང་དེ་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་མིང་ཡིན་པས་ཡུལ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་
 ཡི། དེའི་མིང་དེ་ཉིད་དོན་གཞན་ལ་སྒྱུར་དུ་མི་རུང་བ་མི་མིན་ཅིང་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་མ་
 ཡིན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱང་མི་མིན་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཡིད་
 ཆེས་དང་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་དོ། །

དང་པོ་ནི། ཐགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ཕྱིར་རོལ་དུ་བྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་།
 སྒྲ་མ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་སེལ་བྱེད་ཙམ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་
 དད་དུ་བཞུག་པ་བཞེན་དུ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་བཞུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཙམ་གྱི་
 གཞལ་བྱ་གཞིར་བྱས་ནས་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ཐགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲིགས་སྒྲུང་གིས་ཡིད་ཆེས་དང་། ཐགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 གཉིས་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་བཞུག་པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་དཔག་ཙམ་ལས་འགས་སུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་པ་གང་
 ལས་ཤེས་ཤེ་ན། རྗེས་དཔག་གཉིས་པོ་དེ་རྗེས་དཔག་དུ་བྱལ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཙམ་བའི་དབྱེ་བ་
 འཆད་པའི་སྐབས་དེར་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་བཞུག་པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་དཔག་ཙམ་ལས་ཐ་དད་དུ་
 བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་གོ་བའི་དགོས་པ་དེ་ཉིད་བཞུག་ཅིང་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར་དུ་རྗེས་དཔག་འདི་གཉིས་གནོད་རྒྱལ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པར་རབ་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
 ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མིན་ན། གནོད་རྒྱལ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་བཞུག་པ་ལ་
 དགོས་པ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བཞུག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། གཞལ་བྱའི་དོན་
 ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱི་འགལ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 དམ་བཅས་པ་ཙམ་ནས་གནོད་པ་འབབ་རྒྱལ་དང་། གང་ལ་སྒྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་

སྲུང་དཔག་པ་མེད་ལ། སྤྲུལ་སྤྲུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བས་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཚུགས་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་གྲགས་པའི་དབང་གིས་གནོད་དོ་
ཞེས་བརྟན་ནོ། །སྤབས་དེར་མངོན་སྲུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མས། དམ་
བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དོན་ལ་གནོད་པ་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་
མིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤབས་དེར་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནོད་ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བརྟན་
བཞེད་ལ། དེ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་སྤྲུལ་བས་མ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་ཚུལ་མ་
ཡིན་པའི་གནོད་ཚུལ་བརྟན་ན་ཡང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གནོད་ཚུལ་མདོ་
ཙམ་རྟོགས་སྤྲུལ་བས་ཀྱང་སྤབས་དེར་མ་བརྟན་ནོ། །

མངོན་སྲུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་རྒྱལ།

གསུམ་པ་མངོན་སྲུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་རྒྱལ་ལ། མངོན་སྲུམ་གྱིས་གནོད་པའི་རྒྱལ་
དང་། དོན་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། མཉན་བྱ་སྟོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
མངོན་སྲུམ་གྱིས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དོན་ལ་གནོད་པ་འདི་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
ཡོད་དེ། དེགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། སྤ་ནི་བྱས་མི་རྟག་སྟགས་ལྟོག་
པ་ཐ་དད་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྲགས་པའི་ཐ་དད་པའི་རོ་ཐོ་ཉིད་གང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐ་
དད་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་སྤྲུལ་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་པར་བཤམ། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་བྱས་མི་རྟག་སྟགས་
སྤྲུལ་མགོའི་གདངས་ཀ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཆོགས་སྤྲུལ་བ་ཡི་ཉན་པའི་སྤྲུལ་དགོས་པ་ལ་དེ་སྤྲུལ་
མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སྲུམ་དོན་དང་། ཞེས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་
ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤྲུང་བ་ཕྱི་ཆོས་དེ་དག་གཉིས་སྤྲུལ་བ་མེད་པར་སྤང་བར་འཕྱར་བའི་
གཟུང་དོན་དེ་དོན་དམ་པར་བྱུང་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཤེས་མ་
འབྲུལ་བ་ལ་སྤྲུལ་གསལ་གཉིས་སྤྲུལ་མེད་པར་སྤང་བའི་དོན་རང་མཚན་འདི་ཉིད་ཆོས་ཙན། སྤ་
ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྤྲུང་ན་མངོན་སྲུམ་གྱིས་གནོད་པར་འཕྱར་ནི། སྤ་ལ་མངོན་སྲུམ་གྱིས་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། རོ་ཐོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཙན། དོན་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤ་
དེ་ལ་དོན་དམ་པར་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟག་མ་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཙན་གྱི་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་
དད་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་ཆོས་ཙན། སྤ་ལ་དོན་དམ་པར་བྱུང་པ་མ་ཡིན་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་

ངོ་པོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
མིན་པར་བཤམ། དངོས་མེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚིན་སྤང་དོ། །

དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་
ཆོག་མོད་སྤྱོད་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། མངོན་སུམ་གྱི་
བསལ་བའི་དཔེར། སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཉན་བྱའི་སྤྱོད་པ་དགོས་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱི་ཚོས་རྣམས་སྤྱོད་པ་མེད་དོ། །
ཞེས་སྤྱོད་ཡང་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བཟུན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་ཡང་དེས་གཞོད་པ་མེད་པར་བཤམ། དེ་འདྲའི་སྤྱི་ཚོས་
རྣམས་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། སྤྱབ་ཟུན་པ་
དེས་ནའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་བའི་མི་རྣམས་པ་དང་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་
སྤྱོད་ཡང་། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་རྣམས་སྤྱབ་དང་བཅས་
པ་སྤྱར་དོ། །སྤྱོད་ཚོས་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་བསལ་བའི་དཔེར་བཟུན་ན། སྤྱོད་པར་
མེད་པ་ཡང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བསལ་བར་དོགས་པ་སྤྱོད་པས་མཉན་བྱ་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །འོ་ན་སྤྱོད་རང་
མཆོད་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་ཆོག་མོད་ཅི་ན། དེས་ཀྱང་དོགས་པ་མི་ཆོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མཉན་བྱའི་སྤྱོད་སྤྱར་གྱུར་པའི་མི་རྣམས་པ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་
ཕྱིར། མཉན་བྱའི་སྤྱོད་སྤྱར་གྱུར་དེ་དག་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་དོགས་
པ་མི་ཆོད་པས་སྤྱོད་རང་མཆོད་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རང་
མཆོད་ཞེས་པའི་སྤྱོད་སྤྱར་རྣམས་པ་ཀྱན་ཏུ་རང་མཆོད་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོར་བྱེད་པ་མིན་
པར་བཤམ། དེས་སྤྱོད་མཆོད་ཡང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱས་སྤྱོད་པ་ལ་དགོས་པ་
གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པ་མཉན་བྱའི་སྤྱོད་སྤྱར་པའི་སྤྱོད་པ་མཆོད་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཉན་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ལོག་སྤྱོད་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱའི་སྤྱོད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡི་སྤྱོད་པས་
སྤྱོད་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞི་གང་ལ་
ཆད་མས་མ་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ། རང་ཉན་ལའོ་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ། བྱེད་གཞི་མ་གྲུབ་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་མཆོད་ནོ། །

དང་པོ་ལ། ཡངས་གཙང་གི་དགོས་པ། རྣམ་བཅད་གི་དགོས་པ། རོན་བཟུ་
བཟོ། །

८८-པོ་ནི། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་མ་བསལ་བ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་ཆོག་ཡོད། རང་
 ཉིད་ལ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རང་ཉིད་ལ་འོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། ཆོད་པའི་རྒྱས་ཀྱང་རྒྱ་ཆོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱབ་བྱུང་འདོད་པའི་བརྒྱབ་བྱུང་ཆོས་
 ལ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་དང་ལྡན་པའི་རང་གི་ཉིད་གཞི་དེ་ལ་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱུང་ལ་
 གཞོད་པར་འཕྱུར་གྱི། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་
 བརྒྱབ་བྱུང་ལ་གཞོད་པ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྟེར། འབྲེལ་མེད་ལ་གཞོད་པས་
 སྐབས་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱུང་ལ་མི་གཞོད་པར་ཐལ། སྐབས་གཞན་རྒྱ་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོད་ཀྱང་
 སྐབས་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱུང་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་གྱུར་བཀག་པ་མེད་པའི་སྟེར། འབྲེལ་མེད་གཞན་ལ་
 གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱུང་ལ་མི་གཞོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་རྒྱ་རང་ཉིད་ལ་ཞེས་སྒྲིམ་མི་
 དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྐར་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ལས་རྟོགས་ཟིན་པའི་སྟེར་ཞེ་ན།
 རི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་འདི་སྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ཟིན་གྱང་། རང་གི་
 ཉིད་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་རང་གི་ཉིད་ཆོས་ཅན་ལ་
 གཞོད་པས་གྱུར་སྐབས་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱུང་ལ་གཞོད་པར་འཕྱུར་ཞེས་གྱུང་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་
 སྟེར། རང་གི་ཉིད་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱུང་ལ་གཞོད་པར་ཐལ།
 ཉིད་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱུང་པར་འགལ་ཞིང་ཁྱེད་ཀྱིས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་
 དགོས་པའི་ཆོས་གྱུང་པར་འགལ་ཞིང་ཁྱེད་ཀྱིས་པར་ཐལ།

གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ་དངོས་དང་། མོད་སྤང་དང་། དེ་མིགས་གཞན་ལའང་
མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་གི་རྟེན་ཆས་ཅན། ཞེས་སྟོས་པ་དགོས་པ་ཡིད་དེ། ཆོགས་དོན་
དེ་ལ་གཞོད་པའི་སྐོ་ཁོ་ན་ནས་སྐབས་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་ཞིད་ཡིན་པར་མེས་པ་རྟོག་
པའི་ཆེད་དུ་སྟོས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྟོས་པ་ལས་གཞན་དུ་ན། སྐོ་དེ་ལ་
གཞོད་པ་ཁོ་ན་ནས་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་
ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་བརྒྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟོག་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་རང་རྟེན་ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་ཞིད་
གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་ཁེགས་ན་ལ་ལྟལ་བཟག་པའི་ཆོགས་པ་མི་ཤིད་ཅིང་།

བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟར་བས། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་གནོད་པའི་འགལ་བར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་
 སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་གནོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ལོག་ཉན་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་
 གྲོས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཀག་པས་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཅི་
 ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཉན་པའི་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་
 མཁའ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་མ་ཡིན་པས་འབའ་ཞིག་པ་ཞེས་བྱེད་ལ། དེ་བཀག་ཀྱང་
 བསྐྱབ་བྱའི་གནོད་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཁྱེད་ཀྱི་ཉེད་
 ཉན་རྣམས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཉེད་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བདེ་
 གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ཅམ་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲིལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་
 གྱུབ་པར་བྱས་ནས་ཉན་རྣམས་ཡིན་པ་དགག་པར་རིགས་མོད། འབྲེལ་མེད་ཆོས་ཅན་དུ་
 བཟུང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུ་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ཆོད་པ་ན། ནམ་མཁའི་
 དོན་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱུ་པ་ནི་ཐོགས་པའི་རིག་བྱ་ནམ་པར་བཅད་
 ཅམ་ཉིད་ནམ་མཁའ་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་པ་ནི། དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་བསྟོས་པར་གྱུབ་
 པ་རང་དབང་བའི་ཉན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་ལ་ནམ་མཁའ་འདོད་དོ། །འོ་ན་སྤྱི་ཡང་མཐུན་
 སྣང་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱུ་པ་འབྱུང་འགྱུར་དུ་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་པ་
 ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་པས་སྤོང་ཞེ་ན། མི་མཆུངས་ཏེ། དེར་ནི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་
 ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་དོན་ཅམ་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་ཡོད་ལ། ནམ་
 མཁའ་ལ་མིང་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དོན་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་གཞན་འབའ་ཞིག་གིས་ཁས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་
 ཅན་དུ་བཟུང་ནས། དེ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྣམས་ཡིན་པ་དགག་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
 དང་དངོས་པོ་གཞི་མཐུན་ཁྱེད་ཀྱི་ཤིང་དེ་དངོས་མེད་དུ་ངེས་པའི་ཆོད་མས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྣམས་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཏེ། དོན་
 བྱེད་ལྷན་པས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན་ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་ཉན་པས་ཡང་དག་དང་།
 རྣམས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བརྗོད་ན། ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་
 པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་དོན་བྱེད་ལྷན་སྤྱོད་དུ་ཆོད་མས་ངེས་ན། དེས་དེ་འགོག་པར་

འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྤྱོད་གིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་ཏུ་
 རྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྤྱད་པར་འགྱུར་རྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་
 ཡིན་པ་མ་ཞིགས་ན་རྟགས་དེའི་དགག་བྱ་མི་ཞིགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཞིགས་ན་དོན་བྱེད་
 རྒྱས་སྤྱོད་ཏུ་བྱུང་བའི་ནམ་མཁའ་དང་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

གཉིས་པ་ལ། ལོག་རྟོག་སྟོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་དང་། ལོག་རྟོག་གི་སྒྱུར་བ་དཔེར་
 བརྗོད་ནས་དེ་བཀག་ཀྱང་སྒྱུན་ཏུ་མི་འགྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་བཀག་པས་བརྒྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་འདི་ཡང་འདྲོད་
 ཡུལ་བརྒྱབ་བྱར་བཏུན་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་ན་དམ་བཅའི་སྒྱུན་ཏུ་བཏུན་པས་དོན་གྱིས་
 བྱུང་བ་མིན་ནམ་ཞེན། འདྲོད་ཡུལ་བརྒྱབ་བྱར་བཏུན་པས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་ན་
 སྐབས་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་བདེན་ཡང་། རང་རྟེན་ལ་སྒྲིམ་པ་
 དགོས་པ་དང་བཅས་པར་བཤལ། བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པ་ལ་
 ཡང་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྱུན་དང་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། བྱེ་བྲག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་རྩལ་
 དང་། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཏུ་འདྲོད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་པས་
 དངོས་པོར་གྱུར་བའི་ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན། ལྟ་བུ་ཆེན་པོའི་སྒྱུན་གཞན་དག་གིས་
 མིན་རྟེ། ཏུས་ཅིག་ཅར་ཏུ་རང་གི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་བཤད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་སྒྱུན་འབྱེན་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་སངས་རྒྱས་པའི་རྟགས་དེས་དངོས་
 པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་རྩལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་
 ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འང་དངོས་མེད་ཏུ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པས་ཆོས་ཅན་འགོག་
 པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་བཟུས་ན།
 རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་མེད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་
 པའི་དོན་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པ་ན། ཆོས་ཅན་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱ་ལ་
 གཞོད་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྒྱུན་འབྱེན་བརྗོད་
 པ་ཐོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་བཀག་པས་དངོས་པོར་གྱུར་
 བའི་ནམ་མཁའ་རྟག་རྩལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་བརྒྱབ་བྱར་འདྲོད་པའི་བརྒྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་འགའ་
 ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བཤལ། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་བཀག་པ་དང་། དེ་
 རྟག་རྩལ་གྱིས་སྤྱོད་པར་བརྒྱབ་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྒྲིམ་

པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་ན་སྐབས་
 གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་གཞོན་ཅེས་བརྟན་པ་ཡིན་
 ཏེ། གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འགྲོག་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བརྟེན་པས་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་དང་
 ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོས་ཅན་བཀག་པས་བསྐྱབ་བྱ་བཀག་པར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཆོས་ཅན་འབང་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ།
 དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་མངོན་སུམ་
 གྱིས་དགག་མི་རྣམས་པས་རྟགས་གྱིས་དགག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་
 རྒྱབ་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་གྱིས་རྟག་རྟག་ཡིན་པ་ཡང་ཁྱེད་པས་རྟགས་གཞན་དོན་མེད་པ་དང་།
 དངོས་མེད་དུ་མ་ངེས་པའི་སྒར་ནམ་མཁའ་ངེས་པར་བྱར་ཡོད་པས་ནམ་མཁའ་ཅམ་ལ་ཆོས་
 ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་མེད་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་བྲག་པ་དང་ཚོད་
 པ་ནི། ཡོད་མེད་ཚོད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་གཞན་གྱི་མཐུན་སྒྲུབ་དང་མི་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་གཞོན་པས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་
 པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པས་གངས་ཅན་ལ་བཀོད་པའི་སྒྱུར་བ་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན།
 བཀག་པས་དམ་བཅའ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་གངས་ཅན་པ་ལ་བདེ་
 སོགས་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། རྟེན་གཞན་གྱིས་སྦྱིད་རྣམས་མིན་
 པའི་འབས་བྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྣམས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཅིག་
 ཅར་སྐྱ་སོགས་ནམ་འགྱུར་ནམས་གྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་པས་བཤད་པ་
 ལ་སྐྱ་མ་གྱི་བྲག་པས་ཆོལ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཅན་གཙོ་བོ་བཀག་ན་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཀག་
 པས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོལ་བར་བྱེད་དོ། །རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྒྲིབ་པའི་བསལ་བྱ་ལོག་
 རྟོག་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་པས་གངས་ཅན་ལ་བཀོད་པའི་སྒྱུར་བ་དེའི་ཆོས་ཅན་བཀག་པས་
 བསྐྱབ་བྱ་བཀག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སུན་འབྱེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་
 དེ་མེད་པར་བརྟན་པ་ནི། སྒྱུར་བ་དེའི་དོན་ནི། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ལྟེ།
 རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ། ཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་རྒྱ་
 མིན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་ལ་ཆོས་ཅན་བཀག་པས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པའི་
 འགལ་བའི་སྒྱུན་མེད་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་གྱི་དོན་ནི་དོན་བྱེད་པས་སྒྲོང་པ་ཅམ་དུ་ཆོད་

མས་ངེས་ན་ཆོས་ཅན་བདེ་སོགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་རིམ་གྱིས་དོན་
བྱེད་པ་ཉིད་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཏན་ཆོགས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་
འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་མེད་པར་བཤམ། དོན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་
ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སོགས་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤར་གྱི་དངོས་སུ་བཞོད་
ཆོད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་འདི་ནི་ལྷག་ལྷན་གྱི་བྱུང་པར་དུ་འདོད་དེ། མཐུན་སྒྲིགས་ལ་མཐོང་
ཡང་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ལ་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་སྒྲིགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་དུ་ཐུར་བའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དམ་འབྲེལ་མེད་གཞན་གྱི་རྟེན་
ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཆོམ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲིགས་ཀྱི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྲུལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་
ཆོས་གཞན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་
དུ་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྒྲོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་གཞོད་
པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རང་སྤྲུལ་སྒྲོས་པ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཀྱང་དོན་གཞན་ལ་གཞོད་པས་ཆོམ་བའི་འདོད་ཡུལ་ལ་གཞོད་པ་
མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་དང་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་
གཞོད་ཅིང་། བསྐྱབ་བྱའི་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་
པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱུང་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱུང་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་།
གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིགས་ལྟར་སྤང་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་དག་
ཀྱང་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེར་བརྗོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཞོད་ཅེ་ན། དེ་
ལ་བྱུང་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་བདག་གི་བྱུང་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །བྱུང་པར་
མ་གྲུབ་པ་ནི་གངས་ཅན་ལ་སྤྲུལ་འཇིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ནི། བདག་
ནི་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དམ་བཅའ་སྤང་མ་ལ་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅི་ཡོད་
དེས་པས། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རྟེན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་

གཏན་མཆོག་གི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་སྐྱོན་གས་གྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་འཇིག་པ་གང་ལ་མ་གྲུབ་
པས་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་དཔེ་ལ་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དཔེ་ནི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་སྐྱོན་གས་གྱི་སྐྱོན་
མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་ལ་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐྱོན་གས་ཉིད་ཡིན་གྱི་སྐྱོན་གས་གྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་ཐ་མ་ལ་ཡང་སྒྱུར་རོ། །དེ་དག་སྐྱོན་གས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་གས་འགྲུབ་
པ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གྲུབ་ཕྱིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱོན་གས་ཉིད་འགྲུབ་པ་ལ་
གཞོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྱུར་བ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་སྐྱོན་གས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་
ཡན་ལག་གི་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་གས་དང་དཔེ་ནི་སྐྱོན་ཆོས་ཅན།
སྒྱུར་བ་སྒྱུར་གཅིག་པོ་ནི་སྐྱོན་གས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་དམ་བཅའ་ཅམ་དང་འབྲེལ་
བའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་བ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་དེ་
སྐྱོན་གས་སྐྱོན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྐྱེ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་མ་
དཔེ་ཉག་གས་བཞོན་པ་ལ་སྒྱོས་པའི་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིན་ན་ཡན་ལག་གི་མ་དེ་ཉིད་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་དགོས་སེ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྟེན་ཆོས་ཅན་སོགས་མ་གྲུབ་པས་ཉག་གས་
མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྱུར་བ་སྒྱུར་གཅིག་པོ་ནི་སྐྱོན་གས་སྐྱོན་མིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་ཉག་གས་
སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་མི་སྐྱོན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ལ། མདོ་མཛད་པས་དཔེ་རྒྱས་པར་མི་སྐྱོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་འབྲེལ་
མཛད་པས་མཆོན་ཕྱིད་ཀྱི་དཔེ་བཤད་པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱེ་མཉམ་བྱ་མ་ཡིན། བུམ་པ་རྟག། རྗེས་སུ་དབག་པ་ཆད་མ་མ་ཡིན།
 རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་དང་བྱད་པར་
 དང་ཆོས་གྱི་བྱད་པར་ལ་གནོད་པ་འབབ་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དང་། དེ་ལ་
 གནོད་ཚུལ་ཤོགས་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་དབང་བོ་རྣམ་པོས་འབྲུག་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཆོས་གྱི་རོ་བོ་ལ་ཆད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 རྟོགས་བྱས་སོ། །མདོ་མཛད་པས་ཆོས་གྱི་རོ་བོ་ལ་ཆད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་
 གི་དཔེ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གཞན་གྱི་དཔེ་དང་དེ་ལ་གནོད་ཚུལ་
 རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཆོས་གྱི་རོ་བོ་ལ་གནོད་པ་འབབ་པའི་དམ་བཅའ་
 ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་འདིས་བསྐྱབ་བུའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱུར་པ་ཡི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་གྱི་བྱད་པར་
 དང་ཆོས་ཅན་རང་གི་རོ་བོ་ལ་ཆད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དག་ཀྱང་
 བརྟན་པ་ཉི་ཤེས་ཀྱས་པས་དངོས་སུ་མ་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའི་དཔེ་ངོས་གཟུང་བ་དང་།
གནོད་བྱེད་དམ་བཅའ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེས་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གནོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འདིར་བྱེད་བྲག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་གནོད་ཚུལ་གྱི་དཔེའི་སྒྲིགས་
ཅམ་བཞིན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གསུམ་ལ་གནོད་པའི་དོན་བཞུག་
ཅིང་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནོད་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ནི། ཡན་ལག་དག་ལས་
གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། སྤང་དམའ་བའི་བྱང་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའོ། །འགོད་ཚུལ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འབྲུང་ཡང་། དོན་
སྤང་ལྟར་ཏེ། བྱེད་བྲག་པས་ཡན་ལག་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་དུ་དམ་བཅའ་པའི་ཡན་ལག་
ཅན་གཞན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ལྷན་དོན་གཞན་སོགས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་དམ་
བཅས་པས་དེ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུ་རིགས་མཐུན་ཐུང་ཅིང་ལྟན་པས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལྷན་གྱི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྟན་པ་དང་། ལྷན་དེས་བྱང་ས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་དང་ལྟན་ལ།
དེ་གཉིས་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་མངོན་སུམ་
གྱིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་བྲག་པས་དེ་
ལྟར་དམ་བཅས་པ་འཕྲ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ཞིང་བྱང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བྱང་པར་དུ་
བྱས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པ་གང་དུང་ཡིན་ནམ།
དམ་བཅའ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་འབྲུབ་པའི་དགོས་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ལུ་སྤང་ལ་སྐྱེབ་སོགས་སོགས་བྱེད་པའི་འབྲས་
བྱ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་སྐྱབ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་སྤང་
མ་ལ་རྟགས་སྤང་སྤོ་སྤོ་འགོད་དོ། །བྱང་ཆོས་དེ་དག་གིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མིན་པའི་
བྱས་པ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་གཞན་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་སྐྱབ་ན། སྐྱབ་ཟིན་པ་ལ་སྐྱབ་
པ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་པས་སྐྱབ་ཟིན་མ་
བཞེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་བྱམ་པའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་སྐྱབ་ཀྱང་།
དེ་གཉིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཆ་ཀྱན་རྒྱུ་བ་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རྣམས་སྐྱབ་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྷན་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དགག་པ། ཇི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རིགས་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཕྱིད་གྱི་ཡོན་ཏན་
 མེད་པར་ཐལ། འདི་ལ་ཕྱི་བའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཡོད་ན། འདི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
 གཞན་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འཇིམ་
 རིལ་ཕྱིད་མཉམ་བཅུ་ཚན་གཉིས་ལས་སྤྲུལ་མ་མ་བསྐྱེད་ཤིང་། ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་སྤང་
 གངས་མཉམ་པོ་ལ་བཅལ་ན། ཕྱི་མའི་སྤང་མགོ་བྱར་དུ་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ།
 སྤང་ཕྱིད་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། ཕྱིས་ཕྱི་མ་ལ་སྤྲུལ་མ་ལ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་
 དགའི་ཕྱིད་གསར་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མངོན་སྲུང་ཚད་མས་བསལ་བས་
 ཕྱིད་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མི་འགྲུབ་པོ། ཁྱིད་དེས་དྲངས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་
 གཞན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིད་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་
 ཅན་ཚས་ཅན། ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་དེ་གཉིས་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་གཞན་དེ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མིན་པར་ཐལ།
 ཕྱིད་ལ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་བྱད་ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེའི་རོ་བོ་དག་ཚད་མས་མཐོང་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱད་ཚོས་
 གསུམ་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་གཞན་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བྱད་ཚོས་གང་མེད་ན་ཡན་ལག་ཅན་མི་འབྱུང་བའི་བྱད་པར་གསུམ་པོ་ལ་ཚད་མས་
 གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་དུ་དམ་བཅས་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པར་ཐལ། བྱད་ཚོས་གསུམ་པོ་ཚོས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་
 དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག། བྱད་པར་རྩལ་གཞན་གསུམ་པོ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྲུལ་གཉིས་ནས་བཅམས་ཏེ་ཆོགས་ཆེན་པོའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་
 རྩལ་གྱི་ཐེང་བ་དག་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་སྤང་ལ་བཅལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྩལ་གཞན་སོ་
 སོར་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཕྱིད་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་མི་རྟོགས་པས་དམིགས་དུང་མ་དམིགས་པས་
 གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་ཤི། དཔེར་ན་རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་སྤང་ཁར་བཞག་པ་ན། དེ་དེ་བ་
 རམས་ཀྱི་རོ་སྒྲལ་གྱི་ཕྱིད་སོ་སོར་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་གཞན་དག་ཟེར་
 རོ། །འཇིམ་རིལ་ཕྱིད་མཉམ་བཅུ་ཚན་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་བཅུ་ཚན་གཅིག་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་
 སྤང་ཁར་ལྡན་པར་བྱས་པ་དང་། བཅུ་ཚན་གཅིག་སོ་སོར་དེ་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤང་ཁར་ལྡན་
 པར་བྱས་པའི་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་པ་གཉིས་པོ་དག་སྤང་སོ་སོར་དུས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཅལ་བ་ན་ཕྱིད་

ཅི་ཆུང་ཐང་དང་དྲུང་མིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་འཇིམ་རིམ་དང་
པ་དེའི་ཕྱིད་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིད་སོ་སོར་རྟོགས་པ་མེད། སྤུས་གཅིག་ཏུ་སྤང་
བར་བཞག་པ་ལ་འཇིམ་རིམ་བཅུའི་ཕྱིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་མི་
གཞན་དྲུང་བཤད་དེ། དཔེ་དང་འགྲིག་པར་མི་སེམས་སོ། །གཞན་ཡང་གསེར་མ་ཤ་ག་ལ་
སྟགས་ལ་ཕྱིད་མཉམ་ལྷ་ཚན་གཉིས། ཕྱིད་མཉམ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་སྤང་སོ་སོ་ལ་
བཅའ་བ་ན་ལྷ་ལ་སྟགས་པའི་རིམ་པ་ཡིས་གྲངས་མཆྱངས་པ་མི་དྲུང་བར་ཐལ། རིམ་གྱིས་
བསྐྱེས་པ་ལ་མ་ཤ་ག་གཅིག་གི་ཕྱིད་ལས་མི་རྟོགས་ཅིག་ཅར་བཅའ་བ་ལ་མ་ཤ་ག་ལྷའི་ཕྱིད་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མ་ལྷེས་པ་ན་ཡན་ལག་ཅན་ལྷ་མ་འཇིག་པས་
འཇིམ་རིམ་ཕྱིད་མཉམ་བཅུ་ཚན་གཉིས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་པ་དང་མ་བསྐྱེས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་
མང་དྲུང་དྲུང་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མ་ཤ་ག་ལྷ་ཚན་གཉིས་གཅིག་རིམ་གྱིས་
བསྐྱེས་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་མ་བསྐྱེས་པ་ལ་མ་ཤ་ག་ལྷའི་གྲངས་མཆྱངས་པ་མི་དྲུང་བར་ཐལ།
ལྷ་མ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མ་ཤ་ག་གཅིག་ལས་མེད། ཕྱི་མ་ལ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །
གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚད་ཅམ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཆོགས་ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་དྲུང་འཕེལ་བ་དང་
ལྷན་པའི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩས་གྱི་སྤང་བ་ཡི་ཕྱི་བ་ཡ་གྲལ་རེ་རེ་བ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་
དྲུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པས། སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྒྲིན་
མེད་དོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་རྩས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཕྱིད་སྤང་ལ་བཅའ་བས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ།
རྒྱལ་སྐྱོན་གཉིས་སྤང་བ་ནས་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚད་དྲུང་ལོངས་པའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཕྱིད་
དག་ཀྱང་ཆུང་དྲུང་ལྡུར་པས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཆད་དེ་ཡན་ཆད་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཕྱིད་
ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚུམ་པ་ཡི་རྒྱ་རྒྱལ་སྐྱོན་ཉིད་གྱི་ཕྱིད་སྤང་ལས་
གཞལ་བར་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤང་ལས་རྟོགས་པའི་ཕྱིད་ཡོད་པ་གང་ཞིག། འབྲས་
བུའི་རྩས་གྱི་ཕྱིད་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་དང་རས་བལ་གྱི་ཕྱིད་གཉིས་དཔེ་དོན་
མི་མཆྱངས་པར་ཐལ། རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དྲུང་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་
དེ་ཆད་མས་མཐོང་བ་མེད་རས་བལ་གྱི་ཕྱིད་མཐོང་བ་བཞིན་དྲུང་དེ་ཡི་ཕྱིད་ལ་སྟགས་པའི་
འབྲས་བུའང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞིས་པ་ནི་མྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཐབས་གཞན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན།
 མྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་གཞན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ཡན་ཡག་ཅན་རྣམས་གཞན་དེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། མྱེད་ཞིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེའི་གཞུགས་ཀྱི་ཡ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་

དེ་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་མ་གྲ་ག་ལ་སོགས་པའི་
ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་གི་རྩས་ལས་ལྷག་པ་རྩས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་
ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤང་དམའ་བའི་བྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་རྟགས་
གྱིས་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་སོ་ན་འགོག་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཚུགས་སྤང་གིས་སྤང་དམའ་
བའི་བྱད་པར་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དེ་འདྲའི་རྩས་གྱི་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་འགོག་པའི་རྩ་མཚན་
ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་གྱི་ཉེ་བར་མཚོན་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡན་ལག་གི་རྩས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཞུགས་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ལྷག་པོ་དང་། དེ་དག་གང་ལ་ལྡན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་
མཐོང་དགོས་པ་ལས་དེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བརྟན་བཅས་འདིར་བྱེ་བྲག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་ཆད་མས་གནོད་
པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་འཕྱོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དཔེས་པ་ཡོད་དེ། དེ་འབྲེེ་
འཕྱོག་ཚུལ་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེར་བརྗོད་གཞན་
འཕྱོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་འཕྱོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དམ་བཅའ་
ལྟར་སྤང་གང་ལ་ཁས་ལྷངས་སྤྱི་དང་། རང་ཆོག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དང་། མངོན་
རྗེས་དང་གཤགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དག་སྤིང་པས་དེ་དག་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་གཉིས་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་
ཅན་གཉིས་ཀའི་བྱང་པར་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་པས་རྩས་
ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྩས་དང་ཡོན་ཏན་པན་ཚུན་འཆོལ་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་ནས་
གནོད་པ་བརྗོད་དེ། རྩས་ལ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་བརྟེན་པའི་རྩ་མཚན་བྱམ་པ་སྟོན་པོར་
སྟམ་པའི་སྟོན་བསོགས་མཐོང་བ་ཅམ་ཞིག་སྟམས་ལ། བྱམ་པའི་སྟོན་པོ་མངོས་སོ་སྟམ་པའི་སྟོ་
སྟེ་བ་ཡང་ཁས་ལྷངས་པས་སྟོན་པོ་ལ་འང་མངོས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་སྟན་པར་ཐལ་
བ་དང་། འདོད་ན། ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་རྩས་སྟེ་ཐལ་བ་དང་། རྩས་དང་ཡོན་ཏན་འབྲེལ་
བ་ཐུབ་པ་དགག་བྱས་པས་རྩས་རྩས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཁས་ལྷངས་ནང་འགལ་གྱི་ཐལ་བ་དངོས་སྟེ་འཕངས་ནས་རང་རྩུང་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་

བྱེད་དོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་གནོད་པ་འབབ་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ནི། ཡན་ལག་
 ཅན་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ན་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་རུང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ཡིན་ལ། ཡན་
 ལག་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ཡིན་
 པས་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱམ་པ་ལ་ཤར་བྱབ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་དུ་མ་
 མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ཆ་མེད་དུ་ཁས་
 སྐྱངས་པ་དང་། རྩལ་སྤྲོན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བར་ཁས་སྐྱངས་པས་ཁས་
 སྐྱངས་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཁས་སྐྱངས་པའི་དོན་ཆ་བཅས་
 འདི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ན་དེ་ཆ་མེད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་འགལ་ལ། རྩལ་སྤྲོན་ཡིན་ན་
 མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་མི་རུང་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གང་དག་ཡན་ལག་ཅན་
 དོན་གཞན་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་ཞེགས་པ་ཡིན་པས་ཡན་
 ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པ། བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཁས་སྐྱངས་ནང་
 འགལ་ལོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི། ཁས་སྐྱངས་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་ནམ་གཞན་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་
 ཡིན་ཏེ། ཡ་བྱལ་ཁས་མ་སྐྱངས་པར་ཁས་སྐྱངས་ནང་འགལ་ན་ཁས་སྐྱངས་འགལ་བ་མེད་པ་
 མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་། ཁས་སྐྱངས་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་
 བྱུང་པར་མ་བྱེད་པ་ཉི། དེ་ལྟ་ན་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་
 ཁས་སྐྱངས་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་རྩལ་སྤྲོན་
 ནོ། །ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྩོམ་དང་བྱུང་པར་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པ་
 འབབ་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོག་ཐམས་ཅད་རྩལ་སྤྲོན་ཆོག་ཡིན་ན།
 ཆོག་གང་ལས་ཀྱང་དོན་གོ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་རྩལ་སྤྲོན་
 བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅས་ན་ཆོག་གང་ལས་ཀྱང་དོན་རྣལ་མ་གོ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཤུགས་
 ལ་ཁས་སྐྱངས་ཤིང་། ཆོག་ཐམས་ཅད་རྩལ་སྤྲོན་ནོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ཉིད་ལ་དོན་རྣལ་མ་གོ་བའི་
 རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཡང་ཤུགས་ལ་ཁས་སྐྱངས་པས། ཆོག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་གྱི་རྩོམ་དང་
 དོན་བདེན་པ་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་ཡིན་ལ། ཆོག་གང་ལས་ཀྱང་དོན་གོ་
 བའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཤུགས་ལ་ཁས་སྐྱངས་པས་བདེན་ཆོག་བཀག་ལ། དེ་བཀག་པ་ན་རྩལ་
 ཆོག་ཀྱང་བཀག་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྩོམ་དང་བྱུང་པར་མཐའ་དག་བཀག་གོ། ཆོག་ལས་
 བརྗོད་བྱའི་དོན་བདེན་པ་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་རྣལ་མར་གོ་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་
 ཡང་བཀག་པས་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་དང་བྱུང་པར་གཉིས་ཀ་ཡང་བཀག་གོ། འདི་ཡང་སྤྲིའི་བརྗོད་

ཚུལ་དང་སྒྲོའི་སྤྱི་རིམ་མ་འཆོལ་བར་བྱས་ནས་ཆོག་འདི་ཉིད་སྤྱོད་པའི་ཤུགས་གྱིས་ཆོས་དང་
ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་བཞི་ག་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་ཉོགས་པར་བྱའོ། ། ཡན་ལག་
ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཐུབ་ཅིང་ཐ་སྟད་རྗེས་དཔག་གིས་ཐུབ་པས།
ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་ཅིང་།
རྒྱ་མཆན་བཞོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་ལ། མངོན་རྗེས་གྱིས་ཐུབ་པའི་ལོག་སྤྱོད་ལ་
ཤུགས་པས་ཁྱད་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དགག་པ།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དགག་པ་ལ། མཆན་ཉིད་བྱུང་ཆེས་པའི་
གནོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ། བཟགས་ལ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས། བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ཞེས་འདི་ལ། ཁྱབ་པ་མེད་ལ་དོན་
བྱས་ཉིད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་དང་དཔེ། །མ་ཐུབ་བརྗོད་པ་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དེ་
ཉིད་འཆད་བཞེད་ནས། རིགས་པ་ཅན་པས་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དམ་བཅའོ། །ཞེས་
སྤྱོད་པའི་མཆན་ཉིད་སྤྱོད་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་རྟགས་སྤྱོད་པ་
དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་མིན་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་
རྟགས་སྤྱོད་པ་དེ། བཞོད་བཞེན་པ་དེ་ཡི་ཆོན་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་ན་འང་བསྐྱབ་བྱར་
འགྱུར་བར་ཐལ། དཔེ་རྟགས་དེ་དུས་སྤྱོད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ།
བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། བྱ་བའི་སྒྲོ་བ་ལྟར་བཞོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལན་དགག། ལས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་
ཕྱིན་ཡོད་པས་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་བཞོན་པ་ལ་གོ་བའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱོད་པ་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མིག་བ་ལྟར་མ་འོངས་པ་ན་
བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ད་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞེན་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་མི་འཕེན་ཞིང་།
ད་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་བཞོན་པ་གོ་བའོ་ཞེན། བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་དམ་
བཅའོ་ཞེས་པའི་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་བཞེན་པའི་བྱུང་པར་བཞོན་
བརྗོད་བྱར་ཡོད་པ་ལ་བཞེན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེས་ཤེས་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཁྱེལ་
གྱིས་མ་ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱར་ཉོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོ་བ་

དཔེན་ཚུགས་སྒྲུང་གིས་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་དག་མ་གྲུབ་པ་སུན་འབྱེན་གྱི་དཔེར་བྱས་པ་རྒྱ་
མཚན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉུགས་ལྷ་མ་ཉིད་སྒྱུར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་
ཞེས་བརྗོད་ན། རི་པོར་གི་རྩ་ལ་མོགས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་ཀྱང་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བསྐྱབ་
བྱར་ཐལ་བ་འཕེན་རིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་
དེས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་ཉུགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བྱབ་ཆེས་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། ལས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེད་པ་པོ་རྩ་མཁན་རྩ་
བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། ལས་སུ་གྱུར་པའི་རྩ་བུ་མ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་
ཕྱགས་དམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་གོ་བར་འགྱུར་གྱི། བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་ལ་
མོགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་གོ་བ་ལྟར། སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་པོའི་འདོད་ཕྱགས་དམ་པ་ཡང་ད་ལྟ་
བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་བ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་གོ་བར་འགྱུར་གྱི། བྱེད་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞིན་
པ་བསྐྱབ་བྱར་གོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་དཔེ་ཉུགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་སྐྱབ་པ་ག་
ཡན་ལག་ལཱ་འི་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབ་མཐའ་བཞི་པོ་རྒྱུད་ཐམས་
ཅད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུད་དང་། དབང་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཁས་སྒྲངས་པ་དག་
ལས་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྐྱབ་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོའི་ལས་མ་ཡིན་པ་དང་།
ཁས་སྒྲངས་པའི་སྐྱབ་མཐའ་མ་ཡིན་པ་ལ་མོགས་པ་ཡི་ཉུགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཉེ་བར་བཞོད་པ་ཡི་
ལན་གྱིས་དཔེ་ཉུགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ལས་མོགས་སུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅུས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དཔེ་ཉུགས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་རྣམ་པ་འགའི་སྟོན་མ་གྲུབ།
དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དེས་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་
འཕངས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དཔེ་ཉུགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པ་ལན་དུ་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱབ་པ་འགོད་པའི་སྒར་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་
བརྗོད་པ་གང་ཞེས། བསྐྱབ་པ་འགོད་པའི་སྒར་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་
ཉུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱས་བྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཉུགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཁས་
སྒྲངས་པའི་སྐྱབ་མཐའ་ཉིད་དུ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། ཚོལ་
བ་གང་གིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྐྱབ་མཐའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་གང་
ཞེས། དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དེས་དཔེ་ཉུགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་འཕེན་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལ་བརྟག་པ་དང་། རེས་གཞུང་གི་སྒྲུབ་ས་ལ་བརྟག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོགས་སྒྲུབ་གིས། ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ན་ཆོས་མཐུན་མེད། །
ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་དོན་མེད། །ཅེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། རྟགས་ཆོས་
གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་མི་སྤྲིད་ལ། རྩོད་གཞི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་པ་དོན་
མེད་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་ནས། འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་། སྒྲུབ་འཐད་མོད་ཀྱི། རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་ཁས་སྒྲུབ་ས་ནང་འགལ་དུ་
འཁྱུར་བ་ནི། མི་རྟག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་ལ། སྒྲུབ་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་
རྟག་པ་གཉིས་པན་ཚུན་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གང་དུང་གཅིག་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ། སྒྲུབ་དང་
མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
ཁས་སྒྲུབ་ས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁས་སྒྲུབ་ས་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དེའི་ཆོད་པེ་དང་
ཆོས་མཐུན་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། བསྐྱབ་བྱ་
དང་ཆོས་མཐུན་པས་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ཆོས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་དཔེ་ཡི་མཆན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་
པར་འཁྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲེ་བ་ཅན་སྒྲ་མི་རྟག་སྐྱབ་བྱའི་རྟགས་ཡང་དག་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲེ་ཆོལ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་མི་རྟག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
སྒྲུབ་དང་དཔེ་བྲམ་པ་གཉིས་སྒྲེ་བ་ཅན་དུ་ཆོས་མཚུངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་
པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲེའི་ཆོས་སྒྲེ་བ་ཅན་བྲམ་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་ཡང་སྒྲེ་ཆོལ་གྱིས་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་འཁྱུར་པར་ཡང་འཁྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དཔེར་
རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལྟོན་པའི་སྒྲུབ་ས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲེ་ཆོགས་དོན་ལ་འཇུག་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་
ན་ཆོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཟུན་བཙས་
སུ་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཞད་པ་དེས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྩོད་པའི་ཆོ་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གཞན་རང་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་ལ་
འཇུག་པར་འཁྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱེད་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཁོ་
ནའི་རེས་གཞུང་སྒྲུབ་བས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
བསྐྱབ་བྱ་བཟུན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་དམ་བཅའོ་ཞེས་མི་ལྟན་ནམ་གཅོད་དུ་སྒྲུབ་རམ། བསྐྱབ་བྱ་
ཁོ་ན་བཟུན་པར་བྱ་བ་དམ་བཅའོ་ཞེས་གཞན་ལྟན་ནམ་གཅོད་དུ་སྒྲུབ།

དང་པོ་ལྟར་ན། བསྐྱབ་བྱ་སྒྲེ་ཆོལ་གྱིས་གྲུབ་མ་ཟིན་དུ་རྟགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནམ།

སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན།

དང་པོའི་དོན་དུ་ངེས་གཟུང་དེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱ་དགོས་པ་མེད་པར་བཤལ། དེ་མ་སྐྱབ་ཡང་དོན་དེ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཟུན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཐིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འབད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ངེས་གཟུང་སྟོས་པ་དོན་མེད་པར་བཤལ། དེ་མ་སྟོས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞིན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་དོགས་པ་འད་མེད་པ་རིགས་པ་ཅན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤལ། རིགས་པ་ཅན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་ལ་སྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་འཕངས་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བཟུན་པར་བྱ་བའི་ཆོག་གི་སྐར་ངེས་གཟུང་སྟོས་སོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དུ་ངེས་གཟུང་བརྗོད་པ་དོན་མེད་པར་བཤལ། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་དེ་བཞོད་པ་གང་ཞིག། དེའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འབྱུག་པ་འཕེན་པའི་མི་ལྟན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པར་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བཤལ། གཞན་ལྟན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་ངེས་གཟུང་དགོས་པ་མེད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མི་ལྟན་པ་ནམ་པར་གཅོད་པ་དེར་བརྗོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་བཤལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །གསུམ་པ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་དགག་པ་ལ། རྟགས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་བྱས་པ་མེད་པ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་ཡིན་པ་དགག་པ། རྟགས་ཆོས་ཚད་གཞི་ལ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སྐྱ་རྟག་ཉེ་བམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྟོན་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་རྟག་ན་བམས་ཅད་མི་རྟག་པར་འགལ་བས་སོ་ཞེས་བེར་རོ། །རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་འདོད་ལྟལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་སྟོན་ནས་དམ་བཅའི་སྟོན་དུ་སོང་བའོ། །རྟགས་ཆོས་ཚད་གཞི་ལ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་སྟོན་ནས་དམ་བཅའི་སྟོན་དུ་སོང་བ་གང་རུང་ཡིན་པར་བཤལ། དེ་འདྲའི་རྟགས་དེ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་ནས་དམ་བཅའི་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕན་པ་མེད་པ་དེ་ལྟའོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཀྱི་སྟོན་བམས་ཅད་དམ་བཅའི་སྟོན་དུ་འབྱུང་པར་བཤལ།

དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྟོགས་
སྟོན་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་བཞོད་པ་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་ཅམ་ནས་
སྟོན་ཏུ་གོ་བ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟན་བྱིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཏན་ཆོགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆས་སུ་འདོད་པ་དང་། ཚེད་གཞི་ལ་ཉན་
ཅིག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པས་དམ་བཅའ་སྟོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆས་དང་ཉན་
ཅིག་རྟགས་ཚེད་གཞི་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཆས་ཅན། སྦྱར་བ་སྒྲོར་གཅིག་པོ་དེའི་དམ་བཅའ་སྟོན་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་རྟག་ཉེ། ཐམས་
ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་
སྟོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱར་བ་དེས་སྒྲེ་ལ་མི་རྟག་པ་གཏན་ཆོགས་དང་ཉན་པར་བཞོད་པའི་
སྟོན་མི་རྟག་པ་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་དེ་ཉམས་བརྗོད་པར་བྱེད་ན། དེ་ཉམས་སྒྲེ་རྟག་པའི་དམ་
བཅའ་དེ་ནི་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་མ་འཕངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པས་སྒྲེ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་
སྟོགས་ཅམ་འཕངས་པ་དང་། དེ་ཡང་རྟགས་སུ་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་འདྲའི་སྦྱར་བ་གདེས་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སྦྱར་བ་ཀྱང་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས། ཟླ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆས་མི་མཐུན་
དཔེའི་སྦྱར་བའི་བྱུང་བའི་སྟོགས་ཅམ་ཞིག་བརྟན་པ་ཉིད་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཞན་ཅི་ཞིག་
ཀྱང་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ཉེ། མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་
སོ་ཞེ་ན། སྦྱར་བ་དེས་སྒྲེ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་བ་འཕངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བྱུང་པར་སྒྲེ་ལ་གཞན་རྟག་པ་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྦྱར་བ་རྗོད་ནས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅས་
པའི་སྦྱར་བ་ཏང་གི་ཆོག་དེ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པར་སྦྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉམས་མེད་ན། ཟླ་
རྟག་པར་དམ་བཅས་ནས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅས་པའི་སྦྱར་བ་ཏང་རྗེས་སུ་འབྱུག་པར་བརྗོད་
པ་ལ་འབྲས་བུའང་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་ཡང་མི་རྟག་པར་འཕངས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་དེ་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྟོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སྐྱབ་དཔོན་གྱི་སྒྲེ་ལ་གནས་པ་ཡི་མི་རྟག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེ་རྟག་པ་པེལ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་
སྒྲེ་མི་རྟག་པར་མ་འཕངས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་དང་པོ་ནི། སྐྱུར་བ་
 དེས་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་ལས་ལྟལ་གཞན་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྐྱ་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་མི་ཉག་པར་སྐྱས་ནས། སྐྱ་ལ་དེ་དག་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་
 ཉག་པར་སྐྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲིང་དེ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཉག་པར་ཡིན་མོ་ཞེ་ན།
 ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་པར་སྐྱ་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་
 ཐམས་ཅད་ནི་བྱུང་པར་སྐྱ་མི་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར། ཉག་པར་མ་ཐུབ་ཏེ། དཔེར་ན་སྐབས་འགར་
 ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཤིང་མིན་མོ། །ཞེས་པས་སྐྱིས་བྱུང་པར་སྐྱར་ས་པ་བཞིན་མོ་ཞེ་ན་སྐྱ་ཁོ་ན་
 ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱ་དེ་ཐམས་ཅད་མིན་པར་འཇུག་བ་མིན་
 པར་ཐལ། ཆོག་དེས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་མཉན་པ་སྐྱ་གཅིག་ལུ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འགོག་
 པར་འཇུག་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འགར་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཤིང་
 མིན་མོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་ཤིང་གི་སྐྱ་སྐྱ་ཤ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཞེས་འཕངས་པ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་གང་དག་བྱམ་པ་ཁོ་ན་ཤེས་བྱའོ་ཞེས་སྐྱས་ན། ལྷམ་
 བྱེས་བྱེས་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཀག་ཏེ། དེ་སྐད་སྐྱ་བ་གཞུང་འདིའི་སྐྱགས་སྐྱ་
 འབའ་ཞེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱམ་པ་ཁོ་ན་ཤེས་བྱར་དམ་བཅས་པའི་ཆོ། ཤེས་བྱ་
 ཞེས་པའི་སྐྱ་བྱམ་པ་ལས་གཞན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་པ་ཙམ་མོ། །བྱམ་པ་ལ་སྐྱགས་པའི་བྱབ་
 པར་ཀུན་ཡང་ཐམས་ཅད་དེར་མེད་པར་འཇུག་པར་ཐལ། སྐྱ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སྐྱ་
 གཏོགས་པ་མིན་པ་གང་ཞེས། དེ་དག་རིགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་ཉག་པར་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མིན་པ་ཉག་པར་ཡིན་མོ་ཞེ་
 བ། སྐྱ་མ་ཡིན་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཉག་པར་སྐྱ་འཇུག་ལ། དེ་ཉིད་སྐྱ་ཉིད་ཉག་པར་སྐྱ་བཀོད་པ་
 དང་བྱུང་པར་མེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཙན་སྐྱ་རང་ཉིད་སྐྱ་ཉག་པར་མ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་ཐུབ་པར་ཐལ། ཆོས་ཙན་གྱི་སྐྱོག་པ་དེ་ཉིད་གཏན་ཆོག་གྱི་དངོས་པོར་
 ཐུར་ན་ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉག་པར་གྱི་ཤེས་བྱ་དང་
 ཤེས་བྱེད་གྱི་ཉག་པར་སྐྱུར་དོན་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་གྱི་ལ་ཚོད་སྤང་དང་། ཕྱེ་བྲག་ལ་ཚོད་
 སྤང་ངོ། །

དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞི་རྩུབ་གཅིག་ལ་དབག་བྱ་དང་དཔག་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཚུ་ཚུ་ཅན་
 བ་དང་པའི་དོན་གྱི་བ་སྟངས་འཇུག་པའི་གཞི་སྟོན་གནས་པ་འདི་ཚུ་ཅན། དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་པའི་བ་དང་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་
 ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་མཚན་ལ་མི་སྟུ་བར་མི་དུགས་སེ་ཞི་ན། ཚུ་ཚུ་ཅན་བ་
 དང་པའི་སྟུ་རྟོག་གི་བ་སྟངས་འདི་ཚུ་ཅན། རང་མཚན་ལ་འབྲུལ་བའི་སྟུ་མེད་དེ། ཕྱི་
 རོལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅི་སྟུ་པའི་རང་མ་ཡིན་ལས་བ་དང་གྱི་རང་མཚན་གྱི་མཐར་གྲུག་པའི་རྟོག་
 པའི་ཤེས་པ་ལ། ཚུ་དང་ཚུ་ཅན་བ་དང་པར་སྒྲུབ་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཁྱེད་འཇུག་པའི་རྟེན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱོག་པས་བྱས་པའི་བ་དང་པའི་བྱེད་པར་
 ཡོད་ལ། སྟུ་མི་རྟག་སྟུབ་ལ་སྟུ་རྟགས་སྟུ་བཞོད་པ་འདིར་ནི་ཚུ་ཅན། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
 ཚུགས་སྟུ་བཞུན་ཏེ། ཚུ་ཅན་གྱི་ཕྱོག་པ་དེ་ཉིད་སྟུབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེར་
 བལ། ཚུ་ཅན་དང་རྟགས་གཉིས་ཕྱོག་པ་བ་དང་པའི་བ་སྟངས་གྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་བ་
 དང་སྒྲུབ་པའི་སྟུ་ལ་བ་དང་དུ་སྒྲུབ་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྒྲིའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ཏུ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 བྱིན། ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་སྟེ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེན་པ་དེ་
 ཉིད་གཏན་ཆོག་སྟེ། བྱིན་པའི་བྱིན་ཞེས། རྟགས་དེ་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཉིད་ཐ་དད་
 ཏུ་ཐལ། སྟེན་ཆོས་ཐ་དད་པའི་བྱིན། དེར་ཐལ། བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན་ཏུ་བཟུང་ནས་སྟེ་
 རྟགས་སྟེ། བཞོད་པ་དེས་ནའི་བྱིན། དཔེར་ན་ཚོལ་བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིན། ཚོལ་བ་ལས་
 བྱུང་བའི་སྐྱ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ཏུ། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོལ་བྱུང་སྒྲིའི་བྱིན་པར་བྱེད་
 ཆོས་ཡིན་པས་དེའི་ནང་ཏུ་འདུས་པའི་བྱིན། དམ་བཅའི་སྟོགས་གཅིག་རྟགས་སྟེ། བཞོད་པའི་
 ཉེས་པ་དེར་ཡང་འགྱུར་རྟེན་ཞེས། ཚོལ་བྱུང་ཆོས་ཅན། བྱིན་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྟོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནའང་ཆོས་ཅན་ཚོལ་སྐྱ་དང་ཐ་དད་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་
 མིན་པར་ཐལ། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱེད་འགྱུར་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་བྱིན། དཔེར་ན་
 སྐྱ་དང་ཕྱ་རྩ་ཅན་འདི་ཆོས་ཅན། རྩ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིན་རྟེན་མིན་ཏེ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །
 ཚོལ་བྱུང་དེ་ཉིད་སྟོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལས་ཡང་ན། བྱིན་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱེད་སྟེན་དཔག་གིས་འཇལ་བའི་དུས་སྟེན་སྟེན་དཔག་དེའི་རོང་ཚོལ་
 བྱུང་དེ་ཆོས་ཅན་སྒྲིའི་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་པར་ཐལ། སྐྱར་སྟོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་
 དུས་སྟེན་ཚོལ་བྱུང་དེས་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་དེ་མཆོན་ཅིང་རྟོགས་པའི་བྱེད་བྱས་ནས་བྱིས་
 སྟེན་པའི་བྱིན། དཔེར་ན་ལྷས་བྱིན་གྱི་བྱིས་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། གང་ན་བྱེད་པ་སྟེ་
 སྟོགས་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ན། བྱེད་པ་གིས་ལྷས་བྱིན་གྱི་བྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ནས།
 བྱིས་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་ལྷས་བྱིན་གྱི་བྱིས་རྟོགས་པ་བཞིན་ཏུ་ཚོལ་བྱུང་གིས་སྐྱར་སྟོགས་ཆོས་
 འཇལ་བའི་དུས་སྟེན་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་དེ་ཕྱེ་རྟེན་ལ་སྟགས་པའི་བྱིན་ལས་བྱུང་བར་
 མཆོན་པར་བྱས་ནས། བྱིས་བསྐྱབ་བྱེད་འཇལ་བའི་ཆེ་མཆོན་པའི་བྱེད་བྱས་བྱེད་པས། དམ་
 བཅའི་སྟོགས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ལན་གཞན་ཡིན་ནོ། །སྐྱབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ནི་གོས་དཀར་
 ཅན་དེ་བྱིན་མོག་ཅས་པ་ན། གོས་དཀར་གྱིས་བྱིན་བྱེད་བྱེད་མཆོན་པར་བྱས་ཀྱང་བྱིན་
 འོང་བའི་བྱེད་བྱེད་ཁོངས་སྟེ། གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོས་དཀར་འོང་ངམ་མི་འོང་ཡང་སྟེ།
 བྱིས་བྱེད་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བས་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་མཆོན་པའི་བྱེད་
 བྱེད་ཀྱི། བསྐྱབ་བྱེད་ཁོངས་སྟེ། འདུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དཔག་གིས་ཚོལ་བྱུང་ལ་སྐྱོ་ཁ་
 སྟོགས་པར་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོགས་པའི་ནམ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བྱིན་
 ཞེས་བཞིན་ནོ། །བྱིན་པར་མཉན་བྱེད་ཡང་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའི་

སྟོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་ཉགས་སུ་བཞུགས་པའི་དོན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོ་དང་
ཞྭ་ཆོས་ཐ་དད་པའི་བྱིར། སྟོ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེ་ཉིད་མཉན་བྱའི་ཞྭ་པ་མ་ཡིན་ནམ་
ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་མཉན་བྱ་ནི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ལ། སྟོ་
ནི་གྲག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀ་ལས་
ལོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། མཉན་བྱ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཞྭ་མཆོམས་
བཞག་ལ། སྟོ་ནི་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཞྭ་མཆོམས་བཞག་པས་ཐ་དད་དོ། །

དངོས་བཟུང་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ།

གཉིས་པ་དངོས་བཟུང་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ། བཟུང་པ་དང་། བཞད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགྲར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡི་སྟོན་ལ། སྟོགས་ཆོས་ཅན་
མདོར་བསྟུས་པ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆེགས་དང་གཏན་ཆེགས་
ལྟར་སྤང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་བདེ་བར་གཟུང་བ་སྟབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ན་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་ཆ་གཉིས་པའི་གཏན་
ཆེགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་སྦྱར་རག་ཏུ་བརྗོད་བདེ་བར་གཟུང་བ་སྟབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་སྤང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆོན་ཉིད་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཏེ།
མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་སྦྱར་རག་འགོད་ཚུལ་
གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་བྱིར་ཡང་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགྲར་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ། སྟོགས་ཆོས་
མཐུན་སྟོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་སྟོགས་
ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་བྱིར་རོ། །ཞེས་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་།
བྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་
བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། བྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གསུམ་པོ་རེ་
རེ་ལ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། བྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། ཆ་
གཉིས་སུ་འཇུག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྟོགས་ཆོས་ཀྱི་ངེས་
གཟུང་གི་དོན་བཞད་པ་དང་། སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགྲར་དབྱེ་བའི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་དང་། ངེས་

གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་ཡང་ནམ་བཅད་ཀྱི་དོན་ཉགས་པའི་དཔེ། །

དང་པོ་ནི། ཉགས་ཚས་ཅན་གྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འབྱུར་ལ།
བྱང་པར་དུ་མ་བྱས་ན་སྐྱགས་ཚས་མེད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས། བྱས་པ་སྐྱས་བྱང་པར་དུ་བྱས་
ན་སྐྱ་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་གསལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚས་ཀྱི་ཁོ་ནའི་ཚིག་
སྤང་སྐྱར་ས་བ་དད་པར་སྐྱར་བས་ནམ་གཅོད་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྐྱ་ལ་
ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བརྗོད་ན་མི་ལྟན་པ་གཅོད་དེ། བྱང་པར་ཡོད་ཚས་དང་ངེས་གཟུང་ལྟན་
ཅིག་ཏུ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྐྱ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་སྐྱས་ན་གཞན་ལ་ལྟན་པ་ནམ་པར་
གཅོད་དེ། དེའི་ཚེ་བྱང་པར་ཅན་ཡོད་པ་དག་དང་ངེས་གཟུང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
བ་ལས་བཅུ་འབྱུང་བ་མིན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་སྐྱས་ན་མིན་ཏུ་མི་མིན་པ་ནམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་དེ།
འབྱུང་མིན་པའི་བྱ་བ་དག་དང་ངེས་གཟུང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ངེས་གཟུང་དེ་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་ལས་
ནམ་གཅོད་དེའི་དོན་ཉིད་ཉགས་པར་འབྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ངག་ནམས་ནི་རང་གི་
བརྗོད་བྱའི་དངོས་འགལ་ནམ་པར་གཅོད་པའི་འབྲས་སུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནག་
པ་འཕྲང་སྐྱབ་ཞེས་པ་འཕ། མིན་སྐྱབ་འཕྲང་སྐྱབ་ཞེས་པ་འཕ། ལྟན་པོ་མཚ་སྐྱེས་ལ་མིན་
པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་པས་རིམ་པ་བཞེན་དུ་ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་ཡང་མི་ལྟན་པ་དང་།
གཞན་ལ་ལྟན་པ་དང་། མི་མིན་པ་ནམ་པར་གཅོད་པ་བཞེན་ནོ། །ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་
སྐྱར་ཡང་ནམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་ཉགས་པ་ཡོད་དེ། ནག་པ་འཕྲང་སྐྱབ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་།
སྐྱ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་འགལ་རྒྱ་ནམ་པར་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞེན་དུ་
གཞན་གཉིས་ལ་འང་སྐྱར་རོ། །དཔེ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ནི། ནག་པ་འཕྲང་སྐྱབ་ཞེས་བརྗོད་པ་
དེར་ཡང་འགལ་བའི་རྒྱ་པོ་འཕྲང་སྐྱབ་པ་ནམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་ནམས་ལ་ཉགས་པ་སྐྱེ་བར་
འབྱུར་ཏེ། ནག་པ་འཕྲང་སྐྱབ་པ་དེ་ལྟར་གཤམ་པས་མི་ལྟན་པ་གཅོད་ཀྱས། འཕྲང་སྐྱབ་
པ་གཞན་ཡོད་པར་གཤམ་པས་གཞན་ལ་ལྟན་པ་གཅོད་མི་རུས་མི་མིན་པ་བཅད་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར། མི་ལྟན་པ་གཅོད་རུས་པར་གསལ། མི་ལྟན་པ་གཅོད་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བའི་སྐྱའི་རུས་པའི་དབང་གིས་ནམ་གཅོད་དེ་གོ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞེན་དུ་མིན་སྐྱབ་ལྟ་
ཏུ་འཕྲང་སྐྱབ་པ་གཞན་ཡོད་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར། མིན་སྐྱབ་འཕྲང་སྐྱབ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེར་
ཡང་འགལ་བའི་རྒྱ་པོ་གཞན་ལྟན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་ལ་ཉགས་པ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ཏེ། མིན་
སྐྱབ་དེ་ལྟར་ནག་པ་ལས་འཕྲང་སྐྱབ་པར་སྐྱར་ནས་གཤམ་མིན་པས་མི་ལྟན་པ་དང་མི་མིན་པ་

བཅད་མི་དགོས། སྲིད་སྐབ་ལྟ་བུའི་འཕྲང་སྒྲིབ་པ་གཞན་ཡོད་པ་གཅད་དགོས་ཤིང་གཅད་
ལུས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གཞན་ལ་ལྟན་པ་ནམ་པར་གཅད་པའི་བརྗོད་
འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲིབ་ལུས་པའི་དབང་གིས་ནམ་གཅད་གོ་ལུས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་
པོ་མཆོ་སྒྲིབ་ལ་སྲིད་དོ་ཞེས་པའི་དག་དེས་མི་སྲིད་ནམ་གཅད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་སྒྲིབ་པར་
ཕྱིད་དེ། མཆོ་སྒྲིབ་ལས་གཞན་ལ་སྒྲིབ་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་གྲགས་པས་གཞན་ལ་ལྟན་པ་གཅད་
མི་ལུས། སྒྲིབ་པོ་མཆོ་སྒྲིབ་ལ་བྱབ་ཕྱིད་དུ་མི་འཇུག་པས་མི་ལྟན་པ་གཅད་མི་ལུས། མི་སྲིད་
པ་བཅད་དགོས་ཤིང་གཅད་ལུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིབ་ལུས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་
གོ་བའི་ཕྱིར། དེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྒྱུར་ཡང་དག་གསུམ་གྱིས་ནམ་གཅད་པོ་མོར་གོ་བའི་
ལུས་པ་ཡོད་དེ། རྗོད་ཕྱིད་སྐྱ་མི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར།
དེས་ཆོས་ཅན་སྐྱ་དེ་ཉགས་ཀྱི་ཆོས་གྱིས་མི་ལྟན་པ་ནམ་པར་གཅད་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཟུན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། སྐྱ་དེ་ཡིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་
ཆོས་བྱས་པ་སྐྱ་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྒྲིབ་བཟུན་པ་མེན་པར་ཐལ། སྐྱས་མི་ལྟན་
ནམ་གཅད་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བཟུན་པ་དང་། བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། མཐའ་དབྱུད་པ་དང་། ཆེག་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཚུགས་ཆོས་ཅན་དག་འབྲུ་འབྲུ་ཞིག་སྐབས་འདིར་སྒྲིབ་པའི་གངས་དེས་པ་
ལ་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅིན། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིག་དངོས་པོའི་
དབང་གིས་དེས་པ་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་ཞིག་ཕྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་
ཅམ་གྱིས་འཇུག་ན་འགལ་ཉགས་གཉིས་པོ་ཡང་དག་དུ་འཇུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ་ལ། དེ་
འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དུས་ནམ་ཡང་བྱབ་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཞིག་ན།
ཉགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་འགལ་ཉགས་སུ་འཇུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་མི་རིགས་
ཏེ། དུས་ནམ་ཡང་བྱབ་པ་འབྲུལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཏན་ཆེགས་གཉིས་
འདོད་པས་མི་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འགལ་ཉགས་གཉིས་སྒྲིབ་པ་། དངོས་པོའི་དབང་
གིས་ཞིག་དགོས་པར་བཟུན་པའི་ཕྱགས་གྱིས་རྒྱ་དང་བྱབ་ཕྱིད་མ་དམིགས་པ་མི་འདོད་བཞིན་
དུ་ནན་གྱིས་བྱབ་པར་འཇུར་བས། །གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་གཞི་འབྲས་རང་མ་
དམིགས་པ་གསུམ་དུ་དེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཚུགས་ཆོས་ཅན་བཞི་སྒྲིབ་པ་། ཞིག་བྱབ་
གཅིག་སུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་དང་། རྗེས་བྱབ་གཅིག་སུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་

ཡང་དག་ཡོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་པན་ཚུན་མི་འབྲུལ་བར་བརྒྱབས་ཤིང་།
དེ་ཡང་སྟོགས་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་གཞི་ཉིད་ལ་བརྒྱབས་པས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དུ་མཆོན་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་རྒྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྟོས་
སྟེ། །རྗེས་འགྲོ་བྱུང་ཅམ་དང་། རྗེས་འགྲོ་གཙོ་ཐོར་བྱུང་བ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་ཆ་
མཉམ་དུ་བྱུང་བ་ཅམ་གྱིས་བརྒྱབ་བྱ་གོ་བ་བཀག་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལས་ཞོག་པ་
དགོས་པར་བརྟན་པའི་སྟོན་ས་ཚོད་གཞིའི་ཉིང་དུ་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་
བཅད་པ། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རྩས་ཡུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་ལྷག་མ་གསུམ་
སྟོས་སྟེ། །

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་། ཞོག་པ་འགལ་བ་གཉིས་སྟོས་པ་
ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་དངོས་སུ་
མི་འབྲུལ་བར་བྱུང་ནས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་གཞི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་
ཡང་དག་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་མཉམ་བུ་དང་སྟེ་གཞལ་བུ་
དག་ཉགས་སུ་བཀོད་པའི་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་གི་བྱུང་པ་འབྲུལ་བར་ཚོད་པ་བཀག་ནས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དུ་མཆོན་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་རྒྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་
དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏན་
ཆོགས་ཡང་དག་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལས་ཞོག་པའི་བྱུང་བྱེད་དངོས་སུ་བཀོད་ནས་
ཚོད་གཞི་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཉགས་ཀྱི་རྩས་ཡུལ་དུ་ཤེས་པའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྟོགས་ཆོས་ཅན་བཞི་སྟོས་པའི་དགོས་པ། བྱུང་པར་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་སྟོས་པའི་དགོས་པ། མ་དམིགས་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་མི་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། འབྲས་ཉགས་ལ་ཚོལ་བྱུང་དཔེར་སྟོས་པའི་དགོས་པ། རང་བཞིན་
ཉགས་ལ་བྱས་པ་སྟོས་པའི་དགོས་པ། གཉིས་ཀ་སྟོས་པའི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་ཉགས་ཉིད་གྱིས་
གོ་བུ་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་བུ་ལ་འབྲུལ་བ་སྲིད་
པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དུ་བཆོས་ཅན། མེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་ཏེ། དེ་ལ་འཇུག་པ་
གང་ཞིག། བྱུང་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཚལ་མ་ཐག་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་རྒྱ་མི་ཉག་

པའི་འབྲས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། སྐར་ཡོད་ཕྱིན་ཕྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་མྱོང་ཞིན། རིག་
 རྟེན་གྱི་ལྷ་ཚོས་པའི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་ནི་མེ་ཁྱེན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཚལ་ལ་ཐག་ཏུ་འཁྱུང་བར་
 རེས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཚལ་པའི་སྐར་ནས་ཉག་པར་ཡོད་པ་མི་ལྷ་ཚོས་པ་མིན་པའི་མྱོང་།
 རྒྱལ་པར་ཐལ། ཕྱིན་ཚལ་པ་རེས་ལྷ་ཉག་པ་ཚོས་པའི་སྤྱིའལ་མེད་པ་དང་། ར་པའི་
 དབང་ཡོད་དང་། ལྷ་ཉག་པ་རང་གི་ངོ་སོ་ལ་རྒྱལ་ཏུ་པན་པ་ཉེ་བར་སྐྱོར་བ་མིན་པའི་
 མྱོང་། རིག་ལྟེན་གྱི་ལྷ་ཚོས་ཅན། ཏུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་འབྲས་ཀྱི་ཕྱིད་པ་འགལ་ཞིང་།
 ཏུས་ཉག་ཏུ་སྐྱེད་པར་ཐལ། ཕྱིན་ལ་སྐྱོས་པ་མེད་པར་དེ་སྐྱེད་པའི་མྱོང་། ཚལ་པ་ལས་ལྷུང་
 པའི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་ཚོས་ཅན། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་བྱུང་པའི་གཞིར་རེས་
 འགའ་པའི་ལྷ་དེ་སྐྱོན་ཏུ་སོང་བར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་
 ཏུར་སྐྱབ་པའི་མྱོང་།

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་དཔེར་སྟོན་པ་དོན་མེད་པར་གསལ། ཚེས་བྱུང་སྟོན་པ་ཉིད་
 གྱིས་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ཡང་བྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས། རྟགས་ཚས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་
 བའི་སྐབས་འདིར། ཚེས་བྱུང་འདི་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་བྱུང་
 གྱུར་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དཔེར་སྟོན་པ་ཚས་ཅན། དཔོན་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་རྟགས་
 ཀྱི་དཔེ་དང་སྟོན་ཅིག་བྱས་པ་དཔེར་བ་སྟོན་པ་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་མ་བྱུན་
 རྟགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཁྲལ་བ་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་མི་འཇུག་བར་བྱབ་བྱེད་དུ་འཁྲལ་བ་ཡོད་
 བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རང་དོན་དུ་གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་ཟིན་པའི་མྱེད། ཡང་འདིར་
སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། སྐབས་འདིར་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་དང་བྱ་བ་
ལྟེན་དུ་འཇུག་པའི་ཉག་ས་ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཙམ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐར་རང་
དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་གི་དོན་ཚུལ་གསུམ་དང་ཕྱི་
པ་དེ་ཕྱི་ཆོལ་ལ་གཏན་ཆོག་ས་བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་
དང་བྱ་བ་ལྟེན་དུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཆོག་ས་སྟོན་པའི་སྐྱུར་བའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་
པའི་མྱེད། ཡང་ན་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་དང་ཕྱི་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཕྱི་ཆོལ་ལ་བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱུར་བའི་
དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་མྱེད། མཆོན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པོའི་རོ་ཙུབ་པའི་མྱེད་
དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མཆོན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཀྱི་རོ་ཙུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པ་

ལ་རང་དོན་དུ་བཤད་པ་ལས་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་མེད་པས་མ་བཤད་པའི་མྱེད།
 འོ་ན་མཐུན་སྟེགས་ལ་ཆ་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ཡང་སྟོས་རིགས་པར་ཐལ།
 དེ་མྱེ་ཆོལ་ལ་བརྗོད་རིགས་པའི་མྱེར་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་མཐུན་སྟེགས་ལ་ཆ་གཉིས་པའི་
 རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་མ་སྟོས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། ཆོལ་བྱང་དེས་འབྲས་བུའི་རྟགས་
 མཆོན་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མཐུན་སྟེགས་ཀྱི་སྟེགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་
 པའང་བཤད་པའི་མྱེད། ཆོལ་བྱང་དེས་གཉིས་ཀ་མཆོན་ཅུས་པར་ཐལ། ཉན་ཤེས་དེ་ཆོལ་
 བ་ལས་གསལ་བ་དང་དུང་སྟེ་ཆོལ་བ་ལས་སྟེ་བ་གཉིས་ཆོལ་བྱང་དུ་འདྲ་བར་གནས་པས།
 སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཉིས་ཀའི་བྱན་མོང་གི་དཔེར་བརྗོད་པ་དེས་ནའི་མྱེད། སྐབས་འདིར་
 གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་འདི་གཉིས་སུ་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པའི་
 གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་དེ་ནི་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་དེ་དང་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འབྲལ་
 བར་མི་འབྱར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟེ་བའི་མྱེད། དེ་གཉིས་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ལ་མི་
 འབྲལ་བར་ཐལ། རྒྱ་གང་ཡོད་པ་ན། འབྲས་བུ་གང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱ་གང་
 སྟོན་དུ་སོང་བ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་དེ་ལ་མི་འབྲལ་བའམ།
 རང་གི་བདག་ཉིད་དང་རོ་བོ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་ཅན་གྱི་བྱབ་བྱ་གང་དེ་བྱབ་བྱེད་དེ་ལ་མི་
 འབྲལ་བའི་མྱེད། དེར་ཐལ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་ལྷན་པ་ཅན་དང་འདྲ་བ་ཅན་ལ་
 སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་གང་དག་ལ་མི་འབྲལ་བ་དེ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མིན་པའི་མྱེད།
 ལྷན་འདྲེལ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་དག་ཡང་དག་མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཆོན་
 ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ལ་འབྲལ་བ་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་མྱེད།
 དེ་དག་ལ་ཡང་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་། བསྐྱབ་བྱ་
 གོ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་སྤང་སྟེ་མ་བཏགས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་
 ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྟར་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་མྱེད། དེར་
 ཐལ། ཐ་དད་མི་འབྲལ་བའི་ངེས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་
 ཡིན་ལ། མི་འབྲལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྟར་པའི་འབྲེལ་བ་
 མིན་པའི་མྱེད།

གཉིས་པ་ལ། སྟོག་སོགས་སྟོག་བྱབ་ཅན་དུ་མི་འཐད། དེ་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་
 པར་སྐྱབ་པ། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བ་ལ་བཏགས་ལ་དགག། མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་བཏགས་ལ་དགག།

ཕྱེ་བྲག་པའི་ཐལ་བ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོག་ལྡན་ཆོས་ཅན། གསེན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་
རྟོག་པའི་བྱབ་པ་ཉིད་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། རྟོག་བྱབ་དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་
མེད་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤ་མ་འདྲིང་ན། རྟེན་འགྲོའི་བྱབ་པ་གནས་པར་ཐལ།
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཟུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བྱབ་པར་རྟོག་
སྟོགས་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟོག་བྱབ་མེད་ཅིང་རྟེན་འགྲོའི་བྱབ་པ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ།
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རང་གི་བདག་གམ་རྒྱུ་དངོས་པོར་སྐྱར་པའི་འབྲེལ་བ་ཟུབ་ན་རྟོག་པ་ཟུབ་
པར་འཁྱུར་བ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་མེད་ན་རྟེན་སུ་འགྲོ་རྟོག་གི་བྱབ་པ་གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་གིས་སྐྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྟོག་པ་ཅན་ཏུ་བཤད་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྟོག་བྱབ་ཟུབ་པས་རྟོག་པ་ཅན་ཏུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པ་འང་འབའ་ཞིག་པ་ཅན་ཏུ་
བཤད་པའི་ཕྱིར་མཐུན་སྟོགས་ལ་རྟེན་འགྲོ་མ་བཤད་ཅེས་པའོ། །མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤ་མི་
ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་ཐལ། རྟོགས་ཆོས་ཟུབ། མི་མཐུན་སྟོགས་
ལ་མ་མཐོང་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་བྱབ་ཟུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པར་
འཁྱུར་བར་ཐལ། རྟོགས་ཆོས་ཟུབ་མ་མཐོང་ཅམ་ལས་གཞན་ཏུ་རྟོག་བྱབ་ཟུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བདག་རྟོག་པ་ཡིས་སྟོག་སྟོགས་དག་
ནི་རྟོག་པར་འཁྱུར་ཏེ། རྟོག་སྟོགས་མེད་པས་བྱམ་སྟོགས་བདག་མེད་ལ་བྱབ་པར་འཁྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་མེད་པས་བདག་མེད་ལ་བྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདག་རྟོག་རྟོགས་
གྱིས་རྟོག་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱབ་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
བདག་རྟོག་པར་འཁྱུར་པ་ཡིས་གཞན་སྟོག་རྟོག་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་
མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་མ་ཟུབ་ལྟེ། རྟོག་དེ་བདག་དེའི་བདག་ཉིད་
དམ། ཡང་ན་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་སྟོག་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་
སྟོག་མར་བདག་དམིགས་པ་ན་དེ་རྟེན་སྟོག་དེ་དམིགས་རྟེན་བདག་མ་དམིགས། བདག་
རྟོགས་པ་མེད་པར་དེར་རྟེན་ཡང་སྟོག་མ་རྟོགས་ན་བདག་སྟོག་འདི་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཟུབ་པར་སྐྱར་

ན་ཡང་དེ་འདྲའི་རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་དེ་གཞི་འབའ་ཞིག་ཏུ་མངོན་
 སྟམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་བའི་མངོན་
 སྟམ་དང་མ་དམིགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་དེ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། གཞན་གྱིས་་་་་
 བཏགས་པའི་བདག་དེ་མིན་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་སྒྲིང་གི་དཀྱིལ་ན་བདག་
 རྟལ་ཐུན་ཅམ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་ནས་དེ་སྒྲོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 བདག་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་སྟམ་ལ་སྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་བས་མིན་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་
 འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སྟམ་མེད་ལ། རྗེས་དཔག་ཀྱང་མེད་དེ། གཞལ་བྱ་ཀྱང་གྱི་
 མཐར་ཐུག་པ་བདག་དེ་ཡིན་པས། དེ་ཡོད་ན་མངོན་སྟམ་གྱིས་དམིགས་པས་བྱུང་བ་གཞན་
 གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་སྟོག་རྗེས་གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉག་
 ལ་སྟོག་མི་ཉག་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་ཀྱང་མེད་ངེས་
 ཡིན་གྱི། སྤྱིར་མིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པར་སྟོན་པ་མེན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོག་མེད་པས་བྱུང་བའི་མི་མཐུན་སྟོགས་བདག་མེད་དེ་གང་ཡང་བྱམ་
 པའོ། །དེ་བདག་མེད་ཏུ་ཅེས་གྲུབ། མངོན་སྟམ་གྱིས་དམིགས་སུ་རུང་མ་དམིགས་པས་སོ་ཞེ་ན།
 བྱམ་སོགས་ལ་བདག་མེད་ཅེས་བདག་གིས་དག་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སྟམ་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་
 ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་གཞི་གཞན་ལ་མངོན་སྟམ་གྱིས་མཐོང་རུང་ཏུ་མེད་
 པའི་རོ་བོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་སྟོག་པས་སྟོག་སྟོག་པའི་བྱུང་བའང་ཅི་
 ལྟར་ཡང་སྐྱབ་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་སྟོག་པ་མེས་པ་མེད་པ་ཡི་ཕྱིར། བྱམ་
 སོགས་ལ་སྟོག་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་ཏུ་བདག་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། སྟོག་དང་
 རྒྱ་ལ་སོགས་པ་གསོན་ལྷན་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱམ་སོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། བྱམ་སོགས་ལ་མ་མཐོང་གསོན་ལྷན་སོགས་ལ་ལར་ཆད་མས་མཐོང་བ་ཡིས་སོ། །བྱམ་
 སོགས་ལ་བདག་སྟོག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྟོག་དེ་ལྟར་
 བདག་ཀྱང་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ན་གསོན་ལྷན་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱམ་སོགས་ལ་མེད་པ་
 ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་བདག་དེ་གཞི་འགའ་ཡང་མཐོང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དིགས་པ་དངོས་དང་། ཚུད་སྤང་རོ། །

དང་པོ་ནི། གསོན་ལྷན་ཆོས་ཅན། སྟོག་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར།
 བྱམ་པ་བཞིན་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ལ་སྟོག་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྟོག་གི་རྒྱ་སྟོ་
 ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་མེད་པ་ཡིས་སྟོག་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་གསོན་ལྷན་

ལ་ཡང་སྒོ་མེད་ན་གསོན་ལུས་ལ་སྒོག་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་པོའི་ལུས་
ལ་འང་གལ་ཏེ་སྒོ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་བཟུས་ན། ལུས་པ་དཔེར་བུས་ནས་གསོན་ལུས་
ལ་བདག་མེད་པས་སྒོག་མེད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལུས་པ་ལ་སྒོག་གི་རྒྱ་སྒོ་
ལོག་པས་སྒོག་ལོག་པ་དེ་ལྟར། གསོན་ལུས་ལ་ཡང་སྒོག་གི་རྒྱ་ལོག་ན་སྒོག་མེད་དུ་ཐལ་བ་
འཕེན་རིགས་ཀྱི། བདག་མེད་ལ་སྒོག་མེད་ཀྱི་བྱུང་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དོན་བཟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གསོན་ལུས་དང་ལུས་པ་ཅུང་ཟད་བདག་མེད་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་
ཕྱིར་ལུས་པ་ལྟར་སྒོག་མེད་ལས་ཐ་དད་པའི་གསོན་ལུས་ཀྱང་སྒོག་མེད་པར་ཐལ་བ་དེར་རྟོག་
གོ་ཞེ་ན། ལུས་སོགས་ནམས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པར་ཅིས་མི་དཔོག་ཏེ་དཔོག་
རིགས་པར་ཐལ། བདག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་གསོན་ལུས་དང་། གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་ཆོས་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་སོགས་བདག་བཅས་སུ་མི་འདོད་ཅེ་ན། ལུས་སོགས་བདག་
བཅས་སུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། དེར་ཆད་མས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། ཆད་
མས་བྱུང་པ་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཀྱན་གྱི་དམ་བཅའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཆད་མས་བྱུང་པ་དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ནམ་གཞག་དོན་མཐུན་
གང་གིས་ཀྱང་རུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་སྒོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་སྒོ་སྒོག་
གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྒོག་དང་མིག་འབྱེད་འཇུག་ལ་
སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ཉག་པ་ལས་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་དུན་འདོད་དང་
ཆོལ་བ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུན་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བདག་ཉག་པ་
ལས་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་ཡུལ་དབང་དང་སྒོ་ཡིད་བྱེད་སྒྲ་མ་ལས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཡང་བདག་ཉག་པ་ལས་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སན་ཚུན་གྱི་ཆེན་ལ་བཞུགས་པའི་རང་གི་རིགས་
འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བདག་དུ་བཏགས་པའི་ནང་སྦྱེ་མཆེད་དུག་གི་དངོས་པོ་འདི་ཆོས་ཅན།
རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་དེ་ཅམ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅམ་སན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འགྲོ་བ་དང་སྒོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྒྱ་བྱག་པ་མེད་པར་ཐལ།
སན་འདོགས་པའི་རུས་པ་མ་མཐོང་བ་ཡང་རྒྱར་རྟོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཉན་བྱ་
དང་མཚུངས་པར་བྱུང་པ་ལ། མཚུངས་པའི་ཚུལ། མི་མཚུངས་པ་དགག་པ། སྒོག་
བདག་གི་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། ། དང་པོ་ནི། མཉན་བྱས་སྒྲ་མི་ཉག་པར་

བརྒྱབ་པ་དང་། སྟོག་སྟོགས་ཀྱིས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་རྒྱབ་པ་འདི་ནི་ཕྱོག་ཁྲབ་མ་
 གྲུབ་པར་མཆུངས་པར་འགྱུར་བར་བཤམ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེ་ཆོམ་བ་བས་ཕྱོག་པ་འབྲུལ་
 བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མཆུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་སྟོགས་ཕྱོག་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་མཉན་བྱ་འདི་
 ནི་ཕྱོག་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅི་ལྟར་འབྲུལ་དྲིས་པས། བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པ་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་དེ་ཕྱོག་པ་མིན་ཏེ། མཐུན་སྟོགས་ལས་ཀྱང་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 འོ་ན་དོན་གྱིས་མཉན་བྱ་དེ་བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མིན་པས་ཕྱོག་པ་འབྲུལ་བ་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པར་འགྱུར་བར་བཤམ། དེ་མཐུན་སྟོགས་ལས་ཕྱོག་པས་ཕྱོག་པ་འབྲུལ་བར་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོག་སྟོགས་ཀྱང་ཕྱོག་པ་འབྲུལ་བར་བཤམ། མཐུན་སྟོགས་ལ་རྗེས་
 སུ་མི་འགྲོ་བ་དེ་ནི་གཞན་སྟོག་སྟོགས་ལ་འང་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དེས་
 གཞུང་ལ་དབྱེད་ནས་ཕྱོག་ཁྲབ་གྲུབ་པ་དགག། མི་མཐུན་སྟོགས་མ་གྲུབ་པས་ཕྱོག་འབྲེལ་མ་
 གྲུབ་པ། དོན་བརྒྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོག་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེས་བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་
 གནས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་བཤམ། བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་ནུམ་
 པར་བཅད་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། དོན་གྱིས་གོ་བས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་ཁྲབ་པ་
 གང་ཏུང་གཅིག་སྟོན་པའི་ཆོག་གིས་གཉིས་ཀྱི་བརྟན་པར་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་མཆན་ཡོད་དེ།
 ཕྱོག་ཁྲབ་སྟོན་པའི་དེས་གཞུང་གིས་རྗེས་འགྲོ་འཕེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མཐུན་སྟོགས་ལ་
 རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལས་འདི་འདྲ་བའི་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱོག་ཁྲབ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། རྗེས་
 སུ་འགྲོ་ཕྱོག་པ་མ་ཆུན་མི་འབྲུལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྟོག་ལྟན་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་
 བདག་བཅས་སུ་རྒྱབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་བརྒྱབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་མི་
 འབད་པར་བཤམ། མཐུན་སྟོགས་ལ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་པ་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ། དངོས་མེད་ལ་ཉགས་ཕྱོག་པ་དགག་མི་རིགས་པར་བཤམ་བ་དང་། དངོས་
 མེད་ལ་བ་སྟོད་རྒྱུ་ཆད་པར་བཤམ་བ་དང་། རང་ལ་མཆུངས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོག་སྟོགས་དེ་བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་སམ། མཐུན་སྟོགས་བདག་ལས་ཕྱོག་པ་
 མེད་དེ། སངས་རྒྱུས་པ་བྱིད་ལྟར་ན་བདག་དངོས་མེད་ཡིན་པས། དངོས་མེད་ལས་ཉགས་
 ཕྱོག་པ་མེད་དེ། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བ་སྟོད་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 པའི་ཕྱིར། མཐུན་སྟོགས་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་པ་དེས་ན་བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པའི་མི་མཐུན་

སྐྱེགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མེད་པའི་སྐྱེགས་པ་བྱུང་པོ་ཞེ་ན། སྐྱེག་དེ་བདག་དངོས་མེད་ལས་སྐྱེག་པ་
མེད་དོ་ཞེས་བདག་ལས་སྐྱེག་པ་དེ་ཉིད་ཅི་ལྟར་ཡང་བདག་ལ་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ།
བདག་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་སྤངས་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་ཆོས་གང་ཡང་
འཇུག་པ་དང་སྐྱེག་པར་འདོད་མི་རིགས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དོན་བཟུངས་ན།
དངོས་མེད་ལ་ཉགས་སྐྱེག་པ་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་མེད་དགག་སྐྱབ་གང་གི་
ཡང་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་རང་མཚན་དགག་སྐྱབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་
བར་སྐྱབ་པ་རང་ཆོག་འགལ་བར་བཟུན་ཏེ། རང་མཚན་དགག་སྐྱབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་
རུང་བར་དངོས་སྐྱབ་དམ་བཅས་པའི་ཕྱགས་ལ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་རུང་བ་དགག་པའི་གཞིར་
ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེག་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་རིགས་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། བདག་ལ་སྐྱེག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་པ་ཅན་པའི་བྱུང་པོ་ཡི་རྣམས་
དཔྱེད་ལ་སྐྱོས་ཤིག་ལྟེ་དེའི་རྣམ་དཔྱེད་ཅན་དུ་ཐལ། སྐྱེག་སྐྱེག་པ་མེད་པ་སྐྱེག་གི་དངོས་པོར་
ཡོད་པ་བདག་དངོས་མེད་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེག་སྐྱེག་པའི་དངོས་པོར་མེད་
པའང་བདག་དངོས་མེད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱེག་བདག་
དེ་ལས་སྐྱེག་པ་མེད་ན་གཏན་མཐག་སྐྱེག་དེ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི་འདོད་རིགས་པར་ཐལ་
ལོ། །བདག་དེ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེག་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟེ་བདག་ལ་འཇུག་
པ་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདག་ལ་སྐྱེག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། དེ་
ལ་སྐྱེག་པ་བཀག་པ་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་གིས་དངོས་
མེད་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བ་ལ། རང་ཆོག་འགལ་བ་དང་། རང་ཕྱགས་ཀྱི་དགག་
སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདི་དང་ཆད་མ་རྣམས་པར་ངེས་པ་
གཉིས་ཀར་ཉགས་ཀྱི་སྐྱེག་རྒྱལ་ལ་འཕྲོས་པའི་དོན་དུ་བཟུན་པར་འདྲ་ཡང་རྣམས་ངེས་སྐྱབ་
དོན་གྱི་སྐབས་སྐྱབ་སྟོན་པ་ནི། གང་དུ་བཟུན་ཡང་མི་འགལ་བའི་དོན་ནོ། །རྣམས་ངེས་སྐྱབ་
ཉགས་ཡང་དག་གི་སྐྱེག་རྒྱལ་ལ་འཕྲོས་ལ། འདིར་ལྟར་སྤང་གི་སྐྱེག་རྒྱལ་ལ་འཕྲོས་སོ། །
དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་རང་དོན་དུ་བཟུན་ཟིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
རིགས་པ་གཞན་བཟུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་མེད་འདིར་ནི་གནས་རྒྱལ་དྲིས་པ་ན་ཅི་ཡང་མི་སྐྱབ་པ་ཐོབ་པར་
ཐལ། སྐྱབ་པ་དང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཐ་སྙད་གཞན་ཡོད་ཅི་ན། བྱུང་པར་ཐལ། སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་དང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་མ་

གཏོགས་པར་སྤྲུལ་སྤྲུང་བའི་ཐ་སྟོན་སྤྲུང་སྤྲུལ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར། དངོས་མེད་
 དགག་སྐྱབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རྒྱུང་བའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་མེད་
 པར་དགག་པའི་དོན་དང་ཐ་སྟོན་དོན་མཐུན་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་བཤམ། དངོས་
 སྤོར་ཡོད་པ་ནམས་ལ་མེད་དགག་ཏུ་མི་རྒྱུང་བས་མེད་པར་དགག་པའི་ཐ་སྟོན་དོན་མཐུན་
 འབྲུག་པ་མེད་ལ། མེད་དགག་གི་ཐ་སྟོན་དེ་ནི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རྒྱུང་བས་དངོས་མེད་
 ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདིས་བྲམ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མེད་དགག་གི་
 དོན་དང་ཐ་སྟོན་གང་ཡང་མི་སྤྱིད་པར་བཤམ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་དགག་པ་མི་འབད་པ་
 ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་པས་བསྐྱས་པའི་དངོས་སྤོར་ཡོད་པས་ཉགས་སྤྲུལ་མ་ཆད་མས་ཀྱང་མ་
 གྲུབ། ཁས་ཀྱང་མ་སྤངས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་འདིའི་བྲམ་པ་ཡུལ་གཞན་
 ན་མེད་པ་དང་། དེ་རིང་གི་བྲམ་པ་སང་ཉིན་པར་མེད་པ་སོགས་ཡུལ་དུས་ལ་བརྟོས་ནས་
 འགོག་པས་མེད་དགག་གི་དོན་དང་ཐ་སྟོན་མི་འབད་པའི་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་འདིའི་
 བྲམ་པ་ཡུལ་གཞན་ན་མེད་པ་དེ་ལ་ཡུལ་འདིའི་བྲམ་པ་མེད་པའི་མེད་དགག་གི་ཐ་སྟོན་དོན་
 མཐུན་མི་འབྲུག་པར་བཤམ། ཅི་ལྟར་ཡུལ་གཞན་ན་ཡུལ་འདིའི་བྲམ་པ་མེད་པ་དེ་དངོས་སྤོར་
 ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་མེད་དགག་གི་ཐ་སྟོན་འབྲུག་པའི་སྟོན་ནས་དགག་བྱ་མི་འགོག་ཅིང་།
 ཅི་ལྟར་དེ་དངོས་སྤོར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་མེད་དགག་གི་ཐ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ནས་དགག་བྱ་
 འགོག་པ་རིགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ལ་ཡང་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཉིན་སྤྱོད་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་མཆོན་
 ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྤྱོད་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་སོ། །

དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་ཡང་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟོན་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་
 ནས་ཡོད་ན། སྐྱབ་མི་དགོས་ཤིང་དགག་མི་བྱས། སྤར་མེད་ན། དགག་མི་དགོས་ཤིང་
 སྐྱབ་མི་བྱས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཆད་མའི་དགག་སྐྱབ་དང་། དངོས་སྤོར་དགག་སྐྱབ་
 མ་བྱེད་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་ཟིན་ན་དེ་ཉིད་སྤྲུང་ཡང་གཞོམ་མི་དགོས་
 པ་དང་། བྲམ་པ་བཅོས་ཟིན་ན། དེ་ཉིད་སྤྲུང་ཡང་བཅོམ་མི་དགོས་པ་ལྟར་ཆད་མས་སྐྱབ་པ་
 སྤར་མེད་ཡོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བཀག་པ་སྤར་ཡོད་མེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པ་གཏན་ལ་ཐེབས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། མེད་པ་ལ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐེབས་
 པ་བཀག་པའི་དོན་ཏེ། །འདི་མ་གོ་བར་སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་ན་སྟོས་བྱས་ཀྱི་
 སྟོང་བ་ཞེས་པའི་སྦྱོན་ཅན་དང་། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པ་གཞི་ཡིན་ཡུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་

བསྟོན་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཆམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིང་ནས་སྐྱབ་པ་བྱེད་ན་རིགས་
པའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་མི་དགོས་པའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་རྣམས་ཀྱང་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་འདི་
དག་མགོ་བ་ལས་ཡིན་ལ།གསུང་རབ་དགོངས་འབྱེད་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་
ཏུ་མི་དགོས་པར་མཐོང་ནས། འཆད་པ་དང་ཉན་པ་འདོར་བའི་རྒྱུ་ཡང་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་
ཆད་འདིས་བྱེད་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་
བྱའོ། །དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་དངོས་རྟོག་དེ་སྤྱོད་ལ་རང་མཆོན་མིན་པར་ཐལ། དགག་སྐྱབ་
ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་རྟོག་དེ་སྤྱོད་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པ་རྣམས་འདིར་ནི་
སྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་དངོས་
རྟོག་དེ་རྟོག་པའི་སྤྱང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ལ་དུ་མ་དབྱེར་རུང་སྟེ། དངོས་པོར་
ཞེན་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་ཞེན་པ་དང་། གཉིས་ཀར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་
པའི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་དངོས་རྟོག་རང་མཆོན་ཡིན་
པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཆོན་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་རྟོག་ཡིན་པ་འགོག་པ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྤར་གྱི་ལོག་རྟོག་དེ་ཉིད་སྤར་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་དངོས་རྟོག་དེ་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་ལ་ན་སྤྱོད་མཁས་
ཀྱང་དུས་ན་བྱས་མི་རྟག་མ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་སྤྱབ་པ་བྱུང་། དེ་བྱུང་དུས་སྤྱོད་མི་རྟག་པ་མ་
བྱུང་པར་དེའི་རྗེས་སྤྱབ་པའི་རིམ་ཅན་དེ་འདྲ་མེད་ནའང་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་དགག་སྐྱབ་བྱེད་
པའི་རྟོག་པའི་རྩེ་རིམ་ཅན་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་དེ་ཡང་ཡོད་
ཅས་ཡོད་ཀྱིས་གྱི་ཐ་སྟངས་དོན་མཐུན་རྟོག་པར་འདོད་དེ། དོན་གང་གི་སྤྱོད་སྤྱང་བའི་དོན་
དེ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་འབྱུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དུམ་པའི་སྤྱོད་རྟོག་པའི་སྤྱང་ཡུལ་དུ་ཡོད་དེ།
དུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་རྒྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་སྤྱར་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་སྤྱར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྤྱང་བ་རང་མཆོན་མིན་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན།
སྤྱབ་པར་ཁེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་སྤྱབ་པའི་རྩེ་རིམ་ཅན་གསར་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ།
ཆད་མ་དེ་ལ་སྤྱབ་པའི་རྩེ་རིམ་ཅན་མེད་གསར་དུ་སྐྱབ་པར་སྤྱང་བ་གང་ཞིག། རི་སྤྱར་སྤྱང་
བ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་ལ་རང་མཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་དེས་སྤྱོད་ལ་ཤོགས་པའི་
དོན་རྣམས་ཀྱི་བྱས་པའི་ཆོས་གཅིག་སྐྱབ་པ་ན། མི་རྟག་པ་ལ་ཤོགས་པའི་སྤྱོད་དང་སྐྱབ་བའི་

རྣམ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པར་ཐལ། དེས་སྤྲི་བྱས་པའི་རྩ་བའི་ཐུག་པའི་གསལ་བྱེད་ལ་གང་ཞིག། སྤྲི་ཉིད་གི་བྱས་མི་ཉུག་གི་བདག་ཉིད་སྐྱབ་བདེ་བ་དང་མེད་པར་བྱས་ཅིག་ཅར་སྤྲི་འཇིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་སྤྲི་བྱས་པ་དེ་སྤྲི་བྱེད་ཀྱི་ཐལ། དེའི་རྩ་བའི་ཐུག་པའི་གསལ་བྱེད་ལ་ཐུག་པའི་ལག་རྒྱུ་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། སྤྲི་མི་ཉུག་པའི་སྤྲི་བྱེད་ཀྱི་སྤྲི་བྱས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་ཞེས་པོ། །ཉུག་སྤྲི་མ་མ་སྐྱབ་ན། བྱས་པ་སྐྱབ་པ་དང་མི་ཉུག་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤྲི་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་ཏུ་འདྲ་བར་མི་འཇུག་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་རྣམས་ཐུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་སྒྲུ་ཉི་ཤུ་གཞན་དང་གཞན་སྐྱབ་པའི་རྩ་བའི་ཐུག་པའི་ཐུག་པ་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྲི་མ་བྱས་པས་སྤྲི་བར་ངེས་པའི་སྤྲི་དེས་སྤྲི་ལ་མ་བྱས་པ་བཀག་པ་ན་ཉུག་པ་ལ་སྤྲི་གསལ་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འཇུག་བར་ཐལ། སྤྲི་ལ་མ་བྱས་པའི་རྩ་བའི་ཐུག་པའི་གསལ་བྱེད་ལ་གང་ཞིག ། སྤྲི་ཉིད་གི་བྱས་བདེ་རྣམས་གཅིག་གི་ཆོས་དེ་རྣམས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐུག་པའི་ཕྱིར། ཉུག་པ་མ་སྐྱབ་ཉི། སྤྲི་ལ་མ་བྱས་པ་བཀག་པ་དང་ཉུག་པ་བཀག་པ་རྩ་བའི་ཐུག་པའི་ཐུག་པས་རྣམས་ཐུག་པའི་ཕྱིར། མ་བྱས་པ་དག་པ་དང་ཉུག་པ་དག་པ་དག་ཆོས་ཅན། སྤྲི་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་ཏུ་འདྲ་བར་མི་འཇུག་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་རྣམས་ཐུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲི་མ་ཉི་ཤུ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཉི་ཤུའི་གཞན་དང་གཞན་བཀག་པ་གཞི་མཐུན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། །འདྲི་ན་སྐྱབ་པ་ཡང་བྱམ་པ་བཟོ་བ་བཞིན་ཏུ་སྤྲི་བས། སྐྱབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲི་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་བ་དང་། བཀག་པ་ཡང་བྱམ་པ་ཟོ་བས་བཅོམ་པ་བཞིན་ཏུ་སྤྲི་བས། སྐྱབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཏུས་གཅིག་ཏུ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་ཞེས་པོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྐྱར་བ་ནི། སྤྲི་བྱས་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྤྲི་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་འཇུག་ཏུ་ཐལ། དེའི་སྤྲི་ཡུལ་སྤྲི་རྩ་བའི་ཉི་ཤུ་མིན་པར་སྤྲི་རྩ་བའི་མཆན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། སྤྲི་བྱས་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་ཀྱིས་སྤྲི་བྱས་པ་ཉི་ཤུའི་ཆོས་གཅིག་སྐྱབ་པ་ན་སྤྲི་མི་ཉུག་པ་ལ་སྤྲི་གསལ་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་དང་། སམ་ཀྱི་སྤྲི་སྤྲི་ལ་མ་བྱས་པ་ཉི་ཤུ་གཅིག་བཀག་པ་ན། ཉུག་པ་ལ་སྤྲི་གསལ་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འཇུག་བར་ཐལ། ཁྱིད་སྤྲི་བྱས་པ་ལ་སྐྱབ་པས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་གང་ཞིག། སྤྲི་བྱས་མི་ཉུག་སྤྲི་གསལ་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱབ་བདེ་བ་དང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉུག་པ་མ་སྐྱབ་ཅེས་པ་ན། བྱམ་པ་མེད་དེ། གཅིག་བསྐྱབས་ཤིང་དེའི་སྤྲི་སྤྲི་གསལ་

བཀག་པ་ན་གཞན་ལ་དགག་སྐྱབ་མ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། བྱས་མི་ཉག་ཀྱང་རྣམས་ཐ་དད་དང་མ་
བྱས་པས་དཔེན་པ་དང་ཉག་པས་དཔེན་པ་ཡང་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་ཁས་སྐྱབས་པས། ཐ་དད་
ཡིན་ན། ཞེས་ལྟག་མ་སྤར་བཞིན་ཏུ་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཐ་སྤྱད་པའི་
ཚད་མས་མི་གཞོན་པ་དང་། ཚད་མ་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་ནང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་མི་ཤེས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ།
སྟོག་པ་སྤང་ཚོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཞིར་བྱུར་པ་ཚོས་ཅན་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ། བྱས་
པ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྐྱབ་པ་ན་སྐྱབ་ཆེས་སུ་བྱས་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་གསར་ཏུ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་
ཉག་པ་སོགས་གཞན་རྣམས་ཡོད་མེད་བཅའ་སྟོམས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་བྱས་པ་འགོག་པ་ན་སྐྱབ་
སྐྱབ་ཆེས་སུ་མ་བྱས་དེ་ཡིས་གསར་ཏུ་དཔེན་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱས་པ་ལ་གསར་ཏུ་
བསྟོས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཅིག་བྱ་ལ་ཉག་ས་རྣམས་སོ་སོར་སྐྱར་ཡང་
ཏུང་ངོ། །འདི་ནི་གཞུང་གཞན་ནས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་
བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་དང་རིགས་མཚུངས་པར་ཚད་མའི་དགག་སྐྱབ་དེ་
ཉིད་དངོས་པོའི་དགག་སྐྱབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ། སྤང་སྤར་ནས་ཐེར་བྱག་ཏུ་ཡོད་པས་གསར་ཏུ་
དཔེན་པ་དེར་ཡང་མེད་དེ། སྤང་སྤར་ནས་ཐེར་བྱག་ཏུ་ཡོད་མ་ཚུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟན་
བཞེད་ནས་ལྟ་བུར་ཞེས་སྟོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱས་པས་དངོས་པོ་ལ་སྤྱོད་འདོགས་ཚད་པ་མི་
འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་མེད་པ་ཡི་དོན་ཅན་ཏེ་
གཟུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་གི་སྟོས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་རང་མཚན་
གྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་བསྟན་པའི་དོན་ལ་ཞེན་པ་སྐྱེ་
བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་
རྗེས་དཔག་གིས་བསྟན་པ་ལ་ཞེན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གི་སྤང་
ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་བཟགས་པར་ཞེན་ཡུལ་རི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་ཁས་
ལེན་པའི་ཕྱིར། སྤང་དོན་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་དེ་སྤང་བའི་རྗེས་དཔག་ལས་རང་མཚན་མི་
ཐོབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཐ་དད་པའི་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟུན་ནས་བརྟེན་པའི་ཐ་
སྤྱད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་སྤྱོད་ཏུ་མེད་ན་རྒྱ་མེད་ཏུ་འབྱུར་བའི་

ངེས་པ་མེད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་རང་རྒྱ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དོན་ལ་དངོས་པོའི་གནས་ཚད་སེམས་པའི་
ཚད་མས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། བ་སྟོད་པའི་ཚད་མ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མས་མི་གནོད་
པའི་ཕྱིར། དོན་གཅིག་ལ་ཡང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བ་སྟོད་དུ་མ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡོད་དེ། བུམ་
པ་དེ་ཚུ་སྟོར་བའི་དོན་མི་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད། ལྷམ་བུའི་དོན་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་
དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུ་སྟོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་དེའི་
འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཡང་དངོས་ཀྱི་
རྟེན་མིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ཁུས་རྟེ། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ནི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་ཡིན་པས་
ཚད་མས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རང་མཚན་སྒྲུབ་པའི་དངོས་རྟེན་མིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པས་ཤུགས་རྟོགས་འབའ་ཞིག་དུ་
འགྱུར་རོ། །གཞི་འགར་བུམ་པ་མེད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གཞིར་
འགར་རང་མཚན་དངོས་སུ་འགོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་གསར་དུ་འཕེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་རྟག་པ་གསར་དུ་འགྱིབ་
པ་ལྟ་བུར་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡི་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སོགས་བསྐྱད་པ་དེ་དང་དེ་
དག་གིས་ཚུལ་ཅན། རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་མིན་ཡང་རང་
མཚན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྟོར་བར་བྱེད་ཁུས་རྟེ། བ་དད་པའི་
དོན་རང་མཚན་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་འགའ་ལས་དེ་ལྟར་ཁུས་པའི་ཕྱིར།
དེ་དག་ཚུལ་ཅན། རང་ཉིད་བསྐྱད་པ་ཡིན་པའང་དངོས་སུ་ཤེས་ཁུས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ལྷང་
བཏགས་སོ་སོར་མི་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

མི་མཐུན་སྟོགས་མ་གྲུབ་པས་སྟོག་འབྲེལ་མ་གྲུབ་པ།

གཉིས་པ་ནི་མཐུན་སྟོགས་མ་གྲུབ་པས་སྟོག་འབྲེལ་མ་གྲུབ་པ་ལ། སྟོག་བདག་མེད་ཁོ་
ན་ལས་སྟོག་པ་མ་གྲུབ་པ། དེ་གྲུབ་ཀྱང་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་མི་འགྲུབ། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་མི་
འགྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བུམ་སོགས་དེ་བདག་མེད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་བདག་ཡོད་མེད་ཐེ་

ཆོམ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གསོན་ལུས་དང་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་
གང་ཞིག། གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
བྱམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྐྱངས་པས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པའི་
ཁས་སྐྱངས་ལས་བྱམ་སོགས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་འགྱུ་བ་པར་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ།
དེའི་ཁས་སྐྱངས་ཚད་མ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིག་ཆོས་ཅན། བདག་དངོས་མེད་ལས་ལྡོག་
པ་མེད་དུ་རྒྱག་ན་ཡང་མཐུན་སྒྲིག་པ་བདག་ལས་ལྡོག་མི་ལྡོག་གི་ཐོ་ཆོམ་ཟ་རིགས་པར་ཐལ།
བདག་དེ་ལ་ཡོད་མེད་ཐོ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་མཐུན་སྒྲིག་པ་བདག་མེད་ལས་
ལྡོག་པར་ཡང་ཐོ་ཆོམ་ཟ་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱུ་བ་པར་ཐལ། བདག་
ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གཉིས་ལས་གང་རྩང་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པར་གྱུ་བ་ན་གཞན་
ཅིག་ཤོས་ལས་ལྡོག་པ་གྲུབ་དགོས་ཀྱི་བདག་ལ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་པ་མི་
འགྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། སྒྲིག་དེ་མི་མཐུན་སྒྲིག་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྱུ་བ་
པར་ཐལ། རྒྱང་རྩང་གི་བདག་མེད་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་གྱུ་བ་དུ་རྒྱག་ཀྱང་མཐོང་རྩང་
དུ་མེད་པའི་བདག་མེད་དག་ལ་ཡོད་མེད་ཐོ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། སྒྲིག་ཆོས་ཅན། བདག་
མེད་འགའ་ཞིག་ལ་མ་མཐོང་བས་བདག་མེད་འགར་ཡང་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ།
བདག་མེད་ཀྱི་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱུ་བ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཡང་བདག་མེད་དེའི་
རིགས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། མཁྲེགས་པའི་རྣམས་ཤིང་ལ་
སོགས་པ་པལ་ཆེར་མཚོན་གྱིས་ཆོད་ཀྱང་དོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་གྱིས་མི་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིག་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལས་ལྡོག་མི་ལྡོག་གི་ཐོ་ཆོམ་གང་ལས་
ཀྱང་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ལ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མ་མཐོང་།
དེ་ལ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཟྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཡང་བདག་མེད་ལ་
ཡོད་པ་ལ་གཞོན་པ་ཡོད་ན་ལ་ལར་བདག་དེའི་འབྲས་བྱ་དང་། ཁ་ཅིག་དུ་བདག་དེའི་བདག་
ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལས་ཐབས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། བདག་དང་འབྲེལ་བ་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲིག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་ཐོ་ཆོམ་
ཟ་ལྟེ། བདག་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ཐོ་ཆོམ་ཟ་བ་དེས་ན་འདི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིག་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་དུ་རྒྱག་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་མེད་ལ་མེད་པ་
ལས་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རིགས་པ་གང་གིས་རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ནི་སྒྲིག་
གཞི་དེ་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་ངེས་པར་དངོས་པོར་ཉེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་

མྱེད། དཔེར་ན་སྔག་སྔགས་མཐུན་སྔགས་བདག་ལས་ཞེག་པ་མེད་ཀྱང་བདག་ལ་ཡོད་པ་
མེན་པར་འདོད་པ་བཞིན། གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་གསོན་ལུས་བདག་མེད་མ་
ཡིན་པས་བདག་བཅས་སུ་འབྱུང་བ་པ་མེན་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་སྔག་སྔགས་དེ་མཐུན་
སྔགས་བདག་ལས་ཞེག་པ་མེད་ན་དེའི་རྒྱས་རྗེས་འགྲོ་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་པ་གང་ཞིག། དེ་
ལ་ཞེག་པ་མེད་ཀྱང་རྗེས་འགྲོ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མྱེད། བྱུང་པར་ཐལ། བདག་དེ་ལ་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་ཅན་ཡང་མེན་ཞེག་པ་ཅན་ཡང་མེན་པར་ཁས་བླངས་པའི་མྱེད། ཡང་ན་ཉགས་སུ་
སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་སྔག་བདག་གི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ལ། གོ་བྱེད་འབྲེལ་བ་ལ་
རྟོས་པ་དང་། དེ་བདག་སྔག་ལ་མ་བྱུང་པ། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་བཟུན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དུ་བགང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། མེ་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་
ཅན་དུ་བྱུང་བ་པ་ཡིན་ཏེ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་གོ་བྱེད་དུ་འབྱུག་པའི་མྱེད། མེ་ཞེག་པ་དེ་ཉིད་
ཁྱོད་ཞེག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མེ་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འབྱུག་པ་ན་ཡང་ཁྱོད་འབྱུག་ཅིང་སྦྱེ་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་པ་དེའི་མྱེད། མེ་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། སྦྱུང་བྱེད་
ཁྱོད་པར་ཅན་ལ་རྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ཁྱོད་པར་བ་ལ་རྟོས་པའི་
མྱེད། དེར་ཐལ། མེ་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་འབྲས་བྱུ་དུ་བ་སྦྱེ་བ་མཐོང་བ་
དང་མ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དང་མ་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་མེ་རྒྱ་དང་དུ་བ་འབྲས་བྱུ་ཉིད་
དུ་ངེས་པའི་མྱེད།

གཉིས་པ་ལ། སྦྱུང་བྱེད་དགོད་པ། ཆོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྔག་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་ལ་བདག་དོན་གཞན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་
ཉེན་ཉགས་ཡང་དག་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ན་བདག་དོན་གཞན་ཡོད་པའི་
ངེས་པ་མེད་པའི་མྱེད། བདག་ཡོད་པ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་སྔག་ཡོད་པ་འལ། བདག་ལོག་ཅིང་
མེད་པ་ན་སྔག་དེ་དག་མེད་པར་འབྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བདག་དེ་ཉག་དུ་ཉག་པའི་རྗེས་
སུ་ཡོད་པས་དེ་ལོག་པའི་གཞི་མི་སྲིད་པའི་མྱེད། སྔག་དེ་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་བདག་དེས་
བསྦྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་དེ་དག་མེད་པར་རྒྱ་གཞན་ལས་
འབྱུང་བའི་མྱེད། བྱུང་པར་ཐལ། འབྲས་བྱུའི་རང་བཞིན་འདྲ་མི་འདྲ་བ་དད་པ་རྣམས་
རྒྱ་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་བ་དད་པ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་མྱེད། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི། སྒོ་དང་
སྔག་ལ་སྔགས་པ་འབྲས་བྱུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལྷ་ཆོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་འབྱུང་
བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཁྱེན་ཆོགས་པའི་རུས་པ་རྗེས་བྱེད་ལས་ལྷ་ཆོགས་སུ་སྦྱེས་པའི་

མྱེད། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཉི་ལྷན་པ་ཐ་དད་པས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་ཏུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོན་པར་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་བར་ཐལ། རྗེས་སུ་གྲུབ། རྗེས་ཐ་དད་ཏུ་འཛོག་བྱེད་མེད་པའི་མྱེད།

གཉིས་པ་ལ། ཚེད་སྤང་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་འདི་ཐ་དད་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱས་ཐ་དད་ཏུ་འབྱེད་པར་
བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དུ་བ་མེ་ལས་ཀྱང་སྒྲི། མེ་མེད་བརྒྱ་ཕྱི་ཕྱི་ལོ་ལས་ཀྱང་སྒྲི་བས་
རང་བཞིན་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
མེ་སྟོག་ཀྱང་ཁྱོད་མི་སྟོག་པའི་མྱེད། འདོད་ན། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ལས་
སྒྲིས་པའི་མྱེད། དེས་ན་ཁྱོད་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེའི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་མྱེད། བརྒྱ་ཕྱི་ཕྱི་ལོ་
གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན། མེ་ཡིན་པ་དང་མེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དངོས་འགལ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་
མཐུན་དུ་ཐལ། དུ་བ་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྒྲིད་པའི་ཉེར་ལེན་དང་མེས་དབེན་པ་ཡང་ཡིན་
པའི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པའི་མྱེད། བྱལ་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེས་ན་གཞན་མེ་མེད་བརྒྱ་
ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ལོ་དེ་ནི་མེ་ཡོད་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ། དུ་བ་དེ་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྒྲིད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་
རང་བཞིན་ཡིན་པའི་མྱེད། མེ་ཡོད་མ་ཡིན་ན། དུ་བ་དེ་ནི་བརྒྱ་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ལོ་དེ་ལས་སྤར་
མེད་གསར་དུ་ཅི་ལྟར་ཡང་འབྱུང་བ་མི་འབད་པར་ཐལ། དུ་བ་དེ་སྒྲིད་པའི་མེ་ཡོད་ཀྱི་རང་
བཞིན་མ་ཡིན་པའི་མྱེད། དེས་ན་རྒྱ་མེ་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ་དག་པན་ཚུན་མི་འབྲུལ་པའི་རང་
བཞིན་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་འབྲུལ་བ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་དེའི་མྱེད།
མེའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དུ་བ་མཐོང་ན་ཡང་དེའི་རྟགས་
ལས་མེ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུར་ངེས་པ་དེས་ན་འེམ་མྱེད། གཉིས་པ་
ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་འོ་མས་འབྲས་བུ་འབྲས་ཅན་རལ་བར་འགྱུར་བ་གཅིག་སྒྲིད་པ་བཞིན་དུ་
རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ངེ་ལྟར་ཡང་སྒྲི་བར་འགྱུར་བ་མི་འབད་པར་ཐལ། རྒྱ་རིགས་མི་
མཐུན་པས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་མི་བྱེད་པའི་མྱེད་ཞེ་ན། རྒྱ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀའང་ཆོས་
ཅན། རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཤེར་བའི་རྒྱས་པ་གང་ལས་རང་འབྲས་ཅན་དུ་ལ་
བར་འགྱུར་བ་གཅིག་སྒྲི་བ་མང་དུ་སྒྲིད་པའི་མྱེད། ཅི་རྒྱ་དང་འོ་མ་འདི་ནི་རྗེས་ཐ་དད་ཅིང་
རྒྱས་པ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དམ་ཉེ་རྒྱས་པ་གཅིག་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ལ་རྗེས་ཐ་དད་
དུ་སྤང་ཞིང་གཤེར་བའི་རྒྱས་པ་ཅན་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་སྒྲི་བ་མང་བ་གཅིག་སྒྲིད་པའི་མྱེད།

དེ་ལྟ་མེན་ན་རྣམས་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡིན་གཤེད་བ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཡང་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་
དང་འོ་མ་ཆོས་ཅན། ལུས་པ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རང་གི་དོ་ཤོ་མ་འབྲེལ་པར་
རྣམས་སོ་སོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རིགས་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། གཤེད་
བ་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྒོ་མ་འབྲེལ་བ་ལ་གཤེད་བར་ཐ་དད་
མེད་པའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་གསལ་བ་དུ་མ་ནི་ཆོས་
ཅན། རྣམས་ཐ་དད་ཀྱང་རིགས་གཅིག་དུ་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་
མཚུངས་པའི་ཆ་གང་གིས་ནི་མེར་རྟགས་ཤིང་དེའི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་དབང་མངོན་གྱི་རྟེན་ཏེ་
གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་དེ་རང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར་མེ་མ་ཡིན་ལས་
ལོག་པ་དེ་ལྟར་རྟགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེས་ནི་དུ་བ་སྦྱིད་པ་
དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རྒྱ་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་བཤད་པ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་བཤད་ཐིག་
དུན་པར་བྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དུ་བ་མེ་དེ་ལས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ། མེར་ཤེས་པའི་མངོན་
སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མེ་དེས་ཉེར་ལེན་བྱས་ལྟར་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་གྱི་ཡན་ལག་གཞན་བྱང་ཤིང་ལ་
ལྟོས་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་མེ་དུ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བྱ་གཞན་ཡང་རང་གི་རྒྱ་
ལ་མེ་འབྲེལ་བར་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ལས་དེ་ལྟར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར།
རྣམས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བའི་ཉེར་ལེན་དང་བྱང་ཤིང་འབྱུང་བ་ཡི་ལྟར་ཅིག་བྱེད་
པ་ཡི་ཡན་ལག་གི་རྟེན་དམར་འབར་བ་དེ་ལ་མེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱེན་
གྱི་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་འབྱུང་བ་དེ་དུ་བ་མེན་པར་ཐལ། མེ་ཡོད་མེན་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་འབྱུང་བ་དེ་དུ་བ་ཡིན་ན། ཁྱོད་མེ་ཡོད་དེ་ཉིད་
དུ་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་
གྱུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ལྟར་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་རང་གི་རྒྱ་མཚན་བྱང་
པར་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཇིག་པ་དང་བྱས་པ་ཉིད་བདག་
གཅིག་འབྲེལ་བ་གྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱུབ་པའི་རིགས་པ་བལྟས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སོང་དུ་རི་
སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྱུབ་པ་ནི།
མཉན་བྱ་སྒྲིབ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་ཁྱབ་མ་གྱུབ་པར་བལྟན་པ་ལས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཁྱབ་ཅན་གྱི་

གཏན་ཆོག་སྤྲོད་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་ལ་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དཔག་
པར་བྱ་ཞེ། སློབ་དཔོན་སྒྲིག་སྒྲུབ་གིས་མི་མཐུན་སྒྲིག་སྒྲུབ་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱི་སྤྲོད་པ་ཅན་གྱི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྲོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པ་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་
པར་བཟུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཉན་བྱ་ཉིད་དཔེར་བཅོལ་པར་མཐོང་པའི་ཕྱིར། རྗེས་
ཁྱེད་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་དག་པ་ཚད་མ་རྣམས་པར་ངེས་པར་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱང་
འདིར་ཅ་བར་མ་བཞུགས་དོ། །གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ལ། རྒྱ་དང་ཁྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རང་བཞིན་མ་
དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མ་དམིགས་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲིག་སྒྲུབ་ཅན་དག་ཕྱི་བ་ན་རྒྱ་དང་ཁྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་
སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིག་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་ཆོས་
ཅན། འབྲས་རང་གི་དཔེར་བཅོལ་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བཅོལ་
དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཟུང་རུང་གི་རྒྱ་དང་ཁྱེད་ཀྱི་དོ་བོ་སྤྲོད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་སུ་དང་ཁྱེད་ཀྱི་དོན་སྤྲོད་པར་བཅོལ་པ་ལས་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་
ཤུགས་ལ་གྲུབ་ཟིན་པས་དངོས་སུ་མ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་དེ་དག་
བཟུང་རུང་གི་ཁྱེད་པར་ལ་སྟོན་པ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། མ་དམིགས་པ་གཉིས་པ་དེ་ལ་འང་
སློབ་དཔོན་སྒྲིག་སྒྲུབ་གིས་ཡོད་ན་བཟུང་རུང་གི་དོན་ལ་མ་དམིགས་པ་མེད་ངེས་དེ་གོ་བར་
ཁྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟུང་། རྒྱུ་ལྟེ་བདག་གཞི་གང་དུ་ཡང་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པ་ལས་
སྤྲོད་པ་མེད་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྲོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པ་མ་གྲུབ་པར་ཁྱེད་པའི་སྤྲོད་པ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་ཟ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྤྲོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐུག་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་བདག་མེད་ལས་སྤྲོད་པ་
ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། བདག་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་
ཀྱིས་བདག་བཟུང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཐུག་པ་ལ་སྤྲོད་པ་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཞེ།
མ་དམིགས་པ་ཅམ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །གཏན་ཆོག་སྤྲོད་པ་ཐམས་ཅད་
དག་ཀྱི་རྣམས་པར་བཅད་པ་ཅམ་སྐབས་པར་ཁྱེད་པས། མ་དམིགས་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་
ནམ་གསུམ་དུ་རི་རྒྱར་དབྱེ་ཞེ་ན། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་གར་གྱིས་མེད་
དག་ཀྱི་འབྲེལ་ཞིག་སྐབས་པར་ཁྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་དང་ཁྱེད་མི་དམིགས་པ་
འདིས་ནི་དག་གཞི་དངོས་པོ་ལ་འབྲས་སུ་དང་ཁྱེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆ་ཁས་སྤངས་པ་

མེད་ཅིང་དེ་གཉིས་ནམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་དངོས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ།
སྤྲུལ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་དག་གིས་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་། རྟགས་ལ་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་སྤྲུལ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྲུལ་མི་
རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་དགག་དང་། དེ་རྗེས་དཔག་གི་རྟགས་རྟགས་སུ་བཞུགས་
པ་ཡིན་ནོ། །སྟོགས་ཆོས་དེ་ཆས་བྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་སྟགས་གྱི་འབྲེལ་བཤད་དུ། །སྤྲོད་དཔོན་
ཤུག་སྟོན་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ངོས་གཟུང་པ་དང་། ལོགས་
སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོན་བསྟུ་བའོ། །

འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད།

དང་པོ་ནི། དོན་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཐ་སྟད་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཐ་སྟད་
འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་མི་དམིགས་པའི་དཔེ་གཉིས་ལས་ལོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་སྤྲོད་དཔོན་
སྟོགས་སྤང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་རྒྱུ་ནམས་ཀྱི་ཡོད་པའི་དོན་སྟོན་ཆད་མས་
དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚུད་སྤང་རོ། །

དང་པོ་ནི། རྟམ་པས་དག་པའི་སྟོགས་དེར་བྱམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བརྗོད་དང་།
བྱམ་པ་ཡོད་དམ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་འགོག་ཅུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་ཡོད་ན་སྤང་རྒྱུ་གི་ཡུལ་
བྱམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེས་སྟོང་པའི་གཞིར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བྱ་དེ་སྟེག་པར་བྱེད་པ་
མིན་པའི་ཕྱིར། མེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞེན་ནོ། །ཡོད་ན་དམིགས་རྒྱུ་གི་བྱམ་པ་མ་
དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་མ་དམིགས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་
ཅན་བྱམ་པ་མེད་པའི་སྤྱ་དང་ངེས་ཤེས་འཇུག་རྒྱུ་ཅུས་ཏེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རྒྱུང་
བའི་མེད་པའི་དོན་སྟོན་ནི་ཡོད་ན་དམིགས་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
འདི་ནི་སྤྱུར་བ་འཆད་པའི་དུས་ཡིན་གྱི་འགོད་པའི་ཆེ་བྱམ་པ་མེད་པའི་སྤྱ་སྟོན་ཐ་སྟད་བྱར་
རྒྱུ་ཞེས་འགོད་ན་ནམ་གཞན་མ་ཆགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཡིན་ལ། སྤྱ་སྟོན་ཐ་སྟད་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་རྒྱ་
འབྲས་བྱ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ངེ་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། བྱམ་པ་མེད་པའི་སྤྱ་སྟོན་ཐ་

སྒྲིབ་དེ་བྱམ་པ་དམིགས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་ས་ཚུགས་དང་མངོན་སྲུང་གི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཡང་།
བྱམ་པ་དམིགས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དེ་ལས་བྱམ་པ་མེད་པའི་སྐྱོད་དང་སྐྱ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གྱུ་བ་
པར་བཤམ། ཡོད་ན་སྒྲིབ་རྒྱུ་བྱུང་བ་ལས་མ་མཐོང་ན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་བ་སྒྲིབ་འདི་གནག་རྒྱུ་
བར་ལ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བྱམ་མེད་དེ་བྱམ་པ་དམིགས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་ནམ་པར་
བཞག་བྱའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཡང་ཞེས་སྒྲིབ་ནས་ལྷག་མ་སྒྲིབ་མ་ཉུར་རོ། །བ་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་སྒྲིབ་
རྒྱུ་བཏུན་པ་ནི། མ་དམིགས་ན་མེད་པའི་བ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གནག་རྒྱུ་བར་ལ་གྱུ་བ་ན་
དམིགས་རྒྱུ་དམིགས་པ་གྱུ་བ་ནས་མེད་པའི་བ་སྒྲིབ་ཉག་ས་ཀྱིས་སྒྲིབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། འཇིམ་གོང་འདིར་གྲངས་ཅན་པ་གཞན་དག་ཡུལ་བྱམ་པ་དམིགས་རྒྱུ་མ་དམིགས་
པ་གྱུ་བ་ཟིན་རྒྱུ་ཡོད་ན་འདར་བྱམ་པ་མེད་པའི་བ་སྒྲིབ་རྒྱུ་སྒྲིབ་མི་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
སྒྱི་ཁྱབ་གྱུ་བ་ཟིན་མ་བཟོད་ཀྱང་འཇིམ་གོང་ལ་བྱམ་པ་དམིགས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དེ་འཇིམ་
གོང་ལ་བྱམ་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་ཚངས་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་གྱི་རྩོད་འཇིམ་གོང་ལ་
བྱམ་པ་མེད་པའི་དོན་སྒྲིབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་རྒྱུ་མ་
དམིགས་ན་མེད་པའི་བ་སྒྲིབ་འདུག་པས་ཁྱབ་པ་གྱུ་བ་ཟིན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་རྒྱུ་བཏུན་པ་ལས་
བྱམ་པ་མེད་པའི་བརྟུན་པར་བྱེད་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་ཉུར་ཉིད་པེར་ན།
མེ་དེ་པན་འདོགས་བྱེད་རྒྱུ་མཐོང་བ་ལས་རྒྱུ་བ་སྒྱེ། དེ་མ་མཐོང་ཞིང་ལོག་པ་ལས་རྒྱུ་བ་མི་སྒྱེ་
བར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་སྒྱུ་འགྲོ་ཕྱོག་བྱས་དང་བྱེད་པ་པོའི་ཉག་ས་ལས་ཐེ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་བ་མེད་
འབྲས་བྱ་ཉིད་རྒྱུ་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་ཕྱོག་ཉག་ས་སྒྱུ་བཞོད་པའི་བ་སྒྲིབ་
འབའ་ཞིག་སྒྲིབ་ཉག་ས་སྒྲིབ་རོ། །དོན་གཞན་སྒྲིབ་མ་པན་འདོགས་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་
སྒྱུ་འགྲོ་ཕྱོག་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱས་ས་དེ་རང་སྒྲིག་སྒྱི་ཆོས་སྒྱུ་གྱུ་བ་པའི་གཞིར་འབྲས་བྱ་
དང་རྒྱུ་བ་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་སྒྲིབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་རྒྱུ་བཤམ། རྒྱུ་སྒྱུ་འགྲོ་ཕྱོག་བྱེད་པ་པོ་
དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བྱའི་དངོས་མིང་དང་སོགས་པས་རྒྱུ་སྒྱུ་འགྲོ་ཕྱོག་བྱས་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་དངོས་
མིང་གི་རྒྱ་བ་སྒྲིབ་རྩོད་ཡང་བའི་དོན་རྒྱུ་བཞོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཏན་ཆོག་སྒྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ན་འབྲས་རང་གི་ཉག་ས་ལས་བ་
དད་པར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་གཏན་ཆོག་སྒྱི་དཔེར་དངོས་སྒྱུ་མ་བཏུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་རང་བཞིན་ཉག་ས་ཀྱི་ནང་རྒྱུ་འདུས་པས་གོ་སྒྲིབ་བར་དགོངས་ནས་
དངོས་སྒྱུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རང་བཞིན་ཉག་ས་ཀྱི་ནང་རྒྱུ་འདུས་པར་བཤམ། རྣམ་
འཛོག་གི་རྒྱ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བྱས་གྱུ་བ་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དངོས་སུ་ན་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚད་གིས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བྱང་རྒྱབ་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་
ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྒྱང་བྱང་མ་དམིགས་པའི་དོན་དང་། མི་རྒྱང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་།
མ་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བའི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིགས་ཚོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་
པ། དེ་རི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ། །གཞན་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ། དེ་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། མ་དམིགས་པ་ནི་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལས་ཅི་ལྟར་སྒྲ་སྒྲིའི་བ་སྟངས་སྒྲེ་བར་འབྱུར་ཞེ་ན། ལྟ་ལྟེན་བ་མེད་པའི་སྒྲ་སྒྲིའི་བ་སྟངས་མི་སྒྲེ་
བའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། གཅིག་ལྟ་ལྟེན་བས་དག་པའི་ས་སྒྲིགས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
གྱིས་དམིགས་ཤིང་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལས་ས་སྒྲིགས་དག་པ་བ་འདི་
ནི་དམིགས་སེཞེས་བྱ་བའམ། ལྟ་ལྟེན་བ་འདི་ནི་མ་དམིགས་སེཞེས་རྟག་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིག་ཉེས་
སྒྲེ་བར་འབྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཅིག་དམིགས་པ་ལས་སྒྲེའི་ཞེས་སྒྲོས་པས་ཚག་མོད། ཉམས་སུ་སྒྱུར་
བ་ལས་སྒྲེའི་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། དགག་པ་དང་རྒྱབ་པའི་རྟག་པ་དེ་དག་རང་
རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ལག་རྒྱུས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟག་པ་དེ་དག་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལས་
སྒྲེའི་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ས་སྒྲིགས་དག་པ་བ་འཛིན་པའི་སྒྱུར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ལས་ས་སྒྲིགས་དག་པ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་བྱམ་པ་ལས་
ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རྟགས་ལ། དགག་བྱས་དབེན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་
རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལས་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་སྒྲིགས་འཛིན་པའི་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ནི་ས་སྒྲིགས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལས་བ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྟག་སྒྲིའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྟ་ལྟེན་བས་དག་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲིན་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ངེས་
པར་ལྟོས་ཏེ། བྱམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་དེས་དག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དབང་སྒྲིའི་དབྱེ་བ་
རང་ཉིད་སྒྱུར་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པར་འབྱུར་ལ། རང་རིག་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་དག་གིས་དེའི་ཡུལ་གྱི་དོན་བྱམ་པ་དང་
དེས་དག་པ་བ་དད་དུ་རྟགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ས་

སྒྲིགས་དག་པ་སྐྱབ་བྱེད་བྱུག་མེད་ཏུ་འཁྱར་བར་ཐལ། དབང་མངོན་རང་རིག་མངོན་སྒྲིམ་
གྱིས་སྐྱབ་པ་དེ་རྩ་མེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་དང་དེས་དག་པ་འགའ་ཡང་ཐ་དད་
ཏུ་སྐྱབ་པར་མི་འཁྱར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དགག་གཞི་དམིགས་པས་དགག་བྱ་དམིགས་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ།
དགག་སྐྱབ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྩ་མེན་བ་ལས་རང་བཞིན་བྱུང་པར་ཅན་རྩ་མེན་བས་
དག་པའི་ས་སྒྲིགས་སྒྱུར་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སྒྲིམ་ལས་གཞན་རྩ་མེན་བ་འཛིན་པའི་མངོན་
སྒྲིམ་བསལ་བ་ནི་སྐྱབ་བདེ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་གཅིག་ཅིང་ཆད་མ་གཅིག་
གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩ་མེན་བ་དེ་དམིགས་ཏུང་མི་
དམིགས་པ་ཡང་རྩ་མེན་བ་དེ་ལས་རང་བཞིན་བྱུང་པར་ཅན་མངོན་སྒྲིམ་ཏུ་དམིགས་པའི་ས་
སྒྲིགས་དག་པ་བ་ལས་སྐྱབ་བདེ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འོན་
བསྐྱེད་ན། དག་འཛིན་མངོན་སྒྲིམ་དང་། བྱམ་འཛིན་མངོན་སྒྲིམ་གྱིས་དབེན་པ་ཆད་མ་
གཅིག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སྒྲིམ་ཆད་
མ་གཅིག་གིས་དངོས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་མེན་བས་དག་པའི་ས་སྒྲིགས་དང་།
རྩ་མེན་བས་དག་པ་གཉིས་ཀྱང་ཆད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སྒྲིམ་ཆད་མ་གཅིག་གིས་དངོས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
དགག་གཞི་ཉིད་དགག་བྱས་དབེན་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། རྩ་མེན་བ་སྒྱུར་ཏུང་མ་
དམིགས་པ་དེ་རང་སྒྲིགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་གཞིར་བྱམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་གི་བྱེད་ཡང་
དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་ཉིད་དོན་རྟོག་ཏུ་ཡོད་ཅམ་གྱིས་བྱམ་པ་མེད་པའི་དངོས་མིང་གི་
ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཆད་མས་མ་སྐྱབ་པའི་སྒྲིན་མེད་
པར་ཐལ། དེ་རང་ཉིད་དབང་པོའི་མངོན་སྒྲིམ་ཆད་མ་ལས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མི་དམིགས་པ་མངོན་སྒྲིམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་ལས་གཞན་ཏུ་ན་བྱམ་པའི་དོན་
གྱི་མེད་པ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་བྱུག་མེད་ཏུ་འཁྱར་བར་ཐལ། དེ་མི་དམིགས་པའི་རྟོགས་ལས་
རྟོགས་པར་འཁྱར་ལ་དེ་ཡང་མངོན་སྒྲིམ་གྱིས་མ་སྐྱབ་པར་རྟོགས་གཞན་གྱིས་དམིགས་ཏུང་གི་
མེད་པ་ཉིད་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་མེད་དེས་ལས་གཞན་ཏུ་རང་
བསྐྱེད་དོན་ཏུ་སོང་པའི་གང་ཟག་དེས་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་བཞག་རུས་པ་འགོག་
པར་འཁྱར་བ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་མི་སྒྲུང་བའི་དོན་མེད་པར་དེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འབྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་
རྟགས་ཀྱང་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་མ་དམིགས་པས་མེད་
ངེས་སུ་མི་འབྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་ཡོད་ངེས་ལས་ལྡོག་
པ་མེད་ངེས་བསྐྱབ་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། མེད་ངེས་གྱི་འབྲས་བྱ་སྐྱབ་རྒྱས་པའི་ངེས་
པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་མེད་ངེས་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་
ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་རྟེ། དང་པོ་སྤང་རྒྱང་མ་དམིགས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་
ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེར་བཤམ། དེས་མེད་པར་ངེས་པ་སྐྱབ་རྒྱས་ཤིང་ཅིག་ཤོས་གྱིས་མི་རྒྱས་
པའི་སྒྲིབ།

གསུམ་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་པའི་
དབྱེ་བ་དང་། སན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་རང་གི་རྟགས་སུ་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་བྱབ་བྱེད་དང་། བྱབ་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་
བཤོད་པ་མ་དམིགས་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་སྒྲིབ་པ་དང་། གཞི་འགར་དགག་བྱའི་
ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོན་བྱེད་གྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
སྒྲིབ། འགལ་དམིགས་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འབྱུར་རྟེ། མེས་བྱབ་པར་ནོན་པ་དེ་གང་རེག་
རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེར་བཤམ། གཞོན་བྱ་གང་རེག་
རྒྱན་མ་གཏུགས་པར་ཡོད་པ་ན་གཞོན་བྱེད་མེ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོན་བྱའི་རྒྱན་
མེད་པར་སོང་བ་མཐོང་བའི་སྒྲིབ། འམ་དང་རམ་གྱི་སྒྲས་མེ་སྟེང་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དང་། རྟགས་དང་དགག་
བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་བ་དང་། འགལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་པོ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྒྱ་མ་ཡིན་དང་སན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་
པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་རྟེ། རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙང་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་ཅིང་ཕྱང་སུམ་མེད་
པའི་འགལ་བ་འབྲུབ་པའི་སྒྲིབ། རྒྱ་པོར་ཡོངས་སུ་བཅད་པས་རྒྱ་མ་ཡིན་རྣམ་བཅད་ལ་
ཞེགས་པས་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕྱང་སུམ་སེལ་ལ། རྒྱ་པོ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཞེགས་པས་
རྒྱ་པོར་ཡོངས་སུ་གཙང་རྒྱས་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་སུམ་སེལ་ལ། །འདི་ནི་ཆ་གང་
ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་ངོ་བོ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་འགལ་བར་ངེས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་
མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་འགལ་བར་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བརྟེན་པའི་

དངོས་པོ་དང་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་ཉག་པ་ཆོས་ཅན། ཟස་ཁྱོད་ཏུ་ཟུབ་
པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཁྱོད་མེ་ཡིན་དང་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་འགལ་བ་
ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་འགལ་བར་དེས་མི་རྒྱས་ཀྱང་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་བཞུན་པའི་སྒོ་ནས་
འགལ་བར་དེས་དགོས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་དམར་པོར་དེས་པར་
ཟུར་བ་དང་། དམར་པོར་འཇུར་བ་ཕྱིས་འཇུར་གི་ཆོན་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་
འགལ་བར་དེས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་དག་ཆད་མས་གནོད་པའི་འགལ་བ་དང་ཆད་མ་གཞན་
གྱིས་གནོད་པའི་འགལ་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་སྒོངས་པ་རོ་མཆར་སྐྱེད་པའི་ནམ་གཞག་སྟེ།
ཆད་མས་གནོད་འགལ་ལ་རྒྱད་འགལ་གྱིས་བྱུང་བ་ཆད་མ་ནམ་དེས་སུ་རྒྱས་པར་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །པན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་དགག་ཉག་ས་ཀྱི་དཔེ་ནི།
ཟස་ཆོས་ཅན། ཉག་པས་སྟོང་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་སྟོས་པ་ལ་འཇིག་དེས་དགག་པ། བསྟོས་མེད་ཀྱི་
ཟུར་བ་བཞུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་གདོན་མི་བ་བར་
ཁྱོད་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་ཉེ་བར་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་ཁྱོད་རང་ལས་
ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱམ་པ་དང་། དེ་
ལས་འཇིག་པ་འཇུར་བ་ཡིན་པས་འཇིག་པར་ཞེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་བརྒྱད་པའི་དྲུབ་པས་
ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱས་པ་རང་ཉིད་རྒྱ་ལས་འཇིག་པའི་རང་ཅན་ཏུ་བྱུང་བ་
དེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱམ་པའི་རྒྱ་དེས་འཇིག་པ་དོན་གཞན་སྐྱེད་པ་
དེས་བྱམ་པ་དེ་ནི་འཇིག་པར་འཇུར་བར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རང་
རྒྱ་ལས་འཇིག་པ་ཡི་རིང་ཏུ་སྐྱེད་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཏུ་ཡང་འཇུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་
པ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་གནོད་པ་དང་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པར་ཟུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཕྱིས་ཀྱི་འཇིག་པ་དེ་བྱམ་བ་དེ་ཡི་སྟོས་པར་བྱ་བ་གང་ཅི་ཞིག་སྟེ་དེ་ལ་སྟོས་ནས་དེས་
འཇིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་བྱམ་པའི་བདག་ཉིད་ལ་གནོད་པ་དང་པན་
འདོགས་པ་གང་ཡང་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དུས་ནམ་
ཡང་འཇིག་དེས་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཅི་ལྟར་ཡང་འཇུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་རྒྱ་
ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་རྒྱ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་

ཉོས་པར་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ན་ཡང་། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཇིག་ཁ་མར་འཇིག་པར་འཇུར་བ་
དུས་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་པར་འཇུར་བ་རྒྱ་གཞན་
ལ་ཉོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་ཅིག་ཀྱང་དངོས་པོ་གནས་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་འཇུར་རོ་ཞེ་
ན། དངོས་པོ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཟུམ་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་ཉོས་པ་མེད་པ་དེ་ཉམས་
འཇིག་པར་ཇུར་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གནས་པ་མེད་ན་ཉོས་མེད་དུ་
འཇིག་པ་དེ་ཉམས་ཅི་ཉམས་ཡང་འཇུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གང་དག་དེའི་ངོར་ཡོད་པ་ཟུམ་གྱི་རྒྱ་གཞན་ལ་ཉོས་པ་མེད་པར་གྲུབ་
ཅམ་ནས་དེའི་ངོར་ཡོད་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དེ་དག་དེའི་ངོར་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ངེས་པར་
གནས་པས་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་ལས་སྐྱེད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་
མེད་པ་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཐ་མ་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པ་བཞིན། ལྷས་པ་འཇིག་
པར་འཇུར་བ་ཡང་རང་ཡོད་ཅམ་དུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་ཟུམ་གྱི་རྒྱ་ལ་ཉོས་པ་མེད་པར་རང་གྲུབ་
ཅམ་ནས་དེའི་ངོར་ཡོད་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བཟུན་བཙོས་འདིར་ལྷ་བ་བཀའ་
བཏགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་ཀྱང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་རིགས་པས་
གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བཟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མཆུག་བསྟུ་བར་
མང་དེད། །དེའི་དགོས་པ་ཡང་རྟག་དངོས་ཞིགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་
བ་མི་སྤྱིད་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྟུལ་བ་དང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་
ཡང་ཐར་རྒྱས་པར་བཟུན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་མཐའ་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་
སུན་འབྱེན་ལ། ཡང་དག་དང་ཉམས་སྤངས་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་ནི། ཆད་མ་རྣམས་སུ་བཤད་པ་
ཉམས་སྤངས་དག་རྣམས་པའི་རྗེས་སུ་གོ་རིམས་ངེས་པ་ཅན་དུ་མ་བཟུན་ཡང་། བར་བར་དུ་
བཟུན་པས་རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་བརྒྱུད་ཀ་ཆང་བར་མ་བཟུན་ནོ་སྟམ་དུ་མ་སེམས་ཤིག།འདི་དག་
གི་དོན་བདག་གིས་བྱས་པའི་ཆད་མ་རྣམས་དང་། རིགས་ཐེགས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཅུང་ཟད་གོ་སྒྲ་བས་འདིར་ནི་མ་བཟོད་དོ། །

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། གཞུང་རྟོགས་དཀའ་བར་བཟུན་པའི་

སྒོ་ནས་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། འདིའི་དོན་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བརྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཁོ་ཙམ་གྱི་གཞུང་འདི་ནི། ཐོག་མར་ཡང་རང་གི་སྒོ་སྒྲོས་
ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་ཞིང་། མཐར་ཡང་རང་གི་སྒོ་སྒྲོས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཐིམ་ཞིང་རྒྱལ་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་རོ། །དཔེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། སྤྱིན་གྱིས་རྒྱ་ནི་མང་སྤངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ནི་མི་བད་
འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སྤྱིན་གྱིས་རྒྱ་སྤངས་ཏེ། ར་མ་བྱའི་སྤྱིང་དུ་ཆར་
ཕབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཙམ་ཆེན་པོ་ནམས་མཐར་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་
བཞིན་དའོ། །མཐར་རང་གི་སྒོ་སྒྲོས་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ། རང་འདྲ་ས་
པའི་འོག་ཏུ་འགོ་བ་ནམས་ལ་ཚོམ་པ་པོ་རང་དང་མཚུངས་པར་ལེགས་བཤད་འདི་སྤྱིང་འཛིན་
པར་བྱེད་པ་མི་ཉིད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོ་སྒྲོས་ཀྱི་མཐུ་རྒྱུད་བས་མི་རྟོགས་སུ་རྒྱག་མོད།
སྒོ་སྒྲོས་སུ་ལ་དུ་བྱུང་བ་དང་བཙོན་འགྲུས་སུ་ལ་དུ་བྱུང་བས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་ཤིན། དེར་
ཐལ། སྒོ་ཞན་པར་མ་བད་སྤྱིང་རྒྱས་པ་རྒྱུད་བ་མེད་པ་མདོ་སྤེལ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་
ཀྱང་འདིར་བརྟན་པའི་བབ་སྤྱིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྤྱིང་ཉིད་
མཐའ་དག་ཁོ་ཙམ་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཞན་པར་མ་
བད་བཙོན་འགྲུབ་ཤིན་ཏུ་ཉལ་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འདིར་བཤད་པའི་མཚོག་གི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་དེར་བཤོད་པའི་ལམ་དང་དེ་དག་དངོས་
སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་ཁོ་ཙམ་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་
གིས་བརྗོད་བྱ་བའི་པ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བར་བརྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་སྒོ་སྒྲོས་དང་སྐལ་བ་རན་པ་
ནམས་ཀྱིས་འབྱུང་པའི་བྱ་ནམས་ཀྱིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྤྱིང་བ་བཞིན་དུ། གཞུང་མཚོག་
འདི་སྤྱིང་ཡང་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་ཐིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་བརྟ་བ་ལྟར་
དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་གསལ་བར་བྱས་ནས་སྤྱིང་ནས་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་པའི་རྒྱལ་སྤོལ་དོན་
གཉིས་ནམས་ཀྱིས་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཀས་པའི་གཞུང་
ལུགས་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ནི་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། ། རྣམ་པ་ལྟའི་སྒོ་ནས་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་གྱིས་སྤྱིང་དགུ་ནམས་ལ་སྤང་དོར་གྱི་
ལུས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་འཇུག་སྤྱིང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པས་སྤང་
དོར་གྱི་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་མིན་པ་ནམས་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མས་
བསྐལ་བ་འཇིག་པའི་ཆོ་ཆར་ཆོང་བཞེགས་པ་ལྟར། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བའི་ལྟ་

བ་ངན་པའི་ཚང་ཚོང་མ་ལུས་པར་བསྐྱེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མས་ཀྱན་གྱི་བཤོད་པར་བྱེད་
 པའི་ལམ་གསལ་བ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་སྤུལ་པ་དང་འཁོར་བཏང་བ་མ་ཡིན་པར། འཕགས་
 པ་འཇམ་དཔལ་རང་ཉིད་དངོས་སུ་ཕྱོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་སྤྱགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་
 ཡང་དག་པའི་རིགས་པའི་ལམ་གསལ་བྱ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིན་བྱ་ལ་
 སྤྱགས་པའི་འབྱུང་པོའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མི་བཟོད་པར་སྤངས་པ་བཞིན་དུ།
 གཞུང་ལུགས་འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱས་མཚོན་པའི་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཡང་། གང་
 ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་དུ་འཛིན་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སློང་ན་རྣམས་ཉིན་མོ་དང་
 འདྲ་བའི་དབྱ་མའི་ལམ་གྱིས་འཇིགས་པས་རིང་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གིས་
 སྤངས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བྱེད་ལས་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཉི་མའི་འོད་
 ཟེར་གྱིས་པརློའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་སློབ་ཤོས་ཀྱི་མིག་ཆམ་པར་དག་པ་
 དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྤང་ཆེས་གཏམས་པའི་སློབ་ཤོས་ཀྱི་པརློ་རྒྱས་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ལེ་ལུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་
 ལམ་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉེ་ལུ་བཞི་
 པའི་འབྲེལ་པོ། ། ། །

རིགས་པར་སྤྱི་བའི་གཙུག་གི་དོར་བྱ་ཡི། གཞུང་མཚོག་ཤིན་དུ་རྟོགས་པར་དཀའ་
 བའི་གནས། །མཁས་མང་བརྒྱ་ཕྱག་བྱེ་བས་བཤོད་པའི་ལམ། །གོ་སླའི་ངག་གིས་ཅུང་ཟད་
 རྣམ་པར་བྱེ། །སྤྱི་བའི་འབྲེལ་དང་སོ་སོའི་ཆོག་དོན་རྣམས། །ལྟ་ཤུག་རྒྱན་དང་ཆོས་མཚོག་
 ཐམ་ཟེའི་འབྲེལ། །ལེགས་པར་བཤད་དང་སྤྱི་མའི་མན་ངག་ལས། །རྒྱལ་བཞིན་སེམས་པའི་
 རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས། །མང་ཐོས་དོན་གཉིས་རྒྱལ་བཞིན་སྤྱབ་མི་བཟོན། །རྣལ་འབྱོར་
 སྤྱབ་ཆེ་ཡང་དག་རིགས་ལམ་འདྲོང་། །དེ་དག་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པར་མ་མཐོང་ནས། །བརྗེ་བའི་
 བསམ་པ་ཁོ་ནས་འདི་བྱས་སོ། །བདག་གི་བསོད་ཉམས་ཀྱི་ལྷུང་བསམ་པ་ཡི། ཉིད་དང་
 བཀུར་ཉི་ལྷུགས་སྤུམ་བདག་ལ་མེད། །སྤྱབ་པའི་བརྟན་པ་ཉམས་པ་མ་བཟོད་ནས། །དེ་ཉིད་
 ཡུན་རིངས་གནས་ཆེད་ཁོ་ནར་བྱས། །བདེ་གཤེགས་བརྟན་པ་སྤྱི་ཁོང་རྟོགས་པར་དཀའ། །
 བདག་ནི་སློབ་ཤོས་ཉམ་རྒྱུང་སྤྱངས་པ་དཔམ། །གལ་ཏེ་མ་བཤད་ལོག་པར་བཤད་ལ་སྤྱགས། །
 དམ་པ་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད། །བདག་ནི་དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་
 དུ། །གཅིག་དུ་སྤྱབ་པའི་བརྒྱལ་ལུགས་བཟང་མཐོན་ཏེ། །མང་ཐོས་རྒྱལ་བཞིན་སྤྱབ་ལ་
 བཟོན་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོས་འཛིན་གྱུར་ཅིག། །རྗེ་བཙུན་སྤྱི་མའི་སྤྱགས་རྗེ་

འབའ་ཞིག་ལས། །བདག་ལ་ལེགས་བཤད་དག་ཚོགས་རི་སྟེན་ཡོད། །ནམ་མཁའི་མཐའ་གཏུགས་ལྷུང་པའི་མ་ཙམས་ཀྱང་། །ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པའི་རྒྱུ་ལྷུང་ཅིག།
ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་རྣམས་བཤད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །གཅིག་ཏུ་གཞན་ལ་པན་པའི་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཤིང་
ཉ་ཆེན་པོ་སྤྱུ་རྒྱུ་དང་། ཐོགས་མེད་གཉེས་དཀོར་པའི་དོན་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱབ་པའི་བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཅེས་སྤྱས་སུ་མཛད་པ་བྱེ་
དང་ནང་གི་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས། རྟོག་རྒྱ་དང་། རྟོན་དང་། རྟོ་ལམ་
ལྟ་བུར་སྤྱགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་མ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་དེད་མདའ་
པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་དང་། མདོ་སྤྱགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་བཟུན་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་དྲི་མ་མེད་
པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ལེགས་པར་བྱངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་མཐའ་དག་བསྐྱབས་པས་
ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་། བཙེ་བ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས།
དེ་ཉིད་གསུང་རག་དྲི་མ་མེད་པས་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འདོམས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་
བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་བའི་དཀོར་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་
ལམ་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ། བྱད་པར་ཡང་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཆོམས་
མཐའ་དག་ལ་མིག་གི་འབྲས་བྱ་བས་བྱང་ཆེས་ཆེར་གཅེས་སྤྱས་སུ་མཛད་པའི་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཟང་སྤྱགས་པའི་དཔལ་བཟང་
པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་པོས་བྱངས་པའི་སྤྱོད་ལས་དང་། སྤྲུལ་རྗེ་བཙུན་
མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀྱན་དགའ་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལས། ཚད་མ་རྣམས་པར་དེས་པ་ཆ་
ལག་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་སྟོན་ཤིང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱག་གི་
སྤྱགས་རྗེའི་རྣམ་འཕྱུལ་འཕྲོ་བ་དུ་མའི་རྒྱབས་གནས། བཤད་རྒྱུ་ཀྱི་བཟུན་པ་འཛིན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཉིག་ལྟར་མཐོ་བ་དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་མ་དམ་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་
མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱི་གསུང་གིས་བསྐྱལ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་
གཅེས་སྤྱས་སུ་མཛད་པའི་ཕྱེ་སྟོང་འཛིན་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དུ་མས་ཡང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་
ནས། སྤྱབ་པའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འབྲེ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱགས་པའི་
དམ་པ་དུ་མ་བརྒྱུད་མར་བྱོན་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། བཟུན་པ་རིང་དུ་གནས་པའི་
བཟུ་ཤིས་པའི་དག་མཆོན་དུ་མ་དང་ལྷན་པ། དཔལ་གནས་རྟིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཐེག་
པ་མཆོག་གི་བརྒྱལ་ལུགས་ལ་གནས་ཤིང་རིགས་པར་སྤྱོད་བྱངས་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་རྒྱར་བའོ། །

ཡི་གེ་པ་ནི་ལྷ་དང་རིགས་པ་སྣ་བ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་པོ་འོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་
གྱུར་ཅིག། ། །

ཨྲ་སྲ་ལྟེ། རྒྱལ་བསྟན་པ་ད་ཆལ་པན་བདེའི་དྲི་བསྐྱར་ཅན། །བཤད་སྐབ་འདབ་རྒྱས་
ནམ་ཕོལ་སྤང་ཅིའི་བཅུད། །འགོ་ཀྱན་སྟོད་བྱིར་སྐྱེ་འབྱམ་བྱམས་པ་གླིང་། །ཆོས་ལྡེ་ཆེན་ས་
ཆོས་སྐྱེན་ཆར་འདི་སྟེལ། ། ། །སྐུ་མཁའ། །

ISBN 962-450-902-6

9 789624 509021

ISBN962-450-902-6/D - 40483

民文(藏) 定价: 45.00 元